

wëru do Khrystuša pšjed Bohom prawy a s'wóžny. Szóžongo Zejufowjeje prawdošće jeho wobswědži — niž i njeho šam- mego pšchidže jemu swětko, ale i jeho b'žnóg; h'wojeje stareho c'zlowjeta ma pšči hebi jačo h'wój l'čén, kotryž wšchudžom sa nim dže. Ale c'zim wyšče jeho b'žnóg stupa, c'zim frotčiji je jeho l'čén; c'zim bóle kščešćijan do lubošeje h'wojeho s'wóžnata šarolže, c'zim wjazy jemu Khrystuš wšchitko we wšchitkim bywa, c'zim wjazy c'zini wón šo knjez na starym c'zlowjeju. H'ody h'u netšo nimo, došfotčž nozow ho šašo pomjenšdaje a dnjowe swětko bóle a bóle pšchidžera. Tak tež dyrbi s' kščešćijanom h'čé, frotž je h'ody w duchu a woprawdže h'woješćil: Khrystuš dyrbi roščž, tón stary šadam pak wotebjeracž.

Rošdželene puče.

Wo n'častim Jana Bježdica.
(P'otražowanje.)

Wobdow nješadše ho jara šrudženy byč dla h'wojeje žonje- nejše kamjeze ani dla škutnych štomow, frotž be šarac šindar pšči šaščuž r'čaz. Šdžž pak dyrbielše žonine šamoenje wot d'caž, be, jačo by šty duch na njeho pšchidžoh. Nješadše ho i ni- c'zim pohnučž d'caž a h'rojšeje žoninym wščešćajan je wšchim možnym, ježi i nješčuž wot h'wojeho heršikeho prawa wostupiti. Čaji pak b'chli s' wšchitka rolnomi ludjo a rošdaju jemu, šo by ho i nimi w dobrum šjednat. Na to čyždu w ščetro dalotej wšy Woklawje hromadže pšchicž. Tam b'čdu ho našfrotčž prawje šmožiti, pšchetož h'alle p'odže w nožy — nožny štražnik pra- ješe, je je po l. h'odžinje byto — be šo kščešćijan wroščil. Pšchidžodne ranje pak nadpobje šuždom, šo ho na jeho dworje ničtón wščž nješadže. Štót rušelše i š'odom w h'rodžach; dworšči pobž, frotžož h'emat rano na r'čezas šwajšachu, h'edžeše wujo pšchod šamknjenymi durjemi, wofetžy nješ'edžu wotewerene, njenož jačo locht w'ed pšchž h'aku durješe, ho jena wozčini a šodu njenož be wotno i roštitnymi šaščeržami widoščž. Šušoh'žja b'čdu šo t'edž b'jmali a po murje p'škali. Za tež žaneho wotomknjenja nještomžiwšćiji šo tam p'odach. D'cho pobornu na ščezne durje škarap'odži dyrbielše jedyn pšchž wozčiniene wotno nutš l'čén, šo by durje wot nutšak wotšnył. Doležž pak šo ničtót k temu nještr'obiti, dyrbičad ja šam w'ed wotštaracž. Ale ša be mi, h'odž pšchž štwu d'čž, w frotž je wotno wotewerene. W'odšadowiči do tomory pšchž pobž wotčiniene durje, šo ša našfrotčž, šo t'wac- tach ščezne durje wotewričž a šwójich pšchewobzerjow nutš wofačž. Šdžž b'čdu c'zi šastupiti a wofenaj wocšitili, w'odšadowacy w'ob- heho h'óža, frotžož m'ejšeje kščešćijan ša šwarcija, je šwajša- nymaj nohamaj a rukomaj a i šofšim rubom šastlanym ertom, tož to nješ'obžowny žoneho škowčizna r'čezčž njem'edže. Žešo h'nyšdom wotwajšadčum, be pak ša wotp'atja a š'obny, šo i šim ničto šow'ezčž njem'edžacy. W'ies tym šo šo netšoti rolninim mužjogo p'rozawozu, šo b'čdu w'obšeho škadlu šašo k hebi pšch- njeshi, šrudimomy my bruch do tomory, h'edžž nož šašfšim napoščad našfrotža: kščešćijan šalac w'ofačže mowne na wofnje. W'ichy nim na šemi želnyh šaščž, w frotžyž be h'woje pjenješ m'ed, wotewerjeny a p'rošbny — wón be šo po š'odacy je šwójim rub- šaštom wobš'ednił. Wšadčny w'oj dele, ale wšča p'roža, ješo šašo do žiwjenja wroščicž, be pobarnu, č'žbe be h'ijo šymne a profite. Potom namofatčum h'idžeje staru šarolinu w jejnym tožu tež šwajšanu, bóle mowne h'adž žynu. Wo tym, šo b'čduž tež ju wš'wobobdžili, njewošta nam ničo wyšče, h'adž ščezju šamknucž a najr'čiznyho šudnistuho wovječž d'caž. W'ies tym šo to wotštaracž, d'caž š'ot napizowacž a dnje nješ'obžowny c'zlowješćej d'žecž wotštaracž, frotžž šo dla wš'otaje h'umjerneje štyt'noščje a dla pščešćerpjenyč c'zlowot ša r'čezje šašo poh'ymnež njem'edžešćej.

Wšchepytanje pošala potom i w'ost'owcu: kščešćijan be wotjež a šalac, šo dyrbielše šarolinu dom šacšicžni a šo do š'oža p'odacž, h'odž pak dyrbielše we š'wne na ješo w'urdenje c'złowc'a. Ža be šo tež š'oto; h'odž pak be š'ory w'urdenje w'ofnił. W'ies tutym španjom b'čdu šo p'abučiti — pšchetož šo be š'ich wjazy h'adž jedyn byto, w'ujahni šo i š'cho, šo be šwajšan h'ólž w š'uce težo net'orčž r'čezčž š'ylš'ol — do š'wne dobyli. Š p'iku wofenaj pšchere-

šawšči, wotnomu ščlenžu je šmolanym h'jenit'achom wotč'ozčidžu a wot wofach wotno wozčinič, pšchž frotčž do š'wne šašč'ej. H'ólž be je h'wojeje španja h'nyšdom wot'ucził, šdžž b'čdu jemu rub na š'owu c'z'ihnuti a šudu b'žerželi, m'ies tym šo ješo š'ylnej ruzy d'jerel'četež a ješo do š'ata c'z'ihnut'etež. Še štare šarolinu, frotžž be tež n'edžo šašč'ih'at'ata, runje ša c'z'ihnut'acž. W'idž'ož nješ'edžat' ani h'ólž ani žona ničo; jenož h'ólž be h'ylš'ol, šač b'čdu p'abučiti, je š'ranješe tomorši ho w'ur'ozč'iznił, šaščž, š'iz tam štefelše, wotč'izniti a potom i pjenješami šašč'ert'ot'aci. Šdžž be kščešćijan šo w nožy domoj wroščil, be h'nyšdom n'edžo p'ynucž dyrbił, doležž šo h'ólž njebe pošala. Wón be šonow i šratomaj do šonemaja š'itaj a šo h'nyšdom do doma p'obal, frotžž be i š'ru- š'itru š'ucem, š'iz š'obu m'ejšeje, wotam'nył. Šem'ož šaš'edžiwšćiji be widožł, š'ido be šo š'ato, pšchetož šomorine durje b'čdu wote- w'ejene wofšate a netšore na šemi težaje papjery šw'edžewo wo nje- witanym wop'ny. Šadw'elowanje dla h'wojich š'ubienyč pjenješ be jemu nimalo rošom w'ofa, pšchetož njerožiwšćiji dale wo š'oža be hebi h'nyšdom šam žiwjenje wšal. Nješ'obžowny bu pšči poh'reb- niš'čewoj murji š'omany a w ž'lych š'obezach šo žoneje š'ylny wo njeho nješ'at'afše. Druhu nješ'edlu pak tr'edži šo, šo m'ed- jačumy epistolu, w frotžž r'čaz: Šo pak dyrbielše wješčžž, šo ani p'abučiti, ani šatomi — nješ'ubja š'oze š'at'elstom doš'acž. Šo š'omo d'želše na tym dnju net'otrem'uzili pšchž wutroba a be derje šapš'icželž, č'žbo dla šam šarac i šaš'ej š'ut'noščy pš'olimo: „W'ienježna lubošć je š'orjež wšchitkeho š'cho; žemšte žiwjenje c'zini wona c'zlowjetem h'erte a š'eba š'ich wo nješ'ete žiwjenje.“ Š'ubto nješ'adže ničtót wot pšch'edžow ša wjele pjenješ na šo wšacž a b'ž šo na pšch'edžow'edne pš'edba. Ža je doš'acž, Wot težo c'z'ajže je š'alarješ š'orja, š'iz mje pš'edžo b'židžeje, w'oj nješ'ed'čelš a š'by by w'ofš, šaž rad č'že, d'ca b'čdu šo na n'edžo pšch'otowacž dyrbił. Ale wo š'obezach njemše ho wón jara widožč d'caž, a pšchidžež tež jara p'oreško do naš'ich š'ronow. Žešo š'istoriju powjedom tebi druž'it' ras.

Wščešćelaj b'čš'ataj m'ies tym domoj pšchidž'oj a doležž m'ejše š'ch'ota š'ih'čže netšore šamš'le w'ed wotštaracž, š'ch'edžeše š'w'it' šo š'arždžy w h'wojich w'ylšach wofšlo — wš'ach be jemu d'žiwije w wutrobje, h'odž žo to š'owinacše, šol be tež jemu š'ub- jeny mamom nimalo šadw'elowacž šač a p'jedy h'adž dom d'želše, š'ejšeje doš'je se š'lyh'nenymaj rutomaj i nješ'edžom h'laboj, h'edžž w'ezčna lubošć š'obli, frotžž jenož njebe w'opušč'izija a i š'ewu wu- trobny ž'orleče ho wutrobnu d'jal k temu, š'iz be ješo i h'nadu wobarnowacž a š'ebi c'z'ahnut' i lutej doš'rotu. (P'otražowanje.)

Šozialdemokratija — š'pytowanje ša naš' lud.

(P'otražowanje.)

Šo je w'omš'ch'itkoma š'orocžž naš'čeho š'uda, šo č'že hebi š'odny h'nyšdom se h'wojeje w'jacžju pomh'acž. Šawš'ny praia: „Ša š'noj jenož jedyn š'otot, to je w'oj w'uzit' a moje š'pobanije.“ „Ša š'naj jenož jenu w'oz, frotžž dyrbi dobyčž, w'oz moje š'yl- nejše ruki a š'ylnošč' mojejo w'og'ofeho š'owma.“ „Č'žbo dla šo d'žicž, č'žbo dla dyrbił šo druž'it' dla w'ob'ujew'owacž.“ „Do p'redša do w'ojowanja wo š'č'el.“ „Š'ustje h'ijo dyrbi dobyčže naš'če byč.“ „Šo šo by tola naš' na šozialdemokratilim duchu š'orow- w'azy c'z'aj poh'ladat na w'uš'eho ž'elacžerš'eho pš'edč'elja š'ejom š'ryštal' š'otn njem'edže, h'edžž by š'omu poš'otil, w'ies mjenje š'ab'ow'č'žta ša š'č'edše š'panje. Wón je byšto h'adž do njež nutš d'želal. Šak b'čde wón tola š'ust ša š'rozny. Š'ust b'čde š'obny a š'ocžny. Na njego šu ho, h'adž runje njebe š'otomu ničo š'cho č'zinił, pšchidž'obdeli, ješo pš'edč'ez'ajni, w'ust'ofšoli a š'f'oznje m'oršli. Žešo dla wón š'edža c'z'inił mje. Wón ani š'otizil njeje. Wón je i š'erom č'erpiti. Šdžž jemu š'pytowanje r'čezč'edže, šo wu- š'wob'obdžicž i c'žel'neho č'erpjenja, to nješ'adč'ima. Wón i š'erom c'z'owelše, doniž jemu W'óš pšchž to njep'obah'če, šo dyrbičadu š'andželjo k njemu pš'istupicž, jemu š'lučicž. Naš'chem š'wóžnič je h'adž na d'žerš'it'aci d'žen wjele w'uc'jom- nitow w tym wobobndž, šo šo njeh'obja š'amow'otnje wot š'odžeje š'at'elče w'uš'wob'obdžicž. Woni š'icž, š'iz š'ich c'z'ih'č'el, š'olšad, doniž W'óš je š'w'it'nošču na nič njep'obah'ne. Š'ola nič š'at'ni i š'w- tym š'pytowanjom žaneho w'estna njem'afata. Duž dyrbi to, š'az š'ola š'ryštal'š, na druž'e w'ofšnje š'p'at'acž. Doležž č'ert i p'rimim š'pytowanjom ničo njew'uš'k'ut'owa, šo wón temu š'riješje na druž'e w'ach'nje š'ih'č'elše. „Wón wja ješo š'obu do š'w'at'etejo m'esta a poš'itaj ješo na š'em'p'owy w'et'č a

dżelce i niemu: Ssy-li Wożi hyn, dha stocz dele; wchotyz piżane steji: Wón budze swojimi żandarmem wo tebi pjdychalac, a wóni budza cje na rukomaj nożycz, io by swoju wożu ja żadyn famjeji mjełtorcził. To bjeżce najdchemi swojimiż piżego najwjeżca żruboda, io jecho ta wiede lubji niepjdymje, kotrzyż by tola ta wiede swojnyż cjinici. Wola wjeżdeho djeła iżraeliteho luba wón nery njenamata. Ale wón dzyżche tola raby to „Sosiannach” swojeho luda hycjczec. Raf trudaje teho dia za njego, io iżraeliti lub swojeho praweho frata a frjeła sacjczym. Tu cżert se swojimi pyttowanomj sapjichym. Wón temu kniejel reżeczde, io budza ho wchitzy bies wumolacia, hdyż ho i tempelnoje wjeżca dele pułczyc, i niemu woblicz. Wchylajo bychu jecho do templa bomjedii. Wón by jim kholenaj Mesias, fral wumoleneho luda był. A tutu czelej mōbi hebi tōn knies jedge wjeżce prōzy bobucz. Jenoz wo to ho jedonahce, io durbjeżche Jezus swojomu dżymy cżinjazu mōz wopofalac. Njehto ja woczi durbjeżche ludej i łepczimno dacz. S teho my też nauwymjemy to drugie wachnje, taż cżert w najdym cżajur nałch lub pyttuje. Czelej, widjenolcż, mōz a wagne mjeno pola cżlowietow ho nam flubi bies teho, io bychymy io tajnu czelej njehto cżinicż a potalacż durbjezi. Abo njedba ho, każ by to w wchitowna myłi bylo, io ma dżenżniłci dżeni po prawom hōdzy w statnych, żyrwinifich a gmejnifich należnojczach hōbu reżecz? Njeje jolowo mowojanje ho łapozalo mjeż wchelakami stejichczajami, w kotrzyż ho wo czelej, widjenolcż a iżwontowu mōz jedna? Khdby ho i bjeża pjdaczewo bobatenu, a łamozitj cżijichzi hufo khdowo. W mełlach a na fraju to praszenje horłach ptawo, shtō ma w sjawnyż należnojczach najwōzyż wchitalacż, shtō ma se sħromadneho łamojanja najwjeżdzi wuzjiti, woħbeħer abo roboczaj, sħudowanj abo wjeħbetjanj. To najfrudnijich wstji wchidim tym pał je, io ho ja tym niepjdachje, hōcz ma wstju cżloweż abo sħtant też dar, i temu wagne hōmo hōbu reżecz, hōcz je tōn, kotrzyż dze wo żyrwinifich wjeżach njeħto placicz a prajicz, kotrzy n. pħ. ma żyrwinifke prjōdbstewjezno hōbu wolicz a hebi żado, hām wolentj bucz, łaborenja ja żyrwinifke należnojcie. Nē, hōdzy bies wumolacia, njedż je mudry abo sħtup, żyrwinifaj samħleny abo niz, njedż ma dar i temu abo niz, dze hōbu reżecz. A lud, i ławintj hōwom wōbstejoj, kotrzy najwjeżczijoz praweho jagneho roħħudzenja wo wagnjch wjeżach mjeż njemōdż, dze wħdubjom roħħudze hōmo prajicz. To, sħtoż niłki abo tał mjenowanj podcżijichczajm myłli, roħħudzi.

To pał je tola wēte a jaħne, io, hdyż dħedža wchitzy we wchidż reżacz roħħawozaj, to i ničemju dobremu wjeleż njemōdż. Wjele hōwom, wjele myħłom. Njeħli durbja tola bucz, kotrzy maja woħebitu czelej pħed dħuchimi. Sħtō pał durbj to bucz? Nō hñano cżi, kħ maja wulku hubu, kħ tołumja hōmo, kħ: hōwobodnoć, rumolcż, bratrowiwo w ħubje roħucy, kħ łote hory ludej lubja, io by tōn jim najwjeżczu czelej a jich hōwom najwjeżczu wōmołozł pħdżipimaw.

Tutemu cżertowemu pyttowanju bucz wchelczjijanije wernōseje je wchaj frutōleż napħczewno sħupi. Jezus njeje na tōn puč stajiti, kotrzy jemu cżert tam i tempelnoje wjeżca radjelche. Wōn swlnotwi hebi puč czerpenja. Wħdēs ħmjezcż i żmjenjaj, wħdēs iżwontowe wchelczebjanje i hōjite czelej — to bjeżce puč sħoznitow. Ma najwjeħstich iħħobdżent czelej je wōn sħupi. K prawijj Wojeji je wōn wopmħdenj a nēto ħnjeji wōt wēcznoće do wēcznoće. Ale pob czerpnowej kōnu, w sħrōżimym czerpenju je ho won tutje hōjite mōzy hōdny sħcziti, doleż he postħidny ħacz do ħmjezje na sħizju hōwōdż bratrow dħa, teho dia je wōn mjeno doħta, kotrez je wħdē wchitich mjenow. Teho dia je myłi wchelczjijanistwa, hebi czelej njeżadacz, ħħiba io by hebi ju i dħelom a i woporami doħty. Wo wchelczjijanifim samħlenju ho najwōzyż wo to njejedna, kotry sħtant, kotry i luda wōze ħnjejicz, ale sħtō ho najwērnitħio sa sħromadne łepdce wopurje, sħtō ho wħdēs prōzowanje, cħelne abo dħudowne, najwōzyż wo gmejni a ħat ħabjuzimj sħtini. To njeplaczj, io ma hōdny wulke żodanja a dze prawje i wyħōta bucz, ale to ho żado, wo wchitite sħtantjo w tym wo wjetu bēja, sħtō je najwērnitħio w njeħebicżnym dopjelenjenju hōwōdż pħdħidħudźnoćjom. Sacħħuzena czelej a sħmalobne mjeno bħzo w swojimi cħajhu jało sħōdka mħda sħwernemu prōzowanju ho doħtane.

Każ mawjedowat wōjsta, hdyż stej dwe naddħebowanj na njeħczelczestwu twerdyżimju wotopalanje, to sħtē trōcz ħidchje sħpna, wħdē hōwom mōzy i wopwħczjowemu nōbħezjanju sħromadħidħi, tał też cżert i sħczim a najwjeħstich pyttowanjom k temu sħoznitel pħidħisħupi. „Cżert wjeħdiche Wojeho hyna na jara wyħōta horu

a potała jemu wchitke sħwēne kraletwa a jich kraħnoć a dħezche i niemu: To wchitjo dħu cżi dacz, jeli io dele panumħit ho te uni mobilicz. Wōn żada, io by ho Jezus i niemu mobilic, to je tał wjele, io durbj swojeho Wōtja wopmħczjicz. Sħto je tola tōn knies wōt teje wōbsteje hory wchitjo wħodłani! Kaf wjele kraħnoć wōbratrow je pħed jecho dħudym stejajo! Wħdycħate ħrodny, kraħne wjeħla a iħodobne żmjenje je wħodłabi. ħmjezcż, kotrez ħu hebi cħlowjejtjo wumħłitcz a i wumħłite rutu sħgotowali, hōz ho jemu postħicze. Wōn wħdji w dħudju ħwēne kraletwa, jich sħerħtaw a mōdny. S ħudym wōjstow, kotrez je hebi sħwēt pōczħisħno, wōn pħidħiti, ho pħed ħmnom Wożim postħiczi: „Ty durbitħ nałch knies a fral bycz.” A wchitju kraħnoć, wōdu rjanolcż, kotrzy mōze sħwēt postħiczej, durbj Jezus doħtacz a w ħmōwacz mōz, hdyż jenoż ħmjezcż pħed sħerħtaw ħwēta dele panumħi ho i niemu mobilic. Sħto dħa bychymy my na Jezusowym wēlecz cżinici? Kaf bychymy ħudnom pjdewacaj wot wchitkeje kraħnoćje dele padupali se hōwamaj: „D daj nam jenoż to, wchitke dħezmij cżinicż, hdyż tutu kraħnoć dostanjemy.”

(Potraczowanje.)

Roħlad w najħim cħaju.

W hōwownym cħajhu a wototo noweho lēta ho w polistifim żmjenju wjele noweho sħto njeje. Diplomatojo ħu też cħlowjejtjo a teho dia sħtojom. hdyż mōjio tam a ħem ho wchide wēneje bary sħowolacz a se hōwomij lubymj domacz po cħlowim wachnjnu ho wjeħelicz a łabawicz. Teho dia je ħamo w nowinarjad — sħtoż je ħadne — po hōwownym ħwōnje rełato: mēr na ħem! Toła pał je w wjele domach wulki njeħer nałst pħdēs njelubeho sħwēdženkeho hōlcza, mjenjaj wħdēs ħmjeznu abo sħpnu, kotrzy nēto ħo sħraħnitħa bułi pħed dwemaj lētomaj wototo cħajba. W Warlinie je na 80.000 cħlowietow ħmnych, w nekōturyż jendħelczij mełlach ludjo tał mrejo, io sħidario łalchje doħdżacz njemōdze, też dwaj roħakstj arajmōwōdaj durbjeħstaj żmjenje pułcziczj. Duż budymy hotowi, hdyż naob tōn knies wola!

„Szerbije Rowiny” ħu nowe lēto ħwōj sħty jubilej, t. r. ħwoje pieħdħebacielne woblatce, ħmjećicze. Też my ho teho wjeħelimi a jim i dołchdemu wužitnemu sħufomōmju bies Szerbami Woje ħohnowanje a wchiticki sħwēnyż Szerbow podpjeranje pħczemju.

W Bōsu je ho w pōħledim cħajhu wjele wħelczelozho sħto. Tał ħu na torħōczju a na sħwōnyż ħaħacz w bħsticziżjy żyrnje rjane łacatnje nałajeli, kotrez, kħ ħami ho wħelczewdżeczajm, rjane ħwēto roħczeluz, tał so ławolowa gmejna pħed dħuchimi wħami, hdyż ho we wulkej cżmi lēdama jedyn ħuħob i dħuchemu nōamata, woprawdže jaħne wumjenenje cżini. Ale też sħmstomne ħwēto sħħrytħmōje luboćje je tam na wchelcawe wachnje na sħanne pħidħilo. Tał je ho ja Wożi dom tam w minjenym lēczje wulka barnimōwicz potalata, wo kotrez pħci sħłobnoćj — po doħtacz wchitalacz dōtow a sħczow! — nabroħnitħio wzrastwaj podany, a džen noweho lēta ħu w pħitowolczi Kłentjaniteho fararja wopmħczjicju a łalutowanemju po Rejfejlenomym iħstjenje łakōłizj, kotrez je ho generalnemu rećimntu wjeħmnyż iħmōczħimow w Newieħdže pħczimka. Vivant sequentes!

Wchitzy ħmy dħelaczertjo.

Kommercjijeli radzielcz Euler w Kōillerslauerne dħerzelche pħci 25 lētnym jubileju łelarsenja w Kōillerslauerne, kotrezj direktar wōn je, reći, i kotrezj my sħłedowaze wulbēhamy: „My ħmy ħimi”, tał dħelce wōn, „w ħibitnym cħaju. Wulka mnoħota cħlowietow ħu dħelaczertjo. Sħo cżini rad roħdżil mjeż tmy, kħ i sħowu, a tmy, kħ i ruku dħetaja. Wħłedni prēmij ħuio ławōdja. Sħym pał fararja sħat, kħ, hdyż na cħezjim prōzowanju dħelaczje, łrworzej ławōdjelche. Hdyż je sħwajot, wotpōłozj rucznj dħelaczje swoje dħelo a je hōwobodny muż. Tōn pał, kħ i sħowu dħela, njemōdže ħwoje dħelo wotpōłozicz, wone dze ja nim też do sħwajotela a ħamo do sħpanja. Njemōczce, hdyż ħmgenē abo wchitcz pħdēs dħelacznu ħħōdji a ħam ruku njemawōz, io ma ho tōn muż łepje ħacz wj. D nē, wōn ma hōwom pōtmo cħezjich myħłow w sōczucju swojeho ławolowenja, tał ma dħelo sħedowacz a roħdżelcz, tał durbj kōłdemu dħelaczertziej prawy bucz. Woje najrjencje dopomnjenje dze na tōn cħaj, hdyż mēdacz wħdchje i ruku dħelacz. Wjeżacz ħwōj polny „sħidcz” (cħaj dħelaczjo) 12 ħōdjom pħci nje-

fmuczenych gorzuch kachlady, ale potom bęh 12 hobdzinow hwoabodny muž bjes starozcy.

Ketk ja 25 lět nejbyem žaneje hobdziny hwojatofa mēf. Mlyhje a starozcy pšewobudujia mje na wśchēd puzcāch, wodnjo a w nezgy. A hlychje jene. Tak mjenowanu hwoabodnanu trjeba 12 a hlychje wjozgy lēt, prydyj hacj wōje bebi nēhōto pafstuzicy a wudawa w tym czaſu wulfi kapital. Kuczny dźkaczeſt njemulatuje jenož tōn kapital, ale wōn hōmo wot mlobodicy hem hōbu ſaſtuzi. Wy ho wjele hwoabodnych lēpje mēfo, hōdy bęchu hwoj kapital nalutowali a bebi wot mlobodicy hem nēhōto pchifapstuzi. Sčōtōž pak fe hwojce mjdu hwoabodny njeje, ſčōtōž by radhōw ſ pjerom hacj ſ hamorom dźkacōž cħyſt, tōn duryh ho ſ naldujm Wōhom lubym kſnejom na ſmabu dacōž, to njeje jemu dary pjozōciſt a njeje ho jemu wot tajch ſtarōdych narobōdōž, to ho by nēhōto hinoſacy nawuſnycōž wōh. Kōz w fabrycy, tak mo ho teſt ſtacye. Duž: dźkaczeſtjo hmy wchōtgy, jedyſn taž druhi nuſni ſa ſčōt a la cħlowjeſte towarſtwo."

W nowichim cħabju, njech teſt mamy na wjele ſforzicy, tola wchubojom luboſeč ſ Wōjemu domje pchidra. Tutu luboſeč nēto widzeč njemōže, ſo hmy Bože domy mjene rjane hacj cħlowice wybda a duž je rad porjedbuje, cħiſeč, wyhōti a bebi. Sa wħdy wħe hēta nawjeđōtōleč bęch. Nēkōtre wħobady njemēđa, ſčōto ho ja Wōži dom pchidreſt, na njōn wjele pjenjeſe wjeđa a bebi tola hwoj dom porjenōchitij njeſhu. Duž mamy ho w nowichim cħabju wchōtgy jara ſararje lic. Mreurer dźkacōž, ſo je tħibju napibōž, w kotrej nadrobnyje roſtōja, tak mōja ho žyrkwe towaricōž a porjedbicy, ſčōto na wħat, kħetu atd. hlyhča, kaiſe mōja wēje, pħiſcħe a druhe wēzy bęch a ſčōtōž hewat do wraħeħnja paba.

Tež naldujm Šerbam, kiz Bōže domy lubujia a huſto baſote puce cħinja, to bęchu tež druhe žyrkwe woħlōdali, budje wēſeje ſajmote, hōdy ſ hlykōwōzgh rymcħež to a druhe ſhōnja, ſčōto bebi woprabōdita žyrkwinu pħyħa žaba.

W žyrkwi žaneho jebanitwa bęch njehmē. Lubje a kawki abo wjehčij, kiz hō ſ drjewā, tež njehmēđōja barbene bęch, jačō wchdu ſ kamjeni bye, ale ſ nēkaſeč druhe wħojtjeme barbu, kiz wchdu družinu drjewā widzeč dawu, ſ kotrej pak kawki njeſhu. Wōstawu, wħat, kħeta a dupa a wħē wudewjenja mōja teho runja hwydom na bebi widzeč bęch, ſ cħehōž hō cħinjeme. Wulfu wōjnoleč ludjo na wħeđeja ja wħat, kħeta a dupu ſkabu a to ſ pħnjnu prawom. Ze aħle nuſne, ſo hu te žame ſ dobreje tworby, hōmota, ždy, wōmjaneho damalta abo pobomoneho materiala. Njeh pak ho pola prēnēje lēpħeđo pħeħwaja njefalajū, ale tam, hōdyž žyrkwinne wēzy roħnjūjo, trach ſ diaſonaliſtjnym wulawje w Drajōdjanach. Wōjne je nēto, ſo ma tōjda žyrke wħyzy kħečōw, kiz hu tħy barbow, kiz bebi wħelate hwyđewjenje a cħabju žyrkwinneho lēta žadaju.

Wobahčije wħobady njeh ho ſ pħečimij kħečōm wħoħarajū, ſ bēħym, cħerwjemym, ſelenym, wioletnym a cħjornym.

Wēta barba, njekamane hwiēto janđelaw a wħeđch hwojatyč barba, barba najwjeđeje radōcije, je najwjeđcha hwyđewjenſta barba. Wēke kħečje ho teho bla na najwjeđchich hwyđewjenjach, na kħryſtuhwoych dnjad trjeba.

Cħerwjena je kħej. Tu je kħryſtuhwōma njewjeſta, načaja žyrke, kiz je pħeč h kħryſtuhwōmu wumōđena a pħeč h wħerwoleč kħrawmnych hwiētoħ wħobtwjehđena, na hwojch hwyđewjenjach, na hwyđewjenjach žyrkwe wħobčejena.

Selena je na ſemi najbōle roſiħerħjena barba, ta barba tež wħeđnje ſemju wyhōti. Wona ho teho bla na wħeđnnych njedzelač trjeba.

Wioletna barba je kħutna barba a ho teho bla ſa ſamħnjene cħabje, poſtjny a adwent bodži. So je cħjorna pħyħa ſa najwjeđeje želenje a pokufu, ho baſe pħiħpōmnicij njetrjebako.

Duž mjeye žyrke bēte kħečje hōdy, jutry, Wōje ſtjicje, tħyč kħalow; cħerwjene: hwojalki, reformazijſki hwojedni, miħionſki, Guſtaw-Aboliſki hwojedni, kermuħy; ſelene: wħeč njedzele a poħwjate dny, nowe lēto; wioletne: pħjny cħabj ſ wulawōjom martwōmehō tħpdenja, adwentſki cħabj; cħjorne: poħtnej dnjej, martwory tħpden, hwojertnu njedzela.

Zola wħeč wħobady dočōž ſamožitje njebudja, bebi pħečōre kħečje wħoħtarōč. Duž njeh ho ſ tħojim ſpōtoja, kiz pak je žyle nuſne, ſ cħerwjemym, ſelenym a cħjornym. Cħerwjena ma potom

leječ: hōdy do tħyč kħalow, jutry a mħobe jutry, hwojalki a hwoj. trojny, kermuħy, reformazijſki hwojedni, Wōje ſtjicje a wħečbete hwojednje; ſelene: njehjele po tħyč kħalach a po hwoj. trojny; cħjorne: adwentſki a poſtjny cħabj, hwojertnu njedzela a poħtnej dnjej.

So mōju tut kħečja fe wħelafatimi pħiħpōmnicijm inamjenemj abo hwoimam hwojatoħe piħma wħečije bęch, ho baſe pħiħpōmnicij njetrjeba. Taſta droſta ſa hwojate mēto wħobaje hōma wōjnoleč tōjzēbe dnja prēbūje, a jeje wutrobu ſ wħeđje poħajuje.

Wħeč druhe barby paſ, kaž mōde, brune atd, hō poħnje nje-žyrkwinke a ho ſ najmjeđcha ſ noma hwojacočij njehmē.

Žyrke wħy hwojkoſeč žaba. „Wutroby do wħykoſečje“, duħōjom napōmna a wħobāa wotmōwōta, „ſeħemam ſ temu kħiejel“. Tulo lēħanje wħobady ſ tym horam, ſ kotrych jim pomoz pħidubje, ma ho paſ tež w žyħm tworje wħoħnawjenicje. Nħiſt wjehč kaž cħeja na wħobābe leži. Najpħečije je wħeč. Wħeč je tōn njemōžny, nēk druhojom wjehč ſ nēkaſeč wchdu wudewjenju bęch. Wħyž pak lubje nimalo hacj ſ wjehčej doħabaju, ho wħadni do „žyrkwinach njehbeč“ ſ hwoju ſtorlaju, potom wħat po-ſeħowōzaje hōcħiħčija pobarmo pħyħaju.

Žyrke ho niž do ſčerōlečje, ale do doħōſeje cħehnje. Mj njeħamaju hō na ſemi hwojch, ale ſny pħyħaju to pħidubje. Duž mōju wħeč mēta ſ wħoħnawjenicju, wħeč Wōg ſ nam ſtupa, pħiħwobrocjene bęch.

Wħat ſ ranju leži. Nāſke wħy hō wħeč ſ ranju pħiħwobrocjene. Teħo bla je tež žyrke „tōbž“ mjenowana, dočelž hacj do pħiħpōmneho žimjenja jēde. Sa wħoħnawjenicjo ho kawki, mēta a lubje njehōdžā. S žyħa hō lubje jenož ſ nuſy twaricij, dočelž žyrkwe dočōž runne bęch pħelafatmōch. W žyrkwi njeje niħtō wħyčijch dnyli dnjej, hmy hmy wchōtgy jedyſn w kħyħuſu. Duž tež ho po prawom njewjehčijtej, ho je jedyſn wħeč druħeho hwoj. Tež lubje ſ wħoħnawjenicju pħiħwobrocjene bęch njemōžje.

Sajmatle tež je, ſčōtōž ſarar lic. theol. Mreurer w hwojdy wot konſtitucijm poručenych kħibach wo tat njemowanach, „lojach“ hwdži. Wōn piħde: Wħyž hō lubje njeluba nuſnota w žyrkwojach, dħa mōja ho lože woprabōdije njehōbōleč a njefalantwo mjenowōč. Najprjōdy ſ wjehčja žyħa žyrke njerjanu cħinja a jejnū twar wħiħdža paſ ſ wonka paſ ſnutkach, ſa tym hacj hmy nutkach natwarjene abo wonkach pħiħpōzjone. Wħeħe wħem paſ hō pħečōjom wħobāžinej jenočicōž a hō je hwoimam Wōkuba 2, 1—4 na wħeč cħabju ſabudžene. W hwojzajem wēlu dħyħje tōjda wħečbōdija hwojba tež w Wōjim domje hwoje kaž „domjaje“ mēto mēč. A to dħje je žyle doħy wotpōħōf. Ale ſo w mēħach a na wħach tōjdy ſamožitich bebi w žyrkwi wħečbōtū jiwicħju žaba, tuħamū kaž hweido ſnutkach abo ſwontach žyrkwe pħiħpōzjone a ju nēto po hwojim ſpōsobanju ſ gardinami, tapetami, kħachicħkami a pomacħanjami pħatami wħotujate, na to ho hōnaw wħobāa ſkōncenje pħiħwōci, ale žyrkwinach to njeje. A hōdy je cħečto tute jiwicħij (po prawom mēte Wauderſtōdōch rēlacij) wotfironicij, dħa njeh ho pħiħi nōmowarje, pħiħi pħeħtarwanju abo porjedbenju žyrkwe wħyž njebōwōl; pħečōž taſte „dħiejenje“ wħerjēž žyrkwe tu wħyſt ſabžōwaju, ho je žyħa wħobāa jene.

1. njedzela po 3 kħalach.

Njedzela	Mat. 5, 38—48.	1 Tim. 6, 1—12.
Pōndzela	Łuf. 2, 41—52.	Rom. 12, 1—6.
Wutroba	Mat. 6, 1—15.	1 Tim. 6, 13—21.
Šerjeda	Mat. 6, 16—23.	2 Tim. 1, 1—18.
Sčħwōbik	Mat. 6, 24—34.	2 Tim. 2, 1—14.
Wjart	Mat. 7, 1—14.	2 Tim. 2, 15—26.
Šeōbota	Mat. 7, 15—29.	2 Tim. 3.

„Pōmhaj Wōh“ je wot nēka niž jenož pola hwojefow duħōwōnych, ale tež we wħečch pħeħdawarňjach „Šerb. Nowin“ na wħach a w Wudychinje doſtač. Na ſħtwōreč lēta pħaczi wōn 40 np., jenoħtliwe cħiħka po 4 np. pħeħdawaju.

Womhaj Bóh!

Ciśło 2.
17. Jan.

Lětnik 2.
1892.

Szerbiske njedzelske łopjenka.

Wudawaju ho kóždu hošotu w Esmosterjez knižicisćežetni w Budyščinje a štu tam dostač ja sčtwórtlětnu vschedpłatu 40 np.

2. njedneta po tšoch kralach.

Nam. 12. Budžće wješeli w nadjiji, sčezěpliwu w czěbnosći, wobštajnu w modlitwie.

Mólnik ho wješeli w nadjiji na pschichodne žně, hwoz runjež, hdyž bebi na nje pomyšli, hewal niččo pschod hwozima wnoczomaj njewidži, hač wjele prózy a wjele džeta. Takle móže tež kšesćezijan brjedž czěrpjenja wješety bycz, dofelž je jemu Bóh w hwozimu kłowje žerčo dobreje nadjije wotewrik. Pschetož Bóh je nam w tšizju trošit, w našy pomoz, w hubjenstwie wumozjenje, w smjerczi žiwjenje a po tutym czasu wěčne žiwjenje pschilubit. Tychle nam pschilubjenych kłowow ho my tšesćezijenjo we wěrje hižo nětke pschimamy a naša nadjija ma žadofcz, jo budža juru na nami sjawne. W tajste nadjiji pał je naša wutroba tšojchna a wješeta.

Dotelž mamy pał tajkule nadjiju, mamy tež j njej hobo prawe wješete. — Nadjija naš pał tež w czěbnosći sčezěpliwych czini. Se sčezěpliwosću wšdu czěbnosć nadjije pschewinjefcz. Šsy njesčezěpliwu, potom maľch czim wjetšdu bolosć; šy sčezěpliwu, potom czi twój tšizj wjazy tał wobczěžny njeje, sčezěpliwosć wutrobje poľoj dawa a ju směrjuje. Ščtój je sčezěpliwu, tón w hwozej tšiznosći na Wožu wutrobu hlaba; pschetož Bóh je wot wěcznosće wškitfo derje sřadowat, šamón twój tšizj, kotryž maľch jow na jeno žato kšesćezijan njescz. Sčezěpliwu na hwoju tšiznosć nješlaba, ale na pschichodnu wěcznu wuštu křasnosć, do kotrejež dyrbinu, hdyž je ho nam naške tšude wobczěžene žiwjenje minydo, šajcz. Na

tuto wěczne žiwjenje ho kšesćezijan wješeli. Wón bebi pschego praji: Dyrbjał tudy wščeje wězy hwoj tšizj tež hač do hwozeho stónčenja njescz, tón czaš wščať mi tola tež pschindže, hdyž ho mi wščo pscheměni, a hdyž mi potom ludy šbóznit ja mój tšizj hwoju křonu da, kotruž je mi je hwozej smjerczu hobo dobył.

Alle nadjija a sčezěpliwosć dostawatej haľke prawe žiwjenje a žiwnosć, hdyž człowjet w modlitwie wobštajny sawostawa. Hdyž ho modliťch, tehdy czi je, kaž by twojja tšichna a wobczěžena dušha j njebež dele njebeľku mój a pschylunjenje dostała. Hdyž duchajch, tehdy loť do ho křebajch, — hdyž ho modliťch a sřuchujwo wo Wožu hnadu proľšajch, tehdy do wutrobny trošit dostawajch. Ščtój mójje ho modliťch, tón je na tym šbóžny.

Alle tu rěta: wobštajny w modlitwie, ty ženje pschecšč stáč nješměľch ho modliťch, a nješměľch ženje wuštač, hdy by ho tež Bóh dliť. — Žemčeta kaptla do kamjenja žaneje džery njećini, ale hdyž wjele kaptlow na njón dele kapaju. Tšojata šchnóra ho lóžny njerostorchnje (Předaria Salomona 4, 12) a nadjija, sčezěpliwosć, modlenie cze tež bjes pomozny njesawostaji, jeno so šam we wšczěch tšch wězač lěni nješby.

Wroł ho a dži po Wozej sčezěžny, Czini hwozu, ščtój ty czinicž maľch, Dža budže šero w twojej křezny, Ty Wozej hnadu wužiwajch, Ščtój Wožu wšchón ho dowěri, Bóh teho nišdy njepruščeci.

Roždželene pučje.

Vo nemškim Jana Wedricha.

(Pozkacjowanje.)

VII. staw.

Přichodnoe dny přichiněbchu wjele djeła, dolež bě šo čas wušpěja šapocaj a šochta měješe. Šlowo a ruzy polnej dolež, tať to k janemu dalschemu powjedanju njeprřichiněje. Žako pak přichodnoe njeđělste popoždne woboj přidečelaj na polo djełataj, dopomni Čerňt šlowejoj pichowdžerja na to, štož bě jemu to Głalarjej škorli powjedacz šlubit.

Šezm hjo ham na to wuškił, tebi dženj jeho historiju šđělci, wotmoliti, ščoť wě, hoci w přichodnych dnach k temu přichinđu. Njech jě! Šo budje škorla, wo kotrymž šo hjo tehny wjele dobreho powjedacz nje mōdžeše, šty pachol, to mōdžeše šy bi šođy prajci, kiž měješe wotworenjej wocji. Wšak triebolše jemu jeno do wocjoz šlabacz, kotrež taj dñitje a šamopojdñije šlabaczstej, dha wōdžišče, šafšeho duča dječjo bē. Njech čłowjeť šlowe wōdñenje po mōžnosći potaji, wocjoť je tola přičežo šdřipšel, w kotrymž mōže šo wjele čitaz, štož šo w wutrobje štanje. Wōrhy šo tež pokaja, šo mējaču čji pramo, kiž jemu wšdu mōžu šlōciš dowerdžaju. Wjele čsaja po twojim wotdēñanju nje bō minulo, duž powjedacju hjo wē wšy wo potajnym lubiwje, kotrež měješe je šljubojnej dñomtu w nanomyh domje. Přičežo wjozaj šo powjedolše, a hñdž stary Głalar to šlyžteše, wotaja šo tež, šo bē šo hōlja došlōka. Še hōnbu ju š domu wupostajacu, ale šo buđitej šta:šdej kwojeho buđneho šynja ša šawjeđnita mēdoj, wo čimž bē žyla wješ přičešwēdžena, njeprřichiněje jimoj do wušpōw Šōlj wšdu na šafřezčičke wōdñenje šaprawolče a šlabej škorčej jemu wjeřičejaj, štožtož tež što druhich a šamo šebana hōlja wrajče. Wōn měješe šo dale wōdñenje berje w kotrymž wšpēla, a jato po nētotrych mēšazach stary, šlubolš potšlenny nan přjedawolčeje šljubojneje dñomti k pomjeřcu pichiněje, šo je jeno dñomta šynz porodžila a šebi podpjeru k dječionemu wocžehnjenju šabaleče, hrozeđe škorhy pachol wo wšelōkšy šnjōzomych rēczach štaremu mužej, šo dže jelo š škchodm š dwora wušnacž, nōdželi š dobrym biž. Nēst šy wobštorženy. Žyla wješ šlabolče šubnikemu dnjej š najwšlōšćim wocjafowanjom napšdaczjawo. Škorla pak čimješe, jato by šo nicjo wōšebneho nještalo, a hñdž poštojeny džen pichiněje, widaču jelo rano šratu trubtu w hubje š najwšpēlčim woblicjom do wloweho mēsta bič. Šijo do wječora pichiněje powječē, kotraž šo taj ruzče šaj šitij přičeš žylu wješ roščerji: Głalarjej škorla je wotpřichabak, šo njeje nan, a jato bē po wučinjenjej wēz škorstu — to rēlalče wōšol hōlja potajom do momoru panuka, na hōhy šefol, bē jej bičjeje je šmjejejom pichimolak: Šlj, škorsta, pramo durbt tola pramo wōšac. — Wječor pal bē šo wješ wušpōw pjany domoj wrozeł. Najojtra pak pichiněja stary Wehōr, dźwornym nan, š škōwje Wintarjej, šedma šlowelčan, woblicze polne štyřknoće, wōšy wōšolo šlowu wšajō. Tōn jeho wōgladawođi wšefolče: Wō:edla, ščoť šo što? — Ach, škōkta, wotmoliti to, moja škorsta je wrijēž — a pichit tum šo jemu špšly š wocjoz ranočahu a wōn durbt štojnenej ruzy pšdēč čzolo — moje jenicše dječjo, moje jenicše dječjo! Wječeje je wona šebi žimjenje wōta. Šchoťa Wintar nje bē žabny fruty muž; jemo rēlalče šolōčij wōšebno štareho pšdēš wutrobu. Wehōrjez bēdu špamni lubjo a šid dñomta jich jenicšja, na kotrež š žulej wutrobu wšiduju. Bēdu-li hjo do jejneho pōba šlubolš šrudženi, dha potōho šo nēto nje, štrošćine šdewelowanje w štarym mužju. Troidomacž šochta nie mōdžeše, rēczēč tež niž — wōn pal šnydom ša nim do jehō šhēš, dječje.

Šolžyna šomorā bē šrōšno, w šozu nje bē ničto ležō, wōn wocjinjene; hñdž šo pal Wintar wōšlōba, dōšlōbo šo na popjeru, kotraž špody dječjezōwe šofebti ležēše. Wēču na njej špšly wōdčēž a štejaču tom šlowo: Njemōžu šinat, luby nōno, lubo mōcej, wōdajaj mi, Głalarjej škorla je mōj mordat. Wōžo, buďa mōjej wōšej dušdi hnašni! — Čerňto, dječje po štnijōw Wšilšemu dale, stary Wintar dječje pōdšidōč k wozeju nane; Šezhōdže, jemu wšefolču šrudobu wšidōł w mojim žimjenju, ale to, ščoť šy w tež hōđimje w Wehōrjez domje šponit, bē tola najšatōšnišće woi wšidōho. Ša škorstu štrebajacu dōšlo wrijēž. W šmštim hačeje bēdu špawotaj rub a pichit brijōw črijje wštimli. Na čłowje poľ hōđimju pšawōčij wučžahnuču šolžnje čzolo š wōdy. Žyzy na wutrobne šlyšenej, wōšy rēščelčene a njeřolne wō-

šolo bēdēho čsōta wšajō, tať ležēše wōpor njeřćioneho hōlja, šij bē wōpaf pšichabak. Žane šlowo nje bē šlyščecj w šromabje, kotraž naštrōžena pšaji brijōy šteječe; hñdž pal Wehōrjez nan a mačž, pšichowolaj wot šubōba, šo pšichē šromadu čšlchēžčelaj a potom šolōčijo pšiti šloweje dźwornym čjēte dele pōdželčejaj, nje wōšta žane wōčžo bēš šylšow. Šdžy nje dōš škorli tu wōwēčēž pšlōmōta, šo je šo škorsta tepila, je drje w přinim wōšomnišnju šo šafčernjejom, potom pal je wōšaf: Ščoť to mje našluda! Tak je jena šlupa mjenje na šmjeje! — Wōt toh čsaja wōk nje mēješe žaneho dōšeho wōšomnišnja wjozaj w škōdēch. Žato wječlor škorhy bē forčimny štupi — wšak šo to wōšō hšlčaje w šarhelowom čsaja šti, hōžē bē šōdy wječor štwo wōka — bē tam jeno dōbo šmjeřcz čsichu, a wšdē wōpšty, kotrež škorla čimješe, š došalmim dobrim pšičelčemi šo roščēčej, bēdu pōdarmo. Žato šo to šlido hōdže, wōšolš šo najšlōžij šubōd fracy wot njeho a wjelečozaj wupi jedny po druhim šlowju ššlčenzu a dječe a škrōtim postrowom won. Šedma dječēž minutom, dha dječječe škorla š šarbelom šam a tōn jemu tež žane wšičelčeline woblicjo njeprřichiněje. Tōn drje wo to nje-rodječe, štožtož lubjo wo škorli wōwēdaju, pšlōtož tōn bē dōbry hōljč a došče jemu wjele šafčizje, a na tym bē šarhelē wšō ležane; to pal nje mōdžeše forčimarijej prame bēč, šo jemu jedny wšiditšid hōlčji wuhna. Šažakle wupi škorla šlowju ššlčenzu pšwa a ššlčenzu najšlōžičeho palenja, potom dječe šarbowo won. A šaj lubo, šo jemu wšidujōm dječe, hōžē šo wšidēž dō:če. Wšidizjo šo wot njeho šlymje wōšlōkicu, šo to durbječe ham ša šo a w šlowej šlowje wōšacž. Njech bē nēš nješwōžene šomobuče a šarwōwane a šanjčewaje, kotrež wšidujōm šponi, abo šndžene šwēdnomju, kotrež wōšlōčij nje mōdžeše — dōčž, wōn bē nēš hūstō pjany wšidēč. A potom jemu wēčeje šōdy š pučza dječje, wšidēž w tajim čsaja bē šoržawemu šmjeřczju pōdōbnijš hacž čłowječej.

Wē, jato by nom wšitšim bēžajo wotowolate bylo, po tym šo bē škorla š šljubje pola wošolow do šarlna nuščēšnjeny. Wōlo jenož wo nim šlōšchōdujō; jenož hñdž buriš šyn, kiž bē wōta teho šameho regimenta šlōžij, domoj pichiněje, powjedolše, šo ma škorla w šarlnime nje wšim, šudariču pola wōšebneho šmještaj, š kotrež hūsto na rjeje a na pōdōbne wječela šhōžij. Š šowarščemi nje mēješe wjele wōšobdaju, dolež jehō wšidizjo jato wōpška, šmjeřca a šolžerčaja šnōjadu, tať šo šo jeno nētoš šti škōwlejo k niemu djerōdu, hječ tum šo jemu wšidizjo durbt rad š pučza dječu. A pola a šidichid šlōčje tež w černych šnōbah, wšidēž areřt a durbt šhōstani bēdu jemu wšēdēne wēz. Wōndano šakle je jehō šetnan nēš, šo je škorla Głalar najmjeřćionem- nišaj wošaf w žylim pšitim wōštu.

(Štōčjenje.)

Sozialdemokratija — špšytowanje na našy lud.

(Pozkacjowanje.)

W tym leži najwšidich šhutočēž našēho čsaja, šo čert čłowētoť taj rjez na wšybi wšahd dōwjeđe, kač teho šbōžnita na wšyboť wōno. Wōn pošajje jim šwēti je wšaj; jehō fra šnōšču. Tam je wšyboť jana šhēža. Šrōžane šawelčaji: šlycha wōšna. Šifane rōže a šelene rjabki š wōdowanju. Wšōho šmēdēž wo šohatimje. Šawšimny na to šhēž hōdadaj a praj: Češjo dja wēdurbat to tež wōšhēdēč? Češjo dja mōja jemč ži w tonnej šhēji špōdōne, wjeřeče a šhōbē žimjenje wōšēč?! Šaton šudim škōwlejo šraňōš pōšajje. Ša drobš šēže rjany wōš, ša šotržij šaj rjany šonizaj šawšēšnjenaj. Ša šam dōšō nētoš wot wēčjo pšidim dječarčerjo štupaja. Wōni šo špōrni wot kwojeho dječa š mēša do hūdčje delōweje wšy wōčzja. Duž šiba šo w šid wutrobje: Češjo dja mōže šo šamny jedny tať wječež dāč a my durbim špōrni šwōj pučž wēdēž hiej? Wš dješjo wō mēnič. Wōn njech pšidi dje a my čšymy šo wječēž dāč. Škor- nōčēž a špōdōbnōč šwēta dje do wocjoz šata. A tať je djenša wšidujōm wo wšidēč štantac. Žato bēdu našaj wōžjojo hšidēje mōdōbi, bēdu šmērom žiwō a nješwōšowacu jara š wštim šmētom, wōni šubolacu w čsichid wšah a w mēšč, kiž bēdu šebōm hšidčej mješčej. Wōni mējadu šlowe wječela a šrudobu, šlowe šarolčje a šlowe hōwō čješe dječa š mōšō šafčizju. Ale bēdu pšaji tym špōšojni. Ščoťo šid šraňōšēž wšlōbo šwēta šarolčej? Ženka je to šnat. Čłowječjo šu šebi pšēšē šelčenzu a wōš- hōbōd šlōžidaj. Šlowiny do najmjeřćij wšy wōwēčēž wo tym pšidimjeju, štožtož šo wōšaf do šwēčeje štara. Wš djenša wšidizjo, dolež to wšidō wōšidowom abo w šwēčijš nomudaj čštamy,

wemy, tak moze celowiec rjenje zmy byc a szto moze wcho sa pjenjej dostac. Gidzace wazy. Sztoz czoje, rozhorjone stowu w wultich metach hebi wumwcha, nieweremce, fortez bo czidzace, to michto bo ludzom na wbach do domu wchidzaje. Lud bo jawiedze tak derje na wbach faz tez w bionym melleje naschedo kszjortwa. A hchoy hu tez na wbach hichidecz, hduy tez w poznajny, fortez ludzom do wudow idzjortaj: „Wozujecze bo frabnoce tuteho kretu, wy mozece a hmedze ju tez wuzimacz.“ Szaj, zabodce tuteho hweta hu tak nalcdu wutrobu napielnie, so hu jeniczi wotwytynny kocz ju ziwjenje jich tak wjele. Wly bo dzimowu, so hu w sumkim czjahu na wbach netko jene reje po drugim. Dzejo je podlanita wcz, wone je jenoj pchotworzjenje trozjeho wjebeta. Wjebeta je po prawum najwazniejsze. Zo je, w czimz huj hebi idzjedany a muz i luda polnje runaj. Tak netcy bur bo jenoj la to laimuje, tak wjele jito a sfoi ptaczaj, kajse hu hnyw a zne — wozno dze joje mysl na saszubzu a wjezor na hroce a szferizju pwa. Zo je wcho. A szto dba wuzjeheno wrietchedo wchidzajga hnuje? Zich mysl je hujto jenoj jich wchidzujacy a wedomocny; k temu wchidzujecze hichidze zadanje po wjebeta a wotwofedne jadanje. Szapocinjedch pal jim rzedecze wo wultich stufach Wojich, kiz bo pod jich wozcomaj (a wozcoz niewerzjeho wchad potajene) w chideczajjaniszej zyrtwi stamaju, wchidzich jim htabocfioje Wozjeho slowa wotwerciez, fortez moze nam wernocno wchidzjece niebieskie frabnoceje hewicz, iz pola wpysochid a miltich huchej hwaci a wutrobu hjes szaczeka a szojumjenja namakofch. Luton hwaci se hwojej frabnoceje je jich hebi podobny szjmit. Szto tajim szrytub a jeha niewidomne kralestwo paczi?

Satan pal hwojej szowtanje i tum hanczi, so won frabnocej hweta nam niz jenoj potajaje, ale nam tez praji, tak mozemaj k nej pchidzic. Wdn w hwojej szaboficzi cziowtanje tu hieszjodny radu nalchedo czjaha dawaj: „Wjedobedje bo wozaj k temu stowum Wozu, pchidzajecze bo jenoj pchadje mnu, kiz hum szjadta tuteho hweta — potom wam wida hwetna frabnocej pchidzajedaj.“ A Wozujed wulta hromada nalchedo luda je tu hieszjodny radu szrolumita a bo hda, faz by na nju pchobczacz czjaha. Jenicza wobora pchidczimoz tajim ludzom, kiz bo jenoj a hwetnomy jadozjemny czidziczo, pchidzicni jatozj pchidczimoz szowtanow szatana je — stara szfeszjajjanisza wera, prawje nutrne modlenie k Wozu, fortez bo nam w jeha slowje szewi. Roz docho je htabofo do hwedomnaja nalchedo luda szapirane: je prawy Woz, fortez jichdy abo woldzjido koczemu papozci po jeha czimujaju; faz docho wjedzje wutrobu hebi wutrobiej zjadaju po niebieskim woznygm kraju, w kotrymz bo zana hujla wazy njezafa, — tak docho hum wy wotwornjeni pchidczimoz szojademokratizim zadanajm po hwetnej czjajci a frabnoceji. Leho da tez mozy czjennoczej nasprjodaj sa tym steja, so bychu to dozpili, so by wmodlenie k prawemu Wozu pchidchalo. Szozialdemokratizo teho da wudawaju, so je wuczba biblijie jenoj szaplerenje popow. Wera, wot nalchid wotzow herbomana, je — faz bo njehaubija prajcz — b je dobra sa dzejci a stare zony, ale pchidzajra nierulwana la wedomocnej nalchedo czjaha, kiz je do predta froczija. Szemistichidzjenje a czitanje w bibliji, stare dobre a hodne wacnjene nalchedo luda dzedzija wotstronic. Sa to dyrbinny — tak hebi zjadaju — pchidch tym, kiz dze nab hjo na temi hwozjomych czimiczi, hwoje kolena hshibowacz. Woi, rzeknie szatan, wobji bo mi.

Ach, szto durbu tu pomhacz a radzicz? — tak dze bo szylcniwi prachum. Szto moze wotbacz a tutym trojaim szpwtowanju, i kotrymz czjert nalch lud naddzenuje? Wjedobojny bo; i teho szcjenja, fortez nam szefubowe szpwtowanie powjedza, iz wumaknjem, tak mozemaj pchidczimoz a dobocz. Szapchisim bron szrytubowu, i fortez won trojaj szpwtowarja pobi. Je jenoj jeniczeje hredta, szpwtowanie szatana pchidczimoz — ton pal wjedzje weczje k do bczaju, to je Wozje hwjate slowo, fortez weczjne wostanje. (Potraczowanie.)

Wosthad w najshim czaju.

Bruste ministerstwo je nowy szulstwi szafon wudzjedalo, kotryz ma bo netk szjo szefuwowazemu szejme pchidczodacz a faz bo hshidchi, wshem mozym zadanajm dolez czjaci. Tak dostanje zyrtej dozpofone wozjenje nabozijniszej wuczby, gmejny imenja prawu wotwornowe naleznicze hame szastacz a wuczjerajm je pchidchidnischja wisa hshubjena.

Epigtowisli kszjedive abo szatunpy kral Tawfiz je na szfuzenja a szajenje szfuzow nagle wumziel.

W Worchidzje je bo w lczje 1891 narodzilo 37 dzejci; wu-

wriezo je 29 parshjonow. Weronowanj bo 10, a szpowjednych 1449, szchoz je pidzi liczbye 998 duchow szfetro wjele.

W Klctimno je la leto 1891: 57 narobow a hichjenjom, 19 weronowanj, 45 szfomanow (hjes nimi 17 dzejci, kiz bechu na tihkeritis wumrieke), 1744 szpowjednych (hjes nimi 1477 szerbow a 267 Wemzow pidzi liczbye 1700 duchow), szfomierowanjach 25. Sz kolektamto je bo i szta 110 hro. naromadzjito a sa hwjate mshionitwo je bo 77 hrowowalo.

Wobsteden pjatz bu w pidchitowoczi hnjeja szulstfeho radzicelja szrych i sziegija nowa szkola w szkofow je pobuzeczenja. Hacz runje je szajenje teje kamjeje wjele wozhadnym nielube hysu, tudze wona tola wulke zohnowanje sa wozhadu. Wbohe dzejci nielubezja wjazy doche wozhadzjne pucje do szkrzebie a do Worchidze hwozicz. Szkolowke hiejczimoz je na wubjerne wacnjene wozhadzi hwoju pchidczelnimocz wopozafalo. Wiz jeno, so je sa wozarjenje szulstfese stowy wultu humu hshubito, ale je tez pjenjeja la szulstfice kawki a pchidchaw k wuczjerjonej wiedzje a sa szfodub, fortez hu szkrzebijanste a Worchidzjanisze wozhadu pchidch wuchulowamanje meke, dako. Daj to Woz, so bychu woldzjiz botalni a hshidzaje netczjaj pchidczimozny naschaje szkule to pchidchotalni a szkuli hwoju zjtu lubocz wopozafali. Sa wuczjerja je hny Klctimnischefo f. fantora Wbjiga, kiz je hwoje wuczjerfke szpwtowanie w Wychdowu szwalobnie wotbacz, pomjenowana a do hwojeje szafjostjstwa szopozafano.

Dusuj jich, so bychu nuts szakshi.

W niedzeli wopozbnju, so w szottistim melleje szozgowje czjzjoda szemsherjom pchidch zyrtwaju szejelce, so bychu tam na szapozacz Wozjeje hshubju czakati. Wjedzje nud zjutyw mellew hujjedzjesta niedzjelita czidziana a hamo bje muzajni, zonomi a dzejczim, kiz pchidch durjemi szejochu, be ledma molo wshpwtanija hshidczej. Duzj pchidchidzichaj na jene dobo dwaj muzaj wotfoko rozfo. Wshidaj pal pianoi. Szato pidzi zyrtwichych durjad mizu dzejchaj, bo wotlje hmedzjedatja a szapoczjedatja hrojny hpan hewacz. Netkosi i wotfoko szejajch wuzrajczaju hwoj hnyw, drusy bo dzjwachu, so polizija to czjert. Macz pal, fortez je hwojtm holzom tam tez szejelce, pozka pchidzjedno sa tymaj muzomaj a dzejce: Daj a pchidchidzje jeju, so hshidzaj i namu hwoj do zyrtwje szajw. Szolz czimjezje, faz be jemu mace kafafa. Szatardzi i wozjeje pozca na to hwariejcz a hstromacz; drubi pal, mtozy muz, mjelciedje a szafche bo naprozucz. Szolz woszpwtowafche hwoje pchidchidzjenje. Duzj pohlada mtozy muz jemu trubnje do wotbiczja a dzejce: Hduj bech hshidzje tak mtozy faz ty hu, hwozjad je hwojej maczerju tez szodu njejedatu femidzi; netk hjo sa tji leta mjeshum do zaneho Wozjeho doma pchidchot. Czujny, so hum na puczju szofenja. Woi, du i tubu. Wuznjcz szatardzi pchidczewoz hstromafce, wotwornny bo mtozy wot njehoz; holsz wianszjdi jeha la rufu wjedzjedje jeha k hwojej maczeri. Wjes tym be bo Wozja hshubja szapoczala a mtozy muz hny bo tez do zyrtwineje kawki. Wredomanje be wutrobu hnujaje. Wtozy cziowjez be hshubfo hnuity a jara rozshity. Woz Wozjeje hshubje czjajicze rucje przicz dzejcz; ale macz i holzom be borjy sa nim a dzejche i najpchidczelnischim hshofom k njemu: Czjajicze wy biblijy, wtozy wuzjo? — Wz, moja szjeni, ton wotwotwi, ale moju hebi szko biblijy wotbaczaj. — To czjajicze, dzejche zana dote, wuznicze pal netk mojeho hynowu biblijy, hocz wy hebi hawshim njewotbaczaje. Czjajicze ju w tyshjenju hwern a pchidczidzje pchidchidzom njejedatu szaj k Wozej hshubje. Wudu bo pchidze wjebelciz, hnyz moju wam na mozej zyrtwinej kawzy mello podacz. Wshidchidna niedzjelita pchidczije a potom pchidchidna, ale zjuzobnik niewroczi ho. Wjes tym be zana hujto a wutrobnje la njeha bo wotbiczja a be ho na jeha wumwotaczju rudzija. Tszjczu njedzulu — huj, pchidzje mtozy muz szjo do zyrtwje. Wz ton ras pchidchitowje wshofelant, hshidch pal hshdu a szfory. Woz Wozjeje hshubje pozozji pozczjenu biblijy mjelczjo na holzowe mello a wopchidzjdi rucje zyrte. Wszepchidzje szjo. Na jenez szrone w bibliji paz be nelstjo napisane. Hshidzaje tam, je dyrbach szfocorjezje bla wo sztjwe wotfacz, so budje paz maczeri do weczniczje dzajowaju, so je jemu k wumozojenju jeha duzche pomohalo, tez szpoby wo jehne dobroprichidzjenje. W szefotnych dnjach budze bo do hwojeje wotwornzeho kraja wroczicz.

Leha bo mihndu a na zjuzobnika njeshpwnni bo wjazay. Wozbozna macz szajidze k wecznejmu wotpczintje a jeha holsz be netk muz a szodny kofar na wotierfjej szodji. Szshidzaju jeha dale wopjedacz; Wz minale 12 abo 13 let po tutym podamku, so nalcha szodj napshidczimoz szawmetla w wotwodnischej szryzy pchidchitowjowana lezjedje. Zenu njedzulu bech w tutym melleje w dopodnischej Wozej

blužbe. Wšči wobjamntjenju teje kameje profugyche mje knies, ki sodbu mje bežešče, wo dowolności, so by hebi moju bdelnu, kotrač be pšedebe mnu ležaka, wobhlodacj hmeł. Dač ju jemu a hōnǝ zurte wopoluchidnyu, go mje tamnu njes worowica hōnǝ njeby nēotre wopoluchidnyu, go mje mnu roščerzej hmeł. Stupidno do cāideje stny jeneho boščenzǝ. Jow ho knies go mojej starobje, wo mojim wjetru a wo mētu, hōžeb bečy go naroditǝ, worowica a stōncnje, wo hōnǝ njebyju jako hōǝ nēdy pjaneho wotnjočezerja njebele pšeprowbǝ, hōbu do zurteju hōj. Kač hōjǝ štupi dopowomnje na tamny pōsob wšči moju dušnu a tōn mǝ, ja kotreho bē moja njeboha mačj tat wjele profuga, steječe pšedebe mnu. Wōn powjedaje mje hi kubofo hnuty historiju swojeho jādženego žimje nja, fat be wot hōbabolajneju staršajeju wotčezbenju, wo nanowej hmerzejǝ paf do šteho towarštwu pšidšahǝ na poščebǝ jato prawu njetkncionit w Glasgowje žnyu byj, donǝz mojeje maczerje pšeprowšidnje a napominanje jeho swēdomaje pōhlydnio a jeho dušnu roščidšahǝ njebe. Wo tamnej Wōj hōj blūžbe go domoj wōrāčiwōki bē jeho buščinj styt tat mojanje lapiščaw, to teč cāelne šhorǝ, ale s kutšo chorozloje je jato nowy cājwōt stauit. Wibiya, kotruš je wodnio a w nožy cāitǝ, je jemu pučǝ žimjena potakǝ a w Zelubowoj saščubje je wōdacje hredōw a hōžnj mēr namafat. Wotom je go domoj wroščǝ; tam je jemu wuj pōmbaf hōpawuczo-ncjǝ studowacǝ a wo wōbitatnu prōpuwanju je mišionar byt a nēotere lēta w polodnišnej Africy ewangelij pšedowaf. A nēt, tat stōnczi s wōje powjedanje, daju wam teč prajicǝ, šdōt mōj pšid- wōžer tamnu njebele bē, hōžej seže mje kēmitǝ pšeprowšǝ. Wē to inaty Zōt Gilb, kotreho ju lēto wōhōžajo jata mordarštwu wōwobjeju. Ah, žmilny Wōh je mje blisno wot hōpomy wēčineho stajenja wotchoruhtǝ a taj wōpalenzǝ w oženja wumōhǝ.

Haj, dajcje nam šabe hōpny Wōžeho hōwa roščwōwacǝ, pšidetoj njebmōw, hōčǝ njebudje go pšidēs Wōžu hnadu to abo tamne rabicǝ!

Džen tšjōh kralow w Indijstē.

Swēbježen tšjōh kralow pšidēs 8 lētami bē w malej wōwabde Šchagoti w potokōnišej Wabratra dšjime šibanje pšidēs Wōžim domow. Nēloti Indijcu, ki bēdu h fšelēcijanjstwu pšidšitupiti, pšidšjebecu cājše medǝ potne žita a štōjicu h pšidēs škwrkizcu. Šō hōjmao hōdadu druhy na to a pšidšahǝ go: Šdōt durbǝ to byčǝ? Stōncnje hjeni katešista, t. r. fšelēcijanjstǝ wučerǝ, priedu teč pōhantǝ hindu, wōtanjstwu a prajt: jo bēdu nēloti potanje pšidēs jene pšidšitǝ, to dšezbja na tutym dnju ho dopomnje na mudrēthǝ f ranšehōw fraja po jich šnanjenju cājnitǝ a šbōžnitǝ swoje dary wōprowacǝ w Wōžim domje; a hōžnj teč štota a šebōra nje- mējadu, bē jim tola nēščto narowito, a doleščǝ w wutroby pšidšidē, dha budje je tōn knies hnadnje pšidšicǝ a hōžnj ham teho nje- pōtrjeba, dha je tola žyrkewica tat stara, a f tutyč darow bydu ju hšidče rāš wōrjeničitǝ mōštǝ. „Haj, k temu dšemy teč mǝ nēščto pšidšjinečǝ,“ rēlāche je wšidēč bōtow. Wjele bēžeče jich ruče šabo domoj. Katešista jich njewotbēžǝ, ale cāzta wjele hšidče škwitǝ f pšedowanjom, kotrež wjeleše ja wōboe lūdžicǝ hjo na jalku. A woni ho teč wroščje jebdu po drugim. Tamni pšidšicābnu w pōcje swōleho brunehō wōblitje f cājčkitim mēšham. Tam pšidšiwjedje na powjaju šolu, druhi a šteci teho runja, bjes tyn to šdōtwōrty nēotere wješeke šōlata pšidēs hōbu cājri. Jow pšidšidē jebdu bōjalnje a ma furjatoj pot paju. Tam steja hjo nēotere fšelēcijanjstē žony pšidēs žyrkewimǝ durjemi, korbit pōkny pšidow atd. na hōwacǝ. Šōamo nēotere pōhantē žony cājntǝ po nimi a pšidšjinešu ruču pōkny gamsčorjeni abo mēščf brodu, rajša a tajše nēščto, šdōtǝ je jim narowito. Š kroita: je prawe wo wjetu dšēanje na lūdži pšidšahǝ. Hšidče ja doščō njemōžǝ fapoczejǝ f Wōžej štūžu. Hōžǝ je Wōža štūža nimo, pšidšjinešu lūdjo swoje dary pšidēs wōttar. Katešista a staršij wōjnu je na ho. A hnenjež teč pšidēs žyrkewicǝ kšincalo mējotanje nje- spōtobehō šōlata a nāštrōžane furjatoj bjes tyn datofato, je wōwabde tola w nutroščjǝ a w laborenju. Š darow ho 37 hr. dōby. K temu pšidšidšjecu teč na mšǝl a rēčjadu wjele wo njej: jo by go durbjajǝ w šōždym fšelēcijanjstwm domje Wōži katešit frajtež, kotreho šlucǝ by katešitna mēš. Do teho dšydu doščō wot butru, pšidow a plata kšicǝj na a pšidšahōw džen tšjōh kralow durbjadu ho wšiditē katešicǝj na Wōži wōttar wuprōbnicǝ. Nēloti Indijcu dšapachu ho pšidǝ tej rodbje drije ja wšidšomaj, ale najmaju fšelēcijanjstǝ hōpodarow be ja to. 10 Wōžicǝ katešcow ho hnadom štaji.

W pšidšahōwnyč štah je potom wōwabde Šchagoti šabo tajše hšidčejnje tšjōh kralow tēta a nēščto je hjo s wōju žyrkewicǝ w- wjēščitǝ mōštǝ. Wšči tyn waf nēbečdu žani hōwacǝ lūdjo, ale študa wōwabde wot 100 dšidšom, kotrež mējadu w pōhšebnim cājhu jara pot dšōtōw cājerticǝ. Šim wjazy wjelela je tōn knies na tyn mēl. A njeje to teč wješeke fa wšidēh mišionitǝ pšidšezlow, jo hu mudri f ranšehōw fraja w ranšicim kōtju hōpam tajčǝ nāhšebitōw namafatǝ? A wōpōmncjē dšyrim, jo Wālešyž mišionarow, ki bēdu tule wōwabdu wot štojeje Wētigeri šōlōžitǝ, nico jo tyn nješčidny, donǝz ho štato njebe. Wšči jeno nar- obny katešista w Šchagoti. Miama mšǝl bē po tajšim w Indijščǝ wutrobač, šelādžala, kotrež šbōžnika lūbja.

Wjeleče w dšezjancǝ rutāch.

(Wo nāmšitna wot A. X.)

Knjeza sozjaldemokratōwo dšezbja, kaj je snate, pjenelj wot- štronicǝ, ale mǝ wemǝ, go hōj nēs njedbe. Žič štrah teč w tyn nječǝ, jo je mamǝ; wot teho wjele bōle wšiditō wōmāšicǝ, hōčǝ go pranje naložja. Šchōž cājwōt taj dšezjō njewutnje, wōn jato dōwōščje nihdy njewamufnje. Težo bja durbǝ dšezjō hjo nā- wukacǝ, fak na pjenječǝ naložowacǝ, potom je nabjiza, jo te wōhōžijo f hriwamaj dēje rolnim. To je jara rolnawe a teč dātolo roščkērtene wāščnje, dšezjōw, hōžǝ hu nēbde 12 abo 13 lēt stare, wēte pjenelj na tšyden do jata dāč. To paf durbǝ na pšenim mēščje hmoj wēšty wotpōslad a samušč mēčǝ. Dšezǝ durbja hēbi fa te pjenelj na pšidšahǝ, šdōtǝ f pšiganju w štuli trjebaju, nāwupomacǝ. Želi potom dšezjōw mōžno pšes to, so hēbi hmoje kniži a pōpjeru dēje dšerǝ, hšidče nēščto nāwukacǝ, je to krahna wēš, hōžǝ pšidēs tajše hromabjedžerjenje hmojicǝ pjenječōw k temu pšidšjēke, to mōže na narodnym dnju w hmojbe abo pšidšezǝ w štuli wafu bar fupicǝ. Hōžǝ w štuli nāwō- wārnǝ wōblitje, mōže wone wjele k temu pōhacǝ, pjenječǝ, kiž hu wšidče, hromabjicǝ. Težo paf durbǝ hō hōdadǝ, jo dšyčǝ dšezǝ pšidēs mēru f lutomanju cājščiczejǝ a fak mōbe wutrobo do nāhšabnoščje wjelečǝ. Wā mamǝ w našim cājhu dšōžny a trāžny nānje, hō do dšezjōwewo šmšljenja katešiczejǝ wješeke lačicje, po kotrumǝ pšacǝ: Dšēlene wješeke je dwōjake mōštǝ! Težo bja je rabicǝ, hjo šabe dšezjōw štādnōčǝ dūčǝ, ja hūbjenyž w blisloščǝ abo fa šmstakōwne a šwōntōwne mišionistwo hmoju šcherpatu pšidšabǝ. Tola dwōje wōbščjōw: Š pšenja njemžebja ho dšezǝ na žane wāščnje f tajšim daraw nūwōwacǝ. Wēž šama durbǝ je cājerticǝ a jenož štādnōčǝ durbǝ ho jim wot wōnta dāč. Š druga durbja šhōmicǝ mōž, hōje a fak ho jich pjenelj naložja. Fak w dšezjōch prawā, štāfomaga lūbočǝ wō- tucǝj a wone ho šmucǝ, ho na štāfak wōbščjōčǝ, kotrež hu wšidče wšidčehōw žimjenja pōščebnja. Nico paf njemōže nāščemju lūbej wūšitnišče dūčǝ, hōčǝ narod, kiž je hjo wot dšezjāštwu na nje- šebicēnje wšōte šōcujcje lūbočje f blisšidnem šmšljenju. To paf ho f tyn njewōdaje, jo ho pšidšewitō a njeporiabide dšezjōw pjenelj dawaja. Šlabā wutroba dšēba a dobra hōžima wija a lūboščjōwne wāščnje cēštǝ go bōry wot mudrēch māščǝ pōlnaje; wone hu wōtoko ničǝ a ho f nim štāščjō, pjenječǝ paf, fak pšidšidru, teč dšēja — w štāščahōčǝ štāfahǝ. To je krahcēna fa cājō a dūščǝ; pšidetož to šdōbitǝ jōdteǝ a teč hōnemnu šmšljenju.

(Štōncenje pšidšahōw.)

2. nježela po 3 kralach.

Nježela	Mat. 8, 1—13.	2 Tim. 3.
Pōnžela	Jan. 2, 1—11.	Rom. 12, 7—16.
Wutōra	Mat. 8, 14—22.	Rom. 12, 17—21.
Štrjēda	Mat. 8, 23—27.	Jef. 61.
Šdōmōrt	Mat. 9, 1—13.	Jef. 62.
Wjaf	Mat. 9, 14—26.	Jef. 63, 1—6.
Ššōbota	Mat. 9, 27—38.	Jef. 63, 7—19.

„Pōmšaj Wōh“ je wot nēška niz jenož pola knjejow buchwōwnyč, ale teč wo wšidēh pšid- dawārnjad, „Šerb. Nowin“ na wšach a w Wudšidšjine dostāč. Na šdōtwōrčǝ lēta pšacǝj wōn 40 nǝ., jenotliwē cājšla go po 4 nǝ. pšedawaju.

Womhaj Bóh!

Cižbło 3.
24. jan.

Łitnik 2.
1892.

Šerbske njedzelske łopjenka.

Wubawaju šo kóždu šobotu w Škmołerzj kńibicłiškczerni w Budyšinje a šu tam dostać ša šchwórtlétmu pšchedplatu 40 np.

Na 27. januara.

1 Wětra 2, 17: „Wopotažće czelej kóždemu.
Lubujće bratrow. Bojeje šo Boha. Čzelejće trala.“

„Jana wyšchność njeje, křiba wot Boha, hódzj pat wyšchność je, ta je wot Boha postajena.“ Zeho dla tež křešćijanazjy kralojo šo mjenuja kralojo „š Božeje hnady“. Zeho dla tež je naša šwjata pšchřitšchność, teho muža czelejć, kotremuz je Bóh czeštj staroćj ša wjele tawnyntow na wutrobu položit, kotrehoj je ša šbože a nješbože zpleho němšeho křežorštwia samolwiteho činik. Zeho šbože a šbože wóznego kraja štej wušto še šobu šwjajanej; hódz jeh wón thabla, jeho ruka wošlabnje, dha šwjadnje wóznego kraja móz, a žerša derješnje wuštnu. A je wón jenož šawiješ hódny, tón muž, kotrehoj je Bóh šwojemu łubej ša hłowu štaji? Ze tola czešte šajtojnštwu, kotrež krajny knježet, křežorštwu šastaral ma a jenož křotko-widžazy rošum móže ša to mječ, ša ma křežor ša wščitte próžy a štaroćje šwojeho šajtojnštwu nělašte šarunanje w šajnošći, kotraž jeho wobnawa, a w šewšćich łubach, kotrež jemu šotowe šteja. Město jemu šawidžec, dyrbjeli wjele radšo je šwojom dobroproščenjom ša njeho wušćipć a tak pomhać na prawej wušćipć wóznego kraja šobu twarić. Šwjaty Baroť napomina: „Šo by pšchede wšćemi wězami šo štala proštwu, modlitwu, dobroprošćenje a šćatowanje ša wšćitćich čłowjekow, ša kralow a ša wšćech wječchow, šo byčmy položne a čiche žiwjenje wječć móšli we wšćej bohobojajnošći a pšćizmošći.“ Šo tutym šłowje šu tež křešćijanjo přeńćich čašow

woprawdje činili, hačrunjež šo runje pšchedźimo nim wšća štoćj a šabaktoćj pohanšćich křežorow wobroćj, dofełj njehachu a njemóžachu křežoram jako pšchibowam kážjenja a wopory pšhwjećjć, kaž to druzj pohanjo činjadu. Ale to jich njemolešće w jich pšchitšchnošći. Woni pšchi wšćech czeštjenjach dale špěwaju a pšćuchaju. Šsu křežorej kaž jeho šajtojnšćam pšćuchni. Šwobobni w křyštřu šo tola rady teho kņješa dla ponizeja pod wšćon čłowšći porjad. Šaj pohanjo kņmi kaž by rjeť bjes šwojeje wole roššubžeja, šo šu křešćijanjo najšwěrnšći pšhdanjo křežorow.

Šobladajmy do něćjćišeho čaša. Štejinjy pod křešćijanškej wyšchnošću. Šo wona derje š nami meni, šo ma šprawnu wolu, šepšće pšhdanow dozpicć, ničtón přecž njemóže. Šo móže šo wšći tym molić, šo šamo šnaje, pšchtoćj wyšchnošće šu čłowjekoj kaž my wšćitzy. Šo wšćitćim čłowjekam prawje činijć njemóže, šo tež šamo rošumi. Njemóže-li tón wušći Bóh še wšćej jeho njewuměrnej možu a mudroćžu wšćitćim čłowjekam prawje činijć, kał bychu to štabi, břeńćni čłowjekoj došonjeli? Zeho dla njemóže pšchedzo po twojej woli a mudrošći hieć. Wudž jeno čiči, kaž tamni přeń křešćijanjo čiči beču. A mač-li woprabdje pšćičinu k šćoržbam, dha wušćorž wšćitte twoje štaroćje temu kņješej, křž šo ša naš štara. Wšćaj šo pilnje k njemu, šo by wón twoju wyšchnošć roššwěćil a pošlynil. Šdžž ša nju proššaj, njemortotajć pšćedźimo nje. Šaj, to je, šćotž je nam našne, niž nowe šatonje, niž powalenje něćjćišeho porjada, ale bohobojajnošć, potom tež šmějemy měr,

spokojnosc, dobre tješe kôzbičjeceho povolanja, wješe potcačowanje we wschêdych křwalobnych wedomolščach a wuměštwach, pšchetôž „ta bohobojajnosć je wschitim wëzam wužitna a ma pľubjenje nêčizničeha a pšchicobudneho žiwjenja.“ „Czešćjece trala!“ Njeje wschad ničo czešte, nalcheho lubeho tšëžora czešćizć a lubomacž, kotryž je swojemu ľudej pľubit, „sprawny a mîly wješč bjež, pobožnosć a bohobojajnosć hajć, mër ľastacž, derženjece kraja powjetřicje, křudym a hujbnym pomoznit, prawu swětny wachřat bjež.“

Tëžo dla postrowimy nalcheho tšëžora k jeho narodninam w luboći a wješetôći. Wôh šchituj jeho a napjełit jeho žiwjenje i dobuczerškej mozu, jeho mërny štut i roľczozam žohnowanjom! My pa čezmy wješeli a štrowštim tšobzič je puče, na kotryšč wôn naž wôžji, jato houbudžetaczerjo we wulřik nalêžnosćach nalcheho cžaba, jato pšehowarjo ľboža kôzbičjeceho bješ nam a žyheho wôžneho traja. Čezmy jato pobožni křešćelciznjo ho kôždy cžab swětni namatač dacž w dopielnjenju dôšřeje pšchitajnje: „Wubucnje bratrow, boječe ho Woha, czešćjece trala!“

Rôzbdželeno puče.

Wo nêmskim Jana Wjedřica.

(Stônôcjenje.)

Hôžj bē došřitj, ho Glalarjež křhorla do Rôdegow wrôći, ale jeno na nêkotre dňa a niž sam. Wješeče swoju Wartinu njeuwještã hoba, so by ju swojomu štrowštim wšchêłitaj, a byrnej taj wo pšchicobudnej drowy, kotraj jimat žalôbnje wuwředna nawješčajno štupi, wjele wješčizj njechêłitaj, jimat tala ničo nje-womhólde. Křhorla byrnejče ho i njej woženicz, byrnejž tež njechêłi. W Rôdegoch drje nje-moštêłitaj; křhorla namaka wchudjom tu hamu pšchecizjnosć pšchecizno swojej žony a šchôžkultj wôšjele, jemu i puca bješe. A tořiz jej njeľnôžna — tchj wchad bēše tež tořizto, dořel w řichôž lêcham ani jebnã ras domoj i šchidolj njebē — bēdu hjo doľež wjele wo nim řiřchêłi, so njechadu ničo i nim cjinicz wëč. A tež jeho njeľnôž njechêłi do wřy cžabnôć. Duž čahřitaj hēbi w řetno datolim mēčje W... forczim ľupicz. Štarichje domolřitaj jimat ľofcznje po dořkim cžolanju a pšchecizjowenju ľamřit. Duž ho woženichaj a swoje hoiřpobarřtmo ľawješčitaj. Ač dŕimje bē jeju hoiřpobarjenje.

Žona, kotraž ho napřerchla na swojej řľubje jara wrozowata njebē, njeħibêłeče ho tať, kaž ho forczamoz řľubla. Wē ľenja a ľuparãna, so czeľež cjinjeleče, řchôž čuřľe; tež pšchecizno hoičjam bē tať wato pšchecizelã, so wchituj přecj wôľnacu. Kŕunje tať njeľnôžomã a borkata bē tež pšchecizno swojemu muřej, kotryž jej nêk te wješela wjazy polliczež nje-môšjele, na kotrež bē ho w Wartinje řľucizã, a jato bôřtj bječã a křitno polpořti řch wjazy dořta, kotrež jej wjele prôžy a štrowšice cjinjachu, řmarjeleče pšehjo na wremjo, kotrež bē hēbi je swojej ženitru napořizila. Křhorla, na kotrymž bē hjo po jeho wrôćenju i Wartinã wibječiz, so palenz wješeče, czešćelãe potom i bšchêłiz, w kotrež swoj troidt pňtêłe pšchecizno nje-mêreje w domje a řchô wē, hač řnôž tež niž pšchecizno nje-mêreje w wotrobje. Doľež, wôn bu bôřtj, taž ľudjo prãj, swoj hoičjam napřerčaji hoič, a cjin bē tať daloto, so bē řchôž bjež wianu. So byrnejče ho pšchitaj wchitaj wotbjeľnosćach hoiřpobarřtmo ruče ľaniciz, to wôšjele hēbi bječjo wupřiciz. Ĥakrowanje a hawtomanje w domje, hoičzanje jeno rano řtrôbu, potom pať ořhamuznjenju, hoičzanjeřita nječľiřta a njeřchecizelnino, to nje-môže ľamuch hoičji hem cžahřež. Tež dořko njeřaczeleče, dŕa woyřowacã jeno njeľnôžomni řerëř hoičzenj k řitenuã janjele, kotremuž drje bēchu wchituj dořni ľawicizjo bozemej prãřiti. Wřiti tmu ho tala wchituj bŕiwadnu, a cjin djele, cjin bôle, kaž mi joniž wnyj powjeďełeče, řiž w W... wbydele, so wôšjeleče ho křhorla tať dořko bjeřiciz. Tëžo herřitãno — pšchôž jo hoi řaršchaj bšchitaj bješ tmu wumřeljo a jeho bratr bē hēbi hjo žiwjenje wrať, a pšchitaj pšchewawanju Glalarjež ľubã, hŕjež jeho wřebelnt ras to wôžbãž a hŕjež řatrujo wote wne bješeče, bē pořbêłni bjeł herřitãna dořtať — byrnejče dawno pšcheciznjenje bječ a tala ho bŕiřeče pšehjo bjeřiciz. Tala faran tať dořko

po wodu řhobzi, doniž ho njeřacšbie — jene ranje ho wot řudnitãta je swojeje pjanosće wubudjenju, kotrež jeto dla wulřeho jebanja i pľaceměřestimã papjerami (wëščel) do jãřta wotmjelečã da. Ščoniznje bu ja winowateho řpoinãj a i wjeľetnemu jãřtu wotbubjenju. Glalarjež křhorlowo dom w ř... ho pľehã, jeho žona czeħnješe i bječimã přecj; prãjaju, ho do Amerik. Křhorla, hŕuj bē i jãřta wulřeznje, njeje ho ja nej woprařkô. Wješ domilny, bješ potojã je ho wot tje čloħã hem wotkolo řoniã a ho pľehão hľubje do wopřitãta ponuril. Čãřm jeho hũřicšho w řuřbôłnitwe řetãł, hŕjež ho potom podobnje ľabderã tať dŕenã; do Rôdegow njeje zenje wjazy pšchicôř. Šchô wē, kať dořko bŕiřeče cjin? no řerřerřho niž dořko wjazy — a wotom? So ma pľchitãbu na řawôdmnju, to wëriã a je drje wene: „Šchôž je wopãti pšchitãřk, tã je ho wëenje řľubit.“

Řľublo hnutaj bješčitaj wješčelaj domoj. Wē nêkotre njebêle pŕdžicšho. Wješa bē pšchitãřta je wšchêmi řľubimã wješelãmi. Duž Ernř Wrendel na wumwjeđenju swojeho wotpogľada wupřelãe, ho do Wadenřeje k rowu swojeje řanp-Warje wôdã. Wřebuj hač ho na puca da, byrnejče bŕiřeče wobľamuzenje křhorloweho žiwjenja wibječ. Jene ranje pľchitno fantor k řchôćje, so by wôn tala na pohřebnôćicjo pšchiciz čuřt, tam řeji nêchô po řhacju wotrow. Šchôta bjeře i Ernřom tam. Na ľapanjemu rowje, kotrež Wŕšhelm berje ľnôšječe: bē to row njeřobžomnje řkřřitj Wepberã, řešječe cjeňo pŕořerřaj ľľubetãneho muã. Hŕuj je wotbŕezicãdu, pŕnôchã ľãřtŕemni dŕimje wotbŕicjo křhorle Glalarja, bē czerjemeã a hroline řchãbane, wôći řchôřoko wotemřenje; ři pŕorřtj prãweje ruř bŕiřeče hľubsto do řemje řpã. Čiřchje jeho pohřebãchmu njeďaloto mēřta, na kotrymž bē wumřel.

Na wječorje teho řameho dnja pať bješčitaj Wŕšhelm a Ernř hromãje w bŕelowej řľubnizã a pohľaduju k wječorjowim njeħebãam, kotryšč wječãřã czerjemeã barba je swojej ľãħnoćim řľerřic pľchãřitãři, bješe Ernř: To bē tež jebnã wot nalčich mŕodôřtôch towaršchom! Tať křľubimj jebnã po dŕuħim na tať rôzbdželenã pučãž pľehã žiwjenje — a hje dŕã, hŕuj je žiwjenja czeħnjenju?

Řaj, hŕje dŕã! wotmolmi Wŕšhelm — Wôh wē, kať hũřto je mi tãle wupř i tchj dnjach do řľowj pšchitãřta. Njeħmôžu Wozu řľnãdu bŕowšwalicz, kotrež je rãju hač dotã pľehã pučejimã wobãrnowãta, řãž te, po kotryšč řiã njeľňobowãnu Glalarjež řľobzičjo — čuřt wchôřomozimã naju ðãle wobãrnowãtã pľehã tořimã pučejimã a pľehã tořimã ľãřomã. Wřodku wchêłnje, to byrdmuj po rôzbdželenã pučãž, kotrež swoj řľobzičjo, tala i jenãkemu řonjež pšchitãřto; i řľôžnje řľerřicãř a potom k njeľeřestmu řerũľetãme. Španjeľi! bješe Ernř a ðãłeč mjeľãjo pšchecjelej ruřu. —

Na tšëžorowu narodny džen 27. wulřeho rôřta.

Šãřiebu hwičejni načã ľubowãny tšëžor Wřlem II. swoj 33-ľetny narodny djen. Mŕilijony ľňobopřehczow je řľerřimã wutrobom pŕodãnyč k jeho trŕnej pšchitãju; a tež ty, ľubj swětny řerřic ľudo, i řorjeřãž wutrobu řľabãřã na twoweho ľubowãneho wot Woha tebi ðãtoho wôžberja. Šchô pať pomôžã wŕšch pľehãã řame, řiž tã wupřãjãle wot wutroba cjinje? Dopielnjenje pšchecizno tala w nalčich ruřãch njeleji, ale w ruzy teho, řiž žuřt řerřo wôžbi, řiž tež ma řľože tšëžorowã a řľawom w swojej moři. Tëžo dla čezmy ho na tym wôžnym dnju i tym, řchôž načã wutrobu hũnje, ja nalcheho ľubowãneho řľerřora, pšchitãřomozã w nutrnej wŕilôłitwje k trŕnej nalcheho njeħeřtneho trãla. „Š Wôřom la tšëžora a wôžny řãj!“ to je tež řãinje hēřto nalcheho řerřitãho ľudo bylo. Štaraj pŕocjãntaj: pobožnosć a řľerřelôč, řãj řãana wřãã nalcheho ľuda, to řchôž řôžby Šerřã bē tym wopŕoľãje, so na narodnym dnju ho swojeho tšëžora Woha pŕořti, so by nam jeho wobãrnowãtã a jeho řľufãtomãne wŕimje žohnowãł.

Načã ľubowãny tšëžor do 34. lëta ľãřitaj. Wôn řteji w poľnosći a řčewje žiwjenja. Š jeho ðãte řteji řľerřãna mãňšestã, jebnora, hač runje je tšëžora, wobãtã wot řčewãřãž wjeřebãř pŕynowã, wôž kotrymž ho my wchitãřã jato bynamã nalcheho tšëžor-řtého rodu hŕã wjeřelimã. Šãčj runje je načã ľubowãny tšëžor bŕiřeče ľľubã, dŕã je wôn tala hjo řľunty, nalchŕonjenj muã; wôž, řiž swoj wulki a czeřti nadãwã ľãnje a je hŕotowj, řerře řameho a wchitãto, řchôž wôn ma, do řľubizj swojeho ľuda řãiciz. Wôn je mudry řerřic, řiž je wopŕoľãřã, so řesãmã řľerřic wē řŕjeřiciz. Š temu je wôn mŕly, řľimny muã; wôn ma cžopřu wutrobu, kotraž nuřu swojeho ľuda hŕã cjinje a ničo hŕã hēbi njeħãba,

noſce ſzczynie. Potem w nęmſzei rzece i Daniela 12, 3 ſuperintendent ſemrijetemu do rowa dzał lutherſkieje zyrtywje w Bruſtlej praji ja wſchu ſzczepnoſci, ſwętoſci i wopornaiu luboſci, kotrzyż bę njebożyczki ubomnej lutherſkiej woſabje jako wuczeż, kantor a c'itar 40 lei beſhe hacź do ſwojeje emeritowania na beſzejapri. a. i. e. ſwętoſcie woſabnje wopotaſat. Stęonanie 90 tej krotka nęmſta wopomnjenieja rzece njebożyczkeho pryebawoſcheho budſchepariu, duchowneje Grewu, kotrzyż bę 90 khorowice dia puwozowania i Wroćſtawia ſem wolańciej dypſaty, no 126. pſalmieje cętaſhe, ſaź beſhe ſebi woni to wurańje jabat. — Kſneja wuczerje je puſchodnych puſtych woſadow na to ſpęwachu: „Stanycy, moje cęto, budzeży”, ſoź woni hję w ſemrieteje domje a na poſled pſalmieje je ſmiertnomu ſkrahudeni njebożyczkeho cęsęjadu. Potem k. duchownu Urban nęmſti hję cęjeż jzmojenobę w ſymke ſłowom pſalma 90, 10 a 115, 1 cętaſhe a ſtęnczi i modlitwu a woćznanſchem. Woſaba ſpęmaſhe: „Węch dęchu njeju jandęjeży”. Potom rękaſhe: „Wd dha nęit ſyopy poſobneje ab”. Pſchewobężiſtmo 90 i cęjdeje modlitwie ſkrahudeni, a po njeje noſzerje mary ſchęnuđu, pſchewobężiſti cęah 90 wſche zyrtywje ſęſtupa a je ſpęwom a pokrym wſpomnieniu 90 doſtha kęta pſchewobężerjeje na njeabole pokrębejniſhęje hiſkaſhe, hędź ju do tſchōncje puſkrietej tomoſki njeſe ſwojeje hję pſched 19 ſetami ſemrieteje ma- dęzeſteje a ſwojeje baſte pſched 5 dnjami pohębjaneje najſkrajdeje 61 lęteje dęowtu ſadobne cęto iſpřeżnoje puſtita a doſkeliſeho poſobnowa- nebo a lubowaneho wuczerja a kantera thowane, a hędź jemu jeho ſameſojaneje 3 hędźi a 12 hędźi cęjeży, jeho mnohę ſkuleroje a pſchę- cęno w jełnoſci je hępſioſwym woćmſm i diaſaponeje wutrobu do rowa pſchęjadu: „Wotpocęj w męrie, dobrzy nane, pſchęcęjeło a bratije a węcneje ſwęto ſwęcę tebi w Woźim raju!” © tſcherliſkomo, modlitwu a poźehnuwanju 90 hęwotaćoneje thowane wobſtannu. (Serb. Row.)

Esym ja hiſſheje wſchędy regimenta?

8 najręjſchim dobrym pocęnkam noſcheho tſchōje: a hęuſka teź jeho krumloſci, kotrzyż ſo i nićim w dobrędy pſchędewalęcędy ſa- dędzalcz njeba.

Doſużyſchij pola 6. kompagnije přeńbeje gorde-regimentu bu noſch tſchōj wſchędy regimenta gorde-hęuſarow. W tym cęaju be- wu w Brinije ſhromadęjnija woſchębnę ludzi, kiż wo pjenieji jara wyhoſo brajadu. Woſch 6. przynę Wylem ſhoni, ſo teź wietſchi dęel jeho ofęjzerow t tutej ſhromadęjſhije hęuſchęjele a ſo bę nekotru- dęuſki i nić hję tſchōr wukle jemu w hęracu ſhubi. Duź ſaſchęje i krotka ſhwojim ofęjzeraſm i tuteje ſhromadęjſhije wukupicę. Cęi tnejja ſaź będę wſchędy jara ſatorbenim a jich pſchębężyſtmo wobſtannu, ſo by węty wyhoſti tnejſe ſtareho tſchōjara Wylema proſhuł, ſo by tuta wſchłōjnija ho wrocęno jemu. Wylem I. ſlubi też, ſo tſhe, ſchōtę ſo wrocęno cęjnicy a woſha teź hōryju po tym ſwiojeho wukula wo wrocęnoſcjaje jeho pſchłōjnaje. Tōn paſ njeſchęle nićje wo tym wjedęć, ale woſta twędęje pſchłōj ſwiojim wobſtannjeniu. „Wrajeſtoſcz”, dęjeje wōn, „wōmowce mi praſchene: Esym ja hiſſheje wſchędy tcho regimenta?” „Węjeće”, wotmołwi tſchōr. „Potom wōmowce mi, Wrajeſtoſcz, ſo ja teź pſchłōj ſwiojeje pſchłōjſni, kotrzyż mam ja ruſnu, wofannu, abo jo ſwoje jaſtojnitiwo ſoſo do rukow Waſchęje Wrajeſtoſczę wrocęju.”

Tele wukne htwom 90 ſtaremu tſchōjerej jara lubęſhe a wōn przęje pſchęcęjnitiwo napſchęcęziwo: „Te wſchłōt njeńche, lępſchēho wſchędyſcheho moji hularęjz ofęjzerojejo doſtacz njeomojeja.” Duź woſta pſchłōj przęwojeje pſchłōjſni a tamny wyhoſti knęz doſta wot tſchōjara Wylema I. krotke wotmołwienie: „Ze mi zel, ale njeomęju nićje cęjnicy, ſo hę pſchłōjnija wrocęno woſnie. Pręny Wylem njeba to pſchłōd.”

Nęchto wo naſchim małym krompręnyju.

Hęsto a rad powęda tſchōjara naſchemu krompręnyje wo ręczęſchij ſkurtak a wo ſzęwjeniu jeho wōzow. Tak ręczęje nędęy też wo wukłim kurwęječu a wo Wjebričju wukłim, jako ho na dōbo krompręnyj wopraſcha: „Kaſ rękaſhe najlubiſhi tōn wukłehho Wjebričja?” „Na to dęrbęjeche wyhoſta moćę wotmołwienie winoſta woſtice, ale praſchęje jemu, ſo budęje to nan węcęje wjedęć. W tym wotmołnjeniu ſtupi tſchōr do ſtwy a wotmołwi ſwojemu ſęnjej na jeho pſchłōdzenie. „Kaſ paſ rękaſhe najlubiſhi tōn wukłehho kurwęječa?” bę doſchę praſchene a jako tſchōr ſam to njejedęjeche, dęjeche mału krom- pręnyj: „Wd, hędź to wot waju ſhonicz njeomęju, dha dęju cętać.

hacź do njebeż pſchłōidu a ſo tam wukłehho kurwęječa ſameho wopraſcham.

Pjenieje w dęczęjadu rukach.

(Wo nęmſtim mot W. T.)
(Stęonjenie.)

Też hędź dęjeſh pſchłōi woſhebitę ſkrahodęczah n. pſch. hęrmant dęćjom woſhebite węchele pſchłōtomacę, dawaaj jim jenoj pjenieży a niź hęnydom hrimny. Ja ſo dopomnaji, ſo moji bratija a ja hęrmant, na kotrzyż dęrbęjadu 2 wōdjineje baloto hęc, ſoźny krotęz mot nama 10 a wot wuczerje 5 pjenieżyjom doſtaczam. Hędź nam wukula w męrie hędźeje 20 pjenieżyjom a wuj ſhanoje teź kaſ wleje pſchłōjadſtę, węjadomy ſo ja bobatyj, ſo hędźeje najdeje wleje Wraji porpřazowu wutrobu hoſtoju pſchłōjjecham. Sčhōtę ſo na mało ſmucęje, ma wleje jōjo ſkrahodęcy ho węhęcęki, hacź tōn, kiż huſto bary doſtama a węjeſta wukęma. Wſchłōjdy tuč hu na- ſtęroģe, kiż hu i wjeſtęha teho dia do ſahubanję pſchłōjſni, ſo jako dęćki niź pjenieży, ale pſchę męru wleje pjenjeſ a to niź po- ręabnje i nęcęzemu węſtemu, ale gęle njeporęabnje i ſamowōlnicemu pſchętrebjanju doſtacz.

Kaſte pſched krotkim mi ratač wo 2 hęynomaj bobateho bura pompedaſhe, kotrzyż będę wot dęczęjſhntwa ſnal. Wōnaj męjejadaj pſchęje jaſi potne pjenjeſ a jako bečajtaj lędy młōdęznęaj, pſchłōj- dęjſtęaj, hacź runje bečajtaj cęjnije a duchownije derje wuhotomana, pſchęje jaćowicęne žiwjenje do ſahubanję; jędęn pſchłōjjebe ſo i huſbenym cęjłom do ſoźneho rowa; drubi beč i ſam: bu a ſa- dowlowowanom žiwjenje wla.

Też mi jędęn młōdęznę pſchęd woſche, kiż będęche cęjnije a duchownije bobęce wuhotomany. Lęta doſho bęch podōmo potač jeho wumōj. Wōn męjeche męhſtu wutrobu a nekotry krotęz hęm jeho horęje huſh roſtaczę pſchęde mnu ſtatacz wōztač. Wōn dęjejahe i dobrym roſumow a i prawęje woghlabniwoćju dęjchęj cęah w ſwojim powoławaniu. Wōn tejeje ſ krotę pſchęd tęm, hęwi wotpřatęnyje tōn dępęjci; będę tejejeje pręuhowanja ſady njeho jeleſchete. — Dęha w wrotnej loſtomyhłōjnocy ho ſawrocęji na ſtary puć ſkłaenje. © njebo hu dęndat, ſo wietſchēho huć njeomęje. W ſchōtęz tuteho cęłowęta do ſkłaenje wjedęjeche, njebeche huano najbōle wopřikſtmo, ale jaćolſtija pſchęjſhōnci i dębandurja a i lęhń- ſtwa a to wōdęnje, wjenjeje, wlejeje, wtečę męjeche, w loſtomyhłōjnocy pſchęcęjnicy. Hędź hu praſchodę, kaſ je ta pſchłōjſnocy do njebo pſchłōjſtę, ſhonicz: Wōn męjeche hję jako dęćje ſaſi potne pjenjeſ. To hu do wocęw pabaje pſchłōjdy, tamniytę toitič pſchłōjdy wuſchłōt 90 njeomobędęhuja, ale nekōtra wōcho žona a nekotry lękar w hęojtetah ja duchotwōręch by wo tym powędacz mōbł. Kaſ wleje njeomęra hęwōdnomju w poſchłōjnocy lętach wo tym ſwębōći a kaſta nęjeſtōcnęna jaćoſčę budę juru na huſbnym dnju wo tym powędacz, ſo hu pjenieje dęćjom a njeomobędnitiwoje a njeporęabne pſchłōjječene ſm puć i cęjnōnemu a węcębnicemu ſkłaenje wotworie. Woprambje to napominanje je nuſne: „Kędęjujmy wot dęnęſha hęwęru na pjenieży dęćęi, to wone jeni njebudęja ſrudne ſkłaenje, ale bobate žōhnowanje.

3. nędęzela po 3 krahach.

Wjebzela	Mat. 10, 1—15.	Żej. 64, 1—12.
Pōndęzela	Mat. 20, 1—16.	1 Kor. 9, 24 10, 5.
Wtōrca	Mat. 10, 16—28.	Żej. 63, 1—2.
Sęrejeba	Mat. 10, 29—42.	Żej. 70, 1.
Sčhwōrtk	Mat. 11, 20—30.	Żej. 66 12—14.
Pſjatk	Mat. 12, 1—21.	Żej. 66, 18—24.
Sęsobota	Mat. 13, 24—43.	Żi. 80.

„Pomhaj Bōh” je wot nętkę niź jenoż pola

tnejſow duchownych, ale teź wo wſchęch pſchę- dawařnjach „Serb. Rowin” na wſchęch a w Budyſchinje doſtacz. Na ſchtwōręć lęta pſclęzi wōn 40 ny., jenoſtlive cęjſta ſo po 4 ny. pſchędawaju.

Pomhaj Bóh!

Czytło 4.
31. jan.

Łétnik 2.
1892.

Szerebiske njedzelske łopjenka.

Wubawaju šo kóždu šobotu w Šsmolerzj knihcizliczerni w Budyšinje a šu tam dostač ša šchtwórtlétnu pšchedlatu 40 wv.

4. njedzela po tšjóh kralach.

Romf. 13, 8: „Njebudžeje nitomu nicžo winowaczi, šhiba to, šo šo bjes šobu lubuječe.“

Nicžo šwabz na semi wobšežnišče njeje, džišli wjele doha, a je drje maio wotročsjenych, kotšiz njebychu w šwojim žiwjenju junu doha poméli a jeho wobuznoweč šaczuwali. Šprawnu muž šo teho dla prónuje, šo by jón škerje a lěpje wotbył, a šebi radšeho wškelate wustofšeje lubieč dawu, šo njeby jenož šažo pod zušy špichah pšichišoł. Pšichišlowo praji: „Zednu muž, jene šlowo“, a tón knjes praji: šhešćizjanow haj dyrbi byčž taz pšichišaha, a Pawoł praji: „Šladaječe teje čžešče, šo byščeje špotojom byli a to šwoje čžinili a je šwojimaj rikomaj dželali, šo byščeje čžešnje wotšolo šdli š tymi, kiž wonkach šu, a na nicžim nušu njeméli“. Wješkeliš šwojemu bližšchemu nicžo winowaty byčž, šhiba šo jeho lubuješ. Šču-li jemu něšdho šlubit a nješby-li hačž dotal šlowo džeržal, dha je to doh; tajšeho doha pšedčizno njemu mječ njedyrbiš. Šču-li wot njeho wščežit a plaječiz šlubit a tola nješby šaplacžit, dha je to doh; tajšeho doha mječ njedyrbiš. „Wješšbážnu šajima a njeplacž.“ (Šir. 29, 22.) Šču-li jeho wobkranš, dha daj šo jemu šažo; wšchetož „waduch dyrbi šažo šwoje waduchštwu narunacž.“ (2 Wóšl. 22, 3.) Šču-li jemu pšes šte pšichšobdženju na jeho čžešči a dobrim njenje ščinidu čžinil, dha dyrbiš jemu šajtu čžešž w jawnym wotproščenju šažo wracžič. Ze hewal doh, kotryž na tebi leži, a tajšeho doha mječ njedyrbiš. Šeli wón tebi bratrowšžy a pšechčelniwje pomhał, dha

njehanubj šo džakowanja; hewal šažo doh na tebi leži. Njemóšče-li jemu wjažy šarunacž, dha šarunaj to jeho džáčšom. Wšchitke wobštejnofše dyrbja bjes šhešćizjanami čžešče a šajnje šarjadowane byčž. Njedyrbi nicžo bjes nami byčž, šchtóž by wutroby rošžželito a róžno džeržalo.

Nicžo džišli lubošej dyrbinu šwojemu bližšchemu winowaczi byčž. Čžešo dla? Dotelž je naš Bóh tón knjes š wječnej lubošču lubował a dotelž móžno njeje jemu tu lubošč šažo šaplacžič. „Šchtóž wy čžinili šeze jenemu bjes tymi rowimi najmješšchimi bratrami, to šeze wy mi čžinili“, praji Ješuš Křesťuš. Teho dla tež Pawołowa šwalba na to wuidže: „Ja šym dožšnit Šridow a Wjegridow, mudrých a njemudrých.“ Teho dla dyrbiš šwojeho bližšeho lubowacž jako šam šo. Šožby hladaj niž na to šwoje, ale na to, šchtóž drušeho je. Po tajkim dyrbi jeho šbóžnoweč čži runje taf na wutrobje ležecž jako twoja. Jeho hrědi, jeho šubjenštwó dyrbi čže runje taf bolieč jako twoje. Jeho šrudoba dyrbi twoja, jeho wješšela twoje šo ščinič. „Wješšelče šo š tymi, kiž šo wješšela, a plaječe š tymi, kiž šlakaja!“ Ša njeho dyrbiš prokųčž jako ša šebje šameho, jemu dyrbiš w jeho wječnuw a čžajšnym šbóžu dale pomhačž. — Tajke wošadne žiwjenje by najrjeniššim wobras był, kiž by šo na semi namatačž hodžit. Wy lubojny leš šredža w pušćinje był abo šymta šahroda šredža w šněšy. Dha wšchal praji šebitoleč: „Šchtó dha ja wot teho mam? Dha wšchal byčž pšich šwojim brémjenju tež hiščeje brémju žyleje wošbódy šobu wošbųč džrbjal, wšcha lubošč by šo wšchi tym na moju wutrobu wolił.“ To je wěro; ale runje taf by

też twoja boleść była na mójście wutroby walika; te bydy tebie njele, tebie podpyera, i tobu ho modliše, tebie jśbier-ŋ. Ty by jdyw wjazg dostał dyżli dał. A k temu by wjele bohaćyśi był piches to, so by jich wśchitick wjekele też twoje wjekele było. Haj, takta wożaba by woprawdże jśjenjeje Kniejowejie krasnojże była. Duż dha stawaj a rośkwićkuj so, luby kśchescyjano. Sbrabaj swoje mozy, napinaj swojeho inuśkowneho cłowjefa; pichetoż je w duchownym faż w cśłowny: piches pzożowanie a napinanie mozy rośceja. Kńwataj ja tym, so by nikomu niečo winowaty był, dyżli luboścz!

— Wrócenje na prawy pucz. —

Bo nemiŋim.

Dwoj cjebnjejšaj hromadze swoju drubju. Staršich kśhutnje piches ho hladaće, tola drubi, hićkeje młoda krej, bječe potny wjekełojze, jedyw jśw so drubim łapewa, mejelede rišel na kłobut tñjny a napi ho i czaŋami palenja te swojeje bječe. Wón bjelehu też swojemu towarščej poficji, tón pak i stowu kśhaćejše. Krawina, piches totruž jeju pucz wjebajše, bječe cjecho — dyś a dyś be hamotny dwór widěće. Daleko, daleko won so drubja kuna kaž iħnora cjebnjeje — iħotny w ja njeypśchacu, jenož kofiki, na kotrych be grot fa telegraf kśebnyj.

Melna bječe. Smei ležeće imerom pod śchymny mroćkaŋami. Zdyw paczj njeprawda. Zdyw wejśł njeubjele; jenož drubny sunjeće piches telegrafowe grotu, jato by hysčaj kśchicze leceće, totruž wot kraja do kraja cłowistw rēc noży, njewidomnje a potajnje.

Haj wucjowarije bještaj ho pśchwanje na puczju jetkalo. Młobščich bječe starščeho dozwaħnajt a hnydom i nim towarščtwo jćinjt, dotěł jħam njeard bječe a ho rady i njeim rośkřeźowalče. Wón swoje mjeno mjenomalče a proji, so je pśimistujet, totruž runje strajowaja, a duż cze bebi hšwiltu bjeć wosħladac. Drubi bječe też swoje mjeno a hje cze, prajjt, potom pak bječe mjelecał a na rēcje swojeho towarščej cjeirjetimje poħłudaj, totruž bječe w nowych wućbach kśetopolśchicjow (ja to ho miennyj sojaldemokratowo wudawaja) kaž ho sħalče berje wobhojenu, a něto mudrije reśkładowalče, tał buďe wħo lěpje, to buďe ho pśchwanje jenož 9 hođim djełcał a jo durbj ho mħba hićkeje pomućicjaj.

„Woi, towarščo, cħemoj hšwiltu wotpocjzyncj a fuś poħwacaj!“ wón praji a i tym na maħu hęrtu potalo, hjeż też nětotre kamjenje lejadu, totruž moźeštaj bebi fa hdylo wjac. Wonaž ho poħwacaj, swojej waczojaj wotpoloħištaj a loźdy jebjelede jħotł mejelede. Młobščich loż palenowu bjechu wucjawniwdi ju swojemu towarščej poda tón pak ju jaħo wotpotala. „Wħ, woj dje e tej nowej druznje hićkśeje, totraž cħe ho palenzicija wotajze — fa tu pak saħorjny njeħym.“

„Balenja hym ho hacj do byrje wole w swoimj žiwjenju napit“, staršich wotmolwi, „hdyž cħejeje wo tym hićkeće, cħu wam powjedac, piches cjo je mi łapocaj palenz napichecjzjny być.“ Młobščich bwoj potěł a hšleł kamitajo i stowu winny.

„Kaž jće wo něto w strajowanju“, staršich poča, a pśchi tym je swoimaj kśhutymaj, cħernymaj wozjomaj na młobščeho towarščeho poħladny, kaž by prajicj cħył: „Woi je tebie jle, tak też wo piched nětotrymi lętamj strajowacħym; ja teħdom žigary djełcał. Bječe sly cħaj. Djeń wotewnja, iħdyń wot iħwjenja Wobu temu Knieje cħaj trawcy, woteto durbacj, w forcamjacy ħybacj wot ranja cħaj do wjeđoraj, i cħejeje hłowu do loža a i wušte myħju i mħo — potny hiđenja, ħnema a lawicje pchecjzjow kśwajam, totruž maja pjenjeħa tola dać noħweđba, iħotj bebi jaodalč. Wħotł njeubjelede, i faiksem tonzej to pśchidnje a hdyj by też nětotry rady ho pedmolit a jaħo djełcał pocaj, wón lejelede pod jeleħnym fakonjom djełcałejščeho ħednocženja a durbjelede ho teho djeřecj.“

Žynu my też jaħo pichj palenu beħadacħy. Towarščojgo bechu pichicħi, nam nomu ħrěbłocj cħinicz; woni bechu też pjenjeħ bobu pichjejeħi i wušteje strajowaczej poħladny (ħaħy). Duż bechu wotre stowa hićkeće, hšowy bechu cħoje a rēcje buchu pichjezo ħwimide, bječe jato bydy dynamitowe bomby hižo pich- ħotowane lejale.

Duż woi towaršč, i kotrych hromadje bydlaħ, i durbjemi nuťs ħupi; jeh wocj mije ptaćicj, wón kimače, ja pak lojtaj

njemějad moje měto wopuħecjicj a i hłowu kśhačech. Duż ho te mni pchecjicjca a mi liħ do rutow da. Za jón rucje wocjzimicħi cħitach. To bječe wħomo mojeje stareje maczej, i kśchepototej rufu piħane, wona piħale:

„Woi luby hym!“

Woj nan lezi w mreźcu a cħe hićkeje juntrōczj i tobu porēcjeć. Wħidny hnydom, je najwyħyjicħi cħaj.

Wwoja na bjeřecj ħrudjena stara macj.“

Ja maħu hšwiltu naotrjanoj ho mjebłajo na te stowa hladač. Wo harje, kotrai bječe wotoko mje, niečo wjazg njeħyħacħ. Potom rucje je stoa potomnych a bežach, iħotj mōzach a totř bēd, na dwornicħoj (ħaħnoj). So berje śħladcjele, so bōry cħaj na tamnu strowu jebjeleče. Sa nētotre hođiny jaħo i wola ħupicħ, ale wot tam mejad hićkeje piches 3 mile hacj domoj. Do wjeđoraj durbjad domoj, ħma bječe; duż krocaj do blisťe wħy. Wo wħy ho mi radzi, bebi wot nħetego dura konja poćicj. Bječach wōzach, dotěł bēd wola ħularow jako wocaj ħuħiz. Za jehach piches krojinu, je bjeħom pħiħtratu, wocaj myħte ħwatacħu prjedy mje.

„Cħto be ho mnu stalo! Kaž wōtry mjeć bječe mje ħrebeja w moimj ħreħymj žiwjenju wocjleč wo blisťe ħmerjeć mojeho nana trjedita. — Haj, woi nan! Kał beħo bebi niebeħ na njeħo pomuħit — tał beħo liħta domoj njepiħał! A něto lejeleče wón pichede mnu; je hšwimaj ħhutymaj wozjomaj na unje ħladačech, je hšwoje bjeť hšowu kśhačejše. Za jeho ħhoħ ħiħyčach, kaž be wón łowceny rēcjeć, kaž bječe mje tał ħuħto napominaj ho iħeħo hladač a na Woiħy pucjach ħhoħicj, kaž bječe mi tu maħu bibliju, do cħorneje toje ħwajzany, dawicħ mje jara proħit, so njeħob žanemuj dnjej ho minycj dał, w bibliji nje- cħitamśidj! Wħ ta maħa beħija! ħdže be wostata? — Ja to njeubjeħaj! — A ħdy wħd něto poħje pħiħot — hdy by luby nan hižo njeħoħi był! So wē, ħuħto bechu naħ naħi wōdzerjo wucjil, so je wera ħwupoci(?), ho w bibliji lute iħe ħjeja, so njeje ani rećkōzicje ani poħbēnoje ħuđenja — ale w tym wofom- niħnjenju bechu taħte bjeħōbōrje myħle prijēć duniene kaž ħubiene pluħ. Woi nan bje be ħmerjeć blisťo a kaž jeleħna ruħ mje ta myħl łapħimny: „Cħto wotom?“

Wjeđor ho pħiħiħeje, łapocza ho cħinicz, jato i poħbēnje ħortile de jehach do botiny, hjeż wjeħa ħrebeja wuħoħit, staryħ iħotomow lejele, hjeż be žureł, w totřej beħ kśchęcj a kon- řermerowany, je hšwoje wōzu widěće. Wħto be tał cħajo, joħo by ħeħ cħjny ruħ był, a žyħ ħwēt daleki row. D, hdy by tola niħotł pħiħotč, wotřohj wōħł ho wopraħecj, hacj je woi nan hićkeje žyw. Wħotł njeokħidze, jenož wōronj ja mnu lecačdu, wone ani njewołacħy, cħiħe ho na temju ħynčdu, bebi žyřobu ptycaj.

Stōncznye beħ wola wōtņeħo doma. Za konja pħiħwajacħ. Kuł iħwej wridač piches wofno. Ja łastupicħ, burje wocjzimicħi na proħu stejto wostach. Wwo macj pħi toju beħelče, spōrca w bēde hłowu poħlitla, rucje lejelećej ħytnejej w kłine. Nět hłowu poħteħny — kimače, so durbju mjelcjo pħiħicj. Wle ja ho wōzjo djeřecj njeomžach, ja ħnatač i nanowemu toje. Wón i niemereħo jaħnja wutecj, na unje twerħe bħadače, mje swo- ħnowicħi rucy wuħcħetře a ja ležad pichj jeho wutroboje ptačajo i tħidnej wutrobu! D tał ho wón wjebelede, ho te beħ pħiħotč! Wōn majtače mje je hšwimaj ħorzymaj rukomaj piches cħoto a wocj! Kał dħakowalče ho wón hšwomju Wobu, so be jeho modlitwu wuħcħetře a mje ħem dowjeħ, dotěł mejelede mi hićkeje tał wjele prajicj. Potom bu jara cħiħi a mēny a w noży jaħo lěpje łpšače.

Wi dnj be hićkeje žyw. Haj, wón mejelede mi hićkeje wjele pycj. Kaž ħamot piched rosmicħ botomom, tał woi mreźcu nan te mni rēcjele wo prawdoćej, wo pōzćimolecji a ħuđenju. To beħu stowa, totřej pichē wħe stowu pħiħimaju, hdyj i rta mreźajeho bu. A ja pħidniħeje je bjeħta poħteħo břeħa a ħanibny, i cħaħa wotpaba a bjeħōbōrje — kajti rośeħ! To bječe kaž jeza a mjebeħa, kaž tołsta cħma a jaħne bmeħto! — hdyj bebi ja na wħitħto to, iħotj jady mje lejeleče, pomuħicħ, na strajowanje, na njeardnacy towarščach, na žiwjenje w forcamjach, na rewanje iħubje, na dźiwje loħity muħicħ a žōnicħ — ħu, dħa mje iħha- beleče — ja neħotł wo tym cħajach, iħotj biblijaj mjenuje: „Łuče a ħubow kśħipjenje“.

Wle na to jaħo na miħe stowa mojeho nana poħłudacħ. Wo prawdoćej wón dječe: „Ja te e prawdoćej kħyřtija a je moja ridača pħiħtoina!“ Wo pōzćimolecji: „Kał wōħč

ty tożtu wulku skłóć cjiniec, a pschecziwo Bohu hrěsćiczi kam na swojim czele, kiz je tempł Bożi? Wo huzbenju: „Schłóžy ho kam budzi, tón njeprichinǔdže na budzenie, pschetož my mamy rěcznika pola Wótza, Zejom Khrysta, kiz je prawy!”

„Tjeczi džen mój nam wuśny w mojomaj rutowaj. Słaj, luby bratnje, wot teho czaša žancho polenja wjazaj njeviuju.”

Wdobu towarščich będže w spocjatu husto hńenije s hłomu wi a s hjom w semi hrjebad, to a po czašu będže cziłke pokuśuchaf. Mjelcoz wobaj dale czebnjeńščaj. Hduž puć wot drobi pjeć będže, ho dieleńščaj a hebi ruzy kłózo ho rośohnowńščaj. Starich będže khowlu steječe a za swojim towarščikom hładalę, w jeho wocjomaj steječe prańenje pišane. Njebeśe to te prańenje: „Wuźde te wubye humjeńte, forniejšeho pońtepane abo podpuchene? Abó budže ploba pichinjeńc? — Wóh to wé!”

Sozialdemokratija — spytowanie ja našy lud.

(Stęnczenie.)

Kaf chędze nabbęchowanju sozialdemokratow napšchecziwo stejeć? to je to drugie prańenje w našim czašu. Wyhlicze, jo mońeje dobyć nad sozialdemokratami pichę mubročę a pichęlepaność? W tym by tamni nańci mińštroj, kóliż by lutowanoma fatana dawno hjo poddani. Ze s tym nędiko dozrite, to ho jedyn schtant pschecziwo druhemu lęczemu, to jedyn druhemu winu dawa na nęczęńščich kradnųch wobńeńnoščach? Szęmprowandowci, hrodosć a hanjenje hędycę żenje niczo polepšicite njeju. Wone jenoz wotli b wohenja ličahu. Abó chędze wje pwańtowiczi, dšielanoscę pędrowacz? Żeno lędoba, jo ma lędny cziłwek swoje wobębite myšle wo pšchitowiczi. Sčotiz jedyn ja njebeńo fatana, to tón drugi křobite fatitue. My drie sozialdemokratow szęstariow winniemy, dotęż ho pschecziwo wobńeńcemu poradię lębaha. Woni hani pał praia, jo woni prane žadane lęstapuja, to chędzja nęti lub s wotrocziwńtwa nuzoz. Szę žnawo namjetuje, to dęrtja ho fatone křacińkozi nalożawoz, to dęrti ho poligija pšhynlic. Hduž je dobre, šóne imyńenje s ludowę wutrobų, potom tež šđatru a fatone malo abó niczo njeponaha. Sławny porjad ho pichę hńenoscę dęrti, kotęż je w wutrobų žima. Żene je nuje. „Wišane stej”, tute hłowa, kotęż nańc szóńit spytowaricę wotwolno, dęrtja stej t nablędowiczi pšchiczi. Wroczo t žortam węcneho žiwjenja, wroczo t węcńnym węcrotščęm biblicę. Wone hame nam dawaju mędz napšchecziwo stejeć spytowanjam fatana.

Werno je, ničto to přecę njeńoje, nufa nańchego luda je s blaťami jara wulka. Żebo žalocę dęrti nańcu wutrobų hnuć. Kaziu hłubinu huzbenńtwa nam nasje wuśle meńta pofajaju, kuzi hławocę! Ale druba nufa tež žalocę napšchecziwo šupi, t. j. cęziłota, šortjo, cziwla w žiwjenju a wumręciju nońchego lubeho knjeja Zejom Khrysta. Hduž dęrtiečke tón nońpšiczi cęrticę, dha dhu tež ja hwoj křizj kęrtpliwę njeć. A wot tutej nuly Żeluhowci, kotęż mędz noš w nańci křubojcę jenoz trońchotowacz, wo njei stej pišane. Zu dęrtich lęnacž, hduž chędę męz namatac.

Čęćeć pichę hńetom, wibęńoscę pichę ludjim moźnje nańcu wutrobų cęhne. Wozńocę hębi dobyć je hłóda wę. Ale napšchecziwo tutej hńetnej cęćej jo nam to pšchicęńenje pofajuje, kotęż Żeluh na tutej jemi namata. Wuśńenęće a hanjeny bu nańc knjes wot šleho hńeta. Wod hłidjom Khrystuhowom wšcha hńetna cęćeć hwoj rjanocę šubi. Wo pšchicęńenju, kotęż mędže tón knjes pšchęrticę, stej pišane. Čitajz wo nim, potom to honjenje ja hńetnej wozu a cęćejz wotbudźeć.

Krańnocę tuteho hńeta ho nańchemu ludej do wocjom hńeci. Ale druga krańnocę je wjele rjeńšca, krańnocę jenicziwonarodźenego hyna wot Wótza polneho hnadu a prawdy. Wona stej pišana, do njei dęrtich ho nutrnej nuz p o dacz. Wona nječ je tebi w křobej hduźnje pichę węcjomaj, potom budjęć wšchu hńetnu pšchu a rjanocę w jonej próidńocęj a sachodńocęj bęrti pńnacę a jumu budjęć njebotwńny, jaf woprawdije hńowodny muž t wšchemu hńetnemu hwoj prujc: „Żi, ja tebe wjazaj njerodzu.” Wuśnajny hędi prawanje: Kazi dha je nańc lud? Njerana ho hńobajęć šęnje, kotęż ho do wot fódęte myšle hńedńenje cziłwišće wutrobų lęćahocę? Kaf mońeje wocjom rośubudjenje namatacy? Hduž by žnawo wólby, dha mędže wjele njeńerńocęj wo tch pomucęńach ja wólby cęćacz. A nańc lud dha ho lębacę a je s wjeńšca węri. Żańnocę je nuje. A szęwšęńcęń wocęj je tręba. My dęrtimy wycacz křute imyńenje, twęrtowćoz hńuńškowńenje mozy. Šbe tu

namokomy? Nihbe druhdže, hřiba w Wozim hńowe. Wone nańc rosom t prawanu rośubudjenje nońci cziwi, to moźnje pruhocę a hrowńicę wšćitke hibanja nańchego czaša. Zu w Wozim hńowe męz namatamy, kotęż jana lępa lęptowanje semje njeńchewenje, haj kotęż hano nę hęllte wróta pšchewinęć njeńojca. Szęlnocę nańchego pomy, dęneho knjeja w Wozim hńowe pńonajemy, teho knjeja, kiz na tónu wšćitk lęptowanjom prajic mońeje: „Šębtńi ho wote mnje, fatanej!” Tatu męz dęrtimy hębi nadobęć. Te hńowa: „Wišane stej” chęzy wuślo wozicę. Sč tożkuli pšchidźe a na naš czaša, Wozje hńowo budže nam we wšćęch lętanowųch lęptowanjach dobyć dacz.

Woshlad w našim czašu.

Křęzor a křęzorka staj lędńimju njeđeju w dobrej cęłnej cęrtkowoci Wozu hńubw w křęzorstej żywti w Barlinie wopytajoz, w kotrej je duchowny Wieręge t Wonna, muž nędęje 50 lęć staru, ho jafu nomy dwórti pębat (na meńto je hńubų wudźęńceho dwórtiške pędaria Stędter) hńawotacęj sapofakaf.

Nowy schulsti faton ja prujti faton wjele pšchecziwno wońeje bęż dopędřaricę a sozialdemokratami, kotęch žyła hłóć a lębafkafci ho pschecziwo temu wobrocę, to dęrti křęćęćijanjkej żywti jeje dotalna samojńocę w šđulni dšędzana buć. „Přicę t tym a pulčęz nam Warabaha!” taf wotlachu jumu Żeluhom njeprchęćeljo a taf hńicęje dęńka wotaju. So pak šđula a żyrtę hromadje stejitej a panjeite, to wuczi šponjenje wšćęch cęzahow, a wšćitaj rołumni a křęćęćijanjz imyńeni sapofakaj — kotęchž pak njeje pichę męru wjele! — hu w tym pichę jene, so dęrti żyrtę węte rutowanje ja cziłocę a prawan wnu schulstje nadobęńicę wucęby męcz a jo ma ho teho dla křęćęćijanjtwa po żywtńym wuńtojenach a niž po hęłam hńozu do pędřatčicę mubročawoz wucęć. Tež nańc luby hńęd je hńucziłoch přicę, jo je jemu na pšchędřawjenju a pšchitowacju wudźęńaneho šđulstje fatonowęno naczińa wjele težane.

Polajz maja nęk šašo po pjeć a dwozęćilętnym trabanju swojeho wšćitke aręđiřofu, kotęż je do křęzowaricę rufi hancę pšchibahu hńerńocę wotpofajiwiczi ho w Barlinie wot křęzorsteho dnora a wot wšćęńch minifrow s wulłkami hńewojeni a ho na to w hńonaju a Čnenjenje jara hńawotacęj do hwojeho fatonijńtwa sapofakaf. Wóh daj, so by tež ja nańcu ewangeliu żyrtę bęrti tón czaš pšchidčot, hđęž ho jej wot stata tež dawo, lętož rej hńudka!

Wutoru 9. februara smęje ho w Wunzłanje generalna šromadźina schęłęństweho mišionisteho towarńtwa, t kotęż by wšćitaj pschecziwo Barlinieho mišionistwa — wońeje křęzja duchowni — lubojnje pšchępřońeni.

Š Wulstje pichęo křubńicę pomjeće wo wulstje brohocę a hńódnę nuly pšchitkubaj. W notoruch krajinach hjo męžajz becho niczo druge t jędi nimaju hacz konaje mjabo. Żuly pucęwazow powjedaju, jo hu ho wot žalocężahų maczerijow mólř rjez nadpahnłi, kotęż Wozje dha wo pofrtu hřiba ja hwoje nřezęe dęćej pšchodchaj. Wšđi tańčik wšćitęńocęch wšćaf t dońfo wotwńpńenje wójny pichęćimo kęństěj nicoz njebudę, a ja tajke dšjwne wóđjenje moźemy ho Wozu i žyke wutrobų dšawotacz, hacz runjeć momy ho tež ja tamnych wólšich cziłowetow t Wozu wotacz, jo by jim bęrti wumojenje pšchidčoz.

Křęćęńicę křęćęćijanjstę młodžęzomę towarńtwa je lędńimju njeđeju s hńewęcjom křęzowicę narodninow s taf njeńowanom hwojńom wječęzom přeni křóć do hńawocęje kuziwo — a dšawotano Wozu, tón přeni wólpyt je ho jara berje wabłi a ho wšćitajm jara dobaczę šromadźenym pšchitowom wubęrtje lubi. Zomafstow, pichęo namabjenje wuśobodostojńego generalneho superintendentu Dr. Erdmanna wot nańchego l. fararja 5. julija 1891 tęcęne a wot njeńo wóđene, a na křęwlu 24 hřobitawom. Nařtarič a nařtmarńčik tuch hńamų bęču hębi wšćelate rjane deklamazije a nektore dšawotawowe (theatow) hęu, křęzowom narodnucmu dnęj ho pšchidčozę, namuknłi, kotęż wot najwobęńčiwšich patriotičich řpewow pšchitowńenje pšchidčowarjom na dońtne wóđenje rośwěćelidcu. Tež Křęćęńicę młodžęzomę tworčiwio be štoro žyć pšchidčoz a je tež nęrtore rjane wubę hwojich křwalobńich pšrowanjow daf. Šromadna nutrowi, w řewanjum thęrluška, hřyńčanju Wozeho hńowa a modlitwne wóđitelaz, křonęz rjanų wječęz.

Š Křębie. Wom žywtimni staršci: Křęg, wojnařti mińštr w Włitowu, Koppacz, cęńja w Křębi a Wicęsz, křęńit w Kłewj

Womhaj Bóh!

Czykło 5.
7. febr.

Kétník 2.
1892.

Szerebške njedzelske łopjenka.

Wudawaju šo kóždy šobotu w Šsmolerzej knihcizńiczeźni w Budyšinje a šu tam dostać ša šchtëwórtlétmu pšchedplatu 40 np.

5. njedzela po tšjóh kralach.

Kolokšicšiz 3, 34: „Wy teže wurmjeli a wašce žiwjenje je potajene i škrytuškom w Božy. Šdyž pat škrytuš, wašce žiwjenje, šo šjewicž. budže, tešby budžeče tež wy i nim šjewjeni w krašnosći.“

Š tutnymi rjanyymi šłowami wobšamŕnjemy Epifaniašowy čas, tón čas Žesufoweje krašnosće, kotrež šćenja nam škrytušowu móž a mudročizń wobšajnu, kotrež epistole do škřešćijanow Žesufowe byče a žiwjenje šatožič džežka. Že drje mało cšlowjetow, kotšiz njepišchi-pšjnowaja, šo Žesufowe wašnje a šjewjenje na šemi, majštosć jeho rěče, móž jeho škuttow, jeho dobrociznowošć wšecziwio wšcēm hubjenym, jeho krutosć wšecziwio hordym cšlowjetam, jeho poniznowošć wšecziwio Bóhu, wšezjo jenajša cšjstosć a šwjatosć jeho žyšce poštupjenja — šo je to wšicštko něšto krašne a bójše, a je šnadž mało škřešćijanow, kotšiz njebychu raby dšyži jemu podomni byč. Ale tyž je jara mało, kotšiz šo woprabže próžuju, šo bychu šo do jeho podomnowošće pšcheměni. Wšetoz to je woprabže próža, cšže bēdženje i cšžetom a š trwju. Za móž a twerdošć našeho cšželneho žiwjenja šteji temu mašemu šornjaku škrytušoweho, w šwjatej škřešćizny nam dateho, Duchu napšdecziwio a wobara jemu wšekele šhadžeč a jeho šornjaci hšubšo a hšubšo do našeho cšlowškeho wašnja puščeč. To lóže nješ, šo šym škřešćijan a cšjnu, šcžoz bebi tón cšjny Duch žaba, šatura njeje tu š tym špotojom, šo škřešćijan w škrytu

do šmjerče hšaba, šym junu dobč a mam wšekosć, na tym nješ doč.

A tola, njewidžimy tam a šem w štaline kšjnu, šotrež šornje je šwojež žiwjež mozu wšte šamjenje roš-pušawšči taš hšubšo abo taš dalšo džeja, hač ščoznje wšoho a dobru pšeršcž namajaju? Tak tež je škrytušowy Duch pšči wšcjej malicškosći jeho do naš wšyšteho šymjenjoweho šornjaka móžny, jara móžny a špyta wšce wšdu twerdošć a šynšošć našcžeho štareho šadama šo wšcēdobyč a štaju šo tež wštež mozu našcžeho cšželneho cšlowjela šrucze napšdecziwio. Tešo dla je tón šam pobožny muž, wot kotrežoš šcžucžta je (šChristian Friedrich Richter, 1676—1711, w šwojim cšaju šekar pšči wštež šyrotnej kšēži w Šali), tež tašle šwemacž móš: To cšže te nješ, šo škřešćijan šym a cšjnu, šcžoz tón Duch bej žaba, šatura špotojom žwar njeje š tym, šo škřešćijan w škrytuš do šmjerče hšaba, ta hšaba paš to cšže te bēdženje tu wuwježe.

Móž tuteho bēdženja na šemi paš je wuprajemy š tymi šłowami: „Wy teže wurmjeli a wašce žiwjenje je potajene i škrytuškom w Božy.“ Šerje temu cšlowjetej, na kotrežoš tute šlowo šo nałožič da! Na njeho cšata krašna šiba: „Šdyž škrytuš, wašce žiwjenje, šo šjewicž. budže, tešby tež budžeče wy i nim šjewjeni w krašnosći.“ Šaj „šcžoz žane wšo njeje widžilo, a žane wšdo kšyščato njeje a do žaneho cšlowjela wštroby pšcšiščo njeje, to je Bóh pšcšjstowat tym, kotšiz jeho ludjaj“. Tešo dla ludjym jeho w šłowach a škuttach, a škšjžujmy šwoje cšželo je wšcēm i jeho šlymi žabocšjami a lóšcšami!

W Straßburku na našejvjach,

abo

Woh ma spochi dobre, cłowjek husto džiwnie myshle.

Na heršiti wot A. Skr.

Naljećo tu bę, a wjećor. Čorne bluke mrdćieše bęhu šo nade woty bremabo sacachnje a bę šo i nych břištato a brymato, — ale nešće bę wđo lašo wočičko. Wjećor lube Woje hlōncōto lašo tajše lubojne hwoćešede, ō wo hlōwice deščakowce trjepješt, tū bęhu na ferčah a na liscu wiošo wostake, pornoju tucjatam lybolohu, a faž husto by wještij na nje labunšy, padječu cješe a hušle na wlošnu temu; abo dele do tramy.

Ludjo bęhu šo je hwojich domow na pučy wustupiti a stejadu tam, jowle čyrjōbta a tamle lašo jich neštato, faž je to hušto po Wožim njevojndreje na wōš wōdzecy, a wjećelohu šo, faž je jim Woš je hwojim deščakom lašo rove napojit, druchy paš i spōacajm w ruzy wōdžy pučjūt potajowadžu, šo mōhla cizim lępe do rēcjeti wotkšewmžy.

Wonta pčede wōu pčidi pošlednim domciznu na kamzy hežo hebi stara žōnka wēnz wješede. Wlōba hōlečka jeji njezapomnitičy do nješo podawōšede, fōtrajz bę hebi pčedy po nje tamle na blitšej lūzy pohyła. Wēnz bu nešće hotowy. Stara pučjōt hebi jōn pčede šo na blōto, na to blādake frawd, do wōhōw woburjewa pčede šo, hlōwō pač bę hebi pčidi tū na wobey ruzy slehnyła. „S tym wōšim wēnzom bula wy hotow, cješa“, praji ta hōlečka. „Dyržij jōn nešto njebohemu Hōndrijaj na jehō row donječy a jōn jemu tam na jehō hčāžy powiškōw?“ „Ne wōšat, ne!“ jey na to ta stara wotmōwti. „Tōn jemu tam ja hama ponjehu; dženka pač hčāžede nřz — i mojeju stareju wōczōw je šo mi dženka doleč hčāšow frowto, — ale jutře rano jemu jōn pōidna na row donječy. Dženka pač mi jōn do faldě do čyštje wōdy potōž, šo mi ja njoš wōšōn rjany mōdny wōšanje.

Tōn tam wōnka na hwojim kęchōwje wōšat tež dženka ša mnje hšwile njełmje (takle wōna dale hama je hōbu rēcješede), hebi na hwoju staru Ľeju pomyšlitičy a na jeynu wēnz, pčehōž Woša knješawa frowtoštij jemu wēšede nešće wōla wulka pčede wōczōwaj štjy a ta rjona wēnoštij je jemu sešhōdajta, faž lube raulšče ferja. Zemu pač, fōtrchōž šu tam nęhdy w dōlotim Strašburku pohčjebati, — o fač wjele je mēł wōn temu dōpōmječaj a wotmōwtjōc. — Nešće je hōjo na wēše pošta lēt, ō šaj hebi tujy dobraj tonaršdej hwoje Wōjemje prajioj. — Ach, to bę še „Wōjemje“, ale ša to šaj šo nešće wēšede wōbaj wjele bōle wještjebati, jato šaj faž i nōwa mōhōti wōhlabadž pola Woša knješa, wōšakō je mēł tōn tamy hwoje dobre hawēdomnje, jato durbješede wōšōi i tutešo hšweta.

„Cješta“, pōcja hōlečka i nōwa, „cješta, jato ludjo dženka stareho hwoja Hōndrija hřečabau, šu tam wšitizy pčidi jehō rowje i hšōšom platali, a wšitizy stari mužio jo tōn prajohu: „Haj, tōnle načy ludj Hōndrij bę šwērna, dobra dušda. Wōš luby knješ spōčez jemu ša to hwoju wēczim jōdnōzicju.“ „Šau tam to wšitizy talle rēcješt?“ praji stara, a jey bę i wōczōw wōdzecy, fač šo nad tym wšā hōweštjy, faž hōdy Woje lube hlōncōto wjećor je hwojimi poškōtami pružitami šemju pčehčrajm. „Ša tam na nišo durbhō wōhlabadž nještym, ale hūm mēla hama je hōbu doleč cizimcy, — ale wote wēšede ludji bę dušdnye, ō wo nim rēcjo, faž hebi prawda wō nich žada, — haj, wōn, tōn luby Hōndrij, je hebi tajšule hšwōhly laštūžit w njoš“ a wo mnje.“ — a nešće stara Ľeja jōn wšā wōtmjelny.

„Cješta“, praji hōlečka dale, „jato jemu wy na pčehōwōdjenje dčejšede, prajohu: ludjo: „Hōdy tu Ľeja hwoješo stareho Hōndrija wāz njełmje, nješudbu tu wēčeje hama lufta wōzōž došō cizimcy.“ „Cješta, wo šče stareho Hōndrija pčedešat lub lōweča, cješo dia hebi njełmje jehō ša manžōštješo wōšā a hō i nim wōmēnita.“ Ludjo prajohu, šo je Hōndrij tōle spōdji na myšlach mēł.

„Haj jeno, baj! — ludjo wšā wjele rēcjo, to rēta: našdji mōdōji, stari tu wēz wšitizy lępe wjeđo, a Hōndrij je jo tež wještij, tale luba a hšwērna dobra dušda. Tōn hebi njeje ženje na žanu žejntu šo mnu pomyšlitičy, i najmještda ša pošta lēt niž wōzaj“, wōtmōwti jey ta stara, potom tam i mērom hežo pčehō bę hlōabacki.

„Ša wōš tōle nještym je hwojim pōmjedanjom frubžito, štota cješta?“ wōprowčō šo ju hōlečka. „Tęhdy, jato jemy moja luba macjerka jowle i wam dōwēdje, je mi wōna duzy i wam na wutrobo položija, ō šo wōš ženje nješkēla wōpwratčede, pčide čjo šaj moj wōbaj, wy a Hōndrij, tajšej durbrej pčidešeloj bjes hōbu; ale nešće bę runje bjes namaj rēcž na wšā tole pčhčāžā.“

„S tym wōšēh šo na pōsoj dōč, Hōnřka“, wōtmōwti jey stara luhōjnye, „ja wšāht budžich hama njewēbštā, pčide čjo durbjata tole wšā pčehō tobu, mojeje wōczōwom dčejčom, potajicji, wšāhtō jo tež pčehō Wōhom lubyu knješom potajicji nješrebam.

Naju pčideštelōw, to rēta: pčideštelōw bjes Hōndrijom a hjeje mnu, je hōjo jara stare; pčehōž 65 lēt je hšetra hšwila jowle na hšwēce.

Tęhdy bęčmōj moji hšāžede malej dčejczi. Načy nan a Hōndrijomy nan bęšāht hšōbōba. Wōj wēčmōjmoj wōbaj do lšwite tōn hōmy pučjūt, a jādny wōt naju nječakōe ženje hām bučy, duž bęčmōj spōchi bromādje bjes hōbu, a našdej staršej mēłejštjy wōbōwej nad tym hwoje wješede. Wōdžijšō mēłejštjy tē a hōbojej i namoj hšāžede hinalde myšle. Žato bę Hōndrij hšēhōnōcje lēt, wumrje jemu jehō nan; bōrly po nim tež hōje mōč. Načy nan durbješede šo ša Hōndrija hōbu staracz, duž hebi jehō hōbu i nam do domu nūa a mēłejšede jehō fač hōmo hwoješo hšwya, pčidešō wōn bę jehō mōaceri pčidi jejnum hšōwom južo štjē do rukti hšibōt, ō čže šo ja nješo staracz.

Jana hōbata ja nječeh, Hōndrij wšāht tež niž, pčehōž jehō nan njebē wještij dōbrhō hšōpōdarja cizimcy. Ale my mēčamny i Wōša wšāžizy doma hōwō wšāhōwje hšibē, duž nješrebamny w drohim čjāhu žanu nūu tradacj. — Dženšitidji dčej naja tu ludjo hwoje rjēnčede domy a pchčāžicju dōrastu a šejnija hebi bōrly hwoj dōbrny dčej, ale njewrjaja wōzju temu hšōmu: „Wulki dōbštj pač je, i štōžō hōbōhōjōny je a dōleč ma na tym, wšāht jemu Wōš dō.“ Duž ju potom tožay ludjo po prawym wjele hšubdij, wšāhōž jich nūa čjāhōcje a tešo dia tu spōchi šterza, šo je našč čjāh hšubjēna i štj čjāh.“

(Wōtšōcōwanje.)

Wōtšōcōwanje

Kat je šo starý Ľeja wo hwojich wēnhratrow w Pōlškej starat.

W dženšitidji Galicizji, fōtrajz tęhdy i pōštemu frowlōm hšlādšede, lēj dnejaloto prulšik mjelow, hāano tñ mile i wōtōbnju wot mēla Wleša, wješ Seyffersdorf. Wješ bę šo po thšecjōtnej mōjnye wōt ewangeliškej Schēlgenlōstij, tiz je hwoješo wōz-mēšo fraja do Pōlškej cizelnydu, w ščje 1652 šōlošija, w nabđij, šo budjēja tam po hwojeje wērie jimi byčj mōž a šo berje mēci. Seyffersdorfizy bęhu dčejami itāžy a mējadu rjānu laštūhnu, faž to mōžduch hebi bōrly yrkeč twaricj a hāmšhōho ewangeliško wōtōrja pōwōlāč. Tōla hōjo w hōwōczātku 18. štjōtōta bę hinoč. Tež w Pōlškej nješkēwōdžajo ewangelizy po hwojeje wērie jimi bučj; jeyntiožō (ciznjach) to hwoje; dōbšo doleč štjeadu Seyffersdorfizy wješ mōzy napchčecimō; na wōpēstju šo jim yrkeč wō ja dōbrāč wuhna, w domach šo po biblīachy pčyhōče a dčejō šo do katōlōšticz hšulow nūšowōchu. Tōla nānojo wōčjāchu katōlōžny wōcchjēnne dčejaji lažo i ewangeliškej wōczjēje a wōšada wōšta pčidi wšāčm pčehčejōdžom hwojeje wēre potajnje hšōnōcjena. Wšeh wōzaj hāčō jo štjami bę nūa najwēttajō. Šwēromny frjes, fruty bištop a na ewangelišku wēru rozšwēnnyam mēłowidit, tiz bę hwojimoj pchōmaj wrjenje Luther a Kalwin dāš, hšwitolōwčje ewangel šich wōmōnje. Duž myšlāchu hebi ewangelizy Seyffersdorfizy na wōdčjenje do hwoješo stareho ichlejnšhōho wōtōneho fraja, tiz bę neš prulski, ō wō wōpōhlabdy šo pčehōšo bōle šwērcizju, hōdy wōještij wōbrāč J. G. W. Schlermacher, nan wulšhōho hōhōwōczōwō, do fōtrchōž pčedomāwom w Wlešu šo Seyffersdorfizy fažay ras pčehō mlyly fradčuju, šo fa pōščōwēcnjāč pčidešeljnyje starāče a jim hšubi, ō čže wšā mōžne ja nič cizimcy. Krāl wēš hšchōwōdij jeyntōw šo jara ja wōhōšich ludji, a dōleč tež wōt pčahčelupjenja rjānučy itāžow a hwoje frowlōstno wujūt wōczōkōwāče, hšubi jiti, jeli šo hšyli do Wrušterje čjōhnyčy, wšāčelate dōbrōtu, wuhwōbōhōdjenje mōduch hōžow wot wōještjje hšubōji, darmo drjemo a špuchčjenje wšāch dāwōw na pječ lēt. Tōla pčahčelupjēnjy Seyffersdorfitšicj štjēčede pčehede wšāčm to napchčecimō, šo bęchu niž jeno pōdbmōj pōšthōho frowlōstna, ale tež rjecjēkubleromny. Hōdy budy šo dčypli štrōdny wōštālicy, bęchdu tež wšāč hwoje luskā wōpuchčizjēž durbjōšji. Duž hebi Seyffersdorfizy wōt trala wōještij pčehewōd wōprowčuju, šo budy je hwojim lāmōženjom mēłejšōwani pčehō mlyly pčidhōti. To jim krāl tež hšubi.

20. mēce 1780 došta nawēbmit hšwārom, tiz w Wlešu štjeadu, frjes i Wōpōsch, šahčōwōwom frowlōwty pchčōlōnu, na fōtrčej wōbāžy štowa štjeadu: „25. mēce 1780 rano w 3 hōdy wōtemerizy.“ W pōstajeney hōđiznje štama offizēr šugel a cizjāče tele štowa: „Widjo to durbt lieutenant i Wōpōsch hwojich hšwārom hromādny wšāčāč a jim hšewōwāč dōč, pčehē Wšitu do Seyffersdorfa

Yhuacaj a ewangelicki wobdylerioj s jich stotom a wšedim hibičij-
 mwm fubtom do fnejštwja Nješa domjeck. Toła dybri wo wšedno
 do bjes wulkeho ropota stacz, njekmje ho žanemu cšlowickej žabny
 wšed sečhincow a kšdny ewangelicki dybri do hšozimnje plšes
 Wšiku pšicinjelce. Lieutenant i Wojoški rutuje mi se wšowej hšowu
 ja wuwjedzenje.) Na to pada ho šchwabrona hšularow i 300
 wotami i wšeta a je wšow, plšes kotrej pšidmžedžu, i naj-
 wšetelcej špedicimšoj do njepšičeznelno fraja. Šizo hšdny hšlno
 šhwabedže, beču w Šwajfersborstje. Na mješče ho ewangelicki pšid-
 čotowacu a bjes wšedno pšedcajnaju hšoweho nješa a hšoweho
 knježicstwa ho pšidpšodnju p krusim mjelom podacu. 64 hšwi-
 čoj i 313 bučkami wjedžešce ofšizer hšobu do Brulstje. Jenom
 mlnt bje, burnje ewangelicki, ho hšbu wuacžahnyč jaowjedičej, bjes
 tpm so ho jena katolička hšwojba i hšwotim mjekšum djeričeje.
 Šiškice ton hamy mjeczoj cšebnjedžu plšes Wšiku a pšidencow-
 macu w prulstje naujmnej woju Wšednje. Pšidencowme ranje pšidm-
 žedžu do mšeta, kotrej bje wšedž Wjebrič Erdmann jeni p nowe
 domilnje postajik. Kral Wjebrič njebje w hšwotim nabjđicaj jebanem.
 Šdzej nek dno pšidčezimeljej wšy Alt- a Neu-Anhalt hšriježa
 pšidmžacj potom a kšezjazžch šahrodow lejitej — bučkow je tam
 jo ton čisaj 1000 — wuštšičestrawacu ho w cšaju jich šacžehnjenu
 lšpu a tuje. S pomožu kralowškeho knježicstwa a wjedža ho-
 dješče ho hšwotbam, nje jeno ja hšebe domy a sa hšobu hšwot-
 bjekšy njstot hšodže, ale tež šdulu a žurtej natwaricj. Ton hšam
 Šchleiermarck, kiž bje ho tak berje wo jich pšidewjedjenje do Brul-
 stje starac, ho w l. 1778 jich přeni dučkow. Tpm w l. 1768
 w Wrotškaruju narodjenu hšm Wjebrič, te jow jako džecjo žiwu,
 donij 1783 na wšyšotu šdulu bratrowškeje wošadny w Njšeje njepšidmž-
 dže.

Šwontowme derječije wobdylerioj wobebu wšow je ho wot
 teho čsajba plšesjo bole potepšchawaco; a jeju žurtime a hšob-
 bojane žimjenje je mjete lšpše, hač i mjekša te polšičej wšow,
 kotrej wotšolo leža.

Rošlad w našim cšaju.

Nač luby hšdžor kšdnu hšadnowič wšujna, so by hšwetej po-
 tofal, jo tež wón ho ewangelionu wor Štegryluško njebanibuje, ale
 jo ma jón ja Wožu mž, kotraž mžje hšobžnyč čimicj wšitšičej,
 kiž do njeho merja. Tak je wón pšči pšidčahbanju rečitowu
 w štelu k mžimžam rjane hšowa prajiti: „Nješabudžce, ištžoj hš
 woš wotčij štelčej naučiziti — nabožinu! Potom budže ho
 wom šubicj do hšowej kluzbje.“

S kaja. Hšwjetowmy narodny dženi je ho tudy na wošebje
 hšwajtočnje wšadnje hšweczič. Wšičej škuleroj wošodnyč škulow
 a wotjeite towarštwu ho na wšy šromadžiwčije se imahšowazym
 hšwobojce do Wožbo doma cšebnudu, šdžej jow wot nješa fararja
 Kęzgaria wšly naučowazjo. Woža hšubja djerjana. Wšezjoj
 mežajce wotjeite towarštwu po jabrweje rečej nadošeho nješa fararja
 pšlydny bal. To wšičto je ho našim wošadnym toč jara lubio,
 jo nekšij bwyčik hšobustary našeho wotjeiteho towarštwu ho
 jemu ton hamy mjeczoj hšaji pšidpšomacžu.

S Lejna. Šandženu njedželu mjeczoj wotšolo 9 hšdžim ša-
 twni jo pola nač. W Šahšowenje bšče wšeh. Hšejša ho
 wotpačli, w kotrejž bje nagny štrajnik hačj dotal bydli. Štót
 mžojacu i čšajom wuacžahnyč. Pšes Wožu wulku hšadu wšeh
 pšidčelozicj nije, runjež bje žakšojny wšer, a štrach teho dia wulki.
 — Mamy w Lejne netke tajtu wulku wšow, so ho štari lubio
 na podobnu wšow dopomnje njemjčesja. Wucez do Lubošca a do
 Taczkej hš i blafami pomozžene, jo je cšejto, pšičij tam hšodžicj.
 Wšy luby hšes daj, jo wšowa našim polam pšidewulku šadnudu
 nacimčija njeby.

S Porčizij. Šandženu njedželu mjekšešce našce w šari-
 džemny teče šatožene wotčizimšto towarštwu hšowju přenju šrom-
 ažimju. Najpšidžny po přenja šchwacžija šteršluchča: Žed'n twjerdo hšod
 je načj Wšy kam! wuštšowa. Kšeršes pšidčejhšba wšičičičej po-
 witaowšij a hšowju radečej nab hšobotum wšyptom wuprajimšicj
 nješeje fantorej em. Barčkej i Wšudjidnca hšowa da, so by hšwój
 hšeršič pšidčednošej djeržak. Hšes Bartko najpšredy na šradnotu,
 naščemu cšajej wot šozialdemocratow hšrozaje, potafal. Wšón najpš-
 redy na to pračenje wotmołwi: Raf je toč pšičincj wšchto? Wšinu
 teho, wón wuštžowalče, mamy wšičitny hšobu bóle abo
 mjekše; wošebje je wulka hšebicimšicej ludji šapšidimšicju, jo praweje
 lubošce i šizičkemu jenož porcedo nadobidželj; štara pobojnošca
 a hšobajozimčicej štej wotebjeraje. Wš tpm wšebjej netko tež to
 dželo, kotrejž mam dokonječ, so by ho štrach wotwobroczij. Hšes

pšidčednošterj towarštwu ja mšobžinu žadošče, so by ho bjes mš-
 doščju prawe čučeje ja nabožinu wubudžico. So ton wšerbjenje
 rjany pšidčednošter, kiž wošebje wulke nabojjenje w našim ludowim
 žimwenju potafal, ho wšičim wšerbjenje špobobalče, ho na njepš-
 ičtorhjenjeje čšidžimije w šali wšidčija. Na štrajfej debače jo
 hšes pšidčednošter, hšes farar Wšicij, hšes fantor Šwajča a hšes
 fantor Hancšla a dwaj družaj wšedžičku, potlednoji špwtičitaj
 šwowe napščezimne nahladu wuprajicj, jebny Wšuhžel na jara
 parčšomite wšadnje, bučkaj pal fruceje a žortimje wotpotafalaj,
 nješeje fantorej Wartel je po stanjenjom džak la jeho wšpormiwočej
 wuprajicj. Wotšolo 7 h. ho šromadžimna se špewom štonciji.

„Wšoweho hšowa cšija mž.“

Šdžj dojdeje nšdny na šupiny brjoh a roštama ho, šudjo
 na njej widžacu, so tu wšowženja njeje. Wšoni bščejo w wulkim
 štrahčej, dočejž bščeje to fupo, na štrajžj beču pšezja cšlowicjow
 žrazaj. Duž matorčja na šilči hšoru došžo, so by ho šul roš-
 hšadok. Žedno wotawochojo wšidžicu, tak wón i rukomaj šmalšaje,
 a njewjedžacu, cšebu dia. Wšón bščeje tamnu štromu hšerti wšuju žur-
 weje wšobladak. A to bščeje, ištžoj jemu wšičitnu bojoleč pšedj šrudny
 pšidčšodow i jeho duške jwa. Wšón wjedžešče, jo jemu ta žurtej
 na tamnej hšewal štracšnej šupje wšelozčj bama, so ho wo hšwote
 žimjenje bojcej njeterjeba. A to wjedžaja čij njewerjazaj toč dje
 kaž tuton matorčja. Wšed nekšto šetami pučwowalčeje w dolšičej
 mjeczojnyč krajaj wot wšy wotwobroczeny mšobženy se hšwotim
 wšujom, wulkim pšenježitom. Wšonaj do wulkeje bojolečej pšidm-
 žičičitaj, jato bšičitaj jemu šulowana w wuštšičejnej šhčejžaj pšiči
 drošy plšes nž wotločej. Tam bšičitaj jenož dwe štwe a pšejoh
 hačj šebnyč džšičitaj, ho šrečejitaj, to dybri mšdu je hšwotim
 pištolami hačj do pol nožy wachowacoj a potom hšoweho wšija wu-
 budžicj, kotraž meč potom hačj do ranja wachowacj. Wšory na to
 widžičitaj plšes šchwartu hšwopodarja, šta hšowu, kotraž mjekšešce
 šwontowme hšowom napoglad, do mjedžiwjedžowje šoje hšwobletaneho,
 so i šesti po wšičtom — bišij ju — wša a hšdny bščeje hšwifnu w njej
 wočitaj, ho potafatnyčij wotšebjeje. Šwudom ho mšobženy počja
 šielacaj. „Ja hšebi wšičak, to čšwipčeje to wšowcženju wšolacj“,
 praji wuj. „Mšobženz pal wjedžešče: hšdžej Wože šlowo hštu po-
 hšwecžuje a hšóž modlitwju šalkincij, njeje trjeba i pištolami w čšaj
 wachowacj. Wš hšano hru šhantow, palenzowne šelča abo čšičko
 njewerjazžch nowinom tež jemu mšobženjeje jeho bojoleč šacžicjo?!

Na to hšebi myšlicje.

+ 1. Powěrjenje k Wožu.

Ze to prawe dowěrjenje, hšdžj šlepy wot widžazeho wšedženy
 tola šimot do přebša njekšobe. hačj i šowicju a šwšidžicju ho
 i rukomaj dale mašojto? — A tola mi hšotto žami hšowemu njebje-
 štenu Wšotzej lšpšeho dowěrjenja njewopotalujemy?

Tato džecjo bščejo jemu dženi pola mojeje wotmki pšebnyč.
 Na mjeczoj čezje hširmanje pšidmžice a dečšicj ho šiječej.
 „Džecjo, šak džejšej domoj pšidmžicj“ štara wotpa praji. A wšd
 pšidmžice mož nam, mšow, jo wšoda wot njeho bšejšce, po mnje.
 Wšón mjekšešce wulki, doški, mšdry mantl, w šajčičej mžujzo tešdnu
 hšobžacu, a jato mój wotendžekmoj, praji wón: „Wšoj tu špody!“
 Duž šalšej špody mantla a ho nanoweme ruti džeržac a neto
 dopreštal. — Šzo we, jo ničjo widžicj njemadžaj, to džekše plcač!
 plšes šuje a štota, jo teč dečšicj hšičakch a žakšimje hširmanje
 a ho nanoweme ruti šajže wotomšimjenje tweršowcjo pšidmžnyč; a
 ja byčt tola špudy pachot hšy, byčšlij džyl štrajčej, jo je čajna
 wotšolo mje! — To džje bščeje nanomy mantl, po kotrymž bšch
 wotbarnowany pšedčewjo dečšičkej, kiž čšjo čimješce. Štan pučz
 wšdaj, to ja wjedžacž. Štónžimje wšon šteto wšota, mantl wšino
 šičitaj a mój bščejmoj demoj. Ša do macžerneho pšidčeznelno
 wotlicija a do naščejje šwšitkeje čšwjetje šitny wšobladak, a bščeje
 mi toč berje, kaž može to cšlowickej jenož domach byč! Šzo we,
 nton bščeje mje domoj domječ; šdžje by jemu hšewal pšidmžicj džej?
 — A tak je tež i našim njebješkim Wšotžom. Me ištžoj dšja i naš
 podobna ho tak štrajčimje po jeho hšičito a džej i ntm plšes
 wšador a njewjedro ho hšewat wo ničjo njekšarajo, štita lo ho jeho
 ruki pšezje tweršowcjo pšidmja.

2. Šu njeje šhwiłite wotpočowacj.

Šdžj pučwowat plšes štrajnu i wulkim šhšedom pšičitru
 pučujaje a wštanje, jeho šišto wulka špřoznošcaj šajčimije, jo by

ho najradbicho lehnjł a spaf. Raſhonomij wodbjeł poł ſpita jeho wot teho wodbjezeč, pſchetoz wón we, to, hdyž je ho lehnjł a ſpi, wjaž njemotaci, ale pomalu ſproſtnje, doniž morny njeje. A burnjež by ſprowi pucowar tož jara, jara proſnjł, jemu wot-pocinječ dačž beł myſlo, jo jemu to ničo njedjełſobdž, hdyž ſhwiłu woſpi — wodbjeł jeho ležo wofſtajiž njeſne, hdyž dže jeho žiweho ſdžezeč.

My tež pſcheš wyſkołe ſnehowe tory pucujemu, tamnu ſtronu je naſh woznjł kraj. Štjotž dže tam derje dońež, njeſne ſtejo wofſta, ani wotpocinječ, najimene pał ho f ipanuj lehnječ. Wjele naſdaje bratrow ho ležom dale wleče, druhy hjiž pičji puczu leža a ſpja w lenoſki a ſimfoſki. Špjtadſki žiž wu-budječ, jaſtočja, ſo jich w merje molilič a proſča, ſo by jim tola mera wofſtajił, praja, jo je jim žyle derje a ničežo drugohe bełi nježadaja. Šsemny jim dale ipacž dačž? Šsemny ho, hdyž jo na naſ roſnjenajwa, wodbjezeč dačž, ſo jim pldžo jo ſo f nowa ſtanječ njemajaju? M! Woni biſtječe morwi njeſju. Ale woni w ſnežy leža a pldžo bole ſproſtnu. Šso wo jich žiwjenje jeda! — to njeſabudžmy. „Woaču j a poſylił to ſbytnu, fotrej dže wumrječi!“

Čažy wulkeje a hłubokeje ſtrudoby derje na naſ pčindru, hdyž wotruba merič njecha ani njelč, ſtjotž dyrbi tola ſčetpimje na ho wlač. Derje tež duſhi, fotraž je čiſtje a wočža wot čjeńneje hłubiny njemotwobroči, doniž w njei parle namafala njeje; derje tež duſhi, fotraž ho potom f tym Knjeſom beđži a f ſaſuſom jawoła: „Ja eže njepuſdžežu, ſhija ſo mje po-žoħnjueč!“

Štjot je naſtjenišdi?

Jeđyn knješ njedjeđe ſtjotž wotročjow, fotrij dyrbjaču jeho polo wobdžečja. Njeſto pał wón ſaħiħdjo, ſo ĩu jeho wotročjow lenižy, fotrij wjaž ſpja dylji djełaju. Šo by ho pſchešwobzeč, hačž je to werno, ſtjotž ho wobjeda, wón jich jeđyn bjeł dalofo pſreč poſta, na jeno mełno, hdyž jich ſoħto niħto wobteħdžomacž njemo-jełje. Wo njetročy hođimacž wón bam wón djełje, ſo by pohladat, tał jo eđerja. A ſhaji, wón jich njenamata pičji djele, ale ſpody rjaneho, wulkeho hława w ſhħdhu ležo. Jafo tón knješ žyle nje-wočałani pſcheđ niħ ſtupi, woni ho kaħtſſjaču a bełi pomphlaču, ſo ho jim ſte poidže. Tón knješ pał beđe runje wjebeł, wón ĩuny rutu do dylſata a djełje pſdžečjelnawe: „Štjot dja be je poranow f mož najtjenišdi? Bſraje ſprownje, wón dyrbi tuħto tole meč. Wjaž wotročjaj ſtočijſtjaj na pičjeo horje a djełſtjaj: „Šo ĩum.“ Djełji pał ĩmerom ležo mečja, tał by rjełt, jo by jeho to ĩlowo f žyla ničo njefjaralo. Tón knješ teju dwejo ſtewo wof-ſtajo f ſkjecjenu pſħitupi a f njemu djełje: „Tu wmi, ty ĩy najtjenišdi!“ Tón pał ho biſtječe njeħibju, ale rjełny: „Aħ budžeč tał dobru, ĩnjeje, a tyħnice mi tón toler do dylſata!“

Wóš tón Knješ ma tež wjele tajtjch wotročjow, fotrij jeho djeło a ſtuki molo ſpeħujaja a wjele ežaja ſfombaja a ſadubajaja. Wóš tón Knješ ĩwojim wotročjaj niħ jeno tolerja njefiſtja, ně wjele wjažy, žyle ĩwoje njeħełje koſełitow; jich wjele pał je tajtjch lenič, jo woni njefamóžeja ani ĩwojeje ruti ja tutym kraſełtowi wupħełtječječ, wjele bole bełi myħla a žadaja, jo dyrbi Wóš jim toħamo do dylſata tyħnječ. —

Kať neħto ty myħliſč, luby čjitarjo?

— M —.

+ Wopomni.

W pſcherſtu traje žiwjenje jeneho čłowjeta 33 lét. Ščtwórtu djeł wħeđa, fotrij ho narodžja, wumrije do ĩedmohe léta, a połtož wħeđa narodženječ ſemje do ĩydomnateho léta. Wot 100 woħobow jeno ſaħečž ſtarobu wot ſaħečždžeħačž lét dočłajaju; wot 500 woħobow budže jenož jena woħobodžeħačž lét ſtara. Šaħečž-džeħačž woħobow pſcherſenje w tođje minuce lemje, wo tajtim jena w tođje ſekundze. — Wobteħdžuj teho bla: We tođje ſekundze jena duħa do mečħnoſice dje, a jena ſekunda ſas dońide, dha je twoja ta, fotraž tam poidže.

Wopomni dale: Dydž ĩy ſydomnacze lét ſtary, dha je ĩu tebi wulka ĩnaba doſtała, fotrejč połtožja wħeđač f tobu narodženych njeje ĩponta; a je eže Wóš neħdže hačž do ſaħečždžeħateho léta w tutym žiwjenju wobħnowat, dha je wón tebi napħečjeo žyle woħebitu ĩnabu wopotałaj. Šay ty hjiž hdy na to myħtił? —

Wopomni pał ſtónacnje tež: Jara njewoſte: wěž je, hdyž tu ĩwoje wobročenje wo wuħtortuſječ hačž do ĩwojeje ſtaroby. Wħeđož tač čji pſreby njemowana ličby dopotał? ĩwojnječja: najimjeħdi djeł luđji buďže ſtarob; dalofo wawjwetjeħi djeł wumrije w ĩwojich mħobah létač. Wo tajtim: Dženka biſtječe jo wobročje a dženka čjini potutu! — M —.

+ Šdje pobraduje?

Njedawno čjitač wo njetročy łóđiħiħač (matroſač), fotrij beču wobno ĩwoju łóđy wopuħiħeč do čłownje na kraj dołjei. Bjełi ho ſažo wóčziču. Žylu nož čłowowacu, ale ĩwojeje łóđe bozičej njemozdač. ĩano ĩwołiſtje a ranijeħe ĩweto jim jaħne poſaje, jo ho njewjele wiele mot bſrjoħ wotħnułi. Ščto pał beđe teho pſħačjina? Woni beču w ĩwojei tajtočji ĩapomniłi, poſitron, f kotſruž beł čłow pħiħajawa, wotwołečja. — Tu wami wobraš a ĩnamo tuč, ĩž derje ho napſajajo a ja tum ſtela, jo byču w ĩwojim ĩnawotomow žiwjenju do pređta pſħiħiłi, — ale tola pldžo na tym ĩampanym mełnje jawoſtawu, — ežeħo bla? dołeč neħaſti potſtronk ĩreħa, neħaſti ĩreħjny rječjaš jich na ĩeniſte ſaħodne wjeje. — M —.

Štara ĩo tež Wóš ſa mje?

Wobmyħat powjeda: „Wlač regiment ežeħnjeſtje w neħſto-ſtanzowkeje wojnje w leče 1870 ežiče w nozy je ĩwojeho ĩnare-tera na drohu f meču Štargburg. Dydž tam pħiħiħečju, hdyž ĩo beču w wjaž, bſħadajmy jaħtač. W ečmónaſi najħi luđjo do pređta dječu, jo byču pħiħowu ruti, w kotročy moħbi ho ĩhowač a hdyž beđe tał dalofo, ſo možadju eži, ĩž dječu, wješ ĩrača ĩwoje djełto wobħtarač, ĩo my f bola droħy leħnjacy. Wdy joħmita, dha be ĩo njepħečjeł w Štargburgu na naħ do-ħladat. A wón ĩapocja f fanonow na naħ ſlečeł, ſo žyla ſemja rjełeħ. Wežadajmy dobuł blu, ĩž beđe derje wobarnowawu. Mł f prawijy na druħim wof doħi ſtejeje wopuħečjena ſħeħta. Mł dobo do njeje granata praħnu a žylu ſtħu dele ſtorby. Štary muž f bełny wotoħami f ſħeħajmy durjeme wulkeci a ežyħe, tač ĩħjeje jeho moħ njekħełje, na droħu, jo by hačž f nom pħiħiž moħbi. Wón ĩwoj ſtaoť njekħełje wopuħečječ čyħt, neħto tola dyrbjeđe. Wóš beđe hačž na ĩreħy dołje, granata wuħje njeho ſħumjełje. Wón bu pħeš to poroženje. Ja to wobjaž. Ščto ĩum myħtił, njemew; wulka ſtrudota, w fotrejž wón beđe, be mi jaħna; ja ĩhorje ſkocjich, f njemu ſħmatoč, jeho pħiħujmy a f nim na naħ bot droħy beđaj. W tym wotomħnjenu jaħo nowy ja-koħtny ĩmrot; wowařiwow ĩħiħach ſtonač. Wħdjo beđe ĩħmatniħo bylo, hačž jo byč pomphlyč moħbi. Jafo bełi jaħo myħtił ĩapocžja, a wofato beje ĩnabač, pohladaj na moį ſtary bla, na kotſruž moje wjež ležadju — wħdjo leđeħe roſpſoħečene a hdyž beħ ja ležat, beđe runje granata nuš dyrba. Wóš ĩwojei wočci f nje-ħeħam woħeħnyč a moį rt praj: „Aħ, ty ĩy bełi na mje pomphlił!“

5. njedžela po 3 krałach.

Njedžela	Mat. 17, 1—13.	1 Jan. 1.
Poidžela	Mat. 18, 31—43.	1 Kor. 13.
Wutora	Mat. 17, 14—27.	1 Jan. 2, 1—17.
Štſjeba	Mat. 19, 13—30.	1 Jan. 2, 18—29.
Ščtwórtk	Mat. 20, 17—34.	1 Jan. 3, 1—12.
Pjatt	Mat. 19, 1—10.	1 Jan. 3, 13—24.
Šesobota	Mat. 19, 11—27.	1 Jan. 4, 1—16.

„Pomħaj Wóš“ jenož pola ĩnjeſow duħownych, ale tež we wħeđe pſche-dawařujach „Šerb. Nowin“ na wħach a w Budyħſinje doſtač. **Ja ſħtwórečž léta** plačji wón **40 np.**, njemotliwe ežjſta jo po **4 np.** pſħeđarawaju.

Womhaj Bóh!

Czísło 6.
14. febr.

Létnik 2.
1892.

Szerebske njedzelske łopjenka.

Wudawaju 50 kóždy sobotu w Esmolerzj knihcizyskczetni w Budyshcinje a 5u tam dostacj sa sztwórtlétnu schjedpátu 40 np.

Szeptuagesimac.

1 Korintskich 9, 25: „Kóždy pat, kiz 5o bédzi, szdzerzi 5o wschitlich wézwow, tamni teho dla, 5o bychu sachodnu krónu dostali, my pat njesachodnu.“

Zenemu staremu póhaniskemu kralej béd 5o wschitko psches méru derje schladczéto. Wot jara riakého spoczátka béd 5o psches wschelate lešnowicze k wulfej mozgy posbédnył. S wopredka bédche wón wot wschelatick móznuch 5u5hodow wotwisowal, a posbédno wóni wot njeho wotwisowachu. Duž jého bojocjz pschemóh, 5o by 5nadž sapomnil, 5o je cšlowjek. A teho dla postaji 5luzobnita, kotrzj mejesche wschédnje w postajenym cšaku jenu pschwolačej: „Spomni na to, 5o 5y cšlowjek!“ — Tajte dopomnjenje wšafak nam runje tak nusje njeje. Niascha cšlowišta 5luzobciz a tniczomnosčej je nam, byrnjez bychmy hišicze štrowi a cšerstwi a mózki byli, 5ludoto dočej do nalšcje natury šafschéjéjéjéjé. Schtóz kóždy džen widzi fruch 5iwowejho žiwjenja laby hebjé ležo, šchtóz je kóždy wječor špróznj, kóžój šhorosčej tam a žem na 5mierzčj dopomnina, šchtóz wschédnje 5iwójho bratrow a w nich hebjé widzi k rowu nješej, tón wé, 5o žitjenje 5am w hebi nima a 5o žodny Bóh njeje. Schtóz kóždy džen móž cšlowišcjo bluda wototo 5o pynje a tež 5ludzi, šchtóz ma wschédnje bédjenje 5wétka a cšjénnosčje w hebi šponiciz, tón wé, 5o tu wérnosčej 5am w hebi nima. — Ale druheho dopomnjenja cšim nusnišcjo potrzebamj. My wschitzy móhli 5luzobnita abo pschéczela trjebaciz, kiz by nam wschédnje pschwolačej: „Njesapomni, hódje cšješč! Njeschub wotšynjenu kónz i wocjom!“

Tajtu pschéczelninu 5luzbu nam dženja japoschtoč 5iwj. Pawoł cšini, hódz wón Korintskich na 5lawne hry a bédjenja dopomniwšczi wot njesachodneje króny rěczi, kotraž nam wschitkim tiwa. Město Korint bédche w staruch cšafšach jara wuwolane, niz jeno 5iwowejho bohastwa, kóžnista a wifowanja dla, ale tež wofebje dla tyč bédželskich hrow, kotrezj 5o tam, 5o by lud wjehle mēt a cšjéna 5ylnowiciz 5o šweczowala, w kóžnym piatym léčje džerjadu a na kotrezj kóždy króč wulka hromada luda i žyjeje Grichišteje 5o šthadžowajcde. Dobytk, kotrzj 5o dobyčzerjam dawasche, njebédche wulki: to béd cšjénu wenzj i wolišowzowuch haložkom, kiz bu jim na 5lomu štajenu. Wšjetšczi béd dobytk teje kšwalby, kotrzj dobyčzerjo cšazj 5iwowejho žiwjenja pola luda mejadu. Kaf jara pat 5o Grichižy mlóždenzjo próžowachu, 5o bychu titu dwójacu cšješč dostali! Wjele mēšpazow prjedy 5o pschichotowachu na džen bédjenja, 5o by jich cšjéto prawje 5plne, lošte, 5ladié a 5lubité byto, a 5a bédjenje 5ame ššezžadku 5o wschitlich šchtódnuch wézwow, kaf cšješčje drasty a wjelšmanje zyroby — a to wschitko jara maleje nabžije dla! Wšchetóz w kóždej hrye (kaf na pschemo bēženju, w i pjaščju bédženju, w i mječjom bjechotowanju) došta wot wjele stow bédžerjow jenož jedyn to dobyčje.

Šdžj nětko tamni Grichižy mlóždenzjo tak njewěščeje sachodnje krónu dla 5o tak próžowachu a napinachu, kaf wjele wjazoy dyrbjełi my to. Wšchetóz móžemy wschitzy to dobyčje doitač a tuto dobyčje je njesachodna króna. Teho dla dyrbjełi 5o wschitlich wézwow ššezžeciz, kiz nam šchtóžja a sachžewaju — a tyč je wjele! Luboščej k mamonej,

čejna žadosč, hordosč wočow, čjelčelafomstwo — to hi jenož nekotne not nič. Ale ščo hi wočwene klibla tudy? Jeno strach pšči hrěchach bohata a khuby. W njebeščach je ščobnošč prawa, kotruž sam křtytšy nam do wječnoweje dawu. Těho dla wostaj ho wščach ščtobnych wězow, wojny pščečow twojim njeprěčelam! Š bracoam a prěfnoščowenjom hiščiče nišdy ničtón najšubjenjšecheo dobyčejšeho wězna dobył njeje. Kak džeščy ty š tym tu njebešču křowu dostać? Těho dla šta waj je šwojeho španja, wopašaj k bėdženju! Čaž ty je, wón je pščezo tu; ty njewěšč, kak dołho hiščye tu budžešč!

W Stražburku na našejščach,

Wšč ma spochi dobre, čłowjek hušo džiwne myšle.
 Na herbšč wot A. Škr.

„Něhdy mi Handrij praji: „Měšč mój š wobaju naščeju žiwnoščowu jenu, mėlaj š njegu rjane luběščto hłowu.“ Za pak bešč pšči wščach tuchše štwach dale ničto wonaje njemyščlach, — ščo tež budžešč bebi dyrbjela wo žane wulle abo njewěšče křowu staročej činišč? Dotešč be wón pđala na mnje pohladat, kaž čyšč, to dyrbjela jemu ja na to wotmolwěšč, ale šo potom wščow šrudny na bol wim, jato jemu ja na to ničto njewotmolwěšč, duč na to potom čim fedžibwěščo a myščlach bebi šhwitla ja tym, ščo te dře be mōšč wón je wščem tym mēšč. Nrašč non be tež drubdy tajšle štwowčo dač wot šo šhwěšče, šuščow tehu runja, a nēščle bebi ja wščo tole hromadu pščečech a ja tym pščiwdičech, šo maja wščitny na to myšle: mōj wobaj, Handrij a ja, dyrbjaloš ho woženič, wón dyrbjat byč mōj muž, ja pak jěho žona.

Tole mi žel čjinješle! Wščetož ja beč jemu š wutrobju dobra, ale tola niž tajša dobra, šo budžešč jěho čyščja ša šwojeho manžejšeho mēšč, hač runje be bebi wón to wo nanje jaščušč. Wšče čjo be mi bohatoše Ščotčejš Turjowu Jan lubščaj? — Gaščša, pohladaj tamle dele! Tamle w wulščkam šamjenitnych domščich š tymi wulščkami wrotami tamny Ščotčejš Jan lubščech (nēščle je toł Handrij došče lěta bydłi). Jan wščiče žane lěto štarj njeb, jato be jemu jěho mačč wotemrěla. Wšón be šamojštej štoričejny hyn, a wēščje budžešč wo wšy ščotčičejny non praji: „Moju dšowtu bebi šbože pyta; šdy budžešč Jan pščiščoł ho jěho mo nju woprašech. Ale šwojeho bohatašta mi š Jan ničto lěpšči njebe džyli Handrij, — ne wščat, ne — ja beč tehdy hiščiče tajšle njewěščnyšne, lōštonožowate holčjo, kiz ho wo žane pjenjeha a wo žane wulle domšle ničto njeprašech.“

Abu be dře Jan po wutrobje lěpšči, džyli Handrij? Tež to niž, Gaščša. Jan dře mēščejše dobru wutrobju, ale pđala šwoju našču hłowu. Ščotčoj be bebi wón šhwitlu do myšlow štašč, to dyrbjelch wón mēšč a budžešč ho dyrbjat tež protom wjele lēt wo wščo tajšle rubičej. O, tale jěho našča štoma je jěho do wulšeho njebjoša ječejščla. Ale š trōšta: wón je dyrbjat ša šwoj štud wjele čejšeho wučerjčej. Lubeho hyn pak jěho ja mēšč, wjele luběščoj, hač šmēł po prawym čłowjek čłowječa mēšč. Wšče čjo wščeho tajšeho, to budžešč hama njemōščla nitomu do-prajej. A Handrijej je šo š nim runje tat ščotčoj, kaž mi hamej. Lubjo praja: „Kōždy bebi šwojeho runječša wupyta“, ale pola mje wobaju ničto takšle njeb. Jan be ručje hotowy na nēščto dře, ale tež na nēščto šle, be čłowjek, kiz bebi wščo šwaji dočowjčej, drubdy by był šo š šnewom wščow šowršč, šačo drubdy by wščow šawrčejny, kaž był šo w nim žiwny wocher pakš, džyž čyščiče nēščto po šwojej hłowje wuwjčej, a šo wo to njeprašech, hač budže ta wēšč ja wōšč dobra abo ni. Handrij pak be wščow hmalčai čłowjek, hač Jan, a tola je Jana lubo mēšč a je jemu dobrj šwerny pščečej był, kajšč ty po wščem šmēčje žadny drubj wjaž namatčaj njeje.

Jan a ja, mōj wobaj, jědu drubšeho rošmjadčowoj a namaj wobemaj be, taž byčoi hromadje šuščolčoj. Za wščat budžešč ho balle njewjebčola šačimac, jato šo nēščy wotoko wječowra Jan pščiwdije je mni do duri wulwuprčej a mi praji: „Šwēšč je mi, luba, načučaj š roščowom, tajšč je woščej labroj čejšaja“, a jato beč je jemu do ruki podata, ho mje wōm woprašaja: Lějna, džešč mje ja lubja mēšč a moja žona byč? Nječtōžtuščitaj je šo šijo postrōžič, jato šašwščo, šo jemu nēščto wščē tajšle myšle do wočow wuprčaji, kajšč be šam dotaj

mjelčjo wšči bebi me wutrobje pomēč, — tallē ho ja hama tež postrōžič. Wščetož na jene dobo mi halle nēščle do myšle pščiwdije, šo beč ja študa holča, wōn pak bohatoše Ščotčejš Turjowu hyn. Šaj ja šo wotrōžič a jemu na to prajach: „Šaj, luby ščoty Jan, ledžešč Wōh tōn křnješ naju hromadje wēšč, twōi nan paš bobu š min.“ „Wōh tōn křnješ to š namaj wēščje ledže, Lějna“, Jan ručje wurošč, „to mōj wobaj dawno hamej čjinjemoj, a mōj nan budže dře to š namaj bobu dječič.“

„Želi paš ho jemu to njewēščje, Jano“, jemu ja napščečiwio dorječelch, „tehdy to Wōh tōn křnješ tež mēšč njewēščje, a duž dyrbitmōj ho wobaj — hačš ho namaj ledže abo njewēščje — do wščeho teho pōdbac, wščetož hōlle tōn, kiz je wōt šwojeju štoričejnu požobnowanje dostat, ma jo tež bobu wot Wōša hameho.“

„Wōstaj mje nēščle je wščem tym na pošoj, ja šijo budu bebi wjedječš šwoju mēšč doprawič“, — juišče pak wote mnje wēšču wēšč šponič, na čim ty mōj wobaj bješ bobu šmōj!

O, kajša be tale nōš ja mnje wščo šta, — žona jeničtju šhwitlu njebšym mōščo wōčyžj labjelijč. — Paš mēšč dobru nadžiju, doščej mēščej Turji šwojeho jeničtjeho hyna jara lubeho, a doščej be mi ta šlara Wōščšča, kotraž jemu hopolču čjinjēše, dobro, — to mje jašo štupne myšle tšladču, beščej be Ščotčejš Turij ja napramneho wuwolnaja, a be hordy a twerdy. Nrašč nan paš be wo wšy nimole najmijščaj a najmiejščaj, — najšole paš mje tšwēščech, doščej wjedječš, kajšč be Jan šwojeje štomy a našču čłowjek.

Kano pščičejše Ščotčejš Turij haču hore runy pučč š nam do domu. O tešč mi tola tehdy moja wutroba pušatašč, jato wōhlabad, šo be wōn dužy š nam do tješč! Wšón bebi tehdy wēščje je žanyu štwowčom njeje na to pomyšlit, kajšč na tym wščo pola nič doma budže, džyž budže wot naš prjēč šabo doma pšči šwōjch, hewat budžeče wēščje tajšle wōtry a štymati tju njewupraš, a njewadžijšče je šwōjimaj wōčowmaj tež tajš hordy njebšč, kajšč ho tehdy š nam nušč do štwy wulwupri. Runje bečmju bebi doma wščitny hromadje šwoje rauščje pačerje wuprēmal, duž štupi Turij š nam nušč do štwy a praji nam šwoje „dobre ranje“, ale wone nam š jěho rēta pščečelne nješaklincža.

(Wotračowanje.)

Wščelščjan abo — šojaldemotrata?

Wēščy B. powjeba: Wēščje nowe lěto. Ščedych na šwojim štōžju. A wēščje nowe lěto, džyž ho mjle ludji lōščowmyšlenych woprašaje, je dře hōbno šo tam šhwitlu pošymyšč, džyž šta nan a džyž tež šwoje staročje ša nowe lěto bebi rošpominajlo? — ho rohami jenož tehdy je to derje, džyž ty šwoje myšle wo pščiwdičeh niš jenož jenož a džejem, ale temu dowēščič, kiz pščišpōwjadēčš dawu, šo šo ja wōš šta hōra. — Ščejny šwōščj šawōni a mje š mojich myšlow wubudži. Ljstnowščer pščiwdije. Wšón mēščje šlitow, to mōščle je ščedom njelč. Za pšči bebi myščlach, ščo to je šačo njenušnje wjele pjenjēš wubawa ja nowolētnē štarty; to je šačo dobru dopōšajmo ja wjenjēžnu nišu wēščych ludjč, kiz mōže dia 10 p. dawtom pał hōbiny doščo hantoričš a šoščadžej, ale ša tajšle njenušnje wēšč pščezo pjenjēš mōšč. Za tež wjažy šlitow dostach, hačš bečmje mi lubo. Ale tola jedyň š tych šlitow bečmje mi wōščje lubo. Wšón j dalota pščiwdije a be wot — muža, š jaštwa pušččejeneho. Jato bečmje tōn muž a šwojim čjaču šwoju ščaraju wotbežowajščej domoj čyšč, jemu domoj njebduča, ale jemu šo džjēšč kaž šwoje: „jěho pščičelčoj beču jěho wotemnal“. Duž jěho šwēščej, šo jěho na haščy postnowič, ščotž drubj njewčjinjachu, a šo šo šwojim domje š nim roščerčowach, kaž čje šo dale žimicj a dželo namafac. Ale šo jemu to „derje čjinjēščje“, mi tehdom njeprašech, a to bečmje tež jara wudrje wot njeh; byč bebi hewat myščlčej mōšč. Wōšč wē, kajšč wulči dobručelč ja tola hyn, hačš runje njebēšč ničto drubš hačš šwoju kam ščelščejščjanuju pščiščwōščmōščej dopjelim; tolu wuščajne mi wōm halle nowe lěto w šwojim šlitčje wotpokojij. Mi niščto ja šo njewjēče, šo hyn šo nob nim šwēščlč. To be mi dopōšajmo, kaž mjle šamōžejch, hačš runje mawo čjinjēšč a rēčijšč a wjele nadžije nimōšč, tola wustłowowč, džyž sam pščečelne rēčijšč a wōščkadželč š kajšč j jaštwa pušččejeneho čłowjekom.

Ali wylčje hačš tutu jěho džawomōščej hiščiče nēščto drubš wo jěho šlitčje bebi wožach. Hačš runje be tōn muž bečmje, to wōm šwojemu tralčej šwerny wotšč. Wščeh je jěho wuprčajenje, šo je bješ winy bečmje, wernē abo ni. — ščošč roščowjowom šnaj, wē, kaž je wjele šudžom, tež džyž maju wimu, to najščōbdiče wēščerje, džyž jašo š jaštwa pščiwdiu, šo na wščitnu wščimōščj a tōm

švarija a švarija. Daj, hač runje je tón muž hrijeda bjes sojal-demokratami žiwu, wón ho krucje k swojemu lšezorju a wotnému teajej dzerži a to tež šwanje wupraj. Wón wšak powieda, so je hjo hufsto a šetro do wraaby s nimi pšichof, pšicheto tomani mujajo flodobnošće (frejoty) a runočeje šo tal hrowobnini(?), so tožboje publikočuja a lanicuju, kotrzj dže bebi hom hwoje hrowobne rošwudjenje šberjerje. D faisa šahpenjoznoj! Wona je wulka pola nashdy bišćaczerički bratrow. Tón muž hwoje nashonjenje itale wupraj: „Ma juwazy sojaldemokratow bjes rolymjenja tal rečži, tož jich wodorjoja, a ani njewje, šchto po prawom sojaldemokratija je.“ To tež je najhušćijšjo werno. So woni njewjedaja, šchto wopravdje sojaldemokratija dže, moja czi wodorjoja ta hwoj wuzit. Šak hufsto hlyščich tež na kraju tojšch jawnowch abo tež potajnych sojaldemokratow a ludžo bebi: djes hodu praja: Tón abo drugi je tež tajki „sojalny“. To hu s wšćidža tojaj nješojni, kiz njewjedaja, šchto po prawom sojaldemokratija dže, kotrzjnj je jenož myšćikča wot sojaldemokratow wuprajena šo lubio, a něšto bebi hrowodom myšćka: „pola sojaldemokratow je šwoje, czi hu nashdi ludžo!“ Ale — Wohu žel kat joro malo bebi wujahnja, tajki šcheroki pšairow, šo k sojaldemokratije štronje pšahšamnywchj czejhajnja bjes hodu a hwojimi drugimi bratrowi, haj bjes hodu a bjes hwojini dotolnym luyhlenjom, s hšćerčijanškej myšćka a s hšćerčijanškim cšucjom! Ze wulki cšaj, jo by ho tón šcheroki štrahny pšichow toždemu jahnje wopšćewoščij. To jo njech něšto štonje.

Hōdny prawy sojaldemokrat, kiz ho potnje a špranje a hšernje k tutej „nowej wučzbje“ pošnawa, durbj wšerpedžel nashchego něščidšeho mandželštra bučj. Na měšto mandželštra šupj w sojaldemokratiskim šćacje, hrowobnoda lubočj.“ To je to hame, šchtož ho bewak „džiwje mandželštra“ mjenjuje. Šebet w hwojich knižach praji, šo žona bebi muža a muž žonu woznje, kaž ho jimaž špoboda, jo je to jenož wotežinjenje bjes nimaj hromynaj, a šo wo tym nitomu nělajšeho šamowjenja dacz nje-terbetej a jo je, hōdž je pšichšitnošće wufudnuto abo ho wiazzy njelnejšćat, lępje šabo rojno hčj. Natozjuje to něšto juntrōca na hōw, my mandželštraj. Kaž doho štaj muž a žona mtođaj, rjanaj, štrawaj, wolnjanjei hromadžje, kaž ho potaje, jo je jebny šrowowaty, mako abo s žyja wiazzy dječak njemōdje, potom je kōng?! Što: hōdž ty, mužo, na nju šamowajš a wona czi njerjane šlowo hlyščedž da a wōj ho rošhnenatja a pšiches to pšahšitnošće wot-łiwjenje, dža muž došho njecštja: wōn cjetnje kaž najšćerčijoniški cšjeladnit a — pšta bebi durbu(?)! Ale ta nowa wulwolenja je šhano tež hōj o tšjomi mužemi hromadžje pobšja — a wot tud šljōž cšjsta? Šchto wo to? „Ššwobodnu lubočj“ sojaldemokratije nominy pšija: „haj jo my čšemaj, my čšemaj lubočj zwšwobōdžj wot putow něščidšeho cšlowiščeho towarštna.“ Za šo tebi njedžimam, mandželšti, hōdž ho to hlyščo šachterjenišch a tebi tajšće wučžy dja „pšuj!“ s rja wulečje. Šeta doho ty wješele a šrudobu, dobre a šte dny s twojim mužom abo s twojej žonu dželšich po šlowach jawošćotola: „Nied hōw njekš teho drugšeho wotežinjočj; wješeleče šo s tyni, kiz ho wješeļa a pšaczeje s tyni, kiz pšacja,“ je drje tež bjes toba a bjes nej meka wmadžička drugdy bylo, ale lubočje beše pšchego šhulnida kaž nashwōlne rošworenje — a něšto durbj na to měšto šupicž tožta wołana cšjlna hrowobnošć, tajkžj pola žganow nashčebjōž? W andželšti! wōn, jo bebi šary, hšćerčijanški, dobery dža wulwōlitch!

Hōdž je sojaldemokratiskij muždž wo mandželštreje hlyščeti, močjeje bebi myšćic, tajke budže w sojaldemokratiskim točje se hrowōbnym žiwjenjom. Dječj? To byly njepomahaja, sojaldemokratowo tyni praja, te štatei hlyščaja. Štat je živi, wocšerjenje, ršwucenje a wabofonija; dradžina s dječj-wočšerjenjom pšefestaje, močjeje a wuščitne cšjnicje hačj peluchj pšćocaj, hšurnje hšćaj, ščirnympy pšacaj; wōna durbj do ludoweje štrawadžijnj, do šteatra. Ššano, hōdž wo jebnje, lubi šarati, ho watič lubuščj runje k wōm cšičajš. Wōn šhano maczernu r. ta majta; wōn dže šhano runje nanej Wōmajej prajčej a rufu dža, dolečj durbj do šhule. Nawōsta a hšćerčija radnočj wōmaj runje pšiches wutrobo djetej a wōj ho wulžy šhojonnaj cšujetaj — wēščuaj, buž tajki dūč, kiz wo mandželštreje a hrowōbje ničjo wjedčej njedja, tebie wuščimōdžjo praji: Dječjwočšerjenje durbj ho wēštam ludžom do rufow dža, tošžj to za žyju lęščj hrowōbom wōšč-šćaju domšnu, to mešja dželja a žohowanaja pšicemēčj s pinnym šlōdom a je šhannomy wōštnymi hromadžijnimaj. Na měšto ho woprowoždžo, ščerpilneho maczerneho ššarčanja dječj durbj mečanšile, šymne ššufkowanje štateho wuštawa šupicž? Mēšto

hwojich šarčich durbj dječjo tu hšabatku w wuštawie lubowacj wjele bole, pšiches buruwōch cšlowiščew hjes wutroby durbj ho šōdže lačujuce lubočje w mjehkej wutrobie pobuščj? Nē, dječjoja a šarčichaja lubočj durbj wōščta, kaž doho hšwet wōščje! To štaj dwaj dobery kamjenje w twojej krowi, o cšlowjeje!

Alle něšto šo hōjo sojaldemokratija jalo šaniczerka hrowōb-neho žiwjenja polajuje. Dječloczj ho prawje wjele mjeczorow njedžetu a wēščōny džen do jawnowch towarštnow cšhenje. Tam šo jemu rošworenje postčujuje. Tak ho pšchego bole a bole jeho radobčj na „domišnje“ šhubi. Štronje (partije) durbj sojaldemokrata hlyščedž, hōw hrowōbje, hōw wotnému kraje, runje taž je jelsitum jich njedoczenie wšchiflo. Něž dja wy šaršaj, jeli šo džejeje njelšobōnnemu hibanju cšaja napšćedžimo šupicž, hajčje hšćerčijanškej hrowōbne žiwjenje! Wšchitnočje pat tež tym hrowōim bowolene, hōdne rošworenje. Šōdžy, kiz domajemym žiwjenju špabnycz dāma, wješeje wōdu na mlyn sojaldemokratije, kaž wotežinijay šmyšljenj tež hewak je.

Mošhad w našim cšaju.

Portugijiski štat do wullich pjenježnych wuščōzow pšichšedjich čšupche hwojich a čerigelow, kotrzjch je tež bjes nemišim pjenjenimaj wjele, tak hje wšchego hrowōbnoma wo 50 procentow hšebacj a jim jenož pofožjo wocšerjehō kapitala bjes dāma wuštacjčj. Nēmšle knječštwaj pat njeje wuščitene, ščeti tašte pšichšerščenje hwojich pobdowan lubičj dacz a je Portugijštu šapōminalo, šo by wšchitne hwoje pšichšitajōnčje dopelnita. To je prawje tak! Pšchetož to by jaweljeje hšedj a hōnba bylo, šby by štatej wotpuščedžene bylo, šchtož je šōdžičkemu cšlowjeje šōšajane. Prāmā wšak durbj prāmā wōščtačj!

Ščezjuwanje dopredlačich a židowlich nowinow pšchēčžjwo prukštem škulštem šatonjeje dale a bole pšidberja. Nēš tež hu štoro wēčj mēščōcnaje rady a magistraty ho pšidčujuje jemu wuprajše. To je šrabne wopšōfamo njelšćerčijanšchego dūča, kotrzj wšchōdžjom tam knježj, hōdžj moja židj a jich nominy přenje hōmno. Wōš tōn knjež daj prukštem knježštwu šhōščōčj a štrawčjčj, jo tutemu nōdbēhanju wjerdže napšćedžimo šteji! Wly pat, kiz ny ša to šny, jo ho nāšče dječj s hōbahōbōčj a w šapōminowanju k šknjeje šhšchubšej w ewangelištm dūču wotežehnjaja, durbjeli to tež šwanje wuprajčj, jo by nashja luba wuščōcnjčj, kotrzj po hšowach knjeja škulšchego minštra hšrabje i šebitš wšchifšim Nje-Nēmžam dže raby rošwōčjenje nabožiny w maczernej rečji wotpuščedžj, šo by wona wōšdžala, šo njeje w tutym dūčōm-nyym bēžējanju žyle wotpuščedžena, ale jo hu hlyščedž werni hšćerčijanškej w kraju!

Wulke powōdženja hu šabo w šōšnāššej a w šchšerššnej nastale: džakowano Bohu pat je tōn kōčj bjes wulšče šchōdby wotečfalo.

Lubofny plōd w šhwalōbnym kraju.

Šhāna rēlāšaje wona, t. j. „rjana“, a bē dječjo šhwalōbnoho kraja, narōžene w wjeļaj šhijmje, kotrezjčj hūbjenje hšēšji na pošwōhōčij hōrši štate napšćedžimo Anotaje, domišnje profety šteremioha a w hšchōbōlnije rjaneho štalneho doša, s kotrezjčj štrara rečika šritih wufōdžja. Tam be wōna žimo, jene najšhūdichjch dječj hwoj kraja a žadny cšlowjez ju lubo njemēleče, pšichetož nan a macz beščitaj jej wumrjeōj. A dolečj be šhroma a žadny šernej bebi ju nēhdy šupit njeby, hu wōna wot šōdžbo žyle šapō-šenjena kaž wješne pšby, s štrawmij w šopjele bešedječe taj šopōbny šhōb w štarcm cšaju. Wōdž hu wōna wot jeneho šeta k drugemu bole šanjerōbjena. Zeje šhōma be měšto wōšōw s njerjadom pšichšeta a wōczi, kotrezjčj beščetaj ho nēhdy w šhōčōnjnym dječatōwnije wješele k maczeri šhijalei, dječj hlyščje njekō njewjedehje wo štrawbnym rošwudju, kiz na nju cšajelaje, beščitaj nje-čšjstej a šahōzereje a šhšwōšajštej hšje pšicšestfata. Nimo šhij-łebno buraj, kiz jej fruch šhēba cšjštaješ, njemēješje po šdaczj žanjch drubidž pšchēčelow hačj wješele pšby, s štrawmij poknaba špāčēčelena na jemi bešedječe taj wōšōi šōzarus w ewangelijaju a na pošbedu be wōna šama pobōdnichja na šwērčajo hačj na cšlowješa. A tola be w hūbjenjom cšjele šmetta Wōja šhōwano, kotrzj jenož hlyščje žana hšōčōnjna pruhja njebješele lubočeje te hwojim wōšōčōm a w uščōhōm žiwjenju šōhūžita njedje. Ale šhōčōnje ho wēšni dopōmnicu, šo hu w šerawšteme hšćerčijanškej wuštawy, hōdžj mōže pob hšewšōm šhijneje lubočje tež tuta ššajena rōžička hlyščje šacžēčj. Šene ranje ho wōna na bučj

pada a błędnę pśchę Anatot na tym samym puczu, tak tał hufto profeta Zereiasa, na Stopuła, ł pokozny leżazyń kōz wostionerje hory. Wot tam widzieć Sałna, tak nędyń 12letny Jezus, pręni ras Zerualeam ł jeho żurkowie a śchęmani w słōnczany kwęte leżo. Nęfotry cjas w ewangelijszej hojerni pśchęyawałchi pśchidnie wboże dżęzo do domu ł huftie byroty. Żow hō kamitne ruki ł wbochu hołczu stacachu. O tak hō wona pśchę nędyń nalhōnjene subożę wozimō! Wona bu tōdyń dżęni cżiła męta, męjelche tōdyń noż hwoje cżiłte tōżo męto małojane semje, naruwntu bōry nęmstu ręcz, jeina hwoje hōwō a tōżniō a my hō nad niej wōsędnie wjeblędamy tak śchōrbniń, tiz tōżbe ranje ł hwojeje thorej kwętu hlaba, hōcz tyje.

Hidęce ju pśchęd hōdu widju, dżęzo abo mlodu hołzu — hōcz bę 16 abo 20 lęt abo hidęce stacachu, ł tym niemōżachy pśchidny — tak jedyn dżęni bę kwęczajomaj wozemaj pśchidnie nam wyfajzo hwoje wboży potolacz, kotręz bęchu łda priedy pōbrachowazje cżiłtocię pręni ras na jeinei hłowje narozitę. Ale najwiętszeje pśchēmęnjene ita hō toła nęstacōł w njej. Tōn Kņęsz jeż wutrubu wozimō, so ł wutrubu do Kņęsja Jezom Křęstya węjelche ł stōnczjnye po hwojeje nutrnej pśchōwie dżęni hwojeje kwjateje śchękajęny widżęz hmedzijęce. Tōn jazo hwoj narozny dżęni wjeclędaje, dołęz hwoj narozny dżęni runje tak niejnoselche, tak więtsze drube fragne bężę. Ale hufto nędjerybnięce jon wjazny na semu hwojejeje. Wō malo lętach sōju ju mōżna hřmo, pśchęcimo kotręz bę jeine pśade cżęto pśchękate. Duż lejelche w mulfkej hōłczajej hwe hřytselko doma ł byroty, ł kotręchōz woznami na wostionu horu a na kwjatu horu widżachym, ł pśchęzo bōle wo- hłabnu, jeje pśchęceniowej wozci pśchęzo bōle będnęwjełche. Żona noży jej bę, jazo by ju kwjertny panjel na cżęto sōłditi. Żona wulnwa potny mękoż hwoje pśęborne hwełto na cżęte hory Żudowe a na wostionu horu o śchōrbny hřyrotownię. Duż sōwōta cżęcho hwoju hřubōdjim a dżęłche: „Mirjam, wem, so durbju nęst wumręje. Mam hidęce jemu wulfku pśchōwu, cżęłch ty mi tu do- pjełniesz?” Kņęzo hō Mirjam ł jeje tōżu poda. „Tam”, dżęłche Sałna, „stęji moja kwjina. Tam je wcho nęstacōł, sōtōż ty semu semam. Hōdyń dżęstku priedz wosnjelche, namōłachy žyle delacz nowy sōłōn, tiz je mi nan (domownik Schnellera w hřyrotowni) darik. Wroczku, pśchidnęch mi jōn bōry!”

Mata Mirjam bę arabitke kņizki bōrych namatała. „Net”, pśchęłche Sałna, „cżiłaj mi tola hidęce woju najsłubiczu historijom!” „Kotrū oba?” „To ty niemęłch?” „Ach historijom wo Żesuhōwym cżęrpieniu!” Duż dżęni ł cżędo a kwjatekownej hřōwa cżiłtche, wot cżęstęcho będnęjny w Stęłemanowej śchōrbnje hōcz ł pōhřilęniju hwojeje hłowje, jazo na Sōłgatowej horje wumręje. — Cżęcho, cżęcho, jazo by jo pręni ras hřyłchaka, bę węrejōga Sałna pōstuchala. A jazo Mirjam pśchęta, widżęłche horje hřly pśchę jeje liza bężęz. Ale nęjpraj dohō nożo. Wo hōacju bę w hłubōłchi wchłach. Potom hō hidęce ręcz ł hwojeje męłke pśchęcziłny w broczkōwchij dżęłche: „O Mirjam, nęsto mam hidęce jemu pōsędnuju pśchōwu. Cżęłch ty mi tu dopjełniesz?” A jazo ta kōwōłche, dżęłche dale: „Słaj, Mirjam, tōntę nowy sōłōn, tiz mi hřęłchō, je wōj naj- wjetjszich pōkald, po tym so hřym wot hřimy priedz pśchiditka a w tutym domje Kņęsja Jezom Křęstya jeinala. Cżęłch ty mi rad pślubicz, hōdyń wo łachczu lezu, mi jōn pod hłowu pōkōżic?” A jazo bę Mirjam jej tō hlubitka, bęchu jeje pśchęcja ł tu tu lemjū ł kōnje. Tęnoż nęfotre hōdjim je wona hidęce jima wōstala a je potom w mulfim męrie w domęnjenu na Sōbzōkownu hnadu wuħnyta. Ćubjēna rōżicjka bę na semu w hřyrtim domje ł byroty runje hake łachczu, by wot nębjęstęcho łachrobimta hnydom do lępszēje łachrobje a do rjenszēcho raju pśchędajana bęła, hōdżę žone byroty wjazny nęjstju, ale jeno wulfki, jōny wōżny hōm. Teje nowy sōłōn jej w hřmjerckij pod hłowu pōkōżic. Potom hny ju won nęjeli na cżęcho Wōžu rolu na horje Żionje. Tam durbji wona spacz nędalōwō rozu, w kotręmż je Żesuh nędyń też nalche rowy wuħwjełciti, hōcz ł hōtemu ranju hōrjetawaniya. Nalchēmū kubemu domje ł huftie byroty pak mōżęnjene nędyń pśchęz, so by na łachcz pōdach jara hōbaty był ł niemōjstę žne. To budżę też lubyh cżitarjam, tiz pśchę Zerualeamitę wozimōtōw hwoje dary tam sełelu, najrjenszōga mōda ł jich wubōżę.

Cżęzi ty hny?

Je cżłowjefom, tiz maja swōnkowne nęstō wubōbitęcho na hębi, tiz hnydom na drubich tōn łachczijęz cżiłnjo, jo sū nęstō.

Ma drubich je sōżo na pręnje wōhłabanje jich pśōbnoćej spōnacż- sk pręnim ł wchęłchje te; hajnit W. a, łajtōż bęłchē juntrōcz ł nim hromadżę był, hōny w pomjatku łstowa. Sōchōz jęho wumjanjenjēche a jemu wozimōłch dawałch, bęłchē wēstōłcz, kotręz jęho wōłchju lejelche, — to nębjęłchē jenoż wōnkowne cżinjēnie, ale też woprawōje wobroś hōnu huftowōwōgo cżęcjo a łubjēnię. Żędnory we wōh- łchjadje cżinjējche hō wōn żylim żylę we wōhłachdę; hōdyń pak hřwery pśchęczel ł jęho bōkej pśchęłchje, wōn ręczęłchje, tak jemu to wutrubu łachajęce:

„Węłczę Wj. Kņęsz hajnitki radżicjelo, wōn ł hwojemu wylch- łchēmū, hōdyń do jęho łajntimowa pśchidie, praj, — ł cżu mam łajmje pomiedacz; trōjny je mi Wōżu wōje žimjēne dat, hōdyń drubim jenoż juntrōcz; to hębi ł też wōhōlo wōżu.” S tēmū hřōwami bęłchē wōn pśchęradziti, łstōż jęho wōmjanjenjēche, łstōż jemu łajtu wōkōbitōcz dawałch, kotręz bę na nim spōnacż. Wozimōż ła hōbu bęłchē w hřmjerctym stacachu bęł; pręni kōcz w cżęłkej thoroćizji, kotręz jęho hřmjerckij bliłto pśchęjēche, drubji kōcz bęłchē do nębjōwo pśchiditōł, w kotręmż bę łajz dżimow jiny wōstak. Tō bęłchē kņęjeje hajnitkemu radżicjēlej łajmawe hřyłchęz wō tym nębjōżu a tak bę hidęce w pōkōsędim wōfomōntimjenu jemu pomoz pśchiditka, hōdyń męjelche hō žom hōjo ła hřubjēnēho. Sō bęłchē hřmjerckij do wōblizja hlaba ł w mulfim hřmjerctym stacachu pōbzł, to bęłchē jęho ł wōkōbitęje hřękajęny wuhōwōtato, a wōn wupraj, so je Wōżu ł to dżak winojty, kotręz jemu ženje, też pśdi naj- hřwęcniłchim wufkupjenu hnadnēho cżōga, jemu datym, łapczajęz njemōje. Ćucz wōn hōzo w hwojeje thoroćizji pōina, łstōż wjerdy njewjebżęłchē ł hęj njewjebżęłchē, sō Wōż hwoju ruku nad nim dżerzi, abo hōcz jemu to spōnacżę pśchi drubęj stłabōwōczij pśchidie, kotręz jemu to hidęce jęhniłchō hęwi, ny njemwēm. Tak wjele je pak wēstę, trōjny bęłchē wot Wōżu hwoje žimjēnje dōłak — pręni kōcz w narōdżę, drubji ł tjezi kōcz, hōdyń bu je hřmjerctęho stacachu wōmōżęny a duż bęłchē trōjny temu dżak winojty, wō kotręmż pśchęne stęji: „Wj mamy Wōża, kotręz pōmōga, a Kņęsja Kņęsja, kotręz je hřmjerckę wumōżę!”

Luby cżitarjo, hny ty hōjo hębi pomhřiti ł rospōmniti, sō tōjda hōdjintka, kotręz hny jiny a wach wōdych, je tebi wot W.ħa data? Kōł wōżne pak je tuto pōnacżel? Wōne durbji nab ł temu wōbitcz, nalche žimjēne, kotręz je jara tōtke ł bōry swjadnje, prawje wufkupic. Sżnano, luby cżitarjo, ku też wōkōbitę kamjēne, na kotręz hębi wōrōżo wchřilch, namōłacz na puczu twōjēgo žimjēnia, sō durbich hō na tōn abo drubji pōwōnt dopomniuju wulnōcz: tu je mje tōn Kņęsz pśchępśchęłciti a tam je mje wot hřmjerckę wumōłch. A pśchę nalchēgo Kņęsja Jezom Křęstya hny mi wchřitju wot węcznjēje hřmjerckę wumōżęni a wōn je hwoje žimjēnje ła nę wōstojowich hō ł to łaral, sō hęchym wuczełci Wōżemu hřubjēnu a węcznjēnu łstajęnu. Dōłęz hny też hō wot nalchēgo nębjęstęcho Wōżta tak dōbacę łhōwōwani a ł tōn wōżny hnadny cżōł ł mozu ł strowōłchju wuhōwōtani a pśchę nalchēgo wumōżnitka Jezom Křęstya węcznję wumōżęni, so žana hřmjerckę nęst mōrjcz njemōje, durbji pola nęst rēłacz: „Kōł mōłk ł nęczęni drubji wōcz hōcz jęmu tōwōj, luby Wōłczę; twōj hřym w strowych dnjach, twōj, hōdyń wumru

Septuagintae.

Njędzela	Jan. 10, 1—16.	1 Jan. 4, 17—21.
Pōndzela	Mat. 4, 1—11.	2 Kor. 6, 1—10.
Wutera	Jan. 10, 17—42.	1 Jan. 5, 1—11.
Sřrjēba	Jan. 11, 1—27.	1 Jan. 5, 12—21.
Schmōrtki	Jan. 11, 28—45.	Gal. 1, 1—24.
Wjast	Jan. 11, 46—57.	Gal. 2, 12, 21.
Ssobota	Jan. 12, 1—8.	Gal. 3, 1—14.

„Pomhřaj Wōh” je wot nęka niz jenoż pola kņęsiew duchownych, ale też we wischęch pśchē dawarńjach „Sserb. Nowin” na wřach a w Wudychimje dostacz. Na śchtwōręz lęta placzi wōn 40 np., jenottliwe cżiłka sō po 4 np. pśchędawaju.

Bomhaj Bóh!

Czytło 7.
21. febr.

Létnik 2.
1892.

Szerebiske njedzelske łopjenka.

Wudawaju ło kóždy łobotu w Szmerlerz kńiżiczińszczétni w Budyšinje a ło tam dostacj sa sztwórtlétnu pšchedpłatu 40 nr.

Seragešima.

2 Korintiski 12, 7—9: A so bych ło ja tych wšfotich šjewjenjow pšhes měru njepšchěbnuł, je mi daty kól do cžela, šatanowy jandžel, kiž by mje š pjačžu bił, so ło ja njebych pšhes měru wosbėnuł. Sa to hym ja tš křozč teho knješa pšofył, so by wote mnje wosłtupil. A wón je ke mni rjeknuł: Doseč maš na mojej hnabže, pšchetož moja móž je w šlabych móžna. Tcho bla cžju ło ja najradšeho šwojeje šlabošče škwalič, so by ta móž škrystušowa we mni pšchěbywala.

Borėdło je šchto šwojeho hnadneho šchtanta tał wěšty był jato šwj. Pawoł. Wón móže prajć: „Mi je ło šmilnošć dostata, š wožeje hnady hym, šchtož hym, wo hnada njeje podarmo na mni bželata, dale je mi pšchipožozena křona teje prawdošće“. Ale kaž stari wo Pětrje praja, so je jemu wot nožy jeho šapřeca šem štajnje kšlja na wóčžtu wšpaka, tał Pawoła šchěgo šašo cžorna ruta š dnjow mlodošče pšcima a bžerzi jemu tu křej Šchěžepana a tych druhich, kotrychž bėšče šwajcanych do Zerufalema pšchijewěl, pšchěb woczi. Tón njepšchěžel š tutniji dopomnjenje kaž š pjačžu na jeho šwědomje bje, cžęta šruboba panje na jeho dušju, a tał rucze hačž so škwalič cžje, tamna stara wina ło jemu kaž kól, na kotrymž ło ššštnil kole, pšhes wutrobu a myšl dřeje. Še kamjenje, kotřęž ło na Šchěžepana pamył, pabažu jemu na dušju, a blėž jemu pšchijowota: „Šy jeno mjelč, na twojej mlodošci leži pšchěžęta wina.“ Ši křozč je teho knješa pšofył, so by tola tnu cžiwu wot njeho wšak. Ale je

to wotmołwjenje dostal: „Doseč maš na mojej hnabže, pšchetož moja móž je w šlabych móžna. Wudž špotow, so ło jenu namatał; dycbi tuto dopomnjenje na twojim šwědomju ležo wostacj kaž cžętki kamjen; hdyž wone tebe dele džerzi, dha wšak šam najmóžnišči w tebi.“ Tał wostaji tón knjes nělotremužtuli wobroczenemu a wobhnabženemu š jeho pšedawšchego hrěšchneho žiwjenja kamjen w šwědomju ležo; ale tež tutón kamjen je žohnowanje. Njejadžewa hnabži, ale šabžewa wšak šapomnjenju do štareho hrěcha, woczi ło na kėžbu bracj a mudrje křodžę. Tał drje je nam wšchittim š mlodych lét šem date „kól do cžela“. Móže wšchelate mjena měč. Tón jedyn je w cžaku šwojeho njerošuma šobu hanil na teho knješa, na jeho šlowo a na jeho wšohich wěrjazych a tał tu gmejnu wožu šobu pšchěžęhak. Jedyn drugi je ło na štarčimaj cžętko pšchěhrěšchil, drugi je ło š njepžozęrowožu womažal, drugi je šwěrnošć šamal, kęči je ło š žulym šubtom wobohacził. Še-ii něł tež tón knjes hrěch wobak, dha ło tola nihy žyle š pomjataka njeshubi. Š cžakami tón knjes kolej kőncził wotkama, w druhich cžakach na šašo nowy kőncził a wjerezi a šala a šoli šara. Še pak bžiwina hnada woža, so tón kól runje potom šašo kőncził došlawa, ło runje potom wjerezi a šala, hdyž cžemy šebje a druhich škwalič. Nješy jo nihy šponil, so runje potom kaž wótry ščju do dušče leži a ščidta nahle wšlabnu? Ma kőždy šwoj kól w cžela, a šchtož tón šnaje a cžuje, tón ło škwalenja wostaji.

Bričęž je šwětnym njerjadom,
Kiž mje w myšlach jima!

Wón je swojtim bohatstwom
 Na mui snjejtimo mima.
 Za nět Zesom Chrystjŭša
 Lubowacž chŭ žyle.
 Nicž, štžotž hwět lubo ma,
 Prawje njeiwješeli.

W Strašburku na našepjach,

abo

Wóš ma sprošł dobre, cšlowek husto džitno myšle.

Ra herbił wot A. Skr.

Naš nan chŭšjele jemu štž wostajć, ale Jurij jón f rufu
 wot ho pokala a praji, ho na našeho nana wobroczo:
 „Wokario, wot waš a wot wašeje holŭy mi nicžo dušame
 njeje, so mataj wobaj myšle na našeho Zana. — Š taŭej wězu
 ženje nicžo njebudže. Wam wšak bŭlo najferje lubo, hŭy mošti
 hebi ja nim praweho dušamego muša wobracž, ale wostanice i do-
 nido pšči lubžoh wašežo runiežo, a mejšje ho pšme wšitaj
 dele do nišćich ludŭi. — Ty pał, moja bolca, wostaj mi ty
 moježo hŭna na pokoj! Wón ma wjerbu hłowu, ja pał mam
 runje tajtu, — a njeošakž hebi dacž wote mnje radjicž, šmejšej
 wote wšeho teho hŭmoje ruđenje. Zorty so mnu hnuć hebi ja
 šubicž njebam. Tatle meša tu nešle wšaga waju wež hŭwój
 „hamjen“.

Naš nan Šchołće na to praji: „Tat wěrnno, hacž je Wóš
 luby knjes na njeju žiwu, mi wo ničim tajtim žone štwidhane
 hłowacžo njeje njeje. To šu waš wěšće lubjo nēšdato narēčiel.
 Šhudy drje hŭm — to wēm — ale na swoju czełž hebi tež nēšato
 wēm, ale dŭrbjata ho mi moja dŭwota komu do domu ja ionu
 šočjŭšecž, hŭdžej mēti ju potom šak hamu profchertu, chŭš hebi
 radjich meš wacž, hebi jón na štrjibet prozoficž a f štimu w ruzaj
 po proščenju cšobacž.“

Wje ho nešto wój nam wopracžka, hacž bylo mi wo tei wězaj
 ščto znate? — Ale mi chŭšje ho šamej wškej pšči tum pšofacž.
 Šaprcēž jemu nicžo njemōžach, teho šla jemu prajach, so Zanej
 ženje žadnŭ samoh na ženitno dala nješhŭm, ale so hŭm žene
 hŭšecže wčezera wuprojita, ale wot nišby ženje hŭmoje „ha“
 njebam, jeli mēš jeho nam nēščto pšechinje naju ženitwe. Wot nēj
 pał, dotelž wēm, so šecje, Zurjo, wy jačo jeho nan, pšchecimo
 wšchemu temu, budjemoj wobaj, ja a waloš hŭm, šašo dŭšlenaj.

„Wšedžo tašeho chŭ ho tež wot waju wodeju nabžecž“, do-
 rjejtŭ na to Šchołćij Jurij.

„Nicžo ja šio!“ — f tym bē je jstwy won a šaprašny lady
 ho f burjem.

Wdy bē Šchołćij Jurij hošu dele, duž bē tu jeho Zan
 nutšo wo jstwe pola naš. „Ze naš nan tu pola woš pobyt?
 wopracžka ho naš wón f hŭwotacž. Wo wščo to hebi žonu
 starošč njecjajće, štžotž je mam tón projŭ. Kwišče chŭ mēč
 ja wščo, — tajŭ f namaj budže; hŭinalce pał na nišdu žene nicžo.“

„Ne, Zano, nē“, jemu naš nan bowraj, „šajtež teče Wóš
 wščo mēš, tajŭ f wamaž budže. Žehu myšle pał nješhu žane
 waju myšle. Tmōj jemu je pola naš pošt a je mojej dŭwomy
 porokf do woczom cšimti. Wšto tajŭ, šajtež heči wón myšli,
 nješak ju ja wajaŭ ja hamu swoju pomēč, jeli chŭja hebi wona
 nešle hŭšecže je žanej wŭpšicžku na tebie pomŭšicž.“

„Ze naš nan to?“ poezja Zan wšchom hŭnewu, „ja žno chŭ
 jemu polacaj!“

„Šemrom, šmērom, luby hŭno! swoježo nana a swoju maczer
 dŭrbjich hebi cšecjicž, so by ho cži derje ščto a so mēl ty na
 semi došje žimjenje“, praji jemu na to naš nan. „Dŭ hŭwój
 pučž f Wohom, ale pob wotjej išču cje ženje šošo wobladacž
 nješchŭ, — wopomni hebi tola, — jowle pola naš niz wajaŭ! —
 W, Lejna, ty budžej wot nešto hama wjerbežecž, ščto walaž ja
 pšecjicž. Tala wēž meša nešle hŭwój kōnŭ!“

„Šaj“, ja Zanej prajič a šupich ho jemu bliže do woczom,
 „šta cži ja nješhŭm, ale bje wšedžo pšechinje hŭm hebi wščo
 to šaprocžka, šak byta šobitje žwēne dječo. Ša to wamaž
 nešle wobaj swoju cšimtu a swoje hŭštanje. Šhjo do pšedta
 budžič hebi dŭrbjata doprajicž, so f tym tatle budže.“

„Ščto?“ šawota Zan, kŭž tam šrešedže, šak bylo ho jemu
 do woczom šobŭštko, so hu mi pšed nim hŭrofa, „ty mi nješada
 swoje hłowu wudžecž?“

„Zano, ja hŭšecže hŭm cži dotal žane nješada, ale byta cži
 žane dala, dŭrbjata hebi jo nešle wot tebie šašo hama f hebi

wrocjicž. To wot tež chŭ! Mēš ho derje, Zano, Wóš cje pšch-
 wōdž; mje pał chŭš! Wóš luby knjes hamu tež pšchewōdžicž!“

Šhwiltu tam wōš f runajmŭ woczomaj štejo na mnje hla-
 dāšče, potom mi praji: „Nječ je wostaj tu f Wohom, ale šladaj
 ho, so ho ženje nješchobla wšedžo tcho facž. Za wēm, ščto
 hebi nešle wōštu šapocjicž.“

„Zano“, ja ja nim šawolacž, „šwēt a hŭsto dŭjime
 wŭšle“. Ale wōš bē f tajkim štwatow wot naš je jstwy, f šaj-
 kŭmž bē f nam nutš pšchŭšof.

* * *

Wjele hłowom naš nan ženje njecjinješade, mi pał wot
 spročł wščo na hłowu wērjeječe, wšchato bē mje tež hŭjo ja mošu
 na to potelaj, jemu spročł wščo je šprawne wutrobŭ wuinač.
 Wōš wuidže nešle, šak bylo ho nicžo nještato, f šmērom do potow.

Ja pał ho na šamw poŭžecž, walaž hebi hŭmoje pšchane
 koleško f lubželje a chŭdžoh polpŭtacž hŭdjo pšchacž, — ale šaste
 mi tola pšči wšedj pšchaj cješle, cješle hebi jo wutrobje ležachŭ,
 a hŭš tym, so mi koleško pšed woczomaj šawōrcjicže, bē mi,
 šak był mi nēščto žuŭy do wšchom špewacž: „Nēt kōnž bu je wšedj
 lubočje, kōnž je wšedj wješelom!“

Tatle bu tu wječor a ja bēž do hŭwōjich cšecjicž myšlom
 wšaga wuprejena, pōbla dŭrbjach hebi hŭmoj šašo polpomnicž na
 wšedje te špewcžicž, šajtež bēchmŭ hebi šewaf wōnta na wulfej šuzaj
 wšedh nōšdej ščepŭ šemati, hŭyž bē tam Zan šobu pōbla był, a
 dŭruj wōtolo naju na cšidich wječorach w ščimny cšobu:

Tón luby mōj mje wopuščicž,
 Pał bōrŭ još' još' šmeju.
 Du hafŭ horje, hafŭ del'.
 Šaj hōrtu horje, hōrtu del',
 Šdžez tam te šipti tešjeju.
 Wēč šedŭ f šipam dopšchŭščto,
 Šlel, šlel! won tam žno štejl!
 „K nam witaž, ty mōj najšubščŭ,
 Šaj witaž, ščoty najšcjenščŭ.
 Ššy mōj hŭšecže? abo cšej?“

„Šdže došho ho bēš šadžeršal,
 Ščŭ duzaj prajicž mōžu.
 W wšedž žulŭch rožach pobudžich,
 W wšedščich wōščach wobudžich,
 Wlam tam nēt hŭmoju rožŭ.“
 „A ty, mōj luby najšubščŭ,
 Ššlab nješak f won džeržecž? —
 Šaj f Wohom, — mje pał trošchŭ Wóš,
 Šaj f Wohom dŭj, — mje trošchŭj Wóš,
 Daj šobžnu šmjerčej mi wumrjecž.
 (Wotracjowanje.)

Ššhēšecjijan abo — šojaldemocrata?

Ščtōž A praji, dŭrbŭ tež B prajicž. Ščtōž njedna hŭwōjŭ
 mēč, tež wo wōtānŭ traj radjicž njemōže. Prawy šojaldemocrata
 wōtēžimšeho cšucja a šrotjimenja nima. Wōšebje wōta najšdž
 šojaldemocratom nadenžecž tuto njewōtēžimšje šimŭšenje, mešto
 teho so šranowškim šojaldemocratom cšelēž wōtēžimšeho trajo pške
 wōčho dje. Za nodžu šašo dopomnicž na te napaby na našeho
 štarežo hŭžerōa a wo tym rēčecž, a kał hŭsto šojaldemocratio
 hŭžerōa a šeršchŭwō je hłowamŭ šranja, so dŭrbja ho wot šudni-
 hŭwōro hŭšofacž. Wŭ wēšče, šak cži šojaldemocratižny wobjerjo
 pšchego to žadanje wuprajjo, to dŭrbŭ ho ššabš Wōhringŭta
 Šrowōškej wrocjicž. Šewanŭšje šwēdženje šajzupwaj. Želēmŭ šhčŭž
 woni wŭšmēšchŭjo trajo, dŭrbjaj ho radjich w hłowowach w šatu
 nošacž. A Wēbel je hŭšerškim šejmje wuprajicž, so wōch šrona
 pšči hŭwōjim programje wōštanje. A šakf to je. Škongreš wo Wŭbdenje
 w lēcje 1880 wuprajicž: „Zowaršchŭjo! Wraščŭ! Wŭdŭ šrowōdženje
 šastupjerjo šojaldemocratiščŭ dŭšlēczerjow šlubja, so budže nēšlŭ
 šojaldemocratiž f šrotčje, wobhābnawožecž a wutrajnōšku
 wōjowacž na šanjenje dženšitŭšchego wōšneho(?) njeticjōwneho (!)
 štatneho a towaršchŭneho porjadu.“ Ščtōž tajŭ šlōma šhčŭž,
 njemōže wjažaj wōelwacž, ščto šojaldemocratio woprawōže dŭšebja.
 Ščtōž čhe f nim hŭšecjicž, dŭrbjaj njepšchēčel šebž njecjŭšchego
 porjadu a waldŭnja, kōnž w našich wōšadach a štatach je štarežo
 wobrešo cšaja wobšleji. Wŭ, ščŭ wy to cšitacje, dŭrbŭ cje wōšicž!
 Š tym hŭstŭ šranjōm: „ja hŭm abo ja budu tež šojalnŭ“,
 mōšelž budŭ f taju njepšotjōwŭ, wot politāje wōšchŭštrawōwŭch
 cšlowjetow šhčecž. Ščtōž pał je wopravōže „šojalnŭ“ w myšči

fejaldemokratije, tón ho s tym motriješne wíchemu nátejišchemu porjadje. To njech hebi tola ju kóždy pšchemyšil. To ho tola hmo wot ho rožni, so kščešcijan na tažikich wíščach džeła méčž njemóže. To wéčje s 13. stana lista na Kromičich. Žini kščešcijenjo, kotrychž wutroba je wotwóbrjena pšjes hradu, drje tež tajšeho napominanja njetrjebaja. Ale ščo projicje tej jato člowjekojo, knano móžt pšhijajicje, jato stari wožajz k temu wíchemu? Wíča nadžija a kždenje je nam dopjeljenje, dotelž hny néšto šjednoceni pod našim lubowanym kšejorom. Našč kšejor Wylem II. je wurajit na kšejoršt tón šupiwščij, so „dže kšudym a wobčezženju pomoznit byci“. Žeho wučajš, jeho wob- tšhadjenje i džečezženje jawnje dopowolaja, so ma wonu dobru wolu nuju a štrachoty náščeho čsaja wotwobrocizje. Wíščelate je ho bizo stalo. Jenož ščitž to njemaje, móže to přecž. Našč lubowany kšejor je wožajz dožnajt, hačž tamni tal mjenowanu ludomi pščešeljno, kiz jeno wulfte rečež džeža. Salalle, kiz je prent jozialdemokratije šjednocenje fatožij, piša: „Wot džečezžajž lět hny ja republiku a pšči tym wíščem abo hnanu runje pšjes to hny k temu pščešwódenju doščot, so ničo wíščefšeho a jodnowanja hobačizšedžeho pšhijadoba nima, hačž njewšeritwo, kotrež móžo ho roščabžicž, tež lubej jemu šhukáže prawa dacz.“ Wíščo je ewan- gelist kšejor najwjetšeho protestantistwo štraleštwa s tym špocžat činili. Duž je kščešcijansta pšhijščikowščij, kručje teho hešča: „S Wóhom ja kšejora a kšejoritwo“ ho džežecž.

To pať je hiščicž wošbeje našcha pšhijščikowščij jato kšče- scijanowo, šdžž wožnominju, kajfe ma jozialdemokratija šympljenje pščešewo ewangelistje žyrwoti a j gýža pščešewo kščešcijanštwu. Do šastleho kongreša (jozialdemokratiješe šabžowanje) to oktobře 1890 bu pšješo wot jozialdemokratow wobkručene: „Wěra je privatna wěž (wěž kóždeho hameho)“ t. r. člowjek šme kščešcijan byčž a móže tola pšči tym jozialdemokratiješe štronje pšhijščikowščij. Tam te je jenož šelbatne powjedanje. Žedny s tych rečnícwom to- lánnej šromabžijnje namjetowalše, tutu haju je jozialdemokra- tiščij šojadob wotštroniti. Tón muž njeměše žlje promo. Kščešcijanštwu a jozialdemokratije wučžby wo mandželštwje, hmožnje, štačeja a wošbeje wo wěrije ho hromadžje šodža taj woda a wóžen. Šozialdemokratije nowini pišaja: „Wíščo naša jozial- demokratija šodny njeje, kiz Woha njemrije a jo tola roščezženje njewěrje njefara; hny hny njepščešeljno wíščitšij žyrwotow, wíščitšij popow.“ W lěcje 1880 pišaja nowiny „Šozialdemokrat“. „To wíščot hinoť njeje a teho dia durbj ho šawnje wurajicž: kšče- scijanštwu je najšhoršij njepščešelj jozialdemokratije. Kaž wóšbeje ho tajta nabožimo, taž kščešcijanštwu, jenož pšči powšhijšitownum štaženju člowjelitwa pšjeđ 2000 lětami šatorječiz, tal je wot teho čsaja ju tym hejata, nuju a habjenitwom w šiměje džežecž a jo ja pšhijščicje hmožič škočžow wumunizje.“ Šdžž hny njebieša jato wulfka čja pšidwóbnate, budža hebi lubjo njebieša w tutim žiwjenju namaricž.“ Wošbeje ho wóžderjo jozialdemokratow sa roščabžerjenje teje wučžby štrajca, jo je člowjek jenož wučžič štočo. Wty wíščot durbjnim Wóhužel pšhijšočaj, so je ho tuta wučžba i wučžičščij štantow do wíščič dóbota. Wščešcijno Wóžemu hlowu ho šič žyč hnew a biždenje wulfawa. W šagatščij rečičaj wón pščešewo bilijij šokžabžija; šherlicke jozialdemokratiješe špenšwita tutón bješšojni bučž dýšajca. Tola njechamy dale špominacž na tajše čiertowitše rečež, ale hebi jenož na šjednowaje prašdenja wotwólcizje: Wjejšu najlěpšča a najšodniščija ludžo runje w naščej wjeře wot jozialdemokratow hiždenje hmoje wooprabžite špofojenje a žiwjenje pýtali a namakali? Šdta dha kšče- scijanštwu hižij hiba hreč? Šoko bilijija w wíščich hmožič šhijah dale šatitnje, hačž runje pščešičžženjeh? Wot toho dha štukowaca lubočž k šhudyň, šhorjany, njebšožownym atd. wučžadja, hšiba wot šlawom kščešcijanštwaje, wo šebje ewan- gelistke žyrwotje?

Tola néšto dočej wo tym! Wty šcje špóšnali, kajfe šabšerjenje je w jozialdemokratiji. Ža hebi wíšču, so durbju šlowam w šicže tamneho wšča prawo dacz, so wjele žič njewopominu, kajfe njef- tuciozonne šympljenje maju wooprabže jozialdemokratijo. Néšto to špójnaječ! Šozialdemokratija njeje ta štrona, kotryž ho jenož ja šbože luda šlara a dže dawiti pomjeničecž, wību powyščecž, džeča- czerjan a šhudyň pomhčaž. Šdžž by wona w lubočžij štukowacž dýšča ja wščedaj niščič a húbjenščij, njebje šhabinu, pšjes kotruž pščešewoča njeje, byšo bješ njeť a kščešcijanštwu. Ale jozial- demokratija je štrona powróczenja, kotraž njefatuciozonne, njebšočne wúšče do luda njebže. W tym štrachota leži. Duž tedž bjuž kóždy na šo a na tych hmožicž.

Šdžž budže ho na šozialdemokratijo to hmojo dopjelicž: „Wěda jim! pšchetož woni na šlainowu pučž wustupja, a pušččaja ho ja Wóalorom šhabinu, myta dja, a wólmju šóž w škoršef pščešewoščij“, dha njech nam duri hmoje hlowu hmojo móž a hýlnočž wopofaje: „Našča wěra je to dóbocze, kotrež šwět pšchemwinje!“

Rošhad w naščim čsaju.

Zeje Majštetičž némiša kšejorša je tež na škripu šhorista a ma ho wščeho wufabžowanja wostajicž. Kšejor je štrony a ma šhetro wjele džeža.

Šastki prunž Jurij je jato general šastleho armeoforšpa šrudnu wěž na hmožo čsajnočž durbhčot, kotraž je ho w wíščitščij nowinow a w pruštim hejnje s wulfim dživjanjom rošpominata, mjenajuj njefatuciošnje dracowanje wóšlow pšjes jich njemrbjž potwódyšow. Tal měšicje potwódyž škwan w 1. kompaniji 105. regimenta bješ hmožimj štruktomni bučašhobow a čjelnje njelobšo muša s mjenom Šchwabe. Škwan Šchwabo niž jenož ham je šhóšrončej noťotenzu a družimj wóžomj pšjes hlowu šjerješče, ale tež hmožič potdžajenajš štoro wíščednje k temu na- pominalše. Šdžž bēšče ras Šchwaba, najšterje je štrachom, hmoje šholowy lanjeršočij, da škwan šol šhorje špýpacž a nučješče Šchwabo, so durbješče ham hmož njemrad jěč! Wo družich woda- wjščičah ho podobno njefatit šhijča. Špurnja Šurjowe wu- šupjenje je teho dia jara hšwalobne. Tajke šrubošče wíščal šu jenož woda na jozialdemokratijiš mým. Wóž daj, so bjuču tež naščij wučžaj a potwódyžaj pšjes tutu šlawnu hajuču powuceni ho dopomnili, so ma jich njekženje w kščešcijanštwje lubočžij hmoje mjelja a so maja tež woni šknješa w mjebšebach.

S Ptacizje. Njebžetu je našč nowy wučer, t. Šünter s Delnjeho Wnješda, hmoje žyrwotne špobomanje wotwóšojč. S wulfim wješelow šhijščim, so džeť k Šünter tež herštu rečž, kiz jemu njefnata njeje, dowolnjacž. Dóbry špocžat je wón bizo ščinit: šliturajca a šherlicke, kotrež hny šti lěta némit špenali, je wón šažo heršiti šapšepak a, dali Wóž, budže wón w poštnym čsaju tež heršite předowanje čitacž. Wóž pomhaj jemu dale a pošojnuj jeho bježo do naščej wošbeje.

S Šornjeje Šortki. Po wíščich Šeršow a wóšebitum dšowom- nym wopomnjenju je pola wíščitščij Šeršow nešubšij knjež nad naščej mly, Šan Wíščot Wudar, kotruž je hmoje žyč šamojenje šhudyň Šeršow wufatšaf a tal njefončenje wjele žohnowanja je hmožimj pienjšan wufatšowaf. Šello šhudyň, šhorščij, húbjenščij a bebndž je hizo byto w šažnjownym čsaju a budže hiščicž je dalotščij pšhijšobndžij lětžebšatšak a ššitšotekščij, kotružmž je tuto wostanjenje w nuhy a habjenitwom na rjane waščenje pomhčalo a budže tež dale pomhčač; kelo wudowom, kotrež je wono šrošgotowacž, šello šhlyšow, kotrež je tutón šluf Šubarjowj šetč. — Wjes tym so ho hewat šhijajž heršja po šubnitšowacž wotšoto hony a dia nékotrych húbjenščij toler štrajca a ho napščežčo hebi šadježa, so je to šaršba, so móžt ho mowu w romje wobrocizč a žaneho miera tam njenamafacž, a Wóhu dha ho šudy štatowne šotena w čsajje komorzy šhijwja a Wóhu hory dšatny wopor w potorných modlitowacž wošprijaj, so je wón jeno člowišot wutrobo šubdžit, kotraž je s šhabinu šow šacjowata, kotraž je šewru wopominata tamne šlowa profetj Šelajšajšowte, so by po nich činlita: Djeł šobu tym šhóšnym hmož hreč a wjež šažnatž do hmoje hrečje, šdžž j ty našeho wíščijš, wóžmajž jeha a njewo- tčezženo ho wot hmožewo čžeta. — S teje kameje Wubaršowje wóž njemóžni dješka wo podobnym rjany wufatšowanju pšičaž, kotrež pať njepočaj wíščitšim Šeršow, ale jeno šhudyň najščeje Wubelščajn- štwje wošabj: Na dnju 21. decembra 1891 femre tudž našč žyrwotny přibóššetčij, komaršij mištr Korla Wóhuwew Marcinš, a watoru 9. februara na šo šubnitšowje w Wubylšimje jeh šestament wotewerjnu. Š njehoj hny šhonił, so je wón nimale hmoje žyč šamojenje šhudyň a potrjebnym najščeje Wubelščajnštwje wošabj wufatšaf, a je pošajit, so durbj ho lěto po jeh šhijerčž wot jeh wudowy 22,000 hlyšowno Wubelščajnštwje žyrwoti wuplajicž a wot danje tudž pienjes durbja šhuzi na 2. dnju šobonnoho šhewženija jato na jeh narodnym dnju ho wóšdaricž, žadny njebdučij mjenje 10 hr. došacž, a je dale pošajit, so durbja ho po šhijerčž jeh wudowy hiščicž 10,000 hr. pošajit, so durbja ho po šhijerčž jeh wudowy hiščicž 22,000 hr., potom pať njeměť žadny šhudy mjenje 15 hr., w Šornjeje Šóryž jato w jeho domjazej wty žadny mjenje 20 hr. darcž došacž. — Wúščje teho hiščicž je ja Šornjohóšeršowu šhynu 1000 hr. do žyrwotje wufatšaf, so bjuču ho wot danje tudž pienjes šhudyň džečimj šhijulšite šhiti šupic. — Wšmi hebi nowy šestament a pščešičitaj šcjenje šut. 10, 37. —

Něšto wo wužadnej chorosći.

Hdyž je něto žnadna chorosć, tak mjenowana žhripa (influenza), wjele domow domacypata a wšelakim starim a mladym wot wursta, dha byrbi naš to wopomniti wučicy, to žny přichžo w Wojeje ruzcy a so može Woš hdyrčeje cjełkaje chorosće pobjaka a so hu přichžo czožami tež wjele bōtkeje byte. Wo jeno chorosći, kiž je nam i biblije snata, a kiž je pīdch bōtkejetami tež naldich wōtōw žalōnje czołwotawa, čhemy dženka něšto pobjak. Zuta chorosć je wužad. Wužadno bēdže Vlaeman, teo runja Mirjam a Gēhafi, kaj w bibliji čitamy. Naldž sōbōnik je wjele wužadnych wutrowit: Šchimana wužadnogo a roz 10 wužadnych na jeno dabo. Hijo w Isaracu bēchu wužadni wot stromych wōtjēleni a mējachu wonta na polu abo w jamach žami bōditič, hdyž so jim jēd, wōtchēdhe, doniž sōkōnjeje čije czołwotawe cžto dūlchu w wšēmi bolōžemi njemudycha. Runje tak ho w rōmichim fraju wužadnym hišćaje dženka dje. My pak čhemy lubym čitorjam sōjētič, kat šu do Lutkeroweho cžaja wužadnych gladati a jim štitiłi.

Wužad by teho abo tamneho hijo do lita 700 po Křtystufu w nēmšim křezortnje nadpōniti, ale frajna cjełwa tehy hišćaje mjēbē. Hdyž pak křezcizjenio wot lita 1096 hač do 13. lēstlōtca hnto jako tat mjenowani „křeziorje“ do hntjēnneho fraja czołwoda so bōdhu „swjaty row“ i rukow Zarkow wutorchawli. Šu wužad do wječornych krajnow hōbu domoj bōgily a wot teho cžaba ho zuta chorosć je wšēmi mozo rošdžerčēje, to hēbi lubžo žanjez zady wjazy njemōdycha. Chorosć ho i tym lapozca, to ho na toji mōje, fornjazy wultē, bēle bledci potolowacha, bjes teho, so by žhory dale žanjez wōtchōzēnjōwe nēk. Zalte to něšto lēd bōho wōsta. Bōtom bēchu te bēle bēciłi lōstrowane a truwate a něšto chorosć i mozu pīdhiberachē. Wōczi budu hntē, hōš hdyšow, toža ho kwełajne a i kwełanzow ho žēnjene jedmēdaje, hōbōbō bułaje bołaje, žule cžto mējēche napōblad, jako by je hntjōm pōhōpōne byte, a sōkōnjeje jedyn staw po drušim pīdži žymym cžele hntjēdaje, hač sōkōnjeje czołwōje, inamjo žalōnjeje hōmōwje, ho wudycha. Wōthōrjenje njebēdže do cžita wuławunjene, ale jara rēdke. Š wještija durbjachu wšitžy na tutu chorosć šthorjeni pod njemuprōmnyimi bolōžemi wumrjēzi.

Najbōrčeje kat bēdže, so bē chorosć jara natyłowazna. Njēpōtrjebajēje ani dōkōnjene je šthorjenym; hōjo jēho wobuch natyłowajēce, a hdy by šdō to něšto pīdchymy, šdōž bēdže thory w rukomaj pōmē, by žam lōho šthoril.

Hdyž je šdō to wužad thory, to roshuditič bēdže, kaj nēdhu ž Israēlitič mēšdnikow, tak tehu wēž žyrnje, kiž jako lēstrijow i pomozu hjerjēche. Wēnjachu hōhōdžo, so je tōn abo druhi thory, hntjēdychu hēbi žadac, to bydhu tateho na wužad pīdchēpytowali. Šdōž so něto ja wužadnogo špōno, placējēche wot teho wōtomitjenija kaž ja mōrnehō. Pīdchē budnitwō wjazy slupjē njēhmbēdžijē; jēho žamōnjene druly ja njeho šorjadowadhu; hērbitwa jēho hērbam pīdhibadnychu. Wot nēk bēdže natrjēcizjim latoram pōdchōžimym, foržej wšdō dōstajene i drušimi njemōjne ciznjachu. Wōšēbita draht, kiž durbjēche wužadnu stajnje wōbčezenu byč, jēho hōjo našdōla wđem špōnomnogo cžejnjēdže, wōdhe teho mējēche i nēlajēti šhčertotawu, kiž mējēche stajnje hōbu, pīdchōz inamjo dawac, kat ruzce hač ho jemu nēkōtō bīdžēdže. Wōn njēhmbēdžijē do žanjez žyrnje wjazy, ani, hdyžkšili budu ho lubžo hthromadnjōwali. Žemu bē šafajane, je šhownyč študnjow ho napjē. Žēž njēhmbēdžijē po žanyh wulfič sčezjad hdybōjci, ale jenož po šdērotič pucjach, a durbjēdhe ho tam wo křezd pucja djeržec. Hdyž w nēlajēti wuhy hmal njemōh, hač so by i nēkim rēczēž durbjad, mējēdže ho po wēte flupjē, so njedhu wēre jēho wōdych do bīdžēdhe donjēk. Čhnydžēti něšto hēbi flupjē, njēhmbēdžijē to i ruzu pīdchymy, ale mējēdže je hōwimij křjom na njo pōtačac. Š jenzym hōwom: wužadnu je ja wšēdchē drušich mōrny a mōjēche jenož i drušimi wužadnymi ho jenzē a pola nich trohēt pycac. Šmōj křlē hēbi šhčuzič, bē jemu njemōžno. Šdōž dha je ho něto na wōbōdich hntjēdch hntil? Wōpūdžēnti njebēdhu. Žyrnjē djeržēdhe ja hōwimij najwēdchō wīnowatōčē, tajič i darami šaracac a ho ja jtd budch šaracac a jim cžestu chorosć pōložiti. Šojimaje je, to je žyrnjē hijo wōtjēnjene tajič ja wužadnym špōmatych wot stromych do Wojeje šhčuzjōw pōložiti, kaž něto na pīdchilf mōrnych i cželnyj pōdrowanjom thoma. Pīdchē wšēdch cžejti bēdže ja křōrēho tōn džen, na šotrnyž bu ja wužadnogo špōmaty a kiž

jēho kaž i hntjērczi šahudži. Kažka šrudna myšl, wot nēkta wot nana a macerje, žony a džējca na wēnjēje dženjē byč, wuławunjeny wot wšēdhe, šdōž je czołwōlčam wōjne a lube, wot ič džen a wot jich hntjēnjōwom, něto žymu do mōrnych hntjēdch! Duž je žyrnjē žule wranje tajte wōtjēnjene a wōtstōrženje wužadnych bē stromych i Wojeje šhčuzjē žējmō, i džen teho dia, ho by wobohemu thomu trohēt a wōtchōzēnjene a to wōtjēnjene na pucj hōbu hāra, to žyla křezcizlitanja wōbada jemu se hōwimij dobropōrōženjom i bōdē stēji, kaž tež teho dia, so by stromych pohntwa, thōrōch i doleži šaracac.

(Štōnjēnje pīdchōdnje.)

Nowa kufnja.

Žndiski bruny muž a bēty hēchtaj nēdhu hromadje w Wojeje šhčuzjē a wōbaj bēchtaj pīdchē to hame pōdrowanje lapšimnjaj, so hōwje hērčēne hntjēnistwō pōlnacstaj. Žndiski wōjēdhe ho bōdhu wōdawajēje žnady Wojeje wjēbēlci; tōn bēty pak bēdhe we wulfej thōnjōm, foržoj jēho nimalo i šadewlowanym wjēbēdže, doniž tež jemu hōkōtō wōdawajēje lubōčjē jēho trohētjōm njēkōhōdha. Nēšto po tym žēta hōwjeho bruneho bratro, Žndibēho, a jemu praji: „Šat pīdchōdže, to durbjach ja tak došjo njemōrny a bēš hnaby wōstac, hdyž by ty tola tak bōrly trohēt namarat?“ „O bratje“, wōtomlōti Žndiski, „to čhu tež prajič. To pīdchōdže bōhaty žērdžta a čhje tebi nouu kufnju dorjē; ty hēbi hōwimij wōhbladati a prajič; ja njemōj, moja kufnja je hišćaje dobra, ja hēbi mōhlu, to budže hišćaje bīdže djeržec. Na to wōn mi tu nouu kufnju pōlcič. Ja hēbi moju staru wōhbladam, ja praji: za ničo wjazy hōdna njēje, ju prjēz cizjma a ja nowej pīdchōm. Runje tat bēdže, luby bratje; ty špōtowalchē, hač njedhu twōja stara prawdōčjē hišćaje křmūli hōwimij hntjēz cizjma; ty to njeradz prjēz da. Ale ja wōbōji Žndiski žanjez njemējad, duž bēch hōbom wulaj šwējebelny, prawdōčjē našdōje hntjēja Žejom Křtystufom.“

Mjane hōwo jeneho wjēdcha.

Wdži jubilejnim hntjēdženju veteranoj i wušmōbōdžēstič wōjnow, foržej bēchu w lēdaj wot 1813 hač do 1815, na dnju 27. mēzja 1863 šmērtjety wuławōnjōbda Mellenburgki bjes drušimi pīdewōzajē djeržec: „Kaže pīdchēz durbu ja wōš wprajič? Dōdhe žimjēne a žtrowe? Wby budžēje mi wōtomlōwiz; my hntu 80 a 70 lēti stari. Nō duž hōwimij hōwjeje wōczi na šhntiēche wōzj. Šhntnočē wōjata njemōtrōža, wōšēbje njē teho, kiž je we bitwje hntjērczi do wōblicza gladati. Wōn wē, dōbucje wot teho Křnja pīdchōdže a foržej pabaju a foržej dōbujwaj, wōni wšitžy stēja ja jēho wšēhōzōmōzēne ruz. Wjēle wot Wōdichjē towarichow je hīto wōčēnje dōbucje nad tym hōrjēšpōdčejelom dōblyo. Wōt njed je to moje pīdchēje, so bydžēdže, hdyž tōn Křnješ wōš wōmōdlo, tež my krapne a šōjne dōbucje dōblyi pō našim wulfim wjednitom Žejuhom Křtystufom.“ —M—

Widrowanjaja a křōtke wuprajēnje i rēczow šhwātchō Matarija w Čhōwōwici.

1. Ty čhēch i twōjimi myšlami Wōže myšle wušbēditič, dha mi tola žntjērczi praj wšitke twōje myšle pōbēdnich tjičō dnjow; ty to njemōzajē. Žēž wo tym, šdōž ty wšēdēnje wōhlabdā, ty dōpōsnič njemōžēch, čēho dha a kat ho to wšdō stawa. Mōžēch je hōwimij budju špōnac, foržej mašd tola wot hōwjeho narōba? Ale pōdrowanje wot křizja je wšdch lubjom, kiž čhēdja mudri bōci, šhupōčjē. 2. Štarajim ho šwērca ja to, so hōdchym w hēbi inamjo a žgal Křnelowym mēli. Wšitchož na šhndym dnju, hdyž paštyr wšitke hōwje šdaba wōkō hōje šhromadži, budža ho te wōwaj i temu paštyrjē flupjē, kiž mažu jēho inamjo a žgal a tōn paštyr budže je šnac, pīdchōž kiž šu jēho, hntjēdha jēho hōš a du ja nim.

Čezgagimae.

Njēbjela	Jan. 12, 9—19.	Gal. 5, 1—15.
Wōnčjela	Mat. 15, 21—28.	1 Křz. 4, 1—7.
Wutor	Jan. 12, 20—36.	Gal. 5, 16—26.
Šerjeba	Jan. 12, 37—50.	Gal. 6, 1—10.
Čhōwōwici	Jan. 13, 1—20.	Gal. 6, 11—18.
Wiat	Mat. 21, 10—22.	Čřej. 1, 1—14.
Šōbōta	Mat. 21, 33—46.	Čřej. 1, 15—23.

Pomhaj Bóh!

Cižilo 8.
28. febr.

Lětnik 2.
1892.

Serbske nježelske kopjenka.

Wudawaju šo kóždu šobotu w Esmerlerje knihičisćežetni w Budyšinje a šu tam doštač ša šchwórtlětu pšchedplatu 40 nr.

Quinquagesimae.

1 Korintiſkiſh 13, 8: Lubošć nihny njewupanje, hač runje wěšćenje šahinyč a rěče pšhestač a wónače šo šhubić budže.

Esmy jašo do póštnego čjaša šastupili. Jako napřimo na wrotach teho kameho steji šćenje dženšničjeje nježele špšchpowjebanjom Šhrystušowego čerpenja: „Glaj, my džemy horje do Jerusalema“, a w pšchitwarach špěwa šwj. Pawoł w dženšničjeje epistoli wyšoki šhertušak lubošće jako wotšynt Šhrystušowej lubošće w čerpenju. Pšchetož šchtó dje horje do Jerusalema a na Golgathu? To je ta wězna w Šhryštu wočělnjena lubošć Woža, k kotreje nohomaj Pawoł hědžeše, jako tutón pšalm lubošće špěwaje. A šchtó wot Golgathy pšches te lěštotetki dele dže? To je ta i Woža porodjena, pšches Duča štuttowana lubošć šhješćejanow, w kotrych wutrobach je Woža lubošć wulata pšches šwjateho Duča, po kotreje žohnowanach špowač Pawołowe wočěto šlědži pšches wšitke čjašy hač do wěznosće; pšchetož lubošć nihny njewupanje.

To japoštotowe wočěto rošwješeli. Pšchetož ta lubošć je rjana — rjana kaž paradies, w kotrymž šo žerla žive wody, w kotrymž wonjeja lubošne róže, w kotrymž šynča kražne šlowa a špěny. Šdžež wona pobraduje, tam je pušćina, ale hđžež wona bypši, tam kežeje paradies. Haj lubošć je rjana — rjana kaž Woži jandžel škřutnošnym woblicom, še špomozěrštimaj, šchjedrivyšmaj rušomaj, š mčrnyšmaj nohomaj nježelešeho póšta, a hđžež jandžel lubošće čje nabeńdže, tam čjuješ blištoš nježješow.

Šišćeje wjazy praju: Lubošć je rjana, kaž Bóh šam, pšchetož Bóh je lubošć, a šchtóž w lubošći woštanje, tón woštanje w Woży a Bóh w nim, a hđžež lubošć je, tam je Bóh šam, tam je jeho trón, jeho jandžel a jeho raj.

Lubošč nihny njewupanje. Pšchindže džen, na kotrymž wěšćenje šahinye. Wěšćenje je nam wot Woža date jako trošty w čzomowej wozy. Kaž pruhi rańšich serjow nabišju pšchodneho dnja šbuduja a šđerža, tak wěšćenje nabišju na šlónožošny džen krašnosće. Š běšny dnjom pał šu tamne pruhi šo minje, špominašy na nje jenož hišćeje š džakom jako na troštatki w čzěnym čjašu. — Pšchindže džen, na kotrymž rěče pšhestanu. Potom njeje žana hara macžetnje a zušych rěčow šla. Tam horjelach rěča wšchitžy kaž jumu w paradieu šašo tu jenu rěč Wožich džěči, a wšchitžy šebi šjes šobu rošumja w šwjatym Duču. Pšchindže džen, na kotrymž póšnače šo šhubi. Žow je wono škude a fručate, jow pruhi wěčneje wěrnosće šo w mutnym šchibelu žamaja. Tam wišžny Woža a Šejom Šhryšta a teho Duča, kiž do wěcheje wěrnosće wóšji, wot woblicja k woblicju. Žow šedžny w čzěmnej ššwi, do kotreje pšches wotnješto abo pšches šchtalobu w muri něšotre šlónožne pruhi nutš padaju. Šchtó drje, hđžy je wón pšchichoš na jašny džen, hišćeje špomina na woboe šwětlešto, w kotrymž šlónožne přojšchti brojlaču. Něš ja póšnaju po fruču; tešby pał budu dopošnač, kaž te ja dopošnaty šym.

„Něš pał woštanje wěra, nabišja, lubošć, te tš.“
Te woštanu na šemi, a šbžny je tón čzłowješ, kiž w nich woštanje. „Ale ta lubošć je najwješča šjes nimi.“ Za

wostanje też w njebiekach, ta je też Chrystuša na jemu
wjebla a wjedze kšicejzjana do njebieš.

Dotelž dha w kóždej šatuzy
Woža luboščj šjemi šo,
Dha ja sbešnu šwojej ruzy
K tebi, twoje džęctko,
Prošču, šđerzj mje pšči tej mozy,
So bych džerz ljubowal,
Na tu luboščj špominat
Štajnje, wodnoja a tež w nozy,
Hačj š'đu twuju luboščj wšču
šhwalicj w tamnym žimjenju!

W Strašburku na našepjad,

abo

Wóš ma špochi dobre, cšjowkejš huško džiwne myšle.

Na šeršiti wot A. Škr.

Šaj, nęšle be šo šwęcjorilo a wo wšy poczachu šašo špęmacj.
Wšfšicše a móžnjše be jich špęwanje a ja jich kšjodach wšjato
hašu horje pšjincje, pšbla pak šohjodach wot nětortych tóntę
špęmacj špęmacj:

Aj Strašburk, haj Strašburk
Je město najrjenješe,
W nim něchóškulj wojejt
Šwójj row bej namtal je.

Wšchón utody a rjany,
Ružj šplnu woještj,
Kiz nana, lubu mačđer
Se škobom wopušćizj.

Wopušćizj, wopušćizj
Našch hólćizj je nana jow,
W Strašburku, w Strašburku
Měčj dyrčja wojerjom.

Wlize k nam wšdajz pšchjnbžęchu, a wještcha a wošfšicša be
jich hontwa a bęhanje po hašach, kaž byto šo něšdaj wonajše
itašo, — ale hđyž ma cšjowkejš wutrobie šam šwoju šrubod,
tehy je jemu woje jeno, šcho šo něšdę wonša stanje, buž tež šo
m k wošnej štupęj něchadžše, ani šo lubjžom potaščaj. Wz tų nim
wotomiku Šandrij w štofu š burjani nutš pšchjščęzi a šawota:
— „Šena, Šena, wšę hįčo? Žulj wojezj šu tu wo wšy a Jan je
šo do nich pšchjštajit, woni pak šu jemu šawant dat. Runje
tule škwilu be jich šorporala š nim pola jęho nana, a lubjo pra-
očhu, šo budjščę šo hįščęže tuny puščj hobjito, šo budjšču Šana
mohiš š wošojow puščjščę, hđy budjščę byt šary Šurj šporo-
talit tpi ša ščęšňanow dat. Ale tón šary be prajit: Šahjo
čęmwojeho pjenjškja ša teho hólza wozy njewudat! Bętož je
bebi tón nadrjebit, to njęžj nęšt šam wje! Duž dyrbi wobohi
Jan nęšle š wošojami šobu do žuljoh. Runje tu cšjle wojezj
š nim wobohim hōfu dele cšjbnju. Wobla bebi šwoje kuški špę-
wozj, wón pak š nimi cšjnjnje, kaž džylit jęho won na šchjbnju
wwojejčj.“

Šędy męjach tak wjele mozy pšči bebi, šo móžach je štofa
štonęčj a hačj k wošnej dobęžęč. Kušt wot nich móžach hįščęje
wohšladadž, jašo džyžch šo delka rōžj hōšy na prawu ruku winęčj.
Ščjęto wozyj tam šwoj šup džęchu, dwaj wot nich wjedjščęta
Šana ša ruzy. Wuška čjřjōba wjęšneho štofa štupalče šo nimi.

Jan męjšeje na hšowje bantaty škobut, wobroczi šo k nam
a pohłaba š runjmoj wočjomaj na našču ščęzju. Wón mje ša
wotnom štejo wušłaba, ja pak jęho. Kašle be šo ja naju šrudne
wohšladanj! Žafo ni wón do wočjom pohłabny, to mi, kaž byt
mje něchō do wutrobie škof, na tutej jęho wočji ja hįščęje džjenša
njęšjnu šabja. Na nim be wjedžęč, šo šo hįžo dawno wšęchō
teho faję, šchož be bebi nacšjnit. Ša be bebi wšča naštręzno ruzy
šamach a džyžch do jęho šamotaj: „Šano, mōj luby štof Jano!“
ale mi be, kaž byta ja wšča pohławęna, žano, žoje jęmęčje škowęto
mi je rta wunęčj něchadžše.

Wojozj pak š nim dele cšjnjnjch a špęmacju bebi, jašo beđu
na rōžj hašu pšchjštajit:

Chęjt dajč mi, haj dajč mi
Dyrčęčj štoyach ščęšňanow;
Šwęcjercj dyrčjtwoj šyn wumwręčj,
Šęj namtočj w šuljbe row.

Šam š kuštu, haj š kuštu
Žořj ščjli njępšđeręčj,
Hačj runje brune hólćoj
Ma wo njęžj wušku žel.

Pšči ščjđjčjčim škowęču be mi, kaž byt mi něchō š nęčjim
wōtrym wozy wutrobu pšchęškōt. „Wšcho, wšcho je šo mi špa-“

bišo: Nęšt kōzj bu se wškej luboščju, kōzj je wščęm wjęšelom!“
Takle bebi mješčjo pšči bebi prajich a šo plačjo šabo na štof
pohłjęch.

Žafo k štara Šejna wšcho tole Šonjzjz wupowjedaba, wša bebi
šwoj njelapomnčjčjowj węzj, šęčje jowle jenu kwętku šinalcho,
šamle šašo jenu, šwoja bebi wšcho š bęšej čjnjkej mřtu a prajj
mješčjo: „Šaj, hđyž ma hušt džiwne myšle“. Lubjo beđu Šana
naręčjeli šo bužę hįžo Janowj šary nan jemu wšcho do wote
čjnjčj a dowolich, šchož bebi Jan šęchj, hđyž šo na to dohšladnje,
šo jęho šyn wot něbo ničjo šinalche mješčje, — a Jan be byt
na nich pohłuchaj. Ale pola jęho nana wšchaj šobu wšęščęčj.
Ššwřt ma hušt džiwne myšle. „Wš nanojo, njenamabęče
šwoje džęzi do šnęma.“ — Wudjščę byt tehy ščto nanej žane
dobre škomo dat. — šnano budjščę šo wón dat šwjęščjčj. —
Takle štaj bebi wōdaj, nana š šyn, ščjdy bawęma bebi do njęšbōja
dopowhatoj, a jašo mješčjaj to wšcho šotowe, je šimaj wobęmaj
jęju njęšbōje hačj wšęch šlowy dorotřšo, ščęre a čjorne, kaž čjęčje
Woje njęwjedro.

Žafo šašo šama k bebi pšchjnbžęch, džyž šo poczęčj Šandrij
to a tame wuprašęčj, ale wón be mi je štjny mješčjo wotęščkof.
Našch nan pak mi do wočjom pohłaba a mi prajit: „Šan je na
prjęčjt, do žuljoh škof, — do wošojow. Žęho nan je byt š nim
šurjow, haj wšchón twęrbj wošojowo šamęmu šwojemu čjřtu
šwojej štwi, — takšle budjščj ja njemohiš wotščaj, ale ta węž je
jęho węž a mje nawa njęno njęstara; nam šo žęž njępšchjštęj, jęho
ja to šurjowje šudjčj. — Ščto težto ma tu našch Šandrij džjenša?
Włoj šo runu hšowu po šhōžje šetščajmoj, — ale wón be mi do
wočjom wšchón žęlyu a šębręny.“

„Nřčjo žan wo tyn njęnem“, ja nanej na to wotwolowich,
„Šandrij a Šan štaj bytoj węzjęne dobraj towarščaj, a Janowa
węž je pak nęšle tojta wšča što, šo mōšta šo šamęmu žnjęmu
čjłowjčej wutroba šnęncj, hđyž bebi na nję pomyšłit.“
„Šaj, to tež je wěčno. Tón wobohi hōłj mi žel čjini, hačj
runje je naju wōbeju je šwojim wonajšim čjnjnjęm do rčęzjom
pšchjnjęšt.“

Wot nęř mi be, kaž byt wotoko mje wšchón šwřt šrudny a
čjowmoj. — Najyma pšchjnbžę, ščjčjo je ščotomow pabadžę, ptačłk
pak šo hromadžjchu a čjęhničhu šwoj runy pučj prjęčju do dala,
— pšče czo tež budjščtu to njęšmęłi, wšchato be jowle wšchjđje
je wšchęm wjęšelom nimo a wšchón potoj be wotemřłj. Mi be,
kaž byta wšča pšchętworjone. Wšęčje jowle towarščj mi prajachu:
„Žy štoro wozyj šnacj njęšjy“. Na žane teje šobu š nimi
njęnbžęch, na žanu pšchaj tež mi. Šđyž pak bebi na wščę te-
špęwčjčj špōpmnčim, kašęž bečjny bebi hęwaf pšči naščej rčęžjz
abo delka pod naščej štjpu špęmate, dyrčbach pšči wšchęm mješčjo
šapřatnjęč, a njęžje mi lubšcho njęde, hačj hđyž bečj hđje wšča
šama šlufa.

Našch nan be tež špochi wšchón čjđi a něny, Šandrij pak
mi špochi wšcho čjnjnjčęch, ščjžj mōjšeje mi š wočjom wotahšladčj,
džyžje tež druhdy špřatčj šo mnu škowęčto poręčęč. Ššama
wōn šo wšchaj mōžach pšmnač, kač čęžto jęmo wšcho to wōba, a
kaštj čęžiti šamję ma šam na wutrobie šęž. Druhdy šo jęho
woprašadžch, hačj hįščęje njęje njęčjo šhontit, šcho žrje tam Jan
čjini, ale tehy š wōn špochi hįščęje wjele šrudničja a pomję-
dalche mi, šo je Šchotkizj nan wot šwojeho Šana list doštaj —
ščjnjšchęč be jęmu to wupowjedat — ale šo ščntę nan se šanjym
škowęčtom na šwojeho šyna njęšpōpmni.

Žafo k nalęčju džjčjch, prajj mi našch nan: „Ša šyn šo
ščetro šetřarit, je žanjym džęłom pola mje wrawje wozyj hįčj njęcha.
Lubjo šyno mi jara, hđyž męł tu buščjęno čjłowjeta ša pšchjnbžę-
neho šyna. Našch Šandrij je mi prawu budjšču hōłj, na njōřj
šam bebi wšču šwoju nadjžju potojžiti.“ Ša pak nanej wotwol-
owjch: „Lubj, štof nana, mi pak ščęžę nęšle na žane wščjnję
mōžno njęje, bebi na žonu žęitwom š nim pomyšłiti. Čęžęny
wšchaj wšchjđjo tutej węzj hįščęje škwilu dajč hōłj, a njęmjęčję
mje na njęno. Wšča tate węž bebi hįžo w šwojim čjřhu šwoju
čjřę donamta.“ Wot teho čjřba be Šandrij wjele šrudničj, hačj
hęwaf hđy.

(Wotčjčjowanję.)

Wopomni, šo dyrčbisch wumwręčj.

Wo njęšim.

Wuščjščcho hačj w druhich čjřbach hįščjčjch nęšto šmjerne
šwory šwončj, a ščęroke wrota hōhatačj a wuščofit, kaž wšchj
bęrow hęto — wone šu wo wščjřte wotemwręčj dyrčjale ja čjđi-
čjđjch, šrudnych pšęwōdžerjom. Tón a tamny to je, ščremjž džjenša.

Imony k' poplędzawemu wotpowinckim' imonia, tón a tamny; — wédy ty swad, hacj jutnje njebudza temu a tamnemu, ale so móza tebi samemu imonicy? Wédyje ty wédy, ale — wopominich' ty téz? „So wé“, ty wotbruczich, „ja bebi hysto na swoj kónz pomghlu, so móže ho to dženba abo jutnje stac, hdyj dnybju pldch hudo-néri stot Bozi stupica!“ — Tak ty prajich, a ja džu tebi to wédy, džu tebi téz i wutrobu pldch, so by w tajte wédyce je wédyje k'nutnošču, i bojošču a je rženjom sboje swojeje duške wotpowina. Ale ipodimna wéze je, so je nimate w kóžej cšiwilety wutrobie tajki kuzit, hdyž we wédyje cšiwilety, ale tola zbe twerdyje to dženba nadbježaje so ho šachyblita: „Wo tebe hdyj smercz néšto hiščaje njepridbije!“ Zuta nadbježaje nye k'rabuju ržecze počina — ty by jej najradbije néšto naprdčizmo prajit, doščel je to tola pldchizmo twojemu rozomej. To wédyt je dobre, hdyž wona w toweje wutrobie rumu njenomaja. Čim wédyščo pat móže bebi téz myščit, so ho jacy sprawnu muž a dobroj hopodbar téz hwoje semste nalejšnoće dawno hjo do porjadba stajit. „To ho rolnu, to wédyščito w dobrom porjedbe a berje tarcadomane!“ ty štešije wotmoščilich' a to i tajkim wédyšim' imonom, jato wo tym njeby hlowa prajice bylo. a ty bebi pldči tym na hwoj testament pomyšlich, kotrjž by damno hjo mo šuonitna stajicež dak. To wédyt je dobra wéza a wédyže budza tebi čzi twoji junu ho to džaowim. Ze Wobuzel cšiwilety, kiz hjo w dže-čajaje bojošč' k'bežini doščel, jo to pldchjo do pldchidoba wotkrotu, duntj — je podje. Ale njebudu, ludy pldchajo, so ho hiščaje dale prajichom. Hdyž by pldchajmo abo mašč jake kašy we rucimaj a — by hewal néšto, pldči čimž mašč k'niži wédyč, nječam na tym dwelewošč, jo je tam wédy prawe a dobre, so njebyj néčo fatomžit, njeowaraj je je stowami, kotrjž ju w nještoščije wostaja, dač jej hodu nuts poplędacz do swojich' nalejšnoć. To ničo njeowmba, hdyž wona njeu, hacj budje jo wtoje smercz'j dočata abo študa; téz nješmých ju hied rodu wostajice, kat ma ho teho wédycho, štóž ty net' fatarajice, pldchajmo. Tak móža ho tebe téz dorozecne dječiji pradžecze a ty je wotpowinacž nješmých, hdyž to činja. Kat je ho družboj po fatararajomej smercz'j domerzaja lubošč do napldčizmočete pldchewobročzija, hdyž ho to jako wopadžje wopofaja, štóž je sa wérne méta, hdyž njerodnošč a šohščot ta namata, hdyž by na swernošč bebi myščita. Tam hlowa zohnowanaja, kotrjž bydu hewal a fawerjetum do rowa štije, njeowprajene wostanu abo ho do wobitrozajnych' pldchewobročzja. To ty wédyščito wédy, ale, ja tebe pradžu, wopomin' ty teš!

Za tebi téz pldchjo, so by to a tam čizdije hodžim'it méš, hdyž móžich' jo njeowemu do fawidjennoće je hwojniji myščeni podacz. Tedyh' dač ludjom, kiz hu w twojim' imonijem' kuzit pučja i tobu hromadje štiti, w twojim' wopominječu nimo bebi čzahnyje a težbuj, hacj tebi potom pola néštrebo čezto na dnybju njeowpadije, jo hju jemu néšto winoity wostat — niz pjenije, ale fiano néšto, po čimž hdyj beho wutroba pojaba: Džak fa nekisju dobrotu, kotrjž je wón tebi na cžje a na dušgi wopofalo, na kotrjž by pat polobaj, abo kotrjž by katle polbžicho ja dobrotu ipolnat; — fiano hiščaje néšto na dopelnjenje nekajšeho wot tebe datého štubijemo čjato; — fiano bebi hiščaje néšto po štowje wobaczja i twého tja jaba; fiano mašč ty jedy hiščaje wo woduče profyčje. Tawtu wim, k'ajštajitiz je, njeabudž sapacizje, prjedy hacj wona w smjertneje hodžinje brožo a cšiwilu pldch' tobu steji, hdyž wotem et a ruka wjozj mozy nimatej, ju sapacizje.

Ty derje to wédyščito wédy, ale wopomin' to téz a njeowbžj ho. Dženba je tón a tamny, kotrjž muč smjertne imony imonja, jutnje móže hjo to swonjenje tebi samemu ptacizit!

Rošlad w našim' čzaju.

Wuradžowanie prukčeho šculčteho fawonja pldchjo hiščaje powidčitowne šajmanje na ho cžejnje. § 14 teho nacizja, kotrjž

wostaj, so moja ho štude na fawonju konfessije t. r. nekajšeho wéduwosnacžaja hdyčezje, je ho džaowano Wogu pldčajit. Kat ho študiti, je téz k'horje pldči wuštje hwojčimje bejmlich' šapobžanow to frute pldčaje wuprajit, so by ho tón šolcni po šotowym' nau-čijlu wudščak.

W Bolej Wodže, hdyž je wot zrtwinje wéduwosnacžaje pldch' dwemaj štowaj ho fawle šajstojstnow' fawonju, čhjedba bórih' šapoczež nowu zrtwej wawicze. Zato méšo k' temu beču prjedy fawu zpho-woanczu pošajitiz, net' pat je zrtwinite šajstojstnow' w swojim' pobienim' poplędženju tón blak jako pldči hujenjom wjedrje jara jara nječwanju šajstojstnowich' wobšantow, to wot fawle šajstojstnow' wobšerzajaje Khorle Šanka darwo pošicene méšino pldčiječ a tam i wječzora Wuzafowitšje šohčeje tu nowu zrtwej wawicze.

Prozež pldčizmo rektorej (t. r. wodžerjej šudowaje šule) Ahwarditej, kotrjž je ho tele dny pldch' šudnitwom w Šarkine wotméš, je dženne wézy na hweito cžahnyf. Ahwardit pldch' štóž wo fawle wimj bebi štewo wjele dočha nadbježawiči, pobje do pašowim' židowich' štowarjowj a čzi jého kat wukludošču a cšiwitowadž, jo wédyšón roščimenzjend' tšiku napiša, w kotrjž wón tu pldčemóž židow a doprdčarjow je wédyšlakimi ščezipawymi pldčitawimi roščajni a wédyščanlich' roščizjelow a šajstojstnow' wuštaje njeprawobóžje a njeplchobizmo pldchizmo ščezizjantim' a k'ralošwernim' wučerzjan' wimowaje. Wjele jého štoworj hu ho jako prawe wupofalaje. Tak beče hwojtan' štulšicte rodu, méšty dr. Šermes, ho jenošo štulšicte kandidatu, kotrjž džuščje rodu wučeršite šajstojstnow' dostac, pradžat: „Wédyče dža wy téz tu bawtu wo štewnyšowom' bójšimje?“ Tón kandidat wotmoitow: „Ja wérju do teho Knežaja Šelom' Štrjštja — a njebošta to méšo! A tajz šagatli nješpedčezjeje ewangelijona maju potom tožu wultu hlowu pldchizmo ščezjenju ščezizjantstwa w ludowych' škulach, do kotrjž hwoje dječji ani njeowščizje. „Štaboče ho šahčahnyč profetow, kotiz w womejej dračaje k' wam pldčitbu, ale inuštadž by woni toržaje wješt.“

Frantzowitšje ministertstwo je šabo ras powalene. Práš- denta Carnot ma wultu nowu, nowych' šobudžezarjow' dostac.

Š Kuzicej pldčihubajaje powješčje šewaja, so tam w šaj- dženje napumje burjo jara mačo polow i nowa wobščizjadu. Tého dia ho boja, so budže pldčidobna šuma hiščaje hórčaja, jako néščiča.

Néšto wo wušadnje Khorščej.

(Štónčenje.)

Wu néšto štóž ja wušadnemo špóšmaty, ho jého duchowny k' njemu do domu poba a jemu to šjeni, a jého troščowosče a napominaiče, so njeby nadbiju špuščajiči a so ja ščezizjantja jana khorščej tak šta a širacžna njeje, taz khorščej buduče. Bred. Téz ho nješm' tého dia twičiči, so je néšto po ščezizjantim' porjedbe wot štronyh' wotščizeny, doščel po buču téz dže i ščeziz- jantami imajonju šawotšawne. Pa to bu džen' wumjedženja i w- šahy pošajenje na k'čizju wobadžje wosjewenje. Pa pošajenju dny duchowny méščimšju draštu wobščezeny i štčidom' a je šwe- czenje wodu (tebdu beče wédyt wédy wédy hiščaje po šahšolšim' a pldchewozenju wot zrtweje hwoždu po khoršeho dječje, so by jého na tajšete woičidne do zrtwitej dowješt. Džuy do zrtwite ho te šy- dom' p'kšine pošlomy špéwadž a buču hujščidom' pldchetoršijene je špewajonju štowom: „Ja wém, jo mój wumojnik' žimj je a wón budže nje potom je semje šubdičij.“ W zrtwi ho Wója mšda čžitaiče, ta fiana nimate, kiz ho pldči dopomjenju na šewerščich' našojowoiče. Wšiti tym wušadny na je hwožani wobščiznyh' marač leščaje, čizje taz šeweršč, abo wón šewerščje i cžornju pldčomom' wobčety. Wo došowanjaj zrtwinitej Wózej štubije jého won na pohreščenječje domježedju a i šim žyle tak čimjadu, jato by hjo mowu byt. Wšón do sa njeho wutrobo rowa šupi a na njeho buču št' łpacize pjerščaje čšiwijene, po čimž khorj jabo i rowa wuštje. Wobščidom' bu tole poščenje, i čimž bu šohy wumojany, faw šim' pobryh' widčez, wuowštajene a ša to zrtwi štawim' wot Šaemana a 10 wušadnyh' i šibike wučit- taw, šhoremu Wóje wostajene date a nad nim tale prošima wu- prajeno: „O Knežje, hwy cže prošymu, dač hwojemu wotročkej po hwojej šimilnoščje a swernoščije wobštajnoj a ščezipimowšč, jo, i toweje bójšite šubščaju pošyljenju, ho wot tebe pldch' žane cžerjenije neba hnuč.“

Pa to méščim' wušadnemo k' študu domjedje, hdyž ja njeho pošajenje grat leščaje, jého draštu, rucajiz, čimzicja, do kotrjž bydu jemu šimilni néšto k' picju naleti a štónčenje štčebowu wédy.

Pomhaj Bóh!

Cižlo 9.
6. mërza.

Lëtnik 2.
1892.

Serbske njezelske lopjenka.

Wudawaju šo kóždu šobotu w Esmolerzj knižicziščežetni w Budyšinje a šu tam doštač ša šchtwórtlétnu pšchedplatu 40 nr.

Invocavit.

2 Korintiffk 6, 2: Wón praji: Ja hym cje w špodobnym cžašu wušłyšchal a hym czi w tym dnju teho šboža pomhaj. Šlaj, nět je tón prawy špodobny cžaj, nět je tón džen teho šboža.

„Došć mašć na mojej hnadže“ běšče tón Ruzej wot tróna šwojeje majestóšće k Pawolej rjeńtu a šwj. Pawol běšče w tutej hnadže potajništw šwojeje mozy špóinał. W njej leži tež ša naš potajništw šwiztowneho žiwjenja. Ruješotwa hnadja je potajene manna, wot kotrehož šo wšchědnje w pušezijnje tuteho žiwjenja žiwjeć mamu, jow je ta šlata, š kotrelej šo napieč dgrbimy žimeje wody. To drje je ša jich wjele wuške potajništw; pšchetóž, džiwnje došć, je wjele šfšečezijanow, kofiz njewjedža, tak wjele runje na trajnym doštawanju leži. Někotrufkiz štorzi, šo pola njeho nječa tak prawje do předka hieč š jeho duchownym žiwjenjom, šo je bebi to šhodjenje po Šhryštufku zple hinał myšłi. Runje jako njebožmy šhudži, prošerjo, do cšita šhor, bėdni, š jenym šłowom šhrednižy byli, kofiz bydu wšchědnje noweje hnadji potřežebali. Wóh to šawěšće lépe wě hacz my a w jeho njewuršejnjenej došroče je jeho hnadja kóžde ranje nowa a, tak naša katechizmuš praji, wón hřeči wšchědnje a bohače wodata tym, kofiz w pokutnej wěrje k njemu pšchłaběža. Wšimi bebi pšchirumanje na bėžaje šudni. Šak wažne tola pšči njej je, šo žorlo šo žorli a roka njeje šatynjena! Šak tež leži potajništw šfšečezijanšeho žiwjenja na doštawanju hnadji, „Bóže šem wšchizy, kiž wy lačni šeze a pičeje wot wody žiwjenja darmo!“

To wšchal je to napominanje wšchitkim nježiwajo na cžaj, kotryž je ša šfšečezijanow pšchego hnadny cžaj. Ššwj. Pawol hlada š šhroblim šmujitym wóčztow do šwojeho cžaja. W nim wšchal bė ša čłowjekow malo šwjebeložeho wíždjeć. Najwóšebniše ludy, Gričijka, Romka, Šzrael štejaču w pošnym štaženju a minjenju. Njerodne, njepožezijne wšchizja, politijke a nabožijnke rozrihanja špóžerachu najlěpiše mozy ludow. Zola pak mjenuje Pawol šwoj cžaj wuški cžaj. „Šlaj, nět je tón prawy špodobny cžaj, nět je tón džen teho šboža.“ To cžini, šo ma na cžaj šwoj pohlad š wšhoła, duž wídzi w Šhryštufku njebo wotewrjene, a hnadu, hnadu wídzi šo dele žorlicž.

Tež my šmy w wuškim cžaju žiwi. To njeje mēnjenje jako horde naduwanje, kašez hušto š erta tajšiz kšiczi, kofiz wot wuškeje wójni šem našč wóžny kraj do njebja pošebhuja a nočezbža te cžēme wotšezny wíždjeć, kotrež šu bjes tym na naš lud pampje. To pak je tym napšchězimo prajene, kofiz wo štarym doštrym cžaju špewaju, a tym napšchězimo, kofiz wo nowym krašnym cžaju na žyrkwi wšchězja, na nowe wuškeje šwizateho Duča cžajaju a našč cžaj jako šnadny šhubuščł, wot wšchitkich hnadnyč darow wopušchějeny cžaj wopizhuja. Nė, „nět je prawy špodobny cžaj, nět je tón džen teho šboža“. W šwojim šlowje, w šwizatymaj šakramentomaj, w předuwanju, w wobawanju hřečow šo nam pšchego šijšče šwoža mišoč šwězi, a šatžž bebi jenož to šlónjo Šhryštufkoweje prawdošče do wutroby a žiwjenja šwězičje dawta, tón je jako drjeno, pšchějene pšči rělač, kotrež šwoj pšd dawta w šwojim cžaju a jeho lišče nješwadnje.

W Straßburku na našejpach,

abo

Woh ma spochi dobre, cłowjeſt huſto djwne myſle.

Na heſcbi wot A. Skr.

Leſto bē po wſchym tym ſtoro nimo, my paſ njebeſchym wo ſchokſciz Janu ni hſchidaneho ſklowca ſhonili. Duſj pſchidnoje junu wjeſtor, runje taſo bē naſch nan ſ hſeje wuſchof, ſara Wſchſchla k nam do doma. Wona ſchokſciz Turjej hoſpodu cjinjeſche a tē jemu pomaha Jana wotchoſnuzc. Tu ja praji:

„Po prawom wſchal njeſchela k tebi do hſeje doſciz, Lena, pſchetoz naſch Turij je ni kruce ſataſaſ, jo njeſchēm je žanej ſtopu k wam do doma ſtupic, — ale mi dſe jo wiſcha wutroba ſtemic, hſbzj njemoſj i niſim ſklowca wo tym porcēſczj, taſtu mam ſama na wutrobje ſrubodu a tſchanoſczj teſo. Naſch Jan je je Straſſburka domoj na ſwojeho nana piſaſ, hiſzo dwozjz, a Lena, wutroba dſe jo jenej roſkocizj, hſbzj hſchſchj, kaſ ho tam temu wboſjemu hoſzej ſtē dſe. Eſwojeho nana wōn Wōſjedla proſby, jo dſchj teſo duſj j wojaſow wutpuzc a jemu piſche: „Wano, to je wam ſaſobny, wrōtny, djwji a hroiny lud, ja pola niſ wjazj wutracz njemoſju. Dyrbjaſ paſ dſeje pola niſ wotſtačj, budſe jo ja muje njeboje. We wſchej ſwojej niuſj cłowjeſt drudhy wjazj na žanu tainju njepoſtucha. Ruby nana, ja dſtu wam wecznje wſcho do wote cjinic, ſchto ſhebi wote mnje žadočje, dſzu wam wſche waſche myſlicelji i wocioj wotſlabačej; jeſi mi dačje ſaſo k wam domoj pſchicze, njecham wam niſhy ženie wo žonej žentimje wjazj ſklowca projic. Teſj wam piſhi beſi wiſdu dobru nadſiju, jo wam; Wōh woſchu wutrobu taſ powjedſe, kaſj dyrbi to byc. Jowle wjazj wutracz njemoſju. Hſbzj dyrbuſ ho hſczj rano ſaſo ſwoju wdru wojoſtſu draſtu wobſeje, je mi, kaſj dyrbuſ jo doſicj ſwoju ſwjertnu ſochu wobſeje a ſoſchicizj wjeſtor, hſbzj jo ſaſo du do ſwojeho toja lehnuc, beſi pomuſhju: „Njretiebaſ tola juſtſe rano cſtſy a žiwj ſ toja ſtančj.“ — Wſchſchla dale praji: „Tōn wobſi Jan, tōn wobſi hiſch, ač, taſtu mi tōn tola žakocj naczinil! Naſchego ſchokſciz nana hſm ſama na tſelomaj ſlečej proſhſy, hſm jeha na Wōha Knjeſa poſaſomata, na Wōje njebeſche a na polatu helu, jemu teſj prajiſa, jo wobſi hſano Wōh na njeho wuſke njeboje dopuſchicelji. — Wſchſcho Jan hiſjo wot maleho wſchego berje jnaſu — ale jeha nan njeba hebi do wſchego niſ ſklowca projic a dorcēſczj. Wōndano mi wōn praji: „Taſte tam temu hoſcizelje hiſjo wſchē jeha njewuſchane priſtſe i myſlow wupōndu! Komuſ ho mjelchje nanej poſtuchacj, taſj dyrbi potom ſa to ja ſubnarjom ſtup, ſtup hičj. Wōje hoſcizitſo dyrbja mi hiſjo wōnta piſhi wojaſch wſcho njewjeſchiciz a ſtubſchiciz!“

Wch, Lena, lube ſtote dſečje, njewerſchj tu jōn rodu dačj, dyrbuſ tu ſama wiſcha je ſtſchow ſaſicj. Eſamej hebi njetrjebam i ničjim žanu winu dačj, ale ty budſchj widſchj: taſe wſj imje tu hiſchjeje na wſchēm poſtredu ſwoj tſj ſōzj, pſchetoz tōnle nana ma wutrobu kaſj wiſchu je ſameho ſaſnjena wuruban. Jan paſ ma wſchu ſwoju djwimju hſowu po ſwojim nanje, hſbzj runje je hewaf buſchym hoſj, hiſ jo, jeſi jemu wōjno, hſam ſwoju ſochu je žiweta wuſchjeje a ju žulemu ſkudemu da. Praji žanej nēdōt drubi žane dobre ſklowicj, da ho wōn wot njeho wjeſczj, kaſj male jehnjato wot maleho dſečjaſta.

Lena, luba Lena, duſj jeno daj mi dobru rodu, wſchſcho hſy tola hewaf toja mude a roſumne dſečje, a lubeho hſy jeha hſow teſj mēla. Wēſcje budſchjeje lēpje byſo, hſdy budſchicizta jo wōi buſjo wſatoj a ho daſoj njeweracj, hačj jo dyrbi tam tōn wobſi hoſj nēſtſe pola wojaſow taſti ſaſobny ſōzj wſczj.“

Ja dyrbich, powjedabſche Lena ſaſnjazj wale, ſwojemu nanej poſtuchanu wotſtačj, duſj Wſchſchj prajiſch: Wōſch wobſi Jan wſchaf mi jara čſi ženi, ale ja dſtu poſtrednu wotſtačj, ſtozj ho wam do wſchich wōzow tſta a wam hſchidaneho ſklowca do nič niſ praji. D ty wōj luby Wōzo a Knjeze, tole hſchjeje byſo mi nuſne, jo byſa potom wſcha do cſiſta njeboſowno. — Nēſtſe paſ ſama njewjeſchicj, hſdje mēlo wſcho moje hſubjektivno ſwoj ſōzj.

Eſama ſwoju wutrobu njemoſjadj dale niſkom družemju wot-ſtryčj, hſiba ſandrijej. Temu prajiſch, jo ho žanej njotſtſere nanaſubjektivno wōnta w juſtſe dſe, doſtſe tam piſhi wojaſch žaneho dobreho pſchecelja nima, ſ ſotrym duſchē dobre ſklowicj porcēſczj, taſeſj ho hſcheceljanſkemu cłowjeſtj pſchicſtucha. ſandrij dſje prajeſdſe, jo byſa ja ſpochu pſchep ho kaſj do bluchego a do ſocjime-neho hſadabata, ale ſpochi, hſbzj bydymoj ſaſo hſeje hōbu wo wſchēm tym porcēſatoj, bu wōn cſchj a ſrubny, jo hebi wjazj njewerich, i nim wo ſam porcēſczj, duſj hebi wſchē moje myſlicelji ſama

pſchi hebi wobſchowech, ale ſ tym bu mi moje brēmjo cſchjeſche a cſchjeſche.

Wōj wſchal, ſaſnjſta, tōnle ſandrij wēſelſche runje taſtu lubočej te mni, kaſjuz Jan, a ſandrij dſchylſche mjē ſa žonu mēčj. To wſchal teſj wōn ſ debrym hſwednomjom hſwēdſchje, pſchetoz naſch nan tole teſj dſchylſche. — Ale ſandrij wēſelſche pōbſa ſom pſchi hebi nēdōt wōn taſte lubočje, ſtozj hebi ſama ſwoj wuſtſj njepuſta, a ſtozj njēje žana cſelna lubočej, ale ſtozj je wōt Knje-wohe Duſcha cłowjeſtje do wutroby dōta. ſandrij je ho hiſjo ja mſchego je hſwojim ſpſchahom dyrbaſ nohuzc, a tole, ſaſnjſta, je ſa ſoſchicizjeho cłowjeſta „prame nēcne ſboze“. Druſj ſu ho ſandrijej hſtu wuſchjeſi, doſteſj bē taſtſe cſchj, imjeſtſim cłowjeſt, ſu na njoh“ hwarilſi, jo je ſpochi taſtſe bojalſimju a hſtup, doſteſj ženje ſam ſwojeje hſowu njebe, ale wſchjo Wōhu do wote pomōtſti a ho wſchōn do njēje pōbba, ale poſchicizjo ſu ho wſchizjz cſile ſami nowuſcizj hſinalcho myſlicelji a ſu wſchizjz ſhonili, jo ſu runje taſjz lubjo pōrnjo ſamym hſwētnom l:ſchom prawje hſlri muſojo, hiſ ſu ho prēni na to ſwecizjli, na Wōha poſchicizjz a jemu wſcho ſ cſidjej muſku deſonječj, ſtozj dſe mēčj Wōh wot nič deſonjane.

Nēſtſe joſho wſcho k noſcēju dſečje, kaſj čſi hiſjo prajach. Ja tam wjeſtor joſho pſchi ſwojim ſoleſtu hſchjch a mēach mjēd ſwoje myſle na ſwoju ſrubodu hoſene. Taſo tam heſdjo pſchecelje, bē mi, kaſj byſa tam ſwojemu žanej ſochu do laſchca pſchabō, a močach hebi tu pſcheceljenju nič je hſwojim hſlami. ſandrij pſchidſe runj wuzc ſ pola domoj a runječj dſchj ručje počezj ſ nim rečezj, pōma wōn tola na mni duſj, ſchto mēla na wutrobie teſo a praji mi:

„Ja wſchal čſi i močjom wiſdu, Lena, jo hebi na Jana myſlicelji. Mi ho ſ nim runje teſj dſe, kaſj tebi. Wo dnjo a w nozj hebi žaneho mēra njewem, pſchetoz jo noutuſchj pſchecelje bē mi wōn. Huſto hebi pomuſhju: Wōhſ ja jeno tam ſobu wſchi niſ hſchj w Straſſburku. Ja wōm ſterje nēdōt wutracz. Dobryč dnjow njehſjum žanſch ſwecjenu, žana jencſta duſcha do by ſo wo mni njepoſtuchata, hſiba tōn nan, ſti je, hačj runje hiſjo ſeſtarijenu, tola hiſchjeje hſlyd doſej, jo mōje hſchjeje tu hſwilu ſam hoſpōdaricj, a ty mēla mjene ruſdenja, hſdy by wōdſchta, jo hſpm ja ſ nim a pſchi nim w Straſſburku, a Jan mōhſ tam potom ſwoje wojeſtſe ſeta wubuzc a wutracz — pſchetoz wōn je hebi hewaf hiſto hſuſto daſ wote mnje nēdōt projic a lubicj.“ (Pōtſchazjowanje.)

Wōſcha nadſija.

Wo nēmſtam.

Wō cſjo ho wjeſchicim? W naſchjm wōtanjum kroju a w žyſkwim-ſtſim žiwjenju wſcho taſte njeje, jo wōhſi ho jara na pſchichod wjeſchicelje; taſa ſa naſch a ja wſch naſchjz pſchichod hſiano njekora cſjorna wroczajſka horje cſchjeje, ſtozjz naſj i wjeſchicel nadſiju njewapjelnjeje, a mōjeſh w naſchjm cſchju njekotſezlſi k radoſicj ſtworjene cſelwſke dſečje wſchabacj, ſtozjz ho na ničjo bōdē njewjeſchicelje hačj na row. Ale nē, luby pſcheceljo, taſ niſ, my dſzemj ho na njebeſha wjeſchicelji, niſ jenz na to, jo budſe junu ſtozj na ſemi, ale na to, jo ho ſom taſte prawe wjeſelje a ſbōzje žiwjenje ſapocjine. Wōh wobradj ſom taſtu wjeſchicelji! Ale mi dyrbim hſchjeje dale won hſadacj, hſbzj dſzemj polne wjeſelje w nadſiju ſapchidannecj. Eſchtoſ dſe, wōſchjeje w naſchjm njewſtſym cſchju, ſrſchjz a hſchōwſj hſcheceljan bučj po myſli noweho ſaſona, tōn dyrbi ſ wutroby do hſowow hſwojeho piſma wēricz 2 Wētr. 3, 13: Wſy paſ po jeha hſtubje cſchamny na nowe wjeſchje a na nowu ſemju.

Hſbzj ja ſeſubōwſhm hſubjenjom pſchamj, pſchidſjem pſchego ſaſo na tōn wobraz pſchidubna, ſtozjz je wōn male dnjow do ſwojeje ſmjereje ſwojim wuſcjomſtam pſchep močji ſtaſj (Wark. 13). Eſo mē, jo ſu tu, kaſj w ſoſchym wēſchjenju wo pſchichodje, hſowa, ſtozjz doſchlymēcz njemoſjem, ſtozjz tōn taſ, drubi joſho hſmat wu-ſchaduje, ale pſchi tym widēm ho ſ ſtuteje rečje teſe ſbōjnſta joſne hſwēto ſhōbſi, ſtozjz do daloſelje, do hſubſoſelje a wuſchſoſelje ſwoju juſchōſcju wulwſta, nam cſjemju pſchichod roſſaſnjecj a ſadſchlowanuju beſ nadſije wōbaracz ſamōdje.

Wōſo dnjow do jeha ſmjereje hſchicimj ſeſuba ſwojim wuſcjomſtam pſchidpowjedacj, jo budſe žyſe ſraſowſke mēſto ſeru-ſalem ſ ſtempom wupuzcēne. ſraſel dyrbi pſchecelcz Wōzi lud, haſ j žyſa lud byčj. Ale kaſ wōſchjeje ſwecelſti muſj, hiſ Wōzim hſubjenjom wēſeljeje, taſtu myſl njelcſj ho njepoſtuchaj: Eſchto potom? Wutupjenje a ſaſnjecje tola njemoſje ſōzj tſch pucjom, ſtozjz tōn Knjeſ je ſwojim ludom dſe, byčj?! Wō to praſchjenje:

"Sako potom?" mójaku hēbi czi wuciomijnym hamo to wotmo-
wienie dacz, po słowach slobnikowych Mat. 19, 28 wuprajnnych:
Potom won, tón nēto wot nich wjele sacczierny Wrebiak sašo
přichidže a budže wšitko nowo a slobno a trašnje sciniči. Zo
jich czechiješe wot najtržajšego wobrota fanjacija k tej slobnje
nadžiji isaprobiridženija teho knjeja, jako trala žuteho křeta.
Hdy přichidžela? to je jadro prašenja wuciomijnowego. (Mat. 13, 4)
13, 4) A Zeluhowe wotmoctwienie je tu (Mat. 13) to hame,
totřez won, hdyž je do traktič słowow festojimy, jop. stut. 1, 7
do: „Wam niestudawa wjeđiče cžaj abo iskrudnu.“ Wjeđez Zeluz
wotpotaže wěšty cžaj polojiciz; ja to pał dwojce napominanje
wupraj: najprjebj won w hwojeji rēčiji wo fōnzu křeta Mat.
13, 7 wupraj, to ho niestudawa samelice dacz a hēbi wšitlic,
hdyž budža hēbječez wo mójach a wulkm niemērze po wickēm
knježe, to tu fōnz je — teho dža fōnz hiđiče hnydom njebudže.
A fōnz jeho rēče isliniciz to druhe napominanje (Mat. 13, 35):
Njebudžez bjes floracije, ale wadučije, a hdyž tón knjež teje
třebje taž ho nadžiječidže na wječor hiđiče njeuđibidže, dha
wadučije hač do potnozy a hdyž wo potnozy njeuđibidže, cžajcize,
boniz křapomy njeprjewažu, cžajcize a wadučije, hdyž dyrbi byč,
hač do ranja.

Tón dwojati strach, ho su ludjo njeuđicajkimi abo so su
lōho žympleni a bjes starože, dže plēsz zje stowimy (historij)
nichscizjaniteje zurtwe to cžajka noweho sluba hač na džen-
stiči džen. Za njeuđicajkimož tež bjes nam wjele niemēra a
saktoty narzini; ale bole hiđiče dyrbimy spojaciz, tat su žije
saktoty ho do wulke lōhtomyhnože, ho wo nicio njestarjo,
pobate, boleš, tón hiđiče njeprichidže. Wděl na to widome
sjewenje cizlowitšeho hyna je jim wjele isapozdžaja žuta byč. „Do
predža tročičej“, wutworiciz njezičaje wobitejnojice rēča nobadža
tuh, tiz moja i žyba hiđiče ja hmet nadžiju. Hač runje dyrba
na našim cžaju ispolnic, tek je tuch jendy plimēra, tuch dyr-
hiz na žodože wobročene hwinne samyhlenje lawchitnamo, maja
tela nadžiju, so tuch wotmoctwienie „do predža“ rōidže. Ne-
potaž moja woni tajtu nadžiju mēcz? Ma dha nač cžaj tón na-
pohob, taž by cžyžo „do predža“ hieč? Ne, ale slobna cizlowita
nutroba niemutroze bjes nadžije so cizlowitšewo a so dyrbi to isboje
přichiziz niz plēsz, „do predža tročičenje a wutworjenje nječičidžij
wotmoctwienom“, ale plēsz to, so tón knjež i njebjež sašo přichidže,
cizlowitšom nalčeho cžajka taž baška hinciz a ja ho bora, hdyž
by tón knjež dženja přichidž, jeho dyrbi by „jako poloweno hyci
přichidž na wšedže, tiz na jemi bydla“. Wjeđez tōmo woboziti
hiđičejcizjeno tat pranje niemjēdja, kat dyrba hēbi isaprobiridženje
knjeleome wukladowaciz. Woni ha su hēbi w hwojeji wšitki njebježa
spotowati, hdyž budže wšitko jich žedjenje ispofojene. Woni wyšla,
„tam horlacz“, je hiđiče hobotny wotpocizit wostajeny Wolemu
ludu“, a to je dolč, a tola naž hwinje wšimo wucit, to isbōne
dušje s nami cžajaja na isaprobiridženje prameho Zeluz, tiz budže
njebježa a semju hnuč a nomu inewo sciniči. hdyž wotom hwoj
lud k wotpocizitnej powjēdže (Heb. 11, 26; 10, 37; 4, 8; Sjew.
Jon. 21, 1 hč.). Kaf budžaja te slobne buclde wufčac, tiz nēto
pola teho knjeja cžajaja na jeho wulki džen, hdyž i nim sašo
přichidž, hdyž nowe cželo bolamo a w nowom cžele rōidž na to
nomu semju (1 Thēb. 4, 16). Njechidžiti dha to nicio, hdyž
ludjo tat žyle hinal wo tamnym žimjenju rēčija, hoci Zeluz a
jeho wuciomijnym, kotřezž žyja nadžija na to kraleštwo Bože
džiče, kotřez w hwojim cžaju i njebjež přichidže a kotřez teho dža
kraleštwo Bože abo njebjež kraleštwo ho wmenuje, dokiz wšitko
na nje won hlada wot ispočiatka hmet? (Mat. 23, 34) Semy
my hano, wotřez je bjes nami nomu semju s wjetřicha njehnata a
njetřowimjena dēž, do teho cžajka isapadnyti, w kotřez w gmejnie
Skřytijhowej rēče: „Jako ho pak tón namojenja potobidži, buclde
wone wšedje sparne, a wupřuhnu.“ Ze škrōbie nuse, so my
wotučizimy a hwojeji wozci pođebnemym, hač ho nalče isboje přich-
idžije, abo hač tón cžaj tu hiđiče njeje.

(Střowenje.)

Rošlad w našim cžaju.

Ržejor a kžejorta hwoječidžati 27. februara jēdnacizlētne
wobřacaje hwojejo manžielštwa. Wjeće bēdžite jeju wutobie
potnje džajka k Wobu, kotřez je wyšotere mandželšestju s wjele du-
chowym a cizelnym žohnowanjom wobdarit k wjelelōczi wšitčičij
šwernyž pobdanow.

Džēlaczerjo w wulkič wēstach maju lēša pšči tej wulkej
dřobocje wulku nju a mačo džeta. W Danzigu, w Braunschweig,

w Brau ab. ju ho i wulkmii hromadami pšed radnizy po-
waridžiti hēbi kšēb a dželo jadati, ale wot wēdichjanowto pobeni
isašo i mērom ročelicki. Hōrje bēdže w Berlinje. Tam bōje
wulktne cžerjōže hweđželamēho lada a pobdorocizenz dundatow
ho najlreje plēsz isaplademkatrom italati a cžajachy ho bole a
bole pšciporicoje plēsz hlowne hašy a torbolčicija, kšlacow
wofna rowimajō a hšlamy hame wurubjejo. Šo wē, so polizija
tutym džimacham je widēj wōjnei truticijo napřicizewo hupacize.
Prēni džen niemēra pak ho polizijam buđenje džiče, boleš jich
džetō njebudže. Wōbšidžo pak wobymadž, šebjarow i wōtrny
miejcom pšchimajo a bjes hnady do nich nuts rubajo, tat ho je
wjele stranjeniz w šhorowanj. Izi dny dolšo trajicize hēre-
fotnje. Nēž je wšō hač i mērom, ale je wupobdy tajšeho
gwelctneho šabžerija njetrowostan. Šezrowe křofanje cžajna
na tuch njeakřitow a najlreje ho sačoi wuba, so maja wšitizy
dželaczerjo, kōšiz su bjes džeta, Berlin wopřiciziciz. Tajti itati
tež by jara nužny byč. Ma wšaj nučjo ničto wjezo dželacz
a nalčij cizelnizjo ho je widēč stranow do wulkič wētow cžajcize,
hdyž mēna, so ho wšednje berje sučija w trašnym wjelelu,
a i wotki wšak jenoz na cžele a na dušiti stajeni sašo dom
přichidž. „Wostati w kraju a žiw ho po prawdže!“

Walenzpiczta fōnz.

Nulle nowiny nam s provincy Samary hēdowozy žakojny
podawo powjēdžajo: Dželacz, s imenom Schmid, wot nētořeho
cžajka hēm prjebj domoj njeprichidže, hač njebe hwoje wōbneje
tročidki w walenzu pšcipit. Žejo mōba žona bēdže halle pšed
krutim porodžim, boleš pak žaneje zyroba njeuđicize, wona nje-
mōželche hama k mozam pšchizic ani hwojejo dželaczka seziwiz.
Wōkleni krōč halle tón muž na druži džen domoj pšchidže, ho
wclumi bjes pjenje, a hēbi nēšto k jēdji žadaleš. Wjeđez to
njeslobowana žona wulku isčtu wa, to i hšdomo šabimje dēcjo
na nju polōzi a to wuzej prjōb staji. „Tu žē, hēraf tu nicžo
k jēdji nje.“ Kaž šatorimjenu a pōhucizimjenu nan na hwoje mōrwe
džetō hlada, bjes tym to jeho žona pšafazij k hwojōžy bži.
Bžo wobej žonje po nēdže dwēmaj hōdžimomaj do isfowy kupitej,
tón muž hiđiče runje tat hēdēčije taž prjebu, bjes teho so by ho
hōbnij. Wōn bēdže i nastřojenjom a je žalocizjo wotmōriti a
dyrbjadu jeho do doma ja šubnyh domječ. Žejo žona pak na
šlowiznju (Merwenber) štrachnje isfōri.

Zo jenoz je jebny pšchidž je žimwenja, jene trudne štamjo
wot tuch žakojnych isčelctwow, kotřez to walenz pije w tšyž a
sašo tšyž padach ja bōbu cžēnje. — Wo tutym najwjetřičim
isčitniku žybeho žweta, najhōrčimym njeprichidželu žybeho cizlowitšwa,
kotřez ma hwoje inježitow bjes wyšotimi a nishimi, hobotymy a
šhubdymy, bjes hēdžōžimymy a Wōhuzel husto tež bjes poboznymy,
kotřez hwoje kōzaje šfuti w hwojbie, w gmejnie, a w žytm kraju
pōlafuje, kotřez ho kōždemu pšchidžiciz wē tu jako škaritow
tom jako wōdčimjenu pobnyžimy hēdž, kotřez miliony cizlowitow
kōždeje staroby, kōždeho šchtanta (štawo), kōždeho rodu w nješobitnyh
a nješobnyh putach a šwajtaciz dēžiti a jich k nješfutam hōni a
cžaknemu a wēčjemnu šfajenju napřicizewo wježe, je americanšij
minister šwontomnyh naležisčow w Washingtonje njebanow
šjawenje po štatiziz wosjeniciz dak, so je alšofat abo walenz w wōbšed-
nič dēžaciz štatiz hēdžōžene americanške staty 3 miliardy šfak,
so je won 300,000 cizlowitč žimwenjom itōnzowal, 100,000 džēci
do šyrowotowjow, do špromječičij a do domow ja namafanzow
pōštal, 150,000 wōšobow do jaltwa hōdžij a domy ja šubnyh
wo 10,000 šhorčij wōšobaciz; jo je wōn byč i pšchizimjo na 1500
morjenjad a na 2000 hamemorbaritmad a jo jeho šfōncizje
200,000 mudowow a 1,000,000 šyrowot wōšfōrjuzy, kotřez je
won šafatararja rubik. A taž w Amerizy, tat tež družbeje te hame
wōšfōrjowanja na tuteho njeprichidžela podaju. W Nēmstje ho
60 procentow wšitčičij nješfutam pob šamōžizowu alšofola, faj-
tiz je we minje, pime a walenzu, dōfōnja, w Žendželiciz 42%,
w Awštrizije ho bjes 100 šfōrny w šjammž hōjernjad 14 walenz-
piczto liczi. Wēs tym jo štrōbna Šchpaništ, hdyž ho mačo
walenz pije, jeno 30 hamemorbaritmad na 1 milion hwojōžij
wōšblyeri pōlafje, dha tula liczba w krajinach přebježnje polnožeje
Eurōpy, hdyž je wuzimaje alšofola plēsz mēru wulke, w Žen-
dželiciz na 165, w Šronjomstje na 180, w Šchwarzajstje na 539,
w Šafitej na 392, w Danškej na 251 pšchizimjo.

Štōž to wozci k widjenju, tón hlada, isčōž ma wulkič
k hšchizimy, tón pōškadaj, so by wōn wšitke tute šapucizjena
šfōlnaj; a isčōž to wšitko widžo tota hiđiče dže wōstaciz pšči

nječarnemuh wuzimowanju tutež jěda, tón njech wopomni, takži je kónz tarytuh cizowca, sčtož hwojaty Pawoł sam pišče w 1. liče — M. — w Korintistich st. 6. list. 10.!

Wumojeriski štuff módrého křizija.

(Přetacowanje.)

II. Gowařtwowe řahady.

Wo wotpořabach a wo wařadnju našeho towarřtwa rěča jeho řahady tak: „Towarřtmo módrého křizija ma pšideb wšđem nadaw, ř wóžeř pomozu a ř pomozu Wóžeřo řtowa řa wumojerje woporow wopřistowa dječak. Duž řebí řada, řo bychu řo jeho řobustowu a pšidawřowarjo wšđech woporow řđerželi. Š tyn pak wone njeřakřijne měrne wuzimowanje takřich piczow pola tyn, řiž ř towarřtwnu njeřkřadje. Ale ř wumojerju wopřizow je dořpřotna řđeržewořitneć nuřna wěř.“

Wě wšđem tyn ma towarřtwno žyłe prawo. Njeřchřobři nam jeno, pšidawje picě, ně, přerija řakřena je řa wopřizow najitřadch-nišća. Džyž řob mozů přenjeje řakřeniz řteja, řo wšđe dobre pšedewclawja přerje; wěřta wjeřelocke, řawřana je řtynkřowcu w řwědomju, řo řiž mozuje, řyž durbí durbu a řteřa řakřenja pomhac ř bóhy řo řařo řtuzowanju, řaj řakřelofjo řtareje, řa tamaneje řadžeře. Žim njeřoje ničo pomhac řacě řkute, ale tola tak řobfo řrowřulime powucenje: „Njeřij doře řaneje řepřti wjož.“ Žiž njewjele wumojeržch wopřizow je wosřelko wřawřto: „Wmořerje řit řbchu nam přerje řa přewowac mōřiti: Njeřerječe řaneřo řalenca wjož, njeřerječe pšawerje, to nweby nam ničo pomhac; řara řtubina řeš nani a řeš našđim Wóřom by wostala a buchu řřubjeni byli.“ — A teř, řo řo čři, řiž řdžedža wóřim řřekřinam ř wopřistowa wupomhacě, řo řami picža žyłe řđerže, je nuřna a řtwarlobna wěř. Řak řhjo ny wot wobohđich wopřizow na našde řapominenje wotmořlowenje dořtanjem: „Nje-možu, njemožu řebí řam pomhac, durbu nje řawjedu a ničoť mi ře řwōim řřekřemptom ř boťu njeřtej.“ Žakřim njeje řinam pomhac řacě ře řtuffom dořwuwaje řubowče, řajeře řubowče, řotřaz řo teř řeho woporota njeboji, řo řama řwōjeřo prawa řo řimnje a wopřerje řeřaje, řo je možno, řo picža žyłe řđeržerč. Wřolawčě durbí řo řakřidřim řratram a tyn, řiž ři řu řiřčedje řakřelofjo wopřistwa, řo řhōj řim řalamu řo řđeržerč. To njeřčimam, řo bychym řiž řurowje řubřiti abo řim čerže dremjenja napřořiti, řotřez řamō njeřč njeřdamy, ale dořez řiž řy ř čřiřte a wěrne řřobřitowej řubowči řubjemy, tak wěrnō, tak řtwarlob, řo řy rad řiž řiž d něčeho řradamy, čeržōž bychym řebí řewoř pšowčezě mōřiti. Žerub je řa naš žimwenje a wšđa woporow, njeřchym řy wōřili, řa našđim řratrow nam řewoř dořwolene wuzimowanje řakřich napřow woporowacě?

Duž je wěrna řiřčejřijanka řubowčě, řotřaz pšidawřowarjom towarřtwno módrého křizija ř tajeřnu řamjedanju řořnowa. Džerž pak řane towarřtwno njeřwobředje, by řo řola w řiřčejřijanket wōřabže dořčej řajeře řubowčej namatadž durbjalo. Dječje, wy řiřčejřijanky pšedčeržej wōřarjowannych wopřizow, řeřakře řim ř wařđim řamřimym řnamjenjom, řo je možno, řo řđeržerč. Šřetowa wuclja, ale řnamjenja čerženja. Wudžerč ř tyn žyłe řo řwōjatym řiřnje čřiřte. Wšđak řwōjaty Pawoł na Řomř. 14, 21 tak pišče: Wjele řepje je, řo njeřijebě wina ani řo njeřčimich řeho, na čřim; řo řwōj řratř řtorčji abo řřerčji. (Přetacowanje.)

Se řtubjeného řraja.

Řubym čřitarjam durbže wěřče řubo, řhōž něřđto wō nječřidřim žimwenju w řtubjenym řraju řřona. W řčeržowannych řastawřach čřymy wšđetale wōw-ach je řtubjeného řraja řodacě, řiž wot řebřiwšđeho ewangělřeho řuchowneho w Řethlehemje řararja Šmwellerja wřhřabžeja. Duž čřymy najpřerđy řebí wōřabłacě, řaje řaju tam řtubo byřta.

Wřiž čřitarjam řowom řo řtajnje na to řtada, řo by řo řakřitna murja na řtalu řřojta, a řhōj bychu teř řeho dla pječě abo řeřakčě abo 20 meterow řtuboto rycě durbjeli. W Žerusa-le...je, řhōž řu řo řōđym wutupenju řowu na řowpandadž přerjadawčich twarjenjom twarčej durbjeli, ma řo řtubo dořčej 30, 40 řacě 50 řbōři řtuboto rycě, řerje řacě na řtalu řotřez. Šřyž řđto tole piři twarjenju njeřwobłedžuje, řga ma žyłe wěřte,

řo řu, řhōž řyřne řeřčedje pšidwbu a řotřaze wětry řřobřo, řo twar řutacě řewořč a řtōnčenje ř wšđim ropotom řabňit. Žořteřo twarčej mšřtra řbdu wěřče a ř řownym prawom wšđitřy řa najwřejřeho řtubna měřti. Že řyřne řeřčedje njemujž, řotřez w řeřčejřowym čřaju ř urōčelje řodaju, řewu wjož řbōři řtuboto do čřitřa řřowakřenje. Njeje něřo řow řtuboto dořč řakřenym, duž na řowřatanej řemi řteji, pšed řymřim ři řyřimym wěrami, řiž řtajnje ř řeřčejřow řřobřo, wōřabčej njemože. Žeho dla řo řo pšidurmanje, řiž je naš řřobřit na řōnu řwōjeřo přewodanja na řorie řreřab, řak řerje řōžni: „Ščřōž ře wjele řtowa řřidřij a njeřini ře řame, tōň je řowomni na njemudřego muřa, řiž řwōj řow na řeř je řřakř. Žako našđ řeřčej řadje a wōba řřidřidže a wětry durbacu a na tōň dom řřakřidřij, duž wōň řadje a řerje řeho řad wšđi.“ Řakřit twaržy mšřtrōje řre je řmēja, to teř je naš řřobřit řo mšřti; pšřetož twarjenje řre na řeřu řownje řtweržde řteji. Řaj, řota nař, ale w Řalřinije je to dla řuch řyřluch řeřčejřow řumje řinac. Ščřōž řam řacě na řtalu njeřdže, je řtubni, a řeho dom řōřny řowpřodnje. Žeř řeho dla durbí řo řakřit řakřidže řakřidže, dořez ře řu w Řalřinije řowu wot řeřakč řacě na řtudu řame ř řyřch řamjenjom, a řeho dla dře 20 řerč čeržje řakč řakč. Štupřidřij durbjami do řteje, tam wšđo wjeřebowane namatadž, a ani njene řradu řreba njeje. Žeřka wōřteřij ř řamjenjom, řa ři wjeřte jeřta, řak řo mōředř na njeřčej řřobřidže a řeřčej. Š wjeřčija řo wōřblyerjo wjeřer řo řřownym řřona na řtudu řodadžo, řo bychu tam řřwřitku čerřtwnu řřidřidřich řowěř řreřali.

Š wjeřčija řaju řowu ředyn řřobř, řola něřotre řaju teř řwōj. Žola je wě řōđym řenož ředyn řeničim řum, řiž řidče žyłe twarjenje dje. Ščřena je čřorna wot řura a řo řenje njeřeli. Řuřčē řa dořpřotnje njerčebni dječja, řeho řumja wuřen a wřtwa. Řur řeřčerje ř durbjami wōň a řwēřto řebí řo tyn řamym řucju řōřup do řoma řyta. Ščřōž w řakřim řowje wōň řow řřamō řroř řřubit, řakř našđ řřobřim w pšidurmanju řraj, durbí wōpřandže řřewu řakřewčej a řřidřidže do řuti wōwč; řewoř řy řowarimo řyta. Řa wōřbēřčej řoma řiřte pšedčeržewo, řhō teř wōni w řumym řeničim řumje řubla a tōň řim řōřaba; wōřblyerjo řamniřčeho řraja řwōřat řa ři wjeřčija wōřakč, abo řidče řowom a řenož w řeřčejču a řa řōž w řowje řřowarim řytaju. Žola niž řenož řudžo, ale řřot teř w řum řamym řumje wōž pšedew-čyma. W najeřředě pšedčerženōčij w řum řamym řumje řudžo a wōřty a řone a řrawy a řořa ř wōwž řubla a wšđem je řam řerje. Wě řo, řam řamych řřow a řřidow abo řōřow abo řowpřadne wōřby njeje, na řotřiz řim řy řmwenim. Ženičte, řčtož řam je, řo řwōřte řřimjane řakředje řa řutu a řorno a řowm řōřba řa řřot. Řudžo řebí na řamem řub pšedřerija a řam řeřđa a řwa a ředja. Šřyž řeho dla čřitajm, řo řaria nardžebene řřobřitla do řřoba řolōži, řha řebí řeho dla řyřčej njerčebamy, řo je wōna w řotřiz řwōje wřřowňowanje řyta. Žeř w řřym řowym řestamēnēje njeje řeč w řřobřij, ale wō řowpřde. Řaria je w řowm řyřa a w řakřim řeřčej řřow wōpřandje w najřřmarřidče, řčtož by dječju řa řokřeku byřo. Řřidřidže řřenša řo dječji do řřoba řtadu abo na řub, řiž na řamjenjad řeři.

(Přetacowanje.)

„Řomhāj Wōh“ je wot něřka niž řenož pola řtupje řuchownych, ale teř wě wřšđch pšedewarňjad „Šerř. Řowin“ na wřach a w Řudychřinje dořtadž. Řa řakřtwōrčž řeta řlaczi wōn 40 ny., řenotřlwe čřiřka řo řo 4 ny. pšedewawaju.

Žwocawit.

Njedžeta	Řat. 24, 37—51.	Řef. 4, 17—32.
Řōndžeta	Řan. 6, 1—15.	Řef. 4, 17—32.
Řutor	Řan. 6, 16—27.	Řef. 5, 9—14.
Ščřjeba	Řan. 6, 28—59.	Řef. 5, 15—33.
Ščřwōřit	Řan. 6, 60—71.	Řef. 6, 1—9.
Řřakř	Řat. 25, 1—13.	Řef. 6, 10—24.
Šřobota	Řat. 25, 14—30.	Řef. 4, 14—5, 10.

Bomhaj Bóh!

Číslo 10.
13. mэрца.

Četnik 2.
1892.

Šerbičke njedželiske kopjenka.

Wubawaju ho kózdu hobotu w Šemolerzj knižicijščerzni w Wudyščinje a hu tam doščadž sa šchwórtkétnu pšchedlatu 40 np.

Reminisere.

1 Tekalonistick 4, 7: „Bóh naš njeje powołat k nježitošči, ale k šwjećenju.“

Brenju njedzeli póstneho čjaba štyšchadny je šwajtneho ščenja, so je ho tón knjes Jezus, prjedny hačž je jeho čžert špytowat, 40 dnjow a 40 nozow poščit. Tého dla a so by to wopomnjenje škrystušoweho čžertjenja jim tež šwontownje šwědomnje bylo, maju našti tatholjšy hobu-šičelščenjo sa nusne, w póstnym čžaku ho poščičž t. r. ho wšchěch wošebniščich a pšchede wšchěm mjašowuch jedžow wostajičž. Nam ewangelškim drje to šotalane, ale tež wšichajane ujeje, pšchetož my š Lutherom prajiny: „Poščičž a š čželnym wošchjom ho pšchitowadž je (drje) pšenu, (ale tola jenož) šwontny škut abo pocžint.“ Nusnišče to wnutrobne bobučščenjenje š našchim wumožimtom, nusnišče to šchizjowanie našeho štareho šadama je wšchěmi jeho šlymi žadoščžemi a lošchtami. Š nutroščžem wšcho wopomničž, šchtož je Jezus sa naš čžinit a čžerwit, a je šwěroščžem ho wšchěho wostajičž, šchtož je jemu njelubo — to je prawe ewangelške poščenje.

Čžehož mamy ho wostajičž, nam našcha dženkniščja epistola šjawnje praji, mjenujzy wšchje nježitoščže. „Bóh naš njeje powołat k nježitošči, ale k šwjećenju.“ Bóh je čžisty a šwjatny, a Bože džječži dyrbja tež čžiste a šwjate byčž. Doležž šmy š Božeho roda, dža dyrbjala nam wšcha nježitoščžerunje tal nješčičštojna byčž, kaž je tralowštemu džščžem nješčičštojne w proščestjej draščžer šhodžičž, haj ta nježitoščžer dyrbjala nam njemožna byčž,

runje kaž je rybčičžy njemožno, měšto w čžistej wodže w pštu abo blóčže plowadž. Jezus bu našchich pšchšupjenjow dla šranjeny a našchich hřešow dla bity, teho dla pak je jeho šchizž na Wolgadž wulke praščestje šnamjo sa čžlowšestwo: „To šym la tebe čžinit, šchto čžinit ty la mnje?“ A našče wotmolowjenje dyrbjalo rečadž:

Ja pšchibiju ho hodu
Na šchizž, so wumru š tobu,
Te čželne žadoščže, te njestšowam ja šebi;
Šchtož pšchčžiwne je tebi,
To mi ho wjazy njelubi.

Našpšchčžiwnišče pak hu temu šnjesej po dženkniščim wulkadženju šwj. Pawola kurwarištw a lašomštw. „To je Boža wola, wšchje wošwjećenje, so byščže ho wostajili kurwarštw a, a so by niščto šwojeho brata w žanej wězy nješčšchčžeróčžič a nješjebač; pšchetož tón šnjes je šudnit, kiz to wšchito wječič.“ Pawolowe napominanje je tež sa našch nješčičšči čžadž jara nusne. Pšchetož š tuttmaj hřešchomaj šteji pola naš šle, jara šle. Štoro potojža našchich mlóadženzow je ho hufto hižo w šožnych letach womajala š čželnymu hřeščami. Šchto džže te holzy ščičičž, totrěž hu ho do štarščiškeho domu wróčile, kaž Dina do domu šwojeho nama šatw'a? (1 Wóšj. 34.) Ale hiščže hubjenšči hačž woni hu mušojó a žony, kiz hu šlubjenje pšči šwj. wóltariu Wóhu a družem dželej date lamali a čželo a buščy š mandžštwóšamanej womajali. A tola runje te hřečži ho wot Božeho šlowa jara šurowne šahubžjea: „To dyrbčičž wy wjedžičž, šo žadny kurwat abo nješčisty nima herbštwó na

Khrystufowym a Wożim kralewieje." Tak wuczi nowy kaj stary jakon. Rak swontowne a swierciane pak je roz- budjenje nęczijschego hwieta pšchecziwo tutum hrěcham. Šchtož je pječz tolerjow kranj, tón so czejščo hudi a hřosta hačz mandělstwomamat a sawjednit, kotryž je žytc cšlowješte a hwojžone žiwjenje sfaizl. To durbj bo bórny hinal cžinicz. Šchtož je hrěch a hańba, durbj bo tež taf mjenowacz a so jako hrěch a hańba wotwotuczičej. Hwaf, hdyž tajfe pšchestupjenja hiščce bole pšchibjeraja a hjawne ludowe hřewdennjo so bole a bole potupi, dha so naj- lepšče mozy najšchego luda šahubja, a tuton hrěch cžechnje druge hrědi ja hovu, a Woži hřew pšchidnje a na š. Šchestu kasnju pak sčěžuje hewma a ta so w nęczi- šchim cžahu tež wšchěnje a hjawnje pšchestupuje. Haj wšchaf, kranjenje šame t. r. nudsobnywanje do bližšchego doma a gwaťnie rubjenje jeho wobhędženjewa — to drje so wot nětotrehožtuliz cžešneho muža šazpiva a šahudžuje. Ale na witađy pšči pšchědawanju kruny abo konja druheho šjebacz, abo w hřlamadž i njepranej tmoreu abo i pšch- estupjenjom bližšchego pjenjety k hěbi sčahnyčej, abo pšči wupožčowanju pjenjefow hřubdyh ludžj i lichowatičej danju wufuščaz — to cžinja druhdy najwobhěbnijši ludžo a pšči tym hiščce męnja, abo to njeprawe mjeje. Šte plody witađy njeuwostaruu: mo banterotach, šamomordarštwach, křoh- njenju, šastuje a t. d. mōžefsch nęcž hōždžiči džen hřyščecž. Pšchetož tón knjejs je šubnit, kiž to wšchitko wječzi.

Tcho dta, luby šcheczišjano, cžejšch-li jow cžahnje a tam węcžnje štožowany byčz, dha wostaj šo kurnowčštwu a hladaž, to njeby hwojšeho bratra w žanej wězy njeprach- trōtčizil a nješjebal a so by, šchtož by hižo kranj a pšch- estchiwit, to po mōžnošej šašo wrōčizil a šarunak. To by prawe a žohnowane pošejenje bylo, i tym by hwojowemu cžetu nęščto wotečahnyčej. Ale to je cžejščo, jako pšči bližje šo mjaša šjērčecž. Knježe Žesufšo, kiž by ty ja naš wumrjeł, pomhaj nam k tajkemu morženju najšchego štareho cšlowjewa!

W Strašburku na našepjad,

abo

Wōh ma spōhi dobre, cšlowjek hřušo djimwe myšle.

Ra hěrbiti wot A. Škr.

"Ty wšchaf mošch je wšchěm prawo, Handrijo, jemu ja prajacz, „ale šaf cžejšch k njemu do dalešeho Strašburka pšchidnič?" Wo to šo mi ty nještaraž. dobra dala cšlowjetej hřušto w nozy je španjom pšchidnje. Dženš durbju hřiwilu do męšta dōičic, tam čhu potom wobladač, šchto by ho hōdžilo ja njōž cžinicz. — Duž hudi tu w Wožim mjenje, Lena a šchtož budješch hdy wo Handriju hřyščecž, myšt hěbi hōdci: Wōn je hěbi wšcho to šam po hwojzej myšt wuwieł. W jeho wutrobie mjeje ženje žane ludanje byto a na hwojšeho pšcheczičewa tōn šobyl njeje. Šsano mi Wōh lubu knjejs k wšchěmu hwojze žohnowanje pšchidwa, so ta šta wěz dobery kōž wōimje.

Ra to mi Handriju rukta do a cžyšchde mi hiščce nęščto prajicz, ale hōšly jemu do wōčow štuwicu a wōn počja i hřubomaj tšchepjecz. Tajšile ho wōn wole mnje wobročiz a wunōdže šubnatajo je štwy.

Ja bęch tajto wurudžena a wuřyščena, so hěbi njemōžacz do- myšičic, šchto čhyt wōn šapocječz, pšchetož šchtož ja šam na hwojze wutrobie wufku šrudowa, tōn tajšile hwojzu wutroba wšchu nęšowu drugemu wotewri, abo hěbi ju pšchecziwo wšchěm druhim šamšje, a hěbi pšči hěbi jeno šam na ho wuřil. — Handrij ho w nozy šašo k nam domoj njemwōrčiz. Wōn bę do męšta wotešch, šo tam do wōjowat pšchidnič, do teho hameho regimenta, w kotrymž bę Jan, a hižo najajtra bę wōn duzy na přecził do Strašburka. Pōhěmit bę jeho přecz cžahnučej wōdžaf a bę tute pomwēłč šobu domoj pšchidničej, wšchde teho tež Handrijowu „Woženje", i kotrymž bę nam wšchěm daš „wjele dobręch" prajicz.

Šlej, Šanjšta, kaja je mēt tōne Handrij lubošč. Tafe jeho lubošč je wotrawōdže šcheczišjanska lubošč, a ta je hřušička, dylji šjercz; haj wjele wjele hřušička je wona.

Nęštle haffe ja promje ja tym pšchidnječ a jemu dorōšmich, šchtož bę mi wōn mjeřoj předy prajit a pšde cjo bę hěbi wōn wšchit hřamach šwjateho Pawola na Romič (šlaw 9, 3) w hwojze bibliji wōšebne šamcšchotaj ščinit: „Ja šum hěbi požadał, jo duž ja polkaty był wot Khrystuřuša ja hwojšich bratrow, kiž šu moji pšcheczičewo po cželē." Nęštle hama hěbi poroři cžimach, jo bęch na wěch hwoje škoma bole nješchōwowa. Ale hřio hē i tej wězu pōdže, a Janowe nješboje njedašče šo wjezy wrōčicz.

* * *

Wōšluchaj mi nęštle hiščce hřiwilu, šchtož čhyta cji dale wo tym wurupwōdčej. — Ščanu cžah bę nimo. Dae ščyž bęščtej šo wo tym minkej, jo bę hō Šcheczišč Jan do wōjowat pōdč, a nęščje pol šta, jo bę Handrij wot noč mješico wotešch, duž pšchidnje k nam pōšmit a pšchidnje nam šahglowanj list. Ja bo štrōžich, jako mjadch jōn w rukamaj a pohladach ja tym, na šcho był tōne list pšchaj, — duzy pak wēdžich, jo je tōn list wēt njeho, — wot Jana šamčeho. Nęštle čhu cji jōn wuczičacz, Šanjšta.

Štara Lena domaha hěbi wemolu do šata, wu- wēže i njeho hwoj štary šamoleny Janowj list a wotwoli hěbi jōn. Šajpera bę wšcha rozšmęčžena, pšmitki wšch wužōštjeme, ja a tam bę pšmitki wumalnjemy, jo nje bę wurpōnacž, šchto bę tam wot Jana nędby napšane byto. „Wōh wē, šaf wjele hřyřow hřam na tōne list wuroniti", wona praj, te wjele hřyřy šu te pšmitki pōšjete, ale to wšcho njico njemōž. Tōne list ja wšchōn i hřowj wē. Lena bę, jako Šanjšty teho praj, wšcha šchōčžena, ale bōřly šašo k mozym pšchidnje a cžyšchde Šanjšty počecž tōn list wuczičacz, ale pōdarmo. „Aš", wona praj, „šajta mamy tota my cšlowjefoju wutroba pšče wšchu mēru šchobli a ja bō šajšlawa. Wšchto je šo tam wšcho to po Wōzej wōl štao, a Wōh ma špōdži dobre myšle. Ja šum ho wjele bēdžija a čhu je hwojzim mōdženjom dohřa, ale moja šohřewjena wutroba čhu mi pšchego wšcho šoje wēdžicz, njecha mi wšcha cžeha wōščacz a cžafacz, „lo mōhla šo pōšhynicz". (Pōtkracžowanje.)

Našha nadžija.

Wo nęšmitim.

(Šchōčženje.)

Hdyž nam Žesufš tež dnja hwojšego šahpšchidnjeňa uješpōstaj, je tolo wuine, so na šmanjenja cžaha šchžujemy. Břenje imajo, kotrež je nam wōn dał a po nim tež Pawoł a Šwenjenje Jana, šjeji w tym škowie: „Ewangelijon durbj předy předomane byčz pola wšchitšč pōšowom." Tuto imajo šo nam, došfž bęchu našchi wōtžojno nędby pōhanoj, pšchde wšchěmu druhimjo do wōčow hřewčiz a wotrawōdže, to je k mērie pobabne, so budje šmano, předy hačz hěbi myšliti, rěčacz wšch: Nęšto je ewangelijon předomane pola wšchitšč pōšowom. Ale tola pšči wšchitšč do předka froženju štkowanja mišijnštwu nęšto hiščce šōnž njewidimj, jo mōhlo šo bōřly prajicz: Nęšto je štkowanje mišijnštwu do- tonjane. Ščaz runje je šo wjele štao, dha tola w pšchidranuju i tym wuřim nadawom a i tym wuřim dalošim polom, na kotrymž ma mišijnštwō hōšle hwojze štkowanje šapocječz, hiščce wjele njeje.

Tym wucžimowam, kiž šo Žesufša pračahaju: „Šdy, Knježe?" jako Izraelit durbjšeče druha šarōčiz bližšaha byčz. Šchto dha durbjšeče jich trōchit byčz, hdyž bōdže templ, hřwatnjata Wōza, wutrupjenje, hdyž Izrael jōdnj lud wjazy njebudje? Ja hěbi myřly, jim bu šigowz trōčstwanje imajo (Mark. 13, 28). Šuf, 13 je šigowz wōbras Izraelšchego luda, Mark 11 wibjadu wucžimowiz šigowz wuřimowčej i šmanjenje, šchto budje dōit Izraelšchego luda: to bęšče, šaf šo šda, na najwšchšch 2 dnje, wředy byčz tōn šbōžnit te škoma Mark. 13, 28 rěčjeha. Tōn šigowz, kiž šašo wōtmōdž, je tež Izraelšit lud a šbōžnit wēdžicz tōn cžah: „Wēščje wy, šo šetni cžah šlifo te?" Tych wšuwolenych dla, kotrychž wōn wuřiwil je, je Wōh te dny šuda ša Židowu a Šerulowem pšch- trōčizil, hewaf njeby „šobny cšlowjek šbōžny był" (Mark. 13, 20). Izraelšit lud by hewaf pšchew šubjenje Wōze wutrupjenje był, ale teho šlubjenja dla (Romit. 11, 1—7) je wšřit šo šjērčaz (Rom. 9, 27), a i tuteho šlyta budje šašo jako lud poštanycz. Šigowzowa hōloša šašo wōtmōdžiz a budje šašo šiteže puščjecz. Izrael.

budje pónacj, do toho hu kafati a ho t hwojmju Mešiasiji pšidobročiczi. „Zat mu, hduj widbicz budzjece te wozjo ho japočekaj; dha staće. To Woje traletstwo biće je.“ (Lut. 21, 31.) A to budze ho woje. Pšidobzi, hduj tež itračsti lud mot wotupnjena Zerulatema jako lud wdujz njeje, — jako įplah je hwojmju wałkajenje. jako „roba“ hduj smenat zat prajci, nješidbje, domiz Woja raba do nad nim nedowojelni. Tak je Mart. 13, 30 tročtat wucjomimam datu, kotryž bebi jako įraaitiojo žadaju, ho wotbudu, kud nob Woja wogladawati, ho pohorškomati. Ale hdy ho to stanje? Mož je wešto, to ho stanje (Mart. 13, 31), tat malo može cšlowiel hionicz, hdy Woja įkřudna pšidbije (Mart. 13, 32). —

Pšabanam budze wawangelijan pšedwane, įraai budze ho t temu knjelej wotbrocziczi; a něšto težeje šnamio: W kšelecijanijawje budze wukle wotpadnjene (Mart. 24, 37). Šdže my něšto stejmju? Wdy widimym w kotrolstje žurwi pšedwotbroczje wošiteje wewoľeje pšidobročaczi, kaž jo hišćaje pšed 40 letami njebudimym a wožne meit. Wdy w ewangelijske žurwi widimym, tat bebi ludjo, to hwojci myšli wučbuo Křtyřtuhomju pšedwotwuzija. Wdy jich wjele widimym, tiz hu pat linoz, pak nješćelawoje ewangelija. Tak je na cšaju? njewidimym dha hišćaje, my hary blisotowidžaj, ranjež bebi wušitum, to mamy dobre woćci; ale, lubi kšelecijanjo: tat stejmju přezdja w našim cšaju? To semite župšenje, kotrež jenoz ja widowanym teje, kotrež ho šfónćenje wjazaj wušće teho pšedwotbroczje nješto, štož ja na semu wuzimawcz a nahrabacz, je natkrowoće. Kaš t wami teje?

Zat baloto hišćaje pšidubje, so njebudja cšlowjejo wot niežeho wjazaj niczo wjedzecz cšuzje, šhiba wot teho, štož moža i woćemji widecz, a potom budje jim něšto date, štož budza wetic, a pšidobročaczi durbjeć; doleż jo i woćemji widza: „Zečti budza na pšionzu a na mežozo a na hwešbod; a na semu budze ho ludjem šifioć, a njebudja wjebič, štož cšimzi.“ (Lut. 21, 25.)

A potom budze ho dowojelnic: „Nježo a jemja budze šahimuc!“ Ze dha to tosta dšwina myšl, so budze janu našda semja šahimuc? Za bebi myšli, woprawdže nidšto na tym nješćelawje, tiz je bebi įzeta myšle mo tym cšim. Ale šdzo potom? byrbi potom wošto t fónze bycz? Wšča krajnošč, wošto wawanjelstwo a wedomuwošč, wšitřto, na cšim hu ho woćež, wutroba a rojom wotšćawjele, durbti do niežeho šahimuc a niczo wjaz njeje, štož je byzo? Šdzo je potom žla historija cšlowještwa byta kaž cšwila a pradž bjez pšoda. — Woľečty ty wetic, to Wš i tym wofantuje, so praji: Wt je zel, to hyn semju šworic, ja cšuz ja šanicicz a šenje wjaz njeje nješworic? Ne, želuš, tiz fónz tutej semji pšidowojeba, pšidowojeba tež woćene traletstwo Woje (Mart 13, 31; Mart. 25, 34-46) a wón rečzi to wumozjeje šlowo (Ši. 3, 21, 5): „Šlai, ja cšimju wošto nowe“. Ma to hu japočtoli hwojju nadžimju šititi, ale Wšokel, tat wjele kšelecijanow tuteje nadžimje wjaz njeršomji! Wawoť wjedzjele (1 Kor. 15, 32, 58), to by wošto djeťanje na semu podarom byto, hdyž nješto jenoz na tutu semju wušćicz, na kotrež nješćera a hšubnjstwa fónza njebudje, domiz nješćeraje, a kotrež šćidobu ho wušćiczi nješćada, předy hacz to šadobno njebudje překřačnjene do nješćadobno.

Dženšitidzi džen pat je wjele kšelecijanow, tiz na šlubjenje pšidobročnje noweje štworbje bebi nješćemji. To cšimja, kaž by ho na semu Woje traletstwo šćimiczi durbjato a jako durbčiti my kšelecijanjo našdemu knjelej žylu semju t nobomaj potocič. To pak wječe t wopaczimym nadžimam a šadobam a šfónćenje t hšćekum šamofšebanju. Društ cšimja, kaž bychu tu jenoz teho dla na semu byti, hwojju dšudu do nješćej pšidnjelcz. Wdyž pat ho wešto byto, to ho horješćacija teho cšela nadžimja, jenoz wo nješćimertnej wušćiczi rečzi, mešto teho so wa pšidobročnom traletstwe jenoz wo šadobnjelobanju šemřetecz pobóžnym pomjedaju, dha mož a jaš-wošč šławjenja Wožeho do šlabych, nješćajnych cšlowičič šonow wofšobnje, kotrež moža drje wutrobu hšuc, ale tola našče woćež nješćajne cšimja ja to, štož na semu cšimim a dočćakamy, a tež ja to, cšebóž mamy ho na fónzu wšćitřič dnjow ja ho a ja žylu štworbu nadžecz po Romš. 8, 18-25.

Se šlubjencho kraja.

(Šćenjeje.)

Žylu dom rózki a šlotaj nješu. Duž ma ho na jich štworbjež pšedbe wšćem dšawacz. Ša rošnje kamjenje ho napšćelče bjerjejo, tiz nulcz i pšidobročny kamjenjo bebi wušćoli. Róždy kamjei ho ja to nješćodzi, a něšćotřitřit kamjei, tiz be ja rózny kamjei šlabam, ho na wšćem pošćedu tola šćimicje. Duž

šćihow knjejowe šlowo křowimych: „Kamjei, tiz hu cšeblojo šćimiczi, je ho rózny kamjei šćimiczi.“

Wšči hwojčenju domow, předy hacz ludjo do nich šćeljemju, je ho waidnje šćeladžo, tiz naš na cšaj wučzěnjene įraaitřič dječci i Ewyptowškeje dopomnja. Wšćed něšto letami gumešiti šćeladžo ewangelijske wočady w Wěšćeljemje hwoj dom hwojczelche. Do tuteho wučzěnjena nicšto w domje bydliz nješćeme. Ša tuton hwojčenju dmeju šćeladžo rešćelje. Křej bu do šubodja pušćčeno, a i cšćelřtom, tiz bu do křew tykajeni, beču wšće durbje a přobi a wudwjerna wotwomazone a to w podobitnje šćidžo, kaž je to pela kšelecijanow waidnje. Potom šćelje pošćenjeje a šćiwotazna reč wo šćiwje: Šdžej knješ šćej nještati, tam dšćelaju podarom, kotřiz ju twarja, šćelawošč. Wubawebanjy wotwoblerjo to šćelawoče waidnje wotwomazeni duri i šćewju runje tat wotšćelžubja kaž kšelecijanjo, jen so pšči tym inamjo šćidžo njećimja. Ale šćho ma to waidnje na bebi? Ludjo hu teho wmenjena, so šćozny nomu dom bebi hwoj wotworb žaba, hdyž ho předy na horčaku šćewmjenje waidnje i šćewju šćeladžo njeje. Wš hweat i wšćotřču pak hšospo ala hšopřodacz abo dšćejo wumrećez durbjajo. Duž drje ho na tym dšćelawcz nješćebdi, što je wo powotřana nešćubřčeho pašah wjedjenje; pšćetaz wošto dopomina na wučzěnjeneje i Ewyptowške, šćez Wšćajš t lubej rieknu: Žon knješ pšidbje wočotom a budze šćaj Ewyptowom šćiczi. A hduž wón budze wdućez tu křej na tym šćewmjenju a na wotworbaj wudwjernomaj; dha ton knješ nimo tyž durbjow pšidbje a njebudje šćeladžej pšidbacz, do wšćidž dšewu pšidbicz, waš šćiczi.

Domu, wšy a wšće nairadžo na wšćofe hšćiti a hory twarja. Wot tam kaž wšćofe hšody do pšidbneho kraja dele šćeladju. Žajte mešto ma ton knješ na myšli, hduž je pšćiruna dšćešćom šćiweta, kotřidž nješćelje šćodjenje durbti ho pšled ludžim hwojcziczi a nješto potajne wotšćez. „Wšće šće šćiweto teho šćiweta; wešto, tiz na hšorje je, nještože šćiwone bucz.“

Šćizje šćiwelche bytla moju wotwoblerjo Walešćimicšič pšćewojnom, tat nješćewomaj „šćewoinjo“. Šći nairadžo je hwojmju prawotřom Abramom dšćerza, tiz je tež něšby, runje kaž dšćewnišći dšej wšćo, w šćanadž (šćelach) bytla a je hwojmju šćiwetami tam a šćem wotšćo cšobah. Tute šćany na dšćewnjajnych žeršćach wotšćowcija a hu je šćwřtawom a šćiwotřimiczi t semu pšidčizimje. Wšćidžti žadny njeje, hacz so može muž nutschko runje tečez. W tutych wšćidžich šćeladž pat bebi šćewoinjo wošto rjenje naprawicz wjedžba. Wotřimje ho pšći pšides šćan něšćaj rub, šćwomem je i tym nowa įšćiwitřiza hšotowa. Wawotw a šćiwšow a šćiwom šćewuina njerjeba. Rub ho na semu wušćelřte, a ton semu wšću domjajo nadobu įalutnje; pšćetoz na nim šćewuina je a šćedzi a teži a šćur a šći. Pšidi tym je šćewuina šćewoinjo a njeby i nicim tutu šćiwje šćewobnoe žimjenje bebi wumemiti. Šću něšto wšćiwšćizjo wošto šćiwje wšćiti wotšćewne, dha ho te 20-50 šćanow šćiwotřorbju, na šćamjele (wješćubdu) šćeladžje a žylu šćot šćewuinoz ho dale pšoda, hduž wjazaj wšy a wšdy ja hwoje wotwaz a šćy nabešćje, runje kaž hu to hwojcziczi wotworbjo Abram, šćaw a šćaw cšimiti, tiz hu je hwojmju šćiwetami žylu šćubjenu kraj wot Dana hacz do Šerabju, haj hacz do Ewyptowškeje pšćeladžje. Šćewšćidž ho tute italy a cšornych šćiwšćez šćiwotw akaj a hu tat šćur, to ani šćurki wšdy pšides nje nješćebje. Tež japočtoli Wawoť je šćelje ruby ja šćany dšćelcz, i cšimž ho pšći wšćem hwojmju mišćionšćim dšćele šćam žimješće.

Zota wotwoblerjo šćawana jenoz w kamjentnych domach abo šćanach njebudja. Do žylu wšćah tam tat křezje na hwoj dom wšćawani nješću, kaž my. W šćezje wšćimni nimalo wšćidžaj hwojju wšćew wotwuladže, tiz je potom kaž wotwuladž, a ho do potow, wjež wotwuladž a wotwuladžow podadža. Tom potom šćozny, kaž raš šćiwate pišmo lubi, pot hwojmju winowym pšćiwom a šćiwom hšedzi. Šćewšćidž ho šćedju šćelje šćelje i šćawšow na potu abo w šćiwšćoz wawarzi. To je potom šćelje bytlo, kaž moju je šćiwiti a šćy a wšćofe. Šćewšćidž šćeladž hšewo njeje po šćiwiti wšće pošćenje, doleż ludjo i wotšćah šćiwich domow bytla, ale wjele bole najwšćidžje wješćelje. Pšćetoz najkřawšćidž ho w cšiwšćich krajač bytli pot šćelajny šćiwomz a najkřawšćidž ho teži na šćelajny domitru w šćiwšću.

Wumozřćiti šćut mowřcho šćidžja.

Šak je tuton šćut našak.

21. šćeptraba 1877 wotně šćat Lukcz Rošćat w Šćewju šćawnu šćewomadžimnu, hšćez dšćuzdu radu šćawomacz, tat ho naj-šćezje pšćezčewto wotřitřit dšćej. Wšči wotšćawnjenu pšćeladžje

prichitomych, so bychu schwojzajste towarstwo i saniehanju wšedch wopojatyh picow latofiti.

27 muzow ho na tole pšcheproščenje sjeednoci a wiaču pšchislušchonej na ho, so chycchu i Wošej pomozu ja postajeny cjaš; ho wšedch wopojatyh picow sšeržeč (i wšwicajom pšchi Wožim wostajenan a na lesarjomu pšchiclanju) a pšchiczejom njemuzitwemu wuzjanjom tych banych pola družich wojowac.

Š tym be ho towarstwo latofito a je ho wot teho cjaša pšchego dale rosšeršiciko.

Wyhryže ho šromadnje pšchiczejom wšedem wopojaju beđuje, bu dale i temu wjedžene, so ho na wumoženje jenotliwch picow du. Žeho hobotwau su tož šimliti šamaritižy, kij ho na bitwischęzo žimjenja podawaja, so bychu wopory palenzehogo rubježanija a mordarstwa wumohli. Tak be towarstwo ja za pobodne na šchwajzariste towarstwo czermjehene šladžo, kij je ho tej w Genfu a franzejomy wojafow a jich wotšladanje latofito. Wšchitzy doščuzeni wojazy budja šnamjo tuteho towarstwa šnacž, beču wobalču i czerwjemyu šladžom wokolo ramjenja. Wodobnje wumohli beču towarstwo šeržeržiwosče jačo šnamjo modyri šladž na bečym potu. Mōžnje je wone pšchiberafo. 30. septembra 1888 wobšteršecje i 208 towarstwom w meščak a na wšach. Šsobulitawom a pšchislušchawomarow be 6513; a wot tych 5510 w Šchwajzarije, 300 w Němiskej, 405 w Franowiskej, 272 w Belgiskej. 3357 parščonow beče šlaw šerženja wot wšedch wojowow podpšchito, so bychu pšchislušchewo šnamjo picowow popšchliti, teho runječija cjinicž, 2185, so bychu ho njemerehno picja wostajiti a 971, so bychu ho pšchib štrachami žiwjenja w forcimach wobarnowali.

(Pšchekawowanje.)

Nowy katechismus w Franowiskej.

Wšaš knjež je tych hwojich napominak, so bychu na šnamjenja cjaša ledžbowali, je šesnali a šromajeli. Tež w našich dnjach ho wšchelake tajke šnamjenja šedobaju, kotrej njeje czežo hudyčiz a je po jich waldžuju špolnacž jačo čorne njemjedrowe mōrčete. Šak daloto je i njepšcheceljstwow pšchiczejom Wođu w Franowiskej pšchidščiko, nam jedyn katechismus polaje, kotryž je ho pšchib wšedcho letami wudač, i kotrož durbja tamne džeči wutwucy a beču podščo a latofč hwojije nabozžuju twarič. Wšimny w tutych knižkach praščjenja a wotmolowjenja namawajom. Wšimny šnodom přeništom. Praščjenje: Ščo je Wōh? Wotmolowjenje: To ja njewem. Ščo je šwet štworiti? To ja njewem. Š wotkel čłowještvo pšchidžje? To ja njewem. Wdy je čłowjež našak? To ja njewem. Ščo budže i nami po naščej šmjerceji? To ja njewem. Wjedbanuwočje ho ty, hdyž ty to njewedča? Wdy ho njetrjebamju hōibowawoč, to to njewem, ščtož njeje žadyn čłowjež wjedžčej mōšč.

W družim stawje ho potom dale wo tym reči, kak hu te wšchelake pški a šwerjata nastake, kak je jena družina i družije wuščta, a kak je ščončnje i tutyž pšchego po rjabu do přebda kroczajuch družinom čłowjež našak (po wučženym Darwinje i wopazy). A něto pšchidžje to praščjenje: Ze dga tawo wuščta jenož hōn jenožo čłowječa? Wotmolowjenje: Ně, to je nam pšchis wedomnošč dopofajane.

Tam šwiotemu Wojemu pišmu wērič njehodja; jow paš ho žyle wjedže na čłowitwu wučebu špuchčija, tola je werno, ščtož šwiotate pišmu wsoji: Šaklaty je tōn muž, kotryž ho na čłowješom špuchčija a djerži czežo ja hwoju pomoz; pšchetož wo našich dnjach je ho něto wupofašako, so je tōn profesor (jedyn wučzeny w Jenje), kij je tamne mēnjenja wo naščozju čłowječa postajiti a dopofalačje ho hōrditi, najwjetšiji ščak, so je i wjedženjom kje pišak a wopaki wšchelake wēny ryšbowak, jeno so by jemu to wščo i jeho postajenjam trjechtio, a jo je ho mačo wo wernosčej štarak. Tak je šako runje nanowpak, ščtož tamny franowiski katechismus wučži, pšchetož to, ščtož čłowitwa wedomnošč wuczi, to je njewēšte, a wēšte jenož to wostanje, ščtož šwiotate pišmu wuczi. — A wobžarowanju hu jeno te wbohe franowiske džeči, kotrejž ho i tajkimi šwajnyimi žemi wot hwojeje mōdobočeje šem špčja. — M—.

Š tajšej mēru wny mēričje, i tajšej budže wam šako mēričene. (Matth. 7, 2)

Wšestajšiti traj deje je cji deje jnaty; wōn f Wruštej šluscha a bečeže taj wšchite družje provinzy ho „trajnych hudyšiwow“

dželeny. Žene i, nič bu do mešta Wodčum položene a w tym je ho w l. 1790 ščedomoze šlako.

Ženemu burje bychu jedyn džeji wšchite jeho kubta wot hudyšiwow rosšchidate. Wōn bečeže bohōty muž byš, wuškli dwōr a wjele šfotu mē; ale i nim bečeže do šofu ščto a něto tak daloto pšchidščio, so durbjeche ho jemu wšchito pšchidščak, so by ho wo wōžnosčiji dech šarunak. Ša dnju, hdyčje ho to wščo rosšchidawajče, beče jara čoplo. Wjele ludži be ho šelcho, so bychu to a tamne tunjo šupiti. Wō štwije be beče tužo a teho dla hudyšiji, šalofiti wobšamfny, wonka to pšchebadžowanje wotdžerječ. Wōn hwoje ščido da pod ščofoboty ščtom štajic, a te družje šmachi ho tam tež šlowachdu. —

Wēdže wof hōjnitki to pšchebadžowanju ho wotbywajče, wotom šomijar pšny, kak wšchitzy hwoju hromadu ščtajo beču něšto ponjedaju, wšchelake šamjenja cjinjo, tak by rječ, to bychu ho džwiti. Wōn i rosšchidawowanjom pšchesta a ho woprača, ščto je pšchicizna njemēra. Š wopredča jemu ničto wotmolowjenja dacz njehodaje; po m.čej šchwizy ščarjomu mušič ščidowaje wotmolow: „Knjež šomijarje, hdyž wy nětole je šudništim pišjarom tudy šwohy teho ščotoma hedyčje, nam do myšterow pšchidžje, so je ho pšchib 15 letami na tym šamym wēščeje to šamo šlako, šwohy teho šameho ščotoma, w tym šamym mejškim mēšagu w tych šamych wobšteršiwocach bu wšchelaki grat teho šameho dwōra pšchidaty. — Něčičiji bur tehyž tuto wobščidžiwitwo nastupi. Žeho mōšč, kotrož bečeže wozjy šet i wudowna buča, bečeže ho šako wōženita a jemy muž, tež wudowoz, wēšeteče jenožo šyna i přemehno mandeljstwow. To šakto jejnemu prawemu šwnej šlusčelchje, a wona durbjeche, jačo ho družji kōčjo wozeni, šapš ž; teho wōdnaka ščajnicž, so mōšča wšchito hwojemu šyne, hdyž budže pokolnēto, šako prawje pšchepodacž. — Šako něto tōn šyna pšchib 15 letami tutōn dwōr na ho wja, něštošlaku wōbrachowma, ščtož tam w šapšifu wōdnaka ščelječje; pšchetož ja žona bečeže šako wudowjena, a wōščtož njehōža mēta, a teho dla wōročjo pšchidščija. Žejny šyn pažake šakšody czerčiciji njehodaje, ale džyžje wšchito šarunane wēč. Wōn be njepšchilny a wōtry pšchiczejom hwojeji mačjeri a ju tak čiwilowalchje, so tež durbjeche to na pšchebadžowanje dacz, ščtož be jej wumješk a wot družehgo muža lawofšajane. Ža žane praščjenje be štrony mačjerje nicjo njepomahčje; šamo jejne šufnje a te pōšchidščjo, i kotrymž ho wōdžewoščje, bychu pšchidate. — Žejny pšchidžodny šyn, kotryž šako wotročč pota njeje šlusčelchje, ho nad nej šmilit. Še hwojotini šibale šakšajnyimi kōščakami wōn drohtu a pōšchidščjo šupi a hwojeji pšchidžodnej mačjeri šako bari. Žejnemu njepšchitwemu prawemu šwnej pšak ho njeje derje ščto a tuto dž-nhichde pšchebadžowanje je prawe Woje šapščajenje tamneho žolofšneho mēstfota, hdyčje je ho šyn tak pšchiczejom hwojeji mačjeri pšchidščelchit. To je, wo ckinž my ščes ščobu rēčadžomy.“ — Tež družje wōšchēdčjadu, ščtož be tutōn mužič pražit, a šamo tōn muž je šudnitwa ho teho wšedcho dopomnicž wjedžičje, hdyž bečeže tehyž pota byš. — Rēmolečje ho, Wōh ho njedo ja šwēdž mēč! Žajšim dječjom, kotrejž hwojeju šarščejju njecječja, ho hōjo na šemi jara wudjenje dže! — M—.

Reminiscere.

Njedžela	Mat. 25, 31—46.	Šeb. 6.
Pōndžela	Jan. 8, 46—59.	Šeb. 9, 11—15.
Wutera	Jan. 9, 24—41.	Šeb. 7, 11—28.
Šerjeda	Jan. 3, 17—21.	Šeb. 8, 1—13.
Ščtwōrčk	Mat. 26, 1—13.	Šeb. 9, 1—10.
Pšak	Mat. 26, 14—30.	Šeb. 9, 16—28.
Šsobota	Jan. 13, 30—38.	Šeb. 10, 1—21.

„Pomhaj Wōh“ je wot nētki niz jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wšedch pšchewarņjad, „Šerb. Nowin“ na wšach a w Budyščinje dostacž. Na šchtwōrč leta pšakži wōn 40 np., jenotliwe cziška ho po 4 np. pšchewaraju.

Bomhaj Bóh!

Czytło 11.
20. mierz.

Létnik 2.
1892.

Švebske njedželiske kopjenka.

Wudawaju šo kóždu kobotu w Šmolerzej knihičisłóžejetni w Budyščinje a šu tam dostać ša šchtwórtlétmu pšchedplatu 40 np.

Deuli.

Efesistich 5, 1. 2.: „Gzińce po Bóhy, jako lube džěci, a kłodžeje w luboŕci, jako tež Křystitůš naš je lubował a je šo ham ša naš podał, ša dar a wopór, Bóhu k šjódtému wonjenju.“

Žara wažna wěz je ša kóždeho čłowjeka wobthad f družimi čłowjetami. Těho dla itěji pšči šastupje do šwětnjeje hiſtorije Bóže šłowo: „Dobre njeje, šo čłowjet ham je“ a f tym je wuprajene, šo je čłowjet k towarštnu štworjenju, šo Bóže wotpošladanje je byćeje čłowještwa, rošwiceje čłowješte šchlachty. Tak tež móže rzej wyšche kolebki kóždeho nomonarobženeho džěšća piškane šteji: „Dobre njeje, šo je čłowjet ham“. Wjes towarštnwa dyrbiat čłowjet šancž a šawutlicž; pšchetož šny na dawanje a branje šažożeni. Čzim wjažy rukow čłowjet ma f branju wot družich a f šobudžělenju družim, čzim bohačisłóže šo čzini jěho žiwjenje. Ale čzim mjenje čłowjet šamóže wot družich pšičečž a f družimi rječezž, wot družich wutpucž a družich wucicž — njech šo to štanje f šordosežnu abo f šenjošcž — čzim šamotnišči a kłodšči tam šteji a je w štracžje, žple šawutlicž, wužhucž a wotupicž. Wšchat praji hižo Bóže šłowo: „Wuž wóšči nóž a muž šwojeho blišščeho“ (Wšchist. 27, 17).

Těho dla je wobthad f družimi čłowjetami woprabdže wažna wěz. Že pał tež čezta wěz, jón šebi pšóbnu čzinič a pšedžo to prawe trječicž, wšchelake štracži pšehwinycž a žohnowanje šapšchimycž, kotrež Bóh nam w nim dačž

dzje. Těho dla je šwj. Pawolowe rošwucjenje wo tutej natežnošči, šo many šebi Bóži wobthad f nami ša jnamjo a pšichlād naščeho wobthada f čłowjetami wjačž, nam dženkha jara witane.

„Gzińce po Bóhy jako lube džěci!“ Wón je nam dawno ham čzinič, šchtóž nam taje družim čzinič. Těho dla rěka žple tajništwu wobthadženja f čłowjetami ša šchěšćizijana f krotka tať: Kaž Bóh mi — tak ja bliššćemju! Ale je šnate, šo naturški čłowjet, šebicžimw ma žple družje hěššo, a to tež f krotka rěka: Kaž ty mi, tať ja čzi! To je wóšanata mudrošć, to je žlonkowa pšchězjelnošć, jako tón kněz praji: „Wšchetož hdyž wy lubuječe tych, kotřiž waš lubuja, kašte myto wy šmėječe? Nječzinja to tež žlonižy? A hdyž wy šo jeno pšchězimw wašim bratram lubojnje šadžeržicze, šcho wy wóšebneho čziniče? Nječzinja tež tať žlonižy? Těho dla dyrbieče wy dokonjene byčž, runje jako tež wačž Wótž w nješchadž dokonjanju je.“ Duž dyrbi tón wšchěhomóžny Bóh ham načž mišcht byčž, wot kotrehož wutniemw, šo f čłowjetam prawje šadžeržecž. Najwještšči šadžěwť pať tať berje hješ nami a družimi čłowjetami, kaž hješ nami a Bóhom šu waiče hřečži. Pšchetož kaž naš nicžo wot Bóha njedželi dnyli hřečž, tať tež wobthadaj f čłowjetami nicžo tať mójnje njewobara, kšiba hdyž jěbju šo na družim pšchěhřešči. Těho dla „budžeje jědnu f družemu dobročzini, miłošćzini a wodačeje šebi, jako tež wam Bóh w Křystitůšu je wodaňal“. Wšched Bóhom njemóžemy žini byčž, kšiba šo nam wšchědžnje a bohačeje hřečži wodaňa, tať tež f našim blišščim njemóžemy žini byčž, kšiba šo byčšmy wšchědžnje

a bohacje wodawali — hdyž musje se hysdomdžepać krotč
hysdom krotč.

Chyžeč-li pak tutón Boži wobfahd f namj w jeho zlykej
pnyhči a fajmajšej rjanosejki widočkej, dha wosładaŭ na Khrystu-
stwu. W nim je nam wopravdže jeyfhadžala pchyczelnosć a
lubosnošć Boha našeho šbójnka. Dolež wón, w kotrymž
ta poknošć teho bošitwa cželnje pšehywošaje, prajiče
možejše: „Schtōž nje widži, tón widži teho Wōtza, teho
dla je jeho zylte křodženje na femi křodženje woczšelnjenje
lubosće Božoje k nam, teho dla može Pawoł dale na-
wominac: „A křodžeje w lubosći, jako tež Křystuš naš
je lubował a je šo ham ja naš podał ja dar a wopor
Božu k šbōdkemu wonjenju.“ Zow widžiči šjanje Boži
přichab: „Kož Křystuš mi, tak ja tym bratram!
Lubosć, bebie hameho podawaza, woprowaza, do šmjerče
křodžaza lubosć — to je to potajništwu Křystušowneho
křodženja, to je to šnamjo, kotrež je wón nam wostajil,
jo bychmy šlōdžili po jeho stopach.

W Strašburku na našejpach,

abo

Woh ma spochi dobre, cžowjek huslo džiwe myšle.

Na herbili wot A. Skr.

Na peštedku pak be šo stara Lejna sošo šmewořaca a cžitajče:

W Strašburku, no šwi Michała 1748.

Lejna, ty moja luba, křta wutrobicžka!
Hdyž budješ tole pišmicioč k tebi došto a cje strowu a
cžerštwu nadešto, budžeš bebi myšlic: „Jan je pchajo hišćice
šwojeje stareje hšomy a bebi myšli, to imje cje junu ja žonu“,
— ale se wchaj ženitwu je něto pola njeho nimo. A hdyž šmiejč
tónle moji list wučytawu, njbudžeš na mje lta, to cži „moja luba
wutrobicžka“ rěšam, pchetož nětke to nifomu ničto wjazy nj-
schtožbi, tež šo njebudje ničto trjebacž na to mjeršca.

Ač, Lejna, se wchaj šwojeje wutroby šom ja spochi pšči
tebi byt, hacž ranje šom dyrbwal w žubim kraju wotacž. Ty pak,
ty hama wchaj tež nješy na mnje šobta — Wandri! je mi to
prajit — a runje tole wobječej, je nětke moje jeničce wješebe,
kafjež mam hišćice na to tnyše ltuw, šefaršam wšecje. Na tote
cžu tež šobu špominacž, hdyž budu dyrbicej la škwilku šwet wop-
pušćicž a šwoje mlode žiwjenje šgubicž! Lejna, mi šom to šle
poidže, ale tebi šobu, hdyž budžeš wo tym hišćicž; tola Boža
wola šo štan.

Ruda Lejna, trojzy šom šwojemu nanaj list pškal, ale wón
je na mnje šty, dolež beč jemu do wojašow cžefnyh, duž mi na
žadny njez mi jeničce wotwotwjenje pškal. Wote mnje wchajšo
tež prawje njebe, pšdetož ja beč wučeny: „Češće nana a macjeř,
šo šo cži berje poidže a šo byt ty došo žiny na femi.“ Tole
be ja mnje to přeme njšobje. Šo tym bebi nješyom dolež wchaj-
myšlic: „Tawja šlōicž budje cje šefchawicž.“ (Serem. 2, 19) a
„Porucje temu Křiweji twoje puče a mjež nađijtu k njemu, wón
budje wchō derje dofoznej.“ Tole be ja mnje to druhe njšobje,
a ja nje mam nětke cžerpic. Ty šy mēla prawno: „Šwet me
huslo džiwe, Woh pak spochi dobre myšle“. Wudžiče byt Wandri
škwilu přejdy k nam šem do Strašburka pšichōč, budžiče šo
šo mnje wšdo tote šlōu njebto. Ale wšdo tole njeje kwečo
hinaloče bcy, a ja cžu nětke wšdu šwoju šlōicž šmiejč, a njcham
dale na Boha Křiweja škorjicž, wot kotrehož šom šwoje žiwjenje
poidka.

Drubdy drje bebi šom pšči bebi pomnštu, šo tami budžiču
njšebajati šo mnu tajžle hrubi bcyč, a šo mnu rošnje njšefabžecž,
ale šo budžiču mnu tole šo mnu cžerpicje mēč a wojeršči wchajšči
budžiče mje tež njšebaj dacž dwōjzy takle hrubje šo to wu-
schawicoč, dolež beč bebi šwoju wojerštu draštu a hewošdu mēž
rjanu dolež njewužebaj, — wchajšo šom tola cžejmž ludži šom,
a šom šo hewaf spochi šprawu a cžejmž šadźerž, a runje teby
be mšohojte ranje, — ale ja njchom na nifoho wot tchle ludži
nicžo šte donječej, hdyž je mje Woh tón Křiwež cžyž pškolšacž,
duž šom tež wchajšim f wutrobu wodoč a njchom šo tež na
našeho wchajšeho škōbic, — ne, na nišdu mi; a cžu bebi
Davidom pomnšicž: „Woh je jemu to šafat cžinje!“

Wot nič mje ničto njmōžejše wučerpicž, dolež beč spochi
tojki šrudny a njchad f nami ničto bebu cžinica, a jufo našč
wchajšati praji, šo dyrbja a šrijedž naščich wojašow w šfotu buzy
na puft bečacž, pchidnu woni do mnje se šwojini poškami a
f rječafamoi tojzy njšebajti, kaž njebaj ja žabny cžlowek. A
dolež šo mi njchadčej pōdla šliniczi a šlōicžicž, ale šo je
šubami šofuškacž, hacž runje mje škribiet walečej, kaž byti mje
je žahlam želešom wopališ, bu njchajšči cžim džiwičici a praji:
„Njedowjedžeš mi tehole škōbu do jameho šozarata, ale štacye
jeho f tnyaj dwōjzy poduchomaj, kotrež šaj doleže worytu cžinicoč,
žyly džen a žyly nā na štražu. Štacye ješo horje na nošej —
tam njch šo wocpōšti. Wōn tu je šymu dyrbože, tón šhadicžka,
— pchow šejber — tón! Wchaj cjo tu na noš rēdčajo je wchajšim
šubami škřipi, rapaf, tón njebudžim!“

Tam horta wotom žyly džen štečajmy a šlōiczoč naš je
šwojimi pruhami waleče, to bebi hōwe wocominšiczoč myšlach,
šo budje šo mnu dužy tōžy. Šlōiczoč je šwojeje cžopřta a ta
pide wchū mēru wazka cželna šlōicž, wobojte mje ta pšidamajče,
šo beč wchōm šwoj rošicwč wotbyč, a ruka mi wchaj šchepj tajče,
šo mōičah šwoj tešaf šebw w škorjicž wudžerčej.

Dlečah pob nošewjemi rēta škeim nimo beji, — tamu štronu
škeima teži nēšafit kra, a burlyz lubžo beču wonfa na lūžy,
škopjachu bebi tam šwoju trawu a šadžiču šwoju šufčenu
wotawu na wōš. Tam maja žōnle hinaloče škōbki na hrowje a
mušoj hinaloče cžapki hacž domo našči lubžo, ale ja byrbjadž
bebi jich wobšadajo doma na naščich ludži pōdla pomnštica.
Dleka pob šoru šo šladio krow pōškeč, šōdža trumicžta mješče
šwoj šwōncit na šajit wšajajo; ja jich wōncit wchaj šlychacž
wnczecž a šlōicžecž. Pola naš na nošepi paš našč lubnař ša-
bubnowa a wojažy, šiz beču na štraži pošali, mōjadu je štrože
domoj woterice, jeničzy šam mi šty dyrbajamoi tam šejo wostecž,
toštale našdja štraže be ja naš škofanje. Ač, tešdu šom bebi
šom pšči bebi tež pomnšit, kaž tamy šhubjem šym: šaf wjele
dželacžerjom wama doma moř nan, šiz moja šlōba doleč, ja pař
šowle šōnbu w šwojini šubjenjime! (Fotkacžowanje.)

Tón Křiwež teho njebudje njšchtrašowaneho wostajicž, kotrež jeho mjeno njewuzitnje wžiwja.

Šrēč, šiz šož špšach na naščim ludu teži, je njewuzitne a
šafakke wžiwjanje mjena Wošeho. Žane mjeno šo na femi taf
bje wchōwe pcheyhšbljenja njewurajca, kaž mjeno Bože a Ješou
Křystu. Kož wotpřichamno pjenješ, šiz nicžo wjazy njšefcaja,
wchēs šwet djeje. Schtōž jenož něfotre dny na to šedžuju —
na haby w wotšodžowanju, — budje f naštroženjom špōmacž,
šaf šo wot wšpōšči a nišćah, wot šaruch a mōduch, a hamo
wot ludži, šiz šo k šchiczejantnej wošōdže djeřja, šrafne mjeno
Bože a mjeno šbōžnitōwe, w kotrymž dyrbja šo wchajšite šolena
pošlafowacž, njewuzitnje wuzimote.

Je wušto cžaj, šo mje šo šhrabam, tutu njšōdnosć wu-
tupicž a Woša prošpju, šo by jelo mjeno tež pola našč kwjate
byfo. W mašny lapocžim, pchēbe wchēm šam šwoj dom a
šwoj it cžijny djeřam, šo f jenošo rta njewudžite šwalenje a
pōštecž. A hōdžš mamy pchihšidmōwč pchēcžimo temu brēdej
rēčecž, pchēmimny bojocž. Žabne štwine šchrošowozje šlowo taf
lošho ništo njewužmēdici a hōžy to cžini, mōje je tola Woh žohn-
wō — na tebi a šhano tež na nim.

Š najšofotšimicž šapēcžim. Je hrošnyč škafowoznyč
šlowow — bjes mlōdymy wchōšamoi mōžejč je šlychecž — te
bebi šafamanje Wože na šwoju hšomu pšchaja. Najbrošitnje šo
pola wojašow šlychecž; tajfe bjesšōžne šlōfrowaze šlowa — šo
bebi na nje wopnšto mje šyna pchēbēhuje. Wšotra wutroba
šwēruje macjerje je šijo šhwōdowata, šōž jeyny šom wot wojašow
domoj wprajicž — tutu njšōdnosć nōwufnyšadi. To dyrbi
naš woprowdže naštrōčej, hdyž cžlowješow tat šelcž šlychajmy a
my nōwufnjemy šrošujicž, šchōž Luther praji: „To mōže šo
cžlowek žiwjenja nobcyč, jenož njewuzitneho wžiwjanja a šranjenje
Wošeho mjena dla, w kotrymž budžemy šo cžim djeje, cžim
wjazy) k cžerje šjanjenje modlicž.“ Pola štrajčelo luda šo šlawne
hanjenje mjena Wošeho f šamjenjomom šchrafowšaje. Dženka
šo škafrowaze luby wjazy f šamjenjem njšefaršaja, ale tón šary
Woh je šlychecž žiny a waduje hišćice naš šwojim škofomom.
Nšotry bjes šchrafy wōšoto šhōžti, tež jeho šwēdomnje ješo
wjazy njšchtrajuje. Ale šmjerčž pchidnje a jeho pšchēd Boži

tón wjebe. Zeho fuhi žiwjenja fu potom wočinjene, wón dyrbi wotmołwić zo łóide njewužitne bítwo, — ja łóide njewužitne bítwo, to je czejše žadanje! Eto, tawitni krocj by bebi fatamnistawo pšchal. Kral potem, hdyž by ho cji stalo, kaž by bebi žodal?

Kak pač je to pšchidšo, zo je tón brěd ho tak rošdšerit? My wšak profaj njemóžemy, zo ho to husto i wotpochladam a pšchemybljenjora stalo. Ale nětohi fu njerolomni došć, zo bebi nuhšlo, to dyrba weštu móz a fratolšć wopofalacj pščas bžakowanja. Wejše to hodjina hynłotce, jako Weir pšchod te bžakowku ho latšijelše, abo njebě to mjelo bole hodjina jeho narwjeljejeje bžakowce, zo kotrejž wón hwojeho knjeła a mlchtra šapře? To hano mojeriki wykšt praji: „Schłóž je prawy wojač, dyrbi tež bžakowac móz.“ Je woprawdže njemóžne, dobry wojač wčaz bjes tebo, zo cšloweł pšchecjmo drugel šani šrešćaj? Za šnaju wchánsteho hetmana w Špernamuje, kotremž je wotcizj pšchucak, hucj runje njebžakowacj; hdyž wón praji: „Xaj tam!“ dielche wón, a hdyž wón praji: „Wchidž bem!“ pšchidže wón. Ně, niz hynłotca a fratolšć ho pščas bžakowanje wopofaje, ale wjerbolca a dšmwojca. Wšak, kiz hwojich wojašow postawo, budže ho malo staracj zo šowe hwojich pšchodaj, kaž tež czi pobohocjo a wotcizj najbóle šlot cšmłujca, kiz bjes pšchecjaj na njón šakrujo do njeho pierjaja. „Wjesšójneho wutroba je njebšmłita“ cžitaj w pšchibšowach Salomonowych. — Abó dželch Wože mjeno wurajo twoje bítwo wotbucjace? Někotry pšchecjaj nicjo tak njepšchadawa, zo njebj pšchit tyn dšekacj krocj praji: „To Wož we!“ Kocjškšchli ho tak pšchecjajmo nětom, kiz hom družu šajnju i nobowu podtepuje, tebi tašte wotbucjenje niczo njepomha; mašchit pak tašte pšchod bebi, kiz tašte njewužitne wužitwanje šapřawa, budže ho wet tebe wotbrocizj. Wšedca rěč budž: „Haj, haj! né, né! štož wuše je, to je wet šleho!“

A dale. Za wočuž rěčecj zo brědu tyč, kiz brěd pšchiwery powjedčaja pščas njewužitne wužitwanje swjatyč bítowom a modlitwom pšchit tak mjenowanam „žohnowanju“, ja cžaj ho wotbrocizj t temu, štož čiz najwobjy hano najbóle trječi, zo ho Wože a Zelušowe mjeno tak bujto w loštjowabłenocji bjele wšedžo pšchemybljenja wurajca. Wšči najnjeważnijocji šladnocaj, pšchib hrajca a žortowanju, hdyž je cšloweł pšchibšajnju abo ho kuff štož, zo Wože mjeno wurajci. Hdyž bučamy jady kóždeho: „Ach, ty luby Wožo!“ a „Wožo haj!“ a „Ach mój Zelušo!“ wjerajcu wutrobu wječaz móhbi, by drje j dobašojatoljcu w našim ludu derje stejajo. Tak pač to je jenož dopofajmo ja to, zo ho dobašojatoljcu w ludu šubjaju.

Hdyž by w tym wotmołnjenju šupicj móhł pšchod kraja šwěta, pšchod kotremž jemaja šedopoz, — by bebi šwětit, w loštjowabłenocji abo žoreče Wože mjeno wurajci, jeho wotacj, kaž towarščina wotacj? A hdyž dželch ty nětko woprawdže dželch dšej je wšwotny wotčje našdom pšchod jeho trón šupicj a šwoje šolena šubjajelš a prajicj: „Šwječjane budž twoje mjeno!“ jeho w njebješe a šenšte šubja prošdo, — njebudže twoja modlitwa njemóžna, hdyž ty w tej kamej hodjinnie Wože mjeno wotkwečjujela pščas njewužitne wužitwanje.

Njepraj: „Wón je tak wyšo!i, wón na to njchlada.“ Wón njje daloto wot žaneho bjes nami, wón tón wchubžownju naš woddawa kaž powěta a je wulki brěd, hdyž ty bjes pšchibšajnja i jeho mjenu ho wotacj, kiz je wšwotki pšchod wščo a tebi blišo.

Njepraj: „To njje šle mjenje.“ Hdyž hwoje bítwo pšchib njewjatej šladnocji pščas twój et dšaja, tebi tón trošit niczo njepomha, kaž by to jenož cšlowišta bžakolč bžaj, kaž njebj niczo dale byto na tajim njepšchemybljenju Błowje. Wože bítwo je njepowalne a praji: „Tón knjes teho njebudže njelchtrajomaneho wotacizj, kotraž jeho mjeno njewužitne wužitwa.“ Wšemje žabny brěd ja maty. Kaž maty ho tebi tež šba, wón tola Woha Irani, šani twoje bžedowanje a buma kotrej wjetšeho brěda. Šwucjenje pak brěd niz jenož špšobny, ale tež možny cšini, zo potom šlónacnje wot njeho wjazy pšchecjajc njechalš a njemóželš.

Zeho dia přecj i tei njebhónošcu! Čhzymu dha bebi porotacj dacj, zo židzi a Turčjo hwojeho Woha bóle czejšaja, hocj my šchecjajenjo? Čšłótž Wože mjeno njewužitne wužitwa, hwojeho Woha njemajca; ja teho Wob njje žimy, hynly, hurowy Wob, pšchod kotremž njebješa a šenja a kamo cžeršj rju, ale štaby, kiz žaneje šlócje domachnjepřta. Čšłótž pak praweho Woha njemajca, nihdy šobny njebudje.

By bebi ty šwětit, je šwajete martu wotšo beje bicj? Haj, to šame by ty husto i Wožim mjenom cšini. Wštožajmo ho teho brěda. Dženšja šapocžajm! Šóždy kšibuj šam na šebje,

a hdyž je šo i tohu i Wožej wozu polpšchidšo, potom tež družic w luboiczi šchtrajcu. Wše šchleczu wušchecje škule tu wěž tak fratuje pšchewjedčelaj, zo bebi bjes hodu šubjajelš, zo jena tu družu pšchit bžidny njewužitnam wužitwanju Zelušoweho mjena na hodu pšlanje. To wšak fara rjenje njeflinczi, ale bejše dobre a wužitne wšchecje. Wo letach zo jena wopjedčalo, zo je jeno jum-krocj zo šchtraju došćaja; zo je ho šejna šubta tak naštrajala, zo je ho wot teho cžajka tebo wotšajta.

Zebu brěd pač je nam wšchitnim nužny: to je modlitwa mo móz, Wožu wolu cšinicj. My šchitajmy jeho wolu w drugjej šajni: „X njebgribš mjena twojeho Woha njewužitnje wužitwac.“ A kaž je šchtrawša šajna přenja, kiz ma šubjenje, tak je druga šajna přenja, kotraž ma hrojenje: „Tón knjes teho njebudže njelchtrajowaneho wotacizj, kotraž jeho mjeno njewužitnje wužitwa!“ Wuz dželch tón knjes šwój pšchod naš šnacj wučizj, zo budymy šchodžili w jeho prawdže; wón šakowaj našče wutrobu pšchit tyn šenju, zo budymy ho jeho mjeno bojelj; wón wobradž nam woz f polpšchidnju, šchobłocj f šwědženju, šojšt f modljenju, šchwalenju a bžakowanju.

Došlad w našim cžaju.

Wuškowšowoda (Großherzog) Ludwigi Hessenski je šanđenu njedželu wo krotkej šhoroczi cžidče wužnył, woddatu woz jeho žyleje hwojich a wutrobnje wobžarowanu wet žyšeho šeffensšeho kraja, pšchotž be to podbanow a šejnomocje, kotraž tež wotedacj dšerjelše, wot pšrušeho štata 16 milionom toterjom šubjajelš. Tute pjenjaj woč ho jemu njewuplacizju, došćł wón njewjedčestawozj pšchecjajmo Bwuskej dšelacje a pierjelče. Tež jeho herba, Šamberlandišć wošwoda, wjele šć došho na jeho njepšchecjajnu šejmšidžaju šeto wotšta. Něšto pač je wón bebi tu wčz pšchemyblšit, pšchotž 48 milionom hrušow wčz a njemčej, je maty rošdžel. Zeho dia je něštemu šchěžorej jara pšchecjajnu list pškal, w kotremž zo wupšćenje pjenjes prošdo wječje šubti, zo dže ho wšedžo šchecjajnanje a wozowanja pšchecjajmo něštemu šchěžoritnu wotacizj. Zeho dia je pšwite ministerstwo nětko šejmej namjet štojlo, zo by ho šdžerjenje tamneho kapitala šebnjajo a ton žyfu šonds ho Šamberlandištemu wošwotwe wupšćajš. W Š Hannoverišć je tuteho wotpochlajanja dia wulke wješele a teš pšwite šnjejerštwu ho nobjije, zo najwjetšiji džel hannoverišćki njepšchecjajmo, kotřiz šu jemu wjele prošaj a wuškofčje nacšinit, ho do pšchecjajlo pšrušeho štata pšchewobrocja.

Štrachne bžehowe wotchory šu ho wotšo 10. mčrja w Eurošicel, wjele šorje pak w Amerizy mčle, taf ho je ho wjele želcnizow a telegrafow šlónowšow, a wochęje je teš ratarjam w Amerizy wulka šchbowa našta.

W šornjej Šchlesšwajc šu ho cžorne jetra wofalafe. Šacj šotal je 20 šhorowaj, i kotřidž štaj 2 wumrjelaj, 2 pak šakho wotšhoril. Wšchłončj wščo možne cšini, zo njebj tuta štrachna našajca šhorocj zo dale rošnješja.

Šwomóželški štat wšedro šchajza.

III. Šak wotacšwo šakšujca.

1. Twaracšwo dšela je šłowom a je štušom. Wšone da pšchibšojščki dšerjecj a w špišach wo žohnowanju šdžeršitwočje pšchacj.

2. Wšone wofajše pščas dobre pšchitacj hwojich šobustawow, zo je ja kóždeho, šamo ja wopřizowom, možno, šo na mčelje wšchčz wopozow šdžerjecj.

3. Wšone bebi žada wot hwojich šobustawow jako šmowšowne šnacjo jiz křuteho wobšamšnjejenja, zo šo wšchčm napojam wotřejšnu a šo do teho je hwojim pšchibšanjom šwela jeniczjy i wuščacjom šelarišćeho ššajanja a Wožeho wotšajanja.

Š wjetšaja tašte pšchibšanje najpřejaju jeno na krotki cžaj dje. Čšłótž pšchibčel, teho najpřejaju jako pšchibšowarja wobšladowu. Čšłótž je to, štož je pšchibšaj, šwěrit čzi mčžozu wotšo dšerjacj a potom hwoje pšchibšimo i najwjetšijaja ja šene leto došchodni, tón šo jako werny šobustaw pšchitowšimje, a ma prawo, towaršitwowe šnacjo, módry šchizj šobęčj.

4. Towarstwo ho ja vsake hwoje bogostawu s wutrobnej luboscu stara, pohyluje jich s baboski, napomina je, pomba jna a pohnuwa i s krfustifkovej luboscu napielnjenim cslowketom, so bychu ho i mbohimi wopitkami spscheczelili a jim lepshi a swer- nishi pscheczelajo t wshchemu dobremu byti, hacz jich stari towar- schojo wlti piicu hu.

5. Towarstwo chje pschede wshem w wopifskih wutrobach wera a zimjenje w werte s budiczi, a steji ja tym, so bychu pschde mobilitu a Woze hlowo swerny wostfod a hlowo meli. Wshes to budza wutrudu, iprotawonam napichcizmo stejecz, hwoje psch- kluschnosice pschecizmo tym hwojim a hwojimo pomowanu s hwo- domije dopielnecz a tez hant t temu pombacz, so ho prijedawshi towarsthojo jich zadobice wumozhaja.

6. Teho dla maja ho wosebje male towarstwa fozoficzi, hdecz w mjeniczhich shromadzhnjach ho pscheczelajo po fozidnu wopiku wosebje horjebrje. Czi pscheprodhaju wopizow, i kotrymiz ho sefnaju, t hewi, rosmucujajo jich, czitajo a wutkajajo hewi i nini Woze hlowo, iprawaju a modla ho s ni.

Wulle zohnowanje je Woz ljub knjes na wjele tutch shroma- dzinow potozit a jich wjele je ho saho dobwo fa Woba a fa czlowiste towarstwo. — Wsh ljub knjes chyt uton pohowonawu stuit dle zohnowacz a jemu wjele pscheczelow tez w naldich stronach pschewokroziczi. Zene njehamj lapomnicz. Wumozhije wopizow je mozno, niz s nekajimi potanjimi predami, ale s po- mozu wery a lubosce!

Ewangelste zyrwine pomozne towarstwo pru- steje krajneje zyrwije.

Tole towarstwo proshy tez w tutnu liscje kaz losche leto wu- trobnie wo dary. Kaz je inate, je jeho wotpobladnje, wosebje w wullich mestach zyrwije twariczi pomhacz, dobre kluchejanite knigi a nowiny roshcherczi, diakonshy a melchczjanlich misionarow t kluchje w woshabach powozacz, tiz durbja shudby, janerodzhenchy a wopuchczenchy wopytowacz a jim pomoz schicizjanisheje zyrwije pschicizelz, so ho njehubja abo do sozjaldemokratishje budnosice njehapadnu. Skolekty abo shewi fa dudowom nulu w wullich mest- chah po naldim ludjom na wshch jara malo spodobaja. Dulto shlychijm hlowa kaz: „Scho czi nash nastupaju? njeh ho hani staraju, hu bohaczj dozcz.“ Shtoz pat bohatiom nastupa, dha drje je werno, so je w wullich mestach tez wulle bygajitwo, ale tez njemurczkijna shudoba a Wobuzel wjele chobanzel nima janzeho zabadaju po Wozim hlowe, janzeh lubosce t ewangelstej zyrwi, ja- naneho sajmanaja sa jeje potrjednosice a nuly. Wajobhaczjshy hu i wjeshdha jidji. Shudzi pat wullich mestow hu s wjeshdha i nash wulshy. Kozhe leto pschibjera Warlin wo 50,000 cslowjetow. S wotkaz hu czi pschichiti? Nimalo wshkity je wchow a s matych mestow. Durbimj naldich bratrow w wulkej dudowonej nuly wullich mestow bies pomozu wotstajcz? Njedyrbimny je wshel mognu sa tym stejecz, so ho jim wera shczjcz? Njo nasche dla to durbimj. Shdz tajsh, tiz hu na werte sashodu wshli, ho t nam wroczje, nastanje tez naldim woshadom wulki stach. Wulke lubi Warlinsheho melchczjanisheho misionistwa je narichane hlowo profety Zeremiasa 29, 7: Wytajczje teho mesta lepshi a modlicje ho za njo t knjesje, pschetoz hbdz ho jemu derje woidije, dha woidije ho wam tez derje. A to je werno: nio jeno Warlinje ha- memu, ale zpkemu kraje, zpkje zyrwiti hszjz ton stuit melchczjanisheho misionistwa a zyrwineho pomozneho towarstwa. Wjele nanow a maczerjow je ho bizo lubozci tuchje towarstwow s wutrobu diafo- wato, so hu pomhate jich dzechi psched czahnyw a wecznyw shaze- njom wobnowacz. Shdzilim mafu historiju s wospenjenjom zyrwineho pomozneho towarstwa, kotraz budje wobhwezcizci, kaf tezen a hweito wulsho mesta tez do najmjeshcheje wshy padatej.

„Shdja je netk waldh Zan?“ ho knjeni faraita burifu jomu w hwojej wshy woprascha.

„Ton je w Warlinje“, he wotmoflowje. „Wecize je ho na hwojim pucowowanju wot hwojich wotachshow dzheli. Czi njemeshaju nicjo w hlowe, hacz njehuchnosice; to ho mojemu Janej njehubeliche. Wshczaf tezej, knjeni, Zan je duchny hols. Ale ho boju, so nje- wostanje tajsi. Wo wullich mestach njeshny wjele dobroho shlycheli. Nekt je won w Warlinje jako towaristi pomognit. Wida derje wulka njeye, ale durbt, taz netk czahny hu, iprotajom bycz, so ma s zyla blat.“

„Wshchodny tjdjeni pojedu na nekolte dni do Warlina, so bych wotwego Wamota wopytata, dha chzu ja hewi waldsho Zana ras wutacz;“ dzhelche knjeni faraita: „Szym holsza plchego lubo meta wot teho czaka, jako hichczje s mojim Wamotom hrajtalsje.“ Kaf rad dajche macz jadawu adrebu hwojeho hyna a ho wjelescheje bizo prjebu hocz shoni, taf ho jemu dze. Zenu njehjedu po dono- dnishkej Wozej shubije he faraita dorch wubojdenje towaristho mishastra w Warlinje namatata. Knjeni mishastra he halle stanpla, pschetoz he na rejad byta, ale mishastr hichczje ispalche.

Mishastra njemesheliche nicjo wo Zanu Kubalshu s Lipinow, tiz durbjelche pola njeye budlicz a dzhelacz. Wshczomnit wjelesche to lepie a domjedje knjeni t njemu. „Njemajnu mjena naldich towar- istch.“, dzhelche jona a he prjezc.

Zan pschelche w malanej dzhelaczishkej draicze srudny w wulkim dwozje sriedza itareho zelela a skamaneho grata a shabalche na mafu fuwz mowchz njehowow hady wshklich murcow. Wshhad w Lipi- nacz he drje rzejnichi byl. Tam durbjelche dzhesh pschecze, hbdz njeholche w hwojej tonorije wotacz, pschetoz won bicz njemesheliche. Zeho njehjelista drahta hichczje njesh i doma hen pschichy. Duz he njehaditaja wibelosho, jako knjeni faraitu wibizhche, ale hushy stupadzu jemu do woczow, jako jeho pscheproshy, so by ho popozdnju i nej a s prijedawshim pscheczelom Wamotom wutshobzjomat. Won njemeshelche janzch njehdzeshlich drahtom. Wsz tym pschidnje tez wshchre je isapanym woblicjom a niz jara pschidnjije wshobelkany. Na prashenje knjeni faraiti, hacz hne Zan w hwojim hwohodnym czahku towaritwo miodbych holsow wopytacz, mishastr pohumnyj napichcizani: „To je mi wsho jene. Njerodiju mo ludji. Shdz hu je hwojim dzhelom hotomi, njeh czjma jidtoz chzebja.“ Knjeni faraita chzhelche netk ja Zana dobre hlowo dacz, dzhelche, so je dobroy a isprany cslowje a budje mishastraj hnanu lubo, hbdz dleje pola njeho wotanje. „To njeh czjmi kaz chze. Shdz won dje, dha pschidnje druzi, to je mi wsho jene.“ S tym wotrebje mishastr. Faraita durbjelche po tajtm i tym iprotojom bycz, so mzhelche ukobemu towaristemu dom towaristwa ja miodbych holsow potasacz. Wona drje wjelescheje, so tola hant pucz do njeho na- matacz njehudje. Pschetoz Zan je, taz wjele wjeshchz holsow, hush bozajnu. Wjedjelche pat tez, so je w Warlinje melchczjanite misionistwo, kotrez ho ja miodbch ludji stara. Worchy he tez melch- czjaniti misionar powjelcz dostaf, tiz miodbcho cslowjeka wopyta a jeho pschidobnu njehjedu do towaristwa ja miodzhelstow domjedje.

Sznano he zyle derje, so tomny dzeni njehdzeshlich drahty hichczje pschichelje njehudju, pschetoz taz njemesheliche towaristi wuntcz a he pschid- kym towaristwom wobnowanowy wotkaz. Kubalshowna pat mjelesche hwoje wulle wjeshle. Nekt he ho jej prenri ras wujajnikto, kaf dobra wcz melchczjanite misionistwo je, dofelz ho za jeje hyna ludje staralche. Wulku starozcz he jej s wutrobu wshka.

Ca waldch, tiz dzhelo melchczjanisheho misionistwa snaja, je tale historija taf wshchedna, so jim wjele nowoho njehshchizheje. Hichczje wjele hinalshcho a sajmanozeho wozachmy powjedacz. Ca wshched tuch pat, tiz hichczje nicjo wo tym njewjedaja, wosebje ja starshuju na wshch, kotrazj hwojim dzhczjom do wullich mestow czahnycz dataj, njeh powjedanje t temu hszjz, so hnydom hewi pomoz pola melchczjan- sheho misionistwa putaju. Wobnowanije je najlepshje iskaristwo a wjele lozhche, hacz shubijene halle saho wutacz.

A waldch rad, tiz maju wutrobu ja wobnowanjanje naschjeje miodzhny, njeh tez tele rzejnichi saho napominaja, so bychu stuit melchczjanisheho misionistwa psches ewangelstej zyrwine pomozne towaritwo podjberali, hbdz ho w jich woshabach ja to hame dary sherajna.

Dobre wotmoflowjenje.

„Csho dla dawaja najhushfe rozki wjazy hocz nalctne, wuzjo?“ ho melchczjan bura woprascha. — „Dofelz hu frutu miodofelcz mele“; he wotmoflowjenje.

Deuli.

Njehzela	Jan. 14, 1—14.	Feb. 10, 22—39.
Wobzela	Mat. 21, 1—9.	Feb. 2, 5—11.
Nuzora	Jan. 14, 15—21.	Feb. 11, 1—10.
Skrjeba	Jan. 15, 1—16.	Feb. 11, 17—27.
Schwoort	Mat. 26, 31—56.	Feb. 118.
Platt	Mat. 26, 57—75.	Feb. 12, 1—29.
Ssobota	Mat. 27, 1—56.	Feb. 53.

Womhaj Bóh!

Czísło 12.
27. mierz.

Łétnik 2.
1892.

Szerebiske njedzelske łopjenka.

Wudawaju 60 kóždy hobotu w Szmerlerzej kniżicznicyczetni w Budyshcinje a 6u tam dostacj sa sztwórtlétu pšchedpłatu 40 up.

Látare.

Ies. 66, 10: „Wjebełce 6o 6 Jerusalemom a šradniče 6o na nim wšchitzy, kotšiz jo lubujecje; wjebełce 6o 6 nim wšchitzy jara, kotšiz wy pšče njo žarowali teze!”

Wo tutym špchruchu ma našcha dženšnišcha njedzela swoje mjeno. Ze wjebełca njedzela, kotruz dženšca kwjecejmy. Ze jara rjane zyrkwinke wustajenje, 6o bjes njedzeleni pašionšteho abo poštnego cžaša runje ta šredžna do zylého kšeczejšjanštwota wota: Látare, wjebeł 6o wo šredžba w pašionje! Wšchetoz kšeczejšjenjo kwječca czerpjenje swojeho šami w swojzej fěršchty žiwjenja a šnaja jutrowne wjebełe 6ami w swojzej wutrobje pšchi wšchem czerpjenju swojeho žiwjenja. Ze tón horještanjeny Škryštus w czerpjazych kšeczejšjanach, kotruz jim tež w tyšchnošči špewac dawo. Wón je jich potajne wjebełe, wot kotrehoz ščerlušče dobyčza w hětach prawych nihdy mjelca a wot kotrehoz wyštanje Wožich džeči tež pod hylkami njewoněmi.

Tež šwět šnaje wyštanje w šożomnych dnjach w dšimim rejtowanju wokoło štohego czeleca, hđež 6o šyboju t džeči a t piežu a stawaju t hracju, w šrótkim poštnizomym wjebełu swojeho łóšča, swojewe wozewoje a czełnjeje žadofe — ale hdož popjelna šredja jich njeboža pšchidže, dny, wo kotrachž reka: Wšone 6o mi nješpodobaju, hdož šchoroče 6o pšchibliži a šhubjenja, hdož 6o šamotnošči a puštošči čini, hdož na šmjerntne žoza a rowy dže a šrózele šmjerceje a ktačca dušču šapšchimnu, hdož ščoncznje šmjerntniza šama wo jich tomoru ktača prajizy: „Ze šarcy

žatoč, cžłowječe, dyrbišch wumrjecz” — dha ptačo 6o šbjełnje, dha je je wšchem Látare kóž, dha hylšy 6o rowja w hórkim horju, a nóz je šhadžalo, cžmowa, bješhwědnja, štyštna nóz, pšchetorhjnena jenož wot płaťanja a štonanja.

Ze hinal 6 tym Látare Wožich džeči. Tež woni wjedža wo czerpjenjach rěczecz, tež woni płaťaju swoje hylšy pšchi šchoroščach a rowach, tež na nich pšchidžeja nozy tyšchnoščeje a nozy štyščezjenja — ale šhaj, w šredžba w pašionje, tež pod hylkami a czerpjeniami šnaja woni jene potajene Látare, tež pščeš cžmowu cžachu, bješhwědnju nóz klinezi to štradžne wyštanje jich wubróżnišch ščerluščom. Wšchetoz tón knjez je jim potajniwo šewil je ščódkim ščowom: Wo malej škwili, wo malej škwili! (Jan 16, 16.)

Šaj wón šam je tym wěrožajm to ščóde potajniwo wěčnego žiwjenja. Njeje-li Bóh šam swojeho šyna pšče-pušchčizil, tak dha nočžyl wón nam 6 nim wšcho dobacž? Wumrjemy-li šobu, dha tež budžemy 6 nim šobu žiwi, czerpiny-li šobu, dha tež budžemy šobu knječiz, budžemy tež 6 nim šobu horještanjecz. Ze-li wón šaščol do wot-počjinta swojeje krašnošče, dha tež dyrbitmy my šaščol do šabatneho wotpočjinka Wožeho luda a domach byč pola njebo. Wšchetoz wón je prajil: „Šbžeš ja šym, tam dyrbi moj wotroččil tež byč” a wón je prošyl: „Wótče, ja čhu, hđež ja šym, 6o bychu tež čši šami pola mje byli, kotrachž mi dał šy, 6o bychu moju krašnošč widželi, kotruz mi dał šy.” Wo je ta wěštošč, kotraž kšeczejšjanam jow deltač wo wšchej nozy kwieči, kotraž jim tež w hylščach špewac dawo. Wšchetoz Škryštus je jich žyla wěštošči, Škryštus je jich žyle šwěto a ščónžo.

Sztó je, kiz trudnje pacze?
 Za placacz njemozu;
 Mi wutroba wjsza stacze,
 Eso jara wjeszlu.
 To szkóno, kiz mje szrjeje,
 Ze Jesuz Khrystuz ham;
 Sdyz wón ho na mje smjeje,
 Dba nam, szczoż požadam.

W Strašburku na našepjach,

abo

Wób ma spozki dobre, człowjek husło dzimne myśle.

Na herbil wot A. Skr.

Tamu stronu Kleina ho spuzajet mjeczor smownješe, runje taf, faž doma pola naš, a lubo wjadu hebi swoje hrabje na ramjo a czehadnu s' kufi domoj. Postryski bóz pał hebi swoje habelcho hromadu hežeri a czerješe jo piched hodu do wby, hebi duzy domoj špewajo:

Tón luby mój mje wopušczi,
 Pał bórhy jak' joh' imeju,
 Du haštu horje, haštu del',
 Haj, hóru horje, hóru del',
 Džež našde listi težu.

Ah, Wejna, ty luba najlubša, jato hebi tón hóž wo tamnych lipcach šapewa, durbjach hebi doma na našdu lipcu pompyšići, a fastej wješelaj šedmoj hebi tam něduw tónle špewoč wupšema joj a taf hebi tam doma měrje hišćije dženša tafle špewajo, a tai, tam ty škadno na tej ławcy hežidž srody krusawiny, a s' fastim wožemi byli wy wšidny na mnie pohłabałi, hdy byt ja na jene dobo k' wam pichidol a wašdu wješ pichedol, — a nětle měrjo žaje jowle horza na našepje stejo toje žatehne bojenje, so šforo wozajo na žareho cšlowjeťa podobny njeběh, a srudoba mje tafja pšeweljo, so hebi wšidny, to durbj ho mi wšdu wutroba šlemići.

Tamaj družaj, kotražj běičtaj horza so mnu stejo, běičtaj tajele něšto na mni wupynufel, duž mi praještaj: „Wrašje, njeprajšiče nětle kam s' nomaj, jo hdy nam jowle wšidem hóje dže, hačž šfazenym pšam?“

„Daj“, imaj ja praješt, „Wób to wě. Jowle ho hubjenje žimny, a ja byk špotojom, hdy cžyła hebi hjo dženša šmjeret jo mnie pichidzi.“

„Ei“, tón tamny praji, „na tu móžedž tu hišćije kšetru škwilu cžakacz. Ale šechje ho tu tomu wumrječ, tajki móbi drje do prebta hišćije s' nějim drahim polypacz. Za cžyž radžič: Sdyz budže počezč čumilacz, cžemy ho wšidny tjem mjelcjo dele i našepje šfajcz. Delczach w škeinie pidi brytoj mje dušnyj cžomifit stejo. Do nieho wšidny što šfoczym a ho na nim pšech wšidón škein pšewjelemy. Šsany pak tam w Rězacz, potom cžemy hebi wšidny šapewacz a šajufeloz: „Wožime, Strašburko! bojmje, našy wšidni! bojmje wšech našde puš!“ potom budjemy hjo šofdu ham wjeděč, hže durbj ho wobroczoč.“

Wšidni tajšćije hjo režczach durbjach hebi drje na to pompyšići, fak be něduw tamny špytomat s' našadim šboidinom horje na tempelowy křyw došofat a jemu tam prajit: „Wušidž ho dele!“ ale moja srudoba be pšech wšdu mēru wulka, a tamaj wobjaj mi praještaj: „Nimašž škano hišćije putow dočez? cžyščel škano jowle taf došo cžafacz, hačž cje našy wšidni njeje dał wšedžo došofacz?“ — pšedtož hdyž mi tón pšechizmo somu něšto, temu wón nidny na nihdy nješpewelczaj. Sztóž hebi pał něšto swazi, tón ma šfowju wěž hjo na poš pšedimienuju.“

Hišćije pšechjo tam škwilach teho hółza špewoč, a mi be, faž byt ja tebe, Wejna, pšech hodu stejo wobłodač, a faž byta ty na mnie je šfowimaj lubymaj wočofomaj pohłabača, našy wón pał ho mi niz poš tajki twerby njelcjo, tajki hewal be, duž hebi ja pompyšići: „Wjedoch ja wozjo žanu tajki twerbu hšomu mēč a cžyž jemu radžico, „dobre šfowu“ dopšechč, móhlo byčž hjes namaj na jene dobo jašo wšdu dobre“, — duž šym ho bał wot tajšćile myšlicžkow šawječž, šym šfowju pšidžibahu njeběražč, bēh hrošny hšebšojny cžezanz, jo cžyž Wobu a našdemu wšidčičemu cžemječž. Ale wšit be hušo do dzimne myšle.

S' našepje bēdu netotij wušłabač, fak bēčomjo wšidny šfjo ja šobu delča do cžomlita šfocziłi, duž tam horza haru šechrach. Ša mašu škwilu šfjadnu wozajo delča na brytoj a wozadnu na

naš: „Wročjeje ho runy pučž wšidny šfjo jašo k' nom, hewal mamy šafame, waž šatšćiči!“

Duž ho tamaj družej naboješčaj a praještaj: „Daj, cžemy ho šabo k' nim wročječ“ a jeděščaj s' cžomifom na šabu k' brytoje, ja pak šo s' cžofma do rēki wšidč a hebi wšidč: „Nabido čhu šo w rēžj tepiči, hačž jo ho dam wot tamnyh šatšiči!“ Wšidč tež šfwoje, jo rēku wčy wšedpšewomž, hačž runje wozajo ja mnu šfelaču a na cžomnje stejo ja mnu jeděču. Hizo be ho šfetro počimilo, duž njedě mje wšidž, a wozajo njemozaju wubopynufč. Wšidč wēč na tamnyh brytoj a wšidč hebi: „Nětle hu ša mnie wšdu pšchetate“, — ale nětle hšle ho mi moje prawe nješboje šapocja. (Potraczowanje.)

Wšechjelne šfowo.

Dječakješki lud ho kulto dočez njewle priedy a mlódižaj ženi hačž družj lubjo. Čz-što mlodaj mandželstaj taf rjež nahej w hromadu pšidnižetaj, a tola cžetaj tež šfwoj dom a šfwojdu šatšičiž a šfberječ. Dječaj ho narobžo, šfhorolcže pšidniču a wšedčata nula, na pšidžat, jo došfo potracuwa. Š dčkšow je ho šapocajčo a došf ročseje. Nabožine žimjenje je šlemiane. Teho dla, luba mlódižina, djerž ho kručje a daj šapofšatelej šamotej prawo, hdyž wón praji: „Ja mam wšidčeho mōž, ale wšidčto njeje wužitne.“

Šona budž dušča a wutroba domaježo žimjenje, wot njeje s' wšidčaja dčerječije šfwojnego žimjenja wotwikuje. Dčerječe, lube macerje, na porjad, cžistozč a šfodobnožje w domje; budžče pšechjelne pšechizmo muni, kiz s' djełta pšidniče a wšofajče jemu šwo prawo, jo ho njeby šwaczil, w k'orcžime šydacž. Wšufuwcje pjenježi ša karozčž piva a njebojče jemu palenzaj. Wšacžje hšydom wšidčto pola pšecheluzaj a njemacžizče došfa. Wšjeje je bjes- wječerje lehněč hieč, hačž s' došom šfawacz. Wšofajče šfowju a tyčž šfwojž draštu w prawom cžahu a nješpšidžoje, so ho nješdelča šfufnja hšydom wšedšón djež wotnošujuje. Wšjeje je šafatlu mēč hačž djeru. Dčerječe na njebelju w domje, pšidčškadžujuče šame a wabče tyčž šfwojž kēmič. Dčerječe na šidbome pocerje, na raniku a wječornikušku modlitwu, modlicje ho ša šfwojeho muža a šfwoje dječiči. Něčječe šfajnje k' mēreč! Wšomonicje šfowo Širacšowe (26, 1. 2.): „Dčerje temu, kotražj počezčuju šonu ma, tón budže hišćije junu dieje žimny. Šona, kiz je dobra hšopolša, šwješeli šfwojeho muža, a cžini jemu mērne žimjenje.“

Budžče šlutnive, myšlicje hebi na dječiči, na cžahy bjes dječa, kotraž mōžja pšidnič, na šfwoje šfere lita. Wšo njemozče škano lutowacz? Šak netotry je hšwe wšedho wobšebžestwa šapocaj a hebi wobšebžestwo še šfwerimym djełom a šlutnivočju dobat! Teho dla mje šofdu to pšchedewacz, jo cžje lutowacz bjes teho, so by najhrabny bjt — a to poidže. Tón šebjn pjenješj přerč mječa ša palenz, tón družaj ša dobre kufki, hčezj ša draštu a wšdu, šfwmóřty ša žigary, pjaty šfwoje pjenješj do k'orcžimy a na reje šobno. Šapocizčje s' šO ny, a potom, hdyž macje něšto malo hromabje, domjeje to na našutomawju (šgharabšku). Čimječe toter pošny a taf dele; taf k' temu pšidnižecje, jo wšofjeje hebi njebelčuju draštu šuficzj a jo džeščacz toter a hišćije wozjo do mandželstwa šobu pšidnižecje a jo macje něšto na cžahy, hdyž dječž njewe abo hdyž šfče šfuri. W je šlutnivočju družje počimilč do wutroba a šfwojž šafacžnu.

Njedajče ho šawječž, dječacz šofacz, so wšidčje hebi wšedšecje mšy wumšowalč. Njedajče ho šawječž k' tej njeficizčomnje myšli, so durbjeł šfježor a kral a wšidčolozč wima byčž na nušy dječacierjom. W Šchwajzarškej a Ameritanškej krala nimaju, ale nješpotojnočč a njemert šej tej tam bjes dječacierjem. Wšo šfwo- bodnoččž (trejočž), dobrum pramu dječacierja a pompyščenju mšy- tučž šamjednyž pšedžo powjebojca; to wušfdomaj a myšli šfobžy- šfincizj. Ššewšomimoi a rožomni dječacierjo pak žij šebanšfwo šfownoja, njefomšom na šamjednišom pošfudajaja, a pošdže jian hšobč w šfwojje praji, so šu šebani. Teho dla — wšofaricje pola šfwojž hšidžič! Wšacž-iti na něšto šfowiczž, dža to s' mērom a pšidnišojne praječe. W šny wozjo pomhaječ, jo wšidčaj mužoj rožomni wofštanu.

W šjemny šfowom: Dčerječe ša šfowju najšepšiču pomoz pomoz Wozu, Wób je našy najšepšiči pomoznič w dušomimny a cželnum našuparaju. Šk temu bryžj pšidnič, jo hebi kami pomhaju a ho šeni bjes cželcje njewopofšajom. Womoz šfata dječacierjam, faž wšidčimk pobdanacz k' botej šfej s' dočymny šafonemij pšidč šfwer- nym wobšebžowanju a dopjelnenju tyčž šomycz. Pšechelow.

podciżbę. Taktóż tjeżor będsze fa swoj cjań fatedziśmusz spibacz dał, po kotrymż byrbjadu ho wśchite śchulite dżęzi w jeho kranu rozsmuciwocz. Żena ślowna bada w nim refakche: „Władcho tjeżora Napoleona czełcziś a jemu śchulic, to rēfa Woba hameho czełcziś a jemu hamemu śhulic, wśchitoż wōn je tōn, kotrehoż je Wōh tōn śnież swojemu łubej śbudził. Czi, kotizj niebudyń swojich pśchikłudnociśom naprzedco tjeżorej Napoleonej dopielmiti, bychu ho wśchecziwo Wozej woli spjecziłi a bebi wēżne fatamanitwo śahulizłi.“ Śso hamo roziun, tōn tjeżor tēm niemejēdsze, śdajō będsze wōn w tutym fatedziśmje fa wēru swojeho łuda poltaizj, teho dla ho dżimacz niemejēdsze, hōdżj też pobdani doho to niemejēdszjadu. Wōn bu je swojim nomowōmōm fatedziśmuszom f hanibje fęcinjenje, a byrbjēdsze namuwiczł, so wōn niije klesje tuteho śweta, kotryż ma nad śwetom a nieljōm rozstawacz, ale so wydsze nieho wyśchitłi trōnjenje, kiz hmedziśic k njemu riez: „Śacz dotal a niz dale.“ Wōn wśchitoż śhubi, śchōż wōbberzēdsze. A jafo wōn potom w jastwie na śhatojze famotnej wopuśchēdszej kujje, f mjenom Ś. Helena, pśchēdywałsje, będsze wōn namuwitł tuteho wśchēdszeho śnieja wycacz a je pola nieho w jeho śhwiatym Wōzim ślowje, niz w swojim fatedziśmje, trojcz a imērowanje namafal.

Rjane śwedczēdzja wo tym hu te śłowa, kotreż je wōn tam rēczal k swojemu generalej Montholonej, kiz będsze f nim hōbu do jastwa śhol. Zał woz k njemu raz będsze: „Wōdōni tuteho śweta, faj Alexander, Czar, Ąhorta Wulfi a ja, hu wulke kraletwa fatojeli; ale na czo ģny ho my w tym, śchōż ģny f mōzani nactreho ducza śwotitłi, fęseralci? Na mōz a na gwolt. — Żeluh hōm pał je swoje kraletwo na lubolej fatojil, teho dla je wōno wōbafalo a dale wōstaje, a też hliczje dženkijōm dżen bychu mitōny cziłowjeja fa nieho rad do ģunierje kłitł.“ Druhi trōcz wōn k temu hamemu towarzēdź będsze: „Widz w jastwie jęziłi apkrwinyh ģwonow pobrachaja. Śo ho na to śwuzędzj niemojō, so jich tudz wozjy nieljōtychu. Żenie niije jynk ģwonow trzejcz niije będsz teho, so nieljo wōny duczu ģnuł a mje na rjane czańy dżęczakstwa dopomnitł. Do tutych rjanyh dnjow ho ja ģyho pomiercz, hōdż fa brędzja w swojim dżiele, wotpiaty wōn wpięnia a dżętanja, wotpiaty wōn czeje tjeżorfeje trōny, te ģwonny f śhōfobojtyh śahrodach wōt mēsta Ś. Cloud śahlyśchadz; kiz wofodo niije będsu, drje mēnjajadu, so ja f nowa na wulku wōjnu abo nowy krajny jafoni wuślu, hōdż jenoż moje myśle wotporcziwojdu w dopomnjenju na tomne hōwōne pręnje czańy mojeho žiwjenja.“

Wēra ma hōwōj raj we wutrobje; wona je nadsza nadziśa, nasza pokłēnia fōtōwja w nieljōzja. O teho dobreje ģhūdzji je wśchēdzjaniśtwa hōjo cziłowjeitno wopafolalo! Kefto plodow w nieljozjanu nam hliczje wozjy śtętszje, hōj bychu wśchitzy jehow wuśnal warjo w swojim powołanju po nim cziłiti! —M—.

Cziłowski trojcz.

Hōdż ģęszel trowimicz, czeho dla śhwiaty japośchot Pawow fapoczatku drugiego listu na Korinthiśkih Wōha „Wōha wśchit-keho trojczta“ wjenuje a na dobo f tym wśchidnu trojczelji, kotreż je jenoż cziłowski, jafō woprabwōdżitemu trowczelji placizjz nieljo, dha durbidh jeno na to śędbowacz, faj je ho ģiobei w jeho czerpieniu f cziłowikim trowczōm fęchto. Tu je najprjōdzy jehō jona je swojim trowczōm: „Śchō dha mośch nētko wōt swojeje wōbōdźmōcze? Wōbōdźniuj Wōha a wumitł!“ Tu ģu czi „dobri placęzjeljo“ je swojim trowczōm, kiz w tym wōbśteji, so hōwōj hōwōj pōbħnjēja a pľafaju, hōwōju drafu roztōrhnu, a prōdż na hōwōje hōwōj f nieljōkha ģwajaju, potom ģydom dñjow a ģydom nozom na lemi pōdla nieljo hēdzja, a niczo niereczja, wśchetoż wōni wōidza, so je jehō bololej jara wulka, śchōż je wēdsze fa ģioba jara trowczōwaze byto, a śtōncenje hōwōju tręczniwōwcz jeno k temu wozjaja a hōwōt erj jeno k temu wotewerja, so bychu jemu pľęcho jafō f nowa prjōdt djerzeli rēczje tuteho śweta: „Śemy bebi hōjo dawno myślitłi, so tak pľędzic durbj; wśchitto wśchot śłoto nielje, śdajōż ho wśędzj, a niz wśchō pōbōjne, śchōż ho pōbōjne bycz ģda.“ Tu ģu jehō bratja a domjazy, jehō pśchēdzjejo a ģuhōdźja, jehō wotrocziwoje a dżowki: śak wōni ģioba w jeho trudobije trowczōtjaja? Wōn ģam nam praji (n. ģiob. 19, 13—16): „Wōn je mośch bratrowo daloto wote mje jafnal, a moji pśchēdzjeljo ģu mje wotejnal. Moji bħdzijō ģu mje wopuśchēzłi, a moji wśchēdzjeljo ģu mje jabyłi. Moji wōbōdźniōz a moje ģiūżamne dżowki djerzja mje fa ģuleho, a ģym nieljōmōny pľęch jich wōczōmaj. Wōlam fa hōwōjeho

wotroczi, dha mi wotmołwi: Moja żona ho mje ģdaluje.“ ģaj fawēczje: ģiob na lemi jameho trowczōta daloto a ģheroto niemejēdsze. A hōj by ho śłōncenje Wōh nad nim nieljōmitł, hōj by wōn pō-niżenego a domaprytneho njetrojczōmōw a jehō jafō f czełczi nieljōnielch: pola cziłowjeow wōn joneje ģimlōnczje namafal njeby Ale hōdż je ta trudoba a tjechōnczj nimo, tak tola potem wśchitzy jafō pśchikłudzjejo a jehō trowczōtja: „A pśchidźęcje k njemu wśchitzy jehō bratja, a wśchitje jehō ģotry, a wśchitzy, kiz prjedy jehō ģnojadu, jędzidaj f nim ģhēdo w jeho domje a wobroczihu ho k njemu a trowczōwaczjo jehō wśchitjeho jehō nieljōzja dla, kotreż tōn śnież na nieljo będsze pľędzicł dał (n. 42, 11). Teżo my cziłowjeitjo, nētko, hōdż je wśchitko ģubjēntno pśhēdjenje, nētko my pľędziczejo a trowczōtjēcze? Wōj śęje mi śchwarni trowczōtwarjo! Żak dołho ģacz tam ģiob w wulj będzj, dha wōt nieljo czełczaje a ho wōlabacz njedacze, a hōdż je wśchitfa trudoba pľęch Wōzu wōż ģahubjenje, potom wje je swojim trowczōm pśchidźęcjejo a ģiłowna wēż pōdla je, so f tym cziłowianomy hōbu jęczje a pjęczje a jemu drje też krowch daricze a śłoty cziowy jafal! O fat knicziomny je tola cziłowski trowczł! Daj bħdzj tebi, Wōjo, so ģy ty ģam Wōh trowczta, Wōh wśchēho trowczta. —M—.

Niz ja!

W Śchwajzarjeje śhizj pśdi waczju śteji, na kotrymż śtej jeno dwē ģłowie napikane: „Ża“ a „Wōn“, to „Ża“ pał je wśchē-śtrichymjene. — Cziłowicz ty to ţhātne pśedwōmaje tuteju dweju ģłowow? Ąęszel ty jej pał trōtto, ţhātne a jafnje wōwōżenaj mēcz, dha cziat, śdajōż śteji wopikane w liśce na Ąatalfick na 2. stawje w 10. ģkuczaju: „Ża ģym žywy, ni pał ja; ale Ąhrjyħub je žywy we mni. A śdajōż nētk žywy ģym w czele, to ģym žywy we wērie do teho ģyna Wōżehō, kiz mje je lubowal a ho ja mnie dał.“ —M—.

Kralowka potromozel.

Pruffi kral Wjedrich Wylem I. mējēdsze to wōśchnje, so ģebi dafche wēczōr, prjedy ģacz ho f mērej pōba, wōt hōwōjeho jemu pōbħuzowozego fowornika wēczōrnu mođbitwu prjōbēczitacz, hōdżj pľęczōj f wutrobnej nutroczju teżbōwōwale. Nowośłōtjupeny fowornik mējēdsze pręni trōcz kuz mođbitwu cziatcz. Wōn pał mēnjēdsze, so je pōczęczōwanju naprzedco hōwōjemu kralej winośty, te śłowa: „tōn śnież poźohnuj tebe,“ hōdż je ģame w mođbitwe ţtejadu, w ģchemiceni a teho dla będsze: „Tōn śnież poźohnuj Wōidzu Kralowku Wajęstōcz.“ „Śchō ty tam cziatcz?“ tōn kral jawoła. A tōn ģhizobuik mēnio, so hliczje f tutym wśch-ţstajenjom je hōwōjemu kralej doścz czełcze wopofalal, wōpiewowōwale: „Tōn śnież poźohnuj Rajwōwczj Wōidzu Kralowku Wajęstōcz.“ Nētko pał ho tōn kral na hōwōjeho ģiūżobnita rośhņema a będsze: „Ąęszel dha mi ty i mozu tutu rjanu mođbitwu ģohłęcz? Wśchēd Wōhom ģym je runje tajki ģhuby ģhēcznik faj ty! Tebeje rēfa. Tōn śnież poźohnuj tebe, tebe, tebe! Wśchēczjmo Wōhu ģym ja jenoż ģhūz wōczja.“ —M—.

Łatere.

Wjēdzela	Łat. 27, 57—66.	Wj. 16.
Pōndzjela	Łat. 16, 1—8.	1 Kor. 5, 6—8.
Wutora	Łat. 24, 13—35.	Żap. ţf. 10, 34—43.
Śerjeda	Łat. 24, 36—47.	Żap. ţf. 13, 26—31.
Ąwtōwrt	Jan. 20, 11—18.	1 Kor. 15, 1—10.
Pjatz	Jan. 21, 1—19.	1 Kor. 15, 11—20.
Ąsobota	Jan. 21, 20—25.	1 Kor. 15, 21—34.

„Pōmhaj Wōh“ je wot nētkā niz jenoż pola ģnjefow duchōwnych, ale też we wśchēch pľęch-dawarņjad, „Ąserb. Nowin“ na wśchach a w Budyħēinje dostacz. **Na śhtwōrcz lēta** pľaczj wōn **40 np.**, jentōtliwe cziħka ģo po **4 np.** pśchēdawaju.

Pomhaj Bóh!

Czyſto 13.
3. haprt.

Łétnik 2.
1892.

Šeerske njedzelske łopjenka.

Wudawaju ſo kóžu robotu w Esmolerzej knihičyſchczéni w Budyſchinje a ſu tam doſtač ſa ſchtwórtłétnu pſchedplatu 40 up.

Judica.

Hebrejskiſh 9, 12: Khrystuſ je ſam pſches ſwoju ktrej junu do teho ſwojateho nuts ſchoł a wéczne wumoženje namatał.

Wumoženje — to je ſtonanje ſ hłubiny, kotrež pſches zyte čłowjeſtvo dže. Pſched wrotami hłubjeneho paradiza Habelowy wopor ł njebieſham horje ſapa jako horza modlitwa wo wumoženje ſ hrécha, a pſchi Habelowym rowje, přenim čłowjekowym rowje, ptažaje wóči přenich ſarſchich horje hładaju poine ſtyſnowſje po wumožanju ſ hmjerče. A hiſchje njeje pſchi taſyſyntach a ſaſo taſyſyntach woporničejow w póhanſtwje a pſchi millionach nopowišchčejow w čłowjeſtwje to wołanje po wumožanju wóčiſchngto a ſ hłubotočje čłowjeſke wutroby ſo pſchego ſaſo wudobrywa tamne ziomkowe ſłowo: „Božo, budž mi hréſchnitej hnadny!“ a te japoſchtołke ſłowo: „Šchto ludže mje wumóž woł čjeła tuteje hmjerče!“ Haj, hamo wontach pſches Dožu ſtwórbu čehnje, kaž ſiw. Paſwol praſi, ſychowanje a ſtonanje po dnju wumožanja, a ſchtož ma wóčiſnjene wučho, tón ſroſym w najſymſtim ſwjadnjenju a w ſymſkim wumrječju neſchto wo ſyſtanju a žedženju wſchých ſtworzenjow po kraſnej ſrejoči Wóžich džéči.

Šchtož w ſtwórbje jenóž njeſwedomne ſtonanje je, to je w ſchelčejanju wéwodnna modlitwa. Šwajaty Wóčzenaſh ſo ſtonáci ſ tej přóſtaw: „Wumóž naſ wot teho ſeho“. Ale předy tuteje přóſtawy ſteji ta ſchesta přóſtawa: „Wumóž naſ w bédženju ſe ſpytowanjom.“ A předy tuteje přóſtawy ſteji ta wjata. „Wumóž naſ wot naſche; winy.“ Jow je ta najhłubſha hłubina, ſ kotrež

je nam wumoženje trjeba. Wſchých horjow najwjetſche je wina. Dyrbi-li nam pomhane býč, dha dyrbi ſo nam jow pomhač. Pomha-li ſo nam pał jow w najſnutkow- niſchim, dha je nam na wéczne pomhane, tež hony dyrbimj tudy w čaſu ſe ſpytowanjom wojowáč a wjele ſeho čzejpič.

Ja poſcham ſwojej wóči ł tym horam, ſ wołal mi pomoz pſchiudže. Škał reča hora wumožanja a hđe je méſto mojeho méra? To je hora Golgatha — tam je woporny wołar teho ſchiza ſ Jeſuſowej krowju, kotraž lépe řeči džuſi Habelowa ktrej a tam léži wotewrjeny row, pſchi kotryž jandželjo wachu džerza a wóčzomizy ſebi ſwoje hlyh tréja, přeni wotewrjeny row w ſahrodže jaſo napſcheczne ſnamjo přenjeho čłowjekoweho rowa na ſaklatej roli polnej wóſtow a černjow. Halleluja: Khrystuſ je wéczne wumoženje namatał!

D hłubotočej, kiž wſchitke ſtože
Pſches Khrysta hmjerče je póžjela;
Ja poſtaju ſo do ſmilnočje,
Dha mje tu ničo njetama.
Ja ſpuſchčejam ſo na Khrystuſa,
D luta ſmilna dobrota!

W Straſburku na naſchpach,

abo

Bóh ma ſpochi dobre, čłowjek huſto džiwne myſle.

Na hebreſki wot A. Škr.

Ja wuhladach, kaž ludjo po brojly tam a ſem je hwežami bédaje a haneja, a hlyſchach huſto něloho wołáci: „Kedžubjéje

kwęru, hólzy, so mi jeho dokahnjeczje, hdyž wón na kraj wstúpil!" Czi, kiz tam taste w skótu hanjachu, žani duryj nie- będu, hacj nowy refucij, kajščy będu bebi soho s Njemow pšawjedbi, a kiz durbjadu runje tónte džen hem pščinicz. — Duž bebi nie-wieršicj won na brjóh šwicke, hacj runje beč pwojnoj wšchu srowoj móžy wotbył. Ale nítě beču won je pšojnoj czołmom storo czińcje blińy pšči mni, ja jich hšyščach, taf te srowojni mjęstemi wodu pławachu, — duž durbjad na tamny brjóh wulęcj.

Ale tęd bečy cho tamyż wjerbow sapščinnuż, kiz pšči kamny brjóh steja a cżyż cho ja nie dżerzo gorje scżahnyć, padje nečto na mnie, popabje me je rajny mję dele na senu, ja wo tym, jo so jębyn s druhim pšepščinadmoj, jawola nečto zwoj: „Dżer jeho, wojeczo, pščinim bebi još twjerđje łaz bornika hoit- mjerjony poš. Jełi pał mi jeho pułdźicj, smęjch mję je cżerta!" Tamón be hšyńščy, hacj ja. Za brje jo temu wobaracz, łaz czołwej, kiz jo te kamje srowojny będu, ale wón mje s rutomaj dżerżęde, doniż tu czi druhj wšchtizny niebędu, kiz mi po tym wšče moje stawy sępinachu. Nítěle hafle czi druhj wšchtizny je srowoj pščinidźęchu. Żako pał na teho pławabacz, kiz be mje jaoł a mje twjerđje dżerżęde, póinach jeho duży. — Wozo srujeje, tajte tu ty tola bżyno dołonęd, — tónte czołwej te Handrij, kiz be do wojatow sčot a s nimi hem pščińščy. Łaba Łejna, nječizni bebi je wšchem tym žanu žel, — wón to njeje mjędiz, — wščo wšćak je durbjaco na mnie tajte pščinicz, tajte na mnie pščinidźe.

„Handrijo, łaby Handrijo!" ja sawołał, „šy to ty kam?" — Nítěle hafle mje won kam też póina, padje mi wotoło śhije a pławabędo so mnu, a wšchem druhim be s nim hobo žel, jato hšyščach, so je Handrij moj najpšćich pšćęciel, a jo be ho moje dla a mi k luboćije do wojatow podał. Ale sčto móžeje mi nítěle wščo tole pomhacz?

Woni mje na czołm hadźichu, dowjedźęchu mje k tamnyj druhimaj sajatymaj, kiz wo štywje pola wojatow jatei będščich, a dowjedźęchu naž wšćędch štych do męita našchem wšchtiznemu do woma. Żon pał tam na naž wšćędch štych żatónije sšakotawa a sšakrima, da naž wšćędch sšakotacz, so tam wšćędzit zwoj sępinani na lemi sčakimaj a jawola: „Woš sężetbow durbja wšćędch ja- štęlicj, kiz sšakene pšy!"

Buźščije tónte wšćhski so mnu pręni tajti hruby nještahadźak. buźščije je wšchem taf daloto njepšćichčo. Czołwej je wlotanje czołwej. Nętorščyńščij móže tu je srowojny mumerje, kajščy poš, ale žimy hęcy, kajščy je poš žimy, to ničto njełamoje, — Woš pał cżyž našchemu wšćhskiemu wščo wobaracz, łaz šym jemu ja kam też wščo wodał.

Kano w dżębáčich hódźinach tam wšćón našč regiment sšromabęny tejeje, mje štyjo pał budny pšćed njem stajeni. Duž nečotji nałchi tomaričojno na naž wotawoľacu: „Wuproščęje bebi wodacze!" — Tamaj dnaj mojej hóbujatej žęschaj. Wonej wodcy pšćędzimio mi hwdęčęščęstaj: „Żon je naju narečćak hobo s nim cęńęczę. Buźščije tón pola naju njebeč, buźščije namaj nišby do myšłow njepšćichčo, bebi na žane cęńęjenje pomyšłich. Wozny hmoj s(wonej wuprawiščataj) hwojeho cęńęjenja łaloj, a hmoj ho, jato na naž wotawcu, na męšće wuščiznoj, hacj runje buźščimoj s naju czołmom wšoľoj lóžny cęńęczę. Duž woš pšćęšny, to cżyżli tamaj wobaracz a naju łahodne wšćhščak." —

Na to cho tomanadanta te mni wobaracz a praji: „Sčto mi ty na wščo tole prajiščy?" — Duž jęmu ja wotmólnidž: „Miz mjęle, kuzje. Wwojeršębe žiwienja beho do hęteje tole hęty, bolaroz męjad žatónim wultu, jo ju wjazy wutracz njemowšč. Duž hora teho wšćhščach, kajščy bebi na tamnej štronje reči paštęstki hólęčij rjany sšerłašč sšepawa, póda ho doma na našču wještú dopowimci, a na tu wultu rjany, letemu šipu pšćębe wbu, a na to, łaste be byto doma pola naž wšćo mjęle sšakow, hacj jowte, — na to šym cęńęczę. Sčto smęje wojak dočęstacz, kiz je s dobrej wolu te hwojeho wšćta cęńęczę, je mi s wšćhščę artillow finate. Duž nęk w Wošim mjęnie jo mnu czińcje, sčtoż wam jatoł pšćhitoje. Šusto šym kam na ho pšćhaczoł, ale te wšćem tajtim czińjenjom šę wujęł. Nítěle pał cżu męcz Woha težbu a na njoh pšćhaczoł a bebi prajęcz: „Wozicę temu srujeje hwoje pucęł!" Wobhorščęž ničto njemozę a nješćem, taf był mje nečto druhj jawędž, pšćęstaj sčto ho mi ja wjołata sšwida, šym derje mjędiz, ale nješćim ja tym czińicj, durbjacz pał tola tomu žanu winu dacj, durbju ju tamemu paštęstkem hólęčęj dacj, kiz be bebi tamu štronu reči hwoj rjany srowicz sšepawał.

Šaj tónte jeho srowicz je mi naczińil, so durbjad wotkał cęńęczę. Cęńęczęci-li mi pał žanu młotę wotawoľacz, cżyž bebi, kuzje, ja wot woš tole troje wuproščęje: Wrenje, jo šimel mje moj Handrij wot nęł woputacz taf hušo, hacj ho jemu sčęzýlo; druhe, jo cżyżli mi hwoje dacj do moje srujeje taf mjęle hwoje dacj, jo móžł mowejo hana bšćęje jemu wotłabacz; ja cżyž jeho radu pšćębi, hacj njęchaf hem te mni pšćhicz, jo móžł jemu woiu moju sčotę wotprowšč; třeće, jo móžł ja-o wotkał mumerje, sčęstęle a s póberom a s wotłojanej kultu, a jełi móžno, to cżyżli mi po tym tu cęńęč wotawoľacz a mje cęzlo dacj na pohrjedniščęju do roma wotkizę. Dowlubicze a pšćhimbacze mi wšćho tole, cżyž bycz wam s wutrobu ja wšćho tole dżakomny.

Wot nęł dacj do mowe srujeje pał cżyž bebi pytacz s Wozom męcz czińicj a ho wo dnjo a w nožy k njemu wotacz, jo cżyž ho, kajščy wam wšćem, tajti też mi hmitny wotawoľacz."

(Wotracżowanje.)

Šaf móžeč do přęđka pšćhicz!

Se Surgenoweho sřija.

Wulke wotajstnow, taf do přęđka pšćhidźęch, rěka: wilne dżęćacz. Wót woblicija je jęnicija sčy, s frotrež móžeč stote czińicj. Komuž ho pšćhicz jęjow cęje, durbji na ščtom salęci. S wuhornjenom rutawami pšćhidźęch k dobrej fahoty, a sčtož ho nješaribuje, w sčoręduch hšobicz, taf daloto pšćhiješe, jo móže bęje njeho hšobicz. Witnošč je macj sřoj.

Wtęrze žo, do přęđka czołwej jenož pšćhidźęch, rěka: wilne frotrežli, niemęščęje bebi, so ho na jene dobo wobohaczęje. S tym jo cęšęł pšćęzo wjazy móž a dobycz, hromeda flota nješćhřęwera. Pomałtu, ale wo wšćim pučzu je lępje, hacj sčęstęje, ale jo njewšćimny. Wšćędne, wšoľstaje dnę czołweta hšobaczędoho czińi, hacj wobohaczenje pšćęch nęřawu sšękuložiju. Hdyž jo jednu kamjezi na druhj kłazę, ho sčęja natrawi. Najprędj wšćhij hęcz a potom ho wotpęcz. Czim łabe hřawatoli, ho wobohaczęczę, czim pomalščo k temu pšćhizęščę. Sčtož ho pšćhřawata, móže pšćęch srowoj noły padnyć.

Wšćękwitmo sapoćęczę bęsz wjenęsz, derje njęje. S přęđnimy sřatami wšćawoľę, je cężeto. Šněbo durbščij męcz, pšćęstaj kólędę tom srowoje jeja srujeje, hđžę hjoz druhe šu. Ššo wę, so durb- šćhij wot teje mušł pjez, kotřaz męcz; hdyž pał je męcz přęđno, derje na tym czińicju, so ho ja pšćarja njewobanałci. Wšćotit radščo nęščto dšęje s pomozitow pola hwojeho wšćhřętu, moj młoby pšćęcelo, doniz bebi njęšy njęščto wot našułowacj; sapoćęž sčęcacz, hdyž šu tebi pęra narozřę, sřyńščęli-ščy pał pšćęšębe, buźščij ho młodemu rawatej runacz, kiz bebi sšuju šlemi, dořęž sčęstęje lęćacz, přędby hacj męšęde sšidžata narozřęne. Witnomač bęsz wjenęsz rěta sčęje czińicj bęsz kamjenjom, sšęczitú palicz bęsz hšakřota; to drje srowoj sřyta na to abo druhe mudre wawšnje, ale łanz je, jo wšćhřito do hromady padnje.

Hdyž šy s mała sapoćęcz, njępřętaj přędby s wulka, doniz njewędaj, so móžeč taf wotrawođje wjazy sšćhřęciz. Tež hřotři hš hšęł. Šubęny tón je lępřij hacj přęđna hřobz; wot hšęba hšęł je lępje hacj žanęho męcz. Mało młobow je lępje hacj přęđna sčęje. Sčtož s w našćhij hšubęnyj cęšadž hšćęde kamjen ma, na kotřymž móže hędęczę a hwoj hšęł jęcz, derje czińi, so ja druhim wotoło njęłada. Wozomni, jo je mjęle šudzi w maľhij sšakmad jara wulkeje sšęstřęby męlo. Małe sšakmaj s dobrej sšćhřębu ju lępřęje, hacj wulke, hđžę durbščij pšćhřabęcz; wulki wohęni, pšćhij kotřymž móžeč ho wotřęwacę, je lępřij, hacj wulki, pšćhij kotřymž móžeč ho wopacticę. S maleje rěč móžeč wjele woby dostacz, jeno jo sřana pšćęzo sřoby řęzi, jo woda nimo njebęzi.

Czim taf mało pšćęmęnenja łaz mójno; sčotomu, kotřęž ho hušo pšćęhřabęje, mało pšobow njębu. Hdyž mašh na jęnyu blańu wotkizęnoćęžow, ja na druhim tež smęjch. Wšćhřęjom na jęni durbščij w počę hwojeho woblicija hwoj hšęł jęcz. Sčtož cęje pręž a dżętu wucęńęczę, durbščaj sšidžata sč hšobler męcz. Wšćęmęnenje njęje pšćęzo pšćępšęczenje. Najprędj to a potom tamne, a potom nęščto druhe a wšćhřito a sčęje — to je wšćo do hromady ničęzo; sčtož pał na jęnyu konju bežo wotłanje, tež k wotřępšęnemu kónęj pšćhizę. Na jęnyu blańu hšwyj rořu, na jęnyu šněboje wulajęne pšćęk hwoje ničode, w jęnej pjęzy ho hšęł jęczę.

Nřęcizni, łaz by pšćęwobębenja ja hwoje powoľenje był. Kowacz, kotřęž ho sšćřęcžow boji, je wotžarowacz; cęšęstow je pola łóžębo rjemęšćinista, niž jęnož pola wuhnjemęcęřęja. Hdyž

vish khwatajzy", jemu wotmolwi a pshefozj poklenjeho rycnista da. Zato be to napikal, ton midozenj djeclje: „Naito je dofontone!“ „Tak je berje“, stary inapichedjmit, „ty ty pravdu recial; dofontone je. Wlmi moju glowu do swojemu rutow. Za hebi zadam tat bedjice, zo mohi to melno midjic, hdej hyn ho stajne modlit, tat cshu hichdce jantrozj zo wotacz t Bohu swojemu niebieskemu Wotzej.“ Na pietrie w swojej malej shtotzaj bedjo won spewadce: „Czetj budj Bohu Wotzej a Shtnej a swiatemu Duchej“, a jato to poklenje htowu s jeho rta wullinica, bu won do pschitomolowje swojeho Boha pshefabzany, kotrozeh bedje w zimjenju cshelst a poklenjei htowu hswalit. Niesbe to rjane sfoncenje: hacz do poklenjei wotomita ja Boha shtuwacz a s poklenim wudajnenjom hichdce jeho hwalicz? Mjeno tuteho maza bedje Weba Venerabilis t. r. poczeljowanja bohny. Won bedje jedyn wot tych najwieljich wotzow jendjellsteje zyrkwe. Won htowelo ho naroditj w hrabinstwie Durham w Jendjellstej wotoklo leta 672 a wumrje w letce 735. Jeho wopomnjenje je zjwe hacz do dzenhnikshego dnja w jendjellstej zyrkwi, a je ho itato, taz shtubjenje swjateho pisma praji: „Wopomnjenje praweho wostanje w zohnowanju.“ —M—

Wschittich swjastkow pschelamarjo, Zetu, kiz hy pschi naz tu!

Tak hzano hy ty, luby czitarjo, husto spewat a pschi tym hebi na hwetneho knjeja wopysit, kiz cslowjeia niz jeno se swjastkow bracha a nuty wutornije, ale kiz je ho po slowje jako pschelamar wschittich swjastkow wopofalit, hdej won Petra i jastwa won wjedjiche abo jastwome burje w Philippi wotemri a te rjeczaly a swjastki rosliamo, w kotrychj Pawot a Silas jataj lezchitaj. So pal tez nald shtitotek wo tajim spozhivnym shtatu powjedacz we, to hzano je hichdce temu abo taannemu nejnate.

To bedje nehdeje w hwdomdziejich letach, jako pobozny ewangelti misionar, kiz bedje hjo dohp je zohnowanjom w konstantinoplu shtuwotaj, ton pospjt czimjeclje bibliju do turkowske recje pshefozjic. To bedje niz jeno cshelje, ale jata strosadne djelo, dotelz janatizmus a sawicjz Mohamedanistik kobjy tajti pshefozj truce jataje. —

Tola won pomoz a podpyeru sa swoje djelo namafa w jennyj gara wuzenjom wobsewnju turkowlim cslowjeju, s mjenom Wehemed Effendi, kiz hjo ho wot bedjehogo cshaj hem t schelczjanskiej wuczbie pschitiheljeclje. Ale runje jeho horze prazomanje na tutym bibliskim pschitowanju shtobu jeho nepshczelow hacz na najbole woshori. Ton pshefozj w jastawju, Wehemed sam wshed shtudnitno stajenu. Wshelozelj dobrehu hwdumowanja ho s jeho wotzow hwetjelje, jato won pschd hwojmui hwdumaiti stajelje. Tola jatoni bedje psheczjivo njemu, won bu t hujerczi sahdzjenu.

S wullim sahorzenjom nemsti a jendjellstj pohlantz ja njeho recjelchtaj: Zyle swprawneho a njemnowanogo cslowjeja jeno teho dla wotprawicz dacj, dotelz je na biblijj pomhaj pshefozjowacz, a to w Europie a w najshim leshottu? Zyle njemozna wez! Tak bu to t hujerczi wotshudjenje pschemenjene do jatwa na cshk zimjenja a sahdzjenu na kupu Ghios domjedjenu, hdej durbjelje won po woli swjotich shtudntow we wotjanyj podbehtim jastwe swoje zimjenje shtonczej. Dalshje jareczowanje taunneju pohlantzow wostia bjes wupshca a shtu durbjelje jemu tuby sody murjow a jantow wumozjenje pschimjecz? To bedje w sapoczajtu leta 1881.

W mierzju teho hameho leta bu zjha Europa nastrozjena wot powjelceje wo wullim jemzerjenju na mjenowanaj kupje Ghios. Wo tymi zashognymi gwaltnymi shtanzemii semje, kotrez tyhazy wobydenjom janicjaczju a sapuczjaczju, tez murje teho jatwa pabezehu, w kotrym Wehemed Effendi tradalsh. Wjele jatych bu pschi tym rosmjeczjench a franjench, drusy budy wot wozafow bjes hmitenja jabisj. Won pal woshony, wot Wosjeje ruki shtitowanaj, na jenu jendjellstu woinjsh shtj, kotraz jeho do Jendjellsteje dowjele, a jow won potom kratki cshaj po tym t schelczjanskiej wercje pschitupi. „Trjebahj jeno jeho woshladacz“, jedyn hwetb wo nim wshce, „jo by i wshelozelj jeho wery spoinacz, so je tudy ton knjes jemu duskaju wopradowje je wschittich swjastkow won wuwjedj a do peneje hwoobdy hdejzj Wozich domjedj.“ —M—

Zortniwe wotmolwjenje s misionistwa.

Misionar pomjedja s polodnizheje Afriki: Raz w zylum hwejeje, — tat wuczetj tez w najshich schulach bulscichgo wot matydz cjornych ludjerjanzow hmeladne wotmolwjenje dostanje. W katechizismuwoj wuczbe wdeh matym schulerjam historiju wo stwojenje hmetaj niz s malej prazu do hlowom pschimjesta a ho jara wshelata, so to, shtoz be Wsh ton knjes na shtidm dnju stworit, roshdeljacz mozhaju. Duiz ho jeneho s matydz holzow wopradshacz: „Shtobaj swiri Wsh na hedomu dnju? Wuzif njemje nicjo, dotelz je hjo na wsho spomnjenje, shtoz be Wsh stworit; won pal tez we, so wotmolwicz durbdi. Na pohledu wota: „inapichitj“, t. j. twjerdaj mjadta s mahowjeje mui, wot tafrow jara lubowana jedj. — Druhemu s matydz schulerzow djerzajjaj jacti netajenje, shtobnojci swoj cshonik na wuch. Won pohschuca kedbjitnje Duiz ho jeho wopradschaj, shto jemu pomjedja. Naito bu hichdce kedbjilnischji. Shtoncenje wotmolwi: „Njemem, shto praji; jon njeroshmaj; won reczi — jendjellszj.“

Shto hy hebi s predowanja wobshowal?

To je prashenje, na kotrez niz jeno naldce hdejci husto wotmolwicz njemozja, ale tez wjele tajlich niz, kotizj wjazj hdejci nejshu a tola hu taz hdejci. Ale wulazj ludzo, kiz na tuto prashenje wotmolwicz njemozja, hu pschi tym pal winowaczj, pal njemnowaczj; hu winowaczj, taz njefedjbitne hdejci, hdejzj predowanju s jennyj wuchom nuzj, s druzim jash won hdej dadja; hu njemnowaczj taz lube duschne djecljato, hdejzj je predowanje ja nje, shtoz cshita woda ja wofnuj; wotma njewobshowana w hebi woda, s kotrezj ja phtozaj, ale wona ho s njej wuczijelci. Tola je wobzarowaczj, hdejzj nicjo wot predowanja njewobshowajch. Eso hzamo we, zo durbdi dobre predowanje hdejzj, po cshitum Wozim htwije, pschetoz hdejzj njewerjaze predowanje njewobshowajch, nijeje to jana shtobda, ale htoje. Sa tych pal, kiz hu smuczenj, dobre wjerjaze predowanje htwijeclje a tola je wotshowaczj njemozja, chyzchnu to porucicj, shtoz pobozny mat w schrystujba ja hebje czimjelje. Sshylichmy jeho hichdce, taz po krahnyj misionistik predomanju w swojej jistwi wotoko shtobjo hebi pohlednju shtuczku, kotraz be w predomanju nashpomnjenja, pschego wostje spewa:

Ghzelchit bycz Jesuha wozobnit,
Durbichit bycz Zeluha wozobnit.

„Tak pschego cshinu“, luby wuz hdejclje; „wyle predowanje njemozja hebi nihdy wotshowaczj; duiz pytam hebi s najjenshga i shtobeho predowanja to abo tamne mozne htwiczo njefarapomnliwe do pomajka sacjichczecj.“ Dawno hjo wjazj teho njepotrelja, pschetoz won je hortalch, hdejzj ho wschitto hame sacjichczeci sa wecjanoicje.

At hdejzj jenoj jene, jene wotshowajch, zo mozhelj ho w pohlednej hodjenzj jatoczaj taz djecljato, wotom je tez hjo dotelz a na tole jene wshaj wschitje wjerjaze predowanja won beza: „Za krej a prawotelj schrystujba je moja drahta pschitowna, s tej pschd Bohom ja wotstacz cshu, hdejzj do njebjeh ja poczhahu.“

Qu.

Judica.

Njehzeta	Jan. 17.	1 Kor. 15, 35—58.
Pondzeta	Jan. 20, 19—31.	1 Jan. 5, 4—10.
Wutora	Rom. 1, 1—15.	Jona 1 a 2.
Serjeda	Rom. 1, 16—25.	Jona 3 a 4.
Schtworit	Rom. 2, 1—11.	Sjem Jan. 1, 1—20.
Pjatt	Rom. 2, 12—29.	Sjem Jan. 2, 1—11.
Ssobota	Rom. 3, 1—20.	Sjem Jan. 2, 12—17.

„Pomhaj Wsh“ je wot netka niz jenoz pola knjesow duchownych, ale tez we wshdech pschedarawatich „Serb. Rowin“ na wshach a w Budzhshinje dostacz. Na shtworcz leta placzji won 40 np., jenotliwe cshita ho po 4 np. pschedawaju.

Womhaj Bóh!

Cišto 14.
10. hábrl.

Článek 2.
1892.

Šeerske njedzelske lozjenka.

Wubawaju šo kóžbu šobotu w Esmerlerjz knižicšičzetni w Budyščinje a šu tam dostacž ša šchwórtkltinu pšepčplatu 40 nr.

Palmarum.

Philitipički 2, 5: „Kóždy bjes wami budž teje myšle, jato Křyštůš Jezus tež běšče!“

Scjenje palmoweje nježele nam pšched wočji staji, tak Jezus pod šhwabuspěwanjom a hošanawotanjom Izraelskeho luda horje čehnje do Jeruzalema, nuz do hwojeho Wótza domu, wopisuje nam tón trónowanstki čas teho knjela, ale tróna je čjernjowa a trón je křičj. Tak stej čehnje dženznšičkeho dnja pšči šastupe do martroweho tyždenja i nawišom: „Slaj, twój kral pščiudže t tebi čzajeje myšle.“

Epistola dale do šady a do wyškola pšchima a nam wopisuje zylt čas Jezusoweho žiwjenja: wot křoba t křičju, wot křičja t trónje. Zylt wobras knjesoweho ponizenja a powyščanja šo nam džehnja wobnamjeni a nawišmo rěka: „Kóždy bjes wami budž teje myšle, jato Křyštůš Jezus tež běšče.“ Pšchetož níz t pšchiladowawaju, ani t pšchilawškanju šamemu a t hotemu hošanawotanju šo nam tajše předuje, ale šo byčmy šobu čahnyti a tutemu trónowanstemu čzaje šo pšchilawškanli. Epistola nam móžnje pšchilawškanli t Křyštůšowym šobom: „Bój a dži se mnu“ a my čzemy t Domášom wotmowicž: „Čzěhny t nim šobu, šo byčmy t nim wumrjeti“ a prajmy t Pawołom: „Wumrjemj-li t nim šobu, dha tež budžemy t nim šobu živi, čzěpimy-li šobu, dha tež budžemy t nim šobu knječj.“

Ze woažne šlowo, t kotrymž tón japoštot šapozčina: „Kóždy bjes wami budž teje myšle, jato Křyštůš Jezus tež běšče.“ Wón praji: „Kóždy“ — bje wišeho wob-

mjelowanja, njež je čłowjet hiščeje tak wulki, na šemi abo hiščeje tak mali, njež je bohaty abo šhudy, šhory abo štrony — Pawoł žaneho wumějenja njebošchječi: njeje žadny wšchetary a žadny pšchemtoby, žadny wšchemožny a žadny pšchěšlaby. Šow je šlowo ša naš wšchitkič — tajščjkič smyšlenje twójeje wutroby je, tajščjkič wotpohladanje ty maš, tute šlowo je Pawoł tež ša tebie pšča, pšchetož wón praji „Kóždy“. To šlowo t majestotěži a wobčednočji křesčjanskstwa, šo šo na wšchitkič čłowjetow wobročji bjes roszčelenja. Zyle přebowanje jeho wěry na kóždeho čłowjeta rěka: „Wěš do Jezom Křyšta, dha budžěš ty a twój dom šobžny!“ To zyle napominanje jeho wncžny na kóždžičeho ma šo tak: „Dži po Křyštůšu!“ Ša wšchitke šlawy, ša wšchitke ludy, ša zyle čłowjestwo šo bityčjkič jenož jene křažne bošjte šnawjo, do šotrehož dyrbi jenotliwym čłowjet kaž zyle čłowjestwo šo pšchekřažnič: to je Jezus Křyštůš.

Kažteje myšle wón, t podomnočj Wótzowškeje křažničje, běšče, je nam wšchitkim šnate: „Wón ponizawašče šo šam a bē pošlušny hač do šnjereče, haj do šnjereče na křičju.“

Rumje tak tež dyrbimy my smyšleni byč: ponizni a pošlušni. Ponizni pšched Wošom, tak šo tu njebošpošnočj hwojeho čłowšestho byčja, smyšlenja a čzinjenja pošnawajo šo pšched jeho majestotěži a šwjatotěži jato šubeni, kničomni, hřěšni čłowjetajo wšchědnje pokorjamy a radži tu hřědi wodawawu, trošdrtowaju a wobnowjaju hnadu Wožu w Jezuju Křyštůšu šapšchimjenu. Ponizni tež pšched čłowjetami, tak šo pšchězo druhich wšchě wozimy

duży będzie kamień a hdyż mamy nieprawo, to raby pschidamy a wuśnijemy. Pożwulczij Wobu temu knieję, hdyż w jeho karnjach kłodżymy a też wścho horjo a domach-
 wntanje bebi lubicz damy i skrytyhom prajizy: Wśotče, twoja wola ho stani, niż moja wola! Pożwulczij też cżłowjekam, kotrymż požwulczajemy, staršchim, wučerzjam, duchownym, wśchłofczi, taf so wśdaje njelubofcže, lenjoſcže, njepożcziwoſcže, wopliſtwa, jebanſtwa, paducſtwa a pśch-
 cziwnjenja ho wofstajimy a ſalujemy.

Brai, mój luby cżitarjo, njemėł zpyt śwėt hinaſchi napohlad, njeby zyle kſhcejiżianſtwa zyle drotwe byto, hdy by lutenu japoſtytſkemu napominanju ho wo to wśchłifich požwulczalo? Haj, ničo duży mėr a ſbožo by knieżito we wśchłifich kſhcejiżianſkich woſabach, domach a wutrobach, by njebjo na jemi byto, hdy hdyu wśchłitaj teje myſle byli, jaſo Jeſuſ skrytyſz też bejaje. Težo dla cżemzyſle w cżaju, a ſchtoż ważyniſche je, też w wėcznoſczi ſbożni a ſbożowni bycz, dha japrėjmy bejje kamij a ſtupajmy do Jeſuſowych ſtopow! Za bohobojcż je t wśchłifim wėzjam wużytna a ma ſlubjenje nėtėjiżichcho a pśchłidownego żywienia. Żadyn grunt pał ničto njemōže ſałożicz, kħiba tón, kħiz je ſałożeny, kotry je Jeſuſ skrytyſz, tón kħizo-
 wany a horjeſtanjemy!

W Straſzburku na naſhejach,

abo

Wōh ma ſpochi dobre, cżłowiek huſto dżiwne myſle.

Na herſhli wot A. Skr.

Naſz komandanta njebė żadyn taſti hruby cżłowiek, kaſtjz bė noſch wśchłifchi. Jaſo bėch jemu wścho tote doprojił, ſetrė bebi wón huwoje huſly i wočojno a praji: „Ty wbohi hólczje, ty mi jel cżiniłch, ale pomhačz cji ja njemōżo, — tola pał njech ju tebi wśch twoje proſtuy wuſchłifchane!“

Nėtkle pał jaſo do jaſtwa wotwjeżdżeny, a Gandrij kmedjeſche mje w nim woplycał. Komandanta je porucził, ſo Gandrij njetrjeba tu kħwili jaſu druhu kħużu cżinič, duż je wón kōżdjički dżei jzlu kħwili pħi mni a wė mi ipochi nėſcho rjane a buſchne powjedacj. Żemu we wutrobje jel cżini, jo je mje ſajał, ale ja jemu ſpochi jaſo praji: „Zo wśchał je wśchał ta pħitnicz dyrjalo.“ — Lejna, wo tebi je mi wón wjele powjedat, kał je cji wo mnje jel byto, a kaſtju by bebi woboga wo mje ſtarocż cżiniła.

Ad, ty moja luba buſchta, ty ni njebjz je żonyim kżemi ničo cżinič wėła, ja to wścho berje polnaju! — a ja juſdziki tebi wėcže kħemny woſtał, — tał wėrny, każ dypł mi Wōh luby knieſ hnadny a kħwili bycz, hdyż budu nėtkle dyrjicz wumrzcze, a mój nar buſdijcže namał wėcže też ſwoje „haj“ wuprajiz, hdy buſdijcže ho ni jeno ſechyto, wścho Wobu kniejeje poruczič a pħewoſtajič. Ale ja cżyżch ſpochi, ſo dyrjicjele mi wścho po mojej kħowje hič. Naſch knieſ duchowny pał je naſ huſto pomucził: „Schtoż cżje mēc, ſo dyrbi jemu ipochi wścho po jeho njemudrej kħowje hič, taſki budje ſo junu ſa to w heli pałic.“

Njeptałaj, luba buſchta, hdyż jmeleſch tónle mój liſt hama w kħwojimai rutomaj. Se ſpewariſkich hym bebi rjany kħerluſch wupytaj; ty jón hama też dawno ſnajecz (117.): „Jeſuſ, moja nadżija.“ Tón bebi mój woboj, Gandrij a ja, kōżdjički dżei ſhromadne wuprėwamoi. Wścheczo njebėmėł mój luby Jeſuſ też hodu a mnje wścha prawa nadżija bycz? Wśeicze budje wón też napħecziwoſt mi hnadny a kħwili. Wśchato je wón nėhdy na kħwojim kħiżju tamenu ſchacharej praji: „dżenka budjeſch hodu jo mnu w parabiui!“ Za pał hym tola wśchje wśchego też hiſchcze w jeho kħwiatny mjenje we Wozej kħwiatnizy na njeho wuſchcżeny.

Wėch też wot tebie przecj ſkupit,
 Sšo ſaſ k tebi donamam,
 Wśchał je hej twój hym mje kupit
 A mje i tobu jednak ham.
 Sśmouju winu njeprėju,
 Sśmiljenja ho krotajimy,
 Twoja kħwiloſcż wietſcha je,
 Ħačż wśchón hrėd, kħiz cżiſchczi mje.

Dubjerodny wśchał cżu kħwoju hórku kħmrcz wśchu wuſcżetjicz, pħcetoż kħmrcz je ja mnje ja to wħda, ſo hym ho pħcėhrėſchiti; ja pał bebi hewał ničo njepoabdam, hęcł ſo cħył mje mój luby ſbōżnik je kħwojei kħwju wuſcżiczič a mje prawo a ſbōżneho ſcżinič. Za draſta, w kaſteji nėtkle kħodżu, kħuſcha mojemu ſem-
 ſtemu kralej; to pōndu ho wuſcze, a hym wjeſtwe, ſo ju wot ho wotubadu, pħcetoż w njei hym daj hrėchłny cħłowiet. Ale po tym budje rėtacj:

A krej a prawdoſcż kħryſtuſha
 Se moja draſta pħcitiwna.
 Se teſ pħcėd Wobom ja wobſtačż cħy,
 Ddyż do njebieſ nuč cħajnu.

Lejna, njepataj wo mje, bōryj budje tu ſo mnu wścho nimo; mi wśchał ho tał ſic njepōndż, każ bebi hnano pomuſtiſch. Wotom cħy bebi wśchė te rōżiczi, kħiz mam tu wot tebie, na wutrobu pozożicz, te hame, kotrėż hy mi i twojeje ſahroditi darita, cħy bebi wśchje nič wobej kħwojei ruzy ſtynacj a Woha na njebjeſchach proſħecj, hęcł mi njechał moju wobu kħudu buſchu i bebi wjacj. Też Gandrija cħy proſħecj, jo cħył mi tele rōżiczi hodu do roma pozożicz, a njecham ho wo to rużicz, ſo mi njemōjeſch pħitnicz jaſu rōżu a jaſu njepaomocziſtu na mój row hadżicz, ale cħy bebi ipochi myſlicz, ſo mje ty wėcže jenze njelobudjeſch, każ cje też jo njebjmy ſabył.

Cje niħy njelobudu, Też w rowje lezo hodu
 Luboſcż mi njewumrje. Eſej myſlicz na tebie.

Nėtkle drje mi na tónle liſt wjele byſhow pada, pħcetoż mojej wočzi ſtaj pħidemo żōleleſchu, ale ja bebi wėcže wścho pħewinu, hdyż budje tu ja mnje tón ſty cħaj; — teħdy njebudu niſtomu wjazd cħetacj, pħcetoż moja nadżija je Jeſuſ, mój luby ſbōżnik. Tón njech mi potom se kħwojei drohej cħewjonej kħwju rjane cħjeſtne wopħimo napħcde a wuſtaji, jo možu ſo i nim dač wuźcż w njebjeſchach, w tymle mojim wōżnym kraju, hdyż budżemy tam junu wśchłitaj jaſo ſhromadżemj, ty a ja, mój Gandrij a mój nar, kħiz mje teħdy wėcže jaſo ja kħwojeho hyna i bebi wuſmje. Żemu hym hiſcze jebn liſt napħcał a domoj poſtał.

Nėtkle pał, luba najluſchta, bożmje, haj bożemje, — bożmje ſa tónle śwėt a ſa tónle cħaj. Wobaj mi wścho ruźjenje, kaſteż hym czi do wutroby nacził. Se Wozej pomozu wśchał budje tu bōryh ja mnje cħaj, „hdyż ſtōnczi ho wścho huſjenſtwa a ſapocżnje ho wjeſle wścho.“ Dżelenje wutrobu wurudzi, ale jaſo wohladanje ju wumrjeſchit. Mój pał ho junu wėcže jaſo wohladamoi.

Duż budż nėtkle poſtleni krotcz poſtrowjena wot
 twojeho
 cji do hameje kħmrcze kħwreneho
 Żana.

Stara Lejna bė tónle liſt Gaſiſzj wuſcżitaja, duż bebi jón jaſo kħwru Wėchón hromadu ſawali, bebi do ſafa kħwly a praji: „Haj prawo maſch Żano! Dżelenje wurudzi, ale jaſo wohladanje cżłowjeta wśchego wupotozi a wurjeſchit!“ Na to wścha wotnjelſtuy a horje do njebieſ poſladny.

Na ſeleny ſchtwořk.

Żow hym ja, Jeſu, i dopielnjenju,
 Sčhoż ty we mozy cħewjenja,
 Wo twojim hnadnym wumolnieniu
 Mi t dobroczj tam pħiſtata.
 Sčhoż pħdi tym ho ni jałezi,
 Daj buſch twojei mozy mi.

Njech twoja wjećetj, powuſchemy,
 Mi pħaczi mēto ſawdawta,
 So pħcėz tebie hym wumolżeny
 I wodače mam wot Woha;
 Wħa na tebi mam wjekele,
 Mój ſbōżniko, a kħwalu cje.

Za ſpominan na twoju ſubocż,
 Kħiz naſ je torkħa i njebhoja.
 Kał hyna je wśchał twoja ſubocż,
 Kħiz na kħiżi je cje pħiſbita!
 Njech pħd wot twojei bōloſje
 Mój duč nėſ i nowa ſacujje.

Njeh swěru ho wóhčeh hřešchwu pašu,
Sa totrěz ty bu morjeno.
Njeh je mi drohe w kóždym cžahu,
Sčotój mi taf drohe łupit hi.
Ton trocht, kiz i twojej' hujercze mam,
Nje njewjeđi k hamopaschnoćejam.

Ja ho cži, Knježe, podam i nowa
Pšahi twojim hujatym wotlariz;
A moje myšle, moje słowa
Cži lubja hmernołczi wostajam.
Tvoj, kiz hi za mnje wumrjet tu,
Tvoj do wěcznołcze wostam.

Njeh bližšchemu ho k službie podam;
Njeh, hdyž pad jeho pichetłwata,
Ja i cžichim duchom jemu wobdam.
Mi nješčinidzi nihdy i pomiatka,
Kak cžełti hřešchny dołh mi ty,
Wđoj knježe, i hnadu spuščiči hi.

Njeh troščinju ho twojoj' słowa,
So moji duch žimyo wostanje,
A so tež cžich i pierščicze roma
Tvoj móžny hłós ham powjeđe,
Hdyž ty ho, ferčahim žimjenja,
Nam njewicz budječah i wyšłota.

Ja, Knježe, cžełcu twuju hnadu,
Cži džał a křmalu spewaju.
Ač njedaj mi pšahiči saho k padu
A spožč, moji ludy šóžnito,
So tu pšahi twojeje wječeri
Szo moja wěca pokřyni.

Wdy staršidi, hdyže dżerze wašche holzy dacz?

Stylniwije ho něstora staršidija wutroba prašaha, hdyže dyrbitny
našch holzy dacz a hebi je šochowanjem na to pomysłi, so
žimjenje pšchego cžełccha a drožiče hyci šapocziara. Křudny nan,
kotrězuj i Wóh kšicłez dżowłom wobrabdži, dyrbi hžo hyni na
křobtu wěru męcz, so móžt hies starozemno wo derelichje hwojich
dżowłom do pšchidžoda hładacz. A tencu je pšchegozcna a hwojodow
dopęł, kiz je wšchelatim razdženjom a wobmynhujom jemu słowu
cžoplu cžinja. A hdyž nadładu wšchelatich ludzi hšichidich, je runie
taf, kaž hychu křude holzy wyšče byle, kaž by ja nje, wošhebie hdyž
ho njewoznjeno, žyly wulki swet mały był.

„Jeno so moja Jana křuzu dołtjanje!“ ho tež nědyh staro-
čęstwa macz wopraščaha. —

„Cžeho dla tež niz?“ je wotmołwid.

„Dołez je pšchewjele žónički na hwęczę — wjele wjazh, hacz
so móhće wšchitke dżela namatacz!“ macz šdchaju wotmołwi.

„Cęze wy woprabdzę hjo hšichaczka, so je pšchewjele křuzom-
nych holzow?“ ho hšichęce juntrozcz wopraščaha, a dołez i ta macz
jenož je hšilam wotmołwi, mi Jana hana na pomoz pšchidžę.
Zo będęe dżeni do jejeje fontimazije. A woprabdzę wona męchęje
tajfej hšwernej wočęł, so hdyž ho najrabdžo ham ja nju starał.

„Njeplatał, macje“, wona prošychę. „Kņies dchuwomny dżę
tež praji, luby njehełti móczęz budje ho za mnje staraci!“ —

A woprabdzę, Wóh luby Kņies je ho ja nju starał. Jana
je wot bełłach šapocziaka hšicłez, wona je něšto hjo teču łucharta
pola wošebnych męstjeh a njestara ho jenož ja hwoju macz, ale
wopmoha tež drubdy dwęmaj bratromaj, kotręzi ho ani i baloto
tał derje nimataj kaž wona. Sčotój je špólak, tał derje ho
křuzomnyu holzom dżę, — ho wě i tym wumęnjenjom, so hu
šprawne, cężęne a dżelawe, — tón ho pšchędo i nowa dżima, so
tał wjele staršidich hwoje holzy do fabricki sčęle abo do da sčicłez
namucžęz, so móhće ho jato šdamblicze žiwicz. Zo pał i tečo
pšchidžę, so ho to staršidim a dżęcjom šba wošebničoho bycz a
džicłez dżędžaha holzy wječoruj hame ja ho męcz — te wječoruj,
kiz w kóždym wječidim męczęe špytowanjama pšchinješu a pšchęz
kotręz jich taf wjele do hujenitwa a hamby padnje. Sčuzobna
holza wšchaf kóžby wječor ja ho nima; ale njedyrbi to sa špraw-
nož staršidich, kiz hwoje dżęcjo do žubny dazdo, šmerowanję bycz,
hdyž wjeđja, so je jich holza pola dobrucz knježich, w kotrychdž
domje hšichęzę Woje słowo něščto płaczę, derje šachowana, hdyž

ma dobru mřdu a dobru jęcz a hdyž móže něščto nawutnycz,
šchotój je jej sa cžah žimjenja i wuzitkom. Szo wě, so je tež
njewicz, pola kotrychdž ho holzy derje nimaju; ale, hdyž na wocho
hładomy, je to wumławczę, pšchętož dobru křuzobnu holzu hebi
kóžde njewitwo wyšłoto waji. — Dobra pał dyrbi tež bycz; pšchętož
njewiczomnu něščto njerodzi. — Holzy, kiz ho jato dżęci domach
na žane dżęto njewuščja a potom po fontimaziji lęnje a njelóščine
do křuzby pšchidžę, kiz tež nedadžja ničo wotnučęz a šapdžęcz,
ho do dżęta njechodja. Wone pał ho tež ani ja fabrickte ani sa
drube dżęto njechodja — pšchętož kotręz holza njedja dżęłacz,
hšicłez, je wšchaf w našchim cžahu wyšče na hwęczę.

Wjele staršidich pał tola pšahi wšchim hładaniu na dobrouti,
kotręz křuzobna holza wuzjama, hebi myšla, so je lępje, hdyž jich
dżowłi do fabricki hšobdž. Wot teho pał křucze wotrabdzim;
i pęnja teho dla, dołez je dżęłanje w tuch horzchdž, w nich
dżęłaczah małych fabrickich salach hysto jara šrowoščęzi sčhódbne,
a potom tež teho dla, dołez dyrbja w njęčichim cžahu
wjele fabrikow hwoje dżęłaczertki přecję pšchacz, dołez tworow
dołez njewotbudu. Wot teho cžaha, so hu w Amerizy šafonje
wudat, kotręz wyšłoto žo na tworuj i župch krajow křadu, wjazh
wot naš tam wjele njewoza, dołez hu w Amerizy hamej dżęłane
węzy tuńšche, hacz móža wot naš tam pšchinjebene bycz, dla
wyšchotoho žta; wjele fabrikow je teho dla dżęłacz šafatelo abo tola
wjele dżęłaczertow a dżęłaczertow přecję křacz dyrbjało. Přę-
dawidčja fabricka holza pał porođelo dobru křuzbu namata, dołez
hu na domjaze dżęto njewuščęzi, pšchętož je šchule šuprowščęzi
je šapocziata do fabricki hšobdž; a drubeho hospodarščęzi dżęta nawutnycz
hebi hšwile włata njeje. Se wšchaf tež dobrucz fabrickich wob-
šęderjow, kiz štrach, fabrikim dżęłaczertam hrojazh, špólnowščęzi
po móžnoščęzi pštaju jich wotwobročęzi. Tał hu fabricki na kraj
won twarili, kaž wěšty šlorla Młęz w Freiburgu, so móhće młode
dżęłaczertki, jeli někał móžno, w staršidim domje wostacz a so
hychu pšchęz to pšchęz špytowanjemij wuščłeho męsta šachowane byle.
Drugi fabrickiti njęz hwojim dżęłaczertam hylęnje w dobrucz
hwojibach wostłara, hdyž hu derje šafarane. Drubhe saho hu
hospodaritwa ja fabrickte holzy šakoziti, hdyž dyrbja holzy wyšče
fabrickteho dżęta, pšchęz pošajemu hospoju waricz a sčicłez, płaczę
a rjędczę a někotręzki wuzitne dżęto wuščęz. Ale to wšchitko
ho tola jara porođelo stama, w wuščłim a w žytnim maju fabrickte
holzy šrudne žimjenje a šchotój šabe šwabjanęne wobliczja tajščę
holzow wđidzi, tón ho tečo praščęnja šimunję njewođę: „Kaf je
možno, so staršidi ho ja to roščubja, hwoje holzy rabdžo do
fabricki křacz hacz na křuzbu, hdyž maja žimjenje a šafaranje,
šrowoščęzi wuzitne!“ Wobhuzel wšchaf je fabrickich holzow taf
wjele, so dyrbjełe jich w minjenej hujęe jara wjele bęsz dżęta
wokoło hšobdž. Żutry hu ško bisko, i wjele staršidim šabo to
praščęnje pšchidžati, „hdyže dyrbitny hwoje holzy dacz?“ Wdy
staršidi tola njewočęzę, so by wosajęe dżęcjo do wobšętnoščęzom
pšchidžato, w kotrychdž dchuwonemu a cžiknemu šafazjenju napšchęzimo
dżę. W fabrizy budje boryh to dobre hujmo, kotręz jęce wy jako
křęščęzijanjy staršidi, kotręz hu hšwernt wuščęzjo a duchowni wu-
šhwali do mlodjeje wutroby, wobudęne wot hšwętnego njerjadu.

Szo wě, so je tež na křuzobnych špytowanję cžata, ale tał šrafidne
i molom njeje, kaž wšchędne pšchębowanje w fabrizy, hdyž dyrbja
holzy lute njewuščęzom, njewoščęzom ręczę hšicłęcz. Wšchaf
móczęze hebi dołry křęščęzijanjki dom wuščłowicz, do kotręsoj
cžęczęe małdu holzy dacz, so wšchęzę, so je w dobrucz ruzah a
wot hšwernym nahładowanjom. Fabrica pał je štoro jena tečo ta
druba, wšchidžom tón hamy starcz. A wy staršidi, kiz maczę
hwoje holzy hšichęzę domach, wopromicze, so hu staršidi hamy wina,
so jich holzy šrudnemu pšchidžateli napšchęzimo dżęja a do hujenit-
wa pšchidžę. Staršidi dyrbja łabe šapoczięzi, je wuščłicz, tež
cžełkoto čłowščłeho žimjenja njewicz, woni dyrbja wšchęzę njewoščęzi
i cžahom napšchęzimo šupicłez, so dżęci, šchotój cžinja, tež raby,
šwolniwje a dołpnotne cžinja. Sčotój něščto dokonja w žimjenju,
jęnje wyšče njewođęz; dżęława šprawna holza budje hwoj pučz
namatacz pšchęz žimjenje. Hdyž staršidi hwoje dżęci hšwěru po
křęščęzijanjkim wadžimju wuščęhjenja na šakozju štareho dobrého
pšchidžatwa: „Spewaju a dżewaju!“ a ho sa to šaraja, so tež bęsz
ludzi pšchidžę, hdyž ho tajke žymęłjenje hajt, potom ho jich pšchid-
čoda bojęcz njętrębajaja: Žim ho i Woje pomozu pšchęgo berje pšidžę.

Rošład w našchim cžahu.

Hęžęz bę ruffemu šapóšłanczej hrabi Šchwalowmej pšchęd
křótkim hwoj wobraš daril, a i tečo cžyžu wšchelatę nowiny

wjelske pšahšćenje i Ruske sploščak. Me kaj je so nēt wu-
pokofato, bēže hšezor darjenje kroweho wofazna ruskemu hrabiji
hijo pšeh dwēmaj lētowaj hšubit, a teho dla je to nētčijšče
dopjeljenje tamneho hšubdenja bje wdšaje waošnosce.

W pruwim semjanškim bejmje je finanžny minister Miquel
wofwēit, to imēje hatna polkowniza s nowim dothobnym dawtom
43 milionow wozu dothobow.

W wšchēh kulturnykh krajach kwēta ju 28. mērza 300 lētny
narodny dšer Jana Amosa Komenšeho (Komensiusa) hšwēcijšit.
Komenški je hēbi njehmjeritnu hšamū s tym dohōj, so je hšabdy
pošahit, po kotrohōj ma so w ludowoyh škulach wučējše. W jeho
čjahu so w škulach wšoh i pomozu kacjanšije rēče wučējše. Wōn ja
to i rasklōžuju štukowajše, so so waczenjē rēči w škuli čjehne
mēsto hōwa. Wšdēbe wšchēm pa Komenški žabohēje, so ma jo nar-
bōjna myšl hjo w najšchōžijim dšecjajštwje baječ a so dybi hšwate
pšimo w hšchēcijšijstkej škuli sapočat a tōz bje. Žeho hšamne
waczenšje knigi su do dwanacje europiškijh rēčow, pōbta teho do
rabišeho, turkowišeho, perzišeho a mongolišeho pšchēzēne. Komenški
je so 28. mērza 1592 w Mriwajzju na Worawje jato hyn ewangeli-
štēju staršchēju narodžit. Žeologiju štubowawšiji ho wōn najpšibōžny
wučējstwu pohjējē a bu pohjējōh ja bilšona morawšijh bratrow
wujšolow. Žeho wjele pšchēzēhaju a hanjaju. Duž wōn so
pōštēje a na pohšed do Amsterdama čjehnjēšče, hšōžē w lēče 1671
bještje.

Žalōžny njestfut je so wōidžetu w Waršlinie stat. Tam bu
pod hšobom wofehneho doma žōnšta, kotraž ho je šbranonju lapow
žiwjēšče a kotrežje hšwojōbne mjeno hšichēje wušlēbēne nije, štōzjo-
wana a storo wšha wušlēšana namašana. Wodbarja hšichēje
nimaju.

Ze wēczne žiwjenje.

„Dšelacējer je pšehd niz doštim čjahōm“, tak powjēbalače
farat Žefrant w Bielefeldje w ludowej hšronabžiniji, „je hšwojēj
žonu a hšchyrani dšēcijny i žyrtwje won a do hšezōžnōjnosce nētš
šupit. Sa trōšit čjah hšchori hšichēje hšlyny muž nagle a dyrbjēšče
ho na thorožōžō lehnjē. Čjerpjenje bu štrahnjōnje a wōn
pšchidžje i wumrēzje“. „Žona“, muž jenz nante w šchwtōrtej
hōžinje dšēšje, „daj fararja lawočaj“. Žona ho štōžij; wōna
njemōžēšče wērič, jo je prawje hšichyškata. „Wēničah drje“, na-
pšchēzōjij hšēro njemēšče, „jo dyrbju w lētaria pohšac“. „Brajū
čji, daj fararja lawočaj; dyrbju w trōštim čjahu wumrēč“. „Štyknočj
dla wumrēzja jejnēho mužja a pšchi tym tēž ho bšwajō na
žadanju thorožō njemōžēšče žona hšydbom wotmōwitič, hšale fa
a nēšore minuty dšēšje: „štat dha možu i fararjē hieč! Tu, ja a
dšēčij, hšmy wšahat wšchitny i žyrtwje wuštwūiti. Š nam žadny
farat wōzaj njepšchidžje“. W dušdji čjowitowanu, došēž žona po
jeho žadanju čjinič njehōščē, šēdnju ho thory w tožu: „Žona,
mjelēč; daj fararja lawočaj; a čji praju, ja dyrbju wumrēč.“
Žato by pohšednju muž i wupraczjanju hšwojēje prōštwy dotrjebat,
taf tōn na čjēle a na dušdji thory muž hšaby na hšwoje ložo dele
pōbnu.

Duž bē wšcho žōnine napšchēzōwjenje wōnēnēje. Nitožo
njemēšēšče, hšiz by ja nju i fararjē bēžēč mōšt. Duž hšynowate
hama i hōrzo požōdanēmu, wōt nič waf hacj dotal žhle njē-
wōbledjōwōwanemu fararjē. „D, pōžōje tola rucē i tojemu mužej,
hšiz njemōžē wumrēč, domj waš wibajl nje!“ tak proshēšče
žona i žyēl wutrobu fararja, hšiz bē ju na to dopomnič, jo bē ho
thory je hšwojē žyēl hšwojōb i hšchēcijšijstweju wujšolnynš.
Rano w pšchēdij šejelšče farat pšdji thorožōžju; wjele nije nutš-
kōnnje štamany muž i duchowany wōzaj rēčaj. „Proshēje jo mu!“
to bē jeho jeničja prōštwa. Žato by jemu žentracšje dremjo wōt
wutroby panyto, taf po tutej mōblitwje šdchōwajše. S wōczōmaj,
kotrež ho pšdēs hšimertnu čjēmnošēj pšchēcijšchēčēj šdōlštēj, po-
hōlata na duchowneho a hšuboto pohnutu, hšiz i profetiškim hšōšōm,
wōczōjni hšwojju hūbu: „wēnēs fararjo, je tola wēczne žiwjenje.
Šogolbemočratōj ju mje narēčeli, hšimercj je mi wērnōšēj
prajia.“ Na to dōšče muž, hšiz bē hšale mašo wōmōmšijstwow
pšehd hšimercju wērnōšēj namačat, žōne a dšēcōm i hēbi pšajinč.
„Ze wērnōšēj“, tole hšwēčējenje dyrbjēšče wōn, hšiz bē hšwojju
hšwojōb po wopacžnyju pucju wjēb, nēt jato mēzajōž žiwym
pšedōwacju. Ze wēczne žiwjenje, mōj hšyno“, tak wōbročij ho
i hšwojēmu najštaršchēmu hōžēj, hšiz hjo w mōšōjenškim lētach
šejelšče, i prōštwa, jo by ho i wopacžneho pucja na prawy wōrōčij.

hōžō po šdōcu njehōščē; duž wōbročij ho nan s hšōzajm wōblit-
čōm, ale i hšōšōm hōržeho proshēnja hšichēje jēdn rana na hšwoje
dšēčij: „Wōj hšyno, daj hēbi wōt hšwojēho wērnōžēho nasa prajic,
jo je wēczne žiwjenje; dži do hō a hšōžō po pucju twōjēho
Wōha“.

Mjētišče dšēčij waf a žonu je wōn najmōrtničōho proshēj,
šchōštijiz jo jim štame, šchōštijiz ludjo rēčia, so bychu tola hš-
nōščē žiwjenje wjēdi, hacj wōn, pšchetoj: „Wēczne žiwjenje je“.

Farar je domoj špōt, štōžō na warišdij njehōščēje je štā-
bžalo. Wōšoto pšchōpōdnja hšewi hšuboto pohšlana žōna fararjē
hšimercj hšwojēho mužja a proshēšče, so bychu ju je wšchēmi jēje
dšēcijni šabo do hšchēcijšijstwe žyrtwje hōrjenšaj.“

Wšes tym jo farar Žefrant to powjēbalače, bē hšimercj čjehō
w wulfej hšubij, hšiz w hšimertnoj fomorzy a tola wōšoto 600 čjō-
wješōm wulki rum pšejnēšče. Duž tynne šogolbemočrata štaczenj
pōst do hūby a jōbny hšwid knižcy pšdēs čjijšijny, wōtj, hšiz
lēcajōž šdij, hšiz wutrobu a tōzō pohšchēčij dōšče. Žato by
lawdabta bšja, tajta bē hšronabžina wōhlabčā.

Duž rēčijnit hšichēje ras hšwoj ert wōczōjni: „Wšchēcijšienjo,
hšym ja wam pšchēwēle prajit? Wšahat šēje jo hami hšchēšeli,
šogolbemočratōjja hšwidna na wēczne žiwjenje. Tōn ras waf wē-
ritny mōrtwemu wōzju, hacj žiwēmu: „Ze tola wēczne žiwjenje“.
(Jo wēštšalkšdij šopšēčah.)

Š lista dšelacējerja na šapōžlanza je Štum.

Tōne dšelacējer pšdše taf: „Džyž do pšchōbota hšadam, čhē
so mi wutroba hšamacj. Mam šchyrōch hšynow, wšchēd berje
wōczehnjēnjah; čji maja šabo dšēčij. Žow so je štrachom wibžij,
šaf daloko hšny pšchēšit, šaf jara ho dušdje wōbōhij dšēčij šaw-
dawaju. To hšēža w dšēcij wēczor a dyrbja staršchijaj je šogol-
bemočratšij hšōšōw a šakattajō mōwinow čjōtāč, wo šakattaj
šapitalu a ludu njepšchēzēlnym wōbudyštōwje, wo čimž pšchōž
ničō wjēdēti njēhšm. Džyž jo nēt pšchēšōm: šchō budže po-
tom tajta mōžōdnja? dha mam jenož jenz wōmōwitičje: Ženož
wulka turjēnšijta bromaba“.

Prajit dha tōne dšelacējer pšchēwēle? Mj to njemērimy.
Džyž tajta mōžōdnja, kotraž nije hšchōžna a po nowym šchulškim
šakōnju štē hēs rošwuczenja w hšchēcijšijstwej wērie wōstacj hšwē
a wot hšwojēju staršchēju ho wēru a wōžny kraj hšidžij wučij,
hšale dorōšcena budže, potom dēba nam!

Starajmy ho, jo našcha hērbšta mōžōdnja ho wot jēba tajšdij
šubžitajōwju wobarnjē; hšlabāčje na wōšdje dšēčij, i šim wōh-
hōžāje, šchō čjōtāja; hšlabāčje jo nēmšijšij mōwinow; wjele i nič,
kotrež ho w našdij hšronach rošdšēzēja, njehaja žōnje šubōšēje
i njehšlēmju a šewšēmju kraje; čjōtājēja rāčēje dōšče
hērbšle nōwiny a namabčje wjele drubij, so teho runja čjōnja.
Wšch šubžitajōwju hšōnja, hšiz nēt hjo hšuko praja, so maja bu-
rojo pšchōtōčē šlowy ja jch polēšchēnje. To budže wam prawo
čjēčē a žyēmu wōžnēmu krajej twērbā štata, na kotrež dyrbja,
džyž hšewaf nihšdje, šogolbemočratšije wōtpōžlaby ho hšamacj.

Palmarum.

Njēbžela	Rom. 3, 21—31.	Šēbr. 13, 5—25.
Rōnbžela	Jan. 10, 12—16.	I Pētr. 2, 21—25.
Wutera	Rom. 4, 1—8.	Šlām 23.
Šerjeda	Rom. 4, 13—25.	Šew. Jan. 3, 1—13.
Šchōwōšit	Rom. 5, 1—11.	Šew. Jan. 3, 14—22.
Wšat	Rom. 5, 12—21.	Šew. Jan. 7, 9—17.
Šōbota	Rom. 6, 1—11.	Šew. Jan. 12, 7—11.

„Pōmšaj Wōh“ je wōt nētka niz jenož pola
knjēwōw duchownyh, ale tež we wšchēh pšchē-
dawarjajah, „Šērb. Rowin“ na wšchah a
w Budyhšinje dostacj. Na šchwtōrčēj lēta
pšlāčij wōn 40 up., jentlīwē čjīhla šo po
4 up. pšchēdawaju.

Womhaj Bóh!

Ciśkło 15.
17. kapt.

Lětnik 2.
1892.

Szerbske njedzelske łopjenka.

Wudawaju ło kóždu sobotu w Śsmolerzjz knihicizšcjetni w Budyščinje a su tam dostać sa šchwórtlětu w pšchedpata 40 up.

Zutry.

1 Pěra 1, 3: „Křwaleny budz Bóh a tón Wótz našeho Knjeja Jezom Křysta, kiz naš po swojej mulkej křmilowězi i nowa porodžił je na žiwu nadžiju, pšches to horjestaće Jezom Křysta wot morowych.“

To je wěsta, křakna jutrowna powjesej. Šchtó ju nam pšchpowjedej? Šchimán Pětr, japoschtół, kotryž swojeho Knjeja šapřewěši a pšches jeho šradne pohladnjeje t k hlubotemu rostacju šbudžejny bu wot njeho rjenje troištowawny pšches pšchilasnju nastrojnym žónstwu datu, so bychu Pětrej Knjejowe horjestaće wošebje powjedate, pšches to džiwne šjewjenje na pučju do Ćmauša, pšches wjebeke 40 dnjowe hromabžebyće hač t Wožemu štwicju. Těho dla móže Pětr nam i tajke wěstowěžu špěwac wo wulkim jutrownym dobyčju. Ale manny hišcže wjazy šwědkow. Ćzi jednaczo widžacu jeho křezđa bjes hodu wichi šantnje-nych durjac a tyžden wóđžišho s nimi hodu tež Domasch. So to njebudu škup, loštowěrižny ludžo, šo špšnajje i Domaschoweho dwělowanja: „Jeli so ja w jeho rutomaj njemidžu hođžaje bšišny a njetykn šwój poršit do hođžazych bšišnow a njepoložu šwoju rutu do jeho bota, dha njebudu wěrić.“ Dale šwji. Pawoł wopšwedžiji: „Potom je wón widženy wjazy džiłi wot pječ štol bratrow na jene dobo, wot kotrychž hišcže wjele žiwych je hač do bženšnišeho dnja, nětoši pał su wušnyli. Najpošlejši pał po wšcěch je wón tež wote mnje jako wot njecžakneho porodba widženy.“ Wědu to šami šakšepjeni škarjo? Wbo džešdž ho škřoblicž, tamnych mužow jako šjebazow wob-

hladač, kotiz su šwarjenje a hanjenje jaštwa a rječacy, šwjerez a martcaštwu wošlownje wušiali, dolež wošlacu pšchi šwojim pšchewědženju: Křyštus je štanj! A hač žyrtej Knjejowa budžišce woprabđe wobštace meła hač na te 1900 lět, hdy by na žu šakžena byla? A hač njeđzela, štruz žyrtej je Jezusoweho horjestaća dla jako šwjaty džen wutasała, by ho fa wšchitón šwět džen žohnowanja ščjinika, hdy budžišce pał jebanštwu ju na město štarosatonšeho šabbata pošlajto pał jenož njerosnurn křotowidžazych rybakow a žlonitow ju pošwjeził a pšchekrašnił? My drie wěmy, so ma Wótz ščezřiptiwocž i bšišnymi a wocžatowanje i bšebžnyymi, ale šo durbial i njepšcheměrnym žohnowanjom žyrtej křonowacž, kaž je wot přenjeje šwjatrownicził kem čimil na tutu jutrownicžku, hdy by wona i wopacžnym ewangelionom šwět napjelniła, hdy by i njewěrnej jutrownej powjesežu čłowjetow šamylka — njedž to wěri, šchtóž dže hanicž! njedž to ša wěrne ma, šchtóž dže Woha přecž!

Křyštus je šawědže štanj! Těho dla „křwaleny budz Bóh, tón Wótz našeho Knjeja Jezom Křysta, kiz je naš po swojej mulkej křmilowězi i nowa porodžił je na žiwu nadžiju pšches horjestaće Jezom Křysta wot morowych. Džeči šo porodžuja, a čłowiste džeči šu potom i nowa narodjene, hdyž su šo Wože džeči čimile. Žato čłowiste džeči šmy rođeni t žiwjenju štarocže, kotraž šo pšchezo tyšcniwje prašča, šchtó něč pšchidže? Žato Wože džeči šmy i nowa narodženi t žiwjenju nadžije, kotraž šo pšchezo wješeli, so tón Wótz Jezom Křysta a pšches njeho tež naš Wótz, kaž jutrownicža wopofašuje, tež tu

najhlabšim, najhrejšim činu nam rosjašni, zo wón prjedy hacj so teho dohladanu, najčezjšče kamjenje nam wotwalil, so tež w najwjetšej srudobje nam jandželow pšcipósele l lutyw ewangelinom.

D najwježelšče,
D najšbóžnišče,
Gnady polniče jutry wy!
Šsmjerčj je w rowi,
S šhryšta šmy strowi:
Wješel, wješel bo, žyrčej ty!

W Strašburku na našejad,

abo

Wóš ma spaši dobre, cšlowjek hušo dzijewe myšle.

Na Berchit wort A. Škr.

„Wóš Jono, došgo šy durbjal t k swoju Lejnu cšakacj“, wona dale praji, ale nětke je twój Šandrij šabo t tebi pšičičof. Došho tracj njebudje, a twoja Lejna la nim k tebi póidje. Wona wšaf njebmedžiče prjedy t tuteho šweta wničj, hacj njeb šefal t wutrobu teho praweho nawoženju ja našče dulče wnetšo. Nětke tu wona žana mótšna holčica t ročičkšatmaj ličžomaj wozaj njeje, kajšaj tu wéšdy bé, jato je ty swoje božnje praješče, jejne wóčžaj nještje wozaj jašne, kaj ranjšča roša, a jejnej cšerwjenej ličžy stej jej wšebledňot, štej wščeš šepadanej a šmorščekenej, — „wšičito cšelo je jato trawa a wšičita cšlowječa krašočej, tož trawa šweta. Trawa šwobnje, šweta wotpodnje, šbóž šknelowaj duš šabunje“, — ale tam horta ho ničto njebudje ženicj a wojenicj; tam je našč šknješ šhryštuš wščem wščo.

Šam je to našto jašne,
Šbčej wéržajz nusto du,
Šerusalem, to krašne,
Šbčej wužoženj šu.

Šam šu te štoe šakšy,
Šam šnošj je jehničje.
Šam nješju žane cšakšy,
Šam špdil njemšje.

ta twoja njemšeta, šknješ Ješu, a tajša šum nětke tež ja šobu, póš šta šet hižo tajša, ale te leta béču la anje wšče čješt.

„Čjetka, luba čjetka“, Šanjšta praji, wy šobe mi šobnja wošču wéž dale dooowjedocj! wupowjedajče wšaf mi hiščče, šaf je šo je wščem dale mélo. (Šanjšta bé byla wšči wščem cšezčinum powjedanju wšča šnuta a bé durbjoša durbdu wšča t ščošom šaptakščej.)

„Duž nětke šweta Lejna šaf je španja wozučjo praji: „Šaj wšaf, šaj, lube djeca, — šaf je šo je wščem dale mélo? Šlej — šedy béču šebi Janowy šit pšičžičta, duž šara Wóšičiša runy pučj t nam do šitwy pšičičej: „Lejna, Lejna, pój ruče šobu lo mnu k nam, ale dužy. dužy, lo nam našč Šurij prjedy njewumrje. Šižo ja žyku šumu njeje t nim wjele bydo, ale tónič šit je jecho nětke wščešo docžinič. Šnpradžej šo mje dale wo ničjo; wón cje da proščej, hacj njehčala t njemu pšičiucj, je-li byla tebi šamaj twoja šbóžničš luba. Duž jeno pój, pój, pšičetož mi je, šaf čajš nam wón dužy wumrječj.“

„Ja šo wo to njestorach, šafdo budža wo wšy šudjo do wščešo teho rječčej a projčej. Ščhto mi na tum šej, šafdo šudjo rčča, šbdy čže šo tu necijeje dulšči šforo wščeš šafčičnjéš pod jejnej čješt! Na mječje džeh teho šaf t njej šobu t Šurje. Wón bé wšchón šepadany, šafčyž mječžaj šu. „Wu tu wona?“ bé jecho prenje šlowičto, jato šo tam wšči naju naščšadžow do šitwy t šoja šbeje. „Wšaf budž šobu“, so mnu na šónž šhnata. Šój šem te uni, Lejna, pój, pobaj mi twoju rufu! Ty šy jecho wšče šubobš méla, dužil ja. Ščh, šaf mi to derje čini, lo možu cje ša rufu džerječ. Ščh, wój šumo, wój šuby šunu! Ščh, woni mi jecho šorij šafšela!“ talle tam wón šafožiččew, šo bé šrudno, na njeho šobčuhčacj, „woni nimaja t nim žanešo šmilena. Wščajto šo tež jecho nan šam njeje nad šwojim džičšju šmitil. — šaj, tróžaj je mi wón pšaf, lo čšajš jemu wobacj a jemu wupowhčacj, ale ja šum méš wutrobu, šaf kamjen twerdno. Š nětke je je wščem póidje. Ty wšaf wščo to šama wščš“, praji món dale t mješkim ščošom, „wščo to tebi t wóčžow wšču. Ščh, njewopušččej mje, praj mi, lo mi wój šum wščo wodo, šo šum jecho do šnéwa šehnal, praj mi to, a potom čžy čži wščo to wérččj.“

„Šurjo“, jemu ja wotmolwíč, „je-li ščeš wščemju šynej žanu šnprawdu načjinič, ščjiniče nětke t vrenim, Wšohom, wšchim šknjelom, šwoj mér. Wón, Wóš šaw, je rječaj, a je namaj

tajše ščowo wuréčto, šo je namaj wobémaj, wam a mi, wšče ščojče pšičéréto. Šenój čřišta šhwilš je wón hišččeš pščiméréno. Nječčej t vrenim t Wšohom a wotmolwije jemu!“

„Ščh šaj wšaf, šaj“, wón šamela a nu béže a pošbeže šwojej ščepjetajej rufy, „mi šo t prawdu šanje: te moje ščote béču mi šubčak, dužil Wóš šuby šnješ. Wóž šknješ, budž mi ščednikšej hnadnj! Wóš Wóž, šaj wščeš šhryšta šrej, šo w šknjerčji lo mnu derje štej. Š nječšidaj, šo durbjoša mojšho šgnowa šrej na moju ščejčnu ščowu pšičiucj, — ačš wona pšičejšimo mi wška a šóbžy šamjen budže pšičejšimo mi šwéčičiči, ščj je t jecho štraju wotravojenu. Ščh, čžyl mi wój šny wobacj, mi, šwojemu ščšnemu nanej, ščotremuž šo nětke wšča wutroba lemit!“

„Tón wam wéšče woda, Šurjo, wón je šwoju pofutu ščjinič, a ščičžj šo wo wotravdže wupofuččej, tón je t wutrobu wšchón mity a šmitny.“

„Je to wérno? Ša čžy čži to wérččj, Lejna, šbdy mi ty to šame prajšič. Šč žana tojša twjerda njebšy, šajšaj ja šum, ale wščš, šaf t čšlowječom štej, ščj je šmitny šmitšemu.“

„Šaj, Šurjo, ščj je šmitny šmitšemu. Ščama šum hižo došho durbjoša šobu la to čžerčič, šo béču šo na wami a na šanu pšičewščičla. Nětke štej mi wóčži wotravčejnej, — je Wóš šomu je šwojim Wóšim njewjedrom nutš do wutrobu šobčej, šafš mi potom šwoju wutrobu ja wščo wšmitšemu a wuščšnemu. Wóš budž wobšemu šanej hnadny, namaj šaf šobu t šim.“

„Šmiten, t wutrobu šamjen“, praji na to Šurij, „ale ja durbju wotšmatačj, šo móšl čži wščo dowpedowččj, ščičž čžyl wam, donijš šum tu žwaj, šowle na šwéčje hišččeš dacj namaj ščiččj.“

„Šan čžyl mje rad hišččeš jemu wšobšacj. Wón pšičej, šo čžyl tola wéšče ja hišččeš junu k njemu pšičiucj, — to šaf šo mi nětke wščeš njecjini. Še šččeš wam tu na šwéčje jeničšit jebnu pučj donič. — Ššy šččeš je wšči uni, Lejna, — wóčži ščaj mi hižo šafšje ščakšj — šum ja wóžj t njemu donič njemóju, — ale ty durbčičš t njemu, ty. — Wšoje džezjo njebšme mi šafš wumrječj, a šo budžiččeš wón byš šwojemu šynej rad šwoje ščohnowanje t wščemu šobof. Ššy mi wščo dorowšmita? Šan durbji wjedžiča a wšičej, šo je tu bjes namaj wobémaj wobry petoj a mér.“

(Potračžowanje.)

Najrjenjšča hodžina twojšho žiwjenja.

Wo némítim wort D. Š.

W towaštwije šo namjet ščaj, šo durbji šóbžy powjedacj, ščotra je ta najrjenjšča hodžina w jecho žiwjenju býka. Tón namjet šu wote wščičičšj radu pšičijatu. Ščobžowny mšobu mandželšit durbješče šapocječj a došhešo pščemyšštenja njetrješacš. Wón šwoju mšobu mandželšit, t ščotréž béšče šafšle malo dnjow ženjenu, ja rufu pščimjannwíči, jej t forzej šubojčju do wóčžow pohlaba a t njej praji: „Nječj wérno, to béšče tón najrjenjšči džej w naščim žiwjenju, na ščotrujš štej šo naju wutrobie namašafej? Ša mšoba mandželšika t ščowu šwafšče w šččžowanju šwojšeho šwoja; prajčj wona ničjo njemóžiččeš, pšičetož wona béšče pšičehnuta. Šaf béščaj hižo dwaj t teho towaštwia na to wšufše pralčehenje wotmolwíčot.“

„Duž pšičiudže nětšo na macj wjele džéčij, tež wo najrjenjščej hodžinje jejneho žiwjenja powjedacj. „Ša béč“, wona praji, „pšičeb džebáčš ščatami na šknjerč ščora a šo šojšaj, šo durbju šo wot wuža a džéčj džéčič. Š to béšče žafšna myšl. Šny došho nimale žyle bjes myššom ščajš. Duž hodžina pšičiudže, w ščotréž ja, wotučšimšči t došhešo šhubolešo španja, ščaraja a wščičičš tyčš šwojčš wščoto mojšho ščaja štejo wščšladach. Š ja ja ščlyščad ščaraja prajčj: „Wščepščej šo, wona je wšumóšjena; móž ščoróčej je ššobojenje pščewšimeni.“ Š jato nětšo šyšly rabočje šo je wščičš wóčžow raničš wščičaj, — šha béščeš mi to najrjenjšča hodžina mojšho žiwjenja.“

Šjeradu, šo šomžjo, šapocja ščhryžčejšitny muž powjedacj: „Wit je jata ččejto, to wuprajčj, ale wón tola durbji. Šafš ščšudenta béčš do šhubolešo šabčženju pšičičof, šo šo mi žyle njemóžnje šbafš, šo móšl šebi šafš šubojčš a domerjenje mojšu ščarčšejnu šobčej. Duž — to béšče njebžetu rano, jato w šwojej šitwójčju šebžáčj — šččžach šo na jene dabo wot šafš wot čšotřej rufow wopščijatu. Wón béščeš mój nan a šafš jemu do wóčžow pohladnyčš, ččičož tam to wšufš ščowo „wobate“. Šaj, to béšče najrjenjšči džej, a wot teho ččajša šum šobny čšlowjek byčš šapocčaj.“

Wyjaty — kiz będże ka rucowonje w rjaných krajnach zyle faboryent — powiebałde, kak je nebdy w horach rucowak. Duż je w tak mjenowannym cšornym leśu (horu Schwarzwald) na horu wšchodně a jako je na wyserđich wšchodněbđi je sšatomow won stur, je pšedeb sobu rjane šchwazwalde alpy wet bo šhowazego wyčeržnego bšoneńta wobęwęczene tygo wobladat. Zo je wšchodnuozjo napowlad byt, to mođe prawjca, to rjenskejce, šwjatocšnićkejce hođžimj ani pryedjo ani polbžijke meł njeje. A djenska będęce, hđżj febi na to pomykli, durbj šo wobarać, šo jemu špłyly do wočjów nęplrdında.

Na to wjeleke jamaoity pšedeluzj ręczej. „Za durbjra“, wón praji, „powiebać, ichtož dreb lufst kmetne flincji. Hđżj będęce wofo to leta šubdomędębąć hubnjene cšaj ša pšedeluzju, też ja do najwšchodziejce wufołje pšchidńidę. Za puńca njemwędźač, kak buda bo bankerotta flincynj mōhł. A hacž tunje ho bęs pšedeluzjka t Bohu wofak, šo mi to tala woprawdę njemjone šedke, šo mōht ni wembak. A tola, jato będęce nula najwjedńha, šo mi wet šaredo dożńitka wjele wjenkeš, kotrež bęch hjo dawno la šhubjene meł, ša flancji. Za bęch šabřowny wjech strachom ni brozožum. Zo będęce najrjenski dęń wšedho žiwjenja. A wet teho cšaja ja, njed drylu Woba šopręwanj, do wobżęnia Wojeho węru.“

Stora knjeni be wšchędę wšchę. Wona będęce jara šhorowata a doletj na wočji cęđerjeadę, będęce ho do rōkta šumka, hđżej jej šwetołe wobęwęcžońce cšimic njemwędęke. Wona będęce w šwojej cęcholoći, pšđeręelnowoći a ćęđerplowoići wet wšchidńik wušpōżj wazęna a cędęcena. Zato jej nęto prajachu, to durbj šwōj najrjenski dęń njemowacž, wona jara prošędęke, šo čhpyl jej to špudęćkej. Zato pak pšchęzo tęto prajachu: „Wly ho pryebj njerošedźęm, donjž nam luda cęcha njewupjebaka njeje“, wona i cęcham a škutnym hošom praji: „Najrjenski dęń w mojim žiwjenju będę tón, na kotrujž buda po dohđim będęnju a šwitnym dřełowanju teho wšta, šo maam šbōžńitka, kiz nje węcżnje njewopuđęćji. Wšōn będęce tón dęń, kiz je wšidite polbžijke dny, też šamo te nejzjęćke dny cęłneho ćęwřenja, ni powšchidńik; wón je tón dęń, i kotrehož mi tež šbōžna węcńolneć ješkudja.“

Hacž šo to cęj drylu w tym temawštwje trošnjmli abo hacž šu i šlowu šchakšit, to ja njemęm. Ale ichto dpa ty wušlitch wo tym, luby ćitario? Kōljmich tej starę cęđerjo pruhowanę a tola tak šbożownej žonje? Kōljmich to šom te šwojeho nošhōnjenja? — Za moju prajęć, šo też ja wo takich rjaných dnach powjedak wem, kaž tamni muzjo a žony, kotrež pryedje teje ćwetj mjenowacu najrjenskej dny šwojeho žiwjenja. A tak mōhł šōdby wo rjaných hođžimach šwojeho žiwjenja ręczej. Ale tola wšchite šromadje ani š dalosa šo temu dnęj njernunaja, hđżjž twoju wutrobu přeni kroć njebjele šwetoł rozšwęiti: „Zelus je twōj šbōžńik a pšedeb njehō by ty dęćjo Wōje.“ Wjele, ichtož tebie šbōżownego cšimjelce, je šchōto. Wjele, ichtož cje nebdy laborjelce, je šo tebi dawno hjo ja to njedobolne jemto, twoju dęch woprawdę šbożownu cšimicj. Ale njemjele tujmaj škwętowacu: „Wōj šbōžńik!“ duška pšchęzo i nowa woźmni. Š kraita w teј wštoćtōi, šo by pšedeb Zelom Křhynka dęćjo Wōje, też žōrtō widocho šboza.

(Štōncęnje pšchidńidę.

Rošhad w našim cšaju.

Křęžoritowny kancler hrabia Caprivi dže ho hnydom po jutrac k wočęřtōwjenju šwojeje pšedeb politiske dęje a hńemaję jara špšidńimjenje šrowołce do Karlowež kupjelow podakž. Wjele naminarow njepšchelawu tućaj, šo šo do šwojeho ša šojńitwa šo njewroćci.

W Hannowerkej je hōborći wošni na 2800 jutrow kloštrich a gmeńšich holow šojńicj.

25 lętny ša šojńitki jubilej šwęcęitaj dwoj duchownaj pruilje Luizy runje dęńka na jutrownicžj, mjenjužj l. šuperintendentu Křing Wojetowcji a l. šarac Stange Škodwalšti. Wšchęnję jimaj Wōje hōřhowanje k tutemu wočęnu šwędęnjentaj!

Se Šleslehowe. Wo dohkej ćęđerplitwje njebęneř šhorōšćji wumwie tudy 7. haprelje rano 1/2 w męrie do šwojeho šbōžńitka načj luby, wjele šašluzję knęs šarac Eduard Julius Wjelan wo starobje 75 lęć, i kotrež będęce njęřčuju potojnu w tuđownym duchownym šašojńitwje pšchębwal. Šanđženo pōńđelny popołdnju w 3 hođžimach be jehō cęřne šřowanje. Š dalosa a šđerota będę jehō pšđeręćjo, wucęrio, šašojńij bratřja (šotrdyž 14 lęćjadym) a wořabni bo šelchj. Też knęs krajnj rođizjel (Vanbrat) i Luďe Šōšborstik be pšchjkel. Zato šašupjeler delmořizńički Šerbow be l. šarac Tešmar Ūidžanski a jako šašupjeler

šafłick Šerbow a na dobo tež Macęży Šerbifeje be snęs wšchidę jeminarstki wucęřj řiedler i Wubęžynka pšchitownu. Šašdę, w kotruj njebōćojćiji nęřo po dohkej přaję a řchidowce wotpōčaje, be i węnzami a ruckelne křaņnje wušpędjęnu. Ūidow (ordenow) šo žonah ja nim njemjelde, ale rjenskej šnajoj cędęje be tōn šowrečewny węńj ćęwřenjo mođro bęňajny bantomaj (w řerbřich barbad), kotrež be wet šmęčndž pšđeręčelow špōžęnjy k šlowam škođęja pšchibitj. Rjane tež bęchu wšchęleke wobřawęczenja wuřje cękšowice, špamroćenje, woporniwōjce a šašęžńibolęce, kotrež wšdelozę duchowni ręcjnzaj nad wušňęnjem wuřbchowadu. W tutej wušli ręcęđęstaj knęs šuperintendent Wendt a l. šuperintendent Ūichter i Benzj (prędjy w Žabotnju a w dęńcu. Potom ho wuřtowny cšaj do zpręke bęhaleč. Šoboluwany wojerřeřko towarřtwu, wšiditý do dohđi mođručj řuknjow i bęłmi wobruřabomi a dohđi hšōřnjōw jenak a wopravdę jara šiditowanj šrodčlenj, njebędju řašdęč, šlamna Šelepjanika hubřja (muřitka) pšidęłde pryedja a po wobęmaj bōkomaj hřaj řęstaju wořęjzj towarřeřko w řchalęrie. W žarnt, kotraj będęce wet žarowazęž wōhča wšchę wjelnena, dęđerjeadę najpředj špōwbnęj wōz teho njebōćojćkeho, šarac Šmelow Šornwřit, nęniše cęłne předrowanje na šolozju šłowow šlamna 42, 12, w kotrujž wōn powšchitowomu šrudobu, wšdelote přęzoňamaj a będęnjia teho řemierche (mořębe je w naštanpauju řerbifeje macęřernej ręcje) a tōn Bohu ja wšchō winojty bđal řořpominalce. Potom wjeleke šarac Šęnczka Wobchořanski wotarun ręcj po řęberřitć 13, 7, w kotrež wobębe Wjelanowe dohšōłene řhuzenje w Šelepjanick wobřadę worřijo wořabduj k bđatřem u wopomnjenju a k šwērnemu cšimjenju po jehō wucębie wubudžowalce. Wontach na ředčewnje wjeleke šarac Ūida-Ūizžkowiřki hšidęce křōtu ręcj a woblitnu a i pořhōwřamjōm l. šuperintendenty šo žyła šwjatocšnočj wobřanju. Štōncęnje hšidęce l. jeminarstki wuřšdęč wucęř řiedler wopomnjenistke kōpjentō wet pšđeręčłřstwā a wubřera Macęży Šerbifeje pokwęnjene rođbželi, kotrež njedj ho tyn wjele wotebřemjōw našchō „Wōmhaj Wōh“ w Šelepjanick wobębe tudy k nawęžęnjaju dawa:

Šato po wšchę Šerbadž i šoloznjōčju šhōnja,
Šato šrudba ho jima wutrobow?
Ach, jašo jedyn i našdich wōtčęnzow,
Načj šlawny Wjelan, šwōj bęđ cęřny řonja.

Wšōn, kiz je šwęru Šerbštowo hajil, moňit,
Lud řerbřil wutrobieč šchitow!
A duške i ćęřtwej wodu napojel,
Wšōn nęř je k rjensčim šo hōnam řkožil.

Lud řerbřil pak pšči šeho marož pšta
A řemu ja wšchō dęćjo wōtčęnzow
Dženš na row řęčele palmy cędęje, đjaka.

Njeh Wšōn nęř pročnje, njed spi wōzow španje,
Njeh kometj rowny ham šo rořnjel:
Zu w Šerbad Wjelan w cęčejšj šawoflanje!

Prōřh w řewšownm njenje!

Načj njebjeřti Wōćęřj je tęžž kroć šwōńimwšdi damacž, hacž my braccj, hotowjđaj wušlyšćęč hacž my prošęř. Wšōnj dęń będa a wōřkudja, hacž my šwojeř wuz njęřitřnjęny, też i njemu njewpudęřitřnję a wočę ředčewnje k njemu njepōćęlemy. Šežo wōzowalu wutroba ho be řęđęnjem pati, šo mōhla ho wotewrić wšchę, šo ižj šo k njemu wōřaju. — Węrnō wšchaj je, nęłorty wrořby a ničjo njedžębje. Zola ichtōž w řewšowwym mjenje prošę, t. r. w jehō šumšle, po wšchad wójateho Wōćęřalčow, ichtōž šo wšchę wšchęm do řewšowwatej rme a a prawdočęře šamoli, tōn wōje węřy bęčj, šo Wōh jehō wušpędjti. Škōdetož wōn hwođil lud njęłortčejšj wočę řerbřtmo njewpudęřčiti. — W starę řřichřicj będę nebdy šlawny wōjniki wōčel, i mjenom Ūemņičkotes, žiw. Tōn řamby bu pak wet řmōičaj šawšńičnych krajantow do nuly a hubčejntwa šohnaty a njemjeldeke, hđje durbj šo wobroćęčj, hacž jeno t kralę Ūdmetej w řerbřicj. Dolež, pak będę tuťōn řaz jehō wuprajemj njepšđeręčel a wōn to nařhōřke wot njehō wōčęřatowacž durbředeč, wōn na dworje kraloweho řynka šřabuj, jehō na šwojeř wuz wly, i nim t temu kralę bđędę a bđędę: „Kralo Ūdmetę, w mjenje tuteho dđęćja, kotrež ty tak jara wubęřel, ja wo moju hřabu prošdu. Tuteho wmojeho řynka dla wšmi mję pod šwōj šchit.“ Š tym wōn teho kralowu tuđerdu wutrobu řhujędęč, šo wōn jehō wušřđęđa a jemu

Swój ścisły pszcitubi. — Nunje tak też my, kij my do Syna Bożego wóerimy a w jeho kralesce jemu służymy, w jeho mjenje tożdy czaś pszcitubijemy k temu kralesce wiścisłiścałow dostanjemy a swięmy śtajnje teje dobreje wješte najbije być: wón cze, wón może a budje naś wuścisłedźc Jesuśa bła, kaź hmy tutu wjeścisłiś hjo tak husto hebi wuśpiewali w rjanym chryścijanym:

„Ja tchorobę prośchu w chryśtu mjenje,
 Kij k twojej prawicy mje sałupij;
 A budu wuścisłedźany rjenje,
 Szoży prośchu w duchu a we wěrnocij!”

— M. —

Na jutrowny śwjedczi.

Mój trochtak Jesuś chryśtusi je,
 Wicześ njeho ja żywy budu;
 Wicetoz wón hoam do swajercze
 Dżelche ja mnje, kaźku hnydu,
 S tym mje wumoh je swajercze
 A mi doby żywjenje.

Mje nikt bojojś njestroji,
 Wón je knjes na swajerczi pobuy.
 Ze, hdyż steju we wěri,
 K żywieniu mi prawo dobył.
 Njeh kud, swajercz, tych hrěchow nśda
 Dżoza, mje wiścał njestroja.

Dżak budź Wozhu! ja też wóm,
 So mój hśożnik stany i rowa;
 K swojej czejtji budje wiścēm
 Żiwjenje dacz naśda hłowa.
 Szożym budu junu ja,
 Wbiedzaj jaśnosć wot Wozha.

Jesu! tebie sałschimnu,
 So pśchēs wěru dobyć mōžu
 A pśchi mojim skōnczenju
 Njelsju lezo w hrěścymu sōju.
 Wēciznje wumrje, śchōj dże spacz
 A we hrěścach sawościac.

Knjeje, hjenocij so mnu ho,
 Kaź brat. Twoje wożiwjenje
 A śchōj by ty czejtji wiśdo,
 Da mi mōz a wośchwemjenje.
 Na tebi ho wjeśtelu!
 Twōj bym a twōj wośtanu!

+ Wjećzorna modlitwa.

W Barlinje w tymje 1885 wjećzor pośbje jedyn studenta w swojej śtwej hebzjeche. Wicelate myśle jeho wutrobu hnujadu, wón beśche na uniwěrity pszcitubow a pśchego hiśchje beśche njewěsty, kajse pomokanje dyrbejśche hebi wuścisłic. Starśchjej w dalosci, wośbeje jeho pobozna mac, hebi pśchjeśchaj, so by na duchowniśtwo Źubowal. Wěra pał do hłowa hujateho pizma beśche w nim na njewěste pszcitubow a duchowniśtwo ho jemu teho dla njepřichōdně hśaśche. Smeńdźiśche, moźjeche wón pśchjeze swojeju starśchjeju dajpelnic? Někotiś jeho pśchjezelow radzaju tak, druhy hinał. W hmojim njewěrje wón k wośnej śtupi, jo motewrjo, cziśty czerśtawy powěrt do ho hrěbajo wón do nozj a horje k hwońdam hśaduje. To pohladjenje do teho wuślotneho njebja jeho duśchu i nutnociju a tħwalbu najpeli, jeho ruzj ho hynjetaj a wón — po dlećim czaśu laho přeni trōcz — swoju modlitwu k Wozhu poźczele: jeho hmożnemu śchitje ho wón puruczi, jeho woźjenje hebi ja buźj žiwjenja wuśproby. Wotom wón wośno Źajimiośki ho hojuje k kretej ho pobacz. Tola hiśchje junrkoć cze ho wón na tym czerśtawym powětrje wośchwemic, i nowa wośno wotewri a — žije pśchjeźno hmożemu wośdanju a runjeź beśche hmyka nōz — wośno nēbzje dōm wotewriene wośtaji.

Wōśly po tym wuśnje.

W nozj te hśadje, kotreź ho hiśchje njehobzaju twjerdje ja-
 cziñjeź, morjazy plun (dym) wot ho dawachu a tōn mōdženz bu

pośluścheny. Ścjenk teho beśche, so twjerdje Źpanje na njeho pśchōdnje a wón hacj do pszcitubowa leźeche, bjes tejo so by laho k hebi pśchōfoł. Zaś wōn laho wożuczi, wuślada, taf ho jeho hośpōbac i nim wōzjoje, jo by jeho k žiwieniu Źubdij. Zejo wuścisłec na ranju a dżimna wón, kotroz ho pśchēs durje pśchēdrowač, bē teho bomeho hnuła, ja nim pobladacj. Wōn hnydom sośna, jo je wuślowny dym i hśachlow wuśfoł a k wośnej hśwataśche. Kaf derje, mono beśche dōm wotewriene Źtalo. Hdy by to njebšo, wón by hebi dwela rubjenitno hmyercze byl.

Tuto nalsōnjenje jeho duśchu hacj nanaŹhśubcho woznu. Kaf Źpōdżimnje beśche tōn Knjes tola jeho wjećzornu modlitwu wuśhyczał — tu přenju modlitwu wot wjele lēt hēm. Zaś beśche laho wuśtrowjeny, wón hnydom k jenemu pśchjećelaj hśwataśche, kotryž teho Knjesa lubowaśche, jo by jemu wuśpōwēdaj, śchō to tōn Knjes nad nim cziñi a jo by jeho prośbu, ho i nim k horzej dżaknej modlitwie Źjednoczić. Wot teho czaśa bu hebi teho nēty, ja kajse pomokanje dyrbi ho rośhjudicj. Zejo starśchjeju pśchjeze je nēto ho też jeho pśchjeze cziñito. — M. —

Cziñi śchōj samojedź!

S Chiniśiśteje dr. Baumann pśchēd nēchō czaśom pśhāśche: Njedomno bu tu wuśkadny Chiniśa hśczenju, kotroz ho wot teho czaśa jato dżecjo Wozje njewurcēzomnje Źpōzomny cziñjeche. Nēto dżachje ho wōn rady temu wuśkemu hśimnemu Wōzjej w njebjechōd dżakowny wuśpōwēlacj. Ale taf wōn to moźjecho? Za Źajōstina hśchorcēź beśche jemu porizj hōzowawa, tola jemu ta myśl, temu Knjejej dżakny wopor pśchjinej, žaneho mēra njewośtaji. Duź wōn pytnu, jo je tōn pōlt k pśchōcziñtanju w jich Wōżim domje hśtrow herynu a hśabōtaj a nēto hebi wjeśbejeche mały pjenēs Źoluowacj, jo by hebi ja nje drjewa nalupil. Wotom wōn, dofelj i porstami ničo djerzeź njewośjeche, nōz je hmożimi hūbami Źapřichimny a na tuto Źpōzōnawe a wośbeżenje wośdanje rjanu pōlt ja bibliju wureća, kotryž nēto naśd Wōzi dom debi. — Wō nim drje budje junu na tamnym dnju też rēfācz: „Wōn je cziñi, śchōj je mōh!” — M. —

Czejo dla?

Pod hołym njebjom žyganjo leżaju, w hśwēdźijnje jich lēhwa mōdy žygan, na hmyercz hōry. Ntōmōzemu knjejej buchu te wicelate blachowe twory na łup poźliczje. Pśchi tym jeho woćzo na hšoreho mōdženzja pabje. Wōn bliže śtupi a i pśchēcjom, jo by jeho trochtowal, ho wōn k njemu śhilo djeśche: „Taf je Wōh tōn hwiē lubowal, wōn hmożje jenićkeho narodzenego hmya dał je, so bychu wiśchizj, kij do njeho wēria, hśubjeni njebuli, ale wēcne žiwjenje mēl.” Tōn hšory ho njehibny. Zejo woćzi Źamkuzenej wośtāchēj, ani najmjeriśche Źnamjo dżelbrāczja njebē widjeć. Duź tamny pjeć krocz tōn rjanu hśpruch wośpjetowa. A hśaj, pśchi pśjatym raju dżakowna radobēz teho hšoreho woblicjo pśchētrāhni a wōn beśche: „Czejo dla ho mi to nejje priedy prajico?” — W bliźkejej nozj je wōn potom cziśche a i mērom wuśmył. — M. —

Žurty.

Njebzeta	Rom. 6, 12—23.	Śjew. Jan. 14, 6—20.
Pōndzeta	Jan. 16, 16—22.	1 Pētr. 2, 11—20.
Wutora	Rom. 7, 1—17.	Psalm 100.
Sćreda	Rom. 7, 18—25.	Psalm 32.
Schtwōrtk	Rom. 8, 1—17.	Psalm 130.
Pjatk	Rom. 8, 18—27.	Psalm 6.
Ssobota	Rom. 8, 28—39.	Psalm 102.

„Pomhaj Wōh” je wot nētkā niź jenoź pola knjesow duchownych, ale też we wśchēd pśchēdawarjad, „Sserb. Nowin” na wśach a w Wubychējnje dostac. Na śchtwōrēź lēta pīaczi wōn 40 np., jenotliwe cziñka ho po 4 np. pśchēdawaju.

Womhaj Bóh!

Czísło 16.
24. hapti.

Łétnik 2.
1892.

Śerbske njedzelske łopjenka.

Wudawaju ho kózbu bóbotu w Esmolerczej knihićiszczejni w Budyščinje a hu tam dostacj sa šchwórtlětnu pschědplatu 40 nr.

Quasimodogeniti.

1 Jana 5, 4: „Wščitó, šchtóž ho wot Boha je narodžito, pschewinje hwět, a našca wěra je to dobyće, kotraž hwět je pschewinlja.“

Grichisłi mudry běšce junu prajli: „Daj mi twjerdy dypk (punkt) s wonka hwěta, dha čžu zylš hwět s hotow wušběhnyč.“ Běšce na zylšm ščerotim hwěće po tajkim punkće pytał, ale namatał jeho njeběšce. Šbžeštuliz jeho wěčšo pohladowasche, wšchubžom widžešce jenož kečeče a swjadnjenje, porodjenje a wumrjerče, nastacze a šhinjenje. Galleluja, je jednu twjerdy punkt s wonka a s wječka tuteho swjadnjeneho, mřejazeho, hinjazeho hwěta, a tutón punkt reła Ješuš Khrystuš, wčera a dženka a tónkamy do wěčnošće, kotraž morny běšce a hlaj wón je žiny wot wěčnošće hač do wěčnošće. Šchtóž je jeho namatał, tón je mój namatał, s kotrež hwět s hotow wušběhnyč. Wšchetóž w Khrystušu je byče namatał, kotrež psihi wšchém nastacju wostawa, nalečjo, kotrež njeswjadnje, žiwjenje, kotrež njewumrje. W Khrystušu, tym horještanjenym, wě wón swoje nasnutšownišče žiwjenje wšchowane, a swoj najšubšči mēr wobarnowanu, kaž Pawoł praji: „Našče žiwjenje je postajene s Khrystušom w Bosy“, a wot tuteho punkta běži jemu jutrowna móg do wutrobny, kotraž jeho wysče hwěta posbėhuje. „Wšchetóž tón, kiz w naš je, je mójnišči dužli tón, kiz na hwěće je“, wyšta hwyaty Jan.

Teho dla možemy prajć: Šsu hiščeje jutry, pschetóž wěra do horjetanjeneho hiščeje dobywa. Kšchěščijanasta

wěra pał njeje jenož sa-wěrne-djerjenje nēkajšeho štuka, ani jenož pschječe nēkajšće wuczby; njewěriny do stawisnow, njewěriny do wumyšlenjow, ale wěriny do parščony, do Ješom Khrysta, kotrež žiny je a swoje žiwjenje tym bobudželi, kiz do njeho wěrja. Wěra njeje nabožinske šbacze, ale hromadufamtnjenje wot wutrobny k wutrobje, wot ducha k duchej, wot parščony k parščonje. Wěra je mohl rjez tón stot, s kotrež wutroba se wšchěch žotmow a nawalnščoww teho czaša ho wumóže na tón twjerdy punkt s wonka hwěta, kotrež reła Ješuš Khrystuš. Tego dla ho hwyaty Jan prajcha: „Šchtó je hewal, kiz hwět pschewinje, šhiba tón, kiz wěri, so je Ješuš hyn Boži?“ Wšchetóž Ješuš móže tamny twjerdy punkt jenož byče, hdyž wón Boži hyn, hdyž towarštwó s nim je towarštwó s Bohom, hdyž wěra do njeho bójje, wěcne, hwět pschetrajaje žiwjenje bobudželi. To je Janowe jutrowne wyštanje, so ta wěra do hyna Božeho naš hynow a bječji Bože čžini, taž našč textny staw ho šapocnje: „Kšždy, kiz wěri, so Ješuš je Khrystuš, tón je ho wot Boha narodžiti“ a našče textne šłowó nēk dale praji: „Wščitó, šchtóž ho wot Boha je narodžito, pschewinje hwět.“ Bóh běšce w Khrystušu a šjedna hwět — Khrystuš je pschew wěru w kšchěščijanach a pschewinje hwět.

Wšchěšimnik wěry njeje po tajkim žadny brnadniški — dužli hwět. Džiwne šłowó, tal hušto wopacžnje wu-kožene a šrowumjene! Šbže leži tutón hwět a šchtó mjenuje jeho mjesy? Luby pschěcelo, to ždyn je hšupe čžinjenje, poršt posbėhnyč a prajć čžayć: To je hwět, a tamne njeje hwět. Wšchetóž woboje je wěro: „Zylš hwět leži

w slym" a na wopak: „Wschitto Boże stworzenie je dobre a niczo njeje ł saczińszenijem, sztoż s dzakowanjom pschije. Pschettoz wone ho wuzwierżci j Wożim słowom a ł modlitwou.“ Chzem-łi prawje rěczecz, dha dyrbitny prawjcz: Swět je wschitto, sztoż pscheczivo śwjatemu Duchej je. To je tón śwět w naš, mjenujżj našch starj Sadam ł jecho łóschtam a słymi zadościjem, a to je tón śwět ł wona naš ł jecho wobienjom a ł jecho śwawerzenjom. Ale to naj- wuziżnje je, jo ty spónajedż, kajke ho to tebi bjeż sda, sztoż śwět rěta, hdyje pola tebie tón punkt je, na kotrymž twój śwět, to, sztoż sa tebie śwět je, ho ł hotow wufsbnyżc dyrbi, njedj je wulke abo małe. Pola Gława bješe śwēt hotowe warjenje, pola Simjona Delila, pola Judascha móschniczka. Tcho dla spytuj bebjje, hdyje twój pschecziwnik je, kotrochž ma twojca wěra pschewinycz, na kotrym franklinwym punktje chgje cje śwēt pschimaacz, njedj je se swojim łóschtom abo se swojim hrozjenjom.

A počenje-łi czi štynku bjeż pschi takim bėdženju ł tak móznym njepscheczelom a prachesjd-łi ho bojanje: kat možu ja křabe džeżo śwēt pschewinycz? dha hladaj na Krystjuszka, kat won ł swojim wuzjomnitam stupimšči dješle: „Wubžeje strofathni, ja hym tón śwēt pschewinyč.“ Wuřni na Krystjuszke, kat won je śwēt pschewnič. Wón je śwětny łóschť pschewinyč tam w pušćinje, hdyž jecho spytowak wabješe: „Swy-ł Wożi hym, dha rjetni, jo tute kamjenje křeb bwdža; to wschitto chžu czi dacz, je-łi jo dele panymšči ho te mni modliš.“ Wón je śwětnu hroju pschewinyč tam w Getsemane, jako tón hórni hřelich piješce, a tam na křižu, jako hřbř spytowarja ł erta hanjazych njepscheczelow rjetju: „Swy-ł Wożi hym, dha stuř dele ł křižija“. Ze wobaj rajaj pschewinyč, psches to, jo pschi Wóžu wosta, jo ho jemu po łóschće śwěta njelešgajhce, jo wón śwětnu hroju szćepitwje pscheczejpi.

W Strašburku na našepjad,

Boh ma spochi dobre, cřlowjek huslo djwne wyřle.

Ma heršit w A. Skr.

„Dži hjo jutře ł njenu, Lejna. Tamle w tomorje hu mjenzelj, pjenješ tam dbeč žej, — dželch mi to řejnicj? O, hewał njemžo je žanm prawym měrom wumřecz. Dželch temu dobrotu wopodatč, kiž je cje hřdit, dželch ho ja teho modliš, kiž je cje wurani ł pscheczejbat? Tvoj hjož ja wojz njebřhaju, luba djoſka, mi we wuřdomaj wřo ſchumi, daj mi něčo ja samjo, jo mjje řohimijch.“

„Ja jemu řuku štóčaj, wón pak mi řehimij, řchto ł tym řechzu. „Woh cje ja wřo pochoju, moja djoſka!“ wón praji a wřba ho jemu teho woblicjo wře wuřamij. „Wožo, mój Wožo, njěřle hym hotony ł tebi pschiczi, ty by řamiliđi, hačj hym wřj ja pschecziwo mojemu ſanej, ty mjje je řwojaj njebřewo njewuřtorcijiđ.“

ſeno hřijeje, Lejna, tamle tu papjeru dyrbi řnješ řuidniři řamitnan hsa wotewřici. Hdyž wubže mój hym moru, dyrbi tale řhjeja a tole řublo řandrijet řřuřecze. — Sa řturu Wóřichu hym ho teř postar. Za je mi řwěrna a řprawna wjele lét řřuřita, duž njěřme na řwoj řtary džej žanu nuřu cřertje. Ty řy mi moju wotrubu řemiti, ale ja ho czi sa to djakuju, Wožo, řnjeje! Za chžu twoje řwjate mjeno — o! —

Dale wón njemojěšce dorečecj; pschi wřchm tmele řeczenju mi wón moju řuku hřijeje jemu potkoči, potom řwojje wojcij řandjeti.

Za hnydom domoj dbežecz a wupowjedbach wřcho tole našchemu nanej. Š wopreděta mi našch non do niczeho řwořic njedrašce, doteč řmjeja ľubjo pscheczivo temu řwoje řecje. Za pak jemu prawjcz: „Šchto ho wo to řtarom, kajke řmjeja ľubjo wójz rěče, hdyž možu tu řomu nręjazemu pomhač jecho pořlenju wolu do- wřinjez, ja hdyž možu temu wobohemu řanej pomhač jecho řhru řmjerecz wólžič. Duž ho njedam wo to řtarac, hačj mjje ľubjo

řwala abo hačj ho na mije řhřřha, řunje kaj budje mi, hdyž budu w rowje łejo řpac, wřcho jeno, hačj na rowje žane rožicj řřu řřu abo wozahanej. Wřje beji ženje niđty ja njewjěšče ł wotairje njewporejč.“

Řařch nam řtuboko wubdychny. Ale dotečj pójna, jo ja wřcho to řagne wřidich, řchtož řechžu, dowoli mi wón jo, ale ł tym wumęnjenjom, jo dyrbi Wóřičha jo mnu duży do Strašburka hie.

Jo polnju bečmny njebohého řtareho řurja do rowa řřowath. Žato že ho počezaj cřmizřaci, pschidije Wóřičha po mje ł nam, jo bęhmoj ho bromadže na pučj do Strašburka podatoj. Šswjaty wječer ho runje řwojjeđe, jako duży po wřy dješomj, duž řebi Wóřičha řaipawa:

Wřh řnjeje, wotřoi pola nař,

Řeik ł wječerjo ho bliži cřař.

„Ja bečj wobaj taj dnja, wo tym, jo be řurij wumřjel, hačj do jecho pobřeja doma řněbřče řkořu hetowu řechřa a řebi ju, jako wotewřidch, wo řřobřuđu řamjofala. Wóřičha ho mje woprašla, řchto chžu ja ł njei řapocjez? Za pak jej na to wotřowolwio: „To jom budžich řořčh řama wohładacz.“ Džełi a nęž wobaj řupačomjo, powotřopčiznyčomjo jeno mař řwiltu, — pschetzj wobaj ho wojachomjo, hačj tam njemějčje pobje dopřichiti.

Žato ho psches řetu řheini wječeromjo a Wóřičha řobřinjez wupowjeba, jo djezymj wobaj do Strašburka, praji namaj tón: „Tam budzetaj męž runje wohładacz, řak tam itch řřibž wobřibž řořow řařřica, řiz bečhu wřdano řechřaji ł wojatow řćeracz.“

Čzi bečhu řebi tóne męj cřjom wřali a dzeču ho ł nim psches řetu do Řemžow pschewijej. Temu jenemu budžich wřj ja ł wotrubou wopřahč, hdyž budžičje jim móř je řřozom wučřeręecj, pschetzto že be řastřine řhřabč, řak ho jim wón woboradže, jako dzeču jecho tamle pschi tuđ wřerčicřřah řojeć.“

Žato Wóřičha tole wuřřřřah, džeřbe wona počezj wřha ł řřobom řolocjez, ale ja řj prawjcz: „Wuřerj, mjecjč a njěř wřho bješ řřoręenia!“ hačj runje řama řobu počezaj řřiwjeřetacz, jako řebi wón řwoj cřetm tam deřta pschi našepje pschizmalna, na řkotrej že nęđu dyrbič řan řtač.

Wóřij bečomj w Strašburku. Mój dješomjo řamjenitu řahu řorie řak na mořt, tam řtejo řobřřřřřřčomjo, jo namaj bromada ľuba nawřecziwo cęhjeja, jo mje řuř čile wřchity wotřy řup. To beču wojozj, duž jim ł bok, dješomjo.

„Řeik, cřil, tu jateř wředu“, praji Wóřičha. „Wožo řnjeje, wona na to ł řřobom řawoľa, řohładaj, pohłabaj, řejna, tamle tón!“

Duž jo wohładnych. Řřobjo wojařow tam wjedžechu; řóžby wot tydle řajatuch měiejche řwojje řuzj na řřibřecje wřawojne. Ale jenušt wot niđ řnydom řořach. Tcho budžič wřa řořalka, budžičje měi tón řřowu wřču řawu a řřibřej wřchón řechřimjenu, ale wón be řřicęje wřchón řarř, řarř je be wřj nęđu, jenu wřejčji be, a řšulniđi a muřniđi, a wón tam wřchón ł řuna řřupače.

Duży mjje wón teř wuřňona. Wřchaj be jeno řřebal woćji pořběhnyč, duž ho na dobo ł wocziomaj řechřomjo. „Řejna, řejna!“ wón řawoľa, a wřchity řwojje wojcij na naju řbjeđu. Wřón řtejo wřta, wocja je řwojzimoj wřawojnymaj řukomaj mačacz a dječacz, ł nohomoj pak ami řřopu dale řřupicz njedrašče, ale řo řojřerale.

„Šchto pak řowle řořo je?“ řawoľa wřchřřidji, „ł mje do řredła, řřichjo do řredła, wo řazjž a řhnozi!“ duž řana do řredła řřořčaja, hačj runje ho jim wón řana řajeralech. Čamaj řburaj jatej beřčtaj teř řorie na naju pohładatoj a jako mjje wuřřřřřřčajet, řawoľahčta. „Čale řre je wrota ľubčęřca? — Wřořř ja nař, řjana řořčta, jo nař wřchaj puřčaca!“ Ale řan mi řřicęje řawoľa, bješ tym, jo jecho do řredła řřoracz: „Wř, wóřč jo ja nař, řejna, nam je hjo wřchón našch wuřřub wřewjenu!“

(Wotřaczowanje.)

Řairřeńřha řhodžina twojeho řřwjenja.

(Šćonęenje.)

Wřěřtořcz dyrbiđch pak męcz. Ty dyrbiđch řebi węcneho řřwjenja węřty bječ. W našchim cřakhu ho wjele do řawěřęenia džeřti, wo čimž w řřebawidich cřabch ničo njemwježaha. Za řabamje, wřho řawěřęiczj, wuřřabž jo řje dwelja ł teř wřšřřęeręeneho řacjuzca powřřřřřřřwjeje řmjeřěřčjo we wřchęř węřch jo našchim njeměřnym jo po řřechřřwotazym cřahu. Čoj wopradbje, to řo řřwjenje (do prawom wumřeręeje) řawěřęiz, to řawěřęja řwoje, wudowu a řřrotu, to řo řřpřaja ře řawěřęezomj rowbarčomaj pschicziwo řřrupam, wóhnuju, rowęerajna na řřaju a łóžbe na morju jo řawěřęa.

Esamo flat je v wulfje jeze farnejenje do rufi waf. Niz jenoj lastojniz, wdichtiz „dželaczario“ a „dželaczefki“ v zekum traju durbja saweicene bucje wtercizmo njesboju, fhorozci abt. Zak bo cizmojeza na wulfje fazy fpuhcizje, do kotrudiz ptaoja, jo buchu v czejfici czjakaň wopucizjeni njesbi.

Za hebi netko i dalota ani to na njemwifju, pfchecizmo temu wfchemu njefto prajici. Ale to wulfje rrafchenje — to prafchenje, kotrez tat wylche wfchificki drubich fteji, faj wecznoicz wylche czaša — to wulfje prafchenje tola je: kaf možu jaweicenzju bucje, fo njewumru, hacj runje wumru, fo weczne žiwjenje hebi dobdydu, hboj wumru, — weczne šbožnje žiwjenje, ja fofruyz hebi moja dulka jada?

Kotloffa zyreff drie czini foz jo wulfje „weczne žiwjenje jaweicenze towarftwo“ byta. Wona hebi wot fhowicz ftawcu žada, fo fhowju duchownu frowobodnoicz (frevotu) ja ptaozim budža, a jim ja to šbožnoz na fofnu lubi. Wewangelion paz wje hinal rezi. Zapofchtot Pawot to pfchego jabo wurpazi, to hebi žanje weyž tat wftej njeje faj wecznoje žiwjenja. Ale na cjo won tutu wfteioicz fafozije? Esano na to, jo fo jemu Jezus fkrystuf jsewif pfedw wrotami mefta Damaskona. Ne! — Wo dfo biano fhowju wfteioicz fafozije na czejepjenja, kotrez bč fkrysta fta pfcheczejpik? Ne! — obo na fwerne ftutowanje v fkušnje fkrystubowej? Sfifche junu „ne“, hacj runje bam praji, fo je wjaz bžefat, hacj czi druy papofchtot wchitizy. Ne! nđ dfo biano je to rofcenje a pfchitwanje v nowu žiwjenje, fchtoz jeto weftohe czini? Ne! hacj runje flobu duha fkrystuboweho drie pola nifeho tat fjawne fo njeptaofcajo faj pola njeho.

Šaj, fchto dfa jemu wfteioicz da? Njezo druhe, hacj jcho, „teho najwfteioche wfchificki fchričimofn“ wery polne fjednozjenje i Jezubom, i tym šbožnitom tych fchričimofn. Wšon wufajne: „Ty, v kotruyz je mje fhowjat Wšoh lubowaf, ty, fiz fi jo nade mui, jo kotj i twojimani nofomaj ježah, — ty budiz wfchitio czinicj! Ty možech a budizelj fapoczany ftuf dotonjez pfchecizno tamwif czertan, pfchecizno fhwetelj, bžefelj, fimercej a fei.“

Tu je fa foždeho puca, i pramei rabadčij bo pfchodbuozj: „Poflabaj v werie na Jezuba.“ Sapšamni jeto tat derje, foz moželje. A hboj jo jcho puhcizelj, njewuštai pfchot, hacj njesku jcho rufu fako jopščimuf. Al potom fpmoj: „Za weczne wen, fo mje njezo wotdželjez njemozj wot jcho lubozje.“ Prawa lubozelj pfchego dawa, fchtoz hacj može. A lubozelj fkrystubowa da, fchtoz hacj može — to je weczne žiwjenje, kotrez je v nim wofchamjenje.

To bēdche tón puca, fo kotruyz bēdche Pawot tón puca, fo kotruyz bēdche tamna czejka, fofraj poŭbeňna wo fwojei najrejnjej hodžimje žiwjenja pomjedafche, i weioicez pfchidafca. To je twój a moj puca. Zapofchtot Zan pfide: „Kaz wjele jcho horje wšachu, tym dfa won mož, fo bychu Woje džezči byti. Kaf wjele jcho horje wfachu — faizžifili tej heaf beču, jeno jo jcho horjewafca. Kaf dha horjewafca? Ša toho dfa horjewafca? Ešo wē, ja teho, kotruyz čje bucje, ja šbožnik fchričimofn, fiz nam hnadi a wodacze dawa, jo fklarju duchown, kotruyz jo pfchepowadim, ja teho kraa, fofrehoj wotu čizicz čsemu. Njezo mjenje a njezo wjaz! Temu šbožnitej fchričimofn ma narpofcheto fupicz fchričimofn, fjo v prošje leži, fiz paj fhowju wutrobu fcheroto wen šbožnitej woteweri a praji: „Čini, fchtož džezči ju mnu, jeno fo twojej czejfci fkiu.“ Šaf fhowiemu ftraj džeri jemo naide dulka narpofcheto fupicz i tym prafchenjom: „Njeze, fchto džezč, jo byč czi. Tu to prafchenje faj bamo wot fčije i wutrobu Šaula pfchidaje, jato bēdche Jezus ju jemu fsewif. To bēdche wufje fhowo. To fhowo bēdche dopofalej noweho žiwjenja, nowy fapoczaf. Tute prafchenje bč Pawolej v jcho wutrobie fčuju hodžimu nome, hacj do fimercije djełche ja fwojeho kufneja. Al tat wón fčuju hodžimu wopofafa, fo je jemu Wšoh mož bđ, Woje džezčo byč.

„Wšoh Woje džezčo byč“ — tat hordje to fkičiz. A tola, to njeje wjele prajene. Šladajce na Šchčepana! Potencjant wot fhowicz njepščefelom wón jo nidy profu. Wšadpazaju fhowju cziwicomanu bufuč wón faj hoder bč poŭbeňnje do wecznoho kraleftwa krafnocze. Njeje to mož, bo jato Woje džezčo wopofalac?

Wopofčezeny a bamotny ftary Žewjelczjan Bwingitone bč žimy Brebja v njefatej Alriy žije čeruwicu. Či jemu a wón jui njerofwjelche, dofelz wón njebžefaj a czi fhowju rečj rečjachu. Ale moini tola frolmizdu tu rečj jcho lubozelj, kotruz je fhowim dobrym cziwjenjom i nū rečezje. A jato bēdche wumuczelj, tamni čjorni jcho cžeto, fo ja džatom njeprafchego, wjele mił daloto

hacj i brojje morja njehachu. A fchtož džemba fchifce do Briedž-neje Afriki pfchidaje, dofelz čjornyč namata, fiz žmuczi wo wulfje lubozelj „bēdeho doktora“ pomjedaju. Šaj, jemu bč mož dafu, fo jato džezčo Woje wopofalac.

Al tat namafah wjele džezči Wozich, fiz cziłche ftufajju, fiz njehodža teho dfa fhwalenje bucje, fiz paz do fjetow hawjeftwa a fudoby wēr nofoha, kotruz maja jato Woje džezci. Dženba rano pfchewozah czičju žonfu i rowej. Wona bēdche v hojorni mežazy dofo na rafa fhora byla a bu wjaz frozč teho bja ope-ritowana (režana). Ženje cziwojeja njewoflabach, fiz mezelje telfo bolocjoz czejpici. A tola njeb ta žona na žane wałdne telfo ffošojwma. Wona blifkofci fnowjeho šbožnita tat žimje cziwełche, fo bēdche je mēr i woczom wdzelj. Al pfchidobnje krafnocze bēdche byzo tat wēta, fo mezelje dobaty fofčaj fa fudne bułche, fiz je nje blifko ftupicu. To bēdche lubojny naporah, fa fo je „fmitje botry“ na jejnym bēdženju a dobcuju natwarajuca a fak wona jabo pfides ne fofčaj dostawafche. Wdrejo mje wona prafcheloje pola jeineho faldčija wo fhowje fhowjateho pfkma rečezj: „Wšoh je mi pamk na wjekele mefto, mi je fo ciane her bftwo doftato.“ (Wj. 16, 6.) To fham radč czi. Waf-rietiđa hodžina v žiwjenju tute žony bēdče ta, hboj bē teho šbožnita fa fwojeho šbožnita fpołnata. Wēto je jej bchifce riejfci djei fefchadaj, hboj jcho wdži wot wotliczja i wotliczja. — Al luby čitarje, fetra je dotal najrejnjejša hodžina v twojim žiwjenju?

+ Woje žiwjenje fiy, fchriwšchje, Šamiercz je moje dobczje!

W maľnu meitaczta blifko ruŭŭje mjeh bēdche ftary židowŭfi lełat žiwu, dobru, czejczonny cziwoelj, kotruz žanje prozy njefutowafche, fhowicz fhudicz fhorycz wopowozocz, hacj runjez durbjejce i wfchifka dawno letowafce. Teho dfa bēdche wafchube jara lubowany a wfchitiz wjele do njeho džezčaju. — Tzotn lełat v pfchiceljanu wofchodaje i mčowu ewangeličnu duchownanu tamneho meitaczta ftejeche, a i mnu bo roščeznowafde wo wfchelat-čij wedomofnycz prafchenjaz, tež wo fchfchiceljanij wuščzje, wot kotrezj won njeb njebotufneny wotaf, ate tola hacj i werjenju do Šezna Wozeho a wumojnita teho fweta fi hifčezje njeb pfchicelžehčaj.

Tu bo raš wječor žuje połdje wo durje duchownom ftepałche: „Njeje doktor da profuch, to bydčaje jcho židowom wufpafci“, rełafche wotwotowjenje. Njemato pfchepwatani bēdche tón duchownu, jato jcho ftary pfchecel, fiz widomnje czejpizjo v toju lezeche, wo to profchefe, jo čhaji jeli hifčezje tutu nož fchčezj, wón je i poľnohe pfchewbēdzema hotowu, fchfchicelijanitu wewu pfčioicz. Al neko won temu je fpožozjanjom poŭkuczozemu duchownemu fiedomazj podam pomjedafche:

„Wšed netowemni dnjei pichi fhorozaju ftareje, brafchneje maczejci ftečaj, kotruyz hjo wot njefto lej bēm cžafu woputuju. Za wdžah, jo i nej i kónzej fkwata a trodu ftuchij ja fupchaf ju na jeje bo blizeju fimercej pfchpchowafce. Ale wēto teho jo fho wona, faj hebi woflabah, nafřadža, dfa bo jeine lube ftare wotliczo v šbožnje rabadčij fhweczche a jejny ert bēdche polny džafowamania a fhwalenja; fhwēšelena wona wufkafche: „Woje žiwjenje fiy, fchriwšchje, fimercej je moje dobczje!“

Batom wona moju rufu jopščimofn jo mi na hnuzaje waŭčnje ja wfchititu lubozelj džafowafce, kotruz bēč jej wopofafaj, a mje prafchefe, fo byč njefčafje, fchtož ma wona wofkafca, jemu ftaru bibljaju wot njeje i hebi waf. Na druhe ranje bēdche moj prēni fčidw do domu teje ftareje a ja namafah, faj bēch wocžafaj; wona bēdche v nozj wumrjeja. A fajta šbožnoicz, rabadčij a fpojnojicz na tym wutručewom wotliczu wotpoczowafce! Šamēčje wera, kotruz tat, faj tuby, ftrōbeje a frowu fimercije pfchewinjcz famozej, durbti ta prama bucje. Njaju poľnohe roščeznowanje mi hifčezje do wudca fchicēfche a ja cziwaju, faj bēč tej žonje fklid a czičah v tej mi wot njeje darjenej biblij. Šchto ja tam namafah, to i mojeje pfoftowy woziczej, ja čizju, jo dofoj wozaj žimw byč niman a čhaji rad jato fchfchiceljan domoj hieč mož.“

Temu duchownemu fo radj, hifčezje v tej fajmej nozj netofraž jato fhwedow wuprozboje a pfchēd nimit tón ftary žid wufchifce fchfchiceljanij wufnancje wotpoflozi, na fofrez hifčezje fo wotliczje. Kaf bēdche fawuczaf, tat fo doľneti; njozž bēdche mafo dnjow a wón tež fhwēdžefche i fchēfchemu žiwjenju fanicz wocbača fhowicz bžefow a šbožneho horejtacja wēfny.

Zaf durbjejche ta pobožna maczejta tón Břekf v Wojez ruzy byč, tutu bułču dobczj, fofraj faj wfchitizy, fofizj teho kufneja

njejnajo, hwoje žimjenje došlo w bojoski hujerckje je wotročinjaz bycz durbjala. Zejne hobjne wunrjckje bjeđe jenemu staremu dobroćelju spocakl nowojo žimjenja, so tež mójelcke wón hwojej wocej lantjelckje i tym wješeljm dobymatjiskim wunnacjom: „Moje žimjenje huj, skyrhščake, hujerckj je moje dobyček!“

—M—

+ **Woječki hetman Dufros.**

Woječki hetman Dufros bu w bitnje jatj. Wón bē czejto franjy a leščke w urcjaju; duž ho jeho praščadju, dacj hebi paščoskeho meščnika jaba. Wón wotwopakala, i Protellantilseho pašč pšijaja. Wščki hwojim nrēmim wupoyčje jecho tōn taš thoreho namača, so ho došlo i nīm roščerčowacaj njemōščake, tola urcjajejo dobry laščičekj wo nīm w pomajaku škowa a teho dla hiščekje junkturōj po njejo pōška.

„Knješ hetmano, wy seže smetrom na bitniščekju stali, hbyž kulki wotofo waldeljo cjeła huiščadju, nēk ho tež hwočej njekmēckje, hlowo hšutneho napominanja hšičeckj; wy durbčice ho hotowy djerček, nētko hwojemu Bohu napihčewjow hieč.“

„Boha ja jenje woblalab nješnjm, potačejce mi jecho a ja budu do njeho wērič.“

„Dere!“ hješčke duchowny, „ta nēšotre wotomifnjenja budčejce wunrjckje, waldeljo cjeło budče ho do roma položej, wone budče rostlaci; do luteho proča. Zo je wščitno.“

„Zo je wščitno? a moja bučja?“

„Waldja bučja, knješ hetmano, do teje ja njewērju; potačejce mi ju, ja ju hiščekje jenje woblalab nješnjm.“

„Ale“, czejto franjenty wotmolwi, „hbyž ju tež wjewidju, ju tola cjuju.“

„Alž taš, wy ju cjujckje? Me praječje, njecjujckje w njej tež i cšabami wēšteho pšchwodžerja, kiz wam to šte, ičtož seže cžini, porotuje.“

„Wes dnēla.“

„Tuton hšišč, kiz waš wobforšuje, je to hwanō waldja macj?“

„Nē.“

„Ze to hwanō waldž general?“

„Wy žortujckje. Zo je moje hšwedomnje.“

„Haj, ale to hšwedomnje, i wotkal wone pščitidje?“

„Hetmano durbjelckje pščitidacj, jo wone wot Boha pščitidje, kotrehōj jenje hiščekje widaž nješe.“

„A je to hšwedomnje krute abo ľahōbne je hwojim porotowanjom?“

„Krute a njekmitne.“

„Kak durbji teho dla tōn byč, wot kotrehōj pščitidje?“

„Runje taš kruty — a ja hujm hšubjenty cšlowej!“

Duchowny na to: „duž nētko poštuchajckje, ičto wam tute knji, tōn—ewangelijon wot teho knjela Jezusa skrysta, praja: „Zaš je Wōh teho hetmana Dufroja ľubowaj, wo wōn jemu hwojeho jeničko narodženeho hyna dal je, so by hetman Dufros, jeli so do njeho wēri, hšubjenty njebył, ale to wēczne žimjenje mēč.“

„Alž, knješ duchowny“, urcjajej sawoča, „leš i so je to, ičtož wy praječje, wērno, by jara berje ja mnje byto!“

„Zaš je w Jezuhu skrystujšu je wam Wōh wōdab; to wēričje!“ Hetman Dufros to wēričejckje a dočelž w hwojej pošlednej bodžinje hiščekje i nabjiju na teho hšičowaneho hyna Wōžeho pošlaba, mōščekje smetrom wušnycj.

Rasne wotmōltowjenje.

Esym hšawneho, wščubje snateho stareho Zietena, hēščke žimj jato pošteni hwojeho rodu na hwojim wōtzowiskim ľuble Wajtrōwje. Tam bēščke hebi wōn daš na wješnjm pohrejebniščekju wulki row ľam ja hebež cžinič a wulki pošny kamjen wobručabj, kotrjž durbjelckje ho junu na jecho pošleni wotpočinkj položej.

Jako Wiedrič Wylem IV. w lečeje 1844 tuteho „pošljenego Zietena“ wopyta a tež tutōn dšimny row hebi woblalab, wōn dješke na tōn kamjenj potačoj:

„Zietnje, tōn kamjen ma jedyn smysl!“ na cjož tōn stary knješ kračj wotmolwi: „Tōn, kiz budče ipody njeho lečejč, ma hiščekje jaja wjazj!“

—M—

+ **Dwojaka wēra.** Zerdželjckje duchowny bu nēščdy i jonje powoľany, kotrjž bē w wulkej hšylnokci. Hbyž bēščke na jenne hšchwōwanje hšwitu jmetrom pošluchal, wōn wopraddnju pščičimnu jenneje wulkeje ľrubōhy pošna. „Euba žona“, wōn i nej praji,

ja widju, mōj mamoj wščelaku wēru. Waldja ho na to hlowo „cžiničje“ kōzije, ja paš ho hlowa cžinjene“ djerčje. Es teho tež ľrubōba waldelje wutroby pščitidje. Wy ho pščego jenož praščekje: „Ščto durbju cžinič, jo buč hwoju wina ľapščakija a hwoje hređi wotkōhja, jo buč hebi hnadneho Boha a hšwōtočje ľbōžinokje dohbyta? Za paš ho wščednje wješelju, so je wščitno hšjo cžinjene a jo leš moja wina a hređ wotemlatēj — i kmetj mojeho ľbōžnika, na hōrjž Wōlgata wščelatej, so je mi ľbōžinokje dohbyta a jo mam jenož ľapščimuncj, ičtož je ja mnje cžinjene. Zo mi wješelckje dawaj bučj nabdeļowanjumu ľyřtōwarija a mōž, wščo ľyřtōwanje pščewinujč. A hšerjeje wy mēr a wēštočje ľbōž dohpič, durbčice hlowejžo „cžiničje“ waldčekje a to hlowo „cžinjene“ ľapščimuncj jako wēšty ľalōžj hlowejeho ľbōžja. Ze hlowa na to žona ľubawōj ľaščičekj cžinjaju. Tōn Knjes jej spōčej, jo mōščekje w wērije to wulke hlowo „cžinjene, doľonajčje“ ľapščimuncj a ho i nīm pšče wšče widořy ľnutšōwoneho njemēra wldchōbčej, hōčj ľbōžna wēštočje wōdabca hrečow a dječiatima Wōžejo i njejekškim troščkom hšyřtimu wutrobu nopielni a tōn mēr do njeje ľaščajny, kotrjž hšwet ani dacj ani waldčj njemōže.

+ **Nieščekjene dječjo.**

Jezubj Barlinki mēščkaniski mišionar powjeda: „W jenej hšwōžbje beču ľšturj dječj, i kotrjž nješe žane kščekje. Esuhodjinski hšulo to maczer napominaco, so by tola hwoje dječiatma kščekje dala, dočel je to kščekjowanja pščiščituhōčej. Tola wona napihčewjow tajkim napominanjom ľiwka a ģymna wōsta, haj durbju wēlckje hwoj ľanēd. — Wōryh po tym jenne hšitēne dječjo po kōtkeje thoročij ľemje. Zato durbjelckje ho nētko pohrejebčoj, ho hšidčej na drube dječajckje cžiska na pohrejebnikōw cšalackje. Duž tōka do rjnowow žorowajščj řwipi, jo by jenottkōwum rowy pščiřtōwal a dječke: „Tu je tōn row sa te njekščekjene dječjo.“ Tuto hlowo maczer njekščekjeneho dječjata tał pobnu a nařtrōž, so jej pščego ľořo i wotewerjehō rowa ľalōžinje do jenneju wuščow knjckejč, „Zo je row sa njekščekjene dječjo!“ — tał wona ľama powjedačje. — Kaf budče paš jej junu we wēcznokci do wuščow knjckejč, hbyž budče řefacj: „Zo je macj njekščekjeneho dječjata.“

—M—

+ **Šastejž mērnu wy mēričje, Šastej budče wam jako mēričene.**

Mat. 7, 2.

Esym stajnje bratrow wuwinowal, hšidžtulni šle ho wo nič řečelckje; Esym woblalščanych wuščijōwanacj, řim i mjedom hojij ranj jodoje. A jeli hšidždemu ičto wamu řrečab, Esym jemu pščeh nju wēčju postajit: A teho mješnjm nišdy ľačj ho řrečab, Esym i tym hej wjele bratrow ľpščelckej, A wēm, so ľa to i ľutej řnady mi Wōh junu wēcznu ľbōžinokje wōbradži. rit.

Quasimodogeniti.

Nješčela	Dom. 12.	Psalm 98.
Pōndžela	Jan. 16, 5—15.	Jan. 1, 16—21.
Wutor	Kol. 3, 12—17.	Psalm 96.
Šerjeda	1 Pētr. 1, 1—16.	1 Kral. 17, 1—16.
Ščnōwōrk	1 Pētr. 1, 17—25.	1 Kral. 17, 17—24.
Ĵkast	1 Pētr. 2, 1—10.	1 Kral. 18, 1—20.
Šsobota	1 Pētr. 3, 8—22.	1 Kral. 18, 21—46.

„Pomhaj Wōh“ je wot nētkā niz jenož pola knjeřow duchownych, ale tež we wščech pšchdawařnjach „Šerb. Rowin“ na wšach a tw Budyščinje dostalč. **Na řčtwōřēž ľeta** ľlacžj wōn **40 np.**, jenottkive cžiska ľo po **4 np.** pšchdewajaju.

Bomhaj Bóh!

Ciſtko 17.
1. meje.

Četnik 2.
1892.

Šerbske njeđzelske łopjenka.

Wudawaju ƒo łóđu łobotu w Škmołerzjz knižicijczerni w Budyſhjinje a ƒu tam doſtać ƒa ſchwórtkétnu pſchodplatu 40 up.

Misericordias Domini.

1 Pětr. 2, 25: „Wy bėdſchje jako ſabłudžene wozwy, nėtt pak ƒeje wobroczeni ł paſtyrjej a biſkopez waſchich duſchom.“

„Sabłudžena wozwa“ — to je to inamjo naſcheho žiwjenja, wrjedy hać Œhrjſtuſha namałachmy: bjes paſtyrja, bjes ſchřita, bjes wodženja, ƒebi ƒama pſchewoſtajena, na ƒebje ƒamu poſařana, wopuſchđena, ƒamotna, wulzyſchnje ƒamotna w tym, ſchđož to najwjetſchu potrebnosć ja cžaj a wėcznosć naſtupa, to je duſka, kotraž Jeſuſa njeſnaje. Wiđi tym to wđeſhwėdženje, ſo ƒmy ſa ſtađlo Bože ſmworjeni a narodženi, ſo ƒmy jako wozwy Œhrjſtuſhowe wukupjeni a wuſchđženi, ł ſtađtu dobrego paſtyrja powołani, ſo bėđmy po tajim Œhrjſtuſhowe wozwy, ale ſabłudžene wozwy, nje wjedžo, na taſki puć ƒo naſtajeć mamy; tam njebė žana žyrowa ja naſch hłóđ po wėcznych kubitach, žane ſybolaze žėrto ja laćžnosć naſchje duſche po Woſy. Wiđi tym roćžaza bojoć, ſo w bludžanju thodžičich, cžim bóle wiđiſch, ſo to pramy puć być njemóže, cžim jaſniſcho ſpóſnajeſch, ſo ƒy w puſchđinje. Wle wiđat žylicku hłubinu ƒwojeho horja a huſjenſtwa, wuſtoſč žwojeje ſtrachoty, wėſtoſč žwojejo ſawutljenja, tu wiđiſch haſle do ſady pohladujo, hđyž ƒy žwojejo paſtyrja namałat, hđyž cži taž ichupitny wot wozow panje a ſpřewac žmóžje:

Ja huſjeny a hđudy
Šsym ƒewak na ſwėczji,
Šchđož mi je krahje tudy,
To Jeſuſ wudželi.

Botom jaſnje wiđiſch: Wėſche wiđitko dawno w dobrym porjedy, jenož ja bėch w bludžinach; pola Jeſuſa ƒameho je ſelena paſtwa, wodacze hřechom, žiwjenje je ſbóžnosć, jenož ja bėžak w puſchđinje; Jeſuſowu hłóđ je dołho, dołho po mni wolał, jenož ja njeſnym poſchuchal — „Jene ja derje wėm, ſo bėch ƒlepy a nėtt wiđju“, pſchetož ja wiđju „Jeſuſ je mój dobry paſtyř, na nicžim ja miſu njeſmėju“. Ja bėch hđuchi, ale nėtt ja hřyſchu, pſchetož tam w puſchđinje, jako wowczježy ƒo tał ſtuſchđelche, tam je hłóđ hřyſchala „to bė hłóđ mojeho pſchecžela na horach Bether“, to bė hłóđ, tał džiwny, tał proſchazy a luboſny, tał kralowſki a ƒmilena poſny. To bė hłóđ: „Saul, Saul, ſchto pſchecžehaſch ty mje?“, bė hłóđ w jutrownej ſahrodže: „Marja“, bė hłóđ: „Ja — ja ƒym twój dobry paſtyř“. W ſchđož je na jeho hłóđ poſchuchal a woczi wocził, tón je jeho ſtejo widžal ł jeho cžernjowej křónu a ſ jeho hłóđžamny bėſnamy, tón je ł jeho wobomaj panymóſhi wolał: „Mój Knjeje a mój Božo!“ a je wolał: „Abuni — mój miſchřje!“ a je wolał: „Ja ƒym teho Knjeja widžak a moja duſka je ƒo wuſtrowita.“ W hđyž tón dobry paſtyř hortach ł tym jađſelam rjetnje: „Wjebełcje ƒo ſo mnu, pſchetož ja ƒym moju wozwu namałat, kotraž ſhubjena bėchje“, dha rjetnje to wobrocžena duſka ł tym, toſkiž ja ſettuja: „Wjebełcje ƒo ſo mnu, pſchetož ja ƒym ƒwojejo paſtyrja namałat. Halleluja.“

W nėtt ruku na wutrobu: Wėſch ty wot tajim wobrocženju ƒwojejo žiwjenja w najhłubſchej wutrobje, ſo ƒy ƒo ł Jeſuſej wobrocžil, ſo wón žyle twój paſtyř, twój biſkop a doſladowat być dyrbi, ſo pola njeho maſch

żiwjenje a wśchego doleż a bjeż njeho njemóźeśd żyty bycz ani wumrzeć? — Niz jako hdy by fchdyż fchjeźcijan dyrbał dżeń a hodźijn swojego wobroczenia pomjenowac mōż, kaź to bśud wśchdyż fchjeźcijanow (methodystow) je. Wśchaf ma Wōh swoje wśchelake maichnja a cjaŝby, w fotrymż cziłojekam blisťo pśchindze. Saulus je nahlte wobroczenie mēł, pola wj. Jana je pomakfa a cziŝke ŝcho. Wajchnja a cjaŝby ku wśchelake, ale jene je pola wśchitich wuczoimow jenafte: wotwobroczenie wot prjedawśchego wopaczińke žiwjenja a parchońiske wodace na parchońiske Křhytůwa. Je to stare a pśchezo nowe prajdenje teho Kńjefa na jeho wuczoimnfa: „Schimamie Jonafowu, lubujecie mje?” Wōjeśchd na njo wotmolwież: „Kńjeże, ty wśchd wśchitke wēży, ty wśchd, jo ja cze lubuju?”

W Straŝburku na naŝepjad,

abo

Wōh ma ŝpochi doleż, cziłojek huflo dźiwne myŝle.

Na křestif wot A. Skr.

Žafo woni swoju dōchu dale czechnicu, popytnych, ŝo ho nēchťo mojego ramjenja pobōtynu, a jako ho do ŝady wobrocziach, wuśhabac wojafa pśchēd hōw ŝejo. Tōn bjeż Handrij. Wōn ŝtoro wozajz ŝnacj njeje, taŝi bje wōn wśchōn bledy a hladaŝche do wocjozw wśchōn ŝubny njeje na mnje.

„Budź mi tu ŝ Bohom powitana, Lejna, mi wōn praji, „ach, ŝ Janem bē tu nētkie je wśchēm nimo. Kommandanta je nam ŝ hōbōm wucziat, to dyrba noŝdi wozajz Jana Šchotku, doleż bje ŝ wojafozw czeńŝt, ŝ pōlwerom a wolojanej kultu ŝaŝelicež. Tōnte jeho hōbō a tele jeho ŝtoma budza mi wśchē moje žiwne dny we wśchōmōw fchjeźcij. — Ach, taŝele wono ŝebi niħdy njebēch na nim doczakať.

„Wścho tote wśchaf hjo ŝama wēm”, jemu ja na wotmolwojch, „ale budź prajdenje, Handrij, dopomah mi, ŝo mōħfa hiħceje jeniceke ŝtōwōciz ŝ nim porēdcež. ŝejo nanowe poŝojnowanje dyrbyz jemu ja domjeć. Tole ŝym dyrbaŝe jeho staremu naney na ruku ŝlubicež.”

„Je tōn njebohō?” wopraŝa ho mje Handrij. „Njech byť ŝ nim teź jeho pśchēwēdenje hōbu ŝahrjebane. Wōn bē tu wjele ŝaŝoŝke naczińi. Wōi Wōžo, — ŝo ja tu wbohōgo Jana jame wumōżenje wozajz njeje! Wať rad dzył ja njeho ja wumrzeć. ŝa ŝym ŝ nim derje mēni, kufu rad to ŝtote. ŝa mējōz wjelejo pśchi ŝebi myŝle, ŝo budje jemu ŝterje mōżno pśchi wojaŝad wurać, hdy byť ja pśchi nim, a ŝo ho potom wōj mōħtoŝi wozenić, ja pať dzych pśchi wojaŝad wostac. ŝa wśchaf budźich ŝo lēpje wjeđiž do nich donamafce, a potom, hdy byť ja ŝelstaryja a žimjenje wobŝhomaf, a ŝ Wōjež pomogu twerbu wutrobu doŝaf, dzych wojaŝam bōjume prajić a ŝojo domoj ŝ wamaj do wby pśchiciz a dzych ho wśchēliciz nad wamaj a nad waju dzećimni, a wōj bōjoi mi kuŝ ŝojpōdu doŝoj waju domie, — wjele budźich pola waju njetriebaf — hlej, taŝele budźiŝe bryŝo wścho dobre. Me jako jowle ŝem pśchindzech, bje hjo te wśchēm, ŝchōž bēch ŝebi wumyŝlic, pōħje, a — ja, Lejna, ja ŝam — ach, ty drie hnadno biħceje njemēch —”

„ŝu, Handrij, ja wścho wēm”, jemu ja prajič, „wścho je ho po Wōjež woiŝ ŝtako, a Wōna wola dyrbi ho teź nētkie ŝtać. Domjeđi wśchaf mje ŝ njemu, pśchetož tu njeje wozajz wjele ŝwile wjōch.”

Wōn wia naju hōbu ŝ kommandanczi a praji jemu, wo czo dzyjeť mōj jeho prokubj. Žafo ŝ njemu do ŝtawy ŝtupicmōj, pōklnofy ho Wōrōchla pśchēd nim na kolenje a ŝawofa ŝarujō na njeho: „Wōdajce jemu! Wōdajce!” a jejne ŝtoma tam kńiczojch, kaź mōħe nēfomu wśchu wutrobu roŝlōlic. Kommandanczi ŝamemu ŝtupicu pōħla hōwly do wocjozw, ale wōn praji: „Dzeći, to ho ŝtać njemōje, ŝo pať teť ŝtać njeħmē. O, tať radby dzył jemu ja hnadu ŝpoćiciz ja prawdu, ale pśchi wojaŝad njeje jana bilenje. ŝji jeczi dyrba wśchitzy ŝtjo wumrzeć. ŝhencaczińcje temu wobozemu cziłojekōwo jo ħmjećež czeńta, — wōn je nētkie na dobrym puću — a njencaczińcje mi ŝ njeho žaneho ŝtubneho. ŝa njohť tu nētkie jana nadźija woz njeje, ŝħiba ta, ŝo mōħe hiħceje ŝ Bohu do jeho kraŝtowa a do jeho ŝbōżnoćje pśchiciz.”

„ŝoi, to wēm, to ħama wēm, kńez kommandanta”, ja prajič, „po Wōjež woiŝ ho wścho ŝtati. ŝenož to namaj dowolce, jo

ħmētoŝi jeho ŝwiltu wuśhabac. Ach, ja wśchaf ŝym brje jeho jara lubohť mēla, ale ja wbohē ŝtworzeniće ho njecham kředjz njeho a jeho ŝbōżnifa ŝtupic, pśchetož jeniczi tōn mōħe jemu pomōcac. Nē, nē, to jemu ja naczińiczi njecham. ŝenož jeho nanowe poŝenje poŝojnowanje dzyz jemu ja pśchiciz. — pśchetož wōn ma wjeŝtu wutrobu a budje mōż na taŝe maichnje lōħico wumrzeć, a to jeho njemēke ŝadźerkež, ŝo ho njemōħť to do pśchitohowacōwo Bohu lubem” Kńjef je na wścho ŝwoje raćnowanje wotpoŝoćiz.”

„Dzeće ŝ Bohom”, praji kommandanta, a jako bje Handrij ŝ nētkim wuśchitich ŝtōwōciz porēcať, bēdu ja naju wrota wotewriene. Wōj dyrbaćimōj a Handrijom po doħim ĝħobje ħicj, potom namaj jaŝtuf male burca wotemri, poħmēczi namaj nuts do jaŝtwa a jowle ŝebi nētkle ŝanka namafaczmōj.

Ach, taŝe bē to ja naju wuśhabadnje.

Wōn namaj wobēmaj ruku da a praji: „Budź Bohu dźat, ŝo mōħu naju hiħceje jemu wuśhabac.” Wōrichla pōcja jara ŝaŝoŝiciz, ale wōn woiŝa imērom a bē pobaty. Wōn bē je ŝwojim Bohom hjo wścho wuczińi a doczińi.

ŝa jemu wopwēdach, ŝo je jemu jeho nan wumrzeć, a ŝcho bē wōn wścho hiħceje na wśchēm poŝledku ŝo mnu dorēcať. — Na wścho tote wōn ŝ wuŝtkim ptaćom poŝchafachde, wōtom praji: „ŝaŝule jeho luboćež ŝebi niħdy njeħym jaŝtuzi”. Ro to dzyŝke poćezek dale powēdajac, taŝele ŝoħmōnje budźimōj mōħtoŝi mōj wōbaj bōcz, hdy budźiŝe byť wōn ħam hōle do Boha wēriť, a wōn wjeđiŝde nam tule wēż tať rjenje roletajeciz, ŝo ħo mi ħwily njepśchēdaju ŝ wocjozw ronicj. Tola ja wśchē teť wēży na jene doħo tōnz ŝchiciz a jemu prajič: „Luby, Ĥoty Jano, ja teħje ku nētkle wśchē taŝele myŝliciz hōte a pōħne. Wjele lēpje je ŝa teħje, ŝo ŝebi na to pomyŝliciz, to budjemoj jemu, hōyž budje tole křōka ŝħwifta cjaŝ; nimo, tam Ĥorfa pola noŝdeho Kńjefa doma. Tam imejemōj hrowadje ŝwoj ħmōj, a imejemōj ŝwojego lubeho ŝoħnita hōbu ŝa hōcja. Tam namaj wōn wśchē te Ĥorfe Ĥwily, toteř ŝu ħo namaj tu na ŝem ŝ wocjozw wulafte, do wśchego cziŝteho ħōħtoho wina wjeħela pśchēroćiz. Wōta njeho wśchaf njereħa, kaź pola ħwēta: „wścho prjenje dobre, wścho poŝenje ŝtucke”, ale: „wścho prjenje ŝtucke, wścho poŝenje dobre”, a tyħ dzejmōj ħo dacj wōbaj na pōkōj domjeć!”

(Wotroćowanje.)

Budź poboznj.

Wēŝce ŝu teź bjeż wami, lubi ćitarjo, tajzj, kiž ŝu hjo ŝo ŝpytowanacħ ŝwojeje wēry ŝteĭti. ŝji wōbōja, ŝo ħu to jara czeĭte naŝbonjenja. Nam je, kaź dzyŝta ŝemjo po naŝchimi neħauť ħħabaciz. — Wĭ taŝe hōđina pśchēd nēŝto lētami pśchindze, jako kñiħ mudreho muža cziach, kiž dzyŝke w nich dopoŝafaciz, ŝo kumjež a pēř na droly runje i tōho ħameho wobŝtwa, ŝ czeħož naŝcha duħa. Wĭ, kiž bēch teħdom biħceje mōħdzem, ŝymny pōt na czoło ħupi, a mi bē, tať dyrbaŝta mi ħymdom wutroba ŝaŝtać bić. ŝdy by tōn mōħe prawo mēł, njebē dje ani Boho ani njeħeŝ wozajz byŝo a je ħwobodnoćimōj naħdeho cziłwŝteho duħa by tōnz byŝo, a potom by tōn najbōħiđi ŝtoŝtat tať derje ŝwoje prawo mēł kaź najpēřiczi dobroćel cziłojekow, pśchetož ŝchōž by fōđy ja najne dźerkať, to by czińi. — ŝ wśchōw tutaħ ħaħim, toteř je na mnĭ kaź pśchaf teħdom, mje ħawny muž wuŝtobōđi, toteřhož Wōh mi napŝchēćimōw pōħa. Wōn bēħe mōdu, wotderjony a jara wuŝtoŝany ŝtar. Tōn w naħym towaritnje, toteř ho ħuŝto wjećoř ŝ ħuŝnemu roŝēdźowanjōu jeħde, to wuŝnacje wotpoħozi. „Wby”, ŝo wōn na mōħdeho pśchēdca wōbroćiz, „tece runje prajič, jo do žaneho parchońiŝeho Boha njemēricje, ale tola macje tu mħŝi, jo ho jeħym buch pśchē wśchōn ŝwet wulowa, kiž je wozajz ħacj pōch a ŝemja. Teź ja wējōch ŝwoj cħaŝ, hdyĝe mi nať buch nicjo wozajz njebē. Nētko pať bēch ŝwoje prubowanje wobŝtat a bēch nētoŝe njemēħe pola waju ŝarŝejdu domach. Duz ħo ŝto, jo ŝo ħuŝtrōciz ja wjele lēť nowy teŝtament do rufow wħaf a ŝebi te ŝchitry ŝcjenja pśchēćizati. Duz mi parchońa naħdeho Kńjefa ŝelom Křħyŝta tať cziŝta, wuŝta a mōzna napŝchēćimōw ħupi, ŝo bu moje dotalne ŝwylenje žyle pśchētoŝewene. ŝa ŝebi prajič: ŝo ho myŝliciz njemōħe, to je do žyta njemōħe, ŝo taŝta parchońa ŝ teħo ħameho, ŝ czeħož wśchitko druħe wotoko wje, kaź ŝebi tował myŝlach, wobŝeĭti. Duz ħiħadno do wśchego ħwēta a do nowe pōħnacje mje wozajz njemōpuħiciz, ale czińi djeje na to myŝlach, czińi mōħzičiz ħo mi tōn wuŝtiť ŝwet jemu.”

ŝo tħadne wuŝnacje na mnje ŝtawoŝaŝe kaź wumōżenje. Moje dwēlowacze wuŝle ħo ŝħubichu kaź mħŝa, hdyž ħōcziť ŝħabca. —

Nettele pšedek fröitim w Enichow mot wodźerja sozjaldemokratow spřihanych čičat: „Wěra je žiwjenjom nicžo činičej nima.“ To dyrbi rečat: Pobožnosć tebe lepišečo, tebe pšedčelniškečo, tebe křiwitiškečo, tebe pozčijnšewšo, sprawnišewšo, lubošćiwšewšo, njebežćiwšewšo, ponizkitiškečo nječini. Epřihacel to j stejel wostojcu muwraji, jo by, taj ho šwalche, džicajaze pšedewelacje byto, pšedčejimo temu něšto projicj. My dyrbitny hebi teho dia myšćić, jo won a jeho towaršćeho tutu myšć hufso muwraja a pšed ludźimi blize rozkłada. Duž na to pšidnišće, jo móžo to muwrajenje nětohežofuliz do českeho spytowanja pšidnišćej, a podomne walduje, taj wje tamne kniži mudreho mužja. Pšichož hobj wěra na žiwjenje njestufaju, možemy jej j wěrom křiwitny křiwitku spřecat. Pšichož šćyto je to do wěry a pobožnosće, kotraž jo taf derje je šćistnikom taj j šćobitny, dobrym čłowjekom inšeje?

Wohu šćorjo wšćat dyrbitny widžići, taf wjele křiwšćejšćianow, taj ho šćo, tuto sozjaldemokratistje muwrajenje je žiwjenjom wobručjeja. Hobj jo na pšidławit wobladujeć a hmo na mužjo dohladašć, křiw hufso te wšćat hobji a wobšeje nutrne woblićo wšći motlenja, šćowanju a šćedlowanju na pšedowanje počasije, tež tóże lito nětoty křoć j bítu teho křiwja pšidstupu — a šćo tola w žiwjenju njewěrnolacje a njeprawnosće njewobji, šćo džwela potom projicj! Tež stejti w tomnych sozjaldemokratistich knižkach ta šćo: „Se wjele nahladnych, wěšobnych knješow, kotři jo wobdělja na šćutkach křiwšćajšćianje lubolce, a tola w potajnym pšedčejimo šćestel tajni křiwja.“

Woprawdže, hobj to wopominitny, naž hmo pobežuje a my dyrbitny ho pšedčej: „Šćo pouha wěra?“

A tola možemy j dobrym prawom projicj: Tamne sozjaldemokratistje muwrajenje je žyle wopacnje. Wšći tym wšćem pšeci: Najpobožnišći je najšćepšći. Šćo temu džw uam nětohe pšidławity powjedac.

Za wěm wo mačym hobju, kotremuž běše wot nana křuce kafajane hebi wšćanje w šćorje šćepšćacj. Něk šćeješe won šćopy šćomaj j tymi rjanymi plodami, na njeho ho křewajzumi. Wón njewjedzede, šćo běše nan w blisofeji a jeho wobedjowalce. To žabane, hebi česke wšćiwčuju wofčijšćipnyć, běše wufke. Šćjo ruku šćežajo j bebi prawj: „Nan to njewidži.“ Ale w druchim wofkomitjanju šćo ruku šćeje dele pšedčej j sawolawšći: „Ale Wěh to widži!“ ho wobročaji a běžeđe přecj —

Za wěm wo duchownom, křiw pobožnju w swojim šćklu hečžešće a křiw by radu, dočelž běše wustat wot wjele džela, křiw wostojacnj. Duž na nim na doho to napominanje wotucj: „Ty dyrbitš tola wšćenje w šćoru dešćak wo wby wopytacz, dyrbišć j j Wěše šćowu pšidnišćej a ho j njej modlic.“ Wón džwješe hebi wamemu napřichajecj: „To móže ho wšćat jutje runje taf derje šćac“ — ale to jemu wěra njewostaji. W nim šćobnitowe šćowu křiwšćej: „Womu pšidlatnju dam ja wam, šćo wšćešće ho bieš šćobu lubowati, taj ja maš lubomat šćm.“ Wón postaju a křwatašće t tej šćore.

Na křuce Celebes w indiskim morju běše džwim pšćanišći lud žwju. Hobj do wby pšidnišće, njewidnišće nicžo hacj njerjad a nječijnšćež. Włocjana droha pšedš wjěš wjedzede. Wšći puću bežešće rečija, kotrejž mtna woda be je wšćem njerjadom napšćinjena. W tej malanej wozje ho taf derje hobju j hobju je šćotom hromadje walaču. Šćty mobju šćubny napholš taf derje wotkacz taj tež wustarcz. Włuzajo a žony, mloděžny a mlode hobju šćofotny facijščj čijnjuču. Wó pozčijnšćej nicžo njewjedzede. Tajke wobšćejnosće namač tam mišćonar Ferdinand Kiedel w lěće 1852. Wón reč tamnych druchich naušćny, a pšedowalce hmo potom Šćom Křiwšća, toho křiwšćowaneho a horešćanjeneho, nětohe lěta łaj ho šćalche bieš wšćipeda. Tola na doho ho hibacz počaja w wutrobach; tamni pobano žowu wutrobu temu ewangeliju wot Šćewja woterdriču. A šćitž šćo nětohe lěta pobdžicho šćo pšidnišće, be žyle pšedkřiwšćanjenju wobladawiditi to wufke pšedemitanje, křiw be ho šćato. Twerdj, j šćotom popřany puć pšedš wjěš wjedzede. Wěta beše čijčćena, šćot be w hrobjach, džeci křawšćow pod nahlabowanjom abo džwjadu w šćaut; pšed čijšćim domani bėdu rjane šćarobki, borowceni čijšće šćowitčani hobjaju a ho pšidšćitnje šćarjachaču. Tuto džwimne pšedowawenje pak be ho jeničaz pšedš w wutrobach šćutkowana moš ewangelija šćato.

Za ho prawšćam: Wima wěra nicžo je žiwjenjom činičej? Šćawěješe, pšćiti tym wostanje: Najpobožnišći je tež najšćepšći. Čłowjek wšćat tež nješće to ja pobožnosć wudawacz, šćitž jo

jej jenož po šćacju runa. Jenož tón je woprawdže pobožny, křiw je pšedš rozšćace a pošću swojeje wutroby a křiwědnamj t swojemu w čijšćim křowje Wějim pšćipowšćebanemu šćobnitel pšćičak a jenož pšedš woblićow Šćom Křiwšća, jato pastwija a biskopa natičich dušćow, hmoje žiwjenje wjēže. Šćon njewěže hmat hacj ja šćowati teho křiwšćeho Wěže a čłowšćitowe hmo křiwšćej. Hobj druge pućje hobjiž šćapocnije, je pšćelšat wěru mēć, je pšćelšat pobožny buć.

Wóh džyl natič lud pšedš tud jatłowacz; šćo wóšli čji, křiw praja: „wěra je žiwjenjom nicžo činičej nima“, wofpjt w wufšćim čijnicj a čłowjekom dacz bieš wěš hromadje žiwim buć. Šćotó potom naš wamruje, jo nječijnšće a njewozješćewšće njewobwielomajnje ho rozšćerit? Šćotó šćaczi reč pšidčejšćanja a šćolce? Šćotó šćabžewo, to njewěra, jētohe, hanjaje šćowu j čłowšćitowe rta pšidnu, šćotó wobarnuje pšedš njewšćojnym druhim hobjemšćowom? Šćotž šćo něto šćolcjom a hředřow počasije, by džicajaze hobju purnjo temu džertowšćemu čijnjenju byto, kotrež by ho šćapocžalo, hobj wera njebu wjazu puća ja žiwjenje postajajo a wotowanje pšedčejimo nječjitemu wšćišćenju w wutrobach wjēbla. A ty, luby křiwšći lud, inajech šćowu šćaru hwalbu — ty by wšćezny, dočelž byš lud, křiw džerji na dobre počinj. Ale šćto dža je natičich wozow šćerjajo w dobrich wofšćanjach? Włico družje hobj wěra, w kotrejž křuce šćejachu. Šćotž jim jich pobjano wutroba kafajče, to čijnjachu. Woni dopokłjadu, taf je wěrjazu lud tež šćewny swojemu šćobnitel šćelžo jo wědo šćowati. A wjēče džwemy hebi wšćitaju w šćaru hwalbu džerjacz; my jo tym šćejim, šćo by tež lada rečawo: Šćeršći lud je dobry lud, na kotryž mōželšć ho šćupšćešće. Duž šćejny křuce na tym, šćitž mōže najšćemmu ludej w hwalbu džerjacz. Wdužny bohobojnišći a čijnjušćo po tym, šćitž žom křiwate pšćowu praji. Wšćotž to je wěro a wěrne wostanje: „Šćitž je woprawdže najpobožnišći, tón je a wostanje tež najšćepšći!“

Nošćad w natičim čćajku.

Wufšćowoj woda ta Alexandrina Weflenburšć-Sćaweršćinša je šćitřotř udžbaja je šćawozću wamrjela. Wona beže družo džwofka prufšće trała Wjedřina Wlema a njewšćomnitelje tralowju Wulju, wo tajim tež šćora njewozješćeho šćezera Wlema I. a je wjele česřofoty w hmojim žiwjenju inšćonika: w šćeje wofbōšćej wostorjenje Prufšće pšedš Napoleona a pōdšćišće šćubjenje mandělšćeho a wšćitřich šćowich džeci. (Natišći Weflenburšći wufšćowoj woda je jeje šćowuju šćm).

W Bariju je ho šćandžem wōdzljow wjēcej womnu dynamitowy attentat šćat. Anarodštijo (šćetřari) roszćendrieni, jo by jich towaršć Kawadol, pšedš kotrež jo přenje rozšćudžjenja šćwudžuju, wula wěšće hobjczarjaja Wěru popanjeny a wot jeho pšćinšća pšćerabacz, hu tutow hobjczen, hacj runje be wot pozčjltom wšćom wobladany, čjēšće roszćelšći. Beše 11 parčšćowom w hobjczanju, j kotrežšć hmo pšćežo čěšćy šćranjeni. Šćolczarjaj buhšće wofej noly rozšćazene, pšćinšć W Herot pať, Wozšćawolowju pšćerodnit, hu tak pšedš džw plach šćranjenjom wobarnowanju. Žwty Pariz šćepota — a j pōknyj prawom, pšćitōž to šćit je žně tnu w rewoluciji (1789—94) rozšćwamnych hmojemjom.

W Šchorjalcju šćaj ho šćobotu 23. haryleje rano w 6 hobj, dwoj džicēžerjej, křiw bečjotž 22. haryberca 1801 w Wozšćawšćajnje pola Šchorjaja šćaru wudomu Wuchetowu šćowomati a wurubitž, pšedš hmo wotwōšćewšćow pšćowami. Šćat Wainbel j Magdebura wjēšće w šćermanu wšćiškšćuwnolcž dōwonež. Wjēšć tym poš jo be jedyu teju šćitšćowu, Wēidrich, wšćom poboty do hmojeje pōdēdžjenja, njewelōšće ho tōn druhi. Šćowl, do wšćiščej swojeje hmojczje namačacz a pšedčejimo ho šćončejnje kotownym womosšćam. Šćo pak nicžo njewomahče. Šćo hmojczju durbještiti šćow šćofny njestat wostopacj. Wšćotž, šćitž čłowšći trej pšćelje, teho trej dyrbi tež šćo pšedš čłowšća pšćelata hmoje: pšćitōž Wěh je teho čłowšće a hmoje pōdmošćej šćowit.“

Druhe šćlončjo.

Šćepřer muž šćubny muž. Wč wěro je, je hōřta šćubota, hobj ho šćote šćlōzo na njewjēšach hmojczjo a wōczćo je njewidži, dočelž je wotbatte j čćowomej nogu. „Hbē, lube šćlončjo, wofšćo? mōž nad tobo mōž došća a je čće šćawšća.“ — Šćo, to ho ja wšćidžacz šćudži taf šćotšo šćewna jato wjēcejomy křewitšč, ale šćitž to prajicj a pšćewacz dyrbi tež na jōknyj pšćipōbitny jato šćeršćulč swojejo žyleho žiwjenja, tón je j hmojczej šćitnošću a j hmojczej

bololejcu sreva. Wskotaj to je najwjetšja khudoba, hdyž wodnjio kwetlo widzjeć njemóješch.

A tola može tež hlepj muž jara bohaty muž byč. Wón je bohaty muž, hdyž može nž jeno s hubomai, ale tež s wutrobou wodnjio a w nogy dale spemacj; wšakal s Woha fšoncžo družo, kaž moja duška cžuje, mój Želub we mni jeshodža! Njemurjetkno hubjntelno, hdyž cžlowjek ani fšonžo Wojeje wšwóro abo rjónkno Wojeje hnaby njemóžij. Njemurjetkijno troštaj, hdyž ma tón, tž njebješa i wostakal i štyf jatom fšoncžnym fšetom njemóžij, nuškata njebješa s raiščije fšewelotcu wječnjoscje.

Wěštaj dwaj hlepaj mužej, kotraž mjelščotaj wobaj njebješa w wutrobje. Sestakštaj šo přeni raš na dworice doma ja hlepčy a šo šamaj njemóžijščaj. Wěštaj, burječ tždyž s hynajščeho luda, hdyž tždyž wjele wo řebí hynajščo, pšchtóž tždyž i njewjebješčje domach bjed fšwojiz ludom pobóžny a daloto snaty dom ja hlepčy.

Něš šo fšetajščaj na tšecim mječije, w dworice žuseho wot widžajšč wjedneho doma ja hlepčy. Žato wěštaj pšchewilajenaj, bje na wobaju hubomaj wješeše fšmjecje widzjeć; ale jačo něš fšwoje wjebele te fšwomaj wopostalcž čyžyštaj, namata šo, šo žadny teho družeho rěč njelotomajede. Wđžajaj ludžo, to putnywščij, džadju řbydujžo: „Šak řhubaj! tak řhubaj! njemóžetaj šo widzjeć a něš tež řebí rolymščij njemóžetaj!“ Dobročimna duška, kotraž móže rěči šnowešče, čyřke jmaj hjo ja pšchewožerja řtužič. Ale předy hač šo to řa, řapřimaju jedyn hlepj muž ruču teho družeho řleho a wjeděšče ja i fšwoje wutrobje; na to wja družij fšwojeho řleho bratra ruču a wjeděšče ja do wyřkšotaj. Na to šo wotwědščajta a wěštaj hromadje jara řbožowaj. Wěštaj šo něš widžój bješ woczow, hromadje rěčajolaj bješ řlowow, wěštaj řebí jara derje rolymščij jačo njewšojomajaj a tola řnajomajaj w řhromadnej wěrje do wulkeho wěrneho řwěta, kotrež řlehož řhřčimnow widžajšč cžini.

Njane je šlote njebješe fšonžo, ale towinjt tročj rjěščje je hjščje, fšončož družo, kaž moja duška cžuje, mój Želub, a tomuž teho družo fšonžo do wutrobj šo řwěčij, tón je widžaj, burječ hlepj byč, a bohaty, njemurjetkijno bohaty, burječ řhuby byč. Pobóžny muž, bohaty muž. Qu.

Wěra do wječneho žiwjenja.

Prwšij ofšicř powjeda w řwójich dopomnjenach na řeto 1866: „Wě pšchew bitwu pola Gřilšina w Gřěřech. Wozajž řlejadu a ředžadju wototo a cžinjadu něřtdu. Něřtójij cžidaju tež w řwójich młoděřšćich řnibach a nowyř řatonaj. Šeřam hjščijščaj namatak, šo ředju runje tuczj wozajž najřepšćij wozajž. Džaj řupi řěniřcij i řrankfurta nad Wđdru te mni a šo mje woprašča, hač do wječneho žiwjenja a do řada po řmjericzi wěrju. Ža: „Daj, wěščje do teho wěrju; njemóžu řapřičiešč, kaž wóje rolymščij cžlowjek na tym dwelowacaj.“ Wón: „W mojej młodobojci řym tež do teho wěrč. Wotom běla řobuřlaw towarštwja ja dječakercjom. Tam mi prajaju, řa je wěra do wječneho žiwjenja a do njemřmjetnosće duřke řhupa wěč. Šo řmjericzi wđřitřo pšchewtaje. Žyřa wěra je řo jeno wot wylščajšč wunamatak, šo byčdu niřti lud cžim řepje pobłščičej a řhupu řěřwěčej mójij.“

Wšchje to je řo jemu wěra řabžoa cžinšta. Napominach jecho, šo by šo wěrj fšwojeje młodobojce hjeršaj. Žeho wučerjo a duchownoj wšakal řu cžješje dořtojni wušoj špš. Čeřho dla čyřł tamnym njemurjetkno cžlowjekom wjaz wěrčič hač tutny? Ža řym wo tym tweržbe pšchewwědženy, šo je wječne žiwjenje a řad. Na to wotendže nadržajny. Ša řhwilku šo řabo wročjwřčij mi powjedařče, šo je něřđu jato wšwomnit řwójemu mřřtřerj 10 tolet řranj. Něřt w woblišču řmjericje je jecho řofšacije řapřičajšo. Njemóže teho dla i měrom do řmjericje cžowěnež. Na moju řadu položij dječakž toler do řwerta a adřebšomacž jón na řwójeho přjedawšchego mřřtřera. Tónle řiřt na pšłt njebječe a bē na to mēřčij. Wotom dječke do řhoržeho ředjenja. A tón muž, řiř bē tak řmwoje wječšecjene řwědomnje položij a řtare njepřawdo dobre cžiniř, padže řbeř přeniimi. Kanonowa řula rořtorřha jemu řlowu.

Njepřofutny řhřčniřt móže řebí jeno i řojolcu a je řtadžom na řmjericzi hjščij; řchtož řaf řwójow wutrobou w wěrje řšojnej jutromnej powjěčcij wotewerj, tón wē, šo je jecho wumóžnit žiwj, tón wořa i řapřičajšom: „Wđje je, řmjericž, twoje řabžak? hđje je, řeta, twoje dobyčje? Žeje řmjericze řabžakšo je řhřča, a teho

řhřča móž je řakon. Ale řobu wđž džak, řiř nam to dobyčje dawa pšchew nořšchego řnšija řelom řhryřta.“

Troštaj w řmjeritnej hodžinje.

W malej řknjžy wot Wajelšchego miřionšchego towarštwja wudatej řtej tež wo wobojnym argyřifšowje řnšletnje pšikane. Že hjo 800 řet, šo je řimj byč. Wón bēdže pobóžny muž a hdyž by řo nam tež wješčjenolč a wedomolnoč i dšela žyřa a dšwama řdalo, dža čaju tola něřčto i jecho řnřow tu podacž, řchtož je mi wutrobou řhřešo. Že je ta řada ja mniřow, kač moja řo řodžerjeć, hdyž jedyn i nřa na řmjeritnoju řoku řeti. Žeho řlowa řu: řdyž je widžič, šo ja jeneho bratra jecho pšchewdnja řodžinka šo pšchitřičuje, je řhřelčžjanowoa pšchitřičajšolč, šo duchownoj i njemu pšchidžje a řo jecho prařcha, řak šo jecho wutrobou řeti. Njapředy řybri řo prařčec: „Žubj bratřje, mjelščotaj řo, šo řmēšč w wěrje wumřicjeć?“ A wón řybri na to prařčij: „Daj!“ „Čhřelč řo wumřič, šo tak řimj byč njebj, kaž by řybřaj?“ „Daj, ja to wumřaju.“ „Že tebi teho řet?“ „Daj.“ „Řašč dobru wotju, řo pšchewřičec, řeti šo mēř hjščičje dšije řimj buč?“ „Daj.“ „Wěrčič ty, šo je twoje dla řelub řhryřtuř, Wđž řimj, wumřic?“ „Daj.“ „Wěrčič ty, šo njemóžič řinal řšobžny byč, řřiba jeno pšchew řeho wumřicjeć?“ „Daj.“ „Prařčij jemu i wutrobou ja to džak?“ „Daj.“ „Wđž džaraj šo jemu, kaž dořto je wobych w tebi, bješč wčšewšotca a řakož na jecho wumřicjeć řwójou řaju nadřiju. Še jecho wumřicžom řo pšchitřejmaj. A hdyž dšje tón řnšř s tobu do řudžanja řiřč, dža proj: řmjeric, řmjericž řwójeho řnšija řelom řhryřta řpostaju řbeř tebe a bjete mnje a řabžaju jecho najřwōřčjšchego čjerpenja cžij njebu meřto řete řabžuju, kotraž bdyřaj mēč — a tola nimam!“ Wotom nřed hjščje řuntřčej praři: „Šemřicž mjeho řnšija řelom řhryřta řpostaju řbeř mnje a bjeř twój řhew.“ Řna to řnřch trojžy řtjekje: „Do twojeju řukow, o řnšje, řoručaj ja řwójeho duřa.“ A jecho bratřja, řiř pšłta řetjo, řybřja tež prařcij: „Do twojeju řukow, o řnšje, řoručaj jecho duřa.“ A wón budže bjeř řojolčej, s mērom a cžičke wušņęc.

Tak pšchew řnšletm. Řak budže i tobu, hdyž řybřič wotřak cžowěčj?

Derječimjenje derječicze řa řobu cžehnje.

W řecje 1876 jebny najbohōřščajšč a i řobom najpobōžniřščich mužow řendjelšecje, řurij Moore, řemřic, kotraž bēdže i žule řhubyř wobřewětořow i njebšmērnenmu řobatřtwu pšchitřčok. Žeho najwřchšičj řababa bēdže: „Wřacaj řo, žyř hjščelčžjan buč.“ Wón bēdže w řhōženju, cžinjenju a wřowomaju, tež w najmēřčijšč wēřach jara řwedomolnow, a pšchewo wjaz wjeřela na wulřotnym derječimjenju namata. „Wēje je“, wón dšejče, „řo cžlowjek řo pšchew derječimjenije na tutny řwēčje řankerott řecini, hač jō řybřaj pšchew řlčžimjenje w tamnym řwēčje řankerott řiřč.“ Wón bēł řankerott njekřčini, ale jemu řo dšejče po pšchitřčowáč řalomonowyřč št. řř. řčt. 24: „Něřotry dawa a pšchewo bole řpšibyma.“ řchtož je wón řa Wōje řraleřtowo woprowpal, to je wón wot řwójeho Woha hjo w tutny žiwjenju pšchew wšch mēru řobáčje řabo řostak!

—M—

Misericordias Domini.

Njebžela	1 Řetr. 4, 12—19.	1 Řkal. 19, 1—21.
Pšnbžela	Řan. 16, 5—15.	Řaf. 1, 22—27.
Wutwora	Řuf. 18, 1—8.	1 Řkal. 21, 1—20.
Šerjeba	Řuf. 9, 51—56.	2 Řkal. 1, 1—17.
Ščhwōřřř	Řar. 11, 11—26.	Řřalm 110.
Řřat	Řar. 16, 14—20.	Řap. řř. 1, 1—11.
Šesobota	2 Řkal. 2, 1—15.	Řřalm 20.

„Pomhaj Wđh“ je wot nēřka niž njedž pola řnšejšom duchownyřch, ale tež we wšchěřch pšchewdawarňjach, „Šerw. Řowin“ na wřach a w řubychřinje dořtáč. Na řchtwōřčj řeta pšacžij wón 40 np., jenotliwje cžřřla řo po 4 np. pšchewdaraju.

Bohaja Bóh!

Číslo 18.
8. meje.

Číslo 2.
1892.

Štebbske nježelske lopjenka.

Wudawaju so kóždu hobotu w Šsmolerjez knihicizšćejni w Budyščinje a su tam dostacj sa šchwórtlétu pšchedyatu 40 np.

Zubilate.

1 Pětr. 2, 11: „Lubi bratija, ja napominam waš jako podružnikow a zusbńitow, šdalujeće so čelnydž lóšchtow, kiz napřichjeju wo duchki wojuja.“

Zubilate rěka naša nježela, dokelz ma so samodny šchpruch: Wštajeće temu Ruwejei wšchtón šwět. Pšches tute šćenje dženšnikšeho dnja čehnje a klinezi tamne dšimne wyškanje; pšchetoz njz mjenje duži 7 tróczj so w nim wróceji to šlóbe šlowo: „Wo malej šhwili, wo malej šhwili“. Najprjedy kaž hudačeto a potajništw, potom kaž trošćine šlowo a wježela powješć, štónćenje kaž jašne wšchćenje na rjanu wječnosć klinezi jašo a jašo: wo malej šhwili. To je tón šlób, wo kotrymž to Zubilate a wyškanje Božich džečji šo špewa; pšalmu šchšćejjanow džeja wo šlowu: „Wo malej šhwili. Wo tym šinczi tež naša epistola, hduž so šapocnje: „Ja napominam waš jako podružnikow a zusbńitow“. Pšchetoz Pětrowe wóčto pohlabnje do wulkeho ropota na šwěće, na žiwj hermant šemje, hduž woni twarja a šabžeja, šupuja a pšchdawaju, wo ženja a so wudawaju, hduž čji jeni špóbnj na toršofčezj šteja, a čji drušj beža, boja a wolaža jebn pšches druheho — ale překi pšches tntu njeměrum, njeczištu čšičšćezju wibzi jopofštoš mašu čjrdnu podružnikow čšahnyčj čšičše a šwježdenizy, palmy wo rukach a pšalmu na hubach, wóčto do dalokofšće šlowe, woni šebi požadaju špščeje domišny, a Bóh so njehanibuje, rěčac jich Bóh.

D, to je něšto wulke wo tutu podružništu myšl,

wo kotrejz ššapš špewa: „Ja šym twój podružnik a měšćezan, wo bróžj tudy a š měšćezanštim prawom wobšhadženy tam; kaž wšchat žyle šwjate pišmo je wot tuteje myšle pšchšćehnjene a wšchtizy šwječji Boži šu wšwalni: „Wš nimamy tudy wobščajneho měšta, ale to pšchšobne wštamy“. Šawěše, to pšches što wězow pšchšewomha, hduž šebi rjetnjšć: Dženša a wěžnosć! Ženož dženša šhšćše šwěrum, jenož dženša šhšćše wutracj, jutišćji džeji buže šo ja to šwoje štaracj. „Wo malej šhwili“ to čjni wšchtio čšičše šinat; wo malej šhwili pšchšidžemy dom, š pušćiny do šlubjehneho kraja, š ščelaweho dnja do šabbata, š pšchtwarla do najšwječšičšeho. Žow šimy šhšćše podružnizy do Emmauša, a naše wóceji šu džežane, ale Žesuš šhodzi tudy hižo njewidženy š nami, šhaj, wón je pola naš wšchtke dnj hacj do štónćenja šwěta. Wón rěči hižo tudy š nam a wotewri nam pišmo, šit š domišny, šo naša wutroba šo hori, wón hižo tudy š nam šabže kaž to Emmauša, a kama nam šhlěb a dari nam šwoju krej; ale bórš, bórš, dha wotpanjeja wóžšća, dha rošćšća šchšidba, dha pšchšidže šeltašowu wóš, dha pšchšibizija šo šazarowi jandželšo a donješu naš dom do wóžšneho doma, hduž wjele wobšbdenjow šu, do wóžšneho měšta šerufalema, wšhototwarjeneho měšta, do domišny, hduž še palmy šo šelenja a rěti žiwjenja šo žórta, hduž ššlyš šo šeršća, a štoe šaršy klinezi; hduž tón Ruweš jatšy šionšćš wu-može, hduž Wóžj šwoje džečji, ššajn šwoju njewještu dom powježe, dha budžemy jako čji, kotrymž šo dšije, šehdy buže naš šót pošny šimječa a naš šajš pošny šhwalenja.

Kaf budže nam, hdyž nětk do Kanaana
 Ššmy dšhčli, a nam date budže to,
 Ščtož wutroba fej myšlila nej' žana
 A ani woto ani wucho šponio.
 Duž ščyčejku našku kšěšje horje, džěči,
 Wišaf wiot a pžoza tu šo paplači,
 Hačž dohědjnjemu f tamnej wječnej hěči,
 Hdžěz wjaž', hačž myšlmy, Knejes wobradži.

W Štrašburku na našepjad,

abo

Woh ma špochi dohtr, čłowjek hušo dźiwne myšle.

Wa heršili won A. Skr.

Takle šym cji, luby Zano, twojeho nanowu wošenju wolu
 wišmu wuprawita a du nětkle šawo kwoj puć. Gafle hdyž budže
 f tobu wošo nimu, džžu šo jašo domoj f narej wročěji, — ale
 žimoj šo mój wobaj na tymele kweće wjažy wobladaču njemōžemo.
 Zowle pak džžu cji hišćeje něchtu wote mnje na dopumnjezje dačž.
 Za šym doma ja tebe šmjertnu fošduku šejšila, jako twojeho
 nanome čjeto morme na děžy ležeče. Tu šym cji jowle bobu
 pšchinješka. Tu šo woblecž, hdyž kwoj pošteni puć pōndžejch,
 — to je wjažo, ščtož durbijš wote mnje, f mojeje ruki došćać.
 Tu šejšihu, šym hebi hušo špohuju mjelěčo šiki hebi šanjška:
 „Nětk kōng je je wšedji luboćaju, kōng je wišćam mjelēlom,” a
 pšči tym njech woflanje — ženje ja njecija drahého žona njebudu,
 — a nētk, luby Zano, budž wišōm lubemu Wobu poručenju.
 Wōm ni njehačke pšchimołići, to džyja ja talle rucy te mój
 njeho wotercž a pšohedke nje, to džyja tola hišćeje njaw f njemu
 pšchimočž pohladač na twujoj dnjejoj, fotrež bēdjetej jemu hišćeje
 pšchiswoolenaj. Ale ja šama wlyho derje wjeđidž, ščto durbijch
 čjinicž, a šo durbj čłowjek se šwojimi Wobom lutki šam wostajž
 a šo wišōm wot šaweta pjećž huacž, hdyž je duzy f Wobu do
 jeho wječnošćeje. Duž šo tež Zano do wišého tebo šiwōny
 pōdda.

Handrija šameho pak hebi wōn naprošu, šo džyž pšči nini
 wostacž, pšchetož wōn praji: „Mōj luby Handrij je mje f Wojei
 pomožu na pramu pjeć domjeł. Tōn durbj šo tu šo mnu
 modlicž; ty pak nišdy ženje te Handrietej njeljaduž, pšchetōž wōn
 be mi mōj našlubiški pšchecel.”

Zako džyž na wišēm pošledtu wot njeho wotercž a jemu
 šwojju pošlenju ruku dah, šecže hebi wōn šwoj pšeršerš f porsta,
 tštyr jōn mi na tōnle mōj porst a praji: Zowle mēj wote mnje
 mōj pšeršeršent, Šejna, f nim šy nētkle moja luba njewješta, ja
 pak wostanu do wječnošćeje twōj prawy namosženaj!

Šlej, Šanška, tōn šćeje mi tu dženša jomle na tym šamym
 porčeje tečž, a hdyž budu junu morma, njemēmi mi jōn nišći
 f porsta dele ščohōnje, ale durbija mi jōn bobu do roma dačž.
 Tam njeđ šelerlawi pšči starej Šejni hačž na šubnyj džej.

Potom hebi hišćeje špwiłu jedyn drahemu do woćow jo-
 hładačšmoj a na to mi wōn moju ruku pušćej, ja pak došidžeč
 f Wōrčichu do naju hošpody. Ale Handrij wostaj pšči nini,
 tež šnješ dšchowny, hčž be na naju woinka čjafak, doniz njewo-
 teren džechmoj.

W Štrašburku moja rjomu wulku žurlej. Do njeje džechmoj,
 ja f Wōrčichu, a modladowoj šo tam tōn džen rano, jako durbijšeje
 šo Zano na šwoj pošteni puć pōdaci. Dōnle Wōzi dom be namaj
 Wōrčicha wuwołila, dōfelž be tōn ščetro šdalem won Zanoweho
 jastwa, ale tola šajšlyhach tež jowle nēštō wu tym, tač lubnarjo
 bole f čjicha šabubnowach a fak te troupietje žalōšćo šojčejrtjedachu, šo
 mi wutroba pōdz wiaša šojčepota. Kolenje džyšćejki šo mi
 šlemicž, a mi be, tež džyž žykownju šryw na mnje panužč. Ale
 na jene dobo nēchtō na bnyglach šajžygloma: „Š hubitju ja
 wostam čže, Wōzo Knejes, wušćiž mje!” a na to, jačž be dšchowny
 šwojju modlitwu f šlošom wušpēwal, a to na to bhubnowane čjicje
 f našdala šajšlyhaka, pōcjo šo na bnyglach šašo f nowa dracž:
 „Šmēto wječnej šmwōtolečej, škwēta jawnōčž teho ranja” (195)
 a takle šym tam potom wišo pšchewatka.

Šanška, čłowjek mōže tu wjele pščtracž a wutracž, hdyž je
 hebi ja to mōž f wšykoža wot Woha wuprošuž a doštat.

Tež to šym tam šobu pšchetraka a wutracž, šo Handrij
 f namaj do naju hošpody pšchidnež a namaj powjedajče: „Zano
 da wamaž wuwołaji hišćeje junu šwoje, „Wōjmje” prajič. Wōn
 je hačž do šmjezaje fruty a šylnu šawofat. Tamaj druhjej pak

šlaj tam šwiltkoj, wōn pak šo njeje šatorbnijš, jako jemu woczi
 šawofašoch. Te lutki šu jemu wšće do wutroby šajše, jenicžka
 jena be jemu nure šrjedž wutroby šlšdu, duž njertjebalake wotobi
 došo čjehćej. Nēštō rōžicēw meješe hišćeje w ruzy, jako
 jeho f pēka šbežedu, — mi be, tak budžijš durbjat šam Woha
 ja to pōthmalicž, šo be tymle štrachōnym dnjam kōng šćinik.”

Kommandanta be pšchifatak, to durbija Zana, tak bēšče hebi
 tōn to wuprošty, na pohrebnjušču pohrebačja, a šo šo f jeho
 čjelow njehētkō dale nicčo šćaci. Duž bēdu jeho wome čjeto do
 špitalnje donješli. Wōn be tež pšchifatak, to durbj naju kōždu
 čłowjek na pokoj wostajčej, je-li džyčto jeho hišćeje junu wohladačž.

Duž tam wober šobu f Handrijom džechmoj. Tam be wulka
 jstwa, wotešyž bēdu wšće šajćajimane. Wata lampćaka šo na
 šeczene šwēcěžčeje, dēta pod njeje be kalčejž f Žanom. Zan tam
 šecžeje kačž wšōmōn špizu, do woćow be wšōm bēdu, ale tajki
 lubōny a pšchecēwjy, kačž džyž nam prajič: „Nētkle je wicho
 pšchetrate a mi f Woha pōwi šo daty.”

Za bēch jemu wēcnič nowita, runy tajki, kajči je tōnle nētkle
 ja Handrija. Tōn jemu ja na štwonu položič a do jeho štyntnje
 rukow šatnyžny jemu f mōnbnyž najmyšlicž rōžicōwōm nučatčelč,
 šo njemōšć nišćo na jeho pōtnej šmjertnej fošduku te krowme
 dupli wobladačej, šajče bēdu jemu te lutki na wutrobie najčimite.

W tutej jstnje be tajka čjichina, kajkaž hewat nišdže njeje,
 ščiba w šubym Wōzim domje a mju šo tam wištyž wotōto
 Žanoweho šajčyža pōtkančny. Ššana Wōrčicha nam jowle
 pōpšcheta štoricž a pōcjo hebi šrewacž:

Wōn se šenje a f pšerčecže je, Za duška žimo wostanje
 Wōje pōtōkōny do šenje. A pšči Woly nētk šbožna je,
 Wōš f njeje pak šy wubudžij, Kšiz je ja wumotō wot brěcha
 Hdžyž jeho truba šajćinik.” Wšes šwojōž šyha ščyrštuška.

Žoh čjēne, čjāšne hubjenstwo
 Se ščōncjene a f nim wicho što.
 Kšiz ščwrtukōny nješt wōn je,
 Duž morma wostajč njemōže.

Ale na wščo to zej jašo šobčž do woćow šlupicu a wona
 praji: „Ty mōj luby Zano, fak hušo šym čže ja mačšo na klinje
 pōmēta a čyž pšchšpēnawta, jako be ty hišćeje tajki mwa hōlczi,
 pšchetōž ja bni pšči ja mačž byla. Ščtož bužidžeje hebi šchby
 wušćilč, mōj štoy Žanto, šo durbjata čje pšchēd woćowmōž tajkeho,
 kajči tu težo špwič, wobladačž. A tola tudy nētkle rjenjejši špwič,
 hačž tēhdy ja mačšo.”

(Pōstčōzwōwanje.)

Čjēcjeje mathy.

„Čjēcjeje mathy!” Kof mamy to čjinicž, je nam Wōš šam
 pōfatak. Š kajšej wōhatej luboćaju je wōn w šwojej štworbje tež
 to male a to najmjejšije wuhotowat. Kaf je tež najmjejšije
 tramicžu rjenje wušćilč a najmjejšičemu štworcješkju wšchtō
 doł, ščtož f žimowju trieba. Hdyž ty w šemim čjāšu pšchē
 šewje hajš džekł, šladow na tōn mały tebe wobwōwajž žmēt a ty
 špōlnōšćič, fak je Wōš wščo fak krašne šćinik. Trawiczi, wšćinik
 a to žimowje wotōlo nič — to wšchtō rēcji wu tym, fak Wōš
 tež najmjejšičeho šapomniti njeje. Šaj žyła štworbna nam pšchewo-
 la: „Wōcjinicže woczi, a čjēcjeje tež to male!” Mju čłowjetoio
 šmy tež male, hubjenje štworjenja pornio našemmu štworicželju
 Ajlojeje, nad nami je wōn najkštrahōčho wōpōfatak, šo by tež ja to
 male šłara. Wōn pōšta šam šwojeho šyba, šo by wōn jako male,
 šchde čłowile džecjo na šemi šchōžiti. Š tym je nam pšchimołōč:
 „Šhoječ, ja šo štoram ja tyč mathy, pšchetōž ja dah temu naj-
 wjetičemmu šo malearnu šćinicž!” A hdyž wōn bēč čłowjetoio
 šlupi, šo won, hačž runje šo w nim byłdže šojtōno wšchōžom
 f njeho šwęcěžčeje, najrabičho f małum meješe. Ššwojich wućōw-
 nikow hebi wšćitka f „mathy ludži” w fraju wuwołiti. Wšes
 tymi najmjejšičimi najrabōčho šebēžčeje, žejdčije a pječelje f nini a
 to šaice njemješeje, hdyž by težo dia wot wōšebnych a wulkič
 šajžnyje a hanjeny. W tym džyšdje šo jako šōajnik wōpōfatačž,
 šo wōn ščubym ewangelijem pšewōmalč. Ščtož džže jeho wu-
 cōmōnnik byčž, temu nōn pšchewoła: „Čjēcjeje mathy! Ščtož wy
 jenemu mathy mojich najmjejšičich wōtrawo čjinicže, to wy mi
 čjinicže!” Zako džēcatač f njemu pšchidnež a w ućōwōbnju
 džyžku je wōpōfatačž, hebi myšjo, šo w tam nicčo ptyačž nimažja,
 hdyž šu wužyž lubož hrowōmalč, wōn hawnyje a praji: „Dajče
 džęcjatakam te mui pšchicž a njemōborajče jim, pšchetōž tajkič
 krowestwo Wōže!” A wōn te šante wotōšchja a položji ruzy na nje

a जोशnowa jeje. A hdnj bu wot wuzobnowkow praszany: „Śććto je tón najmješći w njejšćim kraleŕstwje?“ wón djęćo t hębi ława a polšaj je hębeđa bješ nič a djęće: „Swernje, ja praju mam: Œeli jo hjo nięwobrocąće a nięwubęcęe jako djęći, dha wj njeububęcęe do njejšćejšo kraleŕstwa pšćinęe. Śććtož hjo teho dla kam pozna, jako djęćo, tón je najmješći w njejšćim kraleŕstwje. A iśćtož jeme tažę djęćo hjożęwoleną w mojim mjenje, tón wolumje mje gorje. Śććtož pak pębęćuđęe jenebo wot tyđ męćicšći, křiž do wome węria, amtuł pa lępie byto, io by męćinšći łamjen na jęcho iśćim powidęeną a męu pętepięnj był w morzu, hjęžj najřubęšęe je.“ Hoj wón njeje nišođo tał wyšođo poľbęnj a čęęejšć taž tyđ mačęę a najmjenješćo. Teho dla tež ja nař plaćęi: Čęęęęęęe mačęę!

Jębn duchowny pišće: „Zako hjo juntręć j pucęowanja wrocįch, wiđęć, io na mnje domadž wščitįz njęmęrnje cęłaja. A hjęř j křęžnjmij durjemi nęř stupniđęi křilachę hřōř: „Derje, io hjo hjęř j tym cęładom pišćiję. Stara M. hębi jara w tebi žaba, doľęž je čęęęo šęćorica, a čęęe křwate wortalane wużnacę. Žęnjm węć a čęi řubęšęa hjo jara bwađę, io męř hęano łafle wjęćęor pębže dońćę.“ Śććto dha pak bęćęe ta žona, wot křęžj hjo wščitįz tał staročęu? Zo bęćęe řwaba ručokaniķa, kotřęž w malej hębjenej nišęe řębjęz byđleđę.“ Tak pišće tuťon duchowny a my jako řkęćęęijęnjio węmj, iśćęo je tamnýđ wabito hjo łaracę ja tu žonu, runjež bęćęe řwaba. Zo bęćęe jich węřęza wutřuba, kotřęž jim łalaječęe: Čęęęęęęe tyđ mačęę. S tym pak doľę njje, io tamnýđ pęřfowalim, io mę durbim hjo přwudčęę, hęć jež mę tał cęnjim, řať woni. Węhu jęł, łubi Eserbja, teđ bješ nami: huřto takřic nadeďęim, řiž wo tym řkęćęęijęnjim řwępjęnjio nićęo nęwęřęza, křiž dře čęęęđęa řkęćęęijęnjio bęęę, ale tuťęe pišćialnję Węžeje hjo niđeręćę. Zo je hęřnję, hjęž woiđęřišę, io řkęćęęijęnjio hwojich njščitįch bratřow łancj nimaę. Hjęž n. pič. knies abo wuřli bur hwojędo djęćęmęo muřa łęž přęřęđęęę węhłabwaje a pšćęęęęnjimęho řkęćęwęća ja niěho nima, hjo tež djęćimę njmęwęnjio, hjęž tón, řiž je niđeręe dořęo w węcęe hwojęho węhłabęe w řkęćęęęe takřęho knjeľa hjo přęřęowat, řkęćęęnjio hęřęnjy je řiž muřli přęřęčęę njęnję: „Tu hjo radřřęo hwojęmjio łonjeđ do řjwų řaťę, hęcę jęnemu wot nař.“ Zo je hjo w pęřšćim cęłabu huřto a doľęřim prawom wupřajo: „Łanjy hęřęđi řubęo nam řkęćęęimę wotřęřęowat cęnjim!“ Čęęęęęęe mačęę! Tón najmjenješći ma teđ hwoję čęęęęe kaž wuřli a bęđatń. Wona je węřta węř, io njeľowęnjiořć bješ nashim łubom tał pišćiwęřęka njębį, hęb wňłi wščubęđom djęćęęęeręo wo hwojich knjęřich přačęę: „Węm mje tola řęčę węřęmę čęęęęi.“ Čęęęęęęe mačęę a to niž jęnoj w tym, iśćtož j čęęęęnjimio męzani a le hwojim rufami doľęnję, ale doľęwęcęe jim teđ, io maju węřęľwu hwojęz wutřuba a teđ řmęři řřwory cęłom řęřhęđęićę, łafle řu jich węřęmęnjiořće a łafle durbjale po řkęćęęęijęnjie řmęři bęęę.

Do wņų wot łutų djęćęęęřšćich řwōjřbř wobudęlęnję budw wot řnuřřōwňęmęho męřššōnřka nęřōřęe dękōnřčiję pōřkęne, io byđęu te male djęćęi řkęčade, řęž dořęo bęču řarčřđi wo dnjo na dęčęe. Najpřwjeđęe dře čęi ľudřō přačęęo, io wo węhłabaja, hwoję djęćęi tam řkęč, hjęž hjo jim řłowa j ľutňni pębōžnjimio řđpřudčęm (hřōmęčłam) pšćęęęęnjęnję. Ale hjęž wiađęćę, ř łafle ľubōřęu dękōnřčiję jich djęćęi řkęčadęu — bu to bōřny řinat a mafōđęčęęęę žčłwa je pšćęęo pōľna.

Čęęęęęęe mačęę! To nam, řęž řwų řęřęčęli, nash Čbōžnjř węřębe řkęčado na djęćęi pšćiwowa. S tym wřęřaf přačęę węcęęe, io męřa djęćęi w domje řkęčłowaję. Woni pak řu ľudřō, křiž muřla, io wřęch węćęnjęnjio w tym wōřkęři, io ma hjo „djęćęęęęę řamowowa“ řławaję. Sęo wę, io buđęa djęćęi tał węcęęęnjęnję pęřkęčławę — ale łōľō hjo pšći tym wōřęh hęcę řława wola řława. Wę nanęnjō a mačęęęę, njeľowęnjiořćęęe Węje dla wę wutřobah wiađęř djęćęi to žabandę, hwoję myřęle a nahľadw wupřačęę a wam řkęčęę. Čęęęęęęe tyđ mačęę pšćęw to, io řo j nimi do jich myřľow nęř węřęčęęęę. Śććtož j djęćęjmij njęmōřęe dęčęęo byčę, teđ dęřa nima djęćęęi přawje w čęęęęi męčę. A węcęęe mi to, hjęž my řať tyđ mačęę čęęęęęęę — wome wař řaťęo čęęęęęę. Sęwōjęcho pšćęęęęęe djęćęi ř dalořa řęnjaja a jęmu wřęřajō nę pšćęęęmō řwotčaja.

Teťęo dla řu teđ wščitęe djęćęi „ľubęmu řbōžnjkę“ řať doľę. Čęęęęęęę ři je po řaťim węřębe čęęęęęęę, njęwōbaraj jim, ř njęmjio pšćęęę a dęřę jębo řwęcęe w čęęęęi pšćęđ nęř, io njęwřawęho řłowa pšćęęęnjio njęmu njęřkřęřčaja. Pšćęđęž hjęž by ty to čęnjim, by řo čęęęo pšćęęęřčřit pšćęęęnjio teť řłni: Čęęęęęęęe mačęę!

Rořład w nařćim cęłaju.

Nęmři řęčęř, kotřęž bę wōňanę wōmōđobytu řwų řęľęolęnd wōpřat, pšćęęęwma nęřō jařō pšći nęřępřęčęę řřwōľęř j w řwųmj řwōřęe pōľa řōřđđđđđ.

Wuľřōwōjwōba Wadenřki je pšćęđ řřđřřim 40ľęnj jubilej řwōjęcho řnjęnjaja j wuľřřim djęćęřęřęom řęřęho Wadenřęo ľubę a nęmřřřđ wřęřęwom řwęřęčę. Tež wot nęmřřęho řęčęřōř, řōřęęęř wuj wón jako męđęľřęři Łuwiř, jęnjęčęęęe dęnjōni njębř řęčęřōřa Wýľema I. je, doľę wón jara řřwų řľobęřpřęčęęęř ľřř.

Řkōburgřki wōľwōba Čřnjř, runje njōľmęnjęcho Wadenřęho wuľřřōwōjwōbį řwaf, (wón na jęho řōřu Walexandřim řa męđęřľřřu) węřęčęe teđ řajđęnjų tyđnję jara řębny řwęřęđę, njęmjny řđčij řwaf. Węřęčęęęę męđęřľřęřę męđęřľřęřę, hęcęř runjež j djęćęjmij jōđowane njje, bę jara řľobęnję, pšćęđę toľęnj je jara řľęčłanj, dučęęęęřň řřđřęčęř, a wona je jęmu je wón hjęřo přęřęowanjędj pšćęęo řwęcęna pōmōžnja byta, řať io wón huřto řo wulinę: „Na Walexandřim je mi Wōř nęmāřęčę đaf, iśćtož křřiž řębi jęno žabadž węcęčę. Njēwōjwōba, řōřęž jęmu řłanj řłowo přačęęę: „Zako węřęčłwra řęňjōwōwým bęřę řlje đřřř řľōžowmým“), řo wot řęřęho ľudę jaťo wōpřawđęřita řłojna mačę ľubnje a čęęęęęnję.

Přęni đęň męje, tuťon wuwōřłany řľōjľđmōkratiřři řwęčęęę, teđ řo řęřřa jato jara njęřęčęęęnję, řwřub řkęčłwa wuřľōřaf, řať řo teđ dōřř bęř ľajřōřęnjđ řľōjľđmōkratorů runje řať dřny ľudřō radřřō doľęnj řkęčłwa řkęčłwa řwōľta, a wuřęř j wuľřřich męřřow na węř do ľęgow a řōľow hjo đanno řať dře řkřęčęřřčř njje, řať bę wōřľōľđwane. Pšći wřęčłm tym wuľřč đęčęe řa řľōjľđmōkratiřřa řara w Wartinje, w Winię a dřwřich řłowmých nęřčłw řwōľta doľęč. Čęęęęęnjęň řřawom, řwōřōwōw a rudiřčęřom bę nębōľęč woiđęčę. W Winię te hjo 15,000 djęćęęęnjio řwęřęčęęęř řęčłđo. W Wartinje řľōjľđmōkratorō, doľęč wřęřaf tón nęřřřđř řať pōřjřęčę toľę řřđřęčę čęnjję wōřņę njje, w jęwųm řōčęęęnj řwiniř řōřęřčłw, pšći čęęęę węřębe řřawu řkęčłwju wuřľōwčłm. Wę řwęčłwne byťo, řđy njębį řřđbne byťo!

D ty dobrý a řwęcęnj wotřęčōž.

Wón je nęř řhjo w řłaju mōřmých, řiž pak tam do węcęnjōřęe řwini řu, ľubý męřšōnar, řōřęmųž Wōř tón řkņes męřšōnřčōw řalala, řo by w řwōjmij wōřņęnjm řłanj nęřōřę męřęž řkōžnjřm (matřolam) jako přęđat řkřitį. Wę jębř wutřobį najmřęřęčęęe žabandę byťo, řęřęmj pōřkłanam w dolořim řanjį węřęčęň pōwjelęř wo řřřřřřřřřřř wōwjeřčłw; ale řwaf jato mųž wōřęčłwne čęęęnjęž do pōřkłnřm, ř kotřęmųž bę jębř hjęř w mačęę ľęřad řať mōžnję čęęęnję, a jato bę po řřawčłnjm řęđęnję na morju do řđřřřřřř řiřčřřčřľ, pšćłwmm jęcho wōľřřa řřwōřęčę, přwjeđę hęcę bę žwřęje řęčęe mōžnj; řľęřřō řōřčłwta jęho wřęčōž do Ewřōpřęřęe a jow je temu řkņejř řřđřęęe nęřōřęe męřęž jako přęđat bješ řkōžnjřm řřčłwř a je potom do węcęnjęho wōřņęnjęho řłoję čęęęnjľ. Wōwjeđę nam w řwōjmij řamōřčłwňęnj řłnjčřčłw, řať je řđępřęđat, řđy hwoję jęmu pōřučenę řaťřřřřřřř řapęcęę. „Wuňđęřčę, io byč řwōj řřřř řřřř řapęcęř, ale řať durbjadž řo na njōň đaćę? Durbjadž řkōžę wōpřačęę. Řđđř wřęřaf bę tam doľęč. Ale wiađęč teđ na wřęčęľ teđ řřđřęna, řęľđ dęřa j tworami, io řębi přačęę: jow njeje wōbnio twōje męřřō Węřčđy řřřř đęň wōľōfo a wuľřřōřnjřčę, a wjęćęř j wuľřřę řwōľčęęę čęęęčłw, io njębųdj pšćęęęęę přačęę, hję byč přačęę, io niman řa tuťon řřřř řřwęęe řřwōľčęęęę.“ Řo 10 męřęčęřđ pak mōžęčłw řřčłwčęęę: „Tón řkņes je mi pšćęe wřęch přōľńęnję a myřęnję pōmah; iśćtož řřřř je řđwčłwňęnjm řapęcęčłw, mōžadž j węřębōřčłw dale wjęčę.“ 320 řkōžnjřm řwōpřat, ř wřęčłwa w jich bęřđad w męčęř, a řať bę jich wōpřat, io w tym nřđ hřwęcęři wōwřęřęnję jęneo hwoję wōpřowt, řōřęž j jęho řamřęnjm řłowami đanj: „Řřřřřř; wřęřaf durbim teđ řřřřřřčř čęęęęęčęř a niž bješ řkļapanja ř nım nęř řřřřřř. Nęřřř! Nęř j bęmadž; wón je řkōžnjř, runje pšćłwřčłwňęčłw jęmu řkōžnjř pšćłwř a dřwřęř.“ „Dobre řanj, mōj pšćęčłw, řať řo wam đę?“ Mųž wōľňęne řęđō a přačęę: „Derje, ale iśćto čęęęčę pōľa mje?“ — W ja čłzu jęno walčę řōřę, ja řřřř řkōžnjřm pšćęęčłw; đřřř pšćłwř teđ j mam; to wřęřaf řo wam řęřę bęč řđ, niž węřęo? Wřęřřřřřřřřřřř řęřaf řęmaf ř wam jęno řęđř ľudřō, řiž wam ja woiđę čęęęęo řkřęčłwne přęnjęřę wjęřęla pōľřęčęęę; ja čłwř wam a wōľřčłw wōľřčłwřčłw řať řať ř węřęčłw pōwěčłw, řa řōřęž nićęo pšćęčęř njęřębęčęęę a řōřęž je toľa řať wař nęřępřęčęęę.“ Žane wōľmōľnjęnję. „Wųđ řa hwoję řřđnjęnję řđ wiađįř, hję byčęęę węř, ľubi řkōžnjř, čłwōwęřęřo břři, řiž řu řa nęřčřō řęřřřřř a wřęčłwčę řwini, hęcę

jeno fa hřešnje wješeło, kotrež wam wuščiczeja a kotrež woš do ščubony pschinyješa a šchorž cžinja po cžeła a po dušci. Kotrež wam do cžaha ještarič dajda a wam wotpočink a mēr žinjenja rubja." „D wy šče jedyn wot فرومده?" praji muž a ƒo šmeje i žyfe ščin; ale to nije šmejeje ani wieweše ani ƒwědžne. „Wotstajny to, moji pscheczeło, wy šče taf derje faš ja, haj hiščcže lępie pschewobedženy, wo wernosč praju, a wo hęcjeje ƒo še ƒwoini šmejejom jenož pschewo wnu wobaracz, wo byščcže je wostaf hęcjeje jenož na mnje, wšafat węšcje, ƒo je wašče žinjenje ša něšto wyščcše postajne." „A ja wam praju, ƒo ja še wostaf, iščtož wy mi wownebacz, ničto cžinič męcz njęcham." „Cžinič męcz węšcje i tym; hinašcžha męz je, ƒo cžinič męcz njęchaje." „A ƒo praju wam (šow pschidybe reša postkowje), ƒo mi walsdžeho žyfeha bledžnja trjeba nije a prošču woš, wostaf hiči, abo ja ludu wam purč postkajac." „D nije trjeba; ja poidnu, ale węšcje tež, cžešo dła mje prječ postkajecze?" „Węšcje — doščk walche štupolecže njęcham." „Mę to wy prajice, ale ja cžu wam wernu pschicžinu prajic: „Šeo mje bojice." Duž štoci muž še ƒwoinieho šteta. Za ƒo woš bojic! Člowowje, wšimicze wo na tešbu, ja štenuj woš jako žonop bjes mojiem portami"; pschi tym štetišče i pschibyniczej rufa. „Daj wšafat, hdyž waščer ruzj na pomoz wofacze, budu ja mojej wocžahnucz a to je ƒo mi hižo prjedy radžiko; a tola, luby pscheczeło, ƒo mje bojice a ja cžu wam to hiščcže s štrotim wujabnicze. W walšej wutrobrje něšto špi; je wam ƒwano cžešo byšo, teho muža tan nautščad do španja kolebacz. Taf došho hačaz špi, šcje wy i męrom a cžiničje, iščtož hęcjeje, ale něšt pschidnu ja ša jako iščudjež, hič spjageho pscheczeła w jeho španju mšli, a doščk ƒo jeho wuščecžnja bojice, hęcjeje mje roščtož prječ šatrowacz abo wuščnac, hačaz to pschidacz. To je ta węz." „Mę hiž by temu taf byšo, dža tola njębšč wam to prajit." „To tež nije trjeba; to wam praju, ƒo byščcže jo wješčit." „Mę, mi je wošo jene, hačaz wy dječje abo wotstajne, moje dła rečczeje pschewo deła, potom buščcže wšidicž, hačaz ƒo woš boju." Mę, ja šym něk wureczaj a poidnu, Božemje."

Ša někotre dny wopytadž tuteho muža družni ras. „Cže hižo šašo tu?" dječje wón pschi mojim šafupje. „Mę węšcje, ja wšafat šym wam prajit, ƒo šym šodžimfowy pscheczel. Cžešo dła dječjad nimo woš hičiz? Tola prajcje mi, taf došho šcje hižo šašo na fraju?" „Wotofoto 4 njedelje." „Taf, a dječha šcje byli?" „A taf njerečadž i nim to ničim družim hačaz jeno wo morju, wo šodži, wo žubifstj atd. Womjedadž jemu, iščtož bę ƒo mi na morju štako a ša poš hodžim čyžych wotencž, duž ƒo mje wobraščaj: „Nimacze mi ničto hinašcžeho prajicž, bebi myščad, ƒo šcje pschidščit, ƒo mnu wo žyle hinašcžich węžacz rečczej!" „Daj, taf šteti moji hromadžje? Wošledni ras šym i wami wo žyle hinašcžich węžacz rečczaf a — wone ho wam njelubuju. Něk, hdyž nimo du, bebi myšču: jow tež hiščcže pscheczel byđit, ale i tym dječřišč wo družich węžacz rečczej." A hdyž to cžinj, ƒo wam tež njelubi. Šdyž šašo ras nimo du, pschidnu węšcje tež i wam, čyžemoj pscheczejšttwo dječczej, ale potom dječricze mi prajicž, wo cžim rečczej dječrbju, pschetož šawerņe, njemem to." „Mę, wšafat, moji luby šnjeje, šym to w poščlednim štędženju drje prajit, ale je tola dobre, hdyž cžlowjež tež ras družje węžu wopomnit." „Taf budžemoj hižo hromadu pschidicž, ale něk dječrbju tola hičiz. Na šašowidženje." Wo někotrych dnjad wopytadž jeho hiščcže jedny ras a potom šašo a pschewo šašo a ƒo hiščcže wjele rečcžaje a i dječlrazčjom pschicšcše. D šdy byđu wščelžy, hič ho ščelščeljienjo njenuja, njenje horđi byli a taf lošto něšto ja šo njemali a wjozj wernęje i šubotcžjo dječajecze węry wopofališ, taf šinat by i wam štetofo, taf by ƒo někotryščitij, hič je hačaz dotal njewobročżeny, ša Wože traktelno dođyt. Tón muž, kotrehož beča wopytadž, bę šašo na šodži študu waf a ja to njemjedadž; wo wjele pschihorowanju bę šapomnit, mi Božemje prajicž. Wę hižo w družim węšcje pschi morju, šašo ƒo na to dopomni. Niemęjšcže paš žaneho męra; i wulkej próž wuprobjy bebi hiščcže ša jedyn węcjoz a ša jenu něž domowu, dom doneč, pschidnje te uni pschepočeny a bjes duđa. „Moj nastubiči trjencje", praji, „beča šapomnit, ho i wami roščtožnowacz, njemwienicze mi to ša šo; to wšafat njębyhęšcje byč. Duž šym ho wróćit." „D cžešo dła, to byč węščcže wam šory wodał." „Daj, ale to njębyhęšcje byč." „A pschidničecze dža w prawym cžahu šašo na wafču šodži." „D to dale ničto nije, bežny hnydom šašo do nozy, potom pschidnu hiščcže šaje doščk."

Šodžnit pschewbwa něk něhđe na wulkim morju abo w žubifstje; tón, i kotrymž je ƒo teđby rósčtožnomadž, pschewbwa něk tón horjeladž. Ale šodžnit štodyž něčtož to ƒo hornym puču. Qu.

W prawym wofomifu.

Štary šodžnit ras pschi jenny mjenščim pschitajowe štejo pschihladowalche, taf pjaný cžlowjež tam a šem ho wotajo nutš do wody ho šwifnje. Tón njewobčorny drje te wščerj mozu ho won wuščecžaj pschicze, ale podarmo, wón ho pschewo šašo ponuri. Taf ho wjozj fróč šwercžha postaje, ale pschewo šo šadwefomam napinanj, kotrež bu pschewo njęšcje a njęšcje, ƒo šašo štubi, domj ho šo, hačz by rjefł to je tón wbohi kónž waf. Wjes tym bešče ho wulka cžjoda luba hromadu šwajana a węšcžina nutš šladadže. Wjes teho ƒo byču či ludžo šam pombali, ho tola wofortanje w jač hřebidžinje šbeje pschicžemo štoremu „njewšmilnemu" šodžnit, kotrež beđe hižo wjozj fróčž ja to wufnamjenjenje doščk, ƒo je lubiž i tarčeho šumertneho štraca wumščł a wo kotrymž bebi myščadju, ƒo dypri te tuteho ho tečajezeho wumščł.

Tón šodžnit paš, nahonjeny w tajtim džeje, něšto bjes tym njęščejawy wofat, ale beščje jara derje šódbe hienjenje teho ƒo tečajezeho wobkedžbowadž, ale halle potom, hdyž bečje tamny wšidščij napinanju, bebi šam pombacz, ho šbst, jato šamšnja moš jeho wopuščczi, tón šodžnit žaneho wofomifa ho njefomdęšcže, šaf štýł ho dele do wody cžinj, je štulnej ruku teho w womorje ležezeho šapščimny a jeho na hude pschidnješe. Wšry bę tón wo štawču moryny šašo pschi pošnym wjedženju. A něšto tón šodžnit tu cęrbdu, kotraž bjes pomozu a rabu, ale pošna wofortanja tam štetišče, pomuščowalče: „Šdy byč ja čyžł teho ho ponurjageho won wučajbnyč, hdyž wy čyžłcže, dža by wór mje i žyfe mozu šapščimnit a mje hošo dele šcžahnył a wofaj byčmoj byčaj štubjenai."

D njewšomnišč pschi tym na to; iščtož drje by hižo taf hysto štewal, a iščtož dječřišč šódby dječ i nowa wopomnicz:

„Wón i troščtom štwiłu cžafa,
Šeo i molom njęšewi,
Na pravu ščtudu wafu,
Šdyž pomoz wuščłt,
Wón družbyž i tobu cžini,
Taf by cje šapomnit
A w twojej hřešņej mimi
Čje žyle šastorečit."

„Dža paš ho budje podacz,
Šdyž jenu šwerny šy,
Šo budje hřebi wodačz,
Čje wumoč je študžy,
Kónž cžinič wobęšcžinošcje,
Dacz štodstnu wutrubu
A pomhač je wščerj štóšcje,
Kotraž by wšafat tu!

—M—

Šubilate.

Njebžela	Łuc. 11, 1—13.	Wšafam 107, 1—31.
Njebžela	Łan. 15, 26—16, 4.	1 Bętr. 4, 8—11.
Wutera	Łej. 11, 17—21.	Wšafam 19.
Ščrjeba	Łej. 36, 23—32.	Wšafam 108, 1—7.
Ščhwórt	Łej. 37, 1—14.	Wšafam 111.
Wšaf	Łej. 47, 1—13.	Wšafam 112.
Šewota	Łoel 3, 1—5.	Wšafam 113.

„Pomhaj Wóh" je wot nětkfa niž jenož pola trjesejow duchownych, ale tež we wščęch pschewawarņjad „Šerb. Rowin" na wščach a w Budyščinje dostacz. Na ščtwórcz lęta pľaczki wón 40 np., jenotliwe cžibřta ƒo po 4 np. pschewawaraju.

Womhaj Bóh!

Cižsko 19.
15. meje.

Četnik 2.
1892.

Serbske nježelske kopjenka.

Wudawaju ho kóždu kóbotu w Smosterjez knihičisčezetni w Budyškinje a su tam dostač sa šchtwórtlétnu pšepedpatu 40 nr.

Gantate.

Jakuba 1. 19, 20: Moji lubi bratsja, njech kóždu cšlowjel k swěšdny w pošlichanju, nješpěšdny pak k ryczenju a nješpěšdny k hñewu. Pšchetóž cšlowišti hñew nječini, šchtóž pšched Bohom prawe je.

Gantate reła: Ipěwajeje! Spěwajeje temu Knjezej nowy kšerluch, pšchetóž wón cšini džiny! To je tón nowy kšerluch noweho testamenta, ewangelion wot Jezosa Křrista, teho kšizžowaneho a horještanjeneho, kotrež pšches wšchědne wubšwjezenje žiwjenja kšichěcijanow wobnowi, tak so pšches wšchědne roštaceje a pokatu teho stareho hadama je wšchěmi jeho šymy lóšchtami a žadošezemi potepja a pšches wěru wšchědne horještawaju nowi cšlowjefozi, kiž w prawdošezji a njewinolozji pšched Bohom žiwu su.

Křuch tuteho noweho žiwjenja ho nam w dženšniškej epistolji pšched wozći staji. Tón nowy cšlowjel po Křřystu su je najprjedy špěšdny k pošlichanju. Wón pošliada rady na Bože słowo, kotrež chze tu staru słósc a šofaktošc w naš wutupicž a Jezusowu cšichofcž a poronofcž na jeje město hadžicž. Wón tež pošliada rady na dobru radu abo na wutrobnje samotwjenje bližichého. Cšlowišti hñew nječini, šchtóž pšched Bohom prawe je. Wón jenož šchtóž, ničjo njepomha. Najprjedy se swojim hñewom Bohu do šaftojnitwa pšchimož. Jeho je to wjezenje, wón chze šaplacžicž, jeho hñewej dyrbišch město dacž. Potom tež hebi ham měr teje duške šafjšich. Štoro žadny wot wšchěch hřěchow modlenju tak njeabžeta jako hñew. Kož na wichorowych dnjach šchtowroncž horještacz njemóže, so by tam horještacz swojeho Boha křwalit, tak w hñewnych

hodžinach tež modlitwa horje pšchicž njemóže. Wona so pšchego šažo dele cšebnje a w njewedrije duške ho šaduby. Š temu ma runje w hñewje tón stary Šobam wošebnu móž. Stare pšches huadu došlo šantujene šlubiny ho močinja. Wpšlicžiki ho škřoblja nuts pšchicž, kotrež bėchu hewal twjerdže šwojane a nješmėdžacu ani cšicže ho wo durje kšepacž. A tak rucze w cšafach, hđžž šmy šapprieni bjes modlitwy, ho wone do skutka stajaja! Potom pak je pšchepošdže. Wobeti je bórly šapaleny, ale cšezto wubahnjeny. Duško dyrbimy měšazny, haj lėta dotho wopšlacž, šdtóž šmy na jenyw dnju hñewa škucžili. Wšmity teho dla w štajnym dopomnjenju na Božu lubofcž a šezepšlwošcž, na Jezusowu cšichofcž a poniznojč žtowo našchego w duchowonpm žiwjenju tak šbonjeného japošchtota horje š cšicžej myšlu: Njech kóždu cšlowjel k swěšdny k pošlichanju, nješpěšdny pak k ryczenju. Dyrbišch swojemu bratrej, kotrež je na tebi hřěšidit, dacž k rėczam pšchicž. Nješmėdžicž jemu š wichorom swojich štržbow a porotow šubu šantujcž. Kaž hami dyrbimy bližichého šamolwicž, derje wo nim rėczecž a wšchitko k šepšchemu wobrocžicž, tak tež dyrbimy wotewrejene a šezepšlwe wuchó mēcž ja jeho šamolwojenje. Haj, dyrbimy ho wšchělicž, hđžž ho wón šamolwicž abo šamo praweho cšimicž móže. Šak šmy hižo nekotrehožkutliž je swojimi porotami wobšchitšiti, a potom šmy pšchepošdže šhoniti, so měšedže ho ta wěž cšicžje šinat, jako bėchmy w horzocze wopšchijeli. Šo šakim kšichěcijanska lubofcž šišydi w šakich padach rad drabwego, prjedy džiti šama rėcži. Š ryczenju dyrbišch nješpěšdny bycž. Šuby kšichěcijano, přenje, šdtóž wot wětra nadute merjo

č brjoham cziſka, je i wietscha jelschcz. A przenie, ſichtōz
ſapcrjena wutroba bliſziſchemu naprdczęziwo njeta, je i wietscha
hijdycze hōrje hacz jelschcz. „Ale“, ty ſo praichcz, „kaf
dha dyrbyn wutrobu, tutu ſhrōbku a njemernu wēz,
w tajſch hodžinach hwjaſacz? Sčto dyrbyn ſapoczcz,
hdŕŕ nutzſtach ſte myſliciki ſo pſches ſwoje mjesh waleja?“
Stary Ketterſheim je pſichczęziwo hdniew trōfaku radu dał:
Dōŕŕ ſŕ ſo roſhnewał, dha dyrbyh najprjewy wſchitte
kniefle ljeicz, kotrzj na ſwojej drasčje maſch, potom WBC
je ſady ſ hlowy prajczj a ſkōczenje prawje nutrije ſwjaty
Wōtčzenach ſewacz — a netk hafke wotmołowicz! Przeniej
dwe ſłowje ſtej dobrej, ale pokſtenje je najlępiſche. Njereczj
we wōŕŕŕnych naleznojezach, njereczj woſbeje w ſahorjcmych
minutach žane ſłowczko, ſhibo ſo uwejſy prjewy ſ naj
mjeshſcha wotomōnjenje je ſwōjim kniejſom porczęcz. Wy
ſo naprdczęziwo ſlawam weſčje wjele prawiwſcho ſadŕczęzimy,
hdŕŕ ſmy prjewy pola ſwjateje hlowy pobnyli a beſje
ſamych jako jeje ſlawy ſaczuli. Nafčha hlowa w nwejnju
ſwōj ſlaw czehnje ſa ſobu!

W Straŕŕburku na naſčpjad,

abo

Wōh ma ſpōhi dobre, człowek huſo dŕiwne myſle.

Na ſchbili wot A. Skr.

„Daj, haj“, praji Hāndrij, „taſte ſ nim netke ſawēcje duſje.
Zruch je ſwojej drasčej krmu nučęziſki noſ woſchō ſhrōba,
a ſbōŕni ſu czi morwie, kōtŕŕj we tym kniejſu wumru, wōt net.“
„A wōn wēcje na wōn ſpomina“, ſa prajich, „wō netno,
Hāndrij? na naſ, hiſj tu hiſčezje w ſwojej ſewiſčej drasčej ſhōbžim;
na ſtarcu Wōrŕichu, hiſj je jecho wōt woſchō pytała, ſhabaſa, wucziſa,
a na tebe, hiſj hu ſ nim jecho pokſtenju nuſu wuſtał, a na ſwōjmu
Lejnu, hiſj je jecho tō jara lubōſ? mēla a hiſj je ho jemu ſ luboſczi
na tōule czeſki pučj ſem podaka. Dōniz jecho ſaſo njemōwōſchj,
njcz tu w zuſej ſem leŕŕo ſpi. Wŕyčakō wſchudŕom wſchja ſemju
nočjemu kniejſej bliſčaha.“

A taſte bebi myſhu, ſo ſmy tu na nim ſwōj ſtut dōſnōſej:

Njcz wōn tu netke leŕŕo ſpi,

A tōdnj ſwōj pučj domoj dŕi.

Na ſmjereczj ſo wſchidŕŕj hōwōjmy;

Kaŕ wōn, tu wſchidŕŕj hōmŕietni huſu.

Budŕj a wōtari tōdnj ſewerſchj, dōniz njije kam ſwōj pučj
wudobhōŕŕj, a dōniz ho wſchidŕŕj ſaſo na tym pučju njewſčamy,
hiſj naſ do njebŕſh powjedze.

Hāndrij je netk pſiched ſobu doſhi pučj a je, ſichtō wē,
w tajſch wſchēch daloſich žulich trajach pobyl a je dyrbał ſobu
na wōjnu czahōczj, — ſa dwajczj lēt hoſke je potom juſe bēſ
domej pſichŕchōſ a je njebchōſo ſtarcŕo Zuriŕjow luſbo doſtał,
w kotrmŕŕj je jemu ſtarcu Wōrŕichu hacz do ſwojeje ſmjereczje
ſwernu hōpōſu czinila. Zenu ſwōju ruſu be wōn na wōnje
hubiſ, ſwōju ſwernu wutrobu pał je bebi njemōwōſchōdŕŕu ſobu
domoj pſichjeſł. W župj wōh njije mēl žanehō jenitčehō njew
pſichczela. Kōdžemu je i dobrej rabu a je ſtutkom powezny huſ,
je tēl mōdemu luſej wſchelatu dobru wucžōſu dawak, kotrzj je jim
žohnowanje pſichjeſł, a kotrzj jim tēl dale pſichczō dobru wuŕŕŕſt
pſichjeſł, ſo mōſje ho wō nim prajczj:

Wōn drje je wumŕŕel, ale je tu toſa hiſčezje žiwj!

Mi je wōn dobru pſichczel był hacz do ſwojeje ſmjereczje a
je mi wſchō to, ſichtō ſwōj tu dyrbałoj wōbej hromazje dočŕafcz
a pſichczera, je wſchelafami rjanymj ſłowamj wuſkōſł, ſo hiſčezje
bōle a joſniſchō doſowojimj. „Wōja mi je ſpōhi ſo naſ dobra,
o ſichtōŕ je nam jowle na ſemi czimowje a bſtke, ſmjeŕny junu
pſiched ſobu wuſchewſčene a wuſchewſčene.“ Wſchēl, taſčje be
mēl wōn ſa mlōdeho huſa, je wōn wſchē wōhu na wōpōr dōnĕſſj
a je bebi ſwōj hiſčj wſchōſ wſchewſčerny dale je ſobu njewj a je
mēl ſ čſojnju ſwojej ſchēdžimō wſchōſ, dōniz je bebi netke jowle kniej
pō njeho pſichŕchōſ, jecho ſ trōnu žiwjenta wuſtrōnowacz. Zaſtu
rjanu trōnu czŕŕŕ wōn tēz mi, ſwojeje njedōſtojnēj dŕowŕŕy, junu
pōczęczj.

„Daj, Hānŕka, netke budŕje czi wote mnje wſchō ſnate“, praji
Lejna a lēbe je ſ ſantki. Dŕenŕa mējachamj tu hōrŕŕj a tužny

dĕſej, wjeczōr rōcznje ſmny a mjerſhy bycz, — runje taſtje,
Hānŕka, wēdu tu tēz wſchē moje žiwje dny. Ate dele je ſamych
njebŕſh ho mi tola hiſčezje wēŕŕŕo june fraſne a joſne ſwēczi a
blŕŕčezci; hlej taſte tu hwēdžicęzi!

Saſchot je dŕej dĕnŕŕŕſniſchi,
Duz Wōh ſwoje hwēdžicęzi
Na njebju bej ſaſnēczi.
Wōn ja, wuſchſa je ſawēta,
Wōdu taſj taſta hwēdžicęzi,
Kiŕ ja ſwētō wot Wōho.

Ate wōj netke, Hānŕka, wōj, czŕemōj nutz ſonicz a ſo hičj do
lōŕka lehnycj.

(Pōſczōwōwanje.)

Kaſ w ęw ſhŕbjenym kraju wobjedzje.

We wjeczōrnŕŕ krajaŕ je wōſchjny, pſchŕpōdŕŕny wobjedzacz.
W Paſaſtinje pał ho czōrŕj czōſ woſchō pōdōwja ſa do njebhōŕŕj.
Wjeczōrne hōdžiny je ſwōjimj ſhōbŕŕŕimj wētramj, hiſj ſwēdžne
moŕŕo beſ jelsje, ſu ſa to wjele ſawōſchj. Tcho dia tēz w
biblŕŕij ženje na wobjed ſpomjnenje njije, ale pſichczō ho wo „wje
czēni“ rēczj. Herodabŕŕ hwojmju wuſtkm „wjeczēŕ“ wuhōtuje, pſchj
kōtřj Herodioſchōwje dĕnŕo wſchd nim reŕwa. Sčhēlcz dnjow
do jutrow Zepŕŕha na „wjeczēŕ“ pſichczōſcha. Wtuſchda na 14.
ſtawje Zeluſj pſchpōdŕŕōdŕenje do njebŕſh pſichczura ſ pſichpōdŕŕōdŕenjom,
hiſj hōhaty muŕ na wuſku „wjeczēŕ“ czimjeldje. Hōſczina pſchj
jēdženju jutrownehō jeſnŕczna beſčje tēz „wjeczēŕ“ a to je tēz mjeno
ſa ſakrament Wōjeſho wotſaŕŕana hacz do dĕnŕŕŕſniſchego dnja
wſchōlo.

Pōla naſ lubŕŕo ſa bſidom beŕŕa, tom pał ſa bſidom leŕŕa
a to na mjebſch ſahſchok, na kotřj ho ſ lēmny ſchōczom ſepŕu,
mjesh tom to ſ prawizju ſa jēdŕj pſchĕmanju. Wſidō tcho dla wſchŒez
hacj pōl ſōczja njije. Tōn, hiſj hōlczem huŕŕi, jadu hōwŒez woſchō
ſhōdŕŕi a jim taſ ſkŕŕi. Na taſte wōſchjny wōczem lōſko roſumicz,
ſo mōŕelje tamna Wōra WchŕŕŕŕŒuſchj wōtrow lōſto ſ wōlĕm
ſakrowōcz. Wōna njewiŕŕŕna wot ſōdu pſchĕŕŕŕi a wōlŕi na jcho
hlowu wuſta.

Pōla naſ pŕta hōpōdacz pō hwojmju ſawōženju hōczji ſ do
brum winom wjebelczj. Wina ho tam netko pŕŕi hōſczinach moſo
natožuju, hacz runje ſu pōſatŕŕŕne wina dobre a wōhnjowje.
WuhamedanŕŕŒo do žyła pō prawom žanehō wina wōpŕaczj njew
hweŕŕa. CzŕŕŒtmo woda, wot tōdžehō jara wōženo, limonada a
ſhōfj ſu najwōſchŒezne pičawa. Hlowna wēz je wjele bōle ma
ſowa jēdŕj. „Wō domje ho reŕa“, tuto bſemno, w pōſatŕŕŒimkam
domje hŕŒchdane, ſre nēſeſje nēſatju wŒebtu pomjerj pſicherabō.
Kaŕ njēdu Abraham njije ſawōženju cŕelo ſarŒezčō da, jako tamni
tjō hōczjo pſchĕŕŕi haju Wōmre jecho wōpŕyčadŕu, taſ hiſčezje dĕnŒŒa
tōdžehō pſchōmŕŒita, ho do lēbna WēduſŒom ſtupi, to napōmnanje
wina: „Wōjmny a rēŒŒamny“, na cŕōŕ, hōdŕj hōwōſchŒim
pſichpōdŕŒenije pſchĕŕŒimowanje, ho hōwōdem wōwza abo ſtop pſichwēdžje,
ſareje ſa ho hōczje pſichŒitowje. NjēŒŒom tam ſ wietscha njimaju,
hōpōdacz hōm ſkōczj je ſwojeje hōdŒa wōlĕnje a pſichŒitowje. A
brēŒ taſte rēlanja ho jana hōczjina njewōtchoma. W ſmŕŕim
pſichŒimowanju tcho dla kraſ hōmcm pſichczimow hōczjom prajczj da:
„Haj, hwoju wjeczēŕ ſom wuhōtowak, moje wēŕŕy a mōj kōrmjeny ſtōt
je ioreſŒany a wŒchŒŒo hōtawej; njēczj ſo hōwēŒ.“ A tanjny wōb
ſhōŕjenny nan, tchēhōŕŒj hōwōjny huŒ beŒchō ho domej wōczŒj,
wŒchōſny mjebŒy hwojemju wōtŒocęziſkij pſichczera: „WŒchŒimēŒ
ſormjene cŕelo, a ſarej je a čŕzemu jēdzj a wjebŒki hōwēŒ.“
Na taſte wōſchjny ho tēz jutrowne hēhno jēdzjeldje. A mjawje ho hŒjeb
pſichŒuſowōwŒchje, ſ čŕemŕŒjo ho huŒto tōczjene hōrčje ſela,
najbōle ſhōdŕny a rjenje wonajŕŒy „Satar“ pſichida.

Ale taſ ho netko taſta wjeczēŕ ma? NōjjedmōwŒŒehō je
wŒchō pola WēduſŒinom, hiſj kaŕ njēdu ſtari wōtŒozjo
Abraham a Œabub, w ſtanach hōwŒla. Tam jēdŕj
pſichj tajſch ſchōbŒczjadŒŒj ſ tōczjehō a ſwōjzajehō
mjawŒo, raŕŒa, czōwchō tuſa a njebŒŒanŒch
hŒjebŒowŒch hŒjebŒowŒch wōbŒitj, pſchj
czŒŒŒj hōrčje ſela pſichczeraŒŒej njewhēdŒa.
S wuſŒteŒe dŕjwemjanje ſaŒŒe abo wanej,
w kotřj bebi hewoſt wobŒiczo, noŕŒy a
ruŒŒy wōja a ſchoty pſtōtaŒ, hōwēŒ
jēdŒj ſ porŒtam bjerjela. HŒjeb ſo do
tuſa abo nēŒajezje wuŒjenzje juŒhŒj
tuſka. HuŒto hōpōdacz
tōdžemu jecho dĕl mjawŒo
pſchĕŒijeli. WjebŒŒj dĕl
mjawŒo wōwŒjaja
wjeŒŒŒu čŒezčj a
dōſtojnōŒj. HōdŒj tcho
Œaul raŒ ſ Samuelj
pſchĕŒimow, čŒitamy,
ſo Samuel ſ njeho
pſchj jēdženju wōpōworo,
na cŕōŕ be 30 hōczj
pſichczemach, napŒjŒidŒi
a najwēŒchŒij trach
ſhōwna. Tōn, hiŒ
mjawŒo wudēŒjaje,
ho bliŒto

pjadzi wjeztwym skoczejcy hdybnje a nětko hōjdemu hōlejcy jeho dźel
 do śkldle na rajś k jeho botaj polozić. Hdyž ho wśda jedy i por-
 ſtami se śkldle hjerje — jenož w mēlch trjebaju ho w nowiśchm
 cjaſu kżyż a wōlōtći — dha to hrobyſy nowoplad njeſtći;
 wchōtož jedy ho i wēſteje baloſtoće tak wōkſhijne do wotewrenjeje
 huby mjese, ſo dychymy ho na tym dźiwōe. Najpobjawniśde paſ
 je, ſo ho na tajse hōlejcyſy hōdźce djenſha ludjo se wchōdch powo-
 ſowanje a ſtamow hromadje proſida a niž, taž pola naſ, wot wo-
 ſebneho jenož ſašo wobēſti, kiz ſu hoſpodarjoweho runjeća. Œenož
 jeme ho wot hōdneho, njedj je wōſebny abo niſt, ſaba, ſo
 hwydženſtu draſtu wobleczeny na hōlejcyſy wchōdźde. Na to ho
 jara hlada. Duž teſ w tamnym pſchranjanju hoſpodat k jenemu
 proſchenemu hōlejcy rjetyſ: „Wchōczelo, kaſ ſy ty niſt pſchōczek
 a nimach žameje kwohneje draſty?“ Teho dla ho tež dźiwōacz nje-
 trejbam, ſo k hōlejcyſy hōwōjemu hoſpodarjej kaſ (Lut. 14. 13)
 rjetyſ: „Hdyž hōlejcyſu cžyniśch, dha proſiej hudych, ſhromych,
 lednych, hlepach; dha budźeſh ty ſobōny; wchōtož womi cžy
 njemōža ſopraczće; tebi paſ budźe ſopraczene w horjeſtawanju pra-
 mych“. A w pſchranjanju wot wulkeje wjećerje dźeja wotroczaj
 won, ſo bychu ſi dſchōw a hōſow hudych a ſhromych a hlepach
 na hōlejcyſu niſuwoli, ſo by dom poſny byl. Nam drje ho taſta
 hoſpodarlowość do žyta njemōžna ſda, a my jeje njeroſwymyſy po
 naſchich tudownych wobſtewnoćach; w ſlubjenam kraju ho paſ ta
 ſama ſtercho roſpny. Dom wchōkaſ je tom ſtajnje ja drahych
 wotewreny. Śchōtož dže do doma ſtupić, hōžej ho hōlejcyſu wot-
 bywa, ho njetrjeba dale ſamckwić. Wōn jaſtawi a duž tam je
 a pčajić ja hōlejca. Durje ſi haſy do doma ſteja ſchōwōto wote-
 wrjene. Teho dla mōželche (Lut. 7) tež wchō tamnej wjećerj, na
 kotruz bēdeje Wbariſejſki teho Knjeja wchōpēh, tamna hreſchyniža,
 kiz ani proſchena, ani rad widžena njebē, tola jaſtupić a teho
 Knjeja noſy je hōwōjimi hōſlami maciej. So nětko ludjo i jeneje
 ſkldle jedja, to pčajić ja ſnamo pſchēczejſtwa a luboſeje a mēra
 mjes nimit. Hdyž je ho po njepſchēczejſtwe ſašo ſpſchēczelene
 ſtoło, dha dychi ho tutōn ſlub mēra pſchēs taſtu hromadnu
 hōlejcyſu wōſnamjenić. Hdyž ſtaj taj dotolnje pſchēcžyniſaj i je-
 neje ſkldle pojedba, potom je njepſchēczejſtwa a hidjenje na wēczne
 wſtrowōnjene a luboſeje a pſchēczejſtwa ſašo knjeji. Teho dla bēdeje
 Œudalschowe ſadžerjenje cžim droſniſche, jaſo dycheljeje tōn Knjeſ
 prajej: „Tōn, kiz ſi rufu ſo mnu w ſkldt macža, tōn ſamy budje
 mje pſchēradžić“. (Mat. 26. 23.) Wchōto podobne bēdeje, to
 Wbariſejſki jara njerlaſche, ſo Œejub, kiz tajse wulke dźimy cžy-
 njelche a kiz by ho po jich mēnjenje wchōkaſ ja Œraeſteho kra-
 lōdžij, ſi ſkōniamy a hreſchyniamy jedžiſche a pijelche. Wchōtož
 jaſmliſcho a wōtrōchō won pſchēd wchōem ludow hōwoju luboſej
 t tuchym ſazpitym hjerōw njemōželche, hacj ſo ſi hreſchyniamy taž
 je hōwōjimi najpſchōdym pſchēcželami ja jenny a tym ſamym bli-
 dom hudaſche a i nimit i jeneje ſkldle jedžiſche. Kaſ wulke wjećele
 a ſože je teho dla, hdyž tōn Knjeſ w duchu do naſchich domow
 hōdži? Tehoj ho jeho ſlubjenje doſpelniti: „Ja ſteju pſchēd du-
 rzemi a ſkapan. Œeli ſo budje ſchōt mōj hōdſ hlyſchōc a durje
 wotewrić, k temu džu ja jaſć a i nim wjećerjeć a won se mnu“.
 A kaſ wulke wjećele budje, hdyž ho to ſlubjenje jann doſpelniti:
 „Śbōžni ſu, kiz t wjećerji teho jehnjeća ſu pomōlani“.

Roſhlad w naſchym cžaju.

W Barlinje ſtej ho 7. mjeze w jenej wobudže dwe noweje
 žyrkwi ſaložitelj, ſi kotrejuž jena ho „žyrkeſ horjeſtawanija“ a ta
 druha ho „Śbōžniſtwa žyrkeſ“ mjenowōcz budje. To ſtej rjanej
 wēry poſney mjene pchō njemēnje nēczijſchō cžajha. Kaž pſchēzo
 w nowiſchm cžojbu je naſcha luba hōčōrta, wutrobnje hnutu, ſo
 je w hewat kaſ bohatym Barlinje w žyrkwiniſm naſtupanju taſ
 wulka hudoba, teſ ja nowotwar tuteju žyrkewow wulke pjenjeſne
 wopory pchōmjeſka. Džak budž Wōhu, ſo mamy taſtu tolumnu,
 pobožnu a hmlnu hōčōrta!

W Klētnow je ho ſaužjensy pjek doloſo ſnaty pekbur R.
 wobwēſnuł, najſterje w hroſy pſchēd hudiſtiſm hōwanjom. Wōn
 mjenužy nicjo taſ njeubowōſche, kaž kōrczym a prožeſu, a pchō
 jeho najſtannym prožeſtowanju je wōn — a, taž ho hlyſch, tež
 nētoſty wot njeho nawoſbjeni towarſchewjo — ho pſchewatōcz doł,
 wopacžnu pchōſchaju wotpoſtojć. „Njemulche ho, Wōh ho njeda
 ſa hmedh mēcz; ſchōž cžloweſt byje, to budje wōn žnjeć!“

Hbjeleczjanſki ſarōt, Injeſ Wicjož, je ho ſa Wōſpazicjanſkeho
 ſararja wulwōlił. Tōn Knjeſ daj jemu mōž, ſo mōhł w ſtopach
 jeho prjedomnita hōdžić!

Wyſhōki thēruſchj Salomoncw w herbſchich thēruſchajch

wot Waſka, wuczerja w Wyſchēd.
 Wyſhō: Tute thēruſchje hu ho redabžij ſpſchēpōbake, wone hu
 ſi lēta 1866 a budja lubym Ezerbam wēlicje wiane, doležj budje
 tōr rjany thēruſchj Salomoncw w herbſchich ſuntach k herbſchj
 wutrobie rēćejci. Ze ſchōtuzki je Salomoneweho wyſhōtoho thēruſchja,
 na kotrez je ho herbſki thēruſchjeſt ſhojiz, budja ho kōždy tōcz
 pchōſtjajć.

1. Wyſhōki hēruſchj.

Wyſhōj tom' Knjeje!
 Wchōkaſ hnadu maſch, duſchja, duž hlyſy hej ſtrēwoj,
 k njebu ho ſbēgaju thēruſchje dźelaj:
 „Śminloſeći jeho a hnadje tam ſpewōj!“

Śthil ho, o Knjeje!
 Hlaj, ſchidibelſka wēry, mje njebēhnu wjele,
 Śtup wchōkaſ ty delē, ſtup wchōkaſ ty delē:
 „Wotewō mi rt, ſo cžy thēruſchje tejele.“

2. Staw 1. 1. 2.

Ja Œejubej hym paſnja
 Tam t nohomaj se ſhlyſnym pčajcom
 A ſi wutrobom a ſprawnym kaſjom;
 A taž ta wulka hreſchyniža
 Tam teſach wulaj ſrubžena,
 So ſhubica bēch nokeženj:
 Duž won mje i noma ſawoſka
 k najſbōžniſchemu ſhenocenju.

Kaſ hōdžy tōn hōdſ jaſtincja!
 Se cžim, Knjeje, ho cžy pobjawju?
 Ja jenož ſtup a hreſchj cžuju —
 A tola hym cžy njemjeſta!
 Dha, hōwēny pſchēcžel, mje wſmi,
 A toſch mje ſi trowej ſkotej hubu,
 So bōl a ſhlyſtoſeć wopuſchj
 Mje ſbōžnu njemjeſtu, cžy lubu.

Hlaj! wino mucjnoſ' putnika
 Taſ njewoſkchewi na joſ' pućju,
 Kaſ trowa luboſej moju duſchu,
 Hdyž prjedy bē hjes ſbōžnita.
 Tōn najſlubſki mōj troweſt ſeſt je,
 Wchō kotrymž kōždy dweł ho minje:
 Nam pućje hieć teſ hlyſtoje,
 Mje wuczeſ kwa w twojim ſtine.

Až chędelj, ſo, kotruz lubu maſch,
 Wy hudyena a hudaſa byſu,
 A jenož wot tebe wchō mēta,
 Œej hwoju prawdoſeć podawaſch.
 O ſo hym huda hreſchyniža,
 Ač to njed kōždy cžloweſt hōni;
 Nēk pchēs to hym laſ' bohana,
 So wōſach mje po twojim mjeni!

Hōj trowe mjeno baſſam je —
 Mje wumōje wot wchōho pčajca,
 Hdyž jaſeruje bōl hōrtoſ' kačja
 A ſticež hreſchōw wōdāčje.
 Kaž tamna narba Marina,
 Hdyž ty bu i njegu jačbowany,
 Taſ monō trowj raj pčawōnija;
 Se nim wulki troweſt je podawany.

Duž, wutroba, ho poſbēhnu
 Tam t njebu horje radočejwje!
 Mōj nawoženja, luboſečnjewje
 Mje k hēbi ſchōhnyć wōkſawatuj!
 Wchōcz' wlyſche ſbēgaj njemjeſtu,
 A k hreſtu by ho pchidibliſka,
 A ſi wōſtlicza do wōſtlicza
 Tam doſpōwje cže wōhlabōka!

Sztó może ńo modlićj?

Na źeleznicy w potróżnej Amerygu wodźer lokomotywy pńsied-
krotńim do njebożo pńchidńije. Zato teho na śmjercej ranjenego
muźa spoby rozpadantow wuczańsnychu a na trumy poźokńich, ńe
wńdźeć, ńo ńo jeho ńuba bńadńe, ńa ńy ńo modlićj chęć.
Muź, ńiz ń jemu pńchidńiwy, to wńdźimńi ńo jeho woprańka, hać
ńebi žada, ńo by nęchtńy i nim ńobu modlitwu spńwał. Zato
j hłowu ńwańe, ńon muź ńo w woańch woańto pńsiedńe: „Ze
tu nęchtńy, ńiz mńo ńo i mńeżożym muńom modlićj?” Żenoż
ńeńicńa pańchona wuńkupi. To bęńe ńtara, ńhuda ſwoobelana
ńeńińa żona, ale pń ńubotńej drańu ńe pńbożońa wutroba bńeńe, a
jemej wot cześńe ńho ństropanej ruży jamńeńicńej, ńińtoż
żona bńeń tyńi ńtani druhimi njeńdźeńe: ńo ń njeńbeńam po-
ńńeńeńy w nutrnej modlitwie ja teho mńeńeńeńo: „Ża mńoż pa
ńeni nęńie paćerje pńewaći”, to dońra żona pńoj a jańo ju
tam dowńedźedźu, ńhđeń ńon mńeżoż ńeńeńe, ńo wona pola njeńo
na ńemju pońkany, i ſńedepotażym njeńicńim ńhłom ńwoju modlitwu
ħorje ń njeńbeńam pńońka a runje, jańo ńo ńńońeńo ńhwańe, duńchu
na ſmjercej ranjenego muźa wopuńicńej.

Ćńizłojeta ħarća ńiwnjenja a ńeńe czańje.

ħďyź ńo ńon ċńizłojek narobńi
A ńkwetńo wńhłaba,
ħďha ńo jom' ħarća pńchidńicńi,
Na trunju pońhaba.

We ńeńach ńwojoh' ħďeńcańińtwa
Na ħarću ńhłobuje,
A na trunach teź pńsńebjera
A ſyńci ńnońcuje.

ħaćj pńchidńije jom' ċzańń nańeńa,
Za meńta ńiwnjenja,
ħďha pńchomńy pńaczakm ńajpńeńa
A trunju ńańicńa.

ħďyź nańeńo jom' ńajńińo je
A meńta wńeńeļa,
Ze ńwajlamy we mańdźeńtwej,
Żom' ńeńo ńańawa.

ńeń ńeńidńiu wńeńeńe ńtaroeńe
Teź pńđa wńeńeļa,
Eśo ja ńhłeń ńwojij ńtaroeń ja,
Teħd' trunju ńańcuje.

ħďyź pań teź ńeńo ńańińo je
A pńchidńie ńańawa,
Żom' ńeńa njeńbu ſpodońne,
ħďha trunju ńtowańa.

Teź tuńon ċzańń ńo pomńije
A ńyńa nańupi,
ħďha ħpńońy potom ń ńpanju dźe
A śmjerceź ńo pńchidńiźi.

Duź jeho ċńeńo wńobńabnje,
Żoh' ńońy ńuńicńeńcu,
Żom ħarćy i rufow wupanje,
Eśo trunju rońtorńhu.

ńeń ńo ńańeńe joh' pńońeńu
Żoh' jema pńchidńtwa,
Duńch pań je ħorńach we njeńbu,
ħďyź teńeńje pńsńebcuwa.

Żam nomu ħarću dońtanje,
ħłaj ħarću jańeńicńi,
Na ńtacy trunach ńańraje
Żam Wńohu ń ńhłoeńicńi.

Ćńeńiń ńeńab.

ħďeńcańa wńra.

Kańe krańne ńubńo je tola ħďeńcańa wńra, wńo kotreź Marć.
10, 15 pińane ńeńi: „Śńożńo krańeńto Wńe ńhorje njeńomńije jańo
ħďeńcańo, ńon njeńubdźe do njeńo pńchńeń”, a Mat. 18, 3: „Śawěrne,
ja pńaju wam: jeńi ńo ńo njeńobrocńicńe, a njeńubdźeńe
jańo ħďeńci, ħha wy njeńubdźeńe do njeńeńeńe krańeńtwa pńchńicńi!”
Derje temu, ńiz ńebi ńwoju ħďeńcańu wńeń ńďerźi a wobarnuje.

Ża wam wo muźu powńeńeńy, ńiz je ju ńwěru wobarnomaj
ńań ńeńe ńwoje wńeńo. Żuń, ńiz meńeńe ńańońińtwa w pońo-
ńicńim kraju, jomu ńańo ńwoj ńeńońy kraj, Śńwajarńtu, wopńta.
E ńenym ńońom ńo wńon na ċńeńje na ńeńor wń wńeńeńe, ńiz
ńeńe ńwobabty i wńońkńim, na mńerńicńach je ńeńom pńchidńtwni
ħorami, wobńewńeńyńeni je ńńotym wńeńońońym ńńońom. Żon ńoń
ńeńe ńeńje rjanu pońoń. Wńeńońeńe a rajńe wńoń temu ńeńu ma
ńońe ńeńo pńańeńje wotńońeńeńe a dońońeńa, ńo njeńeńe ńeńo
j hłowu, ale teź j wutrobu nańuńeńu to ńńowu wo ńwoju w tym,
ńiz Żeńuś reńa a teź Żeńuś je, wńońy ńńwaleny do wńeńońeńe.
Temu ńeńu ma ńeńo, ńo ńańo ńeńeńy wot njeńo, ńiz ńeńe ńeńo
żyń wutrobu ńebi dońy. Wńon pńeńo ńebi na njeńo wńeńeńe, ńhđy
ńańo domoj pńeńońeńe a teź dońach to wńyń ńeńo ńeńuńicńej.
Eńeńeńe ńo ńyńy a ńeńo nanej, ńeńońeńu wńateń, ńiń nańeńa,
w kotreńyź pińańe: „Daj mi ńwojeńo ńyńa do mojeńo doma.
Ża ńyń tam na ńeńoru w rjanym wńońym kraju wuńka ńubońeń
i njeńu dońy. Ża ħďu ńo wot ńeńo ńa ńeńo ńtaroeń a wńińto
ċńińeńy, ńo jańo ńońońeńy, ńrowny na ċńeńa a na duńki, do pńeńta
pńchidńije a ńwoje meńto j ċńeńeńu wuńeńeni a ńwěru ńhđi i tyńi
ďarami, kotreź je dońac.”

A kańe jemu ńau wotńowńeńe ńońka? „Śńo ńy ty?”
wńon ſapocia, „ńy ty ewańgelio-ńuħercki ńiħeńeńcjan? Wńoń ńyń
ńeńje njeńeń ńwoju ħďeńcańu wńeń ſapřeć.”

To wotńowńeńie teńo żuńeńo ńubńońo ſapńicńy. „Że-ńi to
jeńo, ńińtoż ńe ńo ńwěrdźeńje, wńojeńo ńubońe ńyńa ńe unńi wńobńacńy”,
wńon temu nanej pińańe, „ħďha ńhły: ja ńyń ewańgelio-ńuħercki
buchowńy. A ńińtoż ħďeńcańu wńeń nańuwa. — ħďha mi ńeń, ja
to ńak derje wńeń ńań ty. Śńoż ńubdźe w mońich mońach, njeńubdźe
ńańoń njeńeńeńeńe ńańo ńubńo ńańoż jemu wutrońeńy.”

ħaćj je ńi ńeńe ńańeńy muńow? Ża ńo ńoju, ńo wńon
ńońim ńeńam njeńpńeńicńerajny. Wńidńim ńońow a maćerje, ńiz
ńo mańo wo to ńtaraja, ńo ńyńu ńebi ńiħ ńeńci ńwoju ħďeńcańu
wńeń ńďerźeńe, jeńo ńo pńeńeńy ńebi ńońkuńa. ħďyź ńo nanej
pńoi, ńo mńo ńeńo ńeńo ńeńu dońac, ńhđeń ja ńońa ma dońe ńeńy a
ńeńy a teńu wuńku ńyńu, wńon pńoi: Żam je mńo ńyń, mońa ńońwa
derje ſńowana, ale na buńowne ńońe ńebi ńeńuńi. A ńłaj, po
ńońu ńo ńyń, ńońwa dom wńońeńy — ńhłuńińy ħďeńcańu wńeń.
Duź, ńubi Śeńbija, ńiz wy teź ńyńow a ńewńi na ńeńu, do
wuńcyńy, ń teńu abo tamneńu ńeńotreń abo ńeńej ńowacy, —
wopomńieńy, ħaćj jeńe ńebi teź pńiħ tuń pńeńyńicńi: Śńo ńħa
pań, ńhđy ńiħteń abo ńyńe ńańeńu ńeńeńu jeńo ħďeńcańu wńeń
ruńi? Njeńańubdźe, wy ſarńiħ, to ńńowu teńo muźa, ńiz ńo
pńeńy, ħaćj ńwojeńo ńyńa do żuńeńo doma da, woprańka: „Śńo
ńy ty? Ewań-ńińo-ńuħercki ńiħeńeńcjan? Moje ħďeńo njeńeńe
jeńe ńwoju ħďeńcańu wńeń ſapřeć.”

Śńto to mje ńtara?

Śamojity muź w Ameryku ńa pńeńeńy, ńo by w ſħroma-
ńińicńach, ńo wotńywacyńch, ńobu pomńaj ńtawońeńy pńeńeńo ńatenz-
pńicńu, ale wńon i krotńa wotńońa a ńhđy jeho ńiħeńe ńońe
pńeńeńa, pńoi wńon: „Ab, ńiħto ħďa mje to ńtara?” Nęńto
ńńow po tym ńeńyńacy ńo jeho ńona a doń ńońy i ſńwatny
ċńahom domoj pńeńeńe. W ńwojym rjanym wńoń wńon na dwńo-
ńicńońu ńeńeńe a ńebi na ńieńo ńeńyńeńe ħaćj na ńwoje
ńobńińtwa a wotńobłady ſa pńachodńe ńny. Żola ńiħto to ńeń?
Njeńpńoi tu ńiħto ńeńtoż wo njeńońu, ńiz je ńo na ńeńelńy
ńtara? „Żu wńach 25 ńeńelńińyċń ċńahom pńchńeńe”, ńo ńrońtoń-
wancy, „duź to tola na tym byćj ńeńreńe, na kotreńy ńau ńi
moji pńchńicńy”. Wńon pań ńe tola njeńeńny. Wńoń ń dwńońicńeńu
dońeńe a wńon ńyńi, ńo je ńo to njeńeńo runje na ńe ńeńelńy
ńtara, ńo kotreńy ńeńyńacy jeho ńubi pńchńeńy. Nańtrońam ńańy
2000 ħńowńow to lokomotiu, ńo mńyń tam dońeń. Wotńowńeńe:
ńeń. — „4000 ħńowńow ſa lokomotiu!” — „ċńahy i ńeńarjeńi
je tam ńiħo dońeń a ńeńto tu ńeńeńe lokomotywy wjazy ńimamy.”
Wńeńy a ńańrońam wńon woańo ńhłobńi. Sa po ńońim ńeńy
pńchńeńe ńa ńiħto ńeńyńeńe wńobładońe: rońeńeńeńe ċńeńa ńwojeńe
ńony a ńońom. Wńeńto ńeńicńicńej ńatenzja, kotreńe ńeńe ńańońej
wupńi, ńeńu to njeńońe ńeńicńie. ċńeńo ńłaj ńeńe wńon teńdy
pńoi: „Śńto to mje ńtara?”

Cantate.

Njeńeńa	Żer. 31, 31—34.	Wńalm 103.
Wńeńeńa	Żan. 14, 23—31.	Żap. ńf. 2, 1—13.
Wńitara	Żan. 3, 16—21.	Żap. ńf. 10, 42—48.
Śeńbija	Żan. 10, 1—11.	Żap. ńf. 2, 14—28.
ċńotwńeńk	Żap. ńf. 2, 29—47.	Wńalm 51, 12—21.
Wńoń	Żap. ńf. 3, 1—10.	Wńalm 115.
Śeńobota	Żap. ńf. 3, 11—26.	Wńal. 5, 16—24.

„Pomńaj Wńń” je wot ńeńka ńiz jeńoź pola
ńyńeńow buńowńnych, ale teź **we wńeńeńy pńeń-
dawacńyńach**, „Śeńb. ńowin” na wńeńach
a w Budyńeńine ńońac. **Na ńħtwońeń ńeńa
pńaczj wńon 40 ńy.** jeńotńiwe ċńińiļa ńo ńo
4 ńy pńeńeńawaju.

Bomhaj Bóh!

Cižko 20.
22. meje.

Létnik 2.
1892.

Šerbske nježelske kopjenka.

Wudawaju šo kóždu hobotu w Šmolerzej knižicšiczejni w Budyščinje a šu tam doštač ša šchwórtlétnu pšchedplatu 40 np.

Rogate.

Šakuba 1, 22: „Budžeje čzinjerjo teho šłowa a niž jeno poškucharjo, š kotrnyž wy šo hami šebaceže.“

To je džiwna njewšedna rěč. Wy rěčimy hewat wo wěrjenju šłowa, wo čzinjenju štuftow; japoschotlow rěči wo čzinjenju šłowa. Wón po tajkim nima š tymi ničo čzinieč, kotřiž našč text pšcheměnišchi praja: „Šcho pomha kemschitšodjenje? Njehodži šo Bóhu runje tak derje je štuftami powołanja škuzieč abo w šiwórbje šo k njemu modlicę? Prawje čzinieč — to je ta najšpěcha nabožina“. Šdže praji šwjaty Šakub tajte něšto š jenej šybu? Na wopat, hdyž wón praji: „Budžeje čzinjerjo teho šłowa“, dha šo prašchamy: Šak dha móže čłowječ šłowa čzinieč, hdyž jo š zyta šyčchal njeje? Na Šakuba šo wóni powołac njemóže; pšchetow wón je runje prjedy naščeho texta praji: „Wšmice to šłowo horje š čzičej myšlu, kotrež je do waš ščezepjene a móže wašče dušče šbožne čzinieč“. Wože šłowo je w ščezepjizanju kaž rošlina. Šwjaty Šakub widži móht rjez w wutrobje ščezepjizana šymjenjowne šornjato Wožeho šłowa šščezepjene a ššabdzene, widži šo forjenje bjez a wot tam zyščiztu wošobu pšchězahnucę a pšcherošę. Mošče horje do šłowy jako pšnacze, š erta wón jako wušnacze, š rukow wón jako dobre štufti, š nohow wón jako šhodjenje w šwěte. Pšchezo je to šłowo, tón škrystuš w šłowie, kotrež ščezepjizana pšchězehnje a w nim šo šewi. Zyle ščezepjizanje žiwjenje je Šakubej tón ščtal, kotrnyž je šłowo w ščezepjizanju do byto, rošlina, kotrnyž je nješęšči šahrodnik šabzič, kotrež

forjen je ššchjenje šłowa, kotrež ščtomik je čzinjenje šłowa a kotrež ššob je šawoštace w nim.

W ščodnym štuftu leži wěšte potajštwó. Prjedy čzinjenja šteji čłowječ pšchod powošęžu wšchelatich móžnow: Dyrbju jo čzinieč, abo dyrbju šo jeho woštajęč? Wam to čzinieč abo tamne? Pšchęš štuft čzini wón wšchém móžnowtam tónz a poštaji něšto woprawdžite. Štuft pšchęškadži šnutškowne do šwontowneho, to njewidomne do widomneho. To čłowječ jara derje čzije, šo pšchęš štuft hebi wóčjenje do hotyč myšlicęšłow a do njewěštych prjódšowacow wotręšnje. Tcho dla tak hušto čzata a šhaba, tón štuft čzinieč, to wóčęto wutorbnyč, kotrež je jemu š pohóřščenjom, a tu ruktu wotrubač, kotrnyž jemu šabžewa, to rěla bješ pšchirunanja prajene: Wotpošęzičę, ščtož nam w duchownym žiwjenju šabžewa, a byrmej by šo nam tak šube a nišne šbako, kaž wóčęto a ruka. Šabželi šo pał Wožemu Dušęj, čłowječta k štuftęj nuczičę, dha je jemu tón štuft kaž šhorjo a tročel do predta na wódržimnje. Pšchetow ščže čzinjenje šłowa jeho wobtworjedi na pšnatym a wobeněžnym puczu a wobošaci wěru, a ščodny wopow, w šubšęzi pšchijęšęnu, šwajšuje twerjedišo na wultu wěž Wožeho ščaleštwá.

Šdhyž wučęznizny šwoje šyčę a šłowne měšto wopuššęčędhu a ša Šeššššom džęhu na jeho wóštatje, dha buchu čzinjerjo štufta a niž jenož poškucharjo, a tuta tročel wěšče wažna ša jich žyle žiwjenje. Šako Luther bamžowju šatamazju šit šjawnje špaki, dha de to štuft, kotrnyž jemu wóčjenje pod bamža wotręšny a reformaziju pšchod šhnišym měrom š bamžštwom wobarowata, štuft,

kotrzj jemu wjele cštetpjenja pšhjinješe f nutšta a f wonka, ale štut, kotrzj jeho na pšnatym pučzu wobtuwerdži a jeho šmuckstowije nuczeše, na prawym pučzu dale kšodžic. Kšcheležijan, kotrzj je w prawym cšahu cšderjenju Ducha a napominanju słowa poškudny, kotrzj go njehanubuje swojeho knješa pšnuacž a fa swojeho knješa woprowacž, je pobožny tamnemu šchróbtemu lóžnikrej, kotrzj je swojimi lóžkami na zuše pšchibrojhi pšhjinjewšchi lóžke sady šo špali a tak swojich wojašow nuczeše, kraj dobocž. K taj- femu cžinjenju słowa, f tajkej poškudničeži wery cže Boži Duch naš honičž. *Requate*, „proščaje“ wo tutón nowy Duch!

W Strašburku na našepjad,

abo

Wšoh ma špochi dobre, cžowjež hušo džiwne myše.

Na herštili wot A. Škr.

(Šłóženje.)

Wšcheželjo, bjes tym, to cži jowle tole powjedancžto wupowje- dach, je šo cži šwadno šelbato, kaž byla cži tale wěž hjožo šnata, kaž byt hi hjožo nježbje powjedancž štjuchadž?

Wštožno to byto. Wo šejnime lóžkeji a žakofcži špěwa šo nam we wštyhm starym špěwecžu, kiz ma šo tajšite:

Šwěrna lubošč.

Tšjódž woještich jěšnitow popadžedu, A do jastwa wišitlich jich wotwědžedu, Bjes hubnarja džežu cži wobohi. Aš jaškje jim beču wšče hlošy, Kiz hewat šej jašpěwacž.

We Strašburku po mojcje stupali šu. Šlej, toho tam na dobo wuškabacu? Bě holicžka młoda wšča, rjana, Kaž wona, niz njebe tu žana: „Dži holicžka, pročaj ty ja naš wščedž!“

Ta holicžka je pohladta wofoto šo, We wutrobje je ju wšchu šabolitko. Duž f wšchšchemu hyljujo džešče. Aš, jara jej pšakacž šo cžyškje, Šduž wuškłada wšchščeho dom.

„Pšhincž Wšoh! knjes wšchšchi, haj pšhincž tu Wšoh f wam, Š ponašaje Wožeda wobohim wšchem nam! Za prochu waš pšchi wišitlich hwyatycz: Aš, wupušcžicje wšchšich štjoch jatycz, Mój najlubšči bjes nimi je.“

„Aš džowcžicžka luba, wšča wurudžena, Duch šajatycz njemóžu cži wupušcžicž ja. Šamjerez durbja cži wšchšty tšjo wumrjecž, Šej kralestwo Woje tam namrjecž. Šdžez bydli našč Wšoh a našč knjes!“

Ta holicžka šo wuškłada wofoto šo, We wutrobje je ju wšchu šabolitko, Šduž wot wšchšchoh' hyljujo džešče. — Cžim hójre jej pšakacž šo cžyškje, Šduž wuškłada šajatycz dom.

„Mój luby, ach luby mój najdrožšiči, Cži ničto wjaž' njem'je n'el' wupomšacžiči. Wy jecž tšjo durbicje wumrjecž, Šej kralestwo Woje tam namrjecž, Šdžez bydli našč Wšoh a našč knjes.“

Šcho wuczeže wona šej je šchózuščka? To tošchšika fa njoh' bč hneš-beušchšika: „Tu wšni šej, ty luby mój rjana, Cži runja nje' na hweče žann, Šej do rowa šošu ju wšni!“

Šcho šcžeže wón je swojoj' porščicža? Tu rjuncža, — bč hweka a je šlota wšča: „Tu wšni šej, ty lubšička rjana, M' lubšča nje' na hweče žana, Tu wšni šej na dopomnječe!“

„Šcho šcžeža f pjerščacžnikom twojim ja nč? Šduž wupušcžicž durbicł mje, wupušcžicž hweč?“ „Aš donješ šej domoj jón, luba, Wšch hweč je cži wot naju šluba. Donž pšchi Wšoh njebudžemoj!“

Tež wo tamym wobohim woječtu, kiz w Strašburku wonta na poškubničacu pod pškom w swojim rowje ležo spi, špěwaja šebi našč młodži, — hólžy kaž šowj — w lečje po wječeri wonta na wšy swoj špěwčiz. Šwadno jón ham po wječeri nježbje štjuchal wot nich špěwacž. — Aš, wón cži tajki šrudny šlinczi, ale je pšbla tajki pobožny a potny poddaca do Wožeje wole, šo šo lóždemu šloto kamenu pšacže, šduž jón laškšichi toho špěwacž, kaž byt štjuchal cžlowjeta žakofcži pšacžiz, kiz durbt wobohi do cžaha je hweka wuńič, šotremuž paš go hšicže tak prawje njeleže hwečej Wojmje projicž, kiz paš tola štjofštny wšchemu temu, šchož je Wšoh na njeho dopušcžicž. Napšchecjo dje, kaž njebojaštiny wojač. Tótle špěwčiz špěwa šo tajšite:

Wšohi woječk.

We Strašburku na našepjad,	A rano wofot' dječpacžich
Taw žakofcžicž ja šapocjad,	Mje štajidž pšchd woještich,
Duž štjuchach štjertuchł mu-	Wetprowčžiz durbjach kóždemu,
	(špěwacž,
A dom cžyžch, řetu pšchepłowacž,	Tež wot nich doštacž swoju
— Dom nještjindžech,	(šluba.)
	— Ša cžekanje.

We nozy šu mje pobjabli, Kiz moji towarščicjo šcže, Wšchoh' wofreho mje wotwjedli, Dženš pšobenioj' mje widžicje. Š tei' woby wuškšeneho, Ton pastyřicž bč mi nacšinit, Dom f wšchšchemu ja jateho. Šoh' špěwčiz mje wšcheho šabšahnit, — Kóžž šo mnu je. — Ton jeho špěwčiz.

O Wožo, Knjeze njeještli, Šej moju duškta f šebi wšni, Šaj wšni mje wobohoh' do njebež, Za wěcžny twój — a ty mój knjes. — Šponi na mnje, šponi!

To wšchł jemu f wutrobu pobjedjemo a cžinimy šebi wšchšty dobnu nadžitu, šo je šo jemu wobohemu wšcho f Woža doškato, ale cžemy šebi pšbla wšchšty kami je wšchšeho, šchož je jeho pobjedžič, tule wuščžju wšacž:

Šwěmč ma hušo džiwne myše, Wšoh paš špochi dobre myše.

Proščicje a wam budje date.

Pščas žyfe lečo bėšče deščacžitny cžaj, hačž njene beču šo wšchšty na cžopje šłóncžito šo doškej, frutej šynje wješelili. Šhubži, štjori a šlabi, ratar, wšchšty beču šebi žabali, šo by rjane lečo pšchšichito a naito bč lečo pšchšichito — ale niz tajše, kaškej by jim wšane byto; — porošto rjana, šajny džen, hewat bjes pšchšacžka paš deščacžit paš mrocžne njeho. Šsynowcž žně tu beču a trawa wotšycžena na kulach ležecže a šduž bėšče pšchi šamym huda, nowy deščacžit pšchšicže a ludžo beču šo šašo pšodarmo pšozowali. Tež žitnyam žnjam f bojoščju napšchecžino šlabacu a beču w wuštkej starošcži.

W tulny lečeje pšchšindžechu nětoštji na pučkowanjnu do Tiroštjeje a wofkadnu nětoštre dnj w malej wježzi. Duž widžacu jednu džen, šo šo we wšchšch domach na hweđežn htujo, šo wenzj a pletwy wja. Duž šo starec macžerči woprašacžacu, šotcaž tež šwój wěncžiz wjeleže: „Še dža duž je hwyaty džen?“ (Wšy šo džimacž njemóžemo, šo šo tak pšacžacž, pšchšotč woni beču ewanğeljaz a težo bla wweđežn njemóžacu, hačž šotboljaz tamnje kražim hnanu džen jeneho hwyateho hwyecžja abo šcho?)

Ta stara macžerča wotmolwi: „Tajki prawy hwyaty džen wšchł njeje, ale woni cžebža je wšchšch wšoh pšobřicž hčž beatra Kšlawšča, šo hčwymy rjencže wjedro doškati.“

A woprašedž na druhi džen hibačje šo wulki cžah f žyřkwoe won, wšchšty beču w nješčeljej pšchšiczej džařce — pšebu džečiči f štjofšojemi a štjizjemi, potom mužojo a žony; je wšchšch šotow

Bo lud k temu cjahej pšchiba, tak so bē cjaš dohki, hdyž bo horje k tej hōzjary wjelede, hdyž papafka swjateho Klawidra stjelede. Zeho fočje bēhu pšched woltarjow wustajane. Tam ho wšchaleke modlitwy wuspomachu w tej nabizji, so može swjaty Klawidh bruhe wjebro pōščak. „Swjaty Klawidh je swoje wōze hūbenje cjinil“, nēlotre dny po tym nēdoty i towarštwu praji, dolež ko pšchego a pšchego bahu delajčij djelede. A wōn bēdaje swoju wōz wopravdže hūbenje cjinil, ale možečde dha wōn ju lepeje cjinje. Sdy by tamny lub, radicho hačej k swjatomu Klawidhej cjaheje, ho stupil pšched swojeho Woha — by wōn wēčjeje lepišchego nashonjenja cjinil. Ale hōyž dže lud k mornym fočejam hieč a na nje swoje modlitwy šlowozac, i woltak dže pomoz pšchitje? Za heči myšlu, hōyž by tamny Klawidh tamny cjaš widaj dži, by wōn tež prajil: „Niz je mni! Ze jezbj Woha a jedun hrēwilt hjez Wohom k zjowjetam, cjałowje Jezus Khryštus, našč škoznil! Senož ištōž ho k njemu woča, budje wuščitčany!“

Za prajčej njemōžny, w kotryn lēčeje šu tamni Tirołsyz k swojemu swjatomu cjašnyli, so bdyhu jehō wo lepišče wjebro pōščyl — ale ja heči myšlu, my budječe wchtjazy prajčej: tajše wjebro hmy sončde lēto rumje pola naš mē. Šej to bēčje hūbenje a traba lēčeje, dēčija mejadym hačej do hūteje wole dolež a soto pšchego je ištērchy njebjež papafke. A nadizja thudych w lamicjena; bērny bo njeradzichu, nēlotry i bojočju a je staročju hmytlem cjahej napredčimōžny djelede. A wopravdže ho šo, taž by njehado jone tajše dobre lēto wjazj pšchitje, wo kotrych našej wōtožjo pomjedaja. A ištō dha našiji ludjo prajachu w tych hūbenjnych lētach? Najwjazj jih mōrtolstaje abo jašofčejšeje, taž by jih njejaškūene njebože potirčedji, druyi mudromadhu, na cjin to leži. To wšchalekat pšchipadam minu dawacu a na to njemyščak, ištōž je wopravdže wina teho, so je tašč pšchitčjo. Wōn je hūbenje cjaš — ho hušo praji, ale wopravdžja dha ho tež cjomjeleto: hmy dha tež my dobri w tym hūbenjnym cjašu. Wšahōžom drubdže ludžo po rabu bēžja w nušč, taž tamni Tirołsyz k mornemu swjatomu — to ho na hwoj roloj, na tnihi nashonjenych spuščejeja — ale tam njehadba po pomoz hieč, i woltak može jenož pšchitje. Našč lud dyrbi jašo bo wobrocitčej k temu jinemu Wohu a jehō nutnjeje pōbryčej; pšchetōž wōt njebo hameho pšchitje wchtitō radjenje; wōn djezji zjib hūwēt w swojej ruzy je wchtimē dobrymi a štuni mozani. Nēgate rēfa našča djenbrnišča njeđela, to je pšchetōjene: proščaje. Wot tuteje njeđeje ho na pšchitak w Saksej zrwini mošebita modlitwa ja hmy woltach na polach do zrwineje modlitwy woltantje. Sdy by tola ta njeđeja byla wopravdžita njeđeja rogate, hdyž jo našč lud šjednočej a k swojemu Wohu ho pšchitbiži i nutnjeje modlitwe: „My hmy ištēčijli a pōschitilny ho pod twoju moznu ruku. Wubz nam hūbnaj! Wchtitō cjaša na tebe, jo by, Knježe, nam jedž dač. Hdyž ty nam dawajš, šberamy my; hdyž ty swoju ruku wotewrišč, dha budžemy i dobrym naučejeni; pšchetōž ty cjinišč, jo trawa ja štot ročje a jito ludžōj k wužitju, so by thjēb se temje wuweje!“ — haj hdyž by našč lud tašč so modlitč djež, dha može teho wēty byč, jo tōn Knjež swoju ruku wotewri a jo budže nalche hūly je hlōnczjnym hūwētom a dēščezimōj w pramym cjašu johnowac; pšchetōž wōn je blisko wchtitim, kiž ho k njemu wočaju, wchtitim, kiž ho wopravdže k njemu wočaju. Wōn cjinj po woli tych, kiž ho jehō boja, a hstijdji jih wōtanie a pōmha jim.

My budžeče hnanō prajčej, lubi Eserbio, to hmy tola pšchego cjinil, my hmy njeđeju te mšči jači a ho modlitil, taž ko hieščezjjanom jaleši. E radočim wchtak može ho wušnacj: Eserbia hieščje swojeho Woha ptyaju a ho k njemu modla — ale tola ruku na wutrobu pōtožmy: njeje ta iwjerčdnōšč a pōtočjnosč, kotraž nimate wchtitim w našchim cjašu pšchiwipuje, tež nošč japičimnko. Tōn pšalmista praji, so je tōn Knjež blisko tyn, kiž ho wopravdže k njemu wočaju. Naščā modlitwa dyrbi ho i wutrobu štoč, jo by tež Wōžu wutrobu heči dohča a jehō hmitnočje ho k nam pšchitilisa. Hōyž tač njeđeju do lubca Wōžič domow w našchim Eserbach šlowam, wižajmy je počne femščerjow, ale hdy bydym ho pšacheli, tač wjele dha je wopravdže nutrych, kiž imēja johnowanje wot swojeje modlitwy w Wōjim domje, njeby jih tač wjele wostako. Wo mužu ho nam powječa, kotraž, taž hūto bēčje ho po swojej wuškli nutnjeje modlit, worjech do ištje pōtož, so by wjedajš, tač hušo je ho modlit. Zato meječeje wjele worjedow hromōdaje a bēčje šam na to horby, wōn hlōš wuščitčaja, jo dyrbi te worjechi swočimječ, so by wjedajš, tač hušo je ho nutnjeje modlit a ho jehō modlitwa

Wohu špōdobała. Wōn woczinječeje te worjedji a bješ mimi jeničij namafa, kotrežō jadro bēčje hieščje na pōtožju dobre; te druhe bēču wchtitje čjerne a čjorne. To naš wučej, so njemēmny Wohu minu dawacj, hōyž nalche modlitwy hūnbom njewuščitčji — ale heči hantym, jo ho prawje modlitli nječjmy. Š zjbej wutrobu hwoje počne domēčenje w Jezusu Khryštuku na Woha štajiwitji dyrbimy jehō pōbryčej, so by johnuju swoju ruku wjele naščim šahonow djezjal a ho radičj dač štutej naščim ručow — potom budže tōn Knjež jašo dobre lēta dač a my budžemy hwalitčej a špewacj wēčj i psalmistom: „Ty trōwješč to lēto i twojeje dobročimōžcu a twoje štopj kapaju i tučnōščju. Dohy hu je žitom pšchitute, jo ludžo ho šraduja a špewaju. Nalche tuty hu počne a wudawaju jene po druhim, ištōž k jimočej hstij, jo žana ištōba, ani trōdanie, ani štōrba na naščim hačah njeje. Derje temu ludu, kotremuž ho tač dje; haj derje temu ludu, kotrežō tōn Knjež jehō Wōh je.“ Wjech ho na naščim luhym herštim lubu dopjelni: „Prōštwā praweho wjele šamōje, hdyž špawna je.“

Roščlad w našchim cjašu.

Šhežor a šhežorka šaj šandženy thdžen w Šchēczjējine pobhyoi a ho tam i wultim čješčem pšchitajō. Wchtēčate paraby, wobhadrowanje škozništwā a jedōw šož rečjow počne hōčejim wupeljichju tōn cjaš, na cjož ho šhežorka šašo do Wōsādama wročej, šhežor pak do Danziga dale jewičji ho tam i pobomneje šwjatocznočju wōita.

Šhežorstwomy šanzler, hrabja Capriwi, ho tele dny i Karlowicz Warow (Rarischad) jašo do Wōrtima a — ištōž je wōzrijdje — teš do šajstojntwa wročej. Zeho štrōwōčej je jara dobra; mo tym ho wjazj njerēčej, so je hūbzjō štupi.

Wječh Wismarkow hyn, hrabja Herbert Wismark, je ho i awštrijstej hradinju Margaretu Hōpōfēz hūbivil, i cjemuz je imoj tež nēmisti šhežor šboje pščač. Mōžno, jo Herbert Wismark jašo do hūbzjō nēmisthe šhežorkitwa štupi. Wōn je k temu hotowy, jeli to šhežor a jehō nam wječh Wismark ho šjednataj.

Pšdēščehnjeneje pōščik dješčacjōrjow i wuščje Pōščke do nanejēčorneje Prusseje je, tač Šchlehnle nowiny pšaju, lētha jara wultē. Dolež šu ho tučji wušč dješčacjōrjō jara štmani a dješčaw wopostajali, ho woni wot wultič hūlerjow rad pšchitmoju. W pōšlebnich dnjach pšchijēdžecu zjite čjzjōdy, so bdyhu wōbjeje w Warienburgtej a Dirchauftej dolinje dječo dostali.

W Awštrijstej dyrbja ho bōrty nowe pienjelij šawječej. Na mēsto šchēpnata frōna štupi, totraž ho do 100 hellerow (pienjelje) dječi. Štote pienjelij ho po 10 a 20 frōnach wudječaja. Najwjetšji cjaš wchtal je k temu, pšchetōž dotalne awštrijste pienjelij wopravdže, tač Njenz praji, „Schund“. Mōžestč tam dyščat poŋny frajzjorjow a listnu tošču potnu papjerow mēč, a tola thudy thadla dyčj.

W Šprecajnstim duchownym šajstojntwje je ho pšchegemneje štato. Ša wōweho šararja hu njemuzjč j. šarči wšar Malink i Rholna pošojanje. Dotalni Šprecajnsti šarči wšar Wreught meječeje ho jato šarči šajstupni — Wōhuzel je hōbmočjom wšchalečij šajstojntijč pienjelow — thubit, hdyč? njemē ničto. Šamolwitlje rēba fōr našchego šopješta, k šarar dr. Sella-Štrejbanitji, je ho k pōšpljenju hwojeje jara šradjenje štrōwōčeje na wōšom njeđeł do kupjelow podat. Wōš tōn Knjež daj jemu tam nomafacj, ištōž pyta!

Čitaj w swojej bibliji!

Čieho dha tač wjele hieščezjjanow tač šrubnych, jo mōhjo jih wiertō k temi cjiščezčej, wchtō hōzōji? Čieho dha? — Wōni budawneje zyruby njamaju. Wchtetōž my hmy tač make dječej; wjele nāščēbneje zyruby i Wōžeho štowa hmy my tač dječej bješ močēročny mōla.

Za inaju wjele ludji, kiž ho kōždy djezi raju modla, ale i bibiju tola nič šrubnje steji; — wōni ju hnanō njeđeju wopōščju do ruki wołnu a do njeje pōbladnu, ale potom — potom šapōcznu ngučej a bōrty šmōreča.

Woblitč dyrbich ho wchtēdjenje a rady, ale ja njemērju, jo može modlenie prawe modlenie byč bjez Wōžeho štowa. Za može ho haffe prawje modlitč, hdyž hješ na jene tych štubjenjow teho Knjeja pomjēšlu. Hōyž my w šwjatym pišunje čitčamy, haffe tač prawje šajejemy, ištō nam pōbradžuje; my pōnajemy,

Ńhto dyrbjeŃi być a męc a głóđ a łacnoŃeć nam po tym pŃhniđe.

Bibljia a mođlitwa, mođlitwa a bibljia — tej dwę naŃ do przeda pŃchniejeŃete. S jennym kamym pał njeđide. Sta a tawipaty kŃŃeŃcŃijanow hu je swojim cłomitow swojeho Ńnustowneho żywjenja djeńŃa biŃŃeje na tym kamym bleszku, hđeć bechu pŃŃed dŃeŃacŃ, dwaćcyć, tŃjacyć lęłami. Zene teju dweju jim pobracuje. NaŃŃi wózoju bechu Ńnacy i w swoju bibljij; wo druŃe węzy Ńo mjenje haćy w staroŃu; teho dla bechu jim teź druŃe duchowne mozy date. My ja wiđem beħamy, do wiŃŃeħy nowinow noŃ tykamy, Ńo duħamy tola teź ju wiŃŃito Ńhonili, Ńhtoź je Ńo hđe Ńtało. Ale ta tŃiħa, w toteź je nam pucŃ i wózoju ja cħaħ a węcnoŃećy poŃaħan, teji w dobrej Ńtmoi abo bjeŃ dŃećożymy ŃħuŃŃimi tŃiħemi.

Bibljij jenoź pŃŃećitacŃ, to ģamo wjele njepomħa. Ale w Ńwajatym piŃimje wtaćŃ, teħybowacŃ na Woje Ńtowo, ģebi ģwęcđeħmja Woje bliźe wobħladacŃ. Duħito ludjo praħa, Ńo jim to wjozy wuħitŃa pŃchnieje, hđyż w natwarajozych tŃiħach ćitaja, abo predowanje ģħiħŃa, haćy hđyż w bibljij ćitaja. Wo pał wot teho pŃhniđe, Ńo woni njepytaju w Ńwajatym piŃimje.

My wem, Ńo ģu w morju kraħne parole a Ńo ćji, tŃź ģo pobnurdaje, je herje pŃchnieħu. Ale Ńhtyż by ģyħł wodu wotećerpacŃ, ani parole namaħał njeħy. Wodať ģo se Ńprawnej mođlitwym nutŃ do Ńwajateho piŃima, a ty buďeħŃy namaħacŃ, Ńhtyź teħje boħateħo, wjeħeteħo a Ńwoźneħo ćjini.

Wyħoti tħerłusŃ Salomonowy w ģerbŃŃich tħerłusŃach

3

Staw 1, 3.

Wdęħe ģon, Ńo Ńħiħł by ģo te mni? So ģebi trał wyħoti NŃŃu dźowlu wuħiwoli? — Wutroħa ģo ģori we mni, So moħŃ tŃiħu luboŃeć te mni, DŃaħny tħerłusŃ ģiewam ćji!

Twoja ģnada myħle pŃħetcoźuje! Do njeje ģo ponurju, WjeŃŃonćmje ju wuħtaju; Duħħa tħerłusħe ģanowħuje, Twoje dary wopomnijuje; S nimi pŃħŃiħŃ njewjeħtu.

S noħomaj ćji s ģorzym poźadanjom Węħach wuħtaju Ńrudħena; Ale ģħaj! duź Ńbęħnjena S nawoźeniħim poħwatanjom, S najħorźiħim ludowanjom S tebi nutŃ buď wjeďħena.

WŃħitke Ńħuďiħu ģo dałotojeće, Wot jemje buď Ńbęħnjena A we duħu Ńħorħnjena Tam do kraħnej wyħotojeće, Hđeź wot teħje do węcnoŃeće Njeħebu wjaź dŃełena.

Węcny tralo! s wuħtej wŃeħomozu Twoja ruħa dŃeŃŃonćna WŃħitke ģwęty wopŃiħima — D, ja wocŃi wotwobuďeħa, So nje myħle njewopuďeħa TŃajete dla lubojeće.

Ćħerubimy wŃħiħty pŃħiħtywaju, Hđyż wón s nimi ręcęće ģħe, Wobłićeħo ģeģ polownje; Wę pał Ńtajnje naħyćzaja Teħo Ńtowo, wuħorħuja Męħta ģuda ģmiłenje.

Stupi dele wón — da mi ģo Ńbęħnyć? — Ja Ńo proajic njemoju — ĢŃręħħa w lutym bŃħŃęħenju ģħwacħe wŃħitħeho ģo ģimnyć A ģo jemu na tŃin ģynęć, ĢŃręħħacŃ tadobę njeħeħtu.

Nuzy pozoźiħ do jeħo ranow, Ģtowo jemu t wutroħje — Do ģo ģħoħnyħ Ńbęħnojeće. Njepomniħ wjaź wuħłatanjom, Męħach na dołeź troħŃtanowanjom, Wjaź lóħty njeħeħte.

Słowo jenoħo dŃećca.

Bur Mertyn swoju rolu dŃełŃaħe, a jeħo najħtarħi ģyn toħjom wodojeće; tón bóćeće bórly teju toħjom wuħonjowŃe, bórly ja woteħŃu Ńeħe, bórly tŃiħud polbeħe, bórly ģo ja wronami a ŃħŃorħami wuħładny, toteź do łóħjeje nowicje wóħe bęħaħu, Ńo byħu do brucŃi a macŃki jeħberale. Na doħo do dŃećożu zħu tħwitu Ńmęrom póħa dŃe, potom pał wóħje ławoħa, mo ģimż bę runje myħtlo: „Ćźernje a wóħty dyrbi ćji ta rola njelŃi!”

Naħ ģaneħo ŃwocŃiħa na to njewotmoħi, ale Ńnustownje ģo wón ģaŃroźi, a wón ģo na wŃħitke te ćħeħe nakłbđewne ģnienje wóħy dopomni, toteź ģiħo bechu ģo woi wjele lę ģem do jeħo broħnjow wóħje; wón ģebi dęħħa pŃeni tŃoć na to pomyħł, tať dobroćimyj a Ńħeģęħiromy tola Wóħ je, Ńo je wón na jeħo rołi tať malo ćźernjam a wóħtam rołeć dał, wón na to myħł, Ńo je ģo wón po pronom ja wŃħo to ģohnowanje malo dŃałowacŃ; — wot dęħħniħŃeħo pał dyrbi ģiħał bęć. Tam póħa je wóħręď, toteź tħoremu roboćonaj ģiħuħa, tón ģħe wón lęħa ģobu ŃworacŃ a wóħęć. Ģźernje a wóħty tam njewęħħa wjazy rołeć, tať doħo haćy je wón ģim, bur Mertyn. Zať je ģebi teħdu na Ńwojeģ rołi pŃħeħmyħł, tať je ģebi ģtowo Woje i erħa Ńwojeħo dŃećca wuħładł! Je wón to ģamo prawje wuħoźł, luby ćitajęo? — M—.

S wopomnjenju Ńa wopizow.

Ćħtýź ģħe wobje wobaracŃ, dyrbi ģoħta ŃaťwacŃ. DŃeło a ŃdęħŃimwoleć Ńej najłępyħej lękarzej, pŃeni wuħitjeħuje appetit ćjini prawje wóħneħo, druħi wobara pŃeħd njepoźęħimwoźcu. WŃħi pŃenęj tħłeħny tŃiħta, pŃiħi druħej ław, a pŃiħi tħećęj ģwimjo, praji japanŃŃe wŃħiħtowo.

Wđ wjazy ģo w tħoħje nje, haćy w morju.

ħiħi ćjłowel je, Ńwóħnajęħ na troħajim; t pŃenjemu: roŃħnęwoj jeħo; t druħemu: wopoj jeħo; t tħećemmu: dŃeł s nim ģerbŃtowo.

Wogate.

Njeħęła	4. Wóħj. 6, 22—27.	Wiatm 116.
Póħđęła	Jan. 3, 1—15.	ħom. 11, 33—36.
Wutora	Wap. Ńf. 4, 1—22.	Wiatm 104.
ĢŃręħħa	Wap. Ńf. 4, 23—47.	ħaf. 1, 1—15.
Ģħwóħręt	Wap. Ńf. 5, 1—16.	ħaf. 1, 16—27.
Wiat	Wap. Ńf. 5, 17—42.	ħaf. 2.
Ģśobota	Wap. Ńf. 6, 1—15.	ħaf. 3.

„Womħaj Wóħy” je wot nęħka niź jenoźy pŃħe łnjesow duchownych, ale teź we wŃħeħŃ pŃħe-
dawaŃnjach „Ģserb. Rowin” na wŃħach a
w DudyŃħinje doŃtać. Na Ńħtw óręć lęta
płacŃi wón 40 up., jenotliwe ćħiħka ģo po
4 up. pŃħeďawaju.

Womhaj Bóh!

Czyſto 11.
29. meje.

Létnik 2.
1892.

Serbske nježelſke łopjenka.

Wubawaju ſo kózdu hobotu w Esmolelejz kniſciſkiſczerni w Budyſhynie a ſu tam doſtač ſa ſchtwórtlétnu pſchedplatu 40 w.

Exaudi.

1 Pétra 4, 7. 8: „Blisko je pſchichot tónz wſchitſkich wézow. Teho dla budžeje ſtróſbi a wachujeſe t modlitwam.“

Bože ſpicže je nimo. Tón Knjes je horje ječ, ſ jaſnej trubu powitany wot jaubžſkich chorow horjelach, kotrež jemu napſchecziwo ſwéwachu: Kwaleny budž, kiž pſchidnje w mjenje teho Knjeſa, Gofjana we wyſokofczi! Ze jato dobywač krocził pſches njebeſka njebeſkow a je ſo hynił t prawizy mojeſtofcze we wyſokofczi. Na wolijowej horje pał, ſ wotkal bė t ſwojemu tronej pſchijel, džeſhtaj dwaj njebeſtaj pſhtaj w bėtej drafcze t tym ja nim hladazym wuozomnikam: „Wy Galiſejazy mužojo, ſchtu wy ſtejo do njebeſk hladacze? Tón Jeſuſ, kiž je wot waſ horje wſaty do njebeſk, budže tał pſchitcz, kaž jeho widžił ſeže t njebeſkam horje ſpicž. Wuczoimazy to ſ radofczu ſhtſcha a džeja dom do Zerufalema a czaſaju. Czaſaju na wuclęce ſwjateho Duſcha, kotrež na ſwjatozcimſtu ho ſta, a czaſaju na ſaſopſchidjenje Khrystuſhowe, kotrež na ſudnym dnju ho ſtanje. Jeſuſ je t nim pſchichot w ſwjatym Duſchu a je ſwoje ſtowo dopjelnił: „Na waſ nočnu ſwrotu wſtając, ja pſchidnu ſaſo t wam“, wón budže pſchitcz w ſwojej krahnofczi a budže ſwoje ſtowo dopjelnič: „Wótčeje, ja cžu, bđež je ſym, ſo buchu tež czi ſami pola mje buſi, kotrychž mi dał ſy“. Po tym, ſo bėchu ſwjateho Duſcha doſtali a bė ſo tak jich prenje czaſanje dopjelniło, ležeche jich zyle druſe kſcheczijanſte žiwjenje bjes Božim ſpicjom a Khrystuſhowym ſaſo-

pſchidženjom, bėchu jato czi, toſkiž na ſwojeho Knjeſa czaſaju.

Tak tež naſche kſcheczijanſte žiwjenje leži bjes Božim ſpicjom a Khrystuſhowym ſaſopſchidženjom, je ſo móhė rjez wulki exaudi — tydžen cziſilo. Snažemy wſchał ſwoje ſwjatti, hdyž tón Knjes t nam pſchidnje w ſwjatej kſchecziſy a nam ſwojeho Duſcha da a je pola naſ wſtał w ſwojom ſtowie. Tola pał czaſamy w wėrje a w luboſczi a w nabžiti, czaſamy na to, ſo jeho wobliče wſhladamy, czaſamy na nowe njebeſka a na nowu ſemju. Praſjež ſo ſwjate piſmo a tych woſebnych mužů Wožich a dječci Wožich nutſtach, budža czi wſchitzy wotmolowicž: „Wy nimamy tudy wobſtažneho meſta, ale to pſchichodne pytamy, ſmy czaſali na meſto, kotrež twjerdže ſaložene je, kotrehož twarz a ſtworiceł je Bóh. Hdyž pał ſo teho nabžijamy, ſchtu njewidžimy, dža jeho czaſamy w ſchepſtiwofczi.“ Ze domchžyce we wutrobje kſcheczijana, kotrež pod džełom a bėđenjom ſwontneho žiwjenja a pod ſabbatnymi ſchtundami ſwntſtonowneho žiwjenja, pod wjeſelom a rudženjom jow beltach niemjelczi, ale ſwoje ſkaidla žida hornjeje domijnje napſcheczo.

Š tajnemu ſmyhlenju naſcheje wutrobje, t tajnemu adventſtemu ſchtatkej naſcheho zyleho kſcheczijanſtra cže naſ tón japoſchtol pſchihotowacž, hdyž naſ dženſa dopomni: „Blisko je pſchichot tónz wſchitſkich wézow. Tón Knjes je blisko. Teho dla budžeje ſtróſbi a wachujeſe t modlitwam.“ Dwe wėzy pał durbitej prjedy hičž a ſo rosiwcz, a dokonječ, prjedy hačž tón Knjes pſchidnje. Za jena je předowanje teho ewangeliona na wſchėm ſwėdže.

Na dnju Bozeho spicija, hody so ton Knjes vot muczomnikow rozsohnowa, je won prucik: „Dizeje po wshem swecze a muczeje wshittich ludzi a predujeje to ewangelion wshemu stworjenju!“ Ton Knjes nochje saho pschitich, doniz tuta pschitafnja njeje dopletnjena, a hacz runjez netj je ho wobnonacnje stow let minylo a milijonom wohanow to ewangelion je pschidowjedane, dha wshat hshicze druhe milijony w nozy a w smjertnym stobdu hebza, k kotrymz ewangelion ho hshicze dobylo njeje. W tutej myshli je ton stukt swjateho missionista wazny pofatj na swetnym fegerje, pschetoz ton Knjes praji: „To ewangelion vot teho kraletwa budje predowane po wshem swecze i wobshwedzenju wshittim ludjom, a tebyu budze ton konz pschitich.“ Druhi kradj je rozwicze a framjenje antikshesztianstwa. Ton Knjes je praji: „Njehz woboje (njerjad a pschizja) hromadje roljez hacz do jnyow“, a Banol praji: „Njedajeje ho na zane wajshnje nikomu sawjesez, pschetoz dzeni Khrystufowy njeprschidze, kiba so prjedy to wotwunjenje ho stajne a shjenjenu budze ton czlowiej tyh hrechow a to dzejow teho skazjenja, kiz je pschesztinik a ho pofsheba wshje wshittitelo, tomuz Boh a Boza kusba rclaju“. Jow masch ton druhi pofatj na wulkim swetnym fegerje. Derje temu czlowjeje, kiz ho na tuton feget wshitej a pschego we, tak wjele je na czahu a w tym swojim czahu wopomni, schto ho k jeho merej hodzi!

Wod hnehom sakhowany.
Wokenzy hu wshc selacijane.

Pscheczeło, woj netle Bobu so wnu do mehta na hrehju. Haja sama je tom trochu wulka a zimjena w njei runje wjele njeje. Sforo wshc shchiti tu w njei hu shudobice, male a niste, wshc po jnym shohu, nimalo tozda i shetro koncijotitumi wshilemi; netore not nich hu tuš rjentche a wshidnise, a schtoz je na nich drjemjone, je i pibanej barbu wobarbajene. E wjeticha tam wocho jeno shudy djewaty lud bytu; — tute gorbaty trawczil, tamle shrony shewczil, tamle muz, kiz ja ludzi drjemjany dzeła, a wshc wshcho hshicze toshcho shudho lubzita. Najriehche domle je tam towarjez. Do kameje towarne du i shcero burje, so wshli ludjo i loska i fonimi do njeje, hody chzejba hebi je dacz wobkocacz. W towarne je laby w tucje wshobalacz duchowu, bole w predhu nafoso. Shoz wshtr je swojim towarfikm na nakowje towa, a wobarj s banorom na tole jahle jeleto fowatoj, tebyu tam te shcrt wofoło njeju jeno tak letaju, djeczota je hshodstwa pak tam wofoło wjezotora wshc je swojimi jahnyumi kufelkami schtrichiti wjehele futaju. Haj, tafjele netcho je sa nje pschego woaaje wjehele.

Do wofawjeje i shwilemi tez dwi bolczaj pschidnischetje, ale duzy bedchje wobej saho i towarne do ludnym stocilej: to bedchje towarnejew djemaj, kotrejz jemu w domje wsho zohste djezo czimjehetje, pschtoz fowar je swudowjenu. Kowarjez rclaju Sanh Konezil a jehdo dzowkownaj Hanta a Marka. Wshc kamej towarne stehetje na zylej hahy najimjehda a najmizha shcheta. Lubzo behu hsho hsho praji: „Wshc czo-tezto wobn Konezilcz wshtr tute staru budku wjehuje? Tu durbjal wnu dacz swottorhacz, potom meš won prawe budhne meho sa wobfowanje a njetrybal hebi wjazy dacz fonej nuts do towarne dzowjez.“ Durje w teje budzy behu niste, na wobimaj wotomaj duri be wulke male wofo. Na duriacz a na wofoch njebz wjazy wjele barby wshczaj, a shcha be i wochom wshca wobroscjena. Wshche duri be wofo. W tym behu schlenzy jahne, laby nich behu beje, cziste jamelchti, a ptacja sheta tam wshahche, ale ptacz w njei jazdny wjazy njeb. Delnje wofo behu i wofejami wshc selacijane. Za stara mala shcheta be na shudu fofolch podobna, kiz je hwoje pierje wshc sehshubita a hebi showu hody shchidolchta satfuka.

Kowarjez Marka pschi woenje hebjo shchijehche. Wo pofnju, hdyz be je wshem hewalichim druhim djelom botowma, mejeche wshcho sa to hwoje shwile. Na hahy ho niz jenichti czlowiej njehalche pofalacz, pschetoz runje be kus hneha nalchto, a pschego hshicze tam hneh dzejche. Senoz wrobiki kame tam wofo letachu,

a stakadu i jeneje shchti na druhu a shchowajacu na ton hrofnu hneh, kiz be jim wshon jich me shahp, haj jim tez wshchju starolch wo jich kus lejimjenja nacimji.

Runje tam, hdez be ho Marka pschi woenje wshhnyta, mozeche wona wsho wshobalacz, schtoz ho na baby poba, haj hacz na heme torfobolch mozeche tam wona dohlabacz, hacz tam schto i wofo njebz, abo pchidi djeje hacz wozaje joho na shroz czahnu. W wofoje na dehy mejeche hwoje rjone piericiti stejo, myrtu a czernjowe male rozcijiti, a schtoz je tam hewal hshicze won rozi rjanelho wshobalacz. Samelchti be hebi wshc rjone natfaha a te behu hshicze wshc rjane beje, hacz runje je j non druhdy wjechor i trubti toshcho fara do jnyu napada.

Na stole pschi woenje hebjo hebi Marka tez i shwilemi duchum schuczju towarjeje, a jemu swewczil rjany, pchny kalcineja. Wobta pak hebi pschego sweru shchijehda a druhdy joho kus na hoku potumy. Ale tam wotach njebz dale netcho wshobalacz, hacz so hebi tam hohzy je hneba fultk czimjachu a i nimi jebnu do drugeho wjetachu, a hneha ho pschego wozaj dzejche. Dohjo ho je to wjechajche lubicz, hdyz hebi rudich joho nomy shewczil jaspewa a hebi pschego saho hwojz netj pilna dale shchijehche.

Zejna botra Hanka be wota hsez tym na kubi, — ta be hebi tam chjha schaty kuhchiz a be hebi hwoje pokhenje spowichaha, ale shhuncz je tam pschi tajfime hnehotny wjedrije nicjo njehalche, a duz be, taz moze hebi to tozda hama myshiczi, na to mjerfaza.

Na wona be Marka joho i wochom na hahu poblonhsta a shci, netle tu nedho hahu horje czehnie. Ale tat pomaku ton tola hwojejo noju, jemu po drugej shcha! Haj wshah, w hnehjo hu hubjenje dale troczj, a shetre wulke hremjeshlo ma na shobjeje tez; to pak je hebi do czorneje toze samalch a i wjeturdym rjemjenjom selapahat. W jenu razy pak ma hwoj twerdy teli, ale won so na njon prawje jara sepjora, taz byl wshon na smjercz mucziny. Wshje a blize ton muz pschiduje. Wschtr je wshczaj, kaffi je do wochom. Won je wshon shchey a pschurjemj a hlada shudny i wochjomaj teho wofoho ho, taz chjz hebi tu schto donamafacz. Czi hohzy, kiz tamle na hahy hrahafchu, hu ho wshchjny na beh wshhnyli a natrojniemu temu muzej dali nimo ho hicz.

Netle je tu ton muz pschi hamej kowatni. Won je stejo jamofat a hlada i tameho boka hahy dotho na tu malu shchju w hshobidwioje. Marka duri pschego na njeho hlabacz. Ton pak wshon shudny i wochom hlada, taz hchjz jaspafanacz. Netle preti pschch hohu dze, wofime hebi jelemju kfeat na duriacz do ruki a schkapnje ho i nim iti froczj. Wotom pofshaha, hacz jemu nichto njepshiduje wocjinicz. Ale niz nachto jemu napshczitwio njepshiduje. Wshn kroczel do sady stupi a i wochjomaj horje te horimn wofoam pohlada, hdez je tu schlenzy tafje jahne a te jawelchiti tafje beje a fawtjone horje, taz chjz hebi tam dwi imatej wochjz namafacz.

Za holczta pschi woenje je hebi wsho to wobtedjshowata. „Schto-tezto tonle muz je? Schto-tezto hebi won tam w tej shchajz pyta? Ach, luby Wozjo, ton moze ho tam dotho wo durje klapacz; tam jehi niz nichto wshcy njehahshchiti. — Wot jantjehche tshdenja jehje je tam ta shchja wshca prjoha, tebyu budhu jeine wofezny wshc selacijane.“ Marzy be teho wobohcho wuprozjehneho muzja jel. Wona do wofoa sabudha; dofelz chjzichde jeho hama na ho fedzbliwcho jezicicz — won na nju wshon shudny pohladna, taz chjz je rijez: „Ty wshah mi ta njehbz, foruz hebi jome pytom“, — a wona na to i showu a i ramjenjome tchjeje, taz chjzta jemu rjez: „Wshdo kwaranje czi wole nicjo njepomba; tam cje tola nichto njehshchiti.“ Ale tola ho ton muz saho i nowa pofnjeje wo durje klapacz, a to junu wshchjcho.

Netle hebi Marka wofo wocjini, niz runje taz, dofelz be jej jehdu rozcijotow a piercnotow jel, ale wona hebi hinal pombacz njewjedjehche. E wofofom won kutnywchiti wona na teho miza sawotca: „Zamlecjeje wam nichto wshcy njehshchiti. Za shcheta je na pschebani! Scho hebi tu pytaeze?“

Duz ton muz na nju i wulkimaj wochjomaj pohlabawshci jej pomocit praji, taz byho jemu cjehto padto, tole hwofotow wuprajicz: „Njehshchiti Dubina wozaj jome? Wona je swudowjena. Wshah je tola tale shcheta jeha byla?“

„Shdy pscheczeło“, jemu Marja na to praji, „haj wshah, bydlita je jome Dubina pschego, ale pohnelcu tshdenja rano je wona wumrjela a hrejdu pofpuknjny hmy ju shwofiti, — djehha pak je hjo joho pjat, — njehicze wo tym nicjo shoniti? Wby drje scje —“

Duž ho tón muž vschón do hromadki sašpnyj a težeše tam w hnyj na tolenjomyj, i hlowu na fantajnych durjach, a ta holčica, wšča naštrojana sašpnyha, so wón vschón i hlowom pšacej a stona.

Što byrbješe tu Marka nětke šopocječ? Wona ho wo jstivo do biri wulupi a počja wošacj: „Ganta, Ganta, pój, jeno pój, ale duzy, duzy!“ Nan be runje šwylu i kowarštim do mēta šašof, a woczomaj, — woni jemu pšecjo „hnyj Petr“ wšachu, be i nimaj ham doma. (Potoczowanje.)

Židj — najhóršij njepršecželjo našeho luda.

W nowinach šajbněho wšdenja šteje wo wosjenij jawnu vschodnošć na hobotu 28. meje w Budyšinju, kiž jemu ščelostnow-šewulstj šopofšanz Zimmermann i Draždjan wo „šahšobnošćj židowitwa sa wotowanje, rjemješka a rataršima“. Tón lnes dže wo tajim rosojbnic, kaž židj wšowanju, rjemještinuwa a ratarštwje šaktoha. Šdžj to wosjenenje čajtamaj, neforetmušlitz ta myšlicta pšidnjeje: šcho dha dže nam tutón mužil wjele noweho pomobčaz, to wšdat my wemj, so hu židj našrobnim ludjo, so nidy došć nimaja, so ščebje škladnošće wuzija, džeje je pjenješka šašulčiz. Š tajej myšliciz pač byčamj ho šebati a ho temu ranaj, kiž do šlubnje ponawšči ho jemu poščicazu wumóžeršku ruku nješapšicimnje, hocj runje je w šmerctwim štracze. Za bebi myšlu, so tón abo drugi Šerob, kiž je tón pšednolščj šlyšof, ho tež mojeje myšle domoj wroščiz, tam hiščice nadobšničo a došladnošću našonowišči, šajti wulki štrach naššemu ludwej wot židow hroty. Wulki čjaš je, so my tutón štrach špšoinowje a ho wobaramaj, předy hacj hny žyle w židowšćk mozach. Wšchudjom ho šibaja tutón štrach špšoinowšćj; konserwativa štrona, kotraž ho došćo šjannje pšecječimo židam wupračizj nješerji, je něto špšoinata, so temu šleje i pučja bičj njemóje a je wosjenowje pšecječimo wšidšto štažajej a šabuzajšči židowšć mozg tež do šwojeje štwowozeho porjadaj pšičkalo; duž luby šeršiki ludo, byrbšich tež ty šlyšchecj, so hu židj twoj najhóršidj njepršecželjo, kotšiz čžeđja tebe do hubejnitwa pšidnjelc.

Šdžj my pšičej rjann šeršiku šrajnu pučujemj, nšidžijj wončah na polach lubych Šerobow, kiž pilnje na hwojich polach džełaja wot ranja hacj do wječera, so bychu něšato wēli, šchož by jim a i nami tež špšemu luděj sa wuzilj bylo. Šaj našaj lud je džeławj lud, kiž dže to, šchož wón trjeba, bebi tež je hwojim džełom šašulčiz. A ta taž nemšti lud, i ščotrazj my Šerobjo hromadže byškimj w pšičšewjeniči, džełta a prošy njełutaje, so mošt pšody hwojeho džełta wuziwacj. Šaf nimalo wšchitje ludj wšpša a čijnjo. Ale jebnj lud je, kiž hinal myšli — to je židowšćki lud. Wón jenicizj sa tym šteji, bebi to, šchož šu drusy nadžełali, bjes džełta a prošy dobyčj. To by njerofam byt, hdy byčamj džełji pšičecimjo židam byčj jenicizj teho dja, došćaj maja druho wernu. Šdy bychu židj tajaj ludjo byli, šaj drusy, kiž čžeđja džełacj a ho wot hwojeho džełta žimicj, njebj nišomu na myšle pšičkalo jim pučj šašulčiz. Došćaj pač šu woni lud, kiž dže šam ničjo njeđžełajmo našaj lud ščudaj a hubejni jenicizj a ho šam wobohacujmo našej lud podščicizj, mamj pšičecimjo nim wulupicizj.

Wdy ho prošamaj: kaš šu židj i nam pšičšidli? Woni hu ho štraczu nits šunhij; ničidj nim šosťoš tošaj nje. Šdjo našdji wotzoja hu ho woborali a wēšće, hdy by to w jich mozah tejašo, byčam jim najrbjožjo wo tym šamym pučju woni pošafali, po ščotrazj bečmu pšičšidli. Ale čj židj bečmu pšičejo mudri a šerščotajo beču tež hulto w wulščojšči a trjebochuj pjenješ — a tajš škladnošć woni wuzičmu a rabji pjenješ poščiciz. Ščehnjf teho bečje, so dypšjadu potom čj šerščotajo jich w šrajn čšeršicj a tež lud nufowacj, so židow njemučerji. Taš šu woni, žyš lud, trjeđaja bjes našaj lud pšičšidli a to niž w pšičšecimje myšli, ale i tym wotpošladom, našaj lud šebacj do to, šchož je bebi w proce hwojeho wobličja nadžełaj. Šdy by bjes nami šjawnje tomošćiw hromadže štwicj a prašicj džełjo: „Džełacj my njedamj, ale my čšemy druhimj to wšacj, šchož šu bebi nadžełali“, byčamj my i došerjw wupramj tajšča towaršowch rubježimlow njemowali. Še šame šabaja a wotpošladaj maju židj. Woni maja hwoje wulštwi sa hwoje štwowowanje. Še wulštwi rekaža Talmund. W štracž čžešach našaj lud hiščice malo wo tutaj židowšćk šičach našejše, ale wo nowišćom čžešu je ho wēščeje profesor Rohling w Praly i tym šašlužbny čšimj, so je Talmund pšičšudowawšči nam te wotpošladaj, i ščotrazj židj džełajajo, wotšryš. Taš reka na pšičšidš Š 51 wučejaha i tuteho Talmda: „Wdy

tón Knjes je židam žyš temju daš; wšchitfo, šchož je na šemi, je jich wobžešćenitwo a woni mója šebi to na šafelšul wšachnje wšacj.“ Wo tajim wšchitfo, šchož woni wobžešćimj, ščulcha wo prawom židam a džežj naš židj wotšradnjejo, šiebaja, ho jenož hwojeho wobžešćenitwa mozuj a hdnj je žid něšto čšicje wuzajal, dže do hwojeje šmagagaj a džešajne ho Wschu so bohate šidhomanaje. Š tym pač došćj njeje, ale tež wšchitje luby žyšeje šemie pod jich myšlešudja. Talmund njepršičšipšowata mendšeltiw bjes twni, kiž židj njeshu. Wšchitjny, kiž židj njeshu, šu po tutaj šičach kaž pšy, ščot; šaj hmo na jendm wēščeje ho wupraj, so hu hiščice wjele njenje hacj ščot. Druđbe šabo wo židowšćim Talmduje šteji: „Wšchitšane wšdat runje njeje, tyč, kiž židj njeshu, wotščj, šchož šo to čijnj, bebi šašlužbny pšičej šwojim Wohom dobuđe“ a šožo druđbe: „Židowšć ščotajo maja to prawo na tajšch, kiž židj njeshu, šeršicje pošpny čšicij, so móšle židam sa wuzilj byčj; hdyž tež tón šamj, na ščotrazj tón pošpnt čšijnjo, pšidi tym wumrije, je tola židowšć ščar i tym Wschu špšobowny štwf čšijnj“ a wo tej myšli je žyš Talmund špšoinu. To šu tola wotpowože wulštwi derje šarabodamohu rubježimšeho towaršitwa. A džež hacj došće tola wulštwi židowšćeho štwowowanja njelnojachamj, mošćamj jich šterje hiščice bjes nami čšeršicj; ale hdyž je šjawnem, tola wozjy šmerom pšičšobomacj njemójemj. Wšchotj čj židj ščotaju mošnu škladnošć wuzija hwoje njelničšomne wotpošladaj do štwka štaicj a woni hu Wschužel hjo wjele došpiti. Židj hdy je hjo wulka. Wšchudjom ho čšičščaja. Nšidje ščaršobawne šeršice měšto Budyšinj, šafje bečaje to pšičej 25 šetamj a šafje je něto, teħom tam žanožo žida njelnojachaj a něto — te šabju, na ščotrazj je najwajazj jiwjenija, šu pošne židow; na pšičšidš na bohatejš hroty, druhe abo tola šteje ščamj šu wo židowšćk ručah a to je ho ja mašo tel ščacj móšto a šaf buđje to, džež to hiščice něšore šeta šaf dale dže. Wšchidj rjemješćimow a wotowarjow woni šanjczujaj; te šankerowj wo pošlednim měšadžaj wo Budyšinju šu tež i wjetšičeho džełta židj šobu šamowowali. A my šeršizj ratarjo, hdyž my hobotu na žitne wšli pšičšidžerje a čšerje hwoje žita, ščotřej ščje po čšejtim džełta a prošowanjum domoj ščowali, pšičšedomacj — my židam do ruti wudnjeje a woni, niž my, pšičšimjo pošpšicje; židj wobštrjeja žyle wšitj; šchož čžeđja woni dačj, sa to byrbjeje jim to wotpošladčej, hemoš jo njemowobžeje. A šchož čj židowšć pšičšewčujaj, njesh hu to ščoty abo drašta abo čšicje, sa tamje pjenješ poručujajo, to je pač hubejni njerjad, pač hu to jim tajaj ščičšicizjojo nadžełali, kotšiz beču předy šamostamj a pšičej židow ščudaj a hubejni jim džełacj dřełja ja mšdu, pač ščotřej móšli hodo wumriešć. Wdy wšchaf na wšach tón štrach nětke hiščice wot došata wšidimaj, ale teho dja njebjēmaj ružaj do šlina pošojicj; pšičetoz došćo tralo njebj, a my dypščeli šami na bebi čšacj rječajaj wotročšitwa, do ščotřadž dže naš židowšćki lud šamšćej. Nšitřojaje hu wuprawžeje te pomšewje, ščotřej wšchēdnje wo pšičšibjeracizj mozuj židow šlyščimj.

Židj, kiž hu ho jako žyš lud i nam nšć ščičšicelji, šu sa 40 tel wjetšidj džeł šamowanja žyšewo šamowanja našeho žyšeho ščejšotšowa bebi došpiti. A niž jenož pjenješ, hdyž wulki džeł ščejšotšowacj je wo židowšćk ručah. Wščarlinje, hčowamj měšče žyšeho ščejšotšowa, 49 procentow wšchēč ščejšotšowčow židow ščulcha a wot tyč 51 procentow wšchēč židj džež jenož po ščowaj našdim ščejšotšow ščulcha, pšičetoz židja maja na wulštim džełi ščičšicizjansšć wobžešćenitwom hwoje pjenješ wupozicije, a wobžešćerjo dřełja jim jich pjenješ derje šadanicj. A Wschužel je tež wēščebje wo Pruskej wjele šemjanow wo židowšćk ručah. Šaf dya pač to možno byto? To je i šebto pšičšidš, so wjetšidj džeł wotšeršicj wlyščidščej je šemjanow wšchitje. Tym mšobym šemjanam pjenješ njedobabojaj i dšobnemj jiwjenju, šafčej wotřezj wlyščizj Wschužel wjeđu, woni t hrom džełja a čj jim pošczujajo; pšičes to ščonežnje tež jich ščaršidj židam do ručow padnu, hdyž wot ščynow naprašitny došć wo prawom čžešu šapščicizj njemóšo. Židj abaj bebi hwoje hypotešeli na rjane wčšerščubla šapščowacj a šaf maja jich židj wo hwojejo mošt. Še šemjanow ho něšto najwlyščidš šajšotšizaj naščeho šata wulštwowalo. Šcho pač potom, džež móšfo ho ščacj, ho šu přeni ščotšizjojn wo židowšćk ručah! A dale hdyž mošć něšajni ščotřizj, trješach hwojejo šapščurajaj, awšofat abo šaj něšč ščajimj; režimka. Ščaj bebi něšto na pšičšidš wo ščarlinje šeneho ščičšicizjansšć šajšurajaj; to buđje tebi čžež ščičšicizjansšćeho nomacaj, pšičetoz bjes 660 režimčimaj je 590 židow. Šafje pač buđje twoje šajšurajaj, hdyž ty wšidj, so žid druščeje myšle nima, hacj židj twoje pjenješ je šata wučahacj.

Njećniczomność żydow nam s podawta s wojny w lécze 1866 jaknje wšed woczi łupi. Żebdy ho wżo wobstaranje wšedho lekarstwa fa wojšo. židowstenu haptstarajej skóhnej pšedpobalo. Wón mejełdže „epium“ a drohi „chinin“, wot kotrehož punt 500 hrimnow placjełdže, wobstaracz; mežo droheho lekarstwa pał wón něšto drohe dawaje, šdžto ani žaneje hojzozeje mozy njemjejełdže a wot kotrehož punt jenoz 60 np. placjełdže. To bełdže rjana laštujba, hduž wón 500 hrimnow dosta a pšiki tym 499 hr. a 40 np. hebi laštujti. Eso we, so mejełdže to hwoje sejełwufi; cji wbohy wojozy kaž muchi mrežaju; wojełdža wšidnołdž drje sa tym jebanctwom pšidnibje a jebak bu k 15 lécnemu jařtmu sažubdzeny. Tola hwoje pjenjełdže, wo kotrež be stat sjeab, škhowa; sa 5 léc bu s jařtwa pučdženy a dženbnišči džen wjele rjannych tšejow w Berlinje wob- hebdži. Pšidi wšidnišči tutech šrudnych nařtmenjenjach, kotrež je stat a lud je jidami hjožo cinił, je ho pšedch nařtmenje 425,000 nowych wojełdžki tšejow w židowstaj Berlinstaj fabrizy džełacz dako a kaž ho ido, šdžto s tym hamym nařtmenjenom. Smužiły muž rektor Althwardt w Berlinje je nam w knižy (Židowstaj štntu), kotraž je wełdže wjele knata, dopofatał ho na wuprajenje hweđtow ho- žiwnišči, fak hu lute tšejow woprabudje strašdneja sa našdich wojakow; pšidetož wone hu tak žubjenje džełane, so ho po džełdžim tšelenju putna. Něšto hebi poumyłtaji, faže njebeže može tajta roščezjož tšejba we wojnje nacinić, wełdže fak kulni nješčedjełow. K temu wojak ham žaneje škrubofke a samužofke nima, hduž ho na hwoju tšejbu spušdžezć njemože. Pšidepytanje w lutej wezy je ho šapocajšo; hacž dotal ho hiščedje na Althwardtowo wuprajenje nicjo dostabneho napšedžewilo njeje; je wšidho dotalneho pšidn- idem t temu pšedhweđčenju, so nějšto w porjeđe njeje; so tšejby dobre njejeju a roščetajo, wšidubžom škřidajmy. (Hduž duže ta wež pšidepytana, buždzeny šašo lubum Šerđam šewicz, šdžto je ho woprabudje w tej wezy wupofatał.)

Tak mošho ho hiščedje wjele pomjedacz wo njećniczomnych wotpořlabač židowsteho luda. My pał je wšidho napřimnjeneho derje špřinajemy, so maja woni tu jenicžny myšl: bracz, šdžto našd lud ma a žyly lud podtšezjožacz; to dopofatujajo nam jich šakaby, to wdužimy s jich dotalneho štutowanja. Woni hu hjožo wjele dohlyti a buđza po hwojim dohyczeriskim pučju dake do předa krocizć, hduž ho my nještrabamaj a jim trucez napšedžewo nje- štupimy. Wrcenje je, so mamy to pšedhweđčenje, je je jich štuto- wanju dale pšedhwalowacz s hředom, so hmy to hebi hamym a hwojemu ludej winojiczi roščubdženj prajiczi: Tak dalofo a niž dake! A mamy-li to frute roščubdjenje, potom buđzeny puče na- malacz, kotrež naš wjeđu k dohyczu. Stajamaj je šprajo, přebdy hacž je poščje. Židži hu najhóřdži nješčedjełjo našdcho luda — jich dycrimy pšidewinycž — hewak woni našd lud pšidewinjeja a podčejšdžca.

Rošlad w našdjm cjašu.

Němšti tšejor šmeje w bliždjm cjašu wjele wopyta. Wondželu 30. meje pšidnibžetaj hollanďska fara a młoda kratowa w w juniju cžetaj tež šwediški kral a hromo kulki tšejor ho do Warłina a Pořdama nastajicž. Eso we, so pšedš to šmeja šašo generalož, polizisty a — ľudjaro wjele džeła.

Wobdžer konservativnaje strany w Brusťej, něduřdžki wšidnišči předsidenta rheinstwej prowincy, k s Keiti-Netzow, je pšedch křikim na hwojim rycjeřtubste Ritowje w Bomorstěj cžišće wumřicje. Njebočoziczi bełdže, kaž wšidšte nominy, hano dopřed- stawje a sozjaldemokratizje, pšidpřinawajajo, pšedš hłubotošč hwojeho pořnacaja Dožejo hłowa, pšedš jahorjenowšč hwojeho wštwupjenja fa ewangellku žyřte, pšedš horzu lubošć k swojemu kralej a k wožnemu kralej, pšedš šprawnošč a buščnošč hwojeje parščony a pšedš mož a rečiwnošč hwojich hłowow njewšedny a wulkeje cželjeje dostajny muš. Wobšheje pruska krajna žyřte je s nim wjele šhabila. Nječ wón, kotrehož žiwjenje be nastajne bđženje, wot- poczjuje w mřej! Tón knješ pał wobradž nam dale tajšič žylych mužow a škřelcizjanow.

W Šerđnej Ščeljeřnstěj beđu ho w šmyje hobarste hromady kulřow nakładowale s tym dočastjanjom, so buđzeja ho ščpatnych lošidich žnjow bla mož po wšyřdich placijnych pšed- dawacz. Na wulke wjelele malych ľudži pał je, kaž „Grindergele- nowiny“ wšajajo, tuto nahrabne wotpořlabačje ho janiczišo, dokež na pšidřad w Trachenbergu placijna ja ženatn jedžnych kulřow na 2 hr. 10 np. dale bđžedje.

W Čelnom je mošt pšedš Šprewju cžiščje na kruchi a fa bałdže jědjenje njeřmanu. Wuzoředjenje, na kotrež hu ho nětko daci, buđje něhđže 2 wjeleři tracz a maja tšo bla wošy pšedš Ščpřezjy a Nowe Něšto jědžiczi.

Wšyřki tšerľuř Salomonowy w hřebřid tšerľuřach

4.
Staw 1, 4.

Hduž s komory něřt štuřič
Žať krala njewjeřta,
A na ho postahajo
Tam teřač myřlata,

Šlaj, dho hřm wuhłabaka
Ššo s cžornym woblicjom.
Mož kral je mje tak šparit
Š joř wulřim bñyřdženjom.

Wšcho hamšne přozowanje
Hacž hem wot ukofošče,
Wšcho cžinjenje a čapycze
Je polne cžornofce.

Haj wšidřto hamšne cžinj
Ja s řuku cžornuje,
Wšdže puče wojeř nohow
Sa cžorne pořinaju.

Haj, Zionie wy dšowfi,
Ššym cžorna do žyř!
A tola mojeř krala
Šawěłdže njewjeřta!

A tola wupřychena,
Kaž k kwaknej hoščinje,
Šo rjanofce na tajtej
Mož kral ho trawuje.

Wón pšidřetowal fa mnje
Je drařtu špřobjumu,
Še hřylami a přegu
We trawonym bđženju.

Wy macžerne mi dšowfi,
Žať čorna šmaju šo!
A tola muřwolena
Wot krala wečenjeho.

Črauidi.

Nježdela	Žap. řt. 7.	Žať. 4.
Pšondžela	Łut. 16, 19—31.	1 Jan. 4, 16—21.
Wutora	Žap. řt. 8, 1—25.	Žať. 5.
Šerjedba	Žap. řt. 8, 26—40.	Žeť. 1, 1—9.
Ščtwóřit	Žap. řt. 9, 1—22.	Žeť. 6, 1—13.
Přajit	Žap. řt. 9, 23—43.	Žeť. 1, 10—20.
Ššobota	Žap. řt. 10, 1—33.	Žeť. 2, 1—5.

„Pomhaj Boh“ je wot něřta niž jenož pola
křejšow duchownych, ale tež we wšedch pšed-
dawarňjach „Šerb. Rowin“ na wřadch a
w Budyřčinje dostacz. Na řadtwóřcz lěta
placzji wón 40 np., jenotliwe cžiřla ho po
4 np. pšchedawaju.

Bomhaj Bóh!

Číslo 22.
5. junija.

Lětnik 2.
1892.

Šerbske njedželske lopjenka.

Wudawaju ho kóždu hobotu w Esmlerjez knihiciziscežetni w Budyščinje a su tam dostač ja šchwórtlětnu pschepřiatu 40 np.

Šwíjatti.

Šap. št. 2, 12. 13: „Woni pak wšchity buchu šatorhnyjeni a njerjedžachu, na čim su, a džachu jedyn k druhemu: Šhto sedže s teho byč? Druhy pak ho jim šmějachu a džachu: Woni su ho w šjóđtkim winje wopili.“

Satorhnyjeni wot pohladanja na wučomnikow s płomjenjotymi jalytami na hłowach, se šjóđnym Božim měrom na woblicju s tym šwołbnym šěrlniškom na hubomaj: Nejuš je Mešias, šapšimnyjeni wot džiwneho pschepřewědženja, so jow je něšto nowe do čłowještwa šastupilo, wołaju čji jeni: Šhto sedže s teho byč? Njebě to kaž špoczałt noweho štworjenja, hdyž s noweho rělasche: „Budž šwětko a bě šwětko“? Šwětko we wutrobach wučomnikow, šwětko w hětach nowofatnišeho Šraela, hjes tym so tolo wo tolo šwět w šmjertnym šłódku leželche? „Šhto sedže s teho byč?“ Wotmolwenje je krotko prajic: „Nalěčjo sedže s teho byč! Wšchetoz hójž Boži Duch čłowstu wutrobu napjelni, tam hněš tajc, tam ho šóđ žama, tam nudgryja w lubošnym šlincženju nalětno hłobš, njemóžeja jo dleje šamjelčec, rabočej je pschewulka:

Khryšt je štanj

A se wškej martry čahnył,

S teho ho mamy šradowac,

A Khryštůž čže naš troštowac.

Halleluja.

„Šhto sedže s teho byč?“ Šwíjatti sedže byč sa tebie, w tebi, hdyž jenož Božemu Duchej w jeho šłowje a šakra-

menje na hěbi štutkowacž dawajš. Wšchetoz ššewelčijan móže wjedžecž, hač je šwjateho Ducha dostał. Šchtóž hjes nami je Duchowy šłóš w jeho šłowje šłušchal, šchtóž je jeho pschewěčenje na čjowow dno dušche šhonił, šchtóž je Khryštůšowy ščtalť psches pschetráženje Ducha w ewangeliju wohladal a je k Khryštůšej w wěrje s wutrobu prajil: Ty šy mój a ja šym twój — tón tež wě jahnje a wěšče: Čžělo a trej nješlej mi to šewilej, ale šwjaty Duch, tón s našim katechiziškom pošnawa: „Ja wěrju, so ja šam se šwjateho rošoma abo mozy njemóžu do Žejow Khryšta mojego šnjeja wěrícje dał, k njemu pschincž, ale šwjaty Duch je mje psches ewangelion powołał, se šwjotimi darami roškwěčil, w prawej wěrje wuškwěčil a šđerzał“ — šwjaty Duch je to na mni čjinił. Šdy by tak byšo, jako šludnyž praja, so šwjaty Duch tu wjazy njeje, dha njeby žadny jeničči ššewelčijan na šemi byl, pschetoz pschi tym wostanje: „Ničtő njemóže Žejušej šnješ rělač, šhba psches šwjateho Ducha.“ Ně, kaž wjele ššewelčijanow, tak wjele je šwětkow, so je šwjaty Duch tu a šo je jich duhjej to šwědčjenje dał, so šu šwjatti w jich wutrobje a so šu Boži štut ja šwoju wutrobu šhonił.

Ale niž wšchity štut Boži s ponižnej, nutrnej wutrobu pschijimaju, kaž naš š text praji: „Druhy pak ho jim šmějachu a džachu: Woni su ho w šjóđtkim winje wopili.“ To je to rošřikanje dušow, šotrez ho wot tameneje šwjatocničizki šem pschego a pschego štawa. Jeni ho džiwaju, druhy šo šměja, jeni šo prajčejja, druhy šestruja; w Žerušalemje jeni praji: „Šhto sedže s teho byč?“

druszy: „Woni łu łu w kłódkim winje wopić!“; w Althenje jemi: „Schtó dże njeoblat prajcizny?“ druzij: „Wly dżemy tebiej wot teho na druhi czał brjichcecz.“ Njeh łu kmeja, njeh jich hidza — wšakato je wěno, hdyž praja: „Woni łu łu w kłódkim winje wopić!“; Wób je jim wješetle wino fjojedže hnydy do wutrobny łal pšehes fwojzego Duha, fjojedže nět pufoli pšehes kšelidowu tromu jich wutrobny f rečenjom jajhowa a kšwalbušpewoanjom.

Na kotry bof dżemy łu my stajiciz? f prawizy abo f lěwizy? f wucsoimintam abo f wuznėwugam? Schtóž ma wuščiti f kšyščeniju, njeh wlyhychi, a schtóż ma wutrobni f wopščimynju, njeh wlypšimynje, schtóż Duch wopšadže praji. D, daj naleczju najtačz pola tebej, daj łu fwojati cżiničz w twojej wutrobje, wój, dżemy haru wjačz f w wutrobny spěwacz: Tón Knjes je krašny štuft cżinil, tón Knjes je wulle nad nami cżinil, teho łu sradujemy, Gallelujaja.

Pod kšehom sathowanu.

Wokreuzju łu wšde fesačinjane.

Hanta be druzj po fšobdže bele, a šnydom f wotnej pšichfoczi, wot kotrehož hem be hebi ju kotra f hebi fšowata.

Tón zuhy muž pak tam pšego hjiščdze pšehed fušobojnje kšejinuju burjem lejšeje a łu nj nješlony. S fšwilemi be, kaž byta jeho šma pšichfahaja. Hačz be byto do wot kšeha abo hačz be jemu wot nutšadł šma byta, šhto mójšeje do wjedźiciz? Wobej hołcizy jena na druhy hladafštej. Schtó be jow cżiniciz? — hačz tež łu wot tyh ludži tamle łóbrfach něšto ja njebo nejštane? Ale šchtó wot nich mójš jemu hieč šhto pomhačz? Zo be tam ta stara šchemowana, nimale wšha kšudha, wudowa, na wšde 70 lět stara a jejna wotšromjena džowka, te jemu, kaž łu hamo rošmy, ničjo pomhačz njemójšejtje. Tamle be stary krawcził a tón mėjšeje nėdže je łwy fwoje bybleniczto; a na temu ruku be neta polenzoma torczama, — tam pak bėdu hebi woteyh hjo fesačinjaczi a hebi fwoju šabwėczili, šo mójšli hroczjy lepie fwoje šharty wupšojnaczi.

„Šsajeme dyrbitom won“, Marji Hanka praji, „temu mužej je šle, a won mi čej jimi. Wžo Knjesi, Marta, stara Dubowa je mi hušo powjedata, šo je mela hma, kiz je pšehed wjele, wjele lėtam won do šweta šhot a jenje wozjy dom njepšichotol.“ Hačz- tež to tónle cšlowiej „jeyny hyn“ njebudže? Wój, dżemaj hebi po njebo dończ, to hebi wot naju wobeju kšelczjizjanla lubeczž žada. Wój, Marta, wšimnoj hebi Pėtu łu łu, njeh namaj tón kšwulu popomha. Wobdej pak prjebj hebi hłowu f rubiščikom!“

Hołcizy bėštjej wobej dušnej dżiczi, a kódy cšlowiej be jimaj dohny. Wonej bėštjej špochi wješetle a byštjej hebi hušo fuš šapšomajez; byštjej rad družim šlužbu wopšofowalej, hdyž bėštjej to jeno mójšej. Hanta hjočiciz wječor nanej něšto f mobleščich wucziata, pšichetž nj be na woczi trodu tury, a tež kowarizy pšehzo rad na tju poškuchachu, hdyž jim wona tašle něšto f Wozeho hłowu wucziata.

Hanta be nēkke je šlityw přenja won na hašu a Pėta dyrbješe f nimaj hovu f kowaricze. Wory hėchu tam pola teho muža, kiz tom ramed burjem lejšeje, wšdón je kšehom poštay. Hanta jeha fa pšehed šapščimynu a potom poča do njeh rečenje. Tón pak łu jej na to niz njehibny. Tej be, kaž byta f hłuchim rečajata. Tej skoro be, kaž był won tam, tež šof. Marta a Pėta hebi pšiči Hanyš štejo kamej žiwjeje raby njewje- džičštej, wobej na łu hladafštej a f hłowu kšahafštej a wještjej.

„Tow dale ničjo njepomha“, jimaj Hanka praji, „pójtej, šapščimintej jeha hovu pod pažu, ja džu jowle jowle šapščimyni, šo hebi jeha jeno netał hadžimy a šo mójšli jemu do wocjom widžez.“

Talte jeha nēkke tej hołcizy a Pėta hovu f nimaj pšchimynchu, a hlej, jato be do tón cšlowiej pšynł, štaje wón kaž ham wot łu, lejšeje wšdón prošty pšehed nimi, wpoloha paž na teho, paž na tu o wosta na wšdēm pokšebtu na Hanyš se fwojinaj wocjomaj wšajajo; to pak wšha šmilna a dobroczjwma na njeho hladafše.

„Wj hebi jowle šwudowjenu staru Dubowu pšyaczje“, jemu ta hołciza praji, — „hjejtje, ta tu wozjo njeje, tu je hebi Wój tón Knjes f hebi wjał. Šeže wy ju njadno snati?“ —

Duž hebi tón muž f ruku wobej woczi pšičity a na to wšdón sradny praji: „Šaj, tu šym wšdón berje šnał. Wona je byta wocja macz!“

„Ach, to je wam ružno!“, nēkke hołtje prajesštej, Pėta pak tam f woczinjenje hřubu na njeho štejo hladafše.

„Ale Hanka teho muža rucze ja ruku šapščijo praji: „To seže wy wječe jeyny hyn Marczin, kiz je pšehed šizjezi lėtami do zuhy wuščot. Za wšakaf wot wšdēm tym wem! Bójčeje jeno duzy f nami hovu f nam dom, ja mójša wam wot wjačeje macjerje wjele wupowjedaczi! Bójčeje jeno, šo se kšeha won pšichitjow.“

Talte bėštjej wobej dušej poškuchajnej temu hłowu: Tych kiz, łu w hubjenštwje, wimi hebi hovu do domu.

„Ale wšha jeyny dobroczjowiciz temu mužej rt hiečjeje njewu- wotewit. Wšón tam wšdón f cšicha mjelczo bėdžičše, bė hebi hłowu dele hačz na wutrobni šlebnyl a hladafšeje f runymaj wocjomaj bele na jemu.“

Talte tom pšego hjiščdze bėdžičše, jato škonečiz mšchtř se fwojin fwošofkim domoj pšichitje a łu njemalo na to špodžimo, šo tam na jeha wuškim šlókju tajšle zuhy hołcz bėdži. Wobė hołcizy f nanej štwjjo jemu f mjelczo wupowjedafštej, šcho be łu w wšho jow podato. A nēkke bu na jeno doho, kaž był tón zuhy wozucził, a mšchtřej ruku šlificio pomatu praji, kaž byto jemu cšezjo hwoje kšowca wšde wuprajiciz:

„Kombaj Wój wam, mšchtřej! mie drje wječeje wozjy nejštaneje! D, to wšakaf tež je hjo doho, doho, šo łu nješwom wozjy wu- hladafto.“

Duž nēt mšchtř f njemu pšichitupi, pójtezi jemu fwoju ruku na jeha ramjo, šapščajny f hłowu a praji:

„Marczinje! Šaj wšakaf, ty ničto družij njehjy hačz Dubez Marczin! — bušču! šfora cze njebuzičke wozjy šeho wupšofal! džiw wšakaf tež to njebuzičke jadow byl! wječeje je na wšde 25 lět, šo łu wš wot naj přezč wot do šweta wuščot; tehbje be ty tajšle šdwinjy pachot, šfora kaž pšuczil, a nēkke by, kaž byto cze wšdelate wjedro šteje jebrėlo — to je na tebi wohlabacz — šfora by, kaž nahyniti šhotom! D Marczinje, tajšle žadanje je mela tola špochi twoja macz po tebi — nēkke tu šožo by — ale fa nju polže!“

„Šaj, polže!“ na to tón muž šam tež praji a bė wobla, kaž był łu wšdón hromadu šofpřynaj a ruzj jemu wobej kšepo- tatejtje. Wo tym łu šbeje a praji: „Mšchtřej, budžeje prošeny a wotantkeje mi tu kšęstul f tury fesačinjenuj wotšnam. Šjeje macze do njje kucze? Za dyrhju domoj! haj wšakaf, do tuteho doma dyrhju.“ (Pšotročjowanje.)

4 D fwojaty Dužo, wój wšakaf f nam!

Njany džej bėše, cšoply a lubojny. Semja bėše łu fwoju rjanu dratu wobletko, kiz łu we wšdch barbač kwečjeje — jelena a bėta, czerwjena a modra. Wščudjom bėše cšido, fur runje horje cšehnjšeje. Šo šbajše, kaž bychu štworjenja hebi nješmėrite wotduščajca a bychu jebowje cšafale na šlubjenje fwojeho štworizjeła. Duž na dobo jwotafoweme šwojy šawonizico a wofachu f šajnyj šyntom pšehes hory a dofy: Bójčeje, wójčeje, cšaj tu je, wšchitjo je hotome! Na šarie, kiz w šipach škowana štejtje, šwojy šararja f jeha wšpřlow wubudžidu. Cšaj je, wón ham pšiči hebi praji. Šiščjeje jantročz nutrije w fwojafotneho Duha ša fwoju wutrobni přehječeje a potom hjiščjeje wo to, šo čyžł jemu tón Knjes tola jenziczi dušču džehba wotradžiczi, kotrezi bychu tež woprabwje fwojati pšichitje, šo by napjeljena byta f mozu f wupšofolje! A jato won fwoju woblitom wupšewawšči postany, bėše jemu, kaž by hšł šohščafal: „Zebi šo štan, kaž ty wėrit by!“ A Wój bėšeje woprabwje jeho nutru modlitwu wuščahaf, niz njego jena wutroba, ale jeydn žyly dom bu roš- hkwėlenu a nowe žiwjenje fwojati do njeho pšichijewo.

Šynł šwoonom bėše f wšdēm domam wo wšy kšincjal. A burje łu wotewřicu a na fwojebjenilej draščje czi ludžo cšehnjedu, fwoje špawaricze w rufomaj, horje f Wozjomu domu. Pėta šhėžezž Jurja bėdu tež na to šawonjenje cšafal: haj woni bėdže hjo doho, mjete bješe hačz czi drusy wo wšy cšafacz dyrbjeł. Jurjowma mandelšija bėše doho šfora byta. Wjele wšakaf bėše ju tež w wšlėdnim cšaju potřežico. Nana a macjer a lubelne bėžaczi bėše ja křoci cšaj pšehes šmjerčz šhubica. Nėšto drje bėše do šarčijšfeho doma wot šarčijewu herbowanego šacajabnuš. Prjebje be drje łu jej, hdyž dyrbječeje hjes zuhyti ludžimi bycz, hušo domoj čyžko a něšto bėše domacz a łu tola prawje

domjoga czuć nje-możeliche. Woni drie bęch ni to na jene dobo
 bo-daczj burzj lubjo, ale ta srudoba, kotrjz bę ju potręchija, jej
 tola pšęchobafko do wutrobu rólafche. Zo drie bęchje naŝjemu
 Surzej wulfie nielche, jako Wóh jemu f jęho přenjonorodjenemu
 wšęchje lubofnu dżowęczjku wobrodaj. A f zjkej wutrobu ho
 tola wjelęstj nje-możeliche. Wón bladoŝche f wulfiej starofcju na
 ŝwoju lubu mandjeliŝtu Lenku a wódelęche, faj bęchje jeime wolęcjo
 blęde faj ta bęta pŝachta, na kotręzj lędelę. A wona bęchje taf
 ŝleba, jo bęchje bjjo' ħuęcjęchjo ŝwojim lubym Wojemje prajija,
 duż bęchje Surij pŝaj jejnym toju faj dżęcjjo pŝafaf f haŝle
 wramje ŝpofaf, taf ju lubuje. A jako jodny cęlowje, jako tej
 lętar jemu nadbjje nje-cjmjnelche, dha wón jaŝo ŝapęca ho f Wóhu
 wo pomoz wolęca. Wón to deŝjo cjmjł njebe a duż ho to jemu
 teź f wopredfa taf prawje radjęcj njechafje. Wó bęchje jenof
 krotke dębjenje f Wóŝom. „Wona njebejm wumręcj, ty mi ju wjacj
 njeŝmęch, ja nje-możu bjes njeje bycj!“ Jemu ho ŝadęche, faj by
 jęho molbitma nočjępa njejo pomęcj. Zafaf pak lętar po dżę-
 ŝajm czjaku ŝpofna, jo ho f ŝhorej nęchto maŝo pępęchjwe, jo
 won dżjawęche. Surij njebe to wdęaf, ale wón ho teŝo dla nje-
 dżjawęche. Wón ho dale mofelęche. ŝhora bęch jaŝo nomeŝ
 ŝrębřofelęce nadobn, miŝy naleŝny poręcj jej berje cjmjnelche. Wóřy
 wódelęchje ŝtancę. Duż ho nęto wobaf f ŝwojemu Wóhu wutnje
 mofelęchaf, jo wóŝafj hwjafaj jaŝo hromodęje do Wóŝego doma
 bjcz a ŝwoje dżęczafko wulfęczjczj dacz a jo byŝafaj ho teź na
 lubym ŝwojafkownym ŝwjedzenju f nowa narodbjaf a nowu wutrobu
 doŝafaj.

A tón knęs bęchje jej prjřtrow wulfęchaf. Nęto wolęcu
 ŝwoczj, Wócję, wójcję, ŝwofafaj tu hu! Duŝ ŝwofafaj Surij a
 Lenka won f domu wutrobu poŝnu najŝubřęchjo dżaka pŝęcjęmo
 temu, křz ŝęchřę wuftręm'a f křz mōže naŝ bobafch a ŝubudch
 cjmjczj.

ŝaž roŝa dele paba na ŝemju, taf to ŝłowo Woje jmaj
 wutrobu mofęcwj; křz huŝa ŝemja miŝy deŝcjf af ho řřęba,
 taf wonaj to ŝłowo pŝchmoŝafafaj, kotręz profeta Gęchiel f węŝęcjř-
 řřim duŝom dżmęjo na wulfęcję hwjateho Duŝa wurraj: „Za
 ŝju wam nowu wutrobu dacz, a ŝžu wam noweho Duŝa do
 waŝ dacz, a ŝžu tu famjejm u wutrobu f wafŝeho cęla wjacj,
 a ŝžu wam męřbn u wutrobu dacz. Za ŝžu mozeho Duŝa do
 waŝ dacz a ŝžu ŝjmjczj, jo budęcję w mojch řřamjach řřodjczj;
 a moje prawa dżęcjczj a po nęch cjmjczj.“ Suriej a Lenzj bęchje,
 faj by ho to wŝafno jenof fa njeju predmofaf. Zafaf ho na to
 řřędeljaf řřapęca: O ŝwafaj Duŝo, wój wŝafaf t nam, — be jej u
 wutroba pŝęchęnufaf. ŝwofafaj bęchju w njmaj. A dżdj potom
 ŝwoje dżęczafko f hwjatej řřęcjęmęzj pŝęcjęnjeŝęchafaj, buŝu hřęchęje
 junu hwjafaj to tej mlodej wutrobie a hwjafaj Duŝu bu do njeje
 wulafaj.

Zaf Wóh tón knęs tu molbitrow tamneho duŝowneho
 wulfęchja, křz bęchje proŝbj, jo by nęloho f jęho wofŝucharjow teź
 woprabdję wobŝnadjř f mozu f wyŝkofelęcj. To powjedafjczjo
 njech naŝ wubudbj, křz mj f Wojeje hřadu jaŝo ŝwofafaj hwjęcjęmj,
 jo ho pŝachřamj, hacj teź ŝu nam bjjo' duŝowne ŝwofafaj řřęch-
 dżake. Mę wŝafjczj teho ŝwafateho Duŝa potřebam a jodny
 njeje, kotrjz mofł ho ŝwojownęje bjęs teho njebeŝteho řřwęta
 ŝwafateho Duŝa pŝęchj žjwjenę a junu pŝęchj řřęcjertny doł
 namafacj. Węŝty řřall powjedę, jo jemu, hđjz f dżmęzjafřřich
 horacj pęcjowafche, jęho wóđer, kotręchjo bęchje řębi najaf, na
 jene meŝto ledjřbljwe řřęjnj, hđjęz bęchje řřallowj pŝęczel pŝęch
 nęfotręmę lęcam do njebozja pŝafafko. „ŝaf bęchje to mōzno?“
 řřo řřall woprafchaj. Wóđerj wotmofaj: Wón na ŝwojeho wóđerjo
 pęchřafaf njeje; wón řřupj na řřęcjtu, kotręz bęch jemu faj
 řřafchamj mjenowaf“. ŝaž pęcjowarjo na wyŝkofch horacj, taf
 cęlowęcjjo wóđerjaj f tuteho do tamneho řřwęta řřębjowa. Wŝta
 lęjz huŝo wŝęche naŝęcho pęcjaj, jo hani pŝęch řřobu lutu cęmu
 wđjęmj. Zodny cęlowjckj rofom taf wóterj njeje, jo mofł, prjedy
 bęch nęchjo ŝapęcjnje, reŝřudjczj, řřafaj wŝęchřę to lęcję. Jenof
 tón wŝęchřowędowomj Wóh řřam mōže do pŝafchdžka bladacz. ŝęchřj
 dęje prawę pęcjaj namafacj, dęřbj ho reŝřwęcjczj a wóđęcj dacz
 wof hwjateho Duŝa. Tón jemu dawaj řřafnje tu prawu radu
 njebeŝteho Węta, po kotręzj dęje wón wŝafnje ŝwoje dżęcj
 wóđęcj.

ŝwōzj tón řřęchęcjęjan, taf na ŝwojafkownym ŝwjedzenju
 f zjkej wutrobu f pŝalmifřom prajj: ŝwofw me mni, Wójo, cęřtu
 wutroba a daj mi noweho węŝteho Duŝa; njęcjęřřbj nje wof
 řřwojeho woflęca a njęmřim řřwojeho hwjateho Duŝa wote męcj;
 řřędjny tón řřęchęcjęjan, křz na to napomjnanje ŝwojeho knęja:

„Daj mi, mōj řřyno, moja dżowfa, twoju wutrobu!“ w horajęj
 lubojęcj a f węŝękřęmj dżafom f řřwojemu knęcjęj prajj: „Zu maŝj
 moja wutrobu!“ Zo raf je jęch mafo, křz ho žyle řřwojemu
 knęcjęj pobadž. ŝaf wjele je w naŝřim czjaku wępjwęchj
 wutrobow, křz řřohymjenja njmofa ja Wóje ŝłowo, křz njcjo nje-
 czjua wo řřufkowanju hwjateho Duŝa, křz wutrobu fa bratrow
 njmajaj, haj w kotrędž je řřjba řřobna myŝl wotemřęka. ŝaf
 wjele řřumęch řřwętnęch cęrowfom nadębjęchj, křz drie řřu pŝę-
 řřofnję žmę, ale řębi na njcjo wŝęchřę njęmęŝha, ale jenof řřamj
 na řębie. ŝaf wjele je řřwęł lubowozędj, křz f wřęcję řřwoje
 řřwofjenę ptęcja a řřu řębi to řřłowo ja řřwoje řęchjo wulfowfřj:
 Mę dżęmj řęcjč a pęcjč, pŝęchřj juřřę mojemę mofrwę bęcj. ŝaf
 wjele cęlowfęjom ma myŝle na řřamu řęmę a na řřwoje řęmęfke
 pomofafne, na kotrędž njcjo njeupęmjfřę, jo ptęcja Wóje řřafęfřow
 a jęho prawdofcj. ŝaf wjele je řřwęřřędnęch, pola kotrędž řřane
 dobre řřęwęfowęcję njęrafje, pola kotrędž drie to řřymjo řřęřřabzja,
 ale řřorj jaŝo mwabnje, dękřz bę na řřafkoję pabmę. ŝaf wjele
 je řřufkofowęcję mofrwęch, pola kotrędž je wŝęch mofdenę a dżęcję,
 řřodęjenje te mŝaj a f Wojemu řřřjdu přřřđne hofe wofafnje. řřm
 wŝafřřim prajj dżęřba tón knęs: „Za ŝžu wam nowu wutrobu
 dacz a ŝžu wam noweho Duŝa do waŝ dacz!“ Tón njebeŝfj
 Węzj dęje naŝju wutrobu nowu řřęcjczj pŝęchj řřwojeho Duŝa.
 Ra tych wŝęchřobnfachj wŝy wdjęmj, řřchto je mōj hwjateho Duŝa
 w njch a pŝęch njch řřufkowafaf. Nowe žjwjenę ho w njch
 řřafęcj.

Ale je dha wdęczj bjes nami, jo mamj mōz noweho žjwjenja?
 Wŝudęjom hřba ho druha mōz, mōz cęřmęfowęcj a njemęcj. A mj
 f najřřodęjom řębi prajmuj, jo je njewęra w pofłębnęch řřęch
 w najřřodęjoj męřje pŝębjęřofa. Ale taf dha je to mōzno bęto?
 řřęcjęzj teho dla, dękřz tej njewęřę mōz wjele węry najřřęcjęmo
 řřup, dękřz ho mafo žjwjenja hřba „bjes nami řřęchęcjęjanamj,
 dękřz njmajaj w řębi žjweje mōzj hwjateho Duŝa.“ Zo dęřřimuj
 řřafęchřj f wojoowanju pŝęchęcjęmo cęřmęfowęcj, — w řřym řřm wŝędjny
 pŝęch jene, ale njebeřębjamj wŝafaf ho f tej wopacnjęj myŝlu, jo
 je pŝęchęcjęmo njewęřę nęřřafko dękřęcję je řřwofkownymj řřędfamj.
 řřęcjęřřj řřęđř je, fo ho teje mōzj dęlomnę řřęcjęmj, kotręz naŝ
 pęřřmuj f nowemu žjwjenju; fo j nowa narodbjęni w nowym
 žjwjenju řřodjęmj a ho wóđęjenju hwjateho Duŝa pŝęchępobamj.
 Tón buđje nam dęřřj prawu radofę a řřębřofelę a nam t doŝęcjny
 nad řřędfom pomęczj. ŝwofafaj řřu tu — o fo by tón miŝy
 deŝcjfaj f njebeřř wŝęch řřudę wutrobu wofęchřęwř, fo w lubofne
 nalecjjo řřęřřafafko a nowe žjwjenę řřafęcjjo „bjes nami!“ Wŝj
 pŝęchřęmj wŝędjzj:

O hwjafaj Duŝo, wój wŝafaf t nam!
 Wđyl me naŝ f twojęj hřadu řřam!
 Wój, řřłowj, řřane, jařęne,
 A řřęczj nam řřwęzja njebeřřęta,
 ŝo twoja mōz naŝ wofęřęwaf,
 řřam t węŝęlu wj řřafęna
 řřafęfowęcj, řřafęwofęcj, f njeřęja řřwoje na naŝ řřoj,
 Mę pŝęchřędjęmj, ja to lubje proŝęcj dęmj.

Roŝlad w naŝřim czjaku.

Naŝř řřęčęzjor je ho dżęřba ŝębjęna wof hwjofch řřofřowom
 w narafřřęchj prowjnczj do řřořřabna wřocřj, hđjęz ho pęnjelę
 węcjęřj hollanfđej dęw řřafrowje wofafřęchaj. ŝęřęzob ale řřđwřfřk
 dżęřęche ruřřj řřęčęzjor Alexander je řřwojim najřřafřřim řřęnom do
 řřarlna pŝęcjęcj a řřęřęzj junja, jeřj fo njcjo njeřęlabęwa, italfř
 řřaf řřumber a řřafrowa Margaretta. 29. junja potom řřęčęzjor
 řřo f řřelna na řřjbj, „Hohenjollern“ do pofłęznęch mofrowj nařřafaj,
 f wofelł ho A. auguŝta do Węŝelęŝęgowena dom wřocřj. Ra to
 dęřřba ho potom wofęřřę wofłabłowarjaj, manęwřj a parabdj
 řřafęcjęcj.

Wartnfřkj meŝęchęzanofa, f. Max f Jordenbeč, do-
 predřřafřj řřmęřęn, ale wo řřwoje a reŝwęcję Wartnfřę jara řřafęřřęmj
 muž, je pŝaf ŝębjęna wumręcj f ho řřandjenu pęnjelę f wulfřim
 cęcjelęmę řřwofaf. řřęzj cęcjęzj řřurřwfneŝteho řřomarjaj njeje wof
 řřafłofęřę řřurřwofe, kotręzj pŝęchřęřęchęde, dořřafj mofł, dękřz ho
 f žyfa t nej dęřřafaj njeje, haj dęřřobj řřawjenę pŝęcjęmo nej
 wufwřfuj. To be řřberalfnym nomenam wulfę wobęcjęnje. Ale
 Wartnfřkj propřř (wŝęchřřj forar) řřęnel, křz to řřurřwfneŝte řřomarje
 wofpofafaj, je ho cęcjęcję prawę řřafęřęřaf. Wŝęchřřj řřchto dha
 dęřřbj řřurřwfneŝte řřomarjenę, hđjz je ho prjedy žjwjenę bjęs řřurřwofe
 wjedfo?

Współca zyrkwiną rada pruskiej krajnej zyrkwinie
 woshabnym zyrkwinym radam poruczyła, Woje domy też na djekawdy
 dnjach w męstych hobjinach wotworiene dzjerżecy, so by kobjdzicikemu
 możne było, so w Wożim domje natwariczy a swoje waczjerje
 spewacz. Tuta porucznioje je wjedho djata hódna, pschetoż wnetroty-
 žuliz ma drubdy potrjebnoje so f Wožu woblizy, ale wón nje-
 namata žane wéne mjesto f temu. Tón knjes daj, so bchdy
 jeho domy niz jenož předarike domy byle, ale so domy modlitny
 czinile.

Na swjatocznicy.

Wožo, ty by psches hyna
 Wot wézniočje ipouanit na mnje,
 Wóčizel jeno f wyboła,
 Sčtož by bylo swoje ja mnje!
 Duchu dary daj mi wobacz
 A mi psches to wščitko dodacz.

Sšym na hrěchach morwy ja,
 A dobremu ty šabubny;
 Čini, o Ducho Woži, dha,
 So hpm f nowa narobizny;
 S škazjenja mje wutorňi tudy,
 Sacžer hrěcha šmjertne šludy.

Sacžer nóz tej' czémnočje
 Wbudnyh myšlow w czélnej hěci;
 Hdyž tón kwet mje sawječs čaje,
 Mjeh mój rofom jahnje šweczi,
 So ja rady žadam bebi
 Wudročej, kiz mje wjedže f tebi.

Sčtož mi hiba wutrobu,
 Šte wot młodobolže je wščitko,
 Bombhaj f twojej hylnočju,
 So ho pschewinu kam netko,
 A dobremu daj pschihšljenje
 Ty mi, mój a dofomjenje.

Štwor' mi čistu wutrobu,
 So ja f Wožu myšle šbudzu
 A so f wulfej tyščnočju,
 Wlojich hrědow dla so rudzu;
 Tola daj po wurudženju
 Trosčty mi w štwyta wužoženju.

Wšchepadž mje kam do njeho,
 So kaž staw so na njož' štožu
 A hpm jeho hameho;
 Daj, so pschi nim wostacž móžu,
 So hpm ja kaž ščotom to čizty
 Pšotny pšdow, we nim žyny.

Wěra, lubočej, nadžija,
 Mjeh šu duičje wucha krařna;
 Spyta mje tyč bšadow mšla,
 Dubž mi twoja wola jahna!
 Daj mi poniznočje we šbožu,
 Móz, so kizdy ja czepicž móžu.

Daj ty rěczecž po prawdži,
 Sčtož je dobre mojej hubi;
 Mjeh so modlu nutnje,
 So budy — ščotž twój Duch mi lubi —
 Hdyž b'du junu wumrjecž tebi,
 Wčeznu dobył šbožnočej hebil

ale to wščitko jeho hnuło nježe. Šwjiatti djědže šažo do Wožejo
 doma. Wón ho na swoje město hynu, kaž bědže to hjožo sto krocz
 czinił a šapocja hodu spewacz: „Pšchindž, Wožo, swjaty Ducho,
 k nam a f twojej hnadu napjeliš kam twojich wěnych myšl f
 wutrobu at.“. Ale djěňžo durbjědže jemu tón šferlušč woprowdže
 wutrobu smježiciz. Hdyž wón ta špewa, jemu do myšlow
 pschindže prasčjenje, ka dha f nim šteji, hačej tež je swjateho
 Duchu junu dostat, hdyž je tón šferlušč něšto hjožo sto krocz hodu
 špewał. Wón bole špewa: „Ty swjaty hwełtočej dostojna —
 wón tu ščitczu hodu do fónža wšpěna a hdyž je kemsčjenje
 f fónzej, je tež kónje je staruž. S. H a wón je nowy člowjek.
 Wjenujizy w czšhinyje, hdyž žane člowjek wěšto jeho njewidži,
 wón na swoje šelena padnje a ho f zškej wutrobu modli a prošy:
 „Wšchindž, Wožo, swjaty Ducho, k nam!“ wón ho tał nutnje
 f Wožu wola, so swjaty Duch pschindže, jemu jeho hrěch wotryje,
 so wětił njeje do Šsyna žiweho Woža. S. H. je něšto widžajy
 a hwalil Wožu hnadu, kotruž wón nam šhudym hrěšnikam wo-
 potajuje i tym, so nam hwojejo Duchu čjele jato hwełto f pō-
 šnaczu hebje bamyč a f pošhynjenju ja nowe žiwjenje.

Anschor, arzbisepf Šomburksti, kiz je w lěcže 805 wumrjek,
 je, kaž ludowy rt powieđa, dšnyj czimicž móhl. Wón pak bědže
 tał ponizny, so bebi teho dla nicžo wulfeho wo bebi njemyšlečje;
 pschetož hdyž jeho junu školochu jeho dšimow dla, djědže wón:
 „Hdyž hnadu pola Woža namatał, prošdu wo šwajtkowny dšim,
 so čžyl psches hwoju hnadu moju budžu pošwječiciz.“

Nadž Luther čže nam rošjašnicž, kał nusnje my swjateho
 Duchu trebamyz; wón čini to i tyni šlonami: „Sa czahne wěžy
 wščať je člowjek šam rojomny dočej, pschetož wón ma hwoj
 rofom. Teho dla tež Wóh w šwajtaju pšidnje wuczil njeje, kał
 durbj wón kžeje twariciz, drařtu ščiciz, kał ho jenicž, kał durbj
 mołowacz a po morju jědžiciz atd. Ale w bojšič wězach šmy
 czječe šlepi, so tež namjeričeho šami špōnacž njemožemy. Wulke
 šhrobjenje je, so bebi pschi tym člowjekojo to šwaja; pschetož
 wščitko, ščtož člowjek rofom bebi wumyšli f bojšič wězach, je
 wopaczne. Člowjek, kiz to čini, šo runa muzej, kiz na pšst twari,
 kiz bebi palcziny wosnje a čžyl bebi f nič drařtu ščiciz; kiz
 pšst wosnje a čžyl f njeho ščeb napiez, kiz čžyl lořt je kizju
 wumericž abo čžyl hwełto f šhanami do piny šmořčej, abo kiz
 drahe wrotnočje šapocžina, kařej hšičeje šo šale njeřbu abo
 bebi štrony rofom wumyšlicž njemož; teho dla je tež wlele psch-
 bojštwa w ščelczjajštwije; pschetož woni hwoju wěž po hwojim
 wumyšljenju czinja, kał by to Woža šlužba byla — a wona to
 tola njeje. Do tajeho njeroloma a czémnočje wščitzy šapadnu,
 kiz njepšchowořmu to hwełto Wože w swjatyh Duchu.“

Šwjiatti.

Njebžela	Žap. št. 10, 34—48.	Žef. 2, 6—22.
Pšndžela	Łut. 14, 16—24.	1 Žan. 3, 13—18.
Wutora	Žap. št. 11, 1—18.	Žef. 3, 1—13.
Štrjeba	Žap. št. 11, 19—30.	Žef. 4, 1—6.
Ščtworčik	Žap. št. 12, 1—25.	Žef. 5, 1—10.
Pšjat	Žap. št. 13, 1—13.	Žef. 5, 11—21.
Ššobota	Žap. št. 13, 14—52.	Žef. 8, 5—15.

„Bombhaj Wóh“ je wot nětka niz jenož pola
 šnjesow duchownych, ale tež we wšchěch psche-
 dawarňjach „Ššerb. Rowin“ na wšach a
 w Budyščinje dostacž. Na ščtworčej lěta
 placži wón 40 np., njemotliwě čžibla šo po
 4 np. pschdawaju.

Wšchindž, Wožo, swjaty Ducho, k nam!

Wěšty S. H. bědže hjožo někotru nježelu ke mšči pobyl,
 bědže kraňe šferluščje hodu špewał a na přebowanje pošhacžaj,

ham je polnje sjevjene potajništvo Dože v parščonje, a Khrystuf je wšohón tón pučz Boži i czlowještowom, kaž wón ham praji: Za hym tón pučz, ta wernošč a to žiwjenje, mjenjujuy teho dla tón pučz, dotelž to žiwjenje hym ja waš pšehes to wumoženje a teho dla tón pučz, dotelž ta wernošč hym ja waš pšehes to žiwjenje. Teho dla nješčidnje ničtò k Wótaje, kšida pšehes mje. „Wot njeho a pšehes njeho a k njemu hu wšchitfe wězy. Zemu budž čzešč do wěčnoseje. Samjei.“

Pod kněhom sašhowany.

Wozkenny hu wšehé iselacijnane.

(Potročowanje.)

„To mōže ho čzi dugy stáč, klucž do njeje mam ja, tón hu mi do rukow pobati. Zamle mam jón na hoščizju wšigalo. Šortáč wšcho tajfe staji a leži, fajtež je tam twoja macz wopušćizja. Senicizji jedyn džej je čwena škora pobofa. Zejne žiwjenje bē na pošledku jara, jara čwenta, kaž nitfa. — dug je mēta šmjerčz i njej lōšte džeto, jo pšchetorbnyčz. — Ale tafle bje wšehého woneho čzi njebamuy wot naž wuzje. Šesny ho tu na prjed hobu i nami sa blido a powječerjeje hōtu i nami. Še wšedšim twojimi šny mēto pšehogo dobre kšuhōbno a i tohu džemy jo tež mēčz. Šolzy, pokrjitej rucze blido a pšchinještej nam nēščto k wječeri, džitej tež jena dele do pinzy a pšchinještej nam nēščto pšehé wječe. Zemu mušej budže wēče trjeba, so mōšt i nami fuž porješč a i nami k temu kaplu wupiešč.“ — „Ale tón šrudny hōšč wšcho tole wot ho wotwobara a je hwojeje hōwu saščahny. „Wštojačje mje wšehého na pokoj, mišćtrje, wón praji: „mi nēšle dale ničeho trjeba njeje, hačz jo mēš hwoj mēr, — najradšo čhu lubti ham wobječ. Wēčeje mōj wulfti džal sa wšchu wajušu dobrotu! knaž budu ju wot waž pošćiščo mōž trjebacž. — Dajeje mi domoj dōnešč.“

Duž ho šanta k namej šupi a jemu do wuđa saščepny: „Namo, dajeje jemu jeno tam dōnešč! tafle budže to za njeho najšepje! Čezemy jemu radšo čhu k wječeri do domu wōšlajz. Za čhu jemu do předita hiečz a jemu tam hweščžu sašhweščje. Wšchidnječ potom bōršč i nim po mni. Tafle budže to za njeho najšepje Zemu wēčeje woeči bolšite, hōžž durbu spodi na naš hlabadž.“

Wēdy bē to wurjetfa, wša hēbi šanta te klucze a džēšče jimaž do předita. Tón žuly ja njej pohlada. Najradšo budžičke wón hnydom i njej hōbu šchol, duž jehò nēšle mišćtr ja ruku wša a jehò do tajeje kšēzi domjedje.

Ale tam bē wušćach, kaž byž tam šyna hama saščahnyša. Durbje do šitny bēhu woczinjene. Na bēšny čšitny blidbu ho lampu hōž hweščješe. Šanta pšehd šhachlemi hēžjo hēbi tšchšewo nazjini, so mōže temu muzej tatepič a bōršč bē do škadšy wōšehi sadželanj a wōšja ho jehščiz a prafotacž. Duž ho šanta šōže a džyščje i nanom sašo domoj. Ale prjedy hšičže ho na teho domoj wōšrednogo šyna wobroćo jemu je hylowatymaj woczomaj praji: „Wu džej budžeje ham wūščjež, hōž wēčeje hēbi jowle šcho namatač. Šortáč budžeje tož pšichšotowane namatač; to tam hōž wjele lež tryte na waž čjata. Wēčeje tu nēšle i hōham dobru nōž, a hōž wušmeruj wam wšchu wajušu wutrobu!“

Hačz je Marčzin wšehé tele dobre šlowa wušćahčaf a pravje sa nimi pšchšohol, njewem prajicž; — najšćtršo drje to njeje. Wón tam wo hšēžž šitny šewo šawofa, kaž byš i kamjenja wurubany, a hlabadžje i runymaj woczomaj jeno na jedyn blesčf. Zamle, pšdi wōšnje je wōšju štejelče kolekto i šubželu a na pšchšōžžž pšchetorbničjena nitfa.

Wón tam dohgo šejo na tole pšchšafne koleško hlabadžje, jako bēšćatej mišćtr a šanta jeho wōš wopušćizitej jemu „dobru nōž“ prajo.

Wuzbōbnik Šeta pšchinješe jemu na to nēščto k wječeri, staji jo jemu na blido a džēšče wšohón mjelcžo sošo wot njeho prjēč, jako bē hēbi teho džimneho ziwōbnika troču wobhlabadž a šwiltu na njeho woeči wudžeraz.

Kač bē tam tola wōču čšiče w tužje tšēžž, jo totrēžž bēhu wšchitju šwotemrješč! Wōntadž bē wōšje polne mēšha, duž wo žonym žiwjenju a hibanju ničjo šhšchēčz njebē. Wušćach wo šitwje bē jeno šhšchēčz, kač tam čjeru točji. Našdala bē zyrfej,

buž bē byš a byš hššchēčz, hōžž bē sošo jama hōbjina nimo, a hōžž bē wotbito. Wōtofo wječera ho na šlowanje pšehibowaje, ale to i datoka hššchēčz njebē. Wo džehōčžž pšchšēje štrajnič pomafku po hšebji — šwiltu pšehd šhšžtu šeto šawofa wšohón špōbjimany, so hēbi tam šwēžz šwēžza wo tšēžž — hewat bē tam tola pšehgo wječor čama byta, a wo tym wón tola tež njebē niz hōwcača wot nēščo šahšchajž, so byš do njeje žōžny pobrožnit ale žōžny womy fuž saščahnyš. Wudžidše pad štrajnič čžp pšehes rospulnuy wofejnu šwiltu do šitny nutš pohladaj, budžičke mōšt wudžerž, so je ta šitna prošna, a so ho tam šampa hweščf, ale so žōžny čšlowječ wušćach wō šitwje hamej njeje. Wōbhōler tuteje tšēšt bē po čzime jo šortym šhōžje hōrje šchōf — a dešti na šhōžbe bēdu jena po drubje, hōžž bē na nje pšupit, wščež taj šahšchēčafje — potom bē hēbi šortáč durbje woczjinič, — wón wšchaf hōž damno wješčelče, hōž mēš šcho wumaknyčz a hōžje šato za njeho budje. Šorna šitwiczka bē wšcho špōbjimna wujajnjena. Nnjeje bē Boži mēščož na nješēža wušćupit, šhēnemo mōrčete bēhu jo wščež taj pšchetorbnyč a Boži mēščož mōželče runje pravje rjenje i wofnau nutš hweščječ a šitwiczku wšchu je hšwōjny jašnyš hšewšom napjelnicž, pōbla pač tež šōžćizju wēšču w njej wujajnjicž. Wšcho bē tam na najšēščim rjēžje. Wšči wōšnje štejelče šlido, na nim nēščto šahšow a grat, kajž maja čšēšhōwa a tšchērjo wōša ho. Na wōščēnje wšahčje prof a šmit, i šatimž džēčjata krašitju. Na šhšchje tešēše bibšio, — ta pač bē woczinjeno. Nōž šitny štejelče tož, wōšchēčje bē rjane pōčehnjene. Na bēhu hšowaf runje mēščož hweščječe, a na šhōwafu bē wauš bōščf, kaž byš ho nēšču na njōn nēščlo raš i hōwu wopohēhnyš. Wšchd tožou štejelče štol, tam bē prišč k toju pšchšilowanj, kaž byš tam na nim nēščto pōšēžat a kaž byš hēbi pōbla hōwu na hšowaf wopohēhnyš. — Tón muž, jato bē do šitny šatupit, w njej šwiltu šeto šawofa. Zemu bē, kaž byš ho wšcho saščahnyš. Wōn pomafka šoto wōtofo ho pohladu. Potom ho k toju šitwiczki wōšchēčja i mjelcža pōšōžny: wupjerš i tajšje barbu bē jemu durbje šnat. Nēšle pohlada na tón bōščf na hšowafu a pōšōžny ho jehje je hšwōjny porštom. Potom ho na štol pōžbe a ho i hšowu runje na tōmle blesčf šlęny, na šetrbnyž bē prjēdy njeho wēšta druba, wot njeho lubowana je hšwōjeje hšowu wōpōtročanj. Wōntadž bē šwēš po hšowom wšohón i hšrečjany. Šowle wušćach bē jeničfca čšlowječa wutroba wšcho hama šufca — ta pač bē tež, kaž byta wšcho jahrečana do šaryž podacžow a do hšchōw je šandženyč čšahow, — pšchōžto na te wšče durbječe hēbi tón muž nēšle pomhšičz.

Žohnowanje njeđele.

Wo nēšitni.

Tež tón čšlowječ, tšj radž bješa, durbu wuzmajcz: „Njeđela je parla hšes šedmitni dnjemi. Wōna pšchinješe wōpōtročowanje, a pōšhni mje k nōwemu dželu, taf so mam sošo radosež pšči dželanju.“ Ale hlabajmy hšičže hšubje, rospōšimny, i šatim žohnowanjem je njeđela sa šwōbně žiwjenje. Njemjehšitnič a dželaczerjeje je na naščim čzaju čšēžo dōnešč, hēbi hōw wšchēžny šhšb šahšchajž. Wōn mōže ho wšchēžny džej mato wo hšwōje džēči šaradž. Žōn wječor pōšže domoj pšchidnje. Wōn ma mako šladnoscje do wutrobow hšwōiž džēčji pohladaj. Duž je Wōh lubu njeđelu poštaj. Njeđelju durbu ho nan hšes hšwōjimi lubymi pravje domjožž čzucz. Njeđelju durbja džēčji pravje špōnnač, so maju nana. Wōn durbu šim hšwōju wutrobu a džēčji jemu hšwōju wutrobu wōtewričz. Njeđelju durbja te šwōščf, tšj ho w tšbjenju hšuto troču rošwajalo, šašo i noma twjerže wšwajacž; Njeđela tmari hšwōbu. Wrony šchšēžšitni nan durbu, hōžž jeho k njeđelštemu dželu napominaja, wōtmošwicz: „Š teho ničjo njebudže, ja džēšta tym hšwōjim šhšcham, čzi džēđaja mje tež juntrōž mēčz a ja mam wo nich žabanje.“ Njeje to potom najwješčje wješčje, hōžž mōže nan hšes tym hšwōjimi hēžēčz, i nimi do Wōšjeho doma hiečz, i nimi w Božej štwōrje wōntadž ho wušhōžōwōčž. Na tajfe wāšēnje budja hafle sašo pravje čzi jeho. — Rač hšes njeđele nješčamny ničjo šacšuti, so hšny jena wōšada naščeho knjeje, taf wōšēžje šubdi hšes njeđele nješčdu ničjo wo tym šacšuti, jo te šōžda hšwōžba mafa wōšadfa we wulstje wōšadže. Hōžž i štorčizž: „Wōja hšwōžba je šōž roštorbnjena, šubōščf je w njej wōtewrēla, ja hšny hšwōje džēčji wulstje wōšajnyš a nēščo ho wōžaj ja nam njeprašćajca“, dha ho ja tebe praščam: „Ššy ty njeđelju i nimi hšwječičf? Ššy so ty k temu knjeje i nimi hšromabje mōštitf? Ššy ty jato nan

w Bożim mjenje bjes nimi żydad?" Ty wotmołwiš: „Ni“. Hłaj to je, cjechój dla ho wjezy ja tobu nieprakszeja.

Njedzela je warka wšchěd dnjow w hwojbnym žiwjenju, wona pomaža kšcepczijanej jeho dom twariczi. —

Njedzela je krasny džen! D kat luboŋnje by byto w mičcje a na kraju, hdy by ho nedzela dzeržala po Božim postojanju. To njeby žadny rjemjeŋnik klepat, to ho je žaneje fabritri turito njeby. Čiškina by težała na meščach a na wšach, kotraž by hižo nedzjelu swoje ranšče předownaje dzeržala. A s tuteje čiščiny apocinjy ho hibač. S wonyj rježow wšdipowjedaja: „Dženka je džen teho knjeja! Čjeleč budž Wobu we wšhofoczi!“ Na to žiwjenje motuczi. A w tutym nježeljstym žiwjenju leži krasnošč kšcepczijanšima wobrasowana.

W tydženju bany my po noščim wšchelaktim powołanju wšchelazy ludjo. Ssmu kulejoja a wotroczi. Ssmu pšchelupzy, rjemjeŋniky, džekacjerio, wučeni, njeučeni, bohaczi, kładzi, kralojo a profcherio. Njedzeli s teje wšchelakofcije won stupimy. Njedzeli bany kšcepczijeno. Njedzela je wulki džen wjednanaja ja wšchete šchtanty. Tehdy moja wotroczi a djowta, džekacjer a profcher hwoju hčowu polbežnjyc a čmaliczi: „Tón tam hortadž je w Ješušu Kštrjstušu tež moj Wobiz. Tež ja mnje je wón hwojeho lubeho hyna dat. Tež ja mnje je ho Kštrjstuš na ščizju trawiw. Tež mje je wón wutwipil je hwojeje hwojetej, drobej krowi. Tež mi je wón s hnadu wčeznu hčtu nawaric.“ Hdyž by tuta myšli sjednoczenja žiwšča byta w kšcepczijanškej žyrtwi, njeby móžt škwet napjelmeny byč je ščezkařistim šupšljenjom, s njeuwrnoščju, s krowi a s družimy hrofnocžimy. Wšchetož pšches te njeuwrnošč, kotrež durbja tu po člowškim porježbe byč, by tola pšchewachu meła ta runošč w hnadže a hmitnošč Bozej.

Njedzela nam tutu runošč a to bratrowstwo pšchego jašo blišto wjedje. Wona člowšjeja wutrohnje s jeho sachobneho šchtanta a wjedže jeho nuts do džekaczišima Wozeho. Kaž žorta w dolhej puščiznje žyšeho leta nam te lube nedzjele napšchecimy stupja. Teho dla špomni na šabat, to by jón šwjezič. Ty wšch, kat durbt ho wšči dželanju wšchito swoje myšljenje na malo dyprow wobšjełowacž. Wono je pšchego to kame a čini wutrobu a wušču hčudu. Nčt tu nedzela je. Wyške móža dale won šhwatadž. Wone móža ho polbežnjyc do hnadu Wozjeje, pšches rowny nuts do wčezneho žiwjenja. Kaž ma džekacjer na horžym dnju žadanje po hšobnu, tak prawy kšcepczijan po nedzeli. —

Njedzela tu je, to by nam sa nalče powołanje hšewodnnje wšhita. Kóždy mječ, kóždy šerp a kóžda toša durbja ho wšhiteč, so bychu rejaše. Sšewodnnje je tón šerp, hiž je nam Wob do wutroby dat, so by wotjezič tón njerad, hiž čže we wutrobye narošč. Kat wutupi pak ho hšewodnnje hštu na wšchědnym dnju, w tydženju. Šchto durbt s teho byč? Wob je nam teho dla krasny bruš dat, na kotrunyž ma ho hšewodnnje jašo hšwšicž. Tón bruš je jeho lube ščow. Wone pak ho pšchede wšchem nedzjelu pšchupowjeja. S nim ho nalče hšewodnnje, jeli so nješhny morwi pošhucharjo, šažo tak wótre nawóšti, so wšchito wotreša, šchtož čže Ješuš wotrešane meč. — Hdyž na hwojbnje žiwjenje, na žiwjenje pšchod tym knjejom hšadamy, my přecz njeužemy: Njedzela je bjes wšchědnymi dnjemi kaž wopyt jandželow Božich pola člowštow.

A potom, šchto praji nalče wutrobye to ščow: Njedzjelste ranje w kraleštwje Božim! Haj, tam hšonczič rjane a krasne ššhadja. Ješuš Kštrjstuš je to hšonczič. Tam kwelki lubone lachčewaju, woni hu twoj pšcheczišo, twoj šaršči, twoje džeczi, hiž hu w bolšočězi hwoje woczi šamfalsi a kotročž tón knjes na tym wulškim dnju šbudzi a kotrunyž wón kečadž dawu w njebjelstej módrinje, pod hšewčenjuom hnadneho hšoncziča. Hłaj, potom je potoj a mer, džen wotpocjowanja, nedzela. To pak nije šabat, ole nedzela, tón wulki přeni džen wčezneho tydženja, hiž šonza nima. Tak je luba nedzela warka bjes dnjemi; drošit šamjei, hiž je s njebjeh na šemju padnut. Wona je roža žiwjenja na šemju pšchekadžena, kotraž je ho s forjenjemi šemje pšchimnyša. Wona je a wostanje jandžel Božij, hiž naš w šchudobje a nuly wopytuje, naš s radoščju a luboŋnym troščtom napjelnuje, je nam šawdamš bošice hšitnoščje.

Njepšchewaj Wobu sa tu hnadu džakowacž. Šchtož je nedzjelu jandžel, šchtož ju je wšchědnymi dnjemi meščach, tón je jabyt, s wštal nedzela je a šchto čže byč.

Wyškoli kšerlušd Salomonowy w šerbščich kšerlušchad.

5.

Staw 1, 5.

D nješhabajcže taf na čjornočž
Mi hšechom, džwoti Zionšej,
Wšch, do wutroby reže bolocž,
So duški wera brachuje.
Šso na mni njeuotčje, hdyž knjes mi wša,
Šchtož předy šam mi da,
Hdyž w jeho ščowje štejad
A w poznioščej kšejščaj.

Moj knjes ho se mni pšchitšiluje,
Hdyž tež na krotki čaš ho ša,
So hwoju hnadu wotčadžuje;
Wón, kaža šum, mi pokaza
Se wčmje ščaboczi a hšechami —
S tuteje wo mni nawari
Mšchš wšchete šaštyšknjenja
Tu wera bjes šhonenja.

Ač ne, ja nješhny wotpadnyša,
Mje dola walče myšljena.
„Hdyž jošnošč wery wobšednyša,
So wot hšonza šum šadana.“ —
Ni, jako t njemu ja ho wobrocžč,
Šso čjorna woparič,
So byč ho poznija,
Wšdu hordocž wostajita.

Mje hšewajja, ju krasu šhubič,
Nčt džeczi mojej macjerje!
Mje njerohymja, so tak šhndžich,
Hdyž štejad tola we hnadže.
Njedzela, a niz na mnje hšadajcže,
Wón budže šamjeje
Mi jašo ruku podadž
A moje hšechi wodadž.

Hdyž hiščče w potnošči a w mozg
A byšchego šchodadž přejedja hdyž,
Tešb' njeuwočuju žonej' prošy,
So ja jich rošwucziča beč —
Haj postajaju w hwojej myšlicziž
Mje s hwojeje majštaradž,
So byč jich rošwucziča,
Žič wón pohylitka.

Žič wera čhych ja pošhynjomadž,
Šso s dželom wo nje přegowadž;
Žič winizu čhych wobarnowadž
S tym, so jim radu podawadž.
Žim hšewto, trošči a woz ja potšiczič,
Tola ač! jeme nješčiznič:
So winizu byč šebi
Zwarica we wutroby.

Nčt da tón knjes mi na dolč šhonicž,
Šso šedom šamšhu winizu,
Nodžhšeli wón mje šam wobbronicž,
Pšchod nješpšcheczelom šmaruju.
Wón wo mi wšchito, wušču, čjeleč a ščičč,
So byt šam moj trošči,
Kotrunyž jencziž ščizka
Wšča čjeleč a moja duška.

Rošhlad w našim čjašu.

Šendženje bjes kšezoromaj Alexandrom a Wilhelmom je ho 8. junija w ščelu meło. Šchto wono wunješe, ničto njemě, to pak je wšče, jo ho netčiznje wostane wčewo nješchěmeni. Polšowoy progab, kotraž je w Bardinje na 5 nedzjel došho trač, je netko ššoncžny. Židowški bančier Polša be mjenujuž wob-

storzeniu, jo je wjele ludzi ł kupjenju swojich kšetro hubjenju papjerow „Zaonahndiebaactien“ nawobit a ł tym sjebat. Proszek be jakońje wofudby a tola jako jara łajmowu. Statny rećinij stedele na steniłdijcu prawu a wernošće a chwyće pšidi tej škadnošći šchibake moranje pjenjejnikow na burly tak pšimaciz kaž ho kšučka. Polkowu štatnar, rećinij dr. Friedemann (tón kany), šij chwyće ł pomocu heršifich burow w Rössortfo-Bojerowšim wotřeju do šfejzornitowego hema pšičići, ł wušeit leńkońcu dopofalowafce, šo fu tu „schöpfung“ čičije mewionowate a wšchđne. Wošta fu štónčije frowobodu wuprajeny. Š teho paf je wšchđek, šo naldie šatonje ł temu njebožoňaju, šo by ho na burlych wšchđenje šo šlawoze wobščudženitwo pšimaciz a pofhoštafo.

Šwnešćny podawf šta ho 21. meje šobutawani Bunzlawšefo wučeršefo seminaru pšidi turnowanšim wušeit do Raumburga. Čhychu hebi tam wjenuzny wšku šabritu, wšchđelake wuměštwome wězy wopšidijazu, bliže wobščladowac. Wobužel paf bešče ho štomdžito tutón wopyt priedy listnje wofšewic. Hđzy w dwemaj cšahomaj ł trodu kamotnje ležaje šabrizy unarščerowacu, dha mejadžu nufšak tyč pšidichodny, „šchrybarion“ ša Bunzlawšich a Šaubanšich šozialdemofatow, tofij buču džyli šabritu pšchepšapicz a dželščerjow naldiečuwac. Džy buču rucej wrota šanfienje a ł woffšobidjenju šozialdemofatšifje horžoty wulka wofšenjowa šykawa šotowa šćimjena. Wofry ho njeborolumentje wupofata a wubudži pšidi šarancšku piwa turnarjow wulke šumjeje.

Kšćinjanšta žyrkwinska raba je w poščednu poběždenju wobšanta, šo ma ho Woži dom ł nutrošč potriežnyh rano, pšchjopidnu a wječor něfote bodžiny wotewrieny džeržek. Tež je ho pošajito, šo ma ho raniče šwonjenje a pšchewidnjanje pšidi šewowanju šwiateho Wofćenafšca na šćazy, kotrež woboje be ho w bebu poščednich 30 šet šwabito, šabo šawješč. Njech wšchđito šćinji ł Wožeje čieščići!

Wy šbožnyh šwalimy.

Kašćich šrudnyh tón knješ šbožnyh šwalmi? Wobužel je jich wjele, tofij ho šamit troščajnu ranje kaž tež jich wjele ho šamych a prawyh džerži a teho dha žaneho wodačja njebožadaju. Wom hebi šwojeje šrudoby ł žyła wedomni nješju. Žij heho reča: „Šapomniciz a ho rošproščići, njech je pšchěš džeho abo pšchěš wšchđe.“ Woni pšchěšćimo pšchinaroženenemu šćawowanju hřešćka, kotrež rjeńje: Šameru špomniciz a štajnje ho dopomniciz, to je žimjenje w najščubščim šnutšownym. Štanjie šrudne šeto durbjalo ł temu šćučiz, šo by toždy šćubščij šćajščić wot tuč šemrjeńcy wroždabij, šo by trajnje wopomnicjeje možno byfo. „Šeti ja tebie šapomnicu, Šerutalen; dha njech buđe šapomnicje mojeje prawicy. Njech mój jazyk šo ł mojim džohnam pšchěšići, jeli ja na tebe nješpomina!“ tak po šwojeje dominjne jedyžy pšlamifita štorži, a ty džyl nana abo macjeř, bratra abo šotru, žonu abo džerž, wučerja abo pšchěščela tak rucež kaž možno šapomniciz pšćac? Š tym ho ty šam wot tuteho šbožnyh šwaljenja teho knješa wšamrjeńšč a pod to beđa padnjefč, kotrež wón wjeležym pšchłowita, tofij jenz ho pšchěš tožde nješofce ł temu powobaciz badža, šo byču ł cjom wješčke loške mšřku ł prošćimny šwojom boniti. Ně, hđzy te šwonj ł šamneho brjoša wěćnošće tak šćutnje ł nam šćinčja, potom reča čičřo byčž a na nje pošćuchaciz a te wšchđelake prošćenja na to hđže a ł wofšel, šo šudže a wěćnym žimwenju, kotrež ho w noščej wutrožje šubdžija, wopomniciz a nje-pšchěščaciz, džóniz wy wotmošowjenja namofaki nješwim.

Napšchěčimo tutym loščofomšćenym ho drušy žyle do šwojeje šrudoby podnuzna. Woni wo žanym troščdije nicjo wjeđežić nječadja, šwoje wofšchewjenje jeno w šoloičji pšćajje. Woni bebi džies pšchěščacja dny minjeneho šwoja pšchěš wocři šarajja, to šamše šwoje bešče jim to najwšchđe, bešče jim Wob. Šoloičji jich nješćmanšč čćini a šabđema ł wšchđenemu džetu, hies tym jo woprawobžita šrudoba to šamo w šćitě wěćnošće šapščijeciz a cjom šćutnicim brojč wuščiz. To šu čći čješćowšćelozu. Tola Woži šyn možo jeno tyč šrudnyh troščitowacž, tofij šwoju šrudobu ł Wožeje tuči wofšam.

A něto my šbožnyh šwalimy wofš, fiž wy šće hjo šaščiti do šbožneho šwela prawdoščje a šami jako pošni prawi tam byščice. Wafče žedjenje a tradanje je šćerowane a dopjeljnene je, šćošč šće tu tak šusto špěwalit:

„Kaf šłobzy mi to njebio šłobdi, mój Ješuš mje šam troščtije. Šow žane horjo njeowšchđobdi, we mērie wšcho wotpočujje.“

Ša po tym troščim čšerpienju b'đu wofšaciz w wěćnym wješčel!“

Něto šu ša wafš na wěćne fofšće cšohy šuchoty a šimofšče, wón wafš te šwojeje prawdoščaju napowa kaž ł reču, šo žaneho šćablanja a padnjenja wjazy možno nje. Wšchđito wojowanje a beđjenje je nimo, Woža wofa wafče wozy šćinje ł jeho šćužije pohowma. D šobzi, šo šće łacini a hłōdni byli po šolpofnošći, a njeimeščedje na tutym šwē. je došč, ale čćim bliže ł horje mešta prawdoščje pšchidželščje, čćim jańščija be wam to šćubina, kotraž wafš wot njeho dželščje. Šaj šłōdny wy, fiž wy šće hłōdni a łacini byli po prawdoščci, něto badžeje našćjenje!

Bo Schmidt — M.—

Sadžewki na puczu žimwenja.

Šacž tež my ł prawom wo šadžewočch rećinju? Šaj našći wotžojo w cšohy reformacijje to moždžu, hđzy buču pšchěščejšani šwojeje džery bla. Šim na wulšim puczu žimwenja čiert napšchěčimo šćupafče a čćim ł šajstow a je šumrječy hroščdje. Ale šćito dha nom něščto žimni, hđzy hebi wulki pucž ł njebešam wušćowitny?

Šon šтары špytowar te runje tón šohy, kaž tešdom; wón jenož ł namit w džewjatnatum šćitofetu hinal wofšabđajnje hacz ł našćimni wotgami. Womšćije hebi na pšćifšak na te šta potriežnošč, kotrež mažu lubžo w našćim cšahu a na te tamšny rjanzh wozow, kotrež na šwēče ł ničjemu njeponhaja, hacz šo wam myšle wotmoščořa špot teče praweje a najumilnišće šćitofce ša wěćne žimwienie, kotrež tón cšoh wupieljenu, kotrež durbjebi te šćatami šubofce a dželanjom ł Woje šćawitno wupieljiciz?!

Wy žony a šohzy, njeponumšćije hebi na wroščajku, kotraž wuščje wafš čěšnje, fiž paf wam wšlad na te wěćne hory wofšje? Š čěho ta wroščajka wofšije? — D, to šu rjane šćinje, šćobuti, šćoržuchy, rubješčka a wšchđelaka puča wafšcho džeta doma. Wšchđite te wěšči — to durbice tola pšchibaciz — wam wutrobu napeljnja. Še hebi šumječje, potom macje šćitofč, šo ho tež rjenje šćejšija a wam derje šteja a malo čšaba wam wofšanje ša žimwienie ł šohom a ša Šoha, kotrež čšecje tola wješč. Hđzy čšecje nježelu te mšči hie, to je přenja myščićiza, tak ho rjenje wofšćefaciz a potom w šćim wafš šohu ta šćitofč čšćiwuje, hacz tež čći drušy widža, tak rjane šćitofče abo wy na drušich šćabaciz, tajše tam heđa. Šamo na šwjatny wěščje je špytowar wam bišfo a wam wafšdu džafču ł šćitniš prošćimni myšćeni šajdoščuju.

To šu tajte šadžewki (šajščij je hieščče wjele drušich) na puczu žimwenja, kotrež durblich namutnjež pšchewinjež.

Trinitatis.

Nježela	Šap. št. 14, 1—10.	Šel. 8, 16—22.
Pōndžela	Luf. 15, 1—10.	1 Petr. 5, 6—11.
Wutora	Šap. št. 14, 11—28.	Šel. 9, 1—7.
Šerjeda	Šap. št. 15, 1—41.	Šel. 10, 1—4.
Ščnowitk	Šap. št. 16.	Šel. 11, 1—9.
Šćak	Šap. št. 17.	Šel. 11, 10—16.
Ščobota	Šap. št. 18.	Šel. 12, 1—6.

„Pomhaj Wob“ je wot něka niz jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wšchđch pšchewawarňach „Šerb. Rowin“ na wščach a w Budyščinje doščacž. Na šćhtwōreč lēta placzi wón 40 np., jenotliwje čšćřta šo po 4 np. pšchewadaju.

Womhaj Bóh!

Czisko 24.
19. junja.

Lětnik 2.
1892.

Šerbske njedželiske lopjenka.

Wudawaju ho kóždu sobotu w Esmolerjz knihisćisćezetniju w Budyšinje a su tam dostacj sa šchwórtlětnu pschěpřatnu 40 mp.

1. njedjeta po swj. Trojiznj.

1 Jana 4, 16: „Bóh je lubość a šćhto w lubośći wostanje, tón wostanje w Bóhu a Bóh w nim.“ „Bóh je lubość“, i tutymi dźiwotnymi kórtkimi, hlubokimi słowami spěwa swj. Jan tón tšerlusć tych tšerlusćow, kotryž je pschi Bóhim trónje, i Božeje wutrobje wopřichajal. To je spěw teho wučownikta, kotrehož tón knjes lubowasće, kiž bě pschi jeho wutrobje ležal, w kotrehož wutrobje cizke, ale móžne pčomjo Jezuskoweje luboćeje hapa, na kotrehož šćedźiwym woblěču raněše serja wěčneho žiwjenja ho wšyščjeza. Wón spěwa tamny tšerlusć, kotryž je cšlowještwo tak doho pytało, kotryž hny my wot maloćeje sem tak husto šćyščeli, kotryž do šćlowo semje tak husto wita klinczi kaž jandželsta powojeć a njeještel synt: „Bóh je lubość“.

Bóh je potajnistwo. „Ze jedyn potajny Bóh a bydli w šćwětle, hđžež ničtó dóńez njemóže“, kaž pčimjo praji. Neho wěćzna móž a bóštwost wšćah ho spóšnowa na šćutkach, njemujny na šćworčenju šćwěta a nutrne wěćko wđiži drje šćědy njeještelje mudroćeje, kotraž na šćem tak dźiwnje hraješće. To su šćopy Bóha, kiž je šćwojeje pschu psches šćwórbu kroćzi, wo kotrež spěwamj:

Bój, wutroba, a wješel ho
Na darach Bóha twójeho
W tym lubym lětnym cšahu,
Wšćho rjenje je sa cšlowješćow,
Duž njedj na psychi šćahrodow
Šćo twóje wocji pschi.

Ale wotmolwenje na to prasćenje: šćhto je Bóh?

wohlad do wutrobje Božeje nam šćwórbta njedawta. Šću šćebi słowu šćamati, mudri wšćěch hrodow a cšahow i cšmowym ludancšćom, ale wšćitizy nješću dale pschisćki hacj k Alhenšćemu woltarjeje i napisćmom: Temu nješćajom-nemu Bóhu! Jenož wěćny ewangelion nam dawta wot-molwenje jašćuje a wysćajo: Bóh je lubość.

Lubość pať je tež potajnistwo, hluboko, šćóžne potajnistwo, jenož wot tych spóšnate, kotřiz su lubowati. Někajše šćoacje wšćah wđitizy wo tym mamy, šćhto je lubość. Wšćetoz w nekajšim šćatlece je našćhu myšl pschimała: Nawowa lubość, macšćerna lubość, lubość k nanej a macšćeri, lubość k bratřeje a k šćotšje, nje-wojećšćinšća a mandželšća lubość. Bóh je dom a šćwóšću móhš rjez nižšću šćulu luboćeje cšmiki, hđžež šćah móž luboćeje šćowidny, hđžež kóždžicšćeho šćebitocšć šćama a i žumim gwaltom k podacju na druheho nuczi. Ale wšćhitta kreaturšća lubość je jenož podomnošć a pschšćodžeršć Božeje luboćeje: teje luboćeje Božeje k nam a našćeje luboćeje k Bóhu a našćeje luboćeje bjes šćobu w Bóhu. To su šćopy Bóha, kotřiz i pschu šćwojeje luboćeje psches šćwoje wšćastajenja w cšłowšćim žiwjenju kroćzi a nam, hđžž šćože a šćóžnošć cšłowšćte luboćeje šćonimj, i tamnym šćewanjom šćacuz dawa.

Wšćh praji ja, hđžž, Bóžo, ty
Nam hižo jow tak rjany šćy
Na tutym hlubym šćwěćzi,
Šćhto hćakle ma wo tutyh drjach
We twójich šćotych bđlenjač
Šćo šćońez na twóje bđzećzi?

Zute snamjo wiščeje cłowiszeje lubofseje pak by ja naß potajniŭstwo woŭtało, hdy njeby wučęznj ewangelionu nam ludanacziŭo ŭbudato: Wóh je lubofsej. Haleluja. Sawěrnie, wulle je potajniŭstwo Woże: Wóh je siewjenny w czele, Křyrnjutš je cłowjeŭ sčimjena lubofsej Woža. Chęŭeŭŭ-li tu lubofsej wiđež, chęŭeŭŭ-li teho wulkeho potajenaho Woħa wiđež, dħa pohladaj na Křyrnjutšku, kotryž praji: „Sčitöz nje wiđiŭ, tón wiđiŭ teho Wótöž“ a kotrehož hwi. Jan pomjenjuje słowo, wurjeŭnjenju wutrobu Wožu. Teħo dla reča w lubofsej woŭtač, w Křyrnjutšbu woŭtač, do njeħo wėrič, a po nim ŭhodźić a w jeho lubofsej Woħa a bližichich lubowacž jako ĩam ĩo.

Pod ĩučehom ŭskhowany.

2.

Wišed wrotami pšhi ŭstudniczy czi lipa czi ni ĩšłodk,

a pod ĩamej lipy bė famieitna lawa, a na nju bėdštej ĩo dwaŭ wuħymioj: bėda žonka, kotraž mejšče wodej wočzi ĩaplawaje, a mloby, wyšofo krowczeny hólz i niemernymaj wočzomaj a i ŭduje-rjanej hłowu. W rutomaj mejšče wón ĩwoj toŭsty dubowyj liŭ, i kotrymž chęŭeŭŭ ĩo na pučz podacž, — i tym ĩebi nęŭŭle wiđon mjeczerpliwu beŭta w peŭŭu drapawsej, — wšed niu na lawje lešeje jeho ŭozaj waciož, wiđon poŭny wuħyŭany a derje ĩapabany.

To bė rano ŭaje w lečęznju cħaŭu. Wtački na lipje, wobemaj wyšče hłowu, bėdħu ĩižo dawno wišče woacziŭe a ĩħba bė ĩebi ĩwoj přeni ranšči ĩħerulicht ĩapŭŭŭŭta, ĩewak paŭ bė ĩiđečse ĩwet wiđon w ĩpanju. Wjeħo bė taž do mrowcelow ŭawalene a na tojdej tramwicyj ĩubelosej ĩo křerpeŭŭta nožneje roħy. Runje chęŭeŭŭe lube Wože ĩħončio wuħyħadzež.

Ta stara lipa i tymi wulkiimi ĩakolami bė ĩižo mejšče wjeŭe cłowjeŭŭch narodow wuħyħadala: jedyn narod bė po drubim pħiđiŭŭŭ a woteŭdof. Zwolte na tule famieitnu ĩam uħyħo bė to žony a te hočizaj pohęnule, ĩħož bydnu ĩebi do ŭstudniczi bęte po wobu pħiđiŭŭŭ. Zwolte bė drubny mloby hólz i hołzu bėdžij a bėdštej ĩebi mjelozjo pomieħaje, ŭħto a kaŭ cħetaj ĩebi ŭowczerč, bħož budžetaj ĩemjenaj, a bėdštej ĩo na tajŭŭle pħiđichod wšeje wpeħelŭaj, a ŭstudnicža bė byla wišo ĩebu wuħyħadala. Tež tale bėda žonka wjeđeŭiŭe ĩo na to a na tame, ŭħto bė ĩo tule na lawje wuřeħalo, dopomničč, a na to wišo dęreŭŭŭŭe ĩebi runje nęŭŭle ĩaħo pomęħiŭč.

Lipa tam runje i w ĩwojim poħnyju lečęnju stejšče a ŭofo-wofoŭto njeje bė wiđo poħnicziŭe moŭt jeje luboŭneho wmenjenja, a to ĩečž nutš do ĩameho meħta a pħeħe ĩame tawele wrota, ĩaj ĩečž ludjom nuts do domow, ĩħož ĩebi nęŭŭle počajžu woŭna wočęznęca a ĩebi wofšęewojazj ranšči wetr do ĩstwow puħčęčęj.

Wulka drħa, kotraž do najwjeŭŭeħeħo meħta w jich kraju będše, jowle nimo wjeđeŭeħe. Sa wulku ĩħwiŭtu budžiće tu wofo wjele ĩiħalozje byto. Žom budžiću tu hołzy i młokom byŭe a ĩabrodniŭŭ i plodami je ĩwojich ĩabrodkow a drubny. — Tón mloby hólz chęŭeŭŭe i woęu přezę do dala.

„Luby, ĩoty Marcziŭto“, jemu ta žonka praji, „woŭtan mi jeno ĩiđečse mađu ĩħwiŭtu jowle pħeŭi mni beħžo. Mi je wofoŭto wuħyŭo, taž njeđęreħajka cze jeŭe woęaj ja ĩwoje žiwe dny jako wohlabacž, — a ja meħta czi ĩiđečse tola taŭ wjele prajęč. Wutroba je mi wiđja poħna, ač wiđja poħniczja poħna!“

„Ale macje — ĩižo wečera wwečoz ječe pħeđęo do mnje nuts reččala a dženħa rano ĩaħo, — nęŭŭle moħio paŭ i tymile reččemi wiščemi dočę a na dočę byčę. Wiħaŭ ja tola žane mae dbečę woęaj njeħyju, a wjeħaŭ tola ĩam tež wem, ŭħto ŭħečę!“

„Moje dbečęjo paŭ tola ĩy, luby, ĩoty ĩyno!“ A ŭle, ja w oħoħa ĩyju ŭuħodowne, nimaŭ tu na zħym ĩwečęe niħoħ, ĩečę teħe ĩamcho. A — ĩaj wiħaŭ, tu ĩam wēħa, ŭħto i eħęeħę, luby ĩoty Marcziŭto! ty ĩy ĩwoju hłowu woħowhoŭo, to cħęŭeŭŭ do Ameriki, a ĩy ĩebi wote mje wuŭuwoħow, to ĩym czi dęreħajka do wiščeħo teħo wiwočiz. Wišed teŭŭe Ameritu ĩym meħa ja pħeđęo ĩwoju ĩroħu a njeħymu cħyħa jeŭe ničęo wo nej ĩħyħečęj! ĩaj wiħaŭ, mejšče je budħna meħ, ĩħož ja muŭŭŭŭ cłowjeŭ ĩwoju křutu wolu — ale wón dęreħi jeno to chęŭeč, ŭħtož je prawe, a dęreħi ĩo pod Wožu wolu ĩħečę!“

„Macje, wiħaŭ ĩym nam ĩižo ĩuŭto prajiŭ, jo jeno wafše

bla do Ameriki du, dočęŭ ĩwoje tam cłowjeŭ do nęčęħo wonaj-ŭŭeħo pħiđiŭŭ, jowle paŭ niž. Budžij dęreħaj jowle poŭta woaŭ woŭtač, moħti dęre ĩwadno tule w najčęŭer stary ĩudęj nęħajŭi kųj dħeħa meč, ale dęreħaj poble cħaħ ĩwojeħo ĩimjena ĩraji ĩħeħ ječę a nju trabadč. To mi tola njebudžęje chęŭeč pħečiz, jo byto toŭŭe ja mnje žane „ħbože“. Taŭ paŭ (— dęreħaj ĩo mi tam ŭeŭŭeħečęŭeč.) budu tu ja nęħto ŭe ĩaħo poŭta woaŭ doma! Amerika! macje, do njeje wiħaŭ dženħajŭŭŭi džen dale žadny wulki pučž njeje — ja dwę nęħeŭŭŭi tam budu!“

„ĩaj wiħaŭ, taŭŭe to tu prajich!“ jemu ta bėda žonka praji. — Wiħaŭ budjemj wiđeč, ŭħto budje Wóh tón ĩnječ do wiščeħo teħo prajęč. — Duž jeno cħęmęj nęŭŭle dačę wiđęmu doore byčę, luby ĩoty ĩyno; — a duž nęŭŭ wote mnje i Woħom dži! Wudžo ĩy ĩižo wiđajž jeŭawoŭi a ja wiđaju, jo ĩebi ĩotyž ĩižo ĩem po wobu du.“

Macj ĩunej i wobemaj ĩwojimaj rutomaj wofofo ŭħije padje, a ĩebi jeħo ĩħowu i ĩebi ĩeħajnyħimaj jemu cħeto a ĩubu wotoŭajza a wón ĩačju, taŭ jemu i macęznęch wočow ĩħyŭu na ĩižo poħnyħu. Wón paŭ niž njeapħaŭnu, dočęŭ ĩebi myħeħeħe, jo by tajŭŭe nęħto muŭŭŭtemu cłowjeŭeje njepręħiŭŭato. A jowo bė ta macj ĩampla a bė pħeħe ĩħuŭu přeli nutš do maeje ĩaŭŭ, kotraž tam ĩređę ĩabrodow dęħeħe, — bė tón mloby hólz meħu ĩižo ĩħeribęj wobrocziŭ a ĩuwalozje wiđon ĩħeribę dale, ale na meħto do ĩaby je žonyu wočęŭom niž woęaj nępeħodany.

Ta žonka lečeje ĩebi paŭ ĩwoje ŭħere rubiŭčioč, i kotrymž bė ĩebi ĩwoje ĩuħeje rajmeni ŭawođęza, bóŭe do cħio, jo nje-woħt žadny cłowjeŭ wohlabacž, jo plače. — Ale Wóh je tola wohlabad, taŭ jara wona pħaŭaħe.

A nęŭŭle pħiđiňozħu ja nju te doħe, doħe leħa wudowineje ŭrudby, a nęŭŭle bė tu ĩama luŭta — ač, to bėdħu cħaŭy, taŭŭe ŭħere a wnutre, to chęŭeħe jo jeħu ĩuŭto wutroba wišca ŭlemic, taŭŭa mejšče ŭarozčę a žadanje po ĩwojim ĩyno.

Swudowiena Dubina bė teħdo, jaŭ jeiny ĩyno wot njeje do dala wuđęje, taŭŭa nęħeħe wofofo přečędžęčę byta. Žeiny muž bė byŭ bħidar, a teħo bė byla ŭaje ŭuħajta. Ta ĩħęizja na dęreħajach bė byla jeħo, wón bė ju wot ĩwojeju ŭaręđęju meħ, a bė byŭ wuħiŭŭim, wilyu a pohoňny dętačęer. Tón bė ĩebi ju ja ĩwoju maŭbęħŭtu wlaŭ a teħdy bė wona Woħa ja tajŭŭe ŭoje ĩħwalica a ĩo jemu i wutrobu ja wišo dħawoŭaŭa. Ale wišo bė jeŭ ĩiħalozjo pħiđiŭŭ, ĩačę bė ĩebi wona do přečęa pomęħiŭŭta byta. ĩižo dwę lečę po jemu počęja jeiny muž ŭstozčę, jo teħo pħeđęo wofofo wutroby nęħto ĩoŭi. Tajŭŭe teħe. Wotom je byŭ doħto ĩħowowaty, a duž i nim pomalu do ĩunjerčęje dęiħe. Marcziŭt bė runje ĩŭ leħa ŭary, jaŭ jemu jeħo nam wumřę.

Tón ĩołečę bė ĩižo ja male dbečęo pħeđęo tajŭi nęħajŭi taž ĩam ĩwoj, a by byŭ rad pħeđęo ĩam ĩwojeje hłowu — ta cħyħa, wiaŭa macj paŭ ĩebi dočęč roħy njewjeđeŭeħe, taŭ moħta jemu jeħo wolu ŭlemic. Sħwoje myħe mejšče tón ĩołečę pħeđęo a ĩroħi wón do dala; wón chęŭeħe, jo byto ĩunu i njeħo nęħto wulke, a to byŭ woęaj, ĩečę wiħiđizj dęruŭ. Macj jemu ĩuŭto wrojeħe: Wudž jeno i tym i poħojom, ŭħtož tu maħaŭ; ale to jemu po jeħo myħti njeħ. Macj bė meħa wjeħo do njeħ reččęč, předy ĩačę bė jeħo ĩamohŭta, jo bė to naruwel, ŭħtož bė jeħo nar byŭ. Węrady a pħeđęo pħeđęi ĩebi ĩo na to ĩuročęo bė ĩwoju węz dowuħuŭŭ, ale bė ŭrođi na ĩwojeħo ĩuroweħo ĩiħaħta ŭstozčę, tón paŭ bė i nim i wutrobu derje meħiŭ, ĩħož bė jeħo troħu ja wuldu dęreħaj.

Nęŭŭle bė jeħo wučęzomny cħaħ nimo. Duž ĩebi wón njeħaŭeħe wot niħoħ woęaj ničęo reččęč dačę, ale nęŭŭle bė ĩebi do ĩwojeje hłowu ĩajit: paŭ do Ameriki, paŭ do Aŭŭŭtrajije. Zwolte doma, w ĩymle maħym meħtu, ĩħečę bė ĩo narodžij a wotroŭŭi, wón woęaj wutracž njewočęħe, — a macęřta dęreħajęe jemu dačę cħaħnyčę; — ta paŭ je wjele ŭtow křečę pħeħe to dęreħajka ŭduchowacž a ĩo na to ruđęčę.

Řetęro doħto trajęše, předy ĩačę macj wot njeħo přeni liŭt doŭta. Wón bė jeŭ i křeħa a i ĩħowatow nęħto zęnčęfow napħaŭ, a ĩoħu na to pomęħniŭ, jo budje jeŭ boryŭ dęruŭi wjeđŭŭi liŭt pohęčaz, a jeŭ potom wišo bóŭe na droħne wosħiřacz. „Nęŭŭle mni ĩiđečse (taŭŭe jeŭ pħaħeħe) njewem wišče pħečę.“ — A tola je na taŭŭe jeħo liŭt wjele macęznęch ĩyħħečęfow wu- padnyħo, jo wot pħyħa tu a tam ŭtoŭo ničęo woęaj wiđečę njeħe, dočęŭ bėdħu macęřne ĩħyŭu te ĩħeħiřki wišče wuzprowale.

(Wotřečęwanje.)

Haj, poſobno je a ſkónzo kaſa,
 Za niſbje ſkôſtka njemioju —
 Hôje ky, zo bydſ cje namakaſa?
 D kaſ po tebi ſdychnu.

Mi wutroba taſ próſna je,
 Mi ſtyſzêje ho, mi pierſ ho dſze,
 Za ſtoro ſadêluciu.
 Za woſtan, ty dſyſt môj mi doć,
 Mje ſ tuojim ſkwom troiſzotowacſ,
 So jaſo poſtaruju.
 Teſz tuojich paſtryſow wiſza próza
 Mje ſ mojiſz ſtyſkow nejſtorborne.
 D praj woſtat, woćziſn hmo Wôtoza,
 Sôto ſ tebi jaſ' mje domjeide.

Za cziſnu wiſcho, iſtôž ſamôžn,
 Za pytam pomoz bratrowiſu,
 Na nej ho poſpôlnowaciu;
 Aſ, tola ſcubna woſtowam
 A niſbje troiſtka njenom'ſam;
 Za njemim, hðje ho ſkhowac;
 Aſ, hemaſ moſzad i nimi ſpewac;
 Nêk ſpew nje hnumu woſtaj;
 Za ſherſuſdê czi njem'žiu dšlêacſ,
 Dôžj ſpewanje iſt ſollenczi.

D, cjomu ſtejiſh naſtala!
 Za, kaſ bydſ ſkujela njemêſa,
 Sſym wopuſdſczjena wiſyudſje!
 Czi bratſja na nim mola ho,
 A pſchigladujta dwieluju,
 Doćz pomôhne mi budſje.
 Mi kamêj je, kaſ bydſ na wêcziſne,
 D ſtralo môj, cſje ſhubika.
 Aſ, je dſha temu taſ woprabdje?
 Sſy dſha mje ſabſtj do žyta?

Sôto je hrêdſ pſcheczjowo ſwjatemu Duchej?

Na kónzu 16. liſtôtkta bêdſe w Marburku, potom w Witen-berku jako wuczêž dohòſkowniſtwa žywu weſtſi Aegidibus Hunnius. Hðžj tón kamj hiſtêdſe w ſwojich widožach lêtadſ na kôſchriſtej ſchuli w ſwojej württembergſkej domniſje pſchecywalêdſe, dſha ho ſia, zo czi mdožji ſtudencia roſ taſ byſe ſoſo ho roſtrecjowacſu, zo jene ſkomo druſe da a jedyn rêcz na hrêdſ pſcheczjowo ſwjatemu Duchej pſchijnêje, ſo tón kamj ho wodacſ njehodſi. Tuto ſklowo ho do wutrobu młodeho Aegidiusa, taſ won kam powjeda, kaſ kumertna ſchipo ſabêr, taſ zo ſtyſt a tyſchnoſe jeho nadpabje a ſtu njepſchêczel jemu do wuſcha ſchepuſe: ty ſy hrêdſ pſcheczjowo ſwjatemu Duchej wobjeſchoſ! Wón paſ wo tutym ſpytowanju niſkomu nićjo njeprowjêdſe. Wón ho ſi njemurjichneje ſradobu do toja ſehny, pſkaſêdſe žyfu nož a modlêdſe a woſtaſe ho ſ temu ſamilnemu Bohu. Na druſe ranje, piſchêzo wſiſchêje ſrutžem, ho ſ ſhromadnej modlitwje bože, potom runje taſ tainſtſtano do roſwucjowanja dſzele a na ſwoje wtwczeni meſto ſtupi. A hlaj, tu runje na jehô meſêje „ta parla“ wotewerjona lèži „(parla) to hu duſhowne natwarjezê ſniſy woſt Jana Spangenberg) a jehô woćiſto hnydno na najwiſio wotwiſnjehého ſtana padnje: „Sôto je hrêdſ pſcheczjowo ſwjatemu Duchej?“ Rêktje to pſcheczjito a hlaj, jako wotmolowjenje je datê ſklowo ſtareho žrchowného woſtza ſwjatého Pawliſtynna, abo Auguſtina: „Hrêdſ pſcheczjowo ſwjatemu Duchej je wobjiſtwa a trajna njepotuſnoſeč.“ Jaſo bêdſe to wuczêžnaſ, bu wón ſ troiſtcom a wjeſkewoſeju napjehny a ſty duch durjêdſe wot njehô wtwôžnyj.

—M—

Th durjêdſh ſwjatſy dſzeni ſwjecziczej.

Na wotkêžowanje têtje kaniſe bu tſpêſcſki miſtêž Friedhofer we Wiltemburgu na ſpodbijone woſtanje dopomjeny. Friedhofer bêdſe muž, kiſz bêdſe derje ſmyſleny a kotrež bôbi ſe ſwojim ſadžerjenjom kamj ſhwalbu doſu. Wón bêdſe taſ derje piſny kaſ tež wuſkſtſny dšlêacel, bêdſe porjadbene žywu, njepuſtalêdſe ſwoje roſtwježenje w forczamad, ale domacſa pola tydſ ſwojich, pſchetôž wón ſklowo wuſtanjêſtſ i wutrobu luſowadſe a dôžj mowêdſe

ſ njej a ſe ſwojim dšcžcimi hromadſje bydſ, bêdſe to jemu pſche wiſcho druſe wjeſêle. Wſchit tym bêdſe „pſcheczjowo kôždemu pſcheczjelnu, ſo bêt wo ſwojich ſnatſch luſowanu a cſecjenz, njedž tež meſêdſe jedyn abo druſit žadanje, ſo durjêſt bôle do towarſtwa bydſ. Jenôž ſa Wôza bêdſe jehô wutroba hnuma. Sôtož jemu na polu naroſêe a iſtôž jemu jehô dštlo pſchijnêje, to ſwojej piſnôczi a mudroćzi pſchjôžj, „na têtjo paſ, kiſz ſ dnjuſto žohnowanje a radjenje dawa, kebſi njemyſlêdſe, hðžj by uſnele byto jemu dſak a ſhwalbu woprômacſ. Taſ wón tež njedželu niž ſ Wojei cſecjeſi a ſpodbobanju, ale po ſwojej wuſtſi a ſ ſwojej ſtuſſje naložêdſe. A hðžj by teſz jenož ſklowo dšlêacjenzju wurdjêdžicſ dſyſt, njedžeta bu jemu ſ temu ſtuſſje durjêſtja; druſbju žyde dopoſnbne hêblowadſe a dšlêacſe. Tawſe nauwucjenje bêdſe ſ jaſub, ſoſo domoj pſchijnêſt a taſ to hizzo 5 lêt doſtoho cziſnit. Duž jemu tón, wo ſtorehož kaniſju ho taſ malo ſtaradſe, ſpodbijimého pſkutneho pſedaraſa woſta. Jaſo bêdſe junu jaſo njedžeta a žriedhofer jaſo we ſwojej dšlêacjenzju ſtrowadſe, ſtarej proſêſje je ſnêdželnumi wotſobami ſatpiti. Wón bêdſe jemu njeljnaty. So paſ bêdſe w wulſkim habjenſtwej, jemu praſjdje te roſtorehane lapy, kotrež jehô huſêe cziſto pſchitjêdu a te: boſtaje ruzy, kotrež wo jehô czerpienju hweđôžadſu. Tón ſtarež teho miſtêtra poſtrowi a ſapoczi ſ jaſnum, hðžj tež ſchepotazyſn hſokom ſpewacſ:

Kaſ je Wôž jara dobrocziwſ!
 Sôto njehnuty môžj ſawolacſ!
 A ſa joh' darow wſchêdne dſjny
 Žom' winojty dſak nođžyl dſce?
 Nê! taſ mje Wôž luſoſêž ſreje,
 Chju ſtajnje ſ dſjakom woprômacſ.
 Wôž ženje ſapomnit mje njije,
 Duž tež joh' nođžu ſapomnicſ.

Friedhofer bêdſe poſ hutſy ho dšimjô na njehô poſkuſak. Na to ho jemu najêzeſ a napičſ da a jemu maly pjenježny dar wudžêſi. Napoſlad teho wôdſehô, do roſtorehanydſ lapow wobje- teho muža paſ a to ſhwalenje Wojeje dobrocziwjeſeſ ſ rta, kiſz by po jehô wuſtſi durjêſt žalôcziſeč, bêdſe ſa Friedhoferâ ſahorjenje, kotrež jehô ſamjennu wutrobu ſmêdžiti. Wón bôbi ſwoje ſpewatêle wla, ſo by toň ſkêrluſid kebſi pſcheczjitaſ, ſ ſtorehož bêdſe tón ſtarej pſeniſju ſchuzjelu ſpemat a jako ſ a ſchuzjazy pſchjêdſe: „ſa nođžyſt ſtuſſjeſ tajiſtom' Bohu? Mòkt jehô hnuo njehodžicſ?“ Huſly roſtedca piſehes jehô liſa bêtadſu a w nim hłôžj praſi: „Haj, haj. ſa budu jehô wot nêtka cſecjeſic. Dôkto doſeč hnum w njemudroćzi na njehô ſabſt, teſz paſ durjebi neito kónž bydſ. Sôžj môžje ſtarej, huſjeny proſêder wo jehô dobrocziwjeſeč ſpewacſ, o taſ meſêe bôle durjebu to ja jako ſtromy, ſamôžny, ſhobowny manžjêſti a nan hwiſi ri ſ jehô ſhwalêdſe wotewričſ!“ A ſo bêdſe jemu ſ tym roſwôžbenjom teſz ſkutoſni, wón ſ tym poſtala, ſo nêtto ſobotu wječez niž jenož ſa tón dſeni, ale teſz ſa njedželu hnyjatel cziſni a porjadbene te wuſti ſkôžêdſe. Huj, bôvny jemu ſ tym hiſtêdſe doćz njedê. Jenôž w žerlwi Wože ſklowo hſyſdêčſ; wón temu ſklowo Wôžemu tež w ſklowim domje bohêdſe hnydêſ a ſ tym haſte prawje pučſ naſtupi, na ſotruſnj mowêdſe jemu tón Anjes ſwoje ſboze a žohnowanje poſtaſaj. Wſchetôž (ſtr. 4, 13) „Sôtož mudroćzi luſube, tón ma žiwjenje lubo a iſtôž ju kwiêtu pyta, budje wuſku wjeſkewoſeč meci.“

1. njedžeta po ſwj. Trojižy.

Njedžeta	ſap. ſt. 19, 1—20.	ſeſ. 25, 1—9.
Njedžeta	Luf. 6, 36—42.	ſon. 8, 18—25.
Wutroba	ſap. ſt. 19, 21—40.	ſeſ. 26, 1—10.
Sſerjeda	ſap. ſt. 20.	ſeſ. 26, 11—16.
Schwertſer	Luf. 1, 57—80.	ſeſ. 40, 1—5.
Piaſt	ſap. 3, 22—36.	ſeſ. 26, 19—21.
Sſobocia	ſap. ſt. 12, 1—39.	ſeſ. 27, 1—6.

„Pomhaj Wôh“ je wot nêtka niž jenož pola křiſtoſow duchownych, ale tež we wſchêdſ pſche-
dawarſnjach, **„Serb. Rowin“** na wſchak a
 w Wudſchjînje doſtač. **Na ſchtwôreč lèta**
 plačzi wón **40 np.**, **jenotliwe cziſtla** ſo po
4 np. pſchewadaju.

Womhaj Bóh!

Ciśkło 25.
26. Junija.

Łitnik 2.
1892.

Szerebiske njedzelske łopjenka.

Wudawaju ho tóždu hobotu w Šsmolererz knihičičežetni w Budyščinje a štu tam dostać sa šchwórtlětnu pšchedpłatu 40 np.

2. njedzela po šwji. Trojizn.

1 Jana 3, 14: „Šchtóž bratra njelubuje, tón woſtanje w ſmjercezi.“

To je tak jašne, kaž jenož něšto być móže. Šchtóž ſwojeho bratra njelubuje, tón Bóha njelubuje. Šchtóž dječjo njelubuje, tež nana njelubuje. Šchtóž pak drugeho njelubuje, jeho tež do ſwojeje wutrobje njebierje. Pšchetóž jenož ludoſć do drugeho ſańdže a drugeho do wutrobje pšchijimuje. Do čłowjeta bješ ludoſće Bóh ſańć njemóže. Tón Knješ Jezuš praji: „Šchtóž mje lubuje, tón budže moje ſłowu dječec, a mój Wótž budže jeho lubowac, a my budžemy k njemu pšchinc a wobydlenje pola njeho činiec.“ Je-li nětko Bóh pola tebe a w tebi wobydlenje činiec, dha je žiwjenje w tebi, pšchetóž Bóh je woerne žiwjenje. Njeje-li pak twója wutroba ho hěta Woža ſejmika, dha bydli a knjezi w tebi ſmjerć, byrniež by hišćeje ho tak jašnje ſwětko žiwjenja wofoto roſſchěrjato. Ze ho bu wobhadžuješ, wofoto tebe ho twoje myſhčicki wjerca. Wodlitwa, jeli ſo ho hišćeje modliš, je čji jenož šredt, tež wulkeho Bóha do twojeje ſlužby ſchahnyč. Twój bliſhči čji jenož hišćeje plačzi, honyž móžeš jeho ſlužobnita ſwojich žadanow a ſwojeho wuzitta činiec. Wotknyjem tónž wſcheho twojeho myſhlenja a činjenja by ty bam. Ty by twój Bóh, pšched hodu ho poplatuješ, wutrobie. Berje čjim ſpěchničho a žadliwičho, čjim lepje hěbi ſlužich, hěbe počjećuješ. Šcy wchón ſkludzeny

do hěbe wobheho hřešćneho čłowjeta a twoje zyle žiwjenje je hřeč. Je-li pak hřeč, dha je tež ſmjerć, pšchetóž hřeč je ſmjerć. Žane žiwjenjowe žórka ja tebe ſ njebješ dele njeběža; čjejpajša wſchudzom se hěbe a te ſemie. Je-li ſo w tebi wobuchnje, dha móžeš ſchdu ſemju jenož wotkrepčez je ſchpatnje wodu ſwojeje bamſneje mudroſće a mozy. Bóh hěbe, ſwoju hnaču a prawodu temu nedawa, kotryž ho jemu dačz nachze. Kač kudy je tola tajki čłowječ, kotryž jeno pšchego na hěbe myſli, Wožu čječez njedawa a wot njeho žiwjenja njebierje; kotryž ho ſwojim bratram a kotremuž teho dla wot jenołtwyč a ſ woſbady žane reči žiwjenja njepšchiběža. Wón je dječjo ſmjerceje w hěbi a roſſchěrja tež wón ſmjerceje wofoto hěbe.

Tuta hěbiciznowoſć ho bratram napšchecziwo poſahuje jato čječelakomniwo, jato nahrabnoweč, jato ſawicež a hidjenje. Čže ſe želaſtomny nima žaneho ſmůtkowneho žiwjenja, žaneho wjeſhela w Woſy. Wón je jenož ſbožowny, hdyž druhi jeho thwalbu ſ jeho erta hlyſha abo hdyž wón ju ſ jich erta hlyſhi. Tajke žiwjenje je ſmjerce. — Nahrabny je ſwoju wutrobu na ſmny mamom powiſhnuk. Jeho ſchuz je te ſemie pšchidol a niž ſ njebješ. Wón jenož hromadžuje, ſo by meč. Wón je kaž hrib, kotryž ſtajnje nutš hřeba a ničo njewupuſhčeža. A tola jo w hěbi thnowac njemóže. W ſmjeretnej hođzinje Bóh hrib wučziſhčezi. Pšchetóž ničo na ſwet pšchijneſti njeſhny, a je jawne, ſo tež ničo ſ njeho njewunjeſemny. — Šawicež je čžerw ſ wotrym ſubom. Berje ſama na ſwojej by ty bam. Ty by twój Bóh, pšched hodu ho poplatuješ, wutrobie. Berje čjim ſpěchničho a žadliwičho, čjim lepje hěbi ſlužich, hěbe počjećuješ. Šcy wchón ſkludzeny ho bliſhchemu dže. Wona je ſmjerć. — Šidjenje je

woszeń w duszki, sapaleny psches nekajtu kszinowu, kotruż je czi bliżski nacziński. Szapa a haša stajnje k njemu a ty ho wjełeliski kłabonosce, hdyż może ho woszeń sapalce a jeho sboje a futbo do popjela pschewobrozicz. Jeho kštoda a bál je twoja radość. Hdyż wostanje tam lubość Boža? Sztoż swojeho bratra hiżi, tón je mordab a kam w kmjerczi.

Sztoż bratra njełubuje, tón wostanje w kmjerczi, tu w smuśtomnej, tam w wcznej. Szto meniški, może cziłowek f wutrobu polnej hiżdenja do njebiek fanic? Njebeja je wczna lubość twarila. Njebeja je nam, dokełż je hami psches swoju winu sčubichom, kšrystus f swojej lubośću a se swojej krxwu jašo dobył. Pschi njebiejski wrotacz, hdyż tam douidżejsk, je krxwolow prėnje a jenicke praščenje: „Mašč mje lubo?“ Lubość je njebeja wotanła a je k nam dele pschisčta, ašta lubość, kotraž je ho tutej wcznej lubośću wotada, do nich jańdže. Ssebičizmość pak a hiđa wostanjetej wotacz. Szto chzetej na tym mješče, hdyż kšrystus je šo wsčitkim wsčitko cziński. Wostanjetej wotacz a wotacz je wczna kmjercz.

Pod křehom sathwany.

2.

Psched wrotami pschi sudniczjy

czi lipa cziński kšloda.

(Pstroczojanje.)

Druhi slynowy list pschidže pól lėta pschidžo. W tym jej wón pschidže, šo ho jemu w Amerjzy derje dje. „Džela mam doleć a jašlubu dobru. Za we wulkej fabryzy dječam a niman dele ničo ja džeł, hačz jeno do sčlowom noži wudjelacz. W Amerjzy je wičo hińańde hačz pola waš. Šow ma kšdzy f jenickei jenej nczu kwoje djeł; tón ma to, a druhi neščto druge czińicz; kšdzy ma tu kam swoju wcz dońoneć.“

Sašo be lėto nimo. Duż pschidže derje list. Ale po nim tej maczer jemy hyn ničo wjazj a ženje ničo wjazj pschid njeje. Teke jeho tji listy pak be hebi ta wudowa do swojeje biblijy tu a tam pschidžo, na tji woshebe mešna, a lėdy był ho jej jodyn džen pominiu, šo hebi njebeja tu abo tamnu tironu w kwojei biblijy namamafata, hdyż hebi potom i nowa jašo wuczta, što tam w Božim kšowje pschane steji, a potom tam jašo se swojotaj wocznojau došlo na te wosłednjeje pschickei w liščje gladacše. Sztoż tam pschane stejeda, to wsčad wona hižo dawno wcho f hčowy wjebejeda.

Synowy prėni list ležeke do prėnich křihom Mojšašowych položenjy pschi 22. stawje, tam pschi tej ščurczjy, hdyż je pschane, šo je hebi Bóh wot Abrahama jeho hyna Haała sa woopor žabal. Tam be hebi wona „třpana jehu“ šatfka.

Druhi list ležeke w druhich křihach Samuelowych pschi 22. stawje, do kotrebož be hebi jašo „třpana jehu“ šatfka, hdyż steji, takži bu David wsčom sradnu, a takži wón horje na lėdu do wrotom dječke a pschadže: „Mój hyno Abšalomje! mój hyno! mój hyno Abšalomje! Ach, budžič tola móh ja sa tebe wumrjeć! O Abšalomje, mój hyno, mój hyno!“

Aščezli list ležeke w nowym šofonju, a to pschi tamnyj rjanom 15. stawje wjełoteho Lušafšomeho šćenja. Tam ta třpana jeha w tej ščurczjy ležeke, kotraž kónz tamneje lubosneje woswejeće mo „šhubyenym hynu“ steji. Tam pak takle pschane steji: „Pščetoz tón mój hyn beščke mowry, a je jašo wozniw; wón tež beščke šhubyenja a je šo jašo namafat.“ Takle meječe tale kam pramu lubość f křowomju hunej. Tale jeina lubość je tajta, i kšezjy cziłowek wcho wėri, ho wščeho nadžija, wcho wuczetaj.

Dewak be Dubina ja wsčom hwoi cšob cziđa a wščej czeščju a j poboznoćju žiwu. Ludjo mejaču w wsčitzy lubo a husjo był hčy tón abo tamón dať k hebi do domu pschiczi, hdy był wcho ničo pschid šhoril abo nečto wumrjeć, pschetož wona mōžeđe prawa cziđa wofoto kšow šhobicz, meječe pschetož wocznoju rufu a pōbla lubosne hčowcaja sa wupoznojenje. Tajtele wcho wsčad ludjom derje czići, hdyž šu na nich cšobu pschidže, wo kotručjy šo rad praji: Te šo mi njełubja.

Kajte rubjenje meła wona kama na wutrobie, to wona ženje nitomu njemuščerzi — ale f Wošom je była wona husjo wo tym poročaja.

Hdyž beščtej tej malej křubowej — miščtra Kōncšifowej — hołezjy křowu wotroščej, pschidžesčatej wonej husjo hčowu hčowowjenu křubodžinu w jejnej křezjy křowu wopłacz. Komaroz wuščter be hčowu žonu tež dyrbial jaše šhubic, daž be jemu lubo, hdyž jeho hołezjy f křubodžinie douidžejšej, tu be jeju nawuczita ščezj a druge žonje džeł. Tej hołezjy beščtej pak ja tu staru wudowu, kiž be takle kama ja šo žiwu, ščtož křonczne prubi a wosčewjazj bašam.

Wobej hčubodnej křezj meješčtej won do laby kšdža hwoi dwor. Komarcina meječe wulki dwor a se laby nješo jašrodru; se laby wudowineje křezji dule ničo njebe, hdyž mały dworczk, kšadž 10 kšcziz do rožja, a w nim dele ničo niwcaz njebe, hačz jenickei jedon bošow ferk, a pod nim dremjana lawta. Tu be hebi Marczin ja mafeho hołezja kam wudjelak, be hebi tam ščyrei koliki do semje šabit a na nje deštu pschirajok. Šređej wosbeju dworow be dremjanu pōt, a tón be tajti nimit, šo mōžeđe doroczenu cziłowet jara rady pschew njon pschabadž, a hdy byščtej ho tej malej hołezjy na njon wčy šrupije, mōžeščtej hamej tež pschew njon pschabadž. Stara Dubina be w lėču husjo pod bošom heđika a hebi tam pschadta, duž beščtej komaroz hołezjy druhdy na nju pōczatej wotacz: „Šuhodžina! Dubina! hčemoj šhwiłtu f wam pschiczi?“ Wona pak be jimaj wcznej prajila: „Pōjtej, jeno pōjtej!“ A hčydom beščtej byłej pschi njej. Wošdžičo, hdyž beščtej wječkeje, beščtej druhdy f nej pschew pō šalešej. — Wōbradž be wšad hwoi wcho rjeńčeje, hačz doma. Dwor drje be wulki, ale to be jimaj runje prawe. Hdyž je mošo ruma, tam je naduščniščti pschewit. Wošom be jimaj Dubina neščto powjedala, — ta pak mōžeče jašwotome powjedacz. Duž beščtej tej hołzy wosbej na nju pschadatej, a to be jimaj cšob tak czeńek, šo njebeščtej hamej wjedžitoj, tak be jimaj pschi njej kšoch. Pōbla pak be hebi Dubina špochi pschadła, a f boja be na nje tji te rjane bošowe beke tečenje tak wješčizjaci padale, druhdy be tež neštaje ptaczajko pschidžo a wcho wczjone na tu mašu šhromadžjenu pschadnyto, a jim neščto jašfifolito, a potom prjecj leščito.

Marfa be husjo prėnja delšeho hčydanja hčta, ale Šanzj njebe tajše hčydanje ženje wicje; hdyž pak bu woczor pschidžo, hdy špochi njerad wot Dubiny dječita. Wo cšobu beščtej tej hołezjy wosbej wotroščejenej. Ale pschidžo byščtej jašo f křubodžinie pschidžitej, Šanta pak be tam kaž była pola njeje doma, a lėdy był ho džen pominiu, šo byta Šanta pola Dubiny njebohja. Tej wona wcho wupowjeda, ščtož meječe na swojej wutrobie. Wón pschew wrota f lipje wona rad njeđelu popozitnu dońdže a ho tam na tu kamjentnu lawu křowu pschjže, tam kama luita fuz pschidži a pschidžajno, fak hebi tam te ptoczajta šhewachu. Šanta tež rad na nješpōr dońdže a potom je křubodžinu won pschew meito.

Tam pod lipu jej ta wudowa potom a to wono wupowjeda a druhdy pōbla pēplafnu. Šanta pak šo na to wuščteječe, f nej hčubozerjeje a pschacz f tymi, kiž pschajzu.

A jako be f tej woshtarnej wudowu tak daloko pschidžito, šo šo kmjercz f nej pschidžili, be komaroz Šanta pschidžo pschi njej. Tej wona tež hčowje potanišwio wuščewi, taktež meječe w swojej lubej starej biblijy šachomane. Dewak ničto ničo wo tym šhonił njeje, hčida luby Bóh w njebejšach a Šanta. Ta je tež te tji listy wosładaba, a te jehy tež, a wo te ščurczjy je tež wješčaja, taktež tam stejadu. Šc tynim křowczimam be šo ta wrejaja wudowa wotščowafata, a jako be jej Šanta te f biblijy wuczitaka, be ta wosboja žona wuščwila, takž w lampi pšowješčto, kiž žane šwēcjenje wjazj nima a ničto jej njebe třebał jejnej woczj šandželicz, pschetož tež beščtej ho je w ipranju hamej jańdželicej.

Ta hołezka, kotraž kam pōbla stejeda, wuščteječe hebi: „Nělle je jej Bóh tón křies kam pschidžok woczj jańdželicz. Ničto žiwu njeubudžeje jej to hmeł šćinić, dokełz tu tón njebe, kiž budžiče jej to hmeł dyrbial šćinić; jemy hyn.“ Tu bibliju f tymi šhōim listami a tymi šhōim jehami wna hebi Šanta hčydom, a donjeje ju tam horje do jstny — kiž hiščezje pschidžo „Marczinowa jitwa“ rēščake a polozi ju woczjinenu na ščijnju. Takle be to ta wrejaja wudowa ješčkaja meč, a ta hołezka be jej křubicz dyrbiala, šo chze wcho to takle šćinić. „Wón dyrbi hebi ju hčydom mōž namafacz, hdyž tu jašo doma budže“, be jej wona prajila.

(Pstroczojanje.)

Wyškoti théruska Salomonowy w herbstlich théruskschach.

7.
Staw 1, 7.

Hódš Knjeiowu.

Ty woboha wozwta f pastwy mojej,
Njeinajech dha ho w radzibje swojej!
Schtó jenož džešč, štčo wolašč dha?
Ty fkorzišč, jo mi lubo nimašč,
A tola ho mije štynje přichinašč,
A po mni wolašč bješ kóna!
Wrať, hódž wjaz' lubo nimašč mije,
Schtó cziński tašte pfaťanje,
A tuchne wuzpřamanjo?
Njeinajech ho!

Njeinajech ho! Mašč mačo wěry,
Ty lubowana nimo měry,
Ml wušwolena njeuwěta!
D žónka bje wčhěni najrjejšija,
A wot wšchitšč mi nanajpřerušija,
Ty na wěćenje mi hlubjena —
D kědžny, štčo czi prajič štču:
Wješ přehlaćca cje lubuju,
Ščym kweřny czi hač do kóna!
Duž wustup dha.

Duž wustup dha je žakofscjenja,
Ščo njeřpustaje wjaz' na šhonjenja,
Wše faćacjad měr njeimejech.
Wón se káměňow šapoczenja!
Rutš do štowa! tam pobjrjenja
A trošč f měř šaj' dořtanjech.
Kať cziwěšče ho štubušča,
Hódž wopřichimnych cje f lubošču? —
Duž wustup dha, ty kralowa,
Wón na hona!

Wón na hona dži, wón šej žabaj,
Na štopy mojišč wozwot žabaj,
Hódž ja je wjeđu na pastwu!
Tam je te káměne žakofscjenje
Na študu pastwu, wušporenje
Wrať, hódž hdy žane janulču? —
Wščeš štčij a štyle štč f křaňnošč!
A hódž ho wozwta šabubži,
Tam bórny lubu namatam:
Duž paš ho tam.

Duž paš ho tam, tam paš ho cjenje,
Hódž f lubošču moį duch cje cžeňnje,
Tam pastwy šmejčje šelene.
Tam budže lubošč šaj' cje šhrěwacž,
Tam nadžija czi f nowa kěwacž,
Tam je czi bjeđu pšchitryte.
Ščo njeinajech, duž wustup dha,
Wón pobať ho tam na hona,
Wón f mojom' štabu, paš ho f tym:
Ja wščo czi šym!

Najmóžnišče šakitanje křeščcijanstwa.

Šato w kěće 125 po křyřtluhu rumfi kšězor Šobrian do
Ařhena pšchidže, jemu tam křeščcijanski mudry Ařtibišes pišmo,
w kotrymž křeščcijanstwo šakřowawče, pšchepoda. To pišmo
běše w ařtibišej rečej pišane a je ho pšchěd křořim šašo
namatano. Ařtibišes křeščcijanstwo na žple pšchěwědžežca a
hědne wachenje šakřowacž; wón czi ni po tym štowje šwiateho
pišma: „Ma jich pšodab durbicje jich pšowacž.“ Wón wopřijuje,
kať hu křeščcijenjo živi. Hódž my to pišmo cziťamy, durbiny
ho žiwacž, kaťi pšobny duch křeščcijanow woděwče a my to
nemežemy bješ teho, jo njeuběrjeli ho šaňowawče žabaj na
žiwjenje naškeho cžaba, kotřež šo tež křeščcijanste mjenuje.

Sakřowaw, křešč Ařtibišes wo žiwjenju přehič křeščcijanow
pišče:

„Křeščcijenjo wěria do Woha, štworiczela njebiešow a šemie,
w kotrymž a wot kotřeho wšchitě wěš hu, wot kotřehož hu tež
te šaknje dořtali, kiz do swojeho šwědomnja šapřičaju, kotřež
džerja w šadži přichitědobneho šwěta; teho bla wóni manžestwo
njetamaja, šurwaršawa ho wolaťa, wopaf nješwědžca, šebi nje-
žabaja po tym, štčotž jim nješwědca, nana a macjeř cžešca,
šwojim dořtaw cziňu, hódž křubža, prawje šubža, f pšchiboham
ho njeamabla a to, štčotž nješwědžca, jo budy druhy jim cziňili, tež
druhim njeacžija. Tach, kiz jich pšchěwědžca, wóni trořičtija a
jim šamitowěž wopřakaloja, šwojim nješwědželam dořtaw cziňu.
Šich žony hu čašte, jich džowit šu pšćenje a jich mužojjo ho
džerja wšchitě nječěkeho žiwjenja. Wotročlow a džowit a
džeczi, jeli žanach maw, wabja f lubošču, jo budy křeščcijenjo
bly, a hódž hu křeščcijenjo, jich bješ roščbija bratrow mjenuja,
f žylny pšchiboham ho niemobla a hu wěšej poněžnošč a
pšchěwědženiwošč živi. Šekřaňstwa pola nich njeamafalašč, wóni
ho hješ šobu lubuju; wot mudrowo ho njeřmowbrožca a šyrowo
f ručow teho wuzwija, kiz jim škoridnu cziňi. Ščotž wěšca, dawo
temu, kotřež nima a to bješ mřtanowa a hódž žuřeho wozlabaja,
jeho do swojeho doma dowjeđu a ho nad nim šmejčela, kať by
jich bratr byť. Wšchotž niž bratřa po cželi, ale w budžu a
w Wohu džežba bjež. Hódž pať jebdu jich štubych se šwěta
cžeňnje, ho po wozadž ša jeho pšobřej šaraja. Hódž štchija, jo
je jebdu f nich jaty abo pšchěwědžany křyřtlušeweho mjena bla,
ho wšchitaj ja njeho šaraja; jeli mřno, jo može ho wušwobodžicž,
jeho wušwobobdža. A hódž je jebdu bješ nimi, kiz je štubaj a
hubjeny a wóni kani nicjo wlyče swojeje potřežnoščje nimaja,
dwať abo šti dny ho poleća, jo budy jeho f nuřnej žyrowo
šakřarali. Šaknje swojeho křyřtluša wóni f wuškej šwědomniwošču
wobteřžbujaj pšchěw to, jo hu prawje a pšćenje živi, kať je jim
tón křešč, jich Woh, pšchitajka. Škőžde ranje a škőždu cžab Woha
štwa a cžešca jo jehu hnabuj, jim wopřaklanu; pšči jebži jemu
džak dawaju a hódž prawje se šwěta dže, ho wěšela a Wohu ho
džakuj a ša jeho cžetow cžeňnjeja, kať by něchtó f jeneho wěšta
do druheho cžaknuť. Hódž ho tomu džeczi narodži, ho Wohu
džakuj a hódž ho štane, jo male šak wumrije, ho Wohu štchěje
bóle džakuj ja jeneho, kiz je bješ křeščow pšchěš šwět šchoť.
Hódž pať wida, jo je něchtó w šwojich přeháčch wumriječ, hórfe
křyřt pfaťaja a šchynija ša nješo, dořelš wón swojeje ščitřa
napřchěwimo dže. Šako tajaj, kiz swojeho Woha šnaja, jeho wo
tašte pšchěw, štčotž ho jim dořacž pšchitěje a tať wóni cžab
swojeho žiwjenja wupřimnija. Wóni hu woprabwěže czi, kiz hu
wěřnoščje namafali, dořelš ju štuboj pšchacž a kať daloto to rořu-
michmu, šmy tež špřomli, jo hu wóni kani pšćajcu wěřnoščje
šitli pšchitřali. Wo lubošču pať, kotřuž wóni wopřakuj, šwanje nje-
pawjedaja, jo budy to wšchitaj štchěweli, ale jich wotpřohlad je,
jo by něchtó nicžo wo tym nješomni a potaja šwoj dar, kať tón, kiz
přklad namafawšči jón šřowa. Wóni ho pšćujaj prawu bjež
jako tajaj, kiz wozatujaj, jo budy swojeho křyřtluša wopřabali.
Woprabwěže wušłotna a džiwna je jich wuzdža; štčotž čže ja tym
žabacž, bužje to pšowacž; a wóni hu šawěrnje nomy lub a
něšto bójšje je w nich. A ja njeudwěluju, jo jenož pšchěš mobilny
křeščcijanow křaľestwo wšchitě; druhe lubu šu šebane a ho
jebaja, hódž pšchěd šewitšim wězami na šolena padaja a hu
w cžěmnoščej, dořelš wěřnoščje pšowacž wochdžaja a kať pjeni
šhabotja a jebdu pšchěš druheho f jemu pada. Tešo bla durbija
mjelcěje jaloři tuch, kiz křeščcijanow pšchěwědžaja. Wšchotž šepje
je, jo ho lubža f prawemu Wohu modla, hač f pšřibnym mienam.
A woprabwěže wot Woha je, štčotž wón rečej pšchěš rt křeščcijanow
a jich wuzdža je puč f šwětu. A nje durbija ho wšchitaj pšch-
bitžowacž, kiz Woha njetajaja, a pšchitowacž nješakřobne štowa, kiz
hu wot wěřnoščje.“

Nječ je to dořelš je šakřanškeho pišba tamneho Ařtibiša,
w kotrymž wón křeščcijanstwo šakřowawče jo wón žiwjenje a štchěwje
křežorej wopřijuje. My durbimy prajič, jo wón křeščcijanstwo
na žane wachenje mřnošidno šakřacž njeimeješč. Šaj woprabwěže,
hódž my to cziťamy, potom šakle prawje špřowimje, tať je
křeščcijanstwo pšči wšchim pšćichitžowanju a pšchěwědžanju šwět
pšchěwimječ a šebi wutřoboj nješwědželow dobyč mřbno. Ale tež
to ho nam wušajni (hódž tež nje f našdemu šmerowanju), cžešo
bla je mož křeščcijanstwa na cziwitič wutřobadž w tašte šrudžorej
pomerje w našim cžaju wotšerjaka, cžešo bla jich tať wjele
wjazaj do bójšjeje křaňnoščje ewangelia wěričj nočže. Šdže hu te

Kściełcijanste wojszaby, wo kotrychż mōże to wot Krystida wojszane kściełcijanste wojszaby a sħobdenje placzi? Wōj pomhaj nam, bo bychym tyra, kiz wonach steja, krotkojczy ewangelijia bōle wliedħ sħwoje ųimjenje pokolowali a ho mowprawdie jako nowy lud sħewiti — to je wjazg hōdne bacz wħsħito to, sħtoż mōħto ho hewat f sħecianu ewangelijia prajicz a pħiacz. Na pħiecziwnicach a njeprħecziach wħdaz sħwiti też potom pobrachowacz njebudze, też w cħajba Ğobrianowom; ale wjele tyħ, kiz niefko prawehō dowierjenja f kściełcijanijczy zħwiti nimaog, wosħecħie też je wħcħednego luba, budze nowumncy ħinaf sebi miħlicz wo sħwytħku a jeho sħwiti, bħoz pobozħe sħobdenje a ųimjenje prawych kściełcijanow wħdza.

Roħlad w nasħim cħaju.

Ita lĩki kral Ğumbert a kralowa Marguerita staj sħaidżemu poidseju do Rojsdana pħizjeli a ho f wulfini cħiejczimi powitaloĝ. Seju pħidħad ho we wħdch nēmĩch a rafĩkĩch nowinach jako rjane imario pħieczielnoście bħes wrojsħowajstomym statam wħdħenje.

Worab d Weget, kotrehōz hu w ħwojmĩ cħaju też w nasħej wołofnoųej pyali, je ħwoj rubiejny nadpab, pħiħi kotrymh ħe ħidowstehō ħlamarja Ğrħcħfeldta w Spandawie na ħadawne walħnje sħonowaz, sħaidżemu wutoru rano w 6 hōdĝ. Je ħmerczij mot-pofucijz f tym, ħo hu jemu wot tola Rindela ħloma wotrubniena.

Barĩnĩki rektor Ğħwardt, kotryz pħiecziwo ħidowstiej njeħanbĩtoųej a nabrownoųej f wulfej krotkoųju wulstapnje, bħecħe pħied krotĩm ħĩkũju „ħidowstie ħĩnũj“ ħojsħal a w nich wħelake njewuħnoųej a wobħħudħejstwa ħidowstich ħĩntowych ħabrilantow pħiecziwoj stajej na sħweto cħajnyħ. To bħe ħidam a jich pħiħi-wħowarjiam jora njełube a njeprħcħidne a teħo dia beħu je ħwojeje sħatej leħnoųej dołonej, Ğħwardta do ħastwa pħĩniefcz. Teħo pħieczełħo wal też lēni njeħud a jich sħromadnym prōgowanjam je ho niefko rabozħo, Ğħwardta jako ħ ħastwa wħowobozħej. Na wulħbōd jeho prōzħej je wħsħito ħaja wōczĩnje a napjate.

W Bħejz Woħdje beħdu 18. junija prēmje stōne wĩti. Pħiħħatych ħe 250 ħowjadom, f kotrychż hu wjele ħupnyħch a pħedatych. Ğacĝ na dalsħej dħrħja ho ja lēto dwōje wĩti wot dħerħcz, sħtoż je ja nalħu wjeh wulke potrocħenje.

Kat sħytowanje pħewiniefħ!

Kściełcijanej, kiz ho ħwēru ja ħwoje duħowne sħoze stara. dħħ a dħħ to praħdenje pħidwie: Sħy ty teħo na tym puczu, po kotrymh ħoħaj sħoħ kściełcijan ħwojicz, do predħa pħidħiħoħ? Sħy ty wadħ ħiħiħi na wērie, na luboųej a na nadħij i na dħwĩch kściełcijanstich poħizntach? Ğĩm ħħuĩnĩħo ħebi na to praħdenje wotmołiwit, ħĩn bōle ho tebi Ķħterowe ħlowo jako wērne wopotaĝe: „Kściełcijan w ħebi ani nicĝo pobozħego ani doħreħo njeamaf.“ Pħiħi tyra budu — pħicħ wēstħ Sp. — buħto wot cħiezħi, sħuĩstħownych sħytowanom ħĩwĩtowanom, kotrychĝ ho jara boju. Sħerħedja kłosa do modlitwo, do nutrnocħej, do roħpominania Woħego ħłwa mi te sħe miħje pħidnu, kateĝ je tōn sħōħĩt Mat. 15 wopĩwuje. O kat sħħy w wērie, sħudu w nadħij a pħidno wot luboųej w potom ħuħto steju! Ğrēcz cħejzi na mni leĝi a ja steju pħied ħħubĩna ħħubiefstwa a sħudobu. Tu moju sħlaboųej njeprħecziwo dħicħje nalħejje sħōħnoųej, kotrychĝ to po Ğph. 6, 12 wjele, ħħyħom wũjiza a mi do wadħa sħedpacia: „Ty ħy blaħi, sħto dħa ho modĩħi a ħiħcħej wēriħ? Wħoħaj ho teħo, wħoħaj je pobarmo. Ty ħy wotrocħi ħrēħa a dħĝ f nam ħħuħiefcz. Teħo dia cħiħħi ħwoju wēru pħejcz, potom hu sħwoobonũ.“ Ğħjo ho ħela nadħija, nade mni doħcz. Kat dħrħaj ho w toĩm cħiejĩm sħytowanom sħerħejcz? Kat mōħ je pħewiniec? S mojej mozu je nimo. Dħrħyħ sħedħewoacĝ? Wē! Ğħyĝ f wopreħto nicĝo dale cħimicĝ njeomōžu ħacĝ sħoħowacz: sħwēje, sħuĩt ho nade mnu! dħa wōm ħwoju wōdarnowozu ruħu wjeleħe wje dħerĝi. Na to dħrħyħ Woħe sħłowo a modlitwo: ja jenzicħej ħħwēne dħroje pħiecziwo mozy cħemnoųej naloħowacz. Ja sħwojemu Woħu jeho dħrħe sħubjenje njeprħcħy a du je ħwojmĩ sħōħĩnĩfom do Ğħħewamane a na Ğolģatba. Tam ħebi pola njeħo mozy f wojsowanu a doħczju nadobudhu. Ja ħebi sħarħy muħow Woħizħa ja pħiħħad wołnu, kiz ħy też w tym ħamym bēdħenju wēry steħet a hu pħewinĩwĩt.

A ħwēmu paħ dħrħja mi te sħytowanja sħiħicĝ? Wone dħrħja wje f potuczi a ponħiħoųej f pħicħej nutrnĩħejmu wōbdenju a twerħidħemu sħednoħenju f mojmĩ Woħom a sħōħĩnĩfom wōbacz.

Wōz dħrħyħu, sħbi sħcħicħijēno, pħicħej dale wojsowacz. Wħy paħ cħwēnu też w sħromadnym wōbdenju ja naħ wħiħĩch pħied trōn teħo sħōħĩnĩfa sħupicĝ a wōn nam cħoħ wōsħcħewjenja a sħōħnoųej pōczelē.

Woħdje a jich dħerĝi.

Teħym mħobħyħ ħwojemu nanej wjele wħcħnoųej a sħudobu je sħwojmĩ bħecħamĩ cħimiejcħe. Wo kōħym mjeħħim ħrēħu ħwojeje sħma nan doħħiħ do dħrħow sħbi. Stōncħenje ho tōn mħobħyħ wōbrcōj. Dūz nan po nēczim te bōħje sħoħ wo ħwōczħaha, ħwojeħo sħma f dħrħam doħwēje a f njemu dħejcħe: „Woħu budĝ dħal, mōj sħno, te bōħje hu wħsħite sħoħ won.“ Tōn sħy pōcĝa wōħiej pħacacz a dħejcħe: „Daj, nano, te bōħje dħe hu won, ale te dħerĝi pħicħej tu ħu.“ Daj te dħerĝi wołanu bħoz teħo ħwojef pħobrcōj, to reħa te sħudne dopomnicħja, ħaj buħto doĝej sħore cħeto, sħamana mōz na cħēle a dħuħ, te wołanu, potom pħacħe ħiħy cħoħ ħimēnja. Dūz pħyħ ħwojeħo Woħa bōrħi, doħiz ħiħcħiej ħy mħody, pħejħe ħacĝ twoje mozy sħabnēja a twoje wōħyħ jo sħedħidħewu. Sħoħoť ho a daj ho sħrēcz ja ħwojeħo sħōħĩnĩfa Ğelħa, teħo najrēnēcħego bħes cħłowĩstĩ dħejczĩmi a cħiĩn po napominanju pobozħego sħewarja:

Wopruj to rjane, to mōdne a wjēħelē cħenje,
Wopruj teĩ mħobħje wħyħle a mozy wħcħē rjenje.
Jeħuħej tu
Temu najprawnoųejmu,
Tem' wulfej' kralēj teĩ' sħady.

— M —

Serħpĩwocĝ pħiħiejcħe sħonjenje.

Pōla Rħeĩna byħelcħe pħied nēħje 10 lētam sħary tħaz, kiz bħecħe ja nalħonjenje kściełcijana dalofo a sħerħeto ħlatz. Nētoųi mħobħyħ buħn pħies to, sħtoż beħu wo nim ħiħcħiej, wōczĩni a cħyħyħ jeho woħladacħ a njeħeto f boħateħo pokħa jeho nalħonjeniom ħiħcħej. Dūz ho junu njeħeto won nalħidzi a f njemu pħiħidħewu. Wōni jednoreħo cħiħcħijmz namafacħu, totremuz mēr Woħi na wjēħcħym wōblicħju sħpħijam ħiejcħej. Tōla cħi mħobħyħ sħapocħaju njełpōkoini bħej. Wōni beħu doĝalafi, ho budĝa wħyħelē duħowne reĝej i jeho ria ħiħcħej; a blaħ, pħesħ hoħdĩm wōn jenzicĝ wo wħcħednych njeamajcz wēczħ pomjebōħej, ħacĝ runje cħyħiej tōn abo tannu na duħowne wēzy pħewiniefcz. Stōncħenje wje prajĩ, so ħu ho nadħeli nēħto dħrħe wot njeħo ħiħcħej; wōn cħyħt tōla niefko jim nēħto to no sħobnjenjach ħwojeje wēry w ħwojmĩ ħimēnju pomjedacz. „Wħ, dħejcħe tōn sħary, sħto dħa je to wjele f nasħimĩ kściełcijanstĩm cħiejczĩmi a f nasħimĩ kściełcijanstĩm nalħonjenom! Za ħym w ħwojmĩ ħimēnju pħies wulku sħudobu dħrħaj a sħm ħebi nēħtoru křepku pota a nēħtoru sħyħu wōtrēczħ mēf. Nēħtorē wħyħle Woħe sħm prawje sħroħmĩt, wjazg jich pał wopaf; w najcħejcħiħ cħoħach ħimēnja ho to, sħtoż jym wħyħĩm, jaħ wopacēnje wopotaĝe.“

— Na to tōn sħary sħwĩtu mjeħcħejcħe a jħdy hu wot mħobħyħow pħroħeny dale reĝejcz, f nĩmi do pōblansteje ħĩnũ dħejcħe a pōłanšdij f porcijom na woħimēnju bibliju prajĩ: „Sħajcħe, tu steji Mat. 18. 11: Ğħwoĩstĩ sħy je pħiħiħoħ sħōħne cħimicĝ, sħtoż sħubiene je. Ğħyĝ je mi cħejjo wotofo wotrōbu, du ħebi te sħłowa pħicħicĝacĝ a f ħwojmēnu sħōħĩniefcħe rjēmu: To ħy ty prajĩ a teħo dia dħrħi wērne bħej a teħo bla ħimēn to wēricz. Ty cħyħej sħōħne cħimicĝ, sħtoż sħubiene je. Sħubienju sħm ja pħesħ ħwoj ħrēħ; ale to je moja sħwalba, so mje ty sħōħnoųej cħimĩħ. Sħajcħe, to je doħe!“

Wēħy Martin Woos roħbĩdēl wjēħcħejch, sħudnych a sħōħnyħ ħrēħĩnĩfom. Tōtōn sħudy tħaz sħuħcħejcħe do tyħ „sħōħnyħ ħrēħĩnĩfom“.

„Pomhaj Wōħy“ je wot nēħa nĩ jenzōz pola ħħwērow duħownych, ale teħe we wħcħedĝ pħewiniefczach, „Serħ. Nowin“ na wħcħy a w Wubysħĩnje dostacz. Na sħħtwōreĝ lēta placzi wōn 40 np., jentotłiwe cħiħħla ħo po 4 np. pħedawajju.

Bomhaj Bóh!

Czytło 26.
3. lutjia.

Létnik 2.
1892.

Szerebiske njedzelske łopjenka.

Wudawaju 60 kózdu kóbotu w Szemlerzej knihičijščezetni w Budyščinje a 6u tam dołtač sa šchwórtkóletnu pšchedpłatu 40 np.

3. njedzela po śwj. Trojstju.

1 Pětr. 5, 6, 7: „Bóh napščežiwno steji hordym, ale použijnym dawa wón hnadu. Teho dia použijnje 6o pod Božu móžnu ruku, 6o by wón waš powyghit w swojim cza6u.“

Człowjek 6o 6am se swojimi myšliczkami nješe wot mlodošće 6em; tón jedyn je šjawnje wupowjeduje, tón druhí je 6aji a tubta 6huboto w potajnym. Še6dži w kózdžiczkim człowjeku štradžny pěšnik a poeta, kiz wšchelate 6jwinne nješełtane pěšniczkí wo 6ebi a wo zpytm 6wědže dołonja, ale 6wjate pižmo praji wo tutym wašchaju, pěšniczkow: „Myšl człowšeste wutrobny je šia wot jeho mlodošće.“ To płáci wo wšchittich hordych człowškich myšliczkach a wo š wy6ota branach fantazijach a pěšnjach nješkamaneje wutrobny. To je Pětr 6am šhonił, jako wón do czěpjenja šhodžajem knijejeji junu prajełde: „Bóh cze swarnuj, to 6o czi štač njebudje“. Pětr běłše wupowjedjenje paššionisteje hištorije, kotruz tón knjes tam wěšč-čješe, nara njejaru namatał a w swojeje šahorjeneje lubošći k temu knijejeji počja wón pěšnicž wo dobyčještkim a křonawankim cza6u teho knješa, wo Dawitowym trónje a wo knježektwje na 6wědže a wo 6udženju pohanow a šdžot dyrbełše wje6elohra hewał hiščže wopšchječ. Ale 6łaj, tón knjes jemu zyle pěšnistwo hromadu štorbnj š křutnymi 6łowami: Dži wot mnje prječ, satanašo, ty 6y mi k pohórčenju; pšchetož ty njeměniš, šdžotž Bože, ale šdžotž człowječne je.“ Šdžotž Pětr wo swojim knjesju, to pěšni nara 6atki naturfij człowjek, tón štary 6adam, wo

šdšelešijnau. Šdžyž wo czěpjenju 6yšchi, wo tyščnosći na šemi, dža praji hnedom: Bóh swarnuj, to 6o mi jeno nještai! Ale tón knjes tež naješe najłešče, najnadobnišče, 6ole człowšte myšliczke wotpołajuje a praji: „Ty měniš, šdžotž człowječne, niž šdžotž Bože je“ a cže, 6o 6ychny Bože myšliczki šelnali. Pětr pał je je wutnył a cže je něto tež wucizč, cže tež w tym 6o wobrocziwšich swojich bratrow po6płnicž.

Še6dži swojeje wočji a pohładaž na Božu ruku! Wona je móžnišča džiłi wšchitko na 6wědže, wona regěruje njebeješa a šemju. Nješe 6wěšdy na nje6ju, wobtnjeje dońdženja ludow a džeři wšchaj š dobom tež niče kózdého człowštego žiwjenja, tež twojeho žiwjenja w swojeje mozy. Na czož wona panje, tam je czešička džiłi wšcho drube brěmo, kaž Dawit štorži: „Twoja ruka lezełše wodnojo a w nozy czežje na mui.“ Šdžez pał pšchitrywa, tam 6y ššhowany, kaž tón6amj Dawit pro6y: „Nje wotczešča ruku wote mui!“

6łaj, tute pohładanje dyrbišich pšchede wšchěm wutnyč, 6o twoje zyle žiwjenje wot prěnjeho 6ač do po6lednjeho šdychdženja je wot tuteje móžneje ruki wožene a džežane. Ale kał mało jich tute pohładanje nawutnje. Woni widža człowšte ruki, widža dońt abo 6lepny pšchypad. Akč ně, pohładaž horje — je Boža móžna ruka, kotraz je do twojeho žiwjenja pšchinnyla a cže cže 6wěru ponžez. Šadny człowjekow, kotřiz cže šrudjeja a czi ššiwdu cjinja, šadny podawkow a wobštejnosčow, kotřez czi czeže 6u, dyrbišich teho žiwcho wšchěhomóžneho Boha štejo widžieč, kiz czi tutych człowjekow, tute wobštejnoseže do puca šejele,

fo by ho na nidy swuczował w twojim kšęščęsijaustim |
powołanju. Wukni wot Dawita; jako Simej jeho tetka,
jeho sakliwašče a na njeho s kamjenjemi cziškafše a Joab
chyzije jeho aoricz, praješče wón: „Wotpuščęše jemu,
njeh kwari; pšęhtož tón knjěz je jemu kafat.“ Davit
wšak bešče s kralom, a Simej bę šbęžtat, tež bę bebi
fjernęz jabižiti; ale Davit wđži sady teho křivazeho
Simea žiweho Boha stejó a křivšči s erta hanjazeho
pšęčęzjivnita přędwanje, totrež jeho Wšh jemu džęzčęz
dže. Hlaj, to je duchapotebno pobladanje na Božu možnu
ruku. Je-li pak to ho halle namatelo, dha rěka, tež ho
ponięzčę pod tutu špoinatu ruku Božu, ho ponięzčę a wo-
čędžmęz. Jenož tam pod wulkeho Boha možnej ruku wo-
čędžnje pšęhes męru throbła a jara bojalna čłowješta
wutroba. „Wufńčę wote mje, praji křivšči, pšęhtož ja
žym čędžęe myšle a s wutrobou potorny, dha bđžędęe
wotpęzjint namatačę ja žiwje bušęe.“ Wšh dže jara
wyšoto s nami won, horje hač k žiwjemu trónež — runje
teho dla pak dyrbi tak hčuboto s nami dele do hčubotožęe.

Pod břęchom sakhowanų.

3.

Lutki ham.

Nętkle tu Marčžin woprawdže sažo bę, a žanta bę jeho se
břęha wučajęhula a jeho do domu domędja; potom bę jemu
šatepita a bę bebi tež mjęzor modlo žwojeje ręzi žitka a ho sa
njeho hčubou pomđblita. Wón pak dyrbejšęe kuby wo žnje w nožy
žobu na nju pomųšłię. — Nalajtra rano bę wšchubęe wukli
břęh. Nęchtó njępomyšle, jo byt tu hčy tajšle břęh pebył.
Džęz beču bebi ludjo žwoje durje swozjenzil, beču žnydom sažo
nohu nuds do thęžow sčajęhny, dofelz dyrbejšęe ho na přeb
břęh wukųpaczę. Ale s tynle wukųpaczęnjem njęchalše tak prawje
hici. „Dřębia“ bę wukla hašta, duž ludjo njęmędžachu, hđje
wšči žwoj břęh įnetaczę. Težo dla tu žędn na to, a druhi na
nęčo druge kantorejšęe. Žędn tam praji: „To dyrbešta ho
tola nalđa, raba“ ja to wostarča a druhi lažo męnšęe: „To
byta polizajawa węz.“ Snađž budjšęe fowaręz mištřr tež
žobu do įdę žworow įarubiti a pđla na to sožyt, so bę wčera
jeho žubod s žubny domoj pšęchidol, njęmđžšęe rano pšči žfovej
jeho nalštarča wo tym počęla, fak možto ho temu wbohemu
čłowještę wupomhaczę. Duž ho mištřr šęže a dońdže łobę po-
hladaczę, įdę tam tón žuly čjini. Durje beču wotwęrene
— w nožy je tam ničto njębe lamtný — w thęži ho ničto njęlabjtný,
a tam tež ničto ný njęsapjtný. Wš įstwie hamej ničto njębe
— mjęzčęr tam stejęše, fajtšž bę jemu tam Bęta stojil. — Džęz-
tež-to tón domoj wročęnjęe budže?

„Dobre ranje! dobre ranje!“ fowar dō įstwy nuds sawofa,
ale nđže žane wotmolwjenje. W fowaręz pšči įstwie tež ničto
njębe. Dale deňak bę w thęži mala kudčina — nđže ničto
nudsčak. Duž ho fowar horje na nalštwa poba. Pomatu po
starým įstwodje horje dońdže, į mjęlcja bebi te durje woczjini
— hlej, tamle wón na stoli beđjšęe a počę s runymaj woczjowaj
na fowarja hladačę, ale bę fak wščón tupy a hčupy, a fowaręz
bu pđla tak đajwje, jo bebi pšči bebi pomųšłię: „Tón čłowješt
dře w žwojeje hčowje wščón prawu nję!“

„Dobre ranje, řuđbođę!“ fowar na njeho s nowa sawofa.
„Šęz tež hčy takle łafę į łoza? Za jeno čęžę pščińčę pobladaczę,
fak s tohu thędži a hčęz wšči czi jako hčęrnj žubod s nęčjím
pobłnzęz. Njęwšmi mi la što, so czi pšęžęo „ty“ praji; ja žym
na to fak swozjenzj, hač runje je to hčjo dořto, jo žym czi takle
praji. Ty možęšt mi tež „ty“ prajičę. Włoj dře žmoj, łdžoj
naju šęta nalštwa, řętręe doľoto jedyn wot drugoho řdolenei.
Žwoje šęta by s tohu łę řętrale; na hčowje mošđ hčjo točhtčo
wjele řęha, ja mam hčjęčęe žwoje wšęh wšęe čjonei. Daj
wšak, kafši mamy tu řęh! Džęz w nožy je jeho nam wjele
nalšto; štoro njęwęmę, hčęz s nim! Wšleci jeno s wšownom won,
řubodže; štoro dže ho jenemu žmęzčę, fajtš fak wčoh wňhłada!“
— Duž nętkle řęžęz s wšownom won fajn a praji: „Haj, tu je
žatofnję wjele řęha nalšto! Šęhtó jeno budže tam wščho pod
nim lejčę?“

„Šęhtó pod tynle řęhęom, įpody njeho lejčę“, jemu na to
fowar praji, „to njęch tam nętkle božnje lejčę, pšęhtož přjedy hačę
nam nalđa mędčęjanšta raba řęhčowųpawarjow počęze,
budžemy hčjęčęe doľot dyrbejšęe cęľaczę. Duž bebi tabędo řęžba
řam řwoju čęř lejčę! Wli je štoro, fak byto to pola tebe runje
won tajš. Wšo tym čęzmoj dale bęž řobu poręzčę.“ Na to
bebi fowar s doľot ščłz pod ho řęzeje a ho na njón pošędže,
fajš čęž s nim nętkle dale wo teį węzę poręzčę. Ale na jęne
dobo sažo řtaže a praji:

„Šęhtó tež bytę mi mojej hčolę na to prajętej; ty wšak
hčjęčęe džęba njęjbu njęno cępote k bebi wot, ja a dyrbač czi
hčjęz prajęz, jo pola nař ja tebie řhana s řhęojęm w řoli řęej, a
jo dyrbitš k nam łobę pščińčę pořęnędaczę, dofelz įwle ničęo
njęmęjčę.“

Dubęz Marčžin bę ho řašo trochu hčowadže řębrof. Sa
wšču fowarjowu pšęčęzelnowčę bę wón jemu s wutrobou džakowny,
ale tola jemo praji: „Wlřętręje, njęjo ja što, ale ja įwle řam
la ho sawořtanu. Ludži ja žanjch wozjow wumńęzčę njęmđjím. Čęzi
řo jęneho pšęžęo prađęja a jęneho wuprađęja, a tajšple wępřimni
ludjo, řiz jenemu na řdiju řęu, řu mi wšřizny wšobiti. Čęzęje
mi žanu dobrotu woprašaczę, čęžę wšč wšč řębųžę, jo čęzli mi
nęšto įęzčę a pęčę do domu počękaczę. Za džu wam lubęrad
řapřaczęz, řęhtóž budžęje bebi sa to řadaczę, a budu wam ja wšęo
s wutrobou džakowny. Ale dofelz įwle w teį thęžjy njęjřubj
niřofo nadečšot, čęz tu jow teį lutk řam sawořtaczę. Wšh tón
knjěz je to tajš męz čęžę. — Budžęe wřowčęny, njęprađęjezčę
ho mję dale ja njęžim! Wli wšęo řęz faj pod řęhęom řakřo-
wane; wšęh žy ho mi do čęba wšęe řęščęrite. Za čęžį jęno,
jo mořt řam tež pod tajřim břęchom lejčę, ale hčjęčęe řiz łobęze
řtubje, řobu tam, hđję řęje mi moju štoru mačę potojšiti!“

Kowaręz mištřr bę čłowješt s wjęřękaj wutrobou a wščón
čęřjivny a štorowy, a bę je žwojwaj džęlcękowaj pšči wščęm džęle
pšęžęo žwojeje dobreje myšle, duž ho do Dubowadž ręčjow prawje
donamačaczę njęmędžęthę; wón tež wšęe tajšle jeho ręčje nız řuđa
įnetčę njęmęšęčęe. Težo dla wón temu njęřobojowannu čłowještę
do woczjow pobladę a jemu praji: „Šęhčodže, s tyn budže pola
tebe dořty sažo hinalčo, na to mořęld ho mi įwđčęjčę, jęno
jo tu řhwilu pola nař pobudžęč. Tajš nęšto, fajtšž žy bebi
ty do hčowý stojil, je hčjo nęčřęšřčjtný w žwojeje řtorwe pomę,
je žwojeje hčowu pak po tyn tola sažo wotřřobiti. Wšh ludjo knjěz
je ja nař ja wšęčęh nalęřšči řęčot, tón ma czi la wšęo žwoje
dobre řęšřřow. Nętkle pak pšči hčobę k nam a wupjį řęčatu
dobrego řhęoja pola nař a nařęž ho nalđędęo dobrořęo řęšęba, ty
wšak řy nętkle wščón wuřtđbnjęny. Džęz įmęjčę sažo nęšto
čępote w twojim žiwčęz, budžęč wđčęzčę, jo įmęjčę po tyn
čęřęčęe hinalđęe myšle.“ — Takle jemu mištřr dopraji, a wotęnđže
řwoju řtronu.

Dub tam řhwilu stejó ja nim hładajšęe, potom džędše ja
nim po řřobę dele, do belnjeje řtwy, hčjęz ho k wopuščęnjenu
řoflęku, a wja bebi tu pšęhtorčjnjęnu nitku řřędžę porřřow. Takle
bę byta ta pobłęnia nitka, kotřęz bę bebi jeho mačę wupřęčabla
— nętkle bę s teje nitky tež hčobu nitka jęneho žiwjęnja wšęh
pšęhtorčjnjęna! W łónle jęny řun, řiz bę ho nętkle domoj
wročęzj, počęa ho pšči bebi prađęčęz: „Řadžę-tež-to je jęjne
wřędjenje wo mnje byto, jo se ho jęj tale jęna nitka pšęhtor-
čjnję?“ —

(Wotřęczęowanje.)

Řmoltņjenje.

W nalčim čęašu wščubđčęm řlyřčjřch ludži řtorčęz ja
řtaženožčę řtdobščę. Duž ma řęžbo, řiz je řwernu na řobęz
nalđęeho ľuba řymřęny, ný jęnož pščińštřčłnořčę řadčęz, fak
mořto ho temu njępęczęnję wotpomhaczę, ale teį wjele bole řam
do džęla řlupiczę, přjedy hačę nam įolny wšęe hčowý džęo.
Šęhčowannę řtorčjřch, wšębeje w wulřčh męřčak, jo jim řiz
řynoję a džwoti jara wjele řudoby a řtorčęzčę naczjinnja, řđchę-
wanje wčęzčęron na řwotřčh njępobřšřčđňčų řęčulęron, řtorčęnje
řawđřow, jo moju tak wjele řřčłowčę wotbudžęz, řtorčę řu džęzj
įawđřowawe, to wšřčřto dyrbi nař wobęzčę a wubudžęz, so ho
řwernu la te młdobe budže řtorowy wopomđnjšči řřowu nalđęeho
řnjęsa a řřčjinnja: „Wšh moje įęhłatna!“

Š radořčęz wšak možęny pščiřpřňaczę, jo ho řapoczjnje
hčjęczę w nalčej ewangelřkej řęřrtj, jo ho řřownala jako nal-
nuľniřha ta pščiřpřňčłnořčę, mlode budže řakřowaczę a řřęzčęzčę
w prawým řobobolajřny žiwjenu. Pšęhtož, na młdobčęzj
wotpoczjuje pščiřčđow nalđęeho ľuba; njęjřbu džęzčę řđbni čłowjeřęo,

dha je našel lud šubienju a splošneju stajenju napovedežimo dje. To ipšnavšidi je ho w poslednich letach wšchelate stalo, to bydu ho miodzi ludjo lachowali pšchep spytowanije a ho sahorili w luboćci swojeho Knjela a šobnita, tak su ho wošebje w městach wošebite Woje knižbu a dječiji sawjele, — dale je ho licija wmožebitež domow powjetšidito, — Bem šušćelja tež towaritwa ja miodych hólsov a młode hólso, wošebje w městach, — to wšiditšo su wotmolwenja na tu napominazu prošnu naščeho Knjela: „Dajeje dječicankam te mni pšiditši.“ Ale ščo je to wšiditšo, hódž hładam na te młode duške, fiz hišćeje w čmjenotiči buda. Wty tež, lubi Šerbjia, na wšach durbimyo ho hibač; pšchetot my hebi tola proćej nješewrimyo, jo je naščo młodoćiz tajta, kajtaž byč durbjalo. Šak potrožaze je, hódž durbimyo hušo lubuch herbitič isčedžimyo je byšojitum woćštom to wnucaže wotpotožiz hišćež: „Šak je tola młodoćiz něto tak stajena a dymja! Tak w naščich młodobych letach njebešče.“ Tu je wjele palow, na tenež durbimyo jako dječicario šupiciz. Dženja čhemy pal na jenz tešobwacz, ščotž je ja wošebjenije młodoćeje wulzy waižne — na kniženje.

Wohužel je w naščich wošadach jara žabna wěž, jo ho tež kmotřja a kmotry na swoju wot hišćejizjanijeje zyrkwe je jim poručenu pšidibšulnoćiz dopominja; to drje wošto duzy steja a hišćja to napominanje, jo nije dočiz, jo ho dženja ja to dječicawo młode, ale so durbja ho i hišćejizjanijeje luboćju ja to staracz, jo by to dječjo w bošabojiciz, w pōžezimociz i napominanju k temu Knjejeje woćabnyho a ho na našču drobn wěru natwarilo — hódž pať bu i zyrkwe won, hebi na to, ščotž by pšchep Wožim wotšicimyo šlubiti, ani wjozy njemyšja. A ščotž čzemy k temu proćej, hódž durbimyo wibezč, jo jako kmotřja njemandsještich dječiz młodji hólzy a młode hólzy pšidubimyo, fiz je hmejtajum wotšicimyo tajte dječicawo k hišćezimyo nješu a su potom njehebi, hódž je hišćezimje nimo, so možeja ho w swojich rěčjach a myšladach hič dac, tak ho jim to ledže; čji antodži kmotřja, šam hišči, ščotž pōžezimociz a čitšotčiz našpna, durbja potom ja to wbohe dječicawo, fiz je w hřeču pšobjene a ho njemandsješe narodžito, ho staracz, jo by ho prawje woćabnyho — o kajti njerolom, hódž ja hólza, kotraž je do hřeča padnyła a njemandsješe dječjo porodžilo, to nječaje, dha durbjeli tota staradži abo pšcheceljo tajte hólzy na to dječicaz, jo ho niz miodzi, ale staradži našojenim ludjo tajtemu dječicu ja kmotrow proča. Najlepije by byšo, hódž bydu wšiditje zyrkwinje prejōstjeritwa, hódž je hišćezimje nješu, kafatoše, jo njehešča młodji nježenim ludjo kmotřiciz pōla njemandsještich dječiz. Kmotr byč to nije nicjo male ja teho, fiz je hebi wedomny teje pšidibšulnoćje, kotraž je wōn pšči hišćezimyo swojeho moita dopjelniz šlubiti. Wōn i tym wopradowžiti hamt na ho wolmie a je šwalany, dječicawojam starčimaj i pomozu byč, so by ho temu dječicu hišćezimja hnada šeržerja a so by ho wone k pravemu pšchep Wohom a člowjetam spodobnemu ščobženju wjedšo. Šak pata swoje kurjata je swojomaj ščidibomaj pšiditewna, tak durbje tež kmotr a kmotřa i ščidibami swojeje luboćje swojeho moita pšiditewnaciz a to wošebje tešdom, hódž stej staradži pať wumreježo abo hódž wonal, tak ho to porēdšo nještawa, swoju starčištu pšidibšulnoćiz njedobimnitaj. Wšchetōž hižo jo najstarčich čjašach hišćejizjanijeje zyrkwe, jako bē wona hišćezimjo kaj wopuščezimyo čjomit wot moričich žolowom, wot pōhanitich lidow wobdawa, kotraž čzymu tōn čjomit rošlamaciz — hižo tešdu beše kmotrow hamt, ho staracz, jo by ho temu dječicu hišćezimja hnada šeržerja a to njeby jašo do žadōlejom a byčjom pōhanitwa padnyšo. A dočez tež w naščim čjašu hřežba bjež hišćejizjanijim ludami newerza a pōhanita nječitōstčiz a njechoroćiz jo potajnja a dočez je wošebje młodoćiz tojtim štrachotom wuštajena, maju kmotřja šwēru ledšobwaciz, jo by to dječjo, kotraž temu Knjejeje knižca, jako njedocizim njewotroštiko, ale jako hišćejizjan Wužu k čještiz a člowjetam i spōdbanaju.

Dobro abo drubi ho hnano prašaja: Ščotž dha durbju to čimiciz, jo byč k temu pomhať? Najprejdy durbj ho kmotr ja to staracz, jo to dječjo w přnich letach štrame a faj člowjež hocje ročje, niz w njerjedje, niz na hašach a jo jemu stiz pšidibšulnoćiz. Ze-li nužne, dha ma kmotr to prawo a tu pšidibšulnoćiz, jo je starčimaj pšchecelne hólwicož porēzi a jeju w šumojiciz a luboćiz napomina, jo ho njebyštaj kamaj na swojim dječicu pšchecelšiditaj. Šdyž potom dječjo do šule a na pacerje žhodzi, je šwēru na to hibačoz, jo te sornještka hišćejizjanijeje wěru, do młodobych wutrobom wšpēte, tež ještadaje

jo ho to, ščotž je ho w šuli a na pacerjach natwarilo, domach jašo njemotrož; hódž ty tajtim štrachim, fiz ho šam na štuch puzadž, i ščtunum štomom na swoje prawo a pšidibšulnoćiz jako kmotr potajajo ho pšidibšulnoćiz, bym teho pšchecelšiditō czenja, to budže hebi jich najmjazaj tež i dobrum rěčezč dac.

Wty wěcize, jo žabnu čjaš člowjetam wjozy spytowanjom nješidimješe hačž tōn, hódž itaj hólž abo hólza tonfirerowanaj a pšchep tym šejitaj, do nejšejeho powotajnja šajitwiciz. We wjele, hnano w najmjazaj padach wot teho čjašu žyly pšidibōd młobzenja a młodoje hólzy wotwibujje. A tak hušo wobručaje tu prawo pomoz i radu a je štufom! Njebyti temu tak byšo, njeby jich tak wjele, fiz ho runje pšchep wotšojum teho Knjela swojemu Wožu šwērnociz šlubiti, do hřečjom hřeča padnyšo a na pucež stajenja štupijo. Ščotž ho potom ja to stara, jo hólž něchtō hōdne pola šprawnoho hišćejizjanijeje miščtra nauwanje, jo hólza k dobrym knjezim na šlubju pšidibje? Ščotž tešbujaje w luboćiz na tch hišćojumšlenych a njenaloženych, hódž sawjebnizjo ho blija, a je jim napominat, pomozit! — O jo bydu to pšchepo čji staradži byti! Šdyž pať nješu, hušo dočez njemōža, dočez mozy w temu nimaja, durbicje ho wny kmotřja a kmotry i nimit do teje staroćiz dječiciz. Wěcize mi, hódž i tym tež k wšiditšim prožam a čještotam, fiz hjo njebeče, nowe pšidubimyo, wam teho ženje zel njebudže, ale wy šwēcize bohate žohnowanje i teho, pšchetōž tajta knižba je Woža knižba a Wōš budže wam to na naščich dječich dohacze šarunaciz, ščotž ježe w šprawnaj luboćiz na swojich moštach čimiti.

To wšach šmolom hišćezimje wšiditšo njeje, ščotž maju prawu kmotřja a kmotry čimiciz; ale nječ je i tym dočiz; nječ to k temu šlubiti, jo ho my, lubi Šerbjia, jašo junčoz na to dopominaju, jo je kmotřenje něštō druže, hačž jenož w nješčešijeje dračez pšidi dupje steječiz a něchtō pjenješ wjašaciz a potom prjeciz hičž a temu dječicu daciz žiwemu byč abo wumrečez, tak ho jemu šodoba. O njeje hišćejizjanije waižnje, ale luboćiz a šumitōstčiz wotpotadž je tōn najlepičji dar ja to dječjo.

«Ale — jašo ludjo praja — mojeho dječica kmotr wo wěrie a šumitōstčiz nicjo wjebežez nočje.»

Wotmolwjenje: Ščotž je jeho kmotra twojeho dječica čimiciz? — Ty šam! — Čjeho dha by to čimiciz? — Duž wšini dobra wučubjo k wutrobje: Ščotž swoje dječjo lubuje, tōn jemu tařich kmotrow prožd, fiz swoju hišćejizjaniju pšidibšulnoćiz šnaja. Nještadaj na pjenježnu dar, ale na wěru a šumitōstčiz!

Ty pať, fiz by kmotr byš, prašchaj ho: Ščym tež swojemu moitē šwērnociz wotpotadž. — A jeli to nješu, pšchewyšt hebi dženš, tak moitē to něč čimiciz!

Něštō wo lutowanju.

Lutuj! i tymi pječiz pišmitami by něšotremu, jeno so čymk to junu špntacz, wěcize pombane byšo. Ša jich wjele pať je to čještka wěž. Zecho dha tež ščōnčanje nicjo k jēžji nimaja.

«Lutowacz durbju», praji jedyn, «ale wot čjeho? Danje a rentow žandh niman; wot čjeho durbju něštō prjeciz waciz?»

Š prēnja: Wot twojeho šubia a wošbedženitwa, wot twojich došchobow, wot twojeje šakšizy a mdy durbich hebi něštō wotšchepaciz! A i druha: Na jēžji a dračez durbich lutowacz!

«Lutowacz durbju», praji drubi, «ale tak wěje? Ščotž mošt hebi wot moich por štrōštom nalutowacz, rēče hōdne njeje a mi nicjo pomhačiz njemōže.»

«Ale wjele rēčjom wulku rēku, wjele šornještach hrowadaj, wjele wjerow pošlečjom wučimja.» Ščotž hebi to malo njewoži, temu ho to wulke nještajimyo! Za muža inaju, fiz pribyd se swojim šachčizom na štribicje so wšach štōdžebje a něšto ma wulke ščlany a pjenješ na dan dāma.

Š pjenještami je wōn šarōpacz lutowacz; pšchetōž wōn wjebežje, jo što šorpmach pjenješom hrimu (marcu) wučimja.

«Lutowacz durbju», tjezi praji, «ale hdy? Njerēta dha, jo durbimyo ho žimwenja wjebečiz, tak doško to možemy. Wotšajim lutowanje, doniz šwētnych wješelom ho nabiti nješymu.» — Za wotmolwju: Lutuj w prawum čjašu, pribyd hačž je wōjbe, pribyd hačž i twojimi mezami k tōnjež dje, jo hebi nicjo niwaj šakšizje njemōžich. Lutuj w ščymu čjašu twojeho žimwenja ša šumiti čjaš!

Škōžby štromy člowjež pať ma i najmještcha junčoz na swojim žimwenju šwōi žimještiz ščym čjaš. W młodobych letach hebi jo šarowu štu natwar.

«Lutowacz durbju», praji ščtomrtu, «ale k čjomu? W swojim čjašu budže hižo jašo rada!» — Prawije: tež ja tebe budže rada,

mjenjaju sa proskieršiti meč a fucajt w kłubej kłej. Wschetoz tón, kiz nielutuje a tón, kiz ničo nima, staj wot spocjatta pod jenej kłechu bydliłoj.

„Lutowacz dyrbiu po tajtm, ale hđže do wostajecz?“ Ho pjaty prałha. — Nimałš na kraju nalutowanje a bebi myšliš, so domach pjenjejt derje kłgowane njeju, dojt je nekómu, k lotremuž małš domerjenje, so by cji je kłwał, doniž tak wiele hromadje nimałš, so wđžełš do mešta donjełš, ale prośł jeho, so by tebi wo nič nekotre ryncišt dał, niž, bekełš domerjenja k njemu nimałš, ale dokełš ničto njewe, hđy može wumrjecz. Ale hiłheče neščto! Hđyž tebi to słowo: „Lutuj mešto, dha smejełš nečto!“ k lutowanju rođi, tola njeimečš nahrabny byč, ale dži hrejđny puč, k prawizju nahrabnošć a k lėwizju pıcheczińenje wostajimłhi.

Lutowacz je kłwalobna wě, ale ja niž na kłhodu druhich obo na wopaczińym biatu, tož kłano bohatu bur, kiz ja wotpalenych a powodzenych, sa wudowu a hırotu, ja stutki kłheczjanzstkeje luboščje frołha dač wozhe.

Wchęzo je tajtš byto, kiz beču miłstřjo w lutowanju, wot nič mojełš tež ty lutowanje nawuńc. Zenoj wobladuj ho!

Katholiske hřwědzenie ja bibliju.

W lěze 1866 bę ho w Parisju „towaństwu sa pıchelożenje biblije do franzoskeho“ latožim. W nim beču katholicke a protestantiske hobotawu. W přewim pohędženju katholicke duchowny Bertrand hřwědzenie ja bibliju wotpołiž, kotřez je hđone, so by tež bješ ewangelištni smate byto. „Moji kñeža“, wón praji, „to je cjiłše wopaczińa myšł wěrič, jo czińanje biblije ja wıchědnyh ludji wužitne nije, haj, so je kamo la nekotřych strałhna wě. K wopokajim, so temu tak nije, džu jenicęž to napıpominę. Dwazęczi lę hım stitowal w wulkej wopadje na wřad. Tuta wopada, je kamyč burow wobšteja, beče napıpobozničha w žytnym wotrješu, hač runje w bıstojci Parisja ležeke a czi burjo hušo do mešta pıchřhadžowadju. Nječam něto wıcho pıchępytomacz, ičto je pıchřizina tudyč dobręch wobštejńoćom byta; ja ho na to wobmjełuju, wam prajicę, so bę nimalo w kđdym domje biblija, k kotřez ho kđdy wječor neščto wulke czińaše. Duž hřbirny ho prałheč, hač to nije to potajništwu byto, pıchę kotřez ho wěra tak žıwa w tolnjej wopadje hđeři.“

+ Horčad je rjeńišo!

Wchěb nekotřym czińom beče stara pobožna žona žıwa, kotřaz dırbeješe kłorołje dla me lozu leječ. Kłheczjanzstka žona, kotřaz ja wopıytowawše, tu kłoru pıchęzo wjekełu namaka. Wopıytarka mejeke wobotu towarıřku, wotřaz beče pıchęzo srudna, hač runje beče wěraža; duž bebi wona myšleke, so bndže sa nju derje, hđyž tu wjekełu kłoru seńaje; teho dla ja juntrócz hōbu wa. Za kłora bylekeje horčad pod tšęhu w malej štwicęzy. Zato bečtejt jednu kłhđ kłhđ, ta bohata žona huńnu hęhajo samota: „Kał cęmne a malane tu je!“ — „Dale horčad budje leje“; towarıřka wotmolwi. Wonej bečtejt kłhđ wylęde doščtoj, ale tam tež leje njebe. Duž bohata žona sašo kłorołje, ale jena towarıřka praji: „Dale horčad je leje.“ Ho kłhđ kłhđ beče hiłheče huńeńišo a sašo ho ta jena wobcejełowawe a ta druha wotmolwi: „Dale horčad je leje.“ Kłhđnje do teje štwicęzi kaptupıchęjt. Tam beče wıcho czińe, tejejeze roje stejadu pıchı wotnje, lubołne pıaczi tam spewadju. A wožo tu kłora lejeke je wjekełum, ho kłhđotatym woblıčjom. Za bohata žona k nej praji: „To dırbi wam cękeł byč, tu leječ.“ Wona ho kłhejeke a wotmolwi: „Horčad je rjeńišo.“ Tak tež je. A hđyž ho nam huńenje dje, pomıřimy bebi na to, so je horčad leje.

W jenej myšli.

Wěšty B. beče hřwoju kłrodu je hřwojei žonu pıcherył a wobbjełat. Zena rjadta beče hiłheče pıřłona. Tam wón srudnu, so by hřwojei žonje wjekełe kłmı, kłotej našu. Tam druhi djeń bebi tež žona na tu pıřłonu rjadtu pomıřil a nam bunow nakładje. Kđdy djeń něto muž a žona na tu rjadtu pıobładacz hđęstaj, so bykřat pıtoj, njewjebo, so bę kđdy tam nečto drube wuřıł. Žona mejeke kłotej ja njeřad, muž woč buny a štwicęnje muž kłotewje a žona bunow njemjejeke. Za wěž ho kđdy djeń kława niž jenož juntrócz, ale tuřaz křoč, a to

Wřıski kłheluř Salomonowy w hřerbřick kłheluřach.

8.

Staw 1, 7.

Sa hōpo stanjenje.

Wutroba mi wostajuje:
Haj kłhđe ho saš pokaluje
A kłhadža j jańnu dwıřęczenjom.
Zato kral ho kawobroci,
A wđžełstaj to mojej wozci,
Wuđ napjełnena j wjekełom.
Kłz narba sawonja
Kłst moja kłhřroba
We wutrobje.
A njewjełta
Kłst je kłowa
Saš' wotwu wěru doštawa.

Moja duřha w swajkaj beče,
A wıchřtón kłhđej šıńęz hđyřęde;
Za pıyadı a jo njenawčad.
We kłowe wobacje hım meła,
Sšo tola njeřęhu wıbheńta,
Haj, wo dnjo kłhđoćo njewıdžad.
Duž je mni pıchřtupi,
Mi duřdu rořkajni —
A ičto bę to?
Moł kłhušo,
Ty beče to,
Ty mojei' duřke šbōžıto!

Žımjenje a wobřożenje,
Haj wıchřtu mož a samojenje
Za jenicęž mam we tebi,
Kłz kraj roka pomacuje
A kđba kłweta samonje,
Hđyž kłhđe na nju wıwęczi:
Tak moja wutroba
W luboći sawonja,
Hđyž wıdži tebe.
Ty jenicęž
Ze hřwěto hı,
Hđyž wot njeje hı wıdžany.

Hřłiana něto pıewa
Czi moja duřka wotcęžıwa,
A sanjeke spew kłwalobnu.
Njeamola dacz tež wiele,
Hđy tola dırkotoj sejele
Czi duřka hřwđ dęk dęcęzy.
O duřka kłpewaj
A ruřu sawonjaj
Nawońenjej.
Haj, kłhřęcęje, ty
Mi wıchřto hı
A pıšde wıchřto mi lubońny!

„Romhaj Wōh“ je wot nętk a niž jenož pola kñesow duchownych, ale tež we wřchěch pıchędawarńjad „Serb. Rowin“ na wřadž a w Budyřhınje dostáč. Na řhtwōreč lęta pıaczi wón 40 np., jenotliwe cziřla ho po 4 np. pıchędawaju.

Bomhaj Bóh!

Číslo 27.
10. júlija.

Čísnik 2.
1892.

Serbske njedzelske kopjenka.

Widawaju ho kóždu hobotu w Esnolerzj kuthješichžećni w Budyšinje a su tam dostać ja šhtwórtlětnu
pšchedplatu 40 mp.

4. njedzela po swj. Trojizy.

Romsl. 8, 18: „Za mam sa to, jo nětčyšidhego
čšaha čšerpjenja hóbine njeješu teje pšichódneje krašnosće,
kotraž ho nad nami njewěč budže.“

Žane čšerpjenje, kajtez mamy tu w nětčyšidhim čšahu
pšhetracz, njemóže naš dlěje wobčezjowac, haćz šmy tudy
žiwu. Nalše čšahne žiwjenje pak je ho nam bóryj po-
minyjo. Njeje nam tu, kaž bydymy š wětróm a š mrdželemi
čšahnyli, abo kaž bydymy ho š lóžbu po morju wješli,
abo kaž bydymy š ptacžtom lecžili abo se ščipju, kotraž je
ho š próta wutšeliła?

Dotelž pak ma tu lóžbjčiki čłowjet šwój wěšty čšah,
tat došho dyrbi byćz na šemi žiwu, — wot špoczatka do
šónza — duž dyrbinu ho tež tónle króćki čšah, w kotrymž
šmy tu žiwu, ščerpilnwi a po duchu čžiški wopokajowac,
a na to čšatać, kajti šmeje pola naš žiwjenje wutšob.
Nalše čšerpjenje wšho je króćte, duž ho da lóžby šnjeleć.
Šdžy móželš šebi brémjo, kajtez dyrbišch něbže donjeleć,
kaž š jenym wotmachóm wot ho čšipmucz, budželš šebi jo
wěšče lóžicho njeteć móš.

Ščto je „čšah“ wórnjo „wěčnosć“? — Šaž do
čžišta ničžo. Nnjeje tat tež nětčyšidhego čšaha čšerpjenja
pórnjo tej krašnosći, kajtuž budžemy jumu šami na šebi
widžecz, ničžo njeješu. Womyšl šebi jeno škwilnu, kajke
wješele, kajtu šbóžnosć je Bóh tym šwojiz wšchm
pšichšotomač. Wórnjo wšchemu temu nětčyšidhego čšaha
čšerpjenja wšchitte do hromady ničžo njeješu, haćz ščtož kapla
wody pórnjo morju, abo ščtož mač ščtrězta pórnjo šlónzu.

Čžeho dla ho jeno tat wjele ludži ščhiza tat jara
boji? Težo dla ho jého boja, dotelž je nam wšcha
pšichódna krašnosć hiščeje potajena. To wšchak dyrbinu
wšchitzy prajić: Wš hiščežijenjo šmy w Žesušowym
kraleštwje hnady hjo jowle na šemi wšcho krašni a
šbóžni ludžo. Wš tu š wóčjomaj widžimy a móžemy
šami š wutrobu woptać, kajti je Bóh š nami pšchězelnj,
wšchafka ma tež wot naš lóžby šchryštkowje šnamjo šam
na šebi, — ale wšcho to je wšchak tola hiščeje wšchego
něščto nježyke a ujedokónjane. Wšcho dokónjane
mamy šami ša ho hatle w njebešach docžatać.

Wóhč jowle na šemi ščto wot ušš š wóčjomaj widžecz,
kajta krašna budže tama pšichódna krašnosć, wón by
wěšče wšchón ščerpilnwy šwój ščhiz na ho wšak a šebi
jón dale nješli. Š tajzy bydnu wšchitzy drnyj tež byli.
Ša horčdeć pjenješ abo ša někajki kuš čšezče, kajtuž
jowle pšched Bobu widž, móže na šemi nětótržtuliz čłowjet
wjele, wjele čžinjeć a čšerpjenje. Njebielša krašnosć ho nam
dotal hiščeje šjewila njeje; š wěru tu pola čłowjetow tež
hušto hušjenje doćz šteji. Wšche wšche te mrdžele, kajtez
čłowjetam ščhiz hušto nacžini, pak ho tama njebielša
krašnosć lóžy pšchedrěz a pšchězšichžecz njemóže — se
wšchego teho to pšchidže, šo bjes čłowjetami wjele tajšch
njeje, tiž čžypli ščhiz a čšerpjenja šwólnowje a rad lubje
na ho wšak a je ščerpilnwi njeleć.

Wšchafka šy ty šam tola tež hiščežjanšti čłowjet,
duž ho jeno, tat hušto haćz šy w žanyj čšerpjenju, še
wšchěmi myšlemi do šamucz njebeš pšchězabz a wopomni
šebi, kajta tam na naš krašnosć čšata. Šotom budželš

móz wścho wjele lępe snjeć, haj, potom budźeś móz wścho to i wjebełom snjeć. Tehdy, hdyž budźemu pola Woħa w jeho krańcoŭ, tehdy budźe durbieć wśeće kóždycziŭ ham wot ńo winańca: O, wśeće tajfeje krańcoŭ, kajtż hmem tudy wużiwac, ja niħdy na niħdy hóbny njeħm, dofełz ģum hebi na ſemi ſpochi myħłi, jo me moje czerpjenje pśwe wśchu mēru wulke a ja mnje czeźte, a dofełz ģum tule krańcoŭ w njebejśach ſpochi ja niħto male a ſnadne dźerǵa.

Wścho wjeħty ģum, hdyž pomyħtu,
ſtaf budźe mi, hdyž poczaħnu
Wrećz i tutoh' ſemioħ' doła.
Tam ſapocznie ńo wjebele,
ſkiz niħdy kónza njełmeje,
Tam radoſć b'dže pśchež nowa.

Ja njewēm ničo wo ſtyħtu
A ſrudobu niż njepytnu,
Hdyž na wśeńcoſć hej myħtu,
Sdźerz tajtu myħł mi, Jeħu, tu,
Ĥačz do njebejś njepoczaha.

(Wśeħdny Wozi Křłeł.)

Pod ģneħom ſakħowanŭ.

(Roſtrocowanie.)

Ma jene dobio durje dźeħu. Ĥanka jemu ģħantu ģhojeja pśch-njeħe, poħry jemu biħto, ſtaji jemu na njo ģħanu je ſħallu, ſaktu, ģumjetanu a butru. Ale ſeħpiħi Ĥačz wħeħe tele lubo Woje daru be ja niħto to, ſo jecho ta hołcizta je ģwojmj pśczerjelnimwym ģłowom poħtrowi a na njeħo i dźeknacjom poħladnu. Sħto be jemu pśħez wutrobu pśħeħo, be wona nħydom wupytnuja, jako be jecho pśħi macerimym pśħaħnym toleħtu heħo wuħłabala, ale wona jemu ničo wo tym njewupraji, ale ſeħtaja jemu wścho duħdnie na biħto.

Dubez Marćim ńo ſetra, ģupi ģo k njei, poħciżi jej ģwoju ruku a poħakowa ģo jej ja wścho i křitka, ale tola tež taſ, jo be wupytnić, jo ma nad tym wjebele, jo jemu tajtule luboſež wopotaħe.

Netle haħe, hdyž bu rano ģwēto, Ĥanka wuħłaba, kajti jeħtarjeny a wurubjeny tōne ģwojke be, ģlowu mejeħe poħnu ſħerzny wōħom, a ſrudoba a rubejenje be ģo jemu do woczojw kaž laryħo. Tež hołcizy be teħo muja jeł, kaž był wōn jeiny roħno jaħno braħti, a wona mejeħe ģwojei woħe wħejej poħne ģħlow, jako jemu praji: "Wōħ wam poħoħnuj wacje drence ģneħbanje doma we waczej wōcziħce, ģuħoħe! Sdźy budźeħe naħ troħu lępe ſwuczeny, po tym ģħu wam to a tamne wo waczej maczeri pśħińcž wupowjebaħe. Wōla njeje ģum ja pśħeħo byħa, kaž byħa ja jeina roħdiena dħowta, ģum tež teħdy pśħi njei byħa, jako ju Wōħ tōn Kņieħ je ģwēta wja. Budźeħe ģħyćz wo njei niħtoħo ſaħtyħeħež, mōjeħe mi to wuprzejte, a potom ģħu wam pśħińcž wścho wupowjebaħe. Wōħ namaj ģiħo tajtule ģħwiltu ģunu wobradźi. Djenħa ģħyħ wōm jeno prajić: Tamle hoħaħ na najitwe ma wona ģwoju bibliju leħo. Sħnadźe ģeje ju wjeħ wobłabali. Wona be mi prajiħa, to durbju ju wam tamle hoħe poħciżi, ńo mōħli hebi ju nħydom tam namatać, hdyž budźeħe ju laħo doma. Jeħnu pśħiħajnu ģum jej doħpelnata: ta biblijta je tam na waħ cħakada."

To to hołcizta taħe i nim rēcēħe, poħħuħaħe wōn na nju, mejeħe paħ ģwojei woħo wōbeħe beħe na jeħnu ģhojeje. Wōn jej tež niħ ģłowca na to njewotmoħi, jako jemu ta hołcizta ģwoju ruku poda a laħo domoj dźeħe, ale ģwiny jeno na nju je ģwojimaj woczojmaj, do woczojw pał be wōn wśħom poħturjemju. Saħtarany be tu tōne ģamotny ģłowjeł derje doħež, Ĥanka jemu pśħeħo niħto ģeħž pśħiħeħe, drubdy tež Marťa, — ale kaħe be pola njeħo ģmactħa? ta i nim niħtaħa we wutroħe jeħeħeħe.

Biblijta hoħtaħ wo ģitwe wħaħa taħe leħeħe, kajtż be tam hewał leħaħ; niħto ģo jeje njeħe poħotniħ, niħto hebi i njeje ničo wuħtaħ. Dubez Marćim budźiħe ju runje tał derje mōħł ſa-ģińcē a ju do pśħiħopa poħciżi; ale to wōn njebe ſcziniħ.

Jeħu be, kaž był ģo boħał ģo jeje wōħotnić a biħe k njei pśħiħupiczi. Jeħu be, kaž byħo i njei jeħo ģemleħa kaħe ruku ſa nim pśħeħetra, a dofełz Wōħ wot njeħo wśħōn tōn ģneħ ģiħeħe njebe ģam je ģwojei ruku na tōm biħetaj, kajtż jemu na buħi leħeħe, njebe tež Dub ani ſwōlny, ģwoju maczer kaž ja ruku ſa-ropapadnē a ju wo to wroħeħe, jo dħyħa jemu wścho wōdacē.

Hoħtaħ na najitwe leħačz — ģo jemu wōajy njelubeħeħe, — buħe be hebi dał beħaħ do tomozy ģwoje ģoħo wupōħtaħ. "Wjenje je hebi tōn wēħeje wjele ģoħu pśħiħeħi", puča ras kōncziħe miħter, "hewał tu wōn njemōħł kajti ģiny byħe. Ale ſeħeħe a ſtrowiħe byħo ſa njeħo, bħy durbiał ģo tu wramy ģħroħny nadźeħač! S ģim jeno hebi tōn ģłowjeł ģwoj cħaħ ſaģerji?"

Kōždycziŭ meħa, a to prēni dħe, ſpochi toħstħo pjenje pśħi ģamej prōnjeħ ģħanje a ſħaħajz leħeħe: wōn be jara ģwēny a doħry pħaģer. Tej hoħaj wōjeħeħeħe lēdy hdy i tyħte poħturjemjan muħom ģłowcōħo wōrećeħ; ģuħto ģo ģimaj wōn haħe ani njewotaħa.

Netle be tu ſaħo nołeħo, ludjo wħuħdnom ģħabadaħu, jo mōħli jaħo nēħde ju wōn doħeħ, na polach a na ģahrobach be dźeħa doħež, ſtari ludjo pał a ģħori beħu ģo ģħwiltu na ģħōno wu-ħħnyħi. Teħdy hebi Marťa drubħy ſaħo ģwoju ſħtuczu ģoħpewa:

Maħ duħħa, laħubž tyħħnoſež wśchu,
Sħtož nacziħ cħi ģrudobu;
A njedaj niħdy nadźi tej ſħynēz;
Wścho mōħe ģo cħi ģinał ſwinyč,

a pōħla be hebi durbjaħa na ģwojeħo ģħowu pomyħciż, ģiħ be pśħeħo kajtke ģam ja ģo, a niħdy i niħom ani ģłowcizta njeporecē. Wona be ģħazy prajiħa: Ĥħajaj jeno, temu ģo wēħeje pōħde, kaž ſħwinyež, ģiħ durbu netle teħe je ģwojeje cħimōweje ģamy wōn na ģwēto. Lubo nałetne Woje ģħōncziħ jecho wōħeje i ſħeħe wōn wu-wabi. Potom dobio durje ģo wōn wōn wōb beħa na ģwoju ģawku wu-ħħnyč a hebi tam dačz wōt lubħy pħaģiħaw ģaħ ģuħy ſaħpēnacē, a moħ ģħemaj jemu potom tež ģwojei wuħi ſaħpēnacē, ſo ģo jaħo ſaħpēħeħe. Saħtaħcž hebi tola ģwojei kaħti njewuħe.

Ale taħe niħu, kajteħ be hebi Marťa wumyħħiħa. Wōn be hebi ras ģwoj pśħ wśħōn ſaħaģiħ, ńo njemē ani tuħa wob-ħħoda je ģwojmj ģuħoħom a jaħo be Marťa to wuħłabala, wona na to wħaħa mjeħtaħa praji: "Temu ģłowjeħeħe taħ teħ niħdy niħto njemōħe wupowbaħe. Wħaħto tola wśħiħy i nim derje mēnimy. Naħroħnoħ dħyħa jemu djenħa pśħiħobom, hdyž jemu jecho wobjeħ pśħiħeħu, ģłowcizto pħaģeħ, kajteħ durbu hebi ja wuħti ģaħiħač. Tōn nam tu ģunu wśħōn ſawōrtni, abe je tu ģiħo wōrtny. Tajteħe rjane je wōntaħ, jo je ģame wōbeħa na wścho poħłabač. Woje njebeħa ģu rjane wōbre a pħaģiħa wħeħe poħne ģwojħi ſpēwōcħeħe." Ĥanka pomyħħi hebi na teħo wōħeħe ģłowcizta, ģiħ mejeħe ģwoju buħdu wśchu poħturjemju a ſaģimju, jo be jemu ģame nałeċaj ani tuħa troħtaħ ģoħu njepřħiħeħe; wona mejeħeħe pał ģwoje doħwērenje, ńo Wōħ tež jemu ģwoje nołeċaj poħciħe a to kajte, kotrež ģmeje ģiħeħe wjele rjaneħe ģħōncziħ, ģaħe to, kajteħ je i woczojmaj na njeħu widēħež, to rēħa: Seħħa, luboħo ſoħziħta.

(Roſtrocowanie.)

Zandħelio.

Wo mēnim.

Gottfried Arnold be w ģwojħi ģħiħaħ wo "wērnym ģħeħeħiħan-ħtwu" ģwojemju roħpominanju wo janďelśach pśħiħojmo napřħimo bał: "Stroħa (wadaħ) dźeħi Woħiħ, a i tym ģwem, ſħto je janďelśow najwōbeħeħiħe ſħtrowanje. To je tež ģyle pśħeħe jene i tym wuħłabowanjom, nom Ĥeħr. 1, 14 poħciħemju: "pōħłani na ģħiħuħy tyħ ģamnyħ dia, ģiħ buħja ſoħōnoħeħe ģerħomacē", kaž teħ i druħim wuprzejemim w ģwojimaj wħiħe. S tym ģo njewupraji, ſo ģu janďelśo ģimēħy ģłowjeħam ģ ģħiħeħe baħi, ale wōni maħa ģami ģwoje kraħtewo w njebejśach. Dačz runje to ģłowo kraħtewo janďelśow w ģwiyatym wħiħe njepřeħe, ale ģuħto doħež ģo rēħi wo njebeħim kraħtewu, durbja tola tež tajzy byħe, ģiħ ģu wobdylerjo teħo kraħtewo; a hdyž mamy tež wy ģħeħeħiħemju ģwoje mēħeħiħanħe prawo w njebejśach a ģumy na njebeħeħe ģadjeni (Eħħ. 2, 6; Wħil 3, 20), maħ tola janďelśo najpřeħe mēħeħiħanħe prawo w njebeħim kraħtewu. Dofełz pał je njeħo abo lepie: dofełz pał ģu wħiħte njebeħa jene kraħtewo, je Jeħuħ Křħwiltŭ, kotremuž je wħiħta mōž w njebejśach a na ģemi data, krał teħ kraħtewo, wħiħetož wo nim je mēħeħeħe (Ĥeħr. 1, 6): A durbja wśħiħy Wozi janďelśo ģo i njemu wōdlić. S teħo tež je widēħež, cħeħo dla janďelśo niħ jenož.

do njebieš, ale tež na femju bluččaja; pšchetoz hdyž jich knjes a kral, kiz je prajit: „Hdyž ja sum, tam durbt tejo mo' bluččomnit byčj“ — je pola tyč hwojich na semi wščitte dan, hačj do kšončenja swěta, njemóže hinal byčj, hačj jo jeho jandželjo, kiz ho i niemu mólba a jeho wola čimja, i njebieš dele na femju pšči- kšabzja. A tón prěni tyčj jandželow je w šewjenju Jana t japoštotočej prajit: „Ja bym twojeho runja wotročjz a twojich bratrow, tyčj profetow a tyčj, kiz dberja te bšowa tyčj knjow.“ Žejaš pak fam wot tyčj mačjch praji: „Šlajce, jo byščdže tyčj móščičij žanewo njelazpiti; pšchetoz jo praju mam: jich jandželjo w njebiešach móžo štainje woblicio mojeho wózja w njebiešach.“ Duzj tež ja myšl blisjo leži, to čže tón šbóznit, kaž je jeho wóšnje, rěčdže, do hwojich šbownow wobantanzčj wščitlich tyčj, kiz do tyčj mačjch, niščjz a duchownoje škubčjch w njebieštin kraštwelne bluččaja. Tež Žakubowy šón wo tym rěbu wot femje hačj do njebieš dobagažym je tež jašny wobraz, jo moja jandželjo wot Boha poručičnosć, čłowjekow wobjičj (1 Mójj. 28, 12—15).

W prjedawštin čjašu ho w zplej lutherkeje zyrwi hščdže hwojčeni Michała hwojčelje, jo bydny ho ludjo dopomniti na skut- cownje jandželow; to pak ho i wietšja wjaž njelawa; kšwalobne wuwošaje šu nělotre heršite wopšady, w totrudj ho hščdže Michała hwojčel. Ščto pak by tež to hwojčenje Michała w naštim čjašu pomohlo, hdyž dšezja ludjo něšto žami tat jara mubri byčj, jo bebi myšla, jo žanewo wobjenja a wobarnowanje wot Božičj jandželow njepotrzebajal! Wobjuzel wšak jich wjele wěričj nočje, so šu jandželjo a duž by ho wo jandželach wjele hščdžim wšidam předawalo. W předawšičj knjowch namatayu hščdže předowanja na hwojčeni Michała, kiz šu čžtanja hšbne. Njech ho tu dženjo krotki wučjžj i předowanja hšjo špomnjenjeho Gottrieda Arnolda poda: „Ničjo njeje, ščtož móže čłowjekow šu pučj t promenu šbowa bóle jaščojčj, hačj hdyž bebi myšla, so i njebieškami a i njebieštin wěžami přebj njčo čimjz nimaja, čžž jo hwojkej šmjerčj. Něšto móže bebi duška tu dazj rjenje byčj — a juna doštanje wěčnje žiwjenje. Zaš šary hab čłowjekam t žanemu najšowniju pščinjz njedja, jo bydny wopławočaj nje- namušt, ščto je Wóš, ščto šu njebieša, wěčnosćjz a šbóznosćj. Wšěta wěž pak je, jo durbim hšjo tudy w žiwjenju i naščej wutrobu w njebiešach byčj a jo mamy tam hwoje meščjanšne prawo. Nješčny my pščiščiti do gmejny dokonjanjch prawych? To durbt naž je žadanom napjelčiti, do teho krašneho kraštwelna pohlabočj. Žamni pak, kiz šu šumni a bješ čžucja sa bošite a njebiešije wěžj, durbja wjedječj, so je jeničjaj jich njewěra wina, hdyž wo tym hščdže ničjo šloniti nješju. Kaž je wěšte, so móžemy a durbim hšjo tu w žiwjenju šbóznj byčj pšičh to šjenocjenje i Bohom šamym, tak je t temu nušne to šjenocjenje je šwjatym jandželemi. Na to potaluje naž tež ta podomnoščj naščaje dušče i jandželemi. Pšchetoz jandželjo šu dušchoj, našče dušče tež; tamni šu wot Boha, tute tež. Njawiččičjdo pak se šwjatého pšikwa špšojamemj, jo durbim w towarštwje i jandželemi štejecj; pšchetoz šwiate pšikwo jašnje wobšwědčj, jo šu čži prawti wěričjaj hšjo pščiščiti — niž jo halke pščiščj maja — t teš šromadžitnje wjele tawšnt jandželow (Hebr. 12, 22). Pščiščlady prawych kščiščjžjanow, kiz šu i jandželemi wobšhod mešt, kiz bydny wot ničj wobarnowanj, pošlymjeni a lubowani — šu bješ šičžb, niž jenož w šwjatym pšikwe, ale tež w historičjaj wo žiwjenju pščelčeljeho Božičj; runje kaž najšownije potaluje, jo moja šti jandželjo wobšhod a towarštwjo i hješbšojnymj, niž jenož jo šmjerčj, ale tež hšjo w tutym žiwjenju. Šo čži jandželjo wščitte wěžj wjedža, totrčj ho w Wóžim kraštwelne i jeho prawymj štawami štawaja a w tym hwojjo pščiščičkwoščj dopjelnjuja, to čže tež Pawoł se hwojčeho najšownija wobšwědčičj, hdyž wón wo japoštotočej praji (1 Kor. 4, 9): „my šumy na bžitwne w- hlabanje poštanje temu šwětu a jandželam a ludjom. Hdyž pak šumj špšonali, so je to tak žyle wěšte, dža tež to škutkowanje jandželow přobne a njenušne byčj njemóže. Wobročzenju hščelčjžjan namata w Wóžim kraštwelne teho Knjeja a jeho škužobnikow. Hdyž ho duška t Wóžu se hwojčeho šabudjenja wobročj, jandželjo šu wobbawaja a jej t boteš štajja. Wona njedurbj šama byčj, hdyž je šatana a jeho towarštwjo wopuščičjka. Hdyž šapocnje ho hwojčeho Knjeja prawje bojecj, jandžel hwoje šehwo wotošo njeje ščim.“ Zaš pšičje Arnold, kiz je ho tež hšjo w drubjch pšikmačj wo jandželštin škutkowanju wuprajit, ho šatožujo wobšeje tež na wučžjo naščeho droheho reformatora Lutjera. Wón jako wobjajny, wěričjaj muž je tež šam w hwojtim žiwjenju ščžut, kaš jandželjo wobbawaju tyčj, kiz hwojtemu Wóžu i žylej wutrobu

pščiščičjka. W naštim čjašu je njewěra wulfa a je myšl čłowjekow na šwětnje žabočje tat wobročjena, jo ničjo wjedječj nočježja wo duchownym žiwjenju. Ščtož Šabbuzježaj prajdu, jo žane horjetawanje njeje, ani jandžel, ani duš, šu ludjo naščeho čjaša jašo pščišeli. A kraštwemj ho, nješju tež hšjo bješ nami Šserbamni tajaj, kiz do jandželow wjaž wěričj nočježja, doležj nješju žimj w hwojkej wěry a doležj je šwajšt i Bohom rostorbjenju. Ščto dža šumj pornje japoštotočam, kiz bebi nješabotaj we wěry a pošnacja a tola žim tón Knjes jandželow pšičždo, so bydny jich wobjili a wobarnomali. Kaš wjele bóle my jich potriebamj, to bydny hwoj pučj ščiti pšičh štrachoty, nam wot wščitlich šotow rožaje a šo namatati t šbóznosćj naščaje dušče, hačj wěričny, pobajmy ho hwojtemu Knjejeju a šbóznitj i žylej hwojkej wutrobu a wón bučje pola naš a nam dazj hwojich njebieščij bluččomnitow, jo bydny naž ja ručj dberjeli a pola naš bšli, donjz nješny i nimi šjednocjeni na wěčnje w njebieštin kraštwelne.

Šdje je kónž?

Šušoh dó žitw šupi a mašy šunt jemu kaž pšičjejo napščejo pščiščičja a jemu ručj ščiji. „Ščto dža by ty čžim“, ho jeho šušoh woprašča, šajti ty wotšabotajš? Šaj ty w wójnje pobaj? „Haj“, mačj dščičja wotlawi, jo wošjo šle wotbježčj. Za bebi bebi moštu šapomniča, kotraž na poli nušnje jrebečj, a šuna ščelje domoj poščač, jo by jo niu doščičj. W hwojkej hotowosćj, mi bluččjz a wješele ščelje, je wón pšče škwanitwje bžak a pobaj. Žebny šub wotylti je jeho pšči wóčžku frank. Ješno wo mašo be čžimčj, dža by tón šub do wóčžta šajel a moje dščičjo by wočžto šhubilo. Zaš je tón holčejz hščdže i wódrnym wóčžkom a i maej ranu wotščol.“

Šušoh mjelčelječa a na žonu pohlaba, kaž by rješt, jo na to čžata, hščdže wjaž hščdžej. „Kónž t žylej wěžj pobračuje“, wón dščeč.

„To be kónž“, žona pščišpovni. „Ja šum jeho ščetro na- šwarita, jo ho njeje šepje na šebžbu brač, wjaž njemóžaj, doležj je šo tola wščo jo hwoj dšezjaj hotowosćjz a šwóšniwoščj štao.“ „Kónž pobračuje“, šušoh pščiščitaj.

Žant budje bebi to mērowočj a budje w pščiščobdže wob- šladniwoščj“ žona dale rješt.

„Kónž pobračuje!“ šušoh wotšičjo a nutrnjcho pščiščitaj. Wšon porit pošbže, horje pošala a te šwjatocjnym šbškom praji: „Žakulice šo temu Knjeje, pšchetoz wón je dobročjajny a jeho dobrota traje wěčnje!“ —M—

Wšykoti šherlušaj Salomonowj w heršičij šherlušach.

9.
Štaw 1, 12.

Wščitko w nim.

Něšt hagle jom' šum pohlabala
Do ranow, a mēr namakala,
Něšt wem, šo čže mi wščón ho podaćj.
Wzi jako pšičeljel wščitko dodaćj,
Kiz šub mi dberži na wěčnje,
Šačj wščo tež šajenje.

Móž pšičeljel je a šawoštjanje!
Něšt kónž ma wščitko šwčžičjo —
Wščitak je wón wščdženje pšči nami;
A hdyž ho mi tež drubdy ščžemj
A nož ho šba, dža troštj mi da
Móž jeho šalkama.

Šlaj, jako šuš beš ponušnikta
A jeho wobraš poščubja;
Hdyž jeho nišbže njenamafadž
A kaž pšičje šhubjenjeho pšičak,
Wš wón mi tola w wutroby,
Wš blisjo potajnje.

Wšon we potajnym pšči mni bščeč,
Wzi we wščej nušy pomščaj čžyščje.

Wón jako dżęcjo je mje hladał
A w frubnych dnjach mi mozy nadał.
Wón stojnje pšči mi wołtanje,
Ała węczijsze mój nětł je!

Nětł wšćitło je nam we tym Żeny,
Nětł bydlu w śwětłe njełcémnym.
Wón je mi radoseł we wutrobje,
Mój drobi balsam we frubnje
A skafa we wšćej strachosćci,
Sdujł wšćo mje wopušćeji.

Mój wšćećeł je mi woskšewenje,
Najlubšći trolšt a wobbeženje,
Te sbože džu bei śwetu baicę,
Šćotó móhł mi hdy wo wjetšćim prajćej!
Šćotó krańne snaju na śwęczi:
Wón wšćitło pšćetrjećej!

Ja i rukomaj joń wopušćimuju,
Wot njeho bo wjaz' njeśdaluju —
Šćotó džuł mi njeho sašo rubicę?
Šćak móhł wot njeho wo šćubicę?
Joń! l wutrobje bei potóžu
Šćak pyczu najwjetšću.

Sdujł tak wón we mni wotpucziuje,
Wje śwercę a hela njeřćacuje —
A hać tež njemjedra wo šćěnu,
Ja šćnjemu šo na klin šćnu!
Šćo jemu węczijsze dowěrju!
Wjaz' jeho njepušćeju.

Wulke sbože, kotrej bęšće wulke nješbože.

Je wulke sbože, wulki lóš dobyć? — Dżiwne prařćenje,
bebi myšćij. Wulki lóš! Wóže wjetšćeho sboža być? Sdujł
ćłowjećej taf na jene dobo tyřazy, šćano šćo tyřazy hriwnow do
křina padnu, bęs teho šo je šćotó družje ćzinił, hać jenož nęšćotó
hriwnow ja lóš dać, — tyřazy, šćo tyřazy, i kotrymij móže
nětło ćzinić šćotó dže, šo móže nětło žyle bje wšćeje šćaroleće
być a žiwjenje wuńće, — tomuž šo to porabił, tón je toła
šćożowne ćłowjećej dżęcjo! Šćak bebi najwojzy ludzi wuńće i
šćędaje: Ał! hdy by tafje sbože jutrńće wět! Kriješ w Winje
mejšełe pšćed nęšćotó śetami tafje sbože. Wšćón wot wjeřćela
pšćęwotaj wón jene ranje domoj pšćibęra a hwojeji žonje praji,
šo je wulki lóš dobył, potřra šća tyřaz šćęšćanot!

Žona wotmowli: „To njeje móžno! Žebi šo dżije! Ty šo
molišć!“

„Nę, hladał šćama! To je našy lóš!“

Ale ta žona to węciz wozdęřće, předy hać pjenjeły na
blibę njełećaju. Sdujł bę nětło přenje wjeřće nimo, šo
prařćećtaj: „Šćotó šćapocziwemoj i tejo pjenjełami? Kłožimoj
je ja porwjetćenje našćeho pšćękšćupřćwa abo damoj je na dan
abo ćupimoj bebi tšćęž?“

Žona dżęłe: „Hać na dałšće dżemoj je na banku donjećej,
ale dżęłeć tyřaz šćęšćanot móhłj bebi šćowacę, šo bebi
wjeřćej ćęb šćjinimoj. Šćak by było, hdy byćimoj bebi nowęř
křanydę móbłow nakupioj? abo kaž dobo je hiłćeje šćymy ćęb,
do Šćalřeje pucęowalaj a pšćęš Paris a Šćwajcarřu šćo
wrocęž?“

Šćónćenje šo ja pucęowanie rořćubđitaj, dołęł wobęře
prařćeřće listy bęs pšćęřćacę wobęřećowadę — w juřćbe
dżetaj hwoje sbože njemolenoj wuńćej.

Přeni dżęł pucęowanja je nimo, wonaj řćaj w rjanej Šćalřej
šo řćadowalaj a řćaj nětło w Parisu. Paris, to je toła krańne
něřćo, tu je wjele rjeiřćoj hać w Winje. Tam šo lóždy dżęni
něřćotó namata, bebi nowe wjeřćele pšćořćicę. W jednacęřćch
wo pšćęneda, potom mójęłę šo na wóz hnyńć a pšćęš rjane měřćo
šo pšćęwjećej dać a wšćitke rjanołeće bebi wobšćadowacę.

Wječlor šo najpřćej w dobrým hořćenju powjećęria a potom
płajńdže to najkřańniřće dżiwadło (theater).

A taf řćeditaj muž a žona w dżiwadle a hiřćęřćitaj to rjatu
hubđbu a wjeřćejtaj šo nad tym wuřćojnym pšćębđitajenju a
hdyž bebi hiřćeje na něřćotó družje wopušćitaj — dža na řćwoj
wulki lóš, na krańne žiwjenje, kotrej mójęłćtaj bebi nětło wopušćęj.
— Duž na jene dobo tón řćęwarł na jewiřćęju ipřćamacę řćastanje,
řćęwarł wšćitke na jedyń btał hladaja, kotřć pał pšćiřćęładowaręjo
njewiđja. Šćłuşća do ł temu, šćotó šo hraję? Šćak to dżiwne
wonja! Tam palazy křęd pšću dale padnje! Wože dla, šćotó
to je! — Šćemęrom, šćemęrom, řćęta, tu žođny řćaradž njeje! — Šćotó
dža je? — Wobęni je, toła njež ju wšćitęju šćemęrom we* du!
— Wože dla, šo pali! Dżiwadło řćej w ptomjenjach!
— Šćotó móže! Nařćotřćojanaj našćej manđęłřćaj horje řćęć
řćematate ł řćobęje. Ale tam je ćzima a wšćitęju šo tam ćzi řćęć.
— Dżęřć mje ja ruka, žona, tam je hiřćeje jedyń řćęb! — D
mój Wožo, tam hįjo ptomjo galeriju pšćiřćima! Wšćitęju řćę, a na
řćotřćeni! — „Muzo, pomohaj, ja hęm padnyta!“ — Ale tola muž
wojazy njeřćęřćij, mój je w ćwiřćęćęřćitęju hobbu bele tšćęřćenju, kur
jemu myřće wotnje, ptomjo jęho řćapřćęwanje.

Řćako ja tři dny řćapocęđaju te rořćpadani rumowacę, řćama
řćacu pšćody niđ bęs tymi družimij řćpatenmi ćęłetam teřć teju
řćożowneju manđęłřćej! Wšćęje jim wulki lóš je řćożom być?

Nawuńćij: Šćotó bebi mi ćłowjećejto ja wulke sbože řćwotčęnu,
móže wulke nješbože być! Šćeli to wěrne, je to napřćęčęwne
tež wěrne. Šćotóž my wulke nješbože njenujemy, móže řćęřćody
wulke sbože być! Řćeho dla pšćiřćimaj řćože ł řćęępotanjom a
nořć nješbože i ćřćimj podacęjom!

Šćak jedyń křal wumřje.

Na potłumnu dnju 1840 pšćił křal Wjędriřć Wiřćę
pořćedni řćoćę Wožu řćłubę w řćapali wopřćta. Na dnju
ł njeju řćiřćęja wón w řćawęcenej hodbęzju hwojemu duřćęę
wřćęřćęwneju dwořćternu přćedaręj Šćraufřćej, ł bebi pšćiřćęj da.
Wob wjele pšćłami wón hladajo na žęłę ćęb hwojejo žiwjenja a
řćenjeja to wuńćanje wotpocęzi: „Ja byđ był bejs trolřćtja, hdy
by řćelub, mój šćojńił, šo mado mnu njećmilił; nij moje řćłti a
moja prawdołej, ale řćhřćitřćęwoma řćęj a jeho řćęřćęđba řću moje
řćemowanje.“ Tón křal řćowęđę řćawęcęłeće a potom dżęłe:

„Nětło ja wjeřćelobęji hwojeje wery řćawęwan, a to teřć but — moje
ćęłę wobpřćęnjecę; wopušćaje mi teho dla šo modlicę.“ Šćęzobolę
pšćibęrałe. Přćeni dżęni řćawęřćot pšćiřćęje. Křćalowiřća „wojba
w řćapali Wožu řćłubęju řćawęcęłeće, bęs tym šo křal na hwojin
řćimęřćęm řćoworožę řćęłeće. Wšćitęju řćowabđeni wotřćacu;
řćonćęmje šo řćonž pšćiřćilęowalę; wšćitęju pšći řćoworožę na
hwoje řćolena padęćę; dwořći přćedat šo wobłećęje.“ Sdujł dęřćęju
wotřćal ćębnyńćę; šo njeđęł wotemnje; dżęł ł pomozę mi řćanyć,
hdyž řćimęřćę mje ćęwliwje.“ a jako wón te řćłoma dżęłe:
„Sdujł burđę najřćtřćęřćimoj mi wokoło wutrobę, jęw šo mi
najřćotřćęřćimę, dla mojej řćiřćęłeće!“ — dža jeho Wóh je wšćęje
tyřćęnołeće wutroze a tón, kotřćę bęřće do řćupłanje pšćęęęřćęřćiti
a šo w nim řćewny wotřćatał, řćłonu žiwjenja dořćta, njełęw; dnjem
řćłonu ćęłeće. —M—

Šć hęcęej řćasni.

Šćotóž wole nima, řćęjowę dżęni řćimęřćęćej, i tym — wpraji,
šo teřć nęrođđi wo tón měřć, ł kotřćemaj řćancę je lud Woži
wotłany, ale dżę tu řćaj tam, wo řćajřćim węczijsze w njemęrije wotłacę.
Šća njeho řćęta: Njeje wotpocęził wotłajęny řćajřćem ćłowjećej.

„Pomohaj Wóh“ je wot něřćka nij jenož pola
řćiřćęrow duchownęch, ale teřć wo wšćęđ pšćę
dawařćnjach „Šćerb. Nowin“ na wřćach a
w Budyřćimje dostacę. Řća řćřćworoćę řćęta
płacęj wón 40 np., jenotliwe ćęřćęla šo po
4 np. pšćębawaju.

Bomhaj Bóh!

Cižko 28.
17. julija.

Četnik 2.
1892.

Serbske njedzelske lojjenka.

Wudawaju šo kóždu hobotu w Esmlerjez knižicizkeženi w Budyšjinje a šu tam dostač ša šchwórtlétnu pšchedplatu 40 mp.

5. njedzela po šwi. Trojizh.

1 Pětr. 3, 10: „Šchtóž chce žiwjenje lubowacž a dobre dny widžecž, tón pojimaj šwój jazyk, šo by šleho njerěcał a šwójnu hubu, šo by njelubala.“

Najradšo chcył mječž kóždijczi cłowjeł špochi dobre dny. Ale jeno mało ludži wě, šhto šu po prawom „dobre dny“, a tak móhł cłowjeł do nich pščinecž. Šwětni ludžo hebi tačle myšla: Dobre šu tajše dny, hdyž móže cłowjeł próšny wotošo kłodžecž a lěni bycž, hdyž ma wšchóh lubow doč, a hdyž móže hebi na šwěcže wjele wješela popšhecž.

Ale wobhladač hebi šwiltku tajšile kuž žiwjenja. (Šo p.č móhł hebi šo prawje derje wobhladač, njedž czi Bóh je šwójnim šłowom pšči tajšimle wobhladowanju šwěto darwa!) Šhto bužecž hebi potom dyrbcječž prajecž? Tole: Tajšile žiwjenje ni na nihdy njemóže žiwjenje rečacž, to wšcał je tola kaž šama hola šmjercž, — a tajšile dny ni na nihdy dobre nješju, ale šu šle, pšchetacž te cłowjeta bóle a bóle wot Boha wotwjednuja, — wot njeho, kiž dyrbi bycž tola ša naš ša wšchóh najwšchóhše lubo. Bole šo cłowjeł je šwětom wšchón bliski czi, a bóle šo wot Boha wšchón šbaluje. Šte pak šu tajšile dny teho dla, dokež cłowjetej škadnošcž dawaja, šo potom wšchón do brěcha šwoli a do štaženja šapadnje.

Šinajše myšle hač šwětni ludžo, ma wot tej wězy B-jaty Pětr. Wón nam praji: Dobre šu jeno tajše dny, hdyž móže bycž cłowjeł jowle na šwěcže prawje

š cziha živy, w měrje, w dobrym potoju a w šbožu. Šchtóž ma jowle na šwěcže w hebi dobre šwědomnje; šchtóž ma w hebi wutrobu, kiž je wšca š Boha wješela; šchtóž je wšcho š cziha š ludžini živy a ma we hebi dušku wšchu polneho potoja, — tón je na šwěcže najšobahšči cłowjeł. Šchtóž dyrbi tu živy bycž w njeměrje, w šrudobje, tón tu nihdy žiwjenje nima, ale šmjercž. Šrudoba, tajkuš ma tu šwět, ta šmjercž ša šobu czechnje. Ma to dyrbi mječž kóždy kšhecžžijan myšle, šo móhł tu š měrom a š potojom živy bycž.

Šwójaty Pětr pak nam jowle praji, na kajše wajšnje móhł šchtó šam ša šo tež takle š měrom živy bycž. Wón naž wuczi: Šchtóž chce bycž takle živy, tón dyrbi hebi jazyk pojimač, šo njemóhł š nim ničšo rečecž, šchtóž byto šte, a dyrbi hebi hubu pojimač, šo by š njej njelubal. Š jazykom wšcał tu a tam ludžo, jedyň druhemu měr kaža, duž je tež šwójaty Jakub raš prajil (Zak. 3, 8), šo je jazyk wšcho pošny jeda a něšto njepotojne. A w tym dyrbi šwójatemu japošctotej kóždy prawo dač.

Njedž jeno kóždy do šwójeho žiwjenja šam kuž nutš pohlada, — tak wjele njeměra a njepotoja je hebi kóždy hjož š jazykom nacziini! Šchtóž mēl tu rad dobre dny, tón kēžduj šwěru šam na šo, bjeł šo š jazykom na kēžbu, a kajaj jemu njelēcžecž. Šdyž je šo šchtó š jazykom pšchetwatał, móže mječž hjož něšto druhi wot teho wulku šhtobu.

Daj mi rečecž, kaž šo šlušca, Šo meša wšchu šwaulbu dušca. Njedaj ženje mi wuabč je rta Ššlowam, kajše šu wot cžerta.

Młłł pal ja hdy pichifkufchnofej,
Komu jeho bjesobdžnofej
Krucze dofej piched wočej ftaiczej,
Njed mōłł jem' wico świeru prajcz,

So by f wutrobje jen' to
Wičo a do świedomja ſcho,
Wōn ſo poczaj polepſhiczej
A na Boży wjeſtłe mēcz.

(Wſchodny Boży Kſtē.)

Pod ſzuchom ſakhowany.

(Wotroczowanje.)

Wſchipołnuje bē jemu wona jeho wobjed donjeſta, ale jejny buſod ho niſdje midžec njeba; wona ſaſtjuſa, ſo ſo delſach hēluje a kſepje. Duž wona f njemu dele doidje, jemu prajcz, ſo ma ſwoj wobjed na bideje togo, wōn paſ na to wico poſtich-
waſe taj hiači, potom f hionu ſotimny, faj byt rjeff: „Haj wiaſa!“ a ſanta djeſde ſwoj puč. Komar hebi nieczimjele wiaſaj-
janu prōzj f nim wobnabje. Wōn wrajeſde: „Zemu ničto njemjeje pomhač. Njerodit wōn ſom wo ničo lēpſhe, njed je moje dla žimj, faj ſo jemu ſpodboda, donuowacoj cjlowej niſho do ničoſo njeſme.“ Jafo paſ lubjo ſtjuſachcu, ſo ſo ſpochi delſach hēluje a buča, b: miſtr Konecij wozimny, iſto tam tōn Dub tola ma, a fajſe hebi tam djeło cjinj.

„Ja jeno ſču donič f njemu poſhadacj, ſajto hebi tam cjinj,“ towar nēdny praji, ſajeti hebi ſwoju kroſtu trauſta a djeſde f njemu ſhwitka lōbr faj na wopyttanje.

Žebj bē hebi do ſtmy duſte wočiniſ, wuſlaba, ſo ma tam Marcin f nelajtm doſtim wuzim ſaſtačjom ſwoje djeło. Miſtr ſo do duri wuſtiti, ale Marcin ſo njeba niſ kaja na ſwojim djele ſamocič, buž hebi miſtr wičōn naſtrožōmju ſwozi ſo Marcinja wopraſajce:

„Ničo ja ſko, ſuſodje, wōn jemu praji, iſto jeno tola je wiſcho tehole budje, ſajtož hebi jowle kſiejchcz? A ja cjo ſeſheč ſowle te mēcz?“

Žōn paſ jemu na to wotmoſwi: „Djeje, miſtrje, jowle hebi nētkle ham ſo ſo ſwoj ſaſheč do towa wudjeſam!“

4.

Marcin hebi ſe ſwojich kniſow citta, w kotrychž je wſhe jeho ſauždene žiwjenje wopihane.

Widnize rjane ſejejadu a wežōſti ſe to wotoſo ſejenja lētajo hebi f bēleho ſejenja taj f rōžicow ſwoj mēd brēbaco. Delſach ſejejadu dornicjele w poſtnym ſejenju, a pſchi ſamej ſemi wu-
pōdwejejadu ſtjōſti ſwoju lubownu wōi. A wuſche wiſcho teho mōdwejeje ſo lube nalecize njebo: tu a tam bēta mračōſka iſto budjiche tam na wičo to f wutroſnej radoſču nepoſhladač a ſomu budjiche wutroba wiča wjeſela njebja, to budjiche hebi njebjeſat wjeſtłe ſpewicj ſuſpewacoj?

Takle bē to tež f kowarje midžicje. Tōmle cjaſ bē ja nju runje praw. Nētkle bē wona najrabođo pſhežo w ſabrodny pſchi ſwojich ſtjuſač a pod wičidžimowym ſejenjom. Wōry bē wona jaſo ſhwitka je ſtmy do ſaſtrobki poſtočija, ſo druhyj ničo nje-
wjeđiche, dje paſ tola jaſo je, a huſto bē ja njeno kotra dyrbaſa ſawoſač, jeli ju nēdže do nēčjeho trebajeſče, pſchetōž nētkle bē jaſo wſchudje dofej djeła.

Tam delſa w bole ſejeja mi
Te rjane lube rōžiczi.

Duž, buſča, ſabudž wſchnofej wſču,

A iſtož cji cjinj ſrudobu

A njebaſ nadžiti tej ſtjanyci,

So budje wičo ſo f lēpſichom' winycj.

Takle ſo tež djeſka jaſo da pſchi ſaſtomje ſaſtjuſhečej, a kotrumž bē wičo w poſtnym ſejenju. D fajſe rjane tam tola wičo bē!

Ne ſnydom hebi wona ſaſtjeſta ſpewacoj. Pſches wōt-
ſlabađo bē wupytka, ſo tam w buđōžimom dnočreſtu delſach
ta kawy pod beſom tōn ſamotny muž na bionu ſebjeſde,
wičōn ſtulenj f nahej hionu. Eſtōnczko jemu na hionu a na
amjeni ſwēceſeje. Nētkle bē prawje midžec, ſajtu mejeje wōn

ſnēdōtu hionu, — toſtke ſnēh njemōjeje jemu waſ niſdy žane
ſtōnczko f hionu roſetaco, njed byto tež tajſe horze wōrio taž
čyho. — A wſche cjo-tež to tōmle muž horje do njebež nje-
hlaba? Wſchof je tola wuſche jeho hionu wico w poſtnym
ſejenju, a wtačata tamle hortak hebi tajſke lubowne ſhēruſke
ſpewaja. Wōn paſ tam heđo pſhežo dele na ſemju hlaba a
cjinj hebi je ſwojim kſiechom ſawuſti a ſwaczi do pēta, kotrež
potom jaſo wſhe ſe ſwoje nohu wuſchōra. Druhyj je wſchōn
poſhawurjeny a ſrudny, a potom ho jemu jaſo na ſhwitku wōczi
trōchu wuſaſſite, ale bōryj je jaſo, faj byta na njeho nowa
ſrudoba pſaſſiſča.

„ſajto tež to f tyme mužom je?“ hebi ta hołciza wopyſti.
„ſajto jeno mōłł runje nētkle wōntač tajſke ſrudny a poſhawurjeny
heđo wōtacož?“

Ač, ty luba hołciza, haj ty mačh tu nētkle ſwoje nalecžo
w tojim žiwjenju, ale pola tuteho mužja je tajſke jeho nalecžo
cjaſ dawno wičōn nimo. Ja cju cji doprajte, fajſe hebi wōn
mſhe cjinj, a iſto jemu wičo wſhe jeho hionu dje. Wōn
mſhaba runje nētkle pſchēd ſwojimaj wōcjomaj wičōn wotbježōm
cjaſ ſwojeho žiwjenja a tōn je ta kniſa, do ſajſeje ma wōn
wičo to laſibane, iſtož je ſo wicē ſwoje žime dny wuſchōn,
wuſcepriti, wuſtaf, wuſreſiti. — W tutej knižy ma wōn ſwoje
jaſne boſi, ale tež ſwoje bluſe, ſchere a cjoerne. — Žebny
boſ, nē widač, wiažy hačj jedny tajſke boſ, haj jaž doſti ſaw
ma tam w nej ſtejo, faj jemu wo tym wjejeba, faj wjele je wu-
hrejſit, wſchepit, buž jađyn džio njeje, ſo ho jemu wobej
wōczi pola ſaczinje, djež na to wičo wopomni. — ſajto hebi
tam nētkle w tutej ſwojej knižy wucija? Ote, wōn hebi tam
jaſo f ſwoma wucija wo tamnyj ranja, tamle wōntač pſchēd
meiđečjanſkimi wotrami pod lipu. A iſto ma tam w ſwoje
knizy wo tym ſtejo? „Marcinje, wēch biſhečje, faj bē teħdy
ſwojej mačeri taſ jara cjeħto wotoſo wutroby, tebi paſ bē taſ
lōbr, faj ptačjeſti, faj bē doħto do ſtēti hōdjenju, ale faj je nētkle
f njeje wni, a faj widiſ, ſo ma wno pſchēd ſobu wočzinjenu!
Mačj je cji teħdy ſwoje mačerne poħōmowanje ſobu na puč
dala. Wēch biſhečje, faj cji wona teħdy wotoſo lēhje wibaſe,
a taſ jej teħdy f jeničny wōcjom te blyſti ſapaca, ale ty hebi
teħdy mſheleje: ſhy by wona jeno ſo mnu ta doħto njezinika,
a hdy meło jeno tole jejne roſōħōmowanje ſkoro ſwoj ſōn,
ſo mōłł ja wotenciti! hdy byt jeno bōryj doloſo na pſejaſčaji! — Te
byto teħdy wot tebe wame, Marcinje? —

(Wotroczowanje.)

Naſ Bōh luby Knjes dženja biſheče džimj cjinj.

Tožy, faj do Kſtjuſka a jeho ſtoma wjele wiažy njeđerža,
maja ſwoje wjeſele na tym, pſchēd luđimj ho horđicje: „Džimj
ho wiažy njeſtama!“ E taſtich wiaſač, toſtiž djeđja je wſchē
moje ſlepi wōtacož, ſo požadnje ſladnočej namaſa, to buču ho
prawje f wutrobu na teje ſawjeſtečej mōłł, faj Wōh, taſ doħto
hač jeho kraſtewo teje ſnady traco djeđe, pſchēdo biſheče ſwoje
ſtare ſlubjenje djezi: Wōlož to fe uni we cjoju teje nuſy, dha
čju ja cje wummo, a ty dyrbiſt mje ſhwaciz. W Wukeczinſtej
woſađe je tole ſiđōdne lēto — jeſ Gandrij na ſpōdžimne waiſhne
f ſwojemu njewurjekimenu ſbožu a ja naſ widiſtich ſajimazemu
natwarjenju ſhōnič. Gandrij je wot ſwojich mōbnyh lēt hem
ſprowna pobožna buča byt, a na ničimj njeje ženje wſchēdo
wjeſela mē, hač na cjanaju ſoſpawuwyč podomow f Wōžeho
kraſtewa. Nētoſtur tež je wōn, hōž bēču nan a mačj a wſchitaj
domjažy lēhnyč, w ſwojeje komorzy na toju teko biſheče miſionſte
powječeje a kniſi ſwot Eſtricia, Epenerja, Awguſta Hermana
Granci a druhič pſchi latarni hač do ſwitanja cžitaf. Taſ je
wōn wjele f kraſtewa teho Knjeſa ſhōnič a ſo pſhežo bole
w ſwojeje wēreje poſhōnič. E toždym, faj f njemu pſchitbađeje,
je ho wōn wjele wo wōdženja Wōdij roſtōrcjomaf, a niſtōry je
ho pſadi nim wutrobinje natwaric. Eſtanje je wōn žimj ſtam
wōbudy byt. Ale Wōh tež na njeho cjeħte pſuhowanje wēry
pōkta: Gandrij bē ſo ſelarič a pſchi tym — midženje ſhōnič! —
Wōn je wjele a doħto lētoſaf. Ničto paſ jemu pomhač
njemōjeſde. Wōn wōtja kſepj a to pſchēd djeħač lēt doħto.
E ſwojich lubuh wōn wiažy njemōjeſde. Wopodaričj wōn tež
wiažy njemōjeſde. Žebj hōnyjo bēču jemu dorōſti. Toſa
paſ mejeje wōn f tym jenam, kotrumž by jeho naſidnit
byč dyrbač, wjele ſtarōceje a ſrudobu. Doħe cjaſy je

tak naš Gandrij w tołkjej cymy, we mjelje frudobach a w wulkich spytńoskach czejke pruhowanje Boże wšchitracz dyrbjač. Wola njeho tež rełafaje, kaž w tej listu czjy spewannu:

Za hym wolał wodnjo a w noży
 K Bohu woj'mu Knjejewi,
 Kij ma wšitko w swojej noży,
 So by i nudy pomhał mi.

Wón bě pjdje wšchu měru spytńu, a wošebeje jeho to jara belesče, so njemožeše wjazy kaž přebhy cžitacz a tež níz wjazy do Božeho domu hčj, hdžej tola ženje janejje Božejje fluzby stambdžit njebje. Hdžje leto domasče wón bebi domach hwjate Bože wotfalanje wubdelje. Tak je to wšdes džebečaz lět doho isčo. Zeho starý dušepastyr be ho na wotpocjint je fluzby podał, a druži na jeho město wšchitáč. Zeho je wón jenož po spytńu jeho hčjba seřnaz; wotfadač jeho njemožeše. Jenje hinał hačz wulky jara ptafajo Bohu mjeczěr wuzjmał njje. Tola pał njepřehelawče, wodnjo a w noży ho k Bohu wotáč. A hčaj, „wřitwa praweho mjelje jamože, hdžj sprawna je“, Zaf. 5, 16. Loni runje na hwjatkownym hwjedženju rošdžerješe ho džiwna powjelječ hjes ludžiny we wošadje: — „sez Gandrij sažo widjiti!“

Šchtož ničoť sa možne meł njje, be ho htafo: Zene ranje beče jemu na dobo tak, joto by w jeho cžmy ho ščericz pozjmaťo. Dale ho jemu seřna, jato bychu wošoňy wšed nim tam a beu ho hibaťe. Škoro seřna najprejdy swoju ľubu šmėrnu mandželstu, potom swojeho hyna a dale tež tyč družich domjoznych. Ale zuse jemu wšcho beče. Zeho starý dom be ho mjenujacy hjes tny wšchetwaril, a wón be nait w nowym domje. Zato jeho je istny wuwjedžechu, kaři beče to šočijščj na jeho wutrobu, joto wón nait Bože njebeho, Bože ľube hšončjo, isčtomy a žita sažo wotfada. Zeho džiwna beče ho w cžbu jeho špotepče woženita. Wóh beče jej džečatta wotradžit, kotřez wón ženje hšjčeje wotfadať njebje. Wěť ju šowotadžu, a wona pšchibje s tmy maktimi, so by je džebej na flin bažata. Kaře be to widjenje! — Wo nětortych dnjach žadajče wón bebi bibliju a hčaj, wón špřina tež te droche pšmiki sažo. Wón možeče sažo cžitacz. Wo nětortych dnjach pšchibje tež na to džiwnu powjelječ duchowny k njemu. Džewječ lět doho beče k njemu pšchibjadž, ale ženje wobhi muž jeho widžal njebje. Wěť tež teho widželje, kotřez be hačz dotal jenož po duchu inať. Kaře be to seřnanje! Wšchitzy ho pšlakajču a džaťowadžu ho temu, kiž beče ho džiwny a wulki a krošny tež nad našjtm Gandrijju wopofalať. Kunjež je nait škoro šydomwjebečaz lět starý, dha je widjenje czejko pruhowaneho, ale pak tež wulky wobhuhadženo mužja sažo dospołne wotfatať. Jenož na swoje stawy je jara wotfahabnt. Ke mšchi mjazy hšobdžic njemože. Domach pak temu Knjeje, „kiž wulke wazy šam tu cžini a tež wšchubže“, šmėru fluzji s wotlenjom, s džaťowanjom a s cžitawom w Božim šlowje. — Kať je tuťon muž swoje widjenje, kotřez dyrbješe tak došje cžaby šprowacz, sažo doštať? Tak ho nětorty pšačha. Wdy, kiž jeho a jeho wobšejmožeje jara berje inajemy, njemožeju hinať wotmowitwěz pačj: Wóh šamutiti je jemu sažo pomhať a jeho horze proštwy, kotřez je hjes pšchitaca, wodnjo a w noży, horje hšat, hnadnje wušhlyčat. Wšchtož lětaz žadny jemu pomhať njje a tež njemožeče. Wón tež w tyč pokšebních lětach žaneho lětazja wjazy wo radu ho pšačat njje. Wó šamutiti je w wulki džiwm cžinit a nam wšchitim tak prawje pofalať, tak wón tež dženka hšjčeje pola tyč hwjoch je a jim pomha w prawym cžahu. Šchtož to wěricz njeha, temu radžimy, njeh tola do wšchitawšje wošady šje a naškeho Gandrija bebi wotfahada, a wón budže ho šam wšchewjedžicž mój:

Šdžj Wóh budže proščeny,
 Dha ho wěšče šmiki.
 Žiwjenje a dobroty
 Rad' nam šobudžeti.
 Šswět, šošat, hřech,
 Čertow wšchěch
 Zať podtepeč s nožu,
 Šdžj ho modlitč k Bohu.

— ca. —

W rošpominanju.

Lampa mójje ho najjašmich hšewicž, wodnjo tu hšwěťoščj njawidžiwčj, htaťe mjeczěr ju widžič. Čejmnoščj tu hšwěťoščj hšejiti, ale ju rošdžeri. Tak byta hšewicžijana šajna radolčj o tym Knjeju w cžabach frudobny najmožnišče hšewčjenje sa špřystuša.

Wyšoki šherlusch Salomonowy w šerblich šherluschach.

10.
 Róža Saronjska.
 Štaw 2, 1.

„Za hym Saronjska róža a lilija w doľi.“

Za ho runam róži, kotřaz w doľi štubota je w trawje šřowana. W huľtej ferčjiny a w cžmnej holi Wot hožj ľubolče budž namfana. Wobročenať k jeho šwėtu njebeškemu, Wotfahadana j šubowanjom šedžjotnym Šatěžej; tak ho džaťowacz mam jemu Ša wšchitfo, isčtož jenož mam a šym.

Wěš njeho — tak doštač možach tejenje!
 Žana pruha mjerjedi mje hšjchčžata —
 Wěle hšončjo njewotfahadž ženje,
 Róža njebeška mi wotfa mjefnata,
 Tola džiwna mějač šačujwanje,
 Kaž byč w nowym kroju bludka;
 Ščubdžez čžujach nalėtne mi ranje,
 Kaž byč k njebeškam ho blizka.

Zato jeho widžach pšchibjoť ke mni —
 Wě to moje horjelawanje;
 Wulky šřobtu radolč čžujach we mni,
 Wone wotučj mi žiwjenje.
 Wo šnje widžach wšchitče pšdžej' ho šřebadž
 Šchwjznu teženjapotnu hačžiti s
 Ššatobolče dla čžyčje saš' ho šřebadž,
 Tola šřjnje staže j žujej pomozu.

Šchtož šym tehdom w duchu našhoniať,
 Šdžj wón přeni křozč mje wotofčji,
 To je jeho ľubolč natwarita
 Něšto we mni a jo došfoniť.
 Kať mje ľubolnje wón wotfahadže,
 Zato we mni počať ročjz a křezč,
 A we cžmnych šadubžej ho šřabče
 Wupit, hdžj ho čžyčje rošwječč.

Wšed wětrom je šwėru šaťitowaf,
 Wšchpobňuju mje mile wotšewič,
 Šřechow čjornolč wšchu mi šmowitowaf
 A mot pomjedje mje wurjedžit.
 Wšchibžiti je mje s rošu njebeškeju,
 Wšed wšchitim mje štrachom šaťowaf;
 Š hnadu je mi hšewčiti s wotžowškeju,
 Šdžj je w nozy hřech mje štrachowaf.

Jenož jene czejke hšjčeje šřonju:
 Šchrobnit mje w doľi wotfaji,
 Šdžej ho sažo džiwnje šobta šonju;
 Žich ho moja duška naboji.
 Š tak wšho mi ho šaťyřkowacz,
 Wotfahadam na štrach mi hřozaj!
 Lohfo mójhe šlamacz, špoteptowacz
 Ššabny pjenčit, rjenje křejaj!

Tola jenož na njeho čžju hšadacz,
 Niz na njepřehčelow njewdřerjenje,
 Zeho pomoz jeničžj bež žadacz,
 Wón mje wobarnuje težžblitwje.
 Róža šym, to praju wšchemu ľudu;
 Wš wšchón mój hšjchčž a wonjenje,
 Wšch, isčtož mam a šym a hšjčje budu,
 To wot njeho duška doštanje.

Šiřt na mlodeju mandželstwu.

Za čžu wamaž do waju mandželstwa rjane šřowa s Božeho šřowa šobu dacž. Wšone stej žebř. 10, 24 a reřa: „Ščubjajmy jedyň na družeho, so byčmy ho wabiti k ľubolčji a k došwym

skufkam." Tute skłowa ho f wješčka tał sprohmija a wukładajuja, kaž by japoščotof napominacz dźyhl, so dyrbi ledubj pščemoh družeho družeho f luboščaj a f dobrym skufkam wubudžowacz. Zo wščaf je dobre wukładowanje a je wobščje ja młodeju mandželšefju rjany a majny nadawf. Zola to njeje myslf spomniščego skłowa Woščjo. Wščetof tu stej: kedžbuwny jedłf na družeho; iščotf ma zule druđe sprohmjenje.

Š uwuławacoj Wošja a tebj sameho tebj niščto tał nješnjaje, kaž twój muž a twója žona, — teho dla je ho tež 1870 žortniwoje spomniof, so bamž jenje njeby na tu mysl pščičohow uwprajicz. Zo biješ smutka a so ho ženje molicz njemaje, hdy by woženjeny był. — Twójeho mužja, twójju žonu njetrjebašč hakte na twoje smutki kedžbuwno sejmicz. Wonoj je Wošujel bamaj pošnatetaj, baj čłowjek je hušto dolež pščičihleny te myslf swojemu mužej a čojnje pščego wumjetowacz, a na to waščenje hižo w přenir čjašu swada a njeměr do domu iščehnjetej, iščotf wočju trjeba byfo, hdyž by koždu najpričdu na tu rjadu w swojim woščju „kedžbował". To pak ho Wošujel poredoł stawa. Teho dla čže japoščotof f tymi skłowami letičawno pščehajčo tajtemu lošjemu wuščubnjenju mandželšefju luboščje podacz. Kedžbu na towehu wuščubnjo, njed je muž abo žona — tola ni na jeho skłoboczje, ale wjele čłóbe na to, iščotf dobrožo, hōdnego, iprawneho, lubeho, čičehow, křóbleho, šwerneho na nim pošnajčej; to škowaju w myslf a japišč hebi do pomjatka, pščes to baj ho wabicz, jeho lubowacz, pščes to baj ho wubudžicz, po nim w dobrym, totrěz ma, čičinicz a ty budžej — jenof so mafał prawej wočzi ja to — tał wjele dobroho pola njeho namafatč ho budžejč ho bam dźowacz a moščej na te myslf, totrěz ma, radu jabyč. Njeje to wubjerka wufatnja ja młodeju mandželšefju: na ho kedžbowacz, jo wščijet je wo wabiołf i luboščaj a f dobrym skufkam. Ašč, so ho by to skłowo žohnowanje wščinjeto do waju mandželštwia! Waju iprawny pščejcel.

Wodźe!

Wona leščefje w kaščedju, ruzaj beščejf stitnjenoj f wčeznemu mērej. Woščj njewowobročojnišči starj wopuščejeny mandželšefju do mērnego wobliczja swojeje šwerneje mandželšefje hčadabče. 40 lēt beščje wona jemu f botef statca, beščje dźelata a ho przošwata domach, w jačrodže, biješ wobpočowanjama wōt rana hacz do nožj. Ščto mōhč jejne wēšto wupjelnicz? Ale niž to beščje, na čzož hebi myščkaje a iščotf jeho tał jara rudjelščje.

Kač rjana beščje wona, hdyž něko mēr leščefje na jejnyh wobliczaj! Tajtu ju ženje wobladat njebē — pščego jenož w njemērje a staroščj tu a tam křwataču a hanjaju. Nēšto wōn jenne dščowanje sprohmj, totrěz w njemērje a honjenju wščdnego džeta družoh bamaj wđi hebi čimječe: „Ze hiščedje řabatny wopoczinič woštajenje Wožemu ludu!" Nēšto wōn to dščowowanje sprohmj, priedy jenje na nje kedžbowak njebē, ale něko wjebželščje, so beščje f nim hebi pščego noweje řynnoščje a noweje křóđkōščje nadobęta.

„Křwataj, křwataj, so do předka pščinjūdzemoj!" Zo beščje pščes te dohle lēta jeho stataja rēčj byta. A jedyn džen kaž družj beščje ho przošwata jemu f ipodobanju žima bycz. Bjes morfotanja beščje kōžde ranje jaše to ipróžnimo dželca na ho wšafa, a pščego beščje čajda a pščedželniwma woštaka, hdyž ju wōn tež honjelščje.

Ma wščitfo to hebi tōn muž pomyšłf, jafo wōn kam pščedje kaščedjom sefeščje a swojeju řwernu mandželšefju w tym křwajtam mērje w nim ležo wudželščje. A wutrabta jeho boleščje. Ščto mōhč ho jemu dźiwacz? Ale ta řrudna myšl, so je ju řhubil, njebēčje to, iščotf jeho wobliczje boleščje.

„D, hdy by hiščedje žima byta, ženje ju wiažy tał hōnič njebyč! D hdy by jenož džen, jenož bodžatku hiščedje žima bycz mōhč, to mōhč ho jef f najmjerniščje wožakowacz ja wšču jejnu řwerneščj, řewjerpwoščj a dobrotu" — pščetof to hacz dołat ženje činič njebē.

Š iščetej proštwje.

Š Genfa jedyn leščjo list powjeda: W njemyh wulskim franzowilim mēščje beščje pokabnił wuščefje woščenje runje swoje dželca doznaj. Wōn swoje pjero f ruzf pščojicz a řapozčja te rōłti řtočy, totrěz na jeho pšifatu řečju, pščojicz. Zecho wobliczje hčubofe řnutakōmne roščorjenje pščeradžj; jašo swoje pjero f ruzy wja, jo přiecz poščoj, řantaj wočzi, jašo jej wotewri, so by hebi

tu pščed hobu ležaju řumu wobladaf. Kařta myšl drje w nim wojojawač?

Hdyž wōn tute pjenječy w rukomaj djeržeščje, wōn na swoju hižo došho řhoru žonu hebi pomyšłf, na swoje hušto hčōm dječj, na pjenješ ja wobholenje, kř mēščedje hiščedje pščaczj, a kř dječjaf bycz hižo řapozčaju. Zecho dothody njebōřahjadu. Křnjež beščje jara řlutniw, wōn wunicz njemōžedje. —

A tute řkoto, totrěz beščje runje pščedščjč, bē řarunajne řtoreho došho jeho řnēja, na řotřj hižo došho wjažy niščto pomyšłf njeje. Hdy by tuta řuma jeno jemu křiřčola, wōn ju tał nauje trjebaščje. . . .

Wōn beščje bam Wōn ho pšči řamřnyh pomyšljenju na to, iščotf pščes jeho skłowo dječje, pošćoř, swoje řnič ja-prařnu, te řotati řrabnywōšdji je do pokabnižy čičiřny. Potom dječje won.

Ma dopučajz ho jemu řdščje, kaž by jeho njewidomny njepščejel pščedščaj. Žaty wječor bē do swojich myštkom ponurcz; jeho žona jeho wjažy njepřōna, tež jeho dječj je řwōdžowanjom na njeho řladachu. W nožy řpac njemōžedje. Žař ho w řožu tam a hēma njetaščje, doņiz pščibęraža řynnoščjef je došho ženje wuwofoč njebā: „Křnjeje, njewjēdž nje do řpytowanja, ale wunoz nje teho řeho." A tutu modlitwu f řhynnoščju a nutrnōščju wořwjetošalešč, hač bē to řpytowanje jeho wuščedžilo a wōn wōt řpōnoščje pščemōžew do řpanja padže.

Řmano f M řturu řwōnbnu bibliju wotewri a na přenrej řronie tele řkōwa čičahče: „A. Auguřta 1822. Žōn Křnje je nam řynka wobrazbič — Křweščjāna wēnš-a, řotřjž bōn na dwazymtu řeho řameho mēřaza řdčezny. Wōh dčyř nam tuto dječjo řdčezčej a ř njeho řiščedščjāna sejmicz, řotřjž w mērje řwērny wofštaje hač do pokłbenije hōžiti." —

7. řapřelje 1839. Rašč hyn řwōnščjān Rešč je dženřa řwōj hiščedjef řub wōnowiř a řkōwaju Wošju křwērnošč moditi. Žako domoj pščinjūdzemny, řwēty f nim řromabže řlubič. Ža řum jemu jafo heřu na puč řwōnjeja řobu dat tōn řchpud: „Přtočaje najpričdy Wože řakelitwo a jeho wradbōč; dža buđe wam to wščitfo pščidatej." Mat. 6. 33. Rašč hyn je tuto napominanje f řhynnoščju pščijaf.

Po tym so beščje R. tute řkōwa pščedščaj, wōn bibliju řačjaju a na swojeje řoleni padže. Došho w modljenju pščed swojim Wošom wořta. Žako řaje, mēščedje jeho wobliczjo jašo řturu wjebkōčej. Wōn ho na pučž do swojeje wotawrničje wōda, tam pščefuřkfe řničj wotewri a do ničj řapložajeny doł řapřka, na to mēřto, totrěz bē wječor priedy hebi wotatf. Řodžjny poščajščjo jebyn f jeho řnēřow pščidaje a ho temu pokabničej pščibližj. „Wli je řel, to mēřera wječor řapomnič, wam řebudze řobudželicz; Waji řobawořbeđerjeto a ja řam wōřamitf, wam 400 řy. pščipōščjč." Zo dyrbi wam bučž dōřowaf pořnoho wōwērjenja, totrěz do wāř řatajany! „R. beščje nēmy f pščefkwatanjom a je řwadowanjom. Potom wōn swoju ruzy řhynnywōščj řdčny: „Wōj Wožo, ja ho řebf ja wščitfo dželaju, iščotf ty mi dobroho řy wopozafaf!"

Žako beščje jeho dželco dořonjane, wōn tał ruzče, kaž jeno mōžno, domoj křwataščje. Zecho žona řpōdžiwana na njeho řladabče; ale hakte wječor pōžbe, hdyž beščjaf žnje řamoj, ho swoje mandželšefju wunna, kařte řpytowanje na njeho pščidčjo a řařtu pomozč řu jemu wřnečj njebō nana pščinjefje, totrěz je w řtorej řwōnbnej biblijj čičaf. Potom dałe tež wo tym pščefkwatanju rowjebadžje, totrěz beščje ho jemu dořlofa, a wōbaj mandželšefj, totrajž beščjaf napjeljenaj wōt řwalenja a džařowanja, ho něko řřromabže Wošu řdčowawōščaj, to je wōn řatřararja řwōnbj tał hnadje pščed hčafowawōřnaw, totrěz mōhč jich wščičiřko do wuščefje mly pščinjefčj, a so je na jich řhūdohu mikořčiwje pōřladaf a jim řrařnje wupomčaf. —M—

„Pomčaj Wōh" je wōt nētkā niž jenož pola řnēřow řwōchownych, ale tež **w wščedj pščedawarņjad**, „**Serb. Rowin**" na wřčah a w Wudychinje dořtač. **Ma řchtwōrēč lēta** pščaczj wōn **40 řp.**, **jenotliwē čičřka** řo po **4 řp.** pščedawaju.

Womhaj Bóh!

Czyśćo 29.
24. jultija.

Lětnik 2.
1892.

Šcebske njedzelske kopjenka.

Wudawaju šo kóždnu šobotu w Eszmołerczej knižiczišcežetni w Budyščinje a šu tam dostać ša šchtwórtlětnu wšchedplatu 40 nr.

6. njedzela po šwj. Trojizy.

Romst. 6, 11: „Wěžeje šo šami ša tych, šo šceje w hrěchu morwi, ale žiwi Bóhu w Křyštufku Jesufu, našćim Knjeju.“

Wšćitko, šćtož š na šemi była a šo hiba, je šatonju nastaća a rošćenja podožbjnjene. Wóhładaj na móžny šćtom, kaš je tola nastal a narošćil š maleho šymjenjowego šornjatk. Žyly šćtom tež š šymjenju a niečo šo nje-pšćićizni, ale wón dyrbi šo rošwinać a wuróć a š korjenjow, do šćtoma a kónny. Wóhładaj na muža w jeho šylmołczi, kaš je wón tola nastal a narošćil š maleho džěłca, kotřez je šo jumu wot macěrnych rukow nošyło a kubitato. Žyly muž tež š džěłcu a niečo šo š wonka nje-pšćićizni, ale dyrbi šo wuróć a rošwinać w šćetpliwóšczi. A šćhešćizjan je tež šćtom plodženy pšći wodnych rěčach šwjateje šćheženizy, a jeho šmúštomne žiwjenje je kaš rošćina š Wóžeho šłowa narošćena, kotřaz korjenje, čěło a kónny dobywa. A šćhešćizjan je tež džěčo, Wóže džěčo, š bójšćeho šymjena plodžene a š mlóštom Wóžeho šłowa našćyčene. Ale dyrbi šo wuróć a wukónjeć, tak došćo hać je jow na šemi žiwy a je šatonju rošćenja podožbjnjenu kaš wócho žiwjenje.

W čim dža něč wobšćetji jeho nastaće a rošćenje? W wšćednym wotemrěčju hrěcha, w wšćednym šławanju k žiwjenju. Kónje dołež šćhešćizjan pšćes wěru do Křyštufka je hrěchej wotemrěč, dža dyrbi w mozy teho tež wšćednje wotemrěč a runje dołež š Křyštufšom pšćes wěru šłaněć, je, teho dla tež dyrbi w wšćednje w nowym žiwjenju šćhožic.

Wšćitke bójšće byče nješe jow dełečah šćtalt rošćenja. Tak ruče hać pšćeštanješć je šćhešćizjan čzinić, by wšćeštal šćhešćizjan być. Šćtom, kotřz njeróčeje, wotemrěwa a džěčo, kotřz šo njeróšwije, šo čzini bėdnik; šćhešćizjan, kotřz wšćednje w potuče a wěče nje-pšćibjera, wotebjera, šinje a šłabnje. Šćtož šo wot šapitala žiwi, tón ruče wóhłudnje a šćtož na šwojich drožďžah ležo wóštanje, tón wóšćali. Teho dla Luther praži: „Šćhešćizjan je pšćyžo w šćotowanju, nišby w šćotowěći.“ Ale runje teho dla nješće našće šćotowanje tu dełečah šašćaz, nješće wóštanje pšćečzivo hrěčham wotpóčyowac ani rošćenje duchowneho žiwjenja šo šadźewac. A tutaj dwaj křuchaj wušto je šobu šłiškataj: tón nowy čłowjeł jenož tak wjele ruma k wudolónjenju dobywa, hać temu šćaremu čłowjeł šo wotwojuje, a šožo tón šćary čłowjeł šo jenož tak daloko šćčěri a pšćewinje, hać tón nowy čłowjeł mozy dobywa š towašćtwa š Wóhom. Wšćim šćebi pšćižuranje na dubowych kopjenach w šymje: kaš šćeja tak šudje a šwjadbe a tola tak twěrde na hałojach. Šymšće wiohorj duja a šćhašćeja, ale te šwjadbe kówjena wóštanu twěrde. Šakle, šbyž nałětne šłóncšto pšćižibže a jeho horzota dubowy šćtom pšćečěžnje, dža nastaje šibanje a žiwjenje šłuboto nutšćah, a šakle wubijaje pupki wotšćorkaju šwjadbe wójšćenta. Tak je w šćhešćizjanje: Šorzota Křyštufšowjeje lubóšće, nowe čěridło teho Duča, kotřz šćary hrěch w bójšćej mozy pšćewinje, a šćwěti a plody šwjateho Duča šu, pšćed kotřymž čěłne šćutli panecž dyrba. To šu potajšćtwa šmúšćotowneho žiwjenja, kotřz šo šćochi a pošćochi jenož w po-

hrjebanju stareho čłowjeka a w stawaniu noweho čłowjeka pofaŭje.

Pod kńechom fakhowany.

(Pofročowanje.)

Ale tam hišćije druge wjele horičke węzy ſlechuju. Nětke pščinidz w tej knižcy boť, kiž mejeſche napišom: W Hamburku na hoſpodyje ſa wuczahowarijom do Ameriki; dale: na rejad a w koczmacach, i poſneje ſchlekuja ſa blidom, i nječinicownymi hoſćizſtami, a juſtatyami towarščicemi. Tam be napizbane, kajſi be ſo won wſchón hmitaj, rejomaj, wiť a beki wěſki ſwoje dobre nopolinanija i wicjom je hwojeho pomajſta woteľnaw, hwoj dom a hwoj woznyj kraj wſchón doľabaj. Dale be tam wo tym rečej, kajſe be meľ myſle, kajſe budje i nim w tym čaſu, kajſiž meľ ſa njeho pščinidze, — hdyž ko po morju powjeje, w kotrymž hu ſta a ſaſo ſta hwoj hubenyj kónz namakate, a ſat jemu budje, hdyž potom do tameho zuſeho traja i zutym ludžom pščinidze. Zehdy be tam tež něšto, — muž w čorneje dračce — wſchón pščečelnu a luboſcijnu i Marćanjnu pšchitupij, jemu mafu knižku do ruki pobať a jeho proſbit, hačej njechať ſobu i nim do Wojeho domu doiteč, hdyž budje ko bjeňka wjezor wuczahowarijam Woje ſkomo prebowač, a hdyž budja ko te lube rjane ſhčeludke ſpewoč, — ale wot tehole muža be ko won hynpom i ſhčirbetem přecjz wbrocizaj, a njebe wot njeho niž hiľchowanu ſłowczka wjazaj ſaſtlydčej čyž. — Glej, taľte ſy ty čimij, Marćanije! Wěſh hišćije wſcho toľe? Spominajch na toľe wſchitfo?

Potom w tej knižcy ſaſo nowy ſtam pščinidze. Tam be wo tym rečej, kať be wo ſaſi wjeſjenju pščeš morjo i nim meľ. Tam pať be byľo, kať byť ſe heľe čert wuczahowarijam hwojichj pšbtoro wuſpobitaj, to beču tyche ludži na přejd ſaſterit, potom ſawjedbi, a to i ſhčartami a i palenzpicom. Přenje dny na morju be jeho „moriſta ſhoročej“ nadpabla, ale jaťo be i teť ſa nětorje dny kónz, poczjadu beki wſchitaj na kóđij hwoje žiwjele čimicj a beki ſwoju dohu hgwilu ſaňnacj. Tam be toľičto ludži i Žriſtje, ſulmi mužojno i čerwjenije wrobu; čij meľachu wpočij poľtu i palenzcom w horičkěj, a čij tam toň žyly luby dzejo na ſłanju ležo i ſhčartami plažachu, dwaj a dwaj, abo ſčtprjo a ſčtprjo, a beki pobaľ dale na ničo njemyſłachu, hačej na hwoje njekraſne žlotanje. Čij beču beki Marćanja i beki na boť ičahnyli, i nim i ſhčartami hrali, a jemu pobaľ ſhčety pjenje je ſata wukulali. Tón pať be ko na to taľ ſamjerlat, ko ſo, doľež be toľičto hwojichj toľetom pščebrat, do pjeća nauwecj. To ſo hamo roľymaj, ſo je, doľež be ko huſtjo wopit, wſchón na to ſaſby, ko wjezor pomoblicj, a hdyž be byť rano i čerzej hłowu ſtanbi, tehdy njemejeľche na jadny luby „wotčenzajch“ wjazaj hwoje myſle. Tajte be meľ na kóđij hwoje žiwjenje.

Potom be byť won na kraj pšchitčof, — ale niž jadny lěpčij, hačej kajſi be přejdy byť. — Zowle ko ſaſo ſa njeho „nowy ſtam“ ſapocja w knižcy, w kotrejž be wſchón hwoj ſaňbenjy čaň wopibany; tón pať mejeſche napišom: „W Americy, abo tať něšto, kiž je do hujda čijňemny.“ Pať won horčach i wobu pľawa, wſchón wjekeľy a polny radoſceja, a ma wſchě hwoje ſať poľne pjenje, to wóje beki ſa nje łupicj, ičtož tečaje, — pať je kať byť hačej dale na toľo woburjenu, w hubienitewje, bješ hublenička, bješ hłeba, tať durbjal i hłodom ſaňč. Marćan je to wto wſcho tež durbjal pšchitčof, ale wſki wſchém je jemu toľe teť i hbož ičho. Wón budziľche ko wěľceje w Americy, kať w tuloľe ſatepik byť. — budziľche ko njebta jeho mačej dzeň wote dnja ſa njeho i Bohu modliť. Wo tym pať Marćanij kam njeje niž ſłowczka wjedžit, a na to beki won kam tež ani pomyſłil njeje.

Wóh tón knješ pať be pod toľe přenje wozdželenje we tej knižcy wo Marćanjnowym žiwjenju toľe wulle a wáňce hłowo napišoť, w kotrymž je i krotka wuprajene, kajſi je meľ Marćanij wot hwojeho žiwjenja pšb. Toľe Woje hłowo ma ſo taľte: Tajki čłowjek, kiž je wſchón bješ Woha žiwu, tajki na niħdy žadny pšb wot njeľmje. Toľe hłowo jemu nětke do wutroby dje, duž je ſo jemu wjele wobličto wjele ſačimto, hdyž tamle pod boľowym kerkom bežo na hwoj ſaňbenjy čaň pomina. — Ale nětke w tutej jelo knižcy „nowy ſtam“ pščinidze, tón pať ma ſa napreſtmo: „Wſchón to ſbožu.“

Dubež Marćanij be runje do wraweho njeboha a hubenitwa pšchitčof, duž na jene dobo něšto ſa nim hwoju rutu wupričestře. Lemule muzej reľachu Domaňč Cooper a tuloľe mejeſche hwoju dučnyu žiwnoľeč pšaj režy hwoj.

To pať be ko toľe toľto: Domaňč be byť ras na přecjčak a ječahče na hwojim tonju wjezor po čimje toľto. Duž jemu na jene dobo přejdž puecja jeho kón ſtejo woſta a nječahče i nim dale do přebda. Domaňč počja hwojemu konitej i rutu ſchiju plazočej, ale tón kón jemu nječahče dale do přebda. Wón tam pščežo ſtejo nučahče a čoluhčahče, ale je žanej ſtopu dale njeſtupi. Domaňč pať be roľymu muž, duž hwojeho tonja ſa to njemuſchitwa, ale beki pomyſłil: „Zowle wěľce něšto budje!“ Na to ſaľeje i tonja deľe a počja wokoľo ſo deľach na ſemi maňkach, a hlej: na jene dobo be čłowjek do woczjom pomahnyť, kiž tam na drohij překi tejeľche, a be wſchón hynny, kať na pš morju.

„To bečej beki ſtoro pomyſłil, ſo ty něšto toľte budje“, Domaňč kam pšaj be praji, potom beki hwojeho tonja pomatit dale domjedje, ſo by jemu na teho wdoľeho čłowjeka njeſtupij, poľkydje ko ſaſo na njeho a ječahče, ičtož wěľečje, domi — wſchato wjazaj daloto domoj njemejeľche — na to beki dwaju mužow i noľyđlami ſobu wja, a taľte beki po teho zuſeho čłowjeka bječu. Domaňč pať beki jeho i beki do domu wja. Taľte be Marćanij hožu do Domaňchoweho doma pšchitčof. Domaňč be dobry ſkiceljijan, dučnyu, pobojny a weryžaj čłowjek. W tymte domje beču wſchitaj pščeš jene dučnij, dobročimij, pščečelnimij, lubowij, ſo be Marćanije, jaťo be jaťo někať ſam i beki pšchitčof a tam ſhwiľu pola ničy pobať, runje tať wokoľo wutroby, kať hdyž je pšbny Wóž deľachčij do čijta ſeľuſchemu ſemju ras ſaſo wotřepit. Marćanjnowa wutroba be wſchot wſcha ſpřazena a ſanjerobžena a ſažena. Domaňč be ženjeny a mejeľche hwoju jeničku džomku doma pšaj beki. Ta be dučna čijcha hoľczka. Domaňč ſam ženje wjele ſtowom nječimjeľche. Wón beki myſľeľche: něšto duľane wuprajcej, je hłebora hđone, ale huſćizňo je „mjelčecj“ křota hđone. Žene manželſta, jeha „ľuba pščečelnija“, wuľteľche ſo na to, drubdy wuľne hłowicjo přajcej a jeme hłowo pščežo wſchém wjele pľacelčje. Teju dwoczčička Raňela mejeľche lubej mdrej wóčžy a mjelčej kudeřjane wſſit, pobať pať dobru pobojnu wutrobu. Woni beču na hwojej žiwnoľci trochu daloko wot ludzij žwji, a Raňela njebe hišćije ſtore ženje tajteho mlodeho, ſchitowaneho čłowjeka wu- hlabala, kajſiž Marćanij be.

(Pofročowanje.)

Wjedzela a pšndzela.

Wo němſtim wot Ž. D.

1. Knjeľowy džen.

D ty čijcha hwojata njedzela! Hdyž ty u njebta, kať hdyčny čejčoty žiwjenja njekſli! Wſchědny tudyen ſhwata kať wěſit a hdyž je kraňny byť, je wóza a ſtaročej byť. Wóza a džeľo, ſtaročje a hřečij — a Wóza tyňožtročna ſimilnočej. Za hyn na Woha woczafowat wot jenneje rančheje wachij hačej do druheje; něšto wón pščinidze. Njeľhy-li tež na njeho čjofať, hľaj, wón toľa pščinidze. Tón knješ pščinidze njedzela rano je ſwoonjenjom ſwoonwo dele do měſtom a wšow a praji: „Wóčje hem ke uni wſchitaj, tiž wy ſpřozni a wotčeznej ſeje, ſa čhu waš wſchčewicj!“ — To je Knjeľowy džen.

Hjo ſobota, hdyž tudyen i kónzej dje, je zyle hwojatocna. Kóđij hwoj džeľanſti grat přecjz poľožij, hwoj beki abo kniže abo kopáčj a beki myſłil: Tudyen je nimu, Wohu budž džeľ, něť njedzela pščinidze. — Potom ko hyn čijche i hwojeje žonje a wſmi hwoje džeľanſti na hwoj kón. Abw njeľhy-li wozenjeny, hľadaj kam i wotnoom won do rjaneho wobotneho wjezorja. Domy hu wurježene a čijte, ſami wěſit duma, kať by wroćkaj přecjz ſhonicj čyž je ſchereho njebja. Wtačij i temu lubowny ſhčeludkjo ſpřewajja. D duž tež ty i wjekeľej wutrobu ſanoľej hwoj džeľny ſhčeludkjo:

„Mječ Bohu džakuje ſo wutroba wſchěd ludzij, kiž wulle węzy kam ty čimij a tež wuľchubej!“

Hľaj, to ſhčyňij twój Wóh a i tebi dele hľada, hdyž pšaj wotnje ſteľchj a praji: Šchpdom dnjom hyn tebi jaťo bať i hľadu. A doľež ſa kóđij džen 24 hodňojem, je tebi, praji twój Wóh, jaťo 168 hodňojom wot poľhbenjeje ſoboty datych. Něť ſtupceje pšched moľo wozit, wy hodňuj wſchitfe, to byč waš bužki! — Duž dha něšto djeja, horde a hoľaljime, te 168, nětorje hłowu poľhbenjnywſchij, nětorje pať ſemi hľadajo. A kóđej hodňime na čole ſteji přibany twój hřeč. A ičtož ſy hodňuju po hodňime čimij pščečowu Wóžim hwyatym dječacz kajňkam, ſwarjenje abo

potajnie a s'choż je hręćhne w twojej wutrobje ho sąsędzko, nęto je wchitko s'awne, tym 168 godzinam steji na czołe napihane a tón kwiarty Wóh to cziła widzi. A wón k tebi praji: To je s'ubom dnjom twojeho žiwjenja! — a na tebe postladnje, to tebi wutroba t'kcepoje. — „Wóh, budź mi hnadny w twojej dobroczi, a sahub moje hręćhi w twojej wulkej křimoloci.”

Tón knjes praji: Pchibitkiju ho ke mni, dha ho teź ja k tebi pchibitkiju. Ty dyrbiš kwiarty džen hwjećiczi a wotpoczowacź wot twojich hręchom.

Duź cziataj na s'wiate njeđzjelste ranje. A s'ubź ranje pchibidze a je wchitko cziado tolo wołoto, jako by s'wět swojemu Wóhu k nohomaj leżał, potom dai ho twojej wutrobje horiczi w moblenju. Mój Wóh a mój s'ožinčo, dha by ty, io ho k tebi pchibitkiju? — A wot zyrkaje salkinczi jašny spnt swonow. Tón knjes woła: Tu s'ym ja! Pchibitkiju ho ke mni, dha ho k tebi pchibitkiju! — A po wchitach pućacz cziachu mołerojo do lubeho Wójeho doma a t'herlušć s'ajpawaja: Cze Wóh křwalimy. A pošto męra s'wórt et wotewri a pchipowjeje: Měr budź s' wami! Tak je Wóh tón s'wět lubowac, so wón swojeho jeńiczišeho narodźeného s'pna dał je! — a: To je moje czeło, ja waś date. To je moja frej, ja waś pchelata k wobawanju tych hręchom.

O tak je wchitón s'wętny lóšitj próch a powjel pornoj tojstej s'wjatej njeđzjelstej powjelczi! Wchitóž tož daloto teź s'wět a wchitke njeđzjelsta dohobajoa, ničo njeje wśde Wózi mę. To dyrbi lóšidzy s'aczęzy w męczi a na wby, a s' czihej radobiczi wos'habowacź se s'wojim Wóhom, so by ho k nowemu dženju pošylnik. A njeđyrbi jažny thori bydź, kotremuź ho njeđzelo t'rochit a wos'chwęjenje njepchimęje; a jažny s'hubo, kotremuź ho njeđzelo ewanģelion njeprębaje. Wchitóž tón knjes praji: To je mój džen. A dyrbi tak byc, tož by tón knjes s'woje bido křyl s'jawnje wotaczi na torhobicze k wulkej chęćinje na wchitich a dohaczi a s'hubzi, a kralojo a proficerojo, a strowi a hubjeni su proficeni a wón s'am, tón horjejtanjem, kama tón t'hlęb žiwjenja a jeho męrajón ja jemu k pomozhi. Potom tož s' jęngur rtom křwalobne d'zake t'herlušće hnadnemu knjejeje salkincza. A jutšje lašo s' nowymi czerłwymi mojamj do džen! — To je knjejomy džen.

2. Ty dyrbiš kwiarty džen hwjećiczi.

Sacz ranje je to s'wjata t'ajnja, kotruź Wóh podarmo dał njeje, ja tola žaneje druheje t'ajnje njejnaju, kotruź ho tak moło wot nadshego luda wos'chwębuję. S'ubź bychu ho wchitke hręćhi na jenu hromadu t'ejinide, kotreź ho na s'chęćich wchidęnych dnjach s'pna, a na druhu hromadu njeđzjelste hręćhi, s'ym teho węstn, so by ta hromada njeđzjelstich hręchom dwójzy tak wulka była. Hręćhi pchęćinwo tutej t'ajni czeżto na wutrobje mołshego luda leži.

Slaj, tam s'edzi s'chewz a s'chewzaje. Njeđzela je a wo jeho durje ho kapa. Nuts! wón sawota. Duź Wóh tón knjes s'astupi a praji: Luby mińštrje, dženka mam ja s'wile ja tebe, dženka ja k tebi pchidnu; ja cziu pola tebe wostacź a nješu tebi wulke s'ohomawaje! Ale tón s'chewz wotmolwi: Ach nę, ty by s'pnao s'wile sa mnye mę, ale ja žaneje ja tebe nimam! ja dyrbiu s'chórnje p'ataczi. A s' tym bežo wostanje, k'epa a s'chje a pólęjele s' tym swojeho Wóha jašo s' durjemj wón.

O ty wobohi s'chewz, t'ajni s'by ty tola njerofomny cziowje! Pośkuczaj na mnye! S'ubź Wóh luby knjes k nam na njeđzjelst wopyt pchidnje, wón p'edny njepchidnje, ale ma s'ajnje dar bobu a to t'ajni rjany, t'ajstj wot njecho drubnego dostacź njemóžęch, t'hibo wot njeho bameho. Wchitóž wón pchimęje tebi mę, kiz je wchitich d'ziłi wchitón rolow a wchitich teź — bebi myšlu — hacź twoje s'chórnje p'atanje. A jeho mę dyrbi twój towaršč byczi a p'chit twójim džen tebi p'chęs t'ubęstj pomhaczi a twoje s'wędonmje s'merowaczi a twoju wutrobu s'awjekeleci, so móžęch spęmaczi a křwaliczi; a wón dyrbi tebi twoje powoňanje wot p'odźele hacź do boboty s'ohnowaczi. Wo to wchitko pał ty njerobizich, ale twoja bułcha je tak rjeź pchidłepjena na s'mołu a dawaczi s'wjatemu dnjej s'wjatemu dnjej byczi a d'zerzich s'fóncęnje s'woju wjećer w koręjnje.

Ja s'kroble praji, s'choż s'ebzi myšlu: s'ubź ja nimam s'wojeho s'ožnita, k kotrehož nohomaj móžu s'wjaty džen hwjećiczi, saź Marcja s'ebzi k Sęubowomaj nohomaj — kiz mi potne nalije a mi pchidowjeba: tebi s'u twoje hręćhi wodate! — a s'ubź ja Wóha nimam, kiz moje žęle žiwjenje, džen wote dnja je s'wojim: mę budź s' tobu, p'ožohnuje — potom je moje žiwjenje s'rudne s'ubijene bycze, w kotrym njeje s'hdno ho wjekeleci, njeje s'hdno p'ataczi, ale wchitko je pušte a p'isđne, baj pušte a p'isđne.

Nę, nę! my cziemy k našemu Wóhu, temu s'węrnemu, žiwemu, temu, kiz hręćhi wodata, hieć, a ho jeho d'zerceć a pola njeho kwiarty džen hwjećiczi. Potročowanje.

Wchiti t'herlušć Salomonowy w k'erbščich t'herlušćach.

11.

Staw 2, 4—6.

Ja teju jemu na kline,
Tak bułcha nęto wchęwinje —
Ja t'rogu parlu nautacž w męrze;
Nęst nę njech wchidn k'raj pchitrymwje,
Ja tejo s'puj we dobrym męrze,
A ničo wjaq mje nještracuje.

Ja węczeje je:
Wón je to s' wchitom kędźstwimy,
A wchęje mje
Mi jeho luboćę t'horhoj je.

Wón k s'ebzi nuts mje s'awjebje,
Mi s'ibđofy' wina nalije.
O tak b'dje bułcha wos'chwęjena,
S'ubź do job' ranow postladnje!
Tam budze i t'rochjom napjejtanjena,
Kiz wchę wuśle pchękroćuje.
Ja lędom wem,
S'choť ho mi stanje, a s'ubze s'ym,
Tak s'ožinwoćę
Ja do ho piju njeđzelle.

S'choť nęst mi bułchu wos'kbozi,
To wchitón rošom pchętręjechi.
Drje wem, so njeje k wos'p'anjaju,
S'choť bułcha je wcho nals'omita,
Pał na nišby teź k s'ajmelcjenju;
Duź byč ja rady wuprajiti —
Ja rady cziu

Tu wulka luboćę knjejomu
Wchim poweđziczi,
Wchidęch k runej s'pawabje s'ahoriczi.

Ja njerem, hacź bych wuśtafa,
Hacź njebych radcho p'atafa.
B'dze wuśtaje teź dohšomaczi
Wo wchid, s'choť bułchu wopytaje?
Ach s'ęrje móžla s'apatowaczi,
So mje tak jara wos'kbozuję.
Ja s'chępęzaju,
Pał s' wchitom niq, niq s' koloćaju —
S'choť s'awchija,
S'choť w wutrobje Duch s'kuftuje.

Mój knjes mi dari žiwjenje;
Wón mój s'chit je a wostanje!
Ja myšl, so dotal beč bjes njeho,
C'he hiećę hdbu wos'bo s'awczić —
A s'hubu-iti wotrobu mi s'wulczić —
Nam sa to, dyrbiu bułchu s'puchčiczi.
Wón wchid mi je,
To wutroba nęst p'ojnaje —
S'choť s'ym a mam,
Wot njeho jen'ęty dostawam.

S'ubź tak jom' lezu na kline,
D'ha hori ho mi w wutrobje;
S'wo we luboćę t'hora cziu,
So p'chęs job' rany njepchędęntaje
Ja nowe mozy dostawuju.
Tak c'hyła wotpoczowaczi trajnje;
A wchidę mje
Njech jeho luboćę t'horhoj je.
Hacź do s'umjeze
C'hu t'hora wostaczi s' luboćę!

Bomhaj Bóh!

Czisko 31.
31. julija.

Četnik 2.
1892.

Szerbiske njedzelske lopjenka.

Wudawaju ho tóždu hobotu w Esmolerzej knižničishczeretni w Budyshcinje a hu tam dostać sa ischwoertsetnu pshedpłatu 40 wp.

7. njedzela po swj. Trojish.

Jef. 54, 10: „Sterje budža hory ho hnuć a hórki ho swróczěj; ale moja hnada njedyebi wot tebie ho wróćěj, a tón flub mojego miera njedbudže ho wot tebie prjecj hnuć; praji tón knjes, twój smilny Bóh.“

Hdyž wječor swojej woczi horje k jasnemu njebju posběhnjech, wuhładaš tam bytu ho blyšchczatych hwěsłow a jaznyjesch něšto wot teho, sčtož je pšalmistu ja- pšchimnyšo, hdyž wón spewa: „Njedzela wupowjedaju Wožu czelej a twjerdzijaju pšcipowjeba štuff jeho rutow“. Jena hwěda pak je jasnija hač družba a ho šda, kaž bychu někotre naschje lemi bližšce byle.

Swjate pišmo je tež tajte njebjo s jasnymi blyšchczatymi hwědami. Te hwědy hu te slubjenja Wože a hdyž wofhebe w nozach swojeho žiwjenja swojej woczi k nim posběhnjech, tebi wutroba posłakuje w dšatowonym wopowmenju nješkóncznejew switnosce nascheho Boha, kiz je tajtu polnosć swětla swojeje hnady na naschje žiwjenje wulał. Ale tu je tež tał, so je nam jena hwěda bližšca hač družba. Jene slubjenje je wještje hač družba. Pšches někotre móžejch prawje htušo do Wožeje smilneje a dobrocziwjeje wutroby pohładač. Tajte slubjenje je tež nasche słowo Jef. 54, 10. To je jena najjasnišchich hwěsłow na hnadnym njebju Wožim. A sčto to słowo praji? Hory budža ho hnuć. Pomylł hebi, sčto dha je twjerdsche hač hory! Na lemi niczo njeje, sčtož by twjerdsche bylo. Hórki budža ho swróczěj. To sthntne wotanje hjesbóžnych na dnju řudzenja: Hory, padajeje na

naš, hórki pšchitrywajaje naš! njedbudže podarmo. Wšchemu, tež temu najtwjeršchemu, je tónž poštajeny. Luby hšes- scijano, nješy ty to tež byšo w twójim žiwjenju na- šhonił, so ho hory, na totrž ho ty spušchzěšce, te hórki, na totržyž ho ty wješełešce, hu ho hnuie a swróczaje, dofełž bėchu jachodne? Njedopomnišch ho na lubože a pšcheczelstwu, w totržyž ty dołho šboje a radosč swojeho žiwjenja namala? A blaj, cžab pšchindže, hdyž bė wšchitko nimo. O tak šjebany je tón cžlowjeł, kiz ho na lešitke, na turla a cžlowjełow, wofłady a wješela spušchzěja. A hdyž bychu tež twjerdsje stejale, wone maja tola swój tónž. A hdy bychu tebi dołho wofłate, we wumrjeczu tebie wopušchzěja a tebi niczo wjazy pomhacj njemóža.

Wenož jene wofłanje: moja hnada njedyebi wot tebie ho wróćež a tón flub mojego miera njedbudže ho wot tebie prjecj hnuć. Tón flub teho miera, kiz je w šchytubju s nami šejmjeny, wofłanje wječnje. To je tón flub, so je nam tón knjes swój wór dał, so je naš swoje džečji wuřwoliz, totržyž mēr hřeški wudawa, kiz wón w swojej smilnosći pšches žiwjenje pšchewođža a w swojej wječnej šwěrnosći šbóžnych cžini. Tón flub njemóže a njedbudže ho hnuć. Ty móžejš ho šabludžić a tón flub tamacj — wón wofłanje šwěrnny a ty wofłanješch, hač runješch by njepošłachny był twojemu knjesej, tola Wože džečjo.

A teho dla tež jeho hnada ho wot tebie njewróćej. Tón knjes sa tón hřodži w njeřbrožimwej šcepłimofczi tu na hřešnych wuczach twojeho žiwjenja a cže wyta pšches hřob twojeho šwědomnja abo pšches wodzenja a doma-

pytania. Njech tebi tež na semskim pobraduje, jeho hnada tebi wostranje. Wona tebi pšehčo w nowa Jezom Skrypta dla hrěchi wodawa. Wona tebi w srudobje twoje hylhy swotřena a wona je pšchi tebi w hmyerzci, hdyž dyrbich wšcho jenšte wopušćićić, hdyž žona pšehćezelisa ruka tebie njeberžeri a tebie pšehće čžennu doh dowježe; wona wot tebie ho njewřoči. A njebjelšim wrotam tebie donježe a do jeho męra tebie sawježe. Njeje to lubofna hwěšda, kotraž nam hmyćić! Kaš sbožni hmy, so možemy w tajkim rjanyj hwětle hbožićić! Ty njemōjšej ženje ho njebožowny čžuc, hdyž to słowo w wutrobje nješćej. A pšchi tym je to jenož jena hwěšda. Wōn, tōn hmylny Bōh, kiz taj pšehće profetu rěči, je hišćeže wjele druheho prajit, w kotrymž je hišćeže wazy luboščje a hmylnoliščje. To je jenož pruda, kiz j jeho hwěta wot jeho trōna k nam ho hmyćić. Kajke sbože, so my f knješeweho rta wěmy, so junu našćeho knješa bameho w jeho hnadže wohladamy!

Pod hčehom sčhowany.

(Potracowanje.)

Marćin bje tsi leta w tymle domje. Woni jeno wšćitaj hwoeru pšachu, wotshladowachu jeho na čjele a na duški, wōn paš jim hwoeru a njeprōžny wotlach na jich roli a na jahrodže djełajšće, f tymi ludžimi hōbu njebežu hmyćezelje a tež wšćōn nutny hōbu na to pošćuchajšće, hdyž jim Domajch wšćem je hwojeje wulkeje biblie je hčebōwnymi wōstama nješto čytašće. Tsi leta bēdu ho jemu pola tyaše ludji myntje, duž hēbi Marćin Domajchōw Raheła ja jōnu wja. Domajch kupi Marćinje a jeho žōnje dušdnu žimōščje, kotraž trošu bōle f polnju lekeše, — tam bje hewat wšcho jara rjane a krašne, ale f hmytami tam ša hwořezej ludji wotpadže. Zafo Domajch Cooper da mōbōwnaj mandjełšimaj nad ho na wječajć čajnyščje, počza wōn, kiz hewat jeno porēdo słowico wupraj, — takle rěćezć:

Wětkle mi wōabj čyštaj, f w waju wobjeu Wōza dobrota teži do praweje pokuty domjedla. Zele słowa bēdu kaž potpōšimo ja to druhe wōdželenje w knižy, w kotrej bje wo Marćinōwym žiwjenju rěć.

Ruda miša Raheła bje šaplanšija, jako bje jtnaj nan f tymle hčowom hwoje „božnje“ wuprajć; Marćin paš njebje f hwojeje wutrobje ničo wupytajć, jako bje jemu nan teje słowa wuprajć.

Wōbu, lubemu Knješej paš ho ženje njemōstuidji na čyōwješew čyatašć. Wōn bje Marćinje wjele dobrach a sbožownych lēt wobradžić. Marćin mješeče dušdnu, pēnu, lubošnu žōnu a f njeje dwe lubej štoej djełići. Tej staršej rečaku Salomeja, mōšćešej Šanta. Wōbda paš Marćinje jeho šubto a žimōščje bōle a bōle rojščječe. Wōza dobrota budajšće jeho jara derje mōška do praweho potuščewo žiwjenja dowješčć. Ale kaž bje Marćin na hwoj jeniš wōzny dom a na hwoju mačj do čyšta polabjć, tak bje tež na hwoj horny wōzny dom a na hwojeho njebjeshćeho Wōza šabjć.

A hdyž hēbi wětkle tōne hčowotny muž hēdžo pod božowym šerkom na to pomuškji, kajke bje meš sbožowne leta f tej hwojeje lubej mandjełšej, kotraž bje jeho tebe pšehće wšća hmyšćotawja f pola do domu wiatra, hdyž ho wōn wotšō wjećora šašo domoj wřoči, abo hdyž hēbi na hwojeje lubošnej dwojczōžy pomuškji, fak bēščej ho jemu wēćenje na wobej ruzy špowiđajete a jeho jena ša pranu a druha ša lēmu ruku wjeđōj; a hdyž hēbi na hwoju f winowym šicjow wobroćenje fšćōdniju pomuškji, na kotrej te rjane šiti wōzachu a šrawajachu — a šajzy bēdu tam hewat pšehće bromabže wječerjelji — haj, teđbu ho jemu šašo žyle bješwōćjo wuajōni a jemu bje, kaž byla jemu f jeho wōczow jašna pruha wuštahajana.

Ale doleš bje byla nad nim Wōza dobrota wšća podarmo, duž bje wětkle Wōh pšćišćōš nad nim hwoj hōb djeřezć, a w tymle šubže pomjedabče jemu pošebni djeł w jeho knižy.

Wōn bje nēdbu tujny horzy čžaj w lēču. Wřeni mašj bje dom ščowany, a pola bēdu tajke plōdne a wjedro jni tajke hwoječe, so wōzječe Marćin pšehće ša lēto hwoj dwoj pšōd wuajzjeć. Šašo bēdu tu žne. Ale tōn žmjenj, kiz „hmyerzci“ rēta, tōn bje tu ludžom tež je hwojeje šōbu do jich domow pšćišćōš a ludji w jich domach wotejnjat, kaž byli woni pōlne štwjelja.

Zafo ras Dubež Marćin f pola dom pšćidže, pšćibježa jemu kiz čjorna mrowa Wido — jich hčubōna hčowla — napšćećjo a počja hjo najbala je hwojimoj rukomaj machotajć a wōtać; „Wōjće, jeno wōjće, knje! wōjće ruce, knjeni je nam ščorila, o wona je jara hčora!“

Šaj, hmyerzć bje Raheła šchabryta. Marćin tam žōnu nōž pšchi jentnu šōju hēdžeče a dyrbječe hčyđezć, šajta wona wšća šabudjena rēćeže, a hōbu mješeče wšću jašnu. Ša ranje bje Marćin šam dele na šemju pabny. Štara čjorna mrowa bje šuka šama wot wšćidšich jich hčubōnnych w domje šawōštata, wšćitaj drubj bēču jim do wšćeh rojšew roščćelaji.

Wětkle bje ho Marćin šam tež dyrbajć lehnycj a wōn hišćeže wjele bōle ščori, hačj jeho žona Raheła, a wōn bje byšto kaž wšćōn šabudjeny rēćaj. Zajšle bje tam wōn wjele dnjow a nozow wōtać! Zafo šašo f hēbi pšćidže, njewuštawa wōn nišōho, hačj tutu šturu mrowu; hewat bje w jeho domje wšcho wōciđōš, so tam niž ničōš ani nješćiny. Š wopřēda bje wōn tajki šlabj, ho njemōjšech niž hčowčija wurjē. Wřenje jeho słowo bje: Raheła! Ale mrowa Wido na to f ščowu šatšćajny a jemu niž hčowčija na to njewōtmōwli. Zafo wōjšēče Marćin šašo netaš štančj, našajni šo, a dajšće ho po šćehnach dale mōkajō a ho bale šmujatōje do wšćeh ščow hčj šuž niž šaknyć, ale tam bje wšćidže wšcho pšōne. Mrowa bje runje do šahrodje došćija po nēščō šabu. Duž teho wōbōheho šamotneho mija na jene dabo w jeho wutrobje broja šapōabje a wōn počja wōtać: „Wōjo! moj Wōjo! duž šym tu wětkle šufki šam šawōštaj! Wšćitaj, wšćitaj šu mi wōtać! Raheła je mi wobje naju djełići ja hōbu wōta!“ Hačj do hčōdnjaj bje ho netaš domlešć. Šam wětkle na šemju padže. Wido namaka tam hwojeho knješa f wōczowaj na šem ležo a dyrbječe jeho f nowa šašo do jeho šōja domješčć. Wōn dije bje šhwiu wotšhorit, ale jeho hčoworčje bje ho šašo wōrcōjta a jeho šašo šapōabnyta; duž tam netaš kaž mowry lekeše, byčj jemu čžeto djełšće. Wutšach paš ho jemu wětkle počja w duški wōščō hōbačj a jemu bje, kaž byš f wōczowaj na to tane, abo teho a taneho pšehć hōbu wuštadaj, tež bje jemu hūšo, kaž byš tōn a tany f nim f hčōšom porēćaj. Wšćitōje tole njeje won niđby ženje wazy mōšj pošōbajć.

Tež bje jemu šōbčičići džen, kaž byta k njemu jeho mačj pšćišćupica a to na wjed wšća pomakli, a kaž byta ho f nješōje mōšōjejeho wōbšēgnija, — faj byta potom bliže a bliže k njemu pšćidšija, hačj jemu potom njebka pšchi šōju šata a wšća šćepšćipwa a luboščijwa f wōczowaj na njeho šladata.

Kajke mješeče wona tola ruzy šmōřčēženi a šēšhjnjeni, a kajke ho teš bōle hčyšč f jejnju wōczow wōzaju. Zajšle ho jemu džen wjele dnja jeho mačj pšehć wōćj wuštupi a pšehće jemu bje, kaž byš jemu nēščō rješt: „Šje, jenišćija tale ma čje lōba, a ta tebie hišćeže jenje jenje šabula“. Wōno jemu hōu, kaž byta ho jeho mačj k jeho šōju wuštupija, byta wona jemu f wjeleča do hčucha šašćepšćija: „Tōne hewat, šašiz mašj tu pšehć wōczowaj, tōn čjō jemu wšćōn šaridže.“

Wjele šow frōčj bje wona teje ščowna temu ščoweno do wšćow wuštēpšćaja, so mješeče je wōn na wšćem pošebnu šyte, ale na wšćem šōwju bje jemu byšto, kaž byš jemu nēščō f šōncijim nozom w razōwajej ranje wotšō ješćij. Wōtom bje šašo wōšije f hčōšom wamōka, a ša štara mrowa bje jemu šašo jeho čžōto f nēčim ščōdnym wōmōcažata a jeho palatu hūbu f netašej brēčju wuštšōbnōta. Takle bje jemu teš tōne čžaj čjeleže čžepšćija šōšōf. Marćin bu po tym wšćōn hīnajšć. Wředj by byš rjany, šhlyny muž w hwojich nōpšćidšich lētach, — wětkle bje kaž wšćōn porajeny, jeho čjōrne wōšći bēču jemu wšće šēšćerle a wōbšēdnje.

Žeho mōž ho pomatu šašo wōrcōj, duž mōjšēče šašo šhwiu wotšōdo pēkōbōžje, ho šašo f ruku nēščōje pšćimajć, ale w duški bje jemu, faj byš wšćōn šewajajny, kaž byš wot čžejšeho brēmjenja wšćōn dele na šemju potkōščew. Kaž njemēš wazy na šem na ničim hwoj djeł a kaž wšćōn špōžny hčj wōn na šwēt a na lubji šladaj a bje jemu wšćitō „wšćō jenu“. Lēčjo a šyta, šym a šne, ščenje a pšōd, džen a nož, — ščto ho wōn wo wšćō do šaralčaje? Wōn dušćej nōrajčōwo wšćem ludžom, kiz jemu wo tym powjedajcu, rješt: „Ludjo, ščto ho ja wo wšćō do šarar!“

(Potracowanje.)

Wudny muž.

Daniel Webster, wulki polšćat (mudry w šarjadowaj štatnyh naleznojščow) a mōžny rēćin, bēče junu do N. pšćišćōš.

W holczenju, hdyż bydlešce, bo bórny nabladni mužoju kerdžedžu, to budyh jeho je swojim wyopom počelješili. Woni so wo wjelelaciš wozach rozrěczowachu, wošebje wo statnych naležnoščach. Š wulkej ledźbliwowaj woni na tožbe škowcaž teho škanweho muža postlachu. Duž na dobo jedyn i tyč pšichomaj na Webitera to dšimne prašenje šaji: „Šnješ Webitera, šumem ho, kaž prašedž, fotra je ta najwajšnišča a najwještija myšl była, kiž je hdy wašnu wutrobno napjelina?“ Šon muž hebi weščje myšlešce, so budže woznu myšlicžtu wo statnych naležnoščach škiščedž.

Webster šo t njemu wobroczil, i jeho woblicža ho šwjatoczna šknotički škowčedže a wón dželče: „Najwajšnišča myšl, fotruž šum hdy miš, je ta, so wem, so mam wot wješeho, ščotž cjinju a rečju, pšedeb Bohom radnomanje wotpožedž. Ša myšl je mi najwajšnišča!“

Šwětna mudrošč a politika bjes Boga je tola njemudrošč. Ščotž prawu mudrošč pta, tón pytaž bolješč teho šnješela a cjinu po tym, jemu teho žel njebudže. Wopješč teho šnješela wozaj wadowočaz a ho woblicž, hebi kamenu njewerčič, šemu cšćetaz a po prawym pučju škowčič. Šo je woprabwđita mudrošč, dolešč junje šibanje šwiateho Dušha w hebi cšuje. Š wubudženu njebše wješeho jenož šklicž cšlowiša škwalba, ale škwalba teho, kiž ho wot wotajneho škwalba. Š ščotž hebi wozaj žadamu, hdyž šwědženje teho šnješela nož pšchemožaz a my šum hebi teho wedomni, so pšedeb nim škowčimju. Šenož po tym pučju budže wutrobna wobwjeržjena; pšchotž je-li Wšh sa naš, ščotž može pšchecšiwno nam bučž?

Njedžela a pōndžela.

Bo nēmīttim wot Š. O.
(Potraciowanje.)
3. Šowarški.

Šola šowarja Š. njebě nišdy mēra ani wšchēdny džen ani njedžela.

Najšeho šowaršeho to rudžedže, pšchotž wón mēšedže w šwojež wutrobje žadanje po Wozim šlowje a jara rady by šašo juntkoč w šemšach budčowny škeručki šobu wuprewa. Wšon pał wotrečž njemōžedže, to šo njebōžedže, pšchotž jeho mišdtr čahjedže je šelela rady pjenjelij šowarž a hebi myšlešce: cšeho bla njebderyšča mi tež njedžela wšy wunōščt pščinjedže?

Šowarški tu šrudobu škwilu je šobu cšidže wokoło noščedže; bjes njedžele jemu žile žimjenje škowčedže šaj wōdowa politika bjes šele. Duž ho škřobil a dželče t mišdtraj a praji: „Šnješ mišdtrije, ja bjes Wōžeho šlowa dželče wotšicž njemōž a hdyž ho njedželu šprowž dželčan, šum pšes žyly tdyžen ženož šaj pał cšlowje. Šaj mi njedželu moju šwōdowu!“

Wišdtr dželče: „Šle, to ho njehōdži; ty mašč tyč druhich dželčeczerow pod šobu a dbrbich na nič pšehi dželē šlowaz, a dam-li tebi njedželu wotrečž, potom čže to šōždy a to by mi nēščto ščwarne byšo!“

„Ale bjes Wōžeho šlowa ja šawutlu“, dželče šowarški; „ty wēšč, mišdtrije, šeni ja nješyjam a t wōjež šchōžedže tež njedželan, ale ščotž šo njehōdži, to šo njehōdži; a t cšemu šum šchēčejšjan, hdyž njedžele nimam?“

Wišdtr na to wotmolwi: „Šupe rečje! Wšon to šepje njewoluwjedže. Ale moje bla! šhōždž te mišči žaj hušo čžedž. Šenož jeme hebi wucžinju: hdyž je nušne a šudžo na dželē cšakaja, dbrbich ty tež njedželu bučž a pomhacž.“

„Derje“, praji šowarški, „to čžu cjinič“. Wšon šo mišdtraj podžawota a dželče šwōw pučju.

Wšchōdowu njedželu šo šašo šwoju dobru drafku woblecže, wja špewaršice a dželče te mišči. Šajšeho rjaneho dnja, šajtiž tōn jemu dželče, ja došho mež njedž; jeho bē pdrowanje a špewanje žile wubudžilo, so bē wjepešč kaž plačž pod njehēžkami.

Tdyžen šo šašo minu a hdyž šobota pšchōndžje, mišdtr praji: „Šutije dbrbich w šowarini bučž, pšchotž je jara nušnje dželčaz.“

„Derje!“ dželče šowarški.

Druhu šobotu mišdtr šašo praji: „Šutije dbrbich w šowarini dželčaz, pšchotž mji mamu jara nušne dželto!“

„Derje!“ wotmolwi šowarški.

Hdyž pał mišdtr ščejž kročž šobotu praji: „Šutije dbrbich šobu dželčaz“, šowarški šlowedža njewotmolwi, wosta domach a dželčedže.

Wōrny pšchōndžje džen wuprčanjena a šōždy došta šwoju mišu.

Wišdtr šowaršemu pječž toler a nēščto škowčornu na šlido šadži, kaž bēšče hebi šašlujit.

Šowarški dželče: „Šo je pšchewjele!“ a jemu wozaj bučž toler šašo šum.

„Ščeho bla?“ mišdtr ho prašedže, „to je ja šydom dnjow“. Ale šowarški jemu wotmolwi: „Šle! Ša njedželu ani pjenjelij wozaj njebieru, pšchotž njedžela tu njeje, so budčny hebi pjenjelij šašlujit a dželčan-li njedželu, cjinju to mojemu mišdtraj i wōči; pjenjelij pał njebōž.“

Ščotž cšinjedže našč mišdtr? Wšon i wulktima wozaj wōwaj na šwoježo šowaršeho šlowaz. — Š wot teho dnja wōšja šlowe šowaržina šōždu njedželu šantijena a žabnu šamor njebē wozaj škiščedž.

To powjedčedže je mi nēščto powjedak, fotruž bē jo šam i šowaržowno rta škiščak. Š njehō je nawuknjaz; šōž ščotž ščotž cjinu, tak dže a ščotž čže te mišči bičž, tež pučž namafa. Š hdyž budy wšchitaj šowaržaj abo tež druh, kiž pola šwojich mišdtrōw dželčaja, tožny bpli, kiž mašč šowarški, drje nēščto mišdtr w naščim wōtōrjnu kraju hebi na to myšliti njebju, Bōžu lubemu škweje šteču šajnu i šakčajšwa škowčedž.

To pał praji: Šdyž čže ščotž njedželu t temu našōžowacz, ju wōšhmecžowacz a pšchecžinicz w šwētajnyž šabōščach, šaj šo to w naščim cšaku wōšebje wot mōšebho luda štawo — dža wšchaf by ščōwncije škiščedže šepje cšiniš, hdy by w šowarini šejak a dželčak; ja šajtiž tež njeje to powjedčedžo wo šowarškim špizane.

4. Ruški wšchł.

Šako šo w lēče 1815 Paris druhi kročž wot njepšchēčedža wōšhabženy a dobyčezšice wōšlja domoj cšehnjedžu, — powjedba dobru pšchēčel — pščinidže ruški wšchł te mni do šwartera. Wšon bēšče pšchēčelju, lubočiwju muž, kiž mēšedže wjele rjadow, ale tōn najriješiti rjad bēšjedže tola jeho šwērnej wozaj, fotruž bēšče jemu Wšh luby šnješ w njehēščach i šhady dab. Š i tynaj wozaj wōwaj wozaj rečedže čazč i rtou a tež wjele šlowju, šwōwčich, pšchotž nēmłiti wōn jara mašč mōžedže. Šdyž bēščny druh i bēšče pomōžebowati a škwilu wotpočyniti, mje t hebi do šwojeje žitny šawota. Wšon šwoju škwinu wōwajni a pščinjedže mašč šakčezšic. Š nim lēžedže kniha bo mōdreho šowota šwajšana, tu knihu wozajnišdž dželče wōn a praji: „Šo je škwilja, — w mje šōždy džen cšitam!“ Ša do njeje pošladnyž; bēšče to ruška škwilja. Wšon čahjedže šo minu wo tym rečedž, ale wōn nēmłite šlowa njemamafa; jenož na jeho wōwōmaj špōšnacž, jo čahjedže wo škowčedž a troščedje ewangelijja rečedž. Wšecžor šašo šrowadže škowčedžmoj a dolešč je šudžba rečž, fotruž Ruša a Škewž a šōždy šlowju, šo ša šlawer šydnuch a jemu šrowach, ščotž mi ranje do myšlow pščinidje. Wšchł škwilu postlachuš, na to praji: „Šrow! tež šudžo čzinja, hdyž šo t Wōhu modla w škřwiti!“ Ša šrowimich, jo čže čhorat škiščedž, a buž jemu čhorat šrowach. Wšchł štanu, dželče do pōblanšete žitny, wōstaji durje powōcžinjene, šo mōšč wšchitko škiščedž a ja hale šrowach. Šdyž bēš čhorat a wšchitko cšidže wōsta, do pōblanšete žitny pošladnyž — a šlaj, tam lēžedže tōn štanu muž na šowenaj, mēšedže ruzny šitnjenej a šo nutrneje modledže. — Ša ho wōrčedž a šapšewacz škeručž:

Wšł! wōstaj pšči noš i šhadu,
Šlaj, šwēta wječor je,
Šo njepšchōndžem t padu
Šchēs čžerta škōšedje.

Hdyž bēš tōn škeručž wuprewa, wšchł šajtuwi. „Šso dšakuru!“ dželče, padny mi wokoło ščije, šchēšedže mje a praji: „Šejub Škřwistub i tobu!“ Š mi šašo rušu šchēšedže a praji: „Wšh šohnu!“

Wōž hebi dobru nož prajachom, ale došto trajedže, prjehy hocž wupšnyž, dolešč mi bē, kaž budy nēščto wo potajnej škowčedžej Wōžeho škowčestwa wōžak. Šo bēšče njedžela na wšchēdny dnju!

23. psalm.

23. psalm, jedyn i najlubojšnišča a najwōščewajšych psalmow. Ščotž by ty praji, hdyž by Wšh pučowarja wupōžak, kiž by pšes hweš šhōdžil rjany špew špewajo, kiž šōždemu, kiž jōn škišč, jo šrudobu šlawčž dawa? Šdyž by tōn špewajaj janžel pšedje wōšē kraje cšahny a w w rečji šōžebho luda šwoj špew šawōšuju šōždu šrudobu šmerowak.

23. pšalm je tajki jandžel. Wóh je jeho wupóštał, w kóždej rěczy rěczaj. Wón je wjazg srudoby a staročłow smérnowat, hacz wšchitzy mudri hšewta. Wón je wjazg štuch myšlom, wjazg cjeimnych dwólanowanjow, wjazg polaznych staročlowo sabnac, hacz je wješa wšchi morju. Wón je kšudych trošćlowat. Wón je srudowny kšróbtóšć wul. Wón je balšam do wutrobno kšoržy, wudowno a kšyrotow dalak. Mrtějozy wjazgy ho lóžo wumrjeti, hšyž tón pšalm šchjžjadu; wón je jatny w jatnje wozpřowat. Wón je jawostajnych trošćlowat, kofšiz žarowacu, niz teho dia, jo bė lubny wot nich šćof, ale teho dia, jo hšičeje i nim šobu njemójadu. A hšičeje jeho šćakowanje dokonane nije. Špěwajo wón pónidz k wšchim dječom a k dječjom wšchich dječiz wšchě narody a ludy. A prjedy ho njewróczy, doniz čžoh nije wotběžany. Potom wón k temu Knjeje wróčo poleczy, i wotšal je pšchjžšćof, a budže dale kšincječ w njebještich kšynach, kotřez budža šćwjećě do wječnosće. Luby čšitarjo, wimi šowju bibliju do ruky — ty tež tajšeho jandžela trjebaješ ja twuju srudnu wutrobu — pšchěčšitaj šebi tón 23. pšalm a wotšćešćo ho na tych lubošnych, wotšćewjajžych kšynach Wótřowjeje lubošće, kšiz cje wola k čšerštwě wodje a čšiti i w nutřnej wutrobny, šćiti šebi šwojeje ruzy wšchě šwojeje wotewrjenje biblije teho Knjeja w wěrje pšajajo — a Wóh budže cji wotwómwjenje dačž do twojeje wutrobny a ty budžješ k wotšćewjenuju šwojeje dušče a k šćimowanju šwojeje šćwědomnja tu wěšćolž w šebi šćacučž: Tón Knjeje je wopravdže mój paštyr, na ničžim ja nutu njelmeju.

1 Kor. 13.

„Ja hžjo budu jo wobkšnježiz“, šćelera dšěče a se žašofštnymi rubnjenjemi wona do železa přerjeda, ale i kóždym rubnjenjom bu jejna wótřolž mjeničša a wona twpřičša, doniz šćončnje pšćeštacž njedyrbječe. —

„Wó, pšćepodaj mi to dšće“, wša rjětny, a bješ pšćeštacž wona tam a šem dšćajšče na tym železu je šwojimi móžnymi šubami, hacž bėču te šame žyle šćowowane. —

„Ha! ha!“ hamor praji, ja hžjo wjebžach, šo ho wamaj to njeporadžo, ale něšto šćadobje, ja čžju wamaj pošafaje, šal šo to čžini! Tola wšchi přinim wóšřym prašnjenju jemu šćowa wotlečža a želejo wosta šaj předy. —

„Šćmēm šćnawo ja šćwřacž?“ male mjěšče plómješćho dšěče. Wšchitzy na pšćemě to plómješćho wužněčowacu, wono paš to želejo žunje wobjima a jo dšćeržče doniz još jeho šamóžnosčju njebě žyle wšćešćřene. —

Ššu tajke wutrobu, na kotřez najřosčorjeničši hšěw žaneho šćajšćešča njecžini a kotřez šo ani wot šćaškěho pšćešćebanja ani wot najšćoržaje hordošće hšucž njebadaž, ale temu wšćemu šo pšćečšćowa, šo te šće štati na jich šamšne šćowu wróčo padaju. Žena móž paš je hšyničša dšyž tamne wšćitše, a i čšěžka je hšže jena tajša twerba wutroba, šo móšča wobšćajne a trajnje lubošči napřšćečewo štacž. —M—.

Šćho čšita twoje dšěčo.

W jenyh šćlamach w šćěnje bšěče pšćed něšofštnymi lšćami wobras na pšćebani šćym napřšćimom: „Šubjena kniha“. Wšćoda hšolža ja šćlšom šćebži a žadošćima w knižach čšita, šaj by je najřadšćo wóžřješa. Šady nije čšert šćej, kšiz jej šćimšćotajo pšćes ramjo šćada a šebi wjebšćy ruzy wšćuje, šaj jo by šo na šwoje dobyčje wjebšćil.

Tón wobras je šćutny a šo bliže wuškadowacž njetrjeba. Šćaf wšće mišćionow njekšćeršćnych čšłowšćich dušćow šo pšćes hšubjene kniže jajožobje. W našćim čžaju wšćaf šo najnjehorničše wězy wšćajja, čšajšćeža a moluju. Šřěch a šawježenje šaf na čšłowšćeja w pošćinny štutujete. Wšy nannojo, macšerje, mišćšćtrjo, budžče šebi šwojeje wušćofje pšćiškšćužnosće, šwojeho šćwajateho powołanja wšćedomi, šo njebž tajki jěd młode dušče pšćečřak a šwoje, njewinu a mēr šćafš.

Narowny pšćiškład.

Knjes L. mječšče wšće dšćacž w šwojim powołanju, šo šo na domžajej Wójeje šćubje njewobdžěče, kotřuz by jeho mandšćelša i dšćečšini šćama mēša. Šćas šo najmjeničši, šćitěny hšž wšćobarašče, šo šobu mobilčž a šćutnje praji: „Ně, macze, ja šo wjazg mobilčž njetrjebam, pšćetoz ja šym bšćly knjes.“

Macž dšěče: „Macc cji knjesjo šo tež mobla, hšyž šu dobři knjesjo!“ Ra to hšćěčž praji: „Nan je dobry a šo tola ženje njemobli.“ — Wšćerjo, hšyž bėču dšćeži do šćaja a šo wobaj mandšćelšaj šćamaj wšćeržewołajšaj, žona šwojemu mužej wšćewdaje šćynšćow wšćurajenje: „Nan šo ženje njemobli!“ Tón muž šo našćřoza a hšyly jemu po šćizomaj dele bšćajdu, wón bšćěče wšćhšon pšćewšćat wot tšch hšowow. Wšćet teho dnja paš bšćěče šćajnje wšćhi domžajej Wójeje šćubje pšćbla, hšyž tež mječšče wšće wobšćaracž.

Wšćofki šćeršćuš Salomowny w šćerbšćich šćeršćušach.

12.

Šćaw 2, 8—9.

Šćhš čšej kšincži mi do wšćha!
Wšće to rěčž mojej pšćečšela.
Mi wutroba šaj wjěš'te bušča
A žebžnje na šćini kšćach,
Šćyž hšičeje kšincža našćada.

Šaj ty šy, kšiz jo pšćibšćizuje!
A wšćpřetaj, šćhž rěčžak šy!
Mi wutroba šo šćajšćubje
A wšćitšće šćomy rošćpšćečšuje:
Šćhšto dšćřym Knježe? Šćhšto čšěčž ty?

Wón pšćiubžje! A šaf wšćešćelena
Šćhš moja dušča powita!
Wšćh šćedom wšćej wotewřila,
Šćym wobej jašo šćajšćina,
Šaf se wšćečž horow šćawřita.

Šćaj šćorna šćona pšćeběšuje
A jelič, i šćetrom na wšćemě,
Šćo te mni bžjo wšćwřatuje
Mój pšćečřel, a mi wotwómwuje
Šaj předy hacž mam šćowčšćečž.

Mje předy, hacž šej myšću, wšćdž,
Mi pomoz šćečje i našćada.
Wšćot ranja, hacž šo šćončřo niži
A šćaš, hacž šo ranje bliži,
Wón na mnje šćwēr w šćdžbu ma.

Šće dšćřubdy wšćozomaj šo šćšowaf,
Šćha je nje tola pošćaje
Mój šćwērny paštyr šćitšowaf,
Mje kšžde ranje wšćotřšćowaf,
Šćyž šo mi w nožy šćyšćaf.

Wón blišćo pšći mni byčž šej žaba,
Pšćhi hščeje šćej žebžiwje,
A i šćadžu pšćes wšćofšćečž hšada.
D šćajša njepšćemēna šćnada,
Šćo šaf šo mo mnje wšćužje.

Wó, pšćečřelo, šćym wšćozćija,
Tšwoj šćhš mi dušču pošćeža!
Wšćyž řady tebi wotwómwita,
Šćdy wšćh čšje pošćje šćowšćitšija?
Šćraj, šćhšto čšěčž, šo wšćh čšćinija?

„Pomhaj Wóh“ je wot něšća niz jemož pola knjesow duchownych, ale tež **we wšćečž pšće-dawarňach „Šćerb. Rowin“** na wšćach a w Budyšćinje dostacž. **Na šćhtwóřez lšća** pšćacž wón **40 np., jenotliwě čšjškla** šo po **4 np.** pšćebawaju.

Bomhaj Bóh!

Cižilo 32.
7. avgusta.

Létnik 2.
1892.

Šeerske njedželske lopjenka.

Wudawaju šo kóžbu robotu w Šemolersez knihičičizetni w Budyschinje a šu tam dostač ša šchwórtlétnu pšchedplatu 40 np.

8. njedžeta po šwi. Trojizy.

Romsk. 8. 15: „Wy njeješe wotročoweho ducha dostałi, šo šo šašo boječy dyrbejełi, ale wy seže džěcažeho ducha dostałi, pšches kotrehož wołamy: Abba, luby Wótcze!“

Šwójaty Pawoł jowle na tajkich pišes, kiz šu nětke tšchězejšjeno, kotkiz pat to prjedy byli njeběchu. Jim wón t wutrobje wjedže, kajte je šo jim š tym šbože dostało, šo šu šwójateho Ducha dostałi. Wón jim praji: Šwójateho Ducha seže wy wšchizy dostałi, duž nětke wjazy njeješe, kaž byli wy ša wotročstow a ša škuzobnych, herwat dyrbejełi šo wy š nowa šašo wšchizy boječ.

W starym šlubje bē, kaž byli w nim ludžo wšchizy ša wotročstow. Knjes, kiz nad nimi wšchěni knjezeše, bē Woži jatoł. Tón pat jim kaž czeži špšah na ramjenjomaj ležeše, duž woni wo žanym wjebełu ničžo njewjeđizhu. Šlej, w šatonju šo wot cžłowjeka špochi něšto žaba. Tam reka: „Tole dyrbiš — tole pat na žane wašnjeje nješměš!“ Še šatonjom Bóh tón Knjes wšchēm hrožeše, wón by jim špochi dal prajčž: Šchtóž mi šatonj pšchěstupi, teho budu ša bórny wšchón hněwny kšofač. Duž bēchu tehdy ludžo štajnje w bojeleži. Lud wšchat dzygše tehdy tež wšchón nabožany wot Woba cjetnyč, jato jim wón na horje Sinai šwój šatonj dawaješe.

W cžahu stareho šluba šu měli šami pobožni ludžo tajteho šoalšiwého ducha, kaž byli wotročizy. Cžitach šebi něhđe něšto w psalmach abo poła profetow, budžeš

móž hušto widžeč, fak bēchu pšched Bohom wšcho bojašłivi. Jenož porědo hdy je w starym šlubje něšto Bohu „Wótz“ rekał, to je storo, kaž byli šebi tehdy šami nješwěriti, šebi tole lube Bože mjeno do rta wjač.

Wy šmy tu w nowym šlubje. Pola naž je to nětke žinat. Nam je šchryštš ša žaknymi šłowami kajał, šo dyrbimy Bohu „Wótz“ rekač, a šo t njemu wočač, kaž džěčo t namej abo t Wótczej. Wón je naž šam wšchěh wucził, šo dyrbimy, hdyž šo modlimy, t njemu rjež: „Wótcze našč, kiz šy w njebeščach!“ Šchtóž š nami šobu do nowého šluba šlujcha, tón šam wē: Woha šmēm ja wo něčo runjemon taf prošyč, kaž džěčo nana, a š tajtimle duchom šo nětke t Bohu wołamy: Abba, luby Wótcze!

Š wołel je šo něšto to takle pšchěměnišo? Šlej, na šwěče je byto něhdy takle: Jowle na tej štronje je był Woži šatonj; (tón pat by cžłowjeka wobštoržowal a jemu hroju cžimi) — a na tamej štronje šu byli wšchizy cži kšudži hřešnižny. Nětke pat je šo našč luby šbóžnik kaž do wšchego do šrjedža štupec. Šatoł je wón ša naž wšchón dopjelnił a šatonjowje potkeče je wón wšcho šam na šo wšak.

W prjedawšchim cžahu by šatonj je šwójim žadanjom a hroženjom špochi bjes cžłowjeka a bjes Bohom šak, kaž murja, ale tale šatonjowja murja je nětke wšcha šešpadana; — nětke móže kóžbu šašo šam t Bohu pščiněč, šmē šo jemu šam runje taf blišto štupec, kaž namej džěčo.

Pomyšl šebi jeno, kajte je to ša tebe wulle šbože,

czyniele. Gdyż to jemu tolefo flama — dyrbyelce jecho wobz-
nolci na tym niu bacz; gdyż czelo fchori, jemu falafche, fo dyrbi
ko kłeplje modlicz, fo ju bako wotchorio a gdyż je w angulcz-
moltora — wón te młchi fchodjenje winu dawafche. Wotročyż
paf czijeke a mernje wchitfo czypielche, czyniele fwoju pichifkuf-
nolcz a burej na jecho hanjenja tajke wotmolwienia dawafche, fo
dyrbjelche fpinolacz, fo też pobozny naihypufichy nieje.

To paf bura mjerlafche a wón febi niczo biele niezadafche,
hacz fo by wotročyż niechto fawinowaf, fo młchi jecho pufkopolacz,
wón nie niczo njeamafaf; wotročyż fweru fwoju pichifkufnolcz
dowpelenjelche, haj, wón bamo drubny wogaj czynieleche, hacz dyrbjelche
a fo i tajke wufchitfynolcz, fo bur njeuwjedjelche, hacz dyrbi fo
nad tym uwiepljelcz abo fo hnewafcz.

Alle na dobu bu to hlnaf. Hacz dotaf mienujazy bur njebzelu
jenje dżelaf nieła a też fwojemu wotročyż dżelacz dał njebzę, niż
teho dia, dotelż be jemu wo to czyniecz, fo by ho fwiatny dżen
fwieclicz, ale dotelż stare wafłenje, kotelż be wot fwojeho nana
a dżeda herbowaf, bñfchczje w nim tezelche; pñchetoz jecho nan a
dżed bñchajty poboznaji buraj bytoj. A faj fñonczto bizo ftkomane
bñfchczje niehoj fkwilu rozfhwelknie, taf bełche i priedawifchich czogow
bñfchczje fwetlełafcho stareho dobrego wafłenja w burowym domje
wafłowfo. Toła wone pñchczje bole fñeljenje a fñoncznje wufabñnje.
To be fpinolacz, gdyż jemu hobotu bur k wotročyżej do hródze
pñchidnje a jemu na njebzelu dżelto falafche.

„Alle njebzelu my njebzefłam”, praji wotročyż.
„Za praju, my dżelamaj jutłje”, napfcheczijoi bur.
„Njebzelu ja njebzefłam”, dżelche na to wotročyż.

„Zy njełchwarny lenifo, ty dżelcz fo poñny natpłacz a potom
lenjeho palcz! Tu fym ja i fñielom! Jutłje ho dżelo a pñchij
tym wofłanje!” S tym bur wotročyżej fkrñbet wotročyżi a burje
wafłabny. Wotročyż też pñchekañjeny ja nim hładafche. Na to
młcom fwoje fpyłanje dale rñfchczje a k temu wñfładafche, fo by
fwoje mjerlanje jahnaf. Njebzela pñchidnje; naicz wotročyż fahe
flany a wobtara w hródzi a beczni wafłitno, fñetoz be jecho pñ-
chifkufnolcz. Gdyż be czaj te młchi, bur pñchidnje a jemu na polo
jecz a tam woracz falafche.

Wotročyż wotmolwi: „To njezmoto, to je pñcheczijoi Wozej
fajni.”

Bur fo i hñemom fačetwjenzi a wafłota: „Alle ty dyrbitcz,
ja to czu!”

Toła wotročyż pñchij tym wofłta: „Za to njezczijnju, dotelż je
to pñcheczijoi Wozej fajni!”

Wafłerje by fo bur do njeho dala a jecho pñchebit, gdyż febi
pñchij wñelce fwojeje rozfhorjenolcz rozfhwelknie njebu, wo mjełche też
wotročyż fñelne ruzy, fñij bychłej też kruzce pñchimakaj; duż wón jenoż
wafłota: „Zy dyrbitcz do dżery! Za czu tebi pokofacz, fñetoz je
i fñielom!” — A na druge ranje dżelche na fudnitwo a wobitorzi
wotročyża, fo jemu njeje dofwłufłny byt.

Wotročyż bu pñchek fudnitwo żadany a dżen wufłudzenia
pñchidnje, wotročyż ko fwoju żyrwinifu fñunju woblecze a fñupi
pñchek fudnifo, dżelcz bur hñio jtelche a czafafche. Sctoz teho
bura njełnajełche, ton jecho ja bura młk njebu, pñchetoz wón bełche
ko czijeke mjełczonajzy wofłotef a fñadczje ho jara wofebny fñies
bycz. Czim bole wón też i horbotelcz na wotročyża dele hładafche,
hłoty ton fałupni. Sżubnit mjena pomjenowafłich, febi nawozci
(buzni) flajoi a fławo fñofłozu czjafłote: „Wy teče jo tajfim wob-
fłorzjenju”, fo na wotročyża wotročyżi, „no njejełce fwojemu fñiejey
winoju pokufłufłnoje wopofłafaj”. „Wón je njebozczim, nje-
bozczim wón je!” bur wafłota. „Wjełczelce, donje njejełce prałdany!”
pñchłafca fudnit. Bur wobledny a i hñemom fo do fwojeho
hobota fałupny; fudnit dale rñfchczje: „Ze werno, jo feje nje-
pokufłufłny byt?”

„Haj”, wotmolwi wotročyż.

„Wjełczelce wy, jo dyrbi wotročyż fwojemu fñiejey pokufłufłny
bycz?”

„Fñies fudnifo”, praji wotročyż, „prawo je prawo, a njeprawo
je njeprawo. Runy puacz je dobry, a fñchwim czertej wjełdze. Za wem,
jo mam fwojemu fñiejey pokufłufłny bycz, pñchetoz wifłane fteji:
„Wy wotročyż, pokufłufłnoje wafłich czjelnuch fñiejedzi i bołozelcy
a i fñchepjetanjoju w fñewnołczij wafłczje wotruboj jato fñchrytufłej
kameniu.” Alle na drubim mjełczje fteji też wifłane: „Wole Woħa
fo fñłufłna pokufłufłacz, dżylti człowekowom.” Fñies fudnifo, ton bur
je hñemom, dotelż czu pobozny bycz, teho dia febi wote mje
żaba, jo njebzelu dżelam. Njebzeliste dżelto bñes namaj wufczjenje
njeje. Za czu dżelacz wobnojo w nozy a mi njeje dżelacz

czjełto a wchitfo fñowifłowne czijnju, to wón fym wñ, ale njebzelu,
gdyż fym fwoju hródzi wurjedził a fłotej waz dał, wotom czu
fwoj młk młcz. A gdyż młk fñies i tym fłopotom njeje, njech
nje je fñizby wofłczje. Fñies fudnifo, dale niczo njezewm.”

Ton paf dżelche: „Fuby młko, ja dyrbiu też njebzelu dżelacz,
jenu faj druhu a to njełhemim niczo prajicz.”

Wotročyż wotmolwi: „To je fñudnje dołcz, fñies fudnifo!
Njebzelu macze je młchi dżel, wñ trjebacz też Woze fłowo;
wofebni fñiejza trjebajza też Woze fłowo.” — A wón pñchijnju do
fata a wia i njeho młke fñizti a czjafłote i nich: Teczca fajnja:
Zy dyrbitcz fwiatny dżen fwieclicz. To je też wjele: Wle fo
dyrbtyni Woħa bojez a jecho lubowacz, fo bychmy pñedwanje a
Woze fłowo njezapłili, ale to fłame ja fwiatje dżerjelci, radzi
fñichłeli a wufłny. — To je Woħa fajnja, fñies fudnifo; tu fym
wufłny, a to buzu dżerzecz.”

Sżubnit ko dale njeprafłelche; wón bełche pñchekañjeny a
febi je fwojeje wudrołczje dale njeuwjedjelche. Bur dżyłche fo
huntoricz, ale jemu ko huba fałpca. Zo dwemaj fñielowaj
pñchidnje wufłudjenje, fo bur prawo mjena fwojeho wotročyża
njebzelu k dżelu nufłowacz a gdyż njezwieł i nim w tym w dobrym
pñchczje jene pñchidnje, ma jecho je wñelczje czjełczu je fñizby wufłczjełcz.

Za bycz dżył, fo bycz wotročyża trjebaf, tajleho bycz febi
hnydom wafł, fajtż ton pobozny Fofłefłimicz bełche. Alle ja żaneho
njetrjebam.

Wulfki mudry Fñichta a pobozny baron i Wotwicz.

Woboj muzej mjełczajzy žyle wñelczkej myłli wo wjeze.
Fñichtoma wera bełche żafłozena na jecho wufczbu a jena fñozłna
myłli bełche: „Człowek dyrbi dobru wolę młcz, a wón niechto
dotonaj!” Baron i Fnotwicz paf praji: „Wiz wot człowitelje wole,
ale wot Wozejey fudnitelje wchitfo wotwifłuje!” Fñichta mjełczje
ko drje ja wjele mudriczeho je fwojimi nahladami, ale tale
dobrozczynicz, kotraž tamny lubojny wopofłowafłche, dżyż tola
k rozfłomianuju wafłelche a wón to żadanie wufłaji, fo cze teho
dżitweho muža fñenacz. Baron jecho żadanie rady dowpeleni a
wopłta Fñichtu. Ton najpriedy na njeho i wñfłota dele hładafche;
wónaj rñfchczłajzy wo wofłenje. Fñichtoma myłli bełche: „Dżelcz
drje jo modli, muż paf ma wofł.” Na to wotmolwi jemu baron
i Fnotwicz: „Fñies profesorjo, ja mam fñelczje fłow fłudny fñatraz
a hufłto niemem, i wofłaf bycz fñelca nabraf. Duż febi hñaf
pomhacz niemem, hacz pñchcz to, fo ho modlu.” Fñichta niczo
napfcheczijoi njepraji, wón febi to fkwilu rozfhwelknie, fñichł jemu
do woczom fłupidny a wón praji: „Faj, fuby barono, k temu moja
wudrołcz njeboħafaj!”

Wjełczelcy w pñnaczu.

Katharina, fajta wójwodowa, bełche rođjena meclenburkfka
pnyżczca a mandżelłta fajłkeho wójwodby Hendricha pobozneho.
Ton njebełche wot fwojeho bratra, wot wójwodby Żurja, niczo
dołaf, fñida Freiberk a Wolfenstein a pñchij tym ton wchitfo
czyniełche, fo by jemu to malo, fñetoz mjełczje, hñelczje wafł a to
teho dia, dotelż bełche ho ja Luthera a ewangelionu wufłaji. Zo
bamowej radzi wón pofłpłta jecho jemu pñemjely a wulfki wufłit
lubio dóbucz; najpriedy dyrbjelche fpyłacz Katharinu na fwoj
błk czajnyłcz a wona mjełczje potom to druhe dotonjeł. Wójwoda
Żurij po tej radzi czyniełche; wón pokłca mużom i Drazdżan do
Freiberka, fołfż dyrbjacy wulfke fudnia a kraj lubicz.

Katharina wotmolwi: „Z cżemu fu wchitłte je fłubjenja a
pñemjely nufłne? Czje-li wójwoda Żurij niechto, fñetoz mi
k mojemu fłowu fñizji, fñioj jo a moj mandżelłłci hotowaj to darmo
czyniełcz; dżje-li paf fñetoz druhe, wón dołcz fñebora a fłota nima, jo
młki mje wofłcz tajke niechto czyniełcz.” Wona pñchłitajzy, zo žyłcho
fñiewta bohafłwo ja fñchrytufłka a fwoju weru njeuwfłmje. Wona fo
dżiwafłche, tal młko Żurij febi wo nej myłłicz, jo fo fudjom
runa, fñij febi fñiewne wazy wñelche wazja, hacz njebzela a fwoje
fñewdomenje. Wona paf jemu i žyłej wotruboj woba a praji, fo
czje Woħa ja njeho pñofłcz. Zych wotrubofłanz paf pñofłczje,
Freiberk wopufłczłcz, jo njebzuch drubich i pñemjefłami fñyłami
jawelcz; pñchetoz jich rñcz be faj rñcz fpyłowarja: „To wchitfo
czu czj dacz, jeli fo dele panuwłchij fo te mni modłich”. Wona
da fwojemu fwiatlej prajicz, jo fñaj se fwojeje fłudnoj fłopotom
a febi niczo njeżadajazy hacz dobre fñewdomenje a fo to druhe
wchitfo Woħu pñchewofłajtoj.

Tuto hódne swatkenje njesapłaczenie njewosta. Jurij wumrje, žaneho herbu njesawostajiwšija a jeho kaž njeraby to tež Jurij wiđiwešče, jeho bratr Hendrich, pač bu macj wulkeho a štožowneho wóiwody Woriza.

Wóiwoda Herba bu, Katarina

nihđe wiđečej njebě a duž na dobo šastincja to: „Měr na sem!“ To dječjo bě ho narodžije, kotrež běšeje profeta i weščezeciwim hšofom měrneho žerštyk mjenomał. To dječjo rolczešče a jako přeni křočj w Nazareče do šule bjes pišmanučenych piščinje, čitaješče i profety Želajaša te šlowa: „Duž teho knjeja knjeja je na mni, teho dla je mje tón knješ žalowonał. Wón je mje pōškał, šo bučy šubny pščirowješat to ewanđelion, šo bučy šahojit roškamane wutroby, šo bučy přebomał jatym wupuščenjeje a šwaljanym wotwialanje“, a jako wón te kniži běšeje šastinic, praji wón: „Dženš je tuto pišmo dopjeljene piščeš woščinaj wuščomaj.“ A wón je to wopolał, šo bě to pišmo w nim dopjeljene, pšchetož wón wolašče wuščinaj šprawnaj a wobčeženych i šebě a wuščinajwešče jich i trojštow hřečkow wodačaja a dawaješe jim šwój měr.

Wyšoki šherluskij Salomonowy w šerbškich šherluskach.

13.

Šlaw 2, 10.

Wotmolw;enje pščečezela.

Šym žeho šlowa šrošmika?
Mój pščečel tał mi wotmolwi?
Wón žada, šo bučy wuškupia
Něš i mojej čjšeje! fomatit!
Wo burje Hapajo mje wola,
A tola wolašče wostanje!
„Něš postari!“ to šu jeho šlowa,
„Wój šem!“ je jeho šrowjenje.

Ša w šlōbšich šlowach zunje ležach,
Měr Wój šaču wutroba.
Na žeho šlowo šrudom bježach,
Še šlōbšoh šlōšča štorinjena —
Mi bě tał derje w mojič šlowach,
Wěč šwetej hižo čkajnja;
Na njebiščeš šo čujaj šlowach —
Rač wón něš praji: „Wuškup dža!“

D pščeščinuj mje i wojomanjom,
Mój drohi! Štož čhu na šwecze?
Šdžej i nuša a še žakofeženjom
Šso dušča předy bješedeje.
Ša wot Tebe bučy piščeninjena,
Šačj runje šo Čže šlowach;
Duž nječ šym něš jow potajena,
Mje wolašj w mojič njebešach.

Šlōš, i šotrymž něš šym šawolana,
Mi pohibuje wutrobu.
„Wój, pščečelniza moja rjana!“
Tał wón mje wabi i šubojču.
Wón kaže mi, šo šubryš šlowej,
Mi džonyš wón knješ njebešehow;
Ša š nohomaj šem mošča panučj,
A tola wola Wón: „Wój jow!“

„Wój jow!“ je Wón dał wotmolwjenje,
„Štan!“ je šlōbšeho džermanja.
Na tašče žeho wuprajenje
Duž šwatačej čhu bjes šowdženja!
Mój pščečelo, ja ničjo njemem,
Šačj šo Čže wušlyš lubuju!
Tu wolašj mje, duž něš tež pščišidjem;
Tu šym na šwoju pščišastaju.

Budžeje štroščinu!

Wuški žyršwinški wōž škrjōštonuš šunkōčj praji: „Hřeč je foržen wšeho šeho“. Še to wěrno? — Našlonjenje to wučji. Š wostal wōšl hewat hřeščinł wjedječj, šo šnaba a wodače na njeho čjata, hdyž by jemu to tón njeprajit, kotrežoh šwiate kašnje je wón pščešupit? Štwōrba jemu to prajit njemōže; šwēdōenje jemu to prajit njemōže; Wōštaš jemu to prajit njemōže. Žeho dla běšeje šwēt do škrjōsta bjes mēra. Wubžo čujaju hřeč a jeho šlawoh ranjaje žahabdo, ale tón pošoh wōš hōrčah ty njebě, fiž by prajit: „Wužj štroščinu!“ Člōmješojō drje šdžkowadhu: „Ač, njeubdže bōršy nōž nimo?“ — ale wona wosta nōž. Wōni pščohach: „Ač, šo čhaj ty njebeša roštorhnyčj!“ — ale njebeša wostadhu kaž jelešne a šo roštorhnyčj njehachdu. It profety praji: „Rač krašne šu na horach nobi tch, šotijž mēr pščirowjedaju!“ — žaneho šlēda tch pščirowjedarjow mēra

Šswēt mēra pščinješej njemōže.

To šu našči wōžojō hižo w šarych čžachach pōšnali. Mj wiđijny na pščišak na Lorenžowej žyršiti w šitnberku wobraš „šwēta“. Wón je wobrašowany jako rjana žōnka i rjanym wōblichjom, fiž ma wokofo ščije škote rječajša a w jonej ruzy šorb i šrašinym rōžemi a piđomaj njēše. Tašči je wobraš wot přēda. Žule hynatšy pač je wot šelady — wón je naštrōžajš napolšad — wōš šgnitj šokšowj, w šotrymž hōdy wokofo waja. Tač je šwēt prawje wobrašowany.

W šalšitnje pola tał mjenowaneho mōrweho wōrja rolcje džijnyš pšōb, fiž ho Šobomije jabuko mjenuje. Wón ma rjana napolšad, kaž čermjenolicežate jabuko. A hdyž do njeho lušnješ, šo naštrōžej a čže šyma pōbehuje, pšchetož šnutšta je wón hrošny. Tač je šwēt šwōnlownje rjana a šawjedžajš, i nutšta pač šgnitj a hrošny.

Lubuj šwoju žonu!

Mjeje wona šrudna a šrozna dla mjete bjes španja pščečinjnyš nožow a dječa? Mješyba hiščeje po nožach a pšata a wuporjeduje, hdyž ty pišoh? Mjeje tebe šladba a lubowala w čžešich a šrudnych čžachach tał derje, kaž w wobrych, runjež bě ty šušto šymny a šurowym pščečino njej? D duž lubuj šwoju žonu a wopolašuj jej šwoju šubojču. Pščečelne šlowo, maš pomoz, maš dar, pščirowješče jeynyš mjete škūšow a džēšow, jeyneje šwērnošče žōnitu wutrobu šušto džijwaje pōšlyš a wōššewi — a to mōje tež šubdy muž čjinic. Wščaš njewēšch, hač šnano bōršy tōn čžah nješčinje, w šotrymž šo row wušče lubowajeje, šwērneje wutroby šamnje, a potom je pōšže.

Šswēdčenje ša šiblitju.

Žedny přēdat šlōdowaje powjeba: „Š čim dopolašče, to je Wōže šlowo, štož šiblitja praji?“ To čē to, štož šo mje nahladny, ale njewērjaješ mu woprašča. Kunje ho šwēčizna w šlōšfōšči hweščezje, ja ju wlač, ju pišch njeho džeczach a prajich: „Š čim dopolašče, šo je to šwēto?“ — Tamny čujaješče, štož čže to prašenje jemu prajic. A wopravdže běše to prawe wotmolwjenje, fiž běše mi Wōš do rta dał. Šswētlo šo šamo wot šebje jato jato wopolašuje, tač tež Wōže šlowo. Štož šo šapšchinnje, bušče wot njeho šapšchinjny, hdyž je wón, kaž Žesuš praji i pravdu.

Dobre wotmolwjenje.

„Čžeho dla šymšči pšōb wjazyš dawa hačj šēny?“ šo mēščejan bura woprašča.
Šur wotmolwi: „Doleš je frutu mōdošej mē!“.

„Pōmšhaj Wōš“ je wot něšta niz jenož pola knješow duchownych, ale tež we wšchēch pščečewarňajach „Ššerb. Nowin“ na wšach a w Budyščinje dostać. Na šchtwōrēž lēta pšlāčji wón 40 np., jenošliwe čžišla šo po 4 np. pščēdawaju.

Bomhaj Bóh!

Cižilo 33.
14. avgusta.

Lětnik 2.
1892.

Serbske njedzelske łapjenka.

Wudawaju šo kóždu šobotu w Šsmolerzej knihičizničestwěni w Budyščinje a šu tam dostać ša šchwórtlětnu pšedpłatu 40 nr.

9. njedzela po šwj. Trojizy.

1 Kor. 10, 12: „Teho dla, komuž šo šda, šo šleji, tón šo šladaj, šo njezanje.“

Čzahanje Izraelskich džězi pšes pušćiznu wostanje ša wšchitón čzaj šnamjo ša čłowšće žiwjenje. Š doma teje šlužby w Ešgyptowštej š šwobodži šlubjeneho kraja; š wotročłowštwu š knježenju! Ale bjes tym došće šhodjenje, tam a šem; čzahanje pšes pušćiznu š wjele nuhy a trabanjow; wozčehnjenje Bože pšes šhutnošć a dobrotu; wšhelake špytowanie wěry a poškušnowešće; wšhelake šnamjenja Božeje pomozy, ale tež Božeje šktrafaj. Šchtož je tón šnjes čzaj, je wón dozpik. Wón ponizi a špyta lud, „šo by šo šjewišo, šchtož by w jeho wutrošje bylo, hačš budža jeho šalnje džěržć abo niž“. Noššud Boži pak ma šo tał: „To šu ludžo, šotručš wutroba pšchego škudži a wóni njechodža moje pušće pošnacš; šo šo pšichabachš w šwojim hñewje, šo wóni š mojemu wotpočšinku pšchincš njedyršja. Wš. 9š, 10. 11.

„To šo pak wšchitko šta jim š šnamjenju“, praji šwj. japošchot, nam pak je napšbane š wozšbje. Bože wotpošładane wostanje šo šame, dyrš šo šjewišo, šchtož je w našchš wutrobachš. Wón je nam wjazy dał hačš džěřacš šalnje; my mamy š temu tež ewangelij; my nimamy jeno Wóššaja, my mamy tež šchryštušja. Nam je wjazy šlubjene, hačš Izraelskim džěčjom, niž šenški kraj, ale wóžny kraj w nješjekach. Nětt je Boža wola, šo bychmy my w šwojim šenškim žiwjenju a w wšchěch špytowanjachš jeho šwěru šacžuli a jeho wóžowštu ruku

pošnali. „Bóh je šwěrný“, řeka w našchš šwj. epistolaj; „žane, šhiba čłowšće, špytowanie njeje wašš nadešćšo; wón wašš njebudže pšes wasche šamoženje dačš špytowacš; ale budže čžinice, šo to špytowanie tał šonža dobudže, šo wy šo šnječš možćeje“. A tola je w našchš ewangelšich wozhadachš wjele ludžaj, kiž w špytowanjachš nje wobštea, ale pobžeja.

Nješku te hřěđi, na kotřěž šwj. epistola špomni, tež šchoda našchego luda? Šak wjele je pšichibóžnychš! Šak huško dyršbiny šhonice, šo maja ša šbože žiwjenja ješć a pičš; šak wjele šrudnychš wozow ššonimny wo nješpózčiwowešćaj, wozšbje tež mlodeho luda! Šak wjele loštomnyšnosće, Wozahšpytowanja, šak wjele šorkotanja a štaranja! Še runje, šak šchdy. A tola je šo to wšcho nam š šnamjenju štašo, šo bychmy šožššo meli a w špytowanjachš wobštacš móhli. Tola widžimny wjele šwojow šonž wjacš pšesš nanowwe wozšššwino; džěži-džěži šdychujaj pod šebanštwom a nješprawnowešću šjedanšchš narodow, šello šlawow našchego luda čžetpi pod Božim hñewom. Nješššššimny? nješwidžimny? šmy hičšče šchego škwpi?

Ššo drje na šenym dnju nješawušnje, Bože pušće šrošymice. Še wjele džěta, šřožy, šřóšštwow a šylšow štrjeba. Ale Bóh je šwěrný; wón ma ščžepššwowešć š nami. Wón je rólnik, kiž na žně čžata. Ššes šte a dobre dnju našš šopomina a š šebaj čžebnje. Našchš lud je šknješowu šglnu ruku huško ššonił. Šžždemu domu je šo šožnowanje a pomož, špytowanie a wozčehnjenje šknješowwe pošatašo. Njichšon šo nješšššari šjes šeho, šo wšchěchš možnu šknješowu ruku nješpytrje. A š wšchěm tutym

hamknym sponjenjam mamy bishčeje warnowaze wopokasma i prebawnych chaj, s tamnjeje starodawnije saizdzenosce, kotraž tola pshes snajomstwo se starym jatunjom pshczo czerstwa wostanje w nashimaj wočjomaj.

Sahlychny po tajkim knjelew hlowo! Shtož pyta, po nim žyny bucz, nawuknje móg a sečejepnošč. Ale njebudže ničtyn wyče mištr. Zich wjele sažo wotpanje. „Komuz ho šba, jo steji, tón ho hladaj, jo njeapanje“, tak ho nam dženš pshiwu. Twjerdzja a wěšči budžemy halle poščje. Duž njebožny pshetshrobi. Ubraham dyrbješče pshczo s nowa wo wěru wojowacz, Bětr wo to, jo Khrystowa wučinawajše. Luther czujješče hněw jako toł w swojim czele a August Herman Franke swučowajše ho dołho w doměrženju na teho knješa, donič se wščeje wěnosčuju na burje hwojeho doma ja hystoty tón šchyruch stajječ njemóžješče: „Kotřij na teho knješa cžakaju, dostanu nowu móg, jo i šchidkami horje šleša, jako hobleč, jo bęža a njemuštanu, jo šhobža a njewoštianu.“

Wóh luby knjes baj tež nam wšchitkim wo wšchěm, shtož nař šyutuje, dobucječ pshes nashchjo knješa žesom Khrysta.

Pod kšuchom sakhowany.

(Wotražowanje.)

Ale Wozje lube skónčto tam na jedyn row runje tajše rjane šwěćešče, kaž na žabyn drni. Wone šwěćešče runje tajše jahnje na te rjane šhapalczi, kaž na te šepadane rowy, a te lube rōžički damadžo do wšchěch bellow šwoju luboynu wón, so bė wšchubžom jich wudych šacucz.

Zaw, hđžej bėchu te rowy sa šhudyh ludži, bė jedyn, kř bė woskėbe dušny šđerženy; po prawom bėštaj wonaj dwaj, pšchetož wobaj hromadje šhuchėdite. Šamienj abo šchij na nimaj žabyn njestješče, pšchetož njemj nješbėžičšje nifomu ničto dacz žabyn kamienj na jeho row stajci. Ale dušanje i rjanym selenu bė tónle row wobroščeny a šhrejža štejšče něšto rōžowych wjenčškow, kř bėchu wšče jara dušanje wotšlabane. Šow bė widžecz, so ho šowotajeni i šubočuju wo tónle row štaraju.

Na tymle rowje tejšejše muž, kř tž w wšchón njerjad i wutkej wrozu pšejše, kotraž bė ho jemu do teho šeleneho a šhrejž jeho čerwjnowych rōžow šacizščaj a šatorienj. Tón tam tola i tajše šwėru šōžičku trawicu a šhtož ho tam šewoř njepraweho wunamaka, šmutorba, so mōjšče bęžo na tgm kōždy wupōřnacž, tajše lubaj bėščaj jemu taj bytoł, kotraž tamle wotpočšowalchaj.

Wětkle ho wón pomau šđže. Wón bė tam total šlešo plė, duž bėščaj jemu wobej šotenje kaž šejpanej. Wětkle wša hėbi sažo šwoj štejšč, kotraž bė hėbi tam na šemju pokōžaj, a i wšimaj rukomaj na njon šeprenju hladajše došhu šhwilu i pšhilenym wobšćom dele na row. Wozci bėščaj jemu wobej wšchėj blusej a trodu šacizmenej. Šajšite tam wón štejo na šwoj row hladajše, kaž čhnt tam se šwojimaj wočjomaj wšchu tž šemju pšcheryč.

Š wola štejšče pšči jenym šėlum šchijaj i marmorowa žōřta wšcha čjorna štručajena. Wšchij njej bė šhwilu maka holciza postala, ale temu džėču bė ho wotšubžilo tak došho pšči maczerji pola šchijja štejo šawořtacž, duž bė mjelcjo francel dale šchja a potom pšchego sažo froczel dale, hačž njebė t tym druhim rowam wšchijšta. Ale macz tam pšči rowje wšcha tajša myšlata štejšče, jo njebė niž ničo wo tym dopytniša, so bė to džęčo wot njeje přecž šejšho.

Tón muž, kř tamle pšči rowje štejo i runymaj wočjomaj na te rōže na rowje hladajše, na jene dobo taczaj, jo bė jemu něšto šwoju čpōru mału rucžu na jeho ruzy potōžaj a duž njėle wušlaba, jo pšchd nim maka holciza i mōbrumaj wōčštomaj šteje, a jo temu ta něšto rōžičškow do ruki pōša.

„Pšče čjo jowu na wtojm rowje žabyn tajšle hšch bšchij njestjeji, kōřiz momy na nashchjo nanomym rowje štejo?“ ho jeho wona woprašča. A halle šteje wotmolmjenje njewoščakajo jemu wona pšchitajaj: „Šchęžaj mečž tele rōžički ja tónle twōj row? — Njan ma jich bęžo tak dočej! Za wěm, šdho ma nashč luby nar na šwojim kamjenju štejo: „Za šym žiny, a wy dyrčōcje tež živi buč!“ Lubi ho čji tajšle šlowo?“

Tón muž šlowo prawo njewjebžičše, kajš dyrbaj ho pšchčejmōtumu džęču šadžerčej. Wón hšubje a hšubje šadčha a jeho bōle wobličo ho jemu wuajnič, jo kaž na jene dobo na tole džęčo jawoła: „Šalomeja, luba šlota Šalomeja!“ „Wě, taf ni njerešaja“, jemu to džęčo rjenu, „wi Madlentka rěšaja, mōžčej mi tež woje dia šenta rěšacž, tafle nje našč njebō nanč pšchego wolašče. Pōj njėkle šhwilu šobu a praj mi, šdho tamle na wšchěch šchidach a kamjenjach napřikane šteji. Troču mōžu drje tež hęžo čitacž, ale jeno se šwōiřch šhullšchij kněžow. Pōj šobu. Wajda luba mama pšči nanomym rowje pšchego dotho štejo wostanje, hšuto dobru šhwilu; duž budž tajšī dobru a puš kōž jo mnu šobu!“

Tafle tam ta holciza i nim powjebalče a lubošna se šwojimaj mōbrumaj wočštomaj temu mužej do wočšow hladajče. Wón pak njemōjšče šlowo wjazaj wot tuteho džęčija šwojej wōciz wōroczicž, a pšchego sažo hėbi šam pšči hėbi i mjelcža prajelče: „Šalomeja, lube šlote džęčo!“ a potom tam s njeje džęčej, hđžej jeho wona domjėje.

Wot njeho šchijja domjėdže jeho wona f družemu, wot teho kamjenja hačž f tamemu, a tón muž jej potom te napřikna i šhutořim šhōšom pšcheproj. Dale wonam pšchijōželstaj a mjehšidi wón bu, a bōle bė w wutrobie hnuaj a bōle bė na jeho šhōhu šhlyšecž, kajš bė wšchón hnuaj.

Šaj wšchaf, jomle džęče wšchē te rjane, krašne šelufšone šlowa napřikane, i šotrmyž nam wón, tónle našč pšchčej, dopokaje, so je wón ja naš šamjercž a row pšchewinaj, jo je wón našč pšchčej, kajš pak hačž do šameho rowa. Šaj, hšičšje wjele wjazaj; Wón wšchē te mroččej, křž nam wšidje nashčej htowy štejo, ročejčōj, so mōžemy šhrejža pšches nje hačž do šameho njebjšeho wōtņeho doma kaž i burjemj nutš pohladnčž, a jo mōžemy wušlabačž to město, hđžej budžemy junu šobu i nim wčęnje a šōždy čaž živi.

Tón muž, wo šotrmyž čji jomle total powjebach, pak ničto družī njebē, dužij Dubez Marčijn. Wón bė šam se šwojimaj rukomaj šwojeje Maczeršny row wote wšchego njerjada wczizščaj — a njėkle bė ho dał wot teje holcizi dale domjėcž; jemu bė byto, kaž był jeho Wōh tōn knjes dale šejžančž, jako je to holciza prošchajče: „Pōj jeno šhwilu šobu so mnu!“ To hšičšje jemu ženje njebē do myšlow pšchijšchaj, hėbi na tuchle žuhčž rowach te napřikna wučitacž. Ženu bė byto pšchego, kaž byto jeho něšto f hamemu temu jenemu — f šwojeje maczerjenu — rowej čjahnčž. Ščto halle bužičšje ho wón hewal wo wšchē te družje dyrbaj štaracž?

— Ale njėkle bė hėbi tam něbžje tole wučitaj:

„W mojego Wōtka domje je wjele wobydenjow, a ja tam du, jo bych wam město pšchitowal.“

Za maka holciza bė hėbi pšchēje te šlowa wospjewořaka, a i jejneho rta jemu wona wjele tajše špōžiwne a rjane wuřincizach, hačž runje wona šama ničo wo nččim tajkim njewjebžičšej, kajš wulki trořtč a šajša wulka nadžija mōřka na tuchle šlowach tejščej.

Na jenho džęčewomym rowje štejšče napřikane:

„Šeho dušha ho šobu derje špōdobalče, duž je wón i nim f tuteho šchjo žiwjenja won šhwata!“

Tafle pola njewja dale džęčej wot njeho šchijja f družemu. Tutemu džęču ho niž kufša njemōštžij, hėbi te pšikna wot teho męža dacz pšchepřicž, a temu mužej bė, kaž byto ho jemu pšchd jeho wočjomaj njelaje džiwne kniši wunowetwřice, a kaž był hėbi njėkle i niđ čitaj, jenu štronu ta družej.

(Wotražowanje.)

Njebžela a pōndžela.

Wo njėmšim wot š. D.

(Štōwčjenje.)

6. Mōdra pōndžela.

Dotelž ho džjenšnikij džen taj wjele wo šwęczenju njebžele pšiche, šdžtož je tež jara nuřne, njech ho tež junu něštaj wo pōndželi praj; pšchetož kaž je wěste, jo dyrbi njebžela džej mēra bučž, taf wěste te; jo pōndžela njebšmē džej hrěčchenja bučž, na čjož dyrbi ho šobužel jara škorčicž.

Hđžy budže to rjemjėnik! čitacž, hnydom špōřnaje, na čjo hėbi pomypul. „Mōdra pōndžela! maka pōndžela!“ budže prajčč. Š tym ma tež prawo. Za pak tola njewěm, šdho dyrčōdo na pōndželi mōdre bučž. Pšchetož mōdra barba je rjana barba a

jo je Bóg tón knjez njebiega natvaril, a je wyljče semje wupještril, njeje ja njebiega rjenjeje barba wjedak, hačz t ja jožnu modrina. A bduž je cšlawa wnutroba do tuteje luboineje modrinje pohlabane, je šabo stročina. Ale ššto ma ta rjana modra barba f modrej poidžela cjinicz?

Modra poidžela reka „leńjejo palec“; modra poidžela reka „šo na rejanwskich lubjach walec“; modra poidžela reka „šarty hrac“; modra poidžela reka „pivo a palenz žlofac“; modra woidžela reka „došč cjinicz“; modra poidžela reka „Woba šabucz“.

Težo bla ja praju, ja njemem, cšeho bla wona modra poidžela reka.

Rjemješnit abo dželaczej je po uwojm šbacju cšlowječ, kaž koidž drugi kšefacijan; cšeho bla dha fa wščón pšev pišane steji: „Šehčej dnjom byrwilid dželacz a na šednam dnju byrwilid wotpočowacz“ a ša rjemješnit abo dželaczerja hamebo durbjelo rełacij: Pšecz dnjom byrwilid dželacz a dwoj majošč ša lawjebičej, košlulij džez? To by tela dijma biblija byla, w kotrej durbjelo do pišane teječ; tajete tež hiščezje jemje wšlodač nješkim, ani žanze, w kotrej pišane steji, lo wotpočowanje wšteje f dijwisch šewitšč wježelow. Wšete bóte biblija wo tym žple hiñaf rečej, kaž majošč to Gal. 5. cjinacz.

So šo wo tym šabo šlowczjo poročej, je tež wošebje težo bla tat nujne, dokež je jich jara wjele, kiž beču prjebu hodni a dobri miščozjo, do kšewentawa pšičižjo, dokež šapoczadžu modru poidžela džerzej. Za njemožjo trojmščik, kaž moško do miščtroweho domu žohnomanje šacšahnuč, bduž njeha, šštož w jeho mozač steji, pšehčimo tutemu wščižnu wnutrowacz. Prjenje wšak je, lo kam f dobrem pšičkadam prjedy dje. Wot tušč miščtrow budje Woh junu bebi račnowanje žabacz fa wščižnik tyča, kotraždž mejadu juo šwotij dželaczerjow šladacz a woni budža durbjecz wotmolwanje domacz, hačz ju na nimi cjinilij, šštož beču cjinicz winojcij. Bduž budje potom miščtr wotmolwotič: „Ša šum tym padolam došč rečal!“ budje Woh prajiej: „Ššto pomla to rečjenje? Šey ty šom po tym cjinic?“ — A potom budje nešotry wotmolwotič durbjecz.

Bduž štarčej šwotemu žnjej, bduž je wuwatnyl, badja do žutby cšohnječ a wo nim njehač a leta dohjo ničjo njehšičjo, štaj wonaj je šwotimij myšlemi byla pola njeha a wo štyfniwščic f Wohu šdščujo, lo džup jeho pšedch wščem štem na cšele a na dučaj šahowacz. Ale tón miščtr, kiž ma težo šyna w šwotim džele, bebi na wjele druheho myšli, ale niz na štarolč a modlitny wjo štarčej; wón je jemu žutj, kiž juch jeho džeta a kotremuž wón mbru pšacij. Hačz wón po dobrišč pučadž htožbi abo hačz je w štrahče do štajenja pobuče, je jemu žple wščo jeme. Ženo lo wón wšedne dnj pilnje šebuje a šawruje, njehjelu a poidželu može šo pola šwini walec; ššto wo miščtra stara? Bduž durbj bo na njeha hneowacz, jeho wuhanje a tuj je hotome.

— A cji noboh wučowanz, kiž drje bo hiščezje na tuj štem cjinjenju modreje poidžete jawnje wobdělčej njehmedža — ju; bóču wot težo jeba natyženji a pwtaju potajnje šwote šle pučje; ššto f tušč miščtrow abo wučowanzuž wo ščehčejjanšej bratrowskej lubočej ja nič stara a pwtaj jich wobarnowacz!

Hačz dotal mojadu šo hiščezje f tym wurčezej, šo cži miščtrojo jich do njehželšeho džeta šapšahnuču a šo bebi težo dja poidželu šwobodnu cjinicu. Něk pač je nowy njehželšej lafon wščižot, kotraž jim wščižim, bduž wščižotječo do nešat dowola, njehželšej meč pšanjeje. Woni moza je mladi hič a wotom domadž wotpočowawšči, bebi nowo moža, kotraž ša tydjenišče džeto irjebaja, hromadžej. Woni mozu neško šwotju rjanu njehželšku šwobodnu (trejotu). Duž šo tež dwojwž tón šawinuje, kiž tutu šwobodnu wopaf wužimo, kiž f njehzele, jemu neško šabo dante, džer hreščdenja cjinij a f njeye do pradža a njehčarunje tat pušete modreje poidžete nutš dje. Šhčojž je taf wščižotom a hješčotnj, njehbudje štrahowaczej ružu Wojej wučeznyč.

Ale mi je bebi hiščezje njehšim na to wotmolwilič, kiž je žyfa tutu hu bjeme wšednje, poidželu ničjo njehželacz, ju modru cjinicz, našlato. Š wotraf ma wona to njeno „modra“, je šo špwtato na wšchelate wščižne wučkowacz. Ša cžu šledowaje pobacz: „Wšed nehože 400 letami beščje w našim wotšmju kraju wšednje, w šwotimj poštmju cšohu žurkwe modre wupješičej. Hačz je šo f rubami abo f šhorhojemj štako abo na nešajše druhe wšednje — prajiej njemožju. W štem šawmju cšahu tež to wšednje wotučej, lo rjemješnitny poidželu do poštmju šwote dželaczerje šamnuwšči leńjejo pašedu. Najprjedy šu to

wiščtrojo cjinilij a po nimi tež jich dželaczerjo, kotrymž šo šafacz njemadžezje, šštož beču bebi miščtrojo domowilij. Woni jehčičju, prjadju, šo wješelacz, hačz runje šo šwotaj poštny cšah šapoczja a w tamnym cšahu je pšičkhowo našlato: „Džerša je modra poidžela.“

Bduž be šo neško ta poidžela f wješelu wšaka, bóču wjačj špwojtom njehčuju, šo mejadu jenož tu jemu poidželu w žytmu lečeje. Za jena poidžela durbjeczje jeja iniejca a to jich taf wjele, kaž ma žple lečo poidželow a kožda šapoczja modra bycz.

Raž pšez to žple rjemješnitom cšerzejče, wo tuj historija je trdnym hšohom powieba. Žeho dia šo tež bóču wščižotšč wšebena cšezječe, šo f tuj natkowacz. Raž wjele je inate, je šo preni krocz w lečeje 1571 wot šhejora Wozimiliana wopaczne natožowanje modreje poidžete lafaloč; ale tón njehofatf wošta, haj, to wšednje taf pšahjeršezje, lo je šo na dwojem šejmowoj wo tuj wuradžowacz durbjelo, w lečeje 1726 a 1731.

Ale ššto je to wščižto pomlafo? — Bduž rjemješnitny kami šo njehčojba, jatone žome ničjo njepowojba. Duž byrbija miščtrojo a jich dželaczerjo šwemu na to šlabacz, šo šo poidžela f dželanjom šwječej. Škubj njech napriedy pšedh šwotimij durbjemj wumječe a potom njehč tež pomla f šwomadnemu škutowanju. To wleče bješ žohnomanja njewoštanje!

Šwimertne džehanje.

Dopomnjeje na 16. avgusta 1870 fa šarčyh wotawot.

Bš 16. avgusta 1870, 5 hodj, popošnimo, jato brigada Webell 10. arceforlja, wotwejtora je 16. a 57. regimenta pšičow, pšedh franowškej pšchemozu šočacz durbjelče. Wobaj regimentaj, kotraž f Wešlowski wščižotčejstaj, beščaj je šwotaj žyčej mozu špwtaloj, franowšlisch na dobučju wby Wars la Tour a šabjémacz, pšchetož w tutej wšy šteječe pučje wot Wreta do Werduna, wo kotraž beču bjoz wot šahého ranja franow wšowojwi, njepšičezelam f cšelanju wotewerjem. Nešotre baterije 10 forpla beču trébnje pšičowu podpjerale. Prjeni regiment garde-bragunarijw beš jim jato šaktanje pšičidatj. Žako tež tamne baterije pšedh pšehšo mošnjimij njepšičezelnju štelenuj šočacz durbjachu, wošta jenož regiment bragunarij. „Wšičičnuj“, taf powieba ofšiczej tuteho regimenta, „njepšičezelne pšičowšitwo bješ šabjémanja pšedh šwabim pšičidčej, lo wo Wars la Tour hačz a pšči tuj šlabé šyčki bataillonow 57. a 16. regimenta pšedh šobu hačz a jim f došpotnuj šancienjom hroječ.“ Wokomiljenje je jata štrahčje. Žehdy — be 5¹/₂ hodj. popošnimo — jedadžče komandéromozj general 10. forpla, general f Voigts-Nheg, na pučju wot Wionwilla f regimenteje a šafajeje generalej hrabi Brandenburgaj, kiž brigadu garde-bragunarijw pod šobu mejšče, šo by šo je šwotiej brigadu na njepšičezelne pšičowšitwo dač. Šrabja Brandenburg šhčel jemu, šo družij regiment garde-bragunarijw na meštne njehše, šo by wón po šaktim jenož jedbn regiment meč a šo by šo bla wšlitez hromabh njepšičezelneho pšičowšitwa, kotraž hačz dotal hiščezje cšerpijo njehč, dobučja nabječ njemohč. General f Voigts-Nheg wotmolni: „Regiment ješ dobučej wšdurbij a bduž njepšičezela jenož 10 mejšičinow horje džerij a panje hačz do pošlednjeho muža, je šwotju pšičakaju a šwotej wotowanje do-pšielnič.“ — Šrabja Brandenburg ječa w galopie f wščižičemu f Wuerwald, roščajti jemu kroit, šštož be šafane, da jemu rufu je šlowami: „Šehčezje f Wohom, Wuerwaldow, wóitw žeb šobu.“ Wšes tuj beš abjutanta regimenta polo pšičepotaj a šweti, šo šo jara malo fa jeđubnj hodj. Regiment ješta hačz do w hromaduh cšehnjema šchwadronow. Na pšičakajuju, šo durbjachu atafczowacz, šo 5. šchwadrona juo prjenja našlaj. 3. a 1. fa njej ječadžetj, bješ tuj šo 4. f šhorhoju pod wružom f Šobenzerje na što kroczelaw jato referja ščejbjeje. Taf trabuja f pokozny nimo pšiči Wars la Tour-u, po tšoh durbja pšedh nešotre cšernij šfaczaj. Šady poškednje, kotraž bjoz w njepšičezelnju štelenu pšičelozčej, irjadnje šo regiment po wotdželacz (žugacz) w galopie. Wšičezje njehč pošlednja šchwadrona došpotnje pšedh cšezje polo ječaha, dha kšiczej signal „Front“, huydom na to jabo: „Galop!“ — Komandéromozj general žyčje brigady hrabja Brandenburg ječa na pramny šofu 1. šchwadrony, wščižčij f Wuerwald ječa w galopie dalofo pšedh regimentom, fa nim rytmičardjo pšedh šwotimij šchwadronom; muž pšiči mužju, šoi pšiči šonju, fa nimi bragunarij a dačju šo je šhčejnjemij šefakamij a pot wotrym hurrawoštanjom do njepšičezelnjuj rjadow. Franowšlisch bataillonu štradžičju šo, jich ščelaj bečadžu do šaby abo cšičpučju šo na šemju,

śesjadnie rjady mierzjadu ſo w hromadach. Spędźne tjełenje je pśchi tym pśchego możniſche, ſchczerczenje mitrailueſow pśchego żakofniſche, kulſow deſchje pśchego bułciſchje. Galopėrowanie dragunarijow je pśchego hylniſche a hylniſche, hacz wyſchſchi — wofoto 80 kroczelow pśchėd njeprcheczelom — „marſch-marſch“ kaſa. „Zantafaro“, kłinczi pśchėd bitwiłchego a ſ hurawołańjom bje na do pŕochy a pŕoworowome tura ławalenego njeprcheczeła. Schtōz njezapadne, jėda nuta a njeje widzczę w żakofnym mierzjeniu. „Hacz na tute wofomilſtjenje“, powjeda jedyn, kiz je hodu jėchaf, „mōžu ſo na wiſcho jėknie dopomnicz. Wo wojowanju muža pśchecziwo muzej ſo jeno dopomniu, ſo ramiu nimale bjez wole teſakej na njeprcheczelow dele bicz dachę a moje wozchō je mi wobraz hłubokich ranow a pod konje ſtepanych Zranyowioſow wobarnowako.“ (Stōnczjenje pśichodnje.)

ſłaj, nalecō nęk ſ mozu pśchecznje!
 Zam wina hokoſ bubni na ſtalinie,
 Zu ſiga mōzje roſjeje w botinie,
 Wſcho dawo frajje hłōde wonienie.
 Duż ſławaj! Czōmu chęjech ſo pokombjōmac?
 D wjekeł hō, wchaf hō ty njejeſta! mac.
 Schtōz moje je, tēz, tebi pśichſiucha!
 Duż ſhwataj, kraſny fraj ſej wobhlado

Za Kapam.

Stōnczko rjenje hweczęſche pśchėd gory a doły. Za ſo wſchodjowawich męjach hiſchjeje wſchelake wobitarač. Wſtana w kłamacy bęchu rjane wobrotowane, woſebje jene ſo mi pŕodobachy, w kotrych bęchu wobrawy wuſtane. Jako ſebi te wobrawy bliže wobhladowach, tji male hołczi je ſkule, hychom hacz do woſhom łet ſtare, nimo pśchitwędędu. „D woblabajcje“, jena dzełche, „kaſje rjone ju to wobray!“

„Tōn paſ je tola najrjeńſchi, na kotrym ſbōznik ſteji a wo burje kłapa“, druha jawoła.

„Cjeho bla wōn kłapa, Maria?“ tſecja dzełche, „wōn mōje tola wſchudjōm nutſ, hōdżę nutſ chę.“

„Nę“, wotmolwi druha, „wone hu wutrobine burje a hōdżę czołwjeł ſbōznitej nutſ dacz nochge, wōn tēz nutſ njemōzje a dychi huſto dołho kłapacz; tał je mōj nan prajij!“

„D mi many domach tōn hamy wobraz“, ſaſo druha hołczta dzełche, „ale wjele rjeńſchi a wjeńſchi; moja wōwta je jōn mojinaj ſarſchjinaj ſ hōdam darika, w nałchje dobrej jſtwi wōn wiſy. Ale pśchod dwėmaj njechłōmby, hōdż bęchje nanowu narobny dzeł, męjadymu wiele hołczi a zhu noz ſo rejwajeche. Duż hu ſbōznik tał dołho do pŕobłanteje pſtarnaje ſtajeny. Dychi by moja wōwta to wjedzała, by wona płaſta. Derje jenož je, ſo pola naſ njechōdi.“ Tał powjėdajo hōdż ſwoju ſtrowu dale dzełchu; a hiſchjeje dołho ja nimi hładach a jedy rēczenje nje ſ rosmuſhlenju wobjełche.

Njeſtajimy tēz my naſchego ſbōznika druħdy do pŕobłanteje jſtrow, njech je to ſa hōdżim, dny, tŕdjenje abo hiſchjeje djeje, dokełz na njeho ſebi myłkic njechamy a dokełz ju jecho pſchitownoſc ſ nałchemu zplemu czińjeniu njechōdži? A njedyrbi wōn pola naſ na wſchelake wałchne kłapacz, jo by jaituw do nałchich wutrobow namatał? Wſchitko, iſtōz naſ potrędchi, ſrudoba, horjo, ſhorocż, wjekele a ſrudne poderbjenja, kiż nałcin wutrobu ſa pſchimmu, ſhoje a njeboze, njechu to lućji pŕſhi ſnjeſow, kiż jecho jaſo pśchėd nałcinu wutrobiny mi burjami ſtejazeho pſchi powjėdajo? A wjełcje žoneje czołwiſteje wutroby njeje, pśchėd kotrehož burjemi by wōn njejeſtał a hōdżę by ſažo a poſchſichu njekłapacz, hacz jemu czołwjeł tola ſtōnczjeje woczniciz njedja. Wbocził, prjedy hacz je poſchje!

Prōſdne a polne czołmy.

Prōſdne czołmy hu loħte a wētr je loħzy ſ jeneho brjoħa na druhi hōni; ale polne ſteja hłubje w wodje a dadza ſo tēz pśchecziwo wēłtijej wōdżicje. — Tał je tēz ſ czołwiſtej wutrobu. Loħtoſymjōnien, kiż hu prōbni njejełchich kułbow, loħto na brjōħ ſajėdu, pſchtōz wōni njemōzja wēłtije a ſołnam napſchecziwo dzełacz; ale kiż hu ſ njejełkimi darami napjelnjeni, wſtanu, hōdż tēz wēłkſ ſrudoby a ſpytowanja duma, hłuboko w wodje wētr a namataju tēz w czełkich wſchōrach prawy pucż.

„Bomhaj Bōh“ je wot nękta niż jenož pola ſnjeſow duchownych, ale tēz **we wſchėch pśchje dawarſhlenjach**, „**Eserb. Rowin**“ na wſzach a w Budyſchinje doſtač. **Na ſchtwōrēż lęta** płačzi wōn **40 np.**, jenołtwiwe cziħka ſo po **4 np.** pśchėdawaju.

Wyſkōzi kłertuſch Salomonowy w kęrbſkich kłertuſchdach.

14.

Staw 2, 11—13.

Rozwucżowanie teħo ſnjeſa.

Nęk woczji poſbėdę, na krajo pohladuj —
 Ty męnjeſche, ſo leži w kębjertnym ſpjanju,
 D hładaj, tał wſcho ſteji w ſełbahzjanju!
 Na jinyu rolcjenju ſo wjeħelili!
 Skaż tebi woſjeni ſo nowe ranje,
 Tał moje ſwēto tēz ſwēto woſiji.
 ſłaj, mħta ſo ſhubi, kotraż dołac czi
 Ze ſapſchitryta moje ſtawowanie.

D hładaj, tał wſchōn fraj mi hėduje!
 Za ſ kramanym potom ſym jōn ſebi dobył.
 Wēłitich, ſo podobno ſym w kębjertni pobyl,
 A jo mi nęchō jōn ſaſ wutroħine?
 D nę! Mōj wołtanje, jōn ſoſtaju,
 A wodnio, w nozy na njōn kędju mam;
 A loħzy ſ mojim Duchom roſpſwētkam,
 Tōn pytnje, tał jōn ſczėdrie poħohnuju!

Skaż powētr naletny, hōdż ſawēje,
 Kłin ſymnych hōnow ſwobrdjowuje
 A na morjazej ſymje doħwujje,
 Tał wopłodjo mōj Duch krajo pśchecznje.
 A kał we lębach ſaſo tŕhazczicje.
 Ze hłōhy kłincza drobnych ſwėwarjow,
 Tał wēłchcjo tēz ja kęwernych bėdżerjow
 We mojim kraju hołbit tujtač pŕczińje.

Tōn hłōbki hłōb tēz tebi ſnaty je!
 Hōdż ſtrach a dweł wħdu moz czi rubicż chajchje,
 Dwa hołbit njejełkſi, mōj Duch, to bēłche,
 Skaż troſchtowajo ſchidła wupſchitryje.
 Tał wēłczińje nad naſchym nam krajom lęta
 A wołjowu liſcz nam poſala;
 Hōdż je ſołnamu duch hō bėdżic ma,
 Tam pſchitpōdži wōn pſchitaw rjeńchōſh ſwēta.

Czaſ nadzije, hōdż wōn ſo hſchcęcā da!
 ſłaj, bręciſta cęrti, ſ jiwjeniu wiſcho ſubdzi;
 Se jemje kłina poſtamaja wſchōdźi
 Najrjenicħe dzełczi r.anoh' nalecā.
 We cziħim haju pupki wozucżaja,
 Sōo hwełtu ſwoje ſygnſte wozjewi,
 A roſchęrcżuja nękne podſtawiczi.
 Nękſt nanajubowimſcho ſawonjuja.

Bomhaj Bóh!

Cižilo 34.
21. avgusta.

Člank 2.
1892.

Serbske njedzelske lapjenka.

Widawaju so kóždu sobotu w Esmerlerjz knihičizišcežetni w Budyšinje a hu tam dostać sa šhtwórtlětnu pšcedpātu 40 nr.

10. njedzela po hwi. Trojizy.

1 Kor. 12, 3: „Ničtón njemóže Zesufej Knjes rěćać, khiba pšches hwiataho Ducha.“

Kóžde lěto so džešatu njedzela po hwi. Trojizy na Jeruzalemske wnutjenje pšches Nómstich w lěće 70 po Křyštufowym narodu dopominimy. 10. avgusta tuteho lěta so dospělni srudne wěšćejenje, kotrez bě Zesuf w pšflednich dnjach swojeho seimneho žiwjenja wuprajil: „Glaj, wašc dom dyrbi wam pufty wostacj; njebudže žadyn kamjen na druhim wostacj.“ Žaložny hnd pšchindže na měto a na lud Boži, dotełz Izrael Zesufej Knjes rěćać njechóšče, njepóšna teho, kiz dzyšče jich wotolo hěje šromadžić, kaž pata hwoje kurjatta. Hičeje starich, ale runje tak žaložny je Boži hnd na pohanow. Dotełz wjedžichu, so Bóh je a nješhu jeho čzejšili jato Boha, ani so jemu džakowali, ale hu w hwojich myšlach kniežomni šejnjeni a jich njemudra wutroba je lačmjena — teho hla je jich Bóh tež podobal do žadosčow jich wutroby k nječistóšci, do njewěrnóšce a haubny. Kaž Izrael ja hlepymi wodžerjemi hłodžesche, tak hłodžachu pohanjo k něnym pšchiboham, kaž budny wodženi.

A my kšefesčizjeno, ja kotrym wodžerjom hłodžimy? Je hwiata Duch, kiz dže naž tam pšchinesč, so my Zesufej Knjes rěćamy, hwiata Duch, kiz rěči w Božim hlowje a stutkuje se hwojej mozu w zylej kšefesčizjankej zyrtwi. Hdyž ani židži ani pohanjo w hwojich čzašach pšnali nješhu, ščtož so jim k mřej hłodžesche, dha nje- dyrbi naž kšefesčizjanow poroť trjedjeć, so my nješimy

ani Boha pšnali ani teho, kotrezhož je wón pšštal, Zesuf Křysta. Lež njechamy do hřecha tych panycz, kiz drje praja: Knjeze, Knjeze, tola na tuteho Knjeja njepóšchdaju, wjele wjazy džeme so wucječ, so budymy i wošadu w wěrnóšci a w poniznóšci pšnali: Za wěrnu, so Zesuf Křyštuf, wěny Bóh a tež wěny cłowjek, je mój Knjes.

Kóždu, kiz ho tehole wusnacza wusnaje, so wotrietnje wot židomšće hamoprawdošće a tež wot pohanšće hamowole. Měšo teho ma wón hawnje a widomnje potašacj, so hwi. Duch jeho čžeri a ščtož wón w nim stutuje. Wšhelate hu wopolašma a pčoby hwiataho Ducha. Eswojezi japošchtošo jich wjele w hwojich listach mjenuja: Lubojeć, mēr, wjehele, ščerpnošč, dobročiwnošč, wěra, čžiwjeć, pőžiwnošč. S zylej parichomni kšefesčizjan hycj a niz ženož kšefesčizjan rěćacj, to je najwóhěbnishe wotpohladanje zlycho šturčowanja hwi. Ducha. A to, ščtož pšches hwi. Ducha ham budžesh, to dyrba tež wchitaj drusj widžecj, to dyrbi jim k dobremu pšchinesč, kaž hwi. Pawol pšche: w kóždym wopolašaju so teho Ducha dary k temu, ščtož wuzitta pšchinesje.

Šudži so wšchudžom a w wšchěch hwiata hnuče, dary hwi. Ducha wopolašacj k šromadnemu wuzitěj, pomhacj, wumóž, lubowacj, trošchłowacj, napominacj, pšhulnječ? Jim wjele pobraduje hichče tale lubojeć, kotraž njepyta to hwoje, ale derječiwce bratrow. Zo je snamjo sa to, so hichče parichomne pobraduje, kiz Křyštuf hwi woprawdže Knjes rěćaju.

Wěrna Lubojeć k čžetpjozjom bratram wukhadza jeno i lubojeć k Křyštufkej; jeno ta dawma stutam Lubojeć,

moštajnu mōz a wutracje bjes kōzja. Zom by dušne bylo, hdy by hišćeje dar „duchow roselnac“ bjes nami byl; ištož jeno šhwablu a cšejč abo swōj wuzitk a dobytł ppyta w tym, so drubim pomha, tōn šhwystuškoweho ducha nima, abo ištož pomoz jeno dawja, so by pomozu potrzebny bōryš sašo išoł, temu tež duch luboćje poprachuje. Štuzišč tvojemu kniejese jeno šlužo jeho džećjom.

Džela drje džerha wšćelate wězju cšlowjetow bjes hobu, bohastjowa a šhwodba, ištant a powoatance, nusa a hrěch — ale jedyn je ty, kiz čyže jich wšćitkik k jenemu cšću sjeđnacizje, šhwystušk. Wōn je njeriwidnmu wožduw šhromadžil a pšchidawa wšćednje, kiz w wěrje a w luboćji šbōžni budža; tale woždaba je widomna pšćes mozyž Seļušoweho ducha, kotraž w nej džela, widomna pšćes luboćj, kotraž ho k šhromadnemu wuzitkeju wuposaťuje.

Džežutylž pak stejilch abo dželačil w tutym duchu, šwōlnimy, so by temu kniejese šlužil, ty šy šhwystuškowy štať a twoje džećjo njebudže podarmo w tym kniejesu šamjei.

Pod kněhom sathowanu.

(Wotracoowanje.)

Tu šhwiti pšchindže i nimaj ta žona. Ta bje hake nětke ja tym dopšćidcha, so bje jenne džećjo wot njeje pjeć, ale bje hynodom wušladala, so tamle i nětik žukym wot jeneho rowa k drubemu kroći. Wa pjeć hebi wona wušćelate, to buže tōne muš nēčto šnaty abo nēčto i jich pšćejelstawa, kotrež bje hebi jeina dšwocizječa donamafala. Ale kat ho wona wšća šabjima, jako wušlada, hdyž bje bliže pšćidcha, so je jek tōn cšlowjet žukym, a hišćije bōle ho na tym šabjima, jako šlyšćelate, so hebi wobjat te napřima na šlyžach cšitajete. Wot wobjeju njeriwypytjena bje ho wona imaj pšćidbichu a bje imaj pšćidpošćiducha. A bliše wona pošćiducha, a bōle ju tameho žuteho hišoł wšću hnu.

Nětke hebi wona šwoje džećjo i mjenom k hebi jawofa: „Leńta!“ Duž to džećjo rucje šwojeho žuteho mužowu ruku puščizji a waczeri napšćećjo pšćidjina. Tōn žukym pak ho wšćon štroći a čyšće ho rucje je šady išočomow šhownac. Ale wōn dyrbječate tute mać toľ i jeniežim šhownom postrowic. To džećjo pak šwoje waczeri praji: Šowle šmōj hebi wobje hromadžje na rowach cšitajol, kaž hebi ty a ja donaj i mojih škulffilch knižow cšitajom. Šteji w mojih knižach tež wšćo, ištož jowle na tpele šćidžajom.

„Ně, luba Leńta, tajfe niz, ale w biblji wšćo to steji; i njeje budžež hebi wšćo to, ištož tamle na šlyžach steji, tež jumu wōt wucizitac, hdyž badžež trodu wješćaja.“

A temu mujeje ta mać praji: „Wěćje ja to džoł, so šće ho ja moje džećjo šhwilu postarali, ja bēh šama na šćo a šobu na njo wšća polabjaja.“

Marćin hišćaje tam šhwilu stejo wosta a šladabječa ja wobemaj, kat tam po šwojei šćejžy domoj džečate. To džećjo pak ho pšćež sašo i šhwitemi ja nim wošlada a jemu i šlowu pšćejelstaje šawimy.

Š wječorju štejadu na njeju rjane wječorne serja, a wječorna hmečja počja hižo jagna šybolčij. Wot mēta da ho šhownenje šakšlyšćej. Šwomaku domoj džuzemu bje wokoło wutroby, kaž bylo ho jemu wulke šože doštao. Šćho jeno bje ho i nim štao? — Wēdu ho šnadno i nim Wōzi janžeļo jetaťi, abo bje hebi wōn tōn rēbl namafal, kiz može njebježa je jemu jenoćizje? Abō bje pola njeho šnadž, kaž čyžl ho pod kněhom počezje mōby wužny hitac?

Doma horta na najštwje ta štara biblija pšćežo hišćaje woczinjena tešćaje, ale ta tam pšćežo hišćaje podarmo na to cšatašće, hač budže hebi ju Marćin čyžl hdy do rutow wšćaj. Nětke bje jepo Wōt tōn kniejes — tōn wšćaj hebi šćežo dobru radu wē — i šuteho džećjomaj ruku šćahnył, so bje jemu Marćin dyrbať te šlowa na tamnyž rowach wucizitac. To ju byle te šlowa i tpeł wulffilch knižow, kotrež ju na rowach wotemrētych kaž šwoczinjane, — to je ta kniža ja wšćon našč pšćidchōb.

Šačž-tež-to je jeno nětke w tei starei šćejžy na hrečibach trodu hinašćo, hač heraf? Šato Marćin džerha sašo domoi

pšchindže, bje jemu, kaž njebyto tam nutšćak wozju wšćo tajfe šćuče a wopušćenje, tajfe bje ho jemu bemaf šedabō; jemu bje, kaž bylo jemu nětke w šćejž nēčto lubolne i mjelcja šćuťetato a do wušćot šćepetato, jako bje hebi durje woczinł a šwoj pšćob pšćelutpil. — Wē jemu šnadno to tameho džećjomaj hōš nacizni, kiz bje jemu tajfe hišćo šakšlyšćaj, jako bje ta šolciza ja nim wšće te šwiate šlowa wuprošaja, kotrež bje jek wōn byl pšćejpraji? „W škulffilch knižach tajfe nješjei, ale w biblji!“ bje teho džećjomaj mać prajta. — Duž Marćin nětke pomaknu po šhobje horje bōidje. Na šćini tešćaje mačezna štara biblija woczinjena, tu hebi wōn nětke wla, byje ho na što pšćej ložo a čyšće hebi počezje i njeje nēčto wucizitac. Što počinacne čmizitacž, ale ja to bje hišćaje šwēta doľč, so wōdaje hebi te tšć šćuťczi wucizitac, do kotrež bje hebi mać šwoje tpeane jekty šawta.

Šći pšćej šćuťčyžy (1. Mōjšaša na 22. štwje), hdyž hebi Wōt wot Abrahama jepo šuna ja woppr jada, tam wušlada Marćin i wulffim pišamitami napřimane: Š wēru w pošćidšym. Talle bje ho jepo mać wšća do tēho šćuťciza, so bje byla Wōhu w wěrje i wēru wšća pošćidana, doľč bje wšća jeina nadbija a wšćo jeine doľč cšakance podarmo bylo. A pōdla tam jepo pšćej list tešćaje, kotrež bje wōn šwojei waczeri domoj pošćal. Šakzi bje tōn hurbjenje šćahwōranu, wulff wšćon šumny a hōty, pšćny, haj bje wšće luboćje bje, kaž tōne jepo list. Duž hebi nětke Dubez Marćin šlowu hač dele na šwoju wutrobu pošćil a šam pšći hebi praji: „Šōduy ja niđy nješkim, so je byla mi wona „šyn“ rēfala!“

Šći drubej šćuťčyžy (2. kniži Samuelowe, na 18. štwje) bje jemu, jako hebi wucizta, šakzi bje Šawel trudny w šwojeho šuna, šakzi bje jepo mać na njeho šlyly wuplatafa a wo njeho jačotšicja a ho wo njeho rudžija, haj, jemu bje, kaž byt na tei wšćej wožotkiznej papjerje te šlyly wšće i nowa wošladaf, šakzi bje mać wo njeho wuplatafa.

Nětke pak pšchindže k tei šćejž wot njeje pōnamjenjenej šćuťčyžy Lutofaha na 15. štwje: „Tōne mōj šyn bje byl mowcy a je nětke šćo wožimil, wōn bje šubjency a je ho šabo domoj donamafal!“ Talle bje ho wona w luboćji pšćežo wšća nadbija, a hebi prajta: „Talle mi junu hōmeju budže, a tole ho mi hamej hišćaje junu doštanje!“ — — — Šlej wšćak hlej, kat nětke na jeme dobo utuho mužowy šněš pōczanje tacž. Wōn tam šćežo na šwojaj šolenomaj lejo, nětke wozju luťki šam njeje, wōn je hebi sašo šwojeho Wōha donamafal a šlyžich nēt sašo, kat hebi tam hōrtadž w njebježach šwajewa a wšćajta. —

Tule nōž bje ho Dubez Marćinaj nēčto špōžimne wužajta. Šemu bje, kaž byla šo jepo mać k njemu wulffimaj, kaž byla jepo ja ruku šapšćijala a jemu to hame prajta, ištož to džećjo na tamnyž pohrešćenlčicu: „Wōj šobu so mmu!“ a to bje tež cšćizje tōn hōmy hišoł byl. Šo tym jemu bje, kaž byla jepo wona šobu won na drohu dowjeđja, hdyž je wšćach išturych rōžkow pućje hromabu trjeđja, a kaž byl wōn tam wo šnje žpu hromadu ludji wumohladaf, mōduch bōłowu je šwojimi brēmješćamaj a i waczoťam, a kaž byla jemu jepo mać rjeka: „Šlej, wšćidžy cšile šu ludjo, kiz tu duzy po šćežje pućajja; wot tpele šōduy šam šwoju drohu cšěžnje won do šwēta, — tōn i štaja do štaja, tamny po morju, kaž by mēł ty šam tež šwoj puć, a mi nješy šaš“ domoj pšćidžōť!“ — — — Wotom bje jemu byto, kaž byl wōn i njebje ščah šapšćajach: „Šde mačyž ty tōn twōj punt, šakzi šym cšij ja dať?“ — Duž wōn wo šnje šakšćepjeta, a dōndže hebi po to rubištōb, do kotrež bje hebi jōn twerže šaputal a hebi jōn potom do šenje šabryelab. Šo tole rubištōb hebi nětke dōndže, rošwajaja wšće te šurki a hlej: w rubištōb nutšćadž bje šnižta, w šćejž bje pošny wōlčij papjerjančyž toler a drubijch wšćidčich pšćenjež, tež wulke ščeborne a štoje pšćenjež tam w tym brēmješćahu šobu lejadu. A i njebjež hišoł dele na njeho šawofa: „Šwōj punt šy hebi, ty šty wotroćto, do šenje šabryelab. Ale nětke mačoh hišćaje šwoj čab; duž hebi je šwojim njeprawym mamonom pšćećelow naczi, to mōhli cže junu k hebi do tamnyž wēcznižč hētow wac!“

Duž jemu bje, kaž byle ho jepo šonome wobraly pšćešumšle a ja maču šhwilu wōn te španja wozucjo pšći hebi praji: „Nětke pak je wēćje wēčno Wōž tōn kniejes šam so mmu wo šnje pšćečaj!“

Ale šlowa bje jemu wšća žašta a cšejša, a španje jemu nje-čajšće žane wozjo do woczoj pšćidčij.

(Wotracoowanje.)

Staw 2, 14.

Roznawczowanie teho Knjefa.

Se satorbnjenam wóćfom
Mój ftat by widzaja,
Kak mój Duch pšeh kraj wjeje,
To njeft by pojnal —
Duz poitar, ty mój hołbje,
Wjes wdohow komszenja:
Džen czejmjeny žno hwita,
Njech dołc je brcmanja.

Daj hłob twój rjany kšyščez,
Eso podaj do ftata!
Daj wdohemu ludu pojnacj,
Kak njeft by bojata.

Ty, totruž hšm jeft hšladat
I krašnje wudeti:
Njeft pofoj, tak by rjana,
Kak hšm cje wupšyčik.

Njeft hłobke rošmšljenja
Njech ftatke rumaju,
To wješte lačawanja
Wje djeje njeftomaju.
Daj hwetu napščežimo!
Dom mufti famoftaj;
Daj hłob twój hłobki kšyščez,
Eso w ftatu pofołaj.

Eso nješčecjela njeftrođ,
Hdyž lie tež fašhadja, —
Drje by žno hnadny hołbit
A mačo hšonjena;
Pač tola mój hšy hołbit!
Hdyž mi ho boweřič,
Eso wudašaj w mojim mjenje,
Dba wješte dolečičič.

O moja wušwolena,
Pač ftata wobbam cje!
Hłaj, na mni nješčecjelfka
Eso broń hwita roštamje.
Čje nidoť njewuotornje
Mti i ruki mójneje;
Daj hšrobke hšohu kšincež
Wo žyke trajnje.

A hdyž 'noj sprožny putnik
Wjes wotpočinka je;
A hdyž je břečow hšyftnočej
We žanej wutroboje;
A hdyž ho wóćfo macze
We jpranym roštaču:
Tam waš a proščaj a troščaj,
Eo te mni poftanu.

Twoj hłob tak hšobdo kšincež,
Hdyž hšoj rt wotžimič;
Ty w mozy mojob' Ducha
Wšeh kraje pščelečičič;
Eo njeotru hšyčje dušču
Wy fa mnje dobyča,
A i hšeha kruny hšojafłow
Tu mójne torhnyča.

Duž, moja pščečelniza,
Eso poščeni i hšrobločču;
Ty, i totrež kraj a hšubo
Ešym hželi i hšobojču!
Ja hšm cje i proščaj hšehnyč,
Ešy njeft mi kralowa:
O woftaj wšafak wšdu bojošč,
A wuštuš do kraja!

Džecji woczjenjenje.

1. S džecjafstwa.

W kščeščajonščich domach je moča hšwatnaja. W njej njeje
ftota ani hšebora, ale hštjry jednore hšejny a nutščach tti abo
hštjry ložja a kolebta. Ale nad teje hšwatničku hšweći ho ta
hwěda, totruž nad Beshlehemom hšejhe. Ta hšwatnaja je
džecjaja ftawa w kščeščajonščich domach.

Haj tu je krašnje! tu nalečo tečema a hšonečto ho wot
ranja hacj do wječera hšweći. Ščitōž čje hšojnacj bžimne ftuffi
Bože a jehbo potajim wudrošč, durbj do džecjajeje jstny hštupič,
durbj pač hšojeho stareho čłowjeka wofakš pšehd burjemj
wofhajicj a i žyke wutrobu ho i džecjimi ftowarščicj. Ty može
wōn do njebež kamych poščabnōč.

Rano čji mali wjehefti i loža ftocja, w foščlicyžo wotoko
ložow ftakaja a ho hšojeho žimwenja wjehefa. Licija hšu čerwjene
tečejate, wóćfaja jehne a mōdre do hwita hšadaja. Woni ho wjehefti
fa hšibfo hšehdaju, hšojnu moftomu pojnu jedja a potom wjehefti
won do Božeje ftworby hšwataja, hdyž ptačci hšewaja a hdyž moža
po jelenym tramwitu ftakacj a ho ftrowacj. Hdyž pač nan abo
macj pšhribje, hšwataja napščežimo: „Mój luby nanko! moja
laba macji!“ wofajo a ho jimaaj ja hšuju poščnu. A hdyž ho
k wobjedu hšehdaja, hšojny rucjaj hšyftnuwšči nutrnje hšewaja:
„Wšitōž, Knjeje Ješu, a budj našč hōšč!“ Woni hšebi
w džecjajym dušču womejaja — wo lubym Bohu w njebežach
a wo naščim hšōžimtu a wo janžehaj w njebežach. Wšehōž
njebežka hšu jim žyke bliffo a hdyž hšedu žebi rebł ftajicj mōhli,
bychu tam po nim horje lešli a wobjet, kajke je tam wyščje
rjanych hšwečłow. Hdyž pač wumru, tam wječeje horje pšhribu a
džecjo praji: „To Bohu lubemu Knjejei nješto rjane hšobu pšh-
nješu, ho budže ho wjeheći.“ Woni tež wječor w ložju težo
prjebu wōči nješčajmja, domj macj pšhribča a i nmi paczerje
wupšewata njeje. A hdyž je hamjei wuprajita a je hšyčje „dobru
nož“ wušfincjato — woni tež hšjo w hšōftim hšpanju leža. A na
druže ranje fažo tajti rjany džen jim hšehdaja.

O kajke stare lečo hšm wy dorocjenje tola pornojo tutym
mōdrom, ho jelenajym hšwom! Haj na ašč, hdyž wjes wjehećymi
džecjimi pšehewywow, ftrowba hšobō, fo my wjaču džecji nješhny.
Tola njebudžny ftudni — wōn durbj ho wroćicj, čjaš džecjafstwa
a to hšyčje wjele rješčiti — k twojimaj nošomaj, Knjeje Ješu!
— Ja wem, jo, hdyž my njebudžny jato džecji, do Božeho
kraleftwa nješčhribjemy. O, čjin našč džecji! Ty to moščaj a
čješč.

My mamy wiele wot tych džecji nawuknyč a durbimy k nim
do škole hšobajicj. Ženo fo byhymu to pšči wšehje naščej wu-
mšlenej wudroščj, na totruž hšny tač jara hšorbji, čjiniłi, byhym
prawje wōžimili k nowemu prawemu žimwenju. Džecji moža nam
pramu wēru pšdomačj a džecjaje jstny durbja nam hšwatnizy
hnyč. Nješabudžje tež, wy nannojo abo maczerje, to hšu naščje
džecjaje jstny hšwatnizy! Wbo hdyž to je naščim domje tač
njeje, čjeja je to wina? Wēda temu, tiž poščerčuje jehno wot
tych moščičič! Ženu by tepe byfo, to by ho wōn nihby nje-
marōžič.

W čłowštim žimwenju je hōžby hwēda džen džecjafstwa kaž
jahnōšč, tiž ho njemine a totruž tež hšwēda a hšyly njewušahčejja.
A hšyčaj-li, jo bychu to raiščje lera byke, tiž ho pšehs row
nuts do wōčneho žimwenja hšwećja — daj ho Beshlehemšfej
hšwećzy do twojeje džecjajeje jstny hšwećicj. Wdurbj raiščehoj
kraja hšu ho wot njeje wobjicj dafi. Staraj ho fa to, fo tež twoje
džecjo ho wot njeje wobjicj da. Ča džecjafka je jeničija hwēda
a hwēto Ješuš hšyřtuš, pščečel wšhitičič džecji; jemu tež twoje
džecjo baj!

Ale to Bohužel našči starčji wjaču nječjinja! Woni
njechadja ničjo wo nim wjehećej. A tola je wēta wēz; hšitōž
w džecjajych lēchach bohobojafnočje njenamunije, ju poščhōčo
i čještja nawanuje, loho došč jenne. A hšitōž je ju w džecjajych
lēchach namunnyč, tōn ju poščhōčo i čještja hšubnje a dafi Wōb —
jenje. Ale teho dla je našč lud bohobojafnočj tač hšyč, bofečj
ju w džecjajych lēchach namunnyč njeje. A prjebu tež ho našč lud
fačo k prawej hšynločej a hšrobločej nještraba, domj njebudja
naščje džecjaje jstny fačo hšwatnizy, w totružj ho bohobojafnočj
mōdrom wutrobam faščjepruje. Wšehōž kaž lud hšyje, tač budže
tež žnjecj.

Sapocjū pola tych malyč! Njech ho wjehefa, ftakaja a
hšewaja, kaž ho jim lečeje. Džecjo, totrež wjeheće njeje, je kaž
hšotom, tiž nječjeje a ptačej, tiž nješpawa. Ale naučj jo boha-

bojańności. Starłszyżka lubożci dydzi jim waczęto pobożności będz. Sęce wy swojimi dżeczom hjo prajili, kuzi je won Boh, kiz je skonczo a wje a paczi a mroczele a daboł, kšeroci kwet jezini? — Czejo dno to bishęce cżinili njejsze? Sęce wy jim hjo wo najšim sjojniku, Jezulu Khrystu, powjedati, kotryz dno dżeci, też wafše ludomane dżeci, tak lubo? — Czejo dno to cżinili njejsze? — Starłsi dydzi a cżinici. Pšedto hdyz ho wera a lubożci do htabotołęce dżęcajsęce wutubo jezubdite, tam wofstanje. Wšnicje hebi swojich mafch na klin, powjedaje je wo tych hwyatych historijoh, wo Mojsaju, wo Dawidze, wo najšim Kniezu Jezulu, tak je kšęnych widzojacy cżinil. Zagaruba sjudzik; tak je kam wumrjel a horjełanji. A potom njech hebi ruzny stufkowaci ho nutnje mobta. Zane ranje a jabyu woczęz ho minęce nješmetę, na kotrymz wy s nimi Boha kšwalili a ho jemu dżakowali njejsje. A hdyz s tyni swojimi w domje paczerje ipemace, dyrdja czi mali pobla bęce a pšichofstucakę. To jim s njemubagnimymi pšiknamiti hweńcjenje wo Bozej kragnojšci do jich dęchow łapšęce a jich łabe do hwyateho porjada kšęcijsjan-šęcho žimjenja ławjedze. Woni to bishęce njeroslymja a tola s dalosa cżinji; woni dejmę hšędsje njelajna, ale hu tola hjo s njim wupjaję. Dojmate dżęcałtam te mni pšicini? To hlowo je ja waš prajene.

Wy nanajo a pšęde wšęcm wy maczerje a wy dorocżeni brašja a kotryz tych mafch, hdyz wy to cżitacje, wšędsje pšici hebi: wone je napominanje žiwęcho Boha na waš a prošwa s rta wafšich dżęci. — Njelezi hač dołat žohnowanje do wafšęcho doma pšicini čyho, wopominaje, hačz to durje ja žohnowanje njejsju. Zu macje klucj k tym durjam. A njemodajęci-hač bęcał dołat šlonici, so je dżęcajze žohnowanje woprawdže Boje žohnowanje, duz dyrdicę to najšonicz naukufęz. Pšikame itei: Starłšyše žohnowanje twari dżęcom hšęje; ale to je też werno: Dżęcajze žohnowanje twari starłšim hšęze. Wafne je, so nač lub to, štožy je w tym safobdžil, jašo dobre šęzini. Horjełanjem čęe jašo k našęemu ludej pšicini, pšichwjedęce jemu swoje dżęci napšęcziwo!

Šsmjertne jęhanje.

Opomnienie na 16. augusta 1870 ja starzy wojarow. (Štęnczenje.)

Jenož krotki cžab traješęe njerune wojowanie. Morni a šranjeni dragunarij pšiditrywacu w hromadęch bitwihęcjo. Wot 18 ofšęzrow 3 ščwadronow, kotrež będu atakerowaje, he 14 mowuch abo šranjenow, wot 13 trompetarijow wofsta 5. Šprawnęcho štabštromparija roštorba granata na frachj, hdyz he runje pšęd njepšęcęłstimi bajonetami hwoj „marsch-marsch“ jahnje a cżęcje, tak na Zempelhofštim polu pola Warlina, do pomętra pšifak. Wroćajci dragunarij šhromadęcjo ho šumjercj šprozni wofstęno swoje šhorboje. Zow he, hdyž j fuktu do brędja cężęto štanęny wšichyši a Wueršwalde hwoičhi dragunarijow powita, jim swoje došpofne pšichwjońacje wupraj, kralej hymotazu njewo wu njebe a potom j kofja padje, so by nřby wjažy na njeho nje-pšichwšohol. Pšichwječędu jęho do łagareta w Maria-Willu, hdyžę bęry ho tym hwojeho duča pšudęci.

Nimo njęho będu wlihtyż cymišęstęro tšohj atakerowanęch jęwadronow, hračja j Wešdelchen, Šandrijs pręnj Reuf a hračja j Weštarp na polu cęjeje pabnyli. (Wšęledni je pšichwobny nan Kriježianšęcho hračje j Einšedel, nęšišęcho kralowšęcho jafšęcho wšichęcho natwarja (Oberjelen), kiz tebydu jažo lieutenant w regi-męntęce hšędsęce. Tež wobaj hynaj staręho hšęjorštwowęcho kanclerja, hračja Šerbert Bismarck, kiz bu cężęto šranjenj, a hračja Wšikelm Bismarck, bęchotaj šobu. Š regimentowanęcy šhwifow šworichu dwe ščwadroni, kotrež hačz k wječzoru na pęcu pola Wars la Tour-a napšęcziwo njepšęcęłci šęto wofšacu. Bihęce bęstafše ho hdyz a hdyž j njepšęcęłacimz šhorow j kanonow; potom wupšęctrečę ho jahnje hweńbene njelęba na bitwihęcjo je wšędj jęho tšędnofęca a nufu. Pšici Žomvillu, prenim męšęje, hdyžę he woba, poba ho regiment do cęžęcho, šrudnęho bitwaf. Naprijęd he šhromadne šocęcje, so pšici jažohnych woporadž ataka tola žanęho wuzitta męša njębe. Wörly pał ho potafa, so krej ranjenęch dragunarijow pobarmo pšicelata njębe, pšęchotę jeno wozne pšich-ęhanje regimenta he Wešdelowej hřwadęe cęžab dabo, ho došpofnęcho šancjenja žimnjęz. Tež wroćęci ho njepšęcęł do bitwje a pšudęci

j tym hwoje dalekroćenje pšęch Mars la Tour. Dwe węzy pšichwjedęčęstęje tole wufše hwoje ja pruše wofsto. Najprjedy wufše šajšamjatanje, kotrež he pola njepšęcęłow pšęch ataku wafšaf, a potom wopacnje męńjenje wo prušęj mozy. Wo pšich-woleńnu garde-braganarijow hebi wufšacu, so je žydu pruški garde-šorps w blišęci. A rute dobęce będu šti ščwadrony, j kotrež he he najwšyho 200 tęšafow do bitwy pšichšafu, napšęcziwo dweńmę francuzškimaj regimentomaj pęchšow wot 5000 mužow, dozpice. Zał he regiment štwow šonandęrowwęcho generala do-špofnje dopielnil. Regiment też njetrjeba dobyč a hdyz njepšęcęłata jenož 10 męjšędnim horje djerji a padnje hačz do pokšędnęcho muža, je hwoju pšichšafnu a hwoje powońanje wojnielci. Kralowu dęal dołta regiment na njepšonimny 2. šęptembra 1870 w wofšetęj męre. 2 1/2 hdyz, popořubnu poba ho kral na wjele mni dalate bitwihęcjo. Pšici garđab he kral, jašo hjo šifękri padacu. Wufše šajšamjatanje, kotrež bu šęde wofštomifjenje wotričęca a jabywšę, šewi jęmo pšichwjońęce. Wörly he hurawońanje wofšowol Kšędsęca a potom he hromada jędnęch widęcz, kotrež w galopje pšichędja; preni he hšęzow Wštem, njepšonimny. Gar-điftojo pomitady jębo s njemuzęłkimym wšikajoz a kralowe wofšobę potafa hšębafę hnuće a nutne wješębe. Wwojazy będu šędom w rjebu ššęrcęz a jich wjele pšicętię, šęlany šębęjo, so bychu staręho najpędnija wofšobę widęli. Zafo kral s přięmnu regimentej garde-braganarijow pšichwudę, a mafo wufše wofšatych ofšęzrow pšęd njęho štuji, he pšici tym šrudnym napořobdže tat hnuti, so ręčęzę njemodęšęca, a pšęd nim šęzaji ofšęzorojo jęho štwow rolymęcz njemodaju. Njepšonimowe wofšomifjenje ja wšęch, kiz tebydu poba będu. Baronej j Heinge pał kafajšę kral pođšęch, so by regimentej prajil: „Ani wony ani wofšny kraj njebudže bęal šapomnicę, kotryz je hbi špawny regiment w bitwje pola Wars la Tour-a ja wšęje cęžbi jafšęk!“

Njech nřby njepšonim wofšny kraj šimjertne jęhanje přęnih dragunarijow pola Wars la Tour-a!

Čęšto može duch štkufowacj!

Dupuytren, najšlawnišči francuzški lękar (širurgja — t. j. lękar ja šranjenja a šwontowne ščobny), Boha přęšędę. Šębn dżei jęho šaraj s wofšofnolęce woputa. Šararjow cęžęce, ponijne wufšupjenje dobry kšicijšęj na lękarjo cżinjęšę, hačz runje męšędę hęwal porędno hdy na nešim hwoje špobobanje. Šarar męšęšę rata. Dupuytren jęho wofšobla a ho hwojim krotkim wofšaju praji: „Zu pomozj njęje — na to dyrdicę wumrjęcę!“

„To hpm hebi tež wufšil“, šarar wotmowli, „ja hpm jenož k wam pšichšoh, dokęz čyduch mojim wofšobnu wo mofci cżiniję.“ S tutnymi šłowami je šafa hromadę šawalenju papjertku wučęze a pšęctranfomifil pjenješ j njęje wia a jon s tyni šłowami lękariej poba: „Njedimjowaje, so wam tak malo dam, ja hpm jara šhudo.“ Čędže wafšęje, j kotrymz šarar hwoju šhorozę njębešę, ho Dupuytrenel tak špobobafę, so k njemu praji: „Hdyž čęęcę ho operitrowacj (kralowe šęšjenje wurečęj) dač, hpm k temu šwofšimny; pšichwjońęe jutře do šojermje!“

„Moja pšichšafnolęci je“, šnapšęcziwo šarar, „ja wo wšitko špytam, štož može k mojemu wofšojenju hšęcęje. Duž pšichidni.“ Na druhi džen won pšichidni, a lękar rečafę. Hačz runje tešdom bishęce hřębi, balořę potupjaje, wafšęnje njębedu, tola šarar pšici wšędj wufšę bolozęzi ani njelawofa. To bęšęe cęžęta operazija, ale wona ho šhobojenje radzi. Dupuytren w pšichwobnych žydnęczach wofšaj džen k šararjowemu šhorozaju pšichidęca a ho šwęru la to šarafęce, so bu derje wofšobladny. Šarar wofšofni. Žęto po tym wón šako k lękariej žple štrovy pšichidęca a pšichjęšę jemu foršib rjanych křufšowow a kofšofku. A to ho potom šęde lęto tjo šamy džen šaf. Zafo bęšęe po nekotrych lękach Dupuytren cęžęto šhorat a wibędsęce, so dyrdi wumrjęcz, wón šarariej list došla j krotkimi šłowami: „Žęta! trjeba šararja.“ Šarar pšichidę. Zafo wjažy hobjimow wo štwje pola šhoręho pšębęwubiti hšęny he wozmajaj je štwy wufšupji, bęšęe „wufki.“ Dupuytren hwojei wocji ja tudomne žimjenje šamfny. Čęšto štož lękar a šarar hromadę rečafaj, nřchot šlonik njęje. Ale to je šarar temu, kiz přędy Boha přęšędę, bycę žiwęcho Boho dopořafak, niz j mudrimy wofšojenim, ale j wofšoflanim wozy węty w žimjenju — je wšęta węz. Hęwal lękar šararja trjebał njębu.

Pomhaj Bóh!

Ciŝto 35.
28. augusta.

Lëtnik 2.
1892.

Szerbiske njedzelske łopjenka.

Wubawaju šo łóžbu šobotu w Šsmolerzjz knižicijichczetnii w Budyŝchinje a šu tam doŝtač ša ŝchwórtlëtnu pšchedplatu 40 np.

11. njedjela po šwi. Trojŝny.

1 Kor. 15, 10: „Ale i Wožeje hnaby šym ja to, ŝtchož šym, a jeho hnada na mni njeje podarmo byka.“

Netotryžtuliz, tiž je dženšniške šwi. ŝejenje nutrine čjzat, budže hebi prajčj: Zarjeŝtli a zlonik ŝtaj hebi tola pravje napščečjwina! Zarjeŝtli šo ŝwali teho hnabneho, ŝtchož je k swojej hamšnej čjeleži čjinił a zlonik dyri ponižnje na šwoju wutrobu, dolež ničo k Wozej čjeleži čjinił njeje. My wobdžiwamy zlonika dla jeho ponižnošče a jamječamy farjeŝteho dla jeho horbołče; wěŝeje ŝtaj hebi jara napščečjwina! cłowjełaj, kotrejuz tón knješ nam pšched wočj ŝtaji; ale w jenej wězy ŝtaj jedyn kož druhi: wobaj hiščeje ničo po Wozej woli čjinił njeŝtaj, wobaj ŝtaj jeno ša šwojim hamšnym dobyttom ŝtejałoj, bladaŝtaj na to, ŝo bychtaj nještdo byłaj na hiwěče, jedyn pšches šwoje duchowne waŝčnje, druhi pšches šwětno doŝatŝtvo, a woběmaj pomhaŝe k temu najštorče ŝebanje, mjenjujzy hamoŝebanje.

Wobemaj ŝtupi w dženšniškej šwi. epiŝtoli muž napščečjwio, tiž je woprabdo wulke a wažne džeło w knjełowej ŝlužbje čjinił a tiž je tola w zlonikowej ponižnošče wofał. To je šwi. japoŝtdoł Pawoł, tiž w zlonikowej ponižnoščeji njeŝčeŝanje, na šwoju wutrobu bičj wuŝwajoj: „Hódnj njeŝšym, ŝo mi japoŝtdoł rełajm“, kotrehož pštdwa w hnadu pał je wuŝŝyŝhana, dolež ho wjehele ŝwialočj móže: „Š Wožeje hnaby šym to, ŝtchož šym!“ A hiščeje wjazy hačj to: wón hme tež powjebač wo tym, ŝtchož je čjinił, a to je ŝawěŝeje wjazy hačj hužbene połčejenje a

hnadne dary farjeŝte, wón móže wo wulkičj a wjele džełach ŝa Wože krałeŝtvo powjebač, kož je „wjele wjazy džełaj, dužni woni wchitzy“, ale jeho wutroba je ŝprawna, jeho ponižnošče woprabdołita: niž hebi hamemu, ale Wožu dawa wón čjelež pščiŝpownjo: „niž pał ja, ale Woža hnada, totraž ŝo mnu je“.

Netotryžtuliz ŝčeječjijan, tiž šo ŝ tutym mužom poŝnym wěry a hnaby pšwirna, poŝili ŝwoju hłowu a pšchedladujoj ŝwoje žiwjenje njeŝwaži šo, prajčj: „Š Wožeje hnaby šym ja to, ŝtchož šym“. Što jemu ŝda, jačo by wjele mjenje džełaj hačj wchitzy druŝu, jačo by wot hebe prajčj dyrbjal, ŝo runje kož zlonik hiščeje ničo k knjełowej čjeleži čjinił njeje. Wón šo ŝnawo potom praŝka, kał móže šo to tola ŝtačj, ŝo tež ja ŝwiateho Pawołowemu ŝwalobnemu ŝtěrliŝkej pšchibowju a ŝo móđt tež ja kož wón wuclahnyčj a po traaju abo po morju, hješ pohanami a žibami nješto čjiničj k Wozej čjeleži!

Tole je móžno ŝa muža abo žonu, hduž šwěru jo čžetaj, a šwi. epiŝtola połže k temu tež puč. Woni dadža šo najprjedy „dopomničj na ewangelion“, kož šwi. Pawoł jow praji a „wofsmu jo pščežo i nowa horje a ŝteja w nim tež“, je ewangelion wo ŝhryŝtuŝowym ŝhizju, jeho ŝmjerčj a horjeŝtačju, ŝo je wón ŝa naiše hrečji wurmełj a dla naišeje prawdołče ŝwubjenj. Šduž w tutej wěrie ŝteja, dha ŝteja w hnadže, šu hižo ničoťo ŝ Wožeje hnady, mjenjujzy ŝčeječjienjo. To je dobery ŝapozčat. Š tym je tež šwi. Pawoł ŝapozčat, jačo ŝwoju hamšnu wolu a wišče farjeŝte ŝtuti puščeji. A wotom šo šwěru beđa pščečjwio hrečje, tiž jač pščežo hiščeje

džerzi, dadba hebi hwiernu wot sbożnika pomhac, jón wšednje pšchewincz a hwienczja w so Wozijch pucach. Czjibnu wšichite staroſce na teho knjeja, czjinja njejele, ičtož je jim kaſane a hladaju na lóuz, so njeby jeno „Khrystuſ ja naſ“, ale teſz „Khrystuſ w naſ“ rekało. Tak budza i czjoſom wleſzi a wobſtajni w hwojim kſcheczijanſtwje, njehmuczi wot ſkały nadzije a wery, niſdy njewoſpudczeni wot fačuzca: ja njeſijm doſtojni wſchecje hmiłnoſce a hwiernoſce, a tola teſz pſchezo poſpynjeni i tym domerjenjom: „S Wozje he hnadu hym ja to, ičtož hym“.

A tak ſteji wobhnadżeny kſcheczijan ſrjedža w dže-kanju a njewé fač. Hačz runjez njewučechnje, ſo by pohano a židow wobrocził, dha wobdżeli ſo tola hwiernu na wſchđež ſtuffach kſcheczijanſteje luboſce. Szano ja-powjeđzi hebi njejele, njeđ je dwójazj a tudeſi abo niž, ſo by druhemu zochnowanie pſchinjeſt, hano dawa džel hwojich kubſow, džeſat abo mjenje, ſo by lubej kſhubobje pomhał: jeho wutroba je ſmólowna, jeho luboſe ſprawna. W hwiernoſcei kſhubzi pſched Bohom a człowjekami a nje-hlada na to, ſo wjażu dżela, hačz druſy, ale na to, ſo tak wjele i dżatownoſcju czini, hačz može. Hlaj, to reka: „S Wozje he hnadu hym to, ičtož hym.“

Pod huchom ſachowanu.

(Wotraczowanie.)

Sſluſba, kaſkżj hami jandjeljo człowjekam wopokaſuja.

Maſajtra rano be ſanta hwojenu huchobje kaſ hemał neſčto hmebač pſchinjeſta, a hlei! wón tam wſchón ſahorjenu w lozu lejeſce. S hjeſom ju wón t hebi jawoła, na to je, ja to be ſo bujaſtiwa t njemom to komory ſtawia, hwoju ruku poba a wſchón wjebeſt praji: „Nettele budze jo mnu je wſchém lejeje. Djenha w nozy je Wóh tón knjeſ kam jo mnu porczaj, a ja hym wſchł w tuč knieba czitac, kotrež nam naſch pſchichó poſaja. Njechodzi mi netle pomhac radžic, jo móhł hebi wſcho prawje derje ſapoczež? Ty hš mi taſte roſomne hoſcioje, a moju lubu macerju hš meia teſz pſchezo lubo. Chyemjo hebi netle prawje duſchnje wopomneč a roſpomneč, tač dyrhajo wſcho beje. Wjoja hłowa je taſta czeſta, ſo ho mi wſcha pari, ale tola dyrhju ſaſo ſtanucy, dolež ſwile nimam, jo móhł dieje hčory byc a lejo wtoſtač.“

Ganta be ho jeſo ſtoro nabojala, ja to jeju pječa taſtele wopjebač, ale dolež be wona roſomne hočzajto, poradži ſo jej bóry tuteho tčoreho wumieromac. Wona jemu je ſtubnje ſchlezižu kſchódone woby pſchinjeſe, na to jemu womocanje rubiſčto wotofo ſpanjow wobwjoła, jemu wofna ſwocznja, ſo móhł wſchđewjażu raniſčji poměr do ſtjny nuts a jemu ſlubi, jo tu ja hwiulu ſaſo pola njeho budze.

Ma Marczjana be ſta hčoroſež pſchſchca. Hoſom ho jemu pocjinaſche bliſki czinicz, a myſle beču jeſo ſtoro wſchite wopuſdžajite. Ale hdy był wón druđby neſčto i ſludom porczaj, wſchđ jeſo hony a reče tola njeđchjo wjaż žane dajije, ale mife a ſahobne, a był teſz druđby te ſłowczta tač wurajit, ſo byto pola njeho kaſz nałeto, hdyž ho woda w rekač a rečtač pócjenje i horow lecj a rucze i hór do doſa beji, dolež je na horac wſchón hnež roſtat.

Ganta be pſchi jeſo lozu nečoru ſačraſnu hwiſtu poſebdžata: to be ſtoro, kaſz był wón wjeđił, jo wona pſchi mni beđzi. Zehdom by jej wón wopjebał wo „mujaž w belei draſcje“, kiž pſchezo t njemu pſchiubu a jemu praji, ſčto dyrbi ſapoczež. We byta ho jeſo potom ta hočzta wopraſchata, ičto byto to, ičtož dyrbi wón ſapoczež, był jej wón ſpjaž praji: „Sa wobſtarne wudowu dyrhju ho ſtarac, dolež je moja macá hama teſz taſta ſtara wudowa byta. A potom, hlei, njewidjež tamle tu wulka, wulka czjibdu lubji, kotkiž na droſty pučujajo cžahaju, a kiž hu ſpudzi na droſty, cži džeđža wſchjaju do balota won, wón pſchew morjo, a do zlych teajow — tym dyrhju ja wſchém prany pučj poſalač, jo jo njemohli laſtubdžic. O to wſchaf runje ja kam jara derje jamóju; — wſchaf hym kam wſchudom tam pobyt —

w hbuđe hym kam teſz pobyt, ale netle mi wjażu žana nuſa njeje, pſchetož „tante imój hyn be mornu, a je wozimij, wón be ſhubjenu, a netl je ho ſaſo domoj bonamata!“, — taſte mi macž pſchezo do muča wopjeba — njeby jo teſz hoby laſtubdžata? wona tu pſchi mni pobyt, tón hmy wječor, jaſo hebi ta maſa hočzta — jaſo hebi ta moja Salomeja jo mnu te napriſna na tuč ſchjáž wobhladomole, a jo jej potom prajac, ičto je tam i tpmi ſtotymi piſmitami nadjehane — wona te mni pſchezo ſaſo pſchinje, — kođdžiczi džen wotofo wječora, hdyž je ho hčomčo ſahowalo, u wona ſaſo je, a potom hebi moja macž a ja wopjebamoj, ičto dyrbał ja ſapoczež. — Njebyju ju ty hiſčjeje ženje wobladata? — Wona netle teſz wſcha beka kſhubzi a je ſaſo wſcha wtofo, — ale ja ju tola hnydom pſchnac — tu moju lubu ſtotu macerju. Haj, netle mi žana nuſa wjażu njeje, — ne, niž tuſa nuſy wjażu nimam.“

Taſte był wón pſchezo wopjebał, a te ſłowje beču i njeho jene wo druđim pomafu ja hoby pſchſchde, hačz be wón na wſchém ſpobuđe kaž wſchón ſpjaž był. Taſte won w lozu wſchón mernu e ſtjnyenjanuſy rukomaj lejeſce a na jeho hleđym wobliču beł widječ, kaſti be wón w wutrobie wſchón wjebeſt.

Pomafu a pomafu bu i nim leje, ale netle bu, kaſz byto ho jemu wleđe jeho moju ſehubile. Dolež pał bu wot ſanta duſchnje a derje wothladan, móžeſce ja nečto njebež ſtrowy hwoje lozo wopuſdžajic. Prěni kroč do ſantow ſawalen ſaſo na wulfin hſtju bejejele, wozci ho jemu hwierelejeje a wobličio ho wſchđ hwejoſtole, duž ſanta nečim do ſtjny ſlupi, i cžim džeđže jeſo tuž wſchđewicž — ale woczaj je póczełchje hſuwomac. Duž jemu hwoju ruku poba, a njemóžeje jemu žane hčomčo dale wuprajic, Wón pał jejeje ruaj i wobimaj rukomaj ſapſchinimaj džejeje. Wón be jara derje hroſhmil, ičto be jemu wona prajic džeđža a ſaſtjny je wjebeſt a wſchón dżatowny i hčowu.

Wo tym be hmitaj advertitki caſi pſchſchdoſ, a lube hmitaje hwoju beču pſched dyrjem. We wſchđ kſcheczijanſkič domach ho ludžo pócžaju na hmitaje dny hotowac.

„Štjny ho jowle hwiſtu te mni!“ jeſz ras Marczjin praji, „ja mejač hjo dano na myſlach, i tobu wo nečim porczecž, hdyž budu ſaſo troču wutrowjenu. Czile „mujoje w hwojich bełych draſtadž, netle wjaż je mni njeſchobja. Ty drie hš hočzta, we žanej „belei draſcje“ drie ty njelchobitč — wón pſchi twale hčowach na jemu brunu draſtu je hwojimaj woczomaj pohlaba — ale to wſchón nječo nječim, ty dyrbiſki mi netle teſz taſte džeło dołonež, taſtež człowjekam „lubi jandjeljo“ wopokaſuja.“

Wſchđ poſchđowna ſanta na njeho pohlaba, pſchetož wona njemjebeđže, ičto mni wón na myſlach.

„Wocjałi hwiſtu!“, wón dale praji, jaſo pſtynu, ſo čže je wona jeho wopraſchecž, ičto móhlo to byč, „ty hnydom wſcho do hromady hſonitč. Hlei, ſanta, mi hš ty kſhubju wopokaſata, kaſkżj móžeja człowjekam lužy hami jandjeljo wopokaſac. To cži na niđby njelabodu, ičto hš ty na mni w mojej hčoroſczi czinica. Ale jomle njeje wo mni reč, ale wo druđich luboč, kotrmaj je teſz trjeba, ſo byti jim jandželjo hwoju ſlužbu wopokaſati, a runemow pſchi teſte hſužeje dyrbiſki mi ty hčobu pomhac; a to dyrbi bečž mój džał ja wſcho, ičtož hš mi ty wopokaſata. Duž netle tač dobra a hſuži mi tole blišo trodny bliže te mni, potom mi mojeje maczerinu ſchjaju wotant, tamle na dofu je maſa ſchinka nuſtač, a w njei je twerđeje ſohſukane rubiſčto, beke a czerwjene rožtate, podaj wſchaf mi tute woz!“

(Wotraczowanie.)

Džezi woczehnjenu.

2. Ščto praji Luther wo woczehnjenu džezi?!

Doth Marczjin Luther je wo woczehnjenu džezi tač piſal: „Dy by nleſki manđeſiſti ja hwoje žime dny ničo druſhe wjażu dobre nječimni, hačz jo by hwoje džezi t hohobajohniczi woczahnj, myſlu hebi, jo by wón dočej czim. Najwjetſchji ſkut, kotrež móžełš czinicz, je tón, jo hwoje džezi prawi woczehnjenu. To hebi dajce prajit! Džezi w načjim cžahu ſačrowanje a njepozahwilečji namuſnu, prjebji hačz wjeđa, ičto je to.“

Njebyju dha mi bliſni? Hlaj, móžeme načjim džečjom njebieha a hſtu laſkuzic a tola na to njeleđžijemu. Wſchetož ičto pomba to tebi, hdyž hš kam ja hebie Wóh we kał jara pobožny, njeleđžijetaj pał na woczehnjenu džezi? Wubzi nadenbežel, kiž džeđža Wobu na wſcho móžne woađenje hſužic, kiž ho poſeja; ale prawu Wozju hſužbu w hwojim domje, kotrež i praweho woczehnjenu džezi wobſteji, woni njelaſtarja a czinja

taż i starczyj żydzi, kiz tempi Woji wopuścichczi a na horach woprowo-
wadchu. Sztychcye to, wy nannojo a macerje, tak dyrbitcye ho
mecz pjdceżtowo swojim dżecjom, so bydżcye i prawom starczyj
refati, a hlabożcye na to, so swoje dżeczi njeśtafczje. Czi pař
swoje dżeczi stażo, kiz jim dadżo wotroćczi bjes rożnuczwonania a
schrastrowanija, a runeż jim sły pchickad i swojim ziwienjom nie-
dawoju, woni jich tola i tym stażo, so jim wjele pjdcepuścżynja
w cżelnej lubożczi. Haj, woni rzeknu, wone hu hśidżcye dżeczi,
wone njerolymja, sđto cżynja. Zo je mżerno. Ale poř abo toń
abo wořoř też njerolymja, sđto cżynja a tola je wucziłch to cżynicę
a tamne wotraczi. Tazaj luboż, kiz je swojimi dżecziimi tař
wopař cżynjo, też jim hręchi swojich dżeczi ponjeřu, runje toż
bychu je hami cżyniti.

Druhy, kiz swoje dżeczi stażo, řu czi, kiz i hrořynymi a
haktrowoznymi sřowami swojim dżecjom hubjeny pchickad dawoju.
Dżeczi řu pchitřilene k sřym tořdżam a k hnewej, cżim nuřniřcye
je, so je czi starczyj hśidżcye hami t temu njewabja je swojim
pchickadom w sřowach a sřuffad. Wchetoż, sđto może cżlowiře
dżecjo, kiz je smucżene, haktrowaje hrořne sřowa řuřcżecę, drube
nawuřnyř, hacę haktrowacę a hrořne sřowa řuřcżecę?

Dale swoje dżeczi tajzy stażo, kiz swojim dżecjom sřadnořcye
dawoju řiwet lubowacę, kiz řo dale so swoje dżecjo njeřtaraja,
jeno so wjeřete řtařaja, rejwaja a pjdřnje njeřobekane řhođja.
W nařřim cżahu namořařđ jich mořo, kiz na to hlabożo, so bychu
dżeczi řařtarane byře i wżezami, kiz Woħa a řoħe jich duřčhom na-
řtupuju, ale jich najwjaży jenoż na jich cżelne řhođe myřli.

Woħ je tebi dżeczi dař, niz teħo dař, řo by řo nad nimi
wjeřeliř a je ja wpuřu řiweta wocżahnuř. Tebi je krucze pchitřafane,
řo dyrbitć je wocżahnuř i Wojei řuřcżecę.

Hdy byř cżępi toż řheřor wupuřcżeny řhođzić a hdy by
mřoda řona, toż neđubřda řranzowařa řkaloma, řo drařczić cżępa,
by to řrařna węz pjadę řiwetom byřa, řo by řođy ģubu rořođajiř.

Wy woprawbje to tola nićo njeje pornio duchownemu wupuřcżenju
řheřcziřana, hdyř řtař wotroćczi a dżomta swojim njeżimj řiwetnej
a pořkuřcżnaj; abo hdyř je řona Woħu pořkuřcżna, swojeħo
mawbjeřteřho řiweru lubuje, dżeczi derje wocżębnje a řo w swojim
powořanju Woħeħo řiwona a jeħo řařnjow dżerzi. Wornjo temu
řu parle, řomot a řto toż řtara přawana přořeřeřta řuřnja;
přhetoż řon je wpuřa, řhetoż řo Woħim řiwone a pchitřafimi jařo
pořkuřcżne dżecjo Woje řhođji.

Niřto njeđyrbař přjedy nań byř, přjedy hacę je nawuřnyř,
swojim dżecjom předowacę Woje řiwona a ewangeliřom, řo moħi
robořnyř řheřcziřanow wocżahnuř. W nařřim cżahu řo jich
pař wjele wżeni, kiz moħa ředom Wořezanařa wupřewacę; woni
hami nićo njewjeřbja a duř też swojim dżecjom nićo předowacę
a je nićo namuczić nje moħa. Dżeczi dyrbitć prawje rořwuczwonacę
w bohobojnořczi; pchetoż dyrbitć řheřcziřanřto wozny pchitřicę,
dyrbi řo w dżecjoř řapocżecę.

Řa přaju a napominam, řo moħa řo dżeczi i cżahom řwuczić
i napominanjom a řhřtrowananjom, řo řo hlabożja hacę a wořębeje
też Woje mjeno njewuřitnje wuřiwacę. Přhetoż hdyř je i wżerom
mořtajiř, nićo dobre i teħo njewubje, toż neřto widżiř, řo je
řiwet hřiřci hacę je hdy byř — a njeje joneje pořkuřcżnořcye,
ani řiwernořcye ani wery, ale řu njeřobřuřđni dżiwu ludžo, pola
řořnyř ani wucżęnje ani řhřtrowanje njeřomħa, řhetoż pař je
wřitřto řečęħm teħo, řo řo tuta najwjażniřda pchitřafnja woc-
teřęřowana njeje.

Starczyj dyrbja swoje dżeczi řhřtrowacę, řo bychu pobożne
byře a řo pořkuřcżowate — ale njeħmębja je hami řařcę. Tazje
řhřtrowanje pař dyrbi tozje byř, řo lubořcę a dżecęaje domwřenje
i starczyim wřitanje a řo dżeczi řiwolymja, řo swojeje řhřtrowy nje-
czerpja k swojemu řařenju, ale wjele bole teħo bla, řo bychu
w swojim powořanju cżynić nawuřke, řhetoż řo řuřcżę.

Pohladajcye na ptaři po njebjeřkami!

Matt. 6, 26.

„Wone njeřyja, wone njeřynja, ani njeřhowaju do broźnjow.“
Daj temu řnjeje řheřu twaricę w njei ģopolroćczi, přaji Łuřter;
moħo řu řuřda, řo řtaracę, niz pař tebi. Szuřcżo-ři wjele do
řheře, dħa je Woħ wjeřciř hacę řheřa; wón, kiz njeřbja a řemju
napřeljuje, budže teř swoju řheřu řařtaracę moż. — Hdyř ty na
njeħo hlaboř, njeubdę řo tebi wřitřto w domje přořbne, ale pořne
řořcę řořcę. — S tym njeje přajene, řo Woħ řařata dżęlacę.
Dżęlacę ty dyrbitć, ale řhetoż mařch w domje, nje moħeři twojemu
dżeku pchitřipřowacę, ale jenoż dobrořcwořczi a řoħnowanju Wożemu.

Woħ cħę swoju cżęlcę męż jařo tón, kiz t wřemju swoje radżenje
dama. Přhetoż hacę runje by ty řto řet wotara a řuřeħo řiweta
dżęto wotřtarat, tola kam řiwoniću njeby norořcę dacę moħi;
ale Woħ je wřęħo twojeħo dżętanja, hdyř ty řuřcħ, je řormjeřcħa
řiwoniću a na njei teřko řornjeřeřdom, řařęř cħę, řcżini. — Woħ
přawojelow na jańe draħe wořenje njeźimi hacę ģwřetaja, řař 147.
přawu přaji: „Wón temu řtoħu jęħo řiwu dawa, tym mřobym
rapatam, kiz řo t niemu wotajuř“. Rař teř přawu 145, 15. 16
přaji: „Wřitřicę moħe cżajaju na tebe; a ty dawořę jim jich
řchpajuř w swojim cżaku. Ty wotweryřcħ swoju řuřu, a nařęcziř
wřitřto, řhetoż řiw je, ř dobrim řpobojanjom.“ Neř tola jańe
řwřerjo řa swoju jeđž njeđęřta, ale řođe to swoje cżimi a po tym
swoju jeđž pta a namata. Rař dyrbi teř cżloweř dżęlacę a
přaji tym wopromnić, řo je to neřto drube, řhetoż jęħo řiwu,
hacę jęħo dżęto, mjenuřy Wože řoħnowanje.

Wyřoti řherluřđ Salomonowy w řerbřich řherluřđach.

16.

Wopanicę winizy řtařerjow!

Řy wutroħa mi ģořbja, řa neřto w druřim řhřtrowanju
Czi moju řurke wřownanju!
Řjeħ wona neř je winiza,
řođę neřtra řicę řęczęza,
Wođe řořy w potřnu nabubnjenu.

Pař jaħobta hśidżcye řrařa njei,
Dħa wot wjeřerjo hacę do ranja
řnjeř winizy ma wobřtaranja.
Řlaj, njeřhęcęř teř přořny njei:
We nozy ř řeřęř řhřđomiwje
Wón řař piřne řoħnowanje.

Duř wotroćęřy řo ģořnja,
So přoby bychu řařtali
A njeřhęcęřelow řprowadzi,
Wot mřidny řo njeřbala;
Na řjane řne řo wjeřeta,
Řačę řořze teř jich řiwonićo pař.

Rař řhřđoři njeřhęcęř teř mi.
We wuřicħ cżřjodach pchitřadżuje
A winizu mi wupřeljuje —
Duř beř řa tymi řiřčakami
A popani řtare ř mřobym,
So winiza řař potoj cżuje.

Hdyř řicę ř brećku ģubnjeja,
Teř njeřhęcęř řař mřbi řadu,
Řař wutroby by pchitřjeř i řadu.
Duř njeřeni: řitny pchęřtania;
Ne, ř nowa beř do bęđęnija,
So doħyđęřch na řtarym ģadu.

Rař i mojim wřitřom wuřnyř dħa!
Řow wloćzi, njeřhęcęřta pobieř,
Teř hdyř cħę w potajnim řo řobieř,
So přoby njeře winija.
Řlaj, wajřęnje mojeħ řařeřtwa
Ře: řajnje wojowacę a doħęć.

Řidowřki pchęřupz a biblija.

Ř wopomnieniu na 10. nječęnu do řiwetaj Trwizy.

Wogobojanj pchęřupz powjeřidę mi řiwedowane, řhetoż be
na puczwonanju řhonit a řhetoż be jęħo jara ģmřo: „Řene ranje
jeđżiř i přemim cħahom do Mainzja. W řuřuju řębeřcę wjele
dżęlacęřerjow, kiz řo t swojim dżęřtanjem powořu, wjeř nimi
řębeřcę teř niř řidowřki pchęřupz. Rařje myřle dżęlacęřerjo
beħu, řo řořy potara. W rořczęwanju řiwęřelch řrařtali řař
Woħ mjeno. Sħto wo Wořy řęczić, wřitřafu na njeħo, jađny
Woħ njeje. Ale, tón nařęcziřni, řuř řiwate piřmo wo Wořy
řęczi. Duř řo ludžo řmęcędu a dżacu, řo je řyřa biblija řęřtarna

tniža poſna baſnicielow. Nekt paſ ho ſid ſbóhnu, jeho woſtobico bę jara khatne, jeho woſtzi ſapaſchete i ſ najmóſnitſhej ſrečzinowoležu, kaſtejež ho niſtjo poſa jednoreho muža nadſat njeby, ſapocznij won hwojate piſhmo woboracz ſ hwojalicz; bę widzeje, jeho ſkoma wun- dječu ſ najubliſhaje wutrobu i ja będ ſahanijemju, jo dyrjeſchejſze Iſraelita kſhečcijjanom Bože ſkowo hwojalicz; ſnedež wonemi a lubjo wočizjanyču.“

Wy paſ, kiž to čjitate, wopomniče dwojate. Najprjedy to, ſo będ židami hiſčjeje wjele ſprawných, khatných duſhow je, w kotrých žaneho jebanja nijeje a kotrých žu Božemu kraſtlinu jara bliſke, potom paſ tež to, ſo dyrbinu tež my kaž tamny Iſraelita pſhežo knjeſlowe ſkowo hwojalicz, ſwěru pſhečizmo wſchěm njeprſhečizlam, ničež je čjaſt abo nječjaſt, wož knjeſla a jeho hwojaty ewangelij poſnacz, ſo by wón junu tež naſ pſheč ſwojim njebjeſtjm Wótzom poſnacz woſt.

Djatonomo Božu, tajičk ſwěrných wulnowarjow naſchego ſbóznika je poſa naſ hiſčjeje wjele. Čhuž nědſtjo wo jenuw tajimn poſwedečaz, kiž bę tež woprabowdžity pſhečelj miſionistwa bjeſ židami. Wón bę bur a jara ſprawnu, i žpjej wutrobu wěrjazy, hſubowo w Božim ſkowie ſafozemu kſhečcijjanu. Wod ho woſbžeſti na wſchěd ſuſtaſk kſhečcijjanijeje luboſeje, woſheje na miſionistwie bjeſ poſanami a židami. Tutón muž bę raſ čjeſtjo ſjebany wot židowſkeho witowarja, jaſo bę tutemu wulku hromadu dječjeloweſho hujenja pſhečel. To bę — pſhečizmo jeho woli — i proſheje pſchſchto, w kotrým ju jebat i wulkej htoſtjazy wotpuſtjenu, tež dyrjeſcheje burej doſpokoje ſeſtowo ſarunacz. — Krotki čjaſt po teſ wězy pſchſchtoje nejt tón muž i hwojemu ſararjeje. Wę wječorj poſtže. Duchowny ho wopradaſa, hačj je nědſtjo htoſny, jo hiſčjeje taſt poſtže pſchſchtoje. Nę, wón wotmolwi, je nědſtjo drahe. Męnjeſe, jo bę duchowny wěčeje wo tamnyw proſheju kſyſchaj, kotrých je je židom mek. Nekt je hwoje pjenjeſe wožo doſtat, ale na dompucju i meſta je pſhečžo hek roſpominacz dyrbaſt, hačj hebi w tutej wězy ničejo njeby poroſowacz mek. A pſchſtj tym je ho jemu wujozniſto, ſo ma tež wimu na ſwědomanju pſhečizmo tutemu židej, hai, pſhečizmo wſchěm židam, wón nijeje doſeč ja jač wobrocenje proſhej a nijeje doſeč ja miſionistwo bjeſ Iſraelom dawač. Wſchětoſ na žane bliſkaſhe wachenje nježmo ja židj hiſajſi lubjo byčz a wot hwojeje nabradowečje ho wunwobrozečje, hačj jo ſbóznika poſnaja a kiž i njemu wobrozečje. Woz je wón duzy po pučju ſbóznikej ſlubit, jo dže wot někta ſwěrnijſcho ja miſionistwo proſhečje a wozja ja njo dawacz. K wopokojanju tuteho pſhečede- waczja pſhečewoſa ſararjeje dar ja miſionistwo bjeſ židami, dwójaj taſ wulki, taž bę hačj doſtat dawacz.

A hbožj wón, taž ho to ſože bęto hučejſiſcho ſtanje, wjetſchi dar luboſeje jako wopor na moſtar poſozi, namata ho ſožeby raſ bjeſ pjenjeſami tež dar ja miſionistwo bjeſ Iſraelom. Wón po tajimn na hwoje ſlubjenje ſapomnič nijeje. —

Krotki čjaſt po tamnyw wječornjny wopnyče poſwedečaje duchownemu, jo je wulke wjeſele mek. Židowſki pſchſchaj, kiž bę jeho w poſlednim naſečju taſ hrojnje jebat a wot ſwida htoſtjany, bę žyle njeabdužjny pſchſtjo jeho dworje nimo jeſt a i njemu do domu pſchſchaj. Eſebi muſtjo, jo dže tón žid ſažo i nim witoſowacz, jo ho njemato na wotu njeſamibitoſeč mjerſat. Ale žid je hnydom pſchi nutſtupjenju wuſwěbdečija, to je pſchſchaj, jemu wotproſbej, wón poſnaje, taſ hrojnje bę čjiniſt, ſo bę runje jeho jebat. Wičetož ſheho kſhečcijjana, kiž tež ſprawnu njeje w wito- wanju a kſhodženju, jebacz, nijeje taſ čjeſki hřeč. (Taſ žiw męnjeſe, ale hřeč woſtanje hřeč, wido je runje, pſhečizmo kotremuž ſon woberbjeſeč.) Ale kſhečcijjana jebacz, kiž taſ ſprawnu je w hwojeje wěrje a niſtonu žaneje njeprawdy nječjini, to je hřeč.

Wy paſ, lubi čjitarjo, čhemyž ho kami praſhečj: nima tutón wěrjazy bur žple prawnu, hbožj poſlednje a najſpřeſhe wotmolwenje na to praſhečenje: ſchto dyrbinu je židami ſapoczeč? w tym poſna, ſo dyrba ho židj i wodiſtmo a luboſczy wěrjazyž kſhečcijjanow i ſbóznikej wobroczečj, doſeč budza potom kami pſhečelacz, kſhečcijjanow jebacz? A dale, nijeje to dżwjenje, jo bemač njeſwědomiteho židowſkeho witowarja hweđomnje kuſaſche, ſo bę woprabuje pobožneho, ſwěrného kſhečcijjana jebacz? Njeba to nam poſnacz, kotre ſu najſpřeſhe a najmóſnitſhe brnje w wo- wanju pſhečizmo ſkaženemu, ja mamonom ſtejozemu židowſtwa?

Tu a tam.

Augustin praji: „Hbožj dječo pſchi ſwojim narobde pſata, je wone proſta hwojeje pſchſchobneje ſrubowo.“ Dale žimy byčz reka dale pſatač, ſoſtač žimy byčz reka pſatač ſoſtač. W poſlednjej hodožiny Jeſuſ woſchite huſty i naſchiz wočjom ſe- treje a teſ wočj kamaj ſačjini, to niſtjo žana huſta wozaj i njeju njebeži. Hbožj Salomo Jeruſalemſki templ twarjeſche, da wón wſchite kamjenje w Zyrubju wobdžełacz, jo njeby potom w Jeru- ſalemje wulka hara a wulke klepanje bylo. Taſ budzym my kſhečcijjieno w tutym žiwjenju jaſo žime kamjenje pſchſchotowani a duchownu kſežu a hwojate mekſchniſtwa (1 Petr. 2, 5). Tu je ſkato, hbožj hamor na naſ kſepo, w njebjeſtjm Jeruſalemje wo tym ničejo wozaj kſhečječ njebudze.

Žubnyj pſhečječen.

Woſebnje ſwoſteſkono knieni w Bariſu pſcheg haſy dječe. Wona hebi ruſkaj i ruſi tečeje, pſchi tym je kraſny, i drohimi kamjenjemi wobhabzemy pſhečječen na jemu pođe. Wón ho dale kuſeſe, doniž w maſajne rjebaczj, po kotrej woda i haſy wotdžeje, tečjazy niemoſta. Djełaczat runje nimo dječeje. Knieni i njemu dječeje: „Luby mužo, pomhačeje mi! Wož pſhečječen je mi do bſota panyſi. Za wam 5 frankow dam, jeſt jo ſon nama- ſtačeje!“ Djełaczat pytoſche a pytaſche, tola juſo namatačje nje- možeſe, ta knieni paſ jemu tež bjeſ tebo te 5 frankow da. Wón dale dječeje, ta knieni hiſčjeje ſrejo woſta. Jo krotim raſ- myſljenju hebi kama ruſow wuhorny a je hwojeje beſeje ruſu do maſajne wody pſchjenny a wječeje woprabde to wjekele, ſo tón pſhečječen namata. Njeleđžuju na wuſmeſčjazyž pſchſchadowarjow i ſtadni dječeje a hebi ruſu wumu. Kraſniſchaj paſ je hiſčjeje wozow na jemi hačj diamantnyž pſhečječen. To je ſubſtance čjowſtje duſhe, kiž do bſota hřeča paſnu. Eſmemy to maleje proſy ſutowacz, jo bydym njeſamjertnu duſyn wuſoſhſti? Pjenjeſy dawacz, doſeč nijeje, ty dyrbiſch ho jeje kam pſchjmacz a ju pytač, potom ju namatačje.

Šchto je wěra?

„Šchto je wěra?“ ho nědny nědſtjo duchowneho wopradaſa. „Jo tyč naſhonenjacz, kiž hpm ja na nekotrych pobožnyž ludjoch čjiniſt, dyrbju wulnacz, jo ho mi kſhečcijjanſta wěra ani kuſta njeſubi.“

„Bomyſche hebi“, duchowny wotmolwi, „hbožj byčmoj hromadje wulkeho wumjeſkeho moſterca w Romej wopſtaſo a jo jeho wopradaſo: „Šchto wumjeſtowo je“, — by naju wón ſnano i taſtjemo dowjeſt, kiž ničejo wo molowanju njeromyj a namaj jeho ſrudne molowanja poſataſ, jo dyrbaſtoj poſnacz, ſchto wumjeſtowo je? — Nę, wón by naju pſcheg wobraſy najwjetſchiz hmiſtrow dowjeſt a prajiſt: „To je naſche wumjeſtowo!“ Wy ſeje nekotrych ludj ſelnaſi, kiž ho ja pobožnyž wudawaja, ale tola pobožni njeſtjo a po tutych hujbenyž wobraſacz wy nětjo žyſt kſhečcijjanſtu wěru hučjeje. Za waſ poſtaſaju na wſchſtich tyč mužow a te žony, kiž ſu pſcheg ewangelion i žiwjenju w wěrnej hwojatoſci a prawdoſečji doſchli. Na nič hlabčeje, hbožj čhęjeje wjebečje, ſchto je kſhečcijjanſta wěra.

Muſiſčijſki pſchi čjitanju w bibliji.

1 Jan 5, 4. Naſcha wěra je to dohęje, kotraž ſwět je pſchewinjta.

Wěrjč reka: hebeje kameho hačj do hujereje hiđjčje.

Wěrjč reka: Woba wuſeje wuſeje lubowacz.

Wěrjč reka: Hwojeje a hřeđeje wotemwrečj.

Wěrjč reka: jaſo ſbózne dječo žimy byčz.

Wěrjč reka: kam hebeje ſaprečj.

Wěrjč reka: žple na Jeſuſu wiſacz.

„Bomhaj Wóh“ je wot někta niž njewož pola knjeſlow duchownyž, ale tež **we wſchěj pſhe- dawarjnjad**, **„Eſerb. Nowin“** na wſchā a w Budyſchinje doſtač. **Na ſchto wóreč reka** plačzi wón **40 up.**, jenotliwe čjizka ſo po **4 up.** pſchewawaju.

Bomhaj Bóh!

Czytło 36.

4. sept.

Łutniuk 2.

1892.

Szebiske njedzelske łopjenka.

Wudawaju 50 kóždu 50botu w Szmolercz kniżnicyšcežerni w Budyšinje a 5u tam dostać 5a 5chwórtlétnu pšchedplatu 40 up.

12. njedzela po 5wj. Trojiznj.

5ef. 48, 18: „D hdy by ty na moje kašnje ked5bowal, d5a by twój měr był kaž wodowa rěka, a twója prawdočej kaž móřšte 5olmju.“

Kaž bėži wodowa rěka po 5wojim wot 5tworiczela jej pota5anym pucaju. Se žórka na horje 5o žórlo wona 5wój pucaž hač do morja c5ahuje. Pšči jeje brjohomaj 5bėhaja 5o 5tały a 5elenja 5o 5uti, tam je 5ł5yšecž honjenje a hibanje melč5an5teho žiwjenja a je widěcž njelpróznive bžěło ratarjow — a brjebža bėži rěka njemolena i měrom dale. Štož jej napšecžiwno 5tupi, ju njeladžerzuje; wona wo5tanje wodowa rěka a bjes pš5e5tačaja 5čumi woda dale a hač runje je tyh5aj a hišecžje wjazy 5olmow nimo do morja c5ahnyto, ka5o nowa woda je žórka pšchibėhnje a rěka poła wo5tanje. A hdyž rěka pš5es kraj bėži, 5emja tečjeje a rola pšody nje5e a žiwjenje 5o hiba. Za5ti durbji po 5łowach profe5ty 5e5aj5aba twój měr byč, mói 5checž5ajano. Jeho žórlo je horach na tych 5wjatych horach Wožich, i kotrychž nam pomozu pšchůbže, i teje hórki, kotraž bu w jeho po5lednim c5yhu powy5chena wy5che hač w5a5tke hory a hórki zajeje 5emje, na Golgatha, so twója 5bžnjtowych ranach, pš5es kotrež 5imy wuhojeni a twoejše měra rěka durbji dale bėžecž 5pły pucaž twoejeho žiwjenja, doniž nů5 njepobėhne do měrneho morja 5bžnje wěcžmočje. Wo5to tebe brje 5o wy5ote 5tały njewerj 5bėhaja, ale wone tebe molicž njehmėdža. Někotry 5abžewt, kamjenje 5rubow, hačzenja hrėcha mōža tebi napšecžiwno 5tupicž: ale měr twoeje wutrobje je mōž, kiž

wšchitto pšchewinje. A bžecž je tajka wutroba, wona kraj wofšchewi. Možo wo5to 5o pola 5prawneho bžěla 5elenja a w jeho mōžjo 5o 5obnowanje wupšchewrěna na w5cho cžinjenje a 5hůdny wě5fik tro5ta do horzoty horja duwa. Twój měr budže kaž wodowa rěka.

Dale rěči profeta wo mōřšćich 5olmach. Mly 5ebi tu na to njeměrne morjo myšlicž njehmėny — pšchetož wone je je 5wojim njeměrom wobra5 hrėcha. Na cžjche morjo 5ebi profeta myšli, w kotrehoz wodach 5o zyle nje5io i lubo5nymi hwežkami wobra5uje, kotrež tał prawje 5acžijšće 5wjateho 5hnteho měra na cžlowjeta cžini. Ničtož to morjo pšchewidžicž njemōže. A 5cho wone 5ačofneho w 5ebi 5howa! Wu5te 5wěrjata 5u w jeho 5tubini žiwe, ale wone nito5u njeh5chůbža, kiž pš5es morjo jėdže. Cžěla tyč, kiž 5u 5o w nim tepili, 5u w nim 5abrzebane, ale ničtož 5o jich njena5trōži, kiž do teje 5hůbiny pohladnje. A po5tady, parle a droše kamjenje w nim potajene teža a ludžo 5a nini pytaja. A po morju jėdže 5bž wō5nemu krajej napšecžiwno; wona je ta 5čěroka droba, kotraž kraje njebželi, ale je wja5a. Kaž móřšte 5olmju budže twója prawdočej, mōj 5checž5ajano, 5o twója wutroba jako prawa, jemu 5podbna, wot hrėcha wuacžijšćena pšchėd nim wotpoczuj. 5aj, wutroba, kiž je cžjcha, w kotrež 5o nje5io je w5dėmi hwežkami 5lubienjow wobra5uje, pš5es kotrež žane wichory 5wėdomnja a 5pwtowanja njėduwaja, ale w kotrež nje5jeka 5ame wotpoczuj, kotrež je nam Wo5i 5yn w wěrje pšchilubi. A ka5jež tež twója wutroba 5rubne na5honjenja a 5kamane nadžje a 5anicjene 5bože w 5ebi 5howa, ta prawdočej

wščitno pschitrywa, so je labyte, kaž wopor morja; a štotoz je tam hwyatyz pokladow f Wožeho kraletwa, štota wěry, parlow ischepřimowce, to twoja pytzaga ruka woschěnje a na žolmach prawdosčje twój cšotimik wěcznemu wótznemu frazej napřschězjow jědže. Kaž mórsta žolma hwyatj twoja prawdosčj bycz.

Tutón krašny dar my hebi dobycz njemožemy f naščimim mozami; Wóh čže nam jón f lubošče dacz. Ale něšto dyrčimy tola tež póda čžinič: „D, hdy by ty na moje kašnje fedžbowal“. To tola wopradosče wulte žabanje njeje! Wón myšli pschi tym niž jeno na te 10 kašnje, ale na wščitne štowa, napominanja to hwyatym pschime. Na rje dyrčič fedžbowacz, so je twoja wšča se wščem hwojim myšlenjom na nje wotročžena. Čžim bóle ty na Wože štowo fedžbujšče, šo t njemu džeržič, po nim štobžič, čžim boščadžiča buduč twojeho měra wodowa rěka. Čžim špawniščo a šwěrniščo šo ty jeho šlubjenjom džeržič a jeho šmitoščič šo doměrič, čžim polniščo a wješčo buduč twoja prawdosč; wščitnoz je jeho šlowje šo wona wščitim po njej hebi žabazym cšłowštim wutrobam wudželuje.

Spytaj! Šedžbuj na jeho kašnje a hladaj na to, kaž by je džeržal. Wotom buduč twój měr kaž wodowna rěka a twoja prawdosčj kaž mórsta žolma. Wón je to prajil, kiž hwoje šlubjenje džerži. Šamjet.

Pod kučhom sakhowanj.

(Wotracowanje.)

Za hoščta jemu wočo ščini, kašče čžyščo wot njeje Marčžin mēcz. Š jeho běšho a čžerwjeneho rubičšča dyrčiče jemu wona na wried wšče te bučži rošojmajač. Tam be nutšadž jeho listowna, wšča wotna wopjerjowadž pjenjes a póbla tojščo rólrow je štopy, na wšče rólki pal be f pierom napřšane, tał wšče je nutšadž na nič pjenjes.

Marčžin hebi tu listownu wočžini, wuwja hebi te pjenjel f njeje, našadža hebi wšče na šido a potom wščón šmitotaty Šanzj praji: „Šlej, Šanka, tole jowle je tón woš njeprawy mamon — nědže na 20 štžož toleri jowle wošdo to hromadž pschod šobu na šidje ležo wofladabči. Šak wšče njeprawdu na nič wšču, to čži njemēm wuprajč, ale to wem, šo šu mi tele pjenjel bjež wščeje mojeje šakšubj pschupadnje. Ale něšte čžadž hebi radu f nimi dobduč pschězelow ščinič. Za čži čži prajč, ščto je mi Wóh pschitala! — ty pał dyrčič mi pomščab, šo wóh je to wščo do štuka šetajč. Šlej, jowle tale našča ščiča wščał wulta njeje, ale ja dwe wudbowje byo w njej ruma dočej. Za šam čžu horje do naštwj isčadžhnyč a delšadž wó istwo čžemy potom wščitny hromadž ješč. Něšte čžyč ja radu wjedič, ščto byje jowle w mēčje te džwe naštwibčiče a najdwojšičej wudbowje, a ty dyrčič mi jeju pomščab wuprajč a wunamafca!“

Šanta tam štynawšči ruzy hečjelče, štó byo w Wožim domje hečžika, a woči šo jej hwočjedšetej, kaž bušej jamšelowej woči; wonej běščete šo jej tež wčaječ wšče je pschami pjentič — a wona tam wšča šwječelena patašče. Wutroba be jej wšča polničiča špochowanja a džata, šo be na škwita, štó byla wošo wonomēta. Štožim i šhubšota šašo šubdučny a počja wutrowožemu jowle ščfjnjenje ruzy majčadž a pschěžo f nowa wšča wješela šawoča: „Džal bučž Wóhu! džakowano Wóhu!“

„Ščto budžiče hebi tola na tole pomyšlił, jako waš je šweča čžadžawča a waš t nam domoj njehwoni!“ Šwukobče, něšte je šo pola waš wščo počajo šetencj; bał, kaž młody šw na pol! — taš je šo pola waš šoleniko! Wozjakčje jeno škwita! Wo dwemaj šakšimaj wudowomaj byč wam ja wješčiča! Šena je tamle ta stara Banžowa — jejny muž be štrony šary Bawz — wona je něšte wšča ščščžawa a štulena, ale w Wožim domje wona ščždu lubu njedželu hečži, pschětož Wože štowo ma wona f wutrobu lubo. — A potom je tamle delšadž ta stara Gerčha, — jejny njeboš mi je ludžjom pschězo te duščne

brjemjanž dželat — ta je tajta prawta študa žónfa, a póbla je na wiozji šlepa a hewoł štěro braščanž; tola njestorzi wona ženje na ničo. — Ale tu brje hebi nědžali radu f hebi do ščje wlač?“

„Ščšo dla tež to niž?“ jej Marčžin na to wotmolwi; „mój, Banžowa a ja, mamoj wošje hromadž hwoje ščtyri woči, duž budžemaj hdy móg ja staru Gerčhu šobu sa něčim wofladabč. Wo tajtim, f tutej wězu byšoj něšte hotowoj. Za hebi myšlu, hačž do hód budžemo hebi hjo móg wščo, ščtož buče nam najnunišče, někał špawanič, a hačž do hód mi wēčje Wóh luby šnjež hjo dočej mogow naba, šo lubu móg šašo po ščobže horje a dele fracčiji. Mi je, kaž dyrčab byčž bōry šašo wščón wštrawjeny. To pač čži prajč njemadž, šakšu mam nabžju, šo lubu bōry šašo f Wóha štrawy a čžerwjeny. — Šlej, a něšte hwiščje něšto; to rěka: wudrowelžy abo pučžowadž štubžoni. Š tymi čžu mēcz ja tež něšto šobu čžinič. Š nimi žym hebi něšte tałle wumyšlił čžinič. Š wam do domu, abo f wam do šowanje pschěžo tojašle žyš šowaržy pschitno a nana wo něštoj braš profša. Ščh mi wščadž jeneho ja družim te mni poščel, šo byču hebi te mni po něšto pjenještom pschičiči. Ale wščadž mi poščel! poščadoj: wščadž, šamadž tajšč šobu, kiž pschitno f čžerwjenom šobom, a kiž ja palenzom šwjerdž; — rumewom tajščič čšlowjetow čžu ja wofladabca a f nimi štowi poročejč. Šwēzu jeno wščadž wščadž šowarščič, potom budž čži hjo tež družim wo tym wowedadž, šo čži te mni pschitno, a wote mne něšto doštanu. Šlej wščał, tón krosčič, abo ščtož jim hewoł dam, tón dyrbi ja mnje byčž, ščtož hudejerje na hude wočadž; a čžu na wried tšče lubž škwita pschi hebi pomēcz, a čžu šim do jich wočžow wofladabč, a potom čžu jim hwiščče něšto wšče šepšče šobu na pučž wodač. Za čžu jim něšto f tuch knižow wupowjedadž, kiž šim wo mojim šamžym šawžemym žimjenju něšto wowedadž; to budž jim wēčje wščadem trčene a duščne. Te kniži, kiž mi wo mojim šawžemym žimjenju wowedaja, maja šči šawy. W přemim štej napřšane: Ščtož hebi na šwoj pučž bjež Wóha woda, tón tu nišdu žaneho mēra njelmeje; w družim rěka: To njeh čže pschězo do potaty dele dombež, hdyž je čže najpriedu Wóh je hwojej dobrotu požohowalo. A štčžiči šaw ščžemem praji: Na hwiščje wošo šahnje, ty pał šobu f nim! Čžyžo šo mi nědže někał woredič, šo wóh wščem, kiž šu na droh, něšto wot jeho wščého šobu na pučž wodač — to wóhšti šim niž jeno ja kiž šemle pučžowanje wučitne byč, ale tež šobu sa jich wēčinočj mōha to ja nič wulta pomoz byč.“

(Ščlowčenje pschidžobnje.)

Ščto dyrbi nam biblija byčž?

Wo němim.

Hdyž štšičič, šo w jentim domje šrudnje štej a ty čžejšč f dobrej radu f ruzy byč, ščto mōšelj šepšče wadž radič hačž to: biblija dyrbi šašo do walděho doma. Hdyž Wože štowo šašaj, prawidlo a šwēšo žimjenja njeje — ničo druge njepřoma. Ale ta rada je lōžo dala hačž wuwjedžena. Romžbi hebi na tajtu hwočju: bjež šarčžimaj njemēž, džeržič njerabžene, žanzh pjenjes, žaneho štšēba — wutrobo šu hude a pulle — šnawo woni hami hwoče šubwēntimo pošnaja a byču radu f njego won džwšči, jeno šo byču mōhli. Něšto pschidžje pschěčel a praji: Tu wače biblija! Čžitajče w njej! Wy šarčžaj, čžitajče hromadž, čžitajče f wščim džeržim, čžitajče rano a wēčžor w čžičič hōžimšadž; pschajče a my budžče namafadž.

Je f tym dočej? Za praju: f tym njeje dočej. Wščetož hdyž šo ta rada šnadno tež wobšedžewje a my ša něšotre njedžete tam šašo pschidžčje a šo prašččje: Čžitajče něšt w bibliji? budža wam wotmolwič: Wy šapočadžmy, ale — šmy šašo pschēštali; abo: Wy šapočadžmy, tež hwiščče čžitamy, ale — my to prawje njerowňomy. A praščččje-li šo dale, špōnaječje, šo šu wščadž jara mako wobšonjeni w bibliji, šo ječe rēče wazy njerowňomy — šo šu šabyl, ščtož je šašaj wščého pošnaja hwyateho pschima. Biblija šu nam šakšnjeje šitše — to wunaječ je bušo šōž jich rēče. A taš wščał tež je. Kaž ju wočžitamy, šo ju šašo šakšnja, ju do šta šwjeja a bōry šašo šary proš na njej leži. Ščto ma šo ščadž — to prašččje pschēb naš štupi — šo by šo biblija šašo w dowač štrowštica, šo byču šašo šari a wšōžič f wabowčič f njeye žimjenje čžerpał.

Prēnje je, šo byrbi lud bóle šnojomy byčž w ščitščadž historičadž. Na tym wščał niž jenož w tuch dowač, w ščitščadž

frudnie steji, niepobračajuje, ale Bogužel też tam, kđeś hewał myłł fa ewangelijon bydlł. Wone pobračajuje jaśne, hłubote pónacze hwojoteho pšima. To pał njeje wina joneho pameho, ale hřomadna wina. Lubjo njejsu hwojate pšimo dolcz jełnoli; dječji to w starořifitim domje njenawułnu, pšchetoz czi staroři jo hami nje- snaja a sđatoz je řo w řdułi nauwoko, řo bórny jařo łobudje.

Wdyde teho wřchal je to hřichcze pacjerifa mučzba. Ale w tym křoitim czařu řo też docimiczi niemóje, hdyž staroři w domach twaricz niepomaha. Ešo dře drudzy řa, ja to by rozuwczenje w pacjerifkej mučzbie na dječji hłuboti sacziłczi cziłito — ale bórny je jařo wřchito řoż prjeci dumjene a w poldziřim žiwjenju ani płoda teho pónaczi njeje. Rał huřto dyrbja duchowni křoziczi a řduchowaci, řo dyrbja wdjeć, řał to hymjo w mřobnych wutrobach, kotrež řkħadzeczi řapocza, řa mało męřazow abo łetow jařo wuřhuje a wotemje. Sħtoz cziłowite, řiwne žiwjenje našeĥo czařa snaje, wřchal w, na łaje wařcnie řo to snawa; ale nęřdeto řo łabudje, řo je huřto teho wina, řo dječji mořo bibliřte hřitorije snaja; to pał je řałož našeĥo žiweho rozuwczowa- nja wo hřeczajianjei wěrje. Wřbılıřte hřitorije dyrbja dječji hjo domach nanuwitć. Sħtoz je njełnaje, niczo prawe ř bibliju řapoczezi nje w, pšchetoz wón jeje hřitorije wopřihycze njerolyma a dotelz je njerolym, bórny niczo wozny njerolym. Zenož tón moje rozuwcz, řo je Jeřuř našł Knjež a wmoznił wot hřeĥa a řmjezi, řiž też řtutł žiweho Boga snaje, pšcēs kotrež je, prjecy ĥaĥi za Bęthlehemita wřeba řelřadza, wot prnjeĥo profetiřteho wřcħezczenja, kotrež je wón, tón Knjež, řam řeĥał, ĥaĥi na Jana teĥo řħczeniřa, řańiřim řerał řħħadzeczi dał, pšchi- bliżowazny džen pšcipowjedacz. Zenož tón moje rozuwcz, řħto wěřcz řeřa a řħto je prawdoře, řiž ř wėry pšħiřidje, řiž je wėru řwajaczny muřow Bōziĥ w jich žiwjenju pónacz a je řam w duřu ř nimi živy wřp. Žiwjenje dybri řałož mučzby bycz a hřitorija je řałož wėr. Sħwajata hřitorija je wuřł pokřad. Sħtoz ma teĥo dla wozzi a tola nje wdzija a wuřłci a tola njeřħiřłci, tón po- ĥabaj nutř do řwajaczny hřitorijow. Ale ř tym řo czařacz nje- řne, domiž je tón řtary hřeĥany cziłowje řapoczał hřilniřłci bycz. — Czeĥo dla czařacz, domiž njeje rola cziłowjeje wutroby wot řweta twerđa řtepana? W dječoznyĥ łetach dybri řo to hymjo wuřhuwacz. Dječjo łōřo a ř cziłowjeje wutrobu řapřħimnie, ĥaĥi staroři lubjo. Teĥo dla do dječoznyĥ řstwow řħuřca wuřnienie řwajaczny hřitorijow a maczerny řt, ři ma řwioĥe łubwiřta na łlinie a do jeĥo nutrine pokřudczajeje duřde řwajate parole Bōziĥ řtutłow wuřhuwa, je prawy wuřcz, řiž řałož polozi, na řotrpnj moze řhula a žiwjenje dole twaricz. Sħtoz je dječjo řħcħařo a ř nutrine wutrobu řrolymito, to twerđe w duřłi tezi a hdyž też na řħwiřku řħabła a řo řabudzi, wone řo jařo na prawy wuřcz namařa. (Křotaczowanje.)

Wjezo nje wuczini.

Do łupjele řħwalbach bęřeĥe w řeĥe 1839 amřtriski wuřłł pšħiřet, řo by wuĥojenje pycł wot řwiojeje řħoroře. Łola niĥto jeĥo do domu wřacz noĥpřłcĥe, bōweł bęřeĥe řaĥ czeło a řadny ĥořczenzat mřeżajeĥo ĥoľpobowacz njeĥaĥde řebi wřłlo, řo mořto to jeĥo ĥořci wuřłczacz. Sħyž bu tón řħory se řwiojeĥo wořa řbęřimjny, jemu ĥořczenzat praji, řo wobzaczuje, řo řaneje řstwuy wozny nima. Łón wuřłł přodędeĥe, pokřa řwioju mořceni, cziłwĥe wozny přacziczi — wřchito pōdarom. Duz ĥořcz ř teĥo řameĥo ĥořczenjo přħiřtupi a ř ĥořczenzarzej praji: „Łón muž je mōj bliřti pšcħezel a wón tu wostanje, ja jeĥo řobu do řwiojeje řstwuy mořnu, wón njeĥ w mojim łoju łełi, ja řudu na łanapeju łeĥacz.“ Pšcħeziwto temu ĥořczenzat niczo prajiczi niemōřeĥe a tón řħory bu do łoza doneřenju.

Łako wón wozaci, řo řwiojeĥo řamaritřeĥo wopřařca, řiž bę řo nad nim řuilił: „Ale wy tola prjecy prajezcze, řo řeĥe mōj bliřti pšcħezel, řał wy řełacz?“

„Niczo wo tym“, tón wotmołwi. „Ła řħuž Knjejeř Jeřuřej a tón nje je wuřł, řħto je mōj bliřłci; a mōj bliřłci a mōj bratr. Řiřtarozaje řo wo to, řał ja řełam. Ła řo też njepraczam, řał wy řełaczje, ale řał mořł wozny pomřacz.“

Prenje řħczizny pokřymiajeje řħwalbachřeĥe wody dyrbjeje řħory w łoju wicz. Ale wón řo bórny ř Bōzej wozmoju pōłpřcħowalře. Teĥo pšcħezel bęřeĥe pšcħezjo wozto njeĥo a do teje wody hřichcze drubeje wuĥojajeje mozy łapade, pšchetoz wón jemu pšci tym je řłowom a je řtutłom Jeřom řħryřta, teĥo řcħizjowaneĥo, teĥo řbōznita řħudny řħczimłow pšcipowjedaczje.

Łako bę dječozny dnuy nimo, řħory řam přłci řoři řħadze a řo řam łupacz řħodzeĥe, a hdyž bę řħřwri njeĥel nimo, bęřeĥe wuĥojeny na czełe a na duřłi. Eřtowo tamneĥo řamaritřeĥo: „Łón muž je mōj bliřti pšcħezel“, bę řo bōwlenio, pšchetoz wón bu jeĥo bratr w Křřtuřtu Jeřuřu. Dži a cziłi też teĥo runja!

Wřħoki řħełruřł řalomonowy w řerbfłłđ řħełruřłcħaĥ.

17.

Řtaw 2, 17.

W r o c ĥ j ř o.

Wón węcznje mo! Ł řał to řłowi mi řħcħez? ř nowa w duřłi řařłnczi — ĥaĥi ř radocřcemi napřemjena řow! na łlinie ja teĥu wozuřnjena, řaĥi nje je řħbłđł řonow budzi Ł ř dźelanzu do winizy nje wozji: Eřum řotow! Eřum jeĥo! Řady du Řa jeĥo łubu přħiřłanu.

Mōj řiwėry pařty wuřł řtawo ma — Ł řođu duřcu wobřaral! Řa řođu mile wobładuje, Ł řođu řo naboji, řa potrořđtuje; řoř! řħuřeni řenje njełpraji! Ł řane jeĥno łaczne nje wostaji, Řa řamno woznje řođe řħabudzi Ł řał je domoj doneře.

Łał řaĥ, o Knjeje, twoje řħabłeřłto, Włej w řeđzbu řođe jeĥniłto! Řa řum twōj řħoř nęř řħolymita; Ł twōjje łubocři řo řařorici; Řełł noĥuĥ djeje řo dacz mučiczi, Daj ty mi woz, ja do řtuta řħu řħupiczi, Řlam řħřobłocř nęř, řym zyle bjeř ĥroř Ł řħwalam ř twojej winizy.

Wō jene pał cze přořcu wutrobnje: Ły řnajelřł moje řħabłocře — Wē twojej řħizbie rad řħu wostacz, řdyž řħancřto pał, řorzořu wřcu pšcħeřacz; řaĥ pał řo węczoř popuřczuje Řa řorze řona a je wobřkōdjuje: Włđ, řał řħyřł ty we prawym czařu řaĥ Eřo mojej duřłi wobřładacz.

Eřo řřozna duřca řo řař pokřylni Ł w řwioim czele wuřdzetzi, Řħa w rōczj řo, řdyž nōj bliže czeĥnje Ł pōłcizuju mi nowe wofřczewjenje, Řħa daj mi, řdyž řħe mōj nje pūřcħeřiczi, Přłci tebi wody žiwjenja řo nabiczi: řłal, řařorjenje mořto wuřħanacz, Řa ř řłowocřu řař wozuřnycz.

Wřĥał pařty, řdyž nōj řona přħiřtuye, Wē cziĥej beĥe wotpocznie! — Řa wobaracz řo noĥuĥ řħodczj, Řaĥ ty řa dobre řpřłnajeřł, nje wozdzetzi; řdyž pał řo džen řař? pōcznje řaczniczi, Řħa cħyřł řo wřocziczi! D dħa cħyřł řo wřocziczi! Cħyřł řobu přħimicze řwōj trowřł njejeřłi Do mojej cziĥej towarci.

Światowisto wo ſczepitliwości.

Mój njeboh! nan je mi, jako bęch hiſzceje mały, huſto wo ſwojim nanu powjedat, kiz będże hiſzceje taŕ jezje je ſtareje dobreje ſchule. Wón njebędże piſcejeł netziſzceje kwiſtoje, piſki ſotrejz ſo cziłowjeł ham wiazy wobniekizje njeawuſknie. Wón ſwojeho ſyna hižo w dżeczajach lętach nauwucił wchitno je ſczepitwoſcju woceaſowacz. „Dyż bęch ja — mój nam powjedaje — na nędżito ſo wjeſelił, by wón prajit: Szaj czaſacz nauwufny?“ A bęch-li ſprawnie wotmolwił: „Nę!“ by wón ſ krotka piſchitajit: „Dyż nauwiti!“ Węch-li pał bebi myſteli, io na druge waiſchje lepie ſjedzi, hdyż wotmolwił: „Daj, ja hym nauwufny!“ — by wón jaſo prajit: „Dyż wopotaſi!“ Tak dyrhjad piſki ſwojeje dżeczajej njeſczepitwoſci netotru czeſtu pruhu wotpoſtożic, przedy hacz będ nauwufni, je ſczepitwoſcju wchitno woceaſowacz.

Taża będże dobra ſchula ſtarego czaſa. A woprawdże praſchajny ſo: Szto ręła: Czaſacz nauwufny? Szczepitwoſcju męcz? Szto ma to ręłacz ja naſze žiwjenje, ja naſze ſboje? Za prajni: Wchitno! Czepicz je ſczepitwoſcju męcz — bliſto ſwiſkujete. Wot pręiſchego durbu bliſto ſwoje dżel męcz a to ſo tyhaz krotcz lęzo njebe, hdyż druge njeje pomba. Na chorokožu najlepiſze ſkaritno, w ſrubodje najſubitniſzi troſtż — jeno io ſ praweho žoręta ſo žoriti — toż demu wužitno, dżelaczereje, kiz cze nędżito hōdne dotonęzi, a do přebka piſchitcz, wulzy nuſne, ſnjeżajny, wozny hreč ſwoje ſaſtonjinito prawe wjeſje — ſ krotka ſelo, ſotrejz wchitny trzebaja, ſotrehoj pał tał mało rojeje — to je ſczepitwoſcju! Szceje wona w wotuboinę ſubrodny, luba hoſpola, luby hoſpodarjo, ty njemerna mlodobocz? D ſchitż cze ju nauwufny, njeceſaj, doniż to „ty durbidſi“ w będjeniu žiwjenja k njemu njeſtupi a jeho ſprozeho a ſkadeho njeziſni, ale tożdy hładaj k temu, kiz je na ſidziu ja naſ j njeawuſkniejej ſczepitwoſcju naſche hrečti njeſt — kiz nam wchędnie tał wjele dawo a wodawa a naſ njeje je ſwojeje luboſcju a ſczepitwoſcju a praj ſ hłubotoſcje ſwojeje wutroby: „Œnjeje, daj mi ſwoju ſczepitwoſcju!“

Woja mōz a wulfoſej.

Ah Woja, wulki, traſajny, wozny,
Szto žyji ſwet je piſchod tobi!
Ty naſcha ſkała a ſchit wozny,
Œjnd nał nami ho j pomozni.

Twoj wiohor traſajny hōwi, czeſnje
A naſche bydo ſaſchaje,
Na twoje ſkowno pał ſo ſteſnje,
Ruč, wucj a torchaj piſchęſtanie.

Ty ręziſch a my womjeſknjemy,
Ty hrimaſch, a my ſarżimy,
Ty ſwinjeſch, a my wotſal dżemy,
Wly proch a pierchęj piſchod tobi ſmy.

Œtrach hadja na naſ, ſchumi hrožo,
Œtrach naſche duſche ſojima,
Wch pomhaj nam, naſch luby Wojo,
Wjech naſcha tyhcznoje piſchęſtawo.

Wly naſcha ſhwalba ho cji ſkała
Œa pomoz, kiz nam trjeba je,
To by cji duſka wopradowała
Œęczę, ſhwalba, dżat, iſchto ſamōje.

Œhjeſch naſche polepſchęnie widięcz
Œa pomoz, kiz nam poſtęczęſch;
Dyż cżemy ſtajnje wchitno hidięcz,
Œchōż njeodobre ty mjenujeſch.

Tu ſhwiſtu, Wōtęje, hym ja žyny
A hiſzceje probycz ſamōžu;
Dyż budž, ach budž nam miſkoſcziwmy
A dopielni přōſtawu poniznu.

Praj, Œnjeje, i naſchej přōſtawe hamjei,
Wly na tebie ho ſpuſchajny,
Wſimi wot wutroby tyhczny tamjei,
Wchajł w naſch Wōh a Wōcęje by!

Šandrij Œejet.

Wjenjezna luboſej je torjen wſchitkeho ſteho.

Niečo cziłowjeła njechōdniſchego njeziſni hacz wjenjezna luboſej. Wona je kaž jedoity drib, kiz, cziw dale ſo roſchęria, cziw bole teſz hōſcnieje hōdę lepiſze a hōdubniſze cżęje w wutrobie podobny. Wjenjezna luboſej runa ho wōhniej, kiz jenie njeprajit: „Nę! je bole.“ Wón wchitno lejerje, iſchto moje ſapſchajny. Cziw wjezy ſo do wōhnia wjeła, cziw wiazy lejerje a cze wōjrečę. Wjenjezna luboſej je hłubina, ſotrež wupielnicz njemōjeſch, dōniga bjeſ dna, ſotrež napjelnicz njemōjeſch, kellokuliž teſz do njeje lijeſch.

Wjenjezna luboſej cziłowjeła na ſwet ſwajaſo, ſo njemōje ja tym ſteječ, iſchtož je horchaz w njebebach. Œoż maſo moje ptačę, ſotremaž nędżito czeſte na nohu wjaſalaſch, horje ſteječ, tał mało mo do naſtrōny, ſotrehoj wutroba je i rječajama i ſwetnym wēzam piſchitajmjenena.

Wjenjezna luboſej je piſchōbiſtmo, deſeč cziłowjeł na wjenjeju wchju nađizny ſtaji a ſ ſtewnu prajit: „Ty by mój troſtż.“ Wón ſwoju dōwru na njemēte hōwaſtmo ſtaji, hdyž je jeho poſtulaſch nōjcz ju ſtajič na Wōha hameho.

Wjenjezna luboſej wutrobu bole ſtwerdži, hacz nęlaſti drugi hreč. Wōn, kiz wjenjeju lubuje, je kaž by wuſki meł a tola nje- hſchęſch, kaž by wōjci meł a tola njewidčaz. Naſtrōny je kaž twerdy tamjei; kaž wjele teſz wōdy na njon lijeſch, wōn twerdy wōſtanie. Tak teſz byly ſhubdy jeho ſwiečęječ njemōja.

Wjenjezna luboſej je torjen, ſ ſotrehoj wjele druhih hrečow wurociſe. Njeprawda, ſawieč, jebanſtmo, hidjenje, leſnoſc, mōrdarſtmo a hiſzceje wiazy. Hładajmy ſo teho piſchōbiſtwa!

Piſchęſelne hłowa.

W domjazyw žiwjeniu ludžo tał maſo na to hładaja, ho by ſo piſchęſelne waiſchje hōjito. Nędžōkuliſti prajit: „Czeſta wēz njeje, piſchęſelne hłowa prajit, ſtejeje ho wurajja, ale niečo nje- pomhaja.“ Szacz runje ho lōhō wurajja, mōja tola wjele wu- ſtuffomacz. Wone dobru molu poſpłnja. Hnēwe hłowa ho wolił do ptoſmjenja, piſchęſelne pał ludži imerija. Synne hłowa lubi ſumnyh, hōrle jich hōrčik cziſnja. Ach kello je ſtych hłowow a njewužitnyh, přōbnyh, ſhōbnyh, ſaſchajch a njeroſomnyh a kaſte mōja njeboje naczinič! Kał berje je potom, hdyž baſſam piſchęſelnyh hłowow ho bjeſ nje žoriti a nabite rany ſaſo jaſoji! Piſchęſelne hłowa ſmeruja a troſchujja a ſrubne njelubowne myſle ſ wutroby wuczerja.

Mat. 7, 14. Wōn pučę je wulki, kiz ſ žiwjeniu wjedje, prajit tōn Œnjej. — Wón je jenož tał ſchōroto, kaž jeho (Œnjeſowce) ſtopy.

1 Petr. 5, 5. Poniznym dawo Wōh hnadu; a najwječſcha hnadu je, hdyž wón poniznočęz dawo.

Łuk. 18, 11. Ja ſo cji dżajny, Wojo, prajit ſarijeſti. — W ſwojeje wutrobie pał bebi wón myſteliſe: „Dżajny ſo ty mi!“

„Pomhaj Wōh“ je wot nęka niz jenož pola knjeſow duchownyeh, ale teſz we wſchęch piſchę- dawatnjach „Œerb. Nowin“ na wſchach a w Wudyſchjine doſtač. Na ſchitwōreč lęta ptačzi wón 40 np., jenotliwe cziſkła ſo po 4 np. pſchędawaju.

Pomhaj Bóh!

Cižko 37.
11. sept.

Četnik 2.
1892.

Serbske nježeljske lojienka.

Wudawaju šo kóždu hobotu w Esmerlecz knižničičejni w Budyšinje a šu tam dostać ša šchwórtlétnu pšchedplatu 40 np.

13. njeđjela po šwi. Trojiti.

Gal. 3, 22: „Pišmo je wšichto pod hrěd wob-famtko tať, io by tón šlub wšichdó pškes wěru do Jezom Škrysta a daty byť wěrižym.“

Šak móže hrěšnik pšked Bohom prawy a šbóžny być? To je najwážniše prašenje kóždeje wěry. Ša mnje a ša tebe ničo wážniše njeje hač naša šbóžnošć. Čžemy naše žiwjenje šhubić a ša wěćinošć šo wo wšichn trošdť šebac? Čžemy Bóha šapomnić a šapřewać, tiž je io nam dať a tiž, tať wěro hač je wón žiwy, wot naš ša-mowljenje žada? Šawěrije, šbože našeje duške je žałownje wážne a wšcho druhe, na čžoj naš dych a naša wutroba myšlítej, je porno temu taž nožny šón, tiž šo mnje, wřebje hač je šo tebi dođaćo. W čžim pať wobšteji šbože io hrěšnika? Ša čžo čžu šo šałowec? Wšy mi pračije: Budž dobry čłowjet, dha hžio pšked Bohom wobštejši, pšchetóž Wóh tón šnješ je wšichtim čłowjetam do wutroby wšak šwój šaton, šo wjeđža, šdžoz je ške a dobre; hđž po tym čžiniš, dha je došć, wjazy Wóh šebi šewšada.

Šch, wóni dychu drje prawo meľi, tiž tať reča, hđž by nam pomhato, io wěmu, šdžto je dobre a ške, bjes tym io nam jeno pomhac móže, šo my io čžinimy. Ša tym pať leži, my nječžinimy po šatonju, my šmy pšchetali, nimamy žaneje mozy. Duž naše šbože njepršidže je šatonja, šotruž naš wjele wjazy šatama praio nam pšchego, ščž nječžinimy.

Šawj japošchtol praio: „Pišmo je wšichto pod hrěd wobfamtko“, a pobožni wšchđ čžachow šu po nim rjekli: „Šmy wšichty hrěšnižy a nimamy teje škwatby, šotruž pšked Bohom meč dyržachmy.“ Tu je pšnacze, hđže raiške šerja šbože ša dušku šawitaja. Šokuta je šwěto, šotrez š bđudnych pucžow šamoprawdošće a njeprawdošće naš na pucž k Bohu wjeđže. Šchtóž njepršidže jato šhubjenu šyn k Wótzej, tón Wótza a žyla njenamata a šchtóž pškes wšchđnu pošutu njenamata pšchego šašo wušte wrota, tón njepršidže do towaštwja š Bohom. Jeno potom je našeji duški pomhane, hđžj wona šo šama šudži a šo pošliti pod šud Boži, tiž w jeho šlowje a w šwojim šwědomniju mamy. Šsamšmu prawdošć ptač, š dobrimi pšchewšajecimi šašo dobre čžinič, na Wózej šmilnošći nimo bežec, to šu wšcho špytowanja stareho čłowjeta, tiž dže šwoje šbože šałowec bjes Bóha a bjes Jezom Škryta, šo šotružj šwiate pišmo praio: „Njeje w žanym druhim ta šbóžnošć, tež njeje žane druhe mjeno pod nješjom date tym čłowjetam, w šotružj my móšli šbóžni być.“

Čžesč-li k šbožu pšchidě, dha wěđ do Jezom Škrysta. Wón je twój šrednik, twój krať, twój wyšchđi mešnik, jenički bjes šudami, wškes šotrezhož móžeja hrěšnižy šbóžni być. Njemóžešć šo Bohu temu šnješej derje špobac, hđžj šjenjeje jeho šuboleš šapřewášć. Škryštuš pať je šjenjeje Bože. Tuta jena wěđ šaniczi twouju žylu praw-došć, pšchetóž wjeđ, jeno hđž do Škryštwja wěrišć, daci tebi Wóh tón šnješ nowe žiwjenje, wudawa tebi twoje hrědi a čžini tebe praweho. Šo haťle reka šbože došć.

Al k temu njevobjež wjele pučow, ale jedyn, na kotrymž
 žadny cłowjeł nicžo pšcheměnič njemōže, pšdjetōž Bōh tōn
 Knjes je jōn čyžł a wustajit. Tutōn puč je starodawny
 rjad Bōžeje hnady, pščas pokutu k wěrje do Jezosa Khrysta.
 Kšoremu njebawaja jenōž kajnje, ale lěskafimo, potom
 mōže wosthoricē a swoje powołanje dopjelnicē. Bōh tōn
 Knjes je zylenu swētēj swōj satoñ do wutroby pškal.
 Hōy by to hīžo pomhalo, čjeho dla leži tola zylh swēt
 w šym? Njefnjesh: woni nječinja po nim. Čziješe
 derje; čzinjeh dpa ty po nim? Sypaj jenōž, Bōh satoñ
 i prawej křtunožico dzeržeč, dpa hōčy pōnajesh, čjeho dla
 ty a zylh swēt po nim nječini. S dobrymi waldžnemi
 a i čzjntim křobajcom, hamo hōy by ty hīščje džeščez
 křez lěpšy byl, hač njeshj, njepolepšujesh twou wu-
 trobu, kotraž je ša wot młodočje hem a žaneje praweje
 lubočeje k Bōhu, žaneje wěrnej Bōbadojōčeje, žaneho wēr-
 neho dowěrjenja k Bōhu nima. Kač w twōjei wutrobie
 wōnhłada, hōyž šo nusa na tebe dawa, hōyž tebi ludžo
 křibudu činja abo hōyž šo na še loščty, na hamolubōčej
 w twōjim zylim čzinjenju dopomniš. Za čji praji:
 pšdibōjšta je twōja wutroba, pšchštwōjeka najwješčjeje
 Bōžeje kajnje, kotraž šo tak ma: „Dyrbiš šo Bōha wuščje
 wšeho boječ a jeho lubowacē a šo jemu dowěrēč.“ Duž
 dyrbi wěrno wostacē: „Pšimo je wšoh pod hrēh wōb-
 samtko.“ Wone staji zylh swēt pšchd Bōhom jato
 hrēščnik, tiž žaneje nabžije teho šboza nima. Wěrno pak
 dyrbi tež wostacē, šo šboze tu je, wot Bōha lubeho Knjesa
 ja hrēščnikow pšchšhotowane, šo dyrba pščas Jezosa
 Khrysta šbōžni byč.

Za šym pščas Khrysta krowawe rany
 Tōn prawy grunt nēk namafal,
 Troičt druhi njeje namafany,
 Šo bych šo we nim kradowal.
 Tōn grunt mi wječnje wostanje,
 Šbōž wšchitto druge šahnje.

Pod kněhom sakhowany.

(Stłōwjenje.)

Takle bē Dubez Marčjin wšoh šanzj rozpowjedač, a dolež
 bē runje won ta šubota do přenjeje njejele w šwjatym adnecje,
 cšobach spemario — škulizy hōžy — po hašach křerludje
 sjebowo, taj to hewal hōjčicju boboto čzjinjadu. Šewak
 bēdu woni i wješčka na wješčku, bobatych hašach spewali,
 dolež bēdu tam nēšto wjazj a swoje spewanje dostali, ale
 w adnecstijm cšahu woni po hōjčickej hašy a halzy spewajo
 cšehnichu. — Tole pak šo nētkle runje wot nič ša. Wonka na
 hašy štejo woni takle spewachu:

Twōj Zion tebi palmy,
 Šbžej ty džehł, nalcjeje;
 Za pal čžu spewacēj pjalmy
 A rjenje šwalicēj cje.
 Wječ wutroba čji tejeje
 A mječ cje lubuje.
 Šbžj ju ta lubočej šhrjeje,
 Dpa wona czelej cje.

Takle rjana křerludžowa sčuchjta bē jimōj wōbōmaj runje
 nētkle prawe wosthōwjenje a wotčju šo na njej natwarjčjaty a
 bēščatj wšchj j meront, tak dotho hačj tom čji hōžy spemardj.
 Potom dyrbješe jim šanka tojšto křerludžowch ja jich rjany šwem
 domječkōw a Marčjin hebi ham pšči hebi praji: Šbžj je Bōh
 cłowjekowu wutrobu na přjed prawu wuwoberēč, potom hošče
 cłowjek nawučije Bōha hameho lubowacē a čzječicē, tak derje,
 hač jō lamōje.

Šanka bē wšcha pōnicjta šwješčelena a je potom druhim wu-
 powjedača, šo halle je tebyh taj prawje šhonika, šcho to rēka:
 „Mi wutroba wšcha škacje a njem-že šrudna byč“, kaž šo
 w křerludžu spema.

Dwoje hebi wona nētkle wot swojeho šubota wuproby,

přenje to, šo šmēla wona hndom w šhži wšohol wosthōdjeć
 a do wšchjch kucjizow nūs poluknucj. „My wšohal dyrbitny na to
 hlabach, šo mēla wot tutuju wudowom hōjda šama hōwōju tomorku,
 potom imētej wōbej bjes hōbu nē a potoj. Wšga ta abo tamna
 fuš hameho hōwōjeho rumcizja njemēla, mōhjej šo hnadno bōrj
 bjes hōbu swabžicē, ale wo tym ja njehala rad ničō wješčic.“
 „Hej wšohal!“, jej Marčjin na to praji, „ty mašč tola
 mndru hlowdžku!“ a jej i šlowu pšchitawo, šo ma i tym hōwōje
 čjiste prawo. Duž wōbhamtjchajta, šo dyrbi šo hrdjčj tomory
 bēlowana ščena ščinicē, a duž imētej hōjda šwōju tomorku.
 A pšči tajmlne jeju wurabowanju bēdu wēščje teho „mōžōjo
 w bētej dračej“ (Bōži jandjejoj) hōbu pobla.

Dale hebi šanka wuproby, to čyž jej šubod domnicē, šo
 šmēla wona hīžo dženja wječor tymaj wudowomaj pšdipowjēščicē,
 kašle imētej wōbej šohj, pšketōž ju kaž na pōdnichomaj palēšce.
 Wōn do wšchjo šlowi, ale jej praji: Prjaj jimaj šeno, šo je stara
 Dubowa hōwōj testament ščinicja, a šo je buka jejna pokhēdija
 wōla, šo dyrbi šo tole buščnje wunweščj. W štej nožy, tiž nētkle
 pšchitōže, je Marčjin rjenje a kranje pōpšal, a hōyž bē rano
 wozacij, je hebi praji: „Nētkle šim lašo wšohol štrawy.“

Bōčy bē tu Bōga nōž. Tōne džen dyrbješčtej tej wudowje
 k njemu do jeho doma pšchicjōhnyč. Wrieby bē byla ta hējšta
 wšcha pōtna trudobn, rudjenja a tjšchnočeje, ale wot nētkla
 dyrbješčje byč požohowone wobpłjenje. Wšcho bē hotome, a tej
 dwē starej žōny mōhješčtej pšchicjōhnyč. Za dēlowana ščena
 w tomorz bē hotowa, ja hōžu bē tam wōšebija tomorka.
 W prēdu bē ja wšchj hromadje ta šma, w kotrēž wōjadu
 wšchjz hromadje byščicē. Marčjin wējšče hōrčak šam hōwōju
 šlow. Banzowa, tiž bē hīščje wšcha čerštna, dyrbješe ja nič
 wšchjch warič a potom čyšču šo bēščak wō jtmōje wšchjz
 hromadje ja jich blido šehydacē a tam hromadje hēdacē, wōjedow-
 wacē a wječerječ.

Bōža nōž tu bē. Šowarjež hōčejz bēščtej hebi Bōžejo
 džejčewoju šchomj na torhōčich lupicē a jōn duščny wupjchicjtel.
 Tōn wonej nētkle wōkolo wječora tymaj wudowomaj do domu
 pšchjnjehščejtej. Wšcho bē i ščym rubon potrcje, a šo hōžu
 wudowu bē dač Marčjin rjany čyptu wōmjanu šušnju a šojščik
 fupicj. Tež rjane „předarčje“ i wulkim pišmom tam na bšidje
 ležachu, šo mōhjej hebi i nič njehjelu a šwjatj džen a tež hewal
 nēščto rjane wučitacē.

Šanka bē wudowomaj šchlu i rajšom nawarila a štrjelow
 bē jimōj tež napjela. — Nētkle počja šo se wščēm i wōnamani na
 Bōžu nōž jwonicē, a runje w tym tej wōbej starej žōny po hašy
 dele hromadje k Marčjinu do jeho hēšči šrupajščej. Banzowa
 bē hebi Čeršču a ruk wšaka a ju la hōbu wjedješče. Marčjin
 bē šo i šanka a š Martu do duri wutkupit, a jako tej wudowje
 na proly šiejščejte, powitaltej jeju Marčjin a šanka š ruku a
 dowjedješčatj jeju nūs do jtmō. Tam pak šo Bōžejo džejčewoju
 šchom wščēm napjčejšimo bšchjčejšče a šanka a Martu jim
 wščēm tōn škerludžajpewaldtej:

Ja i njebeš dele pšchidnu k wam,
 Tež dobre nowiny ja mam:
 Wšcho dobre čžu wam powjēdacē
 Al wot teho taj šajpewacēj:

Druhu šchucjtu na to wšchjz hōbu wupjčewacu. Tež kotarjež

miščtr bē tam pobla, a je šady šiejšče hīž wučjōbny Pēta.
 Štarymaj wudowomaj bē, kaž byšej hōwō w šamch njebješčach.
 Bōžidščo, jako bēdu hwezy na šchōwome wšchj wuhaldene, a jako
 bēdu hromadje pōwječerjele, a bēdu čji tjšo šami, tiž bēdu tu
 nētkle bjes hōbu jako domjaž, wš hebi Marčjin hōwōjeje macšerim
 bibliju do rukow a jimaj praji, šo čže jimaj šewicē, kašle je hōje
 macē wosthōwjenje ščinicja, a šcho w jejnym testamencje šteji. Duž
 jim te špi šchucjčij wučitja, kotrēž bē hebi wona w šwōjej biblij
 i jekłami pōnamjenija. Tu powječē šo šubjēnjmu a šabo
 namafanym šmu je jimaj wōn žyju wučitaj.

Jako bē jimaj Marčjin te poslednje šlowo wučitaj: „wōn
 bē mōrny a je wōzōwič, bē šubjēny a je šo šabo namafal“, počja
 tōn pōškol na šchōwome šchčerščec, a tōn jandžel, šo na wjerščku
 šchōwoma na nitzy wšajšče, šo šhwilu tam a šem pōhōwju.

Šcho dyrbi nam biblija byč?

Šo nēmim.
2. Macē a šym.

W jenyum šastim wēščacjtu bēšče wudowa jeneho rjemješčnikta
 je šwōjim jemčimaj šhntom šandrijom žiwa. Šsynk bēšče jejna

jenika radosej a wona wschuzi prazu nazajezhe, so by jeho hóbnoho cłowjefa wocłabnyta. Gandrij pat bëdže tež rjany hólčej je hwojimiz wufkni, brunjomaj wocłotomaj a wchizny ludjo bëdžu jemu dobri. Hdyž je hwojizimi towarščemi hrajeje, bëdže wón stajnje prěni hjes nini.

Macz dyrbjeje ho se staročju bëdžej, pšchetož jeje njebočiziti muž jej ničjo lawotajiti njebi, hřiba dječajiti grat, a hdyž bë, jon rospřehedawčij, pohřje lapackita, bë jej jenož mačo toleřow wostalo. Ze bëdžu bórny pšchetjebane, ale dofelž bëdže wona dželawa žona, kiz ho na pštanje a řidice wuřtejeje, jej ta wjele dželu do doma noličachu, so mejeje poľnej ruzy dželacj. Wona tež prózy njeľutowače a hdyž bë wot řiwitazeho ranja hacž do nozy dželata, hřjo rano w 5 řašo pšči pštanajstěj dójzy řetejeje. Pšchetož wona mejeje do wutrobne žadanje, hwojeho Gandrija do dobreje řidule řiacž a tež ja njebo něřto na boľ pozokizje, to njeby nulj tradočž triebał, jeľi so ju Wóš tón řnješ bórny je žiwjenja wotwofa. Wona bëdže hama jeho wuřtejeje a jemu powjedaje wo Woľy ľubym řnjeju a wo ľubym řbójniku. Maty Gandrij rady powřchadaje a hwojeje maczerje wřitito roľmjejeje, řitito jemu powjedaje, ale wón tež wřitito řožo řhěje jeby. Hdyž bë něřto řteho cřinjt, dželču jemu maczerne napominoze řłowa ř wutrobje a wón jej to wřicho wotprořy. Ale ja řtroti cřoř bë wřitito řašo, řož wot wětra rosbunjenje. Macz mejeje teho dla hřito řrubow, cřim bóle pat ho řrowořaje, ř ľubočju dňiču hwojeho hřejeja řladacž.

W řadui bë ř Gandrijom řiřčeje hujeniřho. Dofelž bëdže rjany hólčej, wjele prawa dořta a wředajcy druřy ľořy hólzy ho ř njemu cřilčejadaju a jeho řawějeje, řo ř nini řhapořeje cřinjejeje. ř ľořowhřilnořeje pščinđze do řpacža a hdyž jeho jeho macz potom na Woľa dopominače a jeho ř řpacjom řtrařawořaje, ho wón murecžowořaje a řtrójtaje. A řo řadaje, jato by řečž wo Woľy jemu wostudba byta. Wón drie to njeprařejeje; ale macz to na nim wóřdžeje. řať řrubna řiřčeje řenje w hwojizim žiwjenju byla njebe.

řať bë ľeľa dořho, macz ho řtarajeje a řo modlejeje. řola woleřpřenja na Gandriju wıdžejčj njebe. Macz řwěrnje ľubuje — řaž wona ničito druři njeľubuje, a řať horze tež žane řulj njeřy řaž jeje. „Wřitiku wajřu staročej cřibřice na njeho, pšchetož wón ho ja wóř řtar!“ řdy by to řłowo w jeje bibliji njeřtalo, by wona řadweľowala. řaž řonfirmazije pščinđze. Gandrij bëdže Wože řłowo řiřčaj a nawuknył, ale wosta řařijž bëdže. Nježjeľu palmarczju řetejeje Gandrij w cřorneje řurmi přched wotřarjom a jeho řt wurpaji to řwiate řľubjenje. Ale maczerne wutroba řchepotaje. řačhi přat dželčaj ř Wožemu řibnu. řeřtore dny wřadaj řo řadaje, jato by Gandrij cřilčejiti byt — ate bórny wo tym ničjo wjažy přnyčž njebe. Wřitite jeho wřite won do řwěta dželču a bë jemu řaž řamjež wot wutrobo panył, řo je teho cřaba řónž, hdyž ho wo ničizim druřim njeřeđejeje hacž wo wěrie a pobožnolčej. Wón něřto w hwojeje njeřeđejeje řhobdžejeje a řo řorbjejeje řebi wřęřlo, řo je wulki řnješ. řo je pofkeje, řotrez řatan hřej mřobych ľubžj cřibřice: řo řebi wřęřla, řo wón drie řonfirmazije žane dželčij wjažy njeřbu, řo njeřadžaz wjažy hólzy a hólzy, ale řnjeľojo a řnjejny byčj. řim wjele je řonfirmazija njeřwěrnolčej dla, řotrez přchęd wotřarjom na řwědomnje řebi řežoa, niž řohnowanje, ale řapocřaj řudjenje, řotrez nad žiwjenju naľejeje mřobolčej, waiřeje řwřnje a naľežeho ľuda řere.

Gandrij přčinđze do wuřčby ř řyřčerje, pšchetož řitito bëdže jeho nan był, řařyde tež wón byčj. Wón bëdže wuřitny a dželawja a to řwoje nawuknył; jato bëdžu 4 ľeta nimo, bë wuwuknył a mojejeje řebi řwój řhěb řam řařiřčej. řón cřaž bë přchizřoľ, na řotrezž bë macz je řežbenjom cřatafa. Gandrij řo wjelejeje, řo je něřto řyřčeriti a řo řo njeřteba wón druřich wjažy ř ľeřřchemu męcz dacž a řo jemu něřto wjažy „řy“ řeľacž njeřwěbđza. řeřt bëdže jemu řyřy řwět wotwřerjny a wón mojejeje tež na řwio řhobdžej. Wón dořta poľa řwojeho wıřčara dželto. Dofelž pat wıřčar řuma ja njeho njejejeje, bydeľeje wón poľa řwojeje maczerje, řiz bëdže řwoju řomorcu wurumowata a řjanu wuřjejeje dořa, řo by řo Gandrije w domajčj prawje ľubio. „Wuřčejš mje něřto řwo žiwicž wotřoř?“ řo jeho wopřařa. „řo řebi tola mjeřy, maczi“, wón wotřořwi.

Hdyž bëdčej dwe njeđeľi nimo, wón jej řyřy toľeř přčinjeje a macz řo wutrobne wjeřejejeje, niž teho dla, dofelž bëdže to toľeř, ale dofelž bëdže řwěje, řitito jej Gandrij přčinjeje. řón džen řebi wona na řwojeho njebočiziteho muža bóle wřęřlejeje hacž hewat a řdyž bë wjeřeřo ř dželom řotwowa, dželčeje won na wotřeľnıřčejčo a dořho přaji jeho rowje řetejeje. (Přotřawozawje.)

Wřyřki řherľuřř Salomonowy w řerwřick řherľuřřach.

18.

řlaw 3, 4.

řahorjena ľubolčej.

řnjeje, řy řy ľuta hřada,

řwoja raba

řtónčiz wřitito řpřobizowje.

řwoja ľubolčej, řotruzž řčju,

řwobdžuju

ř dželatownořčju řwěřčónčju.

řa nowo řžu ř řebi řeřej

ř řeř ľeřeč

řa wutrobje do řmjerceje.

řahorjena pucž řžu wumjeřč

ř řeř přawjeječ

ř řwřtom' domu maczerje.

řa řju, ačž bëč wofabyľa,

řdolč řym něľa,

řaťo řama řbójna bëč.

řuzž wón dželčeje: „řpomni na řwojiz

řmi tež drowich,

řwotemnje řiřčeje řwalenyč“.

„řwřoľ tež řa nič řym niž mjenje

řwumojenje

ř řwřawnyř dželom wudobyl

řwot nič řu řo wobrocžili,

řřabudžili,

řaťo řym řim pomhacž řařy.“

řele řłowa wubudžiču,

řwřyřľniřču

řwě nini řorze řadanje:

řo byčž wumowřa tež wobohič

řwřawoř řwojiz

ř řwřuřč řwřawřow cřemnořeje.

řaj, řy, řnjeje, ľuta řwıřnořč,

řdaj mi řwıřnořč,

řo řwřit řařy wuřebu.

ř twojim řłowom řžu řiř přchımacž

řa řiř řimacž,

řačž řiř ř řebi přchıwjebu.

řřčěm tym řwřawoř řžu řeř řwěwč

řa řiř řwěwč

ř twojeje řhabu ľubojnje;

řačž na řyřčane řdyřowanje

řřeměrowanje

řo řiř dňičow řačęřenje.

řačž řo wěcžnje wuřwoleni,

řwumojeni

řřchęd jeľnjecom pofłataju,

řwřitizy jemu přchıwajuju,

řřchıřahowju,

ř ľubolčju řo řapalu.

řořřlad w nařřim cřařu.

řodawany nařřim ľubym cřitarjom wot něřta řašo řtroti rořřlad wo najwřažniřřim, řititož řo na řwěcje řtawo, a wobřawjemy řara, řo dla wřelolofich přichiznow řon řamj w pořľewnim cřařu dale wjeleč njemojčadny.

řařwřažniřč, řiz wředęř řwěrnęř wóćizow woczi na řo cęřenje, nařř ľuby řhęřor, je přči dobrej řtronolčej w řařřim morju poľa řwineničawa wulle řbójne manewy wotberžeľ. řrařnje řu řo wulle řbójne, řotrez řaž nadeje řriohi přchęřizow njeřchęřeľow wobaracž, pofaje.

řřawojemu pucžowanju řo řwěwřıřeje na řořtwu je řo řhęřor dla řrařčehow mōra, řholery, wotřeľ. řiřčęje přchęřo řa řama w řamburgu a wotřonolčej řurowje řařhadž. řačž do

Pomhaj Bóh!

Czisko 38.
18. sept.

Łétnik 2.
1892.

Szerebke njedzelske łopjenka.

Wdawaju šo łóždy šobotu w Šmolerzj knihicizšezjetni w Budyščinje a šu tam dostać ša šchwórtlétnu pšchedpłatu 40 wv.

14. njedzela po šwj. Trojizy.

Gal. 5, 16: „Za praju pat: Kłobdže w Duchu.“

Kłobdže w Duchu: to je prawe kłobdžijanste kłobdženje. Što pat rěka: po Duchu kłobdžić? Něšto maja ša to, so je to: dobre počintki wopokłasac. To drje je wěru, ale nješmě šo šapomnicž, šo dobrych počintow ničtò nima, kšiba šo šo njeje š nowa narodžić š wodu a š Duchom. Šdžej Boži Duch přjedy njeje naš k potuceje a k wěrje roškwětkil, tam dobrych počintow nimamy. Šrudna wěz je w požadanju čžeta pšchezjwo Duchej. Wšchednje to šami na šebi wídzjmy. Požadaba šwětna lubošej pšchezjwo Bozej lubošej, hordošej pšchezjwo poniznošej, našhrabnošej pšchezjwo šmilnošej, nječžejnošej pšchezjwo ščejnošej. Aš my šubjeni lubžo, ščtò naš wu-može. Búdžmy šrowšćtini. Šwjaty Duch nam daty w kščenizy, a pšchžo š nowa daty tym, kž nješesteho Wótza wo njeho prošča, pomha nam mózje. Wón je šta wotežta, kotraž naš pšchžo wódbjerzje, to nječžini, ščtòž my čžemy a ščtòž nješmemy; wón je ščit, kž naš šatuje pšchezjwo žehljmy šcipam šeho požadanja; wón je mjecz, kotrž naš k dobyczj wóđi pšchezjwo wšdemu nowemu nadbehowanju. Proščeje wo šwjatého Ducha, možnjeje šo jěho w wěrje a kłobdže w nim: dha njebudženje wo žadošej čžeta čžinicz.

Krašna šwoboda wšchal šwa tym, kž wot Ducha šo wješej dadža. „Želi šo pat waš tón Duch wješje, dha nješjeje wy pod šatonjom.“ Boži Duch wumóže wot bojošče pšchstupjeného šatonja. „Wólkaty je łóždy, kž

njewoštanje we wšćittim tym, ščtòž pišane je w knihach šatonja, šo by wón to čžini!“ (Gal. 3, 10) praji Bože šlowo. Ščtòž pat šo wot Ducha wješej da, tón nječžini po šatonju jeno nšowany, ale rad lubje. Boži Duch je jemu šaton wo wole šapibaš; wón njemóže hinaš hacž rad po nim čžinicz. A w toštim čžłowjeku šrawja potom měšto žalostnych ščšćow, wot šwj. Pawola w 20. a 21. ščtucžy mjenowanych, rjane a lubošne plody Ducha: lubošej, wješelošej, měr, ščšćškwošej, lubošnošej, dobročžiwošej, wěra, čžidlošej, požžiwošej. Ničtò njeje, kž tele plody njeby škwalik. Ale škwalik njeje došej. Bože šrawlestwo njewobštej w šłowach, ale w mozy. Ššami čžemy je w šebi a na šebi šrawicz dadž pošlušni tam-nemu knješowemu napominanju: Dajeje wašče šwětko šwěćezej pšchd ludžimi, šo bychu wašče dobre štuti widželi a wašchého Wótza w njejšbach škwaliti.

Jeneje wězy pšchde wšćim je nam k temu trjeba: Dajeje nam na škryštuša hladač, kaž šwj. Pawol na njeho hladače, jaš tele rjane šlowa pišajče. „Kwšiz škryštuškej pšchšluchjeja“, praji nam pošlebu w šwjatěj epistol, „ščžizja šwoje čželo š lošćtami a žadošćemi“. Přčej je šo wón wotrjetny, škryštuškej pšchšluchja wón a jěho wobšedženšwo je wón. To tež nam pšchšćej, šo bychmy šwjaty lud byli, kž je šam jěho a šo šwěru džeržej k dobrým štukam a pšchš to pšchšowjedal dobre počžintki te, kž je naš wopokł a čžšmnočje k šwojemu krašnemu šwětku. Ze drje mulka a čžejka wěz, čželo ščžizowacž; móžemy rožymicz, šo je šo w šarym kłobdžijanšćim čžaju wjele šwěrných šwělow na pušte města je

kwęta podało, ale roszyminy też, so je hichcze wsyńchje a krańńicze, hdyż kręjeba kwęta a w swojim nam wot Woħa datym powołaniu za tym sęejmy, to hychmy w Duchu sħobdźi a pšedeb zytym bñudźazym śwětóm wob- hweǳećili, to dżemy skřęjńickej pšychińšchęć. Njebudźe to na jene dabo Ńo po dokonaniym wosħujnu stać móg, duż sħozny sęekern najprjedy na te hręchi, kotřez najwjazy ćużemy. Wóħ tón křnjež, kř mógźnje dawa woboje, to, so dżemy, a to, so ćzinymy, móże też nař ćzłowjeńow Woźiń ćzinyć, k wšchemu dobremu sħukkej hotowyńch.

Křiźujń mje, o Křiźowanu!
Se wšchem, sħtoź, za ģym a mam;
So ja budu namafany

W tńoijń ranach tu a tam;
Křiźujń wšchaf mój ćzelnj lořht,
Sęziń mi hórki kwęta křiźot;

Přchetoz, sħtoź Ńo s nim da křiřtać,
Budźe też s nim króny dořtać. (550, 6.)

Štaf bu něhdy ludjom jich lube Woje słowo kaź je ģamym dźiwom wuřhowane.

Přčeb sħtořto lęomi je Ńo wam něhde wo njeħobim ģarmřu powjebato, kř Ńz je w ģermansburhu miřionijńu řkulu ja taikřij sħozij, křiřij dyrħia ja na miřionarow do pōřaniřch krajoń wu- pōřkřać. Ja miřionijńik řwjedźenjach, kajke budu Ńo w ģermans- burhu a ne wotmońojń wotńe, a na kotřez bę Ńo přchego wjele luda teřeřch, powjedabće ģarmř přchego swojim ludjom to a tamne řzane powjedancřto, a to wosħebe tajke powjeřce, kajke będu Ńo něhdy w jehu wosħedje řtate. Zole pat bę ludjom přchego něřhto řzane witane a lube, duż ģemu teź wřiřtly s wulkej nut- nořku přichipōřkřuchacu. — Zowle ćzu wam po nim něřhto rajte lupojedancř, dořez ģebi myřku, Ńo budźe Ńo wam lubić, přchetoz wj budźecze to něřhto wo ģenym nařkim řrajanu řiřħęć, to řeta, wo někim s nařchij Sęerbow. Ale ta węz je Ńo w dawnym ćzahu wumęta. Duż pōřkřucanje.

W řiřchęćilęnej wojńje (1618—48) będu njeřsęedęeljny wojazy teź do ģanowěrteřje přichęzahny. Čzi řakħabzaju wotofo ģermansburhu njemato řakřińje. Wom wobomim lusherkim wřcho wuruřicu a jim jich biblije, jich wobleřte a sħtoź ģemaf wot naboźńńch řniħow męjadu, na hromadu řmjetachu a jim potom wřcho řpaldicu. Ale toamni ludjo wjebjichu ģebi, dořez bę jim řtate, kať tamni řakřobęzja, to a tamne, a wosħebe swoje řwiate piřma, wuřhowacę: biblije, swoje přebaiřte a modliřte a swoje lube přebaiřte.

Tajřte swoje piřma ģebi teź ģermansburřlyz a druhy wřħote wjadu, dořez je řa jara nufne dęerzaju, — to pať teź s dubrym prawom. Sędułow teħdy hichęće wjele njebe. W řakřej ģermans- burřtej wosħabže bę teħdy ľuffa jeno řkulu, to pať přchj řamej řrwi a do njeje jich dęęej jenićte jene řeto řħobzachu, ģaj druhy jenićte wř ľeta, to řeta, kať dořho, ģacz Ńo wam na řanu na pacerje řħobzachu.

Duż dyrħićeje řoźbęćzi ģořpodať domach w swojim domje řa nje ģam wuřerģa ćzinyć. Zamińšij ćzah pat je w wřřtym nastupaniu jara buřnyń ćzah byt. Křiźićejij dęej, hdyż będu ģebi wotofu wjeřerģa na wōńńiřchęzju řwój wosħej řakřejali a hdyż męjadu jich řońře s wjeřez přchęhotowanjom swoje dęeto, řhromadž ģebi ģořpodať wotofu swojejo wōńńja wšchęć řwójńch druħij domjazohęć: dęęej, wotwocęć a řkowni. Wōďla wōńńja řęđo swoje maľe nauwęzi ćzawęć a piřmiń řetnacę, a wotwocęzja a dęwot řemju přchj tym řwernu řebu pomohacu. Ĥa to ģebi něřhto s řateđżimřba nauwęřacy, potom ģebi řtaw abo dwaj s biblije wuřitacu a dale wo tym poręcęzaju, — a budu ģebi pōďla wřchate řzane a lubowne powjeřce wupowjebali (teź řtate powjeřce, řamo bařti a duřne powjedancřta), pōďla bu řo teź něřhto řakřow řw řwęcariřch wuřpęmato, teź bu řo wo řtaryń prawach, řakřowj, wšchęćaj a wo druħij męadž poręcęzajo, duż bu jim tajřte wjeřerģ přchego něřhto wosħęwajęe a řzane byť a wřchęzju řo přchego řiřo do přebta na tajřte buřnyń řkowni přchj wōńńiřchęzju wjeřchacu.

Zowle mōřęche pat teź řoźby bur wšchęć swojij wotofu řębe řęđo wōřladacę a wšchemu njeporjadej napřčęćimjo dęęacę.

W tħęke burřijń domach wjadu teħdy wřchubjom s wřęřka jenićku jenu řitnu, kotřej wōń, „Wōńj“ řetacu. (Zole řhmo je po prawom řerħite, ale trochu řwēřane, my byři řa nje ćzileje po řerħitu prajiti: „Domjka“.) W tutej domjzy wōni rano řwędacu, přchępōďnu wōjebodomacu, wjeřer wjeřerģaju a přchęřchacu, tam řękřtaj teź dęjo a wōńfa s nimi řebu s řwōfom, a řtaryńej a dęęej, wřchęzju tam ģebi řebu přčęz jene buřladu, přchetoz Ńo na řkown „wumient“ wuřņęzć a na swojim wumientu buřlicę, tajke wosħęnje teħdy hichęće wola nić žane njebe. Sdy buřijńe teħdy řakřn dęjo abo žana wōńfa dyrħiřa do řwōjejo wumienta řa- ćzahnyć, buřlicę w tamniřchim ćzahu wōńfa wřchubjom řetaco, so je to ja řegu řyına abo řa řkowni řbi a řaniħa, dořez njedatej wjazy řwōjezju řtaryńej w jiwřte přchj ģebi wuřerģej. Wo taikřim bę přchego řrny dom ģibe řebu přčęz jene. Teħdy teź niħdy řanemu buřej do myřłow njeřkřińdže, řo dyrħiř řo ře řwōjezju řonu řam řa wōje bñido k řęđi pōřņęzć, a řo dyrħiřli řo ćzeladni řa řwōje druwe bñido k řęđi řępħęzć; nę: wřcho bę teħdy ģibe řebu přčęz jene, wřchaf teź wřchęzju ģibe řebu do jeneho doma řkřuchacu.

Dęjo do přebta będu wam nařpomniť, Ńo będu ģebi ľubjo řwōje najľubiće, to řeta, řwōje lube řniħ, wřali wuřhowacę, řako będu Ńo njeřchęćeljny wojazy k nim přchęřiřili a pōćejli rubicę. To pať będu ģebi wōni taľte naprawili. W řoźej řitwe męjadu teħdy řwōje wuřte bñido řeto, řwój řamor a njęřte dręjanje řawy a řtaly, ale přchj řħachlęđ męjadu s wřęřchą wřchubjom wuřli řa jenu wōńńij řiřa řa dęđo abo wōńku řeto, na řotřym buřcu ćzile řtari řwōřti, a na řotřy Ńo řo bur teź druhy řady pōřņęzi, hdyż bę byť wjeřerģ je swojim dęřtom hotowy. Ludjo będu ģebi teľe řtaly baři tajke wuřčelęć, Ńo wōřęche Ńo řich wu- pōřřrowane řęđo wuřbęńęć, pod nim pat bę potajny přchęľof, do kotřezoj ģebi wōni řwōje řniħ řakřowacu, duż wo nić niħo wřnyće njebe, a řakřij njebudźiřche, řo te řniħe tam nutřach řęta, tón ģebi tam teź węřęz njebudźiřche řwot řanęch wupřtacz. Zole wřchaf bę něřto ćzileje nutne, Ńo řebi wjeřchęzju řwōje řniħ taľte buřnjene wuřhowacę, dořez je jim řakřowjny wojazy wřchę řęberjedu a je jim řakřicu. (Wřakřowanje.)

Što dyrħi nam biblija bęz?

Řo něřkim.

2. Macę a ř ģym.

(Wřakřowanje.)

Me jejne wjeřete bęřęe řrōře. Ĥandrij da řebi wot řwōjejo miřčtra mřbu do přebta dać a řebi jara řęhu a řij ľupi, řo najřerjenu druřtu wobleřce a dęřęje njęřetu teľe řuleć. Zu męřęche řo řaź wuřli řęzja a pjenjeh teħdy přęć. Šđže bę byť, macerj njeporjoi; a tať dęřęte to jenu njęřetu řaź druħu, najprjedy jenoź pōpōřňuju, ale řerħy řiřo wot řamja, ře mřči wjazy nje- přchęńdže. Zowarčęhojo ģo namafacu, kř Ńz je wōńńu řakřu, řkřto hichęće njewjebęřęte. Wōni jeho na řejwaniku řubju řebu wjadu a wōń řerħy řemacę nauwřnu. Ĥandrij wjeřerģ pōřbže domow přchęńdže; macę řradna w řomorzy na njehu ćzawatej. Wōna jenu do jehu njemęřnego wōńńicę pōřladnu a praji: „Ĥandrij, ty řebi wjazy na Woħa njewuřńiřchj. Ĥandrij, řđže řy ty buř?“ — Me Ĥandrij nićjo njewotmoľwi a řebi to řaħo wotřčabę; jeho wotwarčęjo jeho bōľe k řęđi ćzęńjehacu řaź jeho macę. Macę řaź do řħubotej nejy řęř řpanja řęřęčę a řakřawę.

W auguľce bęřęe Ĥandrijowy 21. narobny dęej a duż ćzýřęel jemu macę wjeřete přchęřotowacę. Wōna męřęche tón toľer hichęće řęto, kř bę wōń řęni přchęńjęć; řa njōń řtari jenu bibliju, narobny dęej a řkřpřuch nuts napřba. Ĥano jemu tu bibliju přchęńjęć; wōna njemōřęčę wojazy prajicę: „Ĥandrij! Ĥandrij!“ a dęřęčęje jeho wotofu řakřje. Sęnynej wřtřoba řkřępōřakřę; nęř wōna jemu wřchęřo wupowjeba, řkřtoź jeje wřtřoba řkřęřęčę. „Wopōřaz ģim jenu ľubōć“, wōna dęřęčę, — „jene mi řkř!“

„Što, macę?“

„So ćzyleđ řoźby dęej řkřpřuch w bibliji řebi přčęćitacę, — a řby by řęz jenoź jębn buř!“

Ĥandrij to řkřbi; kř wōń řęz dęňřa nę prajicę wōř? Wōna bibliju wōćzina a ř nim 42. řřalm přčęćita. řaj, to bęřęe řane, řakřęřoř dořho męta njebe! Wřuřa nadęije řę řaħo bo wřtřobu řwęcęčę.

Řřeni řħęř teź Ĥandrij řłowo dęřęčęć; ale řapocęće a wřtřacz řteģ dwe wřčelatej węž. Řřeni biblija řaħo řapocęćena

świeta podać, ale rosnimym też, so je hiścące wyśchłaje a frańskij, hdyż kriebża świeta a w swojim nam wot Boha datym powokaniu za tym stejnym, zo bydnym w Duchu kłodzili a pśched zylim bludżazym śwětom wob-
 śwędzićim, zo chzemy křywujušej pśchisłuchćej. Njebudze to na jeno doho so po dokonanjum waschnju stacj mōz, duż stozym heteru najprjedy na te hrědy, kotrež najwjazy cjujemy. Wōh tōn křnjež, kiž mōzije dawo woboje, to, so chzemy, a to, zo cjinimy, mōže też naś cłowojekow Božich cjinic, k wśchemu dobremu ślufkej hotowych.

Křichuju mje, o křichowany!
 Se wśchēm, śchtōz ja hym a mam;
 So ja budu namatany

W tvojich ranach tu a tam;
 Křichuju wśchaf mōj cjełny loścht,
 Sejin mi hōrki świeta loścht:

Pśchetōz, śchtōz so i nim da křośtac,
 Bude też i nim krōny dośtac. (550, 6.)

**Nat bu nēhdy ludjom iich lub Boze slowo
 kaj se hamym dźiwom wuhowane.**

Pśched tōjšto lětami je so wam nēdže wo njebohim Garmšu powjedało, kiž bje w Gernansburku mišionistku škulu za tajkch sakožik, lośkiž dyrbja ho ja mišionarow do pōhanskič krajow wupōblac. Wa mišionistki kwjedjenach, kajtež budu ho w Gernansburku a we wotolotocij wotamēle, a na kotrež bje so wśchego wjele luda sełchico, powjedałce Garmš pśchego swojim ludjom to a tamne rjane powjedaćso, a to wośheje tajke powjiecje, kajtež budu ho nēhdy w jeho wośhadje stak. Toke pak bje ludjom pśchego nēchtō jara witanē a lube, duż jemu też wśchitaj i wulke nutro-
 noćju pśchipośchacaju. — Zwolte chzu wam po nim nēchtō tajkele mpowjedać, doleż bje wyślu, zo budze jo wam lubic, pśchetōz wy budzeje te nēchtō wo jenym najšim krajanu křuchćej, to rēta, wo nēkim i najšich Ešerbow. Ale to wēz je so w dawnym cjašu wumēla. Duż pośchucōje.

W křiwjejiłetnej wōjnje (1618—48) bēchu njewiścēkšlězny wojazy też do Hanowerskeje pśchicōžnyli. Czi křachodajca wotoko Gernansburka njemalo jałotnje. Woni wobojim lutheriskim wścho wurubichu a jim jich biblije, jich wobleśke a śchtōz hewat wot nabožnych inšow mējadu, na bromaob imjetachu a jim potom wścho spalichu. Ale tamni ludjo wjeđichu hebi, doleż bje jim inate, kaf tamni křachodajce, to a tamne, a wośheje swoje swjate pišma, wuhowacaj: biblije, swoje pśebairte a wobleśke a swoje lube prałchere.

Tajkele swoje pišma hebi też Gernansburkaj a druhy wyśke wjadu, doleż je ja jara nufne djeržachu, — to pak też i dubnym prawom. Šćinow tehy hiścāje wjele njebe. W zdel Gernansburkšej wośhadje bje tehy lufca jena škula, to pak pśki samej zyrka i do njeje jich djeći jenieje jene lēto křobaju, haj drubhy jenieje wōl lēta, to rēta, taf boħo, haćz bohu na faru na pacjerje křobajuca.

Duż dyrbjeje kōzbdjicki hojpodat domach w swojim domje ja nje ham wucjerja cjinic. Tamnišich cjaš pak je w wēšnym nalupanju jara duśdnaj cjaš był. Kōzbdjicki džen, hdyž bēchu hebi wotoko wjećora na wohniśchju swoj woħen sadželati a hdyž mējadu jich žōnke i wjećor pśchitowanajom swoje djeħo, hromadaj hebi hojpodat wotoko swojeho wohnja wśchēd swojich drubich domjazach; djećej, wotrocōw a djowiti. Wōbła wohnja heħo swoje male nawucij cžitac a pšimiti jelnacaj, a wotrocōw a djowki jemu pśidi tym hreću hebu pomhacu. Wa to hebi nēchtō i katechizmuso nawuśnacaju, potom hebi staw abo dwaj i biblije wucitacu a dale wo tym porēcacu, — a budu hebi wōbła wśchelate rjane a lubojne powjiecje wupowjebali (też stare powjiecje, hamo bajti a bućne powjedaćca), wōbła bu ho też nēchtō jaćucow je spewaršick wuspōdawo, też bu ho wo starych prawach, salonjach, waldniach a wo drubich wjadach porēcacu, duż bu jim tajkile wjećor pśchego nēchtō wōśchewajace a rjane był a wśchitaj ho pśchego hjo do pśreda na tajkile bućnaju hwiłku pśki wohniśchju wjeđelacu.

Zwolte wōśchēce pak też kōzdy bur wśchēd swojich wotoko hebe heħo wōślabac a wśchemu njeporjabej napšchecōw djećac.

W tchje burlich domach mējadu tehy wśchudjom i wjeđicu jenieću jenu jltwu, kotrež wōni „Dōniz“ rēfacu. (Toke stowo je po prawom heršle, ale trochu šlepiane, my byli sa nje cājeje po heršliku prajiti: „Domizja“.) W tutej domizji wōni rano hredacu, wchipośbnju wobjedowacu, wjećor wjećerjachu a pśchēdžacu, tam bēchtaj teħ djeħ a wōwta i nimi hebu i bybnom, a staršej a djećej, wśchitaj tam bjeħ hebu wśchē jene bydnacu, pśchetōz ho na jađny „wumjenit“ wuśnucaj a na swojim wumjenitu bydnic, tajke wacħnje tehy hiścāje pola niđ jana njebe. Hdy budjickej tehy jađny djeħ abo jana wōwta dyrbjaca do swojeho wumjenita ja-
 cħajnucaj, budjickej w tamniškim cjašu wjeće wśchudjom rēfako, jo je to ja jenu byna abo ja djowitu pħi a haniba, doleż njedchate wjazy swojegu staršejcu wō jltwje pśki hebi wucjerjici. Wa tajkim bje pśchego zytł dom heħ hebu wśchē jene. Teħy też niħdy žanemu burej do myślom njepřichidnje, zo dyrbjal ho te swojej žonu ham ja swoje bidoł i hebi wuśnucaj, a so dyrbjeli ho cħeladni ja swoje druge bidoł i hebi jebhacaj; nē: wādo bje teħdy bjeħ hebu wśchē jene, wśchaf też wśchitaj bjeħ hebu do jeneho doma hřuchacu.

Djo do pśreda bēħ wam napōmniti, zo bēchu hebi lubjo swoje najlubše, to rēta, swoje lube kniħi, wtałi wuhowacaj, jalo bēchu ho njepřichēkšlězny wojazy k nim pśchibjicki a poćelji rubic. To pak bēchu hebi wōni tajke naprawili. W tōjdej jiltwje mējadu tehy swoje wulke bidoł stawe, hwoj famor a nejšore drjenjane ławy a stoły, ale pśki křachodaj mējadu i wjeđicu wśchudjom wulki i jaju wobbity itōł ja djeħa abo wōwta stajo, na kotrym buću cħile stari bydnati, a na kotrež bu ho bur też drubdy tady poħnyti, hdyž bje był wjećor je swojim djełom hotomy. Lubjo bēchu hebi teke stoły dali tajke wudjēlacaj, zo wōśchēce ho jich wupōstrowane hbydo wulbēhnucaj, pod nim pak bje potajny pśchilpōł, do kotreħaj hebi wōni swoje kniħi křachowacu, duż wo niħ nićjo ppytnaj njebe, a śchtōz njewjedjicħe, so te kniħe tam nutśakħ lejo, tōn hebi tam też wēće njewbēdnicħe jałot janyħ wupytac. Toke wśchaf bje nēchtō cħićeke murine, jo hebi wjeđichu swoje kniħi tajke bućħnje wuhowacaj, doleż je jim katolozny wojazy wāħe jebjerjicu a je jim spalichu. (Přotracowanje.)

Šchtō dyrbi nam biblija hyc?

Wo ućimiti.

2. Wacaj a hyn.

(Přotracowanje.)

Ale jejne wjeħele bēħe křoite. Handrij da hebi wot swojeho miħtara usbu do pśreda dacaj a hebi rjanu jebu a tji lupi, ho najrjeħicu druhtu wobleśke a djeħe njebjeħu keħele fulec. Tu wēśelje ho kaž wulki inje a pjenjeħ bēdu přecaj. Hdy bje był, maczer njeprojaj; a taf djeħe to jenu njebjeħu kaž drubhu, najprjedy jenož popoħniu, ale bōrly hjo wot ranja, le wśki wjazy njepřichidnje. Zwotaršchojo bo namatacu, kiž jeho nawucizaju, śchtōz hiścāje njewjedjēšce. Woni jehu na rejanwu hbuju hebu wśachu a wōn bōrly rejmōc nawuśni. Handrij wjećor poħbe domoj pśchidnje; macz křubna w komozty na njeho cħafelacu. Wona jemu do jehi njemērneho wōblicja pohlabny a prajaj: „Handrij, ty hebi wjazy na Boha njewpřichiti! Handrij, hdy žy ty był?“ — Ale Handrij nićjo njewotmōwli a hebi to jaħo wotřidħe; jehu wotaršchojo jehu bōle k hebi cħehnjacu haćz jehu macz. Wacaj haćz do hħuboteje nozy bjeħ ipanja lejeħe a přakħe.

W auguće bēħe Handrijowj 21. narodny džen a duż chyzweł jemu macz wjeħele pśchitowacaj. Wona wēśelje tōn tole hiścāje lejo, kiž bje wōn je přeni přichnjeħi; za njōn tju rjanu bibliju, narodny džen a šćpruħ nutś nōpħa. Wano jemu tu bibliju přichnjeħe; wona njemōjeħe wjazy prajicaj: „Handrij! Handrij! — a djerželje jehu wotoko śħie. Šćnjej wutroba tħepotħelce; nēk wona jemu wśchitō wupowjeba, śchtōz jeħ wutrobo twaśelje. „Wopozaj mi jenu luboćaj“, wona djeħe, — „jeme ni hwił!“

„Šchtō, maczi?“
 „So chzēħe kōzdy džen šćpruħ w bibliji hebi pśchicōwtacaj, — a hdy by teħ jenož jebny był!“

Handrij to hwił; taf by teħ dženħa nē prajicj wōħi? Wona bibliju wocjinu a i nim 42. pialn pśchecito. Haj, to bēħe ranje, tajkeħo doħo mēla njem! Wraħa nabjije jej jaħo do wutroby hwećelje.

Přeni tudyen też Handrij stowo djerželje; ale šapocēz a wutracaj stej dwe wśchelatej wēzy. Wōrly biblija jaħo šapōřčena

w buku leżące a Handrij w wjazg do ruki niewsta. Wón jasofo po starym puczu kłobjelske, djensha mjekeły, jutije wjekeły, a macz go rubjelske. A hdyž tež kama pomhacz niemożelske, wona tola něšto cjinjele: wona ho la swojeho byna modjelske. A maczerina modlitwa wjele w niebjehach płaći.

Płchi wicłem tym wona łapocza khorowata bycz, pschetoz czeje dzjeło a k temu sruoba bchety jeje strowość podryje. Wona niedołache go podocz, ale łkoczinje durbjelske ho lehanje. To Handrijek preki pschindje, pschetoz maczerje dla jemu blitso djele, ale na druhim buku bchje jemu ładźewt we wjekełach, łotrez jemu najwyske stejachu. Jeho snutakowne žiwjenje bchje łaz žyrtje, w łotrezj stej kłitka a wotkar wotlamanej a w łotrezj jana Woja matreza wjazg nejstjei, i łotrezj je rejanwsta lubja łcjinjena, po łotrezj brch rejmajo kłata. A temu pak ho jltwa khorje njehodjelske. Wón ho bchry na to swuczj, so žaneho łaczjehcza na njeho njecjinjelske, hdyž domoj pschindje. Wón swoje žiare žiwjenje dale wjedjelske.

Jedyn pjak jeho towarščjcho f njemu pschindjedu a ho jeho woprachacu, hacz njecha i nimi na hermant do mjsta bicz, łotrez je 3 mil daloto, tam woja ho promje samjeliczi. Wón najprjedy njehodche, ale woni jemu rečjachu, łkoczinje haj praji, a djele i nimi, swojej maczeri kłowicła njepjavjstaj, dotelz dejneho łrudneho woblicza wobjezj nochajpche. Tam bchje žjwy we wulkim wjekełu.

Tón hamy wjećor macz bóle kłhori; lekar pschindje a jej lekarstwo wulata, tola podarmo. Wona be pschego hubjenscha a hubjenicha, wona ho la Handrijom praschjele, ale tón tu njeb. Duchowny pschindje a jej swjate wotłalanje wudjeli, a hdyž njebjelste ranje kłwatache, be wudpachata; kłubodža wotkco kłwjerneho toza stejachu.

Handrij djeje wošta, hacz be prjedy mykle mč, woni bchdu hłchcze wulit cjiniti a hdyž ho wróczi, be kłrjed. Wón kłwatajz do kłeje stupi a hdyž durje do swojeho bydlenja woczinj, pschje łachcjom stejelske. Jeho łyma podbchowatache, pschje nim leželske macz morwa.

So wopjacz njemože, łchtoz jemu něto psches wutrobu djele. Wón kłatn go a wotache: Maczi! maczi! — Ale macz jeho njehłchjelske. Wón duri na wutrobu, won by najradšo njehjeha rostorkupł, so mołb jenož hłchcze jankrócz i maczerju porócjeć. To bchdu czeje hodjiny. Wón stany a djele kłwataro do swojeje łomortj; to wrnje, na czoj go dohlada, bchje ta ja-prócłena bibłija a jemu to ranje do mykle pschindje, na łotrymž be macz jemu ju dala. — Wón chpche ho modlicz, ale njemoželske; pschetoz nóz be w jeho dušji. Hacz k pohrjebje w swojej łomortzy wošta a ničto jeho njewohlada. Wón bchje kam le swojim Bohom a cjinatache 42. psalm: „Zato jelen jadłi po spanej wodzi, tak slychuje moja duška, Wojo, k tebi. Mojej duški chze go pítz po Woju, po tym žjwym Woju. Chy budu ja tam pschincz, so ja Woje woblícze wobladam?“ Něšto leta bchdenja a czejkcho spytowanja na njeho pschindjedu, ale maczerne modlitwy hu wukłhycłane a płchi kłhizju na jejnym rowje je wón kłhizowanego sbójnika namatak. Handrij łhodzi něto po wulkim puczu, kiz k žiwjenju wjebe, wón cžita w swojej bibłiji; wona je jemu drohi postak; wón je hušo łrudny, ale tola strowkłtny, pschetoz wón we, so je Wóh jemu w Żeluzh kłhrytłhu jeho kłchci wodaf.

Wbyłki kłerłuskł Salomonowy w kersbłskł kłerłuskłach.

19.

Wojowarka teho kłnježa.

Staw 3, 6—11.

Porjaduspjpw dżowtow Zionstikł.

Brěni chor.

© draštu prawdy swobłekana
 Tam njewjelska ho sbchga rjana
 A pschindje horje i pulczjny.
 Kłchłny hwet nčł wopulchcjuje,
 We swojej płychi wustupuje
 Zał woporekł kad wonjazg.
 Koz wyruch modlenja
 A narba ławonja
 Nčłt jeje pucz.
 Zał njewjelska
 Za łatrowa
 Je k wojowanju hotowa.

Druhi chor.

D sbože tebi njewjelska!
 Ty kłasny dčł hč dostata,
 Kiz pschindjelsk w jeho mjeni.
 Ščrjebž pulczjny ho jelena
 A kłaj, tež žyła pulczjina
 Šso bchry łajelam.
 Wóž cži
 Štici
 Jeho hnada,
 Jeho ruba,
 Chze cje wobjicz,
 Šo možšč njepšchcžela pobicz.

Kłerłuskł w wyschłjim chorje.
 Nčłt woczi horje k waschob' kłala trónu,
 Wjy wojowazy! Tam we wčcznosczji
 Še pschotowel won nam kłasny kłonu
 A łojdom' kłwernemu ju polkiczi.

We njelcjomnych kłach wotof' njeho
 Zał wuzne wóšto wjele stejiny
 Wly póhlt wčcznóh' kłala njebjelkeho,
 A jenož na job' porucjenje cžakamy.

A hdyž nčłt k wojowanju wustupuje
 Job' njewjelska, dha wot naž potajnje
 Tu njewidomna była pschewodžuje —
 A wona dobywuje woblatajnie.

Wly wobbawamy ju — kmy płchi nejwuschubje,
 Šzamy wobtrónjeni — k bitwje hotowli!
 Hdyž nóz ju kłryje a jej kłitno budže:
 Wly mjeće won! Šej wóšłt ho njekłchłwi.

Duž woczi horje! Š njebjelkeho tróna
 Na žpřkłinu kłal wojnu pohlada.
 Duž cžehcze, bchjerjo; waz čžata tróna,
 Ju kłwernym jeho rula podawa.

Zionstke dżowti.

Brěni chor.

Kłnježe, tebi kłwalbu damy!
 Wóž načjei' wery posthadamy
 Do twojei' rady dżimnje.
 Włches strach, łotrezj wustejimy,
 Hacž junu hortadž łastupimy,
 Nač twoja rula pschewjedje.
 Włches njepšchcželstki kraj
 Zał mońje łatitaj
 Ty njewjelski
 Ščrjebž wojny ty
 Šej wobjez hč
 Zał wona dje bjez strachoty.

Š waschłch wrotow wustupujeće,
 D łotry! Kłala postrowujeće,
 Njed kłerłuskhe jom' łalkicža.
 Ša kłasnyimi njehjehami
 Še jedženjom njed posthadamy,
 Njed wutroba ho postbchda.
 Na pucz nčłt hčpajcže
 Te hwetli wonjazg
 Nawoženju.
 Kłaj, tróna tam
 Žno łima nam,
 Nam w jeho mjenje bchjerjam.

Druhi chor.

D pójcže, dżowti Zionstke,
 Na nawoženju hładajcše,
 Kłat po njewjelsku pschindje.

Kral wężny kupi na semju,
 Za da jom' fróm czerņonju.
 O, to wśchaf rośm lańdže!

Alle
 Tola
 Maścha duścha;
 Zem u kśuścha;
 Wón je dobył
 Maś, a ja naś w ģmjerći pobył.

Rośląd w našdym czaſu.

Maśchem ſkſerowemu domu je go wuſte wjekele doſtało. Zeje Maśktoſć ſkſerka je wutoru 13. ſeptembra rano 3^{1/2} hodź, ſtrowu przyjeźu porodźita. Złył lub wjekełi ſo na tutym ſbożomnym podawtu. Wjekele domow w Berlinje je teho dla ſhorhoje wupoiwňno. Doza ruła chyla dale je ģwiojm ſożnowanjom nađ wykſote macerju a jeje dźełjenje wotpoćomacj.

Zakońca ſholera w ģamburgu hebi hiśchje pſchjezo wjele woporow žaba, haćj runje je w poſlednim czoju mały tułł wotbėrała. S najmieńſcha haćj na 9000 parchozom a na nju wuwrėdo. Zebym ſetar je ģwiojmaj ſtarćimaj pſchėdowaje piſkał: Żow je ſrudnje. Ze tak wjele cźimic, ſo durbiany ho teź my ſetario na noźnych wachach w lazarėthach wodbėlicj. Duź ģym dženſ nozy wot 3 haćj 9 hodź, rano ģwioju prėnju noźnu wodu meł. Sćhoź tam wiđiſć, njeje k wopigianju. Tole bėdzie je ģmjerćju, tełe cźiwile — a potom ſašo bźalownej woćji, bđoź nlekmu pomalſch. ſetarioj pak njeje dołej. Teź na noſerjach pobrachuje. Ĥuſćiſcho ſeżi w baratach wotoło 400 cźiwom. Wumrie-łi iſtvo w hojeńi, bďa jeho nićto wot tuch ģwiojch ſašo njeuidźi. Wotwi pſchitidu ģnydom do cźiwonje. Żana ģwioćoźnoćj nje moźe buć. W melownych wotołach ģu na poſtrejbnićchoj wołene a wiſćizju hromadje do wuſkeho roma ſhomanj. Tuſchjezo dźełaju bjeſ piſchėſtacja wobno a w nozy cźorne lańdže. Dženſ pſchitowidnju pſchitidje žył jeleńicznj wos potny tańdź ſaſoćjom. Do wjele durbich meſtow je ho drje ſholera jeho roſnoſćja wot ģamburſkiſch, ſiź ģu cźewli. Tola je nadbijajo, jo wona dale wotoło hebie njepricħima. W Berlinje a wiſćidjom ho wiſcho moźne ſtonje, ſo by ho ſtrach nakazjenja pomienicħi a nićto njeuńe ſtrach na loħte wacj. Cźiwitoćj na žyłym cźiele a w žyłym domje, ſbzerjenje wiſchėđ iſchłownych jėdjom a pićjom, taź ģaba a kórtowaje hołowje, njeſtrowaje woby ſ hatow a ſtejažny wodom a prawe dowrerjenje na Woħa je najlėpſche.

ſholery dla ģu ho teź manewry w Cħaſu ſašo wotprajaje. K dopomnjenju na ſlawnoego kódnika Chryſtofia Kolumbuſha, ſiź je jeho narodne meſto Genoa w Italije wuła ģwioćoźnoćj wotbėrało. Teź nemiſte ģheřorimo he tan k wodbėleńju na ģwiojedny netore kóđe poſtało. Ze jara duſhne, ſo ho tutemu muzej wiđitje luby ſtareho a noweho ģwėta ģatujaja. Namatanje Ameriki je wiſćitkim wuſte ſożnowanje pſchitidje, je wotomianju nowe puće wotewriło a ludowe łamowanie pſchitidjořalo. Teź ģheřećjiſtania žyřet je tam nowu ſkladnoćj k poźożnowanemu ſtutowanju namakała. Nimalo žyła America je něto ģheřećjiſtania; a mamy w Amerizji wjele pobożnych ģheřećjiſtanow, ſiź ho boħanje na wiſchėđ ſtutkach ģheřećjiſtanje luboſcje wobbėleju, woħebye na miſionſtwie.

Snaty woħbėdjeř wuſćid wėſtfałliſch jeleńicznow w Eſſenie, Żr. Krupp, je k dopomnjenju na ģwiojeho njebo nana 1^{1/2} milijona ģrwinow ja ģwioćid dźełacjerjom wuſtanij. S tych pjenjeſ durbija ho ja ſtrach doħtuženych dźełacjerjom a jich wudomy rjane tħeřti je ſaħrobtu twarić, bđeź woni haćj do kónja žiwjenja daruwa byħła. Najprjeđy durbija ho 100 wobyħlenow twarić a najdoħtojiſćim dźełacjerjam wotbėdź. To je ſhwalowny ſtutk, a wotaje, jo knjezo tola hiſchje ģo ja ģwioćid lubdji ſtaranja!

Wiſcho i Woħom, njezo bjeſ Woħa, a Njemoleje ģo, Wóħ ģo njeđa ja ģmėch meź.

Wiſchėd něſćto lėtami, jaſto chupč po jeleńiczu do Drazďžan wotjećj, pſchitupi te mni kubet, ſiź he ģo w jenej wby mojeje wohady narodźi a ho pođiſćho do drugeje wohady pſchėħyđil. Tam mejeſche ģwioje kubto a ģħetru hromadbu dźećji. Wóħ ģo

bjeſ ģobu roſtryćjomachnoj a wón mi pomjeđaje, kať ģo jemu wjeđje.

Dotelj tħeđu runje nětoťi tońi Franzowoſjo ſašo je ģwiojmi mjećemi ſchėřetach a ģaru cħinajdu, taź chylł i nowa i Nėmzami wóju ſapocjećj, praji mój kubet: „Żeli ģo ſašo žana wójna i Franzowoſami ſbėgne, na tuj ja i wjelelom ſašo w Woħim mjenje ģobu poćoħuju. Ĥlajcie, bđoź cħlowjeť je ģwiojm Woħom nėħdje wuczeħnje, temu potom Wóħ tón knjeſ teź ģpochi pomħa.

To ģym ģam na hebi w Franzowołej ģuwo wuħonit, ale w Cħeřte teź. Wby wėćje, jo ģym tħeđu teź ģobu w Cħeřte na wójne pobyl. Zafo w Cħeřach Wrułju prėni traćj na naſ pſchitidječu, ſawoħa naſ wjeoćeři wuſtał na naſ: „Wóly, nėtkle ho wiſćizju na jene dobo na tħeře njeńicjowannych Wrułatow wacje, ģiećjeće do nich w mjenje wiſchėđ cħetrow kaź na dñimo pħy!“

Na taikelej ģrońnej a bjeſobójnej rėćju ģo ja wiſchom poſtroźidj a prajach wjele ģuhodej: „Wandrijo, w žanym cħetrowym mjenje ja do predća njeuħonbu a njełateliu, cħzewoj ho radjoħ wobaj w Woħim mjenje do predća podacj. Luťi Wóħ ģam woje naju ſowle jaſtitoćj a wotbornowacj, žadny naſchoje wuſćitowu cħert pak na niħdy niź. Tole ja wėſty wėm!“

„Pramo maſh,“ mi wóĵ luby Wandrijo praji, „cħzewoj wobaj w lubym Woħim mjenje cħinic, iſchtož ģo namaj ģuħach“. Duź teź ģmój to wobaj cħinitoj a ģmój wobaj i cħinim a cħerſtowym ſtawami ſašo domoj pſchitidjo. — naſch wuſdji pak niź.

„Sħyſchje dale, kaſje tam bė“; mi wój kubet powjeđa. „Ĥlajcie, ģijo ja maſo ģwiołtu poćoďuju te njeprėćjełowe tułli wotoło naſ ģwiođacj, a jena i prėniħ trėdji naſchoje wuſćid, jo ho tam tón ģnydom na ģemju woli a morow teź jawoħa. — Tať ģuħto haćj ģym hebi durbjal na wójne ģwioju tħeđu do ģorićećjom wacj, ģym hebi ģpochi praji: „Sħtož wam kaſane, durbju ģwėru cħinicj, ale wſcho w Woħim mjenje; ģinaħo niħdy ženje njeje njeſapaczu!“

Stubel, ſiź je mi tole wupowjeđal, je ģijo ja něotire lėta nėtkle njeboħi. Ĥiſchjeće ģunu ģym ģo i nim ſetkał a i nim porėcał. Za dźeħ tħeđu i ģemjo mojim lubym ſaħtojiſkim bratrom, ſiź he mie wuħyłať, ģobu do meſta, a jaſto bėħmoj ģħwiti i tamnym kubetjom porėcałoj, ſiź he ģo i namaj ſetkał a do rėćjom dať, wupowjeđaje duzy po puću tutemu wiſcho, iſchtož ģym nėtkle wam ģobuđiſel, a iſchtož bėħ nėħdu wot tamnego kublerja ģameho ģiſchak powjeđacj. Wato meħozow po tym mejeſche jeħo wój ſaħtojiſki brat ģhonaćj, a tón je w ģwojej cħelnej rėćji pſchł jeħo rownje na wiſcho tole teź ģobu poľomnił. Tón je mi po tym wupjeđal, jo ģu jemu wiđelazju pſchewođerjo po ſhowanju prajił. „Waj, w Woħim mjenje durbji cħlowjeť wiſcho ſapocjećj, ģinať niź: Wóħ he njeđa ja ģmėch meź!“

W roſpomiananju.

Dawoćj je wuħymacj. Sħtož wjele wuħyma, budje wjele žnjeć.

Wotewrienej woćji a ſaczinjena ģuba ģiſchjeće niķomu ſchłowid'ite njeħju.

Najlėpſche mandźełſtwa ģu te, w kotrych j je muź ģłowa a žena wotwoba.

Mandźełſtiħ ģłowo durbji bućj:

Wwoja ſrudoba moja ſrudoba,
 Wwoje wjekele twoje wjekele,
 Wwoja nuħa moja nuħa,
 Wój ģħelđ twój ģħelđ.

„Womħaj Wóħ“ je wot nėtki niź jenož pola knjeſow duchownych, ale teź **w wſchėđ pſchėdawarńjad, „Sėrb. Nowin“** na wſchach a w Budyſħinje doſtać. **Na ſħtwóřeć lėta** płaćzi wón **40 np., jenotliwje cźiħta** ģo po **4 np. pſchėdawaju.**

Domhaj Bóh!

Číslo 39.
25. sept.

Číslo 2.
1892.

Šerbske njedzelske lopjenka.

Budawaju šo kóždu šobotu w Eskolerjez knihicizšceječni w Budyšinje a šu tam dostać ša šchtówrčletnu pšchedpłatu 40 np.

15. njedzela po hwi. Trojizny.

Gal. 5, 25: „Šmny-li w Duchu živi, dha thodžmy tež w Duchu.“

W Duchu živi być móža jeno čži, kiz šu Křyštufoweho Ducha dostałi. Mačh jeho? Pšches hwiatu kščeženizy šy drje jeho dostał. Ale je tež móžny w tebi a štutnje to, šchtóž šo t twojemu wěcznemu měrej thodži? Čžim hłubšho my hwoje hrěchi pšhławamny, čžim wutrobnišho wěrimy, čžim wěšćišči móžemy być, šo je Woži Duch w našich wutrobach živy.

Šchtóž je w Duchu živy, tón budže tež w Duchu thodžić. Duž šo šamo ně, šo budže ponižny. Pšchetož šchtóž šo wšchednje a šiwěru pšched Wošom ponižuje a ma šiwój šamšny hrěch pšched wozjomaj, tón njemóže dolho wo druhich ludži hrědach powjedac a šo wopšje tych pšchesběhnyč, kiz šo wot někajšeho pada pšchšwataja. Ššamo pšched njepotšurny dyrbi našča šamšna šwalba čjeknyč. Wščał wibžimy šly korjeń a twjerdu myšl tež w šebi šamny. Tón Knješ pał praži: „Čži přeni budža popšledni a čži popšledni přeni.“ Š Wožej hnadu móžej woni nam, hduž njewachujemy a njewošymy, bóršy přjedy pšchitěč. A t temu ma Bóh tón Knješ tole prawo: „Komu je wjele date, wot teho budže tež wjele žadane; tomu je malo date, wot teho budže tež malo žadane“.

Hdžha wostanje našča horbočej? Njedyrbimy wjele wjazy šwiatemu japoštotej prawo dac, hduž praži: „Lubi bratřja, hdy by něhdže čłowjet wot někajšeho pada pšchšwatany by, t.a pomhajeje jemu šašo horje t čžim

duchom, kiz wy duchowni seje“? My njemóžemy miteho a dobročiwneho Ducha Wožeho w šiwowej wutrobje čžuc a pšchi tym šurowi a křezci pšchecžiwu bratram być. Duž wěrní kšchecženjo nišho druheho šurowje njewotšubžej, ale Duch čžideho Žejša jich wobtněži a tón njeje duch hdžeci hrimanja (Marč. 3, 17), kotryž tón Knješ hdžedje: „Njewěštaj, kajšeho Ducha hdžeci wój štaj?“ (Luk. 9, 55.)

Šchtóž w Duchu živy je, tón budže tež w Duchu thodžić. To budže šo kaž na ponižnošči, tak tež na Lubošči pytnyč. Lubošč je Křyštufowu šaton, kotryž dopjelnicz mamy. D pšchecželnju šaton, kiz ma Křyštufowe mjeno hjes pšlečča teho šatona. Što předuje mi hewat Křyštufowa lubošč, šhiba, šo dyrbi tež lubowac, dobrotu čžinicz, pšchecželnju a šezěplny być? Lubošč, kotryž bratram wopšlawujemy, dyrbi šamšapřewanje być. To je to thodjenje w Duchu. „Hduž wy lubujeje tych, kotřiz waš lubuja, šajše myto wy imějeje? Nječžinja to tež žonizy? a hduž wy šo jeno pšchecžiwu wašim bratram lubojnje šadzerjeje, šhto wy wošebneho čžinicze? Nječžinja tež tak žonizy?“

Hduž šo my drje dys a dys lubojnje šadzeržimy, potom pał šimy šašo twjerdži a šamšowolni, šhto je to hinal hač thodjenje w čžele, hdžez čłowjet po šiwowej šamšnej myšli a woli čžini a njestěti pod šadobnym Křyštufowym pšchahom? Ženo potom thodžimy w Duchu, hduž je našča lubošč šiwěrna a wopšlawna, šaj hduž my šo šomi šapomnimy. Šajša šiwěrna lubošč šo jeno potom w našich wutrobach šatorjeni, hduž je japoštote škwow: „Nječ jedny njeje teho druheho wobecženošč, dha budžeje

taf tón fatón Khrystušowu dopjelnicę" wotewrjenu nuz-
khdó do naščeje wutroby namakalo.

Potom našča wěra lubojez wušwjećej. Potom budže
Bože słowo wšěto, kotrež nam wutrobu štręje a ro-
šwěćej. Potom hebi w Božim domje a pšči woltarju
w swjatym woltarjanju móž wuprowbynu, so móžemy wjazy
njejez a wjazy lubowac. Potom budžemy w štajnym
hladanju na teho Knjesa kwoje wšědne džěto sapocžez a
dolonjez a žanjeje škadnošće nješubćic, hžěz móžemy
dobrotu czinić. Šmilnošć Boža wučzi naš tež šmilnuč
być. Jeho wodawanje wučzi tež naš wodawac. Tak
njebudže hinat: Šchtóž je Ducho dostat, budže tež w Duchu
žiwu khdóžic. Khrystuš čzim dleje čzim lępje kwoje byće
w nim dostatne.

Dokelž něk Wóh tón Knjes i wótzowšej lubojez nam
kwojeho Ducho dawca a dokelž Khrystuš w naš bydli, dha
maju tež jeho wučzomnizy štajnje na jeho nowy fatón
lubojez hladać. Duž je Bože słowo počne napominanjow
i šwěrnemu a nješebitnemu dawanju na bratrow. Duž
tež swjaty Pawoł žada: „Dajež nam dobrotu czinež na
wščitlich ludžoh, najwjazy pak na tych, kiz žu naščeje
wěry“. A to budže temu, kiz ma Khrystušoweho Ducho,
loško a pščežo nowo wješeke, hacž jumu ja njeho žně
wěczneho wješeke w Božim raju pščińdu, kaž swj. Pawoł
praji: „W šwojim czaju budžemy tež žnjež bješ pšče-
flacz.“

Zow byćeje sa wěru, tam žnjejeje sa widjenje! Zow
czernje a wóit, tam šłote křohy a počne šknopy! Zow
šlabojez a nusa, tam dobyče a žohnowanje wot mifeje
ruki Bozeje. Wótz teho Ducho, kiz je šawdant naščeje
herbitna, budže naš tam wjelež, hžěz šhominu: šchtóž žane
zow njeye widožalo a žane wudho njeye pščińčalo a do
žaneho człowjeza wutroby pščińčalo njeye, šchtóž Wóh je
pščińčotwał tym, kotřiz jeho lubuja.

Štat bu něhdy ludžom jich lube Bože słowo kaž je štajnym džiwom wukhowane.

(Wotrazgowanje.)

Žunu wošoto wječerje heđičke bur. Drjewez nan, je šwojimi
lubžimi wošoto wóhnišćezca a woni hebi bjež šobu powjedabca, io
ki luteržiz dafoto wonafch pola Wisła pod generalom Torkton-
ionom šwoju bitku dobyli, a Drjewez bje mēit, io je šo drie
nětkle trwe dočz rosłado, a io šmēja drie tu bórly šašo luby,
šloty nēr w kraju. Ale šedy bē to doręcaj, pščišćezca šupšod
šinz k nim a praji: „Šeubšćezca, dai šhomon šwoj šlot i brodje
wupušćezca a facčez hebi ju wšichón do šěha, mo wšichitzy hami
pak czemy tež šobu do šěha wučkewněz, pšchtóž křezoržy wozazy
tu bórly budja, woni šo hjo naščeje wšy bližo!“

Duž na jene dobo wošo te šwojich šłotow a i šawoto šłeta,
trawy buču wšče wupušćezca, křezjež pak bu hranu wošoto
šłamny tchjnyju, io njemóhla žana žarucz; něchtó žmadžow
bu na hromabu šeshrabandž a pódla tež něchtó za jěđ šes-
hrabane, potom bjeđše wošo huj! huj! šłotu do šěha. Šinz bje
pšči wšedem częłamnu pošleđni wofat a bje šo, jato bje šłot
do šěha facčerjenu a wukhowany, něhđze je šady něčajšeho tošiteho
šłotoma pščełchónaw, io móhł wošłobacž, šlotu buđža czi nje-
pščečelšy wozazy šapocžez. Wošto tam njeye trjebal štejo
hladać, pšchtóž žabny šawrozěčif hōđiny njebē šo pominjč, buž
hjo počja žynu wóhēn i njebju šapacž a wobje domšfej i bróžiny
a brodju ko wčkej i pšomjenjom paleštej.

Wozazy njebudžu hebi nušćah w domšćim nicje wunamafati,
duž będu šo šastóhli a wščo šelapaleli. Žato bje šinz wščo to
wuhłabati, dobeja wón ja wšćimni družimio do šěha a jim wu-
powjeda, fafej njelobje bje wobje jeju dworaj potřečeljo. Na to
je wšichitzy na čłonomaj šłecjo Wofu io to podžafowachu, so bje
jich wumóhł a jim tak mjete šwile wštojiz, io będu hebi móhli
šwoj šłot i brodžow wupušćezč. Žonemu pak do myšlow nje-

pščińdže bje šylłami pšłacč, wščato wóžachu hebi w šěhu něčajta
šěku notawicž, a io šwojimi šachodnymi lubłami žanemu wot
nich jeho wutroba njewjebłaze.

Alle na jene dobo Drjewez nan wšchón šrudny šastana, io
šo wšchitzy wo nim šastrožidžu. Ščto to tola bē, io meješče
tónie muž, kiz hewat ženje njewjebłazy, kwojej wočzi pošnej špłow?
„Šinsez knótie“, wón je šabudženym hōšom počjo, „našče
knieje, te našče lube knieje! Ach, te knie je šo nam wšče šobu
špalite a te šu tola našče a našćich džęciž naščepšče wuwjebłenie.“
A hlej, něk tam počozdo wšchitzy i hōšom pšłacč a žalocžez,
mužjojo a žony, wotročęzy a bjomki, kaž měk tam šódy šwoju
wutrobu wšču štemjenu. Duž šary šinz počja, (wón bē na
wšče wšchōmbšęacž šł staru): „Lube šłote džęciž, budęje je
mo wšchitzy i męrom a njewjebłacęje mi tošle. Šeň šo nam tež wšchite
našče lube knieje špalite, — našč luby Wóh a našč luby šhōjnit
šo nam tola i nimi šobu špalit njeye, jecho wam šódy w šwojeje
wutrobje a jecho lube šłowo nimamy jeno w šwojeje blišlijej štejo,
ale mamy io tež w šwojim dobrym powjatu wukhowane.
Křozdžęciž džęci žuam tano a wječęz rowny šlaw i blišije
i šłowy wupušćezč.“

Duž bu nětko wščo šašo na jene dobo šmęrowane. Wón
pak jim šlynuwšdzi ruzy hnydom i šłowy 23. šław wušpěna: „Žón
Knjes je mój pastyr, na nicjim nusu njeměju“, a po nim
jim 73. šław wušpěna: „Šrael nam wščaf Wóša fa trošt,
šchtóž jeno częstje wutroby je“, a na to 8. šlaw i šłita šwiateho
Pawoła na Romšćich, jenu ščękčuju fa družej, jecho přenjeje hacž
do pošleđnjego.“

(Šowle częł je šo cje rady něčajto mjelcjo woprashęez, luby
pščečeljo, kiz tole pščińčich, šchtóž hym czi jowle napišal. Móhł
mi ty wošo tole tež takle i šłowy wušpěnazč?)

Wobješe tele šłowa będu wšćim wulki trošt: „Šacž ja
runje špōžu po częłamno dleje, njebju šo žaneho njelobja“, a
„hacž mi runje cęželo a duška šowulłite, dha wščaf šy ty, Wóžo,
šódy czaj mo wutrobnu trošt a mój džęł“, a dale te šłowa:
„Ša hmy wšty, io ani šmęrcęz, ani žiwjenje, ani žandjel, ani
knęstiwto naš njemōze džęciž wot teje lubojeze Bozeje, kotrež je
w Khrystušu Šelubu našćim Knjesu.“

Šato będu špuitu i męrom pošęželi, pošęžędu wšchitzy
i noma šwješeleni šwoje šłowy, šawdadu hebi ruzy a pradžu
wšchitzy, jedny kaž družij: „Zola wofanu ja pšči tebi!“

Na to šo w šěhu šódy něhđze lębny a špachu wšchitzy žyfu
nōž tak rjenje, kaž hewat hby, pšchtóž Wóh luby Knjes bje jich
wšćeh je šwojim ščłitom pščińčel a te lube jęblome hakožij
będu jich wšchitlich w nožy šobu wšćikroše. Rano šahe wšchitzy
šwoje trawy wudejčku, io něk šódy něčajto fa šębdanje ja
šwoje džęciž. Na to šo wščo šašo wošoto šłareho šinza
šhromadžij, io móhli jęho na to dopomnicž, šchtóž bje jim polubiti.
Žón pak hebi jim njeye daš dołho fačaz, ale wušpěna jim
hnydom 27., potom 42. a 43. pšlam i šłowy a po nim 12. šlaw
i šłita na Šebrozęci. (Šeli je šam i šłomy njemōželch, budji
proščeny a wšni hebi šwoju bibliju do ruzow a wunamafaj hebi
te rjane plamny a tónie šlaw a wučžitaj hebi wščo prawu nutry.)
A tole jim šary šinz wščo i šłony tak rjenje a bješ wšćeh
šatopjenja wušpěna, io bje šłowo wšćem, kaž budjicęje měł šinsez
nan šwoju bibliju pščeh šobu lębo a kaž buž jim wščo tole i njeye
mucžtat. Wšchón pošny džafa šódy na šłareho šinsez nana po-
hlada, a jato będu hebi šwoju šhromadnu moblitwu i hōšom
wupušćati a šo móhli napili, wofčachu wšchitzy družij w šěhu
pola šłota a pšči šwojich šmadžoh, ale buraj Drjewez a šinz šo
i dwęmaj wotročęzomaj tam podčatčoh, hžęz będu hewat jeju
domy a bróžnje šłake. Žato pak jim boženje prajęčatčaj, šawofa
šary šinz bješćezca ja nimaj: „Šólaj, hladačajti mi jeno ja tym,
hacž nam njemóhšaj te našče lube knieje něhđze wunamafacž!“

Womaju wobjaj i wopanišćezca křozčęłatčaj a šo rošłahdomašćat,
hacž njebudže nicjo wuhłabacž abo wukšidęez, ale tam bje wščo
morme, jenicęz někotre lube pšćatčata tam wošoto šłędadu a hebi
na hakožicęz hebo šwoje špewiczi přemadnu. Duž bęčtjaj na
pošleđu pšči šamny wopanišćezcu. Tam šakšyčęčatčaj, io
něhđze něchtó tōnz šěha šastliwu, njebaloto jęju wotpalenemu domow.
Ale dokelž bęčtjaj šinz a Drjewez wobjaj ščęłęčijamžy župšlenaj
mužaj, a dokelž njewčajehe žabny wot njeye tajki byč, fafejz
bęčtjaj něhdy tamny měšćiml a lewita byłoj, a džęłidžoj šo rabicęz
tajež wopofatčaz, fafejz bje tamny šamaritšij był, buž wobjaj tam
dōwšęčatčaj, i wofelz bęčtjaj to šłwenje šakšyčakoj. Ščto tam
wohłabajčatčaj?

Dwaj czechy franjenaj wojafoj tam rójt lęka na jejnymaj wulfimaj wuopółfrowonymaj ftotomaj beżdejtaj. Kat-też-to bejtaj wobjaj tam dojtajfoj.

Wojaży, tiz beču jowle hem dojtaj, beču tuteju franjenaju pjtaj hebi meli. Doleżt pak wobjaj i nimi dale do przeda frowciz njemojektaj, bużaj bjes bohu pjtases jene, io dzeżba jeju tezo lezo woftojciz. (Stónoczenie pjtahobuje.)

Śhto dyrbi nam bibljia bycz?

Bo nómstim.
(Stónoczenie.)

3. Jan Wonak.

Jan Wonak bydełse w Deringifce (Zchiringafce) a mejełse fo i nuju beđicz, pjtetoż cjaż beđeje hujsenja a itakow be tam dojt. Śchtioż pak beđeje najubijeniłse: i nim bamym frudnie stejełse. Wón wśchaf beđeje mudra hjojcafa, wón beđeje daloto wofkoto pjtichioł a wjele na hwecze wofhadaf. Ale to wśchitio niczo niepomahafse. Wot teho cjaża, io beđeje fo wożenit a w Jenje jaśpdykt, jemu derje njebe. Se fwojeje žonu bo njemjebełse, a do przeda pjtichiz njemojektse. Dolha mejełse dojtse a na dolc; žyle žiwjenje beđeje jemu napidecziwne. Wón beđeje też pjtęzo hnęnyu na wśchón śwēt wjerajaj. Wón wśchaf fruceje dzełafse, doleżt mejełse ruży, tiz dyrbejtajse žo hjoaciz; ale drudni jemu beđeje, tiz by mōkt wśchitio do hromady smjetoż. Chyżyceli žona jeho imerowacz, wón na nju sałakowa, io do tomortci cętnaj, a by-it bebi wona śwērita, jeho na Woże frowo pofalacz abo jeho fo woprałacz, hacz i njej juntrōcz je mcti hiež nożaje, by teko hanajacz a hrownyk frowom hysłsejz dyrbjata, io fo radcho wojaż njepirałse. Wona wśchaf hama njemojektse wjele prajciz, doleżt i jejne pobajnoctiu też hujsenje dojtse stejełse.

Jejny muž mejełse w forcymach w Wożim frowje fwoj hwēch a fōżdy wjeżor fo wujsno, a na hlyuży wjerajacz fwarjełse. Czi drudy na njeho pofłachacu, doleżt njebēłse hlyu a doleżt mejełse dobru hūbu o to fo jim pftodobafse, io nechtō taf bjes bojeje na bibljia a popow fwarjełse. Wón pjtaj tym jeđny faranciz ja drugin wuwi a hōży domoj pjtichiołse, be pjtępse, ičtoż be tōn dzełt jaświzik. Njemowi wśchaf fo jenje; to je — dzełse wón — pjtęcziwo mojim sahadam. Žeho žona dyrbejse fo i nuju beđiciz — hūto dyrbejse hōžona buej a f temu tute fwarjenje a letenje hysłsejz. W tafnim hujsenju bejtaj jejny hyn a dżowta wotrofticje.

Dżowta beđeje dorofczena a fo wożenja. Wona hebi pjtęclupaj i Naumburka wta. So dyrbejse farschitit dom wopuśchiciz, jej wufleje frudobu njenacizny, pjtetoż wjele dobręch dnjow domacz pomela njebe. Wona mejełse nazajtu, io fo nektō nowe žiwjenje fapoczaje. Na czim to domacz lejełse — io je wina teho, so hu na Woħa sałyit, wśchaf njewjeđełse, i wofkal mōħta to też wjeđełse?

A woprabōdje fo też nowe žiwjenje fapoczaja. Jejny muž beđeje boħabojajny, pjtaj tym djeławy a duśhny; wón hwēru fwoju pjtajkuchnoctę czińicelje a mejełse Woħa lubeho knjeja pjtęch woczomaj. Wot njeho fħoni, ičto ma to rełacz, io je Woħ fwojcho huna do śwēta pōkaf a fo dyrbi też jejny dom pjtęch njeho fħōżim bycz.

Napriberj beđeje jej žuwa też, hōży w taficħ wēzacz hysłsełse ale wona bōryja ja tym pjtichiołse, fo to pōrdne ftoma njeħu, a e fo je to cziħa, hynka, hjoata žiwjenitā mōż, kotraj we wutrobie manđełsebo bydił. Hōży jejny muž domajaj porjad ja wjeđse, a fōżde ranje a fōżdy wjeżor je fwojeje žonu je pjenaricħ hteruśch wuprēwa a pjaln wuzicita a hōży be dżiwne žohnowanje tafseje domajze Wojeje hysłubj naħsonitā a hōży be do doma a do jejneje wutroby nem lacajhnył, fotehoż hwēt dacz njemōże a wo kotryny hacz dotal nicioż wjeđata njebe; — bu jej jaħne, czeħo tē je w jejnym starčyħim domje taf frudnie a czeħo dła itaj na; a macz taf njeħożownu. Žitaj pobrachowafse ewangelion. Žej bo myħle pjtichiołdu wśchitio hanajze ftoma, foteż beču fo domach na Woħa, na lubeho fħōżinā, na duchownyż a na „poboznyż“ wuprałaje a jeż be wutrobie jeł, so itaj jeje staricje, fotejeñ; ma taf lubo, a jejny beaw wot Woħa taf daloto. Ach, fo by pomahacz mōħta!

Leta fo minydu. Wisty tajzy wśchēdnti ludžo hebi naprtajta. Taz w Naumburku bejtaj hamej fa fo žimaj a czi w Jenje też. Hōży fo Naumburkfaj mōdełstaj, bo hūsto na tyħ lubuży w Jenje dopomniłstaj a pofłełstaj, fo dzył tōn knjes fo jim jato pomoznit a wumōżnit wopofalacz.

Duż njenadżujzy list f Jeny dōidze: nan je fħorit. Wonaj fo wułyż naftrojajctaj, pjtetoż hōdy jo tajse nechtō pjtęje, je i wjełcha hjo se. Nan beđeje hacz dotal pjtęzo frowy byf a w tyħ 62 letacz, tiz beđeje žiwu, njebe niczo wo lekarju a haptakuraju fħonit. Wón beđeje bo wśchitim ludžom wuśejmaj, tiz f lekarjej hōħozacz. Nekt kam lejełse. Nioły fawcajtajte; wjeđeł be, io i nim f kōnjej dje. Tola wo tym wón niczo wjeđełz njehafse. Wumrjecza jo bojełse, hōży hebi na to pomuħit, jo noftroja.

Khorołcz pjtichiołse; woba jemu hacz f wutrobie ftupałse, wón njemojektse ani beđełz ani lejełz a mejełse žafołnu bolōctę. Śhtyniołse jeho duteħe bo wulfu. Žona a hyn hebi rady njewjeđełstaj, nuju wjeđełstaj a tola pomahacz njemojektaj. Lekar też radh njewjeđełse, io pak je njebiełseho lekarja, tiz rady wē, tiz fħorby wuħoj a też mowachy fħudicz mōže, to njewjeđełstaj a wjeđełz nođypjtaj.

Duż bejtaj do Naumburka list naprtajto a dżowta fo pēħi do Jeny naftaj, pjtetoż drōħa beđeje dobra a wona njemjełse dleje hacz fħodom hōħitnom bežec. Dważ dnjej dzyħłse tam wofłacz a potom dzyħłse jej jejny muž na pof pucaja naprtęcziwo pjtichiz.

Dżowta domoj dōidze a to hujsenstwo wjeđełse; ičto dyrbejse czińicę? Nan beđeje pjtęcziwo njej frowoy; wón beđeje hysłchaf, io beđeje w Naumburku do miħionicħ hōħitnom fħobajta a fo ju woprałach, hacz je też wona bjes hjoatycz ftupia? Wona beđeje fħaba a njemjełseje fħorołctę dojtę, ja wjeñe fhwēczeniwo wotpofłiciz, wona fħowicza njewotmōłwi. Taf minyħitaj jo taw dajy frudnoj dnjej. — Dżowajny muž fo, tiz be wotroczane, na puej boħo. Na teħo fħoroħo hebi myħłse. Wón pjtichiołse hacz na pof pucaja; ale ičtoż tam njebe, be jeħo žona. Wón ju wśchudjom pjtajłse, ale podarmo. Duż fo kam do Jeny naftaj; wón hebi prajcizje: tam je wēłseje se.

Sa mafo hōħitnow beđeje w Jenje a hysłsełse, fałti je, nan be hujsenu noz mēk; macz wojaż wachomacz njemojektse, hōży be tam jeħo žono wofłacz dyrbjata. Hōdy wjeżor pjtichiołse, be wutrobie žadanje fapchujny, je fwojeje žonu, tiz be to fħowcizny, wjeżornu mōditnu wuprēwacz. Duż fo fħoroħo woprałach, hacz dowoli, io hebi w jeħo fħwje pjaln pjtęcziwtaj. Khory na njeho pofładny a praji: Czi tajzy, tełsoħ fo manaj lejełse! Wō žitwe fo mała hwēczka hwēczelje, nan ftonajo w fħojim lożu lejełse, macz w rōħtu beželje a ptałafse. Naumburfti fwoje pēwarite woczini a iapēwta: „Śchtioż Woħu wjericzeniwo jo poba a itaj f njemu nabijny, hōdy pjtichiołse nula, fħiciz a fħōbta, dħa je Woħ pjtaj ni i pomozu.“ Na to fwoj mały nowy testament je ita wuczeje a cziłafse 90. pfalm: „Knjeze Wožo, ty by naħde wufkowanje ftañnje a pjtęzo. Wriedy dzył hory buchu, a femja a hwēt ftworjony be, by ty Woħ wot wēłcziłse hacz do wēłcnoctę. Kiz ty lubžom daħy wumrjecz a rietelje: Pjtichiołse fħo, my cziłowite dječzi. To cziñi twōj hnēm, so my taf laħinjem, a twoja fħurowołc, io my taf naħle prjecz dyrbimy. Wśchetoż naħde fħołseje pofłajcħ ty pjtęch bo, naħde wotajene hēchā na fħwēto pjtęch fwoje wofłiczo. Wucz naħ wopomnič, fo my wumrjecz dyrbimy, so byħmy małi wuwi byłi. Knjeze, wrōcz fo wśchaf jaħo f nam, a fħil fo nad twōjimi wotroczkami!“

To cziłafse wón pjtaj lożna na fħurjeż fħoroħo. Wotom fwojeje ruzy fħynaj a Woħa nutnie pofłełse, io dzył fo nad tym fħorym fħiliciz a jemu i wōdacjom jeħo hēdčow pjtęch Žełom Khryħta tōtch wēczneħo žiwjenja wuđełciz. Wōn f ħurowołcse fwojeje wrōdse pofłełse; jemu beđeje, tiz by hōrzejtanjeny fħōħit fħerzaja bjes nimit fłak a fħōżnuju fwojeje ruzy wułyħe fħoroħo djeżat. Žōñteje ptałajctaj; wonej pofłebnje fħurcizit fħobu fħwēwacz njemojektaj. „Dobru noz!“ jemu czi jeħo prajacu, „fħuwnaj teħe Woħ luby knjes!“ Stary fħwafse a taj Naumburkfaj wotendjełstaj do bołczęna, hōđeż dzyħitaj pjtęch noz wofłacz. Wonaj dyrbejtaj fo na drubeħe ranje jaħe na dompuč pōczōc.

Na doħo w nozy w 1 hōdi. Wonaftoma žona woziczi; ju nechtō wofłacz. Ĥaj, to beđeje jejny muž, „Žana! Žana!“ — Wona hteñje ftany a fo jeħo woprałach: „Śchtio hebi žadaħy?“ — „Žana“, wón lawofa, „tōn pjaln!“ — „Rafti, ja cze prōchui!“ — „Tōn pfalm cziłaj.“ — Wona fo doħwaczaj njemojektse, io dzyħłse wón tōn pjaln hysłchēł. Wona po bibljii djełse, foteż 100 letā dołfo fapōrdżena w rōħtu lejełse. Wona w pjalnacħ pjtajłse — ale teħo pjalna namafacz njemojektse, wona pjtajłse a pjtajłse pōbarmo. Wón fapoczaj njepjercptimny bycz: „Žona,

čítaj mi tón psalm!" Wona paž jón namakaleč njemóže; pšchetó wóna be njelnata w hwojeji bibliji, thory cšafaje, te slyšnokóžu pšafaje. Hdyž hebi wóna wjazy rado njemóžešče, džešče po hwojei spewarje č čítajše: „D hřova křwanenje šbita; — hdyž budje najšlyšniko mi wošfo wutroby, šjev šo mi najštrošniko dla twojeji šlyšnokóže!"

Hřory bu čítajšiči a dvě hođšnje wospa. Na drugi džen praji: „Ša čhu wopravljeny bęč, džeje mi po dušowneho." — Dušowny pščinóže a jemu pokutu a wobacje hřechow pščinowjedaješe. Staru ščepotaju praji: „Ša hju hřednjč; Wojo, kmil ho nade mnu!" — Wón mušimowče hřujatu Woju wječerj. — „Ša bōrty wumru, ale neš čhu tež wumrječj!" wón rjekny. — Zefat pščinóže; tón jemu njeděje bęč; botal prajič dęžyl, lo f hōnje dęže. Neš thory šam f njemu praji: „Knjes lešarjo, ja bōrty wumru a to je berje." Zefat ho dįmalaje. Prječ be jeho njemur; wón w hwojim ložu tež jehnjatjo pšči wšęch wuššich botolofčah lešaje. Wón wojeješe ledy dęhčaje — ale tola njedatolofčesje. Dušowny jeh woypatč pščinóže; jeho žona dęrbješe jemu hřivo se spewarjčiči neščo čitaje. Wón šam wjazy weje njerečaješe. Drudhy jenoj prajaje: „Wojo, kmil ho!" Hřtoriju wo wubędęnju Lazaruhowym najradšo hřesječaješe.

Dvě njeděši po tamnym wječorju będęšę ho mintyšę — itaž šam Wonat we wěrje do hwojejo wumōgnjta šbōnje wušny.

Roššjad w najšim cšafu.

Jeho Majestojš hřęor je šo do Šomburga na wopyt hwojeje macerje wofat. Hřęortka a maša nowonarodjena prynęeba matej ho pšči dobrej štrowlajci.

Hřolera, kotraž je šo tak twerđe w Šamburgu šahnědįša, počnje mašy, mašy šust wotebereč. Zola hišęče wšędnje tam po štač wumru. Nešo ho paš potesuje žalōšna ščtoba, kotraž je Šamburgje wítowanje a wšęo druhe šahņenje pšęes njy wšato. Dęšęacerjo nimaju janeje šahņuju a šunja šrudnu španu pšęed šobu. Wjele žušęh, kotrij šbōže šeto tam pščišhabjeja, je wumwōštalo a hōljęny šteja wšōbne. Wšate šbōže, kotřę hewat twory je wšęch krajow do Šamburga pšimowšowaju, njepščinđu wjazy tam. Na wšah dęrbjadu wjele wošow polnyh najrečnjčich mōršich rwow jako hnoj prječ čįhņęč, dolež je ničiš dla štrada natežanje šupčę njehaješe. Kunje tak ma šo je šadom a je wšęhni pšodami Šamburgšich šahrodinow. Wobębe čertja teš pšęelupay, kotrij hwoje węzy njbže wšōlčę njemōža, dolež šo šbōžu boji. Duž je jara šhwalobne, šo ho wšędnju lubošę f pomoz dama a ho wjele pjenes a wobęe čęšjo domapřtane mešo pyta. Wōh šuby knjes dęžyl šo nad nim šmiltę a nuš bōrty štož štajč.

Wjele pšįaju w nominach wo nowyč žadanjach ša wšjfo. Neša, šo je wjazy bęč 100 milijonow hřitownow tręba a rošmnojenje wšjfa; a šo budje njęzerčewto, hdyž hřęoršimowmy šejm pjenješ wšoli, šo to wšędnim wošafam jeno 2 leče šhęjčę bęč. Šęto je na tyn wěrne, hišęče njewemy. Taf wjele jeno je wšęte, šo wobštajne rošęenje wošfow ša luby žane šbōje nję, šo my paš, hdyž wopravde wjazy wošafow trębjam, a štrah wōžneho kraja to hebi žada, tež tušon čęšji woopor pščinješę dęrbimy. Wōjma, kotraž będnym šhbiti, by hebi hišęče čęšįidaj woporow žadafa.

Š Wuješda. Wo hřotnym wušnjaju šo šu privatno šajšojniš f hwojčjny pšęed šholera ša hebie wuzješ čšahnjč, šo by ho wurčaj, dolež be dęje wumwōšt, bęč jeho dwowlęnja (urlaub) trajaješe. Powjedaje, šo njemowšaje prjedy pščinč, dolež dęrbješe w Wřótštawu dešinjęromany byč; šo tam hižo šholera žalōšnje knęej a 15 wošow ša šemrędny wšędnje wotošo jębži a wjele mowryč je wšęch domow woinofudę. Duž be na wjele najšich wšędnęh wušta botolofč pščiščjfa. Hdyž šo paš w Wřótštawu ša tyn wopravšowaju, pofala šo, šo beču wšęhite tele węzy šęhane.

29. šeptembra šunęe šo w Wušatowcy wotřęešna šynoba druheje Wřōšbortęje będęje. Wudže šo tam rošpomjčna, taf ma šo našča mšobolofč najšęje w ščuli, w domje a w žytwi wotčšahņęč. Knjes šaraj Šenit Šenitšjanski šunęe wo tyn rošpřamcu.

Šaf je Ništa našala.

8. awgusta mejšęe šo w Nišęej šwječnje 150.letneho wštatčaja šuteje bratrowšęje (Herrnhutęje) wošabę, kotraž je ša žylu

woinofnošęe je najwajšnjšich meštow. Niž jeno wjele šubji hebi tam hwoje ša wšędnę žiwjenje trębne wery šupaje, ale šč ję wjele bu hižo wot tam knęazęejo dušowneho žiwjenja šhbtęnjč a je jębž ša mešnojčę namakalo.

Šnadž je teho dla naščim pšęęelcam lubo šhonicj, kaf je Ništa našala. 17. dezembra 1741 pščinóže do Herrnhuta 10 Čęchow, kotrij beču dla hwojeje (evangelšęe wery čęstęčę dęrbješi a dęždu ho mešo bratrowšęje wobabęe pščišabę. W Herrnhutu paš njemędžabaju jęč pščišęč, dolež hižo damno na bratrow štrazčaja, šo šubji f šęęoršitwa f hebi čšabaja. Wšōby lubo paš namakaju wjele lubošęe wšab bratrow a jęč generalna šynoba wobšamfna, pšęes loš wōdžena, šo dęždu ho wšta f Siegmunde Augusta f Hęšdorřa wad Tręšwim wopravčaje. A tušon špřamny a došabojšny muž be šotowy, evangelšęč Čęchow pščišęč a dowoli jim, koloniju šatolajci, kotraž bu f čęškim šlowom „ništa" mjenowanja. Jan Naščta, šotřebōž beču šameho w Čęchadž pšęęęęđali, bu f pšęđotřęerjom a pščinješę f hōrjewšatčom tuteho šajšojšitwa wušli woopor. Wšętož won mejšęe w Hęrrnhuče rjany dom a dobre wšęmanje. Šjo bratřja hęes nima, Šonaz, Pawlus, Wšęš, podabuš ho do Tręšwica a wušwōlčuju mešo f twarjenje, kotřę be jim knjes f Hęšdorř darmo pšęęebotat. Wošęewčuju 28. junija to mešo f mošlitnu a šatolajču 8. awgusta wšjny kamęej ša pręnje 3 domy. Šhņny ščpřuč be ša 8. awgusta wušwoleny: Niž je waš tōn Knjes hebi wšaf a waš wušwōlit, šo by waš wjazy byto bęžl wšędnich druhich ludow, pšętož waš je najmenje hęes wšędnim ludami, ale šo je won waš lubowat a šo by wōn hwoju pščišhabę dęřajš, kotraž je wšędnim wōžšam pščišhabę, je woš wuwjeb f wōnjeje rufu. 5. Wōjij. 7. 8.

Naipřjedy be nowa wošaboda do Wšōšęta (Hřahņęena) šafarowana; f šprowjebji hřodjadu do Herrnhuta. Šakle w leče 1740 došta bratrowšita wošaboda prawo, ho šwobobnje hwojeje wery wušnjaj. Zola f Čęchow nišiš wjazy njepščišabny a taf wōsta Ništa njemše mešo. Romolu šo luda wjazy; w leče 1743 be jęč 39 dušow. Węču jara šhųđi a šwječęčaju w mjenowanem leče Woje wotšafanje f wobu a f ščššom. Wřęnja ščula bu 1747 wotwřęjena. Wōt leta 1751 paš šo f Nišęej wōšęšowšaje, wobębe jato tušon f Wudčete, Hęšdorřowny naščędnit, ho šwērny ša mešo šarajčę. Wšęščaja ščula ša hōšow pščinóže 1751 do Nišęej. Šamogjenje pščišparaja šo a nešiš beču hižo hōšajč. Wšęes šudomlęni a pšęes šranšowku woju mejšęe Ništa mašo ščdoby. 1815 bu Ništa Wřulka. Što šakle wot šeta 1860 Ništa bole tečęč šapocja. Wšęhite riemješęa buču šamjedęne a wušta šabitra ša maščiny čįnješęe Ništu tež w dašęđich štronach šamit. Wřōšbortš wotřęš postaji 1872 w Nišęej woješęk špřaw. 1879 bu tam šamitški šud wološeny, 1881 došta Ništa knižęčjčęšęerju.

Ale tež dušowne žiwjenje mōžnje šakęę. 8. awgusta 1875 bu nowa žyřę hwojejena. Wřišonšta ščula, wučerški šeminar, šprowješęki dom, diašonijšnyški dom bučo šakōjenje; wotšafitwa ša hōšow a šhōpoda ša šwčowarjow naščaju. Taf je Ništa neš jara tečęęę mešo a je wofatela, ščto wubędęterjo, hdyž špřamny ščęęęčjajšiti buč, duč wery a bratrowšęje lubošęe, jęč čęerj, šamogjena. Šrōšči čšah šo šwječęerju 8. awgusta bu Ništa wot wuškeho wošęnja domapřtana, kotřę dębįšęe loško žytenu mešo škōjenje pščinješę mošt. Wōh šuby wuzješ je paš f hwojeji šhadu šo wobšęhtowat.

Wudžo dęrbja na šudnjny dęju wotmolwčjčę ša šbōže njewuzitne šłowo, kotřę žj řęčęšj. Mat. 13, 36.

Wuzitne šłowčjfo, wot čłowjeta ręčęane, mōše nam jeho wobšidneho čįnjč, šo hebi na njehō ani wjazy raby njepomwškimy. Wjeje-li nam blęže šary, mōše tajše šłowo čįnjč, šo jehō wjazy čęęęčjčę njemowčje, je-li nam blęščj, to šłowo pšęęę šafšo šaj čšorny šlak wobšadnjemy a nam je teho šel. Taf wōšči čłowjef blęčęstjo. A Wōšj?

Š rošpomjanaju.

Hřęor Awdolf I. prajaje: „Šęym ho hřivo šaf, hdyž beč ščwowy a njęřęčęčjnlawy, ženje paš, hdyž beč čįđi a pšęęęčęnlawy."

Pomhaj Bóh!

Ciśkło 10.
2. ott.

Łétnik 2.
1892.

Szerebiske njedzelske łopjenka.

Wudawaju ło tóždu hobotu w Esmolerzej kńichcizkoczejni w Budyshcinje a ło tu tam dostacž sa šchtwórtlétnu pšchedplatu 40 np.

Žnjowj dźakny frowjeden.

Wš. 67, 6—8: „Tebi, Božo, wo dźakuja ludy, tebi dźakuja ło wšicitté ludy, jemja dawá frowje ptydy; pozohnuj naš Bóh, našch Bóh; pozohnuj naš Bóh, a wšchón šwét njedž wo jeho boji.“

Dženš czełcžeje Bóha spokojni,
A šhwalcže jeho hnadu!
Wón tež, hdyž mało wobradži,
Wě t sežnowjenju radu.
Kíž šđerži šwét
Tak wjele lét,
Tón wulke wězy cžini
A stajnje derje mēni.

(761, 1.)

Tak budže ło dženka wěžeje w wjele šerebšicich femšchach pšewacž. Žně njeběchu tak bohate kaž w přjedawšich létach. Tajta wołnošć, kaž běchny wo jara šhudym pošlebnim lécže febi wočatowali, njebu nam wobradžena. Bože myšle ło hinacše hač cšłowšće byje. Wě tež šošo czełke lét, kotrzé rolnik se žnjowym dźaknym frowjedenjom wobšamtuje. Wjele rjanuch nadžijow je sa wjele lét njewidžena žałožna šuchota štafysa. Někotrzžtulíž steji pšched pšichobnej lgnu se štyfnywym praščenjom: Šdžeha budže mi piza sa luby šfót? Wjes teho je štrašny mór, „kíž wo cžmje łoš, šhorolč, kotrzž pšichopodnju škónjuje“ (Wš. 91, 6) našchemu krajej wjele šchody pšichnješ a wšcho wšitowanje a šaškušenje jara šadźewal. Wšcho to mōže dženka na cšłowštu dušch šarolč a štyfnywošć pšichnješć.

Tola durbí šwiate pišmo prawo wobšowacž se frowjej šhwalcu: Tebi, Božo, dźakuja ło ludy. Pšičežo

šmy my ludžo frowjemu kńejeje dźak winojczi. Wly drje wšchēdne wjele šhřečšimy a šaškušimy wjele šchrafy. Ša dobre a sa šhude žně, sa dobuče a sa šhubjenje mamy ło jemu dźakowacž. Žně ło Bože wobđenja sa ludži. Št febi cže naš šejahnyč, njedž je pšches frowju dobrotu, njedž pšches frowj hñew. Šdyž da šarolčji na ludy pšichič a czežtemu domachpýtanjju, dha cže wón šwētej šošo ras wošacž, šo je wón hišcže š trješom a njeba ło sa šmēč mēč. Ščyto pomba cšłowjelej, hdy by wón runje žyty šwét dobył, a by tola na frowjej dušchi šchtodowal? Wo tym šlowje maja Bože džerži tež žně a wšcho Bože domachpýtanje wobšladacž. Bóh tón kńeš ma njeradženje a drobotu, trupy a deščyč, mór a wojnu w frowjej ruzy a trjeba wšcho t wotczehnjenu šhřečneho šwēta, kotrzž na njeho šapomni.

Lubi pšichčeljo, njedajcže nam tež w tutym lécže na dźak šapomnicž! Šdžž my na frowju ššōč a škombđenja šhadam, šmy Bóhu lubemu kńejeje njewurjekliwy dźak winojczi sa to, šdžtož je nam hišcže dat.

A dał je wón. Šemja dawá frowje ptydy, praji našch pšalm. Njeběchu ło rozki krašnje poradžile? njeje dha tež kulow dobył hōacžšiči hač febi běchny myššiki? Šičcže njeje žana nusa pola naš. Mamy wo hišcže wjele šepje hač tanjšynty našchich wobšich brarow tam, hōžje njebě lomše létu žanuch žnjow, a hōžje je šēka šholera žałožne žně cšłowšicich žnjowjow šđeržata. Mōžemy temu kńejeje na jeho praščenje: Šcže dha tež nusa meli? pšičežo hišcže wotmolwicž: o kńeže, nišdy žaneje.

Ca wbohe Hamburgite hwojby a dječci, kotrej su pšhes hpoleru hwojich iaktaracjelow hwište, staj nek h'ijo 2 milijonaj hrimow nahromadjenja. Hdyž budže kolekta ja h'ugi dom w Hamburgu wo našče durje kpacaj, je tež nam škadnosć f wopofalanju luboćeje baite. So by wo wjele hotowych a wješełych dawarjow namafeto!

S přemim otobrom japoćenje ho nowe šhtwórcšlěto našeho „Bomhaj Wóh“. Budžemy ho hwiřta dale přezowacž, jo h'ychmy hwojim luhym cžitarjam ja duh a wutrobu dobrou tež postičeti a ho nadžijemy, to budže w jumie, hdyž ma kóžby wazy hwiřte f cžitanju, našč Bomhaj Wóh luby hoč'č w wjele domach, hdyž h'ičenje njeje.

Našchym luhym h'obudžetacjerjam, kiz hi naš je hwojimi nastawkami podjerali, prajim najwutrobnišci d'at a budžemy ho wješełič, hdyž naš dale podjerala.

Wychoki h'ěrłusč Salomonowy w h'ěrłusčich h'ěrłusčach.

20.

Staw 4, 1—5.

Nětk postičeni hwojeje woczi!
Ja Czi we wobralu,
So dospołnje nje inajesh,
Cze hamu potalam.
Slaj, twoje wóčio njeby
Wšah mój h'ychčž wutralo,
Duž widž, tak we rjanosći
We twojeje moja tamje ho.

Nětk h'obdžajej mašč woczi
A h'adach d'owoznje
Do k'rahnyc h'ubofotčow
Tej' h'nady Wojeje.
C'chtož rořom njewuřlědži,
Hacž tež ho napina:
Tu wěčnu mudrosć h'oni
Ja duřha, kiz ho ponija.

Ze žabotčeje a myřile,
Kiz i prawoh paštwičžja
Šso husto jabudžichu
Na puřte štalničžja.
Nětk leža tu pšchi horje
We rjanym porježe,
Wob paštwjowym wóčjom
Wak tola w r'anej h'wobodže.

Kaž cžiche wawcže šladto,
Hdyž pobu p'awjene,
Ze stare wšhite p'šodne,
Tak twoja wola je.
Pšhes fupjel wučičžena
Wot nje ho wobčičž ba;
Tak pšhes moju je h'nadu
Na dobrych p'odach bohata.

Kaž šdnórka šhorlatowa
Štej h'ubje cžerwjenej,
A modlitwu a h'walbu
Wit stajnje šcjetetej. —
Kaž r'jane rořočžene
Oranato-jab'ufu
Šsu twoje r'jane liža,
Teje p'ožčiwotčeje k'rařtowa.

A wšhita twoja rjanosćž
Wot wery njeřena
Na šchwiznej šhiji steji
Kaž h'owa k'ralowka.
Ja šhija Dawitowej
Ze wěži podobna,
Kiz h'ylnje wobwjeržžena
Wšhčm njepšhecjelam wobata.

Kaž pařetej ho w dołi
Tam h'ornow d'wojnaj,
Ze je ta prawu luboćž
Zež pruha nadwójna;
Tón lubowacž nje njem'že,
Kiz bratra šariczi —
A lubowacž 'noj móže,
Kiz lubuje w niřtořczi.

Tón Knjes je mój paštw.

W jenei mojej wóřbaně wuj mam jo tořhcho starych h'abych ludži, kotřiz tón dołhi puč do našeho Wóžejo doma p'ěšči cžinje njemóža, dořelž durbja h'ětru horu horje. Zeho bla ho wot k'óže lěto wšhizny w jenam burřim domje wazy t'róč h'romadža, a ja jim tam Wože wofatlanje wudžělu. — Wšed h'joni lětami b'ěch tam w p'óřnyym cžahu tež jašo pola nich a b'ěch h'ebi tehby h'woj test f 23. psalma wawat: „Tón Knjes je mój paštw.“ Žafo b'ěch jim tón wukabł a jim Wože wofatlanje wudžěli, wofatč h'ičeje h'wifu pšči nich h'edjo, předy hacž ho dale do draheje wpy w'odach, d'rubich h'oruch wo wšy woprařež. Duž jena stara žonta p'ocža: Žafo wo, knjeje, nam wukablowořčjeje, so nam Wóh tón Knjes tež tehby, h'dyž ho wofato naž wšcho cžmi, a h'dyž mamu tu h'woju řradobu a tyřadnosć, je hwojim h'wěřtom h'wězi, nař pohlyni, dale wjedže a na wščm pohlynu k'rahnyc domoj domjedje, durbjach h'ebi na jedyň w'odak i mojego žiwjenja pomyřlicž. — Ja h'ym f rudnyh horow. Tam h'ym h'ya dołho je hwojim w'ujom žiwa. Wón b' h'ččjetar, — nětk je h'ijo dawno njebohi, — ja pař doma ja jehoho šarbitanta se žiby a f cžeršich nitow wudžěłane f'oraczi (Spigen) d'ěčoh a h'ebi f tym něřtho šap'uščich. Duž nehdy do h'ob wot njeho list dořach, to durbju jemu hacž do Wojejo dnja h'ětro wjele h'ajkich k'onzjom nadžěłacž, dořelž je wón minje triebalče, a ja d'ěčach a d'ěčach, wo dnjo a d'ěje, hacž do p'š nosow, hacž njeb'ěch je wšchm hotowa. Wo tym ho Wóži wjeřor je hwojim hotowym d'ěčom do měta w'odach, jo byh jo šarbitantej domoj donjeřka. Žafo tam pšh'indžeh, ho wšhizny řrozžichu a prajaju: „Kař budžeče ho jašo wóž domoj donamafacž.“ W'ontach je wulka cžma a puče ho šamete.“ A je ja ho tola domoj w'odach. Ja d'ěč a d'ěč, wot žaneho pučja njeb' ničjo w'edjež, wšh'udje b' wšhito je h'wěřom šamete. Ja durbjach nimo jehoho hata. Ale bojata ho njeřšym, ja ho Wóžu poruřčich, a šlajče, hacž runje žanu h'wěžu pšči h'ebi njemějad, b'ě mi, jako m'ela jowle na hwojeje prawej řtronje řpochi pšči h'ebi jařnu h'wěřtu h'wuhju, a b'ě mi, kaž byla mi ta mój puč wuřwěřlisa. Takle h'ym, hacž runje po cžmje, dale řtupala. W'it b'e, kaž był mi Wóh luby Knjes duřy po pučju je h'wěžu h'wěčiz a takle ho řtrowa a cžerřtowa domoj donamafacž. — Jowle je mi Wóh tón Knjes dopotalař, so je to řař, kaž h'ebi Dawid řpewa: „Hacž ja runje řhodju w cžemnym dole, njeboju ho žaneho njeboža, pšchetož ty h'by pšči mi, twój řrut a twój řij me t'rořštujetaj.“

Takle m'ějad ja řam po tymle woprařenju tež hwoje r'jane natwarjenje pola tyhže luhych starych ludži, a jako h'ym po tym 11. novembra 1890 tu staru žontu na našče pohrebniščjo poh'ryebali, h'ym jej po tym hwoju cžěłnu rečž řčiniř po řłowach f 23. psalma. — Nětk je wona h'woj jeřniř d'at pšh'edcha a řama do teho h'wěřta dořčha, kot'rehož pruh'i su jej jowle d'elka j'ejny cžmowy pučžit wuřwěřlile.

„Bomhaj Wóh“ je wot nětku niz jenož pola řtřesow duchownych, ale tež we wšh'ěch pšhe-dawarjajach „Šerw. Rowin“ na wřach a w Budyščinje dořacž. Na řhtwórcž lěta placzi wón 40 np., jenotliwe cžřřla ho po 4 np. pšh'edawaju.

Bomhaj Bóh!

Cižlo 41.
9. ott.

Četnik 2.
1892.

Serbske njedzelske lopjenka.

Wubawaju ho kóždu hobotu w Esmolerzj knižičičezerni w Budyščinje a su tam dostač sa šchwórtkétmu pšchedplatu 40 ny.

17. njedzela po hwi. Trojitz.

Cf. 4, 3: „Gladaječe swéru na to, so byhšice jednotu teho ducha šđerzeli pšches swajst teho méra.“

Žana rostora a swada ho Bohu Knjesej nelubi; woncej stej njebóšfej a hřeškej a šadźewatej Božu czelej na semi. Měr na semi, to bė přenje jandzelske wšiwowjedanje wo zohnowanju šhješčijnjansteje wěry w tej nozy, jato je Boži Šsyn na semju pšichšof. A w hwojej poklednej nozy je wón w wyhšajšimědšnjeje modlitwoje nutrneje prošby, „so bychu wšchitzy jene byli, so by swět wěrit, so ty nje póhšat by“. (Zau. 17, 21.)

Duž tež hwiaty Pawoł w dženšijnšim hwi. teficze jednotu w duchu nam jato najrjenšču czelej sa Boha teho Knjesa pšched wočzi staji (pšchir. 3, 21). Ale je móžno, so hu wšchitzy šhješčijnjenje w wutrobnej czelej žiwj? Saweječe, šedmory swajst, swity je šydom krahných nitkow, džerži tule jednotu hromadže. „Zene czeło a jedyn duch, jato wy tež powołani šče na jenu nadžnju wašchego powołanja, jedyn knjes, jena wěra, jena šhješčijniza, jedyn Bóh a Wótčez wšchitšič, kiž je wyhšiče wšchitšič a pšches wšchitšič a we waž wšchitšič.“ Zene czeło hu wšchitzy šhješčijnjenje na hwiatkowym diju ščijnjeni; jich powyščena hłowa je tón Knjes šam; woni hu jeho stawo. Měr nješmė, kiž na našim šamšnym czele žadyn staw pšchěšiwu druhemu byč; žadyn staw tón druhi šapřewáč ani ho wot njeho džělic, hewat četpi žyke czeło. Wšchaf šmy my tež wšchitzy i jenemu duchu napowani (1 Kor. 12, 13). Šchtóž do šhychitška wěrit,

tón tež Krystušoweho Ducha dostanje, kiž w šlowje a w hwi. šatramentomaj ho nam šželnje. Mamy-li jeho, dha njemóže žadyn bratr teho druheho hšičej ani šapřewáč; wšchaf Duch jeho wučzi: pola Boha njeje žane hladanje na paršchonu; šmy wšchitzy hřeščinizy a jedyn kiž druhi wumoženi pšches drohu Želušowu krej.

Duž mamy tež jenu nadžiju našchego powołanja, mjenujzy pšches hwojeho lubeho šbóžnika wěcznu šbóžnowč dostać. Šduž pak dwaj t temu jenajtemu kónzej džetaj, dha mataj tež jenajti puč a jenajtu myšl. Na semi wšchaf šu Bože džěči jara wšchate; jene bybli w hrodže, druhe w šhěžaj, jedyn ma kralestwo herbowáč, druhi nima ničjo herbowáč. Ale w njebešach je nam wšchittim našche herbstwo krahnje pšchigotowane. A to so wěmy, so dyršimy junu wšchitzy w našchego Wótza domje bydlic, dyrbi a móže wšchemu roszželenju a wadžentju wobarač. Šaj wšchaf, hšyž ho swadžerjow a hadračštow wooprašam: kat? a wój džetaj junu jenu nadžiju herbowáč, wój džetaj žyru wěcznowč w njebešach hromadže žiwaj byč, a njemóžetaj krotki czaž na semi měr džerječ? ja hebi myšl, potom dyrbiataj wonaj hwoje mēze přerč čžijnječ a mēr ščijnč.

Wšchaf mamy jenož jeneho Knjesa, šotremuž šhizimy. Žedyn je našč mištr. Želuš je naš wšchitšič t temu wutwip, so bydymy w jeho wěcznym kraleštwje jemu jato jeho wotročžy a džowki šhiziti. Njeje wěčno, hšyž dwaj w šamšnym domje wjele šet jennemu knjesej šhizitaj, to jeju hufto hač t šmirčej swajsa, hšyž šlaj w šamšnym regimenzje kralej jato wojakaj šhiziti, to dawa kameradštw

a pŝcheczeŝtowo, pornioj kotremuzj žane družbe njeje? A temu hamemmo towarŝtwa a bratrowŝtwa dyrbinim ŝwajacani bycz, hduj naŝdemu njebieŝtemu Rnjeŝej a kralej kŝucjumu a pod nim ja jeho kralesimmo wojumjeju a na nim dŝekamny. Do tuteje kŝuczby ŝmy wŝchitzy pŝches ŝwajatu kŝcheczenizu ŝtupili. Duż ŝmy wŝchitzy jenajtu hnadu dostali a ŝmy wŝchitzy poŝtajeni k dŝeczejŝtawu pŝches ŝejom ŝhryŝta po dobrym ŝpoodbanju jeho wole. (Eŝ. 1, 5.) Ŝchotj pat dyrbi naŝ pŝchde wŝchitkim drugim twierdŝe jawiacaj a ŝjednociecz, a njewidomny ŝwajak gmejniŝtwa wokoło wŝchecj kŝcheczejŝtanow na zytkm ŝwiecej poloziecz dŝze a może, to je jenajta wera, kotruz mamy. Wŝchotj dŝiwuje! Każ roa- torŝnjena hewaŝ zyrczej Woja na jemi je, do wŝchelatich wŝchecjich a mjenŝichich podzyrkujowu, jene jawoŝchotkoŝte werywmuŝnacze do Woja Wbota, Ŝesna a ŝwajateho Duda maja tola wŝchitzy, kiż hiŝchecze kŝcheczejŝtanu reŝaju. Ŝsu neŝt jaŝo tajzy potuŝpili a Bohuŝel je to poŝweryjazi wuercjo naŝchid mŝodych ŝtudentow dudowuŝtwa byli, kiż dŝybeŝja jawoŝchotkoŝte werywmuŝnacze i naŝchid Bojich kŝuczbow haŝnacj. Wbŝ to njejad! Wot tebo cŝaba, hdujcz ewan- geŝta zyrczej to cŝini, buduŝe pŝcheczejŝtanu bycz a gmejniŝtwa mery je wŝchemi druhimi kŝcheczejŝtanŝkimi zyrc- wjemi mecz. Jeno hduj wuŝte wmuozerice ŝtutki tuteŝho wuŝnacza i w wery wuŝnawamy, mamy prawo, Woja ŝwo- jeho Wbota mjenowacz a taŝ ho jedyntu je wŝchemi druhimi kŝcheczejŝtanami wjebeŝiecz, kiż ŝhwala: Żedyn Wbŝ a Wbŝotecz wŝchitich, kiż je wŝchde wŝchitich a pŝches wŝchitich a we waŝ wŝchitich. — Ach, lubowani pŝcheczeŝjo! Że taŝ wjele njemera a ŝwady w domach, w zyrcwjach a w ŝtaw- nym ŝiwjenju, ŝo ho žane napominanje nam neŝt waŝniŝce njeŝda hačz tole: hładajecze ŝweryu na to, ŝo byŝchecze jedyntu tebo duda dŝyberzej pŝches ŝwajak tebo mera. Daty je nam tajŝi ŝwajak w hedmorej ŝchnowce. Żeho ŝydom nitkow dŝzemu ŝo twierdŝe dŝyrczez a to ŝwoje cŝiniecz, po tym ŝo je Wbŝ to ŝwoje cŝiniecz, ŝo by „mer na jemi“ teŝ ŝtutk a wernociecz byt.

Ach ŝmil ŝo teŝ ja tutŝn cŝaŝ!
 Daj jaŝo twuju ŝnadu,
 Wot njejednoty wmuoż naŝ!
 Wot ŝtadla wŝmi waju ŝwadu,
 Ŝo w jenym dwoju kŝuczj cŝi
 A hdujŝi w twuch lubejczj,
 Każ twojim to ho ŝwucha.

(Zionŝte ŝtoŝy II, 75.)

Michal Kamjencz, kujejich cŝeladnych duchowny jaŝtaraw.

Wewjednicŝto wot Wŝŝelba.
 (Na herŝit wot A. Skr.)

1. Na kŝehowce.

Mjedelu dopodnja po kŝehowach, hduj ŝu wŝchitzy ludjo i Wojeho doma wuwuŝchili, wostanu drubdy neŝoŝi tajzy ŝhwitu hrowadje na kŝehowce ŝejo. Dmoj hiŝ jo jim hiŝchecze mjelczje, pŝchetoj iŝch wobjed hiŝchecze na bliŝde ŝejo na niŝ nječeta, duŝ mejo hebi jawle to a tamne wjeŝ ŝow roŝpomici, ŝchotj beču dŝenŝa w ŝwojim Wozim domje predrowane wudowŝtal, pŝchotj ja taŝtele iŝch roŝweczenie je kŝehow naŝkamenjane meŝto. Tam wŝchitzy tajzy wotpocjajna, kotjŝj teŝ neŝdy ŝowu do tuteŝho Wojeho doma kŝemŝi kŝehowaju, neŝte paŝ ŝmaja wŝchitzy cŝile jawle foto wokoło tuteŝho Wojeho doma ŝwoj ŝrowadny pŝchecyŝk. W ŝwojich rowach pŝcy lejo woni wŝchitkim druhim, kiż ŝu to hiŝchecze pŝci žiwch, prwujaj; ŝoi wŝchem woni prwujaj a tole jich predrowancŝto je huŝto jara wozne. Ŝ hŝowom mjeŝamozje dŝe wot niŝ jadny žane kŝowecz wozu wuwrajicz, ŝo wŝeŝt je nečto ŝam je ŝwojimoj wuŝchamaj ŝaŝhujecz, ale tola jemu wŝchde iŝch cŝicŝe kŝoweczta nutŝ do ŝameje wutrobny du.

Wuŝto ŝm ŝutŝi ŝam wŝchŝm kŝehow pŝchecyŝkodzi, drubdy ŝowu i druhimi, i behatimni ludzimi, kaŝ i ŝkudymy. Wuŝto lubo lubjo na taŝch jemrečny wjele hwaŝchŝo ŝpominajna, hačz hewot ŝby wo niŝ powjedacz doma pŝci ŝwajach ale hduj w forŝimje ŝewja je ŝwojimi ŝubowami. Nečtoŝchotjŝtuz ŝam ŝhwala, wo kotrebŝoj hewaŝ je žanyu wŝkujenju njepohlabacz, jaŝo drubich, kotrebŝoj hewaŝ cŝelczewo, oba kotrebŝj iŝch ŝwoje ŝowidaczu, wotŝjo wŝchecj ŝwoju ŝtronu. A hduj nimo rowo jameho taŝteŝo pŝchidnu, kiż be tu na ŝwecje je ŝwojim njeuidomnu ŝiwjenjom drubim pohorŝicŝi načimni, prajo: „Woj, Rnjeŝej, wopozaj wŝchŝa ŝo teŝ teju wboŝej duŝkaj ŝwajtu.“ Ŝeja paŝ ŝnadno na žanyu tajŝimle rowje rjane pŝkane roŝiczej, a kŝeja tam teŝwoje ob ŝwimere roŝiczej, moni hebi je žameho taŝteŝo rowa žany njewot- ŝchecjenu, ale wo ŝwoj pucitŝ dale. Wŝchit žanyu tajŝim rowje doŝho ŝejo njewoŝtawu, hdujcz nečto tajŝi leŝi, kiż be ja žimeho hordu a naduty. — Hduj paŝ cŝile kŝemŝerjo rudy teju wostanu? Wuŝto pŝci rowje ŝwudheho cŝlowjeŝe, kotrebŝoj be tu haŝte dŝyŝtaj pŝinat a jemat. Rŝiczejŝt wŝchŝa na nim žane njeŝejo, ŝhba ŝnadno jeniczej ŝeljibowu pjenicz, kiż paŝ je wŝchŝŝn i trawu wot- roŝcjeny.

Jenu potmoczku beč po kŝehowach i zyrcwje wuŝchŝ. Rnje ječu naŝce paŝerice dŝeczi ŝwajce ŝwoj kŝcheczejŝt ŝkut wob- nomile. Žon dŝen be prawy rjany naŝemny dŝen; mi be ŝoro, kaŝ dŝyŝta wŝda Woja ŝwobŝa ŝwojemu Rnjeŝej wwoje palmy roŝekacz. Wŝchudjom ho pupki je ŝtawomow wuŝchecjowu, kaŝ dŝyŝte tym mlŝodum kŝcheczejŝtanom prajicz: „Rŝeczejce na tym, ŝchotj jeje tu neŝte wŝchitzy i ŝhŝow wuŝnati.“ W Wozim domje be tŝn rjany ŝwawalny ŝhewuŝchŝ dopŝewnane, ale wotnaŝ beŝchitaj ŝo na bolowy teŝt dwaj ŝewotaj placajŝ wuwuŝchŝoj, kotrebŝj tam jedynt pŝchemo drubcho ŝpewoŝchaj, kaŝ byt wot njegu jebn „predar“ a tŝn drugi jeho „faktor“. Taj beŝchitaj ranje tule ŝwajceniŝt ŝem pŝchijŝchotaj a njemozŝejchaj ŝo naŝpewacz. Wŝi pamenu hiŝchecze pŝchego jenu ipewecz je wutrobje dale ŝtinczi. Hŝej wŝchŝ, cŝlowjeŝ njehmeŝ jadyu jeniczej na to kŝenichy becz, ŝwojeho Woja wŝhwalicz, dŝyŝi taŝtele ŝpewatj placajŝ. Wo kŝehowce ja dale a dale poŝchŝodaj a porieczaj ŝwajce ŝhwitu i mjelczaj i tym, paŝ i tamnaju, kiż tam deŝta w ŝwoim rowje lejo ŝwadje, ale ja tam ŝutŝi ŝam njebedŝ na naŝchid kŝehowce. Dmaji ŝtarej robozanaj tam teŝ ŝteŝejchaj. Ŝa mlŝodeju beŝchitaj byŝoj wonaj wobjaj na kŝeŝim dworice ja pohowczom kŝuczjŝoj, po tym beŝchitaj na njŝn ŝowu na robotu poŝchŝodjŝoj, a tam hoju mŝocjŝoj. Neŝte wonaj temu a taunemu na dŝejo kŝobŝejchaj, hdujcz be ŝa njegu loŝŝeŝe dŝejo, ŝeŝdy mjelczje ŝam ŝwoju kŝeŝtu, pobla neŝchto kotrejŝtom polka. Wobjaj tam wo kŝeŝdy dweju rowomowu kŝowom ŝteŝejchaj. Żedyn tŝone row be i pŝtŝocim wotbrodzeny, ale wŝchoty a cŝaŝ beču hjo tu a tam jenu ŝatŝu i mjeho wuŝemile. Wobla njeho be row, na kotrebŝj demancjŝow pjenicz ŝteŝejŝe jaŝo ŝnamjeŝchŝo, ŝo beču temu wotemercnu jeho jawoŝtajeni teŝ dŝyŝli ŝwoju lubejcz wopozaczaj, a tŝone demancjŝt pocja i nowa wubwaczaj.

Wobjaj dmoj tam pŝci ŝtymaj rowomaj doŝho ŝejo wotŝtaŝtaj; jeju powjedanje paŝ ŝwŝo njehaŝde na jadny tŝon pŝchitcz. Duŝ ŝo ja i nimaj wŝchitŝupach a ho jeju wotprowŝacz: „Wbŝi ŝtarej, teŝho matoj jowle pod ŝowu te wuŝne rowje, ŝo pŝci nim taŝte doŝho teŝto wotnajatj?“

„Jowle leŝi naŝch njebŝohi kŝeŝji noŝekŝi Żurij Ŝabrodka. Žon be wam dobra duŝka a duŝkany ŝies, wo nim moŝt wam wjele powjedacz. A jowle pobla njeho Wŝchŝa Kamjencz, kiż be pola njeho na kŝeŝim dworice ja wŝchu cŝelczj dobru palŝce. Wo nim moŝt wam hiŝchecze wjele wozu wuwpedacz.“

„Duŝ mi tola wotŝo to wuwpedaczje!“ jeho ja poproŝyŝo. „To wŝchŝ ŝo i ŝhwatom wuwpedaczaj njeda“, mi wŝn wot- molwi. „Gduŝ wam wŝchŝ, ŝchotj je mi wo nim ŝnate, i ŝenym bydom wuwpedaczj, wŝchŝi wŝn pobla wŝchitzy ŝimo wo ŝwoj dŝenŝimŝich wobjed pŝchitcz. Ŝenadno ŝwjenju jenu neŝdy kuŝ prŝwŝenŝe ŝhwile, jo moŝt wam wŝcho wo nim wuwpedacz.“

„Ka tuŝe prŝwŝni ŝhwilu haŝte doŝho cŝalacz njehamny“, jemu ja naŝpewczom dorieczaj, „pŝchidnŝtaj dŝenŝa popodnju wobjaj ŝhwilu te mni pobladacz, ja wam neŝte la waju wobjeu neŝchto ja dŝejo, kotrebŝj žonemnu wot waju cŝeŝte njebudŝe, a pŝci kotrebŝj ŝmeŝejaj wobjeu dŝeje, hačz wŝn tydŝeni ŝwoju dobru jaŝkujem. Wŝchŝto ŝtoj wobjaj ŝwoje žime dŝw poŝpodi dŝekamaj byŝoj. Ŝa wamj potom prajiz, ŝo moŝt ŝmeŝejaj pola mjedofonecz. Hjo jutŝje rano moŝejtaj wobjaj te mni na dŝejo pŝchitcz. Dŝenŝa paŝ mi pŝchidnŝtaj powjedacz, kaŝje je wŝchŝ i waju Wŝchŝowam Kamjencz- tom neŝdy byto.“ — Wobjaj beŝchitaj wobjaj je wŝchŝem ŝpewojem.

W Ponczaskiej karczmie.

Po namiętnym wot D. M.

Bo wysyporje pschindźschta; wmoja je uni. Wschitaj tyjo dōnběžymy po tym won do nalich karkow, hōdżej dychbježschaj tyj nasojtra pschindźsch trawome bymyj isapowowacz. Za imaj potalach, hōdżej dychi so to stacz. Po tym ho domoj i nam wrōdżichymy, ho hromadze wofoto hłida na isōdży sebydachmy a nētkie mi tōn jebny stary pocza swojaj wēż wupowjedacz. (Wofraczowanje.)

Wychōff thērlusd Salomonowy w herbōffich thērlusdach.

21.

Staw 4. G.

Knjeze, Tebi njeje jadna
Ma knjeze wēż potajna:
Głaj, pschējara hmy ja knadna,
So budu tat kumalena.

Chžesd mje i Twojej hnadu pjelnicz,
Dha to moja rianoficz njei;
Težo dla pschod Tobu pschitrużej
Wobliczo chaj i banbu pschit.

Jene 'noz mje potročistuje,
Jene wēm, wōdżōj cōmicz chaju:
Hacz so wiczożr popuščicujaje
K hadatej tu wulkeu,

Hacz so stōnczynie pschidliżuje
Na jemi nōż psoblednja,
Hacz ho dušca napjelnjuje
S mozu nowoŭ žiwjenja,

K marowej chaju horje bēžecz,
Tebi i noham klatnyč so;
Tam na Gōlgacje chaj leječ,
Stajnje Twoj kschiz wobpřichimjo;

K hōrżaj chaju hōci wyruchowej,
Hdžej Twoj lud Gōi wupruje;
Twojej hnadje sōwōznikowej
Džak chaju sprowacz bještōnczynie.

Tam na marowej tej hori
Njech mje pschid, wōbzjema,
Hdžej mje hredow slystnočej mori,
Twoja prawdočej dospołna.

S hōrki njech ho wyruchowej
Woppor hēcha modlitny,
Twojej hnadje wulży drohej,
Kiz mje i hredow wutoržny.

K marowej hdžej horje schwatam
A Gje wiđaju na kschiz,
S nowej potutu njech pšakam,
Nownu bōl njech lačajny.

Na hōrżaj na wyruchowej
Njech so pjelni wutroba
S Twojej mozu bōssamowej,
Hdžej ho modli slystnima.

S marowej hory nohōdu
Wuhle i mojim modlitnam,
So tak prawje horzo pschaju,
Bysty woppor pschindźscham.

Hōrka pak ta wyruchowa
Njech mi radoběž podama,
So ta dušca wschōbnje i nowa
Troštinje na kschiz pohłaba.

Na tej horje rad chaj hōdžic!
Wschōbnje dychi potuta
Twoju njejestu tam wōdžic,
So ho tebi spodobna.

W Ponczaskiej karczmie bēdže njeđelu žiwjenje. Ponczeno bēchu hromadu mēli a pschi tym ho ludjo lōtko rešhorja. Dženja bēdže tež rođzeny Ponczanski i Barlina domoj na wopyt pschitohet, duž mēdaju ho Ponczenjo jebw wuhelake woprašchowanacz a wōn dychbježde jim powjedacz. Tōn Wuhelake bēdže Wicjalez Gōndrij, hmy wudowy, kiz w knwoje thēžaju i napidječja ischule budlešde. Muz bēdže jej sahe wumrjeł a jonje thēžaju a mōlehu hōlża sawostajij. Macaj bēdže ho jara prōžowacz dychajala, so ho je knwojim hōlżom žiwječja a dobri ludjo bēchu jej i pomozgy byli, so bēdže knwojemu Gōndrijeju mōłsta lamtarstwo namuščnyč dacaj. Hdžej bēdže Gōndrij wumwuknył, bēdže ho na pučzowanje potak, bēdže w Drahōdžanacz a w Kistow, potom w Gōmburku pobyt a dobre lēto mēječde nētko dješto w wulkej fabryzy w Barlinje. Wōn bēdže dženja po nowej mōdže najrječnjejo imobletamy, wōn mēječde rjany cžahnił i btyhōčajnatym rječajšom. Prēni kroč bēdže k knwoje maczeri domoj pschijel, na popođnje bēdže tež na karanciz do karczmy wulchōf. Čej Ponczenjo wofoto njeho hēdžachu a pschuchachaj, ischto Wicjalez Gōndrij jim noweho powjeda a ho jebw woprašchowachaj, so bychu hōdžije wjazy ishoniti.

Wōn jim runje wōtšje powjedalache: „Dyle hīnac dychi na knwoče byč, cžeho dla ma jebny wulku hromadu pjenjes a druhy pōbla ničjo? K cžemu ma jebny wulku fabritu a w knwojej istnje hēdaj a jenoj pschde a my dychimy za njeho dječacz, so nam pōt po khrībječje bēži? Ze dha to prawda, so ma tu naš barou 1000 jutrow pola, k temu btyhōčje haty a kuli a wjele Ponczanom ani 10 jutrow pola nima, wot kotrých dychja hūbjenje živi byč a nētki i zyla ničjo? Njeje to najžakōšnišča njeprawda? Čej wulżaj a bobacz lēnjebo papu a ho wječela, kaž ho jim spodobna, a wbohi lud dychi ho drōczawoacz, so bychu jim tamini wječele živi byč mōłbi. To dychi hīnac byč, a čej sozjal-demokratrojo budja ho ja to staracz, so lōžby to hwoje doštanje, so na knwoče prawdočej hwoje prawdo doštanje a ho mōže ho kshudy tež wječelicz. Prjebny bēdž tež tajki topol a hmy ho pschod wōkhebnym potoraj a hmy ho wot našchego tantora nawuščiz dat: „Wobaczaj a kshudiz dychja hromadze byč; tōn knjes je wōbeju stworik.“ Tajki hlyup pak nētko wjazy nježhym. Čej w mēčje hmy mje wudroho isčimili. Za hmy do sozjaldemokratiffich hromadžijnnow hōdžij — tam btyhōčach ludž rječejč, kiz moja wutrobu na prawym blaku a džečja ho ja kshudy staracz, jim dychbich jako kshudy i radoběžaj pschitšohowacz. Sozjaldemokratiffe nowiny hmy porjadnje cžital, duž je mi nowe knwēto sešhadžajto a hūsto hmy hēbi prajit: „Gōndrije, ty hmy tola prjebny topol byč, wōn bēdže najwyschich cžah, so ty i hūbjenego hneida i Poncz do wulkeho mēlta pschindže, nētkie hmy halle prawy cžlowje.“

„Ja hēbi myšlu, so by lēpje byčto, hdy by hēbi nječak hudu tak potnu bracz“, na dobo Šcholta, kiz i nētotrny burami sa dychim blidom hēdžečje, prajit, „ty drjeje w Barlinje wulku mudrosčej pōžerel nježhu, so ja nač tež hōdžije nēčdho kizčkw wostanje. Čej mēčženjo wuhōł mōłst jara mudri byč, ale — kaž ho powjeda — ho tola tež hūsto stama, so nje mōžja rošdječic, ischto je ječmjen a ischto je wōwš. Wulke myšle drje maja, hroby do lošta natwarja a hēbi bjes hōbu hōwmu lamjercja; hdžej dychi ho potom wumwječ, ischtož hmy hēbi wumyšliti, to ani mōžno njeje. Wby sozjaldemokratrojo — a ty po hōacju tež do nich kshudjech — njebudžječje Wōje myšle powrōčiziz, ani ničjo na knwoče sawječej, ischtož je pschōčimjo Wōzim porjadom. Tōn, kiz w njebječach bydli, je mudričij hōcz cžlowječtojo a ho jim knwoje, hdžej i tajkimi myšlemi ho kōwočujna. Ty hmy tež nēčdho na našchego knjesa tantora prajit — wōn ludj njebōčječiz bēdže knwētny, hōdnny muž a džak budž jemu, so je tehe mučizit: „Wobaczaj a kshudiz dychja hromadze byč“, ty hmy dele na wulkič, tež na našchego knjesa barona Šmarik. Wōgladaj i wostnom won! Šsu ischotomu wōnčak wšdritse jenak wulke? Njeje jich tam wulkič a matyč? Njeje tam hūlnyč a hōdžyč wōwōf? A njeje tež bjes cžlowječami wulki rošdžel? Wōh ludy knjes je jenemu hrowe cžeto a hōlne stany dak a tōn druhi je soho khorowaty cžoh hwojeho žiwjenja, jenemu je wōn wudry zotom wōbradžit, druhi je saho hlyupšich. Nēkšbžel je a dychi bjes cžlowječami byč, kōtšiz je wōnčak bjes ischotomami a tež hewōf w stwōrje, a my mudri sozjaldemokratrojo to pschēmēniz njebudžječje, hdžej ho tež wo to prōžujēčje. My w Ponczadž tež najkshupšij nježhny, my hēbi wēžy wōhgladujemy, kōtšje woprawdže hmy a tak bjes pschēmnyšlenja nježujemy, kaž čej knjesa sozjaldemokratrojo!“

Schofta go pima napi, cji drusy wczipni na Handrija hladachu, scto budze wotmolowicz.

„Ach, knjes Schofta“, ton khoroby wotmolwi, „f cjemu ma nacta baron telto a scto won po prawom dzeta?“

Schofta jemu kručje napischewno praji: „Sa bych febi myslil, so mocty ty najimje prawa na nactsego knjeja barona kwarciz. Scaidzene leto be twoja moc khoru, tehdom kmoj ja a moja zena busto f njej khdobitaj. Sa hym go jeje wyprachaf, hacz jej jemu Handrij tez drubny nechtio njeopiszete. Wona pat f hlowu skladajete a praji: „Wson je mi pilko, so hu pjenjelej zadne, so drje kozdy dien sfera tolet sakstij, ale so to tez ja hebje trjeba, njech ho tola Ponjeczaj staraja, kaz je jich pschizkudnosct.“ Duż durbju tebi prajic, so je knjeni baronoma twojej macjeri sfero kozdy dien nechtio jezca hlata, a so itej jejnaj dne djomaj f hroda ja tydjen netotry kroc f Wicizajowej pschistaj, jej tozo pofklatej, po lekarja je tez knjes baron pofkat a f temu hichdze lekarstwo lopactij. Sa febi myslu, so po tym wchidm tebi nje-pschistaj tal wo nactich knjeich rzeczej. A dolez f hu finano sabyf, durbju tebe na to dopomocni. Scto bu ty konfirmowomany, je tebi knjes farac czorno kufnju doriz, knjeni kontora je tebi kofichu jezchija a my durno f njesom baronom smy pjenjelej nam-dati, so moctb ho wuczby stupicz, hlaj, so smy my wulaj cjinili; pschotz knjeja fararja a nach burow mact wescze jez ta wulstah.“

Smenuy Warlinstij nachof praji: „Ach, scto durbj knjes tal wele mecj? Sdy bchymy w Ponjeczaj wchistio dzjelil, by kozdy riany hlaf dostaf. Wotom tu wozaj khdubny njebyto a zana baronoma ho njeby wozaj wo khezkaru staracz trjebala.“

Netkoti po fhdacu tym flowom pschistobowacu. Hacz runje durbchaju Schofte w tym prawo dacz, so knjeja wjele ja ludzi cjinja, dzhychde ho jim tola dzjenje spodobacz.

Schofta pat Handrije kmetajotaj wotmolwi: „Ale Handrijo, ja febi myslach, Wch wef tal wele mudroste huj w Warlinie na-byt — ale ja durbju tebi tu na kraju prajic, so ty sozialdemokratam hichdze dorosymil a jich wuczbu sapchizimnyf njeby. Duż budze dobre, hdyz tebi to rosjaohnu a wy drusy mozjecze tez pofkudacz. Dzelicz — to durbicze wiedzecz — sozialdemokratojo f zyka njechadza; tal skupi woni njeby, so njebychu pofnaki, so f dzelenjom tez waradiz na semju njechidnje. Sdy by so djenka dzjelito, jusse by tola isho rosdzjel byf. Sdy by ho naschemu sazlolane-mu krauzej dzjenka 50 jutrow pschisofataf, ja sctoworez leta by wchistio pschepete byto. Sjedn by pilny a dzjetany byf na swojich 50 jutrach, drubi leni; wch by ton 10 jutrow pschadal a jeho pschod by 60 jutrow mef. Wny wiedzicze, so f dzelenjom niczo njeje, potom by ho kozdy tydzen dzjelicz durbjalo, pschit tym bchdu ho czi leni njechodziny najlepje mef. Gaf, hdy bchdu wchizty ludho jandjetjo byti, wchizty jenal dzjelito a wulchitni a slatniwi, hdy by janzch wozikow a bracoflow, janzch stupich na hwecze njebyto, mocho ho dzjelicz; ale dolez tez sozialdemokratojo picze a hrazce a stupicz podczischeczej njemozja, tez f dzelenjom niczo njeje. Wadzedel by tola byf a wostaf. Ach a kajze nadjenje wstaj dzelenju! Widhto njeby polo baloto abo na horje mecz dzyt, wchizty bchdu febi pschicne genty zabalit a nichto wo moftre polo rodzit njeby, f troita, dzjenje je najwichtija wrotmofez, f tym bchdu ho sozialdemokratojo hami kmetajni cjinili. Sdy bchdu niczo drube njemuczili, tamlyntu ja nimi dehalit njebychu.“

(Wotracowanje.)

Woshlad w nashim czaju.

Brusly ministrow hu neto na tym, so nowy sakoni dla powietshenia nactsego woista spytuja. Ssu wopravde jara wulke sumy pjenicz, kotrez ho zadajajo, 80 milionow brinow na jene dobo a 65 milionow trajne widawci. Sa to mamy ho swojim pschodam, Franzowam a Wulstim, dzjalowacz, kotrij bjes pschistaczja na wojnu mysla.

Wulke saimamje sbudza netkole zechanje neastich a awstrislich officzerow wo wjetu wot Warlina hacz do Wina a wot Wina hacz do Warlina. Zecharjo samedjo po wchidachy puchacz zechacz. Puch je 84 mil dalofi. Nadzija ho, so budza ja 4 1/2 dnja jon doFonczaj. Wreni awstrislich officzer je tez hjo do Warlina pschistechaf. Wton je jenoj 74 hodzinow trjebaf. Ze tole zechanje prawu pruba teho, sctotz budza w wojnje zecharjo a tonje smelcz moz.

Cholera dzjalowom Wochu w Hamburgu pschazo bhol wotebjera. Zola je neto strach, so ho wona wot ranja wot strakoma, hdez hjo jich wiele wzjeje, bhol roshcheruje. Wchidnosct je najkrucichde wulaj dla blishego stracha wojsewita. W Wylstowiczach na poflich wjelech durbja ho wchizty puchowarjo kumpacz w wohebitich stwach. Widhto njebme to na lohke wiacz f tutym strachnym hoficjom.

Amerikanicy hu drje w swojej bojojczij wschu kmitnosct f nohomaj teptali. Ssu paschajerom naimicze kodze „Cepheuja“, f kotrychz bchdu na moctlej jezise netoski wumrcilj, f najwichtejdej buruwofczju wobarakil f kodze na brojch stupicz. S sefkami, pitolemi a nogami wobronjena je jim ludowa banda napischewno stupija. Wodarmo be, so amerikaniki sajstojni njerolomnych ludzi probychde, so njebychu horbu na ho pschimehli a so bchdu ho nad wobojni jonami a dzjecimj, tij hjo na kdbi zanjeje wody wjazj njemejaju, kmitilj. Galle, hdyz 1200 wulki wozakow pschidnje, mozduch wochy paschajerjo na brojch. Tal hincoto moze cziowiet podnycz, hdyz hbi hami najblizhij je a janieje bohobojnosctje ani dowrerjenja nemi.

Nactsim lubym pschidnomu chychymy rad dobru radu dacz, tal moza febi cjanu pschidlowanemu hodzinu njezdju wopofdnju pschistowowacz. Nitzo njeje duschidne, hacz hdyz hofpodat fe swojim lubym domojzymy w pschidczilnymu reszczewowanju bromadze hebzi. Netoski czaj sa to namata ho neto wescze w kozhym domje njezdju wopofdnju. Wjed wosnje potom luby hofpodat moberiste knihi, na pschidkad domojzy wostaf, a njach ipena je swojim moznu modlitwu f tych, tij tam steja na wchidne njezdeje. A wotom njach czita tym lubym wchidm wot spocajta hacz do konga nach „Pomhaj Wch“ a hlada na to, so wchizty ja wutroba a sa buchd nechtio wochlowaju. Wo wescze bjes ptoda njewostanje. Senuju domu, hdez ho tal stawa a mlobdij a stari ho wjelela na hodzinu pschidczitanja nactich kopienow. Cziti tej tal, luby herbstij hspodarju na to prajimy cji: Pomhaj Wch.

DiFi-Wjarnad.

Scehbsta bajta i tuba.

Nedby be wohebnu a pobozhny knjes, f mjenom DiFi-Wjarnad. Ton be tal jara pobozhny, so mozjedje swoju draftu do floncznych wchidow wopiszecz, tal so kaz na hofdzitu na nich wihajo wosta a f kmi njepadze. Kozhdicizku njezdju won kmetaj khdobezde. Tam nutrnie spewajete a ho modleshe a na predwomaje pschidachde. Sdyz jutroczj jajo tal w Wozim domje bezdelche, won na dobo czerta laby wostarja hebzo wulstaba. Ton na wchidch kmetchewoj kedzbowalche, tij w zywiti spachu a febi jich na frumozju jezju napishowalche. Zeho foja pat be borch mjenow tajlich saipanzow polna. Duż ho czert je sudami do njeje sakahnj a ju f rukomaj je wchdej wozu naczajowalche, so by wchidch, tij na predwomaju spachu, febi na nju sapibacz moft. Wnenadzich ho jemu foja f ruti wupany, a won pragnj f sflowu f tajkim wotwachom wo scjenu, so jemu jedyn lub wulczaja. Wstaj tym ho DiFi-Wjarnad hujczaja isderzej njemozjedhe, ale ho wostje woscheczericz pozca. Dolez pat pschidje ho kmetchach knjal, jemu Wch ton knjes to so wulki hrech pschiziti. Sdyz DiFi-Wjarnad won pschidnje, dzhychde tal hemaf swoju draftu na flonczne prubi wozimnych, ale tal ho strozji, hdyz ju flonczne prubi wozaj njezderzaju a wona huydom na semju padnu. Na to ho DiFi-Wjarnad roshnewa a njersazny woblamtku ho wjezicz a Wochu knjelej tez hofidto kudu scjinicz. Wta tehu dla hlebowe hrijodki, czihny je do swoich ischornjom a teptalche potom Wozj dar f nohomaj. Zeho dla jeho luby Wch f wotom f njechu wosbdenj, hdez won tajsho wulsho pschidchdenja dia hacz do dzjenhichdeho dnja wofoto jezdi.

Wuczba. Kmetchach ho hujczej, je sterje wjetshij hrech, hacz kmetchach spacz.

Pschisipownnjenje redakcije. Za bajta njepowjeba ho w ludu wot DiFi-Wjarnada, ale f zyka wot pobozheho muzja, kotrezhoz mjeno je nam f pomiatka wupadnyto (knadz moze nam je nechtio prajic). DiFi-Wjarnad je dzimj, hrubij honer byf, tij je na swojich hoiwach ludjom na polacz wotez ischoty cjinil a itot a ludzi safejzowaf, duż durbj neto jajo dzimj honer je swojim dzimjom itadom weczicnje po lebach wofoto jezdzic.

Bomhaj Bóh!

Číslo 42.
16. olt.

Číslo 2.
1892.

Serbske njedzelske łopjenka.

Wubawaju šo kóžu hobotu w Szamolerzj knihičijščetni w Budyščinje a šu tam dostać ša šchwórtlétu pšchedplatu 40 ny.

18. njedzela po šwj. Trojitzj.

1 Kor. 1, 5: „Ša džakuju šo šwojemu Bóhu, šo wy pšches njeho w wšćem seže wobohaczeni, na wšćej wučžbje a na wšćem pšnaczu.“

Kello čłowjekow steji jeničizny ša tym, šo čyzedža šo wobohacizj. Š tym šhubja kwoju dušku. Wona je pšchedata na šwontowne wězy, šo pšchězo bóle wot Bóha wozufobni a šhubi kwoju móž. Nutšowny čłowjek wotmrje wěrje, hdyž na čyšnje tubto šwoje dowěrjenje štaji. Wón nještuzi wjazy Bóhu, ale šwěteji; wón njeje wjazy žywo ša šćelězjansku poškľušnosć, ale ša knižomnu šachobnosć. Wón we wšćem to šwoje pyta, niz pať Bóha; wón wšfa na pjenješach abo na lóšćtach, niz pať na šbóznitu. Duž tón knjes praji, šo lóžšcho tamel pšches jehšline wucho pšchetižde, hacž šo bobaty do Bóžeho kraletwa pšćitážde. Wón tajšč bobyatyž meni, kiz šu wot Bóha wotpangli, dotelž šu š lubošču š wšćetj lubošć š Bóhu šhubili. Šwujaty japoščot pať pščeje na Timotheja: Tym bobatym w tym netžizščim šwěčeje pšćitáž, šo bychu njebyšli wyšoto šmyšleni, tež šo nješpuiščželi na njewěšte bobastwo, ale na žiweho Bóha, kiz nam bobacže dawa wšćelše wězy wužimacž. (1 Tim. 6, 17.) Šhudy pať pšćiwota wón: Wulki dobyť pať je, šćitáž bobabojajny je a došč ma na tym, šćitáž jemu Bóh da, pšćetáž ny ničzo na šwěť pšćinjelšli nješšim, a je šjawne, šo tež ničzo š njeho wunješć njeubudžem. (1 Tim. 6, 6. 7.)

Tole rěči šwujaty japoščot wšćebje š šhudy wo wobohaczenju. Wón ma to ša nadawť wšćeje mozy a

wšćeje šhudy, šo wonej naž wobohacžitej. Toła niz tubto tuteho šwěta, ale wjele wjazy šhryštuz džrbi našče bobastwo byč. Wón je jenički wěry postad našćich wutrobow. Korintitiła wšada wšćeješe š wšćeješo džela š najšhudyščich ludži. Toła po duču beču najbobacžišči a šwujaty Barwoť dželče jich šwalicj: „Ša šo džakuju šwojemu Bóhu, šo wy pšches njeho seže we wšćem wobohaczeni.“

Šnada Bóža wobohaczi naš. Wly ju dostanjemy w šhryštuzu Žesuku pšches wěru. Wamy-li Žesuka lubo, a wotpožimy-li pšchězo š nowa hřech a džeržimy-li šlub š Bóhom w dobrym šwědomnju, dha pšćenje našcha wěra byčž šwěto we wutrobje a postad naščeho žiwjenja. Wona budže pšchězo polnišča, wobštajnišča a bóle džěčaza. Wly šroščemy potom šnutšownje bóle š Bóžim šłowom a dowěrjmy šo wšćezjšcho jeho šlubjenjam. Bóža lubošć je nam twjerdy šalož naščeho žiwjenja, jeho šćetpnošč našcha nadžija a wšcho, po čimž šo našćim duščam špšta, je nam w nješćim Wóžzu wobrazenje. Wly wěro: ta dušcha, kotraž je šwojeho Bóha w šhryštuzu wěsta, je šo wobohacžita na šwětle, měrje a wšćelku?

Alle š wobščada je šbóznitom šroščje hišččeje wjele šinajščeho bobatitwa našćim wutrobom, našćim domam a našćemu žiwjenju. Šroščje š toho najprjedy lubošć. Wona budže w wšćednym wobnowjenju a wobročenju wot šachobnyč wězow pšchězo wšćešča, móžnišča a bóle džělawo; wona napjelnjuje našče myšle, šłowa a štatki. Čłowjek, kiz móže woprabnje lubowacž, je bobaty; šćitáž pať žaneje lubošče we wutrobje nima, tón je šhudy pšči

wščekh swojich fehiškich kublach. S wery pať pščinbže teź ponižnojcz. Smějšch wjele mjenje staročejow a njeměra, hdyž chzejš pšchew prawje mały bycz pšchew Bohom a pšchew tobu. Spokojuńoć a ponižnojcz ftej bohaſtwa, kotrej nam bohaći ſawidža. Wštnaj pšchewo hbućich swoju niſtofeć, to ničzo njeſby a zo maſch wšcho ſ hnaďy. Zať hbućo pať bačz ho w ponižnojcz ſatorienicz, tať wyſkoťo buďžeť horčach rošč. Buďžeť bohaty na mobilnoje, na ſaforjenju ſa jeho kraweťwo a na nutnym doſtatku twojeje duſhe ſ tym Knjeſtwu.

Zať ho pšchew Zejom Khrysta we wšchem wobohaćizmy „na wišej wuozbje a na wšchem poſnaczu“. Zejuſha poſnacž je wšchem je ſbozom, lóždy bžen rošč a pšchidberacz w tym poſnaczu, ſo bjez Zejuſha žaneho mēra a žaneho troſtaťa w žiwjenju a w ſmjerzi nimam, ſo je ſbzerženje wtoaťtwa ſ nim pšchew Bože ſlowo, modlitwa a ſwjatny ſakrament moja najwaźniſcha naleźnoć w tutym czaſu, to je najweščejſiſche a najkrawniſche bohaſtwa.

Tón njeje bohaty, kiž ma wjele, ale tón, kiž ničehje njetrada. Zať doľho, hačž hiſćaje ſtoržimy a ſdychujemy, naſcha křudoba hiſćaje pšchew Knjeſowe bohaſtwa dopjel-njena njeje. A to tola dyrbi bycz. „Na ničemj a nuſu njemjeľu.“ (Mf. 23, 1.) Kniſte krawne klubjenje! Kať daloto ſmy my hiſćaje wot njeho. A tola dyrbimy teź my jo ſhonič. Wšcha nejpoťojnoć, wšcha ſtoročž a ſrudoba dyrbi ho ſ naſajeje duſhe ſhubiež a poľne žohno-wanje a bohaſtwa hnaďy dyrbi naſ napjeľnicž. Ach, hdy dħa budže to, hdy dħa, kaž wuozomnižy na Knjeſowe pračjenje: „Seže wy tež hdy nuſu mēli?“ wotmolowmy: „O Knježe, niħby žaneje!“ Potom, lubowani pšchecjeľto, hdyž my ho pšchew lubeho Zejuſha na wščekh tyč kublach bobacjež damy, kotrej je nam pščinjebž, a wón ſam naſaje jeničke bohaſtwa, kũbo a ſamojenje budže.

Duſcha, ſchto ho prözajjeſch
 We tyč ſwětnych wězaďy tudy?
 Wěznych kũboľw ſabudjeſch,
 Wězajeſch te hrowne brudy;
 Pšytaj Knjeſa Zejuſha,
 Wšchitto druſhe njepomħa.

Miħal Kamjenczi, knjezič czeladnych duħowny ſaſtarať.

Kowjebańczto wot Mħelſeba.
 (Na herbſti wot A. Škr.)

2. Knjes Žurij Saħrodka.

Zato mój wuoz biſćaje do ſchule křobďachmoj, — neľte je to na wišej poľ ſta ľeť — be jomle na knjezim dworje Žurij Saħrodka ſa najetna. Wo nim dyrbu wam wo přemim ſwoju wěz wupowjebacz, pšchetož faťejž tam na ſerđewoje taj wobjaw rowaj jejo pĩbia druħeľo ľejitaj, taťej biſteľi beľchajť ſebi taj wobjaw, kiž tam ľeďy pĩbia, bjo žowle ſa žiwje.

Knjes Saħrodka be ſa ſwoje mlode ľeta daloto wokoľo po ſwěće pobyť a be wuczeny muž. Wón a nač njeboħi knjes farar beľchajť dobray pšchecjeľto. Nač knjes najetn be wuťti a bħny muž, ſroćejny, tať młoda jeblickeja. Wobďiſchjo je jeho Wob Ľuby Knjes trochu ſelchwiť. Načličehjo muja, hačž faťej Saħrodka ſa mlodeho be, cħlowieľ ľeďy hje pobeďibe. Hdyž be ho tón hdy roźnjendriť, teħdy budħizmy my młobij najkrawiſchjo wšchitny kať ſataľchene myſche do ſwojich bjerow ſocjeťi. (Nač nan be poľn njeħo na knjezim dworje ſa młoda, — naħ bječje je ſebi wón na knjezim dworje wšchitte wuľe wocubajľn.) Be pať ho knjes najetn ſaħo wuľerowal, — be poľa njeħo ſaħo wšcho wudobrejny. Nač nan ſo dawno bjo wjeďiſiſche. Wuľto nam wón doma praťi: „Zo wšchad niťomu ničjo njewoďiť, hdyž ho nač knjes brubhy tečujť ſapri a ſwojich ľiſti wuľerowati.“ Sa to wón nam niťowal, hdyž nam načny mħelſa wuľerowati.

žitom wuplacz, lóždemu jeho mēru ſ ſhopom pšchimeri.“ Wola njeħo mejadu ho wšchitny ľudjo dobro. S meľi woni ſwoje dobre ječje a pičje, ſa to ho wón ſwēru ſaradſche. Žanej wameliſ nejubudžich chajť radbičjo, ſo dyrboľa cħebjež neľdajo bħbene a nje-ħiđone ječje pobacž. Wón mejeſche ſpochi to ſlowo na jaťku: „S cħimž dyrbja moji ľudjo ho ſejniwicz, to dyrbi načž jebdu ſ nimi ħobu ječž mēľ.“ — Žunu be jena wamella cħeladnym bħbene a ſtaneje wowweje mjoħo ſ beľny fatom nawarita. wón pať be wo tym ſtraďuž neľdajo wuľhoniť. Na jena dōbo be wón pšchipoľdnju pšči wobjeľe w beľezaj, jaťo tam tu ječž na bľido ſtačijny, duž ju powoľta a ho pōľla wšchōň ſaťchajny. Na to da hndom ſwojej wameliſ praťej, ſo dyrbi ħama ħem pšcinjeť. Za pať dyrbjeľche ho ſ bħzōnkami ħobu ſa bľido ſpynjeť. Duž jei knjes ħam ſ wuľteľ křizu na jenny toľer tu ječž naľbja a praťi: „Toľe wšchitto mi neľte ſ tolerja ħama wuťer!“ Žaťo pať wona to nejamoħy, je ju wón pšchew wšchimi ħolžami dele doćiniť. Naſajtra pať be wona křeťje ħowju ſtromu ſ dwora wuľerowana.

Jeho žona njeje ho wōľta w ſwojich młobych ľetač ſtwa wo ničjo pšči hojpoďariemju wotkrawč, doľeľ je ſpochi ħrowatoľ, kať je mi to njeboħa ſtara Młōntowa wupowjebala, kotraj be teħdy na knjezim dworje ſa ħorjenju. — Sa to pať ſebi teź knjes Saħrodniť wot ſwojich ľubij meľcho žadaľche. Wěťacz dyrbjačdu jemu wšchitny křeťje, jara a wjele. Wotroćtam ħuťto wšče ħobny na ħowje wuľibudaw, hdyž wón ſ nim pšchew poľo pšchecjeľto. S młoztami wšchad teź ničjo ħinať njebe. Njebečdu jemu woni wotwal wšchōň cħiſty wumłōtčizji, wla ſebi wón ħam žynu do ħorčičejow a wumłōtčiz wěčeľe lóžbičke ſornjeľchto, kiž hiſćaje neħbje w žanej křōťaj pšchekrowane tečjeľche. Rēbož pať be wón drubdy ľeňehjo nadōchōľ, taťť dyrbjeľche ſ jeho dwora wni. Naħy pať ničto wot njeħo ſ jeho dwora njecħejnjeľche, pšchetož wón jenje žaneho ſħorjenjeho abo wōľkubničehjo a ſeľtarjenje njemowuľičjezi. — Wu žadny wotroćej abo jana ħolza jehu dwora ſ křeťi wupřijawjeľeha, a njekatłiceja ſ křeťi wščo taťe, faťejž budħizje dyrbjaťo po prawom ſ nim abo ſ njej bječ, teħdy taťť pšči nim žanu dobru ſħwilita wjažy njemjeľche. Taťejž wón wěcejne wuľwarji: „Sōwuj ho, ty njekřowarny křadla abo ty, ħrowne njekřamne ħolžitjo, tebie njebudħitni dla načž jebdu ſtrow wjaž je žanyu dobrum ſkwedomim ľemſi bōnčž njemjeľo. Wje je ħarħa, ſo mam tebie, taťehole njekřmanehjo cħlowjeľa, ħobu bjeħ mojiu ľudžimi.“

Zo tež be wěčno. Naſcha mačž je nam ħuťto powjebala, ſo mejeſche knjes w ſwojim domje w ſwojej ſħwicejaj wščj ſtoť ſtejo, a ſo na nim beħo dele do žpřtwe ħladacħe. Žaťo ho neħdy jena jehu ħřizōmna, Młkwočehž Ľejna, da wotpřijawjeľičje, ale njecħejtana, je ho wón ſi njebeľe ſa ħobu na ſwojim ſtoľe beħžo pšchew ľubijim pšchekrowal, tať jara jehu to mjerſaľche. Ža njemew, hačž ho bženja žadny neťečijiti najetn na to tež takľe ſamerjly. Neľte wšchad je tu wšchubžom wšcho ħinaľche.

Zamle ħorta w knjezej laħroďe tu nowu křeju, ale je bjo ſtara. Nowa wšchad wona dawno žana wjažy njeje, ale je bjo ſtara. Deľka je wa młoto wuťwarjeny wjeľb, ħorta je žana ſima. Do teje wón lóždy bžen dopoďnija dōnbje, prjedy hačž ſwoje ħneďanje wuži. My młobij ſmy ſebi ħuťto praťi: „Šchjo tež to ma wón tam cħimje?“ Žadny wotroćej a žadny wōľeracz nam nje-wjeľbičjezi ničto wo tym praťej. W tutej ſħwie dyrbjeľche jehu lóždy wšchcho na poťoj wotřajčje.

Něħdy be neľchō ſ ħwotom na ſonju do dwora pščinħat ſ liſtom wot jehu ħotry, a tōmle liſt je jemu dyrbjať Wěbōľež Pěťr ħorje do ſħwy domjeľe. Wěťr be ſebi myňit, jo ħaťke njetrjebať do jehu duri ſaťkappneč, doľeľ je tōm liſt ſ ħwotom pšchipoľħany. Duž wuľbada, jaťo do ħiſty ſtupi, jo tam jehu knjes ječje cħitalche a mejeľche pšchew ħobu wotewerjenu wuľku rianu wiblitny je ħľeborowny roźřami, ſwoj křobul pať mejeľche ſ ħowu ſečħenijny na bħidu teħo. Neľte wjeďachmy, ſchto tam wón lóžde ranje cħimjeľche, a mejachomy neľte pšchew nim wjele wjažy ħrowy. Hdyž wón tam luťti ħam ħorje do ħiſty bječje, ħladacħem wšchitny ſ cħizja a ſ cħejaju ſa nim. Hdyž wōľkubacħem, ſo nač knjes tawle ħorje do ħiſty dōnbje, doľeľž chajpche ho na Božim ħimje njewariczi, be nam ſpochi, kať byť ſebi lóždy wot naħ ſam ſwoj ſlaw ſ biľtije wuľitaj.

Tōn pať mejeľche toľa na ſwojim ſonju ħamejcz; kať bħwiti wěťr wón cħerjeľche, a na ħowitje be wón, kať byť ſtimowet do ſchule poľtořbič. Spochi be wón, hdyž na ħowitnu wuľtež, ſwoju na ľeťke ħuricħa wōľerowati, a joťečje jehu bjo wōť noľbala ſa wuľe. Žanu dyrbjať ſ nim ħobu na ħewitnu dōnčje, a dyrbjať

wot njeho sesatljive jajažy za nim noščyč. Zedyh be jeho wuj pšči nim na woptytanju. Zato beščtjaž wón a jeho wuj došlo wotako pobegajot a žaneho sojezica nienadešdaj, praji jemu jeho wotak: „Kurjo, jeli ho nješdaj žanu hinočku drašku wobjez, hač žute hwoju na žotčy jurčičku, nienidu f tobu ženje wjožy šobu na žanu hoitwju. Zetje wičič jajažy hjože be doala inaja a čelajta hjože, hdyž hmoj dbehač žtvo kroczel wot nič šdalenaj. „Ale be wón žaneho sojaza natšlilit, mojšedje wón tež sa nim dbežyč, kaž byš sam sojaj.

Ale runje wón we tym, we čimž ma člowjek hwoju najwjetšaku moč, we tym ma wón tež hwoje najwjetšiče špantomone a runje se wičedje teho nastanje temu jeho nahorščice nješdože. Nješdyh w nalymšim čzaju wotako Wěrčizna čyžyčaje tnješ Sab: odta nešdže na hoitwu dočyč. Wy hwošedne wby be hoitwa na furwoty. Semožiči pučy be jemu trochjo dothji, duž wón hwojemu pobončerji praji: Žano, jedy jeno pwičžo preš pwičes tele pola, na tajše woičanje ho ščetrcho kručja pučja šminjemoj, a jedyž to tym tamle po kromje bele do doła. Pobončž hwojkej konjej sečyje, bočly beščtjaž tam pšči tej kromje. Ale na jeno dobo ho jimaž jemu woš šwročaji, tnješ čyžyčaje f njeho wuščotčice. „Zo ho jemu tež poradžji, ale nešče žyfu woš na njeho pažbe a jemu pravu nobu wotia hmoj. Ludož beču hwičedje na poli, duž ženieta sožo do wošja hmožiču a tajšike ho wón nešče fe hwojkej šlemjena nobu domoj wročaji. Zo be runje to hame što, jato ja f špomejdi dbežyč. Wón je durbjoš došho na hwojim ščorožoty sečyč a wjele wutračy. Noha be ho jemu nješobowanje šlemia.

Ščyčyč abo šhodom nješdelow be nimo, a wón be nimale wščon hwojujenu, duž hebi loho žmri wnošičyč, dolež ž nusta mo jstwe wjožy žaneho mēra niemējšedje, ale dužy je žtmy ho wón f nobu wo pšči šwročaji, ho wobježe a hebi hwoju nobu f nowa šlemi. Wobjyžyč je durbjoš čzaj hwojšedje žinjenja je hwojkej pobpjeru ščobčyč. Ale tajšale pobpjera je nečomušliti družby wjele wužitičaja, so f njež čzim šepje do hwojke šraleštna dopščinjbe, hač šdy meš wobzej hwojkej noby čzajete a čjerštwēj.

(Wotračowanje.)

W Poncauskej kercimje.

Wo nimškim wot D. M.
(Wotračowanje.)

„Zo durbju f hwojkej hanibje wuhnačy, zo hym tež pwičezjo tu myšl meč, so čhgedža sozjaldemokratoto džečičyč, praji Wucjereržy Žan. Šchofta jemu na to wotmolwji: „So budže džečlene, ludžo f myštom njepuščaja, ale ja mam nadžiju, so seže pošnati, so f tym ničjo njeje.“

„Ale Wože dia, ščto dha to čži sozjaldemokratoto po prawom čhgedža?“ ho bur Ščlenkat wopralča.

„Zo čžu wam prajičyč a hdyž to abo druge hnydom nješprowmice, mojšedje hwoj wočiničja a ho wopralčedje. Sozjaldemokratoto čhgedža, so by wužajit teho, ščotaj naročice abo ho nadžeła, wjožy wobježderjej polow abo šabritow nješkušat, ale so ma to šatej škušedje. Zo jara mudrije šlincji. Za čžu to hwičedje ja wotako roščladowadžy.“

Nadž štnes a my štoro wščitny mamy hwoje ščēje, hrožde, roly a štot; f Wozim šobowarjonom nam, hdyž džečlam, bērnj, wēry, žita norostu. Našadi riemjēštinju, fomar, ščewy, twičep, wojnat, maju hwoju džečlatnju a hwoj džečlanšji grat; w Romej Wby je zotowawa šobrita, fomarj towarštwu škušča. Nječ čži sozjaldemokratoto praji: „Kola a ščotaj na njež naročice, wjožy borowej a buram nješkušča, ani tworjajewa; riemjēštinam wjožy jich grata a džečlatnja, toamemu towarštwu wjožy šobrita f maščinama a moščelanam šotorom nješkušča, so to wščitito durbj šatej, wščitim hromadžje škušedje, kaž železnizy, pošl. neščore pobdofki. Našč baron potom njeby wjožy 1000 jutrow pola meč, ani štot, ani hroda, ani my burjo wjožy zo hwoje, ani ščeljarjo hwojkej ščēžiti, ani šorža pola, ani džečlanšeho grata. Zo wščitito wy šatej škuščaf.“

„Zo ho mi tak wušlowna myšl šob, so šapščitjēč njemōžu, kajše to budže a taš budže to možno!“ jedyn šawofa.

„Zo maščy pramo“, jemu Šchofta wotmolwji, „to tež žadny člowjek šapščitjēč njemōže. My šmy čzaj žinjenja w tej myšli žtmy byli, so je rola našča a so možemo na njež dbečaji ščotaj čhymy a so žu žne woiče kaž tež štož, so možemo wščo pwičedžyč, jeli ho nam špoboda. Nješto durbjato na došo rečaji; „Zy, jow

ničjo wjožy prajičyč nimadž. Zo štat wščitno špōzera. Wby, ščyščiž my dženja neščotjo mamy a to hwoje jimenujemy, njebyrbjeiti ničjo wjožy meč.“

„Abu my bučymy wščitno meč!, Wicjalez Handrij praji. „Nō, moje bla“, Šchofta wotmolwji, „to bučymy tež neščotjo pravno meč. Abu Handrij, tebi derje je wutroba f radočju postakomaka, jato po železnizy f Barlina ho wjelešča a hebi pšči tym myščedje: Wot teje železnizy je ščyžyčimšijonšči džel twoj; pwičetož na 30 mištorow ma Wrušta wobježerjow, ty by jedyh f nič a prulstemu šatej tola železniza škušča. Wrai, Handrij, nješdy hebi tak myščil, nješdy ho pšči tej myšli wutrobnje šwēščelil?“

Handrij njemōžedje njemōjšedje. Na tajtu myšl hwičedje pwičšdof ničjo. Bončenjo pat ho f žyzej ščitju šmēčaju, so be Šchofta Warišinskeho mlodeho šnjeja taš wotwječof.

„Ale njeji werno“, Šchofta dale rečedje, „to ho wam wutroba šmēje, hdyž njedjelu popoknju f maščetju na woiče pola džece a wbičedje, kajša pščenja šteji a kaš rēpa ročije a mojšedje potom prajičyč: „Mačji, to je našče, Wōš luby štnes šošo derje f nami čim; tu nam žadny člowjek ničjo prajičyč nima; abo hdyž wobježde bohatje žne domoj wmočedje a hebi dobla prajičyč: Zo ščo rjany pjenjēs pščinješe, so možemo neščotjo dotha wotpoščicjyč.“

„Zy maščy pravno“, Wucjerž šopozca, „pravno radobčyč može člowjek jeno nad hwojim wobježderšitwom mečy; nad železnizy, kiž telto mištorom škušča, ho wjelešičyč njemōžu. Šdyž čhgedža nam sozjaldemokratoto radobčyč nad našim dnorom, nad našej rolu a nad našim štotom woičyč, nječ mi ju je ščije wolu.“

„Zo je moja myšl“, miščtr fomar čwēčje, „ale Šchofta, kaš dha čhgedža sozjaldemokratoto to wuščyčyč? Zo ho mi njeba taš lošče bučy; pšči tym šmējemu tež my hmožico šobu poročedje.“

„Zej wo tym čžu tebi powjedaj; sozjaldemokratoto praji, ho čhgedža špwtacy, hačy to f mērom nješpōdije. Šdyž budže hakte wjetšdi džel šemšički šapōščanzow w Barlinje sozjaldemokratifkišči, potom ma ho jemu wobšamitwycyč; Wščitito šatej škušča, ščēje, hrožde, brožnje, pola, štot, džečlanšji grat, maščiny at.“

„Ale ščto dha budže f mojej fomarjni?“ Zo miščtr fomar wopralča.

„Za šym tebi tola prajič, zo ho tebi se wščitim džečlanšim gratori a se šobruđu prajēč woinje a ty pšči tym džečotčta piščyč njemēčja.“

„Arjenjenu“, šawofa miščtr fomar, „kiž mi to praji a čže mje f mojeje fomarnje wuhnačy, w kotrejž štaj moj džel a nan byšof, temu kočje roščbju.“ Pšči tym na šlido duri, so ščlētjazy ščēčēčēčaju.

„Moje buršle kušto čhgedža mi wščaj?“ ho bur Ščlenkat naštrōžamj pralčedje; wōn mejšedje rjane buršle kušto hortalčy wo wby šlito pola žyrtwe.

„Zo ho me, šhorla“, jemu Šchofta wotmolwji, „to tebi ničjo pomhačy njebudže, hdyž sozjaldemokratoto mož do ručow doštanu, potom wjožy njerečta; bur Ščlenkat w Ponjezadž, ale potom wjožy njeplačičyč hačy Wētr w ščudobinej ščēji.“

„Prjedy hačy ja f mojšeho štatofa pošidm“, Ščlenkat napščedjaji, „mojšedje haru w Ponjezadž škiščyčyč, kajšēžy tu sa tamlynt lēt meč njēšice. Runje šym sa 150 telto drainerowadžy kaš a nešto durbjale te pjenjēli ja družibj prijēč čšijewene byčy, ja šym f mojej maščetju a f mojimi džečimji w mojim domje taš šobowany a nešto čyžiti čži ščarłajo pščinjcyč a mi to woje wščaj! Wščitjere fomarjo, mož hromadžje štejimoj, f tymi ščarčami budžemy hotowji. Šyž škiščyč, Handrij?“

„M šmy tebi pošdla“, be je wščedžy šotow škiščyčyč, so ho Handrij kušč naštrōža.

„Ženo f mērom“, jim Šchofta rečedje, „taš dalato hwičedje nješhmy. Ale my derje seče tola wščitny pošnaji, so to taš f mērom nješpōdije, sozjaldemokratofiti šat šawječyč. A hdy byču dženja w Barlinje lučji sozjaldemokratoto w šemje beščelji a hwoje wrotnoležje wobšamiti, my šo tola njebyčymy taš bie wičedje wobaranja f naščeho wobježderšitwa wuhnačy dali, to by wōjwa w traju naščata, pornjio kotrejž njeby neštajto wōjna f Ruškej ničjo bylo, w meščac a wščaj byču ho ludžo bješ šobu moriti a šonžowati, so by to hōrije byšo hačy f franowweji rewoluciji 1789. Wščes morio trwē a pwičes hary čšēlow durbjeli kročičyč f šatenjaju sozjaldemokratifškeho ščēja. Prjedy hačy by to wščitito šarjebowane a ngrawowane bylo, by ho što lēt minjlo. Zo je ščarčanoščyč, hdyž sozjaldemokratoto lučji narčaja, so to wščo f mērom pošdije:

Jenoz krejshceleka moja t mozy pschituc, ale my so modlimy „Wsched tym swarnuj nas, tudy njebjelki Wobteje!“
(Potraczomanje.)

Wykoti therslufy Salomonowy w herbskich therslufach.

22.

Staw 4, 7. 8.

Nekt zyle rjana by, mje twjebelujes, wot wschego imanja na wuzniczajna, Czim bohatscho b'wjesch t hnadu napieljena, Czim bole kama so ja hnadnu czejtesch.

Woj dele wschaf, njesch hordotesch wscha so lehnje, Wój t Libanona kam'nes' wysofotesche; Wucz t hory nastup t dofu poniznoscje; Daj wutroba rad' wyschot so schenje.

Hicj t horje marowej a wyruchowej, To mojesch drje! Wsches cizke hsubofesche Tu wjesche hstodny pucit poniznoscje, Tu t midofcu by fryta sobynifowej.

Stup dele te wschaj' wysofotesche, huzj mała! Hlaj, hordotcjenje potoj njescajuje, Ta jenoz do dalofa wuhladeje A pschi tym swowu nahotc' njeopofnawa.

Wschonjenje po czejekci podczisichy sweru, Skaz d'jini law hej mykli na ruzjenje, Eso nahycejemu njescajuje jenje, Czi podubny wschu lubotc t wschu wewu.

Wój, so cze moja hnada wosfbojuje, Wój, wscheczelniza droha t Libanona, A te mni thmataj wschaf na hstodne hona, Tam horachy stazjenje cze wocajtuje.

Tam njeschym ja. Wo twowim wosfowlenju, Ty njescheta, cze pytam w cizkich dostach. Duž potshuchaj a cziit po mojih skowach A pschego imejesch twojoh' nawozjenju.

Woshlad w naschym czaju.

Weho Mjesstotc' thzejor je w tydne dnjad na hstom kwanu weimorlescho wufrowowidny d'jel brat, kotryj je so po swjatocznym woschjuju w Weimarie woschymal. Wotom je so won do Wina na wosyt awstrielescho hstojora podal, h'jesch je so t najwyschichim czejekciji powitano. Swisak nemschego thzejorstwa t awstrieleskim dostanje psches to nowu moz t wotefsch.

Wulle jedhanje awstrielesch t nemschich ofifizerow hjes Barlinom a Winom je czejke wopory na konjach jadalo. 29 konjow je mowrych. Zecharjo je so swozym wschu pschewimili. Wot nemschich ofifizerow je dobył kus t Deikentein, kiz je jenoz 71 hod'jnow a 26 mien'jadnow ja 84 mil dalok' pucz trjebal. Zola by jadacz h'eto, so buchd fruzja swojim konjam hufczichy wotporczomacz dali. Wj tej hjes tatescho pschewulneho draczomanja widczej bylo, schotz wone jamoza.

Wopyt thorecho.

„Wj scje wschitizy hromaje wobuzini trofsharjo!“ G'ob t swojim t'jom pscheczjelom praji, fottiz jeho thorecho wopytachu. Czecho dla wobuzini trofsharjo? Njereczachu nom rotomnje a njebechje to wschitio prawe, schotz wo mudrotci t prawobosci Wosje a wo c'lowitkej st'bosoci prajachu? Haj, to wschaf, ale jako t'm sch'worty muz pschidnje, C'islu, Wora'chelowy hyn, won p'ymy, schto je hacj dotal potrachowalo, pschetož won reczeshje zyle hinal, mienujuj wo hnadje, h'byj praji, (G'ob 33, 23—24) so jandelj, jedny wot tych tawimj, c'lowitel' j'wicz' budje, tak d'wyt' prawje c'iznic' a budje jemu hnadny a budje prajic'! Wm'ozj jeho, so won dele njepadnje do jamy, pschetož ja hyn wujebnane

namafak. — Wo tym czi pr'eni t'jo h'owc'ja prajili njebechu, pschetož woni temu thoremu muzje njereczachu jako buchd tego runja h'esch'izny byli, ale jako jeho h'ubnizy a niczo wo hnadje njewjedzachu. — Na to pschidnje ton knjes kam a reczeshje t G'iober, „i njewjedra“ a bu wschitio lepe.

Wsched swojimi h'ezymji durjemj h'ebzesche stary Wicjas swoju trubku furzo pschizlabomajche so thowamje h'owc'zlu. Wot so dsachje wjeschely bycz, pschetož jeho wotliczo ho h'weczesche. Jako nimo d'zech, wostach stje, so buchd h'owc'zlo je starym w'orecz, pschetož wot njecho mozesche c'lowjel wschto nawutancz. W'om ni lalalche nut'stawituz t pschi tym ho jehy pscheczelnitwe woczaj tal h'weczelitje, so ho wopraschaj: „Schto wjesche ni rjaneho powje-dacz?“ Duž mi powjedalche:

„Ja bedj d'zenba popofdnju pola mojego thorecho h'uboda. Wj wjesche, so h'izo d'lezichy c'jab czerpi. Zato t'udjenja pola njecho bu, mozesche h'is'chje stancz a na h'ozju h'ebzech, t tym je neit nimo. Wotofotow wschaf nima, tego dia werez' njecho, so t nim t konzej d'ze. W'om hacj dotal niczo do Wosjeho h'owa d'zeczaj njeje a femichy jenje schot njeje. Ja hyn husto pola njecho pobyt, ale won njeje jenje wo nicim drugim thiba wo swojej thorofciji powjedak. Prjedy hacj tam d'zenba popofdnju d'zech, t h'ubofotocje swojeje wutroby t temu knjesej sch'chowach, so chytj hnadnje pomhacz. Duž faczaju, kak thudy a h'ubny tola kam hyn a niczo lepih'ij hacj mój thory h'ubod, dofel je wschitio lita kam hyn a h'milnot' bje wdschje nachje sch'izny a dostojnoscje. Ja ho jako h'esch'nik t temu thoremu h'ezeh a bamo wot h'ebje pschidnje, so sapoczajemy wo wuric'ju powjedacz, a ja mozach jemu prajic', kak wo tym myslu, so mamy sch'ozu d'zen hotowi bycz a jo ho pschego modlu:

„D knjesje, daj psches Chrysta krei,

So so mnu w h'anjerczi derje stej!“

a so mam wotbras pschod woczomaj, kaz by nan do swojich h'ezynch durjow ho stupit a somofak: „D'zeczaj, wosje nuts, h'emaf budje potdje a c'jma!“ Tak — jemu prajach — stej nach njebjelki W'ozj w njebjelich durjach a nas wosa, so buchdu pschidichli, a nach knjes Jesuh nam swoju ruku podawa, to by nam nuts pomhac, so njebuchdu psches prsch padnyli kaz mate d'zeczaj. — W'obohi thory c'izke potshuchajche, h'owu potshili a h'wojej ruzy st'ny. Sch'ozno jeho h'esch'neho h'obubratra dobre meitna namafa; a jako wotendzech, mi ruku t'ozeschje a mje wutrobnje potschelche, so chytj tola b'orhy pschajne. — To je mje tak wjeschelo sch'izmo a tego dia ho w'achschelche, schto rjaneho a dobreho wem. Nekt tu h'ebzu a ja h'owc'zom hladom a h'ebi myslu: Nekt ton knjes kam pschidnje a t w'obohim G'iohom, h'vano „i njewjedra“ potrezi a potom budje wschitio derje! — „To daj W'ozj!“ wotmotwicz a c'izke domoj d'zech.

© Egiptowleske wotach mojego h'yna. Gos. 11, 1.

Z'imne pucje W'oze — schto je sofshimnje! Zato Z'atub do Egiptowleske c'ehnjeshche, ho dsachje, kaz by nimo bylo je h'ubjenjem, w'ozam datmi, kiz wo Kanaanje reczachu. Kak d'ba mozesche ho maty itraekst lud w Egiptowleske sp'ozeczaj? A tola! — Zato bu Isreal w Egiptowleske wulst lud a w'uczahny, ho dsachje, kaz buchdu t'ozu ludzo najmenje h'kmani byli, W'oze mykle so c'lowitim t'ozu wumojc'. We wotroc'lowitwje bedu h'ubch h'owobnoloci h'ebi wozic'. Woni m'ejachu h'owobnoloci a kamofatnoloci pod W'ojim w'odzenjom ja psch'edroho k'upenje, h'byj d'w'ebjachu ja to horuzy m'asba w Egiptowleske wopulsch'izic'. Woni bedu mejhst, njep'osk'uschny, h'wabazy lud. A tola — jako to d'zeczitio Z'ehus pschod d'jinyhm Herodachom t w'ozneho traja c'ezkuzic' d'w'rbjesche, schto bu tehdom wutroby tuch faczuli, kiz bedu w nim krala h'wojeju loda pofnati? Eso dsachje, kaz by wschitio nimo bylo. A tola!

„Bomhaj W'obj“ je wot netka niz jenoz pola knjesow duchownych, ale tež we wsch'ech pschewawar'jadach „Serb. Rowin“ na w'schach a w Wudysch'insje dostacz. Na sch'tw'orecz l'eta placzi won 40 np., jenotiwne c'izbla so po 4 np. pschewawaju.

Bomhaj Bóh!

Cižlo 43.
23. ott.

Lětnik 2.
1892.

Šerbske nježelske łopjenka.

Wudawaju šo kóždu hobotu w Esmlerlej knižicznjeznju w Budyšchnje a šu tam dostać ša šchwórtlětnu pšchedplatu 40 nr.

19. njeđzela po šwj. Trojizny.

Cf. 4, 22—24: „Da wotpołožeš po přešchim wašnju teho stareho čłowjeta, kiz pšches jebate łóšty šo staj; wobnowje šo pať w Dušy šwojeje myšle a woblecze šo teho noweho čłowjeta, kotryž po Bosy stworjeny je w wěrnej prawdošći a šwjatošći.“

To je prawy šlowny a móžny ščyruch, kaž Luther praji. Wy škulšte džězi, wy konfirmacojo a wšchizny, kiz něhdy tajzy bědže, seže jedyn kaž druzi tole Bože šlowo š hlowy nawukli. Pšchetoz jato bě wam w přenim artiklu potajane, šchtoz rěka: Bóh stwori čłowjeta hebi ł podomnošći, ł podomnošći na Bóha stwori wón jeho, dopomniću waš wučerjo na to, šo je šchryštuš š nowa warbowat, šchtoz bě šabamowa wina stajta, a šo móžemy my jeničžy na tym w šwjatej křechenizy wobnowjenym Božim šnawjenju hebi myšlicz a wytuz, tak šbóžny bě něhdy čłowjekow přenjetny šchtant w paradisu. Naš ščyruch je wam potom pšči nucžbje wo šwjatej křechenizy šašo pšched dušdu stwipil w tym praščenju: ššto ma na hebi tajše š wodu křechenje? Tam hebi toň knjez wot waš žabafše, šo byšče stareho šabama podpili, šnawo noweho čłowjeta pať w hebi pšchekrašili. Šaj, wy lubi křechenizjo wšchizny, tak šušto hač džewjatmata njeđzela po šwjatej Trojizny pšchithadžuje, je wam tež naš tekst šašo a šašo do šwědomnja a wutrobny pšdženy. Duž dyrbjeli my jón prawje šnac a po nim činić. Ale na tym drje jara wjele pobraduje, pšchetoz čžezi, wukli a šwjaty je šhumišć, šeđe šameho šo wuklez a šchryštuša šo woblez.

Na to pať džě naš šwjaty tekst.

Pšchetoz ššto pšche šwjaty šapšchtol? Dža wotpołožeš po přešchim wašnju teho stareho čłowjeta. Ah, twojeho stareho čłowjeta nješajejš ani prawje. Na najwujchješ mjeršajš šo na nim, šbóž je ššto štuweho čžiniť a tebi pšches to šchtodu načžimil. Twojeho stareho čłowjeta nješidžiš š wutrobu, ale džeržiš jeho ša njewinowateho a ľubošče šbóneho, ša dušneho a šprawneho. Kat by džha tebi do myšlow pšchidžto, šo jeho wuklez? Šsuntju, kotryž mašć po twojej myšli ša rjanu, nječžijejšć přez, ale wobšhowačš ju. Teho dła pšchidže tež, šo bohuzel w wjele wěžach pšchego tón šary a šamy wostanjesh, šo wšče twoje nješpocžint, kotrez hižo w młodošći nan a mačš na tebi wuštajišćtaj, hiščeje nět, šbžeš šy muž, žonu a džězi mjeršaja a čžwila. Šaj, hiščeje wjazy. Šchtóz wšchěnje njewotpołožuje stareho čłowjeta, tón budže šo pšchego bóle š jebatymi łóšćtami štašyć. Duž šo štama, šo móžeja hřečhizny w šwjodiz hřečach šestarić a šchěđžiwic.

Woni šu potom š došim šwucžowanjom na hřečš pobobni na twjerdy dub, kiz njemóže šo wjazy šhibowacš, ani čžahnjć, ale kiz móže jeno šekera praweho šudnika w šwjodim čžabu wotrubač.

Duž dženj, tak doško hačš je čžah, šapocžni wotpołožješ stareho čłowjeta a wojuju prawje! Njeđaj žanemu ranju šašwitać, šbžeš pšči wobnowjenju twojeho křechenješto šluba šo njewotkřechješ štaremu čłowjetej; njeđaj žanej nožš čže pšchitrywacš, šjes teho, šo njewuplěješć wo wutrobny wostlaču narošćene čženje a wóšty!

Alle kat ma to ho stacz? Wszak dyrbi móg w tebi być, pichęzo czerstwa a pichęzo tchrobła, kotraž tule wojnu njeprzëznawje łapocznje a wunwjedze. Duż pichę hwiatujawojschtol: Wobnowcnje ho w Duchu hwojeje myśle. Naitke myśle su prawidło našeho žiwjenja. Naitke je smyślejenje, tak buje wëtr. Wscho na tym leży, so pichęzo prawu mysl, to je jasny rojom wo stym a dobrym, hwiatate wotpothlabanje jeniczyj za njebežbami stejecz, dołpoitnu a swólinowu pofłuschnowjez pichęczjow Wozej woli, forze žadanje po tym, schtóž je horjekach, wo wutrobu maich. Alle kaž rëła wodu hama je bejbe nima, ale je žorta, tak tež ham w bebi tajte duchowne žiwjenje nimaich, ale dyrbiich so wsacz, hdżez ho žorli, mjenujazy i Jesuša, piches hwiatete Duča w słowie a satranauce. Schtóž je i Jesušom žywu, tón dostanje jeho myśle. A jeno tajkemu mōže wschtitko pichjicnje, hdżez ho jemu prëduje: wotpołož stareho cłowjeta a swoblet ho noweho cłowjeta, to je křtyřstwa, tiz je po Wosy stworjenu w wëcznej prawdošci a hwiatocšci. Daj bebi prajtez, ničtō njeje ničdy Woje hamfne snamjo widził, ale wschak wëmny, so hu te tsi pozczinki: hwiatocš, prawdoš, a wërnocš, najwaziwišce schtutki w Wožim snamjenju, a schtōž ma te tsi na bebi, tón je i Wozej podobnošci wobnowjenu. Alle hdżez je hwi piches hwiatuj křcjeniznu Woza podobnoš, w naš wobnowjenu, dha ma ho i nej kaž i marimorowym pomnikom, kotryž chze mištrž je swojim blōzkom wobdzëłacz: pichęzo jasnijšo a podobnijšo na teho, ftrehož dyrbi pomnik pichedstajecz, wudžëła wón wscho, hacž je dokonjane. Haj, piches wobchad w moblituje je sčōžnikom dyrčimny my ho do jeho snamjenja pichetrafišce wot jeneje krašnicze f drahej, hacž wón budze tam wscho na naš a w naš nowe cžiniez a my budžemy jemu runi a jeho widžecz, tajtiz wón je.

W wëczne hwiëtko, wobnowi mje,
 A twoje woblëzio njech je
 Mi hwiëtkošč, tiz mje rozšwëczzi
 A moju dušku napjelni. (198, 1.)

Michał Kamjencšč, kuzejich czeladnych duchowny safarac.

Wopjebančilo wot Wšfiedla.
 (Na heršiti wot A. Skr.)

3. Kamjencščej Michał.

W tym hamny cžabu be wo wšy muž žywu, i mjenom Kamjencšč, jeho křcjenne mjeno be Michał. Wot ludži jemu ničtō hinał njerëłatke, hacž Michał. Tón be i duzejom najořikom to runych lëtoch. Ženjeny njebe Michał jenje byl. Duż njemejše žanu hwiatuj žonu a žane hwoje dječzi, hamo žane bišite pichęczelstwo. Ta hčëta žon delfa pichi kamej rezu jemu hšidčëške; wo nej lufki wón ham byhłedke. Njanu wulki fogor a dwał hořbitaj bëchu hobu i nim pod jenez hčëchu. Žeho hčëta be spochi kaž byla muřana. Wōdne ranje bebi wón hwoje tožo ham wupowčëła a hwoju stwu ham cžitu wumjece, priedy hacž ho na hwoje džeło poba. Wo žlytu domje be wšcho tajse cžiste a wupladowane, tiz mač wón w nim najšëpdu žonku za hōpōnu. Še jady domšeho meješke Michał hwoju sahrōbku, ta paf tam wihčëze pichęzo ležci, 12 troczelow do wōšfōjeje a 10 troczelow do šajery. Pichęzo sahrōbku meješke wam spochi cžitju, runje kaž hwoje domšte. Šërijëž sahrōbki be bebi pućizk cžitni a jon i bëhm pštom pohypaf. Š wōbeju strowow pućizka stejadu wyšote cžernjowze rože a malby, a je jady nič tulpu, lewote, lišije a teho runja. Žako bëch mały hōčëz, bym husto piches pšot do jeho sahrōbki kufaf a ho nad tym wšepelëł, hdżyz tam w šajnyu naležuju jeho rjone rōžiczi tčëje wabachab, i kajtimiz dže Wōž luby Knjes hwoje cłowite dječzi pichi wšëm jich džeje a jich prójy wumječëlic a wupōtojez. Michał be wuczeny murjet. Š wobjed wón ženje

domoj njepršitidje, hwoj wobjed wón pola jeneho hwojezo towarišča wuzi, ale wječor bebi wón doma hwoju wječez wōctowa. Wo wječeri meješke wón je hwojei sahrōbku cžinicz, hōdželke bebi tam, abo bebi tam hwoje rjadzi pšëjeke, abo pšidilowalke a ftrepielke, abo bebi na hwojei křčizny njechtō wurporedja. Bë ho jemu nēdže žadny žubel na kšëke ležadny, wuruna bebi wón wocho šako, a huto hōdželke pōbla pšiti nim na rëlu jeho tořtu fogor. Bë tu jima, hōdželke hwoju wōdžom jich kšacše mješč. Na tole ho wón wubjernerje wutejelke, bë pōbla tani, a wot šubduž ludži njeuđelke bebi druchy abo žaného cžerwjeneho pnenježa fa hwoje djeło šafacizki. Wōn meješke pōbla hwoje dobre wupšididjenje, pichetōž ham fa ho wón wiele njerjebalke. Na hmitlich wječeraz pōtoži bebi wón hwoju bibitju piches ho na hido a wucizta bebi wšëdjenje hwoj staw abo nēchtō wješč i njeje. Wōn paf meješke doma tež hihčëze hwoje druge dobre knje, meješke tež na scjënje wšajō hwoje hušje, na ftrehčž bebi druchy dušnyu kšerluchk šafčëje a jōn pōbla i hšōhom wupšëra. Wschak be woly šafčizny muřiz, ščëroki šamjenity. Njeđelzi rano ho wón stajnje hwoje kšanalowane štupnje wōbu, pichetōž wón w trōštki kšowadny hōdželke, lubu njeđelju paf spochi w bëhny nohujadz, na hwojim dořkim šemčazym roprije meješke dwał runtaj hweřnyh šedliczkatnyh šneflow. Šočō do hwojeho kšōnožeho šfōnczenja je wōn w hwojim šfirižkatym šoboku hōdžiz. Alle spōby tuteho jeho šfirižkatého kšobuka tčëšcheti mišej lubej dwë wōczjy a hweřkotata hūba, jo kōždy hnydom pōnu: tōnje cžowjez je hwerina dobra duška.

Michałej bëchu wihčizny dobri. Wōšebe na nim hmalachy, jo wón wjeđëjez i šforymi dušnyje wōmhabdžecz. Duż ludžo hūsto, hdżez mejadu nješto hwojeho je dobie iřhorjeneho, pšiti hamej wškej cžowjez nozu jeho wotacz pšidiljecz a do jeho wolta šafapachu: „Michale, pōjczë wschak tola kšwitu t nam po hłabacz, nam je našč nam abo našč brat abo hewaf nēchtō nahle šfōrit.“ Naitč Wschak paf ho na to hnydom i toža jebra, ho swobleta a njeuđelke nitōnu jenne dořko na ho cžafacz, wón ho wo to njeřlaracz, hacž mōhš bebi šnadno žanu pōbla po netařnu šfōrošč dōicz, ale praji: „Wschako ham jannu žonu a žane dječzi nimam, wo mnje njebudžaju junu třebečaz žana moja wudoma a žane moje dječzi pšolacz, hdżyz nje do rowa ponježu, wschako tu ničtō hwojeho nimam.“ Hdżëž be nēchtō šfōrit, tam bë wón najraščō pōbla. Žemu be najšuble, hdżyz mōžeške pšči nēkim iřhorjenym na štolu hēdžecz abo jemu i nēczim popomhacz. A nōhycz a šfōrych iřbōcz wón mōžeške, lëpie, hacž hewaf dwał muřaj, a cžerpenje meješke wōn i kōždizčim, wo njeje wuprajicz, tajte wulke je mēš je wšëm.

Tōnje jeho dar paf njebe jeho jeniczi. Wōn bë na hwećez wjele šenaf, w hwojich wšōbnyh lëčadz bë fa murjerja pohyb w Drajžjanadz a w Šipitu, bë tež te w Šarimje na murjowanje pohōdžiz, bë paf tež fa hwoje žuwe dnj je wihčeloch dobrych pšimow to a tamne nawjeđiz. Wōn bë trochu džitny wuzik. Wo dnjo pšiti hwojim djele wōn rad wjele njepowjebalke, ale bë spochi wšōbn cžiči. Alle wječor po hwiatowu bu wón hlate powjedat. Mi je nēdže nēchtō powjedaf wo wëteji rōzi, kotraž wo dnjo hwoje pupki nacęzi, ftrez jej paf halle w hamej nozy šafčëje a rjanu wōn wot ho dawoju. Tajšite šfōro be tež našč Michał. Tōn ho na to wutejelke, ludžom dušnyje powjedacz, a meješke žyte hromady lubowitaj powjedacizow w hwojei šfōwie. Hdżyz wōn talle pšiti nēkim šfōrym hēdželke, wupowjebaja wón jemu nēchtō tajse, sčtōž ho runje ja tuteho šfōreho najšëje hōdželke. Takle jeho hčëta w niobš pohōdžajō hwoju bolōicz kšwitu pōfabuachu, a njewjedžuju, šaf bë ho jim cžab pšiti nim pomjiny.

Šwōwe powjebacizka bebi paf wón žane ham njewymyřšiti, ale pōbawalke, sčtōž bë ham wuřōnit abo wot druchž hšidčaf powjedacz. Na tajše wōdjenje je wōn wšëłakim šfōrym jich doike hwoje pšitřitřidiz. Briedny hacž ho pšiti nim žadny hōdž cžowjez na to dořlada, bë nožny šfōřitnik na dwanacz wutrabiti. Bë paf tu potom ta cžida nož pšidilčič, a bë wot wōmōžajž jehny po bruhim šafparyni šehnyčž wuřōf, bu wón pōtoži je hwojim šfōrym cžim pšëczëlicizki a lubońicizki. Wo hřëdž nozy bë ho wón je hwojim šfōrym a jeho šfōry i nim tal pšidicjeliz, jo bëchtaj wōbaf kaž jena wutroba a jena duška, a nēške ho tam Wschak pšiti hamny žōnu na hwojei kōtenje pōkafny, a pōczëłtaj ho wōbaf hromadje i hšōhom wōdiz.

Michał wschak mōžeške wopranōbje šrubny bycz je wšëmni šrubny, duž tež wōni wšitizy wot njeho i šōška naruwknydu.

pa i nim we wjeze swjebelic. **W** tajkich cichich kmitach, w kotrych W6h luby knjes ludjom lako s' nomyrjanom nowy dzej wobrodzi, wubudzi nosch Michal nelohozituliz sklorjenom, so jemu pscija nomy djeu lachitaciz. A bje tu lako nowe ronje, bje jeho skhorjenje wjeze polojemene. Husto taksi sthorjenje potom Michalej praji: „Se-li czi nekak mojno, luby Michale, wuj a plicidich jurtje wjezor jako na kmitu k nam pohladac.“ Michal waf tam lubo plicidnje. Wo dnjo bje won plichi swojom murjeztweje a doczini tam husto lepe, hocy jadny druzi murzej, swoju woz; czi druzi murjero widal husto dolez swoje mozo jara nje-napinachu a hebi kswilu bjeridnu. Michal jadny taksi njebe.

(Potraczowanie.)

W Ponczajnskiej koczynie.

Wo niamstiu wot D. W.

(Potraczowanie.)

„Ale, luby Schotta, ty hu wjezice tak dobroczynaj, so nam tez rozpowjedach, kak chzeba ljozialdemokratoju swoje wotmyhlenja dale muwjezic, my chzymy ton paw wlozic, so bydu woprawdnie i mozy plicidich, hdyz je krej wjele tawnyntow plicelata“, proslchajecy bur Schlentat.

Schotta jemu wotmolwi: „Hdyz durbju tebi je wjadec wero-woleju prajec, to tez ja zyle njerohnamu a to cho bla ni, dolez to czi knjeja ljozialdemokratoju hami hichjec njeuwjeza. Woni lubu drie jeho husto wobojeni, so chpyli bo johne wuprajiciz, kak hebi wchitko w swojom plicichodnym stacze myhla, hu pak i wjechka i prdymnyj kstowami wotmolwiti, i kotrych hebi nychto niczo wlozic njeuwjeza. To wchak tez jadny dajm njeje; lchtoz je njeuwjeza, jadny cziowjez wotwipacz njeuwjeza. Tola to a tamne moza wam prajiciz.“

Jena jacy wucbja je: Kozby na plicichodnje dzelacz a kaz wjele je nadjezat, tefo tez midy dostajne. Kozby ma dzelacz, potom tez kozby to swoje smieje.

„To czi hupa woz njeje“, dochi czebla sawoma, „dzenhmsichy dzej je teko lenitow na swiecje, kiz Bohu lubemu knjeje jedny dzej po drubim franaja a kotiz jui, dolez maja pjenjes dolez, W6h we drah. A nelosli sa dzej jenoz wofo hodzinow dzelajca a maja plichi tym swoje rjane dothodu. To tez prawje njeje. Za njecham njena pomjenowacz, plicetoz to mohlo ho wopat wukladowacz. My durbjimi ho wot rano sahe hacz do mozy przowacz a poziciz.“

„Wesla woz je, Gusta“, Schotta na to praji, „lo hu na swiecje lenitow, kiz niczo njeuwjezoju. Tu na swiecje je wjele nje-dopolnohe, a tak budze tez bjes ljozialdemokratami, parobis je W6h luby knjes a njebjeha sthoma. Ale hupa myhlicizka nacych dzelaczerjow, kiz jenoz swojei nohy a ruzy a swoje czelne woz trebeju, je ta, lo hebi wucbja, so hu wchitaj, kiz wo stwje abo w kontorie budajca a s' hlowu, je swojom wolomom dzelajca, leni, kaz by rjeft, so tajke dudowne djelo cziowjeza sprozneho nje-czini. To mamy nacycho knjeja fantora, kiz kozby wchodny dzej hacych hodzinow nacych dzeczi wuczi a njeuwjezo plicheje hraje. To hebi znano netory bjes nami myhli: ton ma ho berje. Ale to mozejce ni werez, hdyz je ho lchto schitcz hodzinow i nacyim h6lgami a h6lgami przowacz, so by je cizacz a liciczaj nawucizit, so je ton tak wustat, lo by ho narabidcho lehnit. Ale nacyh knjes fantor to njeuwjezo, plicetoz won ma hichjec knise plicchadowacz a ho na drubi dzej plicichotowacz. Za hebi myhlu, knjes fantor ma husto a najbole wozaj dzelacz hacz jadny czebla a won ani njeuwjezo miera nima.“

Michal kowof praji: „Wuczet, to wuinaju, nochuzt bycz; ho kozby dzej na dzeczi hneuwacz, i temu je wusta czerptiwociz nufna, to radicho wostanu, lchtoz hyn, ale dudowny chpyz ja bycz.“

„Haj, ty hebi myhliciz“, jemu Schotta napochicizwi, „so dudowny njeuwjezo na swoju kletu dje, swoje predowanje djezi a lo je i tym hotowy na zyth tpbzini. Hdyz jeho knadno wchidny dzej po sobrodze tpbodacz widichy, hebi znano plichi hebi myhliciz: ton ma rjane jiwjenje. Ale ty tola tez weich, tak wjele je hichcjenjow a weroowanjow a pohozecje a plicedo ma dudowny rjeczaj a to chze tola tez rosmuplene bycz. Sypnoj tez jenoj njeuwjezo a potom hichcje wchidny dzej netore rany przowacz — ty bory ja tym plicidichelch, so to niczo mafo njeje. A tpbodizit nacyh knjes dudowny po latrodze, wjezice tez s' hlowu djeta ja nacye sboje. A hdyz i njemu plicidichelch, won w swojei stwje bezi a pija. A temu je won lotalny kshulki impetar sa te pjez kshule nacyhe wozbady a plichi tym ma te wjele hnewanja a

hdyz nelcho je, ho na nifoho drubeho njechwari, kshiba na dudowneho. A hdyz won do Donczej dje, jemu wjezice lchto wofoto wutroby njeje; plicetoz wu wjezice, so je tam wjele wotwizow a lo je w jich domach husto swada a njemer a dudowny durbj potom plicedo jednaciz a wukhadowacz. Hdyz jeho tam stupacz widju, husto kam plichi hebi myhlu: Wozu budz djeft, so mozu ja pluhom stupacz a njetrjebam jako dudowny do Donczej hicy. Hdy budajec wu lchto w zykwinistim prjodfitejtewje byli, byudjecz borlu sa tym plicidichy, so ma kozby dudowny swoje bremjelsko dzela.“

„Me, dudowny, to je werno, to tez njechaf bycz“, praji Muczerjcz Jan, „ja him ho hjo husto bjawaf, i wofat nacyh knjes dudowny to wchitko bjerje, lchtoz nam napreduje. Zyla wozbada jemu na wutrobie lezi, my mamy jenoj nacych ludzi a to je nam husto wjele!“

„Ale nacyh knjes baron“, sawofa dochi czebla, „ton ma ho tol berje, so hebi lepe jadacz njewjezo, won jebdzi na swojom rjanym molu a ma hwoj rjanu hrod, dzelacz storo niczo nima, plicetoz k temu ma hwojeho inspektora.“

„Ty biedzichy“, praji na to Schotta, „kaz hlepny wo barbie. Nacyh knjes baron ma dolez dzelacz a husto hichjec za lchidom plichi lompe bezi, hdyz ty dawno hjo w hnebehe lezich. S' prajca ma swoje kusto lastaracz, wchitko durbj i inspektora hebi roz-powjedacz, won ma listy wipacz, durbj hebi bywnjenjom natupowacz, ja wchitkich hwojich ludzi ma ho staracz. W6ryh plicidnje nedato, kiz ho na nacyho wozbaczje. K temu wjademu treba czaj a to wchitko tak jednore njeje, kaz hebi myhliciz. Dale je tez zobu w zykwinistim prjodfitejtewje a won je tak hwebdonimny, lo ja zyle leto zaneho pohozdenja njelomdzji a my s' jeho rjeczow hichidimny, so je won hebi wchitko, lchtoz na djenistim porjedje nejti, do predla nadrobnie rosmuphiti. Dale nacyh wotrjez na hejnye lastupuje a to hu drubhy czeje wozu, kotrez maja ho wu-radzowacz. To ma won na hejnye plicchodnichy dzeczecy wo tej abo drubej wozu, hacz ma ho nejafca zeljeznaja twaricz abo nij. A lchtoz won potom plicchodnucy, to je wchitko tak jachne, so durbj to tez najstapichy hrowicimy. Za teho bla praji: Nacyh knjes baron ma wjele dzelacz. Schotiz to njepchida, lepe njerohlymi. Tajklich baron a my nufnje tjebamy. Za ho i nim njemecz njechaf.“

„Schotta zyle njeprawje nima“, czebla njeft pshida, „werno je, wo durbja lchto wjezje, kiz s' hlowu dzelajca a tak lobte to njeje, ja wem, tak czaje mi to je, hdyz durbju list na molu najstapichu djowtu, kiz w mjezje h6lzi, napibacz. My hebi husto dolez nje-plicchomphimny, lchtoz rjeczimy.“

(Potraczowanie.)

Woshlad w naschim czajnu.

W Wartlinie bu 18. oktobra, na narobnym dnju rjebo khezora Wjedricha, lastadny kamiej nowoje zyrkwe k jeho dopomnjenju wotowaj. Khezor Wylem II. je ho kam plichi wulfej hwojacz-nojaci wozbjeziti.

Tcho runja bu ton hamy dzej khezorej Wjedrichiej k czejezi w Spanawje rjanu pomnit stajeny. Khezor be ho tam tez pobat.

31. oktobra ho w Wittenbergu wobnowjena hrowowa zyrke, na kotrezej durbje be Luther 1517 swoje 95 hadow plicchicimyo wotwulpe plicidich, i wozbjezelenjom khezora a wjele ewangelickich wjerchow pohwjezici.

Nomy lachot wo wotwojanju stohnacz dawfow (Abtönung der Stolgebühren) je ho wot prufsteho krala jato najwyschichchego biskopa prufsteje franaje zyrkwe wotwuzeridit a wot prujneho oktobra do mozy stwiti. Duiz nima ho wot tuteho dnja hna niczo wozaj ja hichcjenaj, plicchowodjanja a werowanja, hdyz ho to bjes wjejtichcho wuhotowanja a muphlydenja stanje, plicacz. Wopory dje wostanu. Kozba wozbada dostajne k lastpaczenju renty, kotroz ma ho mjesto teho zykwinistim lastojnimam plicacz, letny plicchadut, kiz ma ho wot konsistorija postajiciz. Wuzny jara ho i tym kuzdiz lubzo polozja a bremjo ho prawilichio na wchidch roszdicit. Stanje ho tak wlecje po hlowe hwiatohe pishma: „Nacyh njene njehje teho drubeho wozbjezicnojch, dha budjeczje kshrystufowony laston dopmlecz.“ Gal. 6, 2. Wozbady dostanu plicchodny nomy laston wulku pomoz. Szu wozbady, hdyz je w pliccherehtu letnje 12 werowanjow a 50 hichcjenjow. K jich lastpaczenju moja farariej a fantorej wchto hromadje 45 ft. nandacz, i kotrych ma hichcize patron po lastonju wulki dzej lastpacziciz. Wchto drube dawpa stat. Hacz budze ho dobrota tuteho lastonja wot wchidch plicchidnawacz? Hacz budja wozbady, kotrez hu tak

położone, nętro śmówniwięde, dary łubóćje sa woźne zyrkwine dźeła woprócawć? Wóh tón Knęz dał jim prawe pójnace.

Diaconiszniki dom w Katerswercze je 26. septembra swoj 56 létny śwjedźeni męł. 38 kotrow dosta śwjecznicę i śwjatek płuzbie łubóćje. S zyka na tutón dom, kiz je najwjetřichy pola nař, 664 kotrow, 192 kotrow, kotřez hatke na spytanie płuzja a 16 chuleftom. Dźełaje pak řu herbke mlode kotřz w diaconisznickich domach? Sdy by tola řpřowat rořhlada wjeřetu powjeřć přichinjćř mógl: je herbřicki bōzow tat a tat wjele řastupio. Wón by řo bizo na jenek wutrobne wjeřetř.

Na Hamburgskim pohřebniřickęju.

Sdy buďdęje, łubi wıdęćeřtjo, rař wultę pohřebniřickęju męřta Hamburga widęli, wı byďdęće přimęmōženi byři wot napohlada tuteřo rowomeho řwęta. So nimate zaneho řwęta widęć njemōžęće, wupředřetřija řo rowy, jedyn piřki druřim, do řakřich mj wřkřizy, njed je řahe abo pořba, teř dyrbum, hdyř je Wōh tón Knęz řjetny: Wřkřihōř řařo, ćlowitę dźęcio. Teř w řtrowiřickim ćřawu, hdyř w řoborřim męćje wořębie wjele łudji njewumřie, teř potom je tam wofłabne přichidźenje a woberženje, ředźenje a nořdenje — wřkřizy ćři, řiz du a wotenid, řu morwi a řiř jarowacizy. — W třeple poľbnicki ćři ćřawach, kotřez řu nař potředřite, je pať ćřileže ģinal na tutym pohřebniřickęju. Nimate dołoneř njemōžacy řakřone dźęto, kotřez bę řimęřć řakřata; wjele řtōw nořęerow a rowyřerow dyrbęřieho wo dnjo a w uořy řwę předřetřaja dźęćaj, řo buďu rowy řa hromady morwých řiři a řiř pohřebjal. Řędžy morwy dosta řwōje ćřiřko, řiř je nęřto bizo na wıazj hacj 8000 přichidjo. Wdźęće řebi dře mjyřicę, řo řu řakřęje řo najjednorřichim wofławnju dęřlane; hacj wjele řtōw tutych morwých mōžęće řo jenoř do ćřelnych pľadřtōw řawaleć. Na řwęřtōw pęřdu, na přimęmōžerow, na ćřelne předowanje njemōžęće, řař řo řamo wę, řadyn ćřloweř mjyřicę.

Štjōř je rař do tuteřo rowomeho řwęta pohlabacj řimęř, tōn njebudę to jenie, jenje wıazj řapomnicę. A tola pľaczi teř jow: „Tōn Knęz je w řwōjeř řwıatnjy, mjelćř přidę nim wřka řemja“. Wjeje řak, řało by je řuba węćnořćje řwōj Bōžej řjetny: „Wjeřadom řo waldęje pęřdři a ćřelćy, řo waldich węřadř a pľetwach, wjeřadom řo waldich ćřelnych předowanjach, kotřez řu řak, řu řu řęřatne řęćje — řłajęje, řkřo je řimęřć řwę wofłęje řakřonolęje, ř kotřez dźyřilęje ju řak řaby wōřęwōć — přōd a popje řęje wj a waldę řakřonolę je řyno a pľawy — ř cizim dźęćje řo řrořtřowacę?“ Ąaj ř cizim dźęćy řo řrořtřowacę?“

„Štjōř ř nam přichidźje ř pomozu?“

„Dje nař řnada ćřawa?“

„Aj řam, o Knęze Bōžo!“ (489, 1.)

Row je jedyn řenicz řiř row, tam dořtanemj řnadu, pomoz, řrořtřid řiř bę jara řwıatny pohřeb, řunje řak řwıatny, řak řamne řawınjty pohřebjow; řęđma bę řo řiřiz řwōju řwōw pōřkřik, dħa dyrbęřie řęřej ř Arimathije řwıatacę, řo by řebi řwıate ćřęto wot řilata wupřořř, přichidźęcy a wıawicę je ř dřewo, řawıadju řo do ćřelne pľadřty. řam teř řanjch węřow njębe, jenoř ćřerowj węřz, kotřez wot řtōwy wıadju; tam njębu řane ćřelne předowanje dźerjane, bę jara ćřiřo na wjeřerje tuteřo ćřiřęho pľata.

Řakřa řnada, řo mjy tutōn row mamy řwıedj rowomeho řwęta! Řakřa pomoz je řow řawıacę řa řwęřpomozřich, řakře řobahito řrořtřida řa wıdęř řwęřrořtřichy, řiz na wulkim Hamburgskim řęřerowę pōřarmo row řiř łubdy řwōjich pęřtaju. řutōn řęřu je řraj: „Wđęćerje řorno dyrbi do řemje panyć řa řęwřęćy.“ (Řan 12, 24.) řo je wōn dořpělnik, řało řęje ćřęto do rowa pōřkřizy. řle tole wot Bōřa řęje řorno je w řtrowıny męřle řęřakřaj, je řimęřć a row předřamalo a nęř wōła řapōřkřitřie řtōwo nęř do rowomeho řwęta: „Šęřte budje řakřone ćřęto a řanęć budje njęřakřone ćřęto.“ řy mjy wofłamy přęřę Hamburgale a wřęř dřebe řwęřpřidęćicę, řa je nęřby tōn řamj řapōřkřot ř řęřęřalonisim (1 řiř 5, 11.) řraj: „řęřo dla napomınjaje řo řwę řębu a řwōřęje řęđny dřeřho!“

Wę w ćřiřej mořy, řwęřidj ćřakřach pōmaku řo řwōjich řęřęćęřad; w wulfę řarazj řa řřęřerowj na řkolęu řwıatadju řwıitne diaconisny wot jeneho řořa ř dřeřumę, wofłęwjećř řak wjele hacj mōžno. řęđny ćřęřimęřie w jenny łōřy wōřba duřdu wofłak a w druřim řow dřeřu. řwıatnjy dyrbja řłaje řęřne řuzy ćřęta do ćřelnych pľadřtōw ř řarbolom napowıanjach řawaleć

a je wōn nořęć. Čęřęte djeřo! řle ćřinja to w teř mořy, řakřaj je mōžna w nařęř řłabolęj, pōřořa mōřewje do řakřerje řrawy, pohlabadaj ř mořny męřęřam ři řiř řwıęćęřatny řwęřdźęćamı a jena řraj: „řak řu řłobnıřa teř pōřkřiz.“ (Se řwęřbō)

Żelezniza w Żerusalemje.

Řo nęřimim wot ř. 9.

21. augusta tuteřo řęta bę w Żerusalemje mōžne řibanę. řari a mlodři, muřoj a řony, muřabedanjy, řidzi a řęřęćęřtjenjo, wřkřizy řo ćřiřęćřawu w wulkim njemowju pľęři řawıalřich wrotach. řaj řamı a wofłonolęje řęđny řurjo a řęđnınojo pľęřidřiti, řo řęđny tutōn rowy, njędy njewıdźęna dřiw, pęřnu řotomotıwu w řwıatny řtraj řębi wōřłabali. Żelezniza, kotřez dyrbi Żerusalem a męřta řawıa pľęři morju řwıalacę, je nimate dořtanjana a dwōřnıřickę roweřo řawıanıřickę, Żerusalem, budja nęř řwıaricj řapōćęř. řolnje řęđny řęřo pōřęne a na nęř řıbawęřę řo řotomotıwa pľęřę wōćmōřaj dźwıojęe hromady nař pęřjed pōmaku, potom pľęřę řęřęřnıřickę do pęřęta a tola njębe řadyn wofłak, řadyn wot amı řamel wđęćęř, řiz by ju ćřawıęř. Węřpřnořć, dźwıojęe, bōjoleć a řtřerje wotmolowadcy řo na wofłabacę řawıanjtōw, řiz řıanjje na řęđne řibanę řęđnyřęřę řwıaricę řıbawadju. řarobadna řıdowıřa macj, kotřaz njębe řıřęćęe njędy ř Żerusalem wōn pľidřicę, řıřęćęe řıřowaj wofłoto řębie a wofłacę ř řakřawıny řłobom: řo je ćřert! to je řıny řęřęćęeb řam! řęřjōba řurkōwřicę řłobow, řıřobřicę řakřę dřeřy, řębi řwıadju řıřę řotomotıwe řtupicę, kotřez řunje řakřa. řakřa to pak wōřje řawıadju a wıoj wofłoto řębie dym a řur pľęćęři, bęř teř wōni nařtřereni řojadny. „řla řęřa řłakř!“ wofładju wřkřizy, „to je ćřert!“

řudjo w Żerusalemje budja řo řak dęřje na řıny napohlad řwōćęćęř, řak řu nařři nanajo a dźęđojō řo řwōćęřiti, kotřymj řo najpřjed řotomotıwa teř řurkřitřa węř řıdęře, řak řo njęřadcy řa řanu řıdu na nję řęđicęř. řle řa nař je to tola nęřak dźwıoję, řo na řęř hōnadř a wofłach, na řotřęđř nęřby řęřęř je řwıojimı wōćbōwıamı a řronimı muřojō řtřerę řłubā řłobdžęcy, na řtym pęřci, na řotřymj řawıanjty nıřnıřę pęćwōwarıow je wřęđęř ćřakřach řłalny řęwajō do Żerusalemā řorje ćřawınjęcy, nęř paryny wōř, řęřęřny řak řıřp, řo řıbawj budje. ř tola je to řōřowıwane řıřęřanolęje nařęđno ćřawo, řa kotřez mamy Wōřu řemę Knęřej řo dźawıacę. Wřkřak mōže wōn řak w dřeřich řtrowach řokřęře a paryne wofłak řo řıřęř pľęřıpıwōřębanja ewangelıřa řıaję. řwęř řorjy ćřaw pľıřidřicę, bęř Żerusalem wot dwōjnıny řwıařęřow njewęřy a pľıřıwęřy wumōžene to budje, řkřtoř je pęřjedy byřo, męřto Bōřa wřeridřęneho.

Šłobżni řu ćři řudni, pľęřtoř wōni budza řrořtřowani. řat. 5, 4.

řōn Knęz řębi najpřjed na řęř řwōjeřo řęřęba dla řarowadřy męřli, ale tola pľaczi węř řłubjenje teř wřkřitřim řym, řiz řu řudni. řo Bōžej męř dyrbi řrudba řim je řōřowıanıow być. řęřo dla mōžny řrořtřid a wopřořtřaj řakřonolęje řęřıwōwęje w řtym řłubje řęři. řwęřkřęncza řrudba wřkřak je na řwęćę, řo mōžemy řębi węćęř być, řo je řıbawđom, bęřę je nęřto řudj řhromadje, řę řrudny řwę njem. řim ćęře tōn Knęz pōmbęř wōn ćęře pōmbęř wřkřitřim, nam wřkřitřim. řa to řębi męřli wofłęje w wjeřęřach ćřakřach — pľęřtoř řıano řorjy řrudba na řębie pľıřidřicę. řotom dyrbıřid wjeřęćę, řęře řrořtřida namakřakř. řęřıř řōn nařřomıř, potom řębi to řakřo pōmbę, řo namıřnjęřaj řębi paryne wofłęje řo wjeřęćicę, řak wıanjęřy, řo we řıřęřem wjeřęlu teřo řęřęřa twęřębe dźęřıřaj. — řobuřel řak wjeřęta řęho řwęta, teř najpřęřę a najćřiřęćęřę, řıřto wō paryne wjeřęřte wjeřęře pľıřınjęku.

„řombaj Wōh“ je wot nęřta niz jenoř pola řęřęřow dęřowınjch, ale teř **wę wřęđę pľęřędawarınjach**, „**řęřęř. řowın**“ na wřęřach a w Budyřřınjje dořtacz. **řa řıřtrowęř řęta** pľaczi wōn **40 řp.**, jenořtlıwe ćřıřta řo po **4 řp.** pľęřędawaję.

Bomhaj Bóh!

Czíslo 44.
30. ott.

Četnik 2.
1892.

Serbske njedzelske kopjenka.

Wudawaju šo kóždu šobotu w Esmosterjez knihičijščetnji w Budyščinje a šu tam dostać ja šchwórtlétnu pšchedpřatu 40 np.

20. njedzeta po šwi. Trojizh.

Cf. 5, 15—20: Dha hladajeće tat bñdžće rošomnje křodžili, niž jako čji njemudri, ale jako čji mudri, a wukupće šebi šrawny čžab, pšchetóž tón čžab je šty; teho dla njebudžće njerošomni, ale rošomni na to, ščto by bylo teho knješa wola, a njewopiježe šo wina, š totrehož njebodnje wašnje pščinđe, ale budžće poñni Duča, a rěčeže bjes šobu wot pšalmow a wot šhwalcobnyč a duchownyč ščerkušow, špěwaječe a hraječe temu knješej w waškej wutrobie. A džakuje šo kóždu čžab ja wščo Bohu a temu Wóžizu we tym mjenje naščeho knješa šewom šřyha.

Napominanje: rošomnje křodžić, je wjele čłowjetam jara nušne. Wšchetóž čjinja tak hušo bjes praweho pšchemyšlenja abo wšchemyšla šebi haške, hdyž šu čjinili. Še drje hušo tež šhwalciz wješeke rucže čjimenje; ale t temu dyrbišy tež šwojeje wězy žyle wěšty byč a wjedžec, šo to, ščtož mašy přidět, šo temu knješej lubi. Wšotom móžetš čjinič, kaž šwjaty Pawot, kiž, jako jeho knješowy křóž do štužby nad pohanami wolašče, praješče: hnydom čjinjaš ja tak a njerosrěčjač šo wo to š čjěloni a š trwju. Gal. 2, 16. Tola tež wón w džeršniškim šwjatym telkeše rošomne křodženje a čjimenje poruči a je w tym pščeš jone š našchim šbóžnikom, kiž tež wo tyd šwiojich prawu mudrošej we wščem šebi žada. Luk. 16, 8.

Ščto pak mēni šwjaty Pawot, naš napominajo, šo byčny rošomnje křodžili jako čji mudri? Wón je ščtučtju přjedy naš na to dopomnič, šo dyršim wotučići

a wot morywých šlawacš. Ščtóz wotučiji a žiwy je, ma wotewrjenej wotčji. Ščtóz we wěrije žiwy je, ma tež nutškonwe wotewrjenej wěrije. Wšón wě, ščto šebi tón knješ a jeho ščrečijanjške powołanje wot njeho žadataj, wón šnaje špytonanje šamšneho čžeta, šawjedženja teho šiweta, štrachi na pučzu wščeš šiwet a čertowšte lešiwolče. Duž šo šamo š prawej šadowej mudrošej u prašča: Šdžeha mam šupić, šo byč šo wot praweho pučža, kiž je Želuš šřyhtuš, njebabudžit, ščto mam čjinič, šo byč šwoje najwjetšče šubto, hnadu, džěčžatwto a wješeke šiwedomnje pščed Bohom njeshubit? A wščeho teho, ščtóz móže tutemu najwjetščemu šubtej ščtobu pščinješć, šo šminje rošomna ščrečijanjša dušča, kotraž křodži jako čji mudri. Ach šello wutrošnje šrubody je nam hižo našče njerošomne křodženje w šóšičk wěšach pščinješć! Š wotkal pščinđe telko štyštniwyč hodžinow w našchim žiwjenju, hdyž naš wščednje wobštrži a šatama dla špěšneho rěčjenja naščeho jašyta, njepokojneje škeje wězy, pošneje šumjertneho jeda a dla njerošomneho čjimenja w našchim powotanju a žiwjenju w domje a šwontkaš doma? Daj šebi praječ, o čłowšta dušča, twój šbóžnik mēni derje š tobu, hdyž čže t rošomnemu křodženju napomináč da a šebi žada, šo we wščem šo pola njeho najpřjedy wobšomnišć: knješje, ščto čžješš, šo byč čjinič?

Wšoběšita wěž duchowneho rošoma je ta, šo byčny šebi wukupili šrawny čžab, dofelež tón čžab je šty. Šaj, šty čžab je! Šo čže praječ, woprabđže dobre čjinič, šamšnu a šratrowu šbóžnošć špěšotowacš, ja šwože šaleštwto a ša jeho ewaŋgelion džěšć, t temu nješama

nam śerchta chwęta wiele chwile. Duż, pytniejś-śi, fo małyń nętko dobru składność, dobre słowo ręcęcź, a rjane bymjo roszprowac, njeabaj czahej łożo iminyć, bjes teho łożo by myśl, kotruż je tebi swjaty Duch nabułył, do skutka stałiś. Dżenżińśi na mamon pśchędaty chwęta ma pśchętkowo: Czaś je pjenjes. Njech my kśchęczińjo to duchownje najożymy a hebi pśchętowamy: Czaś je hnada. Pśchętoż tał dotho hacź czaś mam, njetraje jeno mój hnadyń czaś, ale też składność, a tworjenju Bożego Ziona kałk a famjenje pśchōnczowacź pomhacź a chwętałe nawały, kotruż łożo pśchęcziwo Khrystuśwej śbęhuja, pśchymacź a wotnośchowacź.

Alle hōdżę woińmemy tełto rołoma, łożo kōdzy raa to prawe wustłowimy a cżinimy? Śwjojaty japośchtot wotmōłwi: Budżęze rofomni na to, śchtō by było teho Knjeła wola. Śchtō ma to na hebi? Knjełowa wola je śjawna w jęho słowje. Boże słowo dyrbi tebi jenićkź prawidło twojęho żywjenja bycź a po tym dyrbiśki kaź kōdźnił fo magnetiśkej jęhle kōdź twojęho żywjenja wōdźicź.

Jeli fo pał to cħęłch, bħa daj hebi wot swjateho japośchtōła prajęć, śchtō njejmē pola tebe bycź a śchtō cżinicź dyrbiśki. Wōn prajęć najprjędzy: njewopijcźę łożo wina, i kotrehoż njeśōbne wafżenje pśchindźę. Cħęłna pśęczińowicź a duchowana śtrōfōśeć stej tej dwa wumēnjeni, pod kotrymajż mōžu jeno Bożi hōdź w śwēdomuju pśchęczi. Pżjany śħabła łożo dele po najtrōfōśnijśim puću bjes myślenia na to, łożo mōże jenićka wopacźna kroczeł jęho do ħubiny śtrōczić. Duchka, kotruż je je śetistimi pśhęcami, se żabōcził teho cħęła a tyħ wōcōw a i ħordōścu teho żywjenja napjelkiena, nje mōże hebi wot teho Knjeła prajęć dać, hōże je śtrach abo dżę jęho ruka potażę.

Duż nam tōn Knjeś w swjatem tełfęje pśchōwōła: Budżęze połni Duchu! jato by cħył naś na pręnie swjatołowne ranje dopomnicź, hōdźę mejacju pōħłudacju swjotach japośchtowōł a śħmęch a dħacu: „Wj seje łożo w śłōdłim winje wopili“, bjes tym łożo mōżełche swjaty Pētr jim woprabudźę wotmōłwicź: „Wj ħmy połni swjateho Ducha, kiz pśchęc naś wo Khrystuśku śwēdźi. Połni swjateho Ducha pał budżemy jeno, hōdź bjes łożo ręcęcziwym wot pśalmow a wot śħwalōbnych a duchowanych ħērluśchōw, spēwajō a ħrajo temu Knjejeje w našchich wutrobach. Jow, lubi pśchęczełso, mōżęcze śħonicź, cħęho dla tał ħuśto bjes Ducha a bjes duchownęho rołoma pśchęc żywjenje cħęhnicze. Śchycħicźę ħnano i najmjeńśħa kōdzy ħedmy abo śchyrnaty dżęń pśedowanje a duchowny ħērluśch. Kał mōżęcze i tym dość bōjjełcho ħwētkā a duchownęho wōdżenja mēcź!

Mē, kōdzy dżęi a kōdzy hōdźimu dyrba jyni a słowa i Bojeje swjotajny pśchęc naćmu wutrobu cħahnyć, naćche myśle a skutki wōbñujęć, ħewat njebudżemy niħdy w tutym wōbħim żywjenju a prawemu swjatomu rożomeju pśchęcicź.

Tęho dla, ać wostaj wścho,
Pśochy a wacny, duśħa!
Trōfōdna nujā bliżi łożo,
Wachowacź łożo ħuśħa.
Czaś też je,
So budżę
Knjeś tyħ morwycħ ſbudźicź
A tu ſemju budźicź.

Michał Kamjencź, injeźch cħęladnych duchowny ſastarac.

Powiedacziło wot Wśħęłda.

(Na ħęłħi wot A. Skr.)

4. Kał ħuśħaj dwa j bjes łożo pśchęc jeno.

Je nętkō cħył na ħonitwu wuacź, iajazy wśęcę a je potom dyrbał dotho ħoryj lejeć, je by wrędy hōjo njeścęrtliwya a łożo dyrbał potom iwuacź, śćęrtliwym wścho injeć a wutracź, — tole teħęze nętkō rēfacź. A hōdź hebi po tym tałi pomhli, — je nętkle wśħitō pśjērac a wutrac a, je łożo lędy tał dotho śćęrtliwym wopōtał, hacź je jemu łożo mōžno je ſwojeje pōdjerc nękał bale dołęć, a dyrbi potom ſašo i nowa wōł wutracź a wutracź, — tole teħęze ħińcicze wiele jowoy rēfacź. Je Wōħ tōn Knjeś teħo pōdchwał a dyrbi tałi cħłowęć potom na ſwojim łożu wśħōń cħińciczi i mērom lejeć, cħacac a cħalac, teħdy tałi ħuśħō wśħōń ħiħazy a mjerzaj wotłō to ħłada.

Żało bē trzej najęń, ĩnjeś Śabrołta, pręni trōcź dyrbał je ſwojeje ślemenje nohu thoryj potęceź, będu jęho wo dnjo a w noży jęho manħęjeħa, jęho iħobac a ħetman ptałi a wotłabowali. Woni będu łożo bjes ħobu wotmēnēli. Śabrołta bē naħy muż, duż będu w tym cħaju, hōdź mōn thoryj lejejeħe, jęho dny a noży fa njeħo a ħobu fa drubich śe. Wōn dny bē, tał dotho hacź bē był wśħōń ſtrowy, ſpōdi ſwoje dōwierjenje do Wōħa Knjeła mēł a bē mēł jęho ſwjate słowo lubo, ale jato dyrbeħe nętkle tałle wiele wutracź, bē jęho dōwierjenje do Wōħa Knjeła kaź cżinicź nita, a jęho wōbħa ſajeni dyrbeħe pħi ni drubdy wiele wutracź. Żało pał hebi wōn nętkle i nowa ſwoju nohu ślemi, pśitōręje łożo jemu tał jęho nita wēħa na dwōju. Do teħo łożo wōn nje mōżełche donamacź, łożo dyrbał i nowa ſašo tałtle cħęłi cħaś wutracź. Żęho ħujni pał ħama wēbżiħe, łożo jęħo se ſwojimaj dotalchicimj pomōżnicomaj, je iħobacjom a i ħtmanom, wōnyacź nje mōżełche. Wōno wśħał ħama ħana ħylna jōnħa njeħe. Duż wōna ſwojemu mandielkemu praji: „Turjo, dżę mi hebi tola radħo Kamjencźę Michała i hebi wōcę, łożo mōłt cħę tōn wotłabdacź, wōħęje po nożach.“ Najęń bē i tym ſpōtojom. Duż pōħaju po Michała a wōn tu węcōz łożo.

Pręnia nōż bē śa. Śabrołta bē njeścęrtliwym. Njeścęnti jemu nętkō wśħo, kałteż cħydełe wōn mēć, pōcjo łożo wōn ħuntorci a wubna dawacź. Najęchem Michałę łożo też tał śęidze, łożo jemu najęń „wōħōw“, „wōłow“ a „ħuřpitarjow“ wubnoma. Ale Michał bē dobra duśħa, duż daħę hebi wōł to śćęrtliwym lubicź. Śchtōż hebi nętkō, kiz ma labōcź i ħmojemu ſħōinēti, da wot drubich potubicź, to jemu jemu na ħudnym dnju naśħ luby ſħōinēti wśħo ſašo wotwōłmē. Michał wōłka cħińi a i mērom, kaź był łożo bale nićo njeħał. Knjeś Śabrołta pōcjo w noży ſtrōczić: „Zo cħył jeno tola rad wēbżęć, i cħim ħym hebi ja tałleħe ſwoje cħęrpienje ſeħaħuńi a pħęe cħo mje Wōħ tōn Knjeś tałle ſħwita?“

Żało jemu Michał po tyħle słowach da śękarłtwa na jęho ħowablanu nohu wupacōć, wubłada ĩnjeś najęń, łożo temu murjerjeje ħyħa i mocōw na jęho nohu wupōdźę, duż łożo jęho wōn wopracħa: „Michale, pśchę cħo tu ty placęjeħ? Śęym cħę ħnabno i nężim ſeħaimōħi?“

„Je wśħał, nē, ĩnjeħ!“ wotmōłni jemu Michał.

„Duż mi tola wraj, śchtō ty małħ, łożo placęjeħ?“

„Njemimicze jō ħa śto, ĩnjeħ, łożo wam to wurajō. Ale dołęć cħęcęje łożo wēbżęć, dyrħiu wam łożo wurajęć. Płęjeć, mō to źel cħini, łożo ħo wam njeħędźę, hebi Wōże powōncęje a Wōże pōħłōħanje potubicź dać. Najęchem ĩubemu ſħōinēti jęħo jęho njeħęcęjełso wōħę jęho nohy i ħōħżomaj pśchęraħli, wōn pał łożo njeje je żanyń jenićkim ħłowōcom na nićy wōħōrħiħi, — a wy jęħe hebi jenićku jemu ſwoju nohu ślemi.“

Dale jemu wōn żaneħo ħłowēca njeħciprajaji, thoryj pał jemu na to też žane wot łożo njeħa. Nętkle bē łożo wśħe wōbēmaj cħiħina. ħthory ja žyln nōż je żanyń ħłowōcom njeħałstři, łożo też wżazy nje mērmny nje wopōtała. — Na ranje łożo ĩnjeś Śabrołta ſwojeħo murjerja Michała wopracħa: „Cħęłch dżęħa węcōz ſašo i nam pħińcicź?“ Duż jemu Michał wotmōłwi: „Ś wutrobu radu, jeli mje ſeħęcęje mēć.“ Ś tym dōidźę ſašo ħomoj do ſwojeje ħęħi.

Węcōz bē tu Michał ſašo pśħi ſwojim ħthorym najęntku, łożo mōłt jęho pśchęc ždu nōż wotłabdacź. Knjenj najęntowa bē žyń dżęi pħi ſwojim mużu pōħyła, na węcōz bē wśħa wurpōżnjena, duż dōidźę łożo lęgnyć a Michał bē pśħi ſwojim

thorzym ham. Zato jeho thoremu jano spjanje do woczow nje-
plichidnje, praji wón Michajła wšohón pschecielnu: „Michajle, ludžo
hu mi prajili, šo ho ty ka to wustjeiški, thorem něšto dusyńe
wupowjedac, něščadź tež mi něšto takte powjedac?”

„Kńeje“, wotmolwi Michajł, wno powjedabučka wšad dale
něšto njeju, hač žuči thlebečaj ka thubdž ludži. Wšy ham wjele
wjaž wšestji, dŕhli ja wem, a šče žebí wjele wjele rjeńskie
powještji wuščitali, hač móžt je wam ja wupowjedac.
Ale kńes Sahrodka jemu na to wotmolwi: „Powjedaj mi
jeho thróble něšto, žuči thlebečaj je rjanj Wožt dar, a je mi
lubšaj, dužiti žadny poprijan a jana žalst.“ Duž Michajł takle
pocja:

„Wo jenyum thubdym a pobožnym forzarju hyn něhdy hšyħad
něšto powjedac, — mi ho wša, jo je tu wón hšidaje pšči
žiwuch. Tón mješče mušku wobduwaj salaracaj, do katreje wjele
wšohón hšyħadaje. W našymikim cžaku pa beču wšed jehu pucze
takte hubejse, šo wón pšči dale dońčt němóšćidke, tola pať
čyžidke wón i wutroba raby wšedem hšojim wšadnym pokřižaj, a
wóni nješbedajdu hšubjenaj pucow dŕa hšej jehu pomozu po-
wještaj. Duž žebí wot hšojeho hšudba stareho konia poščij,
hšidje šo na njeho a cšahadke na nim žebju je wšy do wšy.
Rajsterje drje tónle luby kńes měst wucwjenju, na žonjum konju
hšudaj, šadžy žebí wšadčaj tež njadžy wót žaneho tajšeho wučenjeho
kńela žadacj njer dže. Zato čyžidke šo wón i jemje wšojeho wšy
šajo domoj wroščaj, wobhŕaj šo jemu tón starý koni, jako horu
dele džeďe a padže na hšojej přibńej kolejce. Kńes farat
čyžidke drje na hšojim žedle hšedjo lamowstaj, a džeďidke šo
hšojeho konikoweme kšije, ale pšči wšedem padže ham je hšojeho
konja a wuwiny žebí pšba hšidajčej i wšy. Na to čyžidke dale
dońčt, ale dužaj i noma padže, to jemu noma wšad hšidčerjenu,
a wón wosta na mdoej jednicju wjažjo. Wšitke tejo cšujenje,
šo jemu kolejcowe konciziti do wohazy džeďu. Dofelaj tam runje
něšto i wšowu do mljna jedźedke, wia jehu tón šobu na hšoj
wš a dowjele jehu potom domoj na faru.
(Wotkucžowanje.)

W Ponjezańskej kórčunje.

Wo nim kim wot D. W.
(Wotkucžowanje.)

„Ale, Šchołta“, šapocja mištr kowar, „ty nam pschego
hšidaje rofelowaj nješy, takte budže to po prawom to sozjal-
demokratistim štaće.“

„Wrawoje malch“, Šchołta wotmolwi, „šmy w roščrěčowanju
kust wot teho wotěšćij, runje to, šadžy wšom runje rošprowedac,
hšjo k temu hšulawa. Wo takim nam wšidčim šo naidje pola
wšowu, našče mješniki šo wšoj. pša a wšidčito wotšto Ponjež
budže jene wulke daloje polo — ko wš, tež wšidčito wšidčiti
druħij wšom. Wšane to njebudje. Dužj my něšto na našej
wockej horje šejmy a šo wobhľadujemy, nam, tutón pšibny
wobroš w dołnje widožy, wutroba wotšawje — tu rošč, tam
džeďel, tu rozka a tam pšidčaja. W roščidemokratistim štaće
bud e wostubje i hory hšudac, pšidčaj to budže wšido jana dalšoa
runina. Šso ně, jo šo tež noide hšidje wšoworhaju, wšidčite
noide krumy a tonje wo wšy do wulch hšidžow wšidčaju, našča
žŕa wšej druħi napoblad donajme. Wschecje šo pať teho dŕa,
tak thšitje šo to natwaracj njeba, wot noš to žadny njeboščaj.
Na polach budža wšed wšne pšbi wo rucaj, i malchimani budže
šo hšej, kopacj, hšj a žněca. Š ich wšed malchimani budže šo
rola derje wobdžetacaj a rucněho džeďu budje malo trieba. Čšicje
wšadčaj hšej něšto njeponidje; pola malchimow dŕhbi tež něšto
šejecj, repa dŕhbi šo wobšopacj, žně dŕhbi šo domoj thowacj,
hšoj dŕhbi šo na wš lametacaj a potom rucidac. Š cšlowjetow
je potom tež hšidčaje dočej džeďacaj a potom dŕhbjim wšidčity
hšej wumacaj i rucy hšej, mehladojo na to, hačj šmy dženšaj
i baronow oba i traworku.“

„Waj, šadžy dŕa budže nam džeďo lasacj?“ šo bur Šchlenkaj
hšejšotajno woprowdca.

„Woni budža šastojnyj“, wotmolwi Šchołta, „kaž je ty na
našim kńejim dworje inspektor a pšar; tajšč budže jich potom
w Ponježacj wjaž.“

„Šchoť dŕa pať jich postajti?“ šo jedny dale praščedje.

„Wšy žebí wšwotmolwi, nam sozjaldemokratojo praja“, Šchołta
wotmolwi.

„Wš, mój Wožt“, Wščerjež Jan jawoła, „njeje dŕa wšohón
dočej a pšči nič dočej wšadženja. Škŕta budže to hške hara,

hšyž hšowidčij šastojnikow wšwotmolwi. To budže kšyž čyžej
inspektor byč.“

„To žebí tež ja myštu“, Šchołta dale powjedabaje, „toła czi
kńeja sozjaldemokratojo praja, my žebí najšobniščij wšwotmolwi.
Ale nima dŕa šo kšyž ja najšobniščij? Wšej puťow tajša
wšoba nimo njeponidje. Tola njeh šy něšto inspektorjo wšwotmolwi
— něšto jich najwšidčijši kowar dŕuje: W Ponježacj ma jutšje
28 mužow i malchimam hšej, 20 hšoj wšohčej, šo žonow rěpu
wobšopowacj, 20 hšno džeďacj at.“

„Wo nišy njeponidje“, jawoła kowar, „jebny to wšidčito
pšchewidčej njemže, 4000 jutrow je pšchewje ta jemenh.“

„Šo budže to cžejša wšej, ja pšidčam“, Šchołta wotmolwi.
„Něť pšohlyščej žebí, w druħij wšad je to runje taj, tam hu
tež šastojnyj, a hšyž dŕhbi porjad byč, dŕhbi ja nekotre wšy
hromadje jehy wšidčijši nahladowat byč a tež ja žyty wotřej,
ja žytu prowinu, ja žyť šat. Kať wšed šastojnikow dŕhbjato to
hšej a šadžy móžt to wšidčito wobšwěščej! To ani móžno njeje.
Něšto kšyžy na hšojim wobšhšejšim žebj, wšidčito ham pšchew-
idčaj a wobdžeta, kať berje to može.“

„Ale Šchołta, praj mi tola“, jawoła mištr kowar, „hšyž
w sozjaldemokratistim štaće žaneho roščidaj hšej njemje a dŕhba
wšidčity je šame prawu meč, šadžy dŕa čže jenyum žonam pšchew-
idčaj hšoj kibacj, druħim hšno džeďacj. Šo by tola žakšima
hara naštała, hšyž dŕhbi 18 žonow hšoj kibacj a 20 druħij
i hšabjemi na hšna hšej. Wšo njebudža pšči hšubjenju wjedre
wšidčity radchjo domach džeďacj čyžej, hač won hšej a rěpu wob-
šopowacj.“

„To je cšicje wšidčito myšl“, praji bur Šchołta; „czi sozjal-
demokratojo maja wšidčity cšlowjetow ja jandželow a praja:
W jich štaće šo něšto wšidčej njebudže. Šchoť to wšer, je
šopof. Tola k wšy wšad šo do štaťa štaťaj dŕa. Wšoni maja
šo w džeďanju wotněščej, dženška czi jeni hšoj kibaj, czi druħy
hšno džeďoa, jutšje je namopaf. Dŕhbjaje šo kšidje, wšej šo
kšyžy žonu je jedny hšoj, na kotrymž napřšane šej, šello dnjow
je rěpu wobšopowata, hšoj kibacj, hšno džeďata at.“

„Wš, Šchołta“, druħi praji, „to by pšhanje hšej kšona hšjo;
to dŕhbjato w Ponježacj i najmješćka 20 pšarjow byč, šy
pšidčoj wšidčito napřšaja, šadžy, tak wšed a tak doško je kšyž
džeďat. Malch pšar na kńejim dworje ma hšjo dočej cšinicj a
wón žebí tola jenož napřšaje, tak wšed dnjow hu mušoj a žony
na džeľe hšy, šo pať dale wo to mjetora, šadžy hu cšimti, a
šobotu šo mšba wupřšacuje. W sozjaldemokratistim štaće pať by
pšhanje hšej kšona hšjo.“

„Waj, luby pšidčedjo, dženšički dŕhbi šo hšjo dočej tšity
pšchewidče, ale w pšidčodnym štaće budže džeďacj kšoj tak wšed
pšarjow muňchj, kotrych dŕhbjim wšidčity šobu šdžerčej.“

„Kať pať potom budže“, šo doški cžejša praščedje, „hšyž
jema žona pšči hšonidčijom pilna njeje.“

„Waj“, wotmolwi Šchołta, „czi sozjaldemokratojo praja:
W jich štaće ničdžy hšej njebudže; wšidčity budža pilni a džeďawo,
dofelaj wjedža, šo budže pšidž džeďawoščej džeľo přebdy šotowe a
šo moje potom tež kšyž wjažy dočacj.“

„To je hšidčedje!“ bē hšej hšyščedj, „na to budže žebí
žona, šy rěpu wobšopuje, runje myšlicj, šo pšidž jemu džeďawoščej
rěpa rjeńšca narolče a to može šo i njeje wjažy šotora nadžetacj
a jo tež jey i wšon něščito wjažy pšidčapanje. Šterje žebí myšl:
Na polach jich tola twajnt dŕeľa, to budže wšido w hšojim
cžaku hšoweme a dočacj dŕhby tola to hšojje. Šema šo na druħu
hšidčaja. W pšidčidžej-li nahladowat ja ju i džeľu hšoni, jemu
wotmolwi: „Ty mi ničjo prajej nišadčaj, ty ničjo wjažy nješy
hač ja; šepje by hšjo, hšy by žebí tež motyfu wšat a šopaf!“

„To žebí tež myšlu“, praji Šchołta, „wšidčej, šy ja kšyžy
ham ja hšej, jehy čerj pilny hšej. Šchoť dŕje a wšed džeľa,
žebí tež wšed labšaj. Šo wšidčity na džeďat, šy šo do atordra
domaja; wšidčity wšed pilniščoj džeľoa, dočelaj wjedža, cšim přebdy
hu hšowti, cšim wjažy přenjes hšyba. Š teho cšicje jašnje
wšidčej, šo jich wšidčej ludži džeďawočej cšim. Hšyž w pšidčodnym
štaće ničdžy ničjo wjažy wot hšojjeje džeďawoščej nima, hačj
druħi žebí myšl: Ša tebe hšidčej šello a tole milijonow džeľa;
wón budže šo džeľa šdolowca a i nahladowat jemu by šitwa hšej
kšona hšyba. Šo njebyrčeli cšlowjetow šnacj, kšyžy woprowdže
hu. Šo je najhšabčej wuprajene sozjaldemokratow, šo jenož
něčijšij roščidčej wšadčity a hšubčij cšlowjetow hšubjenaj a
kšidčaj a pabudčow cšim, a šo budža, hšyž budže tón roščidčej

šbehnjenu, vsčitizy jandželjo pini a džekavi. Človika wutroba je a buđe pšedgo ta kama, dženska taj w pšidobnomu itacije (Wotkazowanje.)

Rošhad w našim cjašu.

22. oktobra, narodny džek naščeje lubeje šfejortki, bu naj-mošbija pryzheja škociena a došla mjena: Wiktoria Louisa Adelheid Matilda Charlotta. Raž škocienki generalny imupertinenta dr. Drygner w šwojim pšedowanju napominaje: „Daiće nam našče wadbitny šjednoćej z prošwami kralowstwu šaridžeju a wyhošid tmošrow, to by pšedš Wožnu šnadu mšoba pryzheja narostla, žohnowana wot teho šnjeja a wšednjeje nowe žohnowanje ja kralowsti dom, lubowana šotra fšejdšijim beatram, wuhnowarka šwojeho šbžinjy, šnamjo wotšnemu krajeju w dobrym a šwym cjašu, w mšobolci a šarobije, w žiwjenju a wumrječju šlubjenje šwojeje škocienizy wšeta: „Tón šnješ špomni na noš a žohnuje naš.“

Šfejor je pšedš ministerstwo wščem šajtojnitam, kiž bu z wotžerženju školerneho štrada šwo pomhači, šwoj džak wš-prajicj daš. Štrajžny mör je z Hamburga nimale žoje wuhnowat. Tola šo šoja, jo wón šo š nalešom šašo wroćej z Hamburga wšhčolnoć je teho džak z podškocienju 1.500.000 hriwnow žadaja.

Šfejortwomy šejm, kiž ma wšebje jednacž w nošwym pšidoporenju našchego wššta, buđe šo 5. novembra žwofacž.

Šwojeleny z narodom mšobje pryzheje je šfejor 400 žonštim, kiž bučn dla wšaplatid pšedžendženow šhošane, šdštrafu šwudžicju.

Šnješ šaraj šlada nad herbšije wšobadje w Mazajowije, kiž čže po šwernym wšejelšnym škženju šnješ šarše šajtojnitu škocije, jo wot Žeho Wajelštolče šfejora rjad čwernjejnomy wrojsta jako šnamjo džata a čjelce džatje. Wšb šuby šnješ džaj wšyhoštošojnemu duššepaštrijeju bižidče wjele teš derje šajžženego wot-pocijnta a mšerny šwajtat wobradicju.

Krjebjanja hrabinka z Šwistledž pyta k wotšladanju dweju šhošerju mužow, škromego šoža, kiž šebi šam pomhačej njemšje z ščedžiwja, wjožy hačž 70 let šarého, špramno žonštu. Wona ma škejtu, šhžej taj dweju šwšiditaj a šhžej džakonšja malo-ščedžajaju ščulin wšojaj, a šajrošbu wšobšaracju. Šestiwja njeye pšedžecžaja. Zaške žonšte, šotraž čhžedja šhžidžu na šo wšacž, njeye šo wš-prašidaje pola wšadawarja tutič šopšentow, šararja dr. Selle w Šrjebi, abo pola šnjeje hrabink šameje. Wucžowanje do Šrjebie šo šajpacji.

Ščezepšiwolčej.

Wo nšimim wot A. A.

„Ščezepšiwolčej a rošom“ štej džje šwobne wčej, my šhžo jako šožaju hušo šrajacjomy, runejš šwšajny šami jara malo ščezepšiwolčej a rošoma w žiwjenju pošafowali. Šhžj šym něšto po Wozej woli pšedš pok šta let we wulfej ščezepšiwolčej žiwj byčž dšrybač a šhžj šym po cjašu tež něšto wjožy rošoma nabžj, njemšejš mi, šuby čšitarjo, ša šo, šhžj tebi něšto wo ščezepšiwolčej powjedam.“

Ščezepšiwolčej pšidžidže wot šlowa čwepčej a wulki džek naščeje mudrošče žiwjenja w tym wšostej, jo my rošowanim, šo šbes šobu w ščezepšiwolčej njeyeč a jo pšedžo wjožy ščezepšiwolčej šebi nabžidženju a namuštjenju. Žunu muž le mni pšidžidže a šo mje woprašča, hačž šo šošho čžimicž da, šo šo mandželšti a mandželšta šašo dželicž dataj. Šhžj šo šeho na to praščač, hačž je w tym, na čžoj šebi wšpiti, pšidžicžina z dželjenju, wotmolwi wón: „Še, ale šhžj štej muž a žona w tym pšedš jene, jo čžetaj šo dželicž, njeye potom šošho žimaj jemu žabanje dopšelnicž?“ — Něšto a tym pšidžidžech, šo šo tón muž šam šwoje džo taš prašča a jemu ščunije a fruceje wotmolwičje: „Ščto šebi wšpšicžje? Taš dalošo. Šobu šudž džak, šhžičže njeyšny, šo mandželštaj šromadžje šžitaj, šo byšidtaj ščunim šromadžje žimaj byšoi a potom, šhžj šo žimaj to wjožy njelubi, šašo rošno šakšoi. Wonaaj mataj w ščezepšiwolčej šromadžje žimaj byčž, potom wščo pošidže a dšrybi tež, šhžič!“ Tón muž wotendžje — pola njeyeu dženska šhžičže wščitšo derje džje. — D taš nekšotre mandželštno je jeničžaj teho džo njelžobzome, došekš mandželštaj pravaje ščezepšiwolčej nimataj. To njeye taš wšpšene, jo dšrybačoj mandželšti abo mandželšta šebi z tym pomhačej, šo šebny šhwny šbes čajčžo wščitšo wot džrubeho njeyeju. Ščitžj šo z šojkim šobowym wšedžejom wobroni, tón

njeje ščezepšiwny, pšchetož šady tajšeho wšedžēja tola ničžo džube šhiba njelčezepšiwolčej teži. Ščda temu, šotraž njelčezepšiwolčej špody teho wšedžēja šhubowo we wutrobie žražč dawa. Šhžj šo potom jutrščož to wšedžej rošpšenje, je čžim šhorje. Še, taš je to wšpšene, šaj to japošičot Wamof w šwojim wšwofšidju ščeluwču wo lubošci wšprajit: „Wubošej wšedžo šo nadžije, wščo pšedčezepš.“ Prawo ščezepšiwolčej šebi dobre wšpiti wot džrubeho pšči wšedž njeyešodče, šotraž pšidžidže. Ščezepšiwny wš, taš pomatu to dobre w jeho wutrobie wčojče a teho džo taš tepla džrubeho z mšerom cjaša, hačž šo pošaje. Wšb i džrubim wšobžabuje, jeho wo ščezepšiwolčej prošča a jemu šamemu ščezepšiwolčej pošafaju. Taš dwoj čžowšej pšedš ščezepšiwolčej šromadžje ščelotaj. Šotom je, šaj šteuter praji: „Mandželštno je šaj šajšotowy ščotom; šubžo šebi i njego šajšota ščepšarja, ale narješidče tola na wjeršaju wšžaja; mudry muž hačž do našlym cjaša, potom wone jemu wo šlina abocho a potom šu jara došče a ščobne.“

Kaš wščo pšedčezepšiwno džes čžowšejaki džes ščezepšiwolčej wšobščej? Ščo praji, šo njestje dwe jenaškej čowpenju na žanym ščotom. Wšjele mjenje šaj dwoj šaj jenaškej čžowšejaki. Wšaci paš čžowšej ščezepšiwolčej, šobčy na džrubim to abo tamne namaka, ščotž šo jemu špoboba a pšči čžimž na to šabžidže, ščto jemu pravne na nim njeye.

Šhžej pošladadž do wščelatič wšobšejnoščow žiwjenja, wščubžom pačči to šlowo: „Ščezepšiwolčej je wam žreba!“ Kaš možli šnjeja še šwojimi šhžobnomi, hušo tež šhžobni še šwojimi šnjejimi wobedžej džes ščezepšiwolčej?

Wšedž ščotim šhžidžaj powjedacž: Šan da šwojeho šhna z čžehšitšemu wšidžtrej do wšžibj, tola ša něšto čžaba tón wšidžtr praji, jo teho šožja žrebačej njemšje, došekš je pšidšarja njelšitaj. Duž šhžidšidče nan wo džrubim šoš ščezepšiwny wšidžtrje, k temu šwojeho šoža da, a tón, kiž džidže wo wšprajenje prišneho wšidžtraj njelšitaj, je něšto mšedžčanšti wšariti radžicel w njelšitaj mšedžje našedžo wšžneho kraja. D šaj wjele šarajč a wšidžtrjo pšedšladajaja a šaja, došekš ščezepšiwolčej nimaja.

A šaj je we wščitšim wšobšejnoščow, wo šotražj maja wščelazaj ša pšedžo abo ja džidžiti čžab šromadžje čžimicž, ščezepšiwolčej nušna, taš tež pšči džrubidž nakšwšidžny šestajnač. — Š. wšaj, ja šhžaju domadž a šhšam. Duž šo wo džurje škapa — a na moje „muš“ něšto šajšuti, šotrezož ša wšobšidšeho čžowšejata šhaju. Za pšči šebi wšpšiti: „Wš šo by radžič domadž wšost!“ Inajo, ja šo wš ščezepšiwolčej wšobščej dam a jemu pšedčeljenje šot pošlicju. Za ščezepšiwne na njeho poščudam, a šo teho ženje šhžidče šaj njeyšom. A džeko mi, šhžj šedž taš w ščezepšiwolčej popruhowanju, potom čžim šepje do šredta džidšče.

Šato šrenej čžowšejaj dočžalacž njemšejščitaj, ale šhwdom ša šatalanym šidobim pšidžimajšitaj, šo byšidčaj na to wščidžnje šhwdom šožu runej byšoi, šaj i tym šwoje a šwojich potomšinom šwoje šajničžoj. Wšb tón šnješ w šwojeju njelžobčanej ščezepšiwolčej čžowšejow pyta, šo by jich wumožš. A w Šeluhu Šhryštšuju je šo nam šwemla ščezepšiwolčej Wžaja. A wón je ju wšpotajal čžab šwojeho ščobždenja džes nami, šo moženju šo šoblicž a špšacž:

„D jehno Wože šwajate,
Šta šhžaju šaršane,
Š te ščimerczi ja naš dote,
Šaš šhoja tvoje rany!“

Ščto možšo naš šepje wšpšicž, hačž ščezepšiwolčej?

Ščezepšiwne w džobrych ščutadž džrubimy šrečej ša tym wčžonjom žiwjenjom, praji japošičot Wamof (Kšomš, 2, 7) a Šhryštšub mjenjuje tyč šwojich prawych wščowšimšom, kiž pšody njeyeju w ščezepšiwolčej.

„Pomhaj Wšb“ je wot něka naz jenož pola šnješow džuhownyh, ale tež we wšedž pšedčadawarňach „Ššerb. Rowin“ na wščah a w Wudyščinje došacž. Ša šajšwšorčž leta pšacžj wón 40 ny., jenoštwiwe čžiška šo po 4 ny. pščedawaju.

Womhaj Bóh!

Czísło 45.
6. nov.

Létnik 2.
1892.

Šerbske njeđzelske lopjenka.

Wudawaju šo tóždu hobotu w Šemolerjeđ knihicizliczestni w Budyšinje a šu tam dostać ša šhtwórtlétnu pšchedpłatu 40 np.

Reformazijski šwjedžen.

Mat. 10, 32: „Šchtóž mje póbjnaje pšched ludźimi, teho čžu ja tež póbjnac pšched swojim Wótzom, kiz w njebjekach je.“

Létuški reformazijski šwjedžen, 31. oktobra, je šo pšchopkódnju wot 12—1 hodž. we wšech ewangelskich zyrkwnjach w Pruskej móžnje swoniko. Hewal šo to tutón džen nještanje. Tón šwjedžen šo hewal w najwjazy wošbadach pšchichodnu njeđzetu šwjeczi. Čžeho dla je to lětša šo stako? Najwyszšicha zyrkwna wyschnošć bé to kafała. Stara hrobowa zyrkej w Wittenbergu, na kotrejeđ durje bé Luther 95 hadow pšcheczivo wotpuštej pšchibit, dyrbejše šo po swojim krašnym wobnowjenju w pšchitomnošći kšžžora a šastupjeriw zyrkeho ewangelskeho luda šwjatocnjeje pošwjeczi. Tutemu šwjedženjej t čžejši a š wjekelom nad starym wyšobodobnojnym naródnym měšće wobnowjenje zyrkwe je šo wšchudžom swoniko. Ale temu, kiz š prawym džakom a š nutrnym wjekelom na šwjowej ewangelškej zyrkwi na tute lynch poškuchalše, móžachu wone hiščeje wjazy prajicz. To, šchtó kóždemu ewangelštemu předowacž čžyču, šteji w škwach našeho šwj. teksta: Šchtóž mje póbjnaje pšched ludźimi, teho čžu ja tež póbjnac pšched swojim Wótzom, kiz w njebjekach je. Trojake předowanje kšžžich, tutón ščpruch wopominaje, š trojateho wušnawalškeho pšchěbwanja twójich swonow: wo šwjatym prawje ewangelškej zyrkwe, wo jeje šwjatej pšchěbnosćej, wo jeje krašnym šhudenju. „Šchtóž mje póbjnaje“, praji našč luby šbóžnik. Wón čže po tajtm,

šo by wón póšnatwany byl. Wón dawa tym swojim to šwjate prawo, šbože w Škryštušku wšchudžom pšchipowjedacž. Njeje w žanym druhim ta šbóžnošć. Ješuš Škryštuš je tón jeničzi šrednik bjes Bohom a čłowjetami. Wón je nam čžinjny wot Boha k mudrosćej, k prawdosćej, k wušwjecženju a k wumóženju. To šu šwjeczi japošchtoljo wšchudžom wušnawali; na tutym šalóžtu šu zyrkej natwariti. Wona drje je šo pošdžiščo wot tuteho šalóžta šdaliła. Za zyrkej, pšcheczivo kotrejeđ štdnym wučžbam našč Luther wušturowalše, čžejšeje drje Škryštuša, ale jeničzi šrednik njeje wón wjazy byl ša ludži. Město njeho šu šwjeczi, wot čłowjetow ša šwjatych wudawani šwjeczi, šastupicz dyrjeli. Šbóžnych čžinjaze doměrjenje na Škryštušowu hnadu bé šo šhubito a tón wot šwjateho pišna siewjenu puč k šbóžnošći bé šamrjenu. Hiščeje dženka je w Romškej zyrkwi tať. Wamž je halle wóndano prajit: „Pšchewyškota krašnojeđ Ješom Škryšta dyrbi čłowjeka šatrašćicž; duž je jim w šwjatej Marji šnamjo wšchěđ dobrych počžinkow baje; ša njeji mamy šhodžicž, šbóž čžemy jejnje šbóžnošće dželomni bječ.“ Žow šo předuje hinalchi puč k šbóžnošći, hacz w šwj. pišnje.

Našča ewangelšta zyrkej woštanje pšchi tym starym po šwjatym pišnje, a šo džakuje Lutheraj, šo je nam š Bozej hnadu tutón jeničzi puč šašo pošalal a wotepřit, kiz rěta: Škryštuš. Na tutón puč štozje šo dobre prawo naščeje drohje zyrkwe. Ješom Škryšta wušnawalš ša jeničškeho wumóžnišča a šastupjerja pola Boha, to je našče dobre prawto. Šdžž to žaneho prawto w Škryštušowej zyrkwi nima, dža njewěmy š žyla, ščto na njej prawto.

Nomsta zyrkej je Lutherej a tym jeho tole pravo wobarała a ma ewangelstu zyrkej ja hromadu wotpadnjnych. Ně, načda zyrkej nije wotpadnjna sekta, nije kezarka šghomadžijna, ale wona je prawa zyrkej, fačojena nad fa- lošku japoždotołow a profetow, hōžej je Jezus Chrystus rōžny kamjen.

To šu nam swonowe synki reformazijsteho šwjedženja najprjedy předowale.

Wone pak chycchu naš dale ka šwjatu pšchisluščnoj ewangelsteje zyrktoje dopomnič. „Štōž mje pōnjaje“, wola našej knjeje. Zato bě Luther Chrystusa w wěrje pōnač, bē to jemu šwjata pšchisluščnoj, jeho tež j sertom a je skutkom pōnuoč. Šaweru je to cziml pšchid ludžimi, pšchid šhēzowom a šerchtajimi: Zow steju, hīnał njemōžu, Wōh pomhaj mi. Šamjeni. We wšchēh šwojich mnohich pišmaci, w předowanjach a šhērsludach, w žiwjenju a šmjerzi bē wōn wješeły a šhrobtu wuinawat Jezom Chrysta. A jeho pšcheczeljo šu sa nim hōdžili. Augsburske wērwojuńacze ma na šwojiej přenjej stronie šlowo: Za rēžu tōw twojich šwēdženjom pšchid falenmi a šo njehaniwiju. Pl. 119, 46. Ach, šo by duch přerich šwēdčow w naš wšchtich šašo wotničil! Ewangelsti šhēdčijan hyci, to njerka ženož po Luthеровom fate- chisimnu rošnučezem hyci, ale Luthеровu wērnu, wēru do Jezom Chrysta i zylej wutrobu ja najrjejše tubo nats- lowneho czlowjeta wuinawat. Njeh načde ewangelsteje pōnjace njewobsteji w hōtych šlowach, w swonkowym kemšchtchōdženju, ale w wopofašanju ducha a mozy. Wjeh mj profetirujemu (t. r. napšchecziom stupanju) wopaczejne šwobōdže, kotraž pod pšchitryczom: nimamy žanych mēd- uitoł, hyci bždu nam našchē mēli, wšchē pšchisluščnojše pšchecziom Wōbu temu Knjejej faprawa; njeh mj profet- irujemu pšchecziom wopaczejne mndrošej, kotraž šebi šwojn wērnu šama wuinawała a njeha šo džerčez ewangelsteho wuinačca. Chrystus! wjeh rēka w našim myšljenju a rēčenju a czinjenju; Chrystus! w žiwjenju, czepjenju a wmnrczju. Wjeh je wōn nam jene a tež wšcho! To chycchu nam swony reformazijsteho šwjedženja k druhemu do wutrobow žwonicz.

Czinimy-li tač, dha njebdžu tōw Knjes štomdžic krašne plubjenje nad šwojiej zyrktoje dopjelnic: šchtōž mje pōnjaje, teho chcu ja tež pōnjac. Wōn je šo k Lutherej a k jeho skutkej tež pšchid ludžimi pōnač. Š nim je Luther wulku wēž dokonaj; i nim šo troštowaciz mōh: „Wlž prawu ja naš wujuje“; i nim je wōn šo bēdžil a krašnje dobywat.

Njuje tač je šo tōw Knjes k načdej zyrkwi pōnač hacz do džemnišeho dnja. W Nomstkej zyrkwi praja: Zane kezartstwo nije dlēje trato hacz 300 let; dnž czajata na pšchēfate načdeje ewangelsteje wērny. Wōni budža šo mylic; hōž načda zyrkej šo njehabljajo šwojeho Jezusa džerzi, dha njebdžu helle wrota jn pšchēmōž. Nomsti mēchnit džehle ras k ewangelstemu burej: Š wotkšej zyrktoju je Matej na pōkšēnim. Duž tōw wješele wot- molwi: dha wjāčat berje j wjei steji; pšchētož tam je pišane: Za šym pola woš wšchtite dny hacz do šlōčezanja šwēta. (Mat. 28, 20.) Lubowani pšcheczeljo se šeršeho lud! Ach, džerčezje šo šwēru wšchēje ewangelsteje zyrktoje a jeje rjaneho wuinačca k Chrystuskej. Wjy šo ewangelstej ja krašne dary džakujecze: ja džezastwo pola Wōha, ja šeršitwo šbōžnošče a ja Wōže šlowo w mačnejnej rēci; i kotrohōž wšcho to šhonicze. Načda zyrkej njezada šebi teje czēšče, šo je jeničzy šama šbōžnyh czinjaz a wē-

tež to Nomstkej zyrkwi budže jich wjele šbōžnyh. Ale wēnuj tež po Knjejomam hamšnym šlowje: Zemu wuinačzu, kotrēž Jezuskej wšchu czēšcēj wōstaj, je hnadna mīda naj- wēščējšča. „Štōž mje pōnjaje pšchid ludžimi, teho chcu ja tež pōnjac pšchid šwojimi Wōžom, kiz w njebšchāč je.“ Šamjeni.

Michal Šamjenič, knjezih czeladnych duchowny kastar.

Powěšćanice wot Wjšełha.

(Ka šeršiti wot A. Škr.)

4. Šak buštaj dwaj hjes hōbu pšhes jene.

Šleječ, šwojn nuba bē šebi tōle šarot drje šemil, niz pač šwojn wēru. Brnjeje šlowo, i kotrnyj nōw doma wšchēh šwojich pōitrom, bē: „Wōh luby šbōžnik je mje pšchitkoł kuzecizki doma wopytac.“ Ale wjele czēšče domapytanje dyrbjełche bole pōkšidaj na njeho wobehoje pšchiczi. Šawoju nōw mējšche šašo wurinam, tolowotowo nije mējšche czente delaki našabžene a twjerže hromabže šawajane. Nēšte mējšche tu tōn wobohi wjele štylnych dnjow a dyrbjełche žačotnje wjele wšchēčerzi, ale tola šawošta wōn špochi ščerplimy. Jcho wōhōni bēdu šōžu nōž pšiti nim, pač tōn, pač tamny. Šōžby chyciše byč najrōdšōžu šam přeni pšiti nim. Ka wšchēm pōkšēdu pač bē jeho wulka šōtočiz wšchu dnž j njeho wuinača a jemu wjeh myšle wurubila, dnž ba wōn druheho, wustojnišchego ščarja i šebi šawočaz. Tōn pač šo hnydom to do dōhłaba, to je jeho nōba wjāča hacz do šameho tołena šažšena, a šo wšchē jeje žišt nohnte. Nēšte tu ja njeho žana hīnačda rāda njehi, hacz šo dyrbjełche šo jemu ja nōba wotewočaz. Knjes šarot šebi wjšełche, šo budže tu ja njeho šōg, ščini i šhmatom šwoj ščestant, da šebi Wōže wot- falenaje dāč, a dāžyše na to šhwiłtu šwojnu nōbu pōšobčej a šebi i čjehēj wobliwiti k Wōbu pola njeho tam šorfa šwoj wumjeničej wuprohčej, do katehož mōht šanic, hōž dyrbał tu bōrly je šwēta woterici. Dāč je šo mōht do šwojeho Knjeła nōw šaweriz, nats šalubowaca a nats šamobčiczi, to jōh' jeho nōba šhwiłtu na poči wōstaj, abo hacz je jōh' jeho nōba druhōž šhwiłtu pšiti wobliwiti šarčaka, a hacz je dyrbał druhōž pōčla i šhōkom šažaloziczi, njewēm praiczi.

Zato dyrbōduč jemu nēšte jeho nōbu wotewočaz, wuczeprji wōn wjāčo teł i wštim mērom a i wulkej ščerpliwōčcu. Ženičiki jedyn kroč wōn na to šalorzi, šo jich wjāča, i kotrēž jemu kōšče šhēršelōdu, dōčiz wōtra njeye. Šačo bēdu jemu jeho nōbu wōtrēlati, bē jeho wjāča wjāča do Wōžeje wole pōdata, dnž wōn šawoła: „Wō moju nōbu ni ničo čziniczi njeye, je šamej šwojiej nōbu njemōje ničo šwojeho Knjeła lubo mēč.“ Tōn čab, w kotrnyj wōn tula doma wopytaju, da ja njeho čaš naj- bohātchēje Wōžeje hnadu. Ženje njeh wōn je šwojim šbōžnikom i wjējšchēj a i wutrobnidchēj lubočcu wobšhōbač, hacz jačo dyrbjełche tu na šwojim šhōram šōžu ščezci. „Wjāč ja šhēšchē bīže k tebi dnōž, luby Knjeje“ (wōn nēhdy prał). „Chyci ja šo rāčoho wōkej šwojiej nōly, a wōkej ruzy, hāč šwojnu šhōnu wšchēnu pšhōmōdāč.“ A pōšhōžico je wōn prał: „W tamnyh čašah bē šebi mōh luby šbōžnik pšiti nim šwoje wōbbidžētoč ščim, šewat njebdžuž na njehy mōhž tajti ščerplimy a woprandže wjāčōn šbōžny šawočaz.“

Wōžel je wōn niška w šwojiej wutrobie tajti wupōšojeny, bu wōn bōrly wōšojeny. Prjedy bē mēč wōkej nōly žinēj a čjēi, nēšte pač mējšche jemu šwoju žinu, a tu druhu i drjena wužezanu a dyrbjełche šo na dnē pōdjerje ščerjaco šhōbčiczi. Wulke mējšche jemu čzinjełche, hōž mējšche doma na šwojmaj pōdjerjomaj pač pač pač tam dnōž pōhladač a šebi šašo, šaž pračelche, wšchē šwoje žiwicizki a šomorzi i nōwa wuobčej. Waj, wōn druhōž, hōž jeho nēšto wopryta, je šortom prał: „Nēšte njetrjebam wjāž, dāžiti jeničiju jemu nohaju a jeničiki jedyn šhōstaj, njetrjebam tež nitomu wjāž žanu wšiti čziniczi (i njemu na wopytanje dnōž). To pač wēm, šo možu na jeničim jentym šōčōžu štač a ja Wōha wō to šhōdu, šo dāžt mi ja moju šhōjenu nōbu nōwu mēru šwojeho praweho ducha šobāric.“

Zato wōn přeni kroč do šwojaje šahrobiti dnōžche, wōstādu wšchtitaj ludy pšiti pōčje ščejō na njoh' hlabajo, a šchtōž mōjšchē, šhōwchēłchē k jeho šahroby, šo mōht ščej šhwiłtu wōblabčez, šhōwchēłchē je wšchōžom wulke wjēšele, ale šwoje

najwiętsze wjeśle męjachu wchityj, jato won s'kwijojaj wop-
pjeromaj jutrowniczoj p'chod' Wozim wostojom itejelche. (Saj, tam
mojeje won jim to wśchēm pramym i roma wustanienju
powjedacz, wśchato b'e won ham hodu je hwojeho wustamj. Wōn
je p'obśchōj powjedacz, so je jemu tehdy jeho wutroba b'wa, kaj
durbjal wśchod' hwojei wosodu hwojei druhe noie nakupne
p'edbowanje scimicj. Zato lubzo tehdy je hwojeho Wozeho doma
domoj d'ezchu, praji staruburik: „So ma naśch knjes faraj neŕle
jenu hwoju nohu i drzewa, to nam niczo njemadzi, ale wścha
naścha wosada njegme ženje žanu w'eru m'ecz tot'raz była, kaj je
hameho drzewa wud'żelana.“

Worły je so won nawucizj na hwojmaj podpjeromaj i s'jenej
k'ezje do druheje kroczelje, je hwojei stadno napominal a so i nim
f'Wodu mobilj. Wśchudjom h'ebj jeho wśchity do doma witaču,
kaj był won Wozj japośchot. So pał je wścho czeło jato trawa
a wścha c'łowiczeja k'rahnocel' jato r'ozcizka na poli, njeterjalche
wōn niŕomu p'edowacz, to m'ozkaču na nim hamym wśchityj hamj
wosłabadacz, to teź wśchityj iaczuču, h'udj won t' nim p'jadn'ezje.

Wolezj b'edcu jemu wśchityj jeho wosadzi jama dohri, na-
hromad'iczu woini ja njeho wjelezo na dw'e sczi toleri, to m'ozk
wōn i nimi hwojei wulle wubawit' ja hwojei wud'bowanje sc'ep'acizj.
Wōn je hič'ezje doh'ji c'zaj b' hwojei k'frowej nohu i wulkim
johnowanijom hwoju wosadu sostrak.

Takle b'e W'ichal tu w'ez hwojemu t'horum najenjel wupowjedal.
T'on pał jemu neŕle praji: „D'ezj mam na wśchēm tym doścz,
W'ichale, ale jutje durbich mi jašo p'chit'ez neŕcho powjedacz.“
S' tym womjelny. Ale W'ichal go buzd na nim dohlada, so b'e
jemu do woz'om w'edczel, kał so jemu we wutrobie w'ezcho horjelche.
Wōn h'ebj hwojei ruzaj ŕytum, woŕta tajfile socho a b'orij b'e
w'ud'nyj. Zule noz b'e so jemu jeho nutskne k'fhorjenje, njeczet-
p'itwolecz a wub'orichenja na Wozha a na jeho wud'jenje, wścho
dolemito.

W'ichal dale p's'chi h'orzym najenju sawoŕta, jeho po
zylch' nozach wosłabadoj, wupowjedca jemu neŕcho, wucizta jemu
to a tamne i dobudj k'fhoru, a wojaz hacz junu je go won ja
njeho wumodlit, ale go teź h'odu i nim f'Wodu pomodlit. Tu
rjumu wulku bibl'iju b'eŕstaj h'ebj wonaj d'ozaj i nowej k'ezje do
hwojeje k'fhorje j'itwy domjelcz. K'rijejel najenjel d'ezjelche go huŕto
lebdacz, tak był W'ichal bohaty a jamozitij muż, hacz tunje wo
dale niczo njemajeche, byłi h'woj domczel, hwoju soh'rodo a hwojei
h'oboliti. Wōn m'ejelche jeho we wulkej c'ezelci a w'obaj budstaj
je hwojmaj wutrobomaj p'ch'ez je.

H'udj so neŕcho wop'raŕschelcz, kajtu ma wōn nutška ham
p'ch'ej h'ebj w'eru a takje ma nutška we h'ebj žiwjenje, tehdy je
njemuz'k'ulizj, koź durbjal do k'fabeho jabuta s'af'k'necz a kał go
jemu jeho ŕuba njechota sa to powozcizielcz. Ale h'udj b'eŕstaj
w'obaj t'utaj dwaj, najen' a W'ichel, b'ez sohu h'ozaj, tymaj
w'obemaj jenu h'ubje hamej wot go d'ezjelcz. S' wop'radca drje b'e
k'fies Soh'rodo huŕto t'rudu h'obit'iczu był a njeb'e sed'k'ni W'ichalej
hwoju wutrobu wumot'frycz, ale neŕle b'e wōn wśchōn h'uzajci a b'e
ham sp'ochi p'reni, k'iz jemu pocza wupowjedacz, kał je jemu wosoto
wutroby. Na wśch'e wosōm njebel je W'ichal hwojeho t'horcho
knjeja najenja h'w'eru p'ytal a wosłabodomaj.

(P'otraczowanje.)

W Ponczanskiej koczynie.

Po n'emitim wot D. M.

(P'otraczowanje.)

„H'udj by so sojaldemokratiki stat sałozizj“, so miŕcht' k'owar
wop'racza, „s'cho d'ha potom so mnu?“

S'choŕta wotmowli: „Zo h'ym tebi tola h'izo prajit; twoja
k'owar'nja, zylj grat a soh'rodo so tebi wojmie. Hacz by i zylja
hič'ezje w twojim w'arjenju h'ublic'ij h'mel, je jara njewiecz; p'ch'etozj
wone je rjenje twarjenje, duż by go tam d'ruhim t'ez h'ublic'ij d'ezcho.
Zat' wjele pał m'ozki tebi prajicj, nowe p'luhi budielca potow
i c'ezelca hič'ezje d'ezlacz, ty budielcz jenoż h'ic'ezje maŕchinu p'atacz
a porjedczelcz; p'ch'etozj w sojaldemokratiki k'frazje wśchitko i wulka
p'od'ezje. Wśchudjom wulke fabrik, w lot'rud'ch go soformobie a parne
p'luhi d'ezelca; w d'ruhim wuldic'ij d'ezelcar'ach so w'ob'le abo d'raŕty
abo c'zrije abo p'laty c'izija. S' fabrikow p'ch'it'ezje wścho do magaz'now
a so tat p'ch'ez j'itwy t'raj rosdawa. W tym sojaldemokrat'ioj
wulku dobrotu ja p'ch'it'ez w'ozja, so wśchityj prawje wjele doŕtanu
a moja tola p'ch'it' tym maŕ d'ezlacz; wśchudjom ma so p'olna
m'oz najozelcz. Na wśch'ach budjeja jenoż hič'ezje p'itar'ioj h'ublic'ij;
takij ty teź budielcz, h'udj tebi i zylja d'ozja dale k'owar'nojacz!“

„Ludy Wozjo!“ jawoŕta miŕcht' k'owar. „Nimamy d'ha d'ezje-
niŕch'ij d'zeni h'izo doścz fabrikow? W'ny mamy doścz tura i zak'rowie
fabrik i w Nowej W'ezy do so p'ebacz, h'udj go tam je w'edcz
k'fjoch' w'ud'nowu k'ur. A potom durbjale wśchudjom soformobie
itejelcz a niŕbez niczo druhe k'fiba fabrik tehdj! Zo budje h'ozic'izje
zylj h'mel jena wulka fabrika! Za teź hič'ezje k'f'ud'k'aj njebjmu,
so je ludjom p's'chi wśch'ez maŕchinach a w tajkim h'orzym, p'roŕc'iznym
loŕzje a k'urje jara d'erie.“

„Ty h'ij prawje t'rechit“, praji S'choŕta, „to teź budje; h'mel
budje jena wulka fabrika, mi wśchityj h'my jenoż sojal'iczy d'ezla-
czerjo, wścho jene, hacz h'my na w'ezy abo w m'ejelje ž'itwi.“

„S'choŕta“, go miŕcht' k'owar dale p'raczelche, „s'cho ž'itwe
postajicj, w kotrej sojal'iczy ma b'ozdu d'ezlacz.“

„Zo mojeje h'ebj tola m'uzic'izje, wotmowli S'choŕta, „czi na-
h'abowarjo abo inŕep'ektorj, k'iz budja w'otmowli.“

„Ach, jašo czi nah'abowarjo“, tannu praji, „niczo hacz na-
h'abowarjo, to drje nimala na k'ozcho d'ezlaczerja nah'abowarj
p'ch'it'ezje. A dale: njebudje k'ozdu rabichu w sochol'abomiej fabrikaj
d'ezlacz, abo tam, h'udj go dobre p'owo wart, d'ezlacz d'ezlacz?“

„K'ozdu durbj tola te hame prawe wjele; h'ez c'łowiczejami
rosd'żela b'ez njegme. Kał czi durbj t'emu p'ch'it'ow, sochol'abdu
jelcz a p'owo picz a czi d'ruki jeniŕca w'ud'nie m'ejelcz a h'wojome
jamy c'izielcz, p'ch'etozj to budje tola pola sojaldemokratow teź
hič'ezje n'ulne. W'edczelcz wśch'at to njem'ozemu, czi ludjo su tola
p'ch'ejara mudri.“

„So wo“, S'choŕta d'ezelche, „to budje czeło, duż h'ebj czi
knjeja ham rady njewjedzo. Wōn drje praja: „D'ezlaczerjo m'ozja
so wotm'enzicj, d'ezelca h'ij p'owar, justje w'ic'ez abo l'eto p'ic'at a
notom durbich l'eto w'ud'nie wjelecz; so je pał to hama h'up'olcz,
k'ozde d'ezcho p'oznaj.“ K'ozda w'ez ma so nawuk'izicj. H'udj
m'ozli so lubzo h'ano teź na w'ezy wotm'enzicj we wśch'elach
d'ezlach, w m'ejelje so to njehod'zi. Abo woini teź praja: „Czi
d'ezlaczerjo w sochol'abomiej fabrikaj maja k'ozdelce a lep'ezje d'ezlo,
duż njeh'ob'cho h'ob'zjin b'ezje d'ezelca, hacz czi, k'iz jemu c'izielca.
Ale s'cho d'ha d'ezel to tał prawje postajicj; to by stajnie h'ara
była b'ez d'ezlaczerijami wśch'elacz fabrikow.“

W'ic'ht' k'owar saozca: „W'oj najst'ar'iczi d'ezje teź k'owar d'ezj
a ja niczo p'ladczewo temu n'itama. Kał h'ym k'owar'ni wot nana
herbomad, tał durbj ja wōn wote m'uje doŕczaj. S'choŕtoz budje ju
jemu w'elcz d'ezelcz, temu budje p'olacz, hacz ma so neŕd'ito do
jeho w'ujow m'ejelcz. Wōn neŕto p'uczaje. W'ny wōn teź pola
sojaldemokratow m'ozel k'owar d'ezj, h'udj by t'emu p'ch'it'izielcz
m'el?“

„S'cho s'cho d'ezje, pola sojaldemokratow maŕ p'laczi“, S'choŕta
wotmowli, „to by h'ebj potom k'ozdu wubracz d'ezel, s'choŕtoz je nar-
leŕezche a najsp'odobnicieje d'ezlo. D'ezelo je a w'oztanje wśch'elate.
Duż durbj k'ozdu to c'izielca a to b'ez, ja c'ozel jeho postaja.
Ma-li s'cho p'ch'it'izielcz, m'ozje h'ano k'owar w'utn'ez; jesi pał
nah'abowar' p'ladczewo temu abo h'ij fabrik' p'olne, go d'ruhd'ze
p'olczelce, njed'izajmo na to, hacz d'ezje abo niz. W'oj najst'ar'iczi
go teź njebj h'mel na p'ucz'owanje p'odacz a h'ebj h'mel w'ob'ladacz,
p'ch'it' tym so tola c'zaj sa d'ezlo h'ubni, wōn h'mel jenoż tam h'ic',
h'udjz jeho p'ozelca, so wo, d'olato niŕ, h'ewal m'ozel go d'ezel
h'ublic'ij, k'iz durbj go tola f' w'uzitku wśch'it'ic'ij w'utup'ezje.“

„Zo je tola p'ide wśchu m'eri!“ jawoŕta miŕcht' k'owar h'm'emu,
„moj h'yn listy dom p'isze, i k'otrud'iz wid'izim, kał soz'owany je,
so je tał wjele w'ob'ladacz a nawuk'izicj m'ozel, wōn go h'izo na to
w'iebeti, so budje mi prawje w'eje p'olacz m'oz a njem'ozel niŕch'ij
wojazy namuŕczicj, s'choŕtoz so jemu leŕczje? K'ozdu w'otroc'iz m'ozje
c'izah'uzcz, h'udjz k'ezje, k'ozdu m'ozje h'ebj hwojei rjenjej'it'izno
w'otm'enzicj, d'ezje mi p'riecz i zyljimi sojaldemokratiki d'ezelczic'izmi,
woini d'ez'ed'ja k'ejmu niz jenoż fabriku, ale wop'rawd'izite jaŕtowo
scimicj.“

„Zo h'ym h'ebj h'izo doŕko m'uzic'iz“, S'choŕta dale r'ezelche,
„w sojaldemokratiki k'frazje je po w'edje h'w'ob'od'nic'izje a h'w'ob'od-
n'olcz je tola h'ob'oj najr'ic'izelce h'ubno, kot'rez je W'ez wot sp'ozk'at'a
c'łowic'ekam d'az; njeye-li c'łowic'el h'w'ob'od'no, to r'efa, njem'ozel'li
w'ujazy c'izielcz, s'choŕtoz d'ezje, je wōn jenoż p'ok c'łowic'eka.“

„W'ob'k'uchaj, S'choŕta!“ jawoŕta bur S'ch'entlar, „c'złowic'et'ioj tu
toła jenoż t' d'ezeljan njebjmu, woini d'ez'ed'ja teź ž'itwi d'ezj, jelcz a
picz; kajle d'ha i tym budje?“

„Saj, S'korla“, S'choŕta wotmowli, „to je tebi zyle d'izjowna
w'ez; w'ob'k'uchaj, ty m'ozelcz h'ebj wśch'at to neŕto h'izo m'uzic'iz.
S' fabrikow abo magaz'now go c'zrije a soŕt'upny, sa naŕ h'olowu
a lozaj, ja žony wjele a h'utnje wo w'ezy rosd'żelaja. So wo, po

barbie a sidićju tu w możności wśch jenafe, howal byćmy tu hnydom saho roszdzel mēi. Nostorbać-li bebi szolowy, domjeńśch je f trawje, kiz ma pīatanje, tōn dżeru łapata a sidić je to dobre pīdy tym — ty njetrzebaś niczo łapaczić.”

„Ca to ho bjadu!u!” trawz przjō, „to niemōśt dopfatać. Sćtō budze ho hīdźe śladac, to bebi drasty njerōstorka, hdyż wśchto darmo dostanje a ja mam potym wśchto pīatać.”

„Ty maśch prawie”, Sćhōta na to dźełch, „rostorkaśo by ho wjele, tola kōż sozjat bjechōtoko przjō, ho w fabrykac wjele botome łcīm. Woni pał pīewidbija, to pīdy tajfej njełstnīwōstoj ho stat wobobaczić njemōże.”

(Botraczōwanje.)

Noshlad w našym cjaśu.

Pōndzeli 31. oktobra ho w Wittenbergu kraśny kswjedźen kswjedźe, kotry wśchd ewangeliśki kswjedźijanow nastupa. Za hrodowa zprje, kotrjz bē w bēhu czaśow wśchdnu łchōdu wśta a kotrjz je nēko jaśko nowa wutwarjena a rjenje wupřichena, bu f nowa pōswjēcjena.

K ratemu wōażnemu kswjedźenju sħromadźicu ho ewangeliśny sħerlichōto abo ićh łasupjerjo f našym lubyh sħezōrow w Wittenbergu, to byćhu ho Wōhu temu knjelej dźjafomalī a wśchd jōhnowanija, kotrjz je pīdch wobnowjenje teje zħrtwie na naś wupřypak a ho byćhu wśchitemu sħwetej sħawnje wopofaliti, tat lubo sħwoju ewangeliśtu zprje maja, a tat je LutheroWy duch hīdźeće mōżnje žyw. Też bēchu pīdchprowideni a pīdchpřiti generalni sħuperintendentō pruřicki prowincow, łasupjerjo zħrtwincow wupřichōwac ewangeliśki trawjow, sħezōrtwōwuy fawler hrabja f Capriwi a druyh najwřichdři ewangeliśny sħwēni łasħōtijnjz nēmlēho sħezōrtwō a pruřiske kralestwō, wjele studentow a wulki lud f balota a blisťa. W 10 hōdijnach sħromadźicu ho na torhōdźcu pīdi radnej sħjezi tućzi sħerlichōto, zħrtwici a sħwēni łasħōtijnjz, wśchitjz powitani wot pruřiske ministra łuta dr. Wōjny a wot pīdchpřichdy ewangeliśte najwřichdřeje zħrtwice rady. W 11 hōdijnach łapocja ho swojenje wśchd swōnow. 1/4 12 hōdij, pīdchjēdže Zele Majełtołc sħezōrta Augusta Wiktorija f hrodowej zħrtwici a pōkozi krawne wēnzy na LutheroWy row. 5 mjēnřichow pōdchōdu pīdchidje Sħego Majełtołc sħezōr Wħlem f mōżnym wstajonju wśchitēho luda. Sħezōr dźełch f zħłom kswjedźenřim czašom f hrodowej zħrtwici. Sħtajnje ho swojēdže a wot wēje hrodowaje zħrtwie ho wot wōjeřicki herzow LutheroWy sħerlichō: „Zedyn twerdy hrod je naśch Wōh ham” krawnje pīřalchje a wśchitjz sħewōdu hōbu.

Wredfu bjeću direktorjo Wittenbergskeho pīedariřkeho seminara, sħuperintendent Duanđe, profesor Reindice a profesor Sħmidt, potom Barlinkjz dōmōni a domowī pīedarij Wierage a Faber a sħpīacel kswjedźenřeho pīřma, konfistorialni radčickel profesor sħpřilni f Sħalliseje uniwērřiti. Wōtom sħezōrowacu generalni sħuperintendentō, łasupjerjo zħrtwincow wupřichōwac Wittenbergskeho wotrjeje a mēsta, ewangeliśny Wittenbergszy duchowni, ewangeliśny generaljo a łasħōtijnjz najwřichdřichy sħwēnny łasħōtijnjz, na to sħerlichōto f wulki mōwojeho kraja a sħōnczje sħezōr je sħwojim pīdchōdom.

Wśchd durjeme hrodowaje zħrtwie, na kotrjz bē junu Mārcžin Luther sħwoje 95 řadow pīřidbī, ministř duchownyřch naležnōcōw dr. Wōffe pīdch sħezōrow rēcz dźerjełch, w kotrjz 30 w mjenje ewangeliśke wutrowbō sħezōrej dźjafowalchje, ho bē f jeho wōżnym pōdberanem tōn łut, kotrjz bē jeho nam, sħezōr Wjēdřich III., łapocaj, krawnemu fōnjei domjedjenu. Na to wupřichdři twarři radčickel Wlder, mīřtē zřleho twarřeho dźeła, sħezōrej zħrtwicy klucj pīdchōda, kotrjz tōn f bjadom f waku jaśho pīdch pīdchēdžē ewangeliśke najwřichdřeje zħrtwice rady dr. Warħawzenje pōda. Zātōn wutrowbny dječ wupřaji fa sħezōrowe a ewangeliśki sħerlichōto sħwēnje łasħōtije a sħħōtowanje ewangeliśte wēry a wotrucawa, so budje tuta hīwātijnja ewangeliśteje zħrtwice napomīnanje, ho sħwērnje dźerječ nāřichdy wōzōw wery do želom sħřřtwa teho sħħōzjowanego a hōřejstjanjenego a sħōjēnje nabjje wēczneho žiwjenja pōřatnym hřeřchitām w sħħřjstjshu želushu banym pīdch Wōzu hnadu sħubjenego. Na to pīdchōda wōn mōž sħwojeho łasħōtijnja jafo pīedchidētej najwřichdřeje krawnje zħrtwice wupřichōje f sħuperintendētej Duanđej jafo pōwofanemu sħubjōbnitēj Wōžeho sħłowa klucj, so by burje Wōžeho doma wozijnī, kotrjz dźyke bycz wśchitřim, kiz pīdch nē łupajō, burje f njełstnēm kralestwō. Durje ho wotantijnja a wozijnja a nētko dźełch f Wōzej sħħōzje, na kotrjz generalny sħuperintendent Sħōta f Wlagēburga pōswjēcjenje

bolonja. Też w Wōzim domje ho sħerlichō: „Zedyn twerdy hrod je naśch Wōh ham” wot zřleje kswjedźenřeje gmejny pīewalchje. Pīedrowanje dźerjełch Barlinkjz dwōrny pīedār Wierage, kotrjz łasħōzi na 2 Wōjij, 3, 4, 5.

Sħezōr Wħlem je wśchitjz rēcz dźerjeł, hdyž ho w LutheroWej sħjezi wulka hōjcinja fa sħerlichōw a najdōstojnřichdy knjełow, kotrjz bē 450, wōthymalchje, w kotrjz wōn sħwoju wēru do wēcznje wērnōcje ewangeliśni, nāřdu nabjju w žiwjenju a wumřicjehy, wōbtwerjō, a ho sħerlichōw dźjafowalchje, ho bēchu te wōni pīdchidjehy.

Njēch tajfi wōżny kswjedźen, łasħjz ho f Wōzej hnadu w Wittenbergu kswjedźelchje a tōn dobry pīdchlad nāřleho lubeho sħezōra a wśchdch druđich ewangeliśki sħerlichōw, kiz ho tat sħawnje ewangeliśte wēry pīdchōdnacu, wutrowby wśchdch ewangeliśke sħħezōjowanow f nōwej sħnje wēry sħubjz, so byćhu wśchitjz wō sħezōrowyřch sħłowach wopofaliti: „Wō ho twerdyje dźerjōm wuznācne teho ewangeliśa hōcz do sħwērnje.” K temu dźyła wōni wśchitřim Wōzja hnadu pōmaczaj pīdch sħwojeho sħwātneho Duchu.

Nētt je dořej!

S mōżnym krocjenom, tat so ho semja pod jeho noħomaj łasħōchje, sħwērtjz janđel pīdch kraj cħřnjelchje. Hōjēz sħwoju ruřu wupřichēřt, tam łasħōdźacu a pīatacu; hōjēz sħupi, tam łanicjehje a morjehje. Wōdarmo ho cħłowjelojo wōbaracu, njemōđni do ruřow sħwērnje padjēdu. W hñēnje a łabwelowanju wōřnje ławolacu, hdyž łasħēnje f nīm ho pīdchibjōwalchje, ale bōřny kiz sħwērnje je sħwojim mjēcōm f mjēcijonju pīdchjēje.

„Njēje dła žameho Wōba, kiz wōśch wōbaracz, njēje janeje ruř, kiz mōđta nař f hūbjentwa wutorzħnjcz?” ludjo hñēni wōřdu.

Me sħwērtjz janđel dale krocjehje, pīdchōz wōn bēdže pōřōf Wōzi, wupřichlany na jeho pīdchitjny — ludjo to ani njewjēdžacu. Do łōdžeho doma, do łōdžehje hēty nāřtrōjenje a łabwelowanje pīdchidje a łōdza wutrowba ho hōřchēdchje na tu ruřu, kiz tajfu řubōdu nēcijnī.

„Čjeho dla nam tajfe hūbjentwo? Sħmy mō mjenje, hōcz druy? Sćtō ma bēdže hameho ja cħřnehje, so by bebi sħwēřt kamjēn na nař cħřnjcz?” Łak sħoržacu wōřny w mēłtacz a na wśchd.

Me dale hōřehje sħwērnje. Duž czi sħpřitni sħwojei ruřy f njełstnēm pōsħōdnacu: „Kwēje, praw, ićtō je dźeřchit, so nař ty tat hurowje łasħōdacz? Wōřaz nam teho, kiz je twōj hñew na nař pīdchjēřt, so ho wot njeho wotrjējnemj?” Wōh pał njemōłmōwi, a hūbjentwo wō wjetřehje, sħwērnje mjecz łōždemu hōřehje.

Duž byćhu ludjo cħřřichy, wjazy njeřoržacu a łōdzy dźełch do sħwojeje tomōřti řudny a řypřitny, padje pīdch tym knjełow na łolena. „Kwēje, hym ja řypřitny, ho łatamna wutrowba pīdchēdchje.

A hīaj, duž ho djen hñewa f fōnjej pōřblij. Wōh wřchitajō sħwērnje, so durbī pīdchēřt f morjenjom; pīdchōz: „Mōla je cħřřta, nowe sħwy řħhōdzej!”

Šlajta, so wo tym nićtō njehōni! Wlat. 9, 30.

Łak praji tōn knjeř f pīepřymaj, hdyž bē jeju wustrowiř, łaj wy hūřto wō dźiwnym wupřowonju f jeho rta to wōhrojenje hīřchim, so ho wo tym rēczēř njēbē. Wōn dčje, so by to łasħawenje jeho wobhōženija cħřnje na wutrowb sħħōwalo. Duchowne jōhnowanje knjełow njeřtu k temu, so by ho wo nić je sħubōdami rēczajo łaj wo dērnjowych žnjach. Wħy durbimy ho pīdchē te wōřchōwaje hōžijnj, kotrjz mamu f jeho hnadu, do cħřřitny dōwječ a jeho hnadē nad nami sħħōwacō dācz. Tōn knjeř cħřni sħwoje dāwty, so by nāřdu wēru pōřblij. Duž b b n i ja tym sħacz, so byćmy to jōhnowanje mēi.

„Pōmhaj Wōh” je wot nēka niž jenož pola knjełow duchownyřch, ale teź we wśchdch pīdchōdawarňach „Sħerř. Rowin” na wřczach a w Budyřchijnje dostacz. Na sħħōwōřēz lēta pīlaczi wōn 40 up., jenottlwe cħřřta ho po 4 up. pīdchōdawaju.

Pomhaj Bóh!

Cižilo 46.
13. nov.

Čitnik 2.
1892.

Šešbiske njeđzelske lopjenka.

Wudawaju šo kóđu šobotu w Šsmolerjz knihiczišceđerńi w Budyšćinje a šu tam dostać ja ščitwórtkětnu pšchedpřatu 40 np.

22. njeđjela po šwj. Trojizh.

Šil. 1, 3: „Ja šo dšatuju šwojemu Bohu, tak hušo, jako na waš špominan, ja wašće towaštŕwo na tym ewangeliju, wot přenješo dnja hač šem.“

Nježo njeje ša šćhješćizjanow našćehočžaba móžnišće hač towaštŕwo na tym ewangeliju. Nášćželenje we wošabach a domach, hadrowanje a wadjenje w šjawnytm žiwjenju je ša šćhješćizjanow ara šle bylo. Měr je wot naš přezć wšaty a my šo bješ šobu wjazaj nješnajemy ani šebi njerošymimy. Kóždy hlada na šwój puć a myšlí jeno na to šwoje. Duž je lubošć wotešjeraka a njeprawdošć pšćhšjeraka. My mamy Boži ewangelij w njeđželskim předowanju, ale šćto pomha nam to šame, jeli šo nješku našće domy a wošabaj pješes njo towaštŕwa, hđžej jena wěra a jena lubošć dušće šahorja a hđžej móžemy worprawđe špřewadž: Dušća š dušću šjednočžena měr w Božj pytaju.

Našće domy dyrba towaštŕwa na tym ewangeliju bješ. Žow dyrbi šo tón grunt šalozicž, kiz „nam wěčenje woštanje, hđžej wšćitko druše šahinje“. Kač wjele po-brachuje našćim domam a šwójšbam hišćeč k tutemu rjanemu kónzej a tak čješćo šo nam to šda, šo tam pšćhš-džemy! Ššo nam tak čješćo šda, šo w kóždym domje wšćitzy hnadzy dželomni šu a wšćitzy jako Boži šwjećzi a lubowani w šćhryštůž rofin k poleššćowanju a po-šćhšćowanju we wěrje. Tola šo šo šam natwarimy k duchownemu templež Božemu a šo w našćich domach šjednočžimy w šćhjelowej wěrje a lubošći, tutón nadawt

njebudže nam Bóh tón šćnes nišdy špřušćizć. Šdžž mamy towaštŕwo ewangelija jeno w žyrtwi, w domach pať wo to šame njerobžimy a šano towaštŕwo bješšobneho wadjenja a šwarjenja mamy, dha njebudže nam žyta šwotowna pobožnošć ničšo pomhač, wjele wjazaj budže šo nad nami profetišće šćowo dopjelnicž: Wobrocž wote mje to brémjo twojizh šćhrluščow, pšćtož ja nočžu šćhješć tón hšob twojeho pištanja. (Amos 5, 23.)

W najwještće wješete ša japošćtoła, hđžž towaštŕwo na ewangeliju we wošabach abo domach nabeňže. Ša to šo Bohu temu šćhješć w šwojej modlitwje dšakowašće a čšnješće tu přšćtowi š wješekom. Šbožny tón dom, kiz je šćom šćhryšta pšćhjal! Tam je domjazaj woltať šhromadnjeje modlitwty, ale tež šwjeate pšćomjo modlitwty kóždeho domjazeho a dobroprošćenja w čšćhšćinje. Tam je Bože šćowo w šhromadnje domjazej nutnošći, ale tež w nutrobach jato wužba, trošć, móž w žiwjenju a wu-mrješču. Tam je šwjeaty Duch a š nim měr a radošć a prawdošć. Tam je bješšobne šnošćowanje, wutrobné wotanjanje, šhromadne pšćhšćwinjenje hřěša a wotštronjenje teho, šćtož pšćed Bohom wobtačž njemože. Tam je šćhryštůž šam wošydenje šćžimě pola tyčž šwjećizh. Šdžž tón šćnes byšli, tam njemoža šći duchojo nješpotojnošće, šwětneho šćaranja a nješpohćečža wjazaj woštačž. Muz a žona šo pšćhšćizitaj k kóždym dnjom bóle šćedn k druhemu, bólež šćhryštůž w kóžej wutrobje byšli; nan a macž wšćidžitaj w džěčžož šćhryštůžowe wobšćěženšću a wo-šćabujetaj je ša teho šćneja. Šćhšćitwjo a čšćedž wěštaj, šo šaj temu šćhješć šamolwitaj a šćužitaj šebi bješ šobu,

Łączy z tym darom a s tym powołanjom, kotręz je dostał. Zaś seżini ho towaršitno na ewangeliju křešćejzijanšeho doma rŏknyj kamjen. Wone je słongo wobštajneho štoža.

Hdžežkuliž je sapočezaj tašeho towaršitwa sežinjny, hdžežkuliž stej jeno wera a lubošć motucziłoj, tam budže „Woh, kiž je tón dobry štut sapočezaj, jón tež dofonjeć.“ Hdžež je ewangeliu w wutrobach wšćeh domjazych, nana, maczerje, džezi a czeledže město namakał, tam roscje nutašowny cziłowje, kiž je po Woju šwirnjony, łódy bjei wjazy. Zaś dolho hacj je Jesuś i knjejom, je łódy bjei trošnišci. Dobry štut ho dofonja wot jeneho leta k druhemu a jako plódb ewangelija šmėdža wo wšćej nuwj tajke džezi Wozeje hnady wamjawać: „Něf pak wostanje wera, nadžeja, lubošć, te tji; ale ta lubošć je najwjetšca bjes nimi.

Křešćejano, słuz Bohu šwirn
Domach i tymi swojimi;
Wohylu pšes to swoju wėru,
Sahot ho we lubošći.
Boha knjeja wšćednje křwalic,
Jemu dźakuj wopor palic,
To czi dawa wješele,
Měr, trošć, móz do wutroby. (716. 1.)

Michał Kamjencź, knježd czeladnyh duchowny fastarar.

Powědaničto wot Wšćelca.

(Na herbity wot A. Skr.)

5. Stajke sasojnstwo je Michał dostał a do kažkeho sasojnstwa je dospołny.

Na wšćem pošeđtu njeb wjaz trjeba, so budžešće dyrbať Michał dale po slych nozac pšči tjeju najnižu wotacź, pšćetoz tón nětte šabo se swojimi podpjeromaj wotšo hřodžešće, nětte pak špodi wobsladnawšči wotšo ho slabać, hdže šmėł stupic, hacj bė to bdy hewať cziłni. Jemu hobotu wotšo wjećeroa — w małym rŏkju — da wot Michała i bebi sławoćaj. Wobaj tam lutaj kamoj wo jtmje bežješćoj a bėšćoj ho k wotne pšćihynłoj, kotręz i wotni hłabaje. Michał bė pšćežejny, tajk bė hewať wėzje, ale taž ho šlabać, jenu jena staroć na wutrobie teješće. Knjež Sahrodta to bŏrly na nim wupytny a ho jecho wopraća:

„Wšće czo by dženka wšćón i mėrom a niczo njepowėdajať?“
„Knježe“, jemu Michał motmolwi, „ja wšćaf wam tať swoje myšlicy pšči bebi. Dženka pšćipodnju wėdajomy czoje słonćo, duž je na stědach křeh rostat a i njeho wobowe tapt i hěchow dele padachu, tož šwėtte parlicy. Ale pohladaje nětte horje na stědu. Šćlonćana hŏzeta a wšćo žiwjenje je ho šabo sešhubito. Te pohlednje tapti wot tamneho rostateho šmėdža šu nětto wšće šamjerje a wšćaja wotacaj jako łobome šwėćizja pod stědu. Wšot wonta šu na šacze, kaž žiwa woda, ale tola šu hišćešće bole morme a hynnišće, jako křeh šam bė. Knježe, wy šam seje w horze tlyšajomyčji podyti. Wutroba bė ho wam wšćo wawopłita a šaraj tš wšćeje kamprawobŏžeje je wam w wutrobie rostat. Wšće jeme dny nješjom měł šam ženje wjaz wješela, hacj ja wobow tute wėbažaj pola woš. Nětte seje nimale wšćón wutrowjony. Woh luby knjež je wam se swojeje wozu wupomolť. Duž bebi nětte wjećero šam pšči bebi takle womyšlic — ale, knježe, njebudžeje na mnje šly, so bebi takle myšlac —: Šdy by nětte, doťež seje šabo strowu, ta wacšca rjana czołota, tajkuz macje w swojeje wutrobie, wšća wupšćelca, a šdy by, hdžež je wam wacšca wutroba takle rjenje wšća rostat, pola woš dale niczo šyhtne njemuwotako, dylki łoboma šwėćizja wotacaj mormych dobrych štutow, to bylo tola šrudno, — a pšči tajkim womyšljenju buć ja wšćón wuradjeny.“

Knjež Sahrodnił njemŏžešće ho pŏbla swojich šyšow pominyć, duž praji: „Ty staru, dobry pšćećelo, wšćafot tola šam wěšć, so našć luby šŏdnik njepšćejstaje našće dušće i bebi sežahowacź a ho nad nam dželawy wopotašowacź, hdžež tež je nam našću nohu šabo wšću šahojil. Za wam pšči bebi tu wšću dowėru, so bebi wam pŏnŏže na mni swoje džećo dofonjeć, po tym, so je

bebi jo na mni sapočezaj. Na swoje něbudžeje hubjenstwo budu ja wot Boha špodi wšće swoje žnje dny dopominaw. Našč knjež lėtar je mi wotšewil, so mi moja prawa noha na wšćón cžab kŏtřićka ławoštenja a so ja swojeje pobjerje njebuđu ženje móz nědže do jameho kucija ławoštaw. Tebi pak čhu hišćešće tola prajic: „Dowle czi nětte prawa bam, to wŏžešće, hdžež ho czi hędže, so be mi pšćinjeć. Dale: ty mašć wot nėr tu pšćihynłošć, so ho mje pšćinjećej wopraćećej a mje naporinacź, šdy by ho czi sełabot, to čhuja mi žiwa woda mojeje wėry šamjerjaj.“

Š tym wŏn Michałej swoju rufu poba, tŏn pak ju sapšćimny a pšćiwta tajšle swoju pšćihynłošć.

Wobaj mjekećaj swoju wutrobu tajtu wšću potnu, so žyłu šwiliu žadny jame słonćo njewupraj.

Tola na pohlebu knjež najejł sapoča: „Ale Michale, ja dyrhju bebi tež na to womyšlic, na kajše wacšnje móž czi ja twoju došu a šwirnu šluzbu šarunacź. Šćto dyrhju czi ja to dacź?“

„Nico“, jemu Michał motmolwi, „pšćetoz ja šym měł pola wšćo swojeho wješela dojeť. Za wšćaf tež njico njepotrjebam. Čhyti wy mi wjeź tolerow dacź, a čhyti je ja wšćitke hřubym ludžom robdacź, wyl wjeće czi abo tamni prajiti: Hęceje, kał ho tŏnle Michał je swojim darom wulki cziłni! Tebi pak čhyti wy tele pjenjejy tomu dacź, njebudže žadny cziłowjeł na waš ani słonćo prajic.“

„Prawa wšćaf mašč, Michale“, knjež najejł praji, „ale ja mēm, na kajšim wjezu wŏje cze nětto popadnyć. Ty čhyšće mēz tajtu mšu ja twoje džećo, so czi jedyň ja mje nowe džećo na twój štrjeb potozji. Šlei, jako dyrhjad ja došće šwile, wo dnjo a w nožy tajki hubjeny tejeć, teby bašle šym tał prawje ja tym pšćinjeć, šćto ma cziłowjeł na swojim lubyň Wozim słowje. Njebudžež ho ja tebyň móž i lubyň Wozim słowom wutrowištowacź, a budžešće mi Woh i nim žadny prawy potoz do wutroby njepodať, budžež dyrbať w mojim hubjenstwje czišće wšćón šancj. Duž šym bebi tebyň hlyto womyšlic: „Kať se wšćemni twojimi ludžimi steji? Toť ho ty ja jich dušće staroć?“ Pŏbla dyrhjad bebi prajic: „Wo nič ho hišćešće njene nješjom prawje postarac. Šaj wšćaf, wšćedno dobru jeź drij ja ja jich czeťo dawam, ale ja jich dušće ženje žanu, na tajkej jėdji jim dam tradacź a wšćem šamutlic. Tole je mi czeťe na wutrobie težalo. Wudžešće mje Woh luby knjež teby je šwėta wotwołať, jako bebi swoju nohu šlėmich, budžež ho dyrbať se wšćem swojim ławinowanjom pšćed Boha šlupic. Duž šym w tamnyh tlyčnyh nozac Bohu knjejeji wjaz hacj džećacź kŏcž polubil: knježe, Wozjo, jeli mje šabo wutrowištich, čhu ja ja to na tlyče ludžoh wšćo cziłni, šćtož nēkať je swojeje wozu šamoju. To drij je wėro, so ja ženje nješjom czerpil, hdžež čhyšće něšto wot moich ludži šlŏwicz, abo šćonac, abo i šćartami pšćac, abo něšto tajke. Ale doťež njije, jo njepšćidajšč, so ho ludžom i jedom njelawda, — nē, so to dyrhja radšo swoju dobru strowu žiwnotoć došćac.“

Michale, šćto mi na to prajic: Nječaf ty pola mje na dworje dobreho posturja cziłni, ho wo dušće moich czeladnyh staroć, jich i wšćemno dobremu wŏžeć, a jich duchowny fastarar być? Tole dyrhjiť mi wŏt sežinić. Šlei, w hynlicim cžahu pšćinjećej ty takle łódy wjećer wotšo na pŏf bećubitiť k nam na dwŏr, pŏjeť hŏbu i wotracžani a wupšćewacž jim do wjećerje a po wjećerji rjany modlitwu. Wo wjećerji wostanjesh nědže hacj do bjenjećej w deleny, wupšćewacž i nimi něšto šćitčow hřelšću, wuztaćaj jim něšto i Wožećo šława abo i drušeho dobreho pšćma, a po tym bebi to bjes hŏbu šwiliu rospominyć, šćtož seje bebi wuzćitati. Na wšćem pohlebu wupšćewacž i nimi wjećerjnu modlitwu a pŏdajšč ho potom šabo dnjoj. Ša to budu ho ja šam staroć, jo moji ludžo na tebe pŏkudajca, a so czi ništo je žanyň hřojim wumšćednjom napšćećowu njestupi. Šy je wšćem tym špŏłom.“

Michał bebi tu wěz došho njepšćemšćil, ale motmolwi jemu na to duzy: „Šaj, knježe, to čhu wam i wutrobu rady cziłni.“

(Potracžowanje)

W Ponćanjstwy kŏrczmje.

Wo němškim wot D. M.

(Potracžowanje)

„Ale kajše budže i jėdu a i pićom?“ ho bur Šćlenkať wopraća.

„W naszej wsi”, wotmowił Schotta, „budź jedyn abo wjazg łowy, tam budzia ho wsihtyż i jedji skabdzowac, mudojo, jony a dżecji. W wulkić fólach ho wari, ho wé, wlecho doć, wśchoty pola sojaldemokratow iji króć tak wjele narocze.”

„Po tajnim domach w kśowicze wjazg jęćz nieśmęno?” bur Schlenfat sawoła, „to by mi było, jo durbiał ho s přénim lępřim ja jeno bito byponoc, kiz ho swano cziłty wumyt njeje a wot kotreho hubjena wón šupa. Sa to ho dżakui.”

„Dobz pól mi jęćz nješkodji”, dołgi czeřla praji, „fotruz jik w fuchinie nawarili, dořtanu potom řhto druze? Za radu pjeczeńki a bérnjez fukti jeni, řmęja te řez huřto?”

„Dobz tibi nješkodji”, wotmowił Schotta, „tebi řodyn cziłowjeł pomhać njemęje. To durbijř řabo řhódný wot řitba řtanycj. Ğac budza huřto fukti a pjeczeńki, nad tym dwęluju. Ty mař rjanu řadowu řohrobu ř wjele řruřenjem, duř mője tebi twoja mać huřto pjeczeńki řejnizi. Potom budze to řinac. W Ponjezach Ğewac wjele řadu njeje, potom imęja wřhityz pramo na twoje řadymu, řdobz řimęje ja řytu řimju dwaj abo ři króć pjeczeńki a bérnjez řęje, budze to wřhityz, řhóćz budze mőjno. Wřőjno wřařat by było, řo řad durbjže jow přihńidze, ale to přehęzo na Ponjezaj wjele přihńidzo njebu, ho řaddeho řraja wřařat řo wjele řadu ř druhich řrajoj přihńimje.”

„Nasza mać mi wari, řhóćz wón mi řhodji”, czeřla praji, „přiti tym durbti woflacj; řdobz pola sojaldemokratow řódzej dwe njedźelj fukti a pjeczeńki męć njemęjo, njeř mi je řkize woflanu.”

Wřhityz ho ř zylej řkizu njemęjadu. Stary Wofat durbjeřde řebti druzd dżeręć a řpřly ho jemu wřęř řiza řuladu.

„Řoje pól budze ř byhlenjom?” řo bur Schlenfat dale prařeřde, „nřebudza to wřhityz w řrodze byřlicj řyuz? Ğrób tola potom wjazg njęja baronowy njeje, řdobz czi sojaldemokratow ř knęjřtym přihńidu.”

„To ho wé”, wotmowił Schotta, „ř temu męć řódzo prawo.

Najępie by było, řby budzo ho wřhityř řęje řwotborac a lute nowe natmarile, řo wé, jena řa fuzba. Ř temu pól budzo řeta nusne bare a my to niebhymu doćřakali, byrnjeř by sojaldemokratu ři řat řo dženřa potajiti. Ale ja mam wam řihćęje nęřhoty powjedac. Nęřhoty sojaldemotow řebi to, řhóćz wam přejdy wó jęđi a piczu praji, nęřhoty řinac myřla. Wóni ku mjenujuj přihńidcho dła bjeř řobu řez wřelateje myřle. Ği praji: Řdobz cziłowjeł ma a durbti dżęćac a řeltoř nabjęta, řello řez wot řelo, řhóćz řu wřhityz nabjęćiti, dořtanje. Šso řofymu, řo durbti řo nadřobnje wulicjęć, řello je w řyřim řraju narofito a řello je řo w wulkić řabřicah řotome řejnizi. Potom řeta: Wot řyřeho wrownořřa řraja přihńidze na řebje řello, w tym řebi wopřimo damy, ja njo mőjeř řebi w wulkić magazinjow po wřhityřo řięć, řhóćz řtrjebacř, řo drafu abo řořbařu abo řholowy abo cziřje; ty mőjeř řebi řez wubracř, řař řo řebi řpodoba, řupřid-li řebi por rjanuř řhóřni, budze řo řořbařa durbjęć njęřicřka řęje. Ğęřel-li řępřehčo wobyhlenja řačz druzę męć, budjęć durbjęć ř hubjęćęř řęđžu a picjom ř potojom byč. Wřhiti tyř wotřohabacř by ř najmjenřřa řerje řihćęć mőjno bylo, řo mőřla řmőjwa řo řo byč a řebi wřhityřo naprawicř, řař řo jej řpodoba.”

„Ale Schotta”, bur Schlenfat sawoła, „to řo tola řez njeřhodji. Šęřto dha řęřit řat na dřeřne wulicjęć, řhóćz je w řanyu řraju řita, řadu, bėrow, řępy, wina, řurrow, řyřit abo. narofito a řhóćz je řo w wřhityřah řabřicah cziřow, řřtryprow, mařhęřow, řhóřolady, řhęřařow atd. nabjęćati. Řello durbjalo řiř to řicjęći? A řhóćz mőřt prawje řořbudjęć, řhóćz je řhóćz a řello je na wřhitiř wřhityřah dżelac. Wodcu durbjeli njeřejnizmi řicjerjo byč a ř nabladowarjemi by řjes řonza wadjenje byřo.”

„To wřařat řym wam přejdy řhjo prajiř”, Šchotta dale řęćęřde, „řadofřna myřli sojaldemokratow, ři dře řjenje řicjęć: řkőbz durbti jenoř řello męć, řeltoř je nabjęćati, řo wulicjęć njeba. Š tym řyřu jęćz wromabje pobje. A ř temu czi řořtořizny! Na řelđehjo dżęćacřerja by řařtořniř přihńidho, řiz by na jeho dżęćanje řhadac a wřcho woblicjęć. Duř by tola řihćęće řępe bylo, řo bydu řudzo ho wulkić řalarnach byřlicj, w tyř řamnyř řhóřowach řhobjiti a wřhityz to řare řeli.”

„Nřebotřanu potom řanyř pjenjeř řa řwoje dżęto?” řo dołgi czeřla prařęřde.

„Pjenjeř?” wotmowił jemu Schotta, „pjenjeř njeřbyda, pjenjeř ř zyla wjazg njebudze w sojaldemokratu řinac. Pjenjeř bje řu, řiz dženřniřhi džen řořbjeł bjeř cziłowjetami na cziřnia; durbti-li řořbjeł přęřelacř, njeřmędza řudzo wjazg řanyř

pjenjeř męć. Wřili řo řwda wupřęćowacř, by řóřy řařo nęřhoty mőřt męć pořny pjenjeř męć, wón by řohatu byř a czi druzy bydu je řamjizju na njeho řhadali; ja twoje dżęto jenoř řpamjiane wopřimo dořtanjeř, ja njo mőjeř řebi řięć po to, řhóćz řtrjebaj. řby bydu sojaldemokratow ř mozu přihńidti, by řynodom řelato: Pjenjeř njęzo wjazg njęćlacř, řař řez wřhityř řotne papjery, řęz to, řhóćz ma řhóćz na nalutowarim, ře přecj.”

„Šęřto!” řořnęwanj Ponćjan řo řóřeldeře, „řhóćz ma řhóćz na nalutowarim, durbjelo řez řhubjene byč?”

„Řaj, řakubje”, jemu Šchotta wotmowił, „pjenjeř wjazg njęćlacř a řiř wjazg řreba njebudje. řdobz je řo řez nam řrořowac, řebi nęřhoty nalutowacř ja řwoje řtare řeta, wón je řo řodarmo řrořowac, bjeř sojaldemokratim je wřhityř řhubjene.”

„řby by mi nęřhoty to přejdy prajiř”, tamny wotmowił, „byř řhjo dawno řinac w sojaldemokraty řęćat.”

„Zola Šchotta”, řařo czeřla řawęca, „to mi do myřlow přihńidze, řemja je tola řa wřelacřa, řu je přęćęřny řunt, a řam řařo řęř. Řak řzi jeni ř temu přihńidu byřlicj, řdobz je řęřt a czi druzy, řdobz je dobra řemja? Wbo czeřto dla durbjeli czi jeni w Ponjezach woflacř, řdobz je porořdo řana wjeřele a czi druzy mőřli w řarlinje byč, řdobz řu řódzo džen řęje a je přęřęto nęřhoty wjđęć.”

„Řaj”, Šchotta na to praji, „to je czeřta węć, ale řat řęřębia to sojaldemokratow naprawicř, ja njewem. řdobz we Wřóřřlawi pola řečaręřow řtejacř, jene řeto manewer přiti Wđrie řobu cziřjacř. Řařta bę to řrudna řrařina! Řęřt a řola a řola a řęřt, wřy řalato řhóřno, a twaręjanja řęđu řube řubjene řhóřiane řęřęći. Štanow je řam nęřto řinac. Řęřbu řu řuřto přiti řebi pomjřlicj: Dęřje řebi, řo twoja řoleřta njeje w tym řęřtu řęřęřa, ale w Ponjezaj. Řak řjenje je tola pola nař! Dobra řemja, řiane twaręjanje. Nřebudza potom czi řudzo ř řamneje řubjenje řrařiny ř nam řęřęć? Šęřto dba męř prawo řim prařicř: Wřy na řęřtu woflanjeř? A dale: řoni bęř w řarlinje. Wřoj najřřarřęć, řiz mője řubno řumo dořtanje, řęři řola dragunariow; wř řęje řeha w jeho řranje uniformie wjđęć. řęřo wopjytač — a duř je nje wón řo řarlinje wotoř wobjiti. To byřęćę řo dżimati, řakje je řam řrařne; ja řym řez nařęřcho řubowaneho řęřęřora wofladac. A řhóćz maja w řarlinje wjeřelow — řonzerty, řwajabada, řęje. Šęřto bydu řarlinju, řiz řu na to wřhityřo řhęćenaci, prařiti, řby by na dobo řelato: Ğřini řo do řonjez přihńidjeř! Šęřto by to do řary nařkato. To řo njehodji, řař czi řnęja sojaldemokratow řebi to myřla. Wřh je řwęć na wřelacřah bialacř wřelacř řejniz, duř řez wřelacřolęć bjeř cziłowjetim woflanje. To niřhoty njeřęćemati, a byrnjeř by řjes Wębel řelacř.”

(Přatřacowanje.)

Nosřlad w našim cřahu.

Řęřęřo je řo do řiela pobař, řo by řam řerukam, řiz do řóđřinowa řařtupja, přihńiřahu wotewřat.

Řrařny řejm řrařřeho řrařtewa je řo 9. nowembra wotewřit. Řrařtelowě řomjřorřowo řiřelnyřleje prowjzje je wřhitiřm řřřřwimuw řadom řalato, řo durbja řo řa najwjeřřęde řwęćęřenje njeřbęle řtaracř. řřřřwne řaby durbja nęřto wot řalonja daty njeřbęřřti męř wuřnjacř ř lęřęřchwu a řłóđřniřchwu řwęćęřenju w wofadach. To je řora wuřny nadawř. Wřoj je řrařč, řo řiř wjele, řiz přejdy njebjelu ř dżęćanjom a ř řupowanjom a přęřęřowanjom wotřwęćęćjadu, nęřto řu ř picjom a řořym řiwjenjom w řořęřimach wotřwęćęćjadu. Wřh to njedaj! Wřęř řóřbu řobu pomha, řo byduw njz jeno męřnu njebjelu, ale řz řwajřny njebjelu męř.

W Wulřim Řabidowjje je wofřada nowe řiane byřgle dořtata, řotřez řtřudřu řerulřęřu w řewal řjenje wobnowjenę řřřřw řřni řeni řaw řwój řhóř řihćęćęć řadcu. Wone řu wot řrawowřřeho muřřřř řřřřřřra řrařtia ř Wunřlawy přęřęřęřane a řu řo wubjernerje řęřje řadřite.

Wšo węřje.

Nřebocjęći Wřęřern powjeda ř paćęřřęřę wuřęřy, řotruz je dawat: Za řęřęć dżęćow rořřařnicř, řhóćz je wera; duř mi do myřlow přihńidze, pjenjeř je řala wuřęćęřęć a ja prařacř ř řandřerje: Ty Ğandřio, wřm! Wón węřęřęde; ja jemu řęćęřęć, ale wón řo wobarowacř a řo řaćęřęřwje. Řunje řař ty, ja prařacř, cziłowjeł huřto cziřni, řotrremuz Wřh řwojny řwadu řo

skiczuje. Wón wschaf by ju rady mék; ale wón ju njesapchłimnje, a czeho dia ni? Wón prateho domerženja nima, kotrež sebi Boža lubošć žada, kotraž pak tola njemuštawa ho i nowa puškiezomac. Niek ho t Wětrje wobrocizň, so bych jemu tón pjenjes dal. Tež wón ho wobarataje; ja jemu prajach, so wschaf tón pjenjes hebš křwonacž njetrjeba, ale jo dyrbi jón jenož wšacž, so by jón Gandrijej podob. Duž jón wša a da jón Gandrijej a tón jón w swojej ruzy dźeržeje. Wšitizň ho dźiwacemu. „Slai“, ja t Gandrijej prajach, „ty domerženja njemeješe wsacž, lětož chycň tebi dacž; duž dyrbješe najprjedy drugi pščinje, so by czi křwobłocje t temu nacłimji. Tak to tón knjes tež je swojimi njebještimi darami cłimji. Dolež jich i jehu ruki njewojnjemu; jehu Duch pšes druhich na naše wutrobny křapa, hacž je njebychmy jehu lubošćj wotewrili a je wsali, kaž by ty, Gandrijo, niek tón pjenjes wšaf; to je, lětož ho wěra mjenuje. A wěrje křušča domerženje t Bozej lubošćj, kiz dze waš, a tež tebe, Gandrijo, wumozž a kiz naš do wězołnoće wuščizće njedha. Ale i domerženju samum dočej njeje, ale my dyrbitny tu lubošćj tež šapščinuycž, kaž ty tón pjenjes. A lěcže hšicže je, lětož t prawej wěrje křušča — jo dostatu šmilnoće tež křucje dźeržimy; a to dźerženje je hušo czežje hacž šapščinjenje. Sz mi rošymti, Gandrijo?“ „Ton podobt!“ — pišče Wichern dale — „na džezi wulki lacišček czijskeje. Woni hebi jo botonjanym rošwucžowanju dale wo tym powjedachu. Wječor Gandrij pščinidze, mi dobru nož prajicž, mi pšchecziwje ruku da a prijeb hacž ho dohladač, mejach tón pjenjes jašo w mojej ruzy. Wón dyrbješe jón jašo wšacž, ale křwonacž jón njehajše — to běše jemu wjeme. Duž prajach: czi i pjenjesam, kaž ty a ja czińcje dyrbitmoj i Bozej hnadu: roščel jón bjes swojich brarow. To ho jemu powjedalsce. Na drugi džen běše wón te pjenjety bjes 11 bóžow, kiz na paczerje thodžachu, roščeliti.

+ „Dowěr ho, křyno, tвое hřeđi ku tebi wodate.“
Mat. 9, 2.

My chymy pšedho wotweč, lětož naš swoonowanje czińczi, njed je to křworočj abo něštaj nusa, njed je to staroščj a křwobota tyč dia, kotreždž mamy lubo. My pak dyrbitny i wobacžem hřečow špotojom byč, by hšicže wjazy, my dyrbitny ho dźakowacž sa to, so je našča wutroba wobtwjeržena pšes t nusa, kotrež je tón knjes nam podobt, so by pšes jehu hnadu nam t temu pomjane byto. Duž wěrbelce ho hbyž tón knjes křizj na waš polozi. Czi wschaf (Mat. 9, 8) jenož Boža křwalacž, so be tón knjes czeńnje křworoč wuhojit, wo tym wšitšim dźiwje, wo dšimje hřečow wobacža, ničo njerolnjmjadu.

+ Prawa lubošć t bliščjemu.

Šso powjeda, so pečotja, kiz je roje namafata, i kotreždž moje ho med noščej, ho tyč rojom njedotnje, ale najprjedy do kěciza lěczi a křwimju towarščimju tu powuščej doneščy; potom žyła byta tam po tón postak lěczi. Njedyrbjełi hebi křweczińcjo to ja pščitak wšacž? Njedyrbjełi tež kaž samaritiska žona křwatač, jo bychu tež drugi w nim powjedali, kotrehož ku jaso šoćniška swojeje dušje namafati?

Sagar w puščinje.

W žiwjenju pušce, wroćine dny nadebjesny, na kotreždž niž czeřotu hřeča, ale wjele bėle njewurjetimnu prošnoščj a křaboleč we wutrobie šacziwemu, so ho nam modlic njedha — haj so je nam napřecziwne, hebi na duchowanje pomhšicž. Wšaf pak je te w puščinje a nam swojeho jandžeta pošcele, kiz nam wočej wotewri, jo ho na žerko dohladamy.

Šwjedženiste cžahy, w křweczińczińskim žiwjenju ku žadne a křošte.

To njebočeziczi Gerol juntočej tak wulozi: „Wěcje koždemu, kiz je šwotaje šwjedženiste cžahy, hodownu, jutrownu a poštnu cžah, šwjedžen konfirmacije bobu křweczič, be žel, so beču tute šwotaje

dnj, na kotreždž so wutroba horješe, křetije nimo a wón je hebi prajit: Njebješta radoleč jenož kaž holec na semju pščinidze, wěcny křwjedženit cžah ho tu hšicže njepolacizna. Hbyž křimj runje i najborhščimž žadanomj prajili: Knjes, wšofni pola naš, — ho wón šhubi kaž w Gennoumu. Hbyž my runje šahorjeni šowofamcy kaž Wětr na horje Tabor: Tudy je nam dobre byč; chšicžel, dha chymy tudy heby šitacž, — duž woblednje te jaš- noleč, a my štejmy jašo na turej temi.“ To pak je dobre sa našče knutšowome žiwjenje. „Niekjo czeje njemjebelch hacž něštato dobrach dnjom“, wo tym placzi. Ale my dyrbitny je wubjeziczińščj cžahow našeho křweczińczińskeho žiwjenja piób hobu wšacž do wšedneho žiwjenja.

Sonjenje sa křwětnymi wječeleni.

Něštto mjeńše droheho, rjaneho tonja, kotrehož bėče ja 1500 kr. futi. Někšto cžaha po tym ho na tonju sa šajozom šonjele, kotrehož štonacze tež šafeli — ale swojeho tonja bėče pšči tym šajebak. Žajzy blani mi czi, kiz ja šwětom šonja, pšči tym pak na swojej duščj šchodbuja.

Bobožny Alexander na křwjetnym tozu.

Žako bobožny profesor Alexander na křwjetnym tozu ležesce, wón hšicže w hězy pšchodnoščki dźeržeše. Wón wumrije i tymi křwotami: „Někto dšimy domoj!“

+ Woje wozdenja.

Wotpoczuj jenož štroštinje w radže a woli twojeho Boža a dowěr ho jehu wotzowstemu wozdenju a lubošći. Wón drje tebi da pščinicž do wulkeje nuhy, ale tola czi njeba šawutlicž; my šapšickezi njemozjemu, fak wón knjezi a wšitko wozdi a jehu puče žu po wuprajenu Lutherowym kaž hebrejske kniži, kotrež wnoščje jenož wot laby czićac. Hbyž na tonju dšela swojeho žiwjenja křitisch a wroćzo křadacž na swoj puč, potom křowimich, lětož prjedy křowimicž njemozješe, potom je tebi jašne, lětož bėče wredy czeńme.

Haj wšitke jehu wozdenja su wulstne šutki jehu wudroščje a lute šwjenja jehu křwiltne lubošce, kiz pšedho rošpotni, czehož ty potrebjaš. Wón na štajnje myšle mēra i tobu. Wšitko, lětož wón czińi, je dobre, a hbyž wón něštato šapowjedji, je to t twojemu šepšchemu. Czehož potrebjaš, wón we a jo wón to wē, dyrbi tebi dočej byč, jo prajicž: „Wuđ špotojom, moja dušča, pšchetoz tón knjes czińi tebi dobru, lutu dobru!“

Woni mečaju radšo czečez pola cžłowjekow, dšili czečez pola Boža. Jan. 12, 43.

Kak hušo ho to tež pola naš stawa! To ho pšed nami hrošne bōwa pšchecziwjo Božu wurpaja. My to křwščinu, hřano naš tez lita, ale — my ničo njeprocimy, hřy t mērom, njedamy i tym nadpadacž. Ale Mat. 10, 33 štej pišane, so, lětož njewušnajne, tón šapreje a lětož jehu njewušnajne pšed šubžimi, temu buđe ho junu prajicž: „Ja waš njefajna, dšicze prjecz wote mnje, wy šakleczi!“

Š rošpominanju.

Cziča myšl runa ho wulke šfale w morju, na kotrež ho, hacž runje šama i mērom woštanje, tola wšitke dšimje žolny šamaja.

Pšcheczelow šmilti wnoščah šnacž, ale je njekmēch mjenowacž.

„Pomhaj Boh“ je wot nētki jani jenož pola knjesow duchownyh, ale tež we wšedch pšchewarňjach „Šerb. Rowin“ na wšach a w Wuđyščinje dostacž. Na šchtwōreč lēta placzi wón 40 np., jenoštwē czišļa ho po 4 np. pšchewaraju.

Bomhaj Bóh!

Ciſklo 47.
20. nov.

Číslník 2.
1892.

Štebilske njedzelske lopjenka.

Wudawaju ſo kóždu hobotu w Esmolerjez knihicziſkczerni w Budyſchinje a ſu tam doſtač ſa ſchtwórtlétnu pſchepłatu 40 mp.

Šwjedžen ſemrjetah.

Pl. 90, 13: „Wučeſ naſ wopomnieč, ſo wumrjecz dyrbinu, ſo bychmy mudri byli.“

„Wy njebudžecje ſmjerce wumrjecz“, tať je czerť w hadowym ſchtałcze něhdy t přenimaj cžłowjetomaj rjeťk. Tež dženka ma wón hiſčezje tu hamu rěčz. Rjetnje, ſo ujeje žabyn ſud Bóži. So po cžle wumrjecz dyrbinu, to drje wjazy ſapřewacž njemóže. Rezi ſjawnje pšjed wozomaj kóždeho, ſo wumrjecz budžemj. Aſe ſo je wěcžna ſmjercež, ſo je Bóže ſłowo wěrne, hdyž njepotupnym a njewěrjozym hrěſchnitam wěcžne ſatamanſtvo hroſy, to wón ſapřewa. Haj, hamo ſ čeltnym wumrjeczom czerť naſ wſchěch džitnje ſjeba. Wot wſchěch wězow je nam jeno ta wěſta, ſo wumrjecz dyrbinu. Hač my, hdyž tele rymcži cžitamy, ho hiſčezje do kóža lehnjež budžemj, je jara njewěſte; haj, předy hač je tole wolomiknjeje nimo, móže ſłaba deſka ſlamana byčz, kotraž naſ hiſčezje wot wěcžnotecje džeſi. Derje, to wěmy, a tola hebi kóždu w ſwojej wutrobje myſli: Na tebe hiſčezje ſmjercež cžala. Eſamo najſtarſchi ſchědžiwž meni pšchego hiſčezje, ſo ma hiſčezje něſchto lětkow wěłtych na ſemi.

My je ſwojimi myſlemi a wotpoſladami ho tať ſo tutón ſwět ſpuſchczamy, jaťo by nam něchtó rukowal, ſo budžemj na tutej ſemi ſ najmenſcha ſto lét doſonječz. To je džitne czerťowſte ſjebanje a namata ho tola w naſchich wſchitkž, wutrobach, hamo w žiwych wěrjazych kſchecziſjanſkich wutrobach. Ze to wotkóž ſtareho jebanſtwa: „Wy njebudžecje ſmjercež wumrjecz“.

Dyž mamy proſyčez: „Knježe, wučeſ naſ wopomnieč, ſo wumrjecz dyrbinu, ſo bychmy mudri byli. Zaħadło ſmjercež je ſa kſchecziſjana ſlamane pšchez ſbóžnikowu ſmjercež a ſbóžnikowu horjetacze. W hinajſchej myſli, hač czerť meni, je ſa kſchecziſjana woprawbže! wěra, ſo njebudžje ſmjercež wumrjecz. Zeħo ſbóžnik je jemu ſłubit, ſo njebudžje nihdy wjazy wumrjecz.

Ale runje teħo bla dopomni wón ho na wěcžny wóžny kraj a na tammu ſchtnu ſchtnudu, kotraž jeho juu i kraja žiwjenja do ſwěta wěcžneho žiwjenja a ſwěta wotjedže. Runje teħo bla proſy wón, ſo cžyť ſwojaty Duch jeho wot taľeho czerťowľeho jebanſtwa wuſłobodžieč, na to ſawomnieč, na cžož wſchitko naſ dopomina, na wumrjecze, kotřez je nam jeniečzy je wſchěch wězow wěſte. Toła wopomnjeje móže a dyrbi naſ mudrych cžinječ. Mudry je tón, kiž ujeje ſa tutón ſachodny, ale ſa wěcžny ſwět žiwj, kiž w tym, ſchtož wěcžnje woſtanje, ſwóž wóžny dom pyta, kiž njewěſte dny wužina, ſo by hebi njefadodne kľubo ſawěſcziť, kiž wěru ſđerzuje, luboſež wopokaluje, nadžije ſe troſchuje. Mudry je tón, kiž je ho pšchez žiwjenje a wumrjecze do rukow a na wutrobu teħo cžahnječ dať, kiž je ſmjercež mōž wſať a žiwjenje a njefachodnoſež na ſwěto pšchinječ, do rukow naľchego lubeho ſbóžnika Jeſom Křyſta. To je wěſte, ſo, ſchtož we wěcže do njeho wotkaľ cžehnje, ſbóžnje cžehnje. Naľchi morwi w Křyſtuſtu wuſnjeni njeħu morwi, ale ſu žwi. E ſej ſtroſchtnej wěſtofcžu cžemj ho dženť na nič dopomnieč. To budžje nam ſyľſy ſ wozow ſetřez. Pšchecziſtačje hebi, tať ſbóžnik cži ſu, kiž ſu t Bóhu pšchiczi a

fortydziesiąt było żana boleść wiazu dółtneję njebudże, kał tam horłak w świetle wścho to dopóznija, śchtoż je nam hiłdżę potajene, a potom spytajęże, hacj njebudże wo wam łoże i wańchejo erta a i wańcheje wutroby prajęc: Tón Knjes je jo dał, tón Knjes je jo wśał. Mjeno teho Knjesa budż kłmalene.

My pak wśchitzu chżemy, njech dżenż wo swojich lubych żarujemy abo niż, dołeż je Wóh luby Knjes nań hiłdżę i tajše frudobu pśchęchonował, we wěrje do swojeho sbożnika ho wobtwierdził a we wubwojęcejniu wśchędnje pśchibieracz, so bydnym junu jałchił k wotpoczińkej zora Żezusa w świetle. To je poślednije słowo w tutym przytwinym leżę — njeđajeje nam tole poślednije słowo łazpicz, so by nam żohnowane lęto było. Ćamjei.

Michał Kamjenczi, knjeziń czeladnyh duchowny fastarac.

Powjeđateczto wot Wśfsetba.

(Na herbiji wot A. Skr.)

5. Skazke sastojnstwo je Michal dostak a do kazkeho sastojnstwa je dopisłiwosť.

(Wotracożowanje.)

„Duż i tej wężu hnydom dżenja łapoczi; ale pśchiczi křiwitu do wječerje hem.“ Michal tam też w prawym czašu pśchidze, duż jemu knjes najenł praji: „Pręni króć durbija ja i s tobu hōbu hyc.“ Duż nętkle je swojimaj podpjeromaj i nim hōbu do delenzu dōnize. Zo bę pręni króć, so po swojej thoroczi do delenzu stupi. Sowie pak na ławach a na stōłach hędżachu jeho wōhōnczojo a wōlazu, łahrodowi dżęfaczerjo a państyz. Żako knes do delenzu stupi, postajęchu wśchitzu, ale dżenja njeđafęhe wōn jich knjes buć, ale jich buśchōw fastarac, a jeho podpjerje bęđętej jeho pomogaczi. Duż jemu křōł pōdżęcchu a wōn ho na njōn hūbje. Wśchitzu pak tam wōzōto njeho i męczōm hędżachu.

Wōn pak takle pōczo: „Chōju, wam je wśchęm śnate, kał bę mje Wōh luby Knjes pōsłiwat; iś njeżel hūm durbjal na jenym męstnje tejeć a nętkle to mnu hiłdżę pśęgo hūbjenje dojeć dze. Na tym mam swoje wjehele, so teje mi wo wśchitzu ja tōn czaš hęwēr a dūńęnje swoje dżęto czińiti. Ale pśhi wśchęj mojej thoroczi je mje na wutrobie hūto bōle łabōlito, dżyli so mojej nōly.

Węćę, śchto je mi tajtule boleść nacziniło? Tole, so hūm waś tak mało na łube Wōże słowo łapōstawać. Żakle we wśchęj swojej wuľteji njy hūm nawuńnił praję pōnac, kajše mamy na nim a i nim rjane hōbstwo, kajši bałham a kajše wōkřęwjenje nam wono dawo. Śchtoż teje hōbju, jako do śhule hōdżęćęhe, nawuľki, je tōn a tamny woł waś jaśo pōłabyl, a śchtoż teje hębi w pomjatu wōhōnowali, teji wam we wutrobie wścho mōwje, kał muczynj prōch w muczynym męłche, pśchetoż i teje hębi niħdy niħtō jaħbn hęłęw wupięz njemōżę. Dołeż pak teje wśchitzu mało dojeć nawuľki, duż nętkle wśchęmu temu njeđorōwacimje, łchtoż ho wam w Wōżim domje wuwręduje. Żak doħo, hōć teje pola mje na křębje, teje wam hiłdżęce niħtō dale pōpōmah. Zo bę wote mije nieprawo, na tym hūm ja kam we winje. Ale śchtoż hūm dołal nad wami łabōmbił, chzu nętkle nad wami wścho jaśo borunacz, tak wjele każ jamożu. Wot dženhitińcheho wjećōra bućto ja Kamjenczi Michal kōdżiczi wjećōr pola waś, bućę i wami spewacz, ho i wami mōłiczi, wam nęħtō rjane a dūńęnje wuńitacz a wo tym i wami dale powjeđacz. So wōn wścho tole derje roħni, to ja dawno kam wēm. Ża hębi myħlu, to bućę wam tajfele nęħtō lubjaje, hacj so hębi hęb hōbu hūpe a nje-buśęne wężu powjeđacz, abo hębi hęb hōbu křuku czińije.

Śchtoż mi tuteho Kamjenczi wōhani, je słowami źrani abo jemu křimbdu naczini, to dżębi wōn tajfeho pśchiczi pola mje wōbřōwicz, temu chzu jowle hnydom do pręđta prajęc, so ja wśchu Kamjenczi naczinienu křimbdu abo njebrōność ja tojtu pśchipońacu, każ bęħo ho wona pśchęcziwo mi łamemu śtaka, a ja tym budje też moje wuľfōstanie tajfeho njeđubńęneho cziłowjea. Ale ja ho woł waś wśchiczi nabziju, to śmęje woł waś kōbzy swojeho sbożnika lubo a swojeje dūńęje sbożniocź też, a so łabje

woł waś kōbzy Wōhu ja to dżafowny, hđyż swojeho sbożnika lępie hęnacź nawuńtęćę, a hđyż ho wam pucę do sbożniocze pśęchę i noma łobu pōłaga.

Wuńitęje tuteho mojeho łubownego Michala i hębi jako swojeho łubeho a dobrego pśchęćela, hę i kam pśchidze, so chęł wam burje do wśchęho teho mōczińiczi, łchtoż je cziłowjeaj naj-hwęczińicze a najdrowjicze. Śchęćęje tole wśchitzu?”

Duż knjeje wśchitzu cziłe czeladni wotmōwaciu: „Ćaj, knjeje, to hędżemy.“ Ale nętkle wśchitzu, jeħny po druhim, i Michala pśchitupaciu a kōbzy jemu swoju ruku na to ławo. Naśh knjes pak na to praji: „Michale, Wōh hōdżni cził tmoj wuľfōb a tmoj wuľfōb.“ Wōn wōta dale na swojim stōle hędžo, hacj męłęche pręni tajtule jich pōbożny wjećōr hōwi kōbz. Po tym ho łbęje a křępajęhe pomaku domoj do swojeho wōbublenja.

6. Skazki je ho Michal w swojim sastojnstwje sadżerzał.

Wot tuteho dnja bę Michal Kamjenczi na knjezim dworje duchowny fastarac ja wśchu czełę, a wōn je to hacj do swojeje sbożneje hwęczerę łamōstak. Kōdżiczi hōwim dżęni pśchidze wōn borje do dwora, njech bę wjeđoro, tajfeż hędżujęche. A dżęłajehe wōn też drubdy na łamym pōślednim kōzju wo wħy, bę wōn tola spōchi w prawym czašu tu. Swoje hūšle pśchijęhe hębi wōn spōchi hōbu. Dęchōżōwacze drubdy a dżęłęche ho křęb hawali hębi je wōn do wuľfōj rubiđęćę. Swoju muręćiu drastu ho wōn wuľtećę a ho, hđyż na dwōr dżęłęche, rjęnczi łwōbleta, wōn bę spōchi w swojej ławeteni Ćuľni a swojich křōtlich thōlowach, na nobomaj pak bę w Ćupnjach.

W lęczu pśchidze wōn jeno na njeđęłach a na swojotych dūńach i nam na knjezi dwōr, dołeż i w tym czašu wśchitzu hnydom po wjećōri lęhņęć dżędnym, so mōħli wśchitzu rano w swojim prawym czašu jaśo łęstawacz.

Śchto hūm na łajkch wjećōrach, hđyż bę Michal pola naś, wśchitko pōmęti, to wam wuwrędujeć njemōżu. Naśh knjes bę nam dnę bibliji wupōłac. Tej wobęj hōrta na swojej węłtej dęły łęjeđętej. Węđymy pak wśchitzu hromadżeni, pōda jęju naśh pręni wotroczi i dęłi dele, a wupōłęzi jęju, hđyż bę ho nam naśh wjećōr pōmnił, jaħo na hōwoje męsto. Ża kam hūm tule křębiczku dołhe lęta pōmęti a njeħwoje hębi, so wōn nękeho wote-wjacź doł. Spewariczi bę tu ta wjele, każ bę naś luħy wō Ćwje; kōbzy męłęche kam hōwoje; ja to bę ho naśh knjes też pōstarak, to męł kōbzy kam hōwoje spewaricze, wone pak wśchę naħdemu knjeje křębichacu. Po wjećōri hębi kōbzy křęb hōwi křęłiczi wupręwacu, Michal pak nam jōn pōbla na swojich hūśłach wħęra. Takle hałle hūm wśchitzu wot njeħo dūńęnje spewacz nawuľki.

Po tym nam wōn křuch i biblije wucziło. Wę wōn i tajtim swojim wucziłanjam hōtowu, wupōmęda nam wōn tu węż hiłdżę junu, ale wħy i hōwju. Ża węż bę runje ta łama, ale tola nam wścho trowu hinalcho, to ręta, łrolymłiwido křęćęćęhe.

Wōn nam tu węż spōchi tajtu wupōmęda, jo nam bę, każ byli mi wśchitzu kam pōbla pōstati, jako ho wścho tole pōba. Śchtoż bę ho nęħdy Ćwōbej śtako, wupōmęda nam wōn tajfe, każ byto ho wścho to tamle wōnta na naħjim łōrbaru pōłabo. Drubdy hōja hębi wōn křuch křęby, a napija nam i křębu tu węż pśchę wōczi; takle to, jako Ćwraľcy pśchę czińewjeje morjo czeħnicu, a ho tam Ćararo je swojim wōwercim ludom tepi, dale, kał Żolua męto Ći dobu. Dęjećę, takle bę nam pśęgo, każ byli mi kam hōbu i Ćwraľcim dale czaħniłi, hębi i nimi te wōpuzle natōjili, hębi i nimi hōbu jich mana nabęrali a każ byli kam je swojimaj wōwercim wōłabali, kał ho tam wōkōfo naħęcho łubeho sbożnika wścho mjełewjeche a każ byli mi je jaħy wśchęć hęłe łubji pōstati a durbili ho na porlyt łęstawacz a jim wśchęm pśchę słowu pōłabacz, so mōħli naħęcho sbożnika wo hřębż niħ stejō wupytajęć.

(Wotracożowanje.)

W PonczanŃkej koreżmje.

Po nęmłim wot D. W.

(Wotracożowanje.)

„Ale, Śchotta, budż pōħęwjeny, praj mi“, pśaśęćę ho Wycęzerę Jan, „kał hu czi łozialdemotracjo na tajfe hūpe myħle pśchiczi?“

„Wo pramom“, Śchotta wotmōwiti, „hūm wam to hįjo pōwjeđak, ale ja chzu wam to hiłdżę bōle rośkřęćic. S pręnia hu na to pśchiczi i tym, to chędżę na kōbze wajędnje rośkřęć

bjes študymi a bohatimi wotkronici; dale praja: So to nicjo nije, so kóždy ratar a rjemeknik sam ja so djeła, so je wjazy wunošćta, hdyž so widoj a wulka čjini. Zle wopaf wšćat to nije, hdyž na rjemeknikstwo bladamy. Maly rjemeknikzy moža lědy woblaćz wulkič fabrikow dia. Zedny po druhim dyrbi zječaj abo w swojich štylmacach pšchedawoć, šćož je sam i fabrick brač. S tym paš imoloti hišćeje projene nije, so dyrbjat so sozjaldemokratiki kat samjelej a to dyrbjaka zyla tema jena wulka fabrika byč. Sa to mamy ho šćarac, to tež dnuja rjemeknikzy mašćiny dostanu, kaž je něto hjož krawzy a šćewy maja. Sa to ho wěsće wunamatarajo w našćim čjaby postarajo. So može w našćim čjaby kóždy rjemeknik byč, bjes teho, so je ho w swojim rjemeknikstwie jako wunumčenzy wopofasak, je i wulkej šćubdu. So paš wulke kubja wjazy njebeja hač male, na žane wosćnje wěrnó nije. To možemy ny lěpje wšćubdźić, hač měšććenjo. A sozjaldemokratijo bu tola nimalo wosćizy i wěstow, kiz wo zaratniwoje ani najmjenšće njerjorjaju. Wěćeje, so našće rjecierfubte i wjazy hač 1000 jutrow wobitjei. Kšes baron je mi to huććižo prajit, a knjes inspektar je mi w knižach potafomaj, so w polednim lěće, so w kotrymž žne hubjene njebežny, pšchede wšćem bē zotrowa rěpa rjana, — jenoz 5—6 toler čiziteho wunošćta na jutro pšćidnje, pšći tym bē so wšćož, šćož bē so w hrowje triebalo, inspektaraj pšćafćio. So wjazy na jutro nje-pšćidnje, temu ho djamacz njemozemy. Šćo ho na tajkim rjecierfubte wšćižo trjeba! Wjele dawtow ma ho dawac, pućje maja so twaric, mba je wulka, pšćidnišćow ja sawěćenje starych a inwalidow je wjele; to paš dyrbi ho wšćižo najrjebje jašćuzic, koto tež na našće jeni njerolce. A šćižo wšćižo kónz wosćnje? Wy to kam na pšćeniznych a rapšowych žitach widźic, lubjo ho tat na ledžu njeberu, kaž bydu dyrbjeli. Kaž malo ledžubja na gra! Kaž huřto na rjecierfubte čzelo padnje! Zo može ho pola naž te šćaj, ale to je tola něšto druhe. Polja w knjeje hrowji i wješćta tak šćwedomlwyje ja čzelatami njebežna, kaž burka hrowja, wšćat čzelo jenne nije, je-kt prjec, šćižo wo to, wona šćubdu nima, šćubdu ma knjes ham. S swojeho šća njerjebca njoz dawac, duž te njemozemy prawu šćwedomitofć pola njeje pytać. A telto čjaba njemunjanewo nimo dje. Hdyž w lětanu čjaby njemjebro pšćidnje a deščići ho lije, wšćizy i pola domoj na dwor šćwataja; knjes inspektar ludžom hnydom drube dježo pšćipofasac njemozje, čjaš ho minje, ale pošta mba ma ho pšćajći. Burowa dželawa žona tež domoj pšćidnje, ta paš tšćije trawijaju hrowž wurcizje abo rěpu na drugi djeri pšći-hotuje abo bytane rěja, to ani mjenšćiny njeflombzi a to hospodarstwu k lěpsćemu pšćidnje. My burjo awómynt tak malo ludžom, kaž mamy, pšćežo dježo pšćipofasac, jo ničto pršćony njekhodji. Ma rjecierfubte paš je to šćat, tam ho wjele čjaba njemunjanewo minje, wjele kónz wosćnje, lubjo na to njebežajna, doleć ži njeje, runjež inspektar wšćižo može čjini, won temu šćawěacz njemozje. Zeho dia je na wulkim fuble, hdyž ho wšćište wudawki a dohđow pšćiranjaja, mjenje wunošćta, hač na malym. Kaž móhi šćubowni Wjedrich je swojimi 12 jutrami pola woblaćz, hdy by jemu jutro jenoz 5—6 toler pšćinješko; ho wē, so tat kicu, kaž by wón wšćižo, šćož i tymi swojimi je swojeho hospodarstwa bjerje, tež šćaplaći. Wón by šćoda wumrjecz dyrbjal, pšćetoz šćož podla šćabzi, dyrbi ja dan a dowki wudac. Čzejei je swojei swojiby žiwby byč, dyrbi jemu jutro hišćeje juntricž tak wjele mješč, hač knjeje. A myšćny bebi na Wicjalomu. Šćandrij dyrbi pšćidac, so jej hišćeje wjele k pomozny pšćat njeje. S gwejn paš bebi tež hišćeje ničo žabała njeje. S swojim jutrom pola šćady swojeje tšćeti je bebi pšćez nulu pšće-pomhaša. Tam žbju, kurci a šćajne bėrny šćodja, wona ma maleny a drube jahodji; wšćižo do mēsta na hermant nožy, to je jej pšćežo rjany pjenjes pšćinješko, wona ma wot jutra ja lěto 30—40 toler. Čzi sozjaldemokratijo praja: Čjim wješčje hospodarstwo, čjim wjazy njebe. Žm, na wopaf wšćio ho prajic: Čjim mjenšće hospodarstwo, čim wjazy njebe, ho wē, so dyrbi tu tež wšćbēder sam na nim byč. Wot teho wšćižo wotwišćuje, wšćbēder je šćitniwo a wjazy doťonja. W sozjaldemokratiki šćace ničto wjazy wšćbēder njeje, duž we wulkič hospodarstwach wjele kónz wosćnje, a tak budje habieršćio. So by něšto nowedo wunamatal, ja tym tež ničo šćerecz njebudje, wón dje ničo wot teho nima, duž je druhich mēšćay dohđow swojo hćonu nje-

napina. Wobkeje paš njefabudjemy, šćož je luby knjes Želuz prajit: Čilowjez njeje žnyw wot tšćeba hamego; hano hdy by pola sozjaldemokratjo doleć a na doleć jěćz a picz byto (šćtož njemercju), my čłowjełeto tola njekamny našć brjuč polny čjinić kaž wozu, hdyž maja dječel w foreze, my čzymy kiz čłowjełeto žimi byč a swoju radolč nicz, a najwješčija radolč je radolč nad swojim wobšćenistwie a totrěz bym sam doťonaj. Sozjal-demokratijo čzēdka nam runje to wiaćz, duž ničo wo nič wješčēz njekam. A hdyž dyrbi ho tež pšćidac, so na knjejiž dworacž žita drubdy rjeište šćeja a ho i jeneho jutra wjazy zentnarjow kėrnom našćo, njeje to i wješčja našća wina? Čzeho dia dda wjele maščy ludži jušće i dwora bēćēz dawo, hačz runje móhi temu jašćelč? Čzeho dia bebi kōže lěto něšto zentnarjow dobreho hrowja njefužo? Wšćebrogo to njeje, — a tola něšto njebe. Hdyž wučer i rataricke šćule k nam pšćidnje a nam pšćidnišćat djerzi, i kotrozho móžemy ja našće hospodarstwo pšćežo něšto namumćny, čzeho dia jenoz něšto burjo a něšto mačo wczjanych čem pšćidnu? My njedyberny jenoz pšći a šćitniwi byč, ale tež rorom našćēz a čjinić, šćož čzi wulzy čjinja, kotiz tola pjenjež te i wostnom won njemjetaja. Našća je šćubda, hdyž bebi pšćežo myšćim, so je tak najlěpje, kaž je našć njebo nan čjini. Rataristwo je w polednich lěćay tšćero do prěda krocizjo, duž dyrbinu jošu.“

(Wotraczowanje.)

Maczery jenićti.

Jo nemiřim.

Herbaldowa bēšće wudowa. Wona i zylej swojei wutrobu na swojim jenićtim žynu, na swojim Gufletu wšćafće. Lubjo wšćaf prajaju, jo je won lōny hōz a wēščēzaju, so mačz nad nim žaneho wješćela njemuje. Guflet paš w wutrobje šćy hōz njebēšće, wōn bēšće jenoz šćučenzy, čjinić, šćož ho jemu lubješće a jenoz to, šćož wōn čyščic, dyrbešće ho šćac. Ženoz to wōn huřto njewjašće, šćož mačz čyščic. Hdyž wona prajēše: „Gufletko, djerzi mi wostnu“ abo „wumječ tšćeju“. — dješće wōn: „Mh, mačzi, ty tola widzišć, so runje hrajam“ abo „ja nam ja šćulu djełac“. Macz drje fuřt wuwar, ale potom wšćo hama wobšćara. Dješćelč mačz: „Gufletko, dži mi po to!“ — „Mh mačzi, ja bym tat šćwōžny.“ Duž mačz jeho bēšće wostaji a hama bēšēše.

Huřto bē Guflet tak wobozny, jo mačjeri lědy wotmolwi. To wšćižo dušćne njebē, ale wōn bēšće swojeje maczery jenićki a wona bē jemu šćimercz dohwa.

Jemu njebēžne bēšće bebi do hćowy šćajiz, je swojim pšćečelom temšći do dječćežeho rowuczčowanja hićz. Macz mēšćeje to ja njemulne. „Woboznych“ rady njewidješće. Wona hama pobozna njebē, duž šćwaciz njekwašće, šćo bē jeyu hōz pola „woboznych“ čzbi. Guflet paš čyščic temšći a — wōn dješće.

Tam ho jemu lubješće! Wšćižo, šćož klyšćešće, jeho wutrobu jimaloše. Wōn hižo je šćule wjele wo lubym knjeju Želuzu wješčēše, ale so je Želuz tak dohwy, kaž to w žyřćwi klyšćešće, bē jemu hišćeje njemajna wēz.

Macz ho na to šćwaczi, jo Guflet šćobžiczi njebēžtu temšći kšćobješće a so domach tšćerulčje šćwacšće, kotroz ho jej hamej lubjaču, runjež bē je wot „woboznych“ namumny. Někotry tšćerulčšć wopuzjež wutrobu šćučeje, o kat rjenje móžēše jōn Guflet šćwaczi — tak wēćeje jandžejo w njebēšćach šćwacšay. Herbaldowa bēšće huřto prajita, to jandžejo njebu; wona bēšće to prajita, niz doleć bēšće wo tym pšćešćebēčēna, ale jenoz, doleć bēšće to juntrōz wot wuža klyšćaj, kiz jara nudrije rēćēšće, a po šćaczi wjazy wješčēše, hačz druly ludjo. Hdyž paš nēř swojeho Gufletka šćwaczi klyšćešće, bu jej wutroba njebšća a wona bebi wjazy na tamneho wudraczta njemjebēšće, kiz žanych njebjež a jandžejom njekwašēše.

Hdyž něto pšći swojim djele tšćešće, bebi wjazy hačz hewat na swojeho Gufletka myšćēše. Wōn bēšće šćwacžak žyle hinošći byč. Něto mēšćeje k wšćemny tšćwile doleć. Hdyž jeho něbže pšćta, šćwatajo bēšćešće, haj, wšćelate dježo mēšćeje wjedy hotowe, hačz bē jemu je mačz kařata, — wōn bēšće tež wjele wješčēšći — mačz ho dožćiwacz njemōšćēje. Wšćera paš bē šćo juntrōz do swojeho šćareho waldajna šćapadny, so bēšće wotmolwi: „Mh, njewidzišć, jo runje čzitam?“ Ale lēdy bēšće to wuprazji, bē ho šćawjēwēnti, knje na bōt potozki a bē šćwami: „Šaj, haj, mačzi!“ bēžal a kařane dježo čjinič. Macz bēšće

* Pšćipšćomnjenje rebakzije. S tšćim ho wšćim šćeršćim šćubowem jořkam tat wjele šćubow čjini, i wješčija maja šćo, forczy maja wotšćadowac, tat lubjo, jato by šćy by, duž ho tež po moćnoći ja njōn šćaraja.

f hłomu śchacha a ja nim hladajo pschi hebi prajita: Sachtó bė to f tym hłogom?

„Po necim macz na swojzim bynu hiszczje wjazy spřina, sachtó iromychni njeměžejde. Prjedy hacz sapocza wobjedowacz, hebi ruzy stufny, težnjeczór. hdyž spaiče, hufko le stufniemuany rułomacz, ischtóje. Wšete bėšče, jo je Guštelf pola „poboznych“ nėšchtó namufnyf, ischtó mješče dzjwnu móż nad nim, runjež bėšče to móż, wo fotrež macz niczjo njeměžejde. Druhuj he bėšče, faž by temu wobaracz dyrbjala, — ale hdy by runje dzyfka, wona njeměžejde. Skaf by tež swojeho Guštelfa, swojeho lubeho hanczkeho mot nėczjeho wotbzerczjecz mōhka, sachtó jecho sbożowneho a — dobroho czinjeljde.

„Zedny džen Guštelf schori. Schorozj straschna njebėšče. Ale wón mješče tola bėžu a njeměžejde jėcz a dyrbjeleho w toju tezej. Sachtó ho macz dzjwalche, wo bėšče hewaf dzjwi Guštelf taf mėny a sčjerptjny a wještje.

„Guštelfo, wona praji, „Guštelfo, sachtó f tobn je? Ty by wot nėšchtó czjaba zyle binalchj?“

Hólczf kimefotajo na macz pohladny. „Woprawdže, maczi? Sšym pohľufschjnychj?“

Macz křiwaldje; jej bė czjeko wofoto wutrobny, fo niczjo prajicz njeměžejde.

„Woprawdže? o — o — o —“, praji hólczf, „wón je mje — wuřtyřchaf.“

„Schtó, Guštelfo?“

„Maczi!“ wotmolto wón, „ja mam swojeho sbożnita — lubo jara lubo! Duz čaju rady jecho křuzobnik bucz, a knjes duchowny je mi praji, fo mōžu to bycz, hdyž jecho prořchi, fo mje ponizneho, lubofczimeho a pohľufschjny teřini. Sdyž to budu, mōže mje sbożnit trjebacz —“

„A ty by jecho wo to prořty?“ prařchaldje ho macz f njewėřtym tšchepotazym hłogom.

Guštelf křiwaldje. Na dobo swoju macz wofoto řchije wja a praji: „Maczi, maczi! Wón je dobnj! Měj jecho tola tež lubo, maczi!“

Macz ho wottrorbny a won bėšejde. Nařtrožajny byn fa njej hladaldje. Wėšče hnadž ja? —

„Mě, řa njebėšče — ale přafaldje, „Wožo, luby řnjeje, w njebjchaf! řakřa byn ja řa řona!“ wona řchepaldje, hdyž w swojej tomorje na tolenacz teřejde. Wot wjele tč řem ho řašo přeni tróc wofaldje.

Guštelf, tč dzyřchje přjedy swojeje hłowy bycz, bu pohľufschjny křuzobnik řezom řkřyřita, a jecho macz tež swojeho sbożnita lubowaldja.

A ty, luby czjario? Sachtó je lubořjz teho sbożnita w twojej wutrobje řkřawaldja?

Wo tannym žiwjenju.

My f našchimi myřlemi hufko wopominamy, ischtó junu budje, řakřu radořjz řimejny, hdyž swojich přjedy naš wkuřnjnych lubych řašo wohladamy. Wo tym řwjate piřmo njereczj. Wone jenož reczj wo tym, fo toľch řnjeřa widbėž buřjemy, řakřj je (1 Jan. 3, 2). Niz to, fo my našchich přjedy wuřnjnjnych lubych řašo řimejny, ale fo teho řnjeřa řimejny, wone wuřj — Wōh doř, fo j nimi hromadje — to je sbożnořj. řakřa pak ta sbożnořj budje a czjeho dla taf řjana budje, to my f našchimi myřlemi f zyle řa- pldjijecz njemōžemy. My pak tež njemėřni to wjedjecz dzyřcz, řaf budje, ale dyřbimy to temu řnjeřje řawofřajicz a řo dowėry- pōkni rowřotowacz; My řny w jecho ruřach. Sachtó dže won nam dacz, je taf wulfle a řakřne, jo hebi to f našchim řhudyřchjim rořomom wumyřlicj njemōžemy. Nřřfeld (řnaty pobožny duchowny w řipřtu) je jantřozj praji: „Řakři wřawny dořt je nam ton řnjeř je řanne žiwjenje přchjřotowaf, ischtó mōřf to wopřřacz? Sdyž tež w sbožnych hōbzjřach nėřchtó wo tym řaczuwamy, to tola wjazy njje, hacz hdyž řjane mōdre hory f dalota widžimy, řchtomy a roje řame, řjřka a reczj na nich pak domidjecz nj- řamōžemy. řakře hdyž na nje přchjřidjemy, je wohladamy.

Budž řmilny přchecziwo řoždemu!

Matthias Claudius ponjeba: řakř bėšče w řerřjřej, f mjenom Dniřchm, řurowy řnjeřjz bjes wředjeho czjowřefeho czjuzca. Mōngola- lam tčejnjeljde do řjaja a jim wřchřto bjerjeljde, sachtó mōželjde.

Wón bu přchego dzjwiřchj, czjm wjazy bė dobnj. řakř taf řakřa- dželjde, nefořti nařladni swojeje přchřřchjřchjnjecje řabywřchj přchecziwo njemu řbėž czjnjachu. řakř dzyřchj jemu f nožom řř pldereřřacz, wón wofaldje a přchecziwe: „řmilice ho, řmilice ho“. Čzi řbėřřario pak jemu wotmolwidu: „Ty w řwojim žiwjenju njjeřy niřomny řmilnořjz wopofalař, buž ho tež tebi řmilnořjz dořřacz nj- dyřbi!“ Duz jemu hłomu wotreřnjach. — Sachtó mamy f teho na- wufnyřj? Wotmolwjenje: „Budž řmilny, přjedy hancz je pořđe!“

Ři domjaze graty.

„Po nėřřim.

Jan. Prajczje mi, řaf jo řapocznjecje, řukōbzje řakřubje, fo ma ho waldje řořpodarřtmo taf buřnjne. Wřřaf njje niczjo wofebiteho na tym widbėž, sachtó ho pola wř řřanje. My druhy wřřaf tež bėřajny a řo czjeko přjuzjemy a tola njepřchjřidjemy f blafa a njczjo ho nam njradji.

řakřub. Njewėn, na czjm to tezi, ale to mōžu wam dreje prajicz, fo mam ho řwojim řřim domjajzny nadobam fo wjele dzjafowacz. řakřecze jo tšch, wone mōžjya wam wřchřfu dobru řabu dacz.

Jan. Waldje řři domjajze nadobu? Schtó dha te řu?

řakřub. Mō — domjajz řapon, domjajza řočřka a domjajza poř.

Jan. Džicje mi; njereczje mi ř lubi!

řakřub. Mě, nē, řukōbzje, ja mjeřortuju. Njeczje, zyle řabe, hdyž džen řařwita, pldjijidje domjajz řapon a wofa: „řtańczje!“ Na to pldjijidje domjajza řočřka, řunie ho pod řchaldje, řo wu- řčřjczj a praji „Čiřřjczje!“ Na pohľedu pldjijidje domjajz poř; tōn ředjibje na řařdeho won — a nufřřchod, řnaje přcheczela a nj- přcheczela a wofa: „ředjibujczje!“

Jan. řa wřřaf řořřajny, ischtó dzyřczje f tym prajicz. Wy mēnicze, jo w řřich wėřow trjeba, řořpodarřtmo řchepowacz a w dobnym rjebje řjereczje; piřnořjczje, řchřřotczje, ředjibwōřczje.

řakřub. Sdyž taf dzyřczje, řukōbzje, dha je mi tež prawje. Ale řwoju domjajz nadobu hebi tola řřwolu, dořezj mje řožny džen na to dopominaju, sachtó mam czimicz — bych jo hewaf lořko řapomnicz mōhř.

řakřo řnaty knjes f řaniz na řnjercz řřori, přchjřeljde wón přcheczelnizny, řotřaz jecho wřřahaldwaldje, fo by jecho f wofnu do- wjedba, fo by tam čerřřtomy pomėř řřebacz mōhř. Wón wotewri wofno a pohłaba f wjeřelřymy wocjomaj na runje řchbdjaje řlōngō. Potom bėřejde: Sdyž je napřlad tuteho řřworeřja Wōjeho hjo- rat řjany a wofředjowjz, řaf wjele waldjz buřnje mje napřlad nj- mjeřjckimeje řřařnjecze řřworeřjela řameho wofřchewicz a řařoric. řo rjcknywřchj pořđe mōrwu dete.

řadach ty tež po napřladnu Wōjim?

řbōžni řu czj, řiz řu czjřteje wutrobny, pldjetož woni budja Wōja widbėcz.

Luther wo řapōřřchōřřkim wėřnywřnaczu.

„řole wėřnywřnacze hebi my ani wumyřřiti ani czimiti njje- řny, ani našchj wōřjoj. Ale řaž pčřkřta mēd wot wřchaldach řjanych řojczřow hromadje řnořy, taf je tōn řymbol f řřuhom lubych přofetow a řapōřřchōřřow, t. j. f zřřeho řwjateho piřma řapōřřchōřřjaty a djeřjci a wřchřednyř ludji, jo řo f řřawom mjenuje řapōřřchōřřke wřřnacze abo wėra. řale wėra je hacz na nař pldjřřata a Wōj je ju f mozu w řwojej řřřtwi hacz na dženřřichj džen přchecziwo wřchēm njepřcheczelař a čerřm řřerřřaf. řejo dla dyřbimy tež přři njje wofřacz a njewėn řřj. řami mndri bycz.“

„Pomhaj Wōj“ je wot nēřa řakř mōž pola řnjefow duchownych, ale tež wo řakř přch- dawarřnjach „řerb. řowiz“ řa wřřach a w Wudjřchjnjje dořřacz. řa řakř řakřez lėta pldjiz wón 40 np., jen řakř řakřja řo po 4 np. přchdawaju.

Samolwny řebaloz: dr. ř. řella, řakř w řřebji; řoburřaldwōřřj: řakř řerřř. řenčj w řřenom a řo řakř w Wudjřchjnjju. řakřřčjczjczjckje w Wudjřchjnjju.

Bomhaj Bóh!

Cižko 48.
27. nov.

Létnik 2.
1892.

Šerbske njedzelske lopjenka.

Wudawaju šo kóždu šobotu w Esmolerjez knihiščišcežetni w Budyšinje a šu tam doštač ša ščtwórtlétnu pšchedplatu 40 np.

1. adventa.

Mj. 24, 7—10: Wotewćeje wrota ščérotu a čzińče durje na šwěće wyšofe, šo by tón kral teje čzešče nutschahnył: ščtó je tón šamy kral teje čzešče? Wón je tón Knjes šyliny a móžny, tón Knjes móžny w bitwje. Wotewćeje wrota ščérotu a čzińče durje na šwěće wyšofe, šo by tón kral teje čzešče nutschahnył. Ščtó je tón šamy kral teje čzešče? To je tón kral Žebaoth, wón je tón kral teje čzešče!

Šwójaty advent je džén noweho léta ša žyrtej. Žromny předať je na to połaťal, šo na tutym dnu šo njeprašča, kaž na šapocžatku béržarskeho noweho léta: ščtó pščinďže? ale ščtó pščinďže? Tón, kiž wé, ščtó pščinďže, njerodži wjožy jara wo to, ščtó tož pščinďže. Wščať Ješuš pščinďže, našč luby čziđi kral. Šdžéž pak wón je, tam je luty mēr a lute wješela. Wón nēt w žyčwinyšm léče šašo šapocžnje š wopolašowanjom šwójich hnadow a žohnowanjom. Ze wulke rózžnje čžafu, šdžéž Ješušowa droha šakluzba, jeho pščišhadjenje na šemju, jeho wumrječeje ša naš, jeho horještačeje š rowa a jeho š nješju špiceje nam bliže štupnje hač šewaf, bušžeja šo šašo šwječječje. Šwójaty advent pak škufšča š naj- duščniščim šwójatym čžafam. Kaž lube džéčžatko na hodorone wobradženje šwójaje mačjerje, tak wješela šo škščeščiženjo na wobradženje šwójaje mačjerje, šwójateje žyrtoje. Žabyn krašnišči dar pak ša naš njeje hač luby šary ewangelion: Ješuš tu je, tón Knjes šyliny a móžny, tón Knjes móžny w bitwje, tón Knjes teje čzešče čžehnje

nuts do naščeho hujenštwu. Tón luby Knjes Ješuš, Woži šyn, je na šemju pščiščať, šo by naš wumohš, warbowaf a dobył w krašnje bitwje je šwjerčju a čžertom wot naščich hrěchow a wot šwjerčeje, teho dla je Bóh jeho š nješješčeje čzešče powyščil a bušže wščed, kiž do njeho wěrja, runeje čzešče dželomnyš čzińče. Duž nēt reka š tym šaryšm adventškim ščofom: „Wotewćeje wrota ščérotu a čzińče durje na šwěće wyšofe.“ Šdžéž tajki šdžéž kaž Ješuš nutschahnyč džze, tam dyrbi šo wutroba rošičerič a šo žyle wotewrječ. Že twója wutroba hač dotal jeno wotewrjena byla ša nišče šenišče a šachodne wěžy, ša kněžowne wješela, ša pšhanšče šarofče: ščio budžemy jěšč a pičž, š čziš budžemy šo wobštačž? čziš wuščiče durje twójaje wutroby: hlaj, tón Knjes džze do tebe nutschahnyč a š nim wuščiče šubš, nješješče myšče. Že twója wutroba hačž dotal šamtrjena byla w hrojnje šebitnošči, šo ša nišo w šwójich myšlach měšta nje- měščeje, hačž ša šebje šamešo — wotewť wrota šwójaje wutroby: hlaj w šbožnišču dyrbišch nēt wutnyčž, Woha šubšowacž a šwójeho bližščeho jako šam šo: šwójeho Knjela, šwójich bratroš, žyle Wože kraleštwu, šamo šwójich nješščeželow dyrbišch nēt horjenšwacž wutnyčž do twójaje wutroby, dyrbišch nētšo wobšamtněčž je šwójaj šubščju. Wěšič-šli wot šarofčow dele štorčženy na šemi, ščehnje-šli šo twója dušja w čžehnošči a štyšnošči — wotewť šwójaju wutrobu, čziš šwójaje durje wyšofe: hlaj, twój kral džze š tebi a pščinješče šobu žyle nješješa trošča a wješela; baj měšta w šebi jeho myšlam teho šboža, jeho hnadonyš šubšam:

To pých hej do wutrobny,
Ty fruone hladlechtsjo,
Gdyž pýchindžeš do frudobny,
Dža wšak i tym trochtuj ho.
Ač budž ty jeno merny,
Tón Knjes čji blisjo je,
Wón pomogni k swěrnny,
Čže i hnadu trochtuje.

Abu dwělujes ty hiščyže na tym, hačž ty pomhačž možje? Ač, wěť jemu jeno; wón je tón Knjes móžny a bylny. Wón je tón, kotremuž ničtón a ničjo napřechěziwo stačž njemóže, doležž je jemu data wšča móž w njebejšach a na semi. Wón je tón, kiz tež tebe a wšcho, sčtož čže tyšči, njekž je hrěch, njekž hu staročje, wšchwinyčž móže, w dobrym abo w šym. Wotewé jemu we ročje swojy wutrobny, puščje jeho nutz, doj jemu w tebi budžičž i jeho škowom, i jeho duchom, i jeho měrom, a ty njebudžičž bórty wjaz ho praščje: Sčto je wón? Sčto móže wón? ale budžičž wješele wuľnawadž: Haj, wón je tón Knjes Zebaotč, wón je tón kral tebe čžešje. Hamjeń.

Něť i wješ'lom pošťwatajže,
Wy člowište džičzi wšče;
Sčo temu šwěru dočže,
Kiz wadžu nusu wě.
Daj tón je bórty tu,
Kiz i lubošču wšchon šapa,
Sčo wo wšče durje šapa
Po Wozim šlubenje.

(Abventka harfa VI.)

Michał Kamjencz, knjezič čzeladnyč duchowny iastarač.

Pomjedaničž wot Wšfleda.

(Na herbti wot A. Skr.)

6. Hajki je ho Michał w swojim sasojušnje sadzerjač.

(Potraczowanje.)

Husto Michał i naš hamyčž tajch ludži šezni, wo kajčičž bē nam i biblije powjedač, taile dyrbačjom byčž hami my tajajle ludžo i biblije. Za hiščyže jara berje pomnju, wo bēch ja swoje utode lēta kšejje nahy člowječ. Ja bēch tehydž pšči konjoč přeni. Tón, kiz ja unu pichudje, bē mi nědyh něčto do pučja stajič, duž ja jemu to i křupny škowom satajač. Ale doležž čyščyže wón swoje prawo wobškowadž, dač jemu ja něotre ja wuščti, ale tajke! Za wěž dije i mērom wotendže, doležž našč knjes njebē njewo wo tym šhonič, ale Michał bē wo tym šhonič, jemu bē to něčto špěrabadž.

Bórty na to wuščita nam Michał tu powjeseč wo Sawlu a Dawidu. David bē ho nědyh do jeneje statowje jamy pšchekhowač, duž po šhwiti Sawl do njeje pščinidje a pōbla jemu David mjelčo kōncič wot jeho kšnje wotrěny. Jako bēbi po tym wo tutej wězy dale bēs hōbo powjedačny, wobrocič ho Michał na unje a mi praji: „Gandrijo, budžičže ty byč David, a twój družič konjajoč, Sawl, ty drie njebudžičž i tym spotojom wostaj, wo byč jeno tajkile wōž wot jeho kšnje w swojjej ruzy wobškowač?“ Tehydž hym ho i harbu wšchon sactwōjenič. Po tym mi druyč i lubu čimjajač a prajajač: Něťke wōdžičž, so wón žaneho nje- pšchepuščičž.

Haj, Michał móžešče kōždemu swojō prawje do wutrobny w- dowječječ. Jako mečjomuž nědyh wšō čijič tyžjeń, napřija nam wón i křubu na šbido Knjeja Zesufowje čstěpienje pšchewoči. Přenje napřija nam na šbido te šti kšičje, na jenum wšajo Knjeja Zesufša, na tamnyaj teju dweju šchadžarjom, delka pot ščičjom tyč wostawo a wšchōščičž mēčimnawo, pšči Knjeja Zesufowym ščičju jehō mačerž Wariju, te druhe žōntē a Jana. Sefady pak namolowā nam wón wšcho pokne hłowow je šwoczinjanymy hubami a čičječe šefady staru wjetru, na kotruz bē ho Zudašč wob-

wěšnyč. — Tehydž mējajomy tu na frjeziu dworje dweju wotročž- kow i Pomorščje. Wobaj bēščej hylne, romjenatej hōšaj, dwaj kōrjoj i jenum došom nam šōdy wot njeju kšewo dale domječ. Ale wobaj bēščaj tež dobrej kaj džičzi a šōdy wot njeju mjete šam na ho džerješče. Wobaj bēščaj šušōnnewi farščejju džičzi, a jedyn budžičže i wutrobno rad la družeho wšče šamōn wōžen šchol. Jenemu reščaju Šanš, družemu Wěr. — Jako nam Michał nědyh wučitajo, kaj bē ho wšcho pšči načehō šbōžimowym kšičzowanju pōdoč a kač bēchu ho tamni njebudni a bježōžni člowjetojo pšchěziwo naščemu knjeječ bjes hōbu šabžereli, štočzi na jene dobo Šanš je šwōjeho štoč, hradny Wētra je swojjej lēwej ruku ja jeho prawu, šōče bēbi šwōju prawu wuľnawjencju wšče hłowu a jawola: „Wěrje, budžičjom tam tehydž wōj wobaj pōbla bystj, mōj budžičjomj hijō čyščyč tyme lejnečimnawom wšchēm potašaj!“ a pōbla jenu šwētle bystj i wocjom kopadu.

Michał bē hebi swoj wěšty porjad šeznič, kač čyž wōn swoju lubu bibliju po rjadu wšchēm swojim ludžom pšchězičajč. Načehō šbōžimowē žimjenje dyrbješče ho jim kōžde lēto i noma šōbo wučitajč, kač hebi to žyčimne lēto požada.

Sunu ho jehō našč šahrobnj woprosča, kiz bē hijō došče lēta jowle na šubte na kšūbje: „Widateč, pšče čže nam wo kōžde lēto tole i noma wučitajče, wšchōč šup wōž tole wšičto hijō husto šyščeli wučitajč. Wučitajčeč nam tola radčho něčto druhe, něčto nowe, na to stare ho jenemu družby wostudži potšwatač.“

Duž jemu Michał na to wotmowi: „Zafubje, w twojej šahrobje wurōstu čaji kōžičičte lēto i noma te šame rōžičzi w tym šamym swojim wěštm cžaju. Přenje šu bēte šwōncžsi, po tym troščaj, šlijje a tulpy a druhe. Kōždy wēšaj mačš w twojej šahrobje swoje hinasče rōžičzi, ale kōžde lēto runje te šame. Wōne wšičti šu jene lēto tajke, kajkež ja druhe lēto. Wostudži ho čji tole tež? Škōžičičte lēto mačš w swojim wěštm cžaju hwoje wēte džeto. Šawčž, šabžčeč, pščez, šopacz, křepiččž, žnječ, kšmjo hromadžičž, pšchikrowadž, wšcho tole dyrbōšič kōžde lēto šōbo wot noma šapocječ. Wšcho to ty dawno šam wēč, a ty tež wšcho tole dawno móžešč. Ale wostudži ho čji tole čimjajč?“

„Nidžy ženie“ jemu na to šahrobnj praji.

Na to pak Widač: „Zowle mōječ wōshabadž, jo mačš ty wjeshču ščezpiliwōščž a wjazy dorōšimjenja ša twoje šahrobnistwo (ša tole twoje šenile powōnanje), dužli ša šboje twojeje dušaje. Ša wšcho dušajne šboje je nam tež trjeba, ho hebi swoje džeto wšče po swojim rjēdže šapocinjem, a i kōždym našom lētom dyrbinaj bēbi swoje šare polo troččelju ša troččelju šawč i noma wōbdželajč.

Je tu šube nalečžo šašo pšchidčto, šwēbēšičš ho ty wēčnije šōho i noma, bdyž šahyščičž šyšobita šapewōčē abo šchōřzja ša- šifolčž abo šofulu šafutōč. Tole wšcho člowjetej wješele nacžini, byč wōn jo tež hijō 60 lēť ša šōbu kōžde lēto wuščyščajč.

Mjēdaj ho ty na tym šwēbēšič, dyžž šyščyščič šōho nōž lubyč Wōjich janžetlow ipewōč: Wam je ho dženkša mačš šobuzi narodžič? Židž přenje mjelo luboimšiči šakinczi, dužli wšcho šyšobitowē špewanje.

Wotom pak hebi hiščyže tole pomyšl: Twoje rōžičzi, twoje džeto a twoje ptačiči šu jene lēto runje tajke, kajkež druhe, — ale Wōže šōwmo ša kōžde lēto šwōju nomy rjanōčič, šwōju nomy wērnočič, šwōj nomy potoj ja naš wšchēč. Šdyž hebi pōndžyč pomjny a i mōbšojnom we nim ptačēč, namalajč hebi we nim i kōždym lētom wjazy a wjazy rjanēčho noweho wōšchwējenja.“

Na to jemu tōn šahrobnj wšchōn wōmjeľnaj a pošičič Widačej swoju ruku, kač čyž jemu rjez: „Prawo i tym mačže; njewlomicje mi ničjo ša što!“

Na tādše mjēčoradž bē přenje špochi to, so hebi něščto je šwajateho pšisma wučitajču a rošpomniču. Na to hebi wšchelake dušajne wēzy wupowjedač. To pak dyrhny nam prajič: Tajkeho dušajneho powjedača, kajkiž našč njebōhi Michał bē, móže hebi jebny po šwēčje ptačič. Něťke tu pola naš w žyčej wšy žōdny jeniczič tajki wjazy nejje. Sčtož bē hebi Michał wot mōdychōč lēť hem šebērač a našberač, to nam wōn něťke wšičto jeno po družim wupowjeda, ja tym hačž bē žana škōbōčič. Wōn bē wōbōbny na šobohato člowjetoč, kiz je mēš na žnjadž swoje rjane pšohy, a kiz móže ludžom, šotřij w šymje nuju trabaja, je šwōjim hōščimnawom wšchelacu dobrotu wopotašaj.

(Potraczowanje.)

W Ponczankiej koczynie.

Do niemców wot D. M.
(Potraczowanie)

„Ty by nam doprajik“, Skyczerjes Jan hmejo dżedse, „ale prawije tola maćk, wulke fubto do nielczi niemcjo, ićhoz male, to ho pldewiele pldetriahe, a hdyj my prawje tebdżubemu pldi naćhim ratariemu a pola derje hnojimj, moze wchitno na naćdyć poloz tećz rajne stejeć, kaź na fnejdziej. Ale fnejz baron wchafat moze, hdyj ma 5000 hacz do 6000 toler je swojowej kubta, tola tećz bułdżne jiny bucz.“

„Ty rećdżik taćz rosmińc“, jemu Scholta fnapdżecziwi. „S prenja na naćh fnejz hwoju bać damocćz, ja hypoteti, to je na 2000 toler, potom waf ponajł bebi na to, so fkojze leto tajfe jeno njeħy kaź w pokleńim. To hiećdže doħo njeħe, so bećdže pola naćz budźenijoh a rncjerkułer je ledom hwoju dno hromadje fnejħ. Jiny chze tola ćlwojeć bucz, mda a dawki moja ho dale damocćz njeħajwajo na to, hacz je wobħedjet wulbytkuje abo ni. Dale je fnejz baron zyrwymy patron, buź ma k fkoźdemu twareć dwe hiećcinje pldidacćz, drubdy, hdy hdyj ho weźa porjedźeć, to 400 hacz do 500 toler wuczini; dale je patron ja dwe idulji wofdže wchitńich wudawotw potojiz pldidacć, runjeć so fakonju k temu nułowany njeje; dale ma dweju hynow bjes wofoakami, jedyn je hułara, drubi garbija; taj njemazetaj i tym wobfcać, ićhoz mataj tam doħobow, buź dyrbi nam fkoźdy mearćz to hwoje pldidacć; dale pldidacćje wchdelazy k niemu, kiź bary sa dobre fuffki hromadźuja a ja tajfe weźa naćh bucz fnejz baron rady njeħto da; a fkonćzinje chzeħo ja na hrodje teź jiny bucz; hołza i hrod, kotraž ħuřto k naćdeji Lenzy fkoħy, je nekotry krocć pomjedata, so ħu woni na hrodje, hdyj wopta njimaja, tać jednorcie jiny kaź my. Wby moźecje mi wercić, so ħo pola wulkić ludźi wkonfotwone wchitno drje najtracńicħe bucz ħo a so fady teje tracńojecje wjele metej. Nekotry wopuncć ja leto wjazaj sa palenz pldetriahe, hacz jcho fnejz ja wino a pivo.“

„Scholta“, ho cħeħla pradźeć, „ja ħym junfrocć ćzitać, so pola ųozialdemokratow wjazaj zyrwuje njeħudja, buź teź njeħudje zyrwotwone patrona trjeħa, kiź ma dwe hiećcinje k wchemu dñacćiz; je to werno?“

„Ty ħy prawje ćzitać“, wotmołwi Scholta, „ćji ųozialdemokraty wjednyj wchitaj bjes wulwoća do nicħego njewerja, woni njewerja do Woha ani do njeħej, ani do pokleńijeho ħuda ani do wercńejego ħwienja. Brni bjes nimi je ħid Singer. So ton Woha lubo nima, ħo ħamo wot ħeħe rosmi. Woni ħu drje na hwojeć pokleńie fšromadźijnje wobħamli: wera je weź fkoźdoho ħameho, to reħa, so moze w ićh ftaće fkoźdy wercić ićhoz chze, ale i tym chzeħo jeno ludźi jowić; woni ho boja, so ludzo na traju, hdyj buczu fšwajnje hwoju njewerj wuprajiti, jiny pldiħyfoħowali njeħudju. Ićh chzeħo fkoħy, ićh trjeħajca k wjednieniu hwojich myħlow, teħo dja prajacju: Wera je weź fkoźdoho ħameho. Woprawdje pať woni do nicħego njewerja a chzeħa, so bucz teź drubny nicħo njewerik. Dñmacć ħo temu njemozć, wchetoź woni wchafat chzeħa Woji porjad na jenu powoncćiz. Wuź dyrba naprijeħy Woha lubeho Knjeja je ħweta a f wutrobw wuħnacć. Ićh ħka wuħca wo parabitu tudy na semi je i njewerj naħta. So wot tajkić ludźi nicħo doħreħo wocźafowacć njemozemy, budje drje wchćm ħajna weź.“

„To je nam polnje jaħne“, praji Skyczerjes Jan, „bjes Woha lubeho Knjeja njeħdje w njeħejach a na semi. Ddyj ħo ćlwojetojo jcho fajnwo a jcho budźenow wjazaj njewerja, ho ħory do dñwicħ wħerjatow pldemobrocća, a semja do mordarsteje jamy, to tola i franzowsteje rewolucije fšpñajemy.“

„Kaħje je to prawom f mandźelstwom a se ħwojbu?“ ho miħtır fowar pradźeć, „to ħym, ićhoź to naħupa, teź rjane weźki wo ųozialdemokratach ħyħofat, je to werno?“

„To je woprawdje jaħstne, ićhoź woni powjedaja“, praji Scholta. „Wby teħe fħoro wchitaj wozenjeni, macje ħonu a dħećzi a praħje: To je moja ħwojba, a najwjetħeje wjeħe macje domach. Wby teħe hwojeć ħonje ħwerni a buďdźeć njemubri byli, hdy buďdźeć ho na walcu ħonu a jenu ħwernocćiz fšpudźeć njemobli. ųozialdemokratowo wucja pať ħwobodu ludoć. Wandźelstwo na ćħaħ ħwienjo po ħwajatny pħimje pola nić wjazaj njeje; fkoźdy beť ħonu wofimje a ju fħwoma, kaź doħo ħo jemu pħoboba a kaź doħo woka wo njeħo wozbi. Ddyj stej ho hromadje nabyto, rofno beħteje. To moze ħo fkoźdy tydñej abo fkoźde 4 njeħełe ftać. Kaħje potom i dħećzimi budje, moźecje bebi

drje myħćik. Ćħto by potom hiećdže chyz na być, kiź hwoje dħećzi dħerźi a wocħejnje. Teħo dla je ħo prajto: W ųozialdemokratifim ftaće ħo dħećzi, kaź rucje ħo neħaf ħoħji, macjeri wofim a ħo do wulkić wulstawow domjedu, hdyj ħo wchitje wocħajmu.“

„Ćħto“, jawoła bur Ćħlentat a na bħido dyri, „taħe ħrofońcje o njefńicħomnoħe tuczi ludzo preduja! To dyrbjełi bebi naćde ħony ludbicz dacć! Wozje dħećzi dyrbał przecć dacć! Woni ħu tola ħoħi ħać fħot, kotraž roħoma nima. Kaħje budja to njedocćimj wotrofeć! Ĥandrijo, ja ħym bebi wot tebie lępħeħo nadjał.“

„To ja ħam wjedjał njeħym“, ton wotmołwi. „Ale Ćħolta“, fapocja miħtır fowar, „tať je moźno, so tajzy ludzo i tajimi rećenji a wħemli w meħach a teź ħijo na traju teħo pldiħyfoħowarij namafota? Wħdaj je ħijo pldieħ 30 ųozialdemokratow na ħejm wulowenpħ.“

Wón wotmołwi: „Najwozaj ludźi njewje, ićho tamni wuczo, to na Ĥandriju widźiħ, woni ani ħiħ rećam njewojomaj, woni bebi pldieħo jenoź na dħelenje myħla a ho na tuch ħwemajo, kotřiz ħo w rjanych wotach woħa a w lępħej draħeć fkoħy, woni bebi myħla, so fšwaje w ųozialdemokratifim ftaće teź fkoźdy ħwoj rjany wos. So i tym nicħo njeħudje, wby wchitajz wećje. ųozialdemokratowo ħo ħadajca, wchitje hwoje myħle wotřycć, woni jenoź pomjedaja wo rjanych pldiħobotnyh ćħahu a na njećidje wobħtefnoħe ħwaria a praja: So i naćhim ćħaħom ħubjenje teji, doħećz je rosdħeł bjes ħudymj a boħatym, bjes dħećacjeremj a fnejzimi. To ħo wjele ludom lubi. To wchaf przecć njemozemy, so dħenħniħi dñej pola nać wchitfo tajfe njeje, taťteź bucz dyrbał.“

(Potraczowanie)

Roħlad w naćhim ćħaħu.

Ĥħeħorowy ħejm je ħo wot ħeħora ħameho wotewrik. Ĥħeħor praji w hwojeć rećzi, to budje powjetħdenje woħta trjeħa a nadźija ħo, so budje to teź wot wchćħ fapozħtanow pħmate. Wón wobħamłimj i tymi ħwomani: „Amjerda narodowa wola, woiwofste herbimno wobaracć, mer fowecćiz a lubonamemu woiźnemu trajej jeno najroħećje kubta fšerjecć, budje — to je moje dowierjenje — nam pomacć, so budjemy wo tym, ićhoź ħym wam hromadje i wyħotimi famajamym i fħerħtam radjił, pldieħ jene. Ddyż to ħo ftaħe, dħa budje ħeħorotw w domerjenju na Woha a na ħamħim moś pldiħobotć bjes fšarofeħow napldieħimno ħieć ħmecć.“

Wulke wudawki ja woħto chze ħwecćeħstwo i powyħdneħo dawka na pivo, palenz a na weħte wofowanje na burly wacć. ųozialdemokratowo ħu w Berlinje k wulkeć fħadźowanaj hwojeje zyleje fšrony fšromadźeni byli. Je pať pldi tym wjele njeħednoty njese nimi na ħweto pldiħobot a namjednikam, kaź Webelej a Liebneħtej, bu wjele porofow ćzimenych. Wofħeje to ton pokleńi jafo wudawar ųozialdemokratifich nowin „Vorwärts“ 7000 mł. lętneho wħta doħtane, njerjalohje ħiħ jara. Teź w drughich weźach je ħo potalofo, so woni hwoje dobre wuczby jeno drubim preduja a ħami runje tať na to hwoje ħadajca, kaź najħraħobniħi kapitaliřto.

1. dezembra budje ħo w zyrpm ħeħorowanje fħot licieź (rachnowacć). Ĥħeħe ħospodarfstwo licieźim doħtanie, do fšotrejz ma ħo 1. dezembra fħot fapibacć.

Żortniwa weź i reformazifsteħo ćħaħa.

Enaty je wchitfim, kiź ħu wo Lutherowym ħwienjenju neħcho ćzitali, dr. Jan Staupis. Ton wchaf be Ĥuthere a jcho wulkeć duchownej mozy w fłofħitrije prenje fapocćajki werneho wroħta a mera i ewangelija pldijewekć. Ĥuton muź, na fšotrehy Ĥuthere hwoje ħime dnj a najwjetħeć dñafomnoħy fšpominacće, wećdźe pldi hwojeć fšromocćej teź jara wjeħetu wutrobu. Wo tym fšwedczij teź fħedowozaj żortniwu podawł. Dr. Staupis predowaħe, hdyj beħajaj teź fšurwecć Wjedrich Wndry a jcho bratr Jan w Wozej fšubje, wo dñajnym teħeħe, wo fšotrym jny nićho wećje hiećdže janoħo predowanja ħyħdħeli njeħym, njemuzny wo fšewaju ħw. Włateja w prenim ftaħe, wo Ĥħryřtuřowym narodze. Nęłt meħaju teħby wredarjo dñimne wachńje, so woni teħ fšwojeħo predowanja i fšowy pldiħowjedacu. To pať tule njeħetu loħte njeħe, pħetozć tam w prenim ftaħe fšwajateħo Włateja teħa w fapibzu Ĥħryřtuřowego roda wjena 42 woiwow wot Wħrahama ħo Ĥħryřtuřa. Tola fapocńje Staupis Ĥħroble ħwoj teħti i fšowy

prajic. Jaka pak f tym 14 malym jerschtam pschindze, wot babu-
lonkego jastwa hacz na Krystluba, wopuščic jehu pomjatk. „Woh
tchoja horobica“, djeſche won wotije, wotajzi fwoj test f ſapocja
predowanje. Wſchopodnju bu na to wot furwjerdy f wobjedej
pſcheproščeny. Jaka ſa bſidom hebjadu, praji wjerdy Jan:
„Kniez doktoro, kaſ ho wam djeſche djeuſ w ſcejniu?“
„Snadno wjerdy“, wotmolwi Stauptg, „mejad tſjoch knje-
ſow w ſwojim ſcejniu: najpriede ſtarych wotzow, to beču فروني
udžo, f tymi wozach ho inječ, potom ſtarych ſtralow, czi dachu
tež je hodu rečejez; jato pa wjeſ wjerdyom pschindzeč, to beču
bzimni ludjo, czi ſamylchu mje w ſcejniu.“
„Zeli ma walcha luboſti“, djeſche furwjerdy na to f wjer-
dzej Janej, „biſchdže wo neſchto ho wopraſchecz, wy njebudzeje
doktora Stauptga bjez wotmolowjenja namatač.“

Wnizjowanie žiwjenja.

Chzeleč rjenje žiwjenje tu wuzije:
Na wozej ſtworije wjeſel ho,
Se iſchcjojom ſdoza baj keſ bluziječ,
Wſmi niſti dom tež ſa lubo.

A lubuj ſchcjojeſtu njewinowſce,
Na kobju ſtork ho njemjerſaj,
A wjeſchli telch wjeſchloſaje:
Epew dzjatny bebi ſalperwaj.

Djezj ſa dobre, kaſ Woh cje wodzi,
A labudj, ſchtož ho njewročja,
„Czeri ſakaty tež rožu pobji!“
To budj twoj troſtki a nadžija!

(H. Zojler. †)

Kaſ ho hami budžimj?

„Zaneho ſlowečka wjazw wo tym! — Za hju jemu wſchto
ſpranje wodač, ja jemu wſchto dobre pſchaju — ale widzeč
jeho wjazw nječam. Na to myſkije njeje, jo byd jaſo f nim
wobſhadžak.“

To praji wulki naſladny knjez F, kiž beſche hemał wobojny
muž. Zeho žona bebi njeſweri wjazw ſlowečka naſchecziwicz.

Nieč bež wo mužu f pſcheczeſtwa, kiž beſche w ſwojim czaſu
tež widzenj ſaſtojnit byt, ſwojejom knjeſej F. paſ wjele wobćeje-
nolcjoje nacziſti a jemu ſpytal na tajſe waſchne ſchtožiječ, jo
dobjeje to kobjeho cziłowieta roſniewač. Jato tón pſchibodet
ham wjeſe ſwoju winu do njeſhoja pschindze, beſche jemu wuj F.
pſchi tym wſchém f pomozu, pſchetož wón beſche ſchcjočzijan niž
jenož f mjenom, ale f wutrobu. Ale jehi widzeč, f nim wobſha-
džeč, to nihoj wjazw nječalche, — to be pſchewjele žadane, —
a wo ſwojim meſtym waſchaju wón to ſwojei mandželſtej ſweji,
kotrą jemu rečeje, jo by f wulkim wuziſtom ſo tamneho byto,
hdy by wón jaſo f nim wobſhadječ chaj.

Dwé lécje po tym laſtupi jedyn džen knjez duchowny do
F-oweho doma. Wón chajſche khorého wopytač a tón khorj beſche
knjez F. ham.

Domajzi leſar beſche knjeſej duchownemu praji: „Nadžija na
polepčenje žana wjažw njeje, a wón to ham wé.“ Džiw njebe,
jo bu duchownemu wutroba cjeſta; wón durbjeſche ſpraného
pſcheczeja, hweřny žiwj ſlaw wopad, ſhubic, a wón by ho najrabcho
praſad: „Cjeho bla neko hižo, knječe?“ — „Ale biſchdže neſchto
druche jemu cjeſto na wutrobie ležeje.“

Wón bu f khorožju dowjedzeny a be f khorym ham. Tón
ſapocja ham wo ſwojim bliſtim ſonzu powjedacj a jehi duſche-
paſije by ho wjeſelicz moſt, hdyž wón wujna: „Moja jeničſta
nadžija je mož ſhožni, moja jeničſta nadžija je, jo wón dženka
be uni praji taž f ſchadjarſej f nim ſchjožowanemu: „Dženka budžej
jo minu w paradiju.“

Ale knjez duchowny ſrudnje hladače a khorj jehi rufu
pſchjany a ho praſchdže: „Wjeſhlice jehi — myſhlice, jo ſo mi
biſchdže wubudjenje doſtanie?“

Duchowny thwiſtu mjelcjeſche, potom kſtunje praji: „Mjeſeče,
hweřny pſcheczejo, ho ham budži!“

„Schto projice?“ ho tamny praſchdže.
„Ja bebi myſku, jo ſeje ho kobju džen modit: „Wodaj nam
naſche winy, jato my wodawamy naſchim winitam.“ Wj ſeje
wodačemu wintej wodač, to je werno. — Wj ſeje jemu wſchto
wodač; ale widzeč jehi tola jenje wjazw nječalche, cziſteč ničo
wjazw f nim mečz nječalche. Wdže tón knjez hmat cziſteč,
hacj tač, kaž ſeje jehi taſubnt kročk ham cziſteč napominač a kaž
je wón ham praji, to cže cziſteč? Njeđybi wón tež prajič:
„Daj, twoje hrečti hju na tebi wodač, ale ſhožne towarſtvo ſo
minu ho tebi doſtač njemže, pſchew moje woblicžo do wječnoje
pſchiczi njebeč!“

Wjho be cziho, cjeſte boloſeje na khorého padječu, duchowny
ho njemerny wotſali.

Druche ranje bu jahe ſawotany, khorj chajſche je ſwojei
mandželſtej ſwiate woffaljanje wuzimac. Kaſ džiwo be knjeſej
duchownemu, jato be tam hiſchdže iſcezi wobla, kiž chajſche ſwiate
Wozu wječeč hodu wuzimac. Wón beſche tón, kotrož knjez F.
njebe wjazw widzeč chaj.

„Wohu budj djač, czaſ hiſchdže be ſa mnje, jo možach jemu
wodač, kaž ho nadžijam, jo budže tež mi wodač“, mrejajy duchow-
nemu do wucha ſchepaſche.

Kaſ ho hami budžimj, hdyž ho woblumy: „Wodaj nam
naſche winy, jato my wodawamy naſchim winitam!“ Kaſ wodawamy?

Za thwile nimam.

Schto? Ty thwile nimač, kſudbyč a khorych wopytač a
beſchiz tola kobju džen neſturu hodžim ja bſidom a nowiny abo
knihy cziſtač. Kaſ by byto, hdy by ty poſ hobjnik kſudny
woprowač? Abi hdy by kobju tydjeni jene powođnje poſtaſi
praji: „Tón czaſ wot 2 hacz do 6 hodj. je ſa mojič njeſhožow-
nyč, hubjenyč bratrow.“

„Ale“, prajič ty, „ja f temu thwile nimam! Za mam
ſwoje djeſto wot ponbzele hacz do ſoboty“. — Nječ temu taſ
je — ale f cjezu je Woh nječelu ſcinič? Tola tež f temu, jo
budyam bebi njeđelu na kſudbyč pomjſhiti, a ſo by lubječ ſwoju
ruku jim wotwrika. — Ale ty prajič, to ho mi nječa. Derte,
duž woltaſi taſi ſomobny, daj hubjenſturu hubjenſturu byč a nječ
kſudji f njebečam wotaja. Ale hladač ho, ſo hodžina njeſchindze,
w kotrež tón knjez f tebi rjekne: „Za hju hdyſny byt, a wy
mi njeječe ječič dali. Wty je ho pič chajto, a wy mi njeječe
pičič dali. Za hju khorj byt, a wy njeječe je uni poſladaſi!“ —
Potom ſpytaj wotmolowicz: Za thwile njemčaj! — Ty budžeč
njeječeč durbječ!!!

+ Woh je hiſchdže žiwj.

(Wot Wjfelba.)

Kſudby rjemjeſnit hižo doſko w wulkič ſtaročejach wo ſwoje
žiwjenje hlowu powiſchdže. Wſchite žonine proſtawy a napominanja,
jo by wjatnemu piſmeje werič, beču padarmo. Wž widjeche
muž ſwoju žonu jene ranje runie tač ſrudnu. A neko ho wo-
praſcha, ſchto ju niſhly. Wona wotmolwi: Eſym w nojy ſty ſón
meka; Woh luby knjez be wumrječ, pſchewodjadu hdy f rowu a
hweječ jandželjo dječu hodu. Duž ho muž ſa doſti czaſ přeni
taſ jaſo hwejeche a djeſche: „Stupa žona, tón njewumrje, nje-
čič bebi žanyč myſlow wo to.“ A wona wotmolwi: „Woh wpu
po taſtim žiwj ju, dya moſcheč tež f kwoju ſtaročej a ſrudjenje
wotajze, pſchetož wón ho ſtara.“ A tón muž pičemyſhiti to. A
wjeſeče ho jaſo do jehi wutroby a do doma wroči.

„Pomhaj Woh“ je wot neſka niž jenož pola
knjeſow duchownyč, ale tež we wſchém pſche-
dawarjadu „Eſerb. Nowin“ na wſchaj a
w Dudyſchinje doſtač. Na ſchtwóreč lěta
płačzi wón 40 w., jenotliwe cziſta ho po
4 w. pſchedawaju.

Womhaj Bóh!

Ciŝka 49.

4. dez.

Četnik 2.

1892.

Štebke nježelske kopjenka.

Wudawaju ŝo kóždu kobotu w Esmolerjez knižicziŝcejni w Budyschinje a ŝu tam dostač ŝa ŝchwórtčetu pšchěpčatu 40 np.

2. adventa.

Dan. 9, 1—3: „W přemim lěče Dariuŝa, Wŝawerušoweho ŝyna, ŝ Wěbítěho ŝymjenja, kotryž na Kabejŝtim kraletwje kral bu, w tym přemim lěče jeho kraletwa ŝrofmich ja, Daniel, ŝ knihow to rochnowanje tych létow, wot kotrehož tón knjeŝ rečal běŝe k profecje Jeremiaŝej, tať Jerusalema ŝydombježat lét puŝy ležeč dyrbi. A ja wobročejich ŝo k Bohu, temu Knjeŝej, proŝeč a wutrobnje žadač ŝ poŝenjom w měŝi a w popjeť.“

Daniel je woŝebitej bjeŝ druhimi profetami ŝtareho teŝtamenta. Š čežneje ŝlaŝtly rožny, njeŝ wón wot Boha kať druŝy profetajo ja hřeŝčny a hŝoŝtany lud Boži k ŝwědč wěčnjeje wěrnŝeje poŝajeny, ale wotbjełeny wot ŝwojeho luda bē wón jeničyž k temu pomŝtany, ŝo by na kralowŝtim dworje w Babelu ŝwědč žiweho Boha był. Wón bē nimale pšchěŝ zlył čaŝ Babilonŝteho jaŝtwa tam žywy. Hjo jako mlody hólj je wón do Babela wotwježeny, pšchě Nebutadnezara. Duž bu po ŝdačny 80 lét ŝtary. Zola je wón hŝiŝe do čaŝa wrŝeženja jateho luda w Babelu ŝwoje žiwjenje wobŝamtnyl. Wob ŝchytromi kralimi mějeŝe wón dla ŝwojeje wubjerneje wudročeje najwylŝiŝde jaŝtojnŝtwa na Wabeŝtim dworje. Nobutadnezarowy ŝyn Belŝaraz bē kraletwo pšchě Wěbítěŝeho krala Dariuŝa ŝubit. Wē w přemim lěče tuteho krala, jako Daniel ŝ woŝebitej teđbŝlwoŝeju Jeremiaŝowe wěŝčeženje čitaŝe, kŝ bē tón te žame hjo w přemich létach po wutwajenyju ŝwajtmjz napŝal. Woŝebitej wopomni wón 25. ŝtaw tychle knihow, hđež je Jeremias

pšchě nadunjenje Bože tracje Wabelŝteho jaŝtwa do přebta na 70 lét poŝajit. Zele 70 lét bližachu ŝo ŝwojemu tónzej a tola hŝiŝe ničo widgeč njeŝe, ŝchŝ by ŝnamjo bliŝteho kónja ludoweho jaŝtwa byto.

Duž ŝo Daniel k Bohu temu Knjeŝej wrŝečji, ŝo by proŝeč a wutrobnje žadal ŝ poŝenjom w měŝi a w popjeť. To bē jeničyž prawy puč, po kotrymž David k wumžeženju ŝwojeho luda čežneje. Wón by w ŝwojim wyŝŝim jaŝtojnŝtwe žnawo krala Dariuŝa proŝeč móhł ja ŝwoj lud; tola ŝo praŝa, hač by tať ŝchŝo doŝpił. Ale Daniel bē hłuboto w Božim ŝtawje jałoženy, ŝo nimo Boha hieč njemžeŝe. Wón wjeđeŝe, ŝo je jaŝtwa Boži lud; duž tež ničtón ŝ njeho wutwječ njemžeŝe, hŝiba Bóh ŝam; wón poŝnawa tež, ŝo jeno jena wěž k temu pomhacž móžeŝe: poŝuta, hłubŝka poŝuta. Duž wón ŝo ŝam poŝuca a wuŝwleka ŝwoju rjanu draŝtu, wuŝwleka ŝo meč a ŝny ŝo do popjeťa, ŝo by jako poŝutny ja ŝwoj lud proŝeč a wutrobnje žadal.

Tónle poŝutny a proŝcažy Daniel je netť naŝe adventŝte ŝnamjo. Čaŝ je jaŝo tu, hđež ŝo profetiŝte ŝtaw ŝ mozu ŝiŝečej ba: „Hlai, twój kral pŝchŝiŝe k tebi!“ a hđež woŝadny hřeŝluŝ jaŝoŝuja: „kať powitam ja tebe, mój Jezu najlubiŝi?“ Wěŝe, mój dzeŝimy a čžemy jeho ŝ wŝtrem wjeŝelom powitač, jeho, Božeho ŝyna, „luboŝe, kŝ je njejo roŝtamała, ŝo dele wuŝečja do hubejŝtwa“, ale jeho wumžeženje hinal móžno njeje, hač hđyž ŝo poŝucajmy. Šchŝž jeho njewojimje horje w poŝuce, njemže te pšchě njejo wumžežen byč. Wŝchac tež w tutym čaŝku ŝpawany:

Wón pschidže t k swětom' budu
Tych njepokutnych dla,
Se zohnowanij t ludu,
Kiz jeho ducha ma.

Me što to ma jeho ducha? Zlyh swet lezi w slym.
Schtöz iprawny je, temu budže bórly futnja hamnjeje
prawdosceje pschewuika a wón budže ja męchom a sa
popjefom pschimac. Duž zplynu wo Boha wotwobro-
zjenemu swietej, tež tebi, to słowo paczi:
Wobrocž so t Bohu temu knjejej.

(Pisak R. — b.)

Michał Kamjencz, kujejich cjeladnych duchowny fastarar.

[Pomjedaričžo wot M. Słobda.

(Ma serbiti wot A. Skr.)

6. Kajki je so Michał w swojim saszojstwie sadzjezal.

(Pokracczowanje.)

Tych ludzi, wo kotrajiz wón husto powjedabše, bę wón
i wještija wschitkich ham lesna, wo druhich wón to abo tamne
i pschom wještije.

Schyl wam ja wupowjedacz, što slym hebi wón jeho
powjedanczow hač do bjenšničeho w dobrim pomiatku wuřnowač,
mošt wam wo tym došo powjedacz. Wón je nam wo tajšich
ludjoch powjedacz, kiž buchu swojeje wery dla pscheczežhani, kotřij
pař tola hwěni woflachu pschi wšchej tychnosću, a durbjadu
psfnacz, jo Wóh tón knjes knjowich knjowich křisubnikow nišdy
njewopušćej. Dale je nam Michał wón powjedacz, tat je Wóh
teho abo tamneho spozdžimnje wješt a wozit, kat bu něšto wu-
budženy, jo na to swoje žimjenje i nowa šapocja, — dale, tajši
jo Wóh pscheczežnow křubim wni wopofaje, — tat tu abo tam něšto
swojemu senimenu knjejej hwěry sawotja, kofje zohnowanje hu
dobre a pschudne dzeži i teho męle, jo bęchu swojeju staršchju
hač do kiž hwěryje czeleži. Wón nam tež powjedabče, kajzy
wobšobero bęchu tu wšchelazy pobozni tnjeja abo wšchelate dobre
šcheczežani wšchodnoje sa swojich pobdanow byli. Tež wo tym
je nam husto powjedacz, jo je lubosć, kotřij je męł něšto t swojemu
sbožnikej, husto špłničaja byta, duži hama hwěryje. Tež wo
tajšich slym wón njeho špłideli, kiž będu jako pobozni a męryzy
ludjo lesarici, a kotřij potom sbožni wuřnowachu. Wón męječe
wšchelate rjane dobre tynji, i kotřichy hebi wón ta a tamne
wuwia. — Ma jene dabo nam wón jenje wjele njemucžita, pschetož
wón praječe: „Schtöz je wjele, je wjele. Schelch hebi na poli
abo w šabrodzy wělyh kruč pschewčej, njemęšlich hebi je swojim
šopaczom na jene dabo žodyn wulki kruč pscheczeje wotfolicy.
Ma toje waidnje njemęšelčej žanu drobnu pscheczeje pschd hodu,
ale nicjo, duži wulke fute.“ Duž nam wón rabdoj mjenšich woz-
dělč wuzžita, tón pař nam wo tym prawje na drobne woflaja.
Takle haće potom wšchitzy duřenje ja tež wězy pschidžedymu a
ju dorolymičimy.

Čusto pschidžije tež nač knjes hodu do našich šromodžimow.
Zón pař nam tež to a tamne wuzžiti a s nami powjedabče. A
hónž chpěče wo naš wotěci, poplaza wón duzy je slym našemu
Michałej jeho šhribet a praji: „Zy sy nam swoju wěz šžo
prawu buřimu dostojacz.“

Čusto ho wón tež Michała woprašaja: „Mimadž s mojim
ludjim žanu swetu nufu? Wobšudajaja czi wón spochi?“ wón
pař njemęšelče jemu sforo ženje nicjo na nę wufłoziti, pschetož
my bęčemy jemu doři. Wę pař bjes nami žodyn, kiž męječe
wulku hodu, tajšeho wón bórly do swojeho kuzčita šacžeri, my
hami pař tajšeho tež hodu s nim do futa leschecžimy.

Ženu slym męcham tu jenego wotročaja, kiž bę roždeny
i šupowiz, a rělače je swojim šcheczenom wjenom wots.
Zónle cłiwotej męječe spozdžimny wulki šončity nšb, bę šfetro
jara slymy, wšchelče hebi pař, jo je sam džemječ kruč mudrišich,
hač wšchitzy druhy bjes nami. Žedyn wječor chpěče wón
našchego šareho lubeho Michała trodu nabłaničej, duž ho jeho
pocza takle praječe: „Michale, wy teče mudry muž, seže wjele
natuřiti a nawještiti, duž męječe mi šnadno prajič, kat ho s tym
ma, i štöz chpž ho wač wopraščež. Šdžy hu šchitry njebjele
nimo, mamy na njebješčy spochi nowy mębacz. Praječe mi,

što jeno žtoła Wóh je wšchěmi tyni starymi mębaczkami ša-
pocžnje?“

Ma to jemu Michał wotmowio: „Schibale ty, njemęš ty
hšičaje to? Wobšudaj, mi je teke jara berje snate, duž chju cze
tu nętle wo tym duzy wopowječi. Šlej, tamle horje na Wutoru horu
je hebi Wóh tón knjes daj wulku šonju natwaric. Škōđe šchitry
njebjele, hšyž je tajšle nowy mębacz šžo wofłaric, wofłanu jón
něfoti i njebjele dele a donjehu jón do tuteje šonje. Škōđe leto
mamy 12, drubhy 13 tajšicle wofłarjenadž mębaczow, je tam
woni potom wšče, žedyn po drušim, do tuteje šonje šnoda, tam
žedyn starý mębacz na druhi potoža, hač njebu tón pschēdo
do tuteje šonje donješt. Wone tam leža, taj wulke wofne toleba,
žedyn na drušim. Že tu potom šabo nowe lęto pschidžo, po tym
durbja wšchitzy tajzy lęni, šhupiočiji a njekraji šonje, kotřij ty sy,
horje na tule horu, durbja teke wofłarjene mębaczki wšče i wotrej
pimu wšchēžaja a je na te šekuru do šcheczenow rosklacz. Že
šchecžeri pař durbja potom wšče horje na mōbre njebježa donješt,
a je do nich nęs šakadžej, — tele šchecžeri su potom „te nowe
hwēbžiczi“ na njebu. Zajšle džefo pař žane lōhe njeje. Sa
tajšle swoje dželo dostanu czi škwalicžito šōždy wšchēžnje swoju
šuchu frotu škōbo, frotuž durbja hebi do šhewchewe wody na-
drebječi a wufelčej. Hač do „šičoh kralow“ durbja byčž woni
je wšchēm hwōti. Čzi „šjo kralojo“, kotřij žedje wšče traje
wofłoto cžahaju, dostanu i šōždy nowym lętom wni tajšle
„nowu“ hwēbžiczi. Dōžž jeno žedyn wječor do „noweho lęta“
wón do pola a wobładaj hebi hwěru wšče hwēbžiczi na njebu
a potom hebi je wšchitke pschēčle, ale njepomni, kat wjele žed
wšchitkich do hromady bę. Ma to dōžž do „šičoh kralow“ šžo
i nowa wječor wón, a pschēčej hebi je i nowa hwěru wšchitke,
takle budželč woz sa tym pschēčej, jo je jich tam nętle wjele
wozy, hač jich tam do noweho lęta wšchēd do hromady bę.“

Žedje je jemu Michał takle borečel, počkaju wšchitzy tuteho
šhupiočeho Michała wuřnowiczej, i žyčej šchitju ho na njeho wšchecze-
jadu.

Dolši šanš pař, kiž do wjele žortow njebę, pocza na wots:
„Wubžiječo ho jeho tola takle hšuje wprasadacz! Zy dreje sy ham
tež hžjo w tutej fōtři šhōnu hōbu pobyt, a tam durbjacz pōř
mambła tajšicle wofłarjenadž mębaczow rosklacz! Wubžiječo pař
ho šžo šdy Michała takle hšuje praječej, chju ho cze tež něšto
wopraščež: „Šcho tež to wot tebie njedamno ta šedriena šlibora
džhšče, kiž je ho tu hžjo ši abo šchitry kruč sa tola praječala?“
— Me tola chpž czi hšičaje doprajč: Šchtöz heče tajši prawu
mudry byčž, tajši je tu špochi hšičaje wjele hšupiči, duži
šlypy.“

Tón šhadlicza bę na to, kaž byčž na šlowu krazemu. Wón
pař tež došo hōbu pola nač na šluzije njewořta, ale wuczeje
wofłoto jutrow i tnježeho dōra.

Čzylče hebi nač knjes swojich wotročkow sa nowe lęto
i nowa wotmaječ, porčaja wón do pređa i Michałom, što hebi
tón wo žany męšli. „Michale, ty jich wšchitkich wjele šepje
šnajelch, duži ja. Kajši je žodyn do swojeho džęla, to ja wot
swojeho šchobarja a wot šetnana wēm, nętle pař mi ty praj,
kat ho tebi tón abo tamny lubi? Wucžarjow ja žanyh njedam,
czi mi mojih ludji škaž.“ Michał pař jemu wščo i prawdu
wuprajč, pschetož sa pšotom ho wón pschēd nim jenje njewofławše.
Nęchōžituzi jemu to mjeje pobabž, jo bę wón hōwotemu knjejej
wščo i prawdu doprajč, a tajšyle ho husto došle hōta na njeho
šchelawje hšadati.

Me Michał je nač tež husto pola našchego šnjeja šastupowacz
sa nač rěčel. Węčym hdy něšto njeprawe činiłi, tehbny slym
njebny tnes to wot drušich wuřnowit. Š tajšima štrudnima a
miznima wozčomaj wón tola pschi tajšle škwalicžito na naš pohłada!
Čusto budžimy ho rabdoj dali wot njebho pschēčije, hač jo
durbječi ho dacz wot njeho wuřnowiczej. Š hęjemi wón wofłoto
ho njebjeleče, ale šdžy wón šōbo je swojim šlowom do wutroho
šatředji, to šōždeho šadoti. Wón naš wjele šepje šnajelče, duži
šōždy wot naš šam heje.

(Pokracczowanje.)

W Ponczanski korejnje.

Wo němłim wot D. W.

(Škōncenje.)

Šdžy na pschitkad w našim cžahu něšto bjele wšchēje pčōžy
na burly milijony šasluži, druhi pschē šchōwotika wšchitko šhudi,

hnydy ikały hśód czerpi, wyrzymi prajicj, so to cziłcje prawno njeje. Hdyż dže něchtó ludzi našczepowacj, wóže wiczał wjele namalacj, iakžóž wón wicłiřtinn teź prame njeje. Ale f temu manny wicłynocj a bejm, jo matej pščeđcziwo burłam a iřčiwonamtu wustupowacj. W pońlednim czařu je řo teź hjižo to a druře řtalo.

To je řo njebo řheřor Wylem 17. nowembra 1881 řam na našć lud wobrocził a jemu jawnje řliwił, jo budže řo wicłynocj za mařycj, ta řkubycj, řa dźełaczeryja a rjemjeřnikow řtaracj, a naćh něćiřki řheřor Wylem je bjižo wjacj froćy wicłynam řwojeřo budže wicłiřłowal. Sefonje řu řo wubale, fotrež maja wotmyřł, dźełaczeryam pombać. Njeđawno bėđe murjeř Ryřdřar řřorif. Wón na řođy bjeń toli dořta a řeřaryja a řeřarřtmo pšacizj njeřrejbacj; njebe to wulka pomocz ja njeřo? A něko řakłe řakłi řa řařtaner řtaruđ. Sđto je řo na njon naprijeđ řmarito! Něř wiczał řođy pońnoje, řajta je wulka dobrota. W našej wcy je pieć řtaruđ ludzi wicłes 70 lėt, ři řođe řeđ řwoju 106—162 řr. wucziřanu rentu dořtawaja. Sa řtara řencziowu by řo wěłcje gmejna řtaracj durybja; něřo pał moje cziłcje duřhne wobřacj, něřo řebj řiřcje pōbla řakłiř. Stareřo řurka wiczał jecho dźeći rad řobu řiwo, ale ta renta je řim pōbla f wulkej pomocz. Łući řtari njeřbu pjemjeřta řapřaciłi a tola řođe řeđo to řwoje dořtawaja; řđto dzeřny řiřcje wjacj? Čzi młōbři, řořiř maja je řwojniji řneřimji bromanje přčiwōřciř přaciłci, teź pšes to do řubienřtwa njeřřčiwō, jo 7—10 nr. řa řubjeń wot řwojice řakłiřby wotewadawu, pšedtož řak wjele pjemje řo w řorcznje njemaju wuda! A řođe řencje řtalo 60 řr. přčiba, to druře maja czi řneřa a dźełaczeryja njeřć, řo řu czi dźełaczeryo dawyřo řeđ řiřwōřty něć řeđo, řđtož w řtaruđ řeřad dořtawaju, nrowbali. řbđy řurke bjeń řubjeń, jo wjacj dźełacz njemōže, wōn po řatonju řnwalidnořcje, řbđy řebi řeći djeł řwojice dořtalne řlby wjacj řakłiřci njemōže, řwoju rentu dořtawu, wicłho jene řacj je ř0 abo ř0 řet řtary. řnwalidna renta je řiřcje wicłřčřa řacj řtarobna. řo je tola wotrowdže řtana wēř, jo je něko řođy řa řhorocj a řtarobu řawelceni. řbđy njemjeđoř, řacj mořł řo řtalo řeđ řtaracj."

"To maľć cziłcje prawne", praji dořki czeřla, "naprijeđy řim řo teź řheřo řuntaricj, řbđy řu ni řođy řubjeń 10 nr. woczejnjenycj; ale ja řim řižo dawno pōnać, řak duřhne je to řa dźełaczewo wuzje. řiřciz tu rentu wořtaner řođy řwōj řneř, bōńž njemjaurcje."

"řaj", jebun je řřomabřijny řawōř, "ja praji, řo řu czi dźełami ľubđo řeđe řařtanari řacj czi maľ wobředjeřo; czi duryba řo řrozawacj, řo mořłi wobřacj a řwoje dawki wotewadć. řaři dźełaczery na řneřim dworje ma malo dawrow, řtaro njećo ja řureť a řđulu njeđawu, řeřaryja a řeřarřtmo ma teź dawno, přciř tym řwoju wēřtu řakłiřbu; wōn řo njeřtewa wo njećo řtaracj; řbđy řwoju přčiwōřčiwōřciz czi, ma řo duřhne."

"řo je teź moja wuřł", wraji řčolta, "dźełami ľubđo do wredła přčiwōřci. Wwoczeń na řneřim dworje je řamo pjenjeť wypožeřil. Njeđawno bēđ pola wotrocził řillera. Wōn ma f řormindu bęć. Bēđe njeđela. Wō řimje bēđe cziře, wicłřto řeřeđe na řwojm bľu, djeći — ma řiř wōn pieć, jene přcize wicłeňe řacj to druře — bēđu řak cziře řmōblekane, řo njeřch řwoje wjeře. Wōn cziřaře w wredłach řniřacj, na řiřcēm bē pōnacj, řo řam nula njeřēčje. řa teź wēř, řo řillerež řođe řiřwōřciz řeđ wot řwojice řlby něčřto na řalutowaricju donjeřu. řprawni, dźełami ľubđo na řneřim dworje wōže derje wobřacj a řo řtaracj njeřrejbaja, f wicłal wicłřto bjeru. řčřtož pał wicłřto řabje a wjećor pjanj domoj řhōđji abo ma njeřowno řonu, řtaraž ani řiřciz njemōže, řōn teź do wredła njeřčiwōřci, bjernež w řiřcje řuntreć řak wjele řlby dořta. ř tym pał prajicj njemčam, řo je pola wicłřitř wobředjeřow wicłřto řaře, řařež řeđy durybja a meľo. Někōřty řneř na wřad a w meľcje je řař řorbu, řo njemē, řacj by řwojenu dźełaczeryje, řacj by řřubemu muřej pomōđj Wōř prajił abo ni; řřch wicłřōňy řubđi wōn řezpima, řařčř řorbuđy wicłal je wicłubřom, ale řiř je tola wjenje, řacj řebi wicłřōni ľubđo f wjeřčřa myřta. Někōřreho maja řa řorbeřo, ale wōn tola řorbu njeje, wōn ma dořtu wotrubu a je na řboje řwojicł řubđi řmyřłenje. W wotrowdže dźełaczeryo dzeřbja a duryba řo czeřcizj; czeřciz řliřčřa nanej, řiř f wulkej řroju řwoju řiřřōđo djeći řeřimji a woczejnje. Někōřty řařčiwil, to durybu Wōřužel wo mojčj řařřonjenycj teź prajicj, wjacj na ľubđi řwari, řacj by řreba budo. řak řořto pał teź njeje, f řeřto ľubđim, řiř řebi řuřto wjacj

řabaja, řacj maja prawo, řiř řuřto něčřto njeřrejbawōři řa řto bjeru, w dořnym pšcēřež. Ale cziř řbželanicř dže řđto bęć a cziř wicłřčře wōn řteři, cziř wjacj duryb řeřepřiwōřcje meć. ř řyřa duryba wobředjeřo a řbželanji řwojm pōdbanan a dźełaczeryam dořny přčiwōřčiwōřciz. Wōni duryba wotrubu řa ľubđi meć řo ja niř řtaracj, řa řa řwoje djeći. řim řiřcizjemo duryba wōni bęć, ľubōřež wotrowdaci, teź wopory přčiwōřciz; potom řmeja dźełaczeryo f nim domerjenje; wōni budja f pōczelcziowanjom f tym řorje řlacacj, řotřuđ řlbe řeđja. řbđy by wicłubřom budo, řa řa na řneřim řneřim dworje, njeřbđy czi řocialdemokratowo niřho na wřad řa řo dořni.

Rořřlad w našim czařu.

řeřo Majeřtōř řheřor, řiř bē đta meľo řařymnenja něřtore dny wo řiřtwe wotacj durybal, je řařo wotřorif a je řo do řornjeje řčleřymřte řa řonitwu f wjeřčři f řleřta pōbał.

W řheřorřtōwōnym řejmje, řotremuž je řo řořno wo pawjeřčeniřu naščego wōřta pšcēđpōžeřil, je řanřer řrabja f řapřivi 2 1/2 řobđ, wo přčiwōřčiwōřciz řećaz, řotrež přčiwōřcje řuteřo řatonja řabaja. Wōn je wubřehnił, řak řmejemju, řbđy řudje wojna, na wōbēmaj njeľomaj řo wotwaracj meć, pšcēđcziwo řřanzowřtina a řuřtina a řo najřřeřčho w přčiwōřčiwōřciz řećaz řule wōnu řmejemju. řoř ľubcy řneřciz dzeř nař řnadnje wobarnowacj a ľubcy mēř nam řřerjeć.

řo tym, řo řu něřōři řrofeřorojo Wōřamuczenořcje pšcēčizmo řapōřčiwōřtenu wēřymwacizju přčili, řo by dobre budo, řbđy řu řo wone řiř wjacj w řwoneř Wōjeř řřubje řwino, je něřo ewangeliřa najwřiwōřčřa řřerřina řabje w řorlinje dblečje řapomōnje wōřewřtwa. řamni řrofeřorojo řu dře, napřeljenji wot najřoržōřeđe ľubōřcje f Wōjeřmu řaleřtumu, meňili, řo budže řym, řiř něřo na něřōřy řadach naščego wēřymwacizjo řo pōřōřčřaju, řořčho, řiřcizjaniřtu řwō řpōnacj, řbđy teź w řwoneř waciznu řeno to nariwōřitičje řyřho řiřcizjaniřtu, menjuju wēřu do naščego ľubeřo řneřa řeřom řřerřiti, řiř je nař wumōřł, wotrowbał a dořył wot wicłēđ řeřrow, wot řimerecje a wot czeřtōwleje wōř, waciznacj řrejbajo. řořa řu řo w řwojm dořnym meňenju řara myřłi a řu je řwojm přčiwōřcizmo řtaremju řapōřčiwōřtenu waciznu, řotrež řo wē řiřcizj wicłřōř wacizny na Wōže řtowo řořowje a řotrež je řřromabny řwōřč řyřho řiřcizjaniřtu, ewangeliřci, řatřōřciř a řriřřliřci, řřerři řara řiřčōřiřli a jeje wjeře řiřby řpōnacizj řpřatli. řerřazj řiřcizjaniř dře řiř řiř řiř njeřowōmeňo cziřenje njeľatama, wjele wjacj řiř řiřcizje wotrowaciznu wēřu a ľubōřež řōňaje, ale pōřoř njemōže řo řim řalutowacj, řo řu řara njemudre cziřli. — Wřčřčřa řřerřina řabja řpōni f đžakom na řtane wacizne f řakłiřam naščje wēřy, řotrež je řheřor je wēřim ewangeliřtini řerřčřami 31. otřobra w Witenbergu wotpōžeřil. Wōna řewi, řo njebudje řařo řřerřina wicłřōňy czeřiciz, řo řo řapōřčiwōřtke wēřymwacizje wacizni f řřerřu a řo duryba řeneralni řuperintendentioř młōdym dořnowōnym pšcēđ řapōřčiwōřtmo do řuchowneřo řanta řrucje pšcēđbeřeřež, řaře wjacje a řwiate přčiwōřčiwōřcizje maja pšcēđcziwo ewangeliřci wacizje řa czař a řa wēřōřcizje. — řiřbebe wicłřitinn duryba řuchowni řak řpōbowacj, wacizje a řa ľuřčje řo řtaracj, řo řu wacizj řapōřčiwōřtke wēřymwacizja niř jeno morwe wacizju, ale řuch a řimjenje wēř wotřadach. řo njeř je, ľubi řerřerřija, mam wicłēm řrajene. ř tym najwřiwōřčřu řwēřōřciz pšcēđcziwo řřerřiwōřtenu waciznu wotrowaciznu, řo pľoby řwojice wēřy přčiwōřčeniřmu, řľoby, řotrež wotřtanu do wēřēneřo řimjenja.

Druři advent.

řwiřal Emil řřommel.

Druři advent řabawo řo do řnow pōřbedneřo přčiwōřčiwōřcizja, majeřtōřleřho přčiwōřčiwōřcizja řřerřiwōřcizje. řemal bē wōn řbžna řadnja; něř je wōn řřařčřy artill je řwojm: "wotřal wōn přčiwōřčiwōřciz budže řuřčiwōřčiwōřciz a mōřowčř". Wēřečje "f řwēřōřt" řudu řřch njeřpōřčiwōřčiwōřciz bla", ale řeđ teľo, je řo řobnowarjom f ľubcy, řiř jecho duryba maľ. řtara řurež řlacacj f wjeřełeř nabřuju na řatōń đžen, w jeje Wōřčř domach řwjeřčiwōřciz řo wotřatř f czařa dořowōneřo wotřowō řaleřtama: řiřřarřitōřo (řew. řana 14. 2) a pōľny nořčerjo (řew. řana 7. 4), jebnio, řotrež přčiwōřčiwōřciz řřerřiwōřciz wōřu řaře (řew. řana 7. 17). řčřto njewieřēłi řo na wřeřčōřeřo, ľubowōneřo pšcēčřeło? řčřto bōji řo a řiřerřota? řřy řał njeřřewim wjacj w wjeřčřem czařanju na řřerřiwōřcizju,

byu ponurjeni do kwitnienj wężow a staroścjom teje żwionosće, mi njeoplamy jechi teho czała po wurprawie wężnego słowa. Kof waje je na czała w Wołim kralesctwie, za tym ho prawideli, wo to jich jara malo rođiti a hiščekje mjenje jich je, kiž po tym swoje czałniti staja. A tola dawa to, bjes nutkowneho wščahotowanja we wachowanju a w mobilitie, jeniczyż wette stejnichćo wo wščem njemierje teho czała. Sčahćim, fak tón knjež rěči w ludowdych pobeđitjenjad a ho nježiwomny dla wotpada — hač, wón je nam to prjedy hižo prajił. Właž njemjlu wopacini profetajo, oni wońja, oni wołanje wo wońije, křobte hłoby bježtarow — wšo to njebju hmyte, ale naležajome wičorny, kotrež naležco wščipowjebaja. S pułajom naležcom (Zat. 21, 30) pšitrano tón knjež swoj wščahćo a praji: „Wobščeknje swoje hłowy“. To je hinajšča wěž, hač jim dele wšpacć bacć. Sčahći hewał hłomu wobščeknje nježmedžijšce, tón durbu ju nęk pobščeknje. Sčahćina ta duřca, kotraž adventje křtyřturowowemu, hromadje s Duchom a s njemjelu (Sjem. Zan. 22, 17) awdentske postrowjenje napřecahćimo wščinjše: „Daj, wščahći, knježe Jezu! A hač, wón na to wotmołwi: „Daj, ja wščahću bory“, ale tawpnt let hu wščed nim faž džen, kiž je wćjera laščo a faž njona wćjara. — Wońja na prašenje: Kotre bowjerjenje dawa tebi křtyřturowe fašobščahćenje, budiciz žiwuch a wotmord, ryčeršaj wotmołwić: „So we wščej buđenosći a we wščem wščahćečahanju s pobščeknjenej hłomu czałam na budnica f njebje, bolež wem, wón budže wščed swojich njepščekcelow fa podožiti swojich nobow položić, mi pa wupowbaca do swojeho kraletwa a wje f bebi wćjac do swojeje wješeloscje a krasnosće. Zo je lawećje werno!“ Wščahćiti je swojimi křobćim hłowom přeni advent, jeho horje wćjac, dha njed to šćimni družti advent je swojimi kudom, kotryž tał wćjeje wščahćije faž žne po hmyje.

Wubzemy widjeć.

Rižo njeje strachćnje, hač hdyž štado f nečajte próřtuwu wščed swojimi řeršćim a tón mile hćabjo napřisanu próřtwn f ruti pokožiwšći praji: „Wó, wubzemy widjeć“ — abo: „Derje, wubzemy do swoje ćimnic“, — abo taife nęđyto wodomne.

Křobu, kotryž ma žanu próřtwa, tał řeršćy njeje, faž tamny staru wojał, kiž bešče krowawil we wońje ja krała a wotzny kraj a neko f Wjedřickej Wulřemu wščahćebšći jemu napřisanu próřtwa wščepoda. — „Wubzemy widjeć“, praji krał.

„To woćeje hnydom pohladacć“, wotmołwi staru wojał, lož wocćimwšći, kralej swoje rany pokafa. Krał jemu jeho próřtwa hnydom dopjeli.

Derje tež awřitřka žona je wšy ćimješče.

Ša křejora Ferdinanda bešče w ř. fara žona žimo, kotrež čahćy jenicřeho řyna do wojałow wćjac, Wona bešče na wščahćijš hamoć, pola wščahćijš wulřijš knjełow pořhodžija a je řysłami pōřohyla, so nočžyli jej tola jenicřy wōpdyer wćjac. To bešče wščahćo pōbarmo bylo, řyn durbješče přecć. Duž roščahćij ho wona a najšaji ho f křejore. Wona wščahći bebi wješelše: „Ferdinand je luboćahćy knjež, temu wo to ćimnic njeje, hačz ma njeneho wojała wćjazy abo mjenje, wščahćo na družidi bolež.“ Wot knjeja řdřybara dha bebi riane piřimo napřicazć; wona by najradšoć swoje žyke žimjenje wopřizata, ale knješ řdřybar mjenješče, so ma křejor řahćej woćzi a teho dla wjele ćimnic nježme.

Žona swoje nalutowane pjenjely hromadju řpwa — wjele jich njemješče, bolež bešče hmyje wščahćo řobu dala. Tola tał daloto pōřohyła, so hačz do Wřina dōńže; noh wćjak ju bolećahće, ale jenny řyn durbješče tež tał maršćerowacz po wščahćahćij wćjacaj a řnanu řpženje dořho, lačajny a řhđny buć.

Sprōžna a řubna do Wřina dōńže. W pšedmedžije do forćajny řuřpji a hořćenjarzaj swojmu naležnosći wupowjeđa. Wón be jej f radže a wona dořta dowoľnosć wščed křejora wščahćij. Duž jej nadžija leřhabaž, jeno so woćješć f nim poręćeć, wona wćjazy njedwēłomawšćo, so budže wušhćyřcana, wona be wščahćo wumyřitřka, řahćy čahćije prajić.

Wle tón hořćenjarz čahćije wščahćo řepje wjedjeć, wón praji, so to tał lořto njeje, faž bebi wona myřli a hdyž řahćo wščed křejorom řeji, njeje to tał, faž by f družimni řećaj, wjele powjebacć ho tam njekem. Wón jej powjebahać, so budže jej křejor to piřimo f ruti wćjac a prajić: „Wubzemy widjeć, řahćo ho ćimnic

ba!“ a potom wšće wona řahćo swoju žoncu čahćunę njewjeđjo, hačz je próřtuwu wušhćyřcał abo niž. Wle na jene durbč leđžomacć. Hdyž křejor jeno řmęřotajao na to piřimo hłada a jo potom žuřtom na řkido pokōži, ho wona niežeho naděžć nima. Hdyž pak rožž piřma lařitřeno, předy hačz přecć pokōži, budže próřtuwu dopjelnjena. — Za žona bebi myřelše, tařt faž hořćenjarz durbč tola wjedjeć. Wona do hřodu řpwařije. — Kařte be to křořne twarjenje a řetfo řahćo męčajny čzi ludjo na drařtu řeřditeho! Zo budže křejor w řamum řhćeje — bebi wona myřelše.

Křejor be čjorny řwobřekaw. Wón žoneje wćchi na bebi njemješče, řhba řkutu řwēđbu na řoku. Wle rumje to žonu wščekřapny, wona bešče bebi křejora řkoteho wřitřka a neřto wón tařt wščed nej řetelče. Wona njemješče řkōwřca prajić.

Křejor jej piřimo f řkdepotazaje ruti wa, wščekřelje na njo pohlabny a praji: „Wubzemy hładacć!“ a papjeru na řkido pokōži.

W tym wotmořimjenju wona f bebi pšahćidje. Wona ho na hořćenjarzowe řkōwa dopomni, wona řo napřožena dořhłada, jo rožž řahćibjenju njeje.

Křejor bešče řižo řwmył, so može woteńeć, ale žona tam řetelče, faž by do řemie řarocřena byfa.

„Wó, ho křejor žoncu pradželče.“

Žona řchepřahće: „Ša by — ja byč próřtwa mēla!“

„Wó, won f njei — macřetka, wy wćjeje, zo wjele řhwiće nimaju.“

Žona wotmołwi: „Ša předy woteńeć njemōžu, předy hač njewem, so moje wščahćenje pōdarow byfo njeje. Pōřoku naležje — tón řiřt tam, moju próřtuwu tał — njedčaje rožž řuřt řahćibjenč?“ Křejor ho řmęřotaje a řchēřoti rožž řahćibny.

„Třyřaz řožž djał!“ žona praji a řhřobřohřuta woteńežje.

Wćkotre dny po tym, so be domoj wščahćija, ho wćjczor pōřđe wo durje řapahće: Wćjeje, wocćimje, ja řym! Woni řu mi domoj dali — woni řu mje na wščego wščahćijiti.

Wč, hdy by křejor Ferdinand řam to řbōwe wōhľadacć rožž, kotrež w tej řēje knješelče, wón bešče jo wščahćotowaz, rožž piřma řahćibjenju njeje.

Wny pak jako řhřelčahćenje ho wješeliny, so mamy krała wščahćijš krałow, kiž pola wščahćijš próřtrow rožž řahćibnje f řiž ma fa nař pšahćje řhwiće, wščego řhwiće, na nař pohľadacć, řaj, nař řam napomina, prawje řhřito f najšimi próřtwami wščahćipajić.

Wutrobna próřtwa

na wščed knjełow řastojniřćih bratrow, kiž w řwōjich wořžadach „Womhaj Wōh“ roščerjeja.

Wščij řliřke řhromadžijnje řōřborřkeho wotřekneho towarřtwa ja nutkowome miřionřtowo budže ho tež rozpřawa wo dotarřnych wušpřechach najščij njedřelřćih řopjentałow wotpadać. Duž by wōpřibranemu jara wřane byfo, hdy by wot knjełow bratrow řhoni, tał wōbady nalče řopjenta pšichjena, řahćo řo jim w nič ľubi, řahćo pak niž, řařte řhronjenja wo tutny řkutu nutkowomeho miřionřtwa řu f žyła ćimjeje, kotre žadania knježa bratřja a wōřadni ma „Womhaj Wōh“ maja, řahćo durbč wščemjenene abo wōřpřehćene być.

Sčym ho f ľubymni družimni knjejami, kiž nař bohacje a wješele wōpřerajuju, jeniczyž f tym wōtphřahćadajom na tutōř řuřt bał, f nim Wože řakřelřivo hdy řēřbarimni twaricž wōmhačz a byč ho wutrobneje wješelři, byž byčny nalče řopjenta trowu f temu řkūřicž wōhće a to wo wōřduju, kotrež ma wščedři řpobowanje a „Womhaj Wōh“ f ľubemu, rad wřitanemu hořćenje w najščij wōbabadć ćimni. Wščepřewēćajny wof, so řiřćenje wjele f temu wōřahćuje, byč ľubotřimje wōpřerajenje knjełow bratrow te řkufom a f rabu f najnutřickej wješelocěju a djałowomocěju wščahćaj. Wōřehće byč tež ob wēřahć, hačz je řōhće řobowne extra-ćimři wōřadne řpobowanje namafalo a hačz ho řetřa řahćo tařte wōbacć durbč abo niž.

Duž, wćjajenje a ľubomani knježa bratřja, wšajecje mi řerřy řōžy tařtu řkutu wōřjawjenicřtka.

© bratrowřim řrowjenjom

Dr. F. Čelca.

Bomhaj Bóh!

Číslo 50.
11. dec.

Číslo 2.
1892.

Serbske njedzelske lopjenka.

Budawaju šo tóždu hobotu w Esmlerlej knižicijščetm w Budyšnje a šu tam dostacj sa šchwórtlétu pšchedplatu 40 nr.

3. adventa.

2 Kor. 4, 6: „Bóh, kotrjž pšchitaja, šo by šo š čjémnošće w šwětko roššwěćito, tón je šo roššwěćit w našch wutrobach, šo bychmy dostali roššwěćenje teho pšnacza teje kraňnošće Božoje we wobličju Jezom Křysta.“

Adventski čas, jašny a šwětky čas, tež hdyž wontaž tołsta kurjawa tóždej šlónčnej priju pšchěhód wobara. Adventski čas jašny a šwětky čas, pšchetóž w nim šo pšchitotuja křesćijanjste domy a wobady t nutrenu špěwanju škerušča wo hodownym šwětko:

To wěćene šwětko šfhadza tam,
Šewi nowu šwětkofej nam,
Tež w nozy jašnje šwěćej šo
A da nam Bože džěćatstwo.
Kyrie eleis.

Ale šchtó widži tole šwětko, kotrež je rjenšće hač měšacne šwětko a šlědne blyšćenje a šlónčnja jašnošć? Jeno tón, kotremuž je jeho šamnje šwětko wuhajnylo, kiz je dowěrjenje na šwoju šamnju mudročej a blyšće wjele bóle na šwoju šamnju prawdošć šhubil. Zemu šo wozji wozjinitej a wutroba ho wotewri ša rjany kraňnošć, kotrjž šo šwěćej wot wobličja teho, kiz je šo šwětko polneho šmjertneho šfódbta a šrešćneho šubjentwa šlowo wofal: Ša šym šwětko teho šwětko. Šbžej tole šwětko wozjinjene durje namata, tam šo roššwěćej tak w wutrobach, šo tež čjémnošć šmjertneje šobžiny a štržele pšchěhódbneho šubženja je hašnječ a pšchitweč njemóžeja.

Šnamjo tak roššwětneho muža mašy w šwojatym Pawole. Kaž drugi advent w Danielu tebi teho pšchěštaješće, kiz w potući šwětko šamnjeje prawdošće wuhajnje, tak mašy dženj na třecim adventce w šwoj. Pawole muža, w kotrjž je Jezusowe šwětko šelšhadžalo. Těhby, jako na pučju do Damaskuša nješeta jašnošć šo wofoto njeho šwěćejšće, bu wón zyle hinaschi muž. Šelł bu to šwojaty nadawt jeho zyebo žiwjenja, tutemu šwětkej puč pšes zyl šwětk wotewrič. A runjež dyrbješće dla tuteho adventšeho džěta do jaštwa a do rječasot, tež w jaštrowej čjémnošćej a hašnje šo jemu tola šwětko šwěćejšće a čzinješće jeho wutrobu wješetu a jeho wěru twjerdu tak šlatu a jeho nadžiju nješchewinliwu. Nočyž ty tutemu Pawolej runy byčej?

Kak ma šo š twojim žiwjenjom? Šwěćej šo tež hižo na twojich pučach adventške šwětko a hodowna jašnošć? Abo wobara šo hišćeje twoja njeopotatna myšl a njepučejšće šludne mějenje, šo twoje šamnje hujbene šwěćej, twoji mudročej a prawdošć, wjazy šwětko a čzoploty dawaja, hač Bože lude šlónu, luby šlónit? Bóh tón knjes ma wšfelate puče, po kotrjž ludži woła a šwětko, kotremuž je šo w šwojatej šfchćenizy w našch wutrobach jašwěćejšć daf, š kotrjž je šašo t žiwjenju a t šwěćenju pšchinješe. Šelłotrjžšluz je měnit, šo je te šwětko hižo dawno wuhajnylo hač na poštednju šfchřicžtu. Ale šnawo š lubym škeruščom, abo špřuchom se škulšeho a pačjetšeho čzaša, na kotrjž šo dowomnjeje we wulkej myšl a šyžnošćej, nimalo wuhajnyju šfchřicžtu šašo wožiti, šo je tošo jašne we dušči tak na Běhš-

hemskich honack w swiatej nozy; a hizo wscjemu zywieniu w Woly wotemrjety czlowiek moze safo i dzieczajze wjezejtojczu hobu jansofchowacz jandjellski spew: „Czejelz budz Bohu w tej wysofojczy, a mer na femi a czlowiekam dobre spodobanje.“ Boh be pschitaf, so by go i czemiojecz swetko roszwewiczio.

Tak daloko czezy luby Knjesz nafz wchittichy w tutym adwenskim czaju wjezej. S czemiojecz i swetko i i puicziny hrecha do flubjehene kraja, k njemu do Bethlehema! D, daj ho wjezej, pschepodaj jemu wutrobu a zywjenje! Czemiojecz je smjerez; swetko, kotrez won pschinjeze, je zywjenje.

Nó dha, wutroba czezy žada,
Czejn nuts do njez, szbzniko;
Zadofczjwa k tebi hlada,
Tebi jeno poda ho.
Wuczjisz ju sam k fydru hebi,
So ho wona lubi tebi!
Tvoj hym, twój czezy wostacz ja;
Wostan tez mój bjes kónza.
Hamjen. (644, 6.)

Michał Kamjencz, knjezich czeladnych duchowny fastaraz.

Powjedabizho wot Wsflaba.
(Na herbist wot A. Skr.)

6. Kazki je ho Michal w swojim fastojstwje sadzeczak.

(Potracsowanje.)

W tamnym czaju wshelazy njewerjazy ludzom jich dobru, fshescejjanču wrotu weru samuczjcz ptychod. Michal be nam junu wjezor puskaf, so hu hebi czlowiefo je swojim hrejchenjom Wozji hnew a wecznu smjerez fastuzjiti, — so pak je ho nafz luby szbznik bat ja nafz na fchjz pschicze, a so je ja nafz wumwjez, a nafz je swojej smjereczu i Wodhom wjednal. Duž jemu na to jedyn wotocziz wotmolwi: Michale, ja hym tote neltle nehdze wot nefoho fshychaf hinascho wustacz. Ale Michal jemu na to praji: „Szy to hinalcho fshychaf, hu to fshychaf wopaki wuczjcz. Nafz szbznik pat praji: Zeti czlowiefojo mjelczja, dychja la to famjenje woczacz a fhwedczjcz. S tym je won nje hobu menit, pschetož mi „Kamjencz“ refoja. Za dwe njczo njehjnu, fhjba fhuby murjez, ale Woje fhowo ja njepwuchjcz, ale cžu jo pschjpowjedacz, taf dofho hacz budze žadny wodbh wo mni.“ Jowite i nafczje wby je nehdze 16 abo 18 muži, kotrezjch je Kamjencztez Michal pschi hebi na wuczje pomel. Tu a tam nehdze drubdže je wot nich tej hichczje nehdžofstajit tajfle pschi žjwuch. Ach, kotrezjch je Michal pomel, a fiz beču jemu pokluchali, mozelche hebi czlowjet borb je wchepni druchimi wumamatacz. Wchitaj tajzy beču doberi hopodario, cišichi mužiojo a nanajo, fofizj hebi swoje dječji wchitje bohobojalne a pozczjime woczjehjedno, koberi fhjzobni, pscheczjimo swojemu knjezichu hwerni, dušichni kemschjpschewerjo, wjehebi ludo, ale žoni palempiczjaj. Za to njepwaju, fcz dzyt nafz wchczj i tym wufhmalicz; ne, ja to praju, Bohu a tutemu jeho wotoczjez i fhwalbje. Dweju hym ja derje inač, kotrajz staj i Michalom swoje fhupe fhmedži mefoj. Žimaj njeje ho derje fchjcho. Wobaj befhajz czlowietaje wje wchje wery, ale wje wchjcho dobreho namuczenja, a tote woboje be na tym wina, so ho do palenja nawuczjichaj, po tym staj je swojim prosheršim fhjom wofoko cšajafoj, jedyn pschidžio na gmejstlu fšejju, tón drubi do džery. Wobaj staj fajnu smjerez wumwjezjo. Michal be to wobemaj do predta praji. Dwoaj a dwajczj let je tónle dušchom fastaraz na knjezim dworje i wulkim Wozim pozohnowanjom swoje fastojnstwo wjezi.

7. Czeledžineho fastarazjowu wukšnu.

Michalowu pohledni pomoznik be byl mój najmeljšichy beatr Pawof. Žon be hizo ja maelofo tajfi cšjdi hčelciz. Wój Wozjiczo, neltle wčak am hjofo Pawof tez hizo swoju fhovu woznu befhcz wofohom. Poczjime nam tón hby wo Michale powjedacz, tehdy jemu pschdi fhjty do woczjom stupa.

„Fako nam nafz nan femrije, be nafz Pawof w swojim fhinatym lečeje. Žon hčelczj je potom na knjezim dworje fhjty wafz, na to je wyl ja wotezche, na to je pohonczja cšjnit a na wchčim pohledu je byl ja hetanoma. Fafle njedawno je mi wustaf: „So hym ja pschi swojim Wozim fhowje famofaf, a so možu ho je swojim fhbžnitim wumwotowocz, so ta mam ho přemjenu Wohu, lubemu Knjeze, famemu podčakowacz, polda pat Bohu Kamjencztez Michale. Žon je mje w mojih wdbhch, traichnyh letach i tajfej hwera wdbžit, fcz može hebi sam jeniczi prawy na swojeho fhyna wdbžic. Za njewerju, so budžjche mje nafz njehobi nan taf twjedzje ja wutru wudzeržat, fcz je to Michal so mnu defonjaf.“

„Fako be Pawof hizo pschi fonoch, džjeche i Michalom bole a bole na kónz. Wdide jeho mozy beču jeho wopwuchjczje. Pohlednu hym je mój beatr fozdžiczi džje po njeho pschichaf a jeho safo domoj domjezi. Na fhupčaf Michal wjazy hracz njemofejche, doklež beču jehi žimfi wchitje wuprostřenje, duž je to sa njeho nafz Pawof cšjnit. Wofaf wchitro po swojej starej fofiji dale džjeche. D, te pohlednje leta beču taw na knjezim dworje wjemjenje rjane! Za hizo damno wjazy ja wotoczja njebch, ale bech hobu pola mložow a bech ho wozenit, hym pak fhjczje njetroty fakrašny wjezor hobu w delenaj wobit.“

W jeniczim jenyum bu won trochu hinalchi. Wón nam wjazy taf wjele powjedabizow je starych cšachow njepowjedabche, njehladabche i nami jefabjo ho, ale hladačje neltle cžim radichjo pschod ho. Naby won mo tym powjedabche, fajtje rjane wčho junu ja njeho budje, hdyž budze fhmedž fhorka pschi swojim lubyh fhbžnitju bycz. Kaf ho won na to wjeheleche, won praji: „Tehdy žadny jeniczi hrech na hebi njehjmu. Sa moje stare cšje, i fotrnyž možu drubdy teby netaf jowite k wam horje do dwora doičz, smjeju potom swoje rjane nowe cšje. Tam fhmem potom mojeho lubeho fhbžnita fhameho je fhwojmaj woczjomaj wohladacz, pschi nim Abrahama, fiz je joko žulnit po fhwezje wofoko cšajacz dychaj, a i nim jeho fhwerncho wotoczja Cšewera, fiz je hebi w njehjebach swój wotzym dom donamaf. Tam wofladam tez Wozioho, luteho fhuroneho muža, fiz pak je nelt pschi najšim a pschi swojim fhbžnitju wchšon pscheczjelnjwo a lufobny. Tam donamaf hebi tez nehdžufchego woczjerja Davida je swojej fhafu, a wchittichy lubyh fhwojtach jowpřofstowom, teho runja fhwitke fhate a njehatne Woje džjezi, a mojeho lubeho dobreho nana a moju fhwernu lubu fhotu maczerku hebi tam tez donamaf. Hdyž wy potom, jedyn ja druchim, junu ja mnu horje do njehjch pozchjmeze, tam waf po wšchem tym nafz Knjesz wafču staju wotoczjowom dracu i cšje wofchjeze a wofz ja nju nowu, beču, fahru wofčezje, so budžje wchitzy džes hobu w njehjebach Woje džjezi. Smjeju pak waf tam wchczj tajfich wšedeh fhwojmaj woczjomaj, na tym jmeju hobu swoje najwjetkeje wjehele.“

Hdyž bečemy tu wjezor tafle rjenje hromadje bjes hobu, a Michal nam tafle powjedabche, bečemy fhsto na to fahyfti, so tu wchitzy hromadje fhjczje w knjezej delenaj bečjzimu. Nam be wchittim, fcz byti hizo pschod fhajmyi njehjefim wrotami stali, a drubdy, fcz byti fhwitu nuts do kamny nehdžehom fahšiti.

Wreby hacz mozelche nafz Michal na swój pohledni wot-poczjnit wudbicz, je meč won fhjczje pranu cšjtu fhudobu pschjwelenje. Nafchemu knjezej njajeti njebje hjo wutroba wopwunika, ale won be swojemu Knjezi fhwernu famofaf, ho i Wozim fhowom natworaj a ho fhwernu hobu ja nafczje dušje fšafaf. Na jeho dworje wchitro džje džjeche. Nafchemu fhromemu knjezi ju jeho ludo wčezje mjenje pschekšchjwiti, hacz drubdže drujy fhwojemu knjezi, fiz ja swojej fhrowej a cšerfhwej nofy. Na jeho polach be pschdi wchitio wustojitichjo wodbželane, hacz na polach tajfich ludož, fofizj džen wote dnja na fhwojich ludož fhakruja, sela, jich fhorkaja a na nich hrimaja. Wje mečajmy pola nafz pschewo rjane žne.

(Žtonczenje pschjchobnje.)

8. Ponczajnste forezjme.

Wo nemištim wot D. W.
(Potracsowanje a fhčonczenje.)

„Taf ja tez myšlin“, praji Abczerjež Zan, „džefaczjerjo na wčak nufy nimaja. Wobohlenje je tunje, džeto wchjchudžjom dostanu, hdyž tez wchitaj na knjezim dworje njehjčajaja; žona ma tez fhwoju fhakřubzu. Zajte fhwjetwotom, fajtfej je w mečafch, je pola nafz cšjczje njemožne. Czežo dla pak telko ludož je fhowom do meřta cšehnje?“

Młodziejz posłójżico powjeđaće: Njebudźići tehdom w jara frudnych wosłtejnoscach był, bych ńo duchownemu do woczow wuśmijał, ńo hebi tojże njeżdzo wote mraje žada.

Tola wón beńče ńlubiti a je swoje ńlubjenje djerzał a Wóh tón knjes je teź djerzał, śhatoj pokutnyj hreńćnikam w bibliju lubi. Na njeho bińće czeńke cjańy pśidźińće, ale wón ńo po njeńim ł kłepćim nahladam pśidebno, wón pójna swoj hreńć a namaka wodacje pśedeh Wohom a teź pśedeh swojomaj starćimaj. Wón bu pśedeh Wozu hnadu hóbny cłojwe; pśedeh wón be je jorta Wozeho ńlowa móg ł nomenaj žiwjenju czeńpał. Ach ńo bychu wśhity, kotři ńu w tajke duchownej nuńy, teź tón puć namakali a nastupili, kiž jich ł nuńy wuwjeźe a jich wutrobu woprwodje ńbojownu czińi!

Za wěrju, teho dla rěczu.

Za wěrju, teho dla rěczu! — ł tutym ńlowami je nam najlěpje prajene, śhto a kał mamy rěćeće. Na prěnej wulkej zyrkwintkej ńbromadźinje, kotraj ńo w lěće 325 wotnemoće, pśhaniti mudry wuńari a se swoje wulkej ńrećniwośću pśećećiwu najmawńšćim wuśwabom ńkřećcijaniskeje zyrwote rěćeće. Wuczeni biskopjo pśećećiwu njemu niće njemajóču. Duź ńary Ćpiristi biskop postanu, wón beńče wśhedy wotbłarny śchědźiw, kiž pał beńče ńo je swoje ńwěrońćeju w czańach pśećećehanja wosofaśa. Wón temu pśahanej ł křośta, ale ł wulkej rońnoćej wuczyj naścheje ńkřećcijaniskeje wěry do woczow praji, a to tał žiwje, ńo beńče kóide ńlowećo maczane ł robu nańhonenja jehu wutrobu. Żoto beńče dorěćaj, ńo pśhaniteho mudreho wopraśa: „Wěriscy ty to?“

„Haj, ja wěrju“, wotmołwi tón.

Wśhity ńo dźiwacu a ńo jehu pśaśachu: Śkał je mójno ńo ńy ty pśećećiwu ńlowam mudrych biskopow se swojomu na ńladami wosłtać wóhł a něto ńy ńo ł jentym wuśkadowanjom tuteho muža pśchewiněć dak?

Wón wotmołwi: „Wuczeni biskopjo njemaju ńlowa, kotrymž móžach teź ńlowa napśećećiwu ńtaćaj; ale ł rta teho śchědźiwja wuśhadźeće ńama móg, pśećećiwu kotrež wosłtać njemóžach.“

Brjedy hacj Wolykarpus jako martra do ńwajercje dźeće, wotmli protonuś jehu napominalce, ńo ńy śhryśtuha łapreć.

Wolykarpus wotmołwi: „86 łe ńym jemu ńkřiti a wón mi žaneje ńkřiwdy czińi njeje; kał wóhł ja mojeho křala a ńbojńita łapreć!“

Dopomnińki starcho muža.

Wo njeńim wot R. N.

Někotre lěto je ńo minulo, wśhory žiwjenja ńu mi cjoło ńwosćećite a wśohy ńu ńo ńeśchědźiwite a tola — hdyž luby adventi cjał lańo pśidźińe, mi dny je lańdženoleće žiwje pśedeh woczomaj ńteja — dny ł mojeho dźećajitwa, hdyž beńćej mojej starćej hińćeje žiwje — a ja ńo ńbojowny czińu, ńbojowny kał dźećo na lubym ńodownym wjećorju. Śhitoj pał hebi myśli, ńo je to ńodowny śhatom je swojomu ńkřećcijanym ńwěćakami, ńo ńu ńodowne dary, kotrež ńu mi w dopomnińcu wosłta, tón ńo myli. Wot teho drje je wopśhityńowny ńacisńeć wosłta — ale najlubše a najrějše, na czoj ńo dopomnaju, je njeżdzo druhe: Wone ńu te adventice a ńodowne ńkřećuśe, kiž tehdy nan a macj ł nami ńpewachu.

Ś prěnim adventom ńo ja nań dźećaj woprawdźiti ńwjeđeńiti cjał łapocja. Se ńdženjom na wjećor czałachy. Hdyž be czińa, namakamaj śhatom wó ńitwe, prěni ńhdyń ł jenićeći pśećećiw, druzi advent bu na njón druba ńwěćka łczińjena, tjeći ńtecja a ńtónćeje wot ńhwońteho adventa ńo kózy wjećor ńczińy ńwěćeći ńwěćajacu, doniž ńo ńodowny wjećor nowy śhatom potny rjanuch ńwěćajow njeńhdyćeće.

Na śhatom ńbladajo ńećachny wotoko naścheho nana, kotři ja ńkwitrom ńeđeće a trajne adventice a ńodowne ńkřećuśe hrajecje. Wny wśhity ńobu ńpewachny — ach to mnu rjane wjećorju, na kotrež ńo ł wutrobu wjećeladmy.

Za njewěnu, luby czińarjo, hacj ńo tnu czińeće, śhatoj nje hnuje, hdyž ńo na tamne dny mojeho dźećajitwa dopomni. Ale to móžu tebi prajecj — wone beđu ńbojowne ńodowny ja nań wśhityńaj a ja hebi myślu, ńo to czeńke njeje, tajke ńbože hebi a

ńwójim dźećom pśichotowacj. A jelt ńo bychu te rycńki do jenićećeho doma to wjećke pśichinjke, ł kotřim ńu nje tamne ńodowne ńyaki napjeńite, ńu ńijo swoj dobry pśed pśichinjke.

Śhryśtuś jahrodnił.

We jahrodje knjes ńhody, ńdźe ńtřaz rójow lěje, ńe ńhabće kał ńo hody, Wón jenož lubuje. ńeńeće mity jentym dama ń druzim ńlóna doće; ńo pśaja rěka prawa, Duź dyrbja ńeńeće a roće.

We myśli luboćećiwje ńwěće ńóćime laćećeja ń chajle ł bychu žiwje ńad wopłeće pśodźerja; Wón ńkóde, hdyž je ł kónzej, ńeje wśhde na wutrobu, ńe jehje ł rjeńćichou ńlónje, ńdźe ńlóni łronni ńu.

Do paradija rjenje ń roj Wozj noh ńy, ńiž, joto naśch ńwěć, ńenje ńo wroča njeńpane; ńu ńnjezi wśhahjenje, ńu ńorno ńeńńic ma, ńam plaći rośi a łeńje, ńiž wěćime wosłama.

ńy jahrodnił mity, Duž ńlótčim poboźnoće, ńo ńódy žiwu, czińu ńóhł ł njebu łeńeće a roće. Duž łroślim jich ńobóu, ńo křajne ńteja ńu, ńwojeć ńkřach móg na dróhu ń tom ńwěćnom ńaleću.

Ś. Ćeřeć. ł

Śkał śhěroće maja ńhějne durje być?

Na to pśaśenje wotmołwi poboźny nańhoneny ńkřećcijan na ńeđowaze waldnje:

„Ja chajd ńhěju twaricj w žiwym fraju, ale wot murjeńteho a czeńńiteho dźela mako rolyuid; ńo tajkich wosłtejnoscach mamy ńo Wozu dnoźaj dźakowacj, hdyž śhwońtu pśofim hnadnje wuśhitych a nam dobruch pśećelcow a ńwěćow ńubowob wobradzi. Za mjech tajteho ńwěrońte ńubowa, wón beńče ńary ńkřećijan bur, kotři mi ł dobre radu ł bofej ńejeće. Mój hromadje dźećajc pócžaduju. ńiçi wotmwrěńju ńo lubeho starcho wopśaśach: „Śkał śhěroće maja ńo prawom ńhějne durje być?“ a ńodach wotmołwjenje: „Za śhěroće dyrbja być, ńo móže ńo junu kaśeće ł nimi wón donjeće!“

„Wot tamneho cjańa ńym w někotrej beńce, w někotrým domje pobyl, ale to ńlowo tamneho ńkřećijan pśećećela je nje wśhodyńom pśewodowało. ń ńódyńom nowym wosłdjenju hebi durje wosładowo ńo ńam pśiçi hebi pśaśach, kašte by byto, hdy by ńo ł nimi kaśeće wón njeńi a wěćeje by wjazj miera w mjele domach byto, hdy bychu beńe ńhějne durje ńwěćajow wosładowali hebi myślo, hacj teź ńu śhěroće doće, ńo móhł ńo kaśeće ł nimi wón njeće.“

„Pomhaj Wóh“ je wot něka niz jenož pola ńnjeńow duchownych, ale teź **we wśhěch pśeđawarńach „Śerb. Rowin“** na wśach a w Wudychinje dostacj. **Na śhwońoreć lěta** plaći wón **40 up.**, jentliwje czińka ńo po **4 up.** pśeđawaju.

Bomhaj Bóh!

Číslo 51.
18. dec.

Číslo 2.
1892.

Serbske njedzelske lapjenka.

Wudawaju so kóždu hobotu w Šemolerjz knihicizšćejzemi w Budyschinje a su tam dostač ja šćiwórtlětnu pšchedypłatu 40 mp.

4. adventa.

Fil. 4, 4—7. Wješełce so w tym Knjesu a šašo praju ja, wješełce so. Wašcha měrnosć budž šmajonna wišćitkim ludžom. Tón Knjes je blisko. Wještaražce so wo ničo: ale njech we wišćeh wječah wašche pšćitny w modlenju a žadanju s džałowanjom pšched Bohom šjawne budža. A tón měr Boži, kotryž wišćišći je, dužki wišćitón rošom, wobarnuj wašche wutrobny a wašche myšle we Křisťuškju Jesuškju.“

Ze czežto nimo hič pšći tutym šwjatym tekšći na šćiwórtny advent; wón wjeđe naš čzakažce Bože džěčo blisko k burjam, hđže so hodowne wobradženje pšćihotuje a da nam pšćes malo wotewryne durje do hižo kwěteje stwy pohladáč. Sšlyšćimy, šćhož naš Luther wo tutej epistoli piše: Kšćěcijenjo su šbožny lud: čji móžeja so we wutrobje wješełce, a křwalice, rejowacž a stakacž. To so Bohu derje lubi a wošćěwri našče wutrobny, hđž so je šwjatim Bohom hordžimy a wješełci s nim šmy. Šćho čyž ja wšacž sa to wješełce, so je mi mój Knjes a Bóh wišćeh jandželow k pšćedželam šćinik, haj njebeža a semju, haj, mojego lubeho Boha a Wótza w njebežach? Duž dyrbjeli my stakacž a wješełci byčž, a nje dyrbjalo našče žiwjenje ničo drube byčž hacž lute halleluj, kaž wone tež je. Šćwětně žiwjenje je mi šruboba, ale kšćěcijanštwow rěta halleluj, pšćetoz wone na hnadneho Boha a tón rěta Šmanuel: Bóh s nami, je wěčnje s nami a je prajil: Ty dyrbjiš do muye wěričž, dha budže tebi brěch wodaty, šmjercž čji nje dyrbi ničo čćinicz a ty

dyrbiš herba njebežeteho kralestwa byčž; a na tym ničo njeleži, so nimašć tajke kubio kaž bohaty Turka, pšćetoz to je Bože kubio; ale jow pšćinješu tebi wěčnje kubio, šwjajeho jemiczkeho šyna; tón dyrbi twój byčž. Šćho je bohaty Turka a kšćer porujo temu? Pšćerjo so, pšćetoz wóni maja křuch, kotryž je jim Bóh tón Knjes s hnadu dat. Ale ja šym bohaty, móžny, pšćetoz ja mam teho Knjesa, kiž mi bohacšičke dary dawu, kotrež so jow šapocžny, ale tam šo prawje došonjeja. Duž dyrbitny wješełci byčž, Boha teho Knjesa křwalicz a šo jemu džałowacž; pšćetoz my mamy polnosčž a wišo to kubio je našče. Šćwětně wješełce šćeji džęba, jutšje wone špada. Ale jow je tež šćužobny wotročž bohacšički hacž kšćer a křak; pšćetoz wón ma Knjesa wišćeh knjelow sa šwjajeho hnadneho Boha, hacž runje tak wjele nima kaž turkowišći kšćer. Tón dyrbi prjecž a čerwjie jeho šezeru. Šćhož wot teho šwjajeho sa šwjój brjuch njenalozuje, to wostanje w šacžny; a burnje wjele wušje měš, dha tola ničo šobu njewoimje, ale dyrbi wišo tudy šawoštajicz, woimje runje tak malo šobu, kaž šćuda šćužobna džowta.

Duž praji šwjatny Pawoł: Budžće wješełci, pšćetoz wy macze wulle kubta, šće bohaczi, macze teho Knjesa, tón njecha wot waš prjecž, ale čže pola waš wostacž hacž do wěčnosčje. Šćaj, to je nět kšćěcijan, šćaka s wješełom pšćed Bohom s křwalenjom a džałowanjom, čćini šćwětru šwjajeho džělo, šćuži na šćwěče a njecćini mitowu njepřawdu. Ale šćwět hromadu hraba a drapa a njemže so našćicž; tola njebudže wjažy šobu wšacž, hacž šćtož na šćebi ma a s tym je nimo. Šćho pomha jeju drapanje

a grabanje bęgarjei a burej? Szu-li pak křehčejšijan, snajekšji-ty teho knjesa, dha dyrbi twojca wutroba wjehele prachaj: Ja njecham nitoho sjebac; wšak! mam knjesa, tón rěka Zmanuel (Wóh s nami); na tym mam došč. Wón budže mi tež jěšč a picze dacž, mje njewopušćicž, a mi tež dobyče dacž.

Duž njetrjebamy šo staracž, dokelž mamy teho ja Wótca a hojpodarja, kiz ma wšicite wězny w swojej ruzy, tež tych, kiz nam něšto wosnu a nam jactodža, se wšcēm jich tubkom; ale čhemy pschego wjehele na njeho hladacž a pschegiwu wšcēm człowiekam merni byč, jako czi, kiz šu wješi, so smjemy došč na czele a na dušaji a naj-wojazy, so mamy huadneho Woha: czi, kiz jeho nimaja, dyrbja drje šo staracž. Našca starošč dyrbi ta byč, so šo njestaryama a jeno w Woju wjebeli s człowiekami merni bym; wo tym praji tež 37. psalm (sčt. 25): „Ja šym mlody byt a šym šo jestarit, a nješčym hiščcže nihby wšak, so by prawy byt wopušćezny, abo jeho šymjo křleba pytao.“ A 40. psalm sčt. 18: „Zón knjes pak šo stara ka mje.“

Tat daloko našč Luther. Ty pak, mój luby křehčejšijan, čyž šeb dženka sčtyri adventske prachajta pschěštajicž: 1. Mam ja tola wulke mjerne wjehele na tym knjesu? 2. Je moja mernošć tež w šcēm ludžom snajomma, nutšakž a wotadž mojego doma? 3. Je to wulka starošć Woha, kotraž je sa moju šbožnošč šo staraka, tež mje wuczila, wšicite moje starošće na njeho czihnyč? 4. Je měr we mojej wutrobje, w donje, w zylim žiwjenju, knjesowju mēr, kiz je wjšichji hacž wšicittōm rosom?

D Wóh luby knjes czi pomhaj, so prawe wotmol-wjenje na tele prachajta namatašč. Hamjeń.

Michał Kamjencž, knješich czeladnych duchowny fastaracž.

Powječańčo wot Wšitaba.

(Ma herbiti wor A. Skr.)

7. Czjeladnych fastaracžowju wukónž.

(Sčtancjenje.)

Našč křomny knjes njemojščje wjele wokofo šhodjicž, wón dyrbjelche wjele domach wo jštwje řidacž, wšich wšcēm bu wón tošty a toščjicži. Jestarit bē wšak šo tež. Na jeme dobo wo wšy rětačje: knjesa najenta je Woha ruczta tajača. Sa tšit dnj bē wón třomny a mornwy. W šwojich polebnich letach je šo wón husto k Wogu woblił a šo jemu ja wšicu lubošč a dobrotu džakowal, kotraž bē jemu czož žiwjenja wopofalač. Tež tule modlitwu je šeb wón wušpěwaj: „Luby knjes Woho, měj džaj ja to, šo šy mi takšego kwěrneho fastararja dač, kiz šo ja mojtich czeladnych woho duške i tajke wutrobnej luboščy itara.“ — Šcho byn korla je nam tole wupowjedat, jako bēčmy jeho njebogemu nanej, najčhmu lubemu staremu knjesu, na pschewodjenje pschicžkši.

Tón hamy džej je pak tež knjeni Sahrodnyna Michala talle wuprošča: „Michale, ty naš tola njewopušćič! Šdyž je nětke mój muž mornwy, wostan tu ty tola pola naš a pomoj mi mojtich ludži kwěru k Wogu czahnyč, kaž šy to činił, jako bē to mi w mandželstwi pičti žiwjenju. Sa tebjje i twojej pomozu hiščcže wjele nušnicho potjebam, džyši mój njebogši mandželstwi.“

Michal pak je jej na to wotmolwit: „Luba knjeni, moje doštake sastořitwo ja njewopušćicu, doniž mje Wóh luby knjes s njeho njewotwota.“

Ale Wóh tón knjes njebē jemu žanu došku dalischu šhwilu pschiměrit. Seničtje jeme lěto dyrbjelche Michal dšje na semi žiny wotšč, hacž jeho knjes. Michala počza na wutrobje bóle a bóle bolicž, dych bu jemu trottiti a trottich. Na druhu šymu wón šchori a njepřichůžje dale wjazaj horje na dmór. Wjeje hacž dwe njebželi njeye wón thoric. Křu pa njeye žanu pomě. Wědy bē šo wón dyrbjal polehnyč, buž póška knjeni mojego bratra

Pawola dele k njemu; tón dyrbjelche jeho wotšladacž. Tež wo knjesa dottora wona knjoi wóz do Witež póška a da jeho k Michalej dowješč. Doktor je nětke tež hjo damne njeboghi. Ale to dyrbju jemu do rowa wuprajicž: Ma šwoju wěz je šo tón derje wuitol. S šhudomi ludžimi pak bē wón runje tajti dobru, takž bē je šwojimi dohatymi thorými dobru. Ja wem, šo je wón něšdy do jeneho doma pschicžol, w kotřymž bē tym ludžom jich nan jara thoric. Našč doktor tam pschidže, pschewyto šwojeho thoreho, wapiša ja njeho knjoi rezepit. Žafo pak wón tón jeho žone do ručow poda, buže jej wón s dobow tošč do horščcje a praji: „Nětke pa mi činičje, ro rucje do hapšiti pschidžecje, hemač šeb ti nicjo duške njemoczakamu.“ A prjedy hacž bē ta žónka k šeb pschicžka, bē wón hjo na šwojim wosiu a bē wotječ. Tajtje wěžti šo wor njeho wšcelate powjedaja. Pschicž Michalowym žoju je wón hulto došje šhwile řudak a šo s nim došo roščězowal. Našca knjeni bē šo jeho junu woprašćola, hacž njeye žana nadšija, šo mošč Michal wotšhoricž, ale doktor bē jej praji: „Wušojicž na nim nicjo wjazaj njeye, ale wotmouřnyč wjeje šeb čłowječ wor njeho wjele.“

Sa jeho jebž bē šo knjeni najentoma žamo staraka. Dženka jemu ju wona žama pschimeše, a jutje jema džowcizka Marta. Tež korla, kiz bē doma la šobarja, pschidže wob džej junu abo dwójž k Michalej nuts pohladacž. Wóh jim špacž, řidžy šu woni wšicžny nad nim činiłi a s luboščju wopofalati! Wón wšak je jim tež hjo wšico doručal a wupřacžit. Marta je s duščnym dobruym mužom woženjena a je šo nětke tež hjo jestarica. Korla pak ma šwoje rjane tubto w šchlepnitje. Wjelešč našč Michal na kamym šwojim thorom tož njeye. Sčtož tam k njemu pschidže pohladacž, temu wón tež něšto řobu je šwojije wutrobje poda. Pschēs nōž knjoi bytoji pola njeho řobci dwaj a dwaj.

Žafo wón šemje, njebēh ja šam pōbla, ale mój bratr Pawol. Žafo wjeleže tu wón šwoju polebnicu nōž, je jemu wón dyrbjal je špewaršč: tšch tōn řehwulch wušpěwacž: „Zelus moja nadšija“, a jako hacž do wošmeje řtucěti pschidže, počza šeb Michal kam špěwacž:

Šraducje šo řaty wšče,
Šcho bhjcz je šo čyže řudicž?
Šsmjercž wož požjercž njemōje,
Zelus čyže waš řabo řudicž,
Šdyž la truba polebnja
Křinczej kubže wjehele.

Žafo bē wón šeb tule řtucětu wušpěwaj, šwěčejščejte šo jemu wobej wězny, kaž řdyž našumu Woje řidčěžo něhje křuch řajiny wuřajni. Po tym je šo wón řabo dele řehnył i je wušnyč, runje jako šo njeme ranje hotowalche pschidžicž.

Wotadž bē wšadžom wšicu šameriču a je řnehom šawobžje. Wjehe wšich řnēh a pšče wšicu jameriču pierščcž šny jemu dyrbjeli jeho row wurycž. Nam bē řtoro, řaž njehaka jeho tale našca šemja řobu do šo požjercž. Wšakžo budže tež jeho dyrbjecž junu řabo je šebje wupušćicž, řdyž tu naš knjes s nowa řabo budže, a řdyž wón pōndže wšicittōm mornwyč i jich rowom wu- budžicž.

Džen do Michalowego thowanja řidžedž ja s šwojim bratrom Pawotom do Dobřařowitž po něčo řetene do jeho rowa. Mój pschidžjedmoji pschēs Wěležy a došidžecmoji tam k Hanžje a řětrje, kotraž bēčtož tam wo wšy řubodžaj, a jedyň s druhim pschego hiščcže jenat dobraj, a wupowjedacmoji žimaj, šo je šo nam našč řary, lubowany Kamjencžič Michal pomnitž.

„Zón muž je namaj wjele dobreho wopofalač“, praji Hanž, řětrje, temu dyrbitmoji woboj doščž šwoju polebnicu lubošč a cješč řobu wopofalač. Woboj řtaju jemu na jeho pschewodženju pobhoji. Žebdušiti knješim wotročajž a něbudšiti wotročajž šu jeho czeło k tomu donješli. Knjeni najentoma pak a Marta a korla šo jeho tež njehubowacž a šo, hacž runje bē tón džej jara řymny a wulki řnēh, njebogajdu řobu na jeho pschewodjenje pschicžicž. Knjeni žama bē pschicžasola, šo dyrbi Michal šwoj row pōbla jejeho njebogšeho mandželšćego dostacž. — Tam wón nětke řejo řpi, donž jeho njepřidže našč knjes na tamnym wulkim dnju i jeho rowa wubudžicž.

Prōštwia praweho wjele šamože, řdyž je šprawna.

Epistola na 4. njebželu adwenta nam praji: „Wjech we wšicēch wězacy wajše proštwy w modljenju a žadanju i džakowanjom pschē Wohom šjawne budža.“ Šprawna modlitwa je tón pošč,

totobez možemy w awentifskim cšaju našemu šbóniſkej napſchecjo póbſtač, ſo by teſz do naſchich wutrobow na ludyh hobotownym ſwjedzenju ſačahajny, w ſprawnej modlitwyj meju burje naſchaje wutrobwy motewirny a w niej doſtlanje to wotmoſtowije naſchego ſbóniſta: Za widaſtju t tebi. Šchjós ho prawje mobil, budže wſpýchichenu. Pſchetoſ próſtwa praweho mjela jamoje, hdyj je iprawna. Zo hy ſwerni ſkſelacijeno we wſchich cšobach naſhoni. Š ſtjomi pſchitabdomi taiſje dohučeriſkeje woſy ſkſelacijanſkeje modlitwyj ſ pranjeho cšaja ſkſelacijanitima, toſteſz tu wodomu, njeh teſz ho my ſbudimy, to budyhmo po jich pſchitabde cšimti, ſo mohit teſz nahonicy, lchoſt žy tamne iſt žonike, macjerje ſtjoch žyſkwinſkiſch wučerjow, naſhoniſe: Wſchecſje a wam budže date. Njeh hy naſche awentifke modlitwy a próſtwa pſchde Bohom, ſo by nam na našu awentifku modlitwu teſz wobrodženy byt kraſny hobotowy dar, toſteſz ho wuprajt w jandželſtej powjeſtci: „Wam je ſo dženſta tón ſbóniſt narodžik!“

Mjena lutyh ſwernych modletow hu Monna, Monita, Antuſa.

1. Monna beſche ſ widžaneje, ſkſelacijanſkeje ſwójby w ſkappo-
doſiſtej; jejny mandželſki beſche pſhan; wona pſtaſche jeho pſcheg
pravu pobognoſtjo pſchitabdeho t ſkſelacijanſkej wjerje ſčimicy.
Sejny hyn, jebny ſ tych najwidaniſchich grichſkiſch žyſkwinſkiſch
wučerjow, Gregorius ſ Mazian, wo nej praji: „Wona beſche
hoſpola po Salomonowej wyſhi; we wſchich wozach ſwojemu
mandželſkemu jaſo ſkſelacijanſta mandželſka pobdana ho njeh-
hawrowaſche, w prawej pobognoſtci jeho wučerſta a wozjerſta
byč.“ Wona ho ſwernu modletſje a ſ moblenjom wſchu ſradobu,
toſteſz tu wſchecſje, pſchewimy; wona beſche t taiſej wozy nad
ſwojeji duſchji pſchidſchta, to beſche žyſe pſchegſwedežena wot teje
myſle: Woha lubowaza duſcha dyrbi wſchu ſwoju wolu pod
Božu wolu ſtaſice. Wubowam a bypwtam wpmhac, ſhubch a
ſčoruch wozpwtowac, beſche jeina wſchidna Woha ſkſtžaba. Sejny
mandželſki, Gregorius, toſteſz beſche ſ nej w Mazianu žimy, hu
wot jejneho ſkſelacijanſkeho duſcha pſchewiminy; hſn jeho t roſ-
hubženju pohnu; temu beſche, taž by wón W. 122, 1 ſpewal:
„Ja ſwjeſtlu ho teho, lchoſt mi rečane je, ſo pſchidženy do
Wožeho doma.“ W ſchitomnoſtci wſtupom, toſteſz beču runje t
wulkej žyſkwinſtej ſprowabžimje w meſtačju Miza w leče 325
ſhromadženi, ho wón ſkſelacij a da, wón hu ſ doſchownym a poſbjiſcho
t biſtupom woſžaby Račianj a je ſwoje poſwanje w ſwerniſtci
a luboſtci 45 let iſtaraſt, domj njebé nimalo ſto let ſtary. Zeho
hyn wo nim praji: „Wón beſche muje je žimym duſhom a cšičim
wobličjom, jeho myſle beču pohnje, wón beſche pobožny a njeh-
lowawaſche lubanacſtwa. Tujaj ſtarſheje meſtjehſta 3 dječji, jenu
džomtu Gorgonju a dweju hynow Gregorija a Caſarija. Šdyž
ho preni hyn narodžik, wón nanowe ajeno doſta, jeho mačž ſ nim
do žyrtwe džeſde a t poſkwejčenju jeho ručjaj na hwyate wſhmo
potožij; w jeho młodych letach mejeſche Gregorius hižo to pſche-
wedeženje w bebi, ſo mačžerna modlitwa jeho wſchudžom pſche-
wodžja. Wobaj bratraj w wſchelatiſch meſtačh ſwoje ſtudije
doloneſchajta, huto hižo beſche Monna Woha w modlitwyj próſtja, ſo
wſchajtaſt tola wobaj hynaj hromadje jaſho do ſtarſchijeſcho doma
pſchidſchto; ta próſtwa hu jej dopjeljena. Wbonaj ho wobaj
hromadje derje wuwučenaj t tym hwojim wročeſchajtaj.
Gregorius, toſteſz beſche cšicheje myſle taž jeho mačž, hu
ſ duſchownym. Caſarius, bole na nama pobodny, toſteſz hu
ſ letarjom, t wulkej cšičtci pſchidžbe, hſj hčejor bebi jeho hu
ſwojeho letarja wuſtowi; ale teſz na ſčezwirni dworje ja tym
ſteſcheje, ſo mjeby jenoj ſkſelacijanſke mjeno meſ, ale teſz ſaſkſtjiſt.
Mačjeri beſche doſche žimjenje poſčezene, ſo wſchidſchich tych
hwojich teſz jaſho wumrečje wibžeſche t wuwučenjom Gregorija.
Preni wumrije Caſarius w leče 368, Monna ja jeho ſaččejom
njendžeſche w žatowaje, ale w beſeji ſwedeženiſtej dračjeje a hwoju
ſradobu pſtalmj ſpenajo pſchewimy; wona poſna, ſo je ja ſkſelacijana
wumrečjeje narodženje t wſchidſchemu žimjenju. Wory po tym
wumrije Gorgonija, toſteſz beſche hſbna hoſpola a pobožna
ſkſelacijana toka. Wſchidžij jejni hwojini beču wokoſo jejeho
hymertneho byka ſhromadženi; hižo ho ſdabeč, taž by wubdžata,
duž ho na doho hiſchjeje juntrčej jeina huda hibaſche a wona
ſačpaſtaje te ſłowa: „Za ležu a ipju leže ſ meroem.“ Wo doſhej
a cšičtci ſčorociſci wumrije teſz w naleſju 374 nan Gregorius,
wón ho moblo ſwojeho duſcha ſpwičejji. Čeſečſ a luboſtci jeho
woſžaby jeho t rowej pſchewobdeſche. Zeho hyn je jemu w cšičtjom
predomanju trajozny pomnik ſtaſiſt, wón w nim wuſpohčženej
mačjeri ſlebowaje ſłowa pſchitwota: „Žimjenje, moja mačžer, a

ſwjerčej, hačž runje ho ſdatej jara wſchalekej byč, tola hromadje
ſkſchatej a jene ſtupi na meſto drubeho; wſchetož jenož je
žimjenje je, na boſtje žimjenje hlabacž, jenož jena ſwjerčej je,
breč, pſchetož wón je duſchom ſtaženje.“ Tute ſłowa na mačž
ſkſtubiſt ſaččičich cšimaju. Wona po ſwjerčejji ſwojeho mandžel-
ſkeho doſho wozaj žima njewoſta, wona dſeſche jedyn džer ſtrowa
do Wožeho domu ho modlitč, tu w Wſhim domje a pſchde
woltarjom, hdyž beſche jejny mandželſki jaſo ſwerny paſtſy taž
doſho ſkſtjiſt, ho jeine žimjenje ſkſtoci. Naſtjerje wot Wožeje
ručſtji ajata ho ſ jenej ručji woltarja džeſerjeſche a druhu mejeſche
ho moblo t njebjeſkam pobhženju a potom je ſłowami: „Budž mi
hnodny, moji kralo Zeſuſo!“ t ſemi padje!

2. Monita, mačž wulkeho žyſkwinſkeho wučerſta Aurelija
Auguſtina, ho w leče 332 w polnožnjej Wrijay narodžik a hu
wot ſwojeju ſtarſheju ſkſelacijanſkju wučerjeniena. Ewangelijom
ſwoju žuku hwočezaju hoſe na jeinej wutrobje wopofata. Šdyž
be w ſtarſchijim domje pſchidſkſtupnoſtč dobreje džomti dopjelitna,
ho ſ Patrizjom, t widžanjom hobotny mužom žoeni. W hwojim
mandželſtwe mejeſche pod cšičtmi wobſtejenjeſtmi wopofatač, ſo
ewangelijom do cšlowitwe wutrobwo tajtu luboſtč wulitwa, toſteſz
wſchitlo weri, wſchecſje ho nadžije a wſchitlo niſheje. Patrizjus
beſche ſ wutrobu doſtry cšlowjet, ale jara naſtſy; wón beſche,
lchoſt Monita woſheje ručjeſche, hiſchjeje pſhan. Wona beſche je
ſwojeji pſchidžodneje mačjerju hromadje žima, toſteſz mejeſche maſo
dowertjenja t nej; pſchit tu wſchjem Monita wſchjo w domje
jeine woltarwaſchich pſcheg ſwoju pſchecženoſtci a luboſtci, pſcheg
hwoju cšicholč a ponjožnoſtč mer w domje ſčeržja. Patrizjus
bebi hwoju mandželſku wyſtoſo wajeſche a wona mejeſche žyno-
wanja hobotu mož nad nim; wón ničjo pſchecžiwto temu njemejeſche,
ſo ho džeciſt ſkſelacijanſkeje wočadžona a da ho ſam krotó do
hwojeje ſwjerčje na ſbóniſtowo mjeno ſkſelacij. Monizy beſche
to wobhbožajy troſtſt, to beſche mandželſki, toſteſz beſche lubowaba,
ja toſteſz ſwoje beſche ho nutnje modlitka, w tej wjerje wumrečſt,
w toſteſz beſche wona prame žimjenje namakata. Taka widowa
njewuſta w hwojim pobožnym žimjenju: Wože ſłowo beſche jeine
wſchewjenje, modlenie dſchpane jejeje duſche. Sa hwoje džeciſt
proſchecſje a nad nim wachowawaſche ſ najwjetſcheji ſwerniſtci.
Naſtoſčſt jejeho hyna Auguſtina jej meje ſtarſche nacimji; na
njeho džé beſche wulke nadžije ſtaſija, jeho hweſžoſtje, jaſoſčimje
žimjenje paſ po nanowej ſwjerčejji hiſchjeje bole pſchidžerſche, wón
padje do ſtaženja a njewerje. Monita pſtaſche bjeſ pſchitwota a
modlitwy ja labudžbeneho hyna t njebjeſkam ſeſeſche. Duž pſchidžbe
jej troſtſt do ſradnje duſche, hdyž jej juntrčej biſtop praji: „Nje-
wodžna wje je, ſo može hyn taſchich hſtſchom ſhujbeny byč.“ Tež
wo hnye hu troſtſchotwana. Tej ho ſdabeč, ſo tu pſtawjo ſtejt,
hdyž młodženz t nej pſchitſtupi ſ cšičim hwočžatym wobličjom
ho jeje pračjejo, cšeho dia pſtaka. Šdyž be wotmoſtowa: „Za pſtama
na mojeho labudžbeneho hyna“, tón młodženz jej pſchitſtaw, ſo dyrbi
ſ meroem byč a woczi pobhženčje, doſeč je tu, hdyž wona je,
tež jejny hyn. Monita pohlaba a woprawdže Auguſtin jej t boſej
ſtejeſche. W tym honyje poſna Božu wolu, ſo, runje je hyn na
wopacajnych puecjad, ho wona tola wot njeho dželieč njebme;
wona jemu jaſo dowoli, ſ nej ja wliſdom ječſ a t dobrej nadžiju
ho baie modletſje. Tola jeina nadžija mejeſche hiſchjeje 9 let
t cšičtjim pruhomanjom ho džeciſt. Auguſtin hſtſchom hwojeje
mačjerje kedebu njemejeſche; wón wučerſche, 27 let ſtary, do Roma,
ſo by rečimſitowo nauwſtſt. Mačjeri beſche jara cšičto; wona
čhſčjeſche jeho wot teho wotžerčej abo ſ nim hovu cšahnyč, duž
jeho t brjoſej morja pſchewobdeſche. Tam Auguſtin, ſo by mačžer
wotby, ju naréčja, ſo njeha na lſdže hič. Monita dželje na
to do bliſtſkej kapatiſt, hdyž pſcheg nož wolta a ho modletſje.
Zato rano jaſo t brjoſej pſchidžbe, t ſwojeji wulkej ſudobje
ſhoni, ſo be Auguſtin tón cšab, hdyž tu byka njebé, wužil a
wotječ. Mačžerna luboſtč paſ, toſteſz hwojeho hyna t wjerje do
Woha a t žimjenju w Wohy jaſo doſchječ pſta, namaka hwoj pučž
tež wſcheg morjo. Monita hwoj wozajy traj wuſpohčžej, ſhwalataſche
ja hwojim hynom a namata jeho w Wailandže, hdyž beſche ho
jaſo wučer rečimſitowa ſaſkſtjiſt. Wona jeho ſrudneho nadžbeč,
puta jeho jaſoſčimje jeho bolaku, wón jaſočja na tym dwelwatač,
ſo wohč člowjet t žyſt t poſnačju prawoh pſchidžej. Monita
jemu ſ mjerne nadžiju praji: „Za weri ju w ſchſtſtuſu, ſo ja,
prebhy hačž ſ luteho žimjenja wotſal wozjahnu, tebe wſchječ jaſo
ſtal naſcheje lubeje ſkſelacijanſkeje žyrtwe woltadom.“ Monita
w ſtaſtej wolta a tež tu je hwojeji pobognoſtci a cšicholčju ho
woltanjenjeſche, ſo biſtop Ambrožius hſčičiſcho Auguſtina wolt-

dawšči jemu sbože pschješeh, so ma tajtu dobru macj. W do-
wěrjenju na Boha čerptiwje cžafale. Kaste njewuprajne wekšele
jeynu wutrobu napiejti, hdyž bu Augustin w lécze 387 w Mal-
landškej zyrkwi kšczjenz. Macj a hyn wobantkrydchitej, so čzetaj
šo do wótznego kraja wrócitič; hjo bčhu na puču a bórly
možachu hacj t brjohaj wótznego kraja pšhitič. Monika pač
bčhe hwojemu njebiškemu krajaj hjo bližša, wona hwojemu
hynaj rjefny: „Ja wo ničo na hwočze wozaj njerobžu.“ Někotre
dny po tym wona sšori, džewjaty džej wumrije 56 lět stara, hyn
dyrbješeh šo bjes macjerje domoj wrócitič — ale jejne wopomnječe
jeho pschewoželoh, ja jeho pschjichje žiwjenje bu dopomnječe
jeho lubu macj jemu t wulnemu johanowanju. Nad nim je šo dopjelnilo:
„Šsyn tajšči hylšow a modlitwom njemóže šhubjenz byč.“

3. Trecja tutaj kšczeljijanšči hwerzacy žonow, kiz šu nam
pšhittab a hwočdenje, jo Wóh modlitwy prawych wušhšich, je
Antuša, mandželšta romšeho wojeršeho wušhča Sekunda a macj
šlawneho kšrwinišeho wučerija Kšryloštona. Mandželšti jej
šohu wumrije, Antuša pač pšči jeho romje hłubi: „Ja tebe dale
lubuju w twojim hynu a jemu hłušča moje žije žiwjenje.“
Někio džyščeh temu makemu džičču hjo č zčola čitacj, šo budje
wón junu šmžity wojač, kaž jeho nan; macj pač bčhe druhu
nabžju na njeho štašča a šo by šo dopjelnila, wona hweru Boha
proščeh. Wona hwojeho hyna hama w šwytajšči historijach
rošwucžowalch a macj Jan jej wekšele čijnješeh. Na Boha je
hwojim domerjenjom šo šakozju jeho 15 lět stareho do škulje
wuhwaleného rěčnika Libanija da. Wona jeho se hwojimi
modlitwami pschewoželoh. Š wulkej radowicju widžeh macj
hwoje modlitwy wušhšchane, hdyž šo jeynu hyn do šchtudowanja
šwiateho pišma poba a hdyž bu w lécze 370 kšczjenz a jačo
budowomj pomjenowanj. Šwomejo hyna jako šlowneho bishopa
w Konstantinopolu wochłabacj, hdyž bu jemu jeho wulkeje šrečini-
woščje dla mjeno „šoty tr“ date, jej šproščene njeb, doležj wona
šohu wumrije.

Rošlad w našim čaju.

Nektor Alshwardt, wo totrnjš hyn wam w pošlednim čijšle
powjedaj, je šo wot hwinšow t šmčezčinemu jaštwu wotšubžij.
Wón njemóžeh dopotacj, jo štaj šabrilškej direktoraj wo jebanju
hwojich dželaczerow wježajto a t nimi pšeh jene byšoi. Duž
dyrbjadu jeho šubnyž da kšhwinšjenu wotšubžicj. W šhčor-
stwowym bejmje bu tež šhčorštwowym šangler grabaja t Caprioi
wo tym prašanjem, hacj te wot Šwopna dželane šelby woprambje
tajte šu, šo moža šo wozaj wo wójnje na nje šwšhčecj. Tutón
je weščje wotškrucjal, šo šu runje ta dobre kaž wšeh drugej;
hdyž je šo tam a hew šelba rošpusta, dža netrežba to na
hubjenjnj džele leščej, ale na njerošomnyj naložowanju t boka
wojatoj. Wozaj moža šmerowami byč, jim njebu njehymane
šelby do rufow date.

Čačj dotaj šu šo wšchite štrony w šhčorštwowym bejmje
pšchječju wotšchjenju wójšta wuprojše a je mako nadžije, šo
knježestwó žabane milijony dostanje.

4. adventa budje šo w pruššich zyrkwojch kolekta ša twar
žrtwije w Wešlehenge šhromadžij. Zyrke je hacj na wěžu a na
trednu hotoma, nět pat ša dwe lécze pjentje pobraduje a je štrach,
šo zpreke šabo špada. 30,000 hr. je biščije trjeba. Še nět runje
tón prawy čajo, šo šo na Wešleheng, t kotrehož je šo nam tajte
šooje dostalo, t lubošča a š džatom dopomniti. Doj to Wóh,
luby Knjež, šo byčamj tež my, kaž mudri t raiščehoj kraja
w Wešlehenge, to hłubjenje dopjelnil: „Budja je Šady wšchitaj
pšhitič, što a wutruš pšhitičej a teho Knjeja hwalbu pšh-
pomjedacj.“ (Šef. 60, 6.)

Semjan abo bur.

Napokšleđu wšcho
W hwočze jene jo,
Čačj šy semjan abo bur:
Semjan t wjele zyb by wozaj wojač,
To a wono by tež burif braf.
Napokšleđu wšcho
W hwočze jene jo,
Čačj šy semjan abo bur,

Napokšleđu wšcho atb.
W hordym brodije semjan bydho ma,
Nika četa hotpoda tež da,
Napokšleđu wšcho atb.

Napokšleđu wšcho atb.
Semjan hčobij w židje, šomocjij,
Nubjenz bura tež njewoščij.
Napokšleđu wšcho atb.

Napokšleđu wšcho atb.
Na moštku knjež semjan hčohy špi,
Bur šo krašnje walpi na škomi.
Napokšleđu wšcho atb.

Napokšleđu wšcho atb.
Semjan najšejč jeno móže šo,
Nadžej wonošča tež burowštom.
Napokšleđu wšcho atb.

Napokšleđu wšcho atb.
Semjan šfoncejje byrbi se hweša,
Kaž šo t buri ješ hmerčej tež namata.
Napokšleđu wšcho atb.

Š. Šeflet. †

Šhtóž do předa nješhđindje, tón do šady pšhindje.

Wo tajšim do předa. Šsmět nam tón pšhittab dawa.
Pšhčego nowe šo wunamata t wužitju a t rošwjekelenju ludj;
do wšchitich krajow wšeta pšhitiču, šo byčamj wot tam pšhinejšli,
šchtož máje netašiti wužit pšhinejšč. Bjes pšhitačja do předa!
je bešlo hweša. Čzeho dla čizemy my jako kšczeljijanjo wrócjo
wotšacj? Čej naša wotšknjeny tón pšeh nam leži; pšeh
nam tón Knjež t šhčorhoj kšhij; pšeh nam čji hweri hwočto,
kiz šu hwoju wěru je hwojej štruju šahjolowati; pšeh nam
njebeša t šronu wěčného žiwjenja. Duž do předa, bjes pšhitačja
do předa!

„Šhtóž hwoju ruku t pluhaj pšhitiči a wohłaba šo do šady,
njeje berje pšhčotowanj t šraletnu šojemu!“ „Ja šapomniju,
šchtož t pošleđa je; a šteju hweru ša tym, šchtož t předa je; ja
honju t temu wotšknjenemu šonju ša tym darom, šotajž pošaje to
njebeške powoňanje Wozaj w Šhryštju Šeluju.“ (Šif. 3, 13. 14.)

Ššo šdacj abo hječ.

Wešhmann, přalata w Maulbronje, šotryž w lécze 1717
wumrije, praji w hwojich šnihoch: „Šendželšta kšczeljijanšta radowčj“,
pod napšhčom: „Kšczeljijan njehmē jenož kšczeljijan rěčacj, ale
tež byč.“ Štal Alexander junu bjes hwojimi wojačami hčobješeh
a namata jeneho, šotryž tež Alexander rělašeh, ale kiz bčhe šo
hwojaju wopotajak. Š njemu wón šněmje praji, jo byrbi šo pat
hinač mjenowacj, pač šmucjijšchoj wojowacj; šchtož šchtož Alexander
rěka, byrbi šo tež jako Alexander wopotajak. — Wšch, luby Knježe
Šejom Šhryščeh, hdy by ty džyž bjes kšczeljijanami toš wotšola
hčobčič a prawych kšczeljijanow pšacj, t kaž wjele dyrbjal ty
praščej, šo njedyrba šo pat wozaj kšczeljijanjo mjenowacj, pač,
jo byrba šo w prawym žiwjenju po twojim pšhittabje hčobčič.

„Pomhaj Wóh“ je wot nětka niz jenož pola
knjesow duchownych, ale tež we wšchěch pšeh-
dawatnjach „Ššerb. Nowin“ na wšach a
w Budyščinje dostacj. Na šchtwóřej lěta
pšacj wón 40 up., jenošliwe čžhla šo po
4 up. pšchewawaju.

Womhaj Bóh!

Czísło 52.
25. dec.

Łétnik 2.
1892.

Szerebiske njedzelske łopjenka.

Wudawaju šo kóždy šobotu w Šmolerzjz knižicznicy w Budyšinje a šu tam dostać ja šchwórtlétnu pšchedpłatu 40 mp.

Šodh.

Cak je Bóh tón šwět lubował, šo wón šwojimi jeničakšo narodženeho šyna dał je, to je, lubi pšchedželjo, naške šromadne dźakomne, rabofšne, hodowne wuřnacze. Wščitke zyrtowe, wšcitke přédowanja, a daj to Bóh, tež wšcitke wutroby badža dženš najnutrišni dźak ša pšchewulki štut Boži šaklincež. Šaj, pšchewulki wón je ša naške myšlenje a šrošymjenje. Ščytož žane wučo njeje špšicho, ščytož žane wošo njeje widžalo, ščytož žadyn ert wupo- wjedacž njemóže, to je Bóh pšchitował tym, kž jeho lubuja! Š prawom praji jedyn předač, šo je wščitko naške přédowanje, škwalenje a dźakowanje tať škude pornjo njewurjekliwemu štutje, šo njeby najraššo ničo wo tym přédowač, ale jeno š wošudu wopšichal na štaru šwjatyu jandželštu powješć a š nje špěwač a šo wješelik. Lubošć Boža, kotraž teho šyna ša wumóžniča do naškeho hrěšć- neho hubjenštna dele pošļa, je njewurjekliwa:

Šdnyž tutón dšiw ja pošnacž džu,
Duch wotmielšnje mi š bojošću,
Šo mošlo praji čiške bei:
Lubošće žana mješa nje!

Šola dajće nam po šłowach šwjateho Pawola špytać wuměricž tole wulke potajniwo: Bóh je šo šiewi w cšele. W lišće na Češćišći 3, 18. 19 praji šwjatyu Pawoł ...: „šo byšćeje šapšchjež móšli je wšćemi šwjatymi, kotra je ta ščěrotošć ať dołošć a wyškosć

a hlubošć, tež pošnali Šhryšćušowu lubošć, kotraž wšćak wšćitke pošnacze pšchetrjedhi“. Šak wulke njeješa šu je šwojimi blišćejatymi hwešdami, to budže nam haške potom jašne, hdyž šo taž hwešdywošhadotarjo na to daju, je wuměricž. Šak wulka je Woža lubošć, kotraž je nam šyna pošļa, budžemy haške potom: šapšchjež, hdyž to runje pšchepytujemy. Wšćetož wješća a wšćezšo wješća budže šo nam šdacž, donž wšćitke pošnacze njepšchetrjedhi. Šak ščěrota je tale lubošć? Šak ščěrota, šo žyty šwět wopšichja. Wšona šo wšćemu ludu doštanje, wšćitkim narobam a ludam, wšćitkim ščtantam a powolanjam. Wyšozjo a nižjo, škudži a bohačji, mubri a njemubri, mužojšo, žony, džězi, bližjo a daložjo, wšćizjo, kž šu, taž šu byli, kž budža, šu wobšamšnjeji do tuteje lubošće. Wšopomú to, luba kšćešćijanšta dušća a wulki se šwjatym Pawołom škwalič: wšona pšchetrjedhi wšćitko pošnacze. Šak dołža je tale lubošć? Šak dołža, šo do přěda a do šady do wěčnošće došaha. Wo džěczatu w žobiku špěwamy: Šo wěčne šwěto šhabža tam, a wo kšćizow- nym škwaličim: wón je wěčne wumozenje namatač. Wšona nišdy njepšchěštanje, hdyž šo wšćitke cšlowške lubka šhubja, wštanje horka najwyšćeje kulšo do wěčnošće, naške njelachodne a njelubjene herštwy. Žana njedžakom- nošć, žadyn hrěč, žana njewobšajnošć cšlowškego naroba njemóža ja wušašnje. Wšopomú to, wobnabžemy cšlo- wječe a njepšchěštanš wšćacž: wšona pšchetrjedhi wšćitko pošnacze.

Šak hlubota je tale lubošć? Čhžejš-li to šapšchjež, dža pohladaj horje a dele; horje, hdyž šyn Boži pola

człaji pjak. Człejć budź Woğu w wysokości duryi tam stejeć. Za ho na tym wiewielich. Wszak mejsche łódyj prawo. Wch teź budźy wołafarac, foraż be jady hodowneho łstoma łkomanu. Duż ho japożczaju stare lubojne hodowne chęłusje, wulki mujsi łhor sęmalaje a brodziej krajnej woborje, kiz będeje w płeh-płehnjenej zyrwi frowateho Domajcha łhromadżena, ho kłyły f wożow-ronjachu. A ničtón njetřebajeć ho tych fanych hońbowacu. Wredomacź wśak njetřebajeć wjele, be jeno w słowach wuprajic, łchoź wchite wutroby hujajeće a hodowny łstom w wutrobach jafwęcjeć, so by ho stłapanje po domijne płedetragnito. Sčto toła jady naź lejchje, kafe wulke kwannne wityw, kafe wopocz, a łcho be bęchdže pšehed nami, wrejdy hacj łoty mēr dobdymaj. Sak wjele be jich pšehede mnu, kiz hwoje pokłednje hoby hujw-eczaju! Duż mejsche wchě wutroby jenaf smęchjeć a pohlyńće, a to be jara częte.

Sęwjeżenje w zyrwi bę dokonajene. Čęhńečnydm f wobradźenju. Domoch mejach 20 muojow, wśchęd łchłehńustich, tym płeh-ńečjedech male dżeczajta je hujobdowa, by f łódy jeno na ranjenju mēf. Be krańje widęć, kał tuczj ludjo w wojerłej kuni dżeczajta wołofčachy a hwoje dary wobhladowacu, potom seho hwoje hęłwłuche janołhowacu a łoj woprawne dżecji ho wot hodowneho łstoma dżelczi njeomozaju. W artilerijej fałamje be wulke wobradźenje la wulki lud i zpycho wodźnego kraja. War-łinaj, Ponomozj, Sčwabijaj, Bajeraj, wđajtyj będu wołof hodowneho łstoma łhromadżeni. Wod nęmłim dubom będuy hębi rutu fawdali jako sjednoczeny bratrowi łub; hłubšice pať je sjednoczenje pot hodownym łstomom Wojeje nozj. To jim na wutrobu łkadej. Kódyj mejsche hwoje male wobradźenje, wof-ńajone kutajaj, łchłij, fotografije a łchóž hęmak bę. Wodowny łstom ho wuprosńonaj a w hubanczłach budaj najręchje węzy jako mśba date. Prufki dałde hubanczo: Sčto je hłodnišche dęzi mēf? łcho je hujnišche dęzi ław? Duż łchęny ho Sčwabijci, kiz hwoju bibity derje snajęće a dżęje: To wśak je Simo-ńowe hubanczo byto. (Knihi hubnitow 14.) Zyle prawje, dżęde Prufki, ale moje hubanje je tola hainaje. W a pšehledu pšchidje po dškim hubanju won, so je španje najšłobdęje, na czój ho wchitaj hujwaju.

Wo łečach huj jeneho wot tych wobornikow hody w jeho domje wopłati. A łcho be hębi mōw pot hwojim hodownym łstomom natworit? Sęwoje zylte Strauburglje wobradźenje, wchjo, łchóž bę dołta. „To duryi łódye łeto na łtido“, dżęde won, „a potom dżęczom powjedam, kať je teħdom byto. To będu naj-kraknišche hody mojeho žiwjenja.“ Wł będu najczęšdęje. Hłchdęje niħby njebe tať hłuboko a łrudnje, w dopomnjenju na tełko rowo-ńych hōłcow a hylłow, hodowny lunt mje trjediti: „Mēr na łemi.“

Wchęch njoń mēr pšojęćej. Hłaj! kať rjenje a moźnje je ho to w skřwituħu dopielnito! Won wśak je tōń nowy tempł, twarjenje wot Woħa teho Knęja hameho; jeho zyle žiwjenje je tōń tempł, w kotřynj je mēr a wodowanje namalać. Wśak je won hanc hujčęłcho wo tym ręčaj, so je won tōń prawy Bozi tempł, kiz ma ho wotamoać a budje ho na łtečim dnju łoko tworic, łchtož je mēnit wo tempłu hwojeho częła. Židaj pať w hwojim nie-rolomje ho tole hōmo na hwoj komjēntny tempł częhłniti. Węrijaj hu pať potom derje widęłi, so je won tōń prawy tempł. Duż teź w hwojenju Jana 21, 22 tať řeła: „Na njedniħach (w nowym Jeruzalemj) jadyń tempł; pšchtož tōń Knęs, tōń wchęchomozaj Woħ je jeho tempł a to jęhno.“ Duż je teź starj zyrwaniłki wuęęť tať projaji: „Wot wśchęd tempłom, kiz będu, je najšęłchaj a najkřwōłniħaj częłta a hujate częła nalchęho Knęja Zelom Křwytja.“ A tōń hu wot profety Ğagaj w duħu pšchodny widźęny.

Hdžj tōń hany pať date w 24. łchųczaj wchęćj, to čize Woħ tōń Knęs Serubabel jako pierchęćej f hęłowanju dżeręcz, dołęž toľe hwołwotit je, dħa je jone, to teź to na skřwituħa dje. Pierchęćej f hęłowanju židaj pldęgo pola hęje nočachy a hębi jōń jara wuħto mozaju. W Křwituħu je Serubabel f Wożemu pierchęćenjej czinjany a njerostohłwite f nim įwajłan. Křwituħy to je teź Ğagajowaj profetiłi duħ wrejdy widęł. A łchóž naj-đimnišche je: won f Wojeje hnadu tōń dnęj pšchodny widzi, na kotřynj nowy prawy tempł ho tworic a męrnj Serubabel pšchidęć budje: 24. dnja 9. mėzaja. Wjeje to đjawnje, to won w 19. łchųczaj 2 řasaj na tōń dnęj pokaje je hřowom: Křędźujęce na to?

Stara zyrk a jeje wuęeni łubjo ho na tōń dnęj, kiz po naščim łęče 26. wot 24. f 25. dnęj đęzembra, ředźbowali a dżęj Křwituħoweho naroda toť f pomozu włędczajny wupłati. Duż starj pobozaj Ğieronimus, kiz je w 1.420 numrijel, f prawom tať projaji: „Je ředźbowacź na to, to Ğagaj hujate dnj teħo, kiz pšchidęć ma, hujęćej. A kať Włbraham Křwituħowaj dnęj widęćej, tať węjełe dje (Ğagaj) wđajłte Křęńojewe rōdine częhy w hębi.“

Wu pať čęny ho hnadneho Woħeho wobjenja wiewelczi, foręej je hęłchęłjanłej zyrwiti taťki dnęj wobradźijo a f węczajny djalom wo nim hęwacź: „To je tōń dnęj, kotřnj tōń Knęs czinjti je, hřwalęje Woħa.“

Božodžęćowaj łstom w jastwje.

W ęęche 22. đęzembra řeła 1105, jako hu wuħoť jaty do hroda Wđelřeima na łłatinje pola Nahu pšchłwjeny a tam do křuteho jastwa hđjony. Sčto je tōń nadobny ředźbowac, kotřnj jow nęny, najšłubčij tyħnołej na duħapokřny wobjęzu do częłchęho dońta ho poda? To je hęřer Heinrich IV. a jeho Ğurowy njepřchęćel, kiz jeho řaja, je jeho hancjaj řun. — Snuu, hłod, hřubodo, hęřte hōrjo đurčelche hęřer Heinrich częřiczi. Włstoj Gebhart Sęwerčej je jeho nęmłim jastni, kotřnj hřodow-ńemu hęjtmanej ani najđimnišcheje hłubjy pola hęřera njedowoli. — Hodowne swony įwanajuch pšeh řaj a pšchłowowacu to wulke wjeħe, foręej je ho wśchęmu łubju dołtao. Žadaju lunt wot tuteje powjeřje ho dele njedoby do teje jany, bđęť tōń wledy mōw pšchęwňajche čęřetajo je lunt, f hřodow a f tyħ-ńołcu. Switczja hřodoweho hęjtmana be jafnje ředźbowatena, na wldje ho božodžęćowaj łstom blyħčęřdę a wjele darow be wot starčęřteje lubořje spody njeho nakładźęnych, so bychu łubowomu đjowczęćicju hujęłilte. Swōńęć řawoła tu mału řazu, ta tōń nęł řełejche pšehed boħaje wuhotowanyu hřidow, ruzj tajwřdę řęgniwōřčij. W wotomnjenju pšchładny wona to wobradźenje; hylja řa hyljo ho jeť i wulkeho, częrneho wśčta ronjędę. Řad-łofnje starčęřej řełejaj pōbła mjeje. Wata nalejnje profchęde, so by ho jeť dowolił, wchłitę te dobre a řjane węzy dele domjeť f temu hřędomu ředźbowaj, jemu by čyřta wśchłito darcę. Sčto by jeť to wobaracź mōł! — Ran ma hodowny łstomit, macź a đjawta pohlyńajze wōł, įřłanj a njęħo — tať įstłupidjo do częłnowje tomorit. Wjeħeta přuba f njęħej řawęćej ho, pšeh-krakňenje wulimajo do duħje hřubotřubźenęho muħa. Ran łaci-łepi do hřadłow, młka częłpota pšchęřchajny hōřly maľu řtwicętu. Sę řradowanajom tıřęčęje ředźidajny hōłczju na hwoju wutrobu. Wotom pokōzi, ju řohńowajo, ruzj na jeje hřowu a řęłanj: „Kať řy mje dęńja wujęłitja, řowłitowala a řobńowala, tať wjeħel, řrowčnj a řobńuj tebie tōń łřimow Włj Wōzj, Wđ

Profeta Ğagaj wěřčęej dnja Křwituħoweho naroda.

W nowym řestamentje ničo đřřane njęstęj, na kotřny dnju a w kotřny mėzaju je ho Křwituħ w Węřšęhemje narodžiti. Sak tať, so zyle řchęćejjanitowo řeła 25. đęzembra jako jeho nej-ńowby dnęj hujęćej? Nam ho najbōle lubi to męnjenje, so je zyrkly tūtōń dnęj f wěřčęřelchęho řłowa profety Ğagaj pōłnaja. Tōń hany w 2. řawje w 11., 19. a 21. łchųczaj řchřwřadwazjny dnęj đjawnęteho mėzaja wuřłędnęje a hłubi, to čize tōń dnęj Woħ tōń Knęs njębio a řemju hnuć a pšchidęć dacź wřawčej wchęć pōřanow a tōń dom (tempł) f krańołcu napjelczi. 24. dnęj 9. mėzaja po židowřim řachńowanju je 24. dnęj đęzembra nalchęcho řeła, pšchtož židaj japoćajno řeła f mėřagom hęřrejju. Tūtōń dnęj židaj hujęđeni pohwęzaję hwojeho tempła hujęćajdu, hwoju řeruwajdu. Tať hu po wřōdzenju i Wabelřeho jastwa pola ničj pōřajene, řať w 2. řinħach Młakabejřich w 1. řawje namakamj. Wod Serubabelom, židowřim nawjebnitom, bę po Wabelřim jastwje nowy tempł doťwarjenu. Toła be tūtōń tempł porńoj Salomonowemu tempłj hujęny, Toła a hřoiny twar a ho nam powjeba (Ğra 3, 12), to wjele wot starčę męřłowom a wśchłidčij wōzow, kiz będu přenajšj Bozi dom widęłi, bđjy be nowy dom įřawjeny, pšachaj f wulkim hřęčom. A tannj Serubabel, kiz řehdy židowřim lud wobřęčęłaje a jemu f wulkeje jany wuľab be, be đrje moźny řnjęs, ale mať a hřodny porńoj wočřowawenemu Męřšabę, njęřęř-ńemu řraej a najwulčęřčęmu męčłęńčej. Duż nęł Ğagaj wot 8. řacź do 10. łchųczaj 2. řława krańniħaj tempł hłubi, kotřnožć krańnołej budje wjeřčja hacź je přerjęcho byta a řo čize tōń Knęs

Sajm, Voh hvjaty Duch. Tón trojenički Voh požojnuj tebie, moja dzjomfa a štaj cje k zjohowanju ta wjele tajstnowo! Hamžen. — Tole modlitwa bu wustupowa. Njaka dzjomfa trojeje jako wustupowa njewjedzinstwa dušha a bu Njaka Hildegart, kšawna abbatiša Disibodenbergskeho kloštra.

Prvni hodowny šatow na mišionskej staziji Matshabengu.

Matshabeng je mišionska stazija Berlinškeho mišionstwa w Transwalstijem kraju w pichopolodniškej Afrizy. Tam djeła na wobrocenju pohanow mišionar Sač. Čezle je tole djeło, pšidetož Wozuto-lub je jara hruby a hrotyim hřečham pšehopodaty lud. W lěće 1890 bě won wulku hnadu za hwoje djeło wot teho Knjesa dostal. Wo wjazpłětnym podarowu předowanju bě nětč lako přemich pohanow w adventskim časbu kšičkěz mohł. Zedyj mjes nimu bě wěšty Mšakilo, to kš, w hwojatej kšiččenij mjeno Zejajoz dostal. Tón čywjaje na te pola, hōwje jo za šatow rweja. Ale bě duzy jo pučzu šhorit a durbjejeje w Matshabengu wostacze. Tam pak Woji Duch jeho tak pšidewiny, jo djeche: „Voh je mje hač do Matshabenga pšichinješt, so bych tam w kšičežijanski wostadze lubočež šhorit, tón Knjes pak njeha, jo bych dale czahnył, duž je won ni tule šhorofčje pōškaf; njeham tež dale hći, ale čhu jow wostacze a wutnyč.“ To bě dušnyj přenjatny pšod. Tole lěto pšide mišionar Sač wo hōwjoch tak: K lubym hōdam mjejach hōwjeje wšdelate činicež. Zwetj nje-mōwjele tajta wostacze, ale durbjele jo wontač a nutšadž wu-porjedičč, pšidetož šeha bě wot mrowjow sejrana; muwojo wostacu teho dla jebyn džen w šahrodach a porjedičku třeču k nwy je starej tramu. Nutšadž njehabje ni mrowje a dedčej djeło lohte činice; tam durbjadž pleštrowacze, bělicze a barbicež. Tež w kšičer-štej šduli běchu pilne ruki wiožeč, pšidetož wšdille wozu sa staroč a mōwjoch durbjachu jow Woji wječor hotowe byč. Jako te wostcho pšidchotowane a ja i dwemaj transparentantow (to ku šwolijowane papjerjane wobraš, šady kotwadž jo hwojz staja, so ho rjenje hwočja), wot kotrejž jene janželowo špewanje potofowaječe, druge pak nam pšidmowalše: Wobroczeje jo a wěčze ewangelije, hotowy hōw, pōškaf k namjenitej a na wofoto lejaze pōhanke wōy a dach wōdchč, a Woji wječor k Wowej stazije pšidcheprožje. Kaske žiwjenje bě to na popočinu hwojateho dnja na najšim dworje? Wōngobodi bě hwojz žyly lud do zyrkeje štafak. Ničto nješmōwjele domach, ničto na polu wostacze, wulgy a mali durbjacha pšichinje; wōm hač pšichinje je hwojini radžijelejmi. Seo wē, jo cji mōwšity do zyrkeje njemōwjaču. Zyrkničica mōwjele lōdma šatwōrtu djeł tyč, kiz běchu pšichinji, horjemacze.

Sač wješeleše jo moja wutroba pšidi wōhladaniu tuteje czjzjōbu, tak wješeł mōžach jim předowacž wo tym, kiz je do šweta pšichinčol, so by naž hřečimnowo šwōzných činim.

Doležj bēch je hwoje wōkaba a šdulu prjebu wjele špewat, kšinczaju dženš hodowne špelerulje wōšbeje rjenje. „Čjāča nōz, hwojata nōz“, „Wuž Jezom kšyryčjez šhwaleny“, „Tōn džen je jara wjeheby, wōchtite lete špelerulje wōmhachu jara nače hwojcejenje wōwjeheč“. Wo předowanju pšichinjez krotke rosnucenje dječji wo historiji kšyrytuhoweho naroda a wo tym bu wšdym wobradžene. Sač hwočejacu jo wocji i wjehełom, hōwjo jo jene i dječji šawofa, so by kniži, tofku, kōfchu, rubižōj, abo šhoradžō dofalo, tež muwojo čyphdu hwoje jony wjeheleč, duž položi staru šakub za hwoju Zejnu kšōchōzo na hōwōmne hōdo se škowani; „Mōi Knjesje, jow je hōwōchōzo za Zejnu, šym žydu a hewal ničo nimam, ale hōwōchōzo wšdāč žona pšdewo trjeba a hōwjo hōwječe ckerowny šwafz wofoto šwajafsch, bužbe jo Zejna wēčeje wjeheleč.“ W wōna je ho tež wōprowdže wjeheleka. Ale tež dječji bēchu na hwojiz štarichš hōwmike. Simon, 11 lētny hōž, bě za hwoju macz hrub dječak. Jako ta hōwjehele, so je to bar jeje hōž, jo tež hōwjo i wocjow rojajuču. Durbju prajč, jo hōwječe nihby w hwojini žiwjenju tajne rjane hōwje wēł njehōw, tož jow w Matshabengu mjes pōhanami a kšičežijanam. Potom njemōwjaču jo pōhanjo wot hōwōmno šatoma dječicež, wōn ho jo jim pšehjara lubjeje. Wōngobodi pšichinjez le mui a ho budjenje ja wōšo pōžakofa a dječeje, jo mamy my kšičežijeno rjane wafšnje, hwojate dny hwojcečje. Haj tón Knjes je naž hōwacje pšehš nače šafšubzy zjohnowat, njeh jeho zjohnowanje wostanje pola tyč, kiz ju kšichinji. Sač daloto načj mišionar. A Wōž

tón Knjes je zjohnowanje wostacž dak. Wo lētufchje rozprawje jo w Matshabengu hižo wjazy hač 49 kšičjenych, a rjana nabjija, jo prvni hodowny šatow tam hōwječe wjele lubofnyč pšodow wumōwjenych bulšow pšichinjez.

Sodowny kšerulšč.

Tak je Wōž lubowat hřečimnu tu semju a šdudu, So je zej Šbōžnika pōškaf, ho kšitil na ludu; Wōza ta nōž pšidewenje šajenja mōž, Werjazy njehpichinč k šdudu.

Khwalsu, čješč Wōzu tam k pastyrjam janželowo špja Na našim šhoju tež wjeheka wōjba a špewa: Špōdobanje wot Wōha i wyhōfōčeje, Wōji mēr, hnadu wam težewa.

Špewajče hōbu, my šochodneje semine dječji! Njehešta lubočež k wam dele ho i kšyrytuhom hwočje; Njeheža jo wotamtim šafšubjajčeju, Šswēčja ho trōnej a hēcji.

Š kšerulščom wyhōtim Knjesa a Šbōžnika wōtaj, Džakofna semja, a rjenješkej šwitežijki šwajta, W Bethlehemu w žōbitu dječajčo ipi, Lubočež a hnadu tam špajta.

© Čejek. †

Zyrkež hwojateho naroda w Bethlehemje.

Tale zyrkež kšučha k najštaršim zyrkōwam kšičežijanstwa. Wōna je hōz w hwojini najštaršich djele wot romleho kšehjora Konstantina, kiz je lěće 337 wumrjeł, twarica. Š wōnta njeie wjele rjaneho na njež wiožeč. Šwōž pak nūts šupišch, durbišch krašnojch tuteho čječeje doštojeho Wōžeho domo wobdijacž. Ze doha šala do 5 wōwželowo abo šōwžow bjelema. Šdwtiri rjaby mōwjoch šōwōw wot bēheho marmora, w šōwždny rjeđe 12 šōwōw, djeła te šōwže bjes hōbu. Šečjny hu i rjanym wot matych pšichinč famjenicjow šestajnamu wobrašani i biblickeje historije debjene. Dolež pak zyrkež katoškim, grichšim a armenštim kšičežijanam hromabje kšučha, je šhor, hōwje wostar šteji, wot drugeje zyrkeje pšehš wōšpōtu murju djełem, šdōž je rjanemu napohlađej jara šafšōdžito. Wōwžel tež wērjazi wšdelakich kšičežijanjich wnožacow, kotwadž zyrkež kšučha, tak malo mēra bjes hōbu dječja, so durbji — haiba ja kšičežijanstwo — turkowiš mōwz i štefu na to hōwōčō, jo hō bjes hōbu njebija. W šhorje šteji wostar se škotym lampam wuywšidny. Na šōwždny hōtu wostarja mjebu kšōwženi do štalneje jamy, kotwadž je 37 štopow doha, 12 štopow ščerofa a 9 štopow wōhōra a je se šatow na lēčnadž wobwōchena. To je kapaka kšyrytuhoweho naroda wo šhromadnej wērje. Šchōž tež ma wjele ja hō, dolež hōjo štari šwēbōžjo nam pōmjedaju, jo štaj Zejuhōwej štaršej hōpōbu w štalnej jamy pšafōj, kotwadž jo hōwječe dženš wjele jo kraju namaka. Tež je jow se štaty djełjany žōb. W nim je šlēborna hweida a karcinje napōkmo: hic de Virgine natus est Christus, t. j. jow je hō kšyrytuh wot knježny narodž. Šwajata nutrošč pšichinje na šōwžeb wōwjerjōho kšičežijana, kiz to wōžo bebi pšidchēštaji, tak ju hō wo pastyrjo a mubri potlato-mali a nownorodjene dječajčo, šhōže žyheho šweta, čječjili. Šswajaty wocjor wōwžerjōw jo w tutej zyrkeji je wšdaj pšchu hwojatočnā Wōza kšučba. Žyła zyrkež hō wječji w šwētym morju. W hōwžy bitkōpō a mečnāžny wšdelakich zyrkōwjo w hwojiz krašnych drapach hu šhromadjeny. Wofoto pošnōzy šarōwčujče šhor w mōwžnych hōwōch: Gloria in excelsis, t. j. čješč bōwž Wōbu we wōwžōfōčji. Potom njehje Šchichšiti patriarča wōšfowu pōpu do štalneje šhōwiny, šowali ju do wēlufchōwa a položi ju tam, hōwje je hō Wōze dječjo narodžito. Šswajata hōwōmna historija hō pšidchēštaji a Wōza kšučba traje potom hačž i šhōwžjenu šhōwza w hōwje zyrkeji. Čerwōmna wo wulkim hnadym šfuku Wōjūm drje i žyła njeje. Žyła njehwēleščō hō w arabiškej rēčji wo tym w Bethlehemjej ewangelijej zyrkeji pšebuje. Wōh tón Knjes daj, jo by wone čij wjele wot mōwjeje šfōwōwōwne bšubzy k modlenju w duču a w prawōfōčji šubžito. Wšča zyrkōwina pšdča a krašnojč ničo njepōmhatej, hōwjež wutrobnā pšdča

